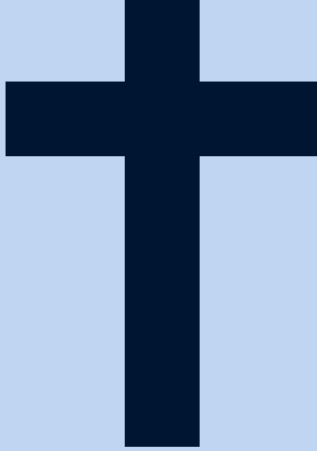

Ra 'da'yohogui
nangue ma Hmuħu ra
Jesucristo

New Testament in Otomi, Eastern Highland (MX:otm:Otomi,
Eastern Highland)

Ra 'da'yonhogui nangué ma Hmuh_u ra Jesucristo **New Testament in Otomi, Eastern Highland (MX:otm:Otomi,** **Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

eed5311a-6154-516f-aeed-3829b2989366

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	41
SAN LUCAS	64
SAN JUAN	103
HECHOS	132
ROMANOS	169
1 CORINTIOS	186
2 CORINTIOS	203
GÁLATAS	213
EFESIOS	219
FILIPENSES	225
COLOSENSES	229
1 TESALONICENSES	233
2 TESALONICENSES	236
1 TIMOTEO	238
2 TIMOTEO	243
TITO	246
FILEMÓN	248
HEBREOS	249
SANTIAGO	261
1 PEDRO	265
2 PEDRO	270
1 JUAN	273
2 JUAN	277
3 JUAN	278
JUDAS	279
APOCALIPSIS	281

MATEO Ran ho ma'da'yo bi 'yo't'a ra Mateo

Yám bombøta ra Jesucristo

¹ Guehna n'da ra søcuá i ja ua im ma to'o yá ngurpa bøta ra Jesucristo. Nu'a n'da ra Abraham ne man'da ra David ne xæn ngu mi'da gátho yá ngurpa bombøta u.

² Nu ra Abraham bim 'bu a n'da rá ts'unt'u ngue ra Isaac. Nu ra Isaac xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Jacob a. Ne nu ra Jacob xø bim 'buh yá ts'unt'u. Nu'a n'da ra Judá a ne'u yán 'yohu. Ne gue'u bi xandgahe u dyu já'i israelgáhe, dyu judiohe.

³ Ne nu ra Judá bim 'bu i yoho yá ts'unt'u. N'dam'bei thoho yoho. Nu'a n'da ra Fares. Nu'a man'da ra Zara. Ne nu'a rá mbe u rá thuhu ra Tamar a. Ne nu ra Fares bim 'bu a n'da rá ts'unt'u ngue ra Esrom. Ne nu ra Esrom, xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Aram a.

⁴ Ne nu ra Aram bim 'bu a n'da rá ts'unt'u ngue ra Aminadab. Ne nu ra Aminadab, xø bim 'bu a n'da rá ts'unt'u, ra Naason a. Ne nu ra Naason, xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Salmón a.

⁵ Nu ra Salmón xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Booz a. Ne nu ra Booz, rá mbe a ra Rahab. Ne nu ra Booz xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Obed a. Ne nu rá mbe ra Obed, ra Rut a. Ne nu ra Obed xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Isai a.

⁶ Ne nu ra Isai xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra David a. Ne nu ra David gue'a bin ts'ut'abi a. Ne nu ra David xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Salomón a. Ne nu rá mbe ra Salomón, gue'a xi du rá ndø rá thuhu Uriás.

⁷ Ne nu ra Salomón xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Roboam a. Ne nu ra Roboam xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Abías a. Ne nu ra Abías xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Asa a.

⁸ Ne nu ra Asa xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Josafat a. Ne nu ra Josafat xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Joram a. Ne nu ra Joram xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Uzías a.

⁹ Ne nu ra Uzías xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Jotam a. Ne nu ra Jotam xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Acáz a. Ne nu ra Acáz, xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Ezequías a.

¹⁰ Ne nu ra Ezequías xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Manasés a. Ne nu ra Manasés, xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Amón a. Ne nu ra Amón, xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Josías a.

¹¹ Ne nu ra Josías, xø bim 'buh rá ts'unt'u ra Jecónias a, ne'u yán 'yohu. Ne gue'u yu pa bi ts'ix u ma mi israelhe dyu judiohe bu ja ra hâi Babilonia. Bi zix yán sâihu.

¹² Ne nubuya nu ra Jecónias bin xand bu ra hâi Babilonia a, ne'a rá ts'unt'u ngue

ra Salatiel. Nu ra Salatiel xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Zorobabel a.

¹³ Ne nu ra Zorobabel xø bim 'buh rá ts'unt'u ra Abiud a. Ne nu ra Abiud xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Eliaquim a. Ne nu ra Eliaquim xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Azor a.

¹⁴ Ne nu ra Azor xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Sadoc a. Ne nu ra Sadoc xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Aquim a. Ne nu ra Aquim xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Eliud a.

¹⁵ Ne nu ra Eliud xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Eleazar a. Ne nu ra Eleazar xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Matán a. Ne nu ra Matán xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra Jacob a.

¹⁶ Ne nu ra Jacob xø bim 'buh rá ts'unt'u, ra José a. Gue'a rá ndø ra María a. Ne gue'a rá mbe ra Jesús a, ngue ra Cristo a buya, rá thahni Ojá.

¹⁷ Ne gue'u gátho yám bombøta ra Jesucristo u. Mbudi tho ra Abraham, ná 'de'magoho a ra David. Ne xø bim 'buh mi 'de'magoho yám bombøta ne gue'u yu pa bi ts'ix pu Babilonia. Ne xø bim 'buh mi 'de'magoho, ná 'de'magoho a ra Cristo buya.

Nu'a bin ja 'bu mim 'buh ra Jesucristo

¹⁸ Ne nu 'bu mim 'buh ra Jesucristo, nu'a rá mbe ngue ra María bi 'yän'na ra José, ne ya in nde din that'ui, pe nu 'bu hin nim 'buhmi, ya bi hnu ngue in hat'uhni ra María, pegue bi nequi zehé rá t'uhni nangué rá Hogandâhi Ojá.

¹⁹ Ne nu ra José buya bi bēni hanja bin hat'uhni a ra María. Pegue ra hocjá'i a ra José ne him mi nde di yáp'a ra María bu 'buh ra ze'mi pegue bi bēni da hyetho.

²⁰ Ne nu ra José, nu 'bu ngubū mim bēni, bi 'uj' n'da ra t'i 'bu min apu rán ngunse, bi nu rām 'bēhni Ojá bi 'yēmbi:

—Nu'i, hague José, rām bom'бето i ra David, xæn ho 'bu gam 'buhmi a ra xisu, nguetho nu ra 'uere dim 'bui, dim 'bui nangué rá Hogandâhi Ojá a.

²¹ Ne dim 'bu a n'da rá ts'unt'u ra María, gui xip rá thuhu ra Jesús. Nu'a ra Jesús nam bōni ngue da yāni gátho yá mijudiohu, yu israel, nangué yu ts'oqui u, bi 'yēmp'a rām 'bēhni Ojá a ra José 'bu min aha.

²² Nguetho maya'bu thoho bi zän Ojá a ra María 'bu mi man'a ra pōngahyā ngue bi 'yēna:

²³ N'da ra hmute ngue hin jam'bu n'dandji bi zo a n'da ran 'yohu, ne din hat'uhni.

Ne nu'a rá t'uhni dim 'bui da t'ēmbi ra Emanuel, bi 'yēn'a ra pōngahyā maya'bu.

Ne nu'a ra Emanuel in nde da ma: “Dí 'buhmbu Ojá.”

²⁴ Janangu'e'a nu'bu mi hyax buya a ra José, bi 'yøt'e 'be'a bi xi a rām 'bēhni Ojá, ne 'bex bi zin'a ra María.

²⁵ Pɛ him 'bexque njuan̄tho bim 'buh̄mi, ja gue 'bu bim 'buh̄ rá ts'ant'ra María. Nɛ nu ra José buya bi xih rá thuhu ra Jesús a ra t'uhni bim 'bui.

2

Nu'u 'da yun 'yohu bi dande ra Jesús 'bu min 'uere

¹ Nɛ nu ra Jesús bám 'bup̄u ra hnini Belén guerp̄u ra häi Judea. Nɛ min ts'ut'abi bu ja a ra xequi a ra Herodes, nɛ mí zam bu ra dahnini Jerusalén. Nɛ bi zom bu Jerusalén 'da yun 'yohu ngue yú 'bɛfi mí hand yu sɔ. Nɛ nu'u bi nɛxp̄u mbe ní bɔx ra hyadi u.

² Nɛ nu'u mi zom bu Jerusalén bi 'yän'du 'bup̄u:

—Hap̄u i 'bucua a rá hmuts'ut'abi yu judío ja bim 'bui, bi 'yɛn'u. Nguetho dán nuhe n'da ra sɔ njam'bu dá nuhe n'dandi. Nɛ gue'a ra hmerpa bi 'yurcahe ngue ya bim 'bui, nɛ bá çhmbe ya ga thandehe a, bi 'yɛn'u bi nu ra sɔ.

³ Nɛ nu ra ts'ut'abi Herodes, nu'u mi sifi 'bɛ'a bi man'u yun 'yohu bi zom bu, bi hyonya thoho nangue a ram hma ngue bim 'buh̄ man'da ra ts'ut'abi. Nɛ gátho 'bup̄u Jerusalén bin su nguetho im bɛni: “Masque i ja 'bɛ'a din ja ya,” çn u.

⁴ Nɛ nu'u a ra ts'ut'abi Herodes buya bi zon'du yu hmumbäjä nɛ'u yu xänbate nijä, bi 'yänni hap̄u im man yú sɔcuä yu pøngahyä dim 'bu a rá hmuts'ut'abi yu judío, ngue ra Cristo.

⁵ Nɛ nu'u bi 'yɛmbi:

—Guep̄u Belén ra häi Judea dim 'bui, nguetho gue'a bi man ra pøngahyä 'bu maya'bu 'bu mi hma ngue,

⁶ Nu ra hnini Belén bu ra häi Judea, ra t'uhnini a, pɛgue din ja tengu n'da ra dahnini

nguetho guerp̄u dim 'bup̄u ra Hmu di jamansu ma t'uhni yu jã'i israel, i çn Ojä, bi 'yɛn'a ra pøngahyä maya'bu, bi 'yɛn u yu mbäjä.

⁷ Nu'u mi mbenc'u yu mbäjä nɛ yu xänbate nijä, nu ra Herodes bi zon'du bi nu ra sɔ, pɛ njon mi ndepe da nu 'bu mam bá ts'i. Nɛ nu'u mam bá ts'i bu 'buh̄ ra Herodes, bi 'yänni:

—Ma njam'bu bi nɛqui a ra sɔ, bi t'ɛmp'u.

⁸ Nɛ nu'u mi xifi, nu ra Herodes buya bi 'yɛmp'u bi nu ra sɔ:

—Ní mbähä bu Belén, gui hyomhbu hap̄u bim 'bu a ra 'uere, nɛ nu'u gá t̄mhbu hap̄u i 'bui, gua çhm̄u gui xijü, nɛcä ga mba ga thande a, bi t'ɛmp'u bi nu ra sɔ. Pɛ hinga gue'a mim bɛn a.

⁹ Nɛ nu'u yun 'yohu buya bi mba da hyoni hap̄u bim 'bu a ra 'uere, nɛ xɔ bi nɛqui mahøn'a a ra sɔ xp̄i nu bu yú häi. Nɛ i 'bɛt'o a. Nɛ nu'u mi zom bu Belén, bin säya a ra sɔ bu din 'yɛt'ui a ra ngu nub̄u mí 'bu a ra 'uere.

¹⁰ Nɛ nu'u yun 'yohu 'bu mí nu bin säya a ra sɔ, bin johya yú mbui buya.

¹¹ Nɛ bi yat'ambo, bi nu a ra 'uere nɛ ra María rá mbe. Nɛ bin danyahmu, bi dande a ra 'uere. Nɛ 'bexque bi xo't' yú 'bɛni bá tu, nɛ bi un yun t'unni a ra 'uere ngue çmme xun ngu di muui. Bi unna n'da ra oro, nɛ rá ndega ra za bi unni, nɛ n'da ra 'yɛthi yaman'u.

¹² Nɛ nu'u min ç u yun 'yohu ngue bi nu ra sɔ, Ojä bi 'yut'a n'da ra t'i ngue nu'u bi mbengui hin dí mba bu bi 'buh̄ ra Herodes. Janangue'a n'danni n'da ra 'yu bi hyax 'bu mi mbeng bu yú häi buya.

Ra Jesús bi ts'ix bu Egipto

¹³ Nɛ nu'u mí mba u yun 'yohu buya, n'da rá m 'bɛhni Ojä bi xi a ra José 'bu min çha:

—Dami ndants'i. Dami six'a ra 'uere nɛ a rá mbe. Gui' dahmbu, ni mbähä bu ra häi Egipto nɛ gam 'buhmbu bu 'da yu pa. Nɛ him 'bex gua pengüi, jague'bu dá xi'auí gua pengüi. Nguetho nu ra Herodes da hyon'a ra 'uere, nɛ nu'u da d̄ini da hyo, bi 'yɛmp'a rá m 'bɛhni Ojä a ra José.

¹⁴ Nɛ 'bex bi ndanc'a ra José a ra xui a. Bi zix a ra María nɛ rá t'uhni, nɛ bi mba bu ra häi Egipto. Him bi dɔ'mi 'bɛ da hyats'i.

¹⁵ Nɛ bám 'bup̄u Egipto jague'bu mi du ra Herodes, ja bá penc'u buya. Nɛ bin ja 'bɛ'a bi man Ojä maya'bu, bi 'yɛna: “Gan zohn'na ma t'uhni bu Egipto,” i çn Ojä, bi 'yɛn'a rá pøngahyä.

Ra ts'ut'abi Herodes bi manda dí ho yu t'uhni

¹⁶ Nɛ nu ra Herodes çmme bin cue ngue ya bi thät'i, nguetho nu'u yun 'yohu bi nu ra sɔ hin i mbeng bu 'bu mi çin'a ra t'uhni. Janangue'a bi mben'ndu yú dofui ngue da hyo yu 'uere bu Belén nɛ yu hnini i hánbu. Nɛ gátho u yu t'uhni hinga na pɛ'ts'a nyojeya gátho bi hyo. Nguetho bi man u yun 'yohu, ya mbe má nyojeya ya bi nɛqui a ra sɔ.

¹⁷ Nɛ nu'a bin ja, maya'bu thoho bi man a ra pøngahyä ra Jeremías ngue ngub̄u din ja 'bu mi 'yɛna:

¹⁸ Bin ja n'da ran ts'oni bu ra hnini Ramá, nts'edi bi mbah yú xisu yu judío, bin zoni nɛ him bi 'yɔ a bi xi u bi hyurpa yú mbui,

nguetho çmme im bɛn'u yú t'uhni bi thopi, bi 'yɛn'a ra Jeremías 'bu maya'bu.

¹⁹ Nɛ nu'u mi du ra Herodes buya bi 'uü man'da rá m 'bɛhni Ojä a ra José 'bu min xui, bu ra häi Egipto.

²⁰ —Dami ndants'i. Dami six a ra t'uhni nɛ a rá mbe. Dami penju bu ra häi Israel, nguetho ya bi du u mí nde xtá hyo a ra t'uhni, bi t'ɛmp'a ra José.

²¹ Nɛ nu ra José buya bi hyax ra 'yu ní mba bu ra häi Israel 'bu mi hyats'i, nɛ bi zix a ra

t'uhni ne'a rá mbe ra t'uhni bi zits'i, ɛna xtán zóm bu ra xequi Judea.

²² Pɛ nu'bu mí 'yø a ra José ngue in ts'at'abi bu ra Arquelao, bi zu da zóm bu mahøn'a, nguetho nu ra Arquelao rá ts'ant'u ra Herodes a. Ne'a xi 'uj xø bi bɛm buya, ngue'a hin da mba bu Judea. Janangue'a i mba bu ra xequi Galilea buya.

²³ Nɛ bi mba dim 'buɾu ra hnini Nazaret. Janangue'a bin ja 'be'a xmán t'o'ti bu ja yú sœcuá yú pøngahya Ojá, gue nu ra Jesús da t'ɛmbi ra mɛngu Nazaret.

3

Bi man rám hma Ojá bu ja ra dapo ra Xuua Nxixyq

¹⁻² Nɛ nubuya nu ra Xuua Nxixyq bi du'mi bi xih yu já'i nɛ bi 'yɛna:

—Dami päh nin 'yomfɛnihɛ nguetho ya mi ts'utho di manda ua rá ts'edi Ojá, bi t'ɛmb yu já'i.

Nɛ mí 'buɾu ja ra dapo bu ra xequi Judea 'bu min yañu yu já'i a ra Xuua.

³ Nɛ nu a ra Xuua gue'a bi man ra pøngahya Isaías maya'bu ngue bi ma ba ɛhe, 'bu mi 'yɛna:

N'da ra já'i din ya bu ja ra dapo nɛ da 'yɛna: “Damin säh ga simhbɛ ra Hmu mi ts'utho da zœcuá,

dami hoc ni mbühɛ ga tømhbɛ xun ho,” da 'yɛna, bi 'yɛn a ra Isaías maya'bu.

⁴ Nu yú he ra Xuua ám 'be yú xingu yu camello, nɛ midín gat'u yu xifani, nɛ mi sa yu t'axi nɛ mi si yu t'afi t'asa dapo.

⁵ Nɛ nu'bu mí du'mi bi man rám hman a ra Xuua, bi mba u yu mɛngu bu Jerusalén, bi zóm bu 'buh ra Xuua, nɛ yu mɛngu bu ra xequi Judea, nɛ'u mi 'buɾu hänbu ra dæthe Jordán, ngue nde da 'yøde 'be'a da man'a ra Xuua.

⁶ Nɛ nu ra Xuua bi xixyqba u to'o bi 'yømanho 'be'a bi ma, nɛ bin juanni nangue yú ts'oqui. Nɛ xun ngu bi xixyqba bu ja ra dæthe Jordán.

⁷ Nɛ xun ngu ma ngurpihe dyu israelhe, dyu judiohe, bi zóm bu mí 'bäh ra Xuua ɛna din xixyq u. Nu'u 'da yu fariseo u, nɛ u 'da yu saduceo u. Nɛ nu ra Xuua buya bi 'yɛmp'u:

—Nu'ahu tengu'bu ni mɛnihɛ yu pozu nguetho gyu tontohɛ. To'o bi xi ahɛ gua ɛhmbɛ ua ngue gua 'dahmbɛ bu ja ran unbi xun u tho, bi 'yɛna.

⁸ Ha guím bɛmhbu da zä gan yañhbɛ 'bu hin gui 'yøthu a rán säui u to'o bi pähyú mbui, bi t'ɛmp'u ma ngurpihe.

⁹ Pɛ hin din ja ran 'yɛts'i ni mbühɛ ngue gui 'yɛmhbu: “Nugähe yú t'uhni gähe ra Abraham, ya hin gan nuhe ran unbi,” hingui sä gui 'yɛmhbu, nguetho nɛhya yu do i 'bongua da zä din já'i ngue da 'yɛmbi yú t'uhni ra

Abraham 'bu gue'a da nde Ojá da 'yøt'e, bi 'yɛn'a ra Xuua.

¹⁰ Nɛ nu'a ra aza ya mahoqui xun ho ngue da 'yɛx u yu za hingui ho yán dät'ä, nɛ da thøspɛ ja ra sibi din zø. Nɛ nu'ahu tengu'bu gyu zahu ngue hingui ho yán dät'ä, bi t'ɛmp'u yu fariseo nɛ yu saduceo.

¹¹ Nɛ xø bi xi u mi'da:

—Nugä dí xixyq ahɛ nangue ra dehe 'bu ya gá päh ni mbühɛ, pɛ nu'a man'da ba ɛhe, di hoc'ahu nangue rá Hogandähi Ojá tengu'bu n'da ra sibi. Nɛ nu'a, man'da i ja rá ts'edi xinda guecä. Hin dí sucä tengu a, i ɛn a ra Xuua.

¹² Nɛ da 'yøt' ran juñbi, tengutho 'bu i pa ma hoqui yu ju, ngue n'danni i pa m'be'ts'i u yu ju nɛ n'danni da t'ɛn u yú häi. Nɛ nu u yú häi da t'upɛ ja ra sibi njam'bu i huɛt'i, bi 'yɛmb yu já'i a ra Xuua.

Bin xixyq ra Jesús

¹³ Nɛ nubuya bi nɛxpɛ ra häi Galilea ra Jesús, bi zóm bu ja ra dæthe Jordán guɛpu ja ra dapo bi 'buh ra Xuua. Bi zóm bu ngue bi nde din xixyq a ra Jesús.

¹⁴ Pɛ nu ra Xuua him mi ndehma di xixyqbi ra Jesús, nɛ bi 'yɛmbi:

—Pɛ nu'i guí ɛna ga xixyq i, pɛ go man sä'be go gui xixyqgui, bi 'yɛn'a ra Xuua.

¹⁵ —Pɛ nuya xun ho 'bu gui xixyqgui, nguetho i jatho ga øthu 'be'a bi man Ojá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

—Da nde 'bu, bi 'yɛn'a ra Xuua buya.

¹⁶ Nɛ nu'bu mí gua a bin xixyq ra Jesús nɛ bi bœx bu ja ra dehe, 'bex bi nu ngue bi xoh mahɛts'i, nɛ bi nu bá çah rá Hogandähi Ojá tengu n'da ra t'azu, bi zøpu mí 'bä a ra Jesús.

¹⁷ Nɛ 'bex bi t'ø a n'da ra nde bí 'yɛh mahɛts'i, bi 'yɛna:

—Nuna guehna ma Ts'ant'ugä na, ngue ɛmme didi huɛcä nɛ di numanho, bi 'yɛn Ojá.

4

Bi mba nts'ä a ra Jesús nangue ra zithu

¹ Nɛ nu rá Hogandähi Ojá buya 'bex bi zixpu ja ra dapo, in ndepei da mba nts'ä a ra Jesús nangue ra zithu.

² Nɛ nyote pa nɛ nyote nxui bim 'buɾu ja ra dapo, nɛ him bin sihme, nɛ ɛmme bin tumanthuhu maha.

³ Nɛ nubuya, bi zóm bu a ra zithu ngue da zäp rá mbui ra Jesús. Nɛ bi 'yɛmbi:

—Nu'bu majuañi rá Ts'ant'u i Ojá, dami japi dim hme yu do i 'bongua nɛ gui si, bi 'yɛn'a ra zithu.

⁴ Nu ra Jesús bi dæti:

—Hin ga øt'ä a, bi 'yɛna. Nguetho män t'o'ti bu ja räm hman Ojá, hinga hont'a ra hme däm 'buh yu já'i pɛ nɛ a gätho i ma Ojá, bi t'ɛmp'a ra zithu.

⁵ Nu ra zithu xø bi zixpu Jerusalén a ra Jesús, nɛ bi 'yɛxpɛ magats'i rá 'bet'e ra danija.

6 Nε bi 'yεmbi:

—Nu'bu majuani gue'e rá Ts'ant'u i Oja, damin säqui ne gui so nε häi, Nε Oja ba pehn yám 'behni mahçts'i ngue da mbäx'i'i nε da bent'i i,

nε hin haru gui 'uaqui nange yu do, tengutho im mam bu ja räm hman Oja, bi 'yεn'a ra zïthu, bi t'εmp'a ra Jesús buya.

7 Nu ra Jesús bi 'yεna:

—Häha, gue'a i hman bu, pε nε a i hman bu, ngue "Nu Oja ma Hmuh njongui sä da zä a ngue da ba 'bu majuani da 'yot'a im man'a," bi 'yεn'a ra Jesús.

8 Nε xø man'dandï buya, bi zix mahøn'a ra zïthu a ra Jesús bu rá nyä n'da ra t'øthø xun hçts'i, nε bi 'yuti gätho na ndoho ra ximhäi nε gätho 'be'a xun ho i ja bu ja yu hnini.

9 Nε bi 'yεmbi:

—Gätho ga 'da a ya 'be'a dá ut'i i 'bu gan danyahmu gui thandegui, bi t'εmp'a ra Jesús, bi 'yεn'a ra zïthu.

10 Nε bi dah mahøn'a ra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nu'i grä zïthu, dami 'dagui nangueca, nguetho nu räm hman Oja i εna: "Hønt'a Oja ra Hmu ga thandeh nε ga ørpahu rá 'befi a," bi 'yεn'a ra Jesús.

11 Nε nubuya bi 'da'a ra zïthu bu 'buh ra Jesús, nε bá çh yám 'behni Oja bi zøpü mí 'bu a ra Jesús bu dapo nε bi 'uïn a.

Ra Jesús bi dämp rá 'befi bu ra xequi Galilea

12 Nε bi bøm bu ja ra dapo a ra Jesús buya. Nε nu'bu mí bøm bu, bi 'yøde ngue bi jot'a fädi ra Xuua nxixya. Janangue'a bi mbengda bu ra häi Galilea. Guepü ra hnini Nazaret bim 'bøpü mahøn'a.

13 Pε hinga nya'a bim 'bøpü nε bi mba bu ra hnini Capernaum, nubü ra ndendädehe guepü ra xequi yú häi mam bombøtahe ra Zabolón nε mam bombøtahe ra Neftali.

14-15 Nu'bu mi zøm bu a ra Jesús bin ja 'be'a bi 'yo't'a ra pøngahya Isaiás maya'bu ngue din ja bu ra häi Zabolón nε ra häi Neftali, i hånbu ra dädehe, 'danguadi ra dätthe Jordán, ngue nε a i t'εmbi Galilea, guepü 'bu u i thände yú ojäzhe. Nε bi 'yεn'a ra pøngahya ngue:

16 Nu yu ja'i mi 'bøpü tengu'bu i bøpü ja ra 'bexui, nε i ja bu ran däte,

pε nuya bi nequi n'da ran nequi ngue di yot'i, bi 'yεn'a ra Isaiás 'bu maya'bu. Nε gue'a bin ja 'bu mí zøm bu ra Jesús.

17 Nε nu ra Jesús bi dε'mi bi mam bu räm hma nε bi 'yεna:

—Dami päh nin 'yomfεnihü nange yu ts'oqui, ngue da zä di manda ua rá ts'edi Oja bi zøcua gui 'buhmbü, bi 'yεmb yu ja'i a ra Jesús 'bu mim 'bøpü.

Goho yu mbahuq bi den'na ra Jesús

18 Nε n'da ra pa mí 'yo bu ja ra ndendädehe a ra Jesús nubü ra häi Galilea, nε bi nu yoho

yu 'yohü din 'yohü zεhe u. Nu'a n'da ra Simón, gue'a ra Pedro a. Nε nu man'da ra Andrés. Nε nu'u yu mbahuq u, nε mi enxit'ä bu ja ra dädehe.

19 Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'ü:

—Ba tεngau, gui xihmbü yu ja'i da 'yεc'yεigui, tengu thoho bu gní thēui yu huq gui øt'ui, bi 'yεmp'ü.

20 Nε 'bex bi hyεpü yú xit'ä nε bi den'na ra Jesús.

21 Nε bi thopüya bin 'yo mi ts'u a ra Jesús, nε bi nu mi yoho yu 'yohü din 'yohü zεhe u, nε nu n'da ra Jacobo, nε nu man'da ra Xuua, gätho yoho yú ts'ant'u ra Zebedeo u. Nε mín 'yohü a rá ta mi hu bu 'ben yú mbosa, mí 'uet yú xit'ä. Nε xø bi xi u da denni mahøn'a.

22 Nε 'bex bi zopü rá ta nε'u yú mbosa, 'bex bi den'na ra Jesús buya.

Ra Jesús bi xänbi xun ngu yu ja'i

23 Nε nu ra Jesús mí 'yo gätho ra häi Galilea nε mí xänba u yu ja'i bu ja yu nijä nε bi ma 'berü dí manda ua rá ts'edi Oja. Nε midí hoc yu hyεnni ngue 'be'a gä ní gçhe mí hεmp'a n'da ngu n'da.

24 Nε gätho yu ja'i bu ra xequi Siria bi 'yøde 'be'a øt ra Jesús, nε bá thunba u yu hyεnni ngue 'dahma 'dan'yo yu nε mí hεmbi nε'u mín 'yohü yu zïthu, nε'u zant'a mí sändäte 'da yu ora, nε'u xi ts'a rá ja'i, nε gätho bi hoc'a ra Jesús.

25 Nε xun ngu yu ja'i bi den'na ra Jesús. Mín numanho da denthoho yu ja'i nange 'be'a bi 'yot'e. Nu'u 'da yu mangu bu ra xequi Galilea, nε u 'da yu mangu bu ra xequi Decápolis, nε'u 'da mí 'bøpü Judea, nε'u 'da mí 'bøpü 'danguadi ra dätthe Jordán, nε'u 'da mí 'bøpü ra hnini Jerusalén. Gätho bi zøm bu mi 'bu a ra Jesús.

5

Ra Jesús bi mba bu ja ra nyuni

1 Nε nu ra Jesús 'bu mi nu yu ja'i εmme xun ngu bi zøpü, nε bi ndex bu ja ra nyuni nε mi hupü. Nε'u yú xädi buya bi zøm bu mí hudi, 'darpü mi huhmbü.

2 Nε bi xänba u.

Nu'u i han rán japi Oja

3 Nε bi 'yεmp'ü yú xädi ra Jesús:

—Nu'u to'ø pæse hingui ho yú mbüi bu na nu Oja nε da hyon Oja di zedi, nu Oja da zimanho bu di manda rá ts'edi, janangue'a majäpü buya.

4 Nε nu'u tu yú mbüi, Oja da hyurpa yú mbüi, janangue'a majäpü u.

5 Nε nu'u im bεni i cose häi, da hyän a ra hogahäi bi man Oja di unni, janangue'a majäpü u.

6 Nε nu'u i humbi da 'yot' ran ho, Oja di japi da 'yot'e xun ho, janangue'a majäpü u.

7 Nε nu'u di huçc yú mijä'ihü, xin di huçc Oja u, janangue'a majäpü u.

⁸ Nε nu'α n'dat'a im bεni, dim 'bħmhβα Ojα α, janangue'a majαpi α.

⁹ Nε nu'α øt' ran hocpate, nu Ojα da 'yεmbi yú t'ahni α, janangue'a majαpi α.

¹⁰ Nε nu'α i nu ran αnbi nangue ran ho i øt'e, da yørpα di manda rá ts'edi Ojα α, janangue'a majαpi α, i εn'a ra Jesús.

¹¹ Nε gan johyahα 'bħ i α'ts'ahα yα jα'i nε i then'nahα nε i xi ahα yα fehni 'bħ guí tengahα, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹² Nε da hyu ni mbwihα, gan johyahα, guim bεmhβα ngue 'dat'a ran αnbi guín nuhα α yα pøngahyα mam 'bet'o, nε i ja 'be'a din 'da ahα ngue am 'be'ts'i mahεts'i, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ra u ua ja ra ximhāi

¹³ —Nu'ahα gγα qhα harp 'bħ yα jα'i, nguetho nu'a ra u di hoqui 'be'a i pa njapi, nε nguetho ahα guídí hojα yα jα'i, i εn a ra Jesús. Pε nu'bh bi 'beh rá ts'edi ra u, ya hin'yα 'be'a sá di hoqui, janangue da mba ma bant'i thoho bħ häi. Dami jamansuhα hin din ja bħ guí yøthα tengu a, bi 'yεmp'α yú xádi ra Jesús.

Ran nequi ua ja ra ximhāi

¹⁴ Nε bi 'yεn'a ra Jesús:

—Nu ahα gγan nequihα bħ 'bħ yα jα'i, bi 'yεmp'α yú xádi. Dami jafα da hnu a ran nequi. Tengu n'da ra hnini i ja bħ ja rá nyα ra t'øhø, am 'batho xån ho ngue hin'yα 'be'a i juti.

¹⁵ Ngutho n'da ra sibi, hingui sá da mba ma cõt'i bħ ja ra huada 'bħ da mba ma søque, i jatho da t'εxpα m'batho, janangue'a di yot'i gátho 'bħpα.

¹⁶ Nε nguetho guí 'yøthα ngue tengu'bħ gγα sibihα εmmε di hyärpα i 'bħ yα jα'i. Janangue'a da hnut'ahα xån ho nin t'øt'ehα, nε α da 'yεspa Ojα ma Tahα 'bħpα mahεts'i α bħyα, bi 'yεmp'α yú xádi ra Jesús.

Ra Jesús bi 'yurcahα 'be'a nam bøn'α yún t'edi ra Moisés

¹⁷ Nε xø bi 'yεn'a ra Jesús:

—O guím bεmhβα ngue ga 'becā yån t'edi bi man ra Moisés nε 'be'a bin xånbate α yα pøngahyα, pε bá εcā ngue ga ut'ahα 'be'a majuqni nam bøn α.

¹⁸ Majuqni dí xi ahα, gátho 'be'a nt'o't'i bħ, nε xinga n'da α ngue hin din ja, 'bħ guexta'α i jatho ra ximhāi nε mahεts'i.

¹⁹ Janangue'a madí ts'αtho maha a ram hma ngue hingui nde da 'yørpα ra güenda n'da, nε i xi α mi'da ngue din jabα da 'yøt'e, pε zi ts'αtho rá ts'edi di nequi bħ bí ja rá ts'edi Ojα bħ mahεts'i 'bħ. Pε nu'α di jα'ts'i gátho α mam bħ ja rá m hma Ojα, nε i xi α mi'da ngue din ja bħ da 'yøt'e, nε man'da xån ngu rá ts'edi di nequi bħ bí ja rá ts'edi Ojα, bi 'yεn'a ra Jesús.

²⁰ Nε gue'a dí xi ahα α, nde'bħ man'da xån ho guí 'yøthα xinda gue ma ngurpihα yα fariseo nε yα xånbate nijα. Nguetho nu'bh

hin guí 'yøthα xån ho, njām'bħ da zā guí cøthα harp di manda rá ts'edi Ojα, bi 'yεmp'α yú xádi ra Jesús.

Ra Jesús bi ma hingui ho ra cœ

²¹ Nε man'da bi man ra Jesús, bi 'yεna:

—Gue'bħ go maya'bħ bi sih mam bombøtahα ran t'edi ngue im ma: “O guí haçpahα rá te ni mijα'ihα, nε nu to'o da hyaçpα rá te rá mijα'iuí, i jatho da ts'anba rá muuí a bi 'yøt'e,” bi t'εmp'α.

²² Pε i jagā man'da ga xi ahα, ngue nu'bh 'bo'o di cœp rá mijα'iuí nangue'a bi 'yørpe, ngue im bεni di co'ts'i, guehma da nu ran ts'εmbi. Nε nu'a to'o da xih ra ts'ore bħ ja rá hmi rá mijα'iuí, da ts'ixpα 'bħ yα ngurpi da ts'εmbi. Nε nu to'o εmme then rá mijα'iuí dí mba bħ ja ran ts'εmbi ngue ra sibi njām'bħ i huçt'i, bi 'yεn'a ra Jesús.

²³ Janangue'a nu'bh guí pähä bħ ja ra nijα ngue guí εna guí thāndehα Ojα, pε nu'bh gá sømhβα bħ nε 'bex gá bεmhβα 'be'a xquín xihmi ni mijα'ihα,

²⁴ gua peng thohα nε 'be guí mba bħ i 'bħ α ni mijα'iuí gam punbauí, ja da zā guí thāndehα Ojα bħyα, bi 'yεn'a ra Jesús.

²⁵ Nε nu'bh guí pāmhβα ja 'be'a guidín xihmbα n'da ni mijα'ihα, pε gan hocpα zεhεhα, nε hin guí sømhβα da ts'ix ahα bħ 'bħ yα ts'at'abi. Nguetho nu'bh guí sømhβα bħ,

²⁶ guehma da jo ahα nε hin da hyc'a thohohα ra zε'mi jague'bħ guí unhdα ra mbeti hangu da 'yā ahα, nε xinga n'da centavo da nde guí 'yespahα, bi 'yεn a ra Jesús.

Ra Jesús bi 'yεna hingui ho ran 'yomt'εni

²⁷ Nε man'da bi xih yú xádi ra Jesús:

—Nu man'da ran t'edi maya'bħ i εna: “O guí øthα ran 'yomt'εni.”

²⁸ Pε i jagā man'da ga xi ahα, ngue nu'bh n'da ran 'yohα da hyant'a n'da ra xisu, nε im bεn'a n'da ran 'yomt'εni xån ts'o nangue a, madague'bħ bi bεntho, tengu'bħ yα bi 'yøt' ran 'yomt'εni bħ rá mbwi a bħyα, bi 'yεn a ra Jesús.

²⁹⁻³⁰ Janangue nu'bh i ja a i ut'ahα ra ts'oqui, pε guí sāmzεhε ni mbwihα madague'bħ guím bεmhβα εmme xån α 'bħ guí 'yeshα. Tengu'bħ xquí hyα'a n'da ni dāhα nε xquí 'yεmhβα bħ ma'uēni nε xquí n'dadā thohohα, uague tengu'bħ xquí hyc'a nin 'yεihα nε xquí 'yεmhβα bħ ma'uēni nε xquí n'da'yε thohohα. Pε man'da xån ho guín nuhα nangue gá 'bεmhβα yα ts'oqui, xinda gue'bħ xquí 'yøthα yα ts'oqui nε xquí 'bεmhβα ran ho mazqí bħ ja ra sibi.

Ra Jesús bi 'yεna hin da hyc rá xisu n'da ran 'yohα

³¹ Nε man'da bi man ra Jesús, bi 'yεna:

—Nε a bi mam 'bħ maya'bħ gue: “Nu'bh n'da ran 'yohα in nde da hyc rá xisu, i jatho da 'yøt'a n'da ra søcuq din xummi.”

³² Pɛ i jagä man'da ga xi ahü, ngue hingui sä da hych rá xisu n'da ran 'yohü gue'bu hingui øt' ran 'yom't'ɛni a ra xisu. Nguetho nu'bu bi hych rá xisu n'da ran 'yohü, di japi da 'yøt' ran 'yom't'ɛni a ra xisu 'bu bi hyɛgui nɛ dim 'bühmi man'da ran' yohü. Nɛ 'bu n'da ran 'yohü dim 'bühmi n'da ra xisu bi thɛgui, ra 'yom't'ɛni a, bi 'yɛn a ra Jesús.

Nte ga ndønbahü rá thuhu, bi 'yɛn'a ra Jesús

³³ —Nɛ guí pähmbü ran t'ɛdi mí hman 'bu maya'bu ngue i ɛna: “Pɛ nu'bu gá ndønbahü rá thuhu Ojå, guehma guí ja'ts'a gá mamhbu.”

³⁴ Pɛ nuya i jagä man'da ga xi ahü, bi 'yɛn'a ra Jesús. Hin'yü 'be'a i sä guí ndønbahü rá thuhu 'bu ja a guí xihmbü ni mijå'ihü ngue guín ndefü da 'yɛc'yɛi a guí xihmbü. Hingui sä guí ndømhbü Ojå, pɛ ngutho hingui sä guí ndømhbü mahɛts'i, nguetho nu bu mahɛts'i bi ja bu rá ts'edi Ojå.

³⁵ Nɛ xingui sä guí ndømhbü ra ximhäi, nguetho nɛcua i ja ua rá ts'edi Ojå. Nɛ xingui sä guí ndømhbü ra hnini Jerusalén, nguetho rá hnini rá Tahni Ojå a.

³⁶ Nɛ xingui sä guí ndømhbü ni yähü, nguetho 'dat'a Ojå bi zån'na, nɛ xinga n'da ni xtåhü sä guí sänzɛhɛhü gue'bu xün t'axi o gue xüm pothi da gohi.

³⁷ Pɛ nu'bu ja a guí xihmbü ni mijå'ihü, “da zå,” ga ɛmhbu 'bu da zå, “hin da zå,” ga ɛnthohü 'bu hin da zå. Pɛ gätho mi'da yüm hma bí nɛxpü ja rán 'yomfɛni ra zïthu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi 'yɛn'a ra Jesús hin ga cos'hü 'bu ja a da t'ørcähü

³⁸ Nɛ xø bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Nu'ahü gá 'yøhmü 'be'a bi sih mam bombøtahü ngue: “Nu'bu n'da ra jå'i di ts'onba rá då rá mijå'iu, pɛ nɛ a da mba ma ts'onbi rá då. Nɛ nu'bu rá ts'i da 'yøcpe, ngutho nɛ'a xin da t'øcpa rá ts'i.”

³⁹ Pɛ nuya i jagä man'da ga xi ahü ya, ngue nu'bu 'bu a n'da in nde di ün'nahü, pɛ o guí sühmbü a. Nɛ nu'bu 'bo'o da mbɛp'ahü 'dan-guadi ni hmihü, gui unhdü man'da nguadi da mbɛp'ahü.

⁴⁰ Nɛ nu'bu 'bo'o da zix ahü bu 'büh ra zɛ'mi ngue da gån'na ni pahniü, pɛ nɛ a ni cotohü gui unhdü.

⁴¹ Nɛ nu'bu i si ahü gui tuspahü rá 'beni n'da ra jå'i n'da ora, xün ho 'bu nyo ora gui tuxhü a rá 'beni.

⁴² Nɛ hønt'a go to'o da 'yå ahü 'be'a i honi, dami unhdü. Nɛ nu'bu 'bo'o da mip'ahü 'bu ja a guí pɛs'hü, pɛ xün ho 'bu gui unhdü, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ga huɛc man sühü, bi 'yɛn'a ra Jesús

⁴³ —Nɛ a n'da ram hma maya'bu i ɛna: “Dami huɛc ni amigohü nɛ guí ɛcpa nin sühü,” mí t'ɛn'ahü.

⁴⁴ Pɛ i ja man'da ga xi ahü, ngue gui huɛc nin sühü, gan yamanhohü ü man yü ts'ore nangue ahü, nɛ guí 'yøpähü ran ho to'o di ɛc'ahü. Nɛ dami 'yåfå rá mate Ojå ü to'o i numan'h ahü nɛ ü di ün'nahü, bi 'yɛn a ra Jesús.

⁴⁵ Nɛ nu'bu ngübü gui 'yøthü, 'da'angu gá 'yøthü a ma Tahü 'bøpü mahɛts'i ngue bá pɛnh ra 'ye nɛ ra hyadi. Pɛ hinga hønübü 'bu ü yü hocjå'i gue i so ra 'ye nɛ ra hyadi, pɛ nɛpü i 'büh yü ts'om'bäi, bi 'yɛna.

⁴⁶ Pɛ nu'bu hønt'ü to'o di huɛc'ahü guidi huɛju, 'be'a gue gá tåhmbü 'bu ngübü gá 'yøthü. Pɛ nɛ n'dat'a gá 'yøthü ü yü ziyate hyåcähäi.

⁴⁷ Pɛ ha guí ɛmhbü xün ho guí øthü 'bu hønt'ü ni cuhü guidi zenguahü. Nu'bu guin jahü bü, 'da'angu guí øthü ü i thånde yå ojå zɛhɛ.

⁴⁸ Pɛ nde'bü xün hotho gui 'yøthü, nguetho xün hotho Ojå ma Tahü bi 'bøpü mahɛts'i, bi 'yɛmp'ü yå xädi ra Jesús.

6

Hin ga øthu ran 'yɛts'i 'bu dí øthü yüm t'øt'e xün ho

¹ Nɛ man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛmp'ü mi 'bøpü:

—Pɛ nu'bu guí øthü rá 'bɛfi Ojå, hin gui 'yøthü da 'yɛs'a ni mijå'ihü, nguetho hin te di 'da ahü ma Tahü 'bøpü mahɛts'i 'bu din jabü gui 'yøthü, bi 'yɛn'a.

² Nɛ nu'bu guín nde gui fåxhü n'da ra hyoya, hin gui 'yøthü ngue da nu ahü yü jå'i, tengu øt'ü di yorpa a im bɛni 'bu di ün'na n'da ran t'ünni yü hyoya, ngue di um bü ja yü nijå o guerpü ja yü 'yu ngue in nde da 'yɛspa yü jå'i 'be'a i øt'e. Majuqani dí xi ahü, ya hønt'a ran 'yɛts'i bi dåha 'bu ngübü i øt'e, bi 'yɛna.

³ Pɛ nu'bu i ja a guí nde gui unhdü n'da zi hyoya, nde'bü hin gui xihmbü ü mi'da 'be'a gá 'yøthü.

⁴ Nɛ man'da xün ho 'bu hin njon da nu 'be'a guidi unhdü, pɛ go da nu Ojå ma Tahü, nɛ i ja 'be'a din 'da ahü büya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Hingui yoho guim bɛmhbü 'bu guí yqhu Ojå

⁵ Nɛ man'da dí xi ahü:

—Nu'bu guí yqhu Ojå, o guí øthü tengu i øt'ü di yorpa a im bɛni, bi 'yɛn'a ra Jesús. Nu'ü, i 'båpü ja yü nijå nɛpü ja yü xo'yu, ɛna i yåhü Ojå pɛ hønt'a ran 'yɛts'i im bɛni. Majuqani dí xi ahü, hønt'a ran 'yɛts'i bi dåha nangue 'be'a i øt'e.

⁶ Nɛ nu'bu guí yqhu Ojå gui mbähü bü njon da nu ahü, pɛ Ojå ma Tahü go i nu ahü nɛ di 'da ahü 'be'a guí åfå a, i ɛna.

7 Pɛ hinga guexta'a ram hma gui mamhbɔ ngue nte ni mba tho 'bɔ gui yɔhɔ Ojɔ, tengu i ɔt'ɔ ten yá ojɔ zehɛ. Nɛ sá im bɛni i ɔ'a Ojɔ 'bɛ'a im ma 'bɔ xɔn ngu i xifi.

8 Nɛ o gui ɔthɔ tengu i ɔt'ɔ, nguetho nu Ojɔ ma Tahɔ ya i pɔdi 'bɛ'a gátho gui homhbɔ gue'bɔ hinga ná áfɔ, i ɛna.

9 Pɛ guim bɛmhɔ 'bɔ gui yɔhɔ Ojɔ 'da yɔm hma tengu di xi ahɔ ngue:

Nuya ma Ta ahe gui 'bɔpɔ mahɛts'i.
Da hnumansu ni thuhu.

10 Nɛ dín ndehe din ja ua n'dihi ni ts'edi ngue di manda ua.

Nɛ da t'ɔt' ua ni páhɔ ua ja ra hái tengu tho i t'ɔrpɔ mahɛts'i.

11 Nɛ dami 'daje ran ts'ihmɛ di homhbɛ ra pa i jabɔ ya.

12 Dami punga ma ts'oquihe, tengu thoho bɔ na punbahe ɔ i ɔrcahe ran ts'o.

13 Nɛ o gui hɛgahe da daje ran ts'o, pɛ dami yɔnje nangue ran ts'o.

Nguetho nu'i gra hmuts'ut'abi, gá di manda ua ja ra hái ni ts'edi, nɛ i ja ni ts'edi mixte njɔm'bɔ da guadi gátho yɔ pa mazɔi.

Nɛ hɔnt'a dí xi'áhe ya.

14 Nguetho nu'bɔ gadi punbahɔ yá ts'oqui ni mija'ihɔ, nguetho da 'yɔt'ahɔ Ojɔ ma Tahɔ 'bɔpɔ mahɛts'i, di pun'na ni ts'oquihe.

15 Pɛ nu'bɔ hin gadi punbahɔ ni mija'ihɔ, nɛ ahɔ hin di pun'nahɔ Ojɔ ma Tahɔ 'bɔpɔ mahɛts'i 'bɔ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Hin gui 'yuhmbɔ 'bɔ gui ɛt' yɔn ts'ihmɛ 'bɔ guin yɔhɔ Ojɔ

16 —Nɛ nu'ahɔ, nu'bɔ gui nde gui 'yɛt' nin sihmɛhɔ n'da ora ngue guim bɛmhɔ Ojɔ, o gui ɔthɔ tengu ɔt'ɔ di yɔrpa a im bɛni. Nu'ɔ i ut yɔ ja'i 'bɛ'a ɔt'e, ndɛa di hnumanho, pɛ hɔnt'a ran 'yɛts'i bi d'áha nangue 'bɛ'a bi 'yɔzɛhe, bi 'yɛn'a ra Jesús.

17 Pɛ nu ahɔ, 'bɔ gui ɛt' nin sihmɛhɔ ngue guim bɛmhɔ Ojɔ, pɛ gan 'yomanhohɔ tengu'bɔ ya gán sihmɛhɔ.

18 N'dahma njon da badi 'bɛ'a gá 'yɔthɔ gue gá 'yɛt' nin sihmɛhɔ, nɛ hɔnt'a Ojɔ ma Tahɔ i nu ahɔ 'bɛ'a gá 'yɔthɔ, nɛ i ja 'bɛ'a di 'da ahɔ bɔya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Gui hyomhbɔ 'bɛ'a dí nɛcmanho bɔ mahɛts'i

19 Nɛ man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Hin gui muns'hɔ 'bɛ'a gdám mɛmbɛtihɔ ua ja ra ximhái, nguetho nuua i 'bɔh yɔ zu'uɛ ngue di ts'oni 'bɛ'a gátho gui pɛs'hɔ, nɛ ja'bɔ da boxjua, nɛ ja'bɔ da bɛ ahɔ yɔ bɛ.

20 Pɛgue gui hyoni gui xɔnthɔ 'bɛ'a di hnumanho ahɔ bɔ mahɛts'i. Nguetho hin te dim 'bɛpɔ, hin da yɔrpɔ yɔ bɛ ngue da bɛ ahɔ 'bɛ'a gui pɛs'hɔ bɔ, nɛ hin da boxjua, nɛ njo'o bɔ yɔ zu'uɛ ngue di ts'oni.

21 Nguetho hɔnbɔ i ja ním pɛts'i n'da im bɛn rá mbɔi n'da. Nu'bɔ guécua ja ra ximhái

i ja 'bɛ'a i pɛts'a n'da, hɔnt'ua im bɛn a n'da, nɛ nu'bɔ guerpɔ mahɛts'i, guerpɔ im bɛn a n'da 'bɔ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran nɛqui ní mbɔi n'da

22 Nɛ xɔ bi 'yɛna:

—Nɛ nu'bɔ hɔnt'a xɔn ho guim bɛmhɔ nɛ gui ɔthɔ, din ja ahɔ tengutho 'bɔ n'da ra ja'i xɔn ho rá dá, i handi xɔn ho ran nɛqui, din jabɔ ni mbɔihɔ.

23 Pɛ nu'bɔ hinga gue'a guim bɛmhɔ, sá gui ɛmhɔ i ja ahɔ ran nɛqui, pɛgue xɔm 'bɛxui thoho ni mbɔihɔ, tengutho 'bɔ n'da ra ja'i ngue hingui ho rá dá, nɛ xɔm 'bɛxui thoho bɔ i handi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Hin di yoho yá hmu n'da

24 Nɛ xɔ bi 'yɛna:

—Nɛ hingui sá dim 'bɔ i yoho yá hmu n'da ra 'yɛhɛ. Nguetho nu'bɔ yoho yá hmu i 'bɔ a n'da, nu'a n'da da numanho, nɛ nu'a man'da hin da numanho. Uague nu'a n'da da hyumbi dim pɛhmi a, pɛ nu'a man'da da zocpa thoho rá 'bɛfi a. Janangue'a hingui sá yoho yá hmu da dɛn'na n'da. Hingui sá da 'yɛmp Ojɔ rá Hmu 'bɔ i numanho ɔ yɔ mbɛti, nguetho tengu'bɔ rá hmu a ra mbɛti, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ojɔ di jamansu yá 'yɛc'yɛi

25 —Janangue'a dí xi ahɔ, hin go guim bɛnsɛhɔ 'bɛ'a gui sihɔ ngue gdám 'bɔhmbɔ, nɛ xín guim bɛmhɔ 'bɛ'a gui hyehɔ. Pɛ guim bɛmhɔ ngue man'da di muui ni tehɔ xinda gue ɔ nin ts'ihmɛhɔ, nɛ man'da di muui ni ja'ihɔ xinda gue ɔ ni hehɔ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

26 Dami nuhɔ yɔ doja i 'yo hɔnbɔ go harɔ, nɛ hin'yɔ yá huɔhi, nɛ xín te i pɛts'i, pɛ dí xi ahɔ, nu Ojɔ ma Tahɔ bi 'bɔpɔ mahɛts'i gátho i 'ujɔn ɔ. Nɛ nu ahɔ, man'da di mu ahɔ xinda gue ɔ yɔ doja, bi 'yɛn'a ra Jesús.

27 Nɛ ha guim bɛmhɔ man'da nya'a gam 'bɔhmbɔ ua ja ra ximhái 'bɔ ɛmme guim bɛndumbɔihɔ 'bɛ'a gátho guidi 'bɛhmbɔ.

28 Nɛ hanja ɛmme go guim bɛnsɛhɔ nangue ni hehɔ. Xɔgue ts'utho gui ɛc'yɛihɔ, bi 'yɛn'a ra Jesús. Pɛ dami nuhɔ yɔ dɔni i ja bɔ dɔpɔ, nɛ nu'ɔ hingui dim pɛfi nɛ xingui di hoc yá he.

29 Pɛ dí xi ahɔ, man'da mahotho yɔ dɔni xinda gue a rá he ra ts'ut'abi Salomón ngue mí he 'bɔ mi ja rá ts'edi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

30 Nɛ ngubɔ bi 'yɔt' a Ojɔ nangue yɔ dɔni, mahotho nám pa ya, nɛ nixudi da mba nts'equi nɛ da t'udi. Janangue'a guim bɛmhɔ, man'da xɔn ho da 'yɔt'ahɔ Ojɔ xinda gue ɔ yɔ dɔni, bi 'yɛn'a.

31 Janangue o gui ɛmhɔ: “'Bɛ'a hmaha ga sihɔ.” Uague: “'Bɛ'a hmaha ga hehɔ.”

32 Nguetho nu'ɔ i thɔnde yá ojɔ zehɛ, gue'a zɔi i hon'ɔ, pɛ nu'ahɔ i 'bɔpɔ ni Tahɔ bɔ mahɛts'i, nɛ i pɔdi 'bɛ'a gá guidi 'bɛhmbɔ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³³ Janague'a nu ahu, m'bet'o thoho gan umhbu di manda ahu rá ts'edi Oja, ne gui hyomhbu n'da ra hogambui nangue rá páhä Oja, ne nubuya di 'da ahu 'be'a gátho gui hyomhbu.

³⁴ O guím bëndumbuihu, o guí émhbu: "Be'a da zä ga othu 'bu nixudi." Pegue gui tömhbu, 'be nixudi ja gui pähmbu büya 'be'a da zä gui 'yöthu. N'da pa ngu n'da pa i ja 'be'a din ja, bi 'yén'a ra Jesús.

7

Ra Jesús bi ma hingui ho ran yäpi

¹ —"Nuna bi 'yöt' yu ts'oqui," hin gui 'yémhbu, n'dahma hinga gue'a di ts'ep'ahü a, bi 'yengähe ra Jesús.

² Pé nu'bu guídi yäfu u mi'da ngue guím bémhbu hönse ahu xän ho ahu, pé Oja hin da numanho ahu 'bu. Ne 'da'ingu da 'yöt'ahu Oja tengu gá 'yörpahü u gá yäfu, bi 'yëna.

³ Hanja bi zä gá nurpahü ra zi häi i o rá dá ni mijä'ihu, ne hin go guí pähmbu i o ra xecza ni dáhu. In jabu ni nequi ni ts'oquihu.

⁴ Ne ha da zä gui xihmbu ni mijä'ihu: "Mba ga hap'a ra häi o ni dá," sá gui 'yémfu, ne go man'da xän ndoho ra xecza i o ni dáhu.

⁵ Émme guídi yörpahü a guí othu. Pé nde'bu m'bet'o gan hoju nangue yu ts'oqui guídi hosehu, janague'a da zä gui hyämp'ahu ra häi o rá dá ni mijä'ihu, bi 'yén'a ra Jesús.

⁶ O guídi unhdü a xän ho u yu fo'yo, ndetho da za ahu. O gue'bu guídi unhdü a di muui u yu ts'üdi, ndetho da nem bu häi, bi 'yén'a ra Jesús.

Nu'bu ja da t'äp'a Oja di uni

⁷ Ne xö bi 'yém'p'ü:

—Dami 'yäfu Oja 'be'a guí homhbu, ne nu'a di 'da ahu.

⁸ Nguetho nu'a to'o da 'yädi, Oja di un'na bi 'yäpi. Ne nu'a to'o ja a i honi, di und Oja a i honi. Ne nu'a to'o da hyoni da socpa n'da ra goxthi njut'i thoho, Oja da xocpa a, bi 'yén'a ra Jesús.

⁹⁻¹¹ Pé nu'ahu madague'bu gyú ts'om'bäihu, xinga n'da ahu guídi unhdü ra do ni t'ähnihu 'bu i ä'ahu ra hme, ne xing ra c'ya guídi unhdü 'bu i ä'ahu ra huä, pé hont'a xän ho guídi unhdü ni t'ähnihu. Ha maguet'a Oja ma Tahü 'bupü mahets'i ngue hin di 'da ahu xän ho 'bu ja a guí äfu, bi 'yén'a ra Jesús.

¹² Ne nu'bu guí nde da 'yöt'ahu ran ho ni mijä'ihu, nde'bu guí 'yörpahü ran ho. Gue'a nam bö'n'a rán t'ëdi ra Moisés ne rám hma yu pöngahya maya'bu, bi 'yén'a ra Jesús.

N'da ran t'uti nangue ra goxthi ne yu 'yu

¹³⁻¹⁴ Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yëna:

—Nu'a ní yut'a n'da bu ja ra te mazäi, tengu'bu n'da ra goxthi xän ts'it'i, uague n'da ra t'u'yu, ne hingui ngu yu jä'i i numanho

da thopü. Pé dami hyomhbu gui cathu bu. Nguetho nu'a ra goxthi xän ndoho ne ra dá'yu ní zix a n'da bu ja ran unbi mazäi, ne xän ngu u yu jä'i i numanho da thopü, bi 'yén'a ra Jesús.

Nda'ü yu hyäte pöngahya

¹⁵ —Pé gam fähmbu nangue yu hyäte pöngahya. Nu'bu i söm bu guí 'buhmbu, sä öt'e tengu'bu yu de'yo ngue xän ho, pé nu yú mbui tengu'bu n'da ra zate.

¹⁶ Ne da zä gui pähmbu yu hyäte pöngahya nangue yän t'öt'e i öt'e, tengu thoho yu za da bä a n'da nangue yän dät'ä i zepü. Nguetho hin din zepü ja n'da ra za n'da ran dät'ä 'bu hinga gue'a rá za a.

¹⁷ Pé nu ra za xän ho i zeh yän dät'ä xän ho, ne ngutho ra za hingui ho i zeh yän dät'ä hingui ho.

¹⁸ Nguetho nu'a ra za xän ho hin da zä din zepü yän dät'ä ngue hingui ho, ne ngutho a ra za hingui ho hin njäm'bu da zä din zepü yän dät'ä xän ho.

¹⁹ Ne nu yu za hingui ho u yän dät'ä, da mba nt'ets'i ne da t'üdi.

²⁰ Janague'a da zä gui pähmbu u yu hyäte pöngahya nangue 'be'a da 'yöt'e, bi 'yén'a ra Jesús.

Nda'ü di manda rá ts'edi Oja

²¹ Ne xö bi 'yén'a ra Jesús:

—Ne sä éna yú hmuju'ü da, pé hin da yäpü di manda rá ts'edi Oja u. Pé hont'ü majuaüni i öt' rá páhä ma Ta mahets'i da yäpü u.

²² Ne nu'bu bi zön ra pa ran juämbi 'bu rán zegui, xän ngu da mbarqui da 'yängui: "Ma Hmu, nugähe dá mamhbe a nim hma, ne nangue ni thuhu dá hómhbe thi yu zithu, ne nangue ni thuhu xän ngu yän t'öt'e mixte dá öthe," da 'yängui.

²³ Pé nugä ga émp'ü: "Njäm'bu dá pä ahu. Dami 'uehmbu ua ja ma hmigä, gyü ts'om'bäihu," ga émbi, bi 'yén'a ra Jesús.

Hont'a go to'o in nde da 'yö a díma ma, bi 'yén'a ra Jesús

²⁴ —Pé nu'a to'o i öh ma nde ne i öt'a ma pähägä, i öt'e tengu bi 'yöt'a n'da ran 'yohu ngue mí ja rán 'yomf'ni ne bi hyö a n'da rá ngu bu ja n'da ra dongu xän juäni.

²⁵ Ne bin ja n'da ra dá'ye, ne émme xän ngu yu dehe bi 'yugui, ne bá éh ran dähi xän ndoho mí nde xü yöt'a ra ngu. Pé him bi yöt'a, nguetho nu'a ra ngu mí höpü ja ra dongu xän ho.

²⁶ Pé nu'a to'o i ö'a díma ne hingui arpa ra güenda a, i öt'e tengu bi 'yöt'a n'da ran 'yohu ngue ra 'yambü, ne bi hyöth rá ngu bu mí ja n'da ra 'bomu.

²⁷ Ne bin ja n'da ra dá'ye ngue bi 'yuh yu dehe, ne ran dähi xän ndoho, ne bi yöt'a rá ngu. Ne émme nts'utho bin ja büya, bi 'yén'a ra Jesús.

Nu yu ja'i bi numanho rán xädi ra Jesús

28-29 Nε nu'bu mi gua a bi ma ra Jesús 'bu mí hyurü ja ra nyuni, nu yu ja'i mi huhmbü bu bi hyonya u.

—Haguen ja i xänbi xän ho, nε hinga ngubü i xängahü ma xänbatehü bu ja ra nijä, bi 'yεn'ü yu ja'i.

Nguetho nu'bu mi xänba ra Jesús, bi 'yuti ngue mi ja rá ts'edi xän ho a.

8

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohu mi hεmb ra t'axca'ya

1 Nε nu'bu mi gua a bi man ra Jesús, nε bi garü ja ra nyuni büya, nε εmme xän ngu yu ja'i mi numanho da denthoho mahön'a.

2 Nε bá ε'a n'da ran 'yohu ngue mi hεmb ra t'axca'ya. Bin danyahmu bu mí 'bäh ra Jesús, nε bi 'yεmbi:

—Gra Hmu, nu'bu ni pähä, da zä gui 'uec'i ts'u ran u di hεmbi.

3 Nε nu ra Jesús büya bi uat rá 'yε bi dädi nε bi 'yεmbi:

—I jagä ra pähä ngue 'bex da zä i. Dami yäni.

Nε nu'bu mí 'yεmbi, 'bexgue bi yän'a ran 'yohu.

4 Nε nu ra Jesús büya bi hεcpa a ran 'yohu njon da xifi to'o a bi japi bi yäni, nε bi 'yεmbi:

—Ní mba bu 'büh yu mbäjä da nu i ngue ya bi yän i, nε gui un'na n'da ra 'böts'e tengu i man yän t'ēdi ra Moisés, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nε ja bi thopü ra hnini Capernaum büya.

Ra Jesús bi hocpa rá 'yεhe n'da ra hmudofui

5 Nε nu'bu mí zöm bu ra hnini Capernaum a ra Jesús, 'bex bá ε a n'da ra hmudofui ra mεngu bu Roma, nε bin c'at'ui nε bi 'yöp ra mate,

6 bi 'yεmbi:

—Nu'i grá Hmu, nu n'da ma 'yεhe i 'bem bu ja ma ngu, i ts'a rá ja'i, hingui sä di 'yäni, εmme xän 'doni, bi 'yεmbi.

7 Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Ga mba bu ga hoqui.

8-9 Pε nu ra hmudofui büya bi 'yεmbi:

—Hingui jatho gui mba bu ja ma ngu, grá Hmu, nugä hin dí sucä tengu e nε hin drä judiögä. Pε dí pädi ngue i ja ni ts'edi zεhe, ngue nu'bu guim ma da yäni, nε 'bexgue da yäni, bi 'yεna. Tengu thohögä bin 'dac'i ts'u man t'ēdi, nε nu'bu i ja 'be'a dí xi u ma dofui nε'u ma 'yεhe, 'bexgue 'dahmantho in ja. Nε ngutho i, da zä guim mantho ua nε 'bexgue da yäm büya, bi 'yεn'a ra hmudofui.

10 Nu'bu mí 'yoh ra Jesús 'be'a bi man a ra hmudofui, bi hyonya thoho nε bi xi u min 'yohu:

—Majuäni dí xi ahü, njäm'bu xtä tünjä n'da ma menguhü yu ja'i israel dyu judiöhü ngue

xtäm bädi i ja ma ts'edi xän ho tengu na ran 'yohu, bi 'yεn'a ra Jesús.

11 Guim bεmhüba a dí xi ahü, xän ngu yu ja'i ngue gätho na ndoho ra ximhäi, ngue him ma mijudiöhü, da 'yεc'yeigui nε da yεrpü di manda rá ts'edi Ojä, 'darbu dim 'bühmbü ma ngurpa bombötahü ra Abraham, nε ra Isaac nε ra Jacob.

12 Pε xän ngu ma mijudiöhü ngue yän sähü xtän yεrpü, pε man'da go da t'εnrü ja ra 'bexui u, nε din zom bu nε din guxpü yä ts'i, bi t'εmp'ü yu ja'i 'bu mi 'yεn'a ra Jesús.

13 Nε nubüya bi t'εmp'a ra hmudofui:

—Ní mba ni ngu, ya bin ja a gäm ma nguetho gä 'yεc'yei i ja ma ts'edi, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nε 'bexgue bi yän a rá 'yεhe büya.

Ra Jesús bi hocpa rá suto ra Pedro

14 Nε nu'bu mí mbenc'a ra hmudofui büya, xö bi tho a ra Jesús, bi zöm bu rá ngu ra Pedro. Nε bi nu 'bem bu rá oi a rá suto ra Pedro, mi hεmb ra pa.

15 Nε nu ra Jesús büya bi bεndba rá 'yε, nε 'bex bi bön a ra pa mi hεmbi. Nε bi ndanc'a ra xisu büya, bi hyonba ra hme a ra Jesús nε u mín 'yohu, nguetho ya bi yän'a ra xisu büya.

Xän ngu yu hyεnni bi hoc'a ra Jesús

16 Nε nu'bu mín xui büya xän ngu yu ja'i bá ts'i bu mí 'büh ra Jesús ngue mín 'yohu yu zithu. Nε hönt'a n'dare bi man ra Jesús, 'bexgue gätho bi hyön a thi u yu zithu, nε bi hoc'ü yu hyεnni.

17 Gätho bin ja 'be'a bi man a ra pöngahyä Isaiäs maya'bu ngue din ja 'bu mi 'yεna: “Da du zεhe 'be'a gätho xän hēi dín nuhü, nε da nuse 'be'a gä man u dí hεmfu,” bi 'yεn'a ra Isaiäs 'bu maya'bu.

Yoho yu 'yohu εna da den'na ra Jesús

18 Nε nu'bu mín nu ra Jesús ngue εmme xän ngu yu ja'i mi 'bäpü, bi 'yεmp'ü yä xädi:

—Masque xän ho 'bu ga thohmbü 'dan-guadi ra dādehe, bi 'yεna.

19 Nε nu n'da ra xänbate nijä bi 'yεmbi:

—Xänbate i, dín nde ga ten'ni i hönbu go hapü gui mba, bi 'yεmp'a ra Jesús.

20 Nε bi dā a ra Jesús nε bi 'yεmbi:

—Pε nu yu haho i ja yä ngu nε yu doja i ja hapü da 'yoi. Pε nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, hin'yü ma ngungä ua, bi 'yεmthoho ra Jesús.

21 Nε xö bi 'yεn'a man'da ra ja'i mín 'yohu büya:

—Ma Hmu, dami tōcpi ts'u, 'be ga äcä ts'u ma ta nε ga ten'na büya, bi 'yεmbi.

22 Bi dā'a ra Jesús, bi 'yεmbi:

—Tεnga maha, nu'u xän du da 'yä u 'büpü, tengu'bu nε u xän du u, bi 'yεna.

Ra Jesús bi säyaba ran dāhi nε ra t'øthe

²³ Ne nu'bu mi gua'a man ra Jesús buya, 'bex bi hyu bu ja ra mbosa ne bi mbähä yú xädi, dí mba bu 'danguadi ra dādehe.

²⁴ Ne bi mb'ä n'da ran dāhi ts'edi bi 'yen ra dehe, ne emme di thoni yu t'öthe, bi dons i ts'ä ra dehe a ra mbosa. Pe nu ra Jesús mí äha, him bi 'yarpa ra güenda 'be'a midí ja ra dehe.

²⁵ Ne bi 'yā u yú xädi ne bi 'yēmbi:

—Gra Hmu, dami nuhu, guin yānje, nguetho ya in nde ga tonthū mbo ra dehe, bi 'yēmbi.

²⁶ Ne nu ra Jesús bi dādi:

—Hanja, ha emme zi ts'utho guí çc'yeigahu ngue i ja ma ts'edi, ne guin suhu.

Ne nubūya bi ndanc'a ra Jesús ne bi xi a ran dāhi ngue din hē ne ra dehe, ne 'bexgue bin hē buya.

²⁷ Ne nu'ä yun 'yohu buya bi hyonya thoho 'be'a bi 'yöt'a ra Jesús.

—'Be'a di 'yēt'ui na ran 'yohu, nguetho ne ran dāhi i ø'a i xifi, ne ra dehe i ø'a i xifi, bin 'yēmzēhe u.

Ra Jesús bi hoc'i yoho yun 'yohu min 'yohu yu zīthu

²⁸ Ne nubūya bi zøm bu 'danguadi ra dādehe buya, nguere ra xequi Gadara. Ne 'bex bá epu yoho yun 'yohu ngue min 'yohu yu zīthu, ne mán ts'utho u, tengutho u yu zate. Mí 'bupū ja yun 'yāgui u, janangue'a nu yu jā'i i su da thopū hänbū ja ran 'yāgui. Ne 'bex bá ē'ü yun 'yohu bin c'athu a ra Jesús, ne bi mbafi:

²⁹ —'Be'a gní 'yēcua gra Jesús, rá Ts'unt'ü i Ojā. Ha cpí 'yēhe gui āngahe, ne hinga na sön ra pa gui āngahe, bi 'yēn yu zīthu min 'yohu u yun 'yohu.

³⁰ Ne hinga yatho bu mi 'bu i 'da yu ts'üdi.

³¹ Ne nu'ü yu zīthu buya bi 'yēmp'a ra Jesús:

—Nu'bu guin nde gui hyönje thi, dami 'daje ran t'ēdi ga cūthe nu 'yo yu ts'üdi, bi 'yēn'ü:

³² —Ni mbähä, dami cūthū nū, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ne nu yu zīthu buya bi bøm bu ja rá mbui u yun 'yohu, ne 'bexgue bi yarpu 'buh yu ts'üdi. Ne nu yu ts'üdi buya bin tihí ne bi gapu ja ra nguani, him bi zā bin säya, nin uēm bu ja ra dehe, bim 'beru.

³³ Ne nu'ü mi fā u yu ts'üdi buya, 'bexgue bi mba n'dihi bu ja ra hnini, ne nu'bu mi zøm bu, bi mam buya ngue 'be'a bin ja nangue u yun 'yohu min 'yohu yu zīthu, ne nangue u yu ts'üdi.

³⁴ Ne bá ēh yu mēngu bu ra hnini buya, bi zøpu 'bäh ra Jesús, ne nts'edi bi 'yāp ra mate ngue da mbengui, nguetho him bi numanho 'be'a bi 'yöt'a.

9

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohu xí ts'a rá jā'i

¹ Ne nu ra Jesús buya, xø bá hu mahøn'a ra mbosa, bá peng bu 'danguadi ra dādehe. Bi zøm bu ra hnini mi 'bui.

² Ne bá thunba bu man'da ra hyēnni mahøn'a, ngue n'da ran 'yohu bá 'yox ra 'beza nguetho midí ts'a rá jā'i. Ne 'bexgue mí pā a ra Jesús mí çc'yei u ngue i jase rá ts'edi, janangue'a bi 'yēmp'a ra hyēnni:

—O te guim bēni n'yø, nguetho ya dá pun'na ni ts'oqui, bi 'yēn'a ra Jesús.

³ Ne nu'ü 'da yu xānbate nijā buya, nu'bu mi 'yøde 'be'a bi man ra Jesús, 'bex bi bēn'ü:

—Nuna ran 'yohu hingui ho i øt' na, ha hinga hønt'a Ojā sä di punba n'da, mi ēnse u.

⁴ Pe nu ra Jesús 'bex bi bādi 'be'a mim bēn'ü yu xānbate nijā, ne bi 'yēmp'ü:

—Hingui ho guim bēmhbū mbo ni mbuihu, ngue guí ēmhbu hingui ho 'be'a dá øt'ä, bi 'yēna.

⁵⁻⁶ Ha guim bēmhbū nte ní mbatho dá xicā ran 'yohu, ngue rá ts'oqui ya dá punbi. Ha guim bēmhbū man'da xquí pāmbū i ja ma ts'edi 'bu ga xifi da ndants'i, din 'yo. Pe nuya ga ut'ahu ngue i ja man t'ēdigā ua ja ra häi ga punba yā ts'oqui yu jā'i, nugā ngue dán jā'igā ua ja ra ximhäi, bi 'yēmp'ü.

Ne xø bi 'yēmp'a ran 'yohu i ts'a rá jā'i buya:

—Dami ndants'i, çax ni fīdi, ní mba ni ngu, bi 'yēmbi.

⁷ 'Bex bi ndanc'a ran 'yohu mi ts'a rá jā'i, bi mba rá ngu.

⁸ Ne nu'bu mín nu yu jā'i 'be'a bi 'yöt'a ra Jesús, bin su ne bi 'yēspa Ojā nangue a n'da ra jā'i bin t'un'na ran t'ēdi ngue di punba yú ts'oqui yu jā'i.

Ra Mateo bi den'na ra Jesús

⁹ Ne nu'bu mi bøm bu ra Jesús, bi thopu mi hucā bu dí haçā ra renta, drā hyaçahäigā ngue drā Mateo, ne bi 'yēngui:

—Dami tēngui.

Ne nubūya dá ndangui ne dá tēnni.

¹⁰ Ne nubūya 'darbu dán sihmegāhe ra Jesús yú xädigāhe a ya. Ne bi zøm bu xun ngu yu ziyate hyaçahäi ne yu ts'om'bäi, 'darbu dá hühme bu dán sihmehe.

¹¹ Ne nu yu fariseo buya, ngue im bēni hønse xun ho, 'bu mi nu 'be'a bi 'yöt'a ra Jesús, bi 'yängāhe ngue yú xädigāhe buya:

—Hanja in jabu ni xānbatehu 'darbu i sihmehu yu ziyate hyaçahäi ne yu ts'om'bäi, bi 'yēn'ü.

¹² Nu'bu mí 'yø'a ra Jesús 'be'a bi man u, bi 'yēmp'ü:

—Hingui honi to'o da mbāx u im bēnse xun zaqui tengu ahū, pe hønt'ü i pāse xum bøca i honi to'o da mbāx u tengu ya i nde da dengui, bi 'yēmp'ü.

¹³ Ní mbähä bán xähmbu bu ja ni söcuahü 'be'a nam bön'a räm hma Oja ngue i ɛna: "Pe nugä man'da dí numanho 'bu gui 'yothu ran huçcate xinda gue u yu 'bøts'e guidí 'daju," i ɛn Oja, i ɛm bu ja yá söcuä Oja, bi 'yɛn'a ra Jesús. Ne nugä him bá ɛcä gan zon'du im bɛnse xun ho, pe bá ɛcä gan zon'du i paði hingui ho, janangue da zä di päh yän 'yomfɛni, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi 'yɛmp'u yu fariseo.

Ra Jesús bi ma nda'a ní pa da 'ye't' yän sihme yä xädi

¹⁴ Ne n'da ra pa buya bi zøm bu 'buh ra Jesús yä xädi ra Xuua Nxiyax, ne bi 'yänni:

—Hanja dí ɛ't'ähe man ts'ihme, ne yu fariseo, pe nu ni xädi hingui ɛ't' yän ts'ihme u, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

¹⁵ Ra Jesús bi man'a n'da ran t'uti 'bu mi dadi, bi 'yɛmbi:

—Pe nu'u i 'bupä ja ran tñati hin da du yä mbui, nguetho 'bupä a ran 'yohu din tñati. Pe da zøn ra ora da ts'ispa a ran 'yohu, ne ja da 'yɛ't' yän ts'ihme buya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁶ Pe nu'a din xä u ma xädigä hin da bømmanho 'bu ne'a ram hma maya'bu da den ya, bi 'yɛna. Tengutho'bu n'da ra 'ya'bø't'e 'bu dí 'bø't'a ra 'bø't'e ma'da'yo, hin da bømmanho, ne nu'a ra 'bø't'e ma'da'yo di ts'on a ra 'ya'bø't'e.

¹⁷ Ne tengutho i øt' yu ja'i 'bu da xit' ra gui'uva ma'da'yo bu ja ra 'yambot'asɛi, da fø'a ne dim fäni. Janangue i xit'a ra gui'uva ma'da'yo bu ja ra mbot'asɛi ma'da'yo, ne hin da fogue ne hin dim fäni, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi 'yɛmp'u yä xädi ra Xuua.

Ra Jesús bi xoxa n'da ra hmute xi du, ne bi hoc'a n'da ra xisu mi hɛmb ra mbäji

¹⁸ Ne nu'bu mi yahü u, 'bexgue bi zøm bu n'da ra ngurpi bu ja ra nijä, ne bin danyahmu bu mí 'bäh ra Jesús ne bi 'yɛmbi:

—Bi du n'da ma t'ixu, 'yørqui ts'u ra mate ga mbe gui cax ni 'ye, ne da dambɛni.

¹⁹ 'Bex bi mba a ra Jesús, bi den'na bi du rá t'uhni. Ne gätho dá mbäcähe dyu xädigähe.

²⁰ Ne nu'bu má mbähmbe bu 'yu, hin da ná sömhbe bu ja rá ngu a ra ngurpi, bi zuje n'da ra xisu ngue ná 'de'mayo nje'ya min 'youi ra mbäji. Bi hyän bu rá xütha ra Jesús ne bi därpa rá nyani rá pahni.

²¹ Nguetho mí ɛnse ra xisu: "Go høntho ga thärpa rá pahni, ya da yangui."

²² Ne nu'bu mi därpa rá pahni ra Jesús a ra xisu, 'bex bi nyɛ a ra Jesús, bi nu a ra xisu ne bi 'yɛmbi:

—Damin johya gra xisu, ya bi yan i nguetho gá 'yɛc'yei i ja ma ts'edi, bi 'yɛmbi. 'Bexgue gue'a ra ora bi yan'a ra xisu buya.

²³ Ne bi tho a ra Jesús buya, dá söngähe bu rá ngun'a ra ngurpi, ne mí 'bupä yu mb'e'bida ne xun ngu yu ja'i mí 'bupä ngue mí ɛna xtä 'yäh ra hmute xi du.

²⁴ Ne bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Dami pømhbü thi, nguetho nuna ra hmute him bi du, ne i ätho, bi 'yɛmbi.

Pe bin thetho u yu ja'i 'bu mi 'yø a bi xifi, nguetho mi pa u ya xi du ra hmute.

²⁵ Ne nu'bu mi bön'u yu ja'i buya, bi thopu mbo mi 'ben a ra hmute ra Jesús, ne bi bendba rá 'ye 'bex bi ndanc'a n'dihi ra hmute.

²⁶ Ne gätho na ndoho ra xequi bu bi 'yø u yu ja'i 'be'a bin ja.

Yoho yu xädä bi hoc'a ra Jesús

²⁷ Ne bi bøm bu rá ngu ra ngurpi a ra Jesús. Ne bi denni yoho yu xädä, ne i mba't' bu ní mba:

—Dami huçgä'be, gram bom'betö i ra David, bi 'yɛmbi.

²⁸ Ne bi zøm bu ja ra ngu a ra Jesús, bi den'ndu yu xädä. Nu ra Jesús bi 'yänni:

—Ha gui ɛc'yeiui i ja ma ts'edigä ngue ga xoc'a ni däui, bi 'yɛn a ra Jesús.

—Dí ɛc'yei'be ngue i ja ni ts'edi, gra Hmu, bi 'yɛn u yu xädä.

²⁹ Nu ra Jesús buya bi därpa yä dá ne bi 'yɛmbi:

—Din ja tengu a gá 'yɛc'yeiui, bi 'yɛmbi.

³⁰ Ne 'bex bi xo u yä dá. Ne nu ra Jesús buya bi hɛcpa u yan 'yohu, bi 'yɛmbi:

—Njon gui xihmi 'be'a dá øt'auu.

³¹ Pe høntho bi bøm bu yu xädä, 'bex bi xih yu ja'i 'be'a bi 'yørpa ra Jesús.

Ra Jesús bi xocpa rá nde n'da ra gore

³² Nu'bu mi bøn u yu xädä, xø bá ts'inba man'da ran 'yohu a ra Jesús. Midí goreba n'da ra zïthu min 'youi.

³³ Nu ra Jesús buya bi hyønba thi ra zïthu min 'youi a ra gore, 'bex bi nyä a buya. Nu yu ja'i buya bi hyonya thofo 'bu mi nu a bin ja, ne bi 'yɛna:

—Hinjam'bu xtä nuhu ua ja ma häihü ra Israel tengu dí nuhu ya, bi 'yɛn u.

³⁴ Pe nu u yu fariseo sä i ɛna:

—Nuna ran 'yohu i høn a thi yu zïthu nangue rán t'ɛdi bi un'na rá hmu yu zïthu, sä i ɛn u.

Bi huçc yu ja'i ra Jesús

³⁵ Ne nu ra Jesús nza'i mi pa bu ja yu hnini ne min xänbate bu ja yu nijä, ne min mam bu ran ho ma'da'yo ngue 'bepu ní manda rá ts'edi Oja. Ne midí hoqui høn't'a go man u mi hɛmb yu ja'i.

³⁶ Ne bi huçc'u yu ja'i a ra Jesús nguetho mi 'bui tengu'bu yu de'yo 'bu njon midí jamansu, i 'yodumbui thofo.

³⁷⁻³⁸ Ne bi 'yɛngähe ngue yä xädigähe:

—Majuani dí xi ahu, xun ngu yu ja'i i 'bui ngue di dáp rá mbui Oja 'bu 'bo'o da xifi nangue'a, pe hingui ngu i 'bui ngue da xifi. Nde'bu gui 'yäfu Oja di un ra 'befi mi'da da mbäx'a rá 'befi. Tengü'bu i ja n'da ra huçi

xu 'yot'i, ne hingui ngu yu mbefi, ne da 'yap'a ra mehuahi mi'da yu mbefi 'dahma da xoc'a n'dihi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

10

Nu ra Jesús bi zanni 'de'mayoho yu xadi

¹ Ne nu ra Jesús buya bi zangahe di 'de'mayoho gähe yu xädigähe, ne bi 'daje rán t'ɛdi ga hõmhbe thi yu zithu ne ga hoje 'be'a gä nin u i hɛmb yu ja'i.

² Ne nugähe 'de'mayoho bi zangahe, m'bet'o ra Simón, gue'a ra Pedro, ne'a ra Andrés rán 'yohu a ra Pedro. Ne ra Jacobo ne a ra Xuua rán 'yohu a ra Jacobo, ngue gätho yoho yu ts'ant'u ra Zebedeo u.

³ Ne ra Felipe, ne ra Bartolomé, ne ra Tomás, necä dra Mateogä ngue min hãcahãgä, ne ra Jacobo rá ts'ant'u ra Alfeo, ne ra Lebeo ngue gue'a rá thuhu ra Tadeo;

⁴ ne ra Simón t'ɛmbi ra cananista; ne ra Judas Iscariote, gue'a xí dá a ra Jesús. Ne guecähe 'de'mayoho bi huangähe ra Jesús.

Bi mben'du yu xadi da mamp'a ram hma

⁵ Ne nu'bu mí zangahe di 'de'ma yohogähe bi 'yɛnje:

—Nuya hin gui mbähä bu i 'bu u him ma mijudiohu, dyu israelhu. Xinga gueru ra xequi Samaria gui mbähä.

⁶ Pe nuya gui mbähä bu 'bu u ma menguhu yu israel. Nu' u i 'bui tengu yu de'yo bi 'beh ra 'yu in nde xtän donspu ja ran ðate.

⁷ Ne nubu haru gui mbähä gui 'yɛmfu: "Damin umhbü yu ngue di manda ahü rá ts'edi Oja," bi 'yɛngähe ra Jesús.

⁸ Gui hoju u i hɛmp'a ra t'axca'ya, ne hont'a go man u i hɛmb yu ja'i, ne gui xoxhu u xõn du, ne gui hyõmhbu thi yu zithu in 'yohu 'da yu ja'i. Ne nu'bu gui 'yõthü u, hin gui 'yäh nin zäbihu, nguetho hin dá pä ahü a ma ts'edigä, bi 'yɛngähe ra Jesús.

⁹ Ne hin te ma mbeti gui hyaxhu 'bu gä mbähä, bi 'yɛngähe.

¹⁰ Ne xin ni tu'dõzã gui tuxhu, ne hont'a ni he gui hehu ne hont'a ni thixfani gui 'yõthü, ne hin'yu 'be'a gui hyaxhu, nguetho nubu gui sõmhbu i ja nin t'ɛdi ngue da zimanho ahü u.

¹¹ Ne nu'bu gä sõmhbu bu ja yu hnini ma mi israelhu gui 'yänhdü haru 'bu a n'da ran 'yohu ngue ra hocja'i ne nu'a gätho yu ja'i i numansu a. Ne gueru gam 'buhmbu bu, jague'bu gui thõmhbu bu man'da ra hnini mahõn'a, bi 'yɛngähe ra Jesús.

¹² Nu'bu gä sõmhbu bu ja rá ngu, gui zenguahü, gui 'yãfu rán japi Oja nangu'e'a.

¹³ Ne nu'bu rán säui a da 'yõt'ahu u yu mengu bu haru gui sõmhbu, Oja di un rán japi gä 'yãfu buya. Pe nu'bu hin'na, tengutho 'bu nte gami 'yãfu.

¹⁴ Ne nubu haru gui sõmhbu, nu'bu hin da zimanho ahü ne hingui nde da 'yõmanho a gui xihmbu, dami põmhbu bu ne gui huaju yu

bõhäi ni guahu. Nu'a nam bõn'a gui sohmbu bu u.

¹⁵ Ne majuani dí xi ahü, nu yu mengu bu i ja n'da ra hnini hin da zimanho ahü, pe nu'bu bin ja ra pa ran juanbi, man'da ɛmme xun u tho da nu, xinda gue'u mí 'bõru maya'bu bu ja ra hnini Sodoma ne ra hnini Gomorra, bi 'yɛnje a ra Jesús.

Yun unbi da nu yu xadi ra Jesús

¹⁶ Ne xõ bi 'yɛna:

—Nuya hõnbu go haru ga pen'nahu, ɛmme di un'nahu u 'bõru, tengutho yu zate di unba yu de'yo. Damim fähmbu tengu yu c'ɛya ne gui 'yõthü tengu õt' yu t'azü, hont'a ran ho gui 'yõthü.

¹⁷ Ne gam fähmbu, nguetho nu yu ja'i di dá ahü bu 'buh yu ngurpi bu ja yu nijã, ne da mbɛ'ahu.

¹⁸ Ne da zix'ahu bu 'buh yu ze'mi ne yu ts'ut'abi, nguetho gui ɛc'yɛgahü, pe hinga ndetho da zix ahü bu. Nguetho nu'bu da zix ahü bu, da zã gui xihmbu yu ze'mi ne yu ts'ut'abi nangu ma thuhugä, n'dahma ne u yu judio ne u i thãnde yu oja zehẽ da 'yõde nanguẽcã.

¹⁹ Ne nu'bu da ts'ix ahü bu 'buh yu ts'ut'abi, o gui hãdumbühu 'be'a guim mamhbü o gue'bu da zã gan yãhu uague hin'na, nguetho Oja di 'da ahü ran 'yomfɛni 'be'a gui mamhbü 'bu bi mba ma juan'ni ahü.

²⁰ Nguetho hinga gueɛ ahü gan yãhu 'bu bi mba ma juan'ni ahü, pe gue'a rá Hogandãhi Oja ma Tahu din ya, bi 'yɛngähe ra Jesús.

²¹ Ne dim 'bu i 'da di dãse yãn 'yohu da mba ntho. Ne nu' u 'da di dãse yu ts'ant'u bu 'buh ra ze'mi da tho. Ne dim 'bu i 'da yu ts'ant'u di yãp zehẽ yã ta ngue da tho. Ne din jabu da t'õrpa u i ɛc'yɛgui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²² Ne gätho na ndoho ra ximhäi da ts'an ahü nangu gui tengahu, pe nu'bu gui hyãthü gue'bu go ran zɛgui, gui tãha gan yãmhbu buya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²³ Ne nu'bu n'da ra hnini di uc'ahu, dami 'dahmbu bu, ne gui mbähä bu man'da ra hnini buya. Ne majuani dí xi ahü, hin gní tãthü gätho yu hnini Israel gui xihmbu rãm hma Oja ne gui 'dahmbu, 'bu bá pengã.

²⁴⁻²⁵ Ne tengu thoho n'da ra xädi hin da t'ɛmbi xun ho 'bu him bi t'ɛmbi xun ho rá xãnbate; ne hin da hnumanho n'da ra 'yẽhe 'bu him bi hnumanho rá hmu. Ne din jabu da 'yõt'ahu, hin da numanho ahü yu ja'i, tengu thohogui him bi hnumanhogui, ne i t'ɛngui drã zithu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma hont'a Oja da ts'u

²⁶ —Janangu'e'a hin gui suhu 'be'a da 'yõt'ahu yu ja'i, guehma gui mamhbü a dí xi ahü. Hin gui cõmhbu a.

²⁷ Nu'a dí xi ahü ua njonguin nu, dami mamhbü bu 'buh yu ja'i, ne nu'a dí xi ahü njongui õde, dami mbahmbu bu ja yu hnini,

da t'øpɸ 'be'a gätho dá xi ahɸ ya, bi 'yɛngähe ra Jesús.

²⁸ Nɛ o guí suhɸɸ in nde da hyo ahɸ, hin' yɸ yú ts'edi nɛ'a ni mbɸihɸ di juat'ahɸ. Man'da xɸn ho 'bɸ guí suhɸ a Ojɸ, nɛ hɸnt'a i sä di ɸn'na ni jɸ'ihɸ nɛ ni mbɸihɸ bɸ ja ran ɸnbi mazɸi, bi 'yɛngähe ra Jesús.

²⁹⁻³¹ Janangue 'yo guí hɸdumbɸihɸ, guim bɛmhɸ yɸ doja i 'bä bɸ ja yɸ täi, hingui ngu di muui, pɛ nu'ɸ xinga n'da da du 'bɸ hin rá pähä Ojɸ da du. Janangue'a guim bɛmhɸ, hin' yɸ 'be'a din ja ahɸ 'bɸ hin rá pähä Ojɸ din ja. Nguetho man'da di mu ahɸ bɸ na nu Ojɸ xinda gue ɸ yɸ doja, nɛ i pɸdi gätho nangue ahɸ. Janangue'a hin gan suhɸ, bi 'yɛngähe ra Jesús.

Da ma to'o tɛn ra Jesús

³² —Nɛ gätho to'o da mam bɸ 'bɸh yɸ jɸ'i ngue i tɛngä, nɛcä gam ma bɸ 'bɸh ma Ta nubɸ mahɛts'i nangue ɸ.

³³ Pɛ nu'a to'o din cɸm bɸ i 'bɸh yɸ jɸ'i nanguecä, nɛcä xin ga cɸm bɸ bi 'bɸh ma Ta bɸ mahɛts'i, bi 'yɛngähe ra Jesús.

Ra Jesús bi ma da ts'ɸɸ to'o da dɛnni

³⁴ —Nɛ hin guim bɛmhɸ ngue bá ɛcä da zɛh yɸ sui, pɛ man'da din ja yɸ sui nanguecä.

³⁵⁻³⁶ Nu yɸ 'yɛc'yɛi da ts'ɸɸ ja rá ngueɛ, nu'bɸ hing yɸ 'yɛc'yɛi 'bɸpɸ. Nu yɸn 'yohɸ din suhmbɸ yú ta, nɛ nu yɸ xisu bɸya din suhmbɸ yú mbe nɛ ɸ yú cä, nangue ɸ hingui ɛc'yɛigui, bi 'yɛna.

³⁷ Pɛ nu'bɸ n'da ra jɸ'i man'da im bɛn'a rá ta nɛ rá mbe xinda guecä, hin ga ɛmbi ngue rá hmugui. Nɛ nu'bɸ n'da ra jɸ'i man'da im bɛn'a rá ts'ɸnt'ɸ nɛ rá t'ixu xinda guecä, ngutho ɸ hin da zä ga ɛmbi ngue rá hmugui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³⁸ Pɛ nu'bɸ 'bo'o ɛna i tengui nɛ hingui hät' yɸn ɸnbi da t'ørpe, nɛcä xin ga ɛmbi rá hmugui.

³⁹ Nɛ nu'a to'o da zu da thɸcpa rá te nanguecä, da mba ma ɸnbi bɸ ja ran dɸte rá te a, pɛ nu to'o hin da zu da thɸcpa rá te nanguecä, hin da mba ma ɸnbi bɸ ja ran dɸte a, bi 'yɛngähe ra Jesús.

Ra Jesús i man yɸn t'unni

⁴⁰ Nɛ xø bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Nu'a to'o da zimanho ahɸ, nɛcä xin bi zimanhogui, nɛ'a bá pɛngä xim bi zimanho a.

⁴¹ Nɛ nu'a to'o da zimanho n'da rá pɸngahyɸ Ojɸ nangue a ra 'bɛfi i øt'e, 'da'angu ran ho din t'unui a ra pɸngahyɸ. Nɛ nu'bɸ 'bo'o da zimanho n'da ra hocjɸ'i nangue a ran hocjɸ'i i øt'e, 'da'angu ran ho din t'unui a.

⁴² Nɛ nu'bɸ n'da ra jɸ'i i ja 'be'a di un'na n'da ma xädigä ngue'a i tengui, madague'bɸ hɸnt'i ts'ɸ ra dehe di unni, pɛ nɛ a i ja 'be'a

din t'unni ngue man'da xɸn ho, bi 'yɛn'a ra Jesús.

11

Ra Xuua Nxixyɸ bi manda dí änni to'o a ra Jesús

¹ Nu'bɸ mi gua a man ra Jesús bɸya, bi mbɛngähe dí 'dɛ'mayohogähe. Nɛ n'danni bi mbasɛ ra Jesús bɸya. Bi mba bin xänbate bɸ mi'da yɸ hnini bɸ ra häi Galilea.

² Nɛ mi ofädi ra Xuua Nxixyɸ, nɛ bi sifi 'be'a gätho bi 'yøt'a ra Cristo, janangue'a bi mbɛn'ndu yoho yú xädi a ra Xuua. Nɛ nu'bɸ mi zɸm bɸ 'bɸh ra Jesús,

³ bi 'yänni:

—Ha gue'e gra Cristo, gra Thahni i Ojɸ, ngue mi hma ba ɛɛe, uague ga thoqui ga tømhbɸ, bi 'yɛn'ɸ yú xädi ra Xuua.

⁴⁻⁵ Nu ra Jesús bɸya bi 'yɛmp'ɸ yú xädi ra Xuua:

—Ni mbe bɸ, gui xihmi a ra Xuua 'be'a gätho guí øhmi, bi 'yɛmbi. Dami xihmi 'be'a guín nuui, ngue nu yɸ xädä bin zø yú dä ya, nɛ'ɸ yɸ dogua i 'yo, nɛ'ɸ mi hɛmb ra t'acxa'ya ya bi yɸn ɸ, nɛ'ɸ yɸ gogu ya i øhnahyɸ ya, nɛ'ɸ 'da xøn du i pa nsots'i, nɛ yɸ hyoya i si a ram hma ngue 'bɛpɸ dí m pø ɸ.

⁶ Majɸpi ra to'o hin di ɸt' yú mbɸi nanguecä, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bɸ mi 'yɛmp'ɸ yú xädi ra Xuua.

⁷ Nɛ nu'bɸ mi mbenc'ɸ yú xädi ra Xuua, nu ra Jesús bi xih yɸ jɸ'i 'be'a øt' ra Xuua, nɛ bi 'yɛmbi:

—'Be'a guí mbähä guin nuhɸ bɸ ja ra dɸpo 'bɸ mi 'bɸpɸ ra Xuua. Ha gä mbähä gbä nuhɸ n'da tengu ra xithi i ɛn ran dɸhi.

⁸ Uague gä mbähä gbä nuhɸ n'da ran 'yohɸ mahotho rá he mí he. Pɛ guí pɸhmbɸ to'o mahotho yú he i 'bɸpɸ ja yɸ ngunts'ɸt'abi ɸ.

⁹ Uague gä mbähä gbä nuhɸ n'da rá pɸngahyɸ Ojɸ. Majuɸni ngue gán nuhɸ n'da rá pɸngahyɸ Ojɸ, nɛ nu'a, man'da xɸn hɛts'i rá ts'edi a xinda gue'ɸ gä mi'da yɸ pɸngahyɸ.

¹⁰ Nguetho gue'a ra Xuua a mí hmam bɸ ja rá m hman Ojɸ maya'bɸ 'bɸ mí 'yɛna: M'bet'o ga pɸhna n'da ran 'yohɸ ngue mam 'bɛhni

da xih yɸ jɸ'i ngue da døp'e'e xɸn ho, bi 'yɛn Ojɸ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹¹ Majuɸni di xi ahɸ, njon mí 'bɸh man'da ran 'yohɸ man'da xɸn hɛts'i nangue a rá 'bɛfi bin t'unni xinda gue a ra Xuua. Pɛ hɸnt'a go to'o din uni ngue di manda rá ts'edi Ojɸ, madague'a hingui hɛts'i rá 'bɛfi din t'unni, pɛ man'da xtán hɛts'i bɸ dí nɛqui, xinda guepɸ ni nɛqui a ra Xuua ya, bi 'yɛna.

¹² Asta gue'bɸ mi dɸmp' rá 'bɛfi ra Xuua nɛ guehya, i honi da yɸrpɸ di manda rá ts'edi Ojɸ yɸ jɸ'i. Nɛ nu'ɸ i humbi i honi, da dɸha da yɸrpɸ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹³ Ne gue'a bi man u yu pøngahya maya'bu u bin ja, ne mí gm bu ja yán t'èdi Oja, ne gue' u mí man u 'bu hín nim 'buh ra Xuua.

¹⁴ Ne nu'bu guí 'èc'yei a dí xi ahú, guí pãhmbu ngue tengu'bu da gue a ra Elías a ra Xuua, ngue gue'a ra Elías guí tømhbú ngue mí 'buh maya'bu.

¹⁵ Ne nu'bu 'bo'o i ja rá zagu di jamansu a dí m mangá ya, bi 'yèn'a ra Jesús.

¹⁶ Ga xi ahú 'be'a guí øthu ya, ngue nte guí urpahú ra güenda. Guí øthu tengu i øt' yu t'ahni 'bu in èni. Din suse u, ne i xih yú mit'ahnihu:

¹⁷ "Dá pixt' mam 'bixt'i pè hin gá 'yurpahú ra güenda, ne hin gán nẽhmbú," i èn' u'da. "Pè nugãhe dá p'be n'da ra 'beí ngue tengu'bu xøn du n'da, pè nte gá bẽmhbu ne hin gán zombhu," i èn' u mi'da yu t'ahni.

¹⁸ Ne ngutho guí øthu, hin gá 'yurpahú ra güenda a ra Xuua, ngue him mi ho yán sihme ne him bi zi ra vino, pè gá 'yẽmdahú in 'youi ra zjthu.

¹⁹ Pè nugã, dán ja'igã ua ja ra ximhã, xun ho man ts'ihme 'bu n'dandj ne ma ts'ithegã, pè xinga guecã guí urcahu ra güenda. Pè guí xijj yu fẽhni, guí ènjũ: "Nuna ran 'yohu ran zãthu ne ra mihni na, ne yú amigo yu ts'om'bãí ne yu ziyate hyãchãí," guí ènjũ. Pè Oja i pãdi 'be'a xun ho da 'yøt'e ngue bi zãnga'be, bi 'yèn'a ra Jesús.

N'da ram hma nange ran unbi da nu yu ja'í him bi pãh yú mbui

²⁰ Ne man'da ram hma bi man ra Jesús nange yu hnini bu bi 'yøt'e xun ngu yán t'øt'e mixte. Nguetho nu yu ja'í bu, njãm'bu bi nde bi pãh yú mbui, madague'a bi nu yán t'øt'e mixte. Ne bi 'yèn'a ra Jesús:

²¹ —Huçhi maha ahú gyu menguhú bu ra hnini Corazín ne ra hnini Betsaida, nguetho nu'bu xcã øt'ã yun t'øt'e xcã t'øt'ahú bu ja ra hnini Tiro ne ra hnini Sidón, xtán du yú mbui nange ran ts'ò mí øt' u ne xtí pãh yú mbui u.

²² Janangue'a nu'bu bi zøn ra pa din ja ran juãbi, man'da xun u tho ran unbi guí nuhu xinda gue u 'bupú Tiro ne pú Sidón, bi 'yẽmbi.

²³ Ngutho ahú gyu menguhú ra hnini Capernaum. Masque guí emhbú man'da xun hẽts'í rá ts'edi ní hninihu xinda gue u mi'da. Pẽgue hin'na, guehma da mba ma juadi ahú. Nguetho nu'bu xcã øt'ã yun t'øt'e mixte bu ra hnini Sodoma tengu dá ørpu ja ni hninihu, hin xtán guadi nange ra sibi, nguetho xtím pãh yán 'yomfeni yu mengu bu, ne guexta'a di jat'a ra hnini ya.

²⁴ Pè guehma majuãni dí xi ahú, 'bu bin ja ran juãbi, man'da xun u tho ran unbi guí nuhu, xinda gue a da nu yu mengu bu ra hnini Sodoma, bi 'yèn'a ra Jesús.

Ra Jesús i hurpa rá mbui n'da

²⁵ Ne nubuya nu ra Jesús bin yqui Oja ne bi 'yẽna:

—Ma Ta i, gra Hmu mahẽts'í, ne gra Hmu ua ja ra hãí, jamadi ya ngue gá japi him bi ba'a ram hma nange ni ts'edi u im bẽnse ja yán 'yomfẽnise, pè gá japi bi ba'di nange'e u i hon'a'i, tengu yu t'ahni ngue hin te i pãdi.

²⁶ Ne gue'a gá 'yøt'e ma Ta i, ngue gue'a gá numanhose guí øt'e, bi 'yèn'a ra Jesús 'bu min yqui Oja rá Ta.

²⁷ Ne xø bi 'yẽmp' u yu ja'í buya:

—Gãtho 'be'a i ja, bi 'dacã ma Ta. Ne njon da baqui xun ho, hinda høn't'a ma Ta i paqui. Ne njon da ba'di xun ho ma Ta, hinda hønngã ngue rá Ts'ant'ugui dí paçã a, ne u ngue ma pãhã ga japi da ba'di, bi 'yèn'a ra Jesús.

²⁸⁻³⁰ Ne nu'bu gá yãhmbu ne gán xømmbiuh nange 'be'a gãtho guí øthu, ba emhbú guí tengahú, ne nugã ga hut'a ni mbuihu. Ne nu'a ra 'befi dí 'da ahú hingui hẽi a, tengu'bu dí huthú ran thuyã dí n hyanbahú ya. Ne nugã dí set ma mbui ne hin'yuh ran 'yẽts'í ma mbui, ne ga xãn'nahú ngue njabu guí 'yøthu, ne ga hut'a ni mbuihu, bi 'yèn'a ra Jesús.

12

Ra Jesús bi 'yuti nda'a man'da xun ho xtã 'yøt' u yu fariseo

¹ Ne nu'a n'da ra pa mi 'yo a ra Jesús bu ja yu huãhi. Necãhe dá mbãhmbe yú xãdigãhe a, 'bu ra pa ran ts'ãya. Dã ndehmehe ne dá tujẽ 'da yu trigo. Dã tẽnt' ma 'yehẽ u yu trigo ne dá sahe.

² Nu yu fariseo bi nu 'be'a dá øthe ne bi 'yẽmp'a ra Jesús:

—Nu ni xãdi bi 'yøt'a hin xtã 'yøt'e, nguetho bi 'yøt'a n'da ra 'befi ra pa ran ts'ãya, 'bu mi dẽc yu trigo.

³ Ne bi da'a ra Jesús, bi 'yẽmbi:

—Ha hin gán nuhu bu ja ni søcuãhu, ngue ne a ra David bi mbesta a rán t'èdi Oja 'bu mi mbãhã u 'da, ne bin tumanthuhú, má hin'yuh 'be'a da zi u.

⁴ Janangue'a bi yurpu ja rá ngu Oja, bi zi u yu 'bøxthuhme him mi sã da zi u, pè høn't' u yu mbãja mi si u. Pè hin guí emhbú bi 'yøt' ra ts'oqui ra David, bi 'yèn'a ra Jesús.

⁵ Uague hin guím bẽmhbu 'be'a mam bu ja rán t'èdi ra Moisés nange yu mbãja 'bupú ja ra nijã, ngue ne'bu ra pa ran ts'ãya i øt' yú 'befi. Pè hing ra ts'oqui a i øt'e, nguetho guepu ja ra nijã dim pefi.

⁶ Ne nugã dí xi ahú, man'da xun hẽts'í ma ts'èdigã xinda gue ra nijã, hanja guí emhbú bi 'yøt' ra ts'oqui ma xãdigã, bi 'yẽmbi.

⁷ Pè nu ahú hin guí pãhmbu 'be'a nam bøn'a im ma bu ja rãm hman Oja ngue i ẽna: "Nugã man'da dí nde din ja nin huçcatehu, xinda gue guí hyohu yu zu'uẽ ngue guí pøscãhu," i èn Oja, bi 'yèn'a ra Jesús. Nu'bu xqui pãhmbu 'be'a nam bøn'a, hin xcami yãfu u hin'yuh yú ts'oqui, bi 'yèn'a ra Jesús.

⁸ Ne nugä guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, drá hmu, ne i ja man t'edi ga mangä 'be'a da 'yot' yu ja'ra pa ran ts'äya, bi 'yembi.

N'da ran'yohu ra mbedi rá 'ye bi hoc'a ra Jesús

⁹ Ne bi thoh püya ne bi yurpu ja ra nija.

¹⁰ Ne nu yán saihü a ra Jesús mi nde xtán dñba n'da ra ts'oqui ngue mi sä xti yapi, ne bi t'emp'a ra Jesús:

—Ha da zä da mba ma hoqui a ra pa ran ts'äya n'da ra hyenni, uague hin'na, bi 'yén'u. Nguetho mí 'bupü n'da ran 'yohu ngue ra mbedi rá 'ye.

¹¹ Ne bi dá'a ra Jesús:

—Ha i 'bu a n'da ahu ngue nu'bu ni de'yohu da dära ja ra hyähai gue'bu ra pa ran ts'äya, ha hin gui juxhä.

¹² Ha má guet'a n'da ra ja'ra ngue hin da zä da t'örpa ran ho 'bu ra pa ran ts'äya. Ne nu'a, man'da di muui xinda gue yu de'yo, bi 'yén'a ra Jesús.

¹³ Ne nubüya, bi 'yén'a ra Jesús:

—Dami juän ni 'ye, bi t'emp'a ran 'yohu.

Ne bi juän büya. Ne 'bex bi gohi xän ho tengu man'da rá 'ye xän ho.

¹⁴ Ne nu yu fariseo emme bin cue büya. Bi böm bu ja ra nija, bi nyäse u 'be'a dí zä da hyo ra Jesús.

Maya'bu bi hma 'be'a bi 'yot'a ra Jesús

¹⁵ Ne nu'bu mi bän'a ra Jesús 'be'a mi nde xtá 'yörpa u yu fariseo, bi böm bu büya, bi mba n'danni, ne emme xän ngu yu ja'ra bi numanho da denthoho. Ne gätho midin hyenni bi hoc'a ra Jesús.

¹⁶ Ne bi xi u njon da xifi to'o a bi hoqui.

¹⁷ Ne nu'a bi 'yot'a ra Jesús ngue njon bi ndepe da xifi, bin theui a mi hma maya'bu 'bu mi 'yén'a ra pöngahya Isaías:

¹⁸ Nuna guehna ma 'yehögä dá huahni ngue emme didi huçcä ne i hurca ma mbui, ga un ma Hogandahi ngue da xi u i thände yá oja zehé, nangue ran juänbi ga ot'ä 'bu ran zegui ra pa.

¹⁹ Ne hin din sute a ne xin dim mbatho, ne hingan ts'edi din yá hapu din 'yo.

²⁰ Ne nu'u in ja tengu'bu ra xithi bi domp' ran dahi, da xots'i mahón'a.

Nguetho u in ja tengu n'da ra sibi mi ts'utho da huçzehé, di japi ngue da de xän ho mahón'a, asta gue'bu bi zöni dim hmu xän ho ua ja ra ximhäi, ne din jabu da 'yot'e.

²¹ Ne gätho yu ja'ra 'dahma 'dan'yo bu na yá da dömp' ran ho da 'yörpa u, i én Oja, bi 'yén'a ra Isaías maya'bu.

Gue'a bi ma nangue ra Cristo rá Thahni Oja.

Bi t'embi n'youi rá ts'edi ra zithu a ra Jesús

²² Ne n'da ran 'yohu min 'youi ra zithu ne mi xädä ne mi gore, bi ts'ixpu 'bu a ra Jesús,

ngue di hoqui. Ne 'bexgue bin zö yá dá, ne bi nyá büya.

²³ Nu'u gätho bi nu 'be'a bi 'yot'e bi hyonya thoho u, ne bi 'yén'a:

—Masque guehna mi man u yu pöngahya, ngue rám bom'betö ra David, ngue rá Thahni Oja, bi 'yén'u yu ja'ra.

²⁴ Ne nu yu fariseo 'bu mi 'yöde 'be'a i man yu ja'ra, bin cue u, bi 'yén'a:

—Nuna ran 'yohu a i hön a thi yu zithu nguetho in 'youi rá ts'edi a yá hmu, sä én'u.

²⁵⁻²⁶ Ne 'bex bi ba'ra Jesús 'be'a mim bän'u yu fariseo ne bi 'yemp'u:

—Pe him majuañi gui mamhbü, nguetho nu ra zithu hin da zä din susehu yám fäts'ihu. Nu'bu din suse din juase yá ts'edi u 'bu, tenguthoho 'bu n'da ra ts'ut'abi din heque ne din tunhdü u yám fäts'ihu, di 'besé yá ts'edi 'bu. Ne nguetho n'da ra hnini o gue n'da ra ngu 'bu din heque, pe gä dim 'be u.

²⁷ Nu'ahu gui emhbü dín 'yo'be rá ts'edi ra zithu, janangue'a i sä di hön a thi yu zithu, sä gui emhbü. Pe xi'bu da gue'a dí ot'ä, ha in jabu u gui xänbahu 'bu i hön a thi yu zithu u. Ne guese u i ut'ahu ngue him majuañi a gui mamhbü, bi 'yén'a ra Jesús.

²⁸ Pe gue rá Hogandahi Oja dá hön a thi yu zithu ne dá ut'ahu ngue ya di manda rá ts'edi Oja ua gui 'bahmbü, bi 'yemp'u.

²⁹ Ne tenguthoho n'da ran 'yohu 'bu i 'bupü ja rá ngu, hin njongui sä da yurpu 'bu hinga m'bet'o da mba nthurpi yá 'ye, ne nuya sä da yurpu ne da hyäspü 'be'a gätho i ja bu. Dín jagä bu, him mí sä xcá mispa yu zithu 'bu hin xcá tapä u yá hmu, bi 'yén'a ra Jesús.

³⁰ Ne nu'a to'o hingui numansugui, man sai'be a. Ne nu'a to'o hingui ot' ma 'befi i di japi dim 'be u mi'da, bi 'yén'a ra Jesús.

³¹ Janangue'a dí xi ahu, hönt'a go má ts'oqui ne hönt'a go má ts'ore da man a n'da, i sä da mba ma punbi, pe nu'bu i man ra ts'ore nangue rá Hogandahi Oja n'da, ya hin da zä da mba ma punbi n'da 'bu.

³² Pe dí xi ahu, nu'bu 'bo'o da man ra ts'ore nanguecä, dán ja'igä ua ja ra ximhäi, pe i sä da mba ma punbi a. Pe nu'a da man ra ts'ore nangue rá Hogandahi Oja, pe hin jám'bu da mba ma punbi a, bi 'yén'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'da'anguui a rá mbui n'da a rán t'ot'e n'da

³³ —Pe nu'bu xän ho ran t'ot'e ngue dá hön a thi u yu zithu, nde'bu gui numanhoju 'bu, nguetho gui 'yemfü xän ho ra za gue'bu xän ho rán dät'ä. Pe nu'bu hingui ho yän dät'ä gui 'yemfü hingui ho ra za 'bu. Nguetho nu yän dät'ä i zupü da ba a n'da nda'a ní za a, bi 'yén'a ra Jesús.

³⁴ Nu ahu, tengu'bu yá meni ahu yu pozü. Hague dán za gui mamhbü n'da ra nde xän ho 'bu xän ts'otho ahu. Nguetho nu'a i yurpu

rá mbúi n'da, gue'a i pøn rá nde n'da, bi t'emp'u yu fariseo.

³⁵ Nu'a ran 'yohu i yuh ran ho rá mbúi, hont'a xan ho im ma, pe nu'a ran 'yohu xan ts'o, hont'a im ma, nguetho xan yuh ran ts'o rá mbúi.

³⁶ Ne dí xi ahú ngue nu'a ra pa din ja ran juanbi, gátho yu já'i da mba ma juanbi nangua a him bin 'yomfëni 'be'a í mba a bi man u.

³⁷ Ne nangua yam hma gá mamhbu dí ts'an'nahú ran unbi 'da ahú ne dí mba ma thogue 'da ahú, bi 'yën'a ra Jesús.

Ra Jesús nte ma hmepya bi 'yu 'bu mi t'áp yu hmepya

³⁸ Ne nubuya, bi t'emp'a ra Jesús, bi 'yemp'u 'da ma ngurpihe yu fariseo ne yu xánbate nijá:

—Gra xánbate, dami 'yurcahe n'da ra hmepya ngue'bu majuaní Ojá bi 'da'a ní ts'edi.

³⁹ Bi dá'a ra Jesús:

—Nu'u xó 'uegue nangua Ojá ne xan ts'o yá mbúi, gue'u í ah yu hmepya u. Pe hin da t'ut yu hmepya u, pe hont'a n'da ra hmepya da t'uti, tengu bi 'yot'a ra Jonás.

⁴⁰ Ngue tengu thoho ra Jonás, hyu pa ne hyu xui bi 'yo bu mbo rá foho n'da ra dáhuá, ne nguetho din jacá guecá dán já'igá ua ja ra ximhái, hyupa ne hyu xui ga o bu 'bu u xan du, bi 'yën'a ra Jesús 'bu mi 'yemp'u.

⁴¹ Ne dí xi ahú, nu'u mí 'bup ra dáhnini Nínive 'darbu gam 'báhmbu u 'bu bin ja ran juanbi 'bu ran zeguí, ne da 'yut'ahú i ja ní ts'oquihu. Nguetho nu'u 'bex bi páh yá mbúi 'bu mí 'yó a bi man a ra Jonás, pe nu ahú xó hin guín nde guí páh ni mbúihu nangue'a dí mangá. Ne nugá, man'da xan hets'i ma ts'edi xinda gue ra Jonás, bi 'yën'a ra Jesús.

⁴² Ne'a ra xisu min ts'ut'abi bu Sur, 'darbu gam 'báhmbu a 'bu bin ja ran juanbi 'bu ran zeguí. Ne da 'yut'ahú ngue i ja ní ts'oquihu. Nguetho nu'a yatho bá éhe ngue mí nde da 'yó a 'be'a bi man a ra ts'ut'abi Salomón nangua ran 'yomfëni bi un Ojá, pe nu'ahú hin guí nde guí 'yóhmbu a dí mangá. Pe nugá man'da i ja rá ts'edi mam hmangá xinda gue ra Salomón, bi 'yemp'u yu fariseo a ra Jesús.

Nu rá mbúi n'da da yut' ra zithu mahón'a 'bu hin da bën Ojá

⁴³ —Pe nu'a ran ts'o guidí hohú, din ja ahú tengu bi 'yot'a n'da ra já'i min 'youi n'da ra zithu. Ne bi bøn a ra zithu, bin 'yo bu ja ra 'yonhái, mí homi haru din säya pe him bi dñi haru din säya. Ne bi mbeng bu ja rá mbúi ra já'i bu bá nets'i.

⁴⁴ “Man'da xan ho 'bu ga peng bu bá nets'i,” bi 'yënsé a ra zithu. Ne nu'bu mi mbeng büya, bi zøm bu ja rá mbúi a ra já'i mahón'a, ne bi nu tengu'bu n'da ra ngu ngue mán joqui bu

rá mbúi, ne njom mí 'bup nguetho him bin zam bu rá mhan Ojá.

⁴⁵ Ne xó bi mba büya bá si mí yoto yá minzithuhú ngue man'da émmé xan ts'o i øt'e, ne bi yarpu, bin säya bu rá mbúi a ra já'i. Ne man'da émmé xan ts'o bi 'yot'a ra já'i büya. Ne gan jahú bu, bi 'yemp'u yu já'i a ra Jesús.

Nda'a u i din cuhu ra Jesús

⁴⁶ Ne nu ra Jesús mí yahú yu já'i 'bu mí zøm bu a rá mbe ne yän 'yohu. Bi zøm bu ja ra ngu mí 'búi. Pe him bi yarpu, bim 'bátho bu thi, mí nde xtín yaui a rá ts'unt'u.

⁴⁷ Ne nu'u 'da büya bi xi a ra Jesús:

—I 'bäcua thi ní mbe ne nin 'yohu, ne in nde gan yahú 'na, bi t'emp'a ra Jesús.

⁴⁸ Ne bi dá a ra Jesús:

—Ga xi ahú to'o a ma mbe ne to'o u man 'yohu.

⁴⁹ Ne bi 'yut'u yá xádi büya:

—I 'bäcua ya ma mbe ne ma cu, bi 'yëna.

⁵⁰ Nguetho hont'a go to'o i øt' rá páhä ma Ta bí 'bup mahets'i, gue u man 'yohu u, ne gue'u man ju u, ne gue'u ma mbe u, bi 'yën'a ra Jesús.

13

Rán t'uti ra mbomhmudá

¹ Ne nubuya bi bøn'a ra Jesús bu ja ra ngu mí 'búi, ne bi mba nin hupu ja ra ndendejá.

² Ne émmé bim peti bu yu já'i, janangue'a nu ra Jesús bi ndexpu ja n'da ra mbosa ne bi hyu bu. Pe hingui 'yo a ra mbosa, bá copu ndenthe.

³ Ne bi xánba u yu já'i, bi xi i 'da yan t'uti. Ne nu'a n'da ran t'uti bi mam bu, bi 'yëna:

—N'da ra mbomhmudá bi mba bu huáhi.

⁴ Ne nu'bu mí mbon yu hmudá, nu'u 'da bi zo bu ja ra 'yu, ne bá éh yu doja bi za u.

⁵ Ne nu mí'da yu hmudá bi zo bu ja yu 'bodo, 'bexgue bi bøts'e nguetho hingui pidi ra hái.

⁶ Pe nu'bu mambá pøx ra hyadi 'bexgue bi 'yot'u nguetho him mí ja yu 'yu xan ho.

⁷ Ne nu mí'da yu hmudá büya bi zo bu ja yu 'bo'uñi, ne bi bøx'u yu hmudá. Pe nu'bu min te yu 'uñi büya bi go'mi, ne bim 'bedi.

⁸ Pe nu'u 'da bi zo bu ja ra hogahái, ne bin ja xan ho u. Nu 'da bi ndø'a n'da ciento, ne nu'u 'da bi ndø'i hyäte, ne 'däte ma 'det'a bi ndø u 'da.

⁹ Pe nu'bu i ja ní zaguhu, dami jamansu 'be'a dí xi ahú, bi 'yemp'u yu já'i a ra Jesús.

Iän'du yu xádi ra Jesús hanja i xih yun t'uti yu já'i

¹⁰ Ne dá xihmbe ra Jesús büya, dá émfé:

—Hanja gní xánba yan t'uti yu já'i, ne hingui pu u 'be'a nam bøn u, dá émfé.

¹¹ Ne nu ra Jesús bi dárcache büya, ne bi 'yënje:

—Nu ahu bin ja ahu gá pãhmbu a njom mi pãh mam'bet'o 'bepu ní manda rá ts'edi Oja, pe nu'u mi'da, him bin japi da baði, bi 'yengãhe ra Jesús.

¹² Ne tengu thofo a ram hma i gna: “Nu'a i ja, man'da xun ngu din t'unni, ne nu'a zi ts'utho i ja, ne'a i ja da thanba a,” gan jahu bu. Nu'u i honi da baði, man'da xun ngu da baði. Pe nangue u hingui honi da baði, ne a zi ts'u mi paði da thanba u.

¹³ Janangue'a yun t'uti thofo dí xi u, nguetho i øde pe gna gue'bu him bi 'yøde, ne i nu pe tengutho 'bu hin te xtá nu; him bi yut' yá mbui a dá xifi, bi 'yæn'a ra Jesús.

¹⁴ Ne majuani i man'a ra pøngahya Isaiás nangue u 'bu mi 'yæn'a:

Gui 'yøhmbu pe hin gui pãhmbu 'be'a gá 'yøhmbu.

Ne gui nuhu pe hin gui pãhmbu 'be'a nám bøn'a guin nuhu.

¹⁵ Nguetho nu ni mbuihu emme xum meþho, ne njam'bu gui 'yøhmbu, tengu'bu njot'i ni guhu,

ne njam'bu gui nuhu, tengu'bu guidi ts'ant' ni dãhu,

ne hin jam'bu i sã da beñ ni mbuihu ngue dim paði nangue ran ts'o, ngue ga nyan ahu,

i ãn Oja, bi 'yæn'a ra pøngahya Isaiás 'bu maya'bu, bi 'yæn'a ra Jesús.

¹⁶ Pe nu'ahu majapi ahu nguetho i nu ni dãhu ne i øh ni guhu, bi 'yengãhe ra Jesús.

¹⁷ Majuani dí xi ahu emme xun ngu yá pøngahya Oja ne xun ngu yu ja'i ngue 'dat' Oja mim beñi, mí nde xtá nuna gãtho gui nuhu ya, pe him bi zã bi nu; ne emme mí nde xtá 'yøhna gui øhmbu ya, pe him bi zã bi 'yøde, nguetho him mí zøn ra ora xtãm baði, bi 'yengãhe dyu xãdigãhe ra Jesús.

'Be'a rãn theui a ran t'uti ra mbomhmudã

¹⁸ —Ne nuya ga xi ahu 'be'a nam bøn'a rãn t'uti a ra mbomhmudã, bi 'yengãhe ra Jesús.

¹⁹ Ne nu'a to'o bi sih ram hma ngue di manda ua rá ts'edi Oja, ne him bi baði 'be'a nam bøn'a, in ja tengu u yu hmudã bi zo bu ja ra 'yu, ne 'bex bá g'a ra zithu bi hyax a ra hmudã bi thupã ja yá mbui u.

²⁰ Ne nu'u yu hmudã bi zo bu ja yu do, tengu'bu n'da ra ja'i emme di johya 'bu ja bi 'yø a ram hma, pe maxøts'e thofo.

²¹ Ne hinga gãtho mbo yá mbui, nguetho hin'yu yá 'yu xun ho, ne go zi ts'u din unbi nangue a ram hma, 'bexgue da 'uegue.

²² Ne nu'a ra hmudã dá xi ahu bi zo bu ja yu 'uini, nam bøn'i tengu n'da ra ja'i bi 'yø a ram hma, pe hønt'a emme im beñ ra ximhãi ne ra mbeti ngue i hãt'i, janangue'a bi japi bim 'be a ne hin te bin ja rá 'befi Oja nangue'a ra ja'i tengu a.

²³ Pe nu'a ra hmudã dá ma ngue bi zo bu ja ra hogahãi, nam bøn'i tengu u i ømanho a ram

hma ne i paði 'be'a yãn thehu a, ne din te xun ho u ne da ndøge tengutho yu hmudã, ngue nu'u 'da bi ndø'a n'da ciento, ne'u 'da bi ndø a hyãte, ne u 'da bi ndø a 'dãte ma 'det'a.

Rãn t'uti ra hmudã xun ho ne a hingui ho

²⁴ Ne nu ra Jesús buya bi xih mi'da yun t'uti u yu ja'i, ne bi 'yembi:

—Nu'bu bi 'yøt' ran ts'at'abi Oja, in ja tengutho 'bu n'da ra ja'i bi du a n'da yu hmudã xun ho bu ja rá huãhi.

²⁵ Pe nu'bu mín xui ne gãtho bin aha, bi mba a rãn sãuii ne 'darbu bi duhmi a n'da yu hmudã hingui ho bu ja rá huãhi, ne bi mba buya.

²⁶ Ne nu'bu mí bøx buya, bi bøx'u xun ho ne u hingui ho, 'darbu bi bøts'e.

²⁷ Ne nu'u yá 'yøhe buya bi mba bi xi u yá hmu: “Nu yu hmudã gá tupã ja ra huãhi, xun ho 'bu gmi tuhu, haru bi nequi u yu hmudã hingui ho,” bi 'yembi.

²⁸ Ne nu u yá hmu buya bi 'yembi: “Ne masque n'da man sãibe bá øhe bi ts'onga ma huãhi,” bi 'yæna. “Ha ga xathu u yu paxi hingui ho,” bi 'yæn'u yá 'yøhe buya.

²⁹ Ne nu yá hmu bi 'yembi: “Hin'na, hin da zã gui mbãhã gui xathu u yu paxi hingui ho, nguetho xøhma ts'arpu thofo ne u xun ho gui xathu.

³⁰ Man'da xun ho gui hyethohu 'darpu din te, ja gue'bu bin ja ran sofo. Ne nubuya ga xi u yu mbefi ngue nu'u hingui ho di peti ne da 'yudi, ne nu u xun ho buya da mbe'ts' bu ja ma ngu,” bi 'yæn u yá hmu, bi 'yæn'a ra Jesús.

Ne guehna man'da ran t'uti bi mam 'bu mi xi u yu ja'i.

Rãn t'uti rá hmudã ra mostaza

³¹ Ne man'da ran t'uti bi man'a ra Jesús ne bi 'yæna:

—Ne tengu n'da rá hmudã ra mostaza bi dupã ja rá huãhi n'da ra ja'i. Ne zi ts'utho a, emme man'da zi ts'u xinda gue u mi'da yu hmudã.

³² Pe nu'bu bin te ne man'da xun ndoho bu ni nequi, madague'bu ra c'ani thofo, pe i te tengu'bu n'da ra za guepu da zã da 'yøt' yá 'bafi yu doja bu ja yá 'ye. In jabu rá ts'edi Oja bu ni nequi ngue di manda ua, bi 'yæn'a ra Jesús.

Rãn t'uti rá íxi ra hocjuni

³³ Ne man'da ran t'uti bi ma ra Jesús ne bi 'yæna:

—Ne tengu ra íxi 'bu din jap'a ra hocjuni, ne gãtho bi nden a ra juni buya. In jabu rá ts'edi Oja bu ni nequi ngue di manda ua, bi 'yæna.

Maya'bu bi ts'anni da man yun t'uti a ra Jesús

³⁴ Ne ngubu bi 'yøt'a ra Jesús, hønt'u yun t'uti bi 'yut'u yu ja'i 'bu mi xãnbi.

³⁵ Ne gue'a bi man'a ra pøngahya maya'bu ngue din ja 'bu mi 'yena:
Ga utá yu ja'i yan t'uti,
Ga xänba a njon mi pađi asta gue'bu go mi mbuh ra ximhäi,
i en Oja, bi 'yena' ra Isaias 'bu mim pøngahya.

'Be'a rán theui a rán t'uti ra hmudá xän ho ne'a hingui ho

³⁶ Ne nubuya bi xi u yu ja'i a ra Jesús ngue da mbengui. Ne nu'bu gátho mí mba u, bi mba ra Jesús bu ja ra ngu. Ne dá tendähe büya. Ne nu'bu mí hyurü ja a ra ngu, dá änhde:

—Dami xije ts'u 'be'a nam bøn'a ran t'uti gá ma nangee ra hmudá hingui ho bi dupu rá huähi a ran 'yohu, dá emfe.

³⁷ Ne bi 'yengähe ra Jesús büya:

—Nu'a nam bøni ngue yu hmudá xän ho u dí tucá, guecá dán ja'igá ua ja ra ximhäi.

³⁸ Ne nu'a ra huähi nam bøn'i gue'a ra ximhäi. Ne nu'a ra hogahmudá nam bøn'i gue'u di manda rá ts'edi Oja u. Ne nu'a ra hmudá hingui ho nam bøn'i yu ja'i ngue rá mbeti ra zíthu.

³⁹ Ne nu'a ra rán sáuii a rá mbeti ra huähi ngue bi dupu yu hmudá hingui ho, gue'a ra zíthu a. Ne nu'a ran sofo nam bøn'i rán zegui ra pa. Ne nu'u yu mbefi da xoqui nam bøn'i ngue yám 'behni Oja mahets'i.

⁴⁰ Ne tengu thoho u yu hmudá bi bøts'e ngue hingui ho ne bi mba ma munts'i ne bi mba nt'udi, din ja bu 'bu ran zegui ra pa.

⁴¹ Nugä ngue dán ja'igá ua ja ra ximhäi, 'bu rán zegui ra pa ga pen'du mam 'behni di peti gátho nangu yu ja'i ra ximhäi. Ne gátho u bi 'yot' ran ts'o da thøn a thi, ne u gátho midí parpa yá mijá'ihä da 'yot' yu ts'oqui.

⁴² Ne da thøspu ja ra sibi njam'bu i huët'i, gueru din zoni ne din guxt' yá ts'i bu.

⁴³ Ne nubuya, nu'u to'o i øt' rá páhä Oja, di nec thoho tengu ra hyadi bu di manda rá ts'edi ma Tahu mahets'i. To'o gátho ja yá zagu, di jamansu a díim mangä ya, bi 'yengähe ra Jesús.

Rán t'uti a ra mbeti man t'agui

⁴⁴ Ne man'da ran t'uti bi man'a ra Jesús, bi 'yena:

—Nu n'da ran 'yohu bi dñ'n'a n'da ra mbeti bu mbo ra häi ngue emme di muui a. Ne bi gärru mahøn'a. Ne midí johya, ne bi mba büya da mbä 'be'a gátho mí pe'ts'i gueru bi zä bi dän'a ra xequi a gueru bi dñ'n'a di muui, ngue mi pađi man'da da dapi bu. Ne din jabu gui 'yøthu ngue emme gui hyomhbu ngue di manda rá ts'edi Oja, bi 'yena' ra Jesús.

Rán t'uti a ra do emme di muui xäm hmadi

⁴⁵ Ne xø bi 'yena:

—Nu n'da ra pøhø ngue mi honi da dän yu do i thim bu mbo ra dehe xäm hmadi di muui.

⁴⁶ Ne nu'bu mí dñ'n a n'da man'da mahotho xinda gue'u gá min nu mam'bet'o, bi mbä 'be'a gátho mí pe'ts'i ne bi dän'a emme mahotho büya. Ne din jabu gui 'yøthu ngue emme gui hyomhbu ngue di manda rá ts'edi Oja, bi 'yena' ra Jesús.

Rán t'uti n'da ra xit'q án t'ei bu ja ra daqadehe

⁴⁷ Ne man'da bi man'a ra Jesús, bi 'yena:

—Nu'a ní 'yot' ran ts'ut'abi Oja, in ja tengu n'da ra xit'q ngue i pa nt'ei bu ja ra daqadehe, ne i the høn't'a go ní huä i 'børu mbo ra dehe.

⁴⁸ Ne nu'bu ya bi yu'a yá xit'q yu mbahuä, da gux büya, da mba nín hupu ja ra ndenthe ne da huan'du yu huä xän ho da 'yurpu ja yá 'bøts'e ne nu'u hingui ho büya di bant'i.

⁴⁹⁻⁵⁰ Ne din jabu 'bu rán zegui ra pa, 'darbu díim 'bähmbu u yu ts'om'bäi u xän ho bi 'yot'e. Ne nu yám 'behni Oja mahets'i da huan'du yu ts'om'bäi ne da 'yentpu ja ra sibi njam'bu i huët'i, gueru din zom bu u ne din guxt pu yá ts'i, bi 'yengähe ra Jesús.

Mahyoni a mi pezehé ne'a xø bi dñm ma'da'yo

⁵¹ Ne nu'a ra Jesús büya bi 'yengähe yá xädigähe:

—Ha gui pähmbu a dí xi ahü ja.

—Häha, ma Hmu, ya dí pähmbu a guim ma, dá embähe a.

⁵² Ne xø bi 'yengähe büya:

—Nu'u midín xäh ram hma maya'bu, ne a ram hma ma'da'yo da hyumbi din xädi, ngue 'beru ní manda rá ts'edi Oja, hin te di 'beh rán xädi u büya, ne da zä da xänba u mí'da. Din ja tengu'bu n'da ra ja'i i ja 'be'a i pe'ts'i ngue gä mahyoni. Ne'a bi zocpa yám bombøta ne'a bi dñnse. Janangue'a hin te di 'be u 'børu ja rá ngu, bi 'yengähe ra Jesús.

Yu mengu bu rá hnini zehé him bi 'yec'yei rá ts'edi ra Jesús

⁵³ Ne nu'bu mí gua'a bi man ra Jesús büya bi bøm bu.

⁵⁴ Ne bi mba bu rá hnini zehé ngue Nazaret. Ne bin xäpu ja ra nija, ne nu yu ja'i büya bi hyonya thoho 'be'a bi 'yot'a, ne bi 'yena:

—Haru bí hyä rán 'yomfëni na, ngue da zä da 'yot'a i øt'e.

⁵⁵ Ha hinga guehna rá ts'ant'u ra yaxi na, ngue i 'bucua rá mbe í María. Ne nu yán 'yohu ra Jacobo ne ra José ne ra Simón ne ra Judas.

⁵⁶ Ne u yán ju dí 'bähmbu ua. Pe haru bí hyä a ran 'yomfëni na, bi 'yen u yá menguhu.

⁵⁷ Ne him bi numanho a ra Jesús. Pe nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Gátho yu ja'i in jabu. Nubu ja yá hnini zehé hin da hnumanho n'da rá pøngahya Oja, xinga gue'u i 'børu rá ngu da numanho, bi 'yena' ra Jesús.

⁵⁸ Janangue'a hingui ngu yun t'ot'e mixte bi 'yõrɸɸ, ngue him bi 'yɛc'yɛi ɸ 'bɸɸ.

14

Ra Xuua Nxixyá bi thecpa rá 'yuga

¹ Nɛ min ts'ut'abi bu ra xɛqui Galilea a ra Herodes. Nɛ nu'bu mi sifi 'be'a gá bi 'yõt'a ra Jesús 'bu min 'yo bu, bi 'yɛn'a:

² —Masque ra Xuua Nxixyá a, bi dambɛni bu 'bu ɸ xɸn du, janangue'a i ja rá ts'edi xɸn ho i ot' yun t'ot'e mixte, bi 'yɛm buya.

³⁻⁵ Nguetho gueɛ a ra Herodes bi hyo a ra Xuua Nxixyá. Bin cue a ra Herodes 'bu mi sifi ngue hingui ho a bi 'yõt'e ngue bi zinsɛ a rá 'bɛpo, nu'a ra xisu mi 'bɸhmi a ra Felipe 'bu mi sin'a ra Herodes. Nɛ nu'a ra xisu, ra Herodías a. Nɛ bi 'yɛn'a ra Xuua: “Hingui ho gá 'yõt'e ngue gá sinba rá xisu a nin 'yohɸ,” bi t'ɛmp'a ra Herodes. Bin cuetho ra Herodes buya bi got'a fádi a ra Xuua nɛ bi manda di tu't'i con yun cadena. Nɛ mim bɛni xta hyo a ra Xuua, pɛ him bi hyo nguetho mi su din cue yun ja'i, ngue nu yun ja'i mi pádi rá põngahyá Ojá a ra Xuua.

⁶ Pɛ nu'bu mi zõn ra pa bin ja rá ngopa a ra Herodes 'bu mi dát ra jɛya mahõn'a, bi 'yõt'a n'da ran ts'ihme nɛ bin nɛ a rá t'ixu a ra Herodías. Nɛ bi numanho a ra Herodes a ran hnei bi 'yõt' buya.

⁷ Nɛ bi 'yɛmp'a ra hmute: “Dami 'yádi 'be'a gátho gui nde gui 'yáqui. Majuqni di xi i, ga 'da i 'be'a gátho gui 'yáqui,” bi 'yɛn'a ra Herodes.

⁸ Nɛ nu'a ra hmute buya bi 'yá a rá yá ra Xuua Nxixyá ngue di o ra mbohi, nguetho gue'a xí xi a rá mbe a da 'yáp'a.

⁹ Nɛ bi du rá mbui a ra Herodes buya, him mi ndehma da hyo a ra Xuua, pɛ hin'yun 'be'a sá da 'yõt'e nguetho ya xí xifi di unni 'be'a gá da 'yápi, nɛ ya xí 'yõh yun ja'i di unni 'be'a gátho da 'yápi.

¹⁰ Nɛ bi manda buya ngue da mba ba thecpa rá yá ra Xuua Nxixyá bu ja ra fádi, nɛ ba jät'a n'da ra mbohi din t'un'na ra hmute.

¹¹ Nɛ nu'bu min t'unni bi den a ra mbohi bi un'na rá mbe buya.

¹² Nɛ nu yú xádi ra Xuua buya, bá tunba a rá ngõc'yɛi bu ja ra fádi, bi 'yágui. Nɛ bi mba buya bá xi a ra Jesús ngue ya bi du ra Xuua.

Bi 'uñn'i cut'a mahuqhi yun 'yohɸ ra Jesús

¹³ Nɛ nu ra Jesús 'bu mí 'yõde bi du ra Xuua, 'bex dá mbáhmbe dá huhe bu ja ra mbosa mí nde xcá sõmhbe bu 'danguadi, mi ɛna xcám 'bõsche n'da zi ora. Pɛ nu'bu mi pá ɸ yun ja'i ngue dá mbáhmbe bu a ra Jesús, nɛ ɸ bá nɛxpɸ ja yú hnini bi dengáhe, bin 'yogua thoho gátho bu ja rá nyani a ra dådehe.

¹⁴ Nɛ nu'bu má çáhmbe bu ja ra mbosa a ra Jesús, xɸn ngu ɸ yun ja'i xí zõm bu. Nɛ ɛmme bi huçc'u buya nɛ bi hoqui hõnt'a go to'o mí ɸ.

¹⁵ Nɛ nu'bu min de buya dá ɛmbáhe a ra Hmu:

—Ya bin de ya, nɛ njongui 'bucua ja ra xɛqui ua, dami xih yun ja'i da mba bu ja yun hnini nɛ da dãm bu 'be'a da zi, dá ɛmbáhe a.

¹⁶ Nɛ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Pɛ hingui jatho da mba, pɛ gueɛ ahu dami 'uimhbɸ, bi 'yɛngáhe.

¹⁷ Nɛ dá tháhmbe buya:

—Pɛ hin'yun 'be'a da zi, nɛ hõnt'i cut'a yun hme i ja ua nɛ yoho yun huá, dá ɛmfɛ buya.

¹⁸ —Bá çɸhɸ ua, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁹ Nɛ bi xih yun ja'i ngue din sáya bu ja yun t'ɛi, nɛ bi hyan ɸ cut'a yun hme nɛ yoho yun huá. Bi ndõs' mahɛts'i nɛ bi 'yáp rán japi Ojá, nɛ bi xɛm buya nɛ bi 'dacáhe dá darpáhe yun ja'i.

²⁰ Gátho bin sihme ɸ yun ja'i nɛ bin niyá nɛ bi bong mi'da yun xɛqui bi yu'i 'de'ma yoho yun 'bõts'e.

²¹ Nɛ nu'bu gátho bin sihme í jua'i cut'a mahuqhi ɸ yun 'yohɸ, nɛ hin njon bi mbeh yun xisu xinga gue yun t'uhni.

Bin 'yo maxõts'e ra dådehe a ra Jesús

²² Nɛ nubuya, bi xije ga mbáhmbe ngue ga 'daxhe ra dådehe mahõn'a. Dá huhe a ra mbosa dá mbáhmbe buya. Go bi gose bu a ra Jesús, bin 'yɛhmɸ yun ja'i.

²³ Nɛ nu'bu mi mba ɸ yun ja'i bi ndezɛhe bu ja ra nyuni nɛ bi nyqui bu Ojá. Bá hazɛhe bu a.

²⁴ Nɛ nu'bu má mbáhmbe ngue dá huhe ra mbosa, 'bu mi zõm made ra dehe, bi zeh ran dahi nɛ ɛmme bin ja yun t'õthe, nɛ ts'edi midí cos'a ra mbosa.

²⁵ Nɛ nu'bu ya mbe mí ts'ũtho da hyats'i, nɛ 'yo a ra Jesús bu maxõts'e ra dehe ngue da zu'a ra mbosa.

²⁶ Nɛ nu'bu mambá ɛpɸ ra Jesús, nɛ i 'yo bu maxõts'e ra dehe dá handáhe buya, ba ɛpɸ nɛ hin di páhmbe ngue gue'a. ɛmme dán suhe nɛ dá mbáhmbe:

—Ba ɛhnɸ n'da ra ánima, dá ɛmhbe.

²⁷ Nɛ bi darcáhe a ra Jesús:

—Dami hyuthɸ nzambui, o guín suhɸ, guecá, bi 'yɛngáhe.

²⁸ Nɛ bi dät'a ra Pedro buya:

—Nu'bu gue'e ma Hmu i, dami jaqui necá dan 'yo maxõts'e ra dehe nɛ ga sõm bu gui 'bái, bi 'yɛn'a.

²⁹ —Ba çɸua, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi t'ɛmp'a ra Pedro buya.

Nɛ nu'a ra Pedro buya bi çapɸ ja ra mbosa nɛ bi dũmi bin 'yo maxõts'e ra dehe ngue in nde da zõm bu bi 'bá a ra Jesús.

³⁰ Pɛ bi nu ngue ɛmme nts'edi ran dahi nɛ 'bex bin su buya, nɛ bi dũmi bi dont'a mbonthe. Nɛ nts'edi bi mbah pɸya:

—Ma Hmu, dami yangui, bi 'yɛna.

³¹ Nɛ 'bex bi bendba rá 'yɛ a ra Jesús buya.

—Hanja ts'utho guí εc'yei ngue i ja ma ts'edi ne 'bexgue gá su 'be'a gán nu, bi 'yεmp'a rá hmu.

³² Ne nu'bu mi hyu ra mbosa a ra Pedro ne ra Jesús baya, 'bex bin he a ran dahi.

³³ Ne nugáhe mí huhmbe bu mbo ra mbosa dán danyahmuhe bu mí 'bá a ra Jesús ne dá εmfe:

—Majuani maha, gue'e rá Ts'unt'u i Oja, dá εmfe.

Bi hoc'u yu hyenni bu ra hnini Genesaret a ra Jesús

³⁴ Ne dá thohmbe baya dá sòmhe bu 'dan-guadi ra dehe bu mi ja ra xεqui Genesaret.

³⁵ Ne nu'bu yu ja'í mi 'bupu, 'bu mi nu bi zòm bu ra Jesús, 'bexgue bi mbenra ra nde hønbe go haru ja yu hnini ngue ya mí 'bupu ra Jesús. Ne bá ts'inbi gátho yu hyenni bu mí 'bucáhe a ra Jesús.

³⁶ Ne bi 'yáh ra mate u ngue bi dárpa rá nyani rá pahni ra Jesús, ne 'bex bi yan u baya.

15

Ra Jesús bi ma 'be'a di ts'onba rá mbui n'da

¹ Ne nubaya bá ε i 'da ma ngurpihe ngue yu fariseo ne yu xánbate niá. Bá nεxpυ Jerusalén u, ne bi 'yán'na ra Jesús:

² —Hanja u ni xádi hingui ten yán t'øt'e mam bombøtah u ne him 'be i xat'ye 'bu i sihme, bi 'yεn'u.

³ Bi dá a ra Jesús ne bi 'yεmbi:

—Pe ne ah u guí fεstho hōh rán t'εdi Oja 'bu guí homhb u guí 'yøt' nin t'øt'e zεheh u, bi t'εmp'u yu fariseo.

⁴ Nguetho i mam bu ja rám hman Oja: “Gui numansu ni ta ne ni mbe.” Ne a i mam bu ngue: “Nu'a to'o san rá ta ne rá mbe i jatho da tho,” bi 'yεn'a ra Jesús.

⁵ Pe nu ah u, 'dan'yo thoho guí mamhb u, ngue guí gmhbu xán ho 'bu di yarpa Oja a mi ja ngue xtá mbáx'a rá mbe o gue rá ta n'da ran 'yohu. Ne hin gá xihmb u ngue him bi numansu rá ta 'bu ngubu bi 'yøt'e.

⁶ Gá 'yεmhbu nte ní mba tho yán t'εdi Oja 'bu guím bεnse nin t'εdih u, bi 'yεn'a ra Jesús, bi t'εmp'u yu fariseo.

⁷ Pe εmme guidi yorpah u a guím bεmhbu, bi 'yεmp'a ra Jesús. Majuani bi man Oja bu ja rá søcuá ra Isaías 'be'a guí øth u ngue bi 'yεna:

⁸ Nuya yu ja'í ya i εsqui nanguue yá nde, pe maxøts'e thoho ne hinga gátho yá mbui.

⁹ Ne säti thoho 'bu i thandegui, nguetho hønt'u yán t'εdi zεhe i xánba u mi'da, i εn Oja, bi 'yεn'a ra Isaías 'bu maya'bu, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹⁰ Ne nubaya, nu ra Jesús bi zon'da yu ja'í:

—Dami 'yøhmbu 'be'a dí xi ah u janangu'e'a guí pahmbu 'be'a nam bøn'a.

¹¹ Hinga gue'a i ts'i di ts'onba rá mbui n'da, pe gue'a ní bøm bu rá nde n'da, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹² Ne dá mbähmbe bu mi 'bäh ra Jesús.

—Nu'u yu fariseo bi bεman'u a gám ma, dá εmfe.

¹³ Ne bi däh ra Jesús, bi 'yεna:

—Hønt'a go 'be'a ma paxi him bi 'yεzεhe ma Ta, i jatho da mba nsat'í.

¹⁴ Nte guim bεmhbu nanguue u nguetho tengu'bu i xädä u, ne εna da 'yut' ra 'yu yú mixädähu. Ne nu'bu n'da ra xädä i six'a rá mixädäui, thqmbeni tho gátho yoho da zo bu ja n'da ra hyähäi, bi 'yεngáhe ra Jesús 'bu má εmfe.

¹⁵ Nu ra Pedro baya bi xi a ra Jesús:

—Dami xije nanguue a ran t'uti gá ma mahε'bu, 'be'a nam bøn'a, bi 'yεmbi.

¹⁶ Ne bi dá'a ra Jesús:

—Ha ne ah u xingui ts'u guí pahmbu 'be'a nam bøn'a dí xi ah u, bi 'yεna.

¹⁷ Ha hin guí pahmbu nu 'be'a da zi n'da, da yarpu ja rá nde ne da mba bu ja rá foho, ne hingui zám bu, bi 'yεngáhe.

¹⁸ Pe nu 'be'a gátho da bøn bu ja rá nde n'da i nεxpυ rá mbui ne gue'a di ts'on'a n'da.

¹⁹ Nguetho guepu mbo rá mbui n'da ni nεx'u yu ts'on'yomfεni, ran thodu, ran 'yomt'eni madague'bu bin thaq'a n'da o hin gana din thati, ne yum fε, ne yu fehni, ne yan ts'ante, ne gue'u gátho ní nεxpυ rá mbui n'da u.

²⁰ Ne gátho u gue'u ní ts'om'bäi n'da ra ja'í u. Pe nu'bu bin sihme ne him bi 'yøt'a ran t'øt'e ngue din xat'ye, hinga gue'a dán ts'on'a, bi 'yεngáhe ra Jesús.

N'da ra xisu hin rá menguhu a ra Jesús bi yεc'yei a rá ts'edi ne bi yan'a rá t'ixu

²¹ Ne nubaya dá pømhb u a ra Jesús dá mbähmbe bu ja rá xεqui ra hnini Tiro ne ra hnini Sidón.

²² Ne dán c'athe n'da ra xisu ra mengu Canaan, hing ra israel a. Ne ts'edi bi mbafi, bi 'yεmp'a ra Jesús:

—Gra Hmu, rám bom'βeto i ra David, din ja nin huεcate nanguue ma t'ixu in 'youi n'da ra zjthu ngue εmme di unbi.

²³ Nu ra Jesús bi thotho, tengu'bu him bi 'yø a bi xifi. Nugáhe baya dá xihmbe ra Jesús:

—Dami 'yørpa ra mate a ra xisu, janangu'e'a da mbengui, ne i mbafi i tengaha.

²⁴ Nu ra Jesús baya bi 'yεna:

—Nu Oja bá pengui ga ørpa rá 'befi ngue hønt'u ma menguhu yu israel ga jamansu, nguetho i 'bui tengu yu de'yo bi 'beh ra 'yu, bi 'yεna.

²⁵ Pe nu ra xisu bi zøm bu 'bäh ra Jesús bin danyahmu ne bi 'yεmbi:

—Gra Hmu, dami xεqui.

²⁶ Pe nu ra Jesús bi 'yεmbi:

—Hingui ho 'bɛ n'da ran 'yohɛ da hyɛnba rá hme yú t'ahni, go di un'da yɛ t'ɛ'yo, bi 'yɛmbi.

Ngubɛ bi xifi nguetho hing ra israel a ra xisu.

²⁷ Bi 'yɛn'a ra xisu bɛya:

—Majuɛni guím ma gra Hmu, pɛ nɛ'ɛ yɛ t'ɛ'yo i si yɛ xɛca hme 'bom bɛ ja ra 'bimɛxa ngue i hɛ ɛ yú hmu.

²⁸ Ra Jesús bɛya bi 'yɛmp'a ra xisu:

—Gra xisu, ɛmmɛ guí ɛc'yɛi xɛn ho a ma mate. Janangue'a din ja a gá 'yádi, bi 'yɛmbi. Nɛ 'bɛxgue gue'a ra ora bi yɛn'a rá t'ixu.

Bi hoc mi'da yɛ hyɛnni a ra Jesús

²⁹ Nɛ nubɛya nu ra Jesús bi bɛm bɛ. Dá mbähmbe bɛ ja ra ndendádehe bɛ Galilea nɛ dá texhe bɛ ja ra nyuni, nɛ bi hyurɛ a ra Jesús.

³⁰ Nɛ xɛn ngu yɛ jɛ'i bi zɛm bɛ mi hudi, nɛ bá ts'inba yɛ dogua, nɛ yɛ xádá, nɛ yɛ gore, nɛ yɛ do'yɛ, nɛ xɛn ngu mi'da yɛ mbedi nɛ yɛ hyɛnni bá ts'inba bɛ mi hu'a ra Jesús. Nɛ nu ra Jesús bɛya gátho bi hoc'ɛ.

³¹ Nɛ nu yɛ jɛ'i bi hyonya thoho 'bɛ mi nu bin yɛ yɛ gore nɛ bin 'yo ɛ mí dogua nɛ bi yɛn'ɛ mi do'yɛ, nɛ bin zɛ yá dá ɛ mí xádá. Nɛ nu 'bɛ mi nu 'bɛ'a bi 'yɛt'a ra Jesús, bi 'yɛspa Ojɛ, ngue ma Ojɛhe dɛn israelhe. Nɛ hyu pa dán degáhe bɛ yɛ jɛ'i.

Bi 'ujɛn'i goho mahuɛhi yɛn 'yohɛ ra Jesús

³² Nɛ nu ra Jesús bi zongahe bi 'yɛngáhe:

—ɛmmɛ dí m bɛngá yɛ jɛ'i i 'bɛcua nguetho ya ná hyupa i 'bɛcua nɛ hin 'yɛ 'bɛ'a da zi yɛ. Nɛ nu 'bɛ ga xifi da mba bɛ yú ngu, masque hin da hyát'i da zɛm bɛ ja yá ngu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³³ Nɛ dá ɛmhbe bɛya:

—Pɛ hin hapɛ ga tɛmhɛ ra hme ga unhdɛ yɛ jɛ'i, nguetho ɛmmɛ xɛn ngu i 'bɛcua, nɛ njongui 'bɛcua ngue ga támfɛ ra hme, dá ɛmfe.

³⁴ —Hangu guí hɛnɛ ra hme thɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

—Yoto thoho yɛ hme nɛ zi yoho yɛ t'ahuɛ, dá ɛmfe.

³⁵ Nɛ nu ra Jesús bi xih yɛ jɛ'i din säya bɛ häi.

³⁶ Nɛ bi hyɛn'ɛ yɛ hme a ra Jesús nɛ yɛ huɛ, nɛ bi 'yá p rán jɛp i Ojɛ nanguɛ ɛ bi hyɛni. Nubɛya, nu ra Jesús bi xɛn yɛ hme nɛ yɛ huɛ nɛ bi dargáhe ngue ga unhdɛ yɛ jɛ'i bɛ mi hudi.

³⁷ Nɛ gátho ɛ mí 'bɛrɛ bin sihmɛ ɛ nɛ bin niyɛ, nɛ bi bongui yoto yɛ 'bɛts'e 'bɛ mi niyɛ.

³⁸ Nɛ goho mahuɛhi ɛ yɛn 'yohɛ bin sihmɛ, nɛ njom bi mbɛh yɛ xisu nɛ yɛ t'ahni.

³⁹ Nɛ nu ra Jesús bɛya bi xih yɛ jɛ'i da mbɛng yá ngu. Nɛ nu 'bɛ mi mbɛng yɛ jɛ'i bɛya dá mbähmbe mahɛn'a a ra Jesús, dá huhe ra mbosa mahɛn'a ngue ga sɛmhbe bɛ ra xɛqui Magdala.

16

Yɛ ngurpi yɛ judio bi 'yá h mi'da yɛ hmeppya

¹ Nɛ nu 'bɛ ma sɛmhbe bɛ, bi zɛm bɛ 'da ma ngurpihe ngue yɛ fariseo nɛ yɛ saduceo, in nde da zɛp rá mbɛi a ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Yurcahe n'da ra hmeppya ngue ga pɛhmbe majuaɛni Ojɛ bá pɛn'ni i, bi 'yɛn'ɛ.

² —Pɛ nu 'ɛhɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús, guí nuhɛ xɛn thɛni yɛ güi 'bɛ xɛn de nɛ guí ɛmhɛ bɛya ngue din hyadi 'bɛ bi hyats'i.

³ Nɛ nu 'bɛ guí nuhɛ ts'atho xɛn thɛni yɛ güi 'bɛ xudi, guí ɛmhɛ din dá'ye bɛya. ɛmmɛ guidi yorpahɛ a guím bɛmhɛ. Hanja ngue guí pɛhmɛ 'bɛ'a nam bɛn'ɛ yɛ güi guí nuhɛ nɛ hin go guí pɛhmɛ 'bɛ'a nam bɛn yɛ hmeppya guí nuhɛ ya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴ Nu ahɛ guí 'bɛmhɛ ya, gue ahɛ gyɛ ts'om'báihɛ, xɛá 'uehmbɛ bɛ rá 'yɛ Ojɛ, nɛ sä guí ähmɛ ra hmeppya ya pɛ hin da t'ut'ahɛ ra hmeppya. Pɛ hɛnt'a ra hmeppya da t'ut'ahɛ tengu bi 'yɛt'a ra Jonás maya'bɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús bi 'yɛmp'ɛ yɛ fariseo. Nɛ xɛ dá mbäcáhe a ra Jesús bɛya.

Ra Jesús bi xih yɛ xádi di jamansu nanguɛ rá íxi yɛ fariseo

⁵ Nɛ nubɛya dá penje mahɛn'a 'danguadi ra dádehe a ra Jesús. Nɛ dá pumbɛnihe a ra hme nɛzi mí sihe ngue min 'youti ra íxi.

⁶ Nu ra Jesús bɛya bi 'yɛngáhe:

—Damim fáhmɛ nanguɛ yú íxi yɛ fariseo nɛ yɛ saduceo, bi 'yɛna.

⁷ Nɛ dá ɛnshe:

—I man na yɛ ngue him bá hɛnɛ ra hme.

⁸ Nɛ nu ra Jesús bi bádi 'bɛ'a dá bɛmhbe nɛ bi 'yɛnje:

—Hanja guí ɛmhɛ: “Hin'yɛ ra hme ga sihɛ.” Pɛ ts'atho guí ɛc'yɛihɛ.

⁹ Ha gá pumbɛnihɛ 'bɛ má 'ujɛngá goho mahuɛhi yɛn 'yohɛ ngue hɛnt'i yoto yɛ hme nɛ yoho yɛ t'ahuɛ, nɛ bi bong thoho yoto yɛ 'bɛts'e yɛ hme.

¹⁰ Nɛ 'bɛ má 'ujɛn'i cat'a mahuɛhi yɛn 'yohɛ ngue hɛnt'i cat'a yɛ hme mi ja, nɛ xɛn ngu yɛ 'bɛts'e bi yɛ 'bɛ mi bongui.

¹¹ Hanja hin gá pɛhmɛ 'bɛ má xi ahɛ nanguɛ yú íxi yɛ fariseo nɛ yɛ saduceo, pɛ hin nanguɛ ɛ yɛ hme dá xi ahɛ, bi 'yɛngáhe.

¹² Ja dá pɛhmbe bɛya 'bɛ'a nam bɛn'a bi xije ra Jesús. Dá pɛhmbe ngue gue'a yán xádi yɛ fariseo nɛ yɛ saduceo, nɛ hinga gue'a njuɛntho ra íxi bi ma.

Ra Pedro bi ma to'o a ra Jesús

¹³ Nɛ nubɛya dá mbähmbe ra Jesús bɛ ra xɛqui Cesarea, guepɛ min ts'ut'abi ra Felipe. Nɛ bi 'yángahe dɛn xädigáhe ra Jesús:

—'Bɛ'a im bɛn'ɛ yɛ jɛ'i ngue to'ogá, ngue guecá dán jɛ'igá ua ja ra ximhäi, bi 'yɛna.

¹⁴ Dá tháthe bɛya:

—Nu'ɛ 'da yɛ jɛ'i im bɛni gue'e gra Xuua Nixiya, nɛ nu'ɛ 'da im bɛni ngue gue'e gra

Elías mi 'buh maya'bu. Ne nu'u 'da im beñi gue'e grá Jeremías ngue maya'bu xon du, uague man'da rá pøngahya Oja, i en'u, dá emfe buya.

15 Nu ra Jesús buya bi 'yängähe:

—Xi'ahü, 'be'a guím beḿhbu ngue to'ogä.

16 Ra Simón Pedro buya bi dätí:

—Gue'e rá thahni i Oja ngue ra Cristo, rá Ts'ant'u i Oja i 'bui.

17 Ra Jesús bi 'yëmbi:

—Majapi i gra Simón, rá ts'ant'u i ra Jonás, nguetho nu'a gá ma hinga n'da ra ja'i bi beñ'ni i, pegue Oja ma Ta bi 'buh mahets'i bi beñ'ni i.

18 Pe ne'a dí xi i, nu'i gra Pedro, nu'a ni thuhu nam bøni gue ra do. Nguetho tengu 'bu da gue'e gra dongu gueru dí mbuh rán ngu Oja, nangue'e ga du'mä ga pet'u da 'yëc'yëigui. Ne hin'yu 'be'a da zä di jua u, xing ran däte, bi 'yën'a ra Jesús.

19 Ne ga 'da a n'da nin t'ëdi ngue gui xih yu ja'i 'beru dí yut'a n'da bu di manda Oja. Tengubü ga 'da a n'da ran sogui ngue gui xocpu di manda rá ts'ëdi Oja. Ne nu'a gui 'yëmbi hingui ho ua ja ra ximhäi, neru mahets'i da t'ëmbi hingui ho a. Ne nguetho a gui 'yëmbi xan ho, neru mahets'i da t'ëmbi xan ho a, bi 'yën'a ra Jesús.

20 Pe nubüya, nu ra Jesús bi hegähe hin ga mamhbe bu 'buh yu ja'i ngue guesë a rá Thahni Oja, ngue ra Cristo.

Ra Jesús bi ma da tho ne da dambëni

21 Ne nu'a ra pa a, bi du'mi bi xije jatho da mba bu Jerusalén di unba bu u ma ngurpihe, ngue yu dact'yei ne yu mbäjä ne yu xänbate nijä. Ne bi xije da tho ne da dambëni 'bu ná hyupa.

22 Ne nubüya bi zixpu ma'uëni a ra Pedro ne bi zui, bi 'yëmbi:

—O guidí japi da bent'i i, damin yäni, bi t'ëmp'a ra Jesús, bi 'yën'a ra Pedro.

23 Ne bi dät'a ra Jesús:

—Dami põni gra zithu. Ní mba, nguetho guí engui hin ga øt'ä a bi zän Oja. Hin'yu nin 'yomfëni tengu im beñ Oja, pe hont'a im beñ yu ja'i guím beñi, bi 'yën'a ra Jesús, bi t'ëmp'a ra Pedro.

24 Ne nubüya, bi 'yëngähe:

—Pe to'o gätho in nde da dengui i jatho hin da beñ'a rá pähä zehë ne da hyät yan unbi madague'bu da tho.

25 Nguetho nu'a to'o di huëczehë rá te, da mba ma unbi rá te bu ja ran däte, pe nu'a to'o hingui su da thacpa rá te nanguecä, da dñ'n'a ra te mazajä a.

26 Pe nu'bu n'da ra ja'i, madague da 'yot'e rá mbeti 'be'a gätho i ja ua ja ra ximhäi, pe nte ní mbatho 'bu him bi pøh rá te. Nguetho njo'o n'da ra ja'i da zä da guzehë rá te, bi 'yën'a ra Jesús.

27 Nguetho nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, ne din jagä rá ts'ëdi ma Ta bu mahets'i 'bu bá pengä mahøn'a, ne gätho yäm 'behni ban 'yohe 'bu bá ecä. Ne i ja 'be'a ga undä nangue 'be'a bi 'yot'a n'da ngu n'da yu ja'i.

28 Majuani dí xi ahü, hinga gä gní tuhu 'bu bi du'mi di manda ma ts'ëdi ua, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yëngähe ra Jesús.

17

N'da ran t'uti bi 'yot' ra Jesús

1 Ne nu'bu mi tho i 'dato pa nu ra Jesús bi zix ra Pedro ne ra Jacobo ne ra Xuua, rán 'yohu ra Jacobo, ne bi mbähä bu ja ra t'øhø.

2 Ne nu'bu mí zøm bu, bim pä'a ra Jesús. Nu rá hmi bi hyät'i tengu'bu ra hyadi, ne nu rá he bi t'axqui tengu'bu ran nequi.

3 Ne nu'bu ma mixädihe min 'yohu, bi nu bi zøm bu ra Elías ne ra Moisés, bin yähu ra Jesús.

4 Ne nu ra Pedro buya bi 'yëmp'a ra Jesús:

—Gra Hmu, xan ho ngue dí 'buhmbe ua, ne ga hócähe hyu yu t'angu. Nu n'da gam 'buse, nu n'da dim 'buh ra Moisés, ne nu'a man'da dim 'buh ra Elías, bi 'yën'a ra Pedro.

5 Pe nu'bu mí yä ra Pedro, bi nequi n'da ra güi di fexni, ngue bi go'bu, ne bi 'yot'a n'da ra nde bin yä bu ja ra güi: “Guehna ma Ts'ant'ugä na, emme didi huëcä na ne dí numanho. Dami 'yøhmbe 'be'a i xi ahü.” Gue'a bi man'a ra nde bi 'yøpu.

6 Ne nu'bu mí 'yø a ra nde u ma mixädihe 'bex bin danyahmu bu häi ne bi nyetho nguetho bin su u.

7 Ne nu ra Jesús buya bi mba bu mín danyahmu u ne bi 'yëmbi:

—Dami ndanjü, o guín suhu.

8 Ne nu'bu mí ndøx'u buya njom bi nu, pe hont'a ra Jesús mí 'bäpu.

9 Ne nu'bu mam bá epu 'yu bu ja ra t'øhø buya, bi 'yën'a ra Jesús:

—Nuya njon gui xihmbu 'be'a gá nuhu bu, jague'bu dá thämbëni gä bu 'bu u xon du, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi t'ëmp'a.

10 Ne nu ma mixädihe buya bi 'yänni:

—Hanja i en'u yu xänbate nijä ngue m'bet'o thoho ba penc'a ra Elías, ne ja ba ë'a rá Thahni Oja ngue ra Cristo buya, bi 'yën'u.

11 —Majuani im ma ngue m'bet'o ba ëh ra Elías di hoqui gätho.

12 Pe dí xi ahü, ya bi zøh ra Elías ne njon bi badi ngue gue'a. Pegue bi mba ma unbi ne bi mba ma upi, ne nguetho da t'ørcä ya, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yën'a ra Jesús.

13 Ja bi bā u ma mixädihe buya gue tengu'bu ra Elías a ra Xuua Nxixyā.

Nu ra Jesús bi hoc'a n'da ra sändqte

¹⁴ Ne nu'bu mi zom bu 'buh yu ja'i, bi zom bu n'da ran 'yohu bu mi 'bah ra Jesús, ne bi 'yembi:

¹⁵ —Gra Hmu, dami 'yørqui ts'u ran huçate a ma ts'ant'u, jant'a thoho i sändate ne hõnbu go i so 'bu xõ 'yagui. Ja'bu i so bu ja ra sibi, ne ja'bu i so bu ja ra dehe, hõnbu go haru 'yo 'bu xõn zändate.

¹⁶ Ne bá sigá bu mi 'bu u ni xádi, pe him bi zã bi hyaçpa a ran u in 'youi, bi 'y'en'a ran 'yohu.

¹⁷ Ne bi 'y'en'a ra Jesús:

—Gyu ts'om'bãihu, hin gui çc'yehu Oja xan ho. Hangu yu pa ga tõp'a thoho ahu ngue gui 'yçc'yehahu, bi 'y'en'a ra Jesús. Bá si ni ts'ant'u guim ma, bi t'emp'a ran 'yohu.

¹⁸ Nu'bu mi zõpu buya, nu'a ra Jesús bi zu a ra zõthu min 'youi, ne bi xifi da bõni. 'Bex bi yan'a ra ts'ant'u buya.

¹⁹ M'bejua buya bin yahu u ma mixãdhe a ra Jesús nubã dãm 'busche.

—Hanja him bi zã dá hõngãhe thi a ra zõthu min 'youi a ra ts'ant'u, bi 'y'en'a.

²⁰ Bi dã a ra Jesús ne bi 'yena:

—Him bi zã gá hyõmhbu thi ra zõthu, nguetho ts'atho gui çc'yehu. Man'da zi ts'atho ni t'çc'yehu xinda gue n'da rá hmudã ra c'u ngue çmme zicue. Ne nu'bu da zõni gui 'yçc'yehu tengu n'da rá hmudã ra c'u, da zã gui xihmbu n'da ra t'õhõ: "Dami 'uegue gui thãn nu n'danni," gui 'yemfu, ne da 'uegue. Hin te gui hyemfu 'bu majuañi gui 'yçc'yehu. Gãtho xan he i sã gui 'yõthu, bi 'y'enje.

²¹ Pe nu'bu 'da'u yu zõthu tengu min 'youi a ra ts'ant'u, xan he i da hyõn a thi u, pe hõnt'bu çmme hañ rá mbu din yau Oja ne da 'ye't' ran ts'ihme n'da, da zã da hyõn a thi u, bi 'yengãhe ra Jesús.

Ra Jesús bi ma mahõn'a da tho ne da dambeni

²²⁻²³ Ne nu'bu mán 'yohe bu ra häi Galilea, bi 'y'enje mahõn'a a ra Jesús:

—Nugã ngue dán ja'igã ua ja ra ximhäi, dan dägã bu 'buh yu ja'i ngue da thogã. Pe ga thambeni 'bu ná hyu pa, bi 'y'en'a ra Jesús. Ne çmme bi du ma mbuigãhe buya.

N'da ran t'ãni to'o i jut ra mbeti nangue ra nijã

²⁴ Ne nu'bu má sõmhbe bu ra hini Capernaum a ra Jesús, bi t'emp'a ra Pedro:

—Xi ni xãnbatehu, ha hingui jut'a ra mbeti di haçãhe nangue ra nijã, bi t'ẽmbi.

²⁵ Bi dã a ra Pedro buya:

—Hañã i jut'i, bi 'yemp'u.

Ne nubuya nu'bu mi yarpu ja ra ngu xín sãya a ra Jesús, 'bex bi t'ãn'na ra Pedro:

—'Be'a guim beni gra Simón, ha ne'u yé t'ahni yu ts'at'abi i jut'a ra mbeti ua ja ma häihu, uague hõnt'u yu ja'i thoho, bi 'y'en'a ra Jesús.

²⁶ Bi dã a ra Pedro:

—Nu'u yu ja'i thoho.

—Janangue'a hin mán zãhma'be ga jut'a 'bu hingui jut'u yá t'ahni yu ts'at'abi, bi 'y'en'a ra Jesús.

²⁷ —Pe ni mba bu ja ra dãdehe, gui hyu'ts'a n'da ra huã, ne gui xemba rá nde. Gui tãm bu n'da ra mbeti, ngue'a xõt'a ga jut'ui a ra cota a ra nijã, n'dahma hin da bẽman'u u i haç ra mbeti, bi 'y'en'a ra Jesús.

18

Ra Jesús bi ma to'o xtãn heçt'i bu dán nu Oja

¹ Ne xõ dá ãnhde a ra Jesús:

—Xiya, to'o man'da xan heçt'i rán t'edi bu na hnu bu di manda rá ts'edi Oja, dá çmfe.

² Nu ra Jesús buya bi zõhna n'da ra t'ahni ne bi gats'i bi mbãmp'u made,

³ ne bi 'y'enje:

—Majuani dí xi ahu, nde'bu gui pãh ni mbãhu gui cohmbu tengu'bu gyu t'ahnihu, nu'bu hin'na hin gui sã gui cãthu bu di manda rá ts'edi Oja 'bu, bi 'y'enje.

⁴ Ne nu'a to'o da gohi tengu'bu ra t'ahni ne da 'yõt'e ngue hin'yã rá ts'edi, gue'a xtãn heçt'i rán t'edi bu na hnu bu di manda rá ts'edi Oja.

⁵ Ne nu'a to'o da numanho n'da ra t'ahni nangue ma thuhugã, nam bõni bi zingã buya, bi 'yengãhe ra Jesús.

Yun t'at'ate i ja ua

⁶ —Pe nu'bu 'bo'o di japi da 'ue a n'da ra t'ahni ngue i çc'yegui, xan atho ran unbi da nu. Man'da xan u xinda gue'bu da t'erpa ra dojani rá 'yuga ne da thõrpu ja ra dãdehe, bi 'y'en'a ra Jesús.

⁷ —Nhuçate ahu nangue yam 'bepate xan ngu da t'õt'ahu. Guehma gui nuhu u, pe i huçhi maha to'o di 'bep'ahu, bi 'yena.

⁸ Pe nu'bu gui çmhbu gue'a ni 'yehu o gue ni guahu di 'bep'ahu gui 'yõthu ra ts'oqui, pe xan ho 'bu gui hyeju gui 'yemhu bu yatho. Nguetho man'da xan ho 'bu dan 'datho ni guahu o gue dan 'datho ni 'yehu 'bu gá mba bu ja ra te mazã, xinda gue'bu di yoho ni 'ye o gue di yoho ni gua ne gui mba bu ja ra sibi njãm'bu da huçt'i.

⁹ Ne ngutho 'bu gui çmhbu gue'a n'da ni dãhu di 'bep'ahu gui 'yõthu ra ts'oqui, pe xan ho 'bu gui hyãhmbu gui 'yemhu bu yatho. Nguetho man'da xan ho 'bu dan 'datho ni dãhu 'bu gui cãthu bu ja ra te mazã xinda gue'bu di yoho ni dãhu ne gui mba bu ja ra sibi njãm'bu da huçt'i, bi 'y'en'a ra Jesús.

Ran t'uti nangue ra de'yo bim 'bedi

¹⁰ —Dami jamansuhã a gui õthu. Hin gui 'yõthu tengu'bu nte di muui u zicue, nguetho dí xi ahu nu yãm 'behni Oja di jamansu u, ne zã i 'bupu ja rá hmi ma Ta bu mahçtsi u yãm 'behni.

11 Nguetho nugä, ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bá écä ngue ga nyänba yá te u xòm 'bedi nangue yu ts'oqui, bi 'yén'a ra Jesús.

12-13 —'Be'a guim bëmhbü bi 'yöt'a n'da ran 'yohu ngue mi si n'da ciénto yá de'yo. Ne bim 'be a n'da. Ha him bi hyon'a bim 'bedi. Pe bi zopu u goho 'däte ma 'de'ma guto bu mi sapaxi u, bi mba bi hyon'a bim 'bedi. Ne nu'bu mi dñi, man'da bin johya nangue'a, xinda gue'u mi'da ngue him bim 'bedi.

14 In jabu ma Tahu bí 'bupü mahëts'i, in ndepe xinga n'da dim 'bedi, madague'a hin te di muui bu na hnu, bi 'yén'a ra Jesús.

N'da ran hocpi nangue yu 'yéc'yéi

15 Ne man'da ram hma bi man ra Jesús, bi 'yëngähe:

—Nu'bu n'da ni cuhu bu ja ram peti, 'bu hinga gue'a da 'yöt'e e, gui xi 'bu gui 'buseui, janangue'a da badi hingui ho a bi 'yöt'e e, bi 'yëngähe ra Jesús. Ne nu'bu bi 'yömanho a gui xifi, ya gá taha gá hocpa rá mbai a ni cu.

16 Pe nu'bu hingui urpa ra güenda a gá xifi, gui six man'da o gue mí yoho yu cu din t'estigo nangue'a gui mammi.

17 Pe nu'bu guexta'a him bi 'yurpathoho ra güenda a gui mammi mahön'a, gui mam bu ja ram peti buya. Ne nu'bu him bi 'yurpa ra güenda a 'be'a gá xihmbü bu, pegue gui 'yöthü tengu'bu hin ni cuhu a buya, bi 'yëngähe ra Jesús.

18 —Majuani dí xi ahü, nu 'be'a gui emhbü hingui ho ua ja ra ximhäi, nepü mahëts'i i t'ëmbi hingui ho a. Ne ngutho a gui emfü xän ho, nepü mahëts'i i t'ëmbi xän ho a, bi 'yëngähe ra Jesús.

19 —Ne nu'bu gui yohmi 'bu n'dat'a guim bëmmi 'bu ja a gui ähui ma Tahu 'bupü mahëts'i, nu'a di 'da aui a gá 'yähui.

20 Nguetho nu'bu dim peti nangue ma thuhugä 'da, madague'bu yoho o gue hyu, pegue dí 'bä i nde bu, bi 'yén'a ra Jesús.

21 Ne bi 'yän'na ra Pedro:

—Gra Hmu, xi'bu ja 'be'a da 'yörca n'da ra ja'í, hangu yu nidi ga punbi. Ha xöt'a yoto nidi, bi 'yén'a ra Pedro.

22 Bi dá a ra Jesús:

—Hinga hönt'i yoto nidi, pe nde'bu thocpa tho gui punbahu, bi 'yén'a ra Jesús.

N'darant'uti a him bi punbará mimbëfui

23 —Janangue'a dí xi ahü, nu'a nán ts'ut'abi Ojä, i öt'e tengu bi 'yöt'a n'da ra ts'ut'abi 'bu mi 'yurpa ra güenda hangu in dupate yám fäts'ihu.

24 Ne nu'bu mi nu rá söcuä, 'bexgue bi manda ba ts'i a n'da ngue min dupate yu millone thoho.

25 Pe nu'a ra ja'í, hin'yü 'be'a mi ja ngue xtán zä xtán gut'a min dupate. Ne nu ra ts'ut'abi buya, mi nde xtá mbä a, ne yá t'uhni, ne rá xisu mí 'bupü ja rá ngu, ne 'be'a gá mi pe'ts'i, ngue da gut'a ndupate.

26 Ne nu'a ran 'yohu buya bin danyahmu ne nts'edi bi 'yöp ra mate a rá hmu: “Gra hmu, töcpi ts'ü, jante tho ga jut'i i.”

27 Nu rá hmu buya bi huëc'a, ne bi punba a rán dupate ne bi thöh püya.

28 Pe nu'bu mi nexpu, bin c'at'ui n'da rá mimbëfui xí hmit'i ts'u ra mbeti. Nu'a xí mba ma thögue buya, 'bexgue bim bent'äte, bi bendba rá 'yüga a bin c'at'ui, ne bi 'yëmbi: “Curca a ma mbeti gui tuc ya,” bi 'yëmbi.

29 Ne nu'a rá mimbëfui buya bin danyahmu ne nts'edi bi 'yöp rá mate, bi 'yëmbi: “Töcpi ts'ü, jante tho ga jut'i i,” bi 'yëmbi.

30 Pe nu'a xí mba ma punbi him bi dö'mi, bi got'a fädi, ëmbi din ofädi jague'bu da gut'a in dupate.

31 Ne nu yá mimbëfui buya emme bi bëndumbai 'be'a bi 'yöt'a xí mba ma punbi, ne bi mba bi xi a rá hmu 'be'a bi 'yöt'a.

32 Nu yá hmu buya bi manda bá ts'i a ran 'yohu mahön'a ne bi 'yëmbi: “Gra ts'om'bäi, nugä dá pun'ni i 'bu gmi 'yác ra mate, madague'a xän ngu gui tuqui.

33 Nde'bu ne'e xqui huëc'a ni mimbëfui,” bi 'yén'a rá hmu.

34 Emme bin cue a rá hmu, bi manda da jot'i gue'bu go bi gut'a gätho yu millone min dupatese, bi 'yén'a ra Jesús, 'bu mi man a ran t'uti.

35 Din jabu da 'yöt'ahu ma Tahu 'bupü mahëts'i 'bu hin gui punbahu ni mijä'ihu ngue gätho ni mbaihu, bi 'yëngähe ra Jesús.

19

Man'da ram hma nangue ran hyëgui

1 Ne nu'bu mi gua'a man ra Jesús, bi böm bu Galilea, bi hyax ra 'yu ni mba bu ra xequi Judea, 'danguadi ra däthe Jordán.

2 Ne xän ngu yu ja'í bi denthoho ne bi hoqui xän ngu yu hyënni.

3 Ne nubuya, bi zöm bu'da ma ngurpihe ngue yu fariseo, bu mi 'bäh ra Jesús. Mí honi 'be'a dí yapi, ne bi 'yëmbi:

—Ha sä da hyeh rá xisu n'da 'bu madí ts'utho 'be'a da 'yöt'e, bi 'yén'ü.

4 Nu ra Jesús bi dätí:

—Ha hin gá nuhu bu ja rá m hman Ojä, ngue'bu rá mbadi thoho ra ximhäi bi zän Ojä n'da ran 'yohu ne n'da rá xisu.

5 Ne i mam bu: “Nu n'da ran 'yohu him man da den'na rá ta o rá mbe 'bu dim 'bühmi rá xisu, pe dim 'bühmi da gohi tengu'bu n'dan ja'itho,” i em bu ja rá m hma Ojä.

6 Janangue'a nu'bu n'da ran 'yohu i 'bühmi rá xisu, pe hingui yonja'í bu na hnu, n'datho. Ne nu'a bi zän Ojä, dim 'bui tengu'bu n'dan ja'itho, pe hin njon da bëni din hyëgui, bi 'yén'a ra Jesús, bi t'ëmp'ü yu fariseo.

7 —Hanja gni 'yɛnje, ne nu ra Moisés bi ma da t'ot'a n'da rá sɔcuɔ ran xuni 'bɛ da hɛɛ rá xisu n'da ran 'yohɛ, bi 'yɛn'ɛ yɛ fariseo.

8 Xɔ bi 'yɛn'a ra Jesús bɛya:

—Gue'a bi 'yo't'a ra Moisés, nguetho ɛmme xɛm me ni mbɛihɛ. Pɛ nu'bu rá mbɛdi ra ximhái him mɛn jabɛ.

9 Nɛ dí xi ahɛ, nu'bu n'da ran 'yohɛ bi hɛɛ rá xisu nɛ him mɛ 'yom't'ɛni a rá xisu, pɛ nu'bu bin thɛt'ui man'da ra xisu a ran 'yohɛ, ya i 'yom't'ɛni a bɛya. Nɛ nguetho 'bu n'da ran 'yohɛ din thɛt'ui n'da ra xisu bi thɛgui, nɛ a ra 'yom't'ɛni a bɛya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

10 Nɛ nubɛya, dá ɛmbáhe ra Jesús:

—Nu'bu hingui sá da hɛɛ rá xisu n'da, man'da xɛn ho 'bu hin din thɛt'a n'da 'bɛ.

11 Ra Jesús bi 'yɛna:

—Pɛ hinga gátho da zá din jabɛ, pɛ hɔnt'ɛ bi zán Ojɔ din jabɛ.

12 Nguetho i 'bu i'da ngue him bim 'bɛh rá xisu nguetho yɛ mbɛdi gue'bu go mim 'bɛi. Nɛ nu'ɛ mɛ'da yɛn 'yohɛ him bim 'bɛh yá xisu nguetho bi mbocpa ɛ yá hmu. Nɛ nu'ɛ mɛ'da, yá páhá zɛhe him bim 'bɛh rá xisu nguetho gue'a í ts'ánni ngue hin dim 'bɛh rá xisu, ngue nte di hɛni nangue rá 'bɛfi Ojɔ mahɛts'i da 'yot'e. Nu'a to'o da bɛn'na ram hma na, gue'a da bá ɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi 'yáp rán japi Ojɔ nangue'ɛ yɛ t'uhni

13 Nɛ nubɛya bá ts'inba 'da yɛ t'uhni bu mɛ 'bɛh ra Jesús, ngue'a mɛ hndɛpɛ da dospa yá yá yɛ t'uhni, nɛ da 'yáp rán japi Ojɔ nangue'ɛ yɛ t'uhni. Nugáhe bɛya, dá hɛcpáhe ɛ yá ta ɛ yɛ t'uhni ngue hin da thɔpɛ 'bá a ra Jesús.

14 Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛnje:

—O guí hɛcpahɛ yɛ t'uhni ngue him ba thocua, pɛ dami jafɛ ba thocua, nguetho nu'ɛ to'o di manda rá ts'ɛdi Ojɔ, tengu'bu yɛ t'uhni ɛ, bi 'yɛna.

15 Nɛ bi dospa yá yá yɛ t'uhni bɛya nɛ bi 'yáp rá mfáts'i Ojɔ. Nɛ nu'bu mɛ jua a bi 'yot'a ra Jesús, dá pɔngáhe bu bɛya.

N'da ra mɛmbɛti bi nyqui ra Jesús

16 Nɛ man'da ra ts'ant'ɛ bi mba bu 'bá a ra Jesús nɛ bi 'yɛna:

—Hoga xánbate í, 'bɛ'a nin ho da zá ga ɔt'á ngue ga tɛngá ra te, bi 'yɛna.

17 Ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Ha guím bɛni 'bɛ'a guí ma ngue guí ɛnguɛ xɛn hogui, nguetho hɔnt'a xɛn ho a Ojɔ. Pɛ nu'bu guím nde gui tɛn ra te, dami jɔ'ts'ɛ yɛn t'ɛdi.

18 —Nda'a nín t'ɛdi, bi 'yɛn'a ra ts'ant'ɛ.

19 Bi dɔ'a ra Jesús:

—O guí hɛcpa rá te ni mija'ui, o guí 'yom't'ɛni, nɛ o guím pɛ, nɛ o guí man yɛ fɛhni, nɛ guí numansu ni ta nɛ ni mbe, nɛ guí huɛɔ ni mija'ui tengu'bu da guɛɛ i, bi 'yɛn'a ra Jesús.

20 —Gátho ɛ xtá jɔ'ts'i gue'bu go mán t'uhni, 'bɛ'a man'da di 'bɛdi ga ɔt'e, bi 'yɛn'a ra ts'ant'ɛ.

21 Nu ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Nu'bu guí nde gui tɛn ra te, ní mba bá pá 'bɛ'a gátho i ja i, nɛ guí darpa yɛ hyooya a rá muui 'bɛ'a gátho gá pá, nɛ din ja'a man'da di muui bu mahɛts'i bɛya, nɛ nubɛya ba ɛhe gui tengui.

22 Pɛ nu ra ts'ant'ɛ 'bu mɛ 'yɔ a bi xifi, ɛmme bi du rá mbɛi, nguetho ɛmme xɛn ngu 'bɛ'a gá mɛ ja, nɛ bi mbeng thoho bɛya.

23 Nɛ nu a ra Jesús bɛya:

—Majuqni dí xi ahɛ, bi 'yɛna, xɛn hɛi da yɛrɔpɛ di manda rá ts'ɛdi Ojɔ n'da ra mɛmbɛti.

24 Damí 'yohmbɛ mahɔn'a. Man'da hingui hɛi da yut'a ra camello bu ja rá gu ra 'yofani, xinda gue'a n'da ra mɛmbɛti da yɛrɔpɛ di manda rá ts'ɛdi Ojɔ, bi 'yɛnje.

25 Nɛ dá hyonya thohohe 'bu má ɔhmbɛ bi ma ra Jesús. “To'o maha da zá din yqni,” dán 'yɛm zɛche bɛya.

26 Bi hyɛrcáhe ra Jesús nɛ bi 'yɛnje:

—Hin da zá da 'yɔzɛhe yɛ jɔ'i, pɛ nu'a Ojɔ hingui hɛmp'a da 'yɔrɔpɛ ɛ yɛ jɔ'i.

27 Nu ra Pedro bɛya bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Gra Hmu, nugáhe dá socáhe gátho 'bɛ'a mɛ pets'áhe nɛ dá tɛn'nahe, 'bɛ'a maha ga tɛmhɛ ya.

28 Ra Jesús bɛya bi 'yɛnje:

—Majuqni dí xi ahɛ, 'bu bin ja ma'da'yo mahɛts'i nɛ ma'da'yo ra ximhái, din ja ma ts'ɛdi mixte, ga hupɛ ja ma mɛxa ga ɔt' ran ts'at'abi, nugá ngue dán jɔ'igá ua ja ra ximhái. Nɛ ahɛ guí 'dɛ'mayoho ahɛ, 'darbu ga huhmbɛ, ga comhbɛ ma ts'ɛdigá, nɛ'ahɛ ga juɔnbahɛ ma mɛ israelhɛ dɛyɛ judíoahɛ, bi 'yɛngáhe ra Jesús.

29 Nɛ man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu'a to'o bi zoh rá ngu, o gue rán 'yohɛ o gue rán ju, o gue rá ta o gue rá mbe, o gue rá xisu o gue yá t'uhni bi zogui ngue bi dengui, o gue rá huqhi, da dáha man'da xɛn ngu xinda guet'a n'da ciento nidi, nɛ a ra te mazá da huqni, bi 'yɛngáhe ra Jesús.

30 Pɛgue nu'ɛ im bɛni i 'bɛt'o dim 'bɛjua ɛ. Pɛ nu'ɛ t'ɛmbi i 'bɛjua, dim 'bɛt'o ɛ, bi 'yɛngáhe ra Jesús.

20

N'da ran t'uti bi 'yot'a n'da ra mɛ'befi

1 Nɛ man'da ran t'uti bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu'bu bi 'yot' ran ts'at'abi Ojɔ, din ja tengu bi 'yot'a n'da ran 'yohɛ mɛ ja ra dáhuqhi. Midi 'yonba yɛ mbɛfi 'bu xudi thoho.

2 Nɛ 'bɛx bi xifi hangu da gu't'i, nɛ bi mba bu ja rá huqhi ɛ bɛya.

³ Nu'bu mbe guto xudi, xø i 'yo bu hnini a ra me'befi mahøn'a, ne bi nu 'da yan 'yohu mi 'yotho bu ne bi mben bu ja rá huahi.

⁴ “Ní mbähä, gam pehm_{bu}, ga jut'ahu hangu dí nde ahu gui tãhmbu,” bi 'yẽmbi. Ne bi mba u buya.

⁵ Ne nu'bu mi hyuxyadi, xø 'yo bu ja ra hnini mahøn'a ra me'befi ne bi mbenh mi'da bu rá huahi. Ne'bu mi zøn'a hyu nde, xø bi mbenh mi'da.

⁶ Ne'bu mi zøn a cat'a nde, xø 'yo bu mahøn'a ne bi nu bu mi'da yu ja'i: “Hanja ngue xcãn dethohu,” bi 'yẽmbi.

⁷ “Nguetho njon bi xije ra 'befi,” bi 'yẽn'u. Ne bi 'yẽmp'a: “Ní mbähä bu ja ma 'befigã gam pehm_{bu} bu, ga jut'ahu hangu dín ndegã ga jut'ahu,” bi 'yẽmbi.

⁸ Nu'bu min de buya nu ra me'befi bi xi a rá ngurpa mbebi: “Dami zon'du yu mbebi, m'bet'o gui jut'u m'bejua bi zøni,” bi 'yẽmp'a.

⁹ Ne nu'bu mi mba nju't'i u xi zøm bu ja ra huahi 'bu cat'a nde, bin ju't'i tengu'bu gã ra pa xtím pefi.

¹⁰ Ne nu'bu min ju't'u bi mbæmxudi ra 'befi, bi bẽni ngue man'da xtãn dãha xun ho xinda gue'u nda ora tho bim pefi. Pẽgue 'da'angu bi dãha.

¹¹ Janangue'a bin cue u 'da

¹² ne bi 'yẽmp'a ra me'befi: “Hanja ngue 'da angu gã jurcahe u m'bejua bi zøhø, ne ts'utho bim pẽ u. Pẽ nugãhe, gãtho ra pa dãm pehmbe, madague'a xøm pa ra hyadi,” bi 'yẽmbi.

¹³ Pẽ bi dãti, bi 'yẽmp'a n'da mí 'bãpu: “Xi'e n'yo, nte man ts'o dá øt'e e. Ha hinga gue'a dá xi i dá jut' i i.

¹⁴ Dami hyãn'a nin zãbi, ní mba. Nugã, i ja ma pãhä 'da angu ga jut'ahu u rán zegui bi zøhø.

¹⁵ Ha hin'yh man t'ẽdi ga øt'ã a dín nde ga øt'ã nangue ma mbeti, uague gui seya nguetho dá ørpa ran hocja'i n'da,” bi 'yẽn'a ra me'befi buya, bi 'yẽn'a ra Jesús 'bu mi man a ran t'uti.

¹⁶ Ne ngubh din ja 'bu bin ts'ut'abi Oja. Nu'u m'bejua dim 'bet'o u, ne nu'u 'bet'o dim 'bejua u. Xun ngu bi zonhd Oja, pẽ hinga gãtho bi huahni, bi 'yẽngãhe ra Jesús.

Xø bi ma mahøn'a ngue da du ne da dambẽni ra Jesús

¹⁷ Ne nu'bu mi ts'utho ga sømhbe bu Jerusalén, dí 'yohe bu ja ra nguani. Ne bi gũgãhe bu ma'ueni ts'u a ra Jesús, dí 'de'mayohohe, ne bi 'yẽnje:

¹⁸ —Nuya ga mbähä bu Jerusalén. Nu'bu dá sømhbu bu, da mba ma dãgã bu 'buh yu hmumbãja ne yu xãnbate nijã, ngue da hyogã, guecã dán jã'igã ua ja ra ximhäi.

¹⁹ Ne di dãgã bu 'bu u him ma mijudíohe, ne din thengui ne da thexcã ne di cuarcã bu ja ra

za, ga tu bu, ne da t'ãgui. Pẽ nu'bu ná hyupa ga thãmbẽniã, bi 'yẽngãhe ra Jesús.

Rá mbe ra Jacobo ne ra Xuua bi 'yãp rá mate ra Jesús nangue yú ts'unt'u

²⁰ Ne nu'a rá mbe ra Jacobo ne ra Xuua, ngue yú ts'unt'u ra Zebedeo u, bin danyahmu bu ja a rá gua ra Jesús, in nde 'be'a da 'yãpi.

²¹ Ne nu ra Jesús bi 'yẽmbi:

—'Be'a gui nde ga øt'e e, bi 'yẽmbi.

—Dami 'yørca ra mate ngue nu'bu gui 'yøt' ran ts'ut'abi, 'da xtí hyut'u ma t'uhni, bi 'yẽn'a ra xisu.

²² Bi dã a ra Jesús:

—Pẽ hin gui pãdi 'be'a nam bøn'a gã 'yãqui. Ne bi 'yãn'na ra Jacobo ne ra Xuua:

—Ha gui ẽna ne'auí gui hyãt'ui gui nuui ran unbi tengu gan nugã, bi 'yẽn'a ra Jesús.

Ne bi dã u buya:

—Hãha, ga hãt'be.

²³ —Majuãni maha, ne'auí gui nuui ran unbi tengu gan nugã, pẽ hingui sã ga 'da'a ran t'ẽdi gui áhmi. Pẽ gue'a ma Ta di un rán t'ẽdi to'o in ndepe 'da xtí hyutho 'bu dán ts'ut'abigã, bi 'yẽn'a ra Jesús.

²⁴ Ne nugãhe dí 'det'agãhe buya dán cue 'bu má øhmba a 'be'a bi man u yoho.

²⁵ Ne gã bi zongahe ra Jesús dí 'de'mayohohe, ne bi 'yẽnje:

—Nu'u yu ts'ut'abi ua ja ra ximhäi i øt' yú 'yẽhe to'o gãtho di manda, ne tengu'bu maguesẽ yú ts'edi u.

²⁶ Pẽ nu'ahu hinga gue'a gui 'yøth u a. Pẽgue gan 'yẽhe thohohu nangue u mi'da 'bu gui nde dín ja ni ts'edi u.

²⁷⁻²⁸ Ne nu'ahu 'bu guín nde gam 'bet'ohu, gui 'yøth ngue hin'yh ni ts'edi u ne gan 'yẽhe thohohu, tengu thohogã ngue dán jã'igã ua ja ra ximhäi, him bá ẽcã dam hmugã, pẽ bá ẽcã dán 'yẽhẽgã ne ga dã ma te gan yãmba yú te yu ja'i, bi 'yẽnje ra Jesús.

Yoho yu xädã bi hoc'a ra Jesús

²⁹ Ne nu'bu xø má nexhe bu ra hnini Jericó, xun ngu yu ja'i bi dentho na ra Jesús.

³⁰ Ne mí hup u yoho yu xädã bu ja ra nden'yu. Nu'bu mí 'yøde mba bu ra Jesús, bi mbafi:

—Grá Hmu, rám bom'beto i ra David, dami huçgã'be, bi 'yẽn'u yu xädã.

³¹ Ne nu yu ja'i min 'yohu ra Jesús bi hecpa u yu xädã. Pẽ man'da bi mba u, bi 'yẽm mahøn'a:

—Grá Hmu, rám bom'beto i ra David, dami huçgã'be, bi 'yẽn'u.

³² Nu ra Jesús buya 'bu mí 'yø a man u yu xädã, bi 'yãnni:

—'Be'a guín nde ga øt'auí, bi 'yẽmp'u.

³³ Nu'u bi dãti:

—Grá Hmu, xoga ma dã'be, bi 'yẽn'u.

³⁴ ẽmme bi huç'a ra Jesús u, bi dãrpa thoho yú dã, 'bex bi xoh yú dã ne bi den'na ra Jesús buya.

21

Yu jã'i bi 'yɛspa a ra Jesús 'bũ mí yurpũ Jerusalén

¹ Nɛ bi zòm bũ ja ra ndehnni Betfagé, nubũ ja ra nyuni Olivos, nɛ him ma yabũ ra hnini Jerusalén. Nu ra Jesús bũya bi mbɛn'ndũ yoho ma mixádihe,

² nɛ bi 'yɛmbi:

—Ní mbɛ nũ ja ra t'uhnni, guehna gua tĩmmi n'da ra buru in 'youi rá bási. Bá xocui, nɛ bá siui ua ɛ.

³ Nu'bũ da t'ɛn'auí 'bɛ'a gui jahui, “Nu'a ra hmu da hyon'i ts'ũ nɛ 'bɛxgue ba sin'a thoho'be,” gui 'yɛm thohoui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴ Nɛ guehna bi man ra pɔngahyã maya'bũ ngue din ja 'bũ mí 'yɛna:

⁵ Gui 'yɛmfũ yũ mɛngu bũ Jerusalén:

“Dami nuhũ ya ba ɛcua ní hmuts'ut'abihũ, nɛ hin din 'yɛts'i, ba hyux'a n'da zi buru thoho

bán 'youi rá bási,” gui 'yɛmfũ, bi 'yɛn'a ra pɔngahyã maya'bũ.

⁶ Nu ma mixádihe bũya bi mba nɛ bi 'yɔt'a bi xih ra Jesús.

⁷ Nɛ bá si ra buru nɛ'a rá bási, nɛ bi gãspa yũ coto nɛ bi hyux'a ra Jesús bũya.

⁸ Nɛ nu yũ jã'i ɛmmɛ xũn ngu ɛ bi denni nɛ bi mbøh yũ coto bũ ja ra 'yu nɛ yũ pahni, nɛ yũ paxi yũ za bi mbøcpa bũ ngue da thopũ ra Jesús. Nɛ bi 'yɛt'inde ra Jesús.

⁹ Nɛ nu'ũ i 'bɛt'o nɛ'ũ bim 'bɛjua bi mbũh na thuhu bũya, bi 'yɛna:

—Mixte thoho rá ts'edi rá m bom'beto ra David. Nɛ xũn ngu rán jãpi in 'youi, nguetho bá ɛhe nangue rá thuhu Ojã, ra Hmu. Mixte thoho Ojã mahɛts'i, bi 'yɛn'ũ yũ jã'i bũ ní mba.

¹⁰ Nɛ nu'bũ bi yurpũ Jerusalén ra Jesús, gátho mí 'bũpũ ja ra hnini bi hyonya thoho, nɛ bi 'yãn'ndũ mín 'yohũ ra Jesús:

—To'o nín 'yohũ na, bi 'yɛn'ũ.

¹¹ —Guehna ra pɔngahyã, ra Jesús, ra mɛngu Nazaret bũ ra hãi Galilea, bi 'yɛn'ũ bi t'ãnni.

Bi hyøn a thi ɛ mim pã bũ ja ranijã ra Jesús

¹² Nɛ nu'bũ mí zòm bũ Jerusalén a ra Jesús bi yurpũ ja rá dãnijã Ojã, bi hyøn a thi gátho ɛ mím pã bũ nɛ'ũ mín tã bũ. Nɛ bi ndønpa yũ mɛxa ɛ midí pãh yũ mbɛti, nɛ bi bũntpa yãn thuts'i ɛ mí pã yũ ts'ãha, nɛ bi 'yɛmp'ũ:

¹³ “I thø a ma ngu ngue da mba nthãdegã bũ,” i ɛn Ojã, i ɛm bũ ja rá m hma. Pɛ nu'ahũ gã 'yørpadahũ tengu'bũ ra hyãdo guerpũ nín 'yãn'ũ yũ bɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁴ Nɛ nu'bũ mí 'bũpũ ja ra dãnijã, xø bi zòm bũ mí'da yũ xãdá, nɛ'ũ mí dogua. Nu ra Jesús bi hoc'ũ bũya.

¹⁵ Pɛ nu yũ hmumbãjã nɛ yũ xãnbate nijã him bi nũmanho yãn t'øt'e bi 'yøt'a ra Jesús bũ. Nɛ bin cue 'bũ mí 'yø a bi man'ũ yũ

t'uhni 'bũ mí 'yɛna: “Majãpi rá m bom'beto ra David,” bi t'ɛmp'a ra Jesús:

¹⁶ —Ha hin gui ø'a 'bɛ'a man yũ t'uhni ngue i ɛ'ts'i i, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

—Dí øcã a i man'ũ, bi 'yɛn'a. Pɛ xi ahũ ha hin guim bɛmhbũ a i mam bũ ja rá m hma Ojã ngue i ɛna:

Gá japi bi bømanho a i man

ɛ yũ t'uhni 'bũ i ɛ'ts'i i,

bi t'ɛmp'a Ojã 'bũ mí t'ɛmbi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁷ Nɛ bi zotpũ ɛ yũ hmumbãjã nɛ yũ xãnbate, dá mbãcãhe a ra Jesús, bán oxãhe bũ ja ra hnini Betania.

Ra Jesús bi japi da 'yot'a n'da ra za

¹⁸ Nɛ nu'bũ mí hyax bũya, xø dá pengãhe a ra Jesús bũ Jerusalén. Nɛ bin tũmanthuhu bũ 'yũ.

¹⁹ Nɛ bi nu n'da ra za bũ ja ra nden'yũ, bi mba ɛna da dũcpa n'da rán dät'ã. Pɛ hønt'ũ yũ paxi mí ja. Nɛ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Nuyã, njãm'bũ din zah nín dät'ã ya.

Nɛ 'bɛxgue bi 'yot'a ra za bũya.

²⁰ Nu'bũ mán nuhe bi 'yot'a ra za, dá hyonya thohohe nɛ dá ãnhde ra Jesús:

—Hanja i 'yot'a n'dihi ra za, dá ɛmfɛ.

²¹ Bi dã'a ra Jesús:

—Majuãni dí xi ahũ, nu'bũ gui 'yɛc'yɛigahũ xũn ho, nɛ n'dat'a guim bɛmhbũ a rá ts'edi Ojã, hinga hønt'a dá øt'ã sä gui 'yøthũ, pɛ sä gui 'yøthũ man'da xũn hɛi. Sä gui xihmbũ nũ ra t'øhø: “Dami 'uegue guin hyøzɛhe bũ ja ra dejã,” gui 'yɛmfũ, nɛ da 'ueh pøya.

²² Nɛ nu Ojã dí 'da ahũ 'bɛ'a gã guí ãfũ 'bũ n'dat'a guim bɛmhbũ a rá ts'edi Ojã, bi 'yɛngãhe ra Jesús.

Bi t'ãn'na ra Jesús to'o bi un rán t'ɛdi

²³ Nɛ nu'bũ má sømhbɛ bũ Jerusalén, xø bin xãnbate bũ ja ra dãnijã a ra Jesús. Nɛ xø bi mba bũ yũ hmumbãjã nɛ mí'da ma ngurpihe, nɛ bi 'yãn mahø'n'a:

—Hanja gní 'yøt'a njabũ. To'o bi 'da'a nín t'ɛdi, bi 'yɛn'ũ.

²⁴⁻²⁵ Bi 'yɛn'a ra Jesús bũya:

—Necã ga ãn'nahũ to'o bi un rán t'ɛdi ra Xuua ngue bi 'yøt' ran xixyã. Hague Ojã uague yũ jã'i. Nu'bũ gui xijũ, necã ga xi ahũ to'o bi 'dacã man t'ɛdi bũya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nɛ bin 'yɛmzɛhe ɛ yũ hmumbãjã nɛ yũ xãnbate nijã:

—“Bɛ'a gue ga xihmbũ, nguetho nu'bũ ga ɛmfũ, “Ojã bi un rán t'ɛdi a ra Xuua,” nɛ da 'yɛna: “Hanja hin gã 'yɛc'yɛihũ thã.”

²⁶ Nɛ nu'bũ ga ɛmfũ, “yu jã'i thoho bi un rán t'ɛdi ra Xuua,” pɛ da zũjũ yũ jã'i 'bũ, nguetho im bɛn'ũ ngue rá pɔngahyã Ojã a ra Xuua, bin 'yɛmzɛhe ɛ.

²⁷ Janangue'a bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Hin dí pãhmbe, bi 'yɛntho ɛ.

Nu ra Jesús bũya bi 'yɛna:

—Xinga guecã ga xi ahũ to'o bi 'dacã man t'ɛdi ga øt'ã a dí øt'ã, bi t'ɛmp'ũ.

Ran t'uti a yoho yu ts'unt'u bi sih ra 'befi

²⁸ Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yena:

—Nu n'da ran 'yohu mí 'bu i yoho yá ts'unt'u. Ne bi 'yemp'a n'da rá ts'ant'u: “Ni mba bu huqhi, bám pefi,” bi 'yembi.

²⁹ Ne bi dá'a rá ts'ant'u: “Hin'na, hin ga mba,” bi 'yenthó. Pe m'bejua bin 'yomf'eni ts'u ne bi mba bim pefi.

³⁰ Ne'a man'da rá ts'ant'u bi xifi da mba mahón'a. “Háha, ga mba,” bi 'yena. Pe him bi mba, bi 'yén'a ra Jesús.

³¹ Ne xó bi 'yán'ndu yu xánbate nijá:

—Nuya, dami xiqui nangué ran t'uti dá xi ahú, nda'a ní ts'ant'u ngue njuqanthó bi 'yot'a rá páhã rá ta, bi 'yén'a ra Jesús.

Nu'u bi dátí:

—Masque nu'a ra ts'ant'u him mi nde da mba 'bu ra mbúdi, gue'a njuqanthó bi 'yot'a rá páhã rá ta, bi 'yén'a.

Ne nubúya bi 'yén'a ra Jesús:

—Guehma majuaqni dí xi ahú, nu yu ziyate hyacahái ne yu xisu 'yomt'eni, man'da da yurpu dí manda rá ts'edi Ojá, pe nu ahú hin gui cáthá bu.

³² Nguetho nu'bu mi xi'ahú a ra Xuua Nxixya, bi xán'nahú a ra 'yu xún ho, ne nu ahú hin gá 'yéc'yéihú. Pe nu yu hyacahái ne yu xisu i 'yomt'eni, man'da go bi 'yéc'yéi u ne bi páh yá mbái. Ne nu'bu gmí nuhú u, ne guexta'a hin gá nde gá páh ni mbáihú, bi t'emp'u yu hmumbájá ne yu xánbate nijá.

Rán t'uti yu ts'om'bái mbefi

³³ Ne bi 'yém mahón'a ra Jesús:

—Yóhmbu ts'u man'da ran t'uti ga xi ahú. Mí 'bu a n'da ran 'yohu mí ja rán uqndát'á, ne bi fót'e, ne bi hyó a n'da ra ngu guerpu da themp' yu guindát'á. Ne bi mbá'ma n'da ra jádo xún hets'i, da ndex'u da nu rá hái.

Ne nubúya bi hmit yú hái u da yu mbefi, ne bi nde bi mba n'danni a ran 'yohu búya.

³⁴ Ne nu'bu mí ts'uthó din ja yún dát'á, bá pehn'i da yú 'yéhe da duspa u yún dát'á, nguetho gue'a án yáhu a, ngue di un'ni ts'u 'be'a da bóm bu.

³⁵ Pe nu'u yu mbefi bi bent'u yám 'behni a ra hmu. Nu'a n'da bi mbemthoho. Nu'a man'da bi hyotho. Ne nu'a man'da, bi hyóta dotho a.

³⁶ Ne xó mahón'a, bá pehn mi'da xún ngu yú 'yéhe ngue xtan duspa yún dát'á a rá mbeti ran uqndát'á. Pe nu'u yu mbefi xó bi bent mahón'a 'bu mí zópu u, ne 'da'angu bi t'orpe tengu bi t'orpa u mbúdi bi zópu.

³⁷ Ne nubúya bá pen'na rá ts'ant'u zéhe a rá mbeti ra huqhi. Bi béni: “Masque da numansu na ma ts'ant'u.”

³⁸ Pe nu'bu mí nu ba epu rá ts'ant'u, nu yu mbefi xó bi bēn'a: “Nuna, rá ts'ant'u zéhe, da gohmi ra hái na 'bu bi du rá ta. Pe mbähá ga hohú, janangue ga coschú ra hái búya.”

³⁹ Ne bi bent búya, bi zixpu ma'ueni ne bi hyo, bi 'yén'a ra Jesús.

⁴⁰ Nu ra Jesús bi 'yán'ndu mí 'bápu:

—Xi'bu da mbase na ra hmu, 'be'a da jap'u yá mbefi 'bu, bi 'yemp'u.

⁴¹ Bi dá u búya:

—Masque da hyo u yú mbefi, nguetho emme yu ts'om'bái u, ne nu rá hái búya di hmit'u i pádi da gu't'a ra renta 'bu bi zón ra pa da gu't'i, bi 'yén'u.

⁴² Ne xó bi 'yém búya:

—Ha njám'bu gá nuhú bu ja rá m hma Ojá a ram hma i éna:

Nu'a ra do bi bant'u yu gádo 'bu mi hyóh ra ngu,

gue'a ra do man'da mahyoni, tengu thoho yu guangu.

Gue'a bi zán Ojá a,

ne gui hyonya thohohú,

i ém bu rá m hma Ojá, bi 'yén'a ra Jesús.

Ne gue'a i mam bu nangué a rá Thahni Ojá ngue ra Cristo.

⁴³ Janangue'a dí xi ahú, Ojá him bi numanho a gá 'yóthu ne da thán'nahú a ra 'befi bu dí manda rá ts'edi Ojá, din t'un'du mi'da ngue da 'yot'manho a ra 'befi gmí óthu.

⁴⁴ Ne nu'a ra do bi mba ma bant'i, tengu'bu n'da ra xindo i ti bu ja ra 'yu. Ne hont'a go to'o da dang bu ja ra do, din tani, ne hont'a go to'o da ze'ma ra do, 'bexgue da 'yet'i, bi 'yén'a ra Jesús.

⁴⁵ Nu'bu mi 'yó'a bi man a ra Jesús, bi bá u yu fariseo ne yu hmumbájá, gue guese u bi 'yot'u bi sifi.

⁴⁶ Ne mí nde 'bexgue xtám bent'a ra Jesús, pe him bi bent'i, nguetho mi su u yu já'i, ngue mí é'n'u, rá póngahyá Ojá a ra Jesús.

22

N'da ran t'uti ngue ran tháti

¹ Ne xó bi thoqui bi xánba yu já'i nangué yun t'uti thoho bi man a ra Jesús, ne bi 'yemp'u:

² —Nu'a ní manda rá ts'edi Ojá, i t'ot'e tengu bi 'yot'a n'da ra ts'at'abi. Nu'a ra ts'at'abi bi zán'na n'da ra ngo 'bu min tháta n'da rá ts'ant'u.

³ Ne bi mbén'du yám 'behni ngue ba sinba yú amigo, pe him bi nde bá éhe.

⁴ Ne xó bi mbéhn mi'da, bi 'yembi: “Dami xihmbu ma amigo ba éhe, nguetho ya dá hoc ran ts'íhne. Dá manda bi tho 'da man dáni xún zaqui ne ya gátho mahoqui, i é'n'a ra hmu, gui 'yemfa.” Ne gue'a bi man u yám 'behni.

⁵ Pe him bi 'yurpatho ra güenda u yú amigo, ne bi mba da huqhi a n'da, nu man'da bi mba bám pátho,

⁶ Ne nu'u mi'da bi bent thoho yám 'behni ne i thenthoho ne bi hyo u.

7 Nu'bu mí 'yø a bin ja, gmmε bin cue ra ts'ut'abi baya, bi mbenh yá dofai bá ho u ya hyote ne bi 'yump'a yá hni.

8 Ne bi xih mahøn'a u yám 'behni: "Nuya him bá ε' u ma amigo nguetho hing yán säh u ba εhe.

9 Ní mbähä bu ja yu 'yu ne gbá sihu ua høn't'a go má ja'i gba tihmbu bu, nguetho ya ma hoqui 'be'a da zi ua ja ran thäti."

10 Nu yám 'behni baya bi mba bu ja yu 'yu ne bá pen bu ja ran thäti to'o gätho bin c'athu bu, pe hinga mfaði 'bu yu ts'om'bäi o gue yu hocjä'i 'da. Ne bi yupu ja rá ngu ra ts'ut'abi yu jä'i.

11 Ne nu ra ts'ut'abi baya bi yurpu mbo da nu u yu jä'i bi zøm bu. Ne bi nu n'da ran 'yohu nguε him mi he u yá he i the 'bu in ja n'da ran thäti.

12 Ne bi 'yεn'a ra ts'ut'abi baya: "Xi'i grán 'yohu, hanja gá cut'ua ne hin gui he yán säui da the ua ja ran thäti," bi 'yεmbi. Pe nu ran 'yohu him bi zä bi dät.

13 Ne bi 'yεmp' u yu 'yεhe ra ts'ut'abi: "Dami turpahu yá gua na ran 'yohu ne yá 'yε, ne gui 'yεnthu bu ja ra 'bexui. Din zøm bu ne din guxpu yá ts'i u," bi 'yεn'a ra ts'ut'abi, bi 'yεn'a ra Jesús.

14 Nguetho xän ngu i ts'ohni pe hinga gá yán säh u nguε da yurpu, bi 'yεna.

N'da ran t'änni nangue ra renta bi t'än'na ra Jesús

15 Ne nubaya bi mba u yu fariseo. N'danni bá nyäse u, bi hyoni 'be'a dí ucpa ra Jesús nguε dí yäpi.

16 Janangue bi 'behn pu 'buh ra Jesús u mi'da yá mifariseohu, ne mi'da ma ngurpihe mi ten'na ra ts'ut'abi Herodes. Nu'bu mi zøm bu, bi 'yεn' u:

—Grá xänbate, dí pahmbe gätho majuani guim ma, bi 'yεmp'a ra Jesús u. Ne gui u a majuani rá 'yu Ojä, ne hin gui su 'bu da hnumanho i ogue hin'na, bi 'yεn' u.

17 Pe dín ndehe gui xije ts' u 'be'a guim beñi. Ha dín theui yán t'εdi Ojä nguε dí juthe ra renta a ra ts'ut'abi Roma in ts'ut'abi ua, uague hin'na.

18 Pe nu ra Jesús bi baði 'be'a mim beñ' u nguε in nde da dñi 'be'a dí yäpi. Janangue'a bi 'yεmbi:

—εmme guidi yorpahu a guim beñmbu. Høntho gui nde gui sägdahu.

19 Xi ni mbeti gui jut ni rentahu, ga nugä, bi 'yεn'a ra Jesús.

Bi un'na ra mbeti baya.

20 Ne nu'bu mi nu a ra mbeti, bi 'yεn'a ra Jesús:

—To'o rá hmi na i cuat na ra mbeti, ne to'o rá thuhu män t'o't'i ua, bi 'yεn'a ra Jesús.

21 —Rá hmi ra ts'ut'abi Roma ne rá thuhu a, bi 'yεn' u.

Nu ra Jesús baya bi 'yεmp' u:

—Nu'a rá mbeti ra ts'ut'abi gui unhd u. Nu'a xin rá mbeti Ojä, gui unhd Ojä a, bi 'yεn'a ra Jesús.

22 Ne nu'bu mí 'yø a bi man ra Jesús, bi hyonya thoho u nguε mi nde xt'i yäpi. Ne xø bi mbatho u.

N'da ran t'änni gue'bu bi dambeni u xøn du

23 Ne m'bejua baya xø bi zøm bu 'da ma ngurpihe nguε yu saduceo. Nu' u him mi εc'yεi nguε da dambeni u xøn du, nguetho mi εn' u, nu rá mbu n'da, ma zä dim 'be' bu bi du. Ne nu' u bi 'yän'na ra Jesús, bi 'yεmbi:

24 —Xänbate i, dím beñthohe ran t'εdi bi man ra Moisés, nguε nu'bu da du n'da ran 'yohu, 'bu 'buh rá xisu, ne hin ním 'bu a n'da rá t'uhni 'bu mi du, nu'a rán 'yohu dín thätui a rá xisu a ra du, ne nu'bu dim 'buh rá mbuði t'uhni, da t'εmbi rá t'uhni a xí du.

25 Pe mí 'bucua yoto yän 'yohu midín 'yohuzεhe u. Nu'a ra mbuði n'yohu bin thätui n'da ra xisu, pegue bi du n'dihi a ran 'yohu. Ne hin ním 'buh yá t'uhni 'bu mi du, janangue'a bi zinba rá xisu a rán 'yohuzεhe.

26 Pe ne'a guexta'a bi du n'dihi, ne hin ní dñtho rá t'uhni a ra xisu 'bu mi du. Janangue'a xø bim 'buhmi a man'da rá mbe-gue. Ne bin ja gue'bu go mi dät'i bim 'buhmi gätho u yá mbegue a ra xisu.

27 M'bejua baya neεe ra xisu bi du, bi 'yεn' u.

28 Nuya, dami xije 'be'a dín ja 'bu majuani da dambeni u xøn du, nguε gui mamhb u. Nda'a nín 'yohu da 'yεmbi rá xisu a ra xisu, nguetho gätho yoto bim 'buhmi, bi 'yεmp'a ra Jesús 'bu mi denthoho u.

29 Bi dät'a ra Jesús:

—Nu ahu guidi 'bethohu, nguetho hin guim beñmbu 'be'a mam bu ja rá t'ohni Ojä, ne xín gui pahmbu rá ts'εdi Ojä.

30 Nu'bu bi dambeni u xøn du, ya him man ja ran thäti, pegue dim 'butho tengu yám 'behni Ojä mahεts'i, bi 'yεn'a ra Jesús.

31-32 Ne nangue'a ram hma nguε da dambeni u xøn du. Ha hin gá nuhu bu ja rá t'ohni Ojä 'be'a bi ma nangue u ma ndu mbombøtahu 'bu mi 'yεna: "Nugä drá Ojägä, nu ra Abraham ne ra Isaac ne ra Jacob, i εc'yεigui," bi 'yεn Ojä. Ngub u im ma nguetho guexta'a i 'buh yá mbuði u, bi 'yεn'a ra Jesús.

33 Ne nu' u yu jä'i 'bu mí 'yø a bi man ra Jesús, bi hyonya thoho a bi xifi 'bu mi xänbi.

Ra Jesús bi ma nda'a nín t'εdi man'da mahyoni

34 Ne nu mi'da ma ngurpihe nguε yu fariseo, 'bu mi nu hin' yu man'da sä da man' u yu saduceo, bin 'yänzεhe 'be'a mí sä nguε dí yäp'a ra Jesús.

35 Nu'a n'da ra xänbate nangue u yu fariseo baya, bi 'yän'na ra Jesús:

36 —Xänbate i, bi 'yεna, nda'a rán t'εdi Ojä hñchi thoho ga øt'ähe.

37 Bi dä a ra Jesús baya:

—Nu'a ran t'ɛdi i ɛna: “Gam bɛmhbu Ojɔ ngue gátho ma mbaihu, ne gátho ma ja'ihu, ne gátho man 'yomfɛnihu.”

³⁸ Guehna ran t'ɛdi i 'bet'o na, nanguɛ u gá mi'da yɛn t'ɛdi.

³⁹ Ne'a ɛna: “Dami huɛɕ ni mi'ja'ihu tengu bu gní huɛɕzɛhe ni ja'ihu.” Guehna ná yoho ran t'ɛdi guɛxta'a mahyoni na.

⁴⁰ Ne nu'bu gá 'yøthɛ ya yoho yɛn t'ɛdi, tengu'bu gá jashu gátho yán t'ɛdi ra Moisés ne yám hman yá pøngahɔ Ojɔ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

To'orá yu a ra Cristo

⁴¹ Ne guɛxta'a mi 'bäpɛ yu fariseo,

⁴² ne bi t'ɛmp'a buya:

—'Be'a guím bɛmhbu, to'o rá 'yu a ra Cristo, rá Thahni Ojɔ, bi 'yɛmp'u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi dɔ u yu fariseo buya:

—Nu rá Thahni Ojɔ, rá m bom'beto ra David a, bi 'yɛn'u.

⁴³ Ne xø bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Pɛ ne guɛɛ ra David bi 'yɛmbi rá hmu a ra Cristo 'bu hin ním 'bui, nguetho bi 'yɛna:

⁴⁴ Nu Ojɔ bi 'yɛmp'a ma Hmu:

“Hyucua ja man 'yɛi ga conhui ma ts'edi gue'bu go dá tapá gátho u man suihu ngue guí manda u buya,” bi t'ɛmp'a ma Hmu, bi 'yɛn'a ra David, 'bu mi bɛnba rá Hogandáhi Ojɔ 'be'a bi ma.

⁴⁵ Hanja i ɛmbi rá hmu ne xin rá m bom'beto a rá Thahni Ojɔ, ngue ra Cristo, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi 'yɛmp'u.

⁴⁶ Ne hin'yú 'be'a bi zä dí datí, janangue'a him man'dandí bi zä da 'yán'ndu yu fariseo buya.

23

Bi man ra Jesús 'be'a nam bøn'a øt'u yu fariseo ne yu xänbate ni'ja

¹ Ne nu ra Jesús bi xi u yu ja'i, necáhe buya:

² —I ja yán t'ɛdi da xän'nahu u yán t'ɛdi ra Moisés u yu xänbate ni'ja ne yu fariseo.

³ Dami 'yøhmbu 'bu i xän'nahu u, pɛ hin guí 'yøthɛ tengu yán t'øt'e i sänzɛhe, nguetho 'dan'yo tho ho gá mi'da i øt'e.

⁴ Ne xun hɛi i xi ahu guí 'yøthɛ, tengu'bu n'da ra 'beni xun hyu i xi ahu guí tuxhu, pɛ nuse' u xingui ts' u in nde da 'yøt'a i sän zɛhe.

⁵ Ne høn't'a i honi da hnuman ho yán t'øt'e i ørpɛ 'buh yu ja'i. Janangue'a di cuat yá dɛ yán t'ɛdi Ojɔ ngue xun ndo ho ne i pät' yá 'yɛ, ne ɛmme di ho di hoc yán zudi yá nyampahni.

⁶ Ne ɛmme di ho rá mbudi din sihme bu i t'øt' yun ts'ihme; ne di ho da mipɛ ja ran thuts'i mahoqui bu ja ra ni'ja.

⁷ Ne ɛmme di ho da t'ɛspa 'bu din zenguate. Ne i honi da t'ɛmbi yá xänbate u. Høntho in nde da hnumansu.

⁸ Pɛ nu ahu o guí ndehu da t'ɛn ahu gyu xänbatehu, nguetho høngdä ni Xänbateju

ngue drá Thahni'gä, ne nu'ahu guidín cuhu, bi 'yɛngáhe ra Jesús.

⁹ Ne hin guí 'yɛmfɛ ni tahɛ 'da u i 'bu'cuaja ra häi, nguetho nu'a ni Tahɛ bí 'bu'pɛ mahɛts'i a.

¹⁰ Ne xín guí ndehu ngue da t'ɛn ahu gyu hmuhu, nguetho guecä drá Thahni Ojɔ ngue ra Cristo, ni Hmuju.

¹¹ Nu'a to'o din 'yɛhe tho ho nanguɛ yá mi'ja'ihu, pɛ gue'a man'da xtán hɛts'i bu dá nu Ojɔ a.

¹² Nguetho nu'a i øt'e ngue xun hɛts'i, man'da zi cue bu dá nu Ojɔ a, pɛ nu'a i øt'e ngue hingui hɛts'i, pɛ man'da xtán hɛts'i bu dá nu Ojɔ a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹³ Ne nubuya bi 'yɛmp'u yu xänbate ni'ja ne yu fariseo:

—Huɛhi maha ahu, gyu xänbatehu bu ja ra ni'ja, ne gyu fariseohu, ɛmme guidi yorpahɛ a guím bɛmhbu, nguetho gá xihmbu u mín nde xtán yørpɛ di manda rá ts'edi Ojɔ, ngue xquí 'yuthu ra 'yu, pɛ ne tengu'bu gá corpa zɛhehu ra goxthi, nguetho 'dan'yo tho ho gá xänbahu. Nese ahu hin da zä guí cøthu bu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁴ Huɛhi maha ahu, gyu xänbatehu ne gyu fariseohu, ɛmme guidi yorpahɛ a guí øthu. Sä nya'a guí yáhu Ojɔ bu ja yá ngun yu xisu xøn du yú ndø, ngue guí ɛmhbu guí áfu rá m fäts'i Ojɔ u, pɛ ne guí háspahɛ 'be'a bi zopa yá ndø. Janangue'a man'da xun øtho ran unbi guí nuhu.

¹⁵ Huɛhi maha ahu, gyu xänbatehu ne gyu fariseohu, ɛmme guidi yorpahɛ a guí øthu. Säti tho ho gán 'yohu hønba go hapɛ ne yatho gá mbähä, ngue gá sømhbɛ bu 'bu u i thände yá oja zɛhe, ngue gá xihmbu da den'na nin xädihu. Pɛ nu'a to'o bi den'nahu man'da gá jafɛ bim 'bedi, ne 'da gdí mbähä bu ja ran unbi mazá, bi 'yɛmp'u.

¹⁶ Huɛhi maha ahu, gyu ngørpihu, pɛgue tengu'bu gyu xädähu ne guí xihmbu u guí xänbahu: “Nu'bu ja 'be'a bi ma n'da ra ja'i, ne bi ndønba rá thuhu ra ni'ja, hingui jatho di ja'ts'a,” guí ɛmfɛ. “Pɛ nu'bu bi ndønba rá oro i ja bu ja ra ni'ja, i jatho di ja'ts'a bi ma,” guí ɛmhbu.

¹⁷ Gyú 'yambuihu ne gyu xädähu. Guí ɛmhbu man'da di muui ra oro xinda gue ra ni'ja, pɛgue hin'na maha nguetho gue'a ra ni'ja ní t'ɛmbi xun ho a ra oro i ja bu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁸ Ne guí ɛmhbu: “Nu'bu ja 'be'a bi man a n'da ra ja'i, ne bi ndønba rá thuhu ran ts'äya bu ja ra ni'ja, guí ɛmhbu hingui jatho di ja'ts'i. Pɛ nu'bu bi ndønba rá thuhu ran t'unni i høxpɛ ja ran ts'äya, ya ra ts'oqui a buya 'bu him bi ja'ts'i,” guí ɛmhbu.

¹⁹ Gyú 'yambuihu, tengu'bu gyu xädähu. Guí ɛmhbu man'da di muui u yu 'bøts'e i ja bu xinda gue ran ts'äya. Pɛgue hin'na maha,

gue'a ran ts'äya ní t'ëmbi xän ho u yu 'bòts'e bí ja bu.

²⁰ Nguetho nu'a bi ndønba rá thuhu ran ts'äya bu ja ra nija, hinga hont'a ran ts'äya, pe gätho í ndønba rá thuhu 'be'a gätho hoxpu.

²¹ Ne nu'a to'o bi ndønba rá thuhu ra nija, hinga hont'a ra nija bi ndønba rá thuhu, pe ne a rá thuhu Ojä bi ndønbi, nguetho rá ngu Ojä a ra nija.

²² Ne'bu n'da bi ndønba rá thuhu mahets'i, pe hinga høn bu mahets'i bi ndøni, pe ne a rá thuhu Ojä bi ndønbi, nguetho bí 'bapu Ojä bu mahets'i.

²³ Huçi maha ahu gyu xänbathu ne gyu fariseohu, emme guidi yorpanu a gui øthu. Hin njam'bu gá pumbënihu gá hyaxhu bu ja ra nija a ná 'det'a yú 'yëthi yu tuhu bi bõxpu ja ni huahihu, tengu bi man ra Moisés, pe gá pumbënihu u yu t'ëdi man'da mahyoni, ngue i ñna: “Da gdí numanhohu ni mijá'ihu, ne din ja nin huçcatehu, ne gui 'yëc'yësihu Ojä.” Guehya nde'bu man'da gan çhya gui 'yøthu, madague'bu gui thoqui gui 'yøthu u mi'da.

²⁴ Pe gá 'yøthu tengu'bu gám fähmbu ngue xinga n'da ra 'uë i sä di uqshu 'bu ja a gui sihu, pe nu'a go ra fani ne man'da go hin gá nuhu 'bu gmí tuhu a, nguetho hin gui pahmbu nda'a nin t'ëdi man'da xän ndoho.

²⁵ Huçi maha ahu gyu xänbathu ne gyu fariseohu, emme guidi yorpanu a guim bëmhbu. Gá 'yëmhbu xän hotho ahu, pe gá 'yøthu tengu'bu n'da ra baso bi mba m'berpe bu maxòts'e, pe hinga nepu mbo. Ne tengu'bu n'da ra mbohi høn bu ní ndi a häi bi 'berpe, ne guin jahu bu nguetho emme i yuh ni mbuihu nangu ram fë ne ran ts'iyate.

²⁶ Gyü xädähu, nde'bu gui 'yøthu tengu'bu nepu mbo bin sät'i n'da ra mbohi, ne majuani xtän ho ahu büya, bi 'yën'a ra Jesús.

²⁷ Huçi maha ahu gyu xänbathu ne gyu fariseohu, emme guidi yorpanu a guim bëmhbu. Ne guin jahu tengu'bu ra jado bu ja ran 'yägüi ngue xän t'axi maxòts'e, ne mahotho, pe nubu mbo, yupu yu do'yodu ne gá mi'da xän xätho.

²⁸ Guin jahu bu. Nubu na nu ahu yu jä'i, ñna xän ho ahu. Emme guidi yorpanu a guim bëmhbu ne emme yuh ran ts'o ni mbuihu, bi 'yën'a ra Jesús.

²⁹ Pe í huçi maha ahu gyu xänbathu ne gyu fariseohu. Guidi yorpanu a gui øthu. Gá hocpahu yú jaddon'yägüi u yú pøngahyá Ojä maya'bu bi hyo nim bombòtahu, ne'u yú jaddon'yägüi u gui emfu yu hocjä'i gá hocpahu.

³⁰ Ne sä gui emhbu: “Nu'bu di 'buhmbu u 'bu mi hyo yú pøngahyá Ojä u mam bombòtahu, ne xcá uthu ngue hingui ho a bi 'yøt'e, ne xcá 'uethohu,” guidin 'yëmfä.

³¹ Janangu'e a gadin juänzehëhu ya ngue yú 'yu ahu yu hyote.

³² Dami juahmbu a ra 'befi bi 'yut'ahu nim bombòtahu, bi 'yën'a ra Jesús.

³³ Tengu'bu gyü pozahu. Hin da zä gui 'dahmbu bu ja ra sibi njam'bu i huçt'i.

³⁴ Nguetho, nu'bu ba pen'nahu ma pøngahyá ne ma xänbathu, hin gui simanhohu u, gui hyohu u 'da, ne gui cuathu bu ja ra za u 'da, ne gui fehmbu u 'da bu ja ni nijahu. Ne emme gui ucpadahü u 'da 'bu i 'yo bu ja ni hniinu.

³⁵ Ne nangue a gui 'yøthu, tengu'bu gá hyosehu u gá yu hocjä'i bi tho gue'bu go rá mbadi ra ximhäi, 'bu mi tho ra Abel ngue man ra hocjä'i ne asta gue'bu mi tho a ra Zacarias, rá ts'ant'u ra Berequias, gá hyohu bu ja rá goxthi ra nija.

³⁶ Majuani dí xi ahu, tengu'bu ni ts'oqui zehëhu u gá yu thote i jatho ya, ne da ts'an'nahu ran unbi nangue u, bi 'yën'a ra Jesús, bi t'ëmp'u yu xänbate nija ne yu fariseo.

Bi huçc'u yu mangu Jerusalén ra Jesús

³⁷ Ne nubüya bi xi a n'da ram hma u yu mangu bu Jerusalén, bi 'yëmbi:

—Emme díim bëñ ahu gyü manguhu Jerusalén. Nzäi gui hohu yu pøngahyá, ne guidi bat'adohu u mi'da ba pen'nahu Ojä. Ne xän ngu yu nidi díim bëngä xcá pet'ahu xcá jamansu ahu, tengu'bu n'da ra sumfö di pet yú t'uhni ne i comp' rá hua, pe nu'ahu, hin gá ndehü xcá ja ahu bu, bi 'yën'a ra Jesús.

³⁸ Dami nuhu ya, nu ni hniinu tengu'bu ya njongui 'bupu ya,

³⁹ nguetho hin gui nuju mahøn'a jaque'bu bi zøn ra ora ba pengä ua ne gui 'yëscahu. “Majäpi a ba çhe nangué rá thuhu ma Hmuhu Ojä,” gui 'yëñju, bi 'yën'a ra Jesús.

24

Bi ma ra Jesús da guah ra danijä

¹ Ne nubüya, nu ra Jesús 'bu mi bøm bu ja ra danijä, dá utähe 'be'a gá mí ja bu ja ra ngu.

—Mahotho ua, dá emfe.

² Pe nu ra Jesús bi 'yëñje:

—Guí nuhu ngue mahotho i ja ua, pe gätho da mba nso't'i, ne xinga n'da ra do din tøcua ngue hin da mba ma juadi, bi 'yën'a ra Jesús.

M'bet'o din ja yu hmepya 'bu ran zegui

³ Ne dá nexähe dá mbähmbe bu ja ra nyuni Olivos. Ne ní mipu ra Jesús dá ändähe 'bu njom mí øde, yú xädigähe:

—Din ndehe gui xije nda'a ní pa din ja a gám mam bu ja ra nija. 'Be'a ní hmepya din ja 'bu guá pengui mahøn'a ne'bu ran zegui ra pa, dá emfe büya.

⁴ Ne bi 'yëngähe ra Jesús:

—Damim fähmbu 'dahma njon da hyä ahu.

⁵ Nguetho xän ngu yu hyäte ba çhe da 'yëna: “Nugä, guecä, rá thahnigä Ojä, drá Cristogä,” da 'yën ahu. Ne xän ngu da hyät'u nangué ra fëhni da man u.

6 Nε nu'bu gui 'yøhmbu ngue din ja yu sui, o gue'bu gui 'yøhmbu i ja bu ja 'da yu hnini ya, pe o guin suhu, nguetho jatho din ja u. Ne nu'bu bin ja u, xinga gue'bu ran zegui'bu.

7 Nguetho da ndants'u 'da yu ts'ut'abi din sahmbu yu mi ts'ut'abihu, ne da ndanc'u 'da yu hnini din sahmbu mi'da yu hnini. Ne xun ngu yu nidj din ja ra thuhu, ne ra daggehε, ne din ja yu 'yaphai bu ja yu xequi ua ja ra ximhai.

8 Pe nu'u, yu mbudi thoho yun unbi din ja u.

9 Ne da mba ma da ahu ne da ts'ix ahu ngue din un'nahu, ne da tho ahu 'da ahu. Ne gatho yu ja'i da zan ahu nguetho gui tengahu.

10 Ne nu'u 'da mi εc'yeigui, m'bejua da 'uesε. Ne guesε u di da u ma 'yεc'yei da mba ma unbi.

11 Ne dim 'bui xun ngu yu hyate pøngahya ne xun ngu yu ja'i da hyat'u.

12 Ne nanguε a ran ts'o xtá ngu, him ma din ja yan huεcate u 'da.

13 Pe nu'a da hyat'i gue'bu go ran zegui, da dahu dim pø a.

14 Ne gatho na ndoho ra ximhai da hma 'be'a da za di yurpu di manda ra ts'edi Oja n'da. Ne gatho yu ja'i 'dahma 'dan'yo bu na ya da sifi, ne nubuya, gue'a ra pa ran zegui a buya, bi 'yεn'a ra Jesús.

15-16 Nu ra pøngahya Daniel maya'bu bi ma ngue din ja n'da ran ts'o di ts'oni gatho. Janangue'a nu'bu ga nuhu da mbudi din ja bu ja ra danija a, dami 'dahmbu bu ra xequi Judea, ni mbaha bu ja yu dapo. Nguetho nts'utho ran unbi din jabu.

17 'Bex gui mbaha. Nu'bu gdi tøhmbu bu maxøts'e ra tøcangu, hin gui cøthu mbo ra ngu ngue gui hyaxhu 'be'a di ja bu. Dami 'dathohu.

18 Ne nu'bu gdi 'bähmbu bu ja ni huahihu, hin 'be gui mbaha bu ni ngumhu ngue gba ca ni xi'yohu. Dami 'dathohu.

19 Huεcate u yu xisu in hat'uhni u yu pa u, ne'u i 'bah yu 'uere, nguetho xun he'i thoho da 'da u.

20 Yafu ra mate Oja hinga gue'u yu pa xtan se din ja ahu ran 'dagui, ne xinga gue'bu ra pa ran ts'aya, nguetho i man u yun t'edi hinga yatho gan 'yohu a ra pa ran ts'aya.

21 Dami 'yafu ra mate Oja, nguetho nu'a ran unbi din ja, hin jam'bu n'dandj xøn ja gue'bu go ra mbudi ra ximhai. Ne nu'bu ya bin ja, hin man'dandj din ja a ran unbi tengu a.

22 Ne nu Oja da zänba thoho u yun unbi din ja nanguε a di huεc'u xi huahni. Nu'bu hin'na, njon da bongui.

23 Nu'u yu pa u, "Dami nuhu ua, i 'bäcua ra Cristo," da 'yεn ahu. Ne nu'u mi'da da 'yεn ahu: "Dami nuhu i 'bähnu ra Cristo." Pe o gui εc'yeihu u.

24 Nguetho xun ngu yu hyate dim 'bui, sä da 'yεn'u: "Guecä, rá thahni Oja, drá Cristogä," sä da 'yεn'u. Ne xun ngu da 'yεna ngue dim pøngahya nanguε Oja, ne da 'yøt' yu hyonya nt'øt'e ne yu hmεpya ngue da nde da hyat yu ja'i. Ne da hyoni 'be'a da za di hyat'u xi huahn Oja.

25 Nuya gatho dá xi ahu gueru da za gui pahmbu 'be'a din ja.

26 Janangue nu'bu da 'yεn ahu: "Ní mbähä, bí 'bäpu ma'ueni a ra Cristo," da 'yεn'ahu, pe o gui pähä. O gue da 'yεn'ahu: "Bá cøthu ua, i 'bäcua ra Cristo," da 'yεn'ahu, pe o gui cøthu bu.

27 Nguetho nu'bu bá pengä ua mahøn'a, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhai, dan jagä tengu rán nequi ra huci ngue dam 'bathogä gatho ra ximhai.

28 Ne tengu i øt' yu pada, εmme di peti bu 'ben u xun du, din jabu a ran ts'embi din ja bu 'bu u yu ts'om'bäi.

'Bu bá peng ra Jesús

29 Ne xø bi thoqui bi man ra Jesús ne bi 'yεna:

—Nu'bu bin ja a ran unbi buya, him man di nec ra hyadi ne ra zana, nu'u yu sø 'bupu mahets'i da dagui. Gatho bi ja bu mahets'i gä di 'beh yu ts'edi u.

30 Ne nubuya di nequi bu mahets'i ra hmεpya nanguεcä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhai, ne gatho yu hnini ua ja ra ximhai din su. Ne da nugui ba εcä bu ja yu güi, dan 'yo'be ma ts'edi tate thoho, mixte thoho, bi 'yεn'a ra Jesús.

31 Ne nts'edi din ya ra thuxi. Ne ba penhdä yäm 'behni Oja di peti gatho u bi huahn Oja, gä na ndoho ra ximhai.

32 Guim bεmhbu 'be'a dí øthu ua ma häihu dyu israelhu, ngue nu'bu di nuhu bi mbudi dim puh yu mbui 'da yu za, ya dí pahmbu mi ts'utho ba εpu yu pa ra pa'ye.

33 Ne ngutho 'bu guin nuhu bin ja gatho ua yun unbi di xi ahu, gui pahmbu buya ngue mbe rán zegui.

34 Ne majuani dí xi ahu, di 'butho ua 'da ahu 'bu bi mbudi din ja.

35 Nu ra ximhai ne mahets'i da zøni da gua u, pe nu'a mam hmangä njam'bu da gua a.

36 Pe njongui paði nda'a ní pa din ja a dim mangä yu, xinga gue'u yäm 'behni Oja mahets'i ne xinga guengä rá Ts'ant'ugä Oja di paði, pe hont'a Oja ma Ta i pa a ra ora din ja.

37 Ne tengu thoho bin ja 'bu mí 'bah ra Noé, ngutho din ja 'bu bá pengä mahøn'a, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhai.

38 Nu yu pa u ngue'bu mi ts'utho din ja ra dambant'i, nu yu ja'i mi 'bahmbu ra Noé hont'a ran ts'ihme mim be'ni ne hont'a ran thati mí honi, gue'bu go mí yurpu ja ra mbosa ra Noé.

³⁹ Ne him bi 'yurpa ra güenda a bi sifi ngue din ja ra 'ye, jague'bu mi mbuh ra 'ye, ne bi yuh ra dehe ua ja ra häi ne gätho bi gua u. Ne din jabu 'bu bá pengä mahön'a, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi.

⁴⁰ Ne dim 'bu i yoho yun 'yohu bu ja a ra huqhi, nu'a n'da da mba nts'its'i ne man'da da ts'opu.

⁴¹ Ne'bu di cam bu ja n'da ra ngu yoho yu xisu, nu'a n'da da mba nts'its'i ne nu man'da da ts'opu.

⁴² Janangue'a dí xi ahu, o guí tonspahu ra t'aha, nguetho hin guí pähmbu 'be'a ní ora ba é a ni hmuhu.

⁴³ Nu'bu n'da ran 'yohu xtám bađi nda'a ní xui xtán yurpu yu be bu ja rá ngu, xtín äthä, xtán dö'mi, ne hin xtá japi xtá nyurpu ja rá ngu ngue da bepi 'be'a i ja bu. Pe hingui pädi 'be'a ní pa, janangue'a i tó'mi gätho yu pa.

⁴⁴ Janangue'a dí xi ahu, damin sähu nguetho ts'urpu thoho ga söcä, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, ngue ra ora njongui töcpä ga söcä, bi 'yén'a ra Jesús.

Rán t'uti ra hogambefi ne ra ts'om'bäi mbefi

⁴⁵⁻⁴⁶ Ne xö bi 'yëna:

—Dami 'yöthü tengu'bu gyu hogambefihu. Nu'a ra ngurpambefi 'bu xun ho i öt'e, ne nu'bu da mba n'danni rá hmu da zopu ja rá ngu, da 'yöt'e tengu'bu i 'buse bu rá hmu. Ne nu'bu bá penc'a rá hmu, bi nu bi jamansu rá 'befi, ne xun ngu ran japi da nu a buya.

⁴⁷ Majuani dí xi ahu, nu'a ra ngurpambefi, man'da din t'un ra ts'edi, ne 'be'a gätho i pe'ts'a rá hmu di jamansu a.

⁴⁸ Pe nu'bu ra ts'om'bäi a ra ngurpambefi, ne im bepi ngue him 'be ba penc'a rá hmu,

⁴⁹ ne di unba yá 'yëhe ne i tenthoho yu mihni,

⁵⁰ ts'urpu thoho ba penc'a rá hmu n'da ra pa ngue hingui pa a ra ngurpambefi.

⁵¹ Ne nubuya din t'un'na n'da ran unbi xun ütho, ne n'dat'a ran unbi da nuhu u di yorpa a im bepi. Ne din zom buya ne din guxtru yé ts'i bu ja ran unbi mazai, bi 'yén'a ra Jesús.

25

N'da ran t'uti nangue yu hmute xti hyun yun thäti

¹ Ne xö bi 'yëna:

—Nu'bu bi 'yöt' ran ts'ut'abi Oja, din ja tengu bin ja 'bu min ja n'da ran thäti. Nu'a to'o gä bin sä, bi thopu mbo, pe nu'u him bin sä, bi gopu thi u. Nu'bu min ja ran thäti, 'det'a yu hmute bi mba, éna xtín hyamhu u din thäti. Ne bá the yá bombilla mi töm'ma ran 'yohu din thäti.

² Pe nu'u cut'a yu hmute yu 'yambui u, ne nu'u mi cut'a bin 'yomfëni u.

³ Ne nu'u yu 'yambui him bi dux man'da ra sibi ngue xta xirpa yá bombilla 'bu bin the a po bu.

⁴ Pe nu'u bin 'yomfëni, bi dux yá sibi ngue da xirba rá bombilla 'bu bin the a po bu.

⁵ Ne nu'a ran 'yohu him 'be bi zöm bu. Ne nu yu dö'mate bi züh ra t'aha u.

⁶ Nu'bu made ra xui bi 'yö a n'da ra nde bi 'yëna: “Ya ba écu ran 'yohu, ndanshu, ba thähmbu,” bi 'yëna.

⁷ Gätho bi ndang buya ne bi hoc yá sibi u.

⁸ Pe nu'u yu 'yambui, bi 'yëmp'u bin 'yomfëni: “Daje ts'u ni sibihu nguetho i nde da huët ma bombillahe,” bi 'yëna.

⁹ Pe bi dä u bi dux yá sibi: “Hin da zä, nguetho nu'bu ga 'da ahe go da huët' ma sibihu 'bu. Pe xun ho 'bu gui mbähä gba tämhbu.”

¹⁰ Pe nu'bu mi mba ba tän ra sibi, 'bexgue bi zöm bu a ran 'yohu din thäti. Ne nu'u yu hmute bi dux yá sibi bi yurpu mbo ngue da nu ra ngo ran thäti, ne 'bex bi mba njut'i ra goxthi buya.

¹¹ Ne nu'bu mi zöm bu u xí mba bá tän ra sibi, bi nu ngue njut'i tho ra goxthi, ne bi mba u, bi 'yén'u: “Gra hmu, grá hmu, dami xoqui,” bi 'yén'u.

¹² Pe nu'a ra hmu bi dat'u: “Hin dí padi to'o ahu,” bi 'yëmbi, ne him bi xocpi, bi 'yén'a ra Jesús.

¹³ Ne bi 'yënje ra Jesús buya:

—Gue'a dí xi ahu, nde'bu gan äthahu nguetho hin guí pähmbu a ra pa ba pengä ua, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yén'a ra Jesús 'bu mi 'yëngähe.

N'da rán t'uti yu 'yëhe bi ts'ocpa ra mbeti

¹⁴ Ne man'da ran t'uti bi man ra Jesús, ne bi 'yëna:

—Nu'bu bi 'yöt' ran ts'ut'abi Oja, da 'yöt'e tengu bi 'yöt'a n'da ran 'yohu 'bu mi zon'ndu yá 'yëhe, bi 'yän'na rá mbeti xí zocpi. Nguetho nu'bu mí mba n'danni n'da ra häi, bi zon'ndu yá 'yëhe da zocpa rá mbeti.

¹⁵ Nu n'da rá 'yëhe bi zocpa cut'a mahuähi ngue di pepi; ne nu man'da, yo mahuähi bi zocpa a; ne nu man'da bi zocpa n'da mahuähi. Bi unni hangu xöt'a di pepi n'da ngu n'da. Ne bi mba buya.

¹⁶ Ne nu'a bi unni cut'a mahuähi, bi pepi ne bi dah mi cut'a mahuähi.

¹⁷ Ne'a bi unni yomahuähi, yomahuähi xö bi däpi.

¹⁸ Pe nu'a bi un'na n'da mahuähi, bi mba bá cät'a häi a rá mbeti xi un'na rá hmu.

¹⁹ Ne him 'be bá penc'a rá hmu. Pe nu'bu mi zöhö bi zon'ndu yá 'yëhe mahön'a ngue da nu 'be'a xí 'yöt'u.

²⁰ M'bet'o bi zön'a xín t'unni cut'a mahuähi, ne bi dáp'a rá hmu cut'a mahuähi ngue rá mbeti zehe rá hmu. Ne xö bi un'na xí dāha ngue mi cut'a mahuähi, ne bi 'yëmbi: “Grá

hmu, i ja ua ni mbeti, nehna cut'a mahuq̄hi dá t̄aha," bi 'ȳmbi.

²¹ "X̄n ho," bi 'ȳen'a rá hmu. "Nu'i grá hogamb̄efi," bi t'̄em̄ buya. "X̄n ho gá 'ȳorpa a ts'utho dá 'da i, janangue'a ga 'da i man'da x̄n ngu ya. Bá thocua mbo 'dat'ua dan johyau," bi 'ȳen'a rá hmu.

²² Ne x̄o bi z̄om̄ bu man'da x̄i unni yo mahuq̄hi, ne bi 'ȳena: "Grá hmu, i ja ua ra mbeti gá 'daqui, nehna mi yomahuq̄hi dá t̄aha i ja ua," bi 'ȳemp'a rá hmu.

²³ Ne nu'a rá hmu buya bi 'ȳmbi: "X̄n ho, grá hogamb̄efi, x̄n ho gá 'ȳot'e, madague'bu hingui ngu dá 'da i, nuya man'da x̄n ngu ga 'da i. Bá thocua mbo 'dat'ua dan johyau," bi 'ȳmbi.

²⁴ Pe nu'bu mí z̄om̄ bu a xi hȳan'a n'da mahuq̄hi, bi 'ȳemp'a rá hmu: "Grá hmu, mí p̄ac̄a ngue hin'ȳu nin hūcate ne nz̄ai guí honi 'ber̄u ḡdí hȳanba rá mbeti ȳu j̄a'í ne gui hȳanba ȳú huq̄hi 'da.

²⁵ Janangue'a dá pes' thoho a gá 'daqui, dí su gui s̄uqui 'bu xcá 'betho, ne i ja ua ni mbeti gá 'dac ya," bi 'ȳena.

²⁶ Ne nu'a rá hmu buya bi 'ȳmbi: "Gra ndod̄anhȳei, hingui ho gá 'ȳot'e ngue hin gá pep'a ra mbeti.

²⁷ Nu'bu guí p̄adi ngue dí numanhogá ga t̄ac̄a, s̄a x̄qui hmi a ra mbeti ne xt̄án dah rán z̄abi, ne hin xt̄im̄ 'beh p̄aya," bi 'ȳen'a rá hmu.

²⁸ Ne bi 'ȳemp'u mí'da ȳú 'ȳche mí 'b̄ap̄u: "Hȳanba na ra mbeti, dami un'na bin t'unni 'det'a mahuq̄hi.

²⁹ Nguetho nu'a bim p̄efi x̄n ho, man'da x̄n ngu din t'unni. Pe nu'a him bim p̄efi, pe da th̄anba a zi ts'ú mí pe'ts'í.

³⁰ Ne nuna ra ts'om̄b̄ai mb̄efi na, bá h̄oth̄u bu ja ra 'b̄exui guep̄u din zom̄ bu ne din guxt̄p̄u ȳú ts'í," bi 'ȳen'a ra hmu buya, bi 'ȳen'a ra Jesús 'bu mí man na ran t'uti. Ne nj̄ab̄u din ja 'bu bi 'ȳot'a ran ts'ut'abi Oj̄a.

Ran t'uti nangue ran ts'ombi da t'orpa yu j̄a'í

³¹ Ne bi 'ȳem̄ mah̄on'a ra Jesús:

—Nu'bu bá pengá, nugá ngue dán j̄a'igá ua ja ra ximh̄ai, dam mixtegá, dan ts'ut'abigá; dan 'yohe yám̄ 'b̄ehni Oj̄a ne ga hup̄u ja ma mexa ngue din ja ma ts'edi x̄n ho.

³² Ne dim peti gátho yu j̄a'í gá na ndoho ra ximh̄ai bu ga hucá. Ne gátho ga huan'du tengu ot'a n'da ra mb̄and̄e'yo, ngue n'danni ga fá'bu yu de'yo ne n'danni ga fá'bu yu denzu.

³³ Ne nu yu de'yo ga f̄amp'u ja man 'ȳei ne nu yu denzu ga f̄amp'u ja ma ḡaha.

³⁴ Ne ga f̄amp'u dim 'b̄ap̄u man 'ȳei: "Ba ḡhmb̄u ua, bi j̄ap'ah̄u Oj̄a. Ga 'da ah̄u ra ts'edi án ts'anni ngue gui hȳam̄hb̄u gue'bu go rá mb̄udi ra ximh̄ai," ga f̄amp'u.

³⁵ "Nguetho gá 'daj̄u ra hm̄e 'bu mán tumanthuhu; ne gá 'daj̄u ra dehe 'bu mán

tuthe; ne gá s̄ayagah̄u 'da ah̄u 'bu mán 'yo bu n'danni ni hninih̄u.

³⁶ Ne gá 'daj̄u ma he 'bu gm̄i nuh̄u hin'ȳu ma hegá; ne gá nuc 'bu mán hȳenni, ne gá z̄engugah̄u 'bu mán ofádi," ga f̄emp'u, bi 'ȳen'a ra Jesús.

³⁷ Ne da 'ȳenc'u: "Grá Hmu, 'be'a ní pa dá ot'ahe a guím̄ ma. Hin dím̄ b̄em̄hbe ngue gán tumanthuhu n'dand̄i ne gamá 'ūin̄ ahe. Ne hin dím̄ b̄em̄hbe ngue gán tuthe ne xcá 'da ahe ra dehe.

³⁸ Ne hin dím̄ b̄em̄hbe 'bu xcamá s̄aya ahe, ne xcá 'da ahe ni he.

³⁹ Ne hin dím̄ b̄em̄hbe 'bu gamán hȳenni o gue gamán ofádi ngue xcá nu ahe," da 'ȳengui.

⁴⁰ Ne nugá drá hmuts'ut'abigá, ga f̄mb̄a u buya: "Majuq̄ni dí xi ah̄u, nu'a ran ho gá 'ȳorpah̄u n'da ma cuh̄u, madague'a nte di muui bu na hnu, pe guecá gá 'ȳorcá a," ga f̄emp'u buya, bi 'ȳen'a ra Jesús.

⁴¹ —Ne nub̄aya, nugá drá hmuts'ut'abigá, ga f̄emp'u 'b̄ap̄u ja ma ḡaha: "Dami 'uehmb̄u ua ja ma hmi, ní mb̄ah̄a bu ja ra sibi nj̄am'bu da hūet'í, nguep̄u dá s̄anni dín z̄o a ra z̄ithu ne u ȳú miz̄ithuhu.

⁴² Nguetho dán tumanthuhu ne hin gá 'ūinj̄u, ne dán tuthe, ne hin gá sithegah̄u,

⁴³ ne hin gá s̄ayagah̄u 'bu mán 'yo bu n'danni, ne hin te má he gá 'daj̄u 'bu gm̄in nuh̄u hin'ȳu ma hegá; ne hin gá nugui 'bu mán hȳenni, ne hin gbán nuj̄u 'bu mán ofádi," ga f̄emp'u.

⁴⁴ Ne nu'u da 'ȳengui: "Grá hmu, 'be'a ní pa dá nu ahe ngue gán tumanthuhu o gue gán tuthe o gue gán 'yo bu n'danni ra hnini. Ne 'be'a ní pa dá nuhe hin mí he ni he; o gue x̄quín hȳenni o gue xcamin̄ ofádi," da 'ȳen'a.

⁴⁵ Pe nugá drá hmuts'ut'abigá, ga f̄emp'u buya: "Majuq̄ni dí xi ah̄u, n'da ma cu madague'a nte di muui bu na hnu, 'bu hin gá 'ȳorpah̄u ran ho, necá hin gá 'ȳorc̄ah̄u ran ho," ga f̄emp'u.

⁴⁶ Ne nu u buya da nu ran unbi maz̄ai. Pe nu'u bi 'ȳot' ran ho din ja ra te maz̄ai u, bi 'ȳen'a ra Jesús.

26

Nu yu ngurpi bi ma da bent' ra Jesús

¹ Ne nu'bu mí gua a bi man ra Jesús, bi 'ȳengáhe:

² —Nuya man yopa thoho di 'bedi ngue din ja ra d̄amp̄eti a ran d̄ab̄axjua, ne nub̄aya da mba ma d̄áḡa ngue da mba ma cuatigá bu ja ra za, guecá dán j̄a'igá ua ja ra ximh̄ai, bi 'ȳengáhe ra Jesús.

³ Pe nu'u ma ngurpihe ngue yu hmumbáj̄a, ne yu x̄anbate nij̄a, ne yu d̄ac'ȳei, bim peti bu mbo rá mb̄a't'í rá ngu ra Caifás, nu'a mí hmumbáj̄a a ra j̄eya a.

4 Nε bi nyāse ɛ, bi ma nda'a ní fεhni da xi a ra Jesús ngue da bent'i da hyo.

5 Nε bi ma, 'be da gua a ra dāmpeti, ja da tho a. Nguetho bi zu din junthɛ yu jā'i mi 'yo bu ja ram peti.

N'da ra xisu bi hocpa rá ngɔc'yei ra Jesús

6 Nε nu'bu mi mbeng bu ra hnini Betania a ra Jesús, bi zom bu ja rá ngu a ra Simón mí hɛmb ra t'axca'ya mam'bet'o.

7 Nε bi hyupɛ mi ja a rá mɛxa a, ɛna din sihme. Bi zom bu n'da ra xisu mí tu n'da ra xaro xam hmadi, án t'ɔt'e ra do ra alabastro. Nε mi po bu ra 'yεthi yaman'u, ne'a ɛmme di muui a. Nε nu'bu mi zom bu a ra xisu bu i hudi, bi xo'ts'a rá 'yεthi bi xispa rá yq ra Jesús.

8 Nε dán cuhe 'bu mán nuhe 'be'a bi t'ɔrpa ra Jesús, nε dá ɛmhbe:

—Ndetho bi xispa ra 'yεthi,

9 xun ho 'bu xta 'bá, xtá mba ma darpi yu hyoya a ra mbeti, dá ɛmhbe buya.

10 Nε bi ba'a ra Jesús 'be'a dá ɛmhbe, nε bi 'yεnje:

—Hanja gní unbaɛ rá mbaí na ra xisu, nε xun ho 'be'a bi 'yɔrque.

11 Nu yu hyoya nzai gam'bahmbɛ u a, nε hont'a go má pa da zā gui fáxɛ u. Pε nugā hin dan zangā ua, bi 'yεngāhe ra Jesús.

12 Nuna ra xisu bi hoga ma ngɔc'yei 'bu mi xiscā ra 'yεthi, ngue da mba nt'āguigā bu ja ran 'yāgui.

13 Nε majuaɛnǝ dí xi aɛɛ, hɔnbɛ go hapɛ da hman a rán ho ma'da'yo Ojā, nɛhna da hman na bi 'yɔrcā na ra xisu, n'dahma hɔnbɛ go hapɛ da fɛn'a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu ra Judas bi ma di dá ra Jesús

14 Nε nubuya, nu'a ma mixādihe ra Judas Iscariote, bi mba bi nyāɛɛ yu hmumbāja

15 nε bi 'yεmbi:

—Hangu gui 'dajɛ ngue ga dá aɛɛ ra Jesús, bi 'yεmp'ɛ.

Nε 'bexgue bi unni 'dāte ma 'det'a yu mbeti ngue ra t'axi buya. Nε xɔ bi mbeng bu 'bu a ra Jesús buya.

16 Pε ɛmme mí honi 'be'a ní ora da zā dí dá a ra Jesús.

Rán ts'ihme ra Hmu

17 Nε nu'a rá mbudi pa ra dāmpeti nangue ran dābaxjua 'bu zai dí sihe a ra hme hinguin 'youi ra íxi, ngue dyu judiohe, dyu israelhe, dá ānhde ra Jesús yú xādigāhe:

—Hapɛ guín nde ga hoje a rán ts'ihme ram baxjua ga siɛɛ yá, dá ɛmfe.

18 Nε bi xi ɛ yoho ma mixādihe a ra Jesús, nε bi 'yεmp'ɛ:

—Ní mbe bu ja ra hnini Jerusalén nε gui xihmi a ran 'yohɛ, gui 'yɛnui: “Nugā, ya mi ts'utho da zɔn ma ora, nε dí nde ga sí rán sihme ram baxjua bu ja ní ngu, nε ɛ ma xādigā, i ɛn'a bá pengāhe,” gui 'yɛnui.

19 Nε bi 'yɔt'a bi xi ɛ buya, nε bi hoc'a rán zibde a ram baxjua ɛ buya.

20-21 Nu'bu mín de buya, dá sɔmhbe bu Jerusalén, 'darpɛ dán sihme bu ja ra mɛxa ra Jesús, nε bi 'yɛnje:

—Majuani dí xi aɛɛ, i 'bu a n'da aɛɛ ngue gui dāju, bi 'yɛnje.

22 Nε ɛmme bi du ma mbaíhe, nε n'da ngu n'dagāhe dá ɛmfe:

—Grá hmu, ha guengā ga dá i, dá ɛmfe n'da ngu n'daje.

23 Nε bi dá a ra Jesús:

—Gue'a dí com'be ma mbohi ua dí sihme'gue, gue'a di dāgā a, bi 'yɛm buya.

24 Guecā ngue dán jā'igā ua ja ra ximhāi, da t'ɔrcā 'be'a gātho i mam bu ja rām hma Ojā ya, pε i huɛɛi maha a ran 'yohɛ ngue nu'a di dāgā. Man'da xun ho 'bu hin xtím 'bu a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

25 Nε bi dá'a ra Judas buya:

—Xānbate i, ha guecā.

—Hāha, gue'e, bi 'yεmp'a ra Jesús.

26 Nε nubuya bi hyāc'a ra hme ra Jesús nε bi 'yāp rán jāpi Ojā, bi xem buya, bi darcāhe a.

—Dami siɛɛ na, guehna nim bɔni ma ngɔc'yei na, bi 'yɛnje.

27 Nε bi dec'a ra vaso mi po rán gui ra uva buya, bi un ra jamadi Ojā mahɔn'a, nε bi 'daje a ra vaso, bi 'yɛnje:

—Gātho dami siɛɛ,

28 guehna nam bɔni, ma jigā ngue bi hoc'a ra 'da'yo 'yu bi 'yɔt'aɛɛ Ojā na. Nε dim fāni dí punba yú ts'oqui yu jā'i.

29 Nε dí xi aɛɛ, him man'dandj ga sigā ra guindāt'ā jague'bu bi zɔn ra pa ga siɛɛ ma'da'yo bu di manda rá ts'edi ma Ta, bi 'yεngāhe ra Jesús.

Ra Jesús bi badi din cɔn'a ra Pedro

30 Nε dán tuhme a ra thuhu nε dá mbāhmbɛ bu ja ra nyuni Olivos buya.

31 Nε bi 'yεngāhe ra Jesús mahɔn'a:

—Dí pādi, nu'bu ní xui, gātho gui soga thohohɛ, bi 'yεngāhe ra Jesús. Nε gue'a nt'ɔt'i bu ja rām hman Ojā, i ɛna: “Ga ho ra mbānde'yo nε din 'uɛxt'ɛ yú de'yo buya,” i ɛn Ojā, bi 'yɛn'a ra Jesús.

32 Pε nu'bu dá thāmbɛnigā, ga mbagā bu Galilea ní tɛn aɛɛ bu, bi 'yεngāhe ngue yú xādigāhe.

33 Nε bi 'yɛn'a ra Pedro:

—Madague'bu gātho da 'uegue pε nugā, hin'nagā, bi 'yɛn'a.

34 Bi dá a ra Jesús:

—Majuani dí xi i, guet'a ra xui i jabuya ná hyundj xqú cɔnc 'bu bi mbah ra ɔni.

35 Nu ra Pedro bi dāti mahɔn'a:

—Madague'bu 'darpɛ ga tuui, pε njam'bu ga cɔn'i, bi 'yɛna.

Nε n'dat'a gātho dá mamhbe ngue hin ga 'uehmbɛ ɛ ma mixādihe.

Ra Jesús bi du rá mbui bu ja ra nuqndät'ä Getsemani

³⁶ Ne nu'bu má sòmhbē bu ra nyuni Olivos, dá cathe a ra Jesús bu ja ra nuqndät'ä mí ěm̄bi Getsemani.

—Dami huhmbu ua ya, ga mbagä ua njongua ts'u, da nya'be Oja ma Ta, bi 'yɛnje.

³⁷ Ne hyu u ma mixädihe bi zits'i, bi zix'a ra Pedro ne'u yoho yú ts'unt'u ra Zebedeo. Ne ěm̄m̄e man'da bi du rá mbui a ra Jesús.

³⁸ Ne bi 'yɛmp'u ma mixädihe min 'yohu:
—Ɛna da foh ma mbui a ra dumbui, Ɛna ga tugä. Dami tɔcpahu, 'dat'a dan äthahū, bi 'yɛmp'u.

³⁹ Ne xø bi dam mi ts'u ra Jesús bu mi huhmbu u, ne bin danyahmu bu, bi nye'ma häi, bi nyai Oja, bi 'yɛmbi:

—Ma Ta i, nu'bu da zä, dami japi hin gan nugä a ra mbohi xcä sänni; pe hin din nde ma pähä zehē pe hont'a go ni pähä zehē gui 'yøt'e, bi 'yɛmp'a Oja.

⁴⁰ Ne bá peng bu mí hu u xí zopu buya, ne mí a u. Ne bi 'yɛmp'a ra Pedro:

—Ha xinga n'da zi ora xquí sethu a ra t'aha, ngue 'be xcán hyámhbū ts'u.

⁴¹ Damin äthahu ne gui nyañu Oja, gueru da zä hin haru gui tanju 'bu bi ts'ä ahū ya, nguetho nu ni mbui n'da i ja ra pähä nangue Oja, pe nu ní ngøc'yei n'da xun güent'i thoho.

⁴² Ne ná yondi buya bi mba bi nyai Oja mahøn'a:

—Ma Ta i, nu'bu ya hin da zä ga socä a xcä sänni, pe hont'a ni pähä zehē gui 'yøt'e, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴³ Ne xø bi mbeng bu mi 'bu u ma mixädihe. Xø mí a tho 'bu xø mi zøm bu mahøn'a, nguetho ěm̄m̄e mí nde t'aha u.

⁴⁴ Ne xø bi zopu u mahøn'a, ya ná hyundi buya bi mbengui di nyai Oja, ne guexta'a bi ma.

⁴⁵ Ne xø bi mbeng bu mí 'buh ma mixädihe mahøn'a, ne bi 'yɛmbi:

—Nuya, 'da'angutho 'bu gán aħmbu ya o hin'na, nguetho ya bi zøn ra ora da mba ma dägä bu 'buh yu ts'om'bäi, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi.

⁴⁶ Dami ndanshu, ga mbähä ba nuhu ya ba ɛcua ngue di dägä, bi 'yɛmp'u.

Bi fent'a ra Jesús

⁴⁷ Ne guexta'a mí yahu u ma mixädihe 'bu mí zøm bu a ra Judas, n'da ma mixädihe dí 'de'mayoho gähe. Ne bán 'yohu xun ngu yu ja'i ba hyä yú juai ne yu ts'aza. Ne gue'u yám 'behni yu hmumbäjä ne yu dác'yei, ma ngurpa judiohe.

⁴⁸ Ne nu'a di dá ra Jesús bi xi a n'da ran t'uti da 'yøt' 'bu bi zøm bu: “Nu'a ga sus 'bu dán zengua'be, gue'a guim benthu a,” bi 'yɛn'a ra Judas.

⁴⁹ Janangue'a nu'bu mí zøm bu 'bä a ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Xude ya 'bu, grä xänbate, bi 'yɛmbi.

Ne bi zäspa rá 'yogu buya.

⁵⁰ Ne bi dá'a ra Jesús buya:

—Xi'e n'yø, ha gue'a gní 'yɛ a.

Ne nu'u mi'da buya bi hyäm bu 'bä a ra Jesús ne bi bent'i.

⁵¹ Ne nu'a n'da ma mixädihe min 'yohu ra Jesús, bi c'os' rá juai ne bi zecpa rá gu a rá 'yɛhe ra hmumbäjä.

⁵² Ne bi 'yɛn'a ra Jesús buya:

—Dami pe'ts'a ni juai bu ja rán t'o. Nu'u din tuhni nangue ra juai, ne'u dí du ra juai u, bi 'yɛmp'a.

⁵³ Ha guí Ɛna hin xtan zä ga äp'a rá m̄ fäts'i Oja ma Ta ne ba penhua 'de'mayo munts'i yám 'behni da yängui, bi 'yɛmp'a n'da ma mixädihe.

⁵⁴ Pe nu'bu da gue'a xcä mangä a, hague dán zä ga ja'ts'ä a bi man rá t'ohni Oja, ngue 'be'a i jatho din ja, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁵⁵ Ne bi 'yɛmp'u yu ja'i buya:

—'Be'a guí homhbū ua ngue guí ha ni juaihu ne ni zahū. Ha guí ɛmhbu drä bɛgä, ne nya'a thoho dá xän'nahū bu ja ra danija ne njam'bu gä bəndgahu bu, bi 'yɛmp'u.

⁵⁶ Pe gue'a din ja a tengu bi man'u yú pøngahyā Oja 'bu maya'bu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ne nugähe buya dyu xädigähe, 'bexgue dá 'dahmbe, dá sohmbe bu ra Hmu.

Bi juanba a ra Jesús u yú ngurpi yu judío

⁵⁷ Ne bi bent'a ra Jesús, bá si bu 'buh ra Caifás, ngue ra ngurpa mbäjä. Ne ya xím peti gätho ma xänbate nijähe ne yu dác'yei, ma ngurpihe dyu judiohe.

⁵⁸ Ne bi den'na ra Pedro buya pegue a ná 'bejua thoho, bi zøm bu ja rá ngun'yu a ra hmumbäjä bu haru xí zøn'a ra Jesús. Ne 'darbu bi hyuhmbū yu asmayo, ngue in nde da nu a da t'ørpa a ra Jesús.

⁵⁹ Ne nu'u yu hmumbäjä ne yu dác'yei ne gä mi'da ma ngurpihe dyu judiohe, dyu israelhe, mi hon'a n'da ra fehni ngue da zä dí yäp'a ne da hyo.

⁶⁰ Pe guehma nte bi dñbi, madague'bu xun ngu u bin juanni, bi 'yɛmbi majuañi u yú fehni. Ne m'bejua buya, bi zøm bu yoho yun 'yohu din testigo,

⁶¹ ne bi 'yɛn'u:

—Nuna ran 'yohu na bi 'yɛna: “Nugä da zä ga xo'tra danija ne man hyupa thoho da zä ga høe mahøn'a,” bi 'yɛna, bi 'yɛn'u bin juan bu.

⁶² Ne bi ndanc'a ra hmumbäjä buya bin 'bäi, bi t'ɛmp'a ra Jesús:

—Hanja hin guí thäti 'be'a i man ya yun 'yohu.

⁶³ Pe nu ra Jesús bin hɛtho. Ne bi 'yɛn'a ra hmumbäjä buya:

—Nangue rá thuhu Oja mahɛts'i, dami xije 'bu majuañi gue'e grä Thahni, grä Cristo, rá Ts'ant'u i Oja, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

64 Bi dā a ra Jesús bəya:

—Gue'a gám ma. Ne dí xi ahə, guin nuju, guecá dán ja'igá ua ja ra ximhái, dam mixtegá ga com'be rá ts'edi Ojā tate thoho rá ts'edi. Ne guin nuju 'bə bá çacá mahets'i mahøn'a, ba ecá bə ja yə güi, bi t'çemp'a ra hmumbäjä.

65 Ne nu ra hmumbäjä bəya, bi danse rá pahni. Nam bəni ěmbi hingui ěspa Ojā ra Jesús nangue'a bi ma. Ne bi 'yēna:

—Nuna ran 'yohə na, bi man ra ts'ore nangue Ojā. Him man ga homhbəyə testigo. Ne gátho gahə dá øhmbə a bi ma.

66 'Be'a guí ndehə ga øthə ya, bi t'çemp'u yə mingarpihə.

Bi dā u:

—Nuna i ja rá ts'oqui, i jatho da du, bi 'yēn'u.

67 Ne nubəya, 'dahma 'dan'yo bi t'ørpa ra Jesús. Bi zox u 'da, bi mb'e'mi u mi'da, bi mbənpa rá hmi u mi'da,

68 bi 'yēmbi:

—Nu'bə majuəni grá Thahni i Ojā, ngue ra Cristo, dami xije to'o bi mbep'i i.

Ne ěmmə bi denthoho.

Ra Pedro bi gøn'a ra Jesús

69 Ne nu ra Pedro mi hupə thi bə ja ra ngun'yu, ne nu n'da ra xisu rá 'yēhe ra hmumbäjä, bi mba bə hu a ra Pedro, bi 'yēmbi:

—Çna ne'e gmín 'yohə na ra Jesús ra mēngu Galilea, bi 'yēmp'a ra Pedro.

70 Ne bi dā'a ra Pedro, bin çoni:

—Hin dí pađi, bi 'yēn'a.

Ne gátho u mi 'bəpə bi 'yø a bi man ra Pedro.

71 Ne nu'bə mi nde da bøn'a ra Pedro, bi nu man'da ra xisu bəya ne bi 'yēmp'u mí 'bəpə:

—Nuna ran 'yohə na min 'youi ra Jesús, ra mēngu bə Nazaret, bi 'yēn'a ra xisu.

72 Ne xø bin çøn'a ra Pedro:

—Majuəni dí m angá ngue hin dí paçá a ran 'yohə guím ma, bi 'yēmp'a ra xisu.

73 M'bejua bəya nu u 'da mi 'yo bə, bi mba bə 'bäh ra Pedro, ne bi 'yēmbi:

—Majuəni maha, ne'e gmín 'yohə a, mfəđi thoho ni ndehə ne 'da'angu bə gna yəhə a, bi 'yēmp'a.

74 Ne nts'edi bi mam bəya ne bin juəni, bi 'yēna:

—Ojā i pađi majuəni hin dí paçá a ran 'yohə guí mamhbə, bi 'yēn'a ra Pedro.

Ne 'bexgue bi mbah ra tamfø bəya.

75 Ne nu ra Pedro bəya, ja bi bēn'a xi man a ra Jesús 'bə mi 'yēmbi: “Dí pađi hin ní mbah ra tamfø 'bə na hyundí xqui çongui.” Ne bi nexpə bəya ne ěmmə bin zoni, xən u bi bēni nangue a bi 'yøt'e.

27

Ra Jesús bi mba ma dá bə 'bəh ra ts'ut'abi Pilato

1 Ne nu'bə mi hyax bəya, gátho yə hmumbäjä ne yə daç'yēi, ma ngərpihe dyə judiohe, dyə israelhe, 'da'angu bi bēni ngue di dá ra Jesús bə 'bə a ra ts'ut'abi, ngue da hyo.

2 Ne án thu't'i 'bə mi mba ma dá bə 'bə a ra Poncio Pilato, ra ts'ut'abi bə a.

Bi zat rá 'yuga ra Judas

3 Ne nu'a ra Judas xi dá a ra Jesús, 'bə mi 'yøde 'be'a bi man u ma ngərpihe ngue da hyo a ra Jesús, bi mba bəya bi cospa a 'däte ma 'det'a yə mbeti ngue ra t'axi xi un'ndə yə hmumbäjä, bi bēni 'be'a bi 'yøt'e.

4 Ne bi 'yēn'a ra Judas:

—Hingui ho hma a dá øt'e. Dá fänba rá ji n'da ran 'yohə hin'yə rá ts'oqui, bi 'yēmp'u yə hmumbäjä.

Pə nu'u bi dāti:

—Him ma güendagəhe 'be'a gá 'yøt'e. Ya guí pa'a guím bēnse bə, bi 'yēn'u yə hmumbäjä.

5 Bá ən bə ra mbeti bə ja ra nijā a ra Judas bəya, ne bi mba bá sət rá 'yuga bə ja ra ndehni.

6 Ne nu'u yə hmumbäjä bi hyax'a ra mbeti ne bi 'yēna:

—Hingui sá ga pəs'hə ua na ra mbeti ngue dim pecua mahøn'a, nguetho rán jut'iu i ra ji na, bi 'yēn'u, ne gue'a i mam bə ja man t'ēđihə.

7 Ne bin 'yänni 'be'a di jap'a ra mbeti. Ne bi bēni da dāmba n'da xequi rá häi a ra 'yøt'ats'øe, guepə da t'äh yə 'damhnini 'bə da du bə.

8 Ne asta guetya ní huti “rá häi ra ji” a ra xequi bə.

9 Ne nu'a bin ja, maya'bə bi man'a ra pəngahyá Jeremías ngue din ja 'bə mí 'yēna ngue: “Da thax i 'däte ma 'det'a yə mbeti ngue ra t'axi, rá muui a ra ja'i. Gue'a bi man u yə mēngu israel ngue di muui.

10 Ne bi dāmba rá häi a ra 'yøt'ats'øe, ngubə bi xicá ra Hmu.” bi 'yēn'a ra Jeremías 'bə maya'bə 'bə mí ma.

Ra Pilato bi juənba a ra Jesús

11 Nu'bə mim 'bəpə ja rá hmi ra ts'ut'abi Pilato, bi 'yēmp'a ra Jesús:

—Ha gue'e grá hmuts'ut'abi yə judío, bi t'çmbi.

Bi dā a ra Jesús:

—Gue'a guím ma.

12 Ne nu'bə mi yəp'u yə hmumbäjä ne mi'da ma ngərpihe a ra Jesús, pə hin te i tətho a ra Jesús.

13 Nu ra Pilato bi 'yēmp'a ra Jesús:

—Ha hin guí ø'a i man'u di yəp'i i, ne hin guí thəti.

14 Pɛ nu ra Jesús guexta'a hin te bi ma. Nɛ ɛmmɛ bi hyonya thoho ra ts'ut'abi, him mi pɔdi 'be'a sã da bɛni.

Bi hma da mba ma cuati bɔ ja ra pont'i ra Jesús

15 Nɛ nu ra ts'ut'abi nzɔi mididi thø a n'da ra ofãdi 'bɔ ra pa ra dɔmpeti ran dɔbaxjua. Midi thø'a to'o bi huan'ndu yɔ jã'i.

16 Nɛ mi o bɔ n'da ran 'yohu í Barrabás, gãtho mi fɔpu 'be'a mí øt'a.

17 Nu ra Pilato bɔya bi 'yãn'ndu bim peti bɔ:

—To'o guí ndehɔ ga xocpahɔ ya. Ha gue ra Barrabás uague ra Jesús ngue nu'a ɛmbi ra Cristo, bi 'yɛmp'ɔ.

18 Ngubɔ bi ma nguetho mi pɔdi yɔ zɛya ɔ yɔ yɔpate.

19 Nɛ nu'bɔ mi hupɔ ja ran ts'embate ra Pilato, bi mbɛnpa ra nde a rá xisu bi 'yɛmbi: “Hin te gui 'yøra a ra hogan'yohu, nguetho má xui dá 'uɔ n'da ra t'j nts'utho nangue a,” bi 'yɛmp'a ra nde bi mbɛnbi.

20 Pɛ nu yɔ hmumbãjã nɛ ɔ yɔ dɔc'yɛi, bi 'bɛp'ɔ yɔ jã'i da 'yãpi go da mba ma thøgue a ra Barrabás, nɛ go da mba ntho a ra Jesús.

21 Nɛ bi 'yãn mahøna'a a ra ts'ut'abi:

—Nda'a guín ndehɔ ga thøcã, bi 'yɛmp'ɔ yɔ jã'i.

Nɛ bi dɔ ɔ bɔya:

—Gue'a ra Barrabás gui thøgue, bi 'yɛn'ɔ.

22 Nɛ bi dɔ a ra Pilato bɔya:

—Xi'a ra Jesús ɛmbi ra Cristo, 'be'a ga ørpã a thã.

Gãtho bi 'yɛn'ɔ 'bɔpu:

—Dami cuatpɔ ja ra pont'i a.

23 —Pɛ hin te mán ts'o dá tɔnba na, bi 'yɛn'a ra Pilato.

Pɛ nts'edi bi dɔ ɔ:

—Dami cuatpɔ ja ra pont'i.

24 Min nu ra Pilato bɔya ngue hingui sã dim pãh yú mbɔi yɔ jã'i, pɛ man'da bin junthɔ ɔ. Janangue'a bi manda bã thunba ra dehe bɔya, bin xut'yɛ bɔ yú hmi yɔ jã'i, nɛ bi 'yɛm bɔya:

—Nɛ nugã hin ma ts'oquigã rán dɔte da nu na ran 'yohu hin te in dupate, pɛ go ni ts'oqui zehɛhɔ, bi t'ɛmp'ɔ yɔ jã'i.

25 Nɛ bi dɔ ɔ yɔ jã'i bɔya:

—Hãha, madague'a i 'yose ma guẽndahe a rán dɔte na ran 'yohu, necãhe nɛ mam bom'betohe dim 'bɔ 'bɔ niya'bɔ, bi 'yɛn'ɔ.

26 Nu ra Pilato bɔya bi xocpa a ra Barrabás, nɛ bi manda dí fɛi a ra Jesús bɔya. Nɛ bi manda da mba ma cuati bɔ ja ra pont'i.

27 Nɛ nu yɔ dofɔi bɔya bi zix'a ra Jesús bɔ mí ja yú ngun'ɔ yɔ dofɔi bɔ ja ra ngunts'ut'abi. Nɛ gãtho yɔ dofɔi mí 'bɔpu bim peti, mididi fãts'a ra Jesús.

28 Nɛ bi mbøcpa rá he bɔya nɛ bi het'a n'da ra he xun jɔpoi tengu mi he yɔ ts'ut'abi.

29 Nɛ nts'edi bi huspa n'da ra corona tengu mí hu'ts' yɔ ts'ut'abi, pɛgue ran thenni thoho

bi 'yørpɛ, janangue'a ám 'be ra 'yɔ'uɔini a ra corona. Nɛ bi un'na n'da ra tøhø rán 'yɛi tengu mí hã yɔ ts'ut'abi. Nɛ bin dɔnyahmu bɔ ja rá hmi nɛ bi 'yɛmbi: “Grã hmuts'ut'abi yɔ judío.” Nɛ bi 'yɛns' yɔ biba, pɛgue ran thenni thoho bi 'yørpɛ.

30 Nɛ bi ts'ots'i, nɛ bi hyãnba a rá tøhø nɛ bi mbãrpa rá yã.

31 Nɛ nu'bɔ mí gua'a bi 'yɔspi bi mbøcpa a ra he xí het pɔya, bi het'ɔ yú hesɛ mahøna'a. Nɛ bi zix bɔya ngue di cuatpɔ ja ra pont'i bɔ ndehni.

Bi cuatpɔ ja ra pont'i ra Jesús

32 Nɛ nu'bɔ mí ts'utho da bøm bɔ ja ra hnini, bin c'athɔ bɔ n'da ran 'yohu ra mngu bɔ Cirene, í Simón a. Nɛ bi t'ørpɔ ra ts'edi da duspa rá pont'i ra Jesús.

33 Nɛ bi zøm bɔ ja ra nyuni ɛmbi Gólgota bɔya. Nu'a ra Gólgota in nde da ma “ra t'øhø nyãxmu” a.

34 Nɛ nubɔya bi un'na n'da ra vino mauãspi ra 'yɛthi xun ju. Nu'bɔ ya mí zã a ra Jesús, him bi nde bi zi.

35 Nɛ nu'bɔ mí jua a bi cuatpɔ ja ra pont'i bɔya, nu'ɔ yɔ dofɔi bi 'yøt'a n'da ran tãha nangue rá he ra Jesús. Gue'a bi man'a ra pøngahyã maya'bɔ ngue din ja 'bɔ mí 'yɛna: “Da mba ma dat'i a ma he nangue n'da ran tãha da 'yøt'e.”

36 Nɛ mí hupɔ yɔ dofɔi mí fãdi.

37 Nɛ nubɔ rá yã a ra pont'i bi mba nt'o't'i bɔ ram hma bi ma 'be'a í ts'emba a ra Jesús, bi 'yɛn'a ra t'øhni: “Nuna ra Jesús na, rá hmuts'ut'abi yɔ judío na.”

38 Nɛ bi mba ma cuatihɔ ra Jesús yoho yɔ bɛ, 'da a n'da yú pont'i. Nɛ bi 'bãmp'ɔ ja rán 'yɛi a n'da nɛ bi 'bãmp'ɔ ja rá gãha a man'da.

39 Nɛ nu yɔ jã'i mí thopɔ, bi zani,

40 nɛ bi 'yɛmbi:

—Nu'í guí ɛna gui xo't' ra dɔnijã nɛ xø man hyupa thoho gui hyøh mahøna'a, 'be'a guí øt' ya thã. Nu'bɔ majuãni gue'e rá Ts'unt'ɔ i Ojã, dami çapɔ ja ra pont'i, gan yãnsɛ, bi 'yɛn'ɔ.

41 Nɛ'ɔ yɔ hmumbãjã bi 'yɔspi nɛ yɔ xãnbate nijã, nɛ yɔ fariseo, nɛ yɔ dɔc'yɛi, gãtho ma ngurpihe, din 'yɛmp'ɔ:

42 —Bi yãnba yú te ɔ 'da, pɛ hingui sã din yãnsɛ ya. Pɛ nu'bɔ majuãni da guehna ma hmuts'ut'abihɔ, dɔy israelhɔ, sã xtán gãse bɔ ja ra pont'i nɛ xcã ɛc'yɛihɔ bɔya.

43 Bi ma, i ɛna i tøp'ma rá m fãts'i Ojã, da zã da yãn a Ojã ya 'bɔ, nguetho ya bi ma, guesɛ rá ts'unt'ɔ Ojã na, bi 'yɛn'ɔ 'bɔ mí 'yɔspi.

44 Nɛ'ɔ yɔ bɛ 'darbɔ bi guat'ɔ bi zan a ra Jesús.

Bi du ra Jesús

45 Nɛ nu'bɔ mí hyuxadi bɔya bim 'bɛxui ra hãi, nɛ jague'bɔ hyunde bi nɛqui mahøna'a.

46 Nu'bɔ mí ts'utho da zøn a hyunde, nts'edi bi mbah ra Jesús, bi 'yɛna:

—Elí, Elí, lama sabactani, bi 'yēna ngue ra nde ra arameo.

Nu'a nam bōni: “Ma Ojā i, ma Ojā i, hanja gá hyēga thoho,” bi 'yēna.

⁴⁷ Nu'bu mi 'yō'a bi man ra Jesús 'da yu ja' i mi 'bāpū, bi 'yēna:

—Nuna ran 'yohu na, i mba't'a ra pōngahya Elías, mí 'bu 'bu maya'bu.

⁴⁸ Ne nu'a n'da mí 'bāpū 'bex bi mba bá hā n'da ēna ra fūnjo, bi dūrpū ja ra vino ne bi ndōcta n'da ra xithi, ne bi 'uqspa a ra Jesús, ēmbi da zi.

⁴⁹ Ne bi 'yēn'u mi'da mí 'bāpū:

—Dami hyēhmbū. O te guidí unhdū. 'Be gan nuhu 'bu ba ēh ra Elías da yañi, bi 'yēn'u.

⁵⁰ Ne xō bi mbafi nts'edi mahōn'a ra Jesús, ne 'bex bi du buya.

⁵¹ Ne nu'a ra ora a buya, nu'a ra 'bō't'e mi ndam bu man'da mbo ra dānijā bá fūpū magāts'i bi xēt'i ne 'bexgue bi zōt'a hāi. Ne bi 'yañ ra hāi buya, ne bi fō'i 'da yu do hōnbū go harū.

⁵² Nēpū ja yañ 'yāgui bi fōh yu jādo. Ne nu'bu mi dāmbēni ra Jesús, bi bōx u 'da yu 'yēc'yei xi du, bi dāmbēni bu ja yēn 'yāgui u,

⁵³ bi mba bu ra hnini Jerusalén u ne bi nu u 'da yu ja' i u xi du. Pe hinga gātho yu pa.

⁵⁴ Ne nu'bu mi du ra Jesús, ne nu'a ra hmudofūi mí fā a ra Jesús, ne'u mi'da min 'yohu, 'bu mi nu di 'yañ ra hāi, ne'u gā mi'da bin ja, ēmme bin su u, ne bi 'yēn'u:

—Majuñi maha, rá Ts'unt'u Ojā na ran 'yohu.

⁵⁵ Ne mí 'bāpū njombū ts'u 'da yu xisu ngue man yām fāts'ihu a ra Jesús 'bu mán 'yohe bu ja ra 'yu, 'bu mambá nexhe bu Galilea. Mi 'bāpū u, nguetho mi nde da nu 'be'a da t'ōrpā ra Jesús. Ne nu'u bi nu 'be'a gā bin ja.

⁵⁶ Ne nu'a n'da mí 'bāpū, ra María Magdalena a; ne'a man'da ra María mi 'bāpū, ngue rá mbe ra Jacobo ne ra José; ne nu man'da ra xisu mi 'bāpū, gue'a rá mbe ra Jacobo ne ra Xuua, yá ts'unt'u ra Zebedeo u; ne'u mi'da yu xisu mí 'bāpū.

Bi mba nt'āgui a ra Jesús

⁵⁷⁻⁵⁸ Ne nu'a ra José, n'da ra mambeti bu ra hnini Arimatea, bi mba bu 'buh ra Pilato 'bu mi ts'atho da yah ra hyadi. Bi 'yādi da 'yācpā rá ngōc'yei ra Jesús, nguetho mi ēc'yei a. Ne bi manda ra Pilato buya din t'unni.

⁵⁹ Nu ra José buya bi duspa rá ngōc'yei a ra Jesús ne bi mbārpa n'da ra 'bō't'e xan ho.

⁶⁰ Ne bi gārpu ja rán 'yāgui zehē a ra José. N'da ra hyādo xi manda xi mba nthēqui. Nu'bu mi gua'a bi gārpu, bi juaspu n'da ra xīndo xan hu bu ja rá goxthi ra hyādo, ne bi mba buya.

⁶¹ Ne mi hupu ra María Magdalena, ne man'da ra María mi hupu ja rá goxthi ra hyādo.

Yu dofūi bi mbāh ran 'yāgui

⁶² Ne nu'bu mi hyax a ra pa ran ts'āya buya, xudi thoho bi mba u yu hmumbājā ne yu fariseo, bá nu ra Pilato,

⁶³ ne sá bi 'yēmbi:

—Ma ts'ut'abi ahe, dá bēmhbe man'da bi man'a ra hyāte 'bu him maní du, bi 'yēna: “Nu'bu ná hyupa ga thāmbēni bu 'bu u xōn du,” bi 'yēna.

⁶⁴ Janangue'a xan ho 'bu gui pēhni to'o da mbāh ran 'yāgui an hyupa, xōhma ba ē u yú xādi 'bu bin xui da gūcpā a rá ngōc'yei, ne da 'yēna bi dāmbēni buya. Man'da xan ts'o ra fēhni tengū a, xinda gue a bi mansē 'bu mi 'bui, sá bi 'yēn'u yu hmumbājā ne yu fariseo.

⁶⁵ Bi dā a ra Pilato buya, bi 'yēmbi:

—Sixhu u n'dan ne'ts'i ni dofūi dá 'da'ahu. Dami cothu xan ho bu ja rá goxthi a ra hyādo, ne njon da zā da xo't'i.

⁶⁶ Ne bi mbāhā u yu mbājā ne yu fariseo, bi got'i xan ho a ra hyādo ne bi mēpya, ne bá peng buya, bá copu yu dofūi ngue da mbādi.

28

Bi dāmbēni ra Jesús

¹ Ne nu'bu ya mi thoh ra pa ran ts'āya, xō rá mbādi ra semana, bi mba mxudi thoho u yoho yu xisu. Nu'a n'da ra María Magdalena ne'a man'da ra María. Nu'bu mí nets'i ní mba bu bi ja a ra hyādo.

² Ne nu'bu mí mba u, 'bexgue nts'edi bi 'yañ ra hāi mahōn'a. Nguetho bi 'yōt'a rām 'behni Ojā xī zōpū 'bu mí 'uec'a ra do mi juaxpu ja rá goxthi ra hyādo.

³⁻⁵ Ne nu'a rām 'behni Ojā di fēxni tengū n'da ra huēi. Ne nu rá he buya, xan t'axi tengū n'da ran nequi. Ne nu'u yu dofūi 'bu mín nu a rām 'behni Ojā ēmme bin su, bi fet'i, ne nte sá da 'yōt'e, tengū'bu xi du. Nu'a rām 'behni Ojā, mi hupū ja a ra do xī 'ueque, ne bi 'yēmp'u yu xisu 'bu mi zōm bu:

—O guín suui. Dī pađi ngue guí hommi a ra Jesús xī cuatpū ja ra pont' i u.

⁶ Pe njō'o ua, bi mba nsots'i tengū mi ma. Ba thohmi guí nuui ua mí 'beni, bi 'yēn'a rām 'behni Ojā 'bu mí 'yēmp'u yu xisu.

⁷ Nuya, ní mbe 'dahman'ho, guí xihmi yú xādi: “Bi dāmbēni bu 'bu u xōn du ya,” guí 'yēnui. Ne nde'bu gātho ahū guí mbāhā bu Galilea ne guēpū guin c'athu bu. Ne gue'a bá ēcā ua ngue ga xi aui, bi 'yēmp'a rām 'behni Ojā mahēts'i.

⁸ Ne bi bōm bu ja ra hyādo u yu xisu, bin su ne xim midi johya. Bin tihī, bi mba bá xi u yú xādi ra Jesús 'be'a bi sifi.

⁹ Ne bi zōpū 'yu a ra Jesús u yu xisu.

—Xihats'i, bi 'yēmp'u.

Nu yu xisu buya bin dānyahmu ne bi hyūp'u yú gua, bi dānde buya.

¹⁰ Ne bi 'yēn'a ra Jesús:

—O guín suui, ni mbe ba xihmi u ma cuhu, ní mbähä bñ Galilea, ja nín tĩmhbu bñ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra fɛhni bi man yu dofui

¹¹ Nɛ nu'bñ mí mbenc'u yu xisu, nɛ'u yu dofui mí fäh ran 'yägwi bi mba bá xi u yu hmumbäjä 'bɛ'a gätho bin ja.

¹² Bim pɛti yu hmumbäjä buya, nɛ yu daç'yɛi. Bi ma 'bɛ'a da zä da 'yøt'e. Nɛ nubuya xun ngu ra mbɛti bi un'ndu yu dofui

¹³ nɛ bi 'yɛmp'u:

—Gui 'yɛmhbu: “Bá ɛ u yá xädi 'bñ min xui 'bñ män aħmbe, bi bɛp'a rá ngøc'yɛi,” gui 'yɛmhbu, bi 'yɛmp'u.

¹⁴ Nɛ nu'bñ da 'yø'a ra ts'ut'abi ngue gán aħmbu, nɛ da 'yɛna da zñ aħu, nugähe dan yähe ga fäx ahe, bi 'yɛn yu hmumbäjä 'bñ mi 'yɛmp'u yu dofui.

¹⁵ Nɛ bi hyän a ra mbɛti u yu dofui buya. Bi mba da 'yøt'a bi sifi. Nɛ nu'a ra fɛhni bi man u, xun ngu bi 'yɛc'yɛi u ma mijudíohe dyu israelhe. Nɛ guexta'a ra fɛhni i man u.

Yu xädi ra Jesús bi un yün t'ɛdi da mamp'a räm hma

¹⁶ Nɛ dá mbähmbe bñ ra häi Galilea buya, dí 'dɛ'ma'da gähe, yá xädigähe ra Jesús. Nɛ dá sømhbe bñ ja ra nyuni xí xije ra Jesús dan c'athe bñ.

¹⁷ Nɛ nu'bñ má nuhe, dá ɛspahe a, pɛ nu'u 'da him mi ɛc'yɛi gue gue'a.

¹⁸ Nɛ bi hyäm bñ dí 'bähmbe a ra Jesús nɛ bi 'yɛnje:

—Gätho ra ts'ɛdi bin 'dacä ga manda gätho ra ximhäi nɛ mahɛts'i, bi 'yɛnje.

¹⁹ Janangue'a ní mbähä ya hønbu go haru 'bñh yu jä'i gä na ndoho ra ximhäi, gui xihmbu da 'yɛc'yɛigui. Nɛ nu'u to'o di dácä yá mbui, gui xixyqbahñ nangue rá thuhu ma Ta, nɛ nangue rá thuhu rá Ts'unt'u, nɛ rá thuhu rá Hogandähi Ojä.

²⁰ Nɛ gui xänbahñ da 'yøt'e 'bɛ'a gätho dá xi aħu. Nɛ guim bɛmhbu dín 'yohu gätho yu pa asta gue 'bñ da guah ra ximhäi, bi 'yɛngähe ra Jesús buya.

MARCOS Ran ho ma'da'yo bi 'yo't' ra Marcos

Nu ra Xuua Nxixyq bi ma mi ts'utho da zoh ra Hmu

¹Ja ua rá mbúdi ran ho ma'da'yo nangu'e a ra Jesucristo, rá Ts'unt'u Ojã.

²Bin ja a mán t'o't'i 'bũ maya'bu bu ja rá sœcuã Ojã 'bũ mí 'yɛna: Nugã ga pɛhn'na n'da mam 'bɛhni dim 'bet'o bu gni mba.

Nu'a da xih yũ jã'i da dœp'e'e, bi 'yɛmp'a rá Ts'unt'u.

³Nɛ'a ra pœngahyã Isaías bi ma nguehna rá m 'bɛhni 'bũ mí 'yɛna ngue:

N'da ra ja'i din yã nts'edi bu ja ra dãpo ngue da 'yɛna:

"Damin sãhũ ga simhbũ ra hmu mi ts'utho da zœcuã,

Dami hoc ni mbũihũ ga tœmhbu xũn ho," da 'yɛn a mam 'bɛhni, i ɛn Ojã, bi 'yɛn'a ra Isaías.

⁴Nɛ gue'a ra Xuua bi 'yœt' ran xixyã bu ja ra dãpo bi man Ojã maya'bu. Nu ra Xuua bi xih yũ jã'i din xixyã to'o di pãh yãn 'yœmfɛni nɛ da mba ma punbi yũ ts'oqui buya.

⁵Gãtho yũ jã'i mí 'bũpũ ra xœqui Judea, nɛpũ ra dãhnihni Jerusalén, bi zœm bu i œt' ran xixyã ra Xuua. Nɛ nu'u 'da bi pãh yãn 'yœmfɛni nɛ bi mam buya ngue hingui ho 'bɛ'a xí 'yœt'e. Nɛ bi mba ma xixyãba bu ja ra dãthe Jordãn u buya.

⁶Nu ra Xuua mí he n'da ra mbapahni án t'œt'e ngue yũ xingu yũ camello nɛ mi ja rán gũt'i ra xifani. Nɛ hœnt'u yũ t'ãxi nãn sihme nɛ ra t'afi t'asa dãpo.

⁷Nɛ bi 'yɛna:

—Ba ɛpũ n'da man'da ja rá ts'edi xinda guecã, hin dí sũcã tengu a.

⁸Nugã xtã xixyã ahũ nangu'e ra dehe thoho, pɛ nu'a dí 'da'ahũ rá Hogandãhi Ojã, bi 'yœmb yũ jã'i a ra Xuua.

Bi mba ma xixyãbi ra Jesús

⁹Nɛ nu yũ pa bi 'yœt' ran xixyã ra Xuua, bi nɛxpũ ra hnini Nazaret ra Jesús, ngue ra xœqui Galilea. Nɛ bi zœm bu ra Jesús bin xixyã'a buya bu ja ra dãthe Jordãn. Gue'a ra Xuua bi 'yœt' ran xixyã.

¹⁰Nɛ nu'bũ mí bœxpũ ja ra dehe buya 'bɛx bi nu bi xoh mahɛts'i nɛ bá çãh rá Hogandãhi Ojã, tengu n'da ra t'azũ, bi zœpũ 'bãh ra Jesús.

¹¹Nɛ bi t'œ a n'da ra nde mahɛts'i bi 'yɛna:

—Ma Ts'unt'u i, dadí huɛc'i i nɛ dín nu-manho i, bi 'yɛn a ra nde.

Nu ra Jesús bi ts'ãp rá mbũi bu ma'ueni

¹²Nɛ nubũya nu rá Hogandãhi Ojã 'bɛx bi bɛnbi da mba bu ma'ueni a ra Jesús.

¹³Nɛ nyote pa bim 'bũpũ nɛ nyote xui. Nɛ nu ra zĩthu ra Satanás bi zãp rá mbũi a ra Jesús gãtho yũ pa bim 'bũpũ, nɛ mí 'bũhmbũ bu yũ zate. Pɛ bi mbãx'u yãm 'bɛhni Ojã mahɛts'i a ra Jesús 'bɛ'a gã bi nu bu.

Nu ra Jesús bi da'mi bi man a rá m hma bu ja yũ hnini

¹⁴Ya xí jot'a fãdi ra Xuua Nxixyã 'bũ mí bœm bu ra Jesús bu ra xœqui Judea, bi mba bu Galilea. Nɛ bi mam bu ran ho ma'da'yo ngue 'bɛpũ dí manda rá ts'edi Ojã n'da.

¹⁵Nɛ bi 'yɛmb yũ jã'i:

—Mí ts'ũtho da zœn ra pa di manda ua rá ts'edi Ojã, dami pãh nin 'yœmfɛnihũ, damin unsehũ di manda ahũ Ojã 'dahma din ja ahũ ra te ma'da'yo. Gue'a bi man a ra Jesús 'bũ mí 'yɛmp'u yũ jã'i.

Ra Jesús bi zohni goho yũ mbahuã

¹⁶N'da ra pa mí 'yœ bu a ra Jesús bu ndendãdehe t'ɛmbi Galilea. Nɛ nubũya bi nu a ra Simón n'yoi rãn 'yohũ i Andrés a, mí ɛnxit'ã bu ja ra dãdehe u, ngue yũ 'bɛfi yũ mbahuã u.

¹⁷Ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Ba tengauí ga ja aui gui xihmi yũ jã'i da 'yɛc'yɛigui tengu thoho bu gni theui yũ huã ngubũ gui t'ui, bi 'yɛmp'u.

¹⁸Bɛx bi hyɛpũ yũ xit'ã buya nɛ bi dɛnni.

¹⁹Nɛ xœ bi thogui bin 'yo mí ts'u nɛ bi nu a ra Jacobo n'yoi rãn 'yohũ i Xuua a, gãtho u yoho yũ ts'unt'u ra Zebedeo u. Mí hubũ ja yũ mbosa u, midí hoc yũ xit'ã.

²⁰Nɛ xœ bi xifi da dɛn'dũ. 'Bɛx bi dɛn'dũ buya bi zœpũ rá ta bu ja ra mbosa u buya nɛ yũ mbɛfi.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohũ min 'yoi ra zĩthu

²¹Nɛ nubũya nu ra Jesús bi yũthũ bu ja ra hnini Capernaum u xí tenni. Nu ra pa ran sãya mí çũpũ ja ra niã ja nɛ xãnba bu yũ jã'i.

²²Nɛ nu'u buya, ɛmmɛ bi hyonya thoho 'bũ mí 'yœ a bi man ra Jesús, nguetho bi xãnbi xũn ho nɛ hinga ngubũ mí man u ma xãnbate sehe ngue dũh israelhɛ, dyũ judiohe. 'Bɛx gue bi bãdi ja rãn t'ɛdi ra Jesús.

²³Nɛ mí 'bũpũ n'da ran 'yohũ n'yoi ra zĩthu nɛ nts'edi bi mbah pũya, bi 'yɛna:

²⁴—'Bɛ'a gui nde gui 'yœrcahe grã Jesús, grã mengu Nazaret. Ha gui juaje ya. Dí pãdi gue'e rá Thahni i Ojã gue xũn hotho, bi 'yɛna.

²⁵Pɛ nu ra Jesús bi dãmhyã ra zĩthu, bi 'yɛmbi:

—Daman hɛ, dami pœm bu ja rá mbũi na ran 'yohũ, bi 'yɛmbi.

²⁶Nu ra zĩthu buya nts'edi bi huã'ts'a ran 'yohũ, nts'edi bi mbafi, nɛ bi bœm buya.

²⁷Gãtho bi hyonya thoho u 'bũpũ nɛ bin 'yɛmzɛhe u:

—'Be'a nam bøn'a dí nuh_u ya. 'Be'a ni 'da'yonxädi na, nguetho i ja rán t'ëdi na i sah y_u zïthu ne i su _u, bin 'yënzeh_e _u.

²⁸ Ne 'bexque 'dahmantho bi hmam bu gätho ra häi Galilea 'be'a bi 'yot'a ra Jesús.

Bi hoc'a rá suto ra Simón a ra Jesús

²⁹ Nu'bu mi bøm bu ja ra nijä a ra Jesús bi mbähä ra Simón, ne ra Andrés, ne ra Jacobo, ne ra Xuua. Bi zømhb_u bu rá ngu ra Simón.

³⁰ Ne nu'a rá suto ra Simón 'bem bu rá oi, i hëmb ra pa. Ne bi si a ra Jesús.

³¹ Ne bi nu bu i 'ben'a ra xisu baya, bi benba rá 'ye ne bi xots'i. 'Bex bi bøn a ra pa, hin har_u xän'_u, ne 'bex bi zä bi hoc yän sihme baya.

Ra Jesús bi hoqui xän ngu y_u hyënni

³² Ne nu'bu mí yah ra hyadi gätho _u mi _u bá ts'inba a ra Jesús bu mi 'bai, ne _u min 'yoh_u ra zïthu bá ts'inbi.

³³ Bim peti bu ja ra goxthi gätho y_u jä'i 'bæp_u ja ra hnini.

³⁴ Gätho na ngu y_u hyënni bi hoqui, ne bi hyønba thi y_u zïthu min 'yoh_u _u 'da. Ne nu y_u zïthu, ëmm_e mi ndehma da ma to'o a ra Jesús, pe nu ra Jesús him bi japi din yä _u.

Nu ra Jesús bi xänba y_u jä'i bu ra xëqui Galilea

³⁵ Ne nu'bu mí ts'utho da hyax baya, bi ndants'a ra Jesús bi bøm bu ja ra hnini, bi mba bu ma'ueni bin yäui Ojä.

³⁶ Ne nu'bu mí hyats'i xän ho baya, bi mba ra Simón da hyoni, ne _u mi'da mi 'bühmb_u bi mbähä da hyomhb_u ra Jesús.

³⁷ Pe nu'bu mí dïm baya, bi 'yëmbi: —Mbähä bu ja ra ngu nguetho gätho y_u jä'i hon'a bu mahøn'a, bi 'yëmbi.

³⁸ —Hin'na, pe man'da xän ho 'bu ga mbähä bu ja mi'da y_u hnini, ne_u ga mangä bu mam hmam bu, nguetho gue'a bá ëcä ua a, bi 'yë'n'a ra Jesús.

³⁹ 'Bex bi mbähä baya, bin 'yo gätho ra häi Galilea, bi man rám hman Ojä bu ja y_u nijä ne bi hyøn'a thi y_u zïthu mín 'yoh_u 'da y_u jä'i bu bi thogui.

Bi hoc'a n'da ran 'yoh_u mi hëmb ra t'axca'ya

⁴⁰ Ne bi zøm bu n'da ran 'yoh_u bu 'bäh ra Jesús, i hëmb ra t'axca'ya. Bin danyahmu, bi 'yäp ra mate, bi 'yëna:

—Nu'bu ni pähä da zä gui hogui ts'_u, bi 'yëmbi.

⁴¹ Bin yeh rá mbai ra Jesús, bi dä'a ra hyënni, ne bi 'yëmb baya:

—I jagä ra pähä da yän'a ya, bi 'yëmbi.

⁴² 'Bex bim 'be'_u y_u 'ya mi hëmbi.

⁴³⁻⁴⁴ Nu ra Jesús baya, nts'edi bi hëcpi ne bi 'yëmbi:

—Nuya, njon gui xifi 'be'a dá øt'e'e. Ni mba, bán 'yup_u 'buh ra mbäjä, gui un bu n'da ra 'bøts'e i man rán t'ëdi ra Moisés da hyäxp_u

n'da 'bu ya bi yän ra t'axca'ya, ne da fäh baya ngue bi zä i, bi 'yëmbi.

Ne bi xifi da mba baya.

⁴⁵ Pe nu ran 'yoh_u 'bu mi bøm bu bi mbädi ëmm_e mma. Ne bi xih y_u jä'i 'be'a xí t'øpe. Jannangue'a nu ra Jesús ya him bi zä da yæp_u ja y_u hnini ne 'yotho bu ma'ueni nguetho ëmm_e bi muns y_u jä'i 'bu i cæp_u ja ra hnini. Pe guehma xän ngu y_u jä'i mí zøm bu har_u mi 'yo ngue høn bu go har_u ní nets'i.

2

Bi hoc'a n'da ra jä'i mi ts'a rá jä'i

¹ Nu'bu mí tho i ts'_u 'da y_u pa bi yät mahøn'a bu Capernaum ra Jesús. Nu'bu mí 'yøh y_u jä'i ngue 'bæp_u ja ra ngu,

² 'bexque xän ngu bi zøm bu y_u jä'i gue'bu go mi yup_u mbo ra ngu ne_u thi. Nu ra Jesús baya, bi xih rám hman Ojä _u y_u jä'i.

³ Ne nubaya, bi zøm bu 'da yän 'yoh_u i tu n'da ra hyënni ngue mí ts'a rá jä'i. Goho ma 'yoh_u _u yän dute.

⁴ Ne hingui sä da thop_u 'buh ra Jesús nguetho mí du bu y_u jä'i. Janangue'a bi xøts'a n'da xëqui ra 'be'te, bi çämp' a ra hyënni con rá 'beza.

⁵ 'Bex bi bäh ra Jesús ngue mi pä _u ngue i jase rá ts'edi, ne bi 'yëmp'a ra hyënni baya:

—Nu'i, n'yø, ni ts'oqui ya xäm pun'n'i i, bi 'yëmbi.

⁶ Ne nu'bu 'da y_u xänbate nijä, mi hup_u. Ne nu'bu mí 'yø'a 'be'a i man ra Jesús,

⁷ bi 'yëns_e mbo yä mbai n'da ngu n'da: "Xina, hanja ni man na tengu na. Pe hingui numansu Ojä na, njo'o n'da ra jä'i da zä di punba yä ts'oqui n'da, hinda høn't'a Ojä," bi 'yëns_e yä mbai _u.

⁸ Pe nu ra Jesús 'bexque bi bättho 'be'a mbën _u, ne bi 'yëmp'a:

—Hanja ngu_u guím bëmhb_u mbo ni mbaihu.

⁹ Ha guím bëmhb_u ngue nte ni mba tho a dá xicä na ran 'yoh_u ngue rá ts'oqui ya xäm punbi. Ha guím bëmhb_u man'da xqüi pähb_u ngue i ja ma ts'edi 'bu ga xifi da ndants'i, da gax rá fidi din 'yo.

¹⁰ Pe nugä ngue dán jä'igä ua ja ra ximhäi, ga ut'ah_u ya i ja man t'ëdi ua ja ra häi ngue ga punba yä ts'oqui n'da ra jä'i, jannangue'a ga japi din 'yo na ran 'yoh_u ya, bi 'yë'n a ra Jesús.

Ne nubaya, bi 'yëmp'a mí ts'a rá jä'i:

¹¹ —Nu'i, dí xi i, ndants'i, çax ni fidi, ni mba ni ngu, bi 'yëmbi.

¹² Nubaya, 'bex bi ndants'i, bi gax rá fidi, bi bøm bu i ja ra ngu. Ne bi nu _u gätho mí 'bæp_u. Ne bi hyonya thoho _u. Jannangue a bi 'yëspa Ojä _u baya ne bi 'yë'n _u:

—Njam'bu xtá nuh_u tengu a bin ja ya, bi 'yë'n _u.

Nu ra Leví 'bex bi den'na ra Jesús

¹³ M'bejua baya xø bi mba mahøn'a bu ja ra ndendaðehe a ra Jesús. Ne mi søm bu yu ja'i ne mi xänba bu u.

¹⁴ Nu'bu mi thopu 'bu a ra Levi, i hupu ja rá mexa gue'a ra hyaçahäi a. Nu'a ra Levi rá ts'ant'a ra Alfeo a. Nu ra Jesús baya bi 'y'emi:

—Ba tengui.

'Bex bi ndants'a ra Levi baya, bi ðenni.

Jesús bin sihmeu yu ts'om'bäi

¹⁵ Ne bin sihmeu ra Jesús ne yu xädi bu ja rá ngu a ra Levi. 'Daru bin sihmeu 'da yu ziyate hyaçahäi ne mi'da yu ts'om'bäi. Xun ngu mi 'bupu nguetho xun ngu u ya xi 'y'c'y'ei a.

¹⁶ Ne nu'u 'da ma xänbatehe bu nijä, yu fariseo u, ne nu'bu mi nu ra Jesús ne yu xädi sihmeu u yu ziyate hyaçahäi ne yu ts'om'bäi ne bi 'y'emp'u yu xädi ra Jesús:

—Hanja ngubu øt' ni Hmuu. Hingui ho øt'a ngue i sihmeu yu ziyate hyaçahäi ne yu ts'om'bäi, bi 'y'en u.

¹⁷ Nu'bu mi 'yøh ra Jesús 'be'a bi man u, bi 'y'emp'u:

—Nu'u im beñse xun zaqui hingui honi to'o da mbäts'i, hinda hønt'u i pañe in zäman'u i honi to'o da mbäx u. Ne nugä bá ðcä ga fäx u i paði ja yu ts'oqui, him bá ðcä ga fäx u im beñse yu hocjä'i, bi 'y'en a ra Jesús.

Ran t'änni nangue u e't' yän sihme

¹⁸ Nu'u yu xädi ra Xuua Nxixyá ne yu xädi yu fariseo mi e't' yän sihme u. Ne bi zøm bu u 'da bu mi 'bøh ra Jesús ngue bi 'yänni ne bi 'y'emi:

—Hanja hingui e't' yän sihme u ni xädi ne i e't' yän sihme u yu xädi ra Xuua ne yu xädi yu fariseo, bi 'y'en u.

¹⁹ Ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti ngue ran thaði 'bu mi ðät'u, bi 'y'emi:

—Pe nu'u i 'bupu ja ran thaði hin da du yu mbui nguetho 'bupu a ran 'yøh din thaði. Hin da 'y'ena ngue hin din sihme u.

²⁰ Pe da zøn ra ora da ts'ispa a ran 'yøh ne ja da 'y'e't' yän sihme baya, bi 'y'en a ra Jesús.

²¹ Ne nu'a din xä u ma xädigä hin da bømanna 'bu ne'a ra nyomhma da ðen ya, tengu thohe ra naxca 'bøt'e hin da zä di 'bøt'a ra 'ya'bøt'e nguetho da xe thohe mahøn'a.

²² Ne ngutho a ra vino ma'da'yo hin da zä da sirpu ja ra 'yambot'asçi nguetho nu'a ra vino ma'da'yo da ðun 'bu da sirpu ne dim fän a ra vino baya, gätho 'da ðin ts'ontho baya. Nu'a ra vino ma'da'yo i pa nsi't'i bu ja yu mbot'asçi ma'da'yo, pi 'y'en'a ra Jesús 'bu mi ðädi.

Bi t'emi i øt' ra 'befi u yu xädi ra Jesús a ra pa ran ts'äya

²³ Ne nu'a ra pa ran ts'äya bi mbähä yu xädi ra Jesús, bi thopu ja n'da rá huqhi yu trigo. Nu yu xädi baya i toc yu trigo bu bi thogui.

²⁴ Nu yu fariseo bi nu 'be'a bi 'yøt'u yu xädi ra Jesús ne bi t'emp'a ra Jesús baya:

—Hanja ngubu i øt'u ni xädihi ya ne i ma man t'ëdihu hin dam pehmbu a ra pa ran ts'äya, bi 'y'en'u yu fariseo.

²⁵ Pe nu'a ra Jesús bi 'y'emp'u:

—Ha hin gui nu bu ni søcuqhu ngue ne ra David bi mbesta rán t'ëdi Ojä 'bu n'dandä 'bu min tumanthuhu bu bin 'yo ne u min 'yøhu.

²⁶ Janangue'a bi yurpu ja rá ngu Ojä ne bi zihu bu yu 'bøxthuhme. Pe him mi sä xtän zi u ne hønt'u yu mbäjä i sä da zi u. Ne nu ra Abiatar, ra hmumbäjä bu a, bi 'y'emp'u.

²⁷ Ne xø bi 'y'ena:

—Í ts'an'na a ra pa ran ts'äya nguetho bi ndep yu ja'i hin e ðin unbi, hin i ts'änni ngue da mba nts'upi.

²⁸ Ne nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, drä hmugä ne i ja man t'ëdi gam mangä 'be'a da 'yøt' yu ja'i ra pa ran ts'äya, bi 'y'en a ra Jesús.

3

Bi hoc'a n'da ran 'yøhu him mi sä di juan rá 'ye

¹ Ne nu ra Jesús baya bi yurpu ja ra nijä mahøn'a. Ne mi 'bupu n'da ran 'yøhu him mi sä di juan rá 'ye.

² Ne mi 'bupu 'da di axtho ra Jesús 'bu di hocpa rá 'ye ran 'yøhu. Ne nu'bu da nu di hocpi di yap pøya nguetho ra pa ran ts'äya a.

³ Pe nu ra Jesús bi 'y'emp'a ran 'yøhu:

—Ndants'i, gam 'bähnu made i 'bøh yu ja'i, bi 'y'emi.

⁴ Ne nubaya, bi 'yän'du 'bupu ne bi 'y'emp'u:

—Dami xijä ya 'be'a xun ho da t'øt' 'bu ra pa ran ts'äya. Ha da t'øt'a n'da ran ho uague da t'øt'a n'da ran ts'o. Ha xun ho 'bu da yanba rá te rá mijä'ui n'da, uague xun ho 'bu da hyaçpa rá te rá mijä'ui n'da.

Pe nu'u hin'yü 'be'a sä di ðädi.

⁵ Nu ra Jesús bi hyanman'u yu ja'i baya ne bi zøt rá mbui nguetho hin'yü ran hocjä'i u. Nubaya bi 'y'emp'a mi u rá 'y'e:

—Dami juan ni 'ye.

Ne 'bex bi juan rá 'ye baya, bi gomanho.

⁶ Bi bøn yu fariseo baya ne in cüe. Bin yähu mahøn'a u yän suihsu ngue mi ten ra Herodes, ne mi hon u 'berpu di hyo a ra Jesús.

Xun ngu yu ja'i bim peti bu ja ra ðädehe mahøn'a

⁷ Nu ra Jesús bi 'uegue bi mbähä yu xädi bu ja ra ðädehe ne xun ngu yu ja'i mi 'bupu ra häi Galilea bi ðenthoho.

⁸ Ne u yu mengu bu ja ra häi Judea, nepu ra hnini Jerusalén, nepu ra häi Idumea, nepu 'danguadi ra Jordán, nepu ra xequi Tiro ne

Sidón, bi 'yò u 'be'a gátho bi 'yòt'a ra Jesús. Janangue a gátho bi zòm bu mí 'bù a.

⁹ Nè nu ra Jesús bi 'yèmp'u yá xádi:

—Damin sáhu, gui jomhbù n'da ra t'umbosa nu ja ra dehe, bi 'yèmp'u.

Ngubu bi xifi nguetho i nu man'da man'da ní zòntho yu já'i nè nu'bu bin du bu yu já'i da hyuxpu ja ra mbosa ra Jesús buya.

¹⁰ Nguetho ya xi hoqui xan ngu yu hyenni, janangue a din tònthoho u yan zàman'u in nde da benba rá pahni ra Jesús ngue mi pà u, hòntho ga tharpa thoho rá pahni 'bex gue da yangui, mí èn'u.

¹¹ Nè nu'u min 'yohu ra zìthu bin danyahmu bu 'buh ra Jesús nè mbafi, èn u:

—Nu'i gue'e rá Ts'ant'u i Ojà, bi 'yèn u.

¹² Pè nu ra Jesús nts'edi bi hecpa u nguetho hingui ndepe gue'u yu zìthu dí bā u yu já'i gue gue'a rá Ts'ant'u Ojà a.

Ra Jesús bi huahn 'de'mayoho yá xádi

¹³ M'bejua buya bi guam bu ja ra nyuni a ra Jesús. Nubuya bi zohn'du 'da yá xádi nè nu'u bi mba bu 'buh ra Jesús u buya.

¹⁴ Nè nubuya bi huahn'du 'de'mayoho, bi zānni din 'yohu ngue da zā da mbèhni da xih yu já'i rām hman Ojà.

¹⁵ Nè bi un yá ts'edi di hoc yu hyenni nè da hyòn a thi yu zìthu n'yohu 'da yu já'i.

¹⁶ Bi zāna ra Simón, nè bi zānbi dí hutí ra Pedro a.

¹⁷ Nè ra Jacobo n'e'a ra Xuua rán 'yohu na ra Jacobo. Gátho yoho yá ts'ant'u ra Zebedeo ya. Nè bi zānba yān sopathuhu Boanerges, i nde da ma tengu n'da ra ngāni.

¹⁸ N'e'a ra Andrés bi zānni, nè ra Felipe, nè ra Bartolomé, nè ra Mateo, nè ra Tomás, nè man'da ra Jacobo ngue rá ts'ant'u ra Alfeo, nè ra Tadeo, nè man'da ra Simón, t'èmbi ra cananista.

¹⁹ Nè ra Judas Iscariote gue'a di dā a ra Jesús. Nè nu'bu mí gua'a bi un yá ts'edi u, bá èh yá ngu.

Bi t'èmbi in 'youi rá ts'edi ra zìthu a ra Jesús

²⁰ Nè xò bi zòm bu xan ngu yu já'i mahòn'a xò him mí pongui din sihme ts'u ra Jesús nè yá xádi.

²¹ Nu'bu mí 'yò u yá mēni ra Jesús 'be'a gátho i øt'a, èmbi in gāt'i, nè bá è u bi zòm bu 'buh ra Jesús i nde da zits'i.

²² Nè nu yu xānbate nijā xpí 'yè a Jerusalén, sá èn u n'youi ra zìthu ra Jesús, nè èn u nangue rá ts'edi yá hmu ra zìthu gue'a ní zā i hōn a thi yu zìthu ra Jesús, sá bi 'yèn u yu xānbate nijā.

²³ Nu'bu mí bāh ra Jesús 'be'a bi man u, bi zon'du buya nè bi xih yan t'uti da bādi hinga gue'a man u. Bi 'yèmp'u:

—Hin da zā a ra zìthu din sūsehū yá minzìthuhū, nè xtí 'betho rá ts'edi.

²⁴ Tengu n'da ra ts'at'abi bu ja ra hnini hingui sá da hyā rá ts'edi 'bu din sūsehū u yá já'i.

²⁵ Nè ngutho n'da ra ngu 'darpu 'buhmbu yá ts'ant'u n'da ran 'yohu da guase u 'bu hinga 'dat'a im bēni.

²⁶ Ngutho u yu zìthu 'bu xtín sūsehū yá hmu, xtan guase u 'bu hinga 'dat'a im bēn'u, bi 'yèn'a ra Jesús.

²⁷ Nè xò bi xih man'da ran t'uti nangue 'be'a bi 'yørpa ra zìthu, bi 'yèmbi:

—Njon da zā da yørpu ja rá ngu n'da ran 'yohu i ja rá ts'edi gue'bu hinga m'bet'o da thu'ti. Pè nu'bu ya bi thu'ti, hingui hēi da thāspi 'be'a gátho i pes' pāya, bi 'yèn a ra Jesús.

²⁸ Pè majuañi dí xi ahū hōnt'a go ma ts'oqui bi 'yòt' yu já'i da mba ma punbi 'bu da hyon ra punbi, nè hōnt'a go ma ts'ore bi ma.

²⁹ Pè nu'u to'o im man ra ts'ore nangue rá Hogandāhi Ojà njām'bu da zā da mba ma punbi u, da nu ran unbi gátho yu pa mazāi, bi 'yèn a ra Jesús.

³⁰ Ngubu bi xih yu xānbate nijā ra Jesús nguetho bi 'yèn'u hinga gue'a rá ts'edi rá Hogandāhi Ojà in 'youi ra Jesús, ngue mi hōn a thi yu zìthu.

Ra Jesús i èmbi rá mbe nè yān 'yohu u i øt' rá pāhā Ojà

³¹ Nè nubuya bá èse rá mbe ra Jesús nè yān 'yohu. Pè mí 'bātho bu thi nguetho him bi zā bi yat'a mbo. Nè bi xi u 'bāpu mbo:

—Xihmi ts'u ra Jesús ngue dín zohndāhe ua thi, bi 'yèmp'u.

³² Nè nu'u 'darpu mí huhmbu ra Jesús bi 'yèmp'u buya:

—'Bāpu thi ni mbe nè nin 'yohu, i hon a i 'na.

³³ Nu ra Jesús buya bi dāt'u:

—Ga xi ahū te'o a ma mbe nè man 'yohu.

³⁴⁻³⁵ Nè bi hyant'u 'darpu huhmbu buya, nè bi 'yèna:

—'Bucua ya ma mbe, nè man 'yohu, nguetho hōnt'a go te'o da 'yørpa rá pāhā Ojà, gue'a man 'yohu a, nè gue'a man ju a, nè gue a ma mbe a, bi 'yèmp' bu mí dādi.

4

Ran t'uti ra mbomhmudā

¹ Nè xò bi xānba yu já'i mahòn'a bu ja ra ndendādehe a ra Jesús. Nè èmmē xan ngu yu já'i bim petihū bu. Janangue'a bi yārpu ja ra t'umbosa bi dān i ts'u bu ja ra ndenthe. Nu yu já'i bi gopu ndenthe buya.

² Nu ra Jesús buya xan ngu yan t'uti bi xih yu já'i 'bu mí xānbi, nè bi 'yèna:

³ —'Yòhmbu ts'u ran t'uti ga xi ahū ya. Nu'a n'da ra uāhi bi mba bá pon yu hmudā.

⁴ Nè bi zo 'da bu 'yu. Nubuya bá èh yu doja bi jua'a nts'a yu hmudā xí zo bu.

⁵ Nu'u mi'da yu hmudä bi zo bu ja yu ndaxnado ne ts'utho ra häi bu. Janangue'a 'bex bi bəxa n'dihi.

⁶ Pe nu'bu mam bá pəx ra hyadi 'bex bi 'yot'u nguetho hin hapu sä da mba yu 'yu.

⁷ Nu'u mi'da bi zo bu ja yu dapo, bi bəts'e pegue bi gom' yu dapo, ne nte bi ndə'u.

⁸ Pe nu'u mi'da buya bi zo bu ja ra häi xun ho. Bi bəts'e ne bin te, ne bi ndəgue. Nu'u 'da 'däte ma'det'a bi ndəgue, nu'u 'da hyate, nu'u 'da n'da ciento bi ndəgue ngue n'da 'bäi, bi 'yən a ra Jesús.

⁹ Ne xə bi 'yemp'u yu ja'i:

—Hont'a go to'o ja yu zagu bi 'yə a dá ma, bi 'yembi.

Hanja i xih yun t'uti yu ja'i a ra Jesús

¹⁰ Nu'bu mi 'bəseh'u 'de'ma yoho yu xädi ra Jesús ne'u mi'da yu 'yəc'yei, bi xifi da xi u 'be'a na mbən a ran t'uti bi ma.

¹¹ Nu ra Jesús bi 'yemp'u buya:

—Gue'ahu bi ja ah'u gui pəhmbu a him mam fađi mam 'bet'o ngue 'bepu ní manda rá ts'edi Oja. Pe nu'u yu ja'i thoho gue'u da sänba yun t'uti,

¹² madague da nu pe hin da 'yərpa masu 'be'a da nu, ne madague da 'yode pe hin da bađi 'be'a ní mba a, ne hin da beđi di pəh yu mbui ngue da hyon ra punbi, bi 'yən'a ra Jesús.

Rán theui a ran t'uti a ra mbomhmudä

¹³ Ne xə bi 'yemp'u mahən'a:

—Nu'bu hin gui pəhmbu 'be'a na mbən'a ran t'uti dá mangä, ha da zä gui pəhmbu gätho mi'da ga xi ah'u 'bu.

¹⁴ Nu'a na mbən'a dá mangä, nu'a ra uəhi que'a bá man rām hman Oja hənbu go hapu.

¹⁵ Guehya bi zo bu ja ra 'yu na mbəni bi 'yomanho rām hman Oja yu. Pe nu ra zithu 'bex bi japi bi pumbəni a ram hma bi sifi.

¹⁶ Ximangutya bi zo bu ja yu ndaxnado na mbəni bi 'yoh ram hma ne bin johya.

¹⁷ Pegue hinga gätho rá mbui bi beđi. Janangue'a nu'bu bi nu yun əcpi ne yun ənbi nangue rām hman Oja him bi hyät'i, 'bex gue bi zu ne bi 'uegue.

¹⁸ Ne nuya bi zo bu ja ra dapo na mbəni bi 'yomanho ram hma

¹⁹ pe əmme di ho ra ximhäi ne ra mbeti i hä't'i, ne di ho da 'yot' yu pəhā zehē. Tengu'bu bi gomba ram hma, ne hin di japi din te yu mbui.

²⁰ Pe nuya bi zo bu ja ra häi xun ho, na mbəni bi 'yomanho rām hman Oja, bi hyəni, ne bin te yu mbui xun ho, ne bi xant'a ram hma xun ho, tengutho yu hmudä, gue bi ndə'a 'däte ma'det'a u 'da, ne hyate u 'da, ne n'da ciento u 'da, bi 'yemp'u yu xädi 'bu mi xifi 'be'a na mbən'a ran t'uti bi ma.

Gätho him mam fađi da zəni da fađi

²¹ Ne xə bi 'yən'a ra Jesús:

—Nu'a mam hmangä nts'əni gätho yu ja'i da 'yode, tengu n'da ra nyot'i nts'əni di yot'i gätho bu mbo ra ngu, hingan ts'əni da mba ma ch't'i bu ja ra 'bihuanza o ra 'bit'ots'i.

²² Nguetho gätho 'be'a him mam fađi da zəni da fađi, ne gätho 'be'a him midí nequi da zəni da hnu.

²³ Hont'a go to'o ja yu zagu bi 'yə a dá ma.

²⁴ Ne nu'a di jamansu a i əde da bađi xun ho ne Oja di japi man'da xun ngu da zəni da bađi. Pe nu'a hin ə di jamansu a i əde, pe ne'a zi ts'u mi pađi dim 'bedi, ne tengu ni t'əni gnán əmhbu gue'a dí t'ən'nahu, ne man'da mbongui thoho din 'da ah'u.

²⁵ Din ja ah'u tengu ram hma i əna: “Nu'a xun ngu i ja man'da xun ngu din t'unni pe nu'a ts'utho i ja man'da da thənba a.”

Rán t'uti ra hmudä i te

²⁶⁻²⁷ Nu ra Jesús bi 'yemp'u mahən'a:

—Nuya di manda ua rá ts'edi Oja madague'bu hin di nequi, tengu thoho n'da ra hmudä 'bu bi du a n'da ran 'yohu, madague'bu hingui nu hague am bəts'e pegue i pađi da bəts'e, nte im beđtho.

²⁸ Nguetho nu'a ra häi dí tese yu thuhu a. Nu'bu bi mbadi bi bəts'e, yu paxi thoho, m'bejuu buya da ndəh yu daxi, ne nubuya din thə u.

²⁹ Ne nu ran 'yohu buya da xoqui nguetho bi zən ra ora da 'be'ts'i, bi 'yən a ra Jesús. In jabu rá ts'edi Oja ngue di manda ua ne njongui nu hague na te.

Ran t'uti rá hmudä ra mostaza

³⁰ Ne man'da ran t'uti bi xih yu xädi ra Jesús mahən'a, ne bi 'yemp'u:

—Bepu dá behmhu hague di manda ua rá ts'edi Oja. Ga xi ah'u n'da ran t'uti nangue'a.

³¹⁻³² In ja tengu n'da rá hmudä ra mostaza i pa m'boni, ne əmme zicue tho, əmme man'da zicue xinda gue mi'da yu hmudä, pe man'da i te xun ngu yu 'ye, xinda gue gä mi'da yu paxi ne xəgue sä da 'yot' yu 'bafi yu doja bu ja yu xaha. Njabu rá ts'edi Oja bu ni nequi ngue di manda ua, bi 'yən'a ra Jesús.

Hanja bi xih yun t'uti yu ja'i

³³ Ne xun ngu mi'da yun t'uti bi xänba yu ja'i a ra Jesús 'bu mi xänbi tengu ya i hmangua, pe hont'u hingui hej bu dá fađi bi xifi.

³⁴ Ne nte bi xih mi'da yam hma, hont'u yun t'uti bi xifi. Pe nu'bu mi 'bəseh'u yu xädi bi xih puya 'be'a na mbən'u yun t'uti bi mam bu 'bah yu ja'i.

Bi xifi din he ran dahi ra Jesús

³⁵ Nu'bu mín de buya nu ra Jesús bi 'yemp'u yu xädi:

—Nuya ga thohmbu nu 'danguadi ra dadehe, bi 'yemp'u.

³⁶ Ne nubuya bi xih yu ja'i da mbeng bu yu ngu. Nu yu xädi buya bi 'yon a ra mbosa mi

huh_u ra Jesús, bi mbähä büya. Ne x_un ngu mi'da y_u ja' i bi denni ngue bi hyuse yá mbosa u.

³⁷ Ne nu' b_u ya i 'yo b_u ja ra dehe ne nts'edi ran d_uhi bin ja, ne bi donts' ra dehe ra mbosa ne mi ts'utho xtán yudi.

³⁸ P_e nu ra Jesús mi hunh ra h_uhni, ne mi a_u ja ra mbosa. Nu yá xädi bi 'yá ra Jesús ne bi 'y_embi:

—Xänbate i, ha nte guím b_eni ne nde ga tuh_u, bi 'y_emp' u.

³⁹ Bi ndants'a ra Jesús büya ne bi 'y_emp' a ran d_uhi ne a ra dehe:

—Daman h_e, bi 'y_embi.

'Bex gue bin h_e ran d_uhi ne ra dehe büya him mam bi 'y_ani.

⁴⁰ Nubüya, bi 'y_emp' u yá xädi:

—Guím suh_u nguetho ts'utho guí ç'yeigah_u.

⁴¹ Nu yá xädi büya bi zu a ra hmu, ne bi hyonya thoho a bin ja. Bin 'y_emzehe n'da ngu n'da u:

—'Be'a di 'y_et'ui ni ran 'yoh_u, ne ya 'bex gue in h_e a ran d_uhi ne ra dehe di heçpi.

5

Ra Jesús bi hyønba thi y_u zïthu a ra m_engu b_u Gadara

¹ Nubüya nu ra Jesús ne yá xädi bi z_om b_u 'danguadi ra d_adehe nub_u ja ra häi Gadara.

²⁻⁶ Ne mi 'b_up_u n'da ran 'yoh_u min 'youi y_u zïthu. Nu'a mi z_am b_u ja ran 'y_agui, ne njo'o to'o mi sä da z_am_i nguetho gä i x_ectho ho y_u cadena mi pa nthat'i. X_un ngu y_u ni di bi thurpa yá 'y_e ne yá g_ua nangue y_u cadena, p_e gätho i x_ectho ho. Njon mi sä di heçpi. Gätho ra pa ne ra xui mi mbap_u ja ra d_apo o guep_u ja ran 'y_agui, ne mid_i ünba z_ehe nguetho mi hezehe rá ja' i nangue y_u do. Nu' b_u mí b_om b_u ja ra mbosa a ra Jesús ne yá xädi, 'bex bá ç a ran 'yoh_u bin c'ath_u, bi 'y_ep_u ja ran 'y_agui, bin d_anyahmu b_u 'b_ah ra Jesús, bi d_ande,

⁷ ne nts'edi mbafi, bi 'y_ena:

—'Be'a guí nde gui 'y_orcahe grá Jesús, rá Ts'unt' u i Oj_a mahçt's'i. Nuya dí ä a ra mate hin gui ungahe,

⁸ bi 'y_en' u y_u zïthu 'b_u mi sifi da b_om b_u rá mb_ui ran 'yoh_u.

⁹ Ne nubüya nu ra Jesús bi 'yän'n_u y_u zïthu:

—'Be'a ní thuhu, bi 'y_embi.

—Ma thuhu "N'dan nets'igähe" ne ç_emm_e x_un ngu gähe, bi 'y_ena.

¹⁰⁻¹² Ne nts'edi dí ä a ra mate gue' b_u ga p_omhb_e hin gui pengahe b_u n'danni i ja y_u häi, dami 'y_orcahe ra mate gui pengahe n_u 'b_uh y_u ts'adi ga c_athe n_u, bi 'y_en' u. Nguetho hinga yatho mí 'yo u y_u ts'adi x_un ngu, mi sapaxi b_u.

¹³ Nu ra Jesús ya bi un ran t'çdi da y_arp_u 'b_uh y_u ts'adi. Nu' b_u mí y_arp_u ya 'bex bán tih y_u ts'adi bá ç_ap_u ja ra nguani u 'bex bi y_arp_u

ja ra dehe u, ne gä bi du b_u u büya. Mb_e yo mahuq_ui i jua u.

¹⁴ Nu u y_un 'yoh_u mid_i jamansu y_u ts'adi, 'bex bi 'da 'b_u min nu 'be'a bi 'y_ot' u y_u ts'adi. Bi mba bá mam b_u ja ra h_uni ne p_ep_u huq_ui a bin ja. 'Bex bi mba y_u ja' i büya da nuse u 'be'a bi man u yá mbädi y_u ts'adi.

¹⁵ Nu' b_u mí z_om b_u, bi nu i hup_u a ran 'yoh_u mad_i ünba ra zïthu, ya xí zä ne i he rá zi pahni. Ç_emm_e bi mbidi y_u ja' i büya.

¹⁶ Nu' u xí nu y_u ts'adi, x_o bi xifi x_un ho y_u ja' i mah_on' a 'be'a xín ja.

¹⁷ Ne nubüya, nu y_u m_engu b_u ç_emm_e bi 'y_ap ra mate ngue 'bex gue da b_on a ra Jesús b_u ja yá häi u.

¹⁸ Bi mba da nd_ex ra mbosa a ra Jesús büya. Ne nu'a ran 'yoh_u xí ünba ra zïthu ç_emm_e i nde da d_en'na ra Jesús gue 'darp_u din 'yoh_u.

¹⁹ P_e nu ra Jesús him bi un ran t'çdi ne bi heçpi.

—Ni mba b_u ni ngu, ne gui xí u nim 'b_aih_u ran ho bi 'y_ot' a Oj_a ra Hmu ngue bi huç' a i, bi 'y_emp' a ran 'yoh_u.

²⁰ Nu'a min 'youi ra zïthu büya, bi mba rá ngu. Bi d_u'mi bi mam b_u gätho ra x_equi Decápolis 'be'a xí 'y_orpa ra Jesús. Ne gätho u bi xifi bi hyonya thoho u.

Ra Jesús bi 'yá'a rá t'ixu ra Jairo ne bi hoc'a n'da ra xisu mi h_emb ra mbeji

²¹ Ne nu' b_u ya mi z_on ra Jesús b_u ná 'danguadi ra d_adehe, ç_emm_e x_un ngu y_u ja' i bim peti b_u ndenthe mah_on' a guep_u bin säya ra mbosa.

²² Bi z_o' a n'da rá ngurbi ra nij_a i Jairo a, bin d_anyahmu b_u ja rá gua ra Jesús.

²³ Ne ç_emm_e bi 'y_ap ra mate, bi 'y_embi:

—'Y_orqui ts' u ra mate ga mbähä ba c_ax ni 'y_e ma t'ixu nguetho ç_emm_ei, janangue'a da y_ani ne hin da du, bi 'y_embi.

²⁴ Nu ra Jesús bi mb_e büya, ne x_un ngu y_u ja' i bi d_en'nd_u, x_ogue bin d_u b_u ni mba u.

²⁵ Ne bi z_ap_u 'y_u n'da ra xisu ná 'de'mayon j_eya mi h_emb ra mbeji.

²⁶ Ç_emm_e xí nu ran ünbi nangue x_un ngu y_u 'y_othebate xí 'y_othe. Xi juadi gätho rá mb_eti mi ja, ne xingui ts' u bi d_it's'i, x_ogue man'da ç_emm_ei.

²⁷ P_e nuya i hon a ra Jesús nguetho xí 'y_o'am man y_u ja' i ngue di hoqui h_ont' a go 'be'a man u. Janangue nu' b_u mí z_adi 'bex bi y_at' i nde b_u ni mba u, bi d_arpa rá x_uthapahni ra Jesús büya.

²⁸ Nguetho mí ç_en_e ra xisu, "H_ontho ga thärpa rá pahni, ya da y_angui," mi ç_ena.

²⁹ Ne nu' b_u mí därpa rá pahni ra Jesús 'bex bin h_e a rá mbeji mí h_emb büya. 'Bex bi b_a a ra xisu ngue ya bi zä x_un ho.

³⁰ 'Bex bi b_ah ra Jesús ngue bi hoc' a n'da ra ja' i rá ts'edi 'b_u mí därpa rá pahni. Janangue

bi nyɛ'a ra Jesús, bi hyɛt'u yu ja'i min 'yohu ne bi 'yɛna:

—To'o bi dārca ma pahni, bi 'yɛna.

³¹ Nu yá xádi bɔya bi 'yɛmbi:

—Guín nuhma ɛmme du ua yu ja'i, “To'o bi dārca ma pahni,” ne guí ɛna.

³² Nu ra Jesús i tɔ'mi da mansɛ to'o xí dārpa rá pahni.

³³ Ne nu ra xisu bɔya, bin su ne di fet'i nguetho pɔ a xí t'ɔrpe. Ne bi mba bu 'báh ra Jesús bin danyahmu bu ja rá hmi ne bi xifi gátho 'be'a xí 'yɔt'e.

³⁴ Nu ra Jesús bɔya bi 'yɛmbi:

—Nu'i grá zi xisu, bi zä i nguetho gá 'yɛc'yeigui. Ni mba da hyu ni mbaí, him man di un'a a gmi hɛmbi.

³⁵ Gátho na yaui a ra xisu 'bex bi zɔrpu mi'da yu ja'i bi 'yɛrpu ja rá ngu a ra Jairo, bi t'ɛmp'a ra Jairo:

—Nu'a ni t'ixu ya bi du. Sāti thoho man'da gadi pah na ra xānbate.

³⁶ Pe nu ra Jesús 'bu mí 'yɔ a bi man'u, bi 'yɛmp'a ra Jairo bɔya:

—O di tu ni mbaí, hɔntho gui 'yɛc'yei ngue majuañi i ja ma ts'edi, bi 'yɛmp'a.

³⁷ Guehma bi thoh pɔya ne njom bi japi da denni. Hɔnt'a ra Pedro, ne ra Jacobo ne ra Xuua rán 'yohu ra Jacobo, bi xifi da mbähá bu rá ngu ra Jairo.

³⁸ Nu'bu mí zɔm bu ja rá ngun a ra Jairo bɔya, bi nu ngue i zon'u yu ja'i 'bɔrpu, ne ɛmme di mbahni na ts'oni.

³⁹ Bi yɔrpu mbo ra Jesús bɔya, bi 'yɛmp'u 'bɔrpu:

—Hanja ɛmme gadi hihú na ts'oni. Nuna ra hmute hingui tu pegue i áha.

⁴⁰ Nu'bu mí 'yoh yu ja'i 'be'a bi man a, bi den thoho bɔya. Nu ra Jesús bɔya, bi 'yɛmp'u yu ja'i:

—Dami pɔmhbu thi, bi 'yɛmbi.

Hɔnt'a rá ta ne'a rá mbe ra hmute xí du ne yá xádi, bi yuthu ra Jesús bu 'ben a ra hmute.

⁴¹ Nu'a ra Jesús bɔya bi benba rá 'ye a ra hmute ne bi 'yɛmbi:

—Talita cumi, bi 'yɛmbi. I nde da ma: “Nu'i grá hmute dí xi i, dami ndants'i.”

⁴² Nu'a ra hmute bɔya 'bex bi ndants'i ne bin 'yo. 'De'mayon jeya mi pɛ'tsa. Nu'u bi yuthu mbo bi hyonya thoho.

⁴³ Nu'a ra Jesús bɔya nts'edi bi 'yɛmp'u:

—Njon gui xihmbu 'be'a dá ɔt'á, bi 'yɛmp'u. Ne nubaya bi 'yɛmp'a ra Jairo:

—Dami 'uñ na ni t'ixu ya, bi 'yɛmbi.

6

Ra Jesús bi zɔm bu rá hninizehe

¹ Bi bɔm bu ra Jesús bɔya, bi mba bu ja rá hnini zɛhe Nazaret. Bi mbähá yá xádi.

² Ne nu'a ra pa ran ts'áya, bi mbähá yá xádi bu ja ra nija. Nu ra Jesús bɔya bi xānba bu yu

ja'i. Nu'bu mí 'yoh yu ja'i a bi man'a ra Jesús, bi hyonya thoho ne din 'yɛmzɛhe u:

—'Be'a nin xádi im man na. 'Be'a ni ts'edi i ja na, ngue i sä i ɔt' yun t'ɔt'e mixte na.

³ Ha hinga guehna ra yaxi na, rá ts'unt'u ra María. Ne yán 'yohu ra Jacobo, ne ra José, ne ra Judas, ne ra Simón, ne u yán ju dí 'báhmbu ua, bi 'yɛn u.

Ne bi u't' yá mbai zɛhe u.

⁴ Janangue'a nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Gátho yá pɔngahyá Ojá i hnumansu, pɛ hɔnbu ja rá háizehe nepu 'buh yá meni, nepu ja rá nguse hingui hnumansu bu, bi 'yɛn'a.

⁵ Ne hingui ngu yun t'ɔt'e bi 'yɔrpu ngue xtá 'yut rá ts'edi. Hɔnt'u zi yoho yun zāman'u bi gax rá 'ye bi japi bi yan'u.

⁶ Ne bi hyonya thoho a ra Jesús nguetho him bi 'yɛc'yei u ngue i ja rá ts'edi u yá menguhu. Ne nubaya bi mba bu ja yu t'ahnihni jombu Nazaret, ne bi xānba bu u yu ja'i.

Bi mbehn'du 'de'mayoho da mamp'a rām hma

⁷ M'bejua bɔya bi xi u 'de'mayoho yá xádi ngue da mba bu ja yu hnini. Ne 'da i yoho bi zānni, ne bi un yá ts'edi da hyon'a thi yu zithu in 'yohu u 'da yu ja'i.

⁸⁻⁹ Ne bi xi u nte da hyax 'bu bi mba u. Hɔnt'a n'da ra tɔhɔ da hyats'i n'da ngu n'da u. Ne hɔnt'u yu thixfani da 'yut'i. Xing yun ju'dɔzɔ, xing yun zedi da hyats'i, xing ra mbeti, ne xin da gax u yojo'ts'i yá pahni.

¹⁰ Ne man'da bi 'yɛmp'u:

—Hɔnbu go hapu da mba ma säya ahú 'bu gá sɔmhbu bu ja yu hnini, gam 'bahmbu bu gue'bu go gá nexhu bu.

¹¹ Ne nubu hapu gui sɔmhbu ngue hin da zin ahú ne hin da 'yɔmanho a guí mamhbu, dami pɔmhbu bu, dami huaju ra häi ja ni xinguahu, ra hmepeya ngue gui sohmbu bu u. Ne majuañi dí xi ahú, nu'a ra hnini hin da zin ahú, man'da xun ngu ran unbi da nu a 'bu bi zɔn ra pa ran juanbi, xinda gue'a ra hnini Sodoma ne ra hnini Gomorra, bi 'yɛmp'u yá xádi.

¹² Ne bi bɔm bu 'de'mayoho bɔya, bi mba. Hɔnbu go hapu bin 'yo bi xih yu ja'i dí päh yun 'yomfɛni nangue yu ts'oqui bi 'yɔt'e.

¹³ Ne bi hyon a thi xun ngu yu zithu mín 'yohu 'da yu ja'i ne xun ngu yun zāman'u bi gox ra aceite ne bi japi bi zā u.

Rán dɛte ra Xuua Nxixyq

¹⁴ Mí ɔ a ra ts'ut'abi Herodes ngue mí man yu ja'i 'be'a mí ɔt'a ra Jesús bu mí 'yo, ne bi 'yɛmb bɔya:

—Masque gue'a ra Xuua Nxixyq a bi dambɛni, janangue'a i ɔt yun t'ɔt'e ngue i uh rá ts'edi, bi 'yɛna.

¹⁵ Pe nu'u 'da yu ja'i, mi ɛna:

—Ra Elías a ra Jesús.

Ne nu'u 'da i ɛna:

—Ra pøngahya tengu mi 'buh maya'bu.

16 Pe nu ra Herodes 'dat'a im ma, bi 'yena:

—Gue'a ra Xuua Nxixya a ngue dá manda da ts'ecpa rá 'yuga, masque bi dambeni, bi 'yena ra Herodes.

17-18 Nguetho guee ra Herodes bi mbenh'du bá bent ra Xuua, bi du'ti ne bi got'a fadi. Nguetho in cue ra Herodes 'bu mí t'ambi hingui ho a bi 'yot'e ngue xí zin a rá 'bero. Ne nu'bu mí zin'a ra xisu, mi 'bahmi a ra Felipe. Ne nu'a ra Felipe, rán 'yohu zeha a ra Herodes. Ne nu ra xisu i Herodías a. Ne gue'a ra Xuua Nxixya bin yaui ra Herodes, bi xifi hingui ho a bi 'yot'e. Him bi 'yomanho ra Herodes buya, janangue bi manda dí cot'a fadi ra Xuua Nxixya.

19 Ne a ra Herodías bin cue ne emme honi 'beru dí hyo a ra Xuua. Pe him 'bex bi zá bi hyo.

20 Nguetho nu ra Herodes mi paði ra hocja'i a ra Xuua, ne bi xi u yu mbängoxthi njon da japi da yarpu ngue di unba ra Xuua. Ne nu ra Herodes, ja'bu di manda bá ts'inba ra Xuua ngue i nde da 'yö i ts'u rám hman ra Xuua. Ne bi 'yomanho tho madague'bu hinga gátho i paði 'be'a nam bøn'a i man ra Xuua.

21 Nu'bu mi zøn ra rá ngopa ra Herodes, nu ra Herodías buya bi ðini 'beru dí hyo ra Xuua buya. Bi 'yot'a n'da ra ðansihme ra Herodes bá si yám fáts'ihu, ne yá hmudofui ne'u yu ngurpi bu ja ra hái Galilea.

22 Nu'bu min sihme u bi yarpu rá t'ixu ra Herodías, bin nee a ra hmute. Nu ra Herodes ne u gá mi huhmbu bu emme bi numanhop rán hnei ra hmute.

—Nuya gui 'yáqui 'be'a guí nde gui 'yáqui, nugá ga 'da i, bi 'yembi.

23 Ne xö bi 'yembi:

—'Yec'yei Oja majuani ga 'da i 'be'a gui 'yáqui madague a gui 'yac made gátho 'be'a dí pe'ts'ä, bi 'yembi.

24 Nu'a ra hmute buya bi bõni ne bi 'yän'na rá mbe ngue ra Herodías, bi 'yembi:

—'Be'a sä ga äpi, mbe.

Nu'a rá mbe buya bi 'yembi:

—'Yäp'a rá ya ra Xuua Nxixya.

25 Bi mbenga n'dihi ra hmute buya bi 'yemp'a ra Herodes:

—Dí nde 'bexque guehya gui 'dac'a rá ya ra Xuua Nxixya, gui cäcca ra mbohi, bi 'yembi.

26 Nu ra Herodes buya bi du rá mbai 'bu mi 'yö a bi man a ra hmute, pe hingui sä 'be'a da mam buya nguetho hupu ja ran sihme u xí 'yöde 'be'a bim ma ngue ya xi ma majuani di unni 'be'a da t'äpi.

27 Janangue a guehma bi mbenhna n'da ra dofui bá hanba rá ya ra Xuua.

28 Nu'a ra dofui buya bi mba bá secpa rá ya ra Xuua nubu ja ra fadi ne bá cät'a n'da ra mbohi, bi unna ra hmute buya. Nu ra hmute

buya, bi unna rá mbe a rá ya ra Xuua. Ne gue'a bin ja 'bu mi du ra Xuua Nxixya.

29 Nu'bu mí 'yoh yá xädi ra Xuua ngue bi ts'ecpa rá ya, bá e u, bi duspa rá ngoc'yei ne bi mba bi 'yäpu ja ran 'yágui buya.

Bi un ran ts'ihme cät'a mahuqi a ra Jesús

30 Nu'bu jam bá penc u yá xädi a ra Jesús, bi xifi 'be'a gátho xí 'yörpu bin 'yo, ne bi ma 'be'a gátho bi mam bu 'bah yu ja'i 'bu mi xih rám hman Oja u.

31 Nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Ga mbähä ts'u nu n'danni ngue dan säyah ts'u nu, xohma gui yähmbu, bi 'yemp'u. Nguetho xun ngu yu ja'i i søm bu, ni mba ne ní 'yeh, ne xingui ts'u im bongui din sihme u.

32 Janangue a bi hyu ra mbosa u im beñi da zøm bu ma'ueni u gueru da zá dim 'buse u.

33 Pe xun ngu mi'da yu ja'i bi hyant'a ra mbosa bu ni mba ne bi paði i hu bu ra Jesús. Ne bá nexpu ja yá hnini u, ne emme bin ti u ne 'yogua thohe ne m'bet'o bi zøm bu da zøn'a ra mbosa.

34 Nu'bu mi gah ra mbosa ra Jesús ne yá xädi, bi nu xun ngu yu ja'i ya xí zøm bu, ne bi hu'c'u ngue in ja tengu yu de'yo njo'o di jamansu. Ne 'bex bi du'mi bi xih yu ja'i rám hman ra Jesús mahøn'a asta gue'bu go min de.

35-36 Nu'bu min de buya bi t'emp'a ra Jesús:

—Emme bin de ya, ne hinga nan sihme yu ja'i, dami penpu ja yu t'ahmini ya da ðän yu hme bu nguetho ma'ueni ua ne hin'yu 'be'a da zi, bi 'y'en'u yá xädi.

37 Pe nu'a ra Jesús bi 'yena:

—Gue'ahu gui 'uimbu yu ja'i, bi 'yembi.

Ne bi 'y'en'u yá xädi:

—Pe ha gui enje gua tämhbe yociento ra hme ngue ga unhe yu ja'i da zi, bi 'y'en'u.

38 Nu ra Jesús buya bi 'yemp'u:

—Bá nuhu bu hangu yu hme ja bu.

Nu'bu mí paði, bi 'yembi:

—Cät'a mhme ne yoho yu huá ja ua, bi 'y'en u.

39 Ne bi xih puya:

—Dami xihmbu yu ja'i din säya nu i ja yu 'bot'ei.

40 Ne 'darpu bi hyu u n'da ciento, ne 'darpu bi hyu u mi yote ma 'det'a, ne njabu bi 'yot'e gátho u mi'da.

41 Nu'bu mí gun'u cät'a yu hme ne u yoho yu huá ra Jesús, bi ndøs mahets'i, bi 'yap rán japi Oja ne bi xen'u yu hme. Ne u yu huá buya. Nubuya bi un'du yá xädi di darpa yu ja'i.

42 Gátho bin sihme u 'buru ne bin niya xun ho u.

43 Ne nu'bu mí jua'a bi pet'u bi bongui, 'de'mayo 'bøts'e bi yudi.

44 Ne nu'u bin sihme cät'a mahuqi ma 'yohu u.

Ra Jesús bin 'yo maxøts'e bu ja ra dqdehe

45-46 Nu ra Jesús baya bi xih yá xádi m'bet'o da mba u da zòm bu ra hnini Betsaida, ne bi yat'a n'dihi bu ja ra mbosa u baya. Nu ra Jesús him 'bex gue bi mba ne nu'bu min 'yehmbu gátho yu ja'í, bi ndexpu ja ra nyuni bin yáui Oja bu.

47 Nu'bu min xui, ya i 'yo bu ra mbosa bu made ra dehe. Nu ra Jesús mi 'batho bu bán ts'ogui.

48 Ne nu'bu mí hyant'u 'be'a ot'u yá xádi, bi nu ngue xan he'i bu ni 'yon yá mbosa nguetho di costa'a ran dahi a ra mbosa. Ne nu'bu maguembu da hyax puya bá çh ra Jesús bi mba yá xádi, ba 'yo maxòts'e ra dehe. Ne nu'bu mi zadi ena da mi'ts'a ra mbosa.

49-50 Nu'u yá xádi 'bu mi nu bi be'n u: "N'da ra du i mba bu," en'u. Ne emme bi mba u nguetho bin su. Nu'a ra Jesús bi 'yemp'u:

—Guecã o te guím be'mhbu. Damin j-
hyahu, bi 'yemp'u.

51 Ne bi ndexpu ja ra mbosa baya. 'Bex bin he ran dahi, ne emme bi hyonya thoho yá xádi 'bu mi nu 'yo maxòts'e ra dehe ra Jesús, ne bin he n'dihi ran dahi.

52 Bi hyonya thoho nguetho him bi be'ni 'be'a bi nu 'bu mi 'uini' cat'a mahuahi yan 'yohu bu ndenthe, nguetho hinga pa' di xan ho u.

Ra Jesús bi hoc'u yan zãman'u bu ja ra xequi Genesaret

53 Ne bi zòm bu 'danguadi ra dadehe baya, nubu ra häi Genesaret, bi zopu yá mbosa.

54 Nu'bu mi gapu ja ra mbosa, gátho yu ja'í bi ba'gi gue gue'a ra Jesús.

55 Ne nu yu ja'í baya 'bex bi mba bá si yu hyenni, bi zixpu da thoh ra Jesús. Mi oxpu ja yá 'beza 'da, hõnbu go hapu ní nets'i. Ne nu'bu mi thopu ra Jesús bu ja yá häi u,

56 hõnbu go hapu bi thogui, o gue yu t'uhni o gue yu dahni, o gueru ma'ueni yu hnini, ya xí 'bom bu yan zãman'u. Ne gátho bu bi thogui bi si a ra Jesús: "Mada hont'a ni pahni ga thát'i i," bi t'eni. Ne hont'a go to'o bi dãpa rá nyãpahni 'bex bi zã baya.

7

Ra Jesús bi ma nda'a dí ts'onba rá mbui n'dara ja'í

1 Ne bi nexpu Jerusalén 'da yu fariseo ne yu xãnbate nija, bi zòm bu mi 'buh ra Jesús.

2 Ne bi nu 'da yá xádi ra Jesús i sihme ne hin nin xu'ye tengu rán xu'ye bi zãnzehe yan t'etizehe u. Ne bi 'yembi ot ra ts'oqui u.

3 Nguetho nu'u yu fariseo ne gátho mi'da ma mijudiohe emme i tenda'u yan t'edi yu dác'yei. Ne nu'bu hin nin xu'ye tengu man yan t'edi, ya hin din sihme 'bu.

4 Ne ngutho 'bu xpá mbenga tai, him 'bex gue i sihme, 'be din xu'ye xan ho tengu yan t'edizehe i ten'du. Ne man'da xan ngu yan

sat'i i ten'du, tengu yan t'edi yu dác'yei. Yan sat'i ngue yu tasa, ne yu xaro, ne yu t'egui, ne yám 'be't'e yu t'ots'i.

5 Janangue nu yu fariseo ne yu xãnbate nija bi 'yãna ra Jesús:

—Hanja u ni xádi hingui ten yan t'edi yu dác'yei ne i sihme ne hin nin xu'ye, bi 'yemp'u.

6 Bi dah ra Jesús, bi 'yemp'u:

—Nu'ahu yoho nin 'yomfënihu, bi 'yemp'u.

Ne majuani bi man ra Isaias nangueehu 'bu mim pongahya, bi 'yena:

Nuya yu ja'í nangue yá nde i escagui, pe maxòts'e thoho, hinga gátho mbo yá mbui im bengu.

7 Sãti thoho i escagui nguetho hont'u

yan t'edi zehẽ i xãmba u mi'da,

i çn Oja, bi 'yẽn a ra Isaias, bi 'yẽn a ra Jesús.

8 Gue'a gá 'yõthu a nguetho gá hiehmbu yan t'edi Oja ne gá tenhdu yan nt'edi zehẽ yu ja'í nangue yan sat'i yu xaro, ne yu tasa ne xan ngu mi'da guí õthu, bi 'yemp'u.

9 Ne man'da bi xi u, bi 'yemp'u:

—Ne hont'a ram fe'ts'i guí õthu nangue yan t'edi Oja, tengu 'bu nte di muui, nguetho hont'u nin t'edi zehẽhu guí nde guí tenhdu.

10 Gue'a gní festahu rán t'edi Oja bi xi a ra Moisés a guí õthu, nguetho nu a ra Moisés bi 'yena: "Guí numansu ni tahu ne ni mbehu" Ne man'da ram hma bi ma: "Nu'a to'o da zan rá ta o gue rá mbe, jatho da tho a."

11-12 Pe nu'ahu 'dan'yo thoho guí mamhbu ngue guí emhbu hing ra ts'oqui 'bu bi yarba Oja a mi ja ngue xtã mbãx a rá mbe o gue rá ta n'da man 'yohu. Ne hin gá xihmbu ngue him bi numansu yá ta 'bu ngubu bi 'yot'e.

13 Gue'a gní combahu rám hman Oja a, nangue ni t'ec'yei zehẽhu guí xãnbahu mi'da yu ja'í. Ne xan ngu mi'da guí õthu, bi 'yemp'u yu fariseo a ra Jesús.

14 Ne nubuya bi zohni gátho yu ja'í bi 'yemp'u:

—Dami 'yõhmbu, gátho ahũ, ne dami pahmbu na ga xi ahũ ya.

15 Hin'yu 'be'a da yarpu mbo rá mbui n'da, gue di ts'onba bu, pegue nu'a ní bõm bu ja rá mbui n'da gue a dí ts'onba rá ja'í n'da a.

16 Hont'a go to'o ja yá zagu bi 'yõ a díim mangã, bi 'yemp'u yu ja'í a ra Jesús.

17 Ne bi 'uepu 'buh yu ja'í a ra Jesús, bi mbãhá yá xádi bu ja ra ngu. Ne nubuya bi 'yan'du yá xádi:

—'Be'a gue na mbõn'a ran t'uti gá ma.

18 Ne bi 'yemp'u yá xádi baya:

—Ha ne ahũ hin guí pahmbu a dá mangã. Ha hin guí pahmbu hin'yu 'be'a da yarpu mbo rá mbui n'da, gue hinga gue'a dí ts'onba bu a.

19 Nguetho nu'a 'be'a gátho i si n'da, hin din zam bu rá mbui n'da, pe da mba bu rá foho n'da ne da thotho a, bi 'yẽn a ra Jesús.

Ngubu bi man ra Jesús i ndepe da fa' di ngue xan ho 'be'a gátho i ja ua ngue da zi n'da.

20 Ne mi ɛn'a ra Jesús:
—Nu'a ní bøm bu rá mbui n'da ra ja'i, gue a dí ts'on'a n'da a.

21 Nguetho nubu ja yá mbui yu ja'i ní bøm bu gátho yu ts'on'yomfɛni, ne'bu i 'yomt'ɛni thoho n'da, ne'bu di 'yomt'ɛniba n'da ra xisu ne i 'buh rá xisu, ne'bu i haçpa rá te rá mijá'ui.

22 Ne'bu ɔt' ram ɛ, ne'bu ɔt' ran ts'iyate, ne'bu nzai ɔt ran ts'o, ne'bu i háte, ne'bu ra 'yašá o gue ran ts'eya, o gue yun c'ate, o gue yun 'yɛts'i, o gue'bu i ɔt'e tengu 'bu hin'yun rán 'yomfɛni n'da.

23 Gue'u gátho ní bøm bu yá mbui yu ja'i ne gue'u ní ts'onba yá mbui yu ja'i u, bi 'yɛmp'u yá xádi ra Jesús.

N'da ra xisu ngue hing yu judío bi 'yɛç'yei ra Jesús

24 Nu'bu mi jua a bin yañu yá xádi a ra Jesús, bi mbähä bu ra xequi yu hnini Tiro ne Sidón. Ne nu'bu mi ðini hapu din säya bi nde ngue njon da baði, pe njam'bu bi zä bin 'yagu.

25-26 Nguetho 'bex bi zøm bu n'da ra xisu mi 'bu a n'da rá t'ixu min 'youi ra zithu. Bi zøm bu ngue ya xi 'yode nangue rá ts'edi ra Jesús. Nu ra xisu, hin ma mijudíohe a, ra mengu bu ra xequi Sirofenicia. Bin ðanyahmu bu ja rá gua ra Jesús ne nts'edi bi 'yap ra mate ngue da hyonba thi a ra zithu in 'youi a rá t'ixu.

27 Nu'a ra Jesús bi 'yɛmbi:
—Hin nin säui ga ɔt'a a guim ma nguetho him ma menguh. Tenguþoho bu ja n'da ra ngu hin rán sähu rá mbuði da t'in u yu t'u'yo, yá mbuði u go yu t'uhni, bi 'yɛmbi.

28 Bi ða a ra xisu buya:
—Majuani guim ma, gra Hmu, pe ne'u yu t'u'yo i sip yá xeni yu ts'ant'u i hepu 'bimɛxa.

29 Nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'a:
—Xun ho ngue ngubä gá ɛni, janangue nu ra zithu min 'youi ni t'ixu ya bi bœni. Ni mba ya.

30 Nu'bu mi zøm bu rá ngu bi nu a rá t'ixu 'bem bu ja rá oi, ya xi 'ue a ra zithu buya.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohu i gogu ne i 'bare

31 Ne bi bøm bu ra häi Tiro a ra Jesús bi thotho bu ra hnini Sidón, nepu yu hnini ra häi Decápolis, ne bi zøm bu ja ra ðadehe Galilea mahøn'a.

32 Bá ts'inba n'da ra gogu ne i 'bare, bi t'ap ra mate ra Jesús da dospa rá yá a.

33 Nu'a ra Jesús bi zixa ra gogu bu ma'ueni ts'u nguere njongui 'buh yu ja'i, ne bi ðimba rá saha bu ja yá zagu, ne nu rá jini bi gospa rá jani.

34 Ne nubuya, bi ndøts' mahɛts'i a ra Jesús ne bin ga'ts'i ne bi 'yɛna:

—Efata, bi 'yɛn a ra Jesús.
Nu'a i nde da ma: “Dami xoqui.”

35 Ne 'bex bi xoh yá zagu, ne bi xoh rá nde ne bin yá xun ho buya.

36 Nu ra Jesús buya nts'edi bi xifi njon da xifi 'be'a bi 'yørpe. Pe nu'bu mi sifi hin da ma pe man'da bi ma.

37 Ne gátho u bi xifi ɛmme bi hyonya thoho u, ne bi 'yɛn'u:

—Xøgue xun ho tho gátho i ɔt'a ra Jesús. Di jap yu gogu da 'yøhnahya ne di japi din yá yu gore, bi 'yɛn u.

8

Ra Jesús bi un ran ts'ihmε u goho mahuqi

1 Nu'u yu pa u, xun ngu yu ja'i bim peti mahøn'a bu ma'ueni mi 'buh ra Jesús, ne nte mi ja bu 'be'a da zi, nguetho ma'ueni bu. Janangue a bi zohn'da yá xádi ra Jesús ne bi 'yɛmp'u:

2 —Nhuçate tho yu ja'i nguetho ná hyupa dí 'buhmbu ua ya, ne hin'yun da zi.

3 Ne nu'bu ga penpu yá ngu yu ja'i ngue ban sihme bu masque da güent ra thuhu bu 'yu nguetho nu'u 'da yabu bá nets'i, bi 'yɛn a ra Jesús.

4 Bi ða u yá xádi buya:
—Ma'ueni ua, hapu da zä da thün a da zi ya 'bucau.

5 Nu ra Jesús bi 'yan'du:
—Hangu yu hme guí çahu, bi 'yɛmp'u.
—Yotomhme, bi 'yɛn u.

6 Nu ra Jesús buya bi xifi da hyupu häi yu ja'i. Ne bi hyan u yotomhme bi 'yap ra jamadi Oja ne bi xem buya, bi un'du yá xádi di darpa u yu ja'i i hupu.

7 Ne yu t'ahuq mi çu u, bi japi ne bi un'du yá xádi buya bi darpa yu ja'i hupu.

8 Gátho bin sihme u ne bin niya xun ho. Ne nu'bu mi mba ma peti u bi bongui, bin ja yoto 'bøts'e.

9 Ne nu'u bin sihme mi jua'i goho mahuqi. Ne nubuya, bi xih yu ja'i da mba yá ngu.

10 Ne bi yarpu ja ra mbosa ra Jesús buya ne yá xádi, bi zøm bu ra häi Dalmanuta.

Yu fariseo i ap ra hmɛpya a ra Jesús

11 'Bex bi zøm bu yu fariseo buya bi zä ra Jesús 'bu majuani Oja bi un rá ts'edi ne bi 'yap yu hmɛpya mahɛts'i.

12 Pe nu ra Jesús bin ga'ts'i, bi du rá mbui nguetho guexta'a hingui ɛç'yei gue ja rá ts'edi, ne bi 'yɛmp'u:

—Hanja ngue guexta'a guí äju yu hmɛpya. Majuani dí xi ahü hin te ma hmɛpya ga ut'ahu ya.

13 Ne bi zoru u buya, bi mba bi yarpu ja ra mbosa mahøn'a u, bi mba bu 'danguadi.

Yu xádi ra Jesús bi xifi di jamansu nangue yun xádi yu fariseo

14 Pe nu yá xádi ra Jesús bi pumbɛni him bi hyax ra hme. Ne hønt'a zi n'dam hme mi o bu ja ra mbosa.

¹⁵ N'da ran t'uti bi xih yá xádi ra Jesús ne bi 'yɛmbi:

—Dami jamansuhɛ nangue rá íxi yɛ fariseo ne rá íxi ra Herodes, bi 'yɛmp'ɛ.

¹⁶ Pɛ yá xádi buya sá bin 'yɛmzɛhe n'da ngu n'da ɛ:

—Masque i xijɛ nguetho him bá hɛhɛ ra hmɛ.

¹⁷ Pɛ nu ra Jesús 'bex bi baɗi ngue him mi pa ɛ ngue gue'ɛ yán t'ɔt'e yɛ fariseo ne'ɛ mi ten ra Herodes bi xifi, ne bi 'yɛmp'ɛ:

—Ha gue'a gnín 'yánhɛɛ a, ngue nte bá hɛhɛ ra hmɛ. Hin gadin 'yomfɛniɛh, xɛm me tho ni mbáihɛ.

¹⁸ Ja ni dáhɛ ne hin guím bɛmhɛbɛ 'be'a gá nuhɛ, ja ni zaguhɛ ne hin guím bɛmhɛbɛ a gá 'yɔhmbɛ.

¹⁹ Ne nu'bu má xengá cut'a yɛ hmɛ dá japi bin xandi janangue bin niyaɗ xɛn ho cut'a mahuɗhi dá 'uɛngá, ha'mi 'bɔts'e yɛ xɛqui gá pethɛ thɛ.

Ne bi 'yɛn ɛ:

—'De'mayo 'bɔts'e.

²⁰ Ne nu'bu má xengá yoto yɛ hmɛ dá japi bin xandi janangue a bin niyaɗ xɛn ho goho mahuɗhi dá 'uɛngá, ha'mi 'bɔts'e gá pethɛ yɛ xɛqui thɛ.

Ne bi 'yɛn'ɛ:

—Yoto 'bɔts'e.

²¹ —Ha guexta'a hin guí paɗhmbɛ a díim mangá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ra xáda bu ra hnini Betsaida

²² Nu'bu mi zɔm bu ra hnini Betsaida ra Jesús ne yá xádi, 'bex bá ts'inba n'da ra xáda, ne bi t'áp ra mate da dádi.

²³ Nu ra Jesús buya bi benba rá 'yɛ ra xáda ne bi zix bu ma'ueni ts'ɛ ra hnini. Bi zorpa yá dá ne bi dáɗpa yá xidá, ne nubaya bi 'yán 'bu in nu ts'ɛ ran nequi.

²⁴ Ne nu'bu mín hanní ra xáda bi 'yɛna:

—Dín nugá yɛ ja'í ya, ɛna yɛ za, pɛ i 'yo, bi 'yɛna.

²⁵ Ne bi dáɗpa yá dá mahɔn'a ne bi japi bi nu xɛn ho ran nequi buya.

²⁶ Ne nu ra Jesús buya bi mbenpu rá ngu bi 'yɛmbi:

—Hin gui mba bu hnini ne njo'o to gui xifi nangue a dá ɔt'e'e, bi 'yɛmp'a mí xáda.

Ra Pedro bi ma gue gue'a rá Thahni Oja ra Jesús

²⁷ Ne nu'bu mi bɔm bu ra hnini Betsaida a ra Jesús ne yá xádi, bi mbáhá bu ja yɛ hnini ra xɛqui Cesarea Filipino. Nu'bu mi mba bu 'yu bi 'yán'ndu yá xádi ne bi 'yɛmp'ɛ:

—'Be'a i man yɛ ja'í nanguecá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁸ Ne nu'ɛ bi dáti:

—ɛn ɛ 'da yɛ ja'í gue'e grá Xuua Nxixya. Ne nu'ɛ mí'da i ɛn ɛ gue'e grá Elías. Ne mí'da i ɛn

ɛ, gue'e 'da ɛ yɛ pɔngahya mi 'bɛh maya'bu, bi 'yɛn ɛ yá xádi.

²⁹ Nu ra Jesús bi 'yánzɛhe yá xádi mahɔn'a:

—Xi ahɛ, 'be'a guí mamhbɛ nanguecá.

'Bex bi dá a ra Pedro, bi 'yɛmbi:

—Nu'í gue'e grá Cristo, rá Thahni i Oja, bi 'yɛn'a.

³⁰ Ne nu'a ra Jesús bi hɛcua yá xádi ngue hin da ma to'o a.

Bi man ra Jesús nangue rán dɛtɛzɛhe

³¹ Nu ra Jesús bi dɛ'mi bi xi ɛ yá xádi 'be'a da t'ɔrpe ngue gue'a bin ja'í ua ja ra ximhái a, ne bi xi'ɛ ngue hin da numanho ma ngurbihe yɛ dáɗ'yei, ne yɛ ngurba mbája ne yɛ xánbate nija, ne bi xi ɛ jatho da nu xɛn ngu ran ɛnbi ne da tho, ne da dámbɛni 'bu ná hyupa.

³² Ne bi xifi xɛn ho 'be'a da t'ɔrpe, hin'yɛ 'be'a bi gɔn'du. Pɛ nu ra Pedro bi zixmanhɛ ne bi hɛɛpi, bi 'yɛmbi:

—Njon gui japi da bent'í i, damin yaɛni, bi 'yɛmbi.

³³ Nu ra Jesús bi hyand bu mi 'báh mí'da yá xádi 'bu mi 'yɛmp'a ra Pedro:

—Dami 'uegue nangue ma hmigá grá zɛthɛ Satanás. Nu'í hingui sá guim bɛni tengu im bɛn Oja, hɔnt'a guim bɛn a guín nu ua ja ra ximhái, bi 'yɛmbi.

³⁴ Nu'a ra Jesús buya bi zohn'du yɛ ja'í ne yá xádi ne bi 'yɛmp'ɛ:

Hɔnt'a go to'o i nde da dɛngui, hin da zán zɛhe 'be'a da 'yɔt'e ne da hyát yɛn ɛnbi madage da tho, ne da bɛni tengu díim bengá.

³⁵ Nguetho nu'ɛ to'o i su da du nanguecá, pɛ gátho yɛ pa da nu ran ɛnbi mazáɛ ɛ, pɛ nu'ɛ hingui su da du nanguecá ne nangue mam hmangá, gátho yɛ pa mazáɛ dim 'bu ɛ.

³⁶ Hin'yɛ 'be'a xɛn ho da nu ɛ yɛ ja'í 'bu xti peti gátho 'be'a i ja ua ja ra ximhái, ne hɔnt'a ran ɛnbi mazáɛ da nu ɛ.

³⁷ Hin'yɛ 'be'a sá da 'yɔt'a n'da ra ja'í ngue da 'yɛna di pɔɛ rá te, bi 'yɛn a ra Jesús.

³⁸ Ne xɔ bi 'yɛna:

—Ne nu'a to'o i pɛ'ts' rá sá nanguecá ne nangue mam hmangá bu 'bu ɛ hingui ɛɛ'yei Oja, necá ngue dán ja'igá ua ja ra ximhái, xín ga ɛmbi má t'uhni 'bu rán zegui ra pa a, 'bu bá pengá mahɔn'a. Ne dín jagá rá ts'edi ma Ta bu mahɛts'i ne gátho yám 'behni ban 'yohɛ 'bu bá ɛcá mahɔn'a, bi 'yɛn a ra Jesús.

9

Ra Jesús bim pá a n'da ora bu ja ra nyuni

¹ Ne man'da bi xi ɛ, bi 'yɛmbi:

—Majuɛni dí xi ahɛ, 'bu i 'da ahɛ ngue hin gní tuhɛ 'bu bi dɛ'mi di manda ua rá ts'edi Oja.

² Nu'bu mi tho'a n'dato pa xím man ra Jesús na, bi zixa ra Pedro ne'a ra Jacobo ne ra Xuua bu ma'ueni bu bi ja n'da ra t'ɔhɔ xɛn

hęts'i. Nu'bu mí zom bu, bi nu yá xádi bim pá'a ra Jesús.

³ Ne rá pahni bim pádi bi feɣni, ne emme bi t'axqui xinda gue'u gátho mi'da t'ęmbi xan t'axi.

⁴ Ne bi nequi bu ra Elías n'youi ra Moisés, bin yađu ra Jesús, mi 'buh maya'bu u.

⁵ Nu ra Pedro buya bi xih ra Jesús:

—Ma xánbate i, xan ho ngue gátho dí 'buhmbu ua ya, bi 'yęna. Ga hohmbe hyu yu t'angu. N'da'e ne n'da Moisés, ne n'da Elías, bi 'yęna.

⁶ Ngubu bi ma nguetho him mi pađi 'be'a bi ma nguetho emme bi mbidi.

⁷ Ne nubuya, bá ęh yu güi bi gomp'u mi 'bá u ne bi 'yø a n'da ra nde u ngue bin ya bu ja yu güi, bi 'yęna:

—Guehna ma Ts'ant'u emme dadí huęqui, dami 'yomanhohu 'be'a da man na, bi 'yęn a ra nde bin ya.

⁸ Ne nu'bu min hanni u yá xádi ra Jesús, njon mam bi nu, hont'a ra Jesús bi nu i 'bäpu.

⁹ Ne nu'bu mi gađu ja ra t'ohø, bi 'yęmp'u yá xádi ngue njo'o to da xifi 'be'a xi nu bu, jague'bu bi dambęnise a ra Jesús gue nu'a bin ja'i ua ja ra ximhäi a.

¹⁰ Janangue a bi ęntho a ram hma bi sifi ne him bi ma. Ne bin 'yänzehe ne bin 'yęmp'u:

—Be'a ní mba a ram hma bi ma ra Jesús ngue da dambęni.

¹¹ Ne bi 'yän'na ra Jesús u buya:

—'Be'a ní mba a i man yu xánbate niја ngue jatho duam 'bet'o ra Elías ne m'bejua ra Cristo, bi 'yęmbi.

¹² Mi da a ra Jesús, bi 'yęmp'u:

—Majuani im man u, bam 'bet'o ra Elías di hoqui gátho 'be'a ja ua. Ne ha guim bęmhbu 'be'a man ráh hman Oja ngue din ja buya, ngue da zoh man'da din ja'i ua ja ra ximhäi, da nu xan ngu ran unbi ne da t'ęmbi nte di muui.

¹³ Pe dí xi ahu ngue bi zocua a gue bi thocpa rá 'befi ra Elías, ne bi 'yørpe gátho mí ndese yu ja'i da 'yørpe, tengu nt'o't'i nangue a, bi 'yęna.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ra t'uhni min 'youi ra zıtho

¹⁴ Ne nu'bu mí zørp 'buh mi'da yá xádi bi nu n'da munts'i yu ja'i ngue madi the'ts'u. Ne nu'bu 'da yu xánbate niја ngue madin junthu yu xädizehe ra Jesús.

¹⁵ Gátho yu ja'i mi 'buđu bi hyonya thoho 'bu min nu ba ępu ra Jesús ne bin 'yęmp'u: "Be'a din ja ya." Ne 'bex bin tihi bi mba bí zengua.

¹⁶ Ne nu ra Jesús bi 'yän'du ne bi 'yęmp'u:

—'Be'a gue gnín junthu, bi 'yęmp'u.

¹⁷ 'Bex bi da a n'da ran 'yohu mín 'yohu yu ja'i:

—Xánbate i, nugä bá sigä ua n'da ma ts'ant'u ngue in 'youi ra zıtho di japi i gore.

¹⁸ Ne hønbu go hapu i sits'i, ne i huą'ts'i, ne i pøn yu fęgui rá nde buya. Ne di cuxt' yá ts'i ne di bocabi. Ne dá xi u ni xádi buya gue da hyønba thi ra zıtho pe him bi zä, bi 'yęn'a.

¹⁹ Nu'a ra Jesús bi 'yęmp'a:

—Nu'ehu guexta a hin gui ęc'yehu 'be'a dí xi ahü. Ha'mi pa ngue ga tøp'a thoho ahü ngue gui 'yęc'yęigahu. Nu'a ni ts'ant'u ba singa ya, bi 'yęn'a ra Jesús.

²⁰ Bá ts'i buya. Nu'a ra zıtho 'bu mi nu ra Jesús 'bex bi deha häi ra ts'ant'u min 'youi. Ne nu'bu mi zo bu häi din dađ buya, ne i pøn yu fęgui rá nde.

²¹ Nu ra Jesús bi 'yän'na rá ta ra ts'ant'u:

—Man jam'bu bi mbüdi.

Bi da a rá ta ra ts'ant'u buya:

—Bi mbü 'bu min t'uhni.

²² Ne xan ngu yu niđi di japi i apu ja ra sibi nepu po ra dehe 'bu i 'yo bu, i nde dí du a. Nu'bu da zä, dami zec'be gui huęga'be, bi 'yęmbi.

²³ Nu ra Jesús bi dađi:

—Hađa, nu'bu gui ęc'yei gue i ja ma ts'edi. Gátho din ja a da nde n'da ra ja'i 'bu i ęc'yei i ja rá ts'edi Oja, bi 'yęmbi.

²⁴ Nu'a rá ta ra t'uhni 'bex bi dađi nts'edi:

—Majuani dí ęc'yei pe dami jaqui man'da ga ęc'yei xan ho, bi 'yęna.

²⁵ Ne min nu ra Jesús, man'da ni zøtho yu ja'i, janangue a 'bex bi hyøn a thi ra zıtho min 'youi ra ts'ant'u, bi 'yęmbi:

—Grá gore zıtho ne grá gogu, dami pøm bu ne him man gui carpu rá mbüi na ra ts'ant'u, bi 'yęmbi.

²⁶ Ne nu'a ra zıtho bi mbafi ne nts'edi bi huąspa rá ja'i ra t'uhni, ne bi bøm buya. Nu'a ra t'uhni bi gohi tengu 'bu xi du. Ne xan ngu u ęna: "Bi du."

²⁷ Pe nu'a ra Jesús bi benba rá 'ye, ne bi xots'i, ne bim 'bäh ra t'uhni buya.

²⁸ Ne bi mbähä yá xádi ra Jesús bu ja ra ngu buya. Nu'bu mí zom bu bi 'yän bu ma'ueni ts'u:

—Hanja him bi zä dá hømhbe thi ra zıtho min 'youi ra t'uhni, bi 'yęn'u yá xádi.

²⁹ Ne nu ra Jesús bi 'yęmp'u:

—Nuna ra zıtho tengu na, hin da zä gui hyømhbü thi 'bu hinga m'bet'o gui 'ye't' nin sihmeu ne emme gan yađu Oja, bi 'yęmp'u yá xádi ra Jesús.

Ra Jesús im ma mahøn'a rán dađe

³⁰ Nu'bu mí bøm bu ra Jesús ne yá xádi, bi mbähä bu Galilea, ne nu ra Jesús njom bi ndepe da bađi ngue i 'yo bu.

³¹ Nguetho mí xänba yá xádi ne mí ęmbi:

—Nugä nque dán ja'igä ua ja ra ximhäi, da mba ma dägä bu ja yá 'ye yun 'yohu ne da thogä. Ne nu'bu dá tu, ga thambęnigä 'bu na hyupa.

³² Pe nu yá xádi him bi bađi 'be'a nam bøn'a bi ma ne mí su da 'yänni.

Nu'a i nde dim 'bet'o din 'yeh'e thoho a

³³ Ne bi zòm bu ja Capernaum buya. Ne nu'bu mi zòm bu ja yá ngu, nu ra Jesús bi 'yän'du yá xádi:

—'Be'a gnín junthü bu 'yu.

³⁴ Ne him bi dá ñ nguetho xin junt pü 'yu, xin 'yänni nangue'a to'o dim 'bet'o.

³⁵ Nu'bu min säya ra Jesús,

—Bá thámhbü ua, bi 'yëmp'ü 'de'mayoho yá xádi. Ne nubuya bi 'yëmp'ü:

—To'o nde di ngarbi da 'yöt'e ngue dim 'bejua thoho ne din 'yeh'e nangue gátho ñ mi'da, bi 'yën'a ra Jesús.

³⁶ Ne nubuya bi japi dim 'bä inde n'da ra t'uhni, ne bi dospa rá xíxi ne bi 'yëmp'ü:

³⁷ —Nu'a te'o i simanho n'da ra t'uhni nangue ma thuhgá, necä i simanhogui. Ne nu'a to'o i simanhogui, hinga hõngdá i simanhogá a pë ne'a Ojá bá pengá ua i simanho a, bi 'yën a ra Jesús.

Nu'a i ten rá ts'edi ra Jesús rámfäts'üi a

³⁸ Nu ra Xuua bi 'yëmp'ü a ra Jesús:

—Xänbate i, xtán nuhe n'da ran 'yohu i ndõn'na ni thuhu 'bu i hõn a thi yu zíthu in 'youi'da yu já'i, ne dá hecpahe, nguetho hin din 'yohu.

³⁹ Pë nu ra Jesús bi 'yëmp'ü:

—Nde'bu hin xqui hecpahu nguetho hin di c'aman'ugá to'o øt' yän t'øt'e mixte nangue ma ts'etigá.

⁴⁰ Ne nu'a to'o i 'bui ngue him man süihu, gue'ü mam fäts'ihü ñ.

⁴¹ Hõnt'a go te'o di 'da ahü ts'ü ra dehe ngue i pädi guí tengahü, majuani di xi ahü i ja 'be'a di un Ojá a nangue ran ho bi 'yöt'ahü, bi 'yën a ra Jesús.

Nu'a da 'yöt' ran ts'o xän ngu ran unbi da nu a

⁴² Ne xõ bi 'yën'a ra Jesús:

—Hõnt'a te'o di 'bepi da 'yöt' ran ts'o n'da ra t'uhni i ñc'yëigui, xän ðtho ran ts'ëmbi da nu a. Man'da xän ñ xinda gue'bu da thurpi rá 'yuga bu ja ra do ngue ra jani xän hyü, ne da t'ën bu mbonthe ja ra dejá.

⁴³ Nu'bu ni 'yehü di ja ahü gui 'yøthü ran ts'o, xän ho 'bu gui 'yøthü tengu 'bu gui hyeju. Madague gan do'yehü pëgue gui tñmhü ra te mazá, xinda gue'bu di ja yoho ni 'yehü ne gui nuhü ran unbi mazá guerpü ja ra sibi njám'bu i huët'i.

⁴⁴ Xän ðtho guin nuhü bu 'bu, tengu tho 'bu i sa a ni ngõhü yu zu'ue, ne njám'bu din hë a di zapi gátho yu pa, ne tengu 'bu n'da ra sibi njám'bu da huët'i.

⁴⁵ O nu'bu ni guahü di ja ahü gui 'yøthü ran ts'o, xän ho 'bu gui 'yøthü tengu 'bu gui hyeju. Madague gan doguahü pëgue gui tñmhü ra te mazá xinda gue'bu di ja yoho ni guahü ne gui nuhü ran unbi mazá.

⁴⁶ Xän ðtho guin nuhü bu 'bu, tengu tho n'da ra du ngue 'büh yá zu'ue sap yá ngõ ne

njám'bu din hë a ni zapi gátho yu pa, ne tengu 'bu n'da ra sibi njám'bu da huët'i.

⁴⁷ O nu'bu ni dähü di ja ahü gui 'yøthü ran ts'o, xän ho 'bu gui 'yøthü tengu 'bu gui hyähmbü. Madague gan 'dadá thohohü, pëgue gui cüthü bu di manda rá ts'edi Ojá, xinda gue'bu di ja yoho ni dähü ne gui nuhü ran unbi mazá.

⁴⁸ Xän ðtho guin nuhü bu 'bu, tengu tho n'da ra du ngue 'büh yá zu'ue sap yá ngõ ne njám'bu din hë a ni zapi gátho yu pa, ne tengu 'bu n'da ra sibi njám'bu da huët'i.

⁴⁹ Gátho ahü din ja ahü yän unbi 'dahma gui pømanhohü, tengu tho yu 'bøts'e din t'un Ojá i pa ma japi ra ð ngue da bõmanho.

⁵⁰ Nu ra ð xän ho. Pë nu'bu bi 'bëh rá ts'edi ya hin'yü 'be'a sä dín hoqui. Ne ngutho ahü o guidi jafü gui 'behmbü ran ho i ja ahü. Pë guim 'bëmanhohü ni mija'ihü.

10

Ra Jesús bi ma njon da hyeh rá xisu

¹ Nu'bu mam bá epü Capernaum ra Jesús bi zòm bu ra xequi Judea, ne bin 'yo bu rá nyani ra häi Judea nepü 'danguadi ra dätthe Jordán. Bi mbüh yu já'i bim peti mahõn'a bu mi 'bäh ra Jesús, ne bi xänbi mahõn'a tengu nzá mi øt'e.

² Ne nu'bu mi zòm bu yu fariseo, bi 'yän 'bu da zä da hyeh rá xisu n'da ran'yohü, nguetho i nde da dñbi 'be'a di yáp'a ra Jesús.

³ Nu'bu mi dá a ra Jesús:

—'Be'a mam bu ja rán t'ëdi ra Moisés nangue ran hyegui.

⁴ Bi dät'ü yu fariseo buya:

—Nu ra Moisés bi ma ngue nu'bu n'da ran 'yohü in nde da hyeh rá xisu, da t'õrpa ra söcuá ngue ran xuni.

⁵ Nu'bu mi dá a ra Jesús bi 'yëmp'ü:

—Nangue'a xum me ni mbühü janangue a gue a ran t'ëdi bi man ra Moisés a.

⁶ Pë nu'bu rá mbüdi ra ximhäi, Ojá bi zänna n'da ran 'yohü ne rá xisu.

⁷ Janangue a nu'bu n'da ran 'yohü da zin a n'da ra xisu him man i 'yo rá güenda rá ta o gue rá mbe,

⁸ pëgue dim 'bühmi rá xisu ne din ja tengu 'bu n'dan já'litho. Nu mam 'bet'o mi yonjá'i, pë nu'bu bi zini din ja tengu 'bu n'dan já'litho.

⁹ Ne nu'ü di penba Ojá ñ, njon da zä di xunba ñ, bi 'yën a ra Jesús.

¹⁰ M'bejua bi zòm bu ja n'da ra ngu ne bi 'yän'du yá xádi:

—'Be'a nam bõn a gám ma, bi 'yën ñ.

¹¹ Nu ra Jesús bi 'yëmp'ü:

—Gátho te'o da hyeh rá xisu ne da zim man'da, nu'a øt' ra 'yomt'ëni a.

¹² Ne ngutho n'da ra xisu 'bu da hyeh rá ndõ ne da zim man'da ran 'yohü ne'a øt' ra 'yomt'ëni a, bi 'yën a ra Jesús.

Nu ra Jesús i numanho yu t'uhni

13 Nu'u da yu ja'i bi zix yá t'ahni bu 'buh ra Jesús, i ndepe da dospa yá ya. Pe nu yá xádi bi hecpa u ngue hin da zix yu t'ahni bu 'buh ra Jesús.

14 Nu'bu mi nu ra Jesús 'be'a bi 'yot' yá xádi bin cue buya, ne bi 'yena:

—Dami jafa yu t'ahni ba thocua, 'yo gui corpahu bu, nguetho hont'u to'o da gohi tengu n'da ra t'ahni ngue din unse di manda rá ts'edi Oja, da yurpu di manda rá ts'edi Oja u.

15 Majuani di xi ahú, nu'bu hin gui cohmbu tengu n'da ra t'ahni hin da zá gui cuthu bu di manda rá ts'edi Oja 'bu, bi 'yena ra Jesús.

16 Ne nubuya i thex'u yu t'ahni ne bi dospa yá ya ne bi 'yap rá m fát's'i Oja nangué u.

Ra membeti ts'ant'u bi si a ra te mazai

17 Nu'bu mi bøn'a ra Jesús bu mí 'bui, 'bex bá ε a n'dihi n'da ra ts'ant'u. Bi zapu 'yu, bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús ne bi 'yembi:

—Hoga xānbate i, 'be'a ga øt'ä ngue din jagá ra te mazai, bi 'yena.

18 —Ha guim bēni 'be'a guim ma ngue gui engui xan hogui. Nguetho hont'a Oja xan ho.

19 Ha guí pā u yan t'ēdi Oja ngue i ena: “O guí yomt'ēni, o guí haçpa rá te ni mija'uii, o guim pē, o guí man ya fēhni, hin gan siyate, ne guí numansu ni ta ne ni mbe, ne gue'a man yan t'ēdi a,” bi 'yena ra Jesús.

20 Ne bi da a ra ts'ant'u buya:

—Xānbate i, gātho yan t'ēdi dá øt'ä gue'bu go man t'ahnigā.

21 Nu ra Jesús emme bi huçc 'bu min hyçtui ne bi 'yembi:

—I ja a man'da di 'bedi gui 'yot'e. Ni mba, bá pá 'be'a gātho i ja i, ne gui darpa yu hyoya ni mbeti buya. Ne din ja a 'be'a m'be'ts'i bu mahçts'i gue di muui. Ne nubuya ba çhe gui tengui, ne gui hyät' yan unbi madague gui tu, bi 'yembi.

22 Pe nu ra ts'ant'u bi du rá mbui 'bu mi 'yø a bi man a ra Jesús nguetho emme ra membeti a. Janangue a bi 'uetho.

23 Nu ra Jesús bi hyant'u gātho mi 'bāpu ne bi xih yá xádi buya:

—Emme xan hej n'da ra membeti da yurpu di manda rá ts'edi Oja, bi 'yena.

24 Ne nu yá xádi bi hyonya thoho a bi man ra Jesús. Pe nu ra Jesús xø bi 'yemp'u yá xádi mahøn'a:

—Ma zu t'ahni ahú, xan hej da yurpu di manda rá ts'edi Oja n'da 'bu i hu rá mbui nangué ra mbeti.

25 Man'da hingui hej ra camello da yurpu ja rá zagu ra 'yofani, xinda gue n'da ra membeti da yurpu di manda rá ts'edi Oja, bi 'yemp'u.

26 Ne xø man'da bi hyonya tho u yá xádi ne bin 'yemzehe u:

—To'o maha da zā da ðin a ra te mazai 'bu, bi 'yena u.

27 Nu ra Jesús bin hyçthu yá xádi ne bi 'yemp'u:

—Hingui sá da ðinse ra te mazai n'da ra ja'i pe nu Oja gātho da zā da 'yot'e, bi 'yena ra Jesús.

28 Nu ra Pedro buya bi 'yemp'a ra Jesús:

—Nugāhe, gātho 'be'a mi jaje xtá sohmbe ne dá ten'nahe.

29-30 —Majuani, en a ra Jesús, ne dí xi ahú ya, hont'a go to'o bi zoh rá ngu, o gue yá cu, o gue rá ta, o gue rá mbe, o gue rá xisu, o gue yá t'ahni, o gue yá häi, ngue da ðengui, pe emme man'da xan ngu din ja ngue yá ngu, o gue yan 'yohu, o gue yan ju, o gue yá mbe, o gue yá t'ahni, o gue yá häi, xinda gue u gātho mi ja mam 'bet'o, pe ne u yan unbi da nu, ne da nu ran ho gātho yu pa mazai 'bu rán zeçgui ra pa.

31 Ne xan ngu u mi 'bet'o dim 'bejua ne nu u mi 'bejua dim 'bet'o u, bi 'yena ra Jesús.

Ra Jesús bi ma mahøn'a rán dçte

32 Nu'bu mi mba bu 'yu Jerusalén ra Jesús, xan ngu yu ja'i bi ðenni. Nu ra Jesús mi 'bet'o, min 'yohu yá xádi, ne mí 'bejua yu ja'i. Ne min su u yá xádi, midi hyonya thoho u ngue nde da mba bu Jerusalén ra Jesús. Ne nu ra Jesús bi zix bu ma ueni ts'u yá xádi nde da xifi 'be'a da t'ørpe.

33 Ne bi 'yemp'u:

—Nuya ná mbähä bu Jerusalén. Ne nugä ngue dán ja'igä ua ja a ximhäi, da mba ma dägä bu 'buh yu ngurpa mbäjä ne u yu xānbate nijä, ne da 'yørçä ran juanbi u ngue ga tu, ne di dägä bu 'bu u him ma mijudiohu.

34 Ne da mba nthengui ne da mba m'be'migui, ne da mba nts'ots'igä, ne da thogui. Pe nu'bu ná hyupa ga thāmbenigä, bi 'yemp'u yá xádi.

Äh ra mate ra Jacobo ne ra Xuua

35 Nu ra Jacobo ne ra Xuua, yá ts'ant'u ra Zebedeo, man'da bi hyäm bu mí 'bäh ra Jesús ne bi 'yembi:

—N'da ra mate dí nde ga ä'a'be.

36 Ne nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—'Be'a guí nde ga øt'auí.

37 Ne bi 'yemp'u buya:

—Dí nde'be 'darpu ga huhmbu ngue 'da xtá hutho'be bu ja ni mexa 'bu gán ts'at'abi, bi 'yembi.

38 Ne nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Nu'auí, hin gui pāhmi 'be'a nam bøn'a guí ähmi. Ha da zā ne'auí gui säui ran unbi ga sägä. Ha da zā ne auí gui hyät'ui ra dumbui ga hä't'ä.

39 —Da zā, bi 'yena u.

Ne nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Majuani, nu ran unbi ga sägä gui säui a, ne nu a ra dumbui ga hä't'ä ne auí gui hyät'ui a.

40 Pe hinga gue'a man t'ēdigä gam mangä to'o dan hyuhmbe bu ja ma mexa. Peçue

gue'a Ojã di un ran t'ëdi to'o xan zãnni, bi 'yë'n a ra Jesús.

⁴¹ Nu'bu mi 'yø u yá mixãdihũ 'be'a bi man ra Jacobo ne ra Xuua, bi mbudi bin cue u.

⁴² Janangue'a nu ra Jesús bi 'yëmp'u gãtho 'de'mayoho yá xãdi buya:

—Nu'u i ja yá ts'ëdi ua ja ra hãi emme xun hej i ørpa u to'o di manda u, ne emme din 'yëx'u.

⁴³ Pe nu'ahũ hinga ngubũ gui 'yøthũ. Pe hont'a go to'o da nde din ja rán t'ëdi xun ho, pegue jatho din 'yëhe ngue gãtho mi'da.

⁴⁴ Ne nu'bu 'bu a n'da ahũ ngue i nde dim 'bet'o, pegue din 'yëhe thoho ngue gãtho mi'da.

⁴⁵ Tengu thohogã, ngue dán ja'igã ua ja ra ximhãi, him bá ëcã ngue dam hmugã, pe bá ëcã ngue dan 'yëhe thohogã, ne ga dã ma te gan yãnba yá te yu ja'i, bi 'yë'n'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hoc'a ra xãdã i Bartimeo a

⁴⁶ Ne mi thopũ ja ra hnini Jericó ra Jesús ne yá xãdi, n'yohũ xun ngu yu ja'i. Ne mi hupũ nden'yu n'da ra xãdã rá thuhu ra Bartimeo, rá ts'unt'a ra Timeo. Mí ãh ra mbeti a.

⁴⁷ Ne nu'bu mi 'yøde ngue gue'a ra Jesús ra mengu Nazaret ní mba bu, bi mba't'i, bi 'yëmbi:

—Hague Jesús, rám bom'beto i ra David, dami huëgui, bi 'yëna.

⁴⁸ Pe nu yu ja'i bi hecpi, bi xifi din he. Pe nu'a ra xãdã man'da nts'ëdi mbafi:

—Rám bom'beto i ra David, dín ja a nin huëcate nanguécã, bi 'yëna.

⁴⁹ Nu ra Jesús bim 'bãh pũya, bi zonzna ra xãdã. Nu yu ja'i mí 'bejua bi xi a ra xãdã:

—Dami ndants'i, gan johya, nguetho in zon'na i ra Jesús, bi 'yëmp'u.

⁵⁰ Bi tonts'a rá coto ra xãdã buya, bi ndants'i ne bi mba bu mi 'bãh ra Jesús.

⁵¹ Nu'a ra Jesús bi 'yëmp'a:

—'Be'a gui nde ga øt'a i.

Ne nu ra xãdã bi 'yëmbi:

—Xãnbate i, dí nde gui xoga ma dã.

⁵² Ne nu ra Jesús bi 'yëmbi:

—Ni mba, bi zã i nguetho gá 'yëc'yëgui, bi 'yëna.

Ne 'bex bin zø yá dã ne 'bex bi ðen bu ni mba ra Jesús.

11

Bi hyux ra buru a ra Jesús ne bi t'ëspi

¹ Ne mi ts'utho da zøm bu Jerusalén ra Jesús ne u mín 'yohũ. Bin 'yo bu hãmbũ ra hnini Betfagé ne ra hnini Betania, heçpũ ja ra nyuni Olivos. Ne nubũya bi mbëhn'dũ yoho yá xãdi ra Jesús.

² —Ni mbe ne njon nu bí ja ra hnini ne nu'bu gá sømmi, gui tũmmi bu n'da ra buru nthãt'i ngue njo'o to xí hyux'a n'dandj, ne gua xoc pũya ne gua siui ua.

³ Ne nu'bu da t'ë'n'au: “Hanja ngubũ gui øt'ui,” bu da t'ë'n au, gui 'yënu: “Nu'a ra Hmu i honi ne xø ba si'be ua mahøn'a,” gui 'yënu, bi 'yë'n'a ra Jesús.

⁴ Ne bi mba buya, ne bi ðim bu a ra buru, nthãt'i bu ja ra goxthi nguerũ i thoh ra 'yu. Ne bi xoc'u buya.

⁵ Nu'u mi 'bupũ bi 'yë'n'au:

—'Be'a gui øt'ui bu, hanja gui xocui ra buru.

⁶ Nu'u yu xãdi bi ðãt'u ne bi xifi tengu xi xih ra Jesús.

—Dami sixui 'bu, bi t'ëmp'u yu xãdi buya.

⁷ Bá ts'inba a ra buru a ra Jesús buya ne bi mbøh yá coto u bá si ra buru, ngue bi gãspi ne bi hyuxa ra Jesús buya.

⁸ Ne'u yu ja'i bi mbøh yám 'bexøts'e pahni bi ximba bu 'yu, ne nu'u mi'da yu ja'i bi xec yu paxi ne bi mbøcpa bu ja ra 'yu.

⁹ Nu'u mi 'bet'o bu ní mba a ra Jesús, ne u mi 'bejua, gãtho i mba u bi 'yë'n'au:

—Majãpi a bá penhd Ojã, bi 'yë'n'au.

¹⁰ Din ts'ut'abi a tengu tho ma mbombøtãe ra David. Mixte rá ts'ëdi Ojã, bi 'yëm bu ní mba u.

¹¹ Bi yuthũ bu Jerusalén ra Jesús buya. Ne bi yurpũ ja ra ðanjã, ne bi nu 'be'a gãtho i t'ørpũ ne bi bøm buya nguetho ya bin de. Bi mba bu ra hnini Betania ne u 'de'mayoho yá xãdi bi mbãhã.

Ra Jesús him bi numanho ra za him mi zũh yá ndãt'ã

¹² Nu'bu mi hyax buya bi bøm bu Betania ra Jesús, bi mbeng bu Jerusalén. Ne bin tumanthuhu bu 'yu a.

¹³ Ne mi hant'a n'da ra za ja yá paxi, bi mba da nu 'bu i zupũ yá ndãt'o. Pe nu'bu mi zøm bu, nte bi ðim bu, hont'u yá xi nguetho hinga gue'u yu pa i zũh yá ndãt'o, ne sãti tho ja yá xi.

¹⁴ Nu ra Jesús buya bi 'yëmp'a ra za:

—Njãm'bu to da zi mahøn'a u ni ndãt'o, bi 'yëmbi.

Ne bi 'yøh yá xãdi a bi man ra Jesús.

Ra Jesús bi hyøn a thi u yu mbã ne u yu ðãi bu ja ra ðanjã

¹⁵ Ne bi thopũ Jerusalén ra Jesús ne yá xãdi. Ne bi yurpũ ja ra ðanjã mahøn'a. Ne bi hyøn a thi gãtho yu mbã ne yu ðãi mi 'bupũ. Ne bi ndønba yá mexa yam pãmbeti ne yán thuts'i yu mbãt'azũ.

¹⁶ Ne njon di japi da thopũ nijã 'bu i tu yá 'beni.

¹⁷ Ne bi 'yëmp'u yu ja'i buya:

—Ha hinga nt'o't'i bu ja rá søcuq Ojã ngue bi 'yëna: “I thø a ma ngu nguerũ da ðãndegui gãtho yu ja'i 'bucua ja ra ximhãi,” i ãn Ojã, bi 'yë'n a ra Jesús. Pe nu'ahũ, xcã 'yørpahũ tengu 'bu rá hyãdo nguerũ nin yãn u yu be, bi 'yëmp'u buya.

18 Bi 'yø u yu xānbate nijā ne yu ngarpa mbājä 'be'a xi man'a ra Jesús, ne i honi hague dán zā da hyo, nguetho bin su 'bu mi nu gātho yu jā'i madi hyonya thoho nangua a 'be'a bi xānba ra Jesús.

19 Nu'bu min de bi bøm bu a ra Jesús bu ja ra dāhnihi Jerusaleñ ne yú xādi. Bi mbāhä bu ra hnini Betania mahø'n'a.

Bi 'yot'a ra za

20 Nu'bu mi hyax buya bi thoh mahø'n'a bu 'bā a ra za ngue mi ɛna xtān zip yūn dāt'o ra Jesús. Nu'bu mi nu'u, ya xī 'yot'i gātho yú 'yu.

21 Nu ra Pedro buya bi bɛn a xī man ra Jesús ne bi 'yɛmbi:

—Xānbate i, ne nunu ra za gá 'yɛmbi him man'dandj da ts'ip yūn dāt'o ne ya xø 'yot' ya, bi 'yɛn a ra Pedro.

22 Ne nu'bu mi dāh ra Jesús, bi 'yɛmp'u:

—Dami 'yɛc'yɛihū ngue gātho da zā da 'yot' Ojā a xun hɛi.

23 Janangue'a nu'bu ya gá xihmbu n'da ra t'øhø da 'uegue din hyøzche bu ja ra dejā, dīn ja a gá mamhbū 'bu hingui yoho guim bɛmhbu, ne guí pāhmbu majuani gātho sā da 'yot' Ojā a xun hɛi.

24 Janangue'a dí xi ahū ngue nu'bu ja a guí āfū Ojā, dami 'yɛc'yɛihū ngue dí da ahū a guí āfū ne dīn ja a buya.

25 Ne nu'bu guí yāhū Ojā him man guim bɛmhbu a bi 'yot'ahū ni mijā'ihū, gam punbahu u ne'a Ojā di pun'nahū buya.

26 Nguetho nu'bu hin gadim punbahu ni mijā'ihū xinga gue'a ni Tahu bi 'bupū mahɛts'i di pun'nahū, bi 'yɛmp'u yú xādi ra Jesús.

Ran t'anni nangue rán t'ɛdi ra Jesús

27 Bi zøm bu Jerusaleñ ra Jesús ne yú xādi, ne xø bi zøm bu ja ra dānijā. Ne nu yu ngarpa mbājä bi zøm bu mi 'bāh ra Jesús, n'yohū yu xānbate nijā ne yu dāc'yɛi.

28 Nu'u bi 'yān'na ra Jesús:

—To'o bi 'da a ran t'ɛdi guí 'yot'a guí øt'e.

29-30 Ne nu ra Jesús 'bu mi dādi bi 'yɛna:

—Necā ga ān'nahū to'o bi un rán t'ɛdi ra Xuua Nxixyā, hague Ojā uague yu jā'ithoho. Ne nu'bu gá xijā, necā ga xi ahū to'o bi 'dacā man t'ɛdi buya.

31 Nu'u bin 'yɛmzche u buya:

—Xi'bu ga xihmbu ngue gue'a Ojā bi un rán t'ɛdi, ne da 'yɛnju: “Hanja hin gá 'yɛc'yɛihū thā,” da 'yɛnju buya.

32 Ne nu'bu ga ɛmhbu yu jā'i thoho bi un rán t'ɛdi ra Xuua, pɛ hingui sā ga xihmbu tengu a, bi 'yɛn u, nguetho gātho yu jā'i mi ɛspa ra Xuua ne bi 'yɛc'yɛi ngue rá pøngahyā Ojā a.

33 Ne nu'bu mi dā u yu xānbate nijā ne u gātho min 'yohū,

—Hin dí pāhmbu, bi 'yɛntho u.

Nu ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Xinga guecā ga xi ahū to'o bi 'dacā man t'ɛdi, bi 'yɛn'a.

12

Rán t'uti yun ts'ombɛfi

1 Nu ra Jesús 'bex bi dū'mi bi xi a n'da ran t'uti ne bi 'yɛmp'u:

—Nu n'da ran 'yohū bi 'yot'a n'da ra nuāndāt'o, ne bi føt'e ne bi 'ya'ma n'da ra hyāhāi guerpū da 'yot'a n'da ran the'ma guindāt'o, ne bi hyø a n'da ra jādo xun hɛts'i da ndex u da nu rá hāi.

Ne bi hmit'u yu mbɛfi a rá hāi ngue dim pɛpū, ne bi mba n'danni a ran 'yohū.

2 Nu'bu bi zøm ra pa dīn ja u yun dāt'o, bá pɛhna n'da rá 'yɛhɛ ba tu a xī mamhbū di unni.

3 Pɛ nu'u yu mbɛfi bi bent'a ra 'yɛhɛ, ne bi mbe'mi ne bi mbenthoho buya ne nte bi unni.

4 Nu rá mbeti ra nuāndāt'ā bá pɛhn man'da rá 'yɛhɛ buya. Pɛ ne'a bi mba ma bat'a do a, ne bi mba ma unba rá yā, ne bi zantho, ne xø bi mbenthoho buya.

5 Ne bá pɛhn man'da, ne xø bá tho a. Ne xun ngu mi'da bí 'bɛhni. Nu'u 'da bi unba thoho ne nu mi'da bi hyo.

6 Mi 'bu a n'da rá ts'unt'u a rá mbeti ra nuāndāt'o ne ɛmme di huɛc'a. “Nu yu mbɛfi masque da numansu ma ts'unt'u,” bi 'yɛnse, ne bá pɛn'na buya.

7 Pɛ nu u yu mbɛfi 'bu mi nurpa a rá ts'unt'u, bin 'yɛmzche u: “Nuna, guehna da gohmi ra hāi 'bu bi du rá ta. Mbāhä ga hohū ne nubuya ma mbeti zehɛhū ra nuāndāt'o,” bin 'yɛmzche u.

8 Ne bi bent'i ne bi hyo ne bi 'yem bu ma'ueni bu ja ra nuāndāt'o, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bu mi man a ran t'uti.

9 —Nuya guim bɛmhbu 'be'a da 'yot'a rá mbeti ra nuāndāt'o, bi 'yɛmp'u. Guehma ba ɛse ne da hyo u xī hmit'a rá nuāndāt'o ne di un ra nuāndāt'o u mi'da, bi 'yɛn a ra Jesús.

10 Ha hin gán xāhmbu rá t'øhni Ojā ngue i ɛna:

Nu'a ra do bi bent'u yu gādo, gue'a man'da mahyoni tengutho bu ná thon yu guangu.

11 Gue'a bi zānd Ojā, hanja gní hyonya thohohū,

ɛm bu ráh hman Ojā, bi 'yɛn a ra Jesús.

12 Nu yu ngarba mbājä ne' u min 'yohū, bi nde da bent'a ra Jesús nguetho bi bādi ngue go yūn t'uti u nangua a bi man ra Jesús, pɛgue bi zutho dīn cūc yu jā'i, janangue him bi bent'i. Bi mbatho u buya.

Ran t'anni nangue ra renta im man ra ts'ut'abi Roma

13 Ne bi 'bɛnpū 'buh ra Jesús u mi'da yu fariseo ne u 'da ma ngurpihe mi ten'na ra ts'ut'abi Herodes. Bi 'bɛhni ngue da 'yān'na

n'da ran t'anni ne nu'bu hinga gue a da ma, 'bex gue di yapi.

¹⁴ Nu'bu mi zom bu bi 'yɛn ɛ:

—Xānbate i, di pāhmbē gātho majuāni guim ma ne njon guí su, nguetho hin guí ɔrpa masu a man yu jā'i ne guí xānba a majuāni rām hman Ojā ɛ yu jā'i. Dín nde gui xije, ha din theui yán t'ɛdi Ojā 'bu di ɔthu ngue di juthu ra renta im man ra ts'ut'abi bu Roma in ts'ut'abi ua, uague hin'na. Ha xun ho 'bu ga thoqui ga juthu uague hin'na, bi 'yɛn ɛ.

¹⁵ Pe nu'a ra Jesús mi pādi hontho i nde da dɛnbi 'be'a dí yāp'a, janangue a bi 'yɛmp'ɛ:

—Hanja gní 'yāngahɛ, xí'a ní mbeti gní juthu ra renta im man ra ts'ut'abi, gan nugá.

¹⁶ Ne bi un buya.

—To'o rá pøte ne rá thuhu i cuat na ra mbeti, bi 'yɛn a ra Jesús.

Ne nu'ɛ bi 'yɛn ɛ:

—Rá pøte ne rá thuhu ra ts'ut'abi Roma i cuat na.

¹⁷ Mí dāh ra Jesús ne bi 'yɛmp'ɛ:

—Nu'a rá mbeti ra ts'ut'abi Roma, gui un'na. Nu'a xin rá mbeti Ojā gui un'na Ojā a, bi 'yɛmp'ɛ.

Ne nu'ɛ bi hyonya thoho nangue a bi man'a ra Jesús.

Ran t'anni nangue ɛ da dāmbɛni

¹⁸ Ne bá ɛ ɛ 'da yu saduceo buya ngue mi ɛn ɛ njo'o to da dāmbɛni. Ne bi 'yān'na ra Jesús, bi 'yɛmbi:

¹⁹ —Xānbate i, nu'a n'da ran t'ɛdi bi man'a ra Moisés i ɛna, ngue nu'bu da du n'da ran 'yohu ne njo'o rá t'uhni 'bu bi du, ne nu'a rán 'yohu zehɛ da zinba a rá xisu a rán 'yohu bi du. Ne nu'a rá t'uhni dim 'bui da t'ɛmbi rá t'uhni a xí du.

²⁰ Ne mi 'bu i yoto yun 'yohu i din 'yohu zehɛ ɛ. Ne nu'a ra 'bet'o n'yohu bi zin'a n'da ra xisu, ne nu'bu mi du njo'o yá t'uhni.

²¹ Janangue'a nu a rán 'yohu a bi du bi zin a ra xisu mahon'a. Ne'a bi du a, ne xinga gue a bim 'buh yá t'uhni a. Ne ná hyu ngutho.

²² Ne gātho ɛ yoto ma 'yohu ne 'dat'a ra xisu bi zini, ne xinga n'da mím 'buh yá t'uhni 'bu bi du ɛ. Ne nzeɛgui nesɛ ra xisu bi du.

²³ Nuya dami xije nu'bu majuāni da dāmbɛni yu jā'i, nda'a nin 'yohu dim 'buhmi ra xisu, nguetho gātho yoto bim 'buhmi, bi 'yɛn ɛ yu saduceo.

²⁴ Mí dāh ra Jesús ne bi 'yɛmp'ɛ:

—Nu'ahɛ 'dan'yo thoho guí mamhbɛ nguetho hin guim bɛmhɛ 'be'a mam bu ja rá t'ohni Ojā xín rá ts'edi Ojā guí pāhmbɛ.

²⁵ Nu'bu bi dāmbɛni ɛ xun du him man ja ran sini bu pɛgue dim 'butho yu jā'i tengu yám 'behni Ojā 'bupɛ mahɛts'i.

²⁶ Ne nu'a ram hma ngue da dāmbɛni ɛ xun du, majuāni a ne guim nuhɛ bu ja rām hman Ojā ngue nu'bu min yāi Ojā ra Moisés bu ja ra t'ɛza bi 'yɛmbi: “Nugá drá Ojāgá, nu ra

Abraham ne ra Isaac ne ra Jacob ngue nim bombotahɛ, i ɛc'yɛigui,” bi 'yɛn Ojā.

²⁷ Ngubɛ bi ma nguetho guexta'a i 'buh yá mbui ɛ. Pe hin guim bɛmhɛ, nguetho 'dan'yo thoho guí mamhbɛ, bi 'yɛn a ra Jesús.

Rán t'ɛdi Ojā man'da ja ts'editho

²⁸ Nu'bu min yāhɛ yu saduceo ra Jesús, mi 'bupɛ n'da ra xānbate nijā bi 'yøde 'be'a bi man ra Jesús ne bi bādi ngue xun ho a bi ma. Janangue'a bi 'yānni:

—Nda'a rán t'ɛdi Ojā ngue man'da ja ts'editho ga ɔthu, bi 'yɛn'a.

²⁹⁻³⁰ Bi dā'a ra Jesús:

—Nu'a rán t'ɛdi Ojā man'da jats'editho ga ɔthu, gue'a ran t'ɛdi ngue i ɛna: “Dami 'yøhmɛ gyá jā'i israelhɛ, nu'a Ojā ra Hmu, n'datho a. Ne guim bɛmhɛ a nangue gātho ní mbuihɛ, ne gātho ní tehɛ, ne gātho nin 'yomfɛnihɛ, ne gātho ní ts'edihɛ,” i ɛn rá t'ohni Ojā. Pe guehna ran t'ɛdi man'da ja ts'edi tho ga ɔthu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³¹ Ne 'da'angutho ui ná yoho ran t'ɛdi ga ɔthu i ɛna: “Gui huɛc ní mijā'ihu tengu bu gnin huɛc zehɛhɛ,” i ɛn rá t'ohni Ojā. Guehya yun t'ɛdi man'da ja ts'editho ga ɔthu xinda gue ɛ mi'da, bi 'yɛn a ra Jesús.

³² Ne nu'a ra xānbate nijā, bi 'yɛm buya:

—Xānbate i, majuāni xun ho guim ma, ngue hont'a n'da Ojā i 'bui ne njo'o man'da tengu a. Ne ja ts'edi tho da bɛn Ojā n'da ngue gātho rá mbui, ne gātho rá te, ne gātho rán 'yomfɛni, ne gātho rá ts'edi,

³³ ne di huɛc rá mijā'ui tengu bu nin huɛczehɛ n'da. Man'da ja ts'editho da 'yøt'a n'da n xinda gue ɛ gātho yu 'bøts'e ne yun t'unni dí mbøspa Ojā n'da, bi 'yɛn a ra xānbate nijā.

³⁴ Ne nu ra Jesús 'bu mí 'yø a bi man ra xānbate nijā bi bādi ngue n'dat'a Ojā im bɛni janangue a bi 'yɛmbi:

—Nu'i ts'utho di 'be i ngue da zā gui curpɛ di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yɛmp'a.

Ne nubuya njom man'da bi zāpi da 'yān mi'da yun t'anni.

To'o gue rá Ts'unt'ɛ a ra Cristo

³⁵⁻³⁶ Ne mí xānba yu jā'i a ra Jesús bu ja ra dānija, ne bi 'yɛmp'ɛ:

—Hanja ɛn ɛ yu xānbate nijā ngue nu ra Cristo rām bombeto ra David a, ne xim mi ɛmbi rá Hmu 'bu hin ním 'bui, nguetho mi ɛn'a ra David:

Nu'a Ojā bi 'yɛmp'a ma Hmu:

“Dat'ua ga huhmi ga conhui ma ts'edi gue'bu go dá tãpã nin sũihɛ ua ja ra ximhãi ne gui manda ɛ buya,” bi t'ɛmp'a ma Hmu, bi 'yɛn a ra David 'bu mí bɛnba rá Hogandāhi Ojā nangue 'be'a da 'yøt' ra Cristo.

³⁷ Guesɛ ra David bi 'yɛmbi rá Hmu a ra Cristo. Hague nja pɛ ne rām bombeto a, bi 'yɛn a ra Jesús.

Pe nu yu ja'i, bi 'yømanho gätho a bi man ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a i øt'u yu xänbate nijä

³⁸ Ne bi thoqui bi xänba yu ja'i a ra Jesús bi 'yømp'u:

—Gam fähmbu nangue a i xi ahu yu xänbate nijä, nguetho hønt'a ran 'yøts'i i øt'u ne di ho da hye yu pahni xü mba gueru i 'yo, ne di ho da mba ma zengua bu ja yu täi,

³⁹ ne di ho da hyux bu ja yun thuts'i xun ho bu ja yu nijä, ne di ho yu mbadi din sihme bu ja yun sihme u,

⁴⁰ ne i høspi 'be'a gätho bi ts'ocpa u yu xisu xøn du yä ndø, ne sä nya'a thofo in yähu Ojä ngue i nde da t'ømbi xun ho tho yä mbui. Man'da xun ngu ran unbi da nu ya, bi 'yø'n'a ra Jesús.

Ran t'unni man'da di muui bu na nu Ojä

⁴¹ Ne mi hupu ra Jesús bu mi ja ra huada gueru i pa njät'i ra mbeti rán t'unni Ojä. Ne in nu bu i cät' ra mbeti u yu ja'i bu ja ra huada. Ne bi nu xun ngu yu mbeti bi thoru ngue xun ngu ra mbeti bi gäru ja ra huada n'da ngu n'da u.

⁴² Ne bi zøm bu n'da ra hyoya xisu xi du rá ndø, ne bi gät'i yocentavo thofo.

⁴³ Ne nu 'bu mi nu a bi 'yøt'a ra xisu buya ne bi 'yømp'u:

—Majuani dí xi ahu nuna zü hyoya xisu man'da xun ngu di muui a bi gäru ja ra huada xinda gue'u gätho mi'da.

⁴⁴ Nguetho gätho u mi'da bi gät'a i pongui, pe nuna ra xisu madague i hyoya na, pe bi gät'i gätho mi pe'tsi, bi 'yømp'u yä xädi a ra Jesús.

13

Ra Jesús bi ma ngue da mba nso't'i ra danija

¹ Nu 'bu mi bøm bu ja ra danija ra Jesús ne yä xädi, nu'a n'da bi 'yø'n'a:

—Xänbate i, hyandi ts'u nu ra nijä, ømme xü ndoho yu do n'yohu ne ømme mahotho.

² Mi daj ra Jesús ne bi 'yømp'u:

—Guin nuhu ngue mahotho ne ømme ndoho yu do, pegue da zøn ra pa da so't'i, bi 'yømp'u.

Yü hmepya ngue rán zegui

³ Ne nu 'bu mi zøm bu ja ra nyuni Olivos, bi hyupu ra Jesús, hø't ra danija. Ne hønt'u yä xädi mi 'bühmbu bu. Ne nubuya ra Pedro ne ra Jacobo ne ra Xuua ne ra Andrés:

⁴ —Nda'a ní pa da mba nso't'i ra nijä gä xije, bi 'yø'n u. Nda'a ni hmepya da hnu 'bu din ja a guim ma, t'ømp'a ra Jesús.

⁵ Mi daj a ra Jesús ne bi 'yømp'u:

—Gam fähmbu njon da hyä ahu,

⁶ nguetho xun ngu ba øhe ngue sä da 'yøna: "Nugä, guecä drá Cristogä," da 'yø'n u. Ne xun ngu u da hyät'i.

⁷ Ne nu 'bu gui 'yøhmbu yu säi ne 'bu da hma ngue din ja yu säi, o guin suhu nguetho jatho din ja u. Pe nu 'bu din ja u xinga gue'bu ran zegui 'bu.

⁸ Nguetho nu yu ja'i bu 'da yu häi din sahmi yä mijä 'ihu. Ne nu 'da yu ts'ut'abi din sahmbu yä mits'ut'abihu, ne din ja yu 'yänhäi, ne xun ngu yu nidi din ja ra thuhu ne yun 'yo'tsi. Ne guehya yä mbadi yun unbi ya, bi 'yømp'u.

⁹ Ne xø bi 'yø'n'a:

—Ne gam fähmbu njon di 'uec'ahu bu ja rá 'yu Ojä, nguetho da mba ma dä ahu bu ja ran juänbate, neru ja yä nijä ma mijudíohu da 'bep'ahu, ne nangue gui øc'yøigahu da ts'on'nahu bu 'buh yu ts'ut'abi, neru 'buh yu dats'ut'abi ngue da ts'ep'ahu. Ne xun ho 'bu din jabu ne gue'a dí zä gui xihmbu mam hmangä u.

¹⁰ Pe m'bet'o thofo da mba nsifi gätho yu ja'i 'bucua ja ra ximhäi ran ho ma'da'yo dí pø u.

¹¹ Ne nu 'bu da zix ahu di dä ahu bu 'buh ra ts'ut'abi, pe him 'be gui hyonsehu 'be'a gui mamhu 'bu da mba ma juän'ni ahu, nguetho nu 'bu di zøn ra ora da t'an'nahu, hønt'a rá Hogandähi Ojä da zä di bæ'n'nahu 'be'a gui mamhu.

¹² Ne nu n'da ran 'yohu di manda da tho rán 'yohu, ne nu'a rá ta di manda da tho rá ts'unt'u. Ne da ndants'u yä ts'unt'u din tunhdu u yä ta ne yä mbe ne di manda da tho rá ta ne rá mbe 'da yu ts'unt'u.

¹³ Ne gätho yu ja'i da zan ahu nangue a gui øc'yøigahu. Ne nu'u to'o gätho da hyät yun unbi gue'bu go rán zegui, gue u dim pø u, bi 'yømp'u.

¹⁴ Ne bi thoqui bi xi u:

—Ba ø a n'da ra ts'edi xun ts'o ngue di ts'oni gätho. Ngubu bi man ra Daniel gue rá pøngahyä Ojä. Ne nu 'bu gä nuhu dim 'bäru gueru hin rán säui dim 'bäi, dami 'dahmbu gyä menguhu bu Judea, gui mbähä bu ja yu t'øhø guin 'yämhu bu. Nu a to'o da nu ra søcuä i ja ua, da 'yø't'ambui na.

¹⁵ Ne nu 'bu bin ja a, to'o i 'bäru goxthi hin da yøru mbo rá ngu, hin da bæ'ni ja 'be'a 'be da hyäts'i, 'bex gue da 'dagui.

¹⁶ Ne nu'a to'o 'bäru ja yä huähi hin da mbeng bu ja yä ngu ngue ba çä yä coto, 'bex gue da 'datho bu.

¹⁷ Huøcate u yu xisu in høt'uhni ne u 'buh yä 'uere yu pa u.

¹⁸ Yäfu rá mate Ojä ngue hin din ja ahu ran 'dagui 'bu yu pa xun se xøhma hin da zä gui 'dahmbu.

¹⁹ Ne nu'u yu pa u, din ja xun ngu yun unbi hin jam'bu n'dandj xøn ja gue'bu go rá mbadi ra ximhäi. Ne nu 'bu ya bin ja, him man'dandj din ja yun unbi tengu u.

²⁰ Pe nangue u yä 'yøc'yøi, Ojä di japi hingui ngu yu pa din ja yun unbi, nu 'bu hin'na njon xtam bongui, bi 'yø'n a ra Jesús.

21 Ne bi thoqui bi ma, bi 'yɛna:

—Ne nu'bu da si ahu: “Dami hyanthu, 'bucua ra Cristo ya, rá Thahni Oja,” da t'ɛn ahu. O gue da t'ɛn'ahu: “Ba nuhu 'bɔpu ra Cristo ya, rá Thahni Oja,” da t'ɛn ahu, pɛ o gui ɛc'yɛihu.

22 Nguetho xɔn ngu dim 'bu u yu hyäte Cristo ne yu hyäte pɔngahya da 'yɔt' yu hyonya nt'ɔt'e nguetho i nde da hyät yu 'yɛc'yɛi gue bi huanh Oja, 'bu da zä da hyät'u.

23 Pɛ nde'bu gam fäsehɔn nguetho ya dá xi ahu 'be'a gätho din ja m'bejua, bi 'yɛn a ra Jesús.

Nu'a din ja 'bu bi zɔcua mahɔn'a ra Jesús

24 Ne xɔ bi 'yɛmp'u yú xädi a ra Jesús:

—Ne nu'bu ya bi guah yan anbi, nu a ra hyadi di 'beh rá ts'edi ne ra zana him man ja rán nequi.

25 Ne nu yu sɔ da dägui. Ne gätho mi'da di 'beh yú ts'edi u gä bí ja bu mahɛts'i, di 'yáni.

26 Ne nubaya da hnugui ba ɛcä u a ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, ba ogä bu ja yu güi, dan 'yo'be xɔn ngu ma ts'edi ne dam mixte xɔn ho.

27 Ga pɛn'du yám 'behni Oja mahɛts'i buya, di pɛt'u gätho xtä huahni gucua gätho na ngani ra ximhäi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

28 Nuya da zä gui pähmbu 'be'a gue nin t'uti i ut'ahu 'da yu za. Nu'bu bi bɔx yú 'dogui u yú 'ye gui pähmbu mi ts'utho din ja ra hyethe buya.

29 Nguetho 'bu ya bin ja gätho u dá xi ahu, gui pähmbu ngue mi ts'utho ba pengä ua mahɔn'a buya, bi 'yɛna.

30 Majuani di xi ahu di 'butho ua 'da ahu 'bu bi mbädi din ja a dí xi ahu.

31 Mahɛts'i da guadi, necua ja ra häi, pɛ nu'a mam hmangä hin jam'bu da gua a.

32 Pɛ nu'a ra pa a, njongui paði 'be'a ní ora din ja a dí mangä, xinga gue u yám 'behni Oja 'bɔpu mahɛts'i, xinga guecä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi dí paði. Hɔnt'a Oja ma Ta i paði, bi 'yɛn a ra Jesús.

33 Ne xɔ bi 'yɛna:

—Thocpa thoho gan nuhmbu tengu'bu hin gui tonspahu ra t'äha. Ne xinga n'da zi ora gui pumbɛnihɔ Oja nɛ thocpa thoho gan yähu a, nguetho hin gui pähmbu nda'a ni pa ba pengä mahɔn'a.

34 Tengu n'da ran 'yohu bi mba yatho bi zoh rá ngu, bi un yán t'ɛdi yú 'yɛhe ngue di jamansu bu, n'da ngu n'da bi xi a da 'yɔt'e. Ne bi xi a ra mbängoxthi ngue hin di tonspa ra t'äha.

35 Ne nguetho dí xi ahu, dami tɔmhbu tengu 'bu gan äthahɔ nguetho hin gui pähmbu 'be'a ní pa ba pengä ua, o gue'bu bin de, o gue'bu made ra xui, o gue'bu bi mbah yu ɔni, o gue'bu bi hyats'i.

36 Nguetho hin gui pähmbu nda'a ni ora ba ɛcä, xi'bu ba ɛcä nɛ ga tɛn ahu bu gödi ähmbu.

37 Ne nu'a dí xi ahu, nguetho dí xicä gätho mi'da: “Dami tɔmhbu,” bi 'yɛmp'u yú xädi a ra Jesús.

14

Yú ngurbi yu judío i nde 'bex gue da bent'a ra Jesús

1 Ne man yopa da dät ra pa 'bu mi bɛn a xí 'yɔt' ma mbombɔtahe bu Egipto dyu judíohe. Nu yu ngurpa mbäjä buya ne yu xänbate nijä bi bɛni 'be'a ni fɛhni da xi a ra Jesús guerpɔ da zä da bent'i ngue da hyo.

2 Ne bin 'yɛmzɛhe u:

—Hinga gue a ra pa ra dämpeti gam benthu nɛ xɔhma din cue yu ja'i, bi 'yɛn u.

N'da ra xisu bi naspa ra 'yɛthi rá yq ra Jesús

3 Ne mi 'bɔpu ra Jesús bu ja rá ngu ra Simón bu ja ra hnini Betania. Gue'a ra Simón mi hɛmb ra t'axca'ya 'bu mam 'bet'o. Ne nu'bu mi sihme bu ra Jesús bi zɔpu n'da ra xisu i tu n'da ra xito nt'ɔt'e ngue ra do'yaxi, mi po ra 'yɛthi ɛmme yaman'u a, nɛ xɔn ngu di muui a. Bi xɛpa rá nde buya nɛ bi naspa rá yq ra Jesús.

4 Nu'u 'da mí 'bɔpu, bin cue u buya nɛ bi 'yɛn u:

—Hanja bim 'betho ra 'yɛthi nɛ xɔm hmadi di muui.

5 Mí sá xtä 'bä xtin t'un yu hyoya a hyu ciento rá muui a ra 'yɛthi, bi 'yɛn u.

Ne bi numan'u ra xisu u.

6 Ne nu ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Hanja guín jahu bu, o guidi pähmbu ra xisu nguetho xɔn ho bi 'yɔrcä na.

7 Nu'ahu thocpa thoho gam 'bähmbu yu hyoya nɛ hɔnt'a go ma pa da zä gui fäxhu u. Pɛ nugä hinga thocpa thoho dam 'bähmbu.

8 Bi 'yɔrcä ra xisu a mi sá da 'yɔt'e, bi hoga ma ngɔc'yɛi ngue da t'ägä bu ja ran 'yägü.

9 Majuani di xi ahu gue hɔnbu go hapu da hman ran ho ma'da'yo gätho na ndoho ra ximhäi, nehna bi 'yɔrcä ra xisu da hman na, 'dahma ne'a da fɛn a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Judas im ma di dä a ra Jesús

10 Nu'a ra Judas Iscariote buya, ngue'a n'da yú xädi ra Jesús, bi mba bu 'buh yu ngurpa mbäjä bi xifi di dáp'a ra Jesús.

11 Ne bi hyu yú mbei u yu ngurpa mbäjä nɛ bi xifi di un ra mbeti. Ne bi mbenc'a ra Judas buya mi honi jam'bu di dä a ra Jesús.

Bin sihme'u ra Hmu u yú xädi

12 Nu rá mbädi ra pa ra dämpeti ngue ran dābaxjua i ts'i ra thuhme hin'yu rá ixi, nɛ i ho ra t'ude'yo. Ne nu yú xädi ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Hapu gui ndeje ga hoje ran ts'ihme ra mbaxjua ga sihu, bi 'yɛn u.

13 Ne nubuya bi xi u yoho yú xädi:

—Ni mbe bu ja ra dahnihni Jerusalén, ne nu'bu gá nuui bu n'da ran 'yohu i tu n'daxaro ra dehe gui tenui bu da zoni.

14 Ne nu'bu gá sòmhbui gui 'yɛnui a ra mɛngu bu: “Nu'a ra Hmu bá pɛngáhe ngue ga áh'nahe hapu i ja a ra cuarto ngue ga sihe ran ts'ihme ra mbaxjua,” gui 'yɛnui.

15 Ne nu'a buya da 'yut'auu n'da ra cuarto i ja bu magats'i xan ndoho ne mahoqui. Guepu ja gui hocui bu a ran sihme ga sihu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

16 Bi mba yú xádi buya ne bi zom bu ja ra dahnihni Jerusalén ne bi díj bu gátho 'be'a xi sifi. Gátho bi hocpu 'be'a da zi bu 'bu bin de, ne bi mbeng bu 'buh ra Jesús buya.

17 Nu'bu min de ts'u, bi mbähä ra Jesús 'de'mayoho yú xádi buya.

18 Gátho bin sihme u. Ne nu ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Majuani dí xi ahü, dí sihmehu ua n'da gue di dägä, bi 'yɛmp'u.

19 Nu yú xádi buya bi du yú mbui, n'da ngu n'da bi 'yánni:

—Ha guecä, bi 'yɛn'u.

20 Ne nu'a ra Jesús bi dat'u:

—Go gue'a n'da gue gue'ahu gui 'de'mayoho ahü gue dí comh ma mbohi'be.

21 Majuani nugä ngue dán jq'igä ua ja ra ximhäi, ga tugä tengu nt'o't'i nanguécä. Pe i huhi maha a ran 'yohu ngue di dägä. Man'da xan ho 'bu hin xtim 'bu a, bi 'yɛn a ra Jesús.

22 Gátho na sihme u bi hyac man'da ra hme ra Jesús, bi un ra jamadi Ojä, bi xeni ne bi darpa yú xádi buya.

—Dami sihu na. Guehna nam bøn'a ma ngoc'yeigä na, bi 'yɛmp'u.

23 Ne bi dec'a ra vaso mi po a nzäi mi si u. Bi un ra jamadi Ojä ne bi un'du buya, bi zi n'da ngu n'da u.

24 —Guehna tengu 'bu ma jigä na, i ot' ra 'da'yo nhogui, dim fäni dí yanba yú te yu jq'i 'bucua ja ra ximhäi.

25 Majuani dí xi ahü, hin ga si man'da ra gui uva ja gue'bu bi zon ra pa ga si ma'da'yo bu di manda rá ts'edi Ojä, bi 'yɛn a ra Jesús.

Jesús bi badi gue a ra Pedro da gøn'a

26 Ne bin tu a n'da rá thuhu Ojä u buya. Bi böm bu mi sihme u ne bi mba bu ja ra nyuni Olivos.

27 Ne nu ra Jesús bi 'yɛmp'u yú xádi:

—Nu'ahu dí pacä ngue gui 'dahmbu, gui sogahu nän xui ya, tengu nt'o't'i bu ja räm hman Ojä i ɛna: “Ga ho ra mbände'yo ne din 'uɛxt'u yú de'yo,” i ɛm bu ja rá t'ohni, bi 'yɛna.

28 Pe nu'bu dá thambɛnigä dan ðimbu bu Galilea, bi 'yɛmp'u yú xádi a ra Jesús.

29 Nu'a ra Pedro bi 'yɛn'a:

—Madague a gátho da 'dah ya 'da, pɛ nugä hin ga soc'i'i.

30 Nu ra Jesús bi d'ä'a buya:

—Häha, dí pacä 'be'a gui 'yot'a ra xui jabuya, ná hyundj xqui cöngä 'bu bi mbah ná yondi ra oni, bi 'yɛn a.

31 Pɛ nu'a ra Pedro man'da nts'edi bi 'yɛn'a:

—Nugä hin ga cøn'a i madague'bu 'darpu ga tuui, bi 'yɛmbi.

Ne 'da'angu bi ma gátho u mi'da yú xádi buya.

Ra Jesús i tu rá mbui ne gue'a ra ora da nu yun unbi a

32 Ne bi yurpu ja ra nuadoni Getsemani guepu ja ra nyuni Olivos. Nu ra Jesús buya bi 'yɛmp'u yú xádi:

—Hyuhmbu ua gátho ahü, 'be dán yägä'be Ojä ua nan jongua ts'u, bi 'yɛn'a.

33 Ne nubuya bi zixa ra Pedro, ne ra Jacobo, ne ra Xuua. Ne nu ra Jesús ɛmme bi hyundumbui ne bin su.

34 Ne bi 'yɛmp'u:

—ɛmme tu ma mbui, ɛna da hyog ra dumbui. Gui cohmbu ua ne gan äthähu, bi 'yɛmp'u.

35 Ne bi mba bu njom bu ts'u. Bin danyahmu bu ja ra häi bin yäui Ojä, gue'bu da zä hin da nu ran unbi a da nu.

36 Ne bi 'yɛna:

—Ma Ta i, hin te gui hɛmbi, gátho da zä gui 'yot'e. Dami 'uegä a ran unbi. Pe hin dín nde gue gue'a ma pähä zehɛ ga ot'a pɛ gue'a go gui nde da t'ot'e, bi 'yɛna.

37 Ne bi mbeng bu xi go u hyu ne bi 'yɛmp'a ra Pedro:

—Hague grá Simón, ha guí äha. Ha hingui sä xquin äthä n'da ora.

38 Damin äthähu ne gui 'yäfä Ojä ngue gui serbahü 'be'a di bɛn'nahü ra zithu. Nu rá mbui n'da ja ra pähä nangué ran ho, pɛ nu rá ngoc'yei n'da xun güent'i a, bi 'yɛn a ra Jesús.

39 Ne bi mbeng mäh'n'a ra Jesús bin yäui Ojä ne guexta'a bi xifi.

40 Ne nubuya bi mbeng bu bá co u hyu ne bi díj bu i äha nguetho ɛmme mí ndet'äha u. Janangué nu'bu mi zo u hingui pädi 'be'a dí d'ä u.

41 Ná hyundj bán yäui Ojä, 'bu mam bá pengbu bá co u hyu, ne bi 'yɛmp'u:

—Ähmahü ya, damin säyahü ya, bi 'yɛn'a. Nuya bi zøn ra ora ngue da mba ma dägä bu 'buh yu ts'om'bäi, nugä ngue dán jq'igä ua ja ra ximhäi.

42 Dami ndanshu, ga mbähä dan c'athu a di dägä, ya häntua, bi 'yɛmp'u yú xádi a ra Jesús.

Ra Jesús bi bent'u yün suihu

43 Gátho ná yähu yú xádi 'bex bi zom bu ra Judas, gue'a n'da rá xádi. Ne xan ngu yu jq'i bi zix'a, mi hä yú juai ne yu ts'at'egui. Ne gue'u yám 'bɛhni yu ngarpa mbäjä ne yu xänbate njä ne yu d'ac'yei.

44 Ne nu'a ra Judas ya xí xí u: “Nu'a ga suspa rá 'yogu gue a ra Jesús a, 'bex

guim benth_u b_uya ne gui sixh_u, ne hin gui th_ohmb_u,” xi 'y_emp' u min 'yoh_u.

⁴⁵ Janangue a nu' b_u mi z_or_u mi 'b_äh ra Jesús:

—Xänbate i, xänbate i, bi 'y_em_i.

Ne bi zaspa rá 'yogu.

⁴⁶ 'Bex bi bent p_uya.

⁴⁷ Ne 'bex bi c'o'ts' rá juai a n'da min 'yoh_u ra Jesús ne bi zaspa rá zagu rá 'y_ehe ra dambäjä.

⁴⁸ Ne nu ra Jesús bi 'y_emp' u bi bent'i:

—Ha guí _emhb_u drá b_egá ngue guá h_äh_u ni juaih_u ne ni zah_u ngue gui bentcah_u.

⁴⁹ Gätho y_u pa däm 'b_uhmb_u, dá xän'nah_u b_u ja ra dänija ne hin gá bentcah_u b_u. Pe ja xi jab_u thoho, ngue din ja a nt'o't'i b_u ja räm hman Ojä ngue mi hma din ja, bi t'emp' u yám 'b_ehni y_u mbäjä.

⁵⁰ Pe nu' u yá xädi b_uya gätho bi 'dagui, bi zop_u a ra Jesús.

Ra ts'unt' u ngue bi 'dagui

⁵¹ Hont'a n'da ra ts'unt' u bi den'na 'b_u mi ts'ix a ra Jesús, dim pä't'a ra the'b_ot'e, ne mi en u ne' a xtám bent'a.

⁵² Pe nu' a hont'a ra the'b_ot'e bi bentpa a, ne bi 'dah p_uya ne bin 'yo mánx_i b_u ní mba.

Ra Jesús bi mba ma dá b_u 'b_uh y_u mbäjä

⁵³ Nu' b_u mi mba ma dá b_u 'b_uh ra dambäjä, bim peti u ma ngurbihe ngue y_u ngurpambäjä ne y_u d_äc' yei ne y_u xänbate nijä.

⁵⁴ Ne nu ra Pedro bin tet'i, i 'b_ejua thoho b_u ni mba, gue' b_u go mi z_om b_u mbo rá mbä't'i rá ngu ra dambäjä, ne bi hyuhmb_u b_u u y_u asmayo nijä, bin t_äspih_u u.

⁵⁵ Nu y_u ngurba mbäjä ne gätho u mi'da i _ot' ran juänbate, mi honi to'o da ma xän ho 'b_ep_u dí y_äp' a ra Jesús ngue da hyo, ne madague'a xän ngu u bin y_ä p_e xinga n'da u bi ma njuäntho.

⁵⁶ Xän ngu bi man y_u f_ehni p_e him bin t_{in} yám hma.

⁵⁷ X_o bi ndants' u 'da mahön'a bi zänba man'da ra f_ehni u, ne bi 'y_en u:

—Nuna ran 'yoh_u bi ma ne bi 'y_ena, “Nugá ga y_ot' ra nijä ua, nt'öt'e yá 'y_e y_u j_ä' i, ne nu' b_u ná hyupa ga h_ocä n'da ngue hinga nt'öt'e yá 'y_e y_u j_ä' i,” bi 'y_enna ran 'yoh_u, ne nugáhe dá _ohmb_e 'b_u mi 'y_enna, bi 'y_em b_uya.

⁵⁹ Pe xinga gue' u bin t_{in} u yám hman u.

⁶⁰ Pe nu ra Jesús bin h_etho. Njo'o to bi d_äti.

⁶¹ Nu' a ra ngurpa mbäjä bi 'yän mahön'a:

—Ha gue'e grá Cristo. Ha gue'e rá Ts'unt' u i Ojä nu_xte rá ts'edi.

⁶² Nu ra Jesús bi d_äti:

—Guecä, ne guin nu_j, nugá ngue dán j_ä'igá ua ja ra ximhäi, ga com'be rá ts'edi Ojä madä rá ts'edi. Ne guin nu_j 'b_u bá pengä, ba _ecä b_u ja y_u güi, bi 'y_en'a ra Jesús.

⁶³ Pe nu' a ra dambäjä bi dänse rá pahni, _em_i hingui _es_pa Ojä ra Jesús nangue a bi ma. Ne bi 'y_em b_uya:

—Ya hin ga homhb_u mi'da y_u testigo,

⁶⁴ ne dá _ohmb_u ya ngue hingui _es_pa Ojä na ran 'yoh_u. 'Be' a guí mamhb_u ga _or_pah_u ya, bi 'y_en a ra dambäjä.

Ne gätho 'da angu bi man u ngue di un ran ts'emi ngue da hyo.

⁶⁵ Nu' u 'da b_uya bi zox' a ra Jesús, ne bi gorpa rá dä, ne bi mb_e'mi ne bi 'y_em_i, “Grá p_ongahy_ä, man ya, to'o bi mb_e'p'ai,” bi 'y_en u. Ne nu y_u asmayo b_u nijä _em_e bi mb_emp' a rá hmi.

Ra Pedro bi g_on a ra Jesús

⁶⁶ Nu' b_u mim 'bäp_u ra Pedro b_u mbo ra mbä't'i, bi thop_u n'da ra xisu ngue rá 'y_ehe ra dambäjä.

⁶⁷ Ne bi nu' a ra Pedro din t_äspi, bi hy_et' i ne bi 'y_em_i:

—_ena ne'e gmín 'yoh_u ra Jesús ra mengu b_u Nazaret, bi 'y_emp' a ra Pedro.

⁶⁸ Pe nu' a ra Pedro bin c_oni.

—Hin dí p_ädi 'be' a nam b_on' a guím ma, bi 'y_en a ra Pedro.

Ne bi 'uegue bi mba b_u hänt ra goxthi. Ne bi mbah ra tamf_o b_uya.

⁶⁹ Ná ya' a ts' u b_uya x_o bi thop_u ra 'y_ehexisu b_u 'b_äh ra Pedro, ne bi 'y_emp' u 'b_up_u:

—Nuna ran 'yoh_u, min 'yoh_u u mi ten'na ra Jesús.

⁷⁰ Pe nu' a ra Pedro bin c_oni mahön'a. Ná ya' a ts' u b_uya, gue_e u mi 'b_up_u mi 'b_äh ra Pedro bi 'y_en u:

—Majuáni guín 'yoh_u u nguetho grá mengu Galilea ne 'da igu b_u gná y_äh_u u, bi t'emp' a ra Pedro.

⁷¹ Nu' a ra Pedro b_uya bi 'y_emp' u:

—Nu' b_u him majuáni dí xi ah_u, Ojä da z_egbä, janangue dí xi ah_u, hin dí p_äcä a ran 'yoh_u guí mamhb_u, bi 'y_en a.

⁷² 'Bex bi mbah ná yond_i ra tamf_o b_uya. 'Bex bi b_en a ra Pedro 'be' a x_i xih ra Jesús ngue x_i 'y_em_i: “Dí p_äcä ngue ná hyund_i xqui c_ongä 'b_u bi mbah ná yond_i ra _oni,” x_i 'y_emp' a ra Jesús. Ne nu' b_u mi b_en a x_i 'y_ot'e,

bi du rá mb_i ra Pedro ne 'bex bin zoni.

15

Ra Jesús bi mba ma dá b_u 'b_uh ra ts'ut'abi ra Pilato

¹ Nu' b_u t'axudi tho, nu y_u ngurba mbäjä ne y_u d_äc' yei ne y_u xänbate nijä ne gätho u mi'da ma ngurbihe dyá judíohe, bin y_äse u. Ne nub_uya bi zix a ra Jesús ngue di d_äp' a ra Pilato. Bin th_ät' 'b_u mi zits'i.

² Ne nu ra Pilato bi 'yän'na ra Jesús:

—Ha gue e grá hmuts'ut'abi y_u judío, bi 'y_emp' a.

Bi dá a ra Jesús:

—Gue' a guím ma, bi 'y_ena.

³ Ne nu y_u ngurpa mbäjä _em_e bi y_äpi.

⁴ Janangue a nu ra Pilato bi 'yän'na ra Jesús mahön'a, bi 'y_em_i:

—Hanja hin ni thátya i di yápi'i. Ne xun ngu 'be'a gátho i xi'i, bi 'yémbi.

⁵ Pɛ nu ra Jesús guexta'a him bi dɔt'a ra Pilato. Janangue'a nu ra Pilato bi hyonya thoho.

Ra Jesús bin t'un ran ts'embi ngue da du

⁶ Nu'a ra pa ram peti ra mbaxjua, zai di thò a n'da ra ofádi ra Pilato hont'a go nda'a da man yu já'i.

⁷ Ne min ofádi n'da ran 'yohu i Barrabás, 'darpɔ mi ofádihu u 'da'ingu bi 'yothu ngue bin hote u, bi dɔm'ma n'da ra sui.

⁸ Nu'bu mi zoh yu já'i xun ngu bu mi 'buh ra Pilato, nu' u bi xih ra Pilato di thocpa n'da ra ofádi tengu nzai bi 'yot' bu ra pa ram peti.

⁹ Janangue a nu ra Pilato bi 'yemp'u:

—Ha gue'a ni hmuts'ut'abihu gyá israelhu, gyá judío hu, ga thoc'aha, bi 'yemp'u.

¹⁰ Nguetho mi pah ra Pilato di seya thohoba ra Jesús yu ngurpa mbája bu mi dáp'a.

¹¹ Pɛ nu yu ngurpa mbája bi parpa yu já'i gue'a ra Barrabás da 'yáh yu já'i.

¹² Nu ra Pilato xò bi 'yemp'u mahon'a:

—Xina ni hmuts'ut'abihu, gyá israelhu, gyá judío hu, 'be'a ga orpá na buya, bi 'yɛn'a.

¹³ Nu yu já'i buya nts'edi bi 'yɛn u:

—Go gui cuarpɔ ja ra pont'i na ra Jesús.

¹⁴ Pɛ nu ra Pilato bi 'yemp'u:

—'Be'a gue man ts'o xu 'yot'na, bi 'yemp'u.

Ne nu' u yu já'i man'da nts'edi bi 'yɛn u:

—Go cuarpɔ ja ra pont'i na, bi 'yɛn u.

¹⁵ Nu ra Pilato bi nde da 'yɔrpa rá páhá yu já'i, janangue guehma go bi thocpa a ra Barrabás. Ne bi manda da mba m'bei a ra Jesús ne da mba ma cuati bu ja ra pont'i.

¹⁶ Nu yu dofui buya, bi zixa ra Jesús bu mbo guerpɔ ja yán sáya yu dofui, ne bi zo u gátho yá mindofuihu 'bɔpɔ.

¹⁷ Ne bi mba ma hete n'da ra pahni xun jɔpoi a ra Jesús ngue tengu he yu ts'ut'abi, ne nts'edi bi mba ma huspi n'da ra corona á m'be yu 'yu'ujni nguetho bi den thoho.

¹⁸ Ne bi zengua u ne bi 'yenspa yá biba u: "Damim 'bɔmanho gra hmuts'ut'abi yu judío," bi 'yemp' bu mi denthoho.

¹⁹ Ne bi despa rá yu ya za ne bi zots'i, ne bin danyahmu, ɛna i thande pegue bi denthoho.

²⁰ Nu'bu mi jua'a bi denni bi tonspa a ra pahni xun jɔpoi ne bi het'a rá pahni zehɛ. Bi gɔcpɔya ngue bi zits'i da 'dɔm'pɔ ja ra pont'i.

Ra Jesús bi mba ma cuati bu ja ra pont'i ne bi du

²¹ Ne nu'bu mi mba bu 'yu, bin c'athu ra Simón, ra mɛngu bu Cirene, rá ta ra Alejandro ne ra Rufo, bí 'yɛ a huáhi a. Ne nu yu dofui buya bi 'yɔrpa ra ts'edi a ra Simón da duspa rá pont'i a ra Jesús.

²² Ne guerpɔ ja ra nyuni Gólgota ní ts'ixa ra Jesús. Nu'a Gólgota in nde da ma "ra Nyuni Yáxmu."

²³ Ne nu'bu mi zom bu, bin t'un ra vino ngue ma uants'i n'da ra 'yɛthi xun ju a ra Jesús. Pɛ nu'a him bi zi a.

²⁴ Ne nu'bu mi 'dɔm'pɔ ja ra pont'i buya, nu yu dofui bi 'yot' a n'da ran taha u nangue yá he ra Jesús ngue i nde da badi nda'a ní 'bòt'e da gaxa n'da ngu n'da.

²⁵ Gato xudi 'bu mi mba n'dòmi bu ja ra pont'i a ra Jesús.

²⁶ Ne mán t'o'ti bu ja ra pont'i a í yápp'a bi 'yɛna, "Rá hmuts'ut'abi yu judío na," ɛm bu.

²⁷ Ne bi mba ma cuatihɔ ra Jesús yoho yu bɛ. 'Da a n'da yu pont'i. Ne bi 'bám'pɔ ja rán 'yɛi a n'da ne bi 'bám'pɔ ja rá gáha a man'da.

²⁸ Ne nuna bin ja, mi mam bu ja rá t'ohni Ojɔ maya'bu, bi 'yɛna: "Da t'ɛmbi ngue 'da'anguui u yu dádits'oqui a."

²⁹ Ne nu yu já'i bi thopɔ, bi ɛcpi ne bi denthoho, bi 'yɛmbi:

—Ha hinga gue e gá ma ngue gui xo't' ma nijáhu ne hyupa tho gui hyòh mahon'a.

³⁰ Sá gui capɔ ja ra pont'i ya 'bu, ne gan yánsɛ, bi 'yɛmbi.

³¹ Ne ximangutho bi man u yu ngurba mbája bin 'yemp'u:

—Nuna, bi yámba yá te u 'da, pɛ hingui sá din yánsɛ ya.

³² Gan nuhu ra Cristo, rá hmuts'ut'abi yu judío 'bu ba capɔ ja ra pont'i, gan nugáhu, ne ga ɛc'yɛihu buya, bi 'yɛm' bu mi denthoho. Ne u mi cuathu bu, bi ɛcpa ra Jesús.

Bi du ra Jesús

³³ Nu'bu mi zon a huxhyadi buya bim 'bexui gátho ra hái, ja gue'bu mi zon a hyunde bin nequi mahon'a.

³⁴ Ne nu'a ra ora a ɛ xò i huxhyadi, nts'edi bi mbah ra Jesús, bi 'yɛna:

—Eloi, Eloi, lama sabactani, bi 'yɛna. Nde da ma: "Ma Ojɔ i, ma Ojɔ i, hanja xcá hyega thoho."

³⁵ Nu'bu mi 'yò u 'da 'bɔpɔ, bin 'yemp'u:

—Nuna, nzo a ra Elías, bin 'yemp'u.

³⁶ Ne bán ti a n'da mi há n'da tengu ra fɛnjo xí 'yot'i, bi fospu ja ra vino xun ju, ne bi ndoct'a n'da ra xithi. Pi uáspa ra Jesús ɛmbi da zi, ne bi 'yemp'u min 'yohu:

—Pɛ 'bɛ ga undá na, ga nuhu 'bu da zoh ra Elías di tongui, bi 'yemp'u.

³⁷ Pɛ nu'a ra Jesús nts'edi bi mbafi ne 'bex bi du.

³⁸ Ne nubɔ mbo ra danijá 'bex gue bin xengui nde ra 'bòt'e mi ndam bu. Bá fɛh magats'i ne bi zotahái a bin xeni.

³⁹ Ne nu'a rá hmu yu dofui, mi hɛt'a ra Jesús bi mba 'bu mi du, ne bi 'yɛna:

—Majuani nuna ran 'yohu na, rá Ts'ant'u Ojɔ na, bi 'yɛn a ra hmudofui.

⁴⁰ Ne mi 'bɔpɔ 'da yu xisu bu ma'ueni ts'u, mi hant'a ra Jesús. Nu'a n'da ra Salomé a, ne nu'a man'da ra María, ra mɛngu Magdala, ne

nu'a man'da ra María, rá mbe ra Jacobo ne ra José.

⁴¹ Guehya yá xisu mi ten ra Jesús 'bá mi 'búrú Galilea ne mi fáts'i. Ne u mi'da yá xisu bi den 'bá mi mba bá Jerusalén, mi 'báru.

Jesús bi mba nt'águ

⁴²⁻⁴³ Ne ya bin de, ne mim beñi da 'yácpa n'dihi rá ngóc'yei ra Jesús nguetho mi ts'utho da dá'ma ra pa ran ts'áya, ne nu ra pa ran ts'áya njongui sá da t'á a. Janangue a nu ra José ra mēngu Arimatea, bi hyut'anzambú bi mba bán yáui ra Pilato, bi 'yáp a rá ngóc'yei ra Jesús. Nu ra José n'da rá ngurbi yá já'i israel, pe gue'a n'da majuqni mi éc'yei Ojá ne mi tóm'ma ra pa di manda ua rá ts'edi Ojá.

⁴⁴ Nu ra Pilato bi hyonya thoho 'bá mi sifi bi du ra Jesús. Ne nubúya bi mbéhna n'da ba si a rá hmu yá dofai ngue da 'yán 'bá majuqni ya bi du.

⁴⁵ Ne nu'bú mi man a rá hmu yá dofai gue bi du, nu ra Pilato bi 'yémp'a ra José:

—Da zá gui tuxa rá ngóc'yei ra Jesús 'bá.

⁴⁶ Nu a ra José búya, bi dán a n'da ra 'bót'e ne bi mba bi tongba rá ngóc'yei ra Jesús, ne bi mbant'a ra 'bót'e xi dáí ne bi cút' pú ja n'da ra hyádo gue ran 'yágui xí mba nthéqui bá ja n'da ra t'amba'ye. Ne bi juaspa n'da ra xindo xán ndoho bá ja rá goxthi ran 'yágui.

⁴⁷ Ne nu'a ra María, ra mēngu bá Magdala, ne man'da ra María ngue rá mbe a man'da ra José, bi nu hapú bi ját'i.

16

Bi dāmbēni ra Jesús

¹ Nu'bú mi thoh ra pa ran ts'áya, nu'a ra María ra mēngu bá Magdala, ne ra María rá mbe a man'da ra José, ne man'da ra xisu ngue ra Salomé, bi dán yá 'yéthi ngue yáman'u ngue da mba bá ja ran 'yágui da gospa rá ngóc'yei ra Jesús, tengu man t'ót'ehe dyá judíohe.

² Ne nt'axudi dá ndomingo 'bá mi bōx ra hyadi bi mba bá ja ran 'yágui u búya.

³ Ne bin 'yémpzehé u:

—To'o da zá di 'uec'a ra do bí juaxpú ja ra hyádo, bi 'yéñ u.

⁴ Ne nu'bú mi zōm bá bi nu búya, ya ma 'ueque a ra do, ngue xán ndoho.

⁵ Ne nu'bú mi yárpú ja ra hyádo búya, bi nu n'da ran 'yohú mi hupú rá hyo ngue rán 'yéi ra hyádo, mi he n'da ra pahni xán t'axi. Ne nu' u yá xisu bin su 'bá mi nu.

⁶ Pe nu'a, bi 'yémp'u:

—O guín suhá. Dí pácá guí homhbú ra Jesús ra mēngu Nazaret, ngue bi 'dōm'pú ja ra pont'i, pe bi dāmbēni a, njo'o ua ya. Dami nuhá ua mí 'bēni, bi t'ēmp'u yá xisu.

⁷ Ne xō bi 'yéna:

—Pe nuya ni mbáhá gui xihmbú ra Pedro ne' u mi'da yá xádi ne guí 'yémp'u gui tūmhú

bá Galilea a ra Jesús tengu tho bi xi ahú," bi t'ēmp'u yá xisu.

⁸ Ne nu' u yá xisu búya 'bex bi bōn'a n'dihi bá ja ran 'yágui ne bá é u, émmé di fet' u nguetho bin su, ne njo'o to min nde din yáhu ngue bin su.

Ra Jesús bin tūmí ra María Magdala

⁹ Nu'a ra Jesús bi dāmbēni 'bá xudi thoho ndomingo. M'bet'o thoho bin tūmí ra María ra mēngu bá Magdala, ngue gue'a xí hyōnba thi yoto yá zīthu.

¹⁰ Ne nubúya bi mba a ra María, bá xip' u yá xádi ngue bi dāmbēni a ra Jesús, ne mí zon' u ngue tu yá mbú, ngue bi du ra Jesús.

¹¹ Ne nu'bú mi 'yōde ngue bi dāmbēni ne bi man a ra María ngue bi nuse, pe him bi 'yé'c'yei u.

Ra Jesús bin tūmhú yohó yá xádi

¹² Nubúya bin tūmhú mi yohó yá xádi a ra Jesús bá 'yu, 'dan'yo ts' u bá án nu u.

¹³ Ne nu' u, bi mba u búya, bá xi u mi'da ngue xō bi nu mahōn'a, pe nguetho him bi 'yé'c'yei a bi man u.

Ra Jesús bi xi u yá xádi da mamp'a rá m hma 'bá mí ndex mahéts'i

¹⁴ Rán zégui thoho bin tūmhú gátho 'de'ma'da yá xádi ra Jesús. Mi hupú ja ra méxa u. Ne bi zú u nguetho him bi 'yé'c'yei a xi sifi ngue bi dāmbēni a.

¹⁵ Ne nubúya bi 'yémp'u:

—Ni mbáhá gátho na nguni ra ximhá, gui mamhbú ran ho ma'da'yo. Hōnbú go hapú i 'búh yá já'i gui xihmbú.

¹⁶ Nu'a to'o da 'yé'c'yei ne din xixyá, gan yámba rá te a. Pe nu'a hin da 'yé'c'yei, da nu ran unbi gátho yá pa mazá a.

¹⁷ Ne nu' u to'o da 'yé'c'yeigui xán ngu yá hmēpya ga japi da 'yōt' u. Nangué ma ts'edigá da hyōn a thi yá zīthu in 'yohú 'da yá já'i, ne din yá 'dahma 'dan'yo yá nde,

¹⁸ ne nu'bú da bent' u yá pozá nte da ja u, nguetho 'bá da zi ra 'yéthi ngue ran dáte, nte da ja u. Ne di japi da yáñ u yáñ zámán' u 'bá da gáspa yá 'yé, bi 'yémp'u yá xádi a ra Jesús.

Bi ndex mahéts'i a ra Jesús

¹⁹ Ne nu'bú mi gua a bí xih yá xádi, bi ts'ix bá mahéts'i a ra Hmu, ne 'darp' ní conhui rá ts'edi Ojá.

²⁰ Nu' u yá xádi bi mba búya bi man rá m hman Ojá hōnbú go hapú bi mba. Ne nu ra Hmu bi japi da zá da ma xán ho ne bi japi da 'yōt' u hmēpya 'dahma da 'yé'c'yei yá já'i yám hman u. Ne hōnt'a dí xi ahú ya.

LUCAS Ran ho Ma'da'yo bi 'Yo't'a ra Lucas

'Be'a í 'yo't' rá sœcuq ra Lucas

¹ Dí paçã xan ngu yu ja'i bi 'yo't' yu sœcuq ngue i man'a bin ja. Ne bu mím 'bœcuq ja ra ximhäi ra Cristo.

² Nu'u bi 'yo't'u, tengu thofo hi xāngahu u bi nuse 'bu mi 'yot' rá 'befi ra Cristo, ne tengu thofo hi man'a hõnbu go hapu.

³ Necã dra Lucasgã dí o't'na ra sœcuq ngue im man'a bin ja, ne dí pen'na i, Hague Teófilo, ma amigo i xan ho. Ne dá änzehẽ yu ja'i to'o bi nu 'be'a gã bin ja. Ne emme dá hongã 'be'a nt'o't'i gã mi'da yu sœcuq, janangue'a da bõmanho 'be'a dí o't'ã.

⁴ Nguetho dín nde gui paði xan ho ngue majuani a bi sãn'na i.

Rám 'behni Ojã bi ma dim 'buh ra Xuua

⁵ Nu'u yu pa min ts'ut'abi ra Herodes bu ja ra xœqui Judea, mi 'bœpu n'da rá mbãjã yu judío, ra Zacariás a. Madim pehmbu n'dan nets'i yu mbãjã bi dam'ma ra mbãjã Abias. Nu'a ra Elisabet, rá xisu ra Zacariás, gue'a n'da rá m'betõ ra Aarón a, ngue ra hmumbãjã maya'bu.

⁶ Nu'a ra Zacariás ne ra Elisabet, gãtho yonja'i, Ojã bi numanho u, nguetho xan ho yá mbui, ne mi øt'e gãtho yán t'edi Ojã.

⁷ Nu ra Elisabet ne ra Zacariás, xan daç'yei u ne xinga n'dandĩ mi 'buh rá t'uhni a ra Elisabet.

⁸⁻⁹ Ne nu'bu xõn zõn ra pa dim pœpu ja ra danijã u n'dan nets'i yu mbãjã bi dũma ra Abias, janangue'a madim pœpu ra Zacariás. Ne zai mi thahna n'da ra mbãjã, ngue da yœpu man'da mbo ra danijã da 'yuh yu xiza yumanho. Ne gue'a ra Zacariás bi mba nthahni ngue da yœpu mbo.

¹⁰ Ne xan ngu yu ja'i mi 'bãpu thi mi yahu Ojã 'bu ra ora bi 'yuh ra xiza ra Zacariás.

¹¹ Ne 'bex bi zõ a n'da rá m'behni Ojã bu mi 'bãh ra Zacariás. Ne mi 'bãpu rá hyo rán 'yei ra mœxa guerp' mi uh yu xiza.

¹² Nu'bu mi nu a buya, emme bin su ne hingui paði 'be'a da bœni.

¹³ Ne nu'a rá m'behni Ojã bi 'yẽmbi:

—O guín su Zacariás, nguetho bi 'yõ Ojã 'be'a guí ãpi, nangue ni xisu ra Elisabet dín hãt'uhni ne dim 'bu a n'da rá ts'unt'u, ne gui xip rá thuhu dí Xuua.

¹⁴ Ne gan johya ne emme da hyu ni mbui, ne xan ngu yu ja'i dín johya 'bu bim 'bui.

¹⁵ Nguetho Ojã di un ra 'befi nuixte a. Ne nu'a, hin da zi ra vino xinga gue'a ra sœi, ne dín 'youi rá Hogandãhi Ojã gue'bu go bim 'bui.

¹⁶ Ne nu'a rá 'befi da 'yõt'e, gue'a dí japi xan ngu yu ja'i israel di pãh yán 'yomfœni ne da 'yœc'yei Ojã ra Hmu.

¹⁷ Ne nu'a ni t'uhni bam 'bet'o a 'bu bá ãh ra Hmu mahœts'i, ne dín ja rá ts'edi tenguthofo ra põngahyã Eliás, ne dí japi dín hocpahũ yá t'uhni u yu ja'i. Ne nu'u nzãi hingui øde 'be'a pa nsifi, di japi da 'yõde. Ne nangue rá m hman ra Xuua di pãh yán 'yomfœni yu ja'i n'dahma da zã da zimanho ra Hmu 'bu bá ãh, bi t'ẽmp'a ra Zacariás 'bu min yãui rá m 'behni Ojã.

¹⁸ Nu ra Zacariás buya:

—Hague dán zã ga paçã a guí xiqui nguetho xtán daç'yeigã ne'a ma xisu, bi 'yẽna.

¹⁹ Nu rá m'behni Ojã bi 'yẽmp'a buya:

—Nugã dí Gabriel ne dí 'bãcã bu ja rá hmi Ojã, ne Ojã bá pẽngã gue ga xi a ran ho dín ja ahũ.

²⁰ Pẽ nuya, gan gore ya, nguetho hin guí œc'yei a dí xi i. Nuya hin da zã gan yã astague'bu go bin ja a dá xi a i, nguetho gãtho dín ja a dá xi a i, bi 'yẽn'a rá m'behni Ojã.

²¹ Nu yu ja'i mi 'bãpu thi, mi tõ'ma ra Zacariás, ne him mi pa'ũ hanja him 'bexque põni.

²² Ne nu'bu mi bõm bu ra Zacariás hingui sã dín yã, hõnt'a bi uãnda rá 'ye. Nu yu ja'i bi bãh puya ngue bi nu n'da ran t'uti bu mbo.

²³ Ne nu'bu mi guah yu pa dim pœpu ra Zacariás bi mba rá ngu buya.

²⁴ Ne bin hãt'uhni ra Elisabet, ne nubuya hin hapu i mba an cõt'a zãna, bim 'bũtho bu rá ngu. Ne bi 'yẽna:

²⁵ "Xan ngu rá mate bi 'yœrcã Ojã, nuya him man da zangã yu ja'i nguetho dim 'bu'a n'da ma t'uhni ya," bi 'yẽnse.

Rám 'behni Ojã mahœts'i bi ma dim 'buh ra Jesús

²⁶ Nu'bu mi tho i cõt'a zãna, nu'a Ojã bi mbehn mahõn'a a rá m'behni ngue í Gabriel. Bi mbehn pu ra hnini Nazaret bu ra xœqui Galilea.

²⁷ Nu'a, bi zõm bu mi 'bu a ra María. Nu ra María xinga n'dandĩ bin yãui n'da ran 'yohũ, pe ya mi ãn'na ra José, n'da rá m'betõ ra ts'ut'abi David a.

²⁸ Nu rá m'behni Ojã bi zengua, bi 'yẽmbi: —Nu'í María ya bi 'yõt'a n'da rá mate Ojã ne guín 'youi a. Pẽ man'da bi jãp'a Ojã xinda gue'ũ gãtho mi'da yu xisu, bi 'yẽmbi.

²⁹ Nu'a ra María 'bu mi nu rá m'behni Ojã, bin su ne bin 'yomfœni 'be'a ním bõn'a bi sifi.

³⁰ Nu rá m'behni Ojã bi 'yẽmp'a buya:

—O guín su María nguetho guín 'youi rá mate Ojã.

³¹ Ne dim 'bu'a n'da ni Ts'unt'u ne gui xip rá thuhu ra Jesús.

³² Ne nu'a, dín ja rá ts'edi ne da faði ngue rá Ts'unt'u Ojã tãte thofo rá ts'edi. Ne nu'a Ojã

di japi din ts'at'abi tengu rá m bombøta ngue ra David.

³³ Ne di manda yu ja'i israeł gátho yu pa ne hin jam'bu da guah rá ts'edi a, bi 'yɛn'a rá m 'behni Ojå.

³⁴ Nu ra María bi 'yɛn'a:
—Hague dán zå din jabu ne hin jam'bu dán ya'be n'da ran 'yohu, bi 'yɛna.

³⁵ Pe nu rá m 'behni Ojå bi 'yɛmp'a:
—Nu rá ts'edi rá Hogandåhi Ojå di ja i gui tɔn ni t'uhni, ne nu'a dim 'bui, rá Ts'unt'u Ojå a.

³⁶ Ne'a ni meni ra Elisabet xun dæc'yei a, pe dim 'bu a n'da rá ts'unt'u. N'dato zana ya i ha'a rá t'uhni ne mi ɛn yu ja'i ngue hin jam'bu da dɔn rá t'uhni.

³⁷ Nu Ojå gátho sã da 'yøt'a, hin'yu 'be'a gue hingui sã da 'yøt'e, bi 'yɛn'a rá m 'behni Ojå.

³⁸ Nu'a ra María bi 'yɛn'a:
—Nugå rá 'yɛhegã Ojå, nu'bu gue'a in nde Ojå, da 'yørqe gátho guim ma, bi 'yɛna.
'Bex bi mbeng mahɛts'i rá m 'behni Ojå buya.

Ra María bi mba bi zengua ra Elisabet

³⁹⁻⁴⁰ Nu'a ra María buya, 'bex bi mba bi zengua yá meni mi 'bupɔ ja yu nyuni bu ra xequi Judea, gue'a ra Zacarías ne rá xisu ra Elisabet.

⁴¹ Ne nu'bu mi mba ma zengua ra Elisabet, 'bexque bi 'yan'a rá t'uhni mí o rá mbui. 'Bex bin 'youi rá Hogandåhi Ojå ra Elisabet buya,

⁴² Ne bi 'yɛna:
—Ojå man'da bi jåp'i i María, xinda gue'u mi'da yu xisu. Ne nu'a ni ts'unt'u dim 'bui, majåpi a.

⁴³ Pe xun ngu ra mate gá 'yørqe ngue gá zenguaɣui, nguetho gue'e rá mbe a ma Hmu.

⁴⁴ Ne dí paði gue'e rá mbe a ma Hmu nguetho nu'bu má øcã nin zengua, 'bex bin johya a ra t'uhni o ma mbui ne bi 'yåni.

⁴⁵ Bi jåp'a Ojå nguetho gá 'yɛc'yei a bi xi i, ne majuani da 'yøt' Ojå a bi xi i, bi 'yɛn'a ra Elisabet, bi 'yɛmp'a ra María.

⁴⁶ Nu ra María buya bi 'yɛspa Ojå ne bi 'yɛna:

ɛmme dí ɛspa Ojå ma Hmu,

⁴⁷ ne din johya ma mbui nangue Ojå mam pørpate.

⁴⁸ Nguetho Ojå bi bɛngã ngue dra hyoya 'yɛhegã, ne gátho yu ja'i da 'yɛngui dá tɔngã rá mate Ojå.

⁴⁹ Xun ngu ran ho bi 'yørcã Ojå madå rá ts'edi, ne xun hotho a.

⁵⁰ Ne da nu rá yembui to'o gátho da numansu a.

⁵¹ Nu Ojå nuixte tho yán t'øt'e, bi 'berpa yá ts'edi u din yɛzehe ngue im bɛni jase yá ts'edi.

⁵² Ne bi 'berba yá ts'edi yu ts'at'abi, ne go bi un yá ts'edi yu ja'i thoho.

⁵³ Ne bi japi da bå u to'o i honi da baði,

pe nu'u to'o him bi hyoni da baði bi japi di 'be'u.

⁵⁴ Ne nu Ojå bi mbäxcahu ya ngue dyu ja'i israełgáhu,

ngue bi 'yɛnɔ yá t'uhnigáhu a, ne him bi pumbɛni a ran ho bi ma da 'yørcáhu.

⁵⁵ Pe bi 'yøt'e tenguthoho bi si a ra Abraham ta t'ørcáhu,

yám bom'betøju, gátho yu pa mazåi, bi 'yɛn'a ra María 'bu mi 'yɛspa Ojå.

⁵⁶ Ne nu'a ra María hyuzna bi gopɔ rá ngu ra Elisabet, m'bejua bi mbeng bu rá nguse.

Bim 'buh ra Xuua Nxixyq

⁵⁷ Ne bi zøn ra pa dim 'bu a rá ts'unt'u ra Elisabet.

⁵⁸ Ne gátho yá meni ne yá menguha bin johya 'be'a bi 'yørpã Ojå a ra Elisabet, ne bi zøm bu rá ngu bi zengua a.

⁵⁹ Nu'bu mi gua'an hyåto pa xím 'bu a ra t'uhni, bi mba nts'its'i da thecua rá xifani. Ne gátho u mi 'bupɔ, bi ma da hyånba rá thuhu rá ta ngue dí Zacarías.

⁶⁰ Pe nu rá mbe bi ma ngue hin da zå, pegue jatho da hyux rá thuhu ngue dí Xuua.

⁶¹ Ne gátho mi 'bupɔ bi 'yɛna:
—Pe njo'o n'da ni meni hu i Xuua, bi 'yɛmbi.

⁶² Ne nu'u, bi uan yá 'ye, bi 'yån'na rá ta: "Be'a rá thuhu a ni t'uhni," bi 'yɛmbi.

⁶³ Nu rá ta buya bi 'yåh ra søcuå ne bi 'yo't'a n'da ram hma ngue bi 'yɛna: "Dí Xuua a ma t'uhni."

⁶⁴ 'Bex bi zå bin ya mahøn'a ra Zacarías buya, ne bi 'yɛspa Ojå a.

⁶⁵ Ne bi hyonya thoho gátho mi 'bupɔ. Ne gátho yu ja'i mi 'bupɔ ja yu nyuni a ra xequi Judea bi 'yø a bin ja.

⁶⁶ Ne gátho bin 'yomfɛniɛ 'be'a da 'yøt'a ra t'uhni, nguetho Ojå bi jåpi.

Bi 'yɛspa Ojå ra Zacarías 'bu mim 'buh rá t'uhni

⁶⁷ Ne bin 'youi rá Hogandåhi Ojå ra Zacarías, ne bim pøngahyå a, bi 'yɛna:

⁶⁸ ɛmme dí ɛspa Ojå ra Hmu nguetho bi bɛnɔ

dyu ja'i israełgáhu, dyu judío hu, ngue da yånɔ.

⁶⁹ Ne nanguenhna ma t'uhni bim 'bui, janangue'a dí paði him ma ya'a ba penga mam pørpatehu i ja rá ts'edi, rá m bom'betø ra ts'at'abi David a.

⁷⁰ Gue'a bi bɛnba Ojå u yá pøngahyå maya'bu thoho,

⁷¹ ngue bi ma da yånɔ nangue man sui hu, ne nangue gátho u i numan'uj hu.

⁷² Pe nu Ojå bi huɛc'u mam bombøtah hu, ne him bi pumbɛni ran ho mi ɛna da 'yørcáhu.

⁷³ Ne majuani da 'yøt' Ojå a bi xih mam bombøtah ra Abraham,

⁷⁴ ngue bi xifi da yånɔ nangue u man sui hu,

ne hin ga su ga thāndehū a Ojā bŷa.

⁷⁵ Janangue da gohi xān ho ma mbūihū bŷa dá nu a Ojā, ne ga othū ra hogam'buī bŷa ja rá hmi.

⁷⁶ Ne nuna ma t'uhni, da 'yēmb yū jā'i rá pōngahŷa Ojā mahęts'i, ne da xih yū jā'i di pāh yān 'yomfēni, da dō'ma ra Hmu.

⁷⁷ Ne da xi ū da mba ma punbi yá ts'oqui, ne da mba nhyāni.

⁷⁸ Gātho da 'yōt' Ojā nguetho di huęgahū ne ba pēngahū ra Hmu ngue guesē rán nequi ma mbūihū.

⁷⁹ Ne gue'a di yorpa yá mbūi ū i 'būpū ja ra 'bexui

ne i 'yo bŷa ja rá 'yu ran dāte,

ne da zixpū ja ran nequi, bi 'yēn'a ra Zacarías 'bū mim pōngahŷa.

⁸⁰ Ne nu rá t'uhni, ngue ra Xuua, bin te mán zaqui ne bin te rá mbūi nangue Ojā. Ne nu'bū min te, bim 'būpū ja ra dāpo asta gue'bū go bi zōn ra pa di dāmp' rá 'bēfi bi xi Ojā, guepū 'būh yú mi'israelhū.

2

Bim 'bū'a ra Jesús

¹ Nu'bū mīm 'būh ra Jesús, gue'ū yū pa bin ja ra dāpede bi 'yōt'a ra hmuts'ut'abi ngue ra Augusto César.

² Ne gue'ū yū pa bin ts'ut'abi ra Cirenio bŷa ja ra xēqui Siria, ne gue'ū yū pa ja bi dū'mi bi 'yōt' ra pede ū.

³ Gātho yū jā'i bi mba bŷa ja rá hnini zehē yām bombōta ngue da thuspa bŷa yú thuhu.

⁴ Janangue nu ra José bi nēxpū ja ra hnini Nazaret ngue ra xēqui Galilea, ne bi mba bŷa ja ra hnini Belén ngue ra xēqui Judea, nguetho guepū rá hnini a rá m bombōta a ra José, ngue ra David.

⁵ Ne bi mba da thuspa bŷa rá thuhu. Bi mbe a ra María rá xisu. Pē nu'a ra María ya min hāt'uhni a.

⁶ Ne nu'bū mi zōm bŷa ja ra hnini Belén, bi zōn ra pa dim 'būh rá t'uhni bŷa.

⁷ Ne bim 'bū a rá mbūdi ts'unt'ū a ra María ngue ra Jesús. Ne bi mbant yū bazu, ne bi cārū ja rán ts'adethā yū fani bŷa ja ra ngumfani, nguetho hin'yū bŷa din sāya bŷa ja n'da ra ngu.

Yām 'bēhni Ojā bi xih yū mbānde'yo ngue bim 'būh ra Jesús

⁸ Nu'a ra xui a bŷa, mi 'būpū hāntho ra hnini Belén 'da yū mbānde'yo, madí jamansu yá dē'yo ū.

⁹ Bex bi nu n'da rá m 'bēhni Ojā ū, ne bi yorpū rán nequi Ojā bŷa 'būi, ne ēmme bin su'ū.

¹⁰ Pē nu'a rá m 'bēhni Ojā bi 'yēmp'ū:

—O guin suhū, nguetho bá ęcā ga xi ahū n'da ram hma gue di ja ahū gan johyahu gyá jā'ihū ua ja ra ximhāi.

¹¹ Nu bŷa ra hnini Belén, ngue rá hnini ra David, ja bim 'bū'a nim pōrpatehū, gue'a ra Cristo ra Hmu bi ma ba pēn'nahū Ojā.

¹² Ne nu'bū gá tūmhū n'da ra 'uere xī jārpū ja rá yānza yū fani m'bant'i yūm 'bahni, gue'a gdí pāhmbū a bŷa, bi 'yēn'a rá m 'bēhni Ojā 'bū mi 'yēmp'ū yū mbānde'yo.

¹³ Bex bi nequi n'dan nets'i yām 'bēhni Ojā, bi 'yēspa Ojā ngue bin tuhu, ne bi 'yēn'ū:

¹⁴ Nuixte rá ts'edi Ojā mahęts'i. Ojā da hyurpa yá mbūi gātho ū i 'bucua ja ra hāi, hōnt'a go to'o da hyān'a rá mate, bi 'yē m 'bū min tuhu.

¹⁵ Ne bi mbeng mahęts'i yām 'bēhni Ojā bŷa. Ne nu'ū yū mbānde'yo bin 'yēmp'ū bŷa:

—Ga mbāhā bŷa ja ra hnini Belén, ga nuhū a bin ja ngue bi jāpū ra Hmu ga pāhmbū.

¹⁶ Bi mba n'dihī ū bŷa, ne bi dīm bŷa a ra María ne ra José ne ra 'uere. Ne nu'a ra uere mi o bŷa ja rá yānza ra fani.

¹⁷ Ne nu'bū mi nu'ū yū mbānde'yo bŷa, bi mam bŷa a xī xih rá m 'bēhni Ojā nangue ra t'uhni bim 'būi.

¹⁸ Ne gātho ū bi 'yō'a bi man'ū yū mbānde'yo, bi hyonya thoho ū.

¹⁹ Pē nu'a ra María, bi bēm bŷa mbo rá mbūi 'bē'a gātho bin ja.

²⁰ Ne nu yū mbānde'yo bi mbeng bŷa, ne bi 'yēspa Ojā, ngue gātho bin ja'ū 'bē'a gātho bi sifi, ne xi nu.

Bi mba ma dāpi Ojā a ra 'uere Jesús bŷa ja ra dānijā

²¹ Nu'bū mi gua'an hyāto pa xīm 'būi, bi thecua rá xifani ra 'uere, ne bi thuspa rá thuhu di Jesús, ne ngue'a xī xih rá m 'bēhni Ojā a ra María 'bū hin ní hyā rá t'uhni.

²² Ne nu'bū mí gua'a ra pa nts'ānni da dō'ma ra María, tengū bi man yān t'ēdi ra Moisés, ya i sá da mba bŷa ja ra dānijā bŷa Jerusalén. Ne bi zixa rá t'uhni ū ngue di dāp Ojā.

²³ In ja bŷa bi 'yōt'e nguetho ne'a i mam bŷa ja rán t'ēdi ra Moisés, ngue: “Gātho yū mbūdi ts'unt'ū da mba ma dāpi Ojā,” i ēm bŷa ja yān t'ēdi.

²⁴ Ne bi hyāxa n'da ra 'bōts'e bŷa ja ra dānijā tengū bi mam bŷa ja rán t'ēdi ra Moisés ngue i ęna: “Yoho yū t'azū uague yoho yū ts'āha ngue da hyo bŷa ja nijā to'o im 'būh yú t'uhni.”

Nu ra Simeón i thex ra 'uere Jesús

²⁵ Ne mi 'būpū Jerusalén n'da ran 'yohū i Simeón, ra hocjā'i a, mi numansu Ojā ne mi tō'ma ra pa ngue da mba nhyāni ū yū jā'i israel, ne min 'youi rá Hogandāhi Ojā a.

²⁶ Nu rá Hogandāhi Ojā bi bēnba ra Simeón gue hin da du asta gue'bŷa go da nu'a rá Thahni Ojā ba pēhni ngue ra Cristo a.

²⁷ Ne nu'a rá Hogandāhi Ojā bi bēnbi da zōm bŷa a ra Simeón bŷa ja ra dānijā 'bū mi zōm bŷa rá ta ne rá mbe di dā'a ra Jesús.

28 Nu ra Simeón bi dɛxa ra 'uere ne bi 'yɛspa Ojɔ bɔya, bi 'yɛna:

29 Ma Hmu i, pɛ hin te dí m bɛngä 'bɔ ga tugä ya,

nguetho dá nugä na gá xiqui ngue ga nugä, ni 'yɛhɛgä.

30 Nuya dá nusegä mam pɔrɔpatehe,

31 ngue gá sänmi ngue da yänba yá te u to'o da bəh na.

32 Nuna dí japi da nu ran nequi u hing yu judío,

ne gue'a dí t'ɛscahe dyu ja'í israelgähe, dyu judíohe, bi 'yɛn'a ra Simeón 'bɔ mi dɛxa ra 'uere Jesús.

Bim pɔngahyɔ ra Simeón 'bɔ mi nu ra Jesús

33 Nu ra José ne rá mbe ra Jesús bi hyonya thoho 'be'a bi man ra Simeón nangue'a ra 'uere.

34-35 Nu ra Simeón bɔya, bi 'yöp Ojɔ da 'yɛnsa rán japi ra José ne ra María, ne bi 'yɛna:

—Nuna ra t'uhni 'bɔ din dän'yohu nts'änni xɔn ngu u yá mi'israelhu dim 'bedi 'bɔ hin da numanho. Pɛ nu'u to'o da numanho da yän'a. Guehna dí fadi 'be'a im bɛm bɔ mbo yá mbɔi n'da ngu n'da yu ja'í. Ne nu'i María, gui nu ra dumbɔi xɔn u tho ngue 'be'a da t'ɔrpa na ni ts'unt'u, bi 'yɛn'a ra Simeón.

Ne'a ra Ana bim pɔngahyɔ 'bɔ mi nu ra Jesús

36 Ne'a n'da ra dɛc'yɛi xisu ngue í Ana mi 'bɔpu ja ra dänijɔ, ne'a xin rá pɔngahyɔ Ojɔ a. Nu'a, rá t'ixu ra Fanuel a, rám bom'betɔ ra Aser ngue n'da rá ts'unt'u ra Israel. Nu ra Ana, nu'a nyoto jɛya bim 'bɔhmi rá ndø ne 'bex bi du.

37 Ne bim 'bɛsɛ goho 'däte ma goho njɛya, ya xɔn dɛc'yɛi a. Ne nu ra Ana, mi zəm bɔ ja ra dänijɔ a. Min yaui Ojɔ ra pa ne ra xui, ne ja yu pa him mi sihme 'bɔ i thənde Ojɔ.

38 Nu'bɔ min yəhu ra Simeón ra María ne ra José, bi zəm bɔ ra Ana, ne 'bex bi xi Ojɔ jamadi 'bɔ mi nu'a ra 'uere, nguetho bi bədi gue yá yənte u. Janangue'a bi 'yɛmp'u to'o mi tɔmp' yá yənte ngue ya bi zəh ya.

Bi mbenc'a ra José bɔ ra hnini Nazaret ne rá xisu

39 Nu'bɔ mi 'yɔt'u gátho mi man rán t'ɛdi Ojɔ ngue da 'yɔt'e, nu ra José ne ra María bi mbeng bɔ ja ra hnini Nazaret bɔ ja ra xɛqui Galilea.

40 Ne nu'a ra t'uhni bin te mán zaqui a, ne mi ja rán 'yomfɛni xɔn ho. Ne ɛmme bi jəp Ojɔ a.

De'mayon jɛya pɛ'ts'a ra Jesús 'bɔ mi mba bɔ ja ra dänijɔ

41 Nu ra José ne ra María zəi n'dandj n'da jɛya i pa bɔ ja ra hnini Jerusalén da nu ra dəmpɛti ngue ran dəbaxjua.

42 Ne nu'bɔ mi mbe'ts'a 'dɛ'mayon jɛya ra Jesús, bi mbähä bɔ ja ra hnini Jerusalén ngue da nu ra dəmpɛti bɔ.

43 Nu'bɔ mi gua'a ram pɛti, bi mbeng bɔ yá ngu yu ja'í. Ne nu'bɔ mi mba bɔ 'yu ra José ne ra María, him mi pə'u ngue bá cɔpu a ra Jesús.

44 Pɛ mim bɛni min 'yohu yá amigo. Ne n'dapa bin 'yo bɔ ja ra 'yu. Ne nu'bɔ mán de bin säya bɔya, ne njo'o bɔ ra Jesús. Ne nu rá mbe ne rá ta bi 'yän'du yá amigo: “Ha gbán 'yohu a ra Jesús,” ne'u yá mɛni bi 'yänni.

45 Pɛ him bi dɛni, janangue'a bi mbeng bɔ Jerusalén, bi hyom bɔ.

46 Ne ná hyupa bɔya ja bi dɛm bɔ ja ra dänijɔ. Mi 'bɔhmbu bɔ yu xänbate nijɔ. Ne nu'a ra Jesús mi øde 'be'a mi man'u ne bi 'yän yan t'änni 'be'a bi 'yøde.

47 Nu yu xänbate nijɔ bɔya bi hyonya thoho nangue gátho 'be'a mi pə'a ra Jesús.

48 Ne nu'a rá mbe ne ra José, bi hyonya thoho 'bɔ mi nu i yəhu yu xänbate. Nu'a rá mbe bi 'yɛmbi:

—Ts'unt 'u, hanja in jabu gá 'yɔrca'be, nguetho nu'a ni ta necä ɛmme dá hon'a'be ne mi tu ma mbɔi'be.

49 Nu ra Jesús bi dədi:

—Pɛ nde'bɔ hin xquí hyongüi, nguetho guí pəhmi ngue jatho ga øt'á rá 'befi ma Ta.

50 Pɛ nu'u, him bi bədi 'be'a nam bøn'a bi man'a.

51 Pɛ nu'a ra Jesús 'bex bi mbähä bɔ ja rá ngu bɔ ra hnini Nazaret, ne nzəi mi øt'a i pa nsifi. Pɛ nu'a rá mbe mim bɛntho bɔ ja rá mbɔi 'be'a gátho bin ja.

52 Nu ra Jesús, in te rá ja'í ne in te rán 'yomfɛni. Ne gátho yu ja'í mi numanho a ne'a Ojɔ mi numanho a.

3

Xuua Nxixyɔ bi dɛ'mi bi man rám hma Ojɔ bɔ ma'ueni

1-2 Nu'bɔ ná 'dɛ'ma cət'a njɛya in ts'ut'abi ra hmuts'ut'abi Tiberio, ne bin yaui Ojɔ ra Xuua bɔ ja ra dəpo mi 'bɔi, bi xifi di dəmp'a rá 'befi. Ne gue'a ra Xuua rá ts'unt'u ra Zacarias a. Ne guet'a ra jɛya bin ts'ut'abi ra Poncio Pilato bɔ ja ra xɛqui Galilea, ne n'dat'a ra jɛya bin ts'ut'abi a ra Felipe bɔ ja ra xɛqui Iturea ne ra xɛqui Traconite. Nu'a ra Felipe ngue rán 'yohu ra Poncio Pilato. Ne guet'a ra jɛya a bin ts'ut'abi ra Lisianias bɔ ja ra xɛqui Abilinia. Ne 'dat'a ra jɛya mi ngərpa mbəjɔ ra Anás ne ra Caifás bɔ Jerusalén.

3 Ne nubɔya, bi dəmp' rá 'befi ra Xuua Nxixyɔ, bin 'yo bɔ n'danguadi ra dəthe Jordán ne bi xih yu ja'í di pəh yän 'yomfɛni nangue yá ts'oqui, n'dahma da mba ma punbi. Ne bi xifi din xixyɔ bɔya.

4 Ne guehna ra Xuua bi man'a ra Isaías 'bɔ mi 'yɛna:

N'da ra ja'i din ya bu ja ra dapo ne da 'yena:
 "Dami pah nin 'yomfɛniha, ga simhbu ra
 Hmu mi ts'utho da zɔcua.

Dami hoc ni mbuiha, ga tɔmhbu xɛn ho.

⁵ Tengu ya mbothi ni ye ya t'ohɔ din juani
 tengu n'da ra 'yu i pa ma hoqui, hingui
 ndaxni, i uɛntho, din ja bu ni mbuiha.

⁶ Ne gátho ya ja'i da nu'a ram pɔrɔpate ba pend
 Oja," da 'yena, bi 'yɛn'a ra Isaías.

⁷ Ne bi zɔm bu ya ja'i bu 'buh ra Xuua ngue
 in nde din xixya u. Ne nu ra Xuua bi 'yɛmp' u:

—Nu'ahu tengu thoho 'bu gyá pozuhu,
 ne guí ɛnshu hin guin nuhu rá muui ni
 ts'oquihu 'bu gan xixyahu, ne hin gui hoc ni
 mbuiha.

⁸ Pe nte di muui 'bu guí ɛmhbu gán yamhbu
 ngue ya nim bombɔtahu ra Abraham. Pe
 nehya ya do i 'bongua mi sá xtá 'yena yá
 t'uhni ra Abraham gue'bu gue'a xtán nde Oja
 a.

⁹ Ne nu'a to'o gátho him bi pah yán
 'yomfɛni nange ya ts'oqui, tengu'bu ya za
 ngue hingui ho yán dät't'o. Ne nu rán ts'onza
 Oja ya mahoqui xɛn ho ngue da 'yex' u ya za
 hingui ho yán dät't'o, ne da thɔspu ja ra sibi
 din zɔ, bi 'yɛn a ra Xuua.

¹⁰ Nu ya ja'i buya, bi 'yɛn'u:

—'Be'a sá ga ɔt'áhe 'bu, bi 'yɛmp'a ra Xuua.

¹¹ Nu ra Xuua bi dät'i:

—Nu'a to'o i ja yoho yá pahni, di un'na
 n'da to'o hin'yu rá pahni. Ne nu'a to'o i ja
 'be'a da zi, di unni ts'u a to'o hin'yu da zi, bi
 'yena.

¹² Ne' u 'da ya hyacahäi xí zɔm bu ngue in
 nde da mba ma xixyabi, bi 'yán'du:

—Xánbate i, 'be'a sá ga ɔt'áhe.

¹³ Nu ra Xuua bi dät'i:

—'Yo guí huspah man'da ra renta, pe
 hɔnt'a i man rán t'ɛdi ra häi gui hyaju.

¹⁴ Ne' u 'da ya dofai bi 'yánni:

—Necáhe, 'be'a sá ga ɔt'áhe, bi 'yɛn'u.

Nu ra Xuua bi dät'i:

—O guí hácua hu ra mbeti ya ja'i nanguie ni
 ts'edizehe. Ne o gadí yafu n'da ra ja'i 'bu guí
 pahmbu him majua ni a guí mamhbu. Ne hin
 guim bɛmhbu ngue man'da ɛmme xɛn ngu
 gui táhmbu, pe hɔnt'a nin zäbi gui táhmbu, bi
 'yɛn'a ra Xuua.

¹⁵ Ne xɛn ngu u ngue mi tɔ'ma ra Cristo
 mim bɛnse u ngue ɛmbi ra Cristo a ra Xuua.

¹⁶ Pe nu'a ra Xuua bi 'yɛmp' u:

—Nugä dí xixya ahu ngue ra dehe thoho,
 pe ba ɛ a n'da ja rá ts'edi xinda guecä, hin
 di sucä tengu a. Nu'a di hoc'ahu nanguie rá
 Hogandähi Oja tengu'bu xtí hoc'ahu ra sibi.

¹⁷ Ne da huahn'du ya ja'i tengu 'bu i pa nt'ei
 ya trigo. Nu rá xi di 'uec ran dähi, ne nu ya
 trigo da mba m'be'ts'i, pe nu yá xi da t'upu ja
 ra sibi njam'bu i huɛt'i, in jabu da 'yot' 'bu bi
 huahn ya ja'i a ra Cristo, bi 'yɛn a ra Xuua.

¹⁸ Ne xɛn ngu mi'da yam hma bi xi u ya ja'i
 nanguie ran ho ma'da'yo.

¹⁹ Pe nu ra Xuua bi dämhyä ra ts'ut'abi
 Herodes nguetho nu ra Herodes bi zin'a rá
 'bepozche, ngue rá xisu ra Felipe, i Herodías
 a ra xisu. Ne hinga hɔnt'a pe xɛn ngu mi'da
 yán ts'o bi 'yot'a, jananguie bi dämhyä.

²⁰ Pe nu ra Herodes man'da xɛn ngu rá
 ts'oqui bi 'yot'e nguetho bi got'a fädi a ra
 Xuua.

Ra Jesús bin xixya

²¹ Nu'bu mi xixyaba ya ja'i a ra Xuua, ne'a
 ra Jesús bi mba bu, bin xixya.

²² Ne nu ra Jesús 'bu mi yäui Oja, 'bex bá
 xoh mahɛts'i ne bá cä a rá Hogandähi Oja
 tengu n'da ra t'azu, ne bi zoxpu ja rá ja'i ra
 Jesús. Ne bi t'ɔ'a n'da ra nde mahɛts'i bi
 'yena:

—Nu'i ma Ts'unt' u i, ɛmme dadí huɛɛ'i, ne
 di numanho i, bi 'yɛn Oja.

Nu' u yám bombɔta ra Jesús

²³ Nu ra Jesús mi pe'ts'a n'däte ma'det'a
 njeya 'bu mi dämp' rá 'bɛfi ua ja ra häi. Nu
 ya ja'i mim bɛni rá ts'unt' u ra José a ra Jesús.
 Ne nu ra José rá ts'unt' u ra Elí a.

²⁴ Nu ra Elí, nu'a rá ta, gue'a ra Matat a.
 Nu ra Matat, nu'a rá ta gue'a ra Leví a. Nu
 ra Leví, nu'a rá ta gue'a ra Melqui a. Nu ra
 Melqui, nu'a rá ta gue'a ra Jana a. Nu ra
 Jana, nu'a rá ta gue'a ra José a.

²⁵ Nu ra José, nu'a rá ta ra Matatías a. Nu ra
 Matatías, nu'a rá ta ra Amós a. Nu ra Amós,
 nu'a rá ta ra Nahum a. Nu ra Nahum, nu'a
 rá ta ra Esli a. Nu ra Esli, nu'a rá ta ra Nagai
 a.

²⁶ Nu ra Nagai, nu'a rá ta ra Maat a. Nu
 ra Maat, nu'a rá ta, ra Matatías a. Nu ra
 Matatías, nu'a rá ta ra Semei a. Nu ra Semei,
 nu'a rá ta ra José a. Nu ra José, nu'a rá ta ra
 Judá a.

²⁷ Nu ra Judá, nu'a rá ta ra Joana a. Nu ra
 Joana, nu'a rá ta ra Resa a. Nu ra Resa, nu'a
 rá ta ra Zorobabel a. Nu ra Zorobabel, nu'a
 rá ta ra Salatiel a. Nu'a ra Salatiel, nu'a rá ta
 ra Neri a.

²⁸ Nu ra Neri, nu'a rá ta ra Melqui a. Nu ra
 Melqui, nu'a rá ta ra Adi a. Nu ra Adi, nu'a
 rá ta ra Cosam a. Nu ra Cosam, nu'a rá ta ra
 Elmodam a. Nu ra Elmodam, nu'a rá ta, ra
 Er a.

²⁹ Nu ra Er nu'a rá ta ra Josué a. Nu ra
 Josué, nu'a rá ta ra Eliezer a. Nu ra Eliezer,
 nu'a rá ta ra Jorim a. Nu ra Jorim, nu'a rá ta
 ra Matat a.

³⁰ Nu ra Matat, nu'a rá ta ra Leví a. Nu ra
 Leví, nu'a rá ta ra Simeón a. Nu ra Simeón,
 nu'a rá ta ra Judá a. Nu ra Judá, nu'a rá ta ra
 José a. Nu ra José, nu'a rá ta ra Jonán a. Nu
 ra Jonán, nu'a rá ta ra Eliaquim a.

³¹ Nu ra Eliaquim, nu'a rá ta, ra Melea a.
 Nu ra Melea, nu'a rá ta, ra Mainán a. Nu
 ra Mainán, nu'a rá ta ra Matata a. Nu ra
 Matata, nu'a rá ta, ra Natán a.

³² Nu ra Natán, nu'a rá ta, ra David a. Nu ra David, nu'a rá ta, ra Isaí a. Nu ra Isaí, nu'a rá ta, ra Obed a. Nu ra Obed, nu'a rá ta, ra Booz a. Nu ra Booz, nu'a rá ta ra Salmón a. Nu ra Salmón, nu'a rá ta, ra Naasón a.

³³ Nu ra Naasón, nu'a rá ta ra Aminadab a. Nu ra Aminadab, nu'a rá ta ra Aram a. Nu ra Aram, nu'a rá ta ra Esrom a. Nu ra Esrom, nu'a rá ta ra Fares a. Nu ra Fares, nu'a rá ta ra Judá a.

³⁴ Nu ra Judá, nu'a rá ta ra Jacob a. Nu ra Jacob, nu'a rá ta ra Isaac a. Nu ra Isaac, nu'a rá ta ra Abraham a. Nu ra Abraham, nu'a rá ta, ra Taré a. Nu ra Taré, nu'a rá ta ra Nacor a.

³⁵ Nu ra Nacor, nu'a rá ta ra Serug a. Nu ra Serug, nu'a rá ta ra Ragau a. Nu ra Ragau, nu'a rá ta, ra Peleg a. Nu ra Peleg, nu'a rá ta, ra Heber a. Nu ra Heber, nu'a rá ta, ra Sala a.

³⁶ Nu ra Sala, nu'a rá ta, ra Cainán a. Nu ra Cainán, nu'a rá ta ra Arfaxad a. Nu ra Arfaxad, nu'a rá ta, ra Sem a. Nu ra Sem, nu'a rá ta, ra Noé a. Nu ra Noé, nu'a rá ta, ra Lamec a.

³⁷ Nu ra Lamec, nu'a rá ta, ra Matusalén a. Nu ra Matusalén, nu'a rá ta, ra Enoc a. Nu ra Enoc, nu'a rá ta, ra Jared a. Nu ra Jared, nu'a rá ta, ra Mahalaleel a. Nu ra Mahalaleel, nu'a rá ta ra Cainán a.

³⁸ Nu ra Cainán, nu'a rá ta ra Enós a. Nu ra Enós, nu'a rá ta ra Set a. Nu ra Set, nu'a rá ta ra Adán a. Ne nu ra Adán, bi zänd Ojá a.

4

Ra Jesús bi nu rán ts'áte ra zìthu

¹ Nu ra Jesús bi nɛxpɛ ja ra dæthe Jordán ne min 'youi rá Hogandáhi Ojá. Ne nu'a rá Hogandáhi Ojá bi bɛnbi da mba bu ma'ueni bu ja ra dæpo.

² Ne nyote pa ne nyote xui bim 'bɛpɛ ja ra dæpo ra Jesús. Ne bi ts'áp rá mbɛi, bi zǎ'a ra zìthu. Ne xíngui ts'ɛ bin sihme gátho yɛ pa bim 'bɛpɛ, ne bin tumanthuhu bɛya.

³ Ne bi 'yɛn'a ra zìthu:

—Nu'bu majuɛni gue'e rá ts'ant'ɛ Ojá, dami japi dim hme ra do 'bɛngua, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

⁴ Nu ra Jesús bi dæti:

—Nt'o't'i bu ja rá m hman Ojá: “Hinga hɔnt'a ra hme dí m 'bɛh ja'j ja'j pɛ ne'a gátho i man Ojá,” bi t'ɛmp'a ra zìthu. Ne him bi 'yɔt'a bi sifi.

⁵ Pɛ nubɛya, nu ra zìthu bi zix a ra Jesús bu ja n'da ra t'òhɔ xɛn hɛts'i, ne bi 'yuti hapɛ gátho 'bu'ɛ ja yú ts'edi yu ts'ut'abi ua ja ra hái,

⁶ ne bi 'yɛmbi:

—Gátho guí nu ya ga 'da'a'i, nguetho ma mbetigá. Ya bin'daqui ne sǎ ga unni to'o gátho dí nde ga unni.

⁷ Ne nu'bu gan danyahmu bu ja ma gua ne gui thandegui, ga 'da a i gátho guín nu ya, i ɛn'a ra zìthu.

⁸ Nu ra Jesús bi dæti:

—“Hɔnt'a Ojá, ra Hmu, ga thandehɛ ne ga ɔrpahɛ rá 'bɛfi a,” i ɛm bu ja rá m hman Ojá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁹ Nubɛya, nu ra zìthu bi zix mahɔn'a a ra Jesús bu ra hnini Jerusalén, ne bin tɔpɛ magats'i thoho ra dæniɛ. Ne bi 'yɛmbi:

—Nu'bu majuɛni gue'e rá ts'ant'ɛ i Ojá, damin sǎqui, gui sonɛ hái, ne hin hapɛ gui 'uaqui,

¹⁰ nguetho nt'o't'i bu ja rá m hman Ojá:

Nu'a Ojá ba pɛn'dɛ yám 'bɛhni da mbǎx'i i.

¹¹ Ne da bent'i i ne hin hapɛ gui 'uaqui, i ɛm bu ja rá t'òhni Ojá, bi 'yɛn'a ra zìthu.

¹² Nu ra Jesús bi dæti:

—Pɛ ne'a i mam bu ngue: “Nu Ojá ma Hmuhɛ njongui sǎ da zǎ'a ngue da bǎ 'bu majuɛni da 'yɔt'a im man'a,” i ɛm bu ja rá t'òhni Ojá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹³ Nu'bu mí gua'a bi man yán ts'áte ra zìthu, bi 'uepɛya, bi zo'a ra Jesús 'da yɛ pa.

Ra Jesús bi dæmp' rá 'bɛfi bu ja ra xɛqui Galilea

¹⁴ Nu ra Jesús bi mbeng bu ja ra hái Galilea, min 'youi rá Hogandáhi Ojá. Ne gátho yɛ ja'j mí 'bɛpɛ bi 'yɔt'a i ɔt' ra Jesús.

¹⁵ Ne bi xǎnba yɛ ja'j bu ja yɛ niɛ, ne gátho bi numanho a.

Nu ra Jesús bi mba bu ja ra hnini Nazaret guepɛ bin te

¹⁶ Nu ra Jesús bɛya bi mba bu ja ra hnini Nazaret, guepɛ bin te. Nu ra pa ran sǎya bi mba bu ja ra niɛ tengu zǎi mí ɔrpɛ hapɛ mí 'yo. Ne bim 'bǎi ngue da neh rá m hman Ojá.

¹⁷ Ne bin t'un'na rá sɔcuɛ bi 'yo't'a ra pɔngahɛ Isaias, ne bi tants'a ra sɔcuɛ guepɛ i ɛna:

¹⁸ Nu'a Ojá bi 'yɛnscǎ rá Hogandáhi nguetho bi huangá ne bá pengá ga xih yɛ hyoya ran ho ma'da'yo.

Bá pengá ngue ga hurpa yú mbɛi to'o i ja yɛ dumbɛi.

Ne ga xocua ɛ to'o xí bent'a ra zìthu tengu'bu i ofádi ɛ.

Ga xocpa yún 'yomfɛni yɛ ja'j ne da bǎ'a majuɛni rá 'yu Ojá ɛ.

Ne ga japi him man zǎ ran ɛ ɛ di ɛnba yú hmu.

¹⁹ Ne ga xih yɛ ja'j ngue bi zɔn ra ora da 'yɔrpa rá mate Ojá ɛ, i ɛm bu ja rá sɔcuɛ ra Isaias guepɛ bi neh ra Jesús.

²⁰ Nu ra Jesús 'bu mí gua'a bi neh ra sɔcuɛ, bi mbants'i, bi uni da 'bes' mahɔn'a ra sɔcuɛ. Ne bi hyuh pɛya ngue da xi ɛ 'be'a mí mam bu. Ne gátho yɛ ja'j mí 'bɛpɛ ja ra niɛ bi hyɛt'a ra Jesús.

²¹ Nu'a bi 'yɛna:

—Nu'a dá necä ya, mi mam bu ja rá søcuq ra Isafas ngue mi ma din ja, ne bin ja a ya, nguetho dí 'bucä ua, bi 'yena.

²² Ne gätho yu ja'i bin yqmanho nanguie ra Jesús ne bi hyonya thoho nguetho mahotheo a bi man ra Jesús bu ja ra nijä. Ne en'u:

—Hanja ngubu i øt'e, en'u nguetho im beñi gue ra Jesús rá ts'ant'u ra José.

²³ Nu ra Jesús buya bi 'yemp'u:

—Masque guí nde guí xijü a ram hma i ena: “Grä 'yøthebate, damin hoczehe,” masque guí nde guí xijü a, nguetho guím beñsehü, hin dí øt'ua ja ma hnini zehé u yun t'øt'e nuixte tengu dá øt'ä bu ja ra hnini Capernaum, bi 'yena.

²⁴ Majuani dí xi ahü, n'da rá pøngahyq Ojq hingui hnumansu bu ja rá häizehe.

²⁵ Njabu bi 'yøt' ra pøngahyq Elías 'bu maya'bu. Xün ngu yu xisu xi du yú ndø mi 'bui ngue yú mijudíoñu, gue'bu him bin 'ye hyu jeya made, ne bin ja ra thuhu bu.

²⁶ Pe him bi mbäx'a n'da ra xisu xi du rá ndø bu ja rá häizehe, pegue bi 'ben bu ra hnini Sarepta gueru ra häi Sidón, da mbäx a n'da ra xisu mi 'bupu, bi 'yena.

²⁷ Ne ngutho bi 'yøt' ra pøngahyq Eliseo, guexta xun ngu yú mijudíoñu mi hmb ra t'axca'ya, pe xinga n'da bi hoc'a ra pøngahyq ngue yú menguzehéñu, hønt'a ra hmudofui Naamán, ra mengu bu ra häi Siria, bi hoqui, bi 'yén'a ra Jesús.

²⁸ Ne nu'bu mi man'a ra Jesús a bi ma, nu yu ja'i mi 'bupu ja ra nijä emme bin cue buya.

²⁹ Ne bi ndants'u bi bent'a ra Jesús ne bi zixpu mayä ra nyuni, im beñi da hyøm bu ja ra mba'ye.

³⁰ Pe nu'a ra Jesús bi tho in de bu 'buh yu ja'i, ne bi zopu u, ne hin te bin jap'a.

Bi hoc'a n'da ran 'yohu min 'youi ra zithu a ra Jesús bu ja ra nijä

³¹ Ne nu'a ra Jesús bi mbeng bu ja ra hnini Capernaum bu ja ra häi Galilea, ne i xänba yu ja'i 'bu ra pa ran säya.

³² Ne gätho yu ja'i bi hyonya thoho nanguie rán xädi a, nguetho ra Jesús bi 'yuti xun ho ngue mi ja rán t'edi gue'bu mi xänbi.

³³ Nu n'da ra pa mi 'bupu ra Jesús bu ja ra danijä ne mi 'bupu n'da ran 'yohu min 'youi ra zithu, ne emme nts'edi bi mbañi, ne bi 'yena:

³⁴—Gra Jesús, ra mengu Nazaret, 'be'a guí nde guí 'yøcahe, ha guí juaje ya. Nugä dí paçä to'o i, rá Hogam 'beñi Ojq i.

³⁵ Ne nu ra Jesús bi 'yembi:

—Damin he ne guí pøm bu ja rá mbui na ran 'yohu.

Ne nu'a ra zithu nts'edi bi hyømma häi ran 'yohu bu 'bäh yu ja'i ne bi bøm bu rá mbui ran 'yohu buya, pe hin haru bi unba ran 'yohu.

³⁶ Ne bi hyonya thoho yu ja'i 'be'a bin ja na ran 'yohu. Ne bin 'yemzehe n'da ngu n'da:

“'Be'a ní ts'edi i ja na ran 'yohu ne i sä i høñ'a thi yu zithu,” bin 'yemzehe u.

³⁷ Ne bi t'øde gätho ra xequi bu 'be'a bi 'yøt'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hocpa rá suto ra Simón Pedro

³⁸ Nu ra Jesús buya bi bøm bu ja ra nijä, bi mba bu ja rá ngu ra Simón Pedro. Ne nu'a rá suto ra Simón Pedro, xun u, nts'edi ra pa mi ja. Ne bi si a ra Jesús ngue xun u a ra xisu.

³⁹ Nu ra Jesús bim 'bäpu mi 'ben'a ra hyenni, ne bi ma ngue da bøn'a ra pa. 'Bex bi bøn'a ra pa, hin haru xun u buya. 'Bex bi ndants'a ra xisu ne bi hoc ran sihme, bi 'uñ'u.

Nu ra Jesús bi hoqui xun ngu yu ja'i

⁴⁰ Ne nu'bu mi yuh ra hyadi, gätho yu hyenni bi ts'ixpu 'buh ra Jesús. Ne 'bex bi yän'u yu hyenni 'bu mi mba nthädi n'da ngu n'da u, bi dä'a ra Jesús.

⁴¹ Ne yu zithu min 'yohu 'da yu ja'i bi japi da bøn'u. Ne nts'edi i mba'u, i en'u:

—Nu'i, rá Ts'ant'u i Ojq, bi t'emp'a ra Jesús.

Pe nu ra Jesús him bi japi din yu nguetho mi pa'u gue ra Cristo a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi man rám hma bu ra xequi Galilea

⁴² Ne nu'bu mi hyax buya, t'uxuditho bi mbase bu ma'ueni ra Jesús. Nu yu ja'i bi hyoni gue'bu go mi dñi, ne him min nde'u da mba ra Jesús.

⁴³ Pe nu'a ra Jesús bi 'yemp'u:

—Nugä jatho ga mbagä mi'da yu hnini, ga mam bu ran ho ma'da'yo, ga xih yu ja'i 'beru ní manda rá ts'edi Ojq ua, jananjabu bá pengä Ojq, bi 'yena.

⁴⁴ Ne bi thopu ja mi'da yu hnini ja ra xequi Galilea buya, ne bi mam bu rám hma bu ja yu nijä.

5

Da yu mbahuq bi jap'a ra Jesús xun ngu bi de yu huq

¹ Ne man'da ra pa, ra Jesús mi 'bäpu ja ndendädehe Genesaret. Ne emme mi du bu yu ja'i in nde da 'yøh rám hman Ojq, ne hingui sä bu dim 'bä'a ra Jesús.

² Ne bi nu, i høpu yoho yu mbosa hin te i ja bu mbo. Ne bi zo'u yú mbeti bu ndenthe gue'bu mi mben yú xit'a.

³ Nu'a n'da, rá mbeti ra Simón Pedro, ne bi hyu'a ra Jesús. Ne bi xi'a ra Simón da gon'i ts'u ra mbosa. Ne nu yu ja'i bim 'bäpu ndenthe u. Nu ra Jesús bi xänba u yu ja'i buya.

⁴ Ne nu'bu mi gua'a bi man ra Jesús bi 'yemp'a ra Simón:

—Dami tham bu xun he ra dehe, ne guí 'yem bu ni xit'a. Gueru da zä guí the yu huq.

⁵ Pe bi 'yén'a ra Simón:

—Xänbate, gätho ra xui däm pehmbe ne hin te dá thehe yá huá, pe nu'bu guím ma, ga emhbe mahøn'a, bi 'yëna.

⁶ Ne bi 'yem büya, ne xän ngu bi de yá huá gue'bu go mi mbædi bin tün yá xit'á.

⁷ Ne bi xi'ü yá mimbahuáhu dá ze'i ts'ü. Ne bi yuts'i gätho yoho yá mbosa, ne in nde da dom bu mbo ra dehe yá mbosa nangué nán hyu yá huá.

⁸ Ne nu'bu mi nu ra Simón Pedro 'be'a bin ja, bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús, ne bi 'yëmbi:

—Dami 'ue'i ts'ü nanguécä nguetho nugä drá dädits'oquigä, bi 'yën'a ra Pedro.

⁹ Ngubü bi ma nguetho bi hyonya thoho ngue xän ngu yá huá bi de.

¹⁰ Ne'a ra Jacobo ne ra Xuua ngue yá ts'ünt'a ra Zebedeo, bi hyonya thoho ü. Ne nu'ü mi comhbü rá 'bëfi a ra Pedro. Pe nu ra Jesús bi 'yëmp'a ra Simón:

—O guín su ne nuya gui dá mi gui hyon yá jã'i to'o da 'yëc'yëigui, bi 'yëmbi.

¹¹ Ne nu'bu mí zöm bu ndenthe ü yá mbosa büya, bi den'na ra Jesús.

Nu ra Jesús bi hoc'a n'da mí hëmb ra t'axca'ya

¹² Nu n'da ra pa mi 'büpü ja n'da ra hnini ra Jesús. Ne'a n'da ran 'yohü mi 'büpü, mi hëmb ra t'axca'ya gätho rá jã'i. Ne nu'a ran 'yohü 'bü mi nu a ra Jesús, 'bex bim 'bëmfo bu ja rá gua ra Jesús, ne bi 'yáp ra mate ran 'yohü ngue in nde da yãni, bi 'yëmbi:

—Ma Hmu i nu'bu guín nde, da zã gui jaqui da yãngä.

¹³ Nu ra Jesús bi dätü ne bi 'yëmbi:

—Nugä, dín nde ngue 'bex da zã i. Nuya bi yãn'a ya, bi 'yëmbi.

'Bex bi zã'a ran 'yohü büya.

¹⁴ Ne nu ra Jesús bi hëcua a ran 'yohü gue hin da mam bu 'büh yá jã'i, pe da mam bu 'büh yá mbäjä. Ne bi 'yëmbi:

—Ni mba bu 'büh yá mbäjä, gui 'yöt'a rán t'ëdi ra Moisés ngue da 'yöt'a n'da 'bü bi yãn'a ra t'axca'ya, n'dahma da bäh yá jã'i ngue majuãni bi yãn'i, bi 'yën'a ra Jesús.

¹⁵ Pe nu'ü yá jã'i guemhma mi ma hønü go harü ja yá hnini 'be'a gätho öt'a ra Jesús, ne man'da xän ngu bi mba bu mi 'büi ngue da 'yöse ü 'be'a i man'a, ngue in nde dín hocpa yün ü i hëmp'i 'da'ü. Ne xän ngu bi hoc'a ra Jesús, madague'a hont'a go mán ü mi hëmp'ü.

¹⁶ Nu'a ra Jesús büya mi pa bu ma'uëni guerpü hingui 'büh yá jã'i, dín yãni Ojä.

Nu ra Jesús bi hoc'a n'da mi ts'a rá jã'i

¹⁷ Nu n'da ra pa bi xänba yá jã'i ra Jesús. Ne mi 'büpü 'da yá fariseo ne 'da yá xänbate nijä, xpí 'yë'ü hønü go harü i ja yá hnini bü ra xëqui Galilea ne ra xëqui Judea, nepü ra dänhini Jerusalén. Ne nu'a ra Jesús bi 'yut'ü ngue mín 'youi xän ngu rá ts'ëdi Ojä 'bü mi hoc yän zämän'ü.

¹⁸ Ne bi zöm bu 'da yän 'yohü, bá tu n'da ran 'yohü xän ü, mi ts'a rá jã'i a, ox ra 'beza. Ne min nde xtän yäpü mbo 'büh ra Jesús.

¹⁹ Pe emme dá yá jã'i bu ja ra goxthi, ne hin harü sä dí yät'i. Janangue'a bi zix ra däregehe bu maxöts'e ra ngu, ne bi xospa rá 'bet'e ne bi cã'ma ran 'yohü bu made i 'bã'a ra Jesús. Ne ox ra 'beza 'bü mi çãmp'ü.

²⁰ Bi bäh ra Jesús büya gue i ëc'yëi xän ho ü yän 'yohü gue i ja rá ts'ëdi a, 'bü mi nu'a bi 'yöt'ü. Janangue'a bi 'yëmp'a ra däregehe:

—Amigo, ya ma punbi ni ts'oqui, bi 'yëmbi.

²¹ Pe nu'ü yá fariseo ne yá xänbate nijä bin 'yëmzehe ü: “Hanja na ran 'yohü ngue ëna da 'yöt'a i öt' Ojä, ne ya ëna sä di punba rá ts'oqui n'da ra jã'i. Hingui numansu Ojä na,” bi 'yëmp'ü yá xänbate ne yá fariseo.

²² Pe nu'a ra Jesús i pädi 'be'a im bën'ü, ne bi 'yëmp'ü:

—Hanja in jabü guím bëmhbü.

²³ Ha guím bëmhbü ngue nte ní mbatho dá xicã ran 'yohü, ngue rá ts'oqui ya xäm punbi. Ha guím bëmhbü man'da xqui pähbü ngue i ja ma ts'ëdi 'bü ga xifi da ndants'ü, dín 'yo.

²⁴ Pe ga ut'ahü ngue i ja man t'ëdi ua ja ra häi ga punba yá ts'oqui n'da ra jã'i, ngue ga japi dín 'yo na ran 'yohü, guécä gue dán jã'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yën'a ra Jesús.

Ne nubüya bi 'yëmp'a mí ts'a rá jã'i:

—Dami ndants'i, gui çãx ni fidi ne gui mba ni ngu, bi t'ëmbi.

²⁵ 'Bex bi ndants'a ran 'yohü bi çãx rá fidi ne bi mba rá ngu, ne bi 'yëspa Ojä bu ní mba. Ne gätho yá jã'i mi 'büpü bi nu 'be'a bin ja.

²⁶ Ne gätho bi hyonya thoho ü, ne bin su, bi 'yëspa Ojä ne bi 'yën'ü:

—N'da ran t'öt'e nuixte dá nuhü ra pa jabü ya, bi 'yën'ü yá jã'i.

Ra Jesús bi xih ra Leví da denni

²⁷ M'bejua büya, bi böm bu ja ra ngu ra Jesús, ne bi thopü mi hu'a ra Leví, guerpü mí hac rán ju't'i ra häi, nguetho ra hyaçahäi a. Ne nu'a ra Jesús bi 'yëna:

—Dami tengui, bi t'ëmp'a ra Leví.

²⁸ Nu ra Leví büya, 'bex bi ndants'a, bi zopü gätho mi ja ne bi den'na ra Jesús.

²⁹ Ne nu'a ra Leví büya, bi 'yöt'a n'da ran sihme xän ndoho bu ja rá ngu, ngue bin sihme bu ra Jesús. Ne bi zöm bu ja ran sihme xän ngu yá hyaçahäi ne xän ngu mí da yá jã'i, 'darpü bin sihmehü ra Jesús.

³⁰ Pe nu'ü yá fariseo ne yá xänbate nijä bi 'yëna:

—Hanja gní sihmehü yá dädits'oqui ne yá ziyate hyaçahäi, bi t'ëmp'ü yá xädi ra Jesús.

³¹ Nu ra Jesús bi xi a n'da ran t'uti 'bü mi dät'ü:

—To'o i 'bəh mán zaqui hingui hon'a to'o da 'yøthe, pɛ hɔnt'a to'o xən ɯ i hon'a da 'yøthe.

³² Nugā ma 'befigā ngue ga xih yə dādits'oqui di pāh yán 'yomfɛni. Pɛ nu'u to'o ɛnɛ ma hoqui yá mbai, nɛ hingui sá ga zɛ'ɯ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi t'án'na ra Jesús hanja him bi 'ye't' yán sihmɛ yá xádi

³³ Nɛ bi t'ɛmp'a ra Jesús:

—Nu yá xádi ra Xuua Nxixyá nzai ɛ't' yán sihmɛ 'bɯ i yəui Ojā, nɛ'ɯ yá xádi yə fariseo, pɛ nu ni xádi hin jam'bu ɛ't' yán sihmɛ. Hanja ngue in jabu, bi 'yɛmbi.

³⁴ Nu ra Jesús bi dāti:

—Pɛ nu'ɯ i 'bɯpɯ ja ran tʰati, hin da du yá mbai nguetho 'bɯpɯ a ran 'yohɯ din tʰati. Hin da 'yɛna ngue hin din sihmɛ ɯ.

³⁵ Pɛ da zɔn ra ora da ts'ispa a ran 'yohɯ, nɛ ja da 'ye't' yán sihmɛ bɯya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³⁶ Nɛ xø bi xih man'da ran t'uti, ngue da 'yuti hingui sá yá xādizehe ra Jesús da dɛn'na ran yonxádi, nɛ bi 'yɛmp'ɯ:

—Njo'o n'da ra ja'i da xɛn ma'da'yo rá pahni ngue da mbɔrba rá 'yapahni, nguetho nu'bu da mbɔrba a, hin da bɔmanho nɛ di ts'ontho a ma'da'yo.

³⁷ Nɛ njo'o to da xirpɯ ra 'yaxfani mbot'asɛi ra vino ma'da'yo, nguetho nu'bu bin hogui, da fəh ra 'yaxfani bɯya. Nɛ dim fān ra vino nɛ di ts'on'a ra 'yaxfani, gātho dim 'bɛdi.

³⁸ Nu'a ra vino ma'da'yo da sirpɯ ma'da'yo ra xifani, ngue hin dim 'bɛh ra vino, nɛ xín din ts'on'a ra xifani.

³⁹ Nɛ to'o in zai i si ra nyomvino, pɛ hingui nde a ra vino ma'da'yo, nguetho man'da xɯ cuhi ra nyomvino, ɛn'ɯ. Guín jahɯ bu ngue hin guí numanhohɯ man xādīgá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

6

Nu ra Jesús bi ma 'be'a da t'øt' ra pa ran sāya

¹ Nu n'da ra pa ran sāya, nu ra Jesús nɛ yá xádi bi thopɯ ja n'da ran uatrigo. Nu ɯ yá xádi bi dɛc'i da yə trigo. Bi dɛnt yá 'ye'ɯ yə trigo, bi za bɯya.

² Nɛ nu'ɯ 'da yə fariseo bi 'yɛmp'ɯ:

—Hanja in jabu guí øthɯ, nguetho i mam bu ja man t'ɛdihɯ hingui sá guí 'yøthɯ ra 'bɛfi a ra pa ran sāya, bi 'yɛn'ɯ.

³ Nu ra Jesús bi dāti:

—Ha hin guí pahmbu 'bɛ'a mam bu ja rá sɔcuq Ojā ngue nɛ'a ra David bi mbɛsta man'da rán t'ɛdi Ojā, nɛ'ɯ min 'yohɯ, nu'bu mi tumanthuhu.

⁴ Nu'a ra David bi yərpɯ ja rá ngu Ojā nɛ bi zi yə thuhmɛ rán t'unni Ojā oxpɯ ja ra mɛxa, nɛ bi un'dɯ min 'yohɯ. Nɛ hɔnɛ yə mbājā i sá da zi ɯ. Pɛ hin guím bɛmhɛ ra ts'oqui bi

'yøt'a ra David nɛ yən 'yohɯ nguetho xən ho bi 'yøt'ɯ, bi 'yɛn'a.

⁵ Nɛ man'da bi man'a ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nɛ nugā ngue dán ja'igá ua ja ra ximhāi, dra Hmugā, nɛ ja man t'ɛdi ga mangā 'bɛ'a da 'yøt' yə ja'i ra pa ran sāya.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohɯ mi mbedi rá yɛ

⁶ Nɛ xø man'da ra pa ran sāya, nu ra Jesús bi xānba yə ja'i bu ja ra nijā. Nɛ mi 'bɯpɯ n'da ran 'yohɯ ra mbedi rán 'yɛi.

⁷ Nɛ'ɯ 'da yə xānbate nijā nɛ 'da yə fariseo mi 'bɯpɯ, mi tɔmthoho, in nde da nu 'bɛ'a da 'yøt'a ra Jesús ra pa ran sāya, nguetho in nde di yəp'a.

⁸ Pɛ nu ra Jesús i pādi 'bɛ'a im bɛn'ɯ. Nɛ bi xi'a ran 'yohɯ mi ja rá mbedi'yɛ:

—Ba ɛcuā, damim 'bācuā da nu'a yə ja'i, bi 'yɛmbi.

Nɛ 'bɛx bi mba bu ran 'yohɯ.

⁹ Nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɯ bɯya:

—'Bɛ'a i mam bu ja man t'ɛdihɯ, nda'a xən ho ga øthɯ. Ha i mam bu ga øthɯ ran ho uague ran ts'o ga øthɯ ra pa ran sāya. Uague i man bu gan yānbahá rá te n'da uague i mam bu ga jafu da du n'da a ra pa ran sāya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁰ Nubɯya, nu ra Jesús bi hyɛt'ɯ yə ja'i, nɛ bi 'yɛmp'a ran 'yohɯ:

—Dami juən ni 'yɛ.

Nu'a ran 'yohɯ bi juən rá 'yɛ, nɛ bin hogui xən ho.

¹¹ Pɛ nu yə fariseo nɛ yə xānbate nijā ɛmmɛ bin cue'ɯ nɛ bi hyoni 'bɛ'a sá da 'yørpɯ ra Jesús.

Ra Jesús bi huahn'dɯ 'de'mayoho yá xádi

¹² M'bejua bɯya bi mba bu ja n'da ra nyuni ra Jesús, haxa in yəui Ojā.

¹³ Nu'bu mi hyats'i bi zohn'dɯ yá xádi ngue i ja da xifi mahɔn'a. Nɛ bi huahni 'de'mayoho din 'yohɯ ngue yá 'bāihɯ.

¹⁴ Nɛ nu'ɯ bi huahni, gue'a ra Simón t'ɛmbi ra Pedro, gue'a rá thuhu bi xih ra Jesús a. Nɛ'a ra Andrés, rán 'yohɯ a ra Simón, nɛ ra Jacobo, nɛ ra Xuua, nɛ ra Felipe, nɛ ra Bartolomé.

¹⁵ Nɛ ra Mateo, nɛ ra Tomás, nɛ man'da ra Jacobo rá ts'unt'ɯ ra Alfeo, nɛ ra Simón Zelotes,

¹⁶ nɛ ra Judas rán 'yohɯ ra Jacobo, nɛ ra Judas Iscariote, gue'a xí dá'a ra Jesús 'bu m'bejua. Nɛ gue'ɯ bi huan'na ra Jesús ɯ ngue yá 'bāihɯ.

Xən ngu yə ja'i bi xānba a ra Jesús

¹⁷ Nubɯya, nu ra Jesús nɛ yá xádi bi gapɯ ja ra nyuni nɛ bin thɛhɯ xən ngu yə ja'i bu xən juəni, bí nɛxpɯ yə hnini ra xɛqui Judea, nɛpɯ ra dāhniini Jerusalén, nɛpɯ ndendādehe, guepɯ i ja ra hnini Tiro nɛ ra hnini Sidón. Nɛ nu'ɯ, bi zɔm bu ngue in nde da 'yøde 'bɛ'a

man ra Jesús, ne nu'á mi'da búya, in nde da mba ma hoqui á. Ne nu ra Jesús bi hoc'á.

¹⁸ Ne xán ngu á min 'yohá ra zítu bi zóm bú, ne nu'a ra Jesús bi hyón'a thi á.

¹⁹ Ne gátho á min nde da dárpa rá ja'í ra Jesús, nguetho gátho yá hyénni bi hoc'a nangue rá ts'edi.

Ra Jesús bi ma to'o din johya ne to'o da nu ra dumbú

²⁰ Ne nubúya, nu ra Jesús bi hyé't'á yá xádi ne bi 'yémp'á:

—Gui hyoyahá, pé ya gá cuthá bú di manda rá ts'edi Ojá janangue'a majápi ahá.

²¹ Ne guí tumanthuhuhá, pé Ojá di ja ahá guí tímhbá a guí homhbá, janangue'a majápi ahá.

Ne guí sáhá ra dumbú ya, pé Ojá da hyut'a ni mbúihá, janangue'a majápi ahá.

²² Ne nguetho 'bú i san ahá yá ja'í, ne'bu i 'uegue nangue ahá, ne'bu di c'áman'á ahá, ne'bu da ndóm mants'o ni thuhuhá ngué guí tengahá, guecá ngué dán ja'igá ua ja ra ximhái, guemhma majápi ahá.

²³ Gan johyahá, da hyu ni mbúihá 'bú din jabá da 'yót'ahá yá ja'í, nguetho nguetho bi t'órpa á yá póngahá mam'bet'o, ne i ja 'be'a din 'da ahá ngué am 'be'ts'i mahéts'i, bi 'yé'n'a ra Jesús.

²⁴ Ne xó bi 'yémp'á:

—Pé í huéhi maha ahá gyá mambetihá ngué hont'a ni mbéti guim bémhá, nguetho ya hin guin nuhá man'da ran johya njám'bá da guadi.

²⁵ Ne í huéhi maha ahá, ngué guí émhá hin te gadí 'behmbá, pégué gan tumanthuhuhá.

Í huéhi maha ahá, ngué ja nin johya zehéhá, nguetho m'bejúá da du ni mbúihá.

²⁶ Í huéhi maha ahá ngué gátho i manmanho nangue ahá yá ja'í. Bin jabá yá hyáte póngahá bi numanho gátho yá ja'í, bi 'yé'n'a ra Jesús.

Dami huéç nin súihá, bi 'yé'n'a ra Jesús

²⁷ Pé damí 'yóhmbá na ga xi ahá ya, bi 'yé'n'a ra Jesús:

—Gui huéç nin súihá ne guí 'yórpa ran ho á to'o i numan'á ahá.

²⁸ Ne damí 'yáp Ojá da mbáx'á di c'áman'á ahá, ne guí 'yáp Ojá da 'yénsa rán jápi á di un'nahá.

²⁹ Ne nu'bu n'da da mbep'a ni 'yoguhá, guí 'bát ni hmihá da mbep'a man'da nguadi ni 'yoguhá. Ne nu'bu n'da da gán'na ni cotohá, ne'a ni pahni guí unhdá.

³⁰ Dami unhdá 'be'a gátho da 'yá ahá, ne nu'a da thán'nahá hingui 'yáhmhá.

³¹ Nu'bu guí ndehá da 'yót'ahá ran ho ni mijá'ihá nde'bu guí 'yórpa ran ho.

³² Pé nu'bu hont'á di huéç'ahá guí huéjá, hin te di muui a 'bú, 'da'angu gá 'yóthá á him mahoqui yá mbú.

³³ Ne nu'bu hont'á bi 'yót'ahá ran ho guí órpa ran ho, hin te di muui 'bú, nguetho in jabá ót'á him mahoqui yá mbú.

³⁴ Ne nu'bu hont'á guí páhmbá i jut'í guí hmit ni mbetihá, hin te di muui 'bú, nguetho gue'a i ót' yá ts'om'bái, di hmit yá mits'om'báihá ngué im béni da mba ma cospi rá mbéti.

³⁵ Pé dí xi ahá, dami huéç nin súihá, ne guí 'yórpa ran ho á, ne guí hmithá madague'a guí pádi hin di cos'ahá. Nu'bu ngubá guí 'yóthá, gue'a nám fádi gue yá t'uhni ahá Ojá. Ne i ja 'be'a di 'da ahá Ojá búya. Nguetho gue'a i ót' Ojá, gátho i órpa ran ho madague'a hin da 'yé'n'á: "Jamadi Ojá." Ne gátho i órpa ran ho madague yá ts'om'bái á.

³⁶ Dami huéç ni mijá'ihá tengutho bú í huéç'ahá Ojá ma Tahá, bi 'yé'n'a ra Jesús.

Hin guí 'yémhá bi 'yót' yá ts'oqui á mi'da yá ja'í

³⁷ Ne man'da bi man'a ra Jesús, bi 'yé'na:

—"Nuna bi 'yót' yá ts'oqui," hin guí 'yémhá, ne hin da t'é'n'ahá gá 'yóthá yá ts'oqui 'bú. Ne 'yo gadí yáfu ni mijá'ihá ne hin da zep'ahá Ojá, pé gam punbahá ne Ojá di pun'nahá búya.

³⁸ Dami un'dá 'be'a i hon ni mijá'ihá, ne Ojá man'da xán ngu di co'ts'ahá ne dim fons thoho a di 'da ahá xinda gue'a gadí un ni mijá'ihá. Nguetho da 'yót'ahá Ojá tengu guí órpa ni mijá'ihá, bi 'yé'n'a ra Jesús.

³⁹ Ne xó bi xi'a n'da ran t'uti, bi 'yé'na:

—Hingui sá n'da ra xádi da 'yut ra 'yu rá mixádaui, ts'urpá thoho da dápá ja ra hyé á. Ne nguetho n'da ra ja'í hingui sá da 'yut ran ho rá rá mijá'íui 'bú hingui páse ran ho.

⁴⁰ Ne nguetho n'da ra xádi, man'da hingui ngu pádi xinda gue'a rá xánbate, ne nu'bu bi juah rán xádi, 'da'ingu i páhmi á. Nu'bu ts'utho i pá'a ra xánbate ne ts'utho i pá'a rá xádi.

⁴¹ Ne hingui sá guí mamhá nangue to'o i ja zá ts'á ran ts'o 'bú xán ts'o ni mbúihá.

⁴² Hanja gní 'yémhá guí zehmbá á mi'da yá ja'í di hoc yá mbú, ne émmé go xán ts'o ni mbúizehéhá. Jatho 'bé guí hoczehé ni mbúihá, ja da zá guí zehmbá á mi'da, bi 'yé'n'a ra Jesús.

Nangue rán dát'o dí fq'a ra za

⁴³ Ne man'da bi man'a ra Jesús ngué bi 'yé'na:

—Nu n'da ra hogaza hingui sá din záh yán dát'o ngué hingui ho. Ne nguetho a n'da ra za hingui ho, hingui sá din záh yán dát'o xán ho.

⁴⁴ Nu yán dát'o i zupá, gue'a ctí páhmbá 'be'a ní za a ra za, nguetho hingui sá din záh yán dát'o ngué yá higo bú ja ra 'uínza. Ne xín din záh yán dát'o ngué yá uva bú ja yá t'ax'úni.

⁴⁵ Ngutho n'da ra ja'í xən ho rá mbúi, i ɔt' ran ho tengu i ja bə mbo rá mbúi. Ne ngutho n'da ra ts'om'bái i ɔt' ran ts'o tengu i ja bə mbo rá mbúi, nguetho gátho a i ja bə mbo rá mbúi n'da, gue'a ní bəon rá nde n'da a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Rán t'uti ɛ i ɔt'a man ra Jesús ne'ɛ hingui ɔt'e

⁴⁶ Ne xə bi 'yɛn'a ra Jesús:
—Hanja gní 'yɛnjɛ ni hmuɟ ne hin guí ɔthu 'be'a dí xi ahə.

⁴⁷ Ga xi ahə rán t'uti ɛ i ɔt'a dí mangá.

⁴⁸ Nu'ɛ, i ɔt'e tengu bi 'yɔt'a n'da ran 'yohu bi hyɔ'a n'da rá ngu, ne xən hɛ bi 'yamp' ra hái ngue da mbəmp'u yə jado. Ne nu'bə mam bá ɛh ra mboxthe, nte bi jap'a ra ngu, nguetho mbo bim foxa ra jado.

⁴⁹ Pɛ nu'ɛ i ɔh ma nde ne hingui ɔt'a dí mangá, rán t'uti ɛ tengu n'da ran 'yohu bi hyɔh rá ngu ne bi 'yɛx maxɔts'e yə jado, ne nu'bə mambá ɛ'a n'da ra mboxthe, 'bex bi yɔt rán ngu bəya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

7

Ra Jesús bi hocpa rá 'yɛhe n'da ra hmudofai

¹ Ne nu'bə mi gua'a man'a ra Jesús, bi mba mahəon'a bə ja ra hnini Capernaum.

² Ne mi 'bərɛ n'da ra hmudofai, ra mangu bə Roma a. Ne xən'ɛ n'da rá 'yɛhe, nde da du. Ne nu'a ra hmudofai ɛmme madi huɛc'a rá 'yɛhe.

³ Ne nu'bə mi 'yode 'bərɛ ra Jesús bá pəhni 'da yə ngurbi bə ja ra hnini ngue da zix'a ra Jesús dí hocpa rá 'yɛhe.

⁴ Ne nu'bə mi zəm bə 'bəh ra Jesús, bi 'yăp ra mate da mba, ne bi 'yɛmbi:

—Dín nde guí 'yɔrcəhe ra mate guí mba, nguetho nu'a ra hmudofai ra hocj'a i,

⁵ ne ɛmme dí huɟgəhə ngue dyə judíoə. Ne nu'a bi guzehe a í thəh ma nijəhə, madague hing ra judío a, bi 'yɛmbi.

⁶ Nu ra Jesús bi mbähə, ne nu'bə mi ts'utho da zəm bə ja rá ngu a ra hmudofai, pɛ nu'a ra hmudofai bá pəhni 'da yə amigo mahəon'a, dín c'athə a ra Jesús, da 'yɛmbi:

—Hingui jatho guí səm bə ja ma ngu, nguetho nugá hin dí sucá tengu i,

⁷ xingui sá ga ɛna ga mba gan yəui, ne hin drá judíoə. Pɛ dí ɓadi ngue i ja ni ts'edizche, ngue nu'bə guim ma da yəni, ne 'bex gue da yəni.

⁸ Tengu thohogá bin 'dac'í ts'ɛ man t'ɛdi, ne nu'bə i ja 'be'a dí xi ɛ ma dofai, ne'ɛ ma 'yɛhe, 'bexgue 'dahmantho in ja. Ne ngutho i, sá guim mantho bə guí 'bái ne 'bexgue da yən bəya, bi 'yɛn'a ra nde bá pəhna ra hmudofai ngue bi man'ɛ yə amigo.

⁹ Nu ra Jesús bi hyonya thoho 'bə mi 'yɔ'a bi man'ɛ yə 'yohu ngue bá pəhna ra

hmudofai, ne bin yɛgui bi xi'ɛ mi tenni, ne bi 'yɛna:

—Xinga n'da ma mijudíoə dá tɪngá ngue i ɛc'yɛi i ja ma ts'edi tengu a ran 'yohu, bi 'yɛn'a ra Jesús. Nuya bin ja a bi 'yăqui, bi 'yɛna.

¹⁰ Ne bi mbeng bə ja ra ngu ɛ yə amigo a ra hmudofai bəya, ne bi nu'a rá 'yɛhe ra hmudofai ngue ya xí ză.

Nu ra Jesús bi xox rá ts'unt'ɛ n'da ra xisu xí du rá ndə

¹¹ Man'da ra pa bəya, ra Jesús bi mbähə yə xádi bə ja ra hnini Nain. Ne xən ngu yə jə'í mi tenni.

¹² Ne nu'bə mi zəm bə ndehni, ba ɛpɛ yə 'yăgui, ba tu rá ts'unt'ɛ n'da ra xisu xí du rá ndə. Ne njo'o man'da rá ts'unt'ɛ. Ne xən ngu yə jə'í min 'yohu yə 'yăgui.

¹³ Ne nu ra Jesús 'bə mi nu a ra xisu bəya, bi huɛc'a ne bi 'yɛmbi:

—O guí zoni, ɛn'a.

¹⁴ Ne nubəya, bi dá'a ra huada mi o ra du a ra Jesús ne bim 'bá'ɛ yən dute. Nu ra Jesús bi 'yɛmp'a ra du bəya:

—Grá ts'unt'ɛ, dami ndants'i, bi 'yɛmbi.

¹⁵ Ne nu'a xí du 'bex bi ndants pə ja rá huada ne bin yə. Nu ra Jesús bəya, bi xi'a rá mbe da zits'í.

¹⁶ Ne gátho yə jə'í mi 'bəpɛ bin su, ne bi 'yɛspa Ojə ɛ.

—Nuya, n'da ra pəngahə nuixte dí 'bəhmbə ua, ne Ojə da yənjə ya, yə jə'igáhu Ojə ya, bi 'yɛn'ɛ.

¹⁷ Ne gátho yə jə'í mi 'bərɛ, pɛpɛ ra xɛqui Judea, bi ma 'be'a bi 'yɔt'a ra Jesús.

Ra Xuua Nxixyq bi mbehni 'da da 'yänni to'o a ra Cristo

¹⁸ Ne bi si'a ra Xuua Nxixyq 'be'a bi 'yɔt'a ra Jesús, bi man ɛ yə xádi.

¹⁹ Janangue'a nu ra Xuua bi zon'də yoho yə xádi ngue da mben bə 'bəh ra Jesús ne da 'yänni: “Ha gue'e ra Cristo mi hma ba ɛhe, uague ga thoqui ga təmhbə,” guí 'yɛnuí, bi 'yɛn'a ra Xuua.

²⁰ Ne nu'bə mi dɪn'a ra Jesús ɛ yám 'behni ra Xuua, bi 'yɛmbi:

—Nu'a ra Xuua Nxixyq bá pəngá'be nguetho in nde da ɓadi gue'bə gue'e ra Cristo i hma ba ɛhe, uague ga thoqui ga təmhbə, bi 'yɛn'ɛ.

²¹ Ne 'bex bi hoc'ɛ 'da yə hyɛnni a ra Jesús bəya, ne bi hyəon'a thi yə zɪthu ngue min 'yohu 'da yə jə'í, ne bi hocpa yə dá yə xádi.

²² Ne nubəya, bi 'yɛmp'ɛ yə xádi ra Xuua:

—Ní mbe ya, guí xihmi ra Xuua 'be'a gá nuui ua, ne 'be'a gá 'yohmi ya. Guí 'yɛnuí: “Nu yə xádi i nu ran nequi ya, ne yə dogua i sá i 'yo ya, ne nu'ɛ mi hɛmɛ ra t'axca'ya bi yəp'ɛ ya, ne yə gogu i ɔhnaɟə ya, ne'ɛ xí du bi ndants'i, ne yə hyoya i ɔ'a ran ho ma'da'yo ya.

²³ Din johya ɛ to'o i ɛc'yei xən ho, nɛ hin di ɛt' yá mbəi ɛ," gui 'yɛni, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁴ Nɛ nu'bu mi mbenc'u yám 'bɛhni ra Xuua bɔya, nu ra Jesús bi ma 'bɛ'a ɔt' ra Xuua, nɛ bi 'yɛmp'u yá jǎ'i:

—Nu'bu gá mbähä bu ma'ueni ngue gá nuhɛ ra Xuua, 'bɛ'a gá bɛmhbu ngue gua nuhɛ bu. Ha guá nuhɛ n'da ran 'yohɛ xən güent'i tengu n'da ra xithi i ɛn ran dǎhi.

²⁵ Uague gá nuhɛ n'da ran 'yohɛ mi he ra pahni xəm hmadi. Pɛ nu'ɛ, 'bɔru ja ra ngunts'ɛt'abi ɛ.

²⁶ Uague guá nuhɛ n'da rá pɔngahyá Ojá. Majuani a gá nuhɛ, nɛ hinga hɛnt'a n'da rá pɔngahyá Ojá, pɛ nu'a, xən hɔts'i rá ts'edi xinda gue'ɛ mi'da yá pɔngahyá.

²⁷ Gue'a ra Xuua i hmam bu ja rá sɔcuá Ojá, gue i ɛna:

Nugá, ga pɛhn'na n'da mam 'bɛhni dim 'bet'o bu gni mba, da xih yá jǎ'i da dɔp'e xən ho, i ɛm bu ja rá m hman Ojá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁸ Xinga n'da ra jǎ'i mi 'bui ngue nuixte rá 'bɛfi tengu ra Xuua. Pɛ nu'a to'o dim 'bɔru di manda rá ts'edi Ojá, nu rá 'bɛfi da 'yɔrpɛ madague'a ts'utho, pɛ man'da nuixte a xinda gue'a ra 'bɛfi i ɔt' ra Xuua ya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁹ Nɛ nu yá hyacahäi nɛ mi'da yá jǎ'i xi xixyaba ra Xuua Nxixyá, 'bu mi 'yɔ a bi man ra Jesús, bi bǎ'ɛ xən ho i ɔt' Ojá.

³⁰ Pɛ nu yá fariseo nɛ yá xänbate niǎ, ngue him bi nde'a ran xixyá bi 'yɔt' ra Xuua, him bi numanho'a bi nde Ojá da 'yɔrpa'ɛ.

³¹ Nɛ xɔ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—'Bɛ'a nín t'uti ga xi ahɛ ngue gui pǎhmbu 'bɛ'a guí ɔthɛ.

³² Guí ɔthɛ tengu ɔt' yá t'uhni 'bu in ɛni nɛ i ɛmp'ɛ yá mit'uhniɛ: “Nugáhe, dá pɛhmbɛ ra 'bida pɛ nu'ahɛ hin gán nehmbɛ,” ɛn'ɛ 'da. Nɛ xɔ ɛn'ɛ mi'da bɔya: “Pɛ nugáhe, dá pɛhmbɛ yá thuhu tengu'bu xən du n'da, nɛ nu ahɛ hin gán zomhbɛ,” ɛn'ɛ mi'da.

³³ Nɛ ngutho guí ɔthɛ tengu ɔt' yá t'uhni, ngue nu ra Xuua Nxixyá bi zɔcuá, nɛ him bin sihmɛhɛ yá jǎ'i nɛ xim bi zi ra vino. Pɛ nu ahɛ gá 'yɛmdahɛ in 'youi ra zǐthu.

³⁴ Pɛ nugá, ngue dán jǎ'igá ua ja ra ximhäi, nɛ bá ɛcä nɛ di sihmɛhe yá jǎ'i, nɛ nu ahɛ sá guí ɛnjɛ drá hyugugá nɛ drá mihniǎ, nɛ guí ɛnjɛ dín amigogáhe yá ziyate hyacahäi nɛ yá ts'om'bäi.

³⁵ Pɛ nu'bu majuani i ja rán 'yomfɛni n'da, da bǎdi to'o ɛ ngue majuani bi un rán 'yomfɛni Ojá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu ra Jesús bin sihmɛ bu ja rá ngu n'da ra fariseo i Simón

³⁶ Nɛ n'da ran 'yohɛ mí ten rán xädi yá fariseo, bi xi'a ra Jesús din sihmɛ bu ja rá ngu. Nɛ bi mbähä ra Jesús bɔya, din sihmɛ bu.

³⁷ Nɛ nu'a n'da ra xisu ra 'yomt'ɛni a, nɛ nu'bu mi 'yɔde 'bɔru ra Jesús, bi yárpɛ mi hu a ra Jesús, i tu n'da ra xito án t'ɔt'e ra do alabastro, mi po ra 'yɛthi yamanho, xəm hmadi di muui.

³⁸ Nɛ nu'a ra xisu mi hupɛ ja rá gua ra Jesús, nɛ mi zoni. Janangue bi mboxpɛ ja rá gua ra Jesús a rá guidä, nɛ bi ducua rá gua yá xtǎ, nɛ ɛmme zɔspa rá gua ra Jesús, nɛ bi xispa rá gua ra 'yɛthi yamanho.

³⁹ Nɛ nu'a ra mɛngu bu, 'bu mi nu 'bɛ'a i ɔt'a ra xisu, bi bɛnse: “Him majuani rá pɔngahyá Ojá a ra Jesús,” nguetho ɛmbi hingui pǎdi ra 'yomt'ɛni a ra xisu.

⁴⁰ Nu ra Jesús bɔya, bi 'yɛmp'a:

—Nu'i grá Simón i ja'a ga xi'i.

Nu ra Simón bi 'yɛna:

—Gra xänbate, dami xic 'bu.

⁴¹ Nu ra Jesús bɔya, bi xih ra Simón n'da ran t'uti, nɛ bi 'yɛmbi:

—Mi 'bu a n'da ran 'yohɛ zǎi di hmih ra mbeti. Nɛ mi 'bu'a n'da ran 'yohɛ bi hmiti cǎt'a ciento, nɛ man'da bɔya bi hmiti yote ma'det'a thoho.

⁴² Nɛ nu'ɛ gátho yoho hin'yá 'bɛ'a dí cɔts'a ra mbeti xi mba ma hmiti. Janangue nu'a xi hmih ra mbeti bɔya, bi punba thoho ɛ. Dami xic ya, Simón, nda'a man'da da bɛn'a ra mate bi t'ɔrpe, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴³ Nu ra Simón bi dǎh pɔya, nɛ bi 'yɛna:

—Masque gue'a ran 'yohɛ min dupate xən ngu, man'da da bɛn'a ra mate bi t'ɔrpe, bi 'yɛna.

—Majuani a guím bɛni, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴⁴ Nu ra Jesús bɔya, bi hyɛt'a ra xisu nɛ bi 'yɛmp'a ra Simón:

—Guí nu na ra xisu 'bɛcua, nu'bu má cǎt'ua ja ni ngu xingui ts'ɛ gá 'dac ra dehe gue xcá pe't'á ma gua, pɛ nu ra xisu i hucua, rá guidä i mbercä ma gua nɛ yá xtǎ i dugá ma gua.

⁴⁵ Pɛ nu'i, hin gá sɔsca ma 'yogu ngue xquí zɛnguagui, pɛ nuna ra xisu him bin hɛ a ní zɔsca ma gua.

⁴⁶ Nɛ nu'i, hin gá cosca ma yá ra aceite, pɛ nuna ra xisu i hucua, bi zisca ma gua ra 'yɛthi yaman'u.

⁴⁷ Guehna dí xi a i na, xən ngu rá ts'oqui na ra xisu nɛ xən ngu rá punbi ya, janangue ɛmme im bɛngä na. Pɛ nu'ɛ im bɛnse ts'utho ra punbi i honi, man'da ts'utho im bɛngä ɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴⁸ Nɛ nubɔya, bi 'yɛmp'a ra xisu:

—Ya ma punbi ni ts'oqui ya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴⁹ Nɛ nu'ɛ i sihmɛ bu bin 'yɛmzɛhe ɛ:

—To'o nín 'yohɛ na, gue i ɛna sä di punba yá ts'oqui n'da, bin 'yɛmzɛhe ɛ.

⁵⁰ Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'a ra xisu:

—Gá 'yɛc'yeigui, janangue ya ma punbi ni ts'oqui ya. Ni mba ya nɛ gan johya, bi 'yɛmbi.

8

Y_h xisu bi mbāxa ra Jesús

¹ Nu'bu mi tho'i 'da y_h pa, nu ra Jesús bi mbāhā 'de'mayoho yá xādi bu ja y_h hnini, ne bi mam bu 'beru ní manda rá ts'edi Ojā.

² Ne bi mbāhā a ra Jesús 'da y_h xisu xí hoc 'bu mí u, ne'u 'da xí hyōnba thi y_h zīthu min 'yohu, ne'a ra María ra mēngu bu ra hnini Magdala, gue mín 'yohu yoto y_h zīthu 'bu mi hoc'a ra Jesús.

³ Ne'a ra Juana, rá xisu ra Chuza, n'da ran 'yohu im hmu bu ja rá ngu ra ts'ut'abi Herodes. Ne'a ra Susana, ne xan ngu mi'da y_h xisu bi mbāhā, mi fāx'a ra Jesús ne yá xādi nangue yá mbeti zehē.

Rán t'uti ra mbomhmudā

⁴ Ne xan ngu y_h ja'i bi nexp_h i ja mi'da y_h hnini, ne bim peti bu 'buh ra Jesús. Ne nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti, bi 'yēmp'u:

⁵ —Nu n'da ran 'yohu bi mba bu ja rá huāhi bá pom bu y_h hmudā. Nu'u 'da y_h hmudā bi zo bu ja ra 'yu, ne nu y_h ja'i bi nēm buya ne y_h doja bi za.

⁶ Ne 'da'u y_h hmudā bi zo bu ja y_h ndaxnado, ne nu'bu mi bōts'e 'bex bi hmanc'a n'dihi, nguetho hin'y_h ra dehe bu ja y_h do.

⁷ Nu'u mi'da y_h hmudā bi zo bu ja y_h 'uini, ne nu'bu mi bōts'e, bi gom' y_h 'uini u, ne him bin te.

⁸ Ne'u 'da y_h hmudā bi zo bu ja ra hogahāi ne bin te xan ho bu, ne bin xāndi, xan ngu bin ja, bi 'yēm 'bu mi man ran t'uti.

Nu'u i ja yá zagu, bi 'yō'a dá ma, bi 'yēmp'u y_h ja'i ra Jesús.

Hanja bi xih y_h n t'uti y_h ja'i a ra Jesús

⁹ Nu'u yá xādi, bi 'yān'na ra Jesús:

—Be'a nam bōn'a ran t'uti gá ma.

¹⁰ Nu'a ra Jesús bi 'yēmp'u:

—Nu'ahu, Ojā bi ja ah_h gui pāhmbu 'beru ní manda rá ts'edi. Pe nu'u mi'da, dí xih y_h n t'uti u, nguetho in nu yá dá pe hingui pādi 'be'a in nu, ne i ja yá zagu, pe hingui pādi 'be'a i ode, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a nam bōn'a rán t'uti ra mbomhmudā

¹¹ —Nuya, ga xi ah_h 'be'a nim bōn'a ran t'uti dá mangā. Nu'u y_h hmudā, ra hmēpya ráh hman Ojā u.

¹² Nu'u bi zo bu ja ra 'yu, ra hmēpya u to'o bi 'yōh ráh hman Ojā, pe nu ra zīthu bi japi 'bex bi pumbēni, ne him bi zā bi 'yēc'yēi ngue da mba nhyāni.

¹³ Ne nu y_h hmudā bi zo bu ja y_h do, ra hmēpya u to'o bi 'yōh ráh hman Ojā ne bin johya 'da y_h pa. Pe him bi goru mbo yá mbui rá hman Ojā ne nu'bu bi zā ra zīthu u, 'bex bi 'ueh pūya.

¹⁴ Ne nu'u y_h hmudā bi zo bu ja y_h 'uini, ra hmēpya u to'o bi 'yōh ráh hman Ojā, pe hōnt'a bi bēni 'be'a dí hyuse yá mbui, ne 'be'a i

ja ua, ne 'be 'a bi numanhose, hinga xōt'a din te bu yoho y_h hmudā, ne nte bin ja a ra hoga hmudā.

¹⁵ Ne nu'u y_h hmudā bi zo bu ja ra hogahāi, ra hmēpya u to'o bi 'yōh ráh hman Ojā, ne bi mbēs'p_h mbo rá mbui, ne bi xi'u mi'da y_h ja'i, ne xan ngu mi'da bi 'yēc'yēi nangu'e u, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ran nequi hinga nt'qgui

¹⁶ Ne man'da ran t'uti bi ma ra Jesús, bi 'yēna:

—Xinga n'da ra ja'i di sōc y_h bombilla ngue da go'mi, o gue da mbōxp_h 'bit'ots'i, pe da 'yēxp_h m'batho ngue di nēc bu mbo ra ngu.

¹⁷ Ngutho mam hmangā. 'Be'a gātho dí xi a zehēh_h, pe jatho gui xihmbu mi'da y_h ja'i, janangu'e a din ja ran nequi yá mbui.

¹⁸ Dami jamansuh_h xan ho 'bu guí øhmbu mam hmangā, nguetho nu'bu guí øhmbu xan ho, sá guí pāhmbu xan ho a mam hmangā. Pe nu'u to'o hingui ode xan ho, di pumbēni a zu ts'u bi 'yōde, bi 'yēmp'u yá xādi ra Jesús.

Ra Jesús bi ma to'o rá mbe ne yá cu

¹⁹ N'da ra pa bi mba bu rá mbe ne'u yá cu ngue da nu'a ra Jesús. Pe him bi zā da nu nguetho emme d_h y_h ja'i bu mi 'bui.

²⁰ Ne bi si'a ra Jesús i 'bāp_h thi rá mbe ne yá cu, in nde da nu a.

²¹ Nu ra Jesús bi dāti, bi 'yēna:

—Nu ma mbe ne ma cu, gue'u to'o i øh ráh hman Ojā, ne øt'a i mam bu, bi 'yēn'a ra Jesús.

Nu ra Jesús di japi din hē ran dāhi ne ra dehe

²² Nu'a ra Jesús n'da ra pa bi hyu n'da ra mbosa, bi mbāhā yá xādi, ne bi 'yēmp'u:

—Ga mbāhā bu 'danguadi ra dādehe, bi 'yēna. Ne 'bex bi mba buya.

²³ Pe nu'bu i 'yo'a ra mbosa bu ja ra dehe, bin ā'a ra Jesús. Ne emme nts'edi ran dāhi bi 'yēn'a ra dehe, gue'bu go mi mbo ra dehe bu mbo ra mbosa, nts'utho a bin ja.

²⁴ Pe nu'u yá xādi, bi 'yents'a ra Jesús:

—Xānbate i, xānbate i, nde da goguah_h ra dehe, bi 'yēmbi.

Bi ndants'a ra Jesús, bi hēcua ran dāhi ne ra dehe, bin hē'u buya, ne xan ho ra dehe buya.

²⁵ Nu ra Jesús bi 'yēmp'u yá xādi:

—Hanja, ha zu ts'utho guí ēc'yēigah_h.

Pe nu'u yá xādi bin su, ne bi hyonya thoho. Ne bin 'yēmzhe u:

—'Be'a din 'yēt'ui na ran 'yohu, ne ya 'bexque in hē'a ran dāhi ne ra dehe di hēcpi, bi 'yēn'u.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohu min 'youi ra zīthu

²⁶ Ne nu'bu min hē ran dāhi, bi thopūya, bi zōm bu ja ra hāi Gadara, din hyant'ui bu 'danguadi ra hāi Galilea.

²⁷ Ne nu'bu mi ga'a ra Jesús bu ja ra mbosa, bin c'at'ui n'da ran 'yohu ra mangu bu, min 'yohu ya zithu a. Ne nu'a ran 'yohu, him mí he rá he, ne him mi 'bupu ja rá ngu, pe mi 'bupu ja yan 'yagui.

²⁸ Ne nu'bu mi nu'a ra Jesús buya, 'bex bin danyahmu bu ja rá gua ne nts'edi bi mba'a ra zithu:

—Nu'i Jesús, rá ts'unt'u i Oja nuixte, 'be'a gui 'yorcáhe ya. 'Yorcáhe ts'u ra mate, o gadi angahe,

²⁹ bi 'yén'a ra zithu 'bu mi xifi da bøm bu rá mbai ran 'yohu.

Nguetho na ya'a thoho bi unba ran 'yohu ne i xecta ya cadena i pa thu't'i, nangue rá ts'edi ra zithu, ne i sixpu ma'ueni mahøn'a.

³⁰ Nu ra Jesús bi 'yänba rá thuhu a ran 'yohu.

—Dí n'dan nets'igáhe, bi 'yém 'bu mi dadi.

Nguetho min 'yohu xun ngu ya zithu.

³¹ Ne nu'u ya zithu bi 'yáp ra mate ra Jesús hin da 'yentpu hapu bí nets'i, nguempu ja ra mba'ye xun hëtho ne nts'utho.

³² Ne mi 'bupu xun ngu ya ts'edi mi sihme bu.

³³ Ne nu ya zithu bi bøm bu ja rá mbai ran 'yohu ne bi yurpu 'buh ya ts'edi. Ne gátho ya ts'edi 'bex bin tihi, bin gøxpu ja ra nguani, gátho bi zo bu dehe, bim 'bedi.

³⁴ Nu'u yan 'yohu mi fäh ya ts'edi, 'bex bi 'dah puya 'bu mi nu 'be'a bi 'yøt'u ya ts'edi. Bi mba bu ja ra hnini nepu ja ya huáhi, bi ma 'be'a bin ja.

³⁵ Ne xun ngu bi mba bu, ba nuse 'be'a bin ja. Ne bi nu'a ran 'yohu min 'yohu ya zithu, mi hupu ja rá gua ra Jesús, mi he rá he. Ya xí yam buya. Ne gátho ya ja'i bin su 'bu mi nu 'be'a bi t'ørpa ran 'yohu.

³⁶ Ne nu'u ya ja'i in 'yohu a ra Jesús, 'bu mi hoc'a ran 'yohu, bi xi'u m'bejua bi zøm bu 'be'a gátho bi 'yøt'a ra Jesús.

³⁷ Ne gátho mi 'bupu ja ra häi Gadara bi 'yáp ra mate ngue hin din 'yo bu ja ra xequi a, nguetho emme min su gátho u. Janangue'a nu ra Jesús, bi hyu ra mbosa mahøn'a ne bi mbähá yá xädi buya.

³⁸ Nu'a ran 'yohu min 'yohu ra zithu, emme in ndehma da den'na ra Jesús. Pe nu'a ra Jesús him bi japi da mba. Pe bi 'yëmbi:

³⁹ —Ní mba ni ngu ne gui mam bu 'be'a bi 'yøt'a'a Oja.

Ne nu'a ran 'yohu bi mba rá ngu buya, ne bi mam bu rá hnini a ran ho bi 'yørpa ra Jesús.

Nu ra Jesús bi xoxa rá t'ixu ra Jairo, ne bi hocpu 'yu n'da ra xisu mi hëmb ra mbeji

⁴⁰ Nu'bu mi mbeng bu ra Jesús 'danguadi ra dadehe, emme bin johya ya ja'i nguetho xun ngu mi tømpu.

⁴¹ Ne 'bex bi zøm bu 'buh ra Jesús a ra Jairo, n'da ra ngurpi bu ja ra nijá, ne bin danyahmu

bu ja rá gua, ne bi 'yáp ra mate da mba ra Jesús bu ja rá ngu.

⁴² Nguetho hønt'a n'datho rá t'ixu mi 'bai, ngue 'de'ma yonjeya mi pe'ts'i, ne in nde da du. Ne nu'bu mi mbähá ra Jesús, emme da bu ya ja'i bu ní mba.

⁴³ Ne nu'bu mi mba bu 'yu, hin ní zøm bu ja rá ngu ra Jairo, bi z'u'a n'da ra xisu mi hëmb ra mbäji, ngue 'de'ma yonjeya mi hëmp'a ran u.

⁴⁴ Pe nu'a ra xisu buya bi därpa rá nyampahni bu ja rá xuthá ra Jesús, ne 'bex bin hë'a ran u mi hëmbi.

⁴⁵ 'Bex bi 'yän'na ra Jesús:

—To'o bi därca ma pahni, bi 'yëna.

Pe gátho u mi 'bäpu bi 'yëmbi: "Njom bi dá'i." Ne'a ra Pedro ne mi'da yá xädi bi 'yëmp'a:

—Hanja gní 'yëna 'bo'o bi dá'a i, ne emme i da ya ja'i bu gní mba, bi 'yëmbi.

⁴⁶ Pe nu ra Jesús bi 'yëmp'u:

—Pe dí paði ngue n'da ra ja'i bi dáqui nguetho ma ts'edigá in ho'a, bi 'yëna.

⁴⁷ Ne nu'bu mi ba'a ra xisu hingui sä din cøni, emme bin su, ne di fet'i, ne bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús, ne bi xifi 'be'a i dádi. Ne bi 'yëna ngue 'bex bi yam 'bu mi dádi.

⁴⁸ Nu ra Jesús bi 'yënthoho:

—Grá xisu, bi zä bi yan'i nguetho gá 'yëc'yei i ja ma ts'edi. Ní mba ya ne da hyu ni mbai, bi 'yëmbi.

⁴⁹ Ne yaui ra xisu a ra Jesús 'bu mi zøm bu 'da yá 'yëhe ra Jairo xí nexpu ja rá ngu, ne bi 'yëmbi:

—Nu ni t'ixu ya bi du'a, säti thoho guí pah na ra Hmu, bi t'ëmp'a ra Jairo.

⁵⁰ Pe nu'a ra Jesús mi øde 'be'a bi man'a, ne bi 'yëmp'a ra Jairo buya:

—O guín su, pe dami 'yëc'yei ne din nu'a ni t'ixu, bi 'yëmbi.

⁵¹ Ne nu'bu mi zøm bu ja rá ngu a ra Jairo buya, nu ra Jesús him bi japi da tho'a mbo ya ja'i bu 'ben'a ra hmute xí du. Hønt'a ra Pedro ne ra Jacobo ne ra Xuua, ne rá mbe ne rá ta ra hmute bi thøpu.

⁵² Ne mi 'bupu xun ngu ya ja'i mi zoni ngue xí du'a ra hmute. Nu'a ra Jesús bi 'yëmp'u:

—O guí zomhbü nguetho hingui tu na, i átho na, bi 'yë'n'a.

⁵³ Pe nu ya ja'i bi den'na ra Jesús nguetho mi paði ya xí du'a ra hmute.

⁵⁴ Nu'a ra Jesús bi bentpa rá 'ye ra hmute ne bi 'yëmbi:

—Nu'i grá hmute, dami ndants'i.

⁵⁵ Ne 'bex bi ndants' puya, bin ja rá te, bim 'bai mahøn'a.

Nu ra Jesús bi 'yëna:

—Dami 'ujmmi na ni t'ixuui ya, bi t'ëmp'a rá ta ne rá mbe.

⁵⁶ Nu rá ta ne rá mbe bi hyonya thoho ngue bi dambëni rá t'ixu. Pe nu'a ra Jesús bi xifi njon da xifi 'be'a bin ja.

9

Nu ra Jesús bi mbehni 'de'mayoho yá xádi da mamp'a rá m hma

1 Nu ra Jesús bi zohn'du 'de'mayoho yá xádi ne bi un yán t'édí ngue da hyon'a thi yu zithu in 'yohu 'da yu ja'i, ne di hocua yan u i hemb yu ja'i.

2 Ne bi mbehn'du yá xádi din 'yo bu ja yu hnini bu, ne da mam bu 'beru ní manda rá ts'edi Oja, ne di hoc yan zāman'u.

3 Ne bi xi'u hin te da hyats'i, ne hin da hyax rá tōhō xing ra mbeti xinga gue mi'da yá pahni. Da mbatho.

4 Ne bi 'yemp'u:

—Hont'a to'o rá ngu bu guí cuthu, gam 'bahmbu bu gue'bu go gá thohmbu bu ja man'da ra hnini.

5 Ne nu'bu gá cuthu bu ja 'da yu hnini ne hin da 'yomanho yu ja'i bu 'be'a guí mamhbu bu, ne 'bex guí pōmhbu bu ja yu hnini ne guí huaju rá hāi i pāt ni mbonguahu, ra hmerpya ngue guí zohmbu bu u, bi 'yēn'a ra Jesús.

6 Nu yu xádi buya bi mba hōnbu go hapu ja yu hnini ne bi mam bu ran ho ma'da'yo. Ne bi hoc yu hyēnni.

Nu ra Herodes bi ma bi hycpa rá 'yuga ra Xuua Nxixyq

7 Ne mí ø'a ra ts'ut'abi Herodes 'be'a gátho i ø't'a ra Jesús, ne bi hyonya thoho. Nguetho nu'u 'da yu ja'i bi bēni gue'a ra Xuua Nxixyq a, gue bi ndants' mahōn'a.

8 Nu'u mi'da bi bēni gue gue'a ra Elías a ra Jesús, uague man'da rá pōngahyā Oja ngue bi dāmbēni.

9 Pe nu'a ra Herodes bi 'yēna:

—Nugā dá manda bi thecpa rá 'yuga ra Xuua Nxixyq, janangue'a di pādi hinga gue'a ra Xuua a guí mamhbu. Pe to'o maha a, bi 'yēn'a ra Herodes.

Janangue emme min nde da nuse a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi 'ujn'u cut'a mahuqhi yu ja'i

10 Nu yá xádi buya bá peng bu xi 'behni, ne bi xih ra Jesús 'be'a bi 'yōrpū bin 'yo. Ne nu'a ra Jesús buya bi mbāschu yá xádi bu ja ra hnini Betsaida.

11 Pe nu'bu mi bā'u yu ja'i hapu ní mba a ra Jesús, bi dēnni. Ne nu'a ra Jesús bi zomanho u 'bu mi zudi, ne bi xi'u buya 'beru ní manda rá ts'edi Oja, ne bi hoc'u gátho yan zāman'u.

12 Pe nu'bu mi ts'utho da yuh ra hyadi, gátho u 'de'mayoho yá xádi ra Jesús bi xifi da 'yet' yu ja'i, da mba bu n'danni ja yu hnini, din sihme bu ne bá opu 'bu bin xui. “Nguetho hin'yu 'be'a da zi ua ma'ueni,” ēn'u.

13 Pe nu'a ra Jesús bi 'yemp'u yá xádi:

—Pe nu'a zehēhu guí 'uimhbu.

Nu'u yu xádi buya bi 'yemp'a ra Jesús:

—Pe hōnt'u cut'a yu hme ne yoho yu t'ahuq i ja ua. Pe hinda hōn 'bu ga tāmhbē mi'da yu hme, sá ga 'uimhbē gátho yu ja'i i 'bucua buya.

14 Nguetho mbe cut'a mahuqhi mi 'bupū yan 'yohu. Nu'a ra Jesús buya bi xi'u yá xádi di japi 'da n'danni da hyu'i yote ma 'det'a yu ja'i.

15 Ne bi hyu pu ya gátho tengu xi xifi.

16 Ne nu'a ra Jesús bi hyān'a ra hme ne yu huq, bi ndōs' mahēts'i, ne bi jāp'u. Ne bi xeni bi un yá xádi di darpa u yu ja'i.

17 Ne gátho na ngu yu ja'i bin niya ne bi bong thoho, 'de'mayo 'bōts'e bi mbēs'u yá xádi.

Nu ra Pedro bi ma gue'a ra Jesús ra Cristo

18 N'da ra pa bin yāseui Oja ra Jesús, min 'yohu u yá xádi. Nu'bu mi gua'a bin yāui Oja, bi 'yān'du yá xádi:

—'Be'a man yu ja'i nanguecā, 'be'a im bēn'u to'ogā.

19 Nu yá xádi bi 'yemp'a:

—Nu'u 'da i ma gue'e grā Xuua Nxixyq. Ne nu'u mi'da i ma gue'e grā Elías, ne nu'u mi'da i ma gue'e man'da ra pōngahyā mi 'bāh maya'bu ngue bi dāmbēni, bi 'yēn'u.

20 Ne nu'a ra Jesús bi 'yānzehē yá xádi:

—Pe xi ahū, 'be'a guim bēmhbu to'ogā.

Ne nu'a ra Pedro bi 'yēmbi:

—Nu'i gra Cristo rá Thahni i Oja, bi 'yēmbi.

21 Ne nu'a ra Jesús buya bi hēcpa yá xádi njon da xifi to'o a.

Nu ra Jesús bi man rán dāte

22 Ne bi 'yemp'u:

—Nugā ngue dán jā'igā ua ja ra ximhāi, i jatho ga nu ran ūnbi xun ngu. Nu ma ngurpihu yu dāc'yei ne yu ngurpa mbājä ne yu xānbate ni jā hin da 'yēc'yeigui. Ne nu'u da hyogā u, pe ná hyu pa ga thāmbēnigā ne dam 'bui mahōn'a, bi 'yēn'a ra Jesús.

23 Ne man'da bi xi'u yá xádi, bi 'yemp'u:

—To'o gátho in nde da dengui da hych rán t'ēdi zehē ne da hyāt yan ūnbi n'da pa ngu n'da pa, madague da tho. Ne da bēni tengu dīm bēngā.

24 Pe nu'bu 'bu a n'da im bēn rá te, ne i su da nu yan ūnbi, pe da nu ran ūnbi mazāi a. Pe nu'a hingui bēn rá te madague da tho 'bu da dengā, di pōh rá te a.

25 Hin te di muui n'da ran 'yohu 'bu da 'yōt'e rá mbeti 'be'a gā i ja ua ja ra ximhāi, 'bu hin da dīn'a ra temazāi.

26 Ne nu'a gátho to'o i pēs' rá sá nanguecā ne nanguē mam hmangā, necā hín ga ēmbi ma t'uhni u 'bu bá ēcā ua ne gan 'yohe yá hoga m'behni Oja mahēts'i, ne din jagā rá ts'edi Oja ma Ta, nugā ngue dán jā'igā ua ja ra ximhāi.

27 Pe majuqni dí xi ahū, 'bucua 'da hin da nu ran dāte asta gue'bu go di dū'mi di manda rá ts'edi Oja ua ja ra ximhāi.

Ra Jesús 'dan'yo bu í nequi bu ja ra t'òhò

²⁸ Mbé ná hyáto pa b'ya, ra Jesús bi mbähä bu ja n'da ra nyuni ra Pedro, ra Jacobo ne ra Xuua, ngue din yäui Ojä.

²⁹ Ne nu'bu min yäui Ojä a ra Jesús, 'dan'yo bu í nequi a rá hmi ne nu rá pahni émmé xän t'axi, di fexni a.

³⁰ Ne 'bex bi nequi bu ra Moisés ne ra Elías bin yáhu ra Jesús, mi 'büh may'a'bu u.

³¹ Ne bi hyärpu n'da ran nequi haru mi 'bä u. Ne nu'ü bi mamhbu 'be'a da t'örpa 'bu bi tho bu Jerusalén a ra Jesús.

³² Pe nu'a ra Pedro ne'ü min 'yohu bi zäh ra t'áha u, pe nu'bu min nuhu bi nu di hyärpu n'da ran nequi bu 'bäh ra Jesús ne ra Moisés ne ra Elías.

³³ Ne nu'bu ma gueru da mba ra Moisés ne ra Elías, nu ra Pedro bi 'yena:

—Ma Hmu i, émmé xän ho ngue dí 'bühmbu ua ya, ga hócähe hyu yu t'angu, 'da'a n'da ni mbétihu. Nu'í, ne ra Moisés ne ra Elías, bi 'yena.

Pe him mim b'en'a mi man'a.

³⁴ Ne nu'bu mi 'yén'a ra Pedro, 'bex bá cá n'da ra güi bi go'ma ra Moisés ne ra Elías, ne émmé bin su'ü yá xadi ra Jesús.

³⁵ Ne bi t'örpu n'da ra nde bu ja ra güi ngue bi 'yena:

—Nuna ma ts'ant'ü dadí huçä na, dami 'yöhmbe 'be'a i man na, bi 'yén'a ra nde.

³⁶ Ne nu'bu mi gua'a bi man'a ra nde bu ja ra güi, nu yu xädi bi nu 'bäse bu ra Jesús. Ne nu'ü yu xädi, njom bi xi'ü 'be'a bi nu'ü.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ra t'uhni min 'youi ra zithu

³⁷ Nu'bu mi hyax b'ya, bi garu ja ra nyuni ra Jesús ne'ü hyu yá xädi min 'yohu. Ne xän ngu yu jä'i bin c'athu ra Jesús.

³⁸ Nu n'da ran 'yohu nts'edi bi mbafi:

—Xänbate i, nurqui ts'ü ma ts'ant'ü nguetho hönna zu n'datho dí si.

³⁹ Ne ja'bu im bent ra zithu ne émmé di unba a, i t'axa hai, ne émmé mbafi, ne di fet rá jä'i, ne i soh yu fugui. Ne zäi di ja bu ra zithu.

⁴⁰ Ne dá xi'ü ni xädi di hoqui, pe nu'ü him bi zä bi hoqui, bi 'yén'a ran 'yohu.

⁴¹ Nu ra Jesús bi 'yemp'ü:

—Nu'ahü guexta'a hin guí éc'yéihu 'be'a dí xi ahü. Ham'mi pa ngue ga töp'a thohohü ngue guí 'yéc'yéigahü.

Ne xö bi 'yemp'a ran 'yohu b'ya:

—Bá si ua ni ts'ant'ü.

⁴² Ne nu'bu bá si ra ts'ant'ü, bi bent mahön'a a ra zithu, bi d'axa häi ne nts'edi bi unbi. Pe nu'a ra Jesús bi xi'a ra zithu da böni, ne bi hoc'a ra ts'ant'ü b'ya. Bi xi'a rá ta da zix b'ya.

⁴³ Ne gätho yu jä'i bi hyonya thoho a rá ts'edi Ojä.

Ra Jesús bi ma mahön'a rán d'ate

Ne guexta'a i yá u yu jä'i ne i ma 'be'a gätho i ö't'a ra Jesús. Nu ra Jesús b'ya, bi 'yemp'ü yá xädi:

⁴⁴ —Dami 'yöhmbe xän ho a dí xi ahü ya, nugä ngue dán jä'igä ua ja ra ximhäi, da mba ma dägä bu 'büh yu ts'om'bäi, bi 'yembi.

⁴⁵ Pe nu'ü yá xädi him mi pädi 'be'a nam bö'n'a i man'a ra Jesús, nguetho Ojä hin ní japi da b'ü'a, ne bi zu da 'yän'na ra Jesús 'be'a nam bö'n'a bi man'a.

Ra Jesús bi 'yut yu xädi nda'a dim 'bet'o

⁴⁶ Nu'ü yá xädi bin junzehe u nangu'e'a to'o dim 'bet'o.

⁴⁷ Ne nu'a ra Jesús mi pädi 'be'a mim b'en u, ne bá si n'da ra t'uhni bi mbämp'ü i 'bäi,

⁴⁸ bi 'yemp'ü yá xädi:

—Hönt'a go to'o da zimanho n'da ra t'uhni tengu na ngue i éc'yéigui, necä bi zimanhog 'bu ya bi 'yöt'a. Ne to'o bi zimanhogä nam böni bi zimanho ma Ta. Ne nu'a to'o i ö't'e ngue nte di muui, gue'a dim 'bet'o a, bi 'yén'a ra Jesús.

Nu'ü hingui süju, ma amigohü u, bi 'yén'a ra Jesús

⁴⁹ Nu ra Xuua b'ya bi xi'a ra Jesús, bi 'yembi:

—Nugähe dá nuhe n'da ran 'yohu bi ndön'na ni thuhu 'bu mi hyön'a thi yu zithu, ne dá hecuahé nguetho him man 'yogähe a ran 'yohu.

⁵⁰ Pe nu'a ra Jesús bi 'yembi:

—Nde'bu hin xquí hecuahü, nguetho nu'ü hingui süju ma amigohü u, bi 'yembi.

Nu ra Jesús bi dämhyä ra Jacobo ne ra Xuua

⁵¹ Ne ya mi ts'utho da zön ra pa da mba mahéts'i ra Jesús. Ne bi nde bi mba bu Jerusalén, madague i pädi da mba ma unbi bu.

⁵² Nu'bu mi mba bu 'yu, bi xifi da tho'ü da yá xädi, da hyonbi haru din säya. Ne nu'ü yá xädi b'ya, bi yärpu ja n'da ra hnini bu ra xequi Samaria.

⁵³ Pe nu yu jä'i bu hinguin ndepe din säya bu'a ra Jesús, nguetho him bi numanho ngue ní mba ba nu ra dämpeti bu Jerusalén.

⁵⁴ Ne nu ra Jacobo ne ra Xuua émmé bin cué 'be'a bi man yu jä'i bu b'ya. Ne bi 'yemp'a ra Jesús:

—Ha guín nde ngue ga mandagä'be ra sibi ba çah mahéts'i, ne din zö'ü gätho 'bucua, bi 'yén'ü.

⁵⁵ Pe nu ra Jesús bi dämhyä u yá xädi b'ya, gue hingui ho a im b'en'ü.

⁵⁶ Ne bi thopu man'da ra hnini b'ya.

Hyu yun 'yohü éna da den'na ra Jesús

⁵⁷ Ne nu'bu mi 'yo bu 'yu ra Jesús bi 'yén'a n'da ran 'yohu:

—Ma Hmu i, nugä ga ten'ni i hönbu go haru guí mba, bi 'yembi.

58 Nu ra Jesús bi 'yẽmp'a:
 —Nu yu haho i ja yú oi bu ja yu hyádo, ne yu doja i ja hapu din säya u, pe nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, hin hapu i jase ma oigä ua, bi 'yẽmbi.

59 Nu ra Jesús buya, bi 'yẽmp'a man'da ran 'yohu:
 —Dami tengui, bi 'yẽmbi.

Pe nu'a ran 'yohu bi 'yẽm buya:
 —Grá Hmu, 'be ga äcä ma ta 'bu bi du.

60 Nu ra Jesús bi 'yẽmbi:
 —Pe gue'u hingui ja ra te ma'da'yo, da 'yá'u xon du. Pe nu'i gui tengui, gui xih ya ja'i 'beru ní manda rá ts'edi Oja.

61 Xø man'da ran 'yohu bi 'yẽmp'a ra Jesús:
 —Ma Hmu i, din nde ga ten'ni i, pe 'be ga mbagä bu ma ngu dan 'yẽbe ma ta ne ma mbe.

62 Pe nu ra Jesús bi 'yẽmbi:
 —Gätho to'o ẽna da dengui ne im ben'a bi zogui, hing yán sähu bu di manda rá ts'edi Oja u. Nu'a i øt'u tengu øt'a n'da ran 'yohu 'bu i henhäi ne in yeh rá xethä, hingui uentho yá the i hequi.

10

Ra Jesús bi mben'du hyate ma'det'a bu ja yu hnini

1 Nubuya nu'a ra Jesús bi huan'du hyate ma 'det'a yá xädi ne bi mbehni 'da'i yoho bu ja yu hnini gueru da those ra Jesús.

2 Ne bi 'yẽmbi:
 —Tenguthoho 'bu ya xø 'yo't'a n'da ra huahi, pe zu yonja'i tho u yu xofo, xun ngu u yu ja'i da 'yẽc'yei, pe go zu yoho thoho u da xifi. Dami 'yáfu Oja ra Hmu ba penh mi'da yu mbe fi da xih ya ja'i da 'yẽc'yei.

3 'Bex gui mbähä ya, ne nugä di pen'nahu tengui yu de'yo 'bu da mba bu 'buh ya zate.

4 Ne o gui hax ni mbetihu, xin ni buxahu, xin gui cuxhu ná yopare ni thixfanihu, gui mbäthohu ne hinga nya'a gui zenguahu yu ja'i bu 'yu.

5 Ne nu'bu gui cuthu bu ja n'da ra ngu ngue di säya ahü a ra mengu bu, gui zenguahu, ne gui 'yáfu Oja da 'yenspa rán japi a ra mengu bu.

6 Ne nu'bu in nde rán japi Oja a ra mengu bu, da gohmi a rán japi Oja 'bu, pe nu'bu hinguin nde, nte da gohmi 'bu.

7 Ne nu'bu gá sømhbu bu ja n'da ra hnini, gam 'buhmbu bu hapu rá mbadi da mba ma säya ahü. Hin gui päpu gam 'buhmbu. Ne gui sihu 'be'a gätho din 'da ahü, ne hin gui pes' ni sä gui sihu nguetho gue'a gui tãhmbu a ngue gui xihmbu rá m hman Oja u. Ne njo'o n'da ra mbe fi ngue hin da mba njut'i.

8 Ne hønt'a go má hnini gueru da ts'in ahü, gui sihu 'be'a gätho di 'da ahü ya ja'i.

9 Ne gui hoc'u yun zäman'u i 'buru, ne gui xihmbu yu ja'i ngue mi ts'utho di manda rá ts'edi Oja ua.

10 Pe hønt'a go nda'a má hnini gui cuthu, ne nu'bu hin da zin ahü yu ja'i bu, gan 'yohu bu ja ra hnini, ne gui 'yẽmfu yu ja'i:

11 "Nugähe dí huac ma guahe ra fonthäi ua ja ni hninihu, ra hme pya ngue ga sogae ua. Pe gui pähmbu ẽna xti manda maha ua rá ts'edi Oja," gui 'yẽmfu u.

12 Ne dí xi ahü, nu'bu bi zøn ra pa ran juanbi, man'da xun u tho ran unbi da nu'u, xinda gue'u mi 'buru ja ra hnini Sodoma, bi 'yẽn'a ra Jesús 'bu mi 'yẽmp'u yá xädi.

Da ts'anba rá muui yá ts'oqui u him bi 'yẽc'yei ra Jesús

13 Í huhi gätho ahü gui 'buhmbu bu ja ra hnini Corazin, ne gätho ahü gui 'buhmbu bu ja ra hnini Betsaida, nguetho ya gá nuhu yun t'øt'e nuixte dá øt'a ne hin gá päh nin 'yomfënihu. Nu yu ja'i mi 'buru ja ra hnini Sidón ne'u mi 'buru ja ra hnini Tiro, nu'bu xtá nu'u yun t'øt'e nuixte gá nuhu ya, xti päh yán 'yomfëni u, ne xtá hye yu pahni tengui yu 'døzä ne xtá 'yux yu 'bospi yá ja'i, ra hme pya ngue ẽmme tu yá mbai nangu yá ts'oqui u.

14 Ne nu'a ra pa rán juanbi Oja, nu ahü man'da da zän'nahu ran unbi xinda gue'u mi 'buru ja ra hnini Tiro ne ru ja ra hnini Sidón.

15 Ne ahü gui 'buhmbu bu ja ra hnini Capernaum, gnin 'yẽxhu a ngue gui ẽmhbu gui sømhbu bu mahçts'i, pe hin'a, pe gueru ja ran unbi mazäi gui mazäi, bi 'yẽn'a ra Jesús.

16 Ne bi 'yẽmp'u yá xädi buya:
 —Nu'u i øh ni ndehu, tengu'bu ma ndese gä bi 'yø'u. Nu'u to'o hin da zin ahü tengu tho 'bu him bi zingä'u, ne nu'u him bi zingä, xim bi zin'a ma Ta bá pengä, bi 'yẽn'a ra Jesús.

Bá penc'u hyate ma 'det'a xí mben'na ra Jesús

17 Nu'bu mambá penc'u hyate ma'det'a yá xädi a ra Jesús bu bi mbehni, ẽmme bin johya u. Ne bi 'yẽmp'u:

—Grá Hmu, hinga hønt'u yun zäman'u dá hoje pe ne'u yu zithu dá hømhbe thi 'bu má ndømhbe ni thuhu, bi 'yẽmbi.

18 Nu ra Jesús bi 'yẽmp'u buya:
 —Dá nugä rá hmu yu zithu 'bu gmí tafu, bi mba häi tengu ra huei 'bu xun gai, bi 'yẽna, ne ya dá 'da ahü ra ts'edi gui tafu rá ts'edi man süihu.

19 Pe madague gui nes'hü yu pozü bu gui thohmbu, ne yu mbozu, pe nte da ja ahü.

20 Pe hin gan johyahü ngue bi zä gui hømhbu thi yu zithu, pe nu'a gdin johyahü ngue bi zin ahü Oja ne bi hyux ni thuhuhü bu mahçts'i, bi 'yẽn'a ra Jesús 'bu mi 'yẽmp'u yá xädi.

Bin johya ra Jesús

²¹ Nubuya nu rá Hogandāhi Ojā bi japi ɛmmɛ di johya ra Jesús, ne bi 'yɛna:

—Dí ɛ'ts'a i nguetho gá japi bi ba'a ni ts'edi u i hon'i, tengu yu t'uhni ngue hin te i paɗi, ne hinga gue'u im beɛnse ja yān 'yomfɛniɛse gá japi bi ba'u. Ne gue'a gá 'yot'e ma Ojā i, ngue gue'a gá numanhose guí ɔt'e, bi 'yɛmp'a Ojā.

²² Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Gátho i ja a ma Ta bi 'daqui. Ne hõnse ma Ta i paçã xun ho ngue rá Ts'unt'ugã, ne hõnsegã rá Ts'unt'ugã di paçã xun ho a ma Ta, ne'u to'o ga japi da ba'a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²³ Ne bi 'yɛmp'u yú xādi:

—Gan johyahu ngue guín nuh a dí ɔt'ã ya.

²⁴ Majuāni dí xi ahu, xun ngu yú pøngahyā Ojā ne xun ngu yu ts'ut'abi mi 'bui, mi nde da nu'a guín nuh ya, ne da 'yot'a guí øhmbu ya, pe him bi zã, bi 'yɛmp'u yú xādi ra Jesús.

Rán t'uti a ran 'yohu bi huɛc rá mijā'iu

²⁵ Ne bi zøm bu 'buh ra Jesús n'da ra xānbate nija, im beɛni da zã'a ra Jesús, ne bi 'yānni:

—Xānbate i, 'be'a sã ga ɔt'ã n'dahma dín jagã ra te mazāi, bi 'yɛna.

²⁶ —Be'a mam bu ja yān t'ɛdi ra Moisés, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁷ Nu'a ra xānbate nija bi 'yɛna:

—I mam bu: “Gam beɛmhbu Ojā ra Hmu ngue gátho ma mbuihu ne gátho ma teh, ne gátho ma ts'edihi, ne gátho man 'yomfɛnihu, ne ga huɛc ma mijā'ihu tengu bu nan huɛc zehɛhu,” i ɛn rán t'ɛdi Ojā, bi 'yɛn'a ra xānbate nija.

²⁸ Bi dā'a ra Jesús buya:

—Majuāni guí ma. Nuya guí 'yot'u ne dín ja'a ra te mazāi, bi 'yɛmbi.

²⁹ Nu ra xānbate nija mi paɗu mbo rá mbui ngue hinga gue'a mí ɔt'e, ne bi 'yɛmthoho:

—Pe to'o ma mijā'i'be ga huɛcã, bi 'yɛn'a.

³⁰ Ne nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti ne bi 'yɛmbi:

—Nu n'da ran 'yohu mi 'yo bu ja ra 'yu, bi nexpu Njerusalén ní mba bu Jericó. Ne nu'u 'da yu be bi gorpa'yu ne bi unba'a ran 'yohu, ne gátho u yú pahni mi he bi gāspi ne'a rá mbeti. Ne bi zopu nden'yu a ran 'yohu buya, ɛna da du.

³¹ Ne bi thopu n'da ra mbājā, ne bi nu'a ran 'yohu 'bem bu pe bi mbācthoho.

³² Ne'a man'da ran 'yohu, ra mbeɛni bu ra nija a, bi thopu, bi nu'a ran 'yohu 'bem bu, ne'a bi mbācthoho tengu bi 'yot' ra mbājā.

³³ Pe nu'a n'da ran 'yohu, ra mangu Samaria, 'bu mi thopu buya, bi nu mi 'bem bu a ran 'yohu, ne bi huɛc'a.

³⁴ Ne bi xispa ra aceite ne ra vino bu xi ts'erbi, ne bi mbantpa ra 'bøt'e. Ne bi 'yɛxa rá fani buya, bi zixpu ja n'da ra ngun'oi ne bi jamansu'a.

³⁵ Ne nu'bu mi hyats'i, bi thopu ní mba, ne bi zocpi ts'u ra mbeti a ra mangu bu, ne bi xifi di jamansu'a ran 'yohu, ne da gurpa rá

gasto 'bu hin dí gua'a 'bu bá peng bu ní mba, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bu mi man ran t'uti.

³⁶ Nubuya bi 'yān'na ra xānbate nija:

—Xiya, nda'a nín 'yohu bi 'yøɾpa ran huɛcate rá mijā'iu.

Bi dā'a ra xānbate nija:

³⁷ —Nu'a bi mbāts'i.

Nu ra Jesús bi 'yɛmp'a buya:

—Ní mba dín jabu gui 'yøɾpa ni mijā'ihu, bi 'yɛmbi.

Ra Jesús bi mba bá nu'a ra Marta ne ra María

³⁸ Ra Jesús ne'u yú xādi mi 'yo bu ja ra 'yu ní mba bu ja ra hnini Jerusalén, ne bi zøm bu ja n'da ra hnini guepu 'bu'a n'da ra xisu í Marta a. Ne nu'a ra Marta bi xi'u dín sãya bu ja rá ngu.

³⁹ Ne mi 'buɾu n'da rá juhue í María. Nu'a mi huɾu i yá ra Jesús, bi 'yot'a bi man'a.

⁴⁰ Pe nu'a ra Marta, xun ngu ra 'beɛni ɔt'e. Ne bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Ma Hmu'i, ha hin guí ɾpa ra güenda 'be'a ɔt' ma cu, nde'bu gui xifi di zequi, bi 'yɛmbi.

⁴¹ Nu ra Jesús bi dā'ta:

—Ma zu Marta, ɛmmɛ guím beɛn'a ni 'beɛni.

⁴² Pe n'datho a mahyoni xun ho, ne gue'a bi huan'na ra María, ne njon di 'uecpa a mam hmangã i øde, bi 'yɛn'a ra Jesús.

11

Ra Jesús bi xānbate yú xādi dín yāhu Ojā

¹ N'da ra pa bi 'ue'a ra Jesús ne bin yāui Ojā. Ne nu'bu mi gua'a bin yāui Ojā, n'da rá xādi bi 'yɛmbi:

—Ma Hmu'i, dami xāngahe dan yāhe Ojā tengu thoho ra Xuua bi xānbate yú xādi.

² Nu ra Jesús bi 'yɛna:

—Ngubū gui mamhbū 'bu gui yāhu Ojā:

Ma Ta ahe,

Da hnumansu ni thuhu

Ne dín ndehe dín ja ua n'dihi ni ts'edi ngue di manda ua.

³ Ne dami 'daje ra hme dí homhbe ra pa i ja bu ya.

⁴ Dami punga ma ts'oquihe tengu thoho bu na punbahe u i øcahe ran ts'o.

O guí hegāhe da daje ran ts'o,

pe dami yānje nangu ran ts'o, gui 'yɛmhbu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁵ Ne xø bi xih man'da ran t'uti u, bi 'yɛna:

—Xi'bu n'da ran 'yohu xtí mba bu rá ngu n'da rá amigo, made ra xui, ne xtá 'yɛmbi: “Hmiqui ts'u hyun thuhme,

⁶ nguetho nu'a n'da ma amigo ja bi zøm bu ja ma ngu, ne hin'yu 'be'a ga unni da zi,” xtá 'yɛmbi.

⁷ Ne xi'bu xtá 'yɛmp' thoho: “Yo gadí paqui, nguetho ya án thū't'i ma ngu ne ya dá ohmbe gátho ma t'uhni, ne hingui sã ga ndants'i ngue ga 'da'i,” xtá 'yɛntho.

⁸ 'Be'a hmaha xtá 'yot'a ran 'yohu 'bu. Nu'bu hingui pes' rá sá di thoqui da 'yápi, ne guehma da ndants'a rá amigo ne di un'na bi 'yádi, bi 'yén'a ra Jesús.

⁹ In ja bu 'bu guí yáhu Ojá, gui thoqui gui 'yáfu ne sá thocua thoho gui hyámhbu. Thocua thoho gui hyómhbu ne thocua thoho da zá gui tǐmhbu. Thocua thoho guin zohmbu ne Ojá da xoc'ahu.

¹⁰ Nguetho gátho to'o da 'yádi da hyáni, ne gátho to'o da hyoni, da dǐni, ne gátho to'o da zofa da xocpi, bi 'yéna.

¹¹⁻¹³ Ne nu ahú madague gyá ts'om'báihú, xinga n'da ahú gadí unhdú ra pozú ni t'ahnihú 'bu i á ahú ra huá, ne xing ra mbozú gadí unhdú 'bu i á'ahú ra do'óni, pe hont'a xun ho gadí un ni t'ahnihú. Ha maguet'a Ojá ma Tahú 'bupú mahéts'i ngue him ba pen'nahú rá Hogandáhi 'bu guí áfu a, bi 'yén'a ra Jesús.

Bi t'emp'a ra Jesús in 'youi ra zǐthu

¹⁴ Ne mi 'bupú n'da ran 'yohu hingui sá din yá, nguetho madi goreba ra zǐthu. Ne nu ra Jesús bi hyón'a thi ra zǐthu ne bin yá ran 'yohu býa. Nu yá ja'i émmé bi hyonya thoho.

¹⁵ Pɛ nu'u da bi 'yéna:

—Nuna ran 'yohu sá i hón'a thi yá zǐthu, nguetho gue'a rá hmu yá zǐthu bi un rán t'édí na, sá éni'u da.

¹⁶ Ne nu'u mi'da bi zá ra Jesús 'bu ya majuáni Ojá bi un rá ts'edi, ne bi 'yáp ra hmépya mahéts'i.

¹⁷ Pɛ nu ra Jesús mi pápá yán 'yomféni n'da ngu n'da'u ne bi 'yemp'u:

—Nu'bu din heczéhe yá ja'i 'bupú ja n'da ra hnini, ne ba éh yán súhu, hin da zá din tunhdú yán súhu 'bu. Da mba ma juadi u. Ne ngutho u 'bupú ja n'da ra ngu, 'bu din suse u dim 'bedi.

¹⁸ Ne ngutho rá ts'edi ra zǐthu, ha da zá din suse u ngue di 'beh yú ts'edi, ne sá guí émhbu, ngue'a rá ts'edi ra zǐthu a ná hón'a thi yá zǐthu u.

¹⁹ 'Be'a ni ts'edi guí émhbu i ja ni xádiu 'bu i hón'a thi yá zǐthu. Guese'u i ut ahú ngue him majuáni guim mamhbu.

²⁰ Nugá dí hón'a thi yá zǐthu nangue rá ts'edi Ojá, gue'a cti páhmbu ngue ya di manda rá ts'edi Ojá ua guí 'buhmbu, bi 'yén'a ra Jesús.

²¹ Ne man'da ran t'uti bi ma, ne bi 'yéna:

—Nu'bu 'bu'a n'da i ja rá ts'edi ne i ja 'be'a dám fádi xun ho bu ja rá ngu, hin te da ja.

²² Pɛ nu'bu da zóm bu n'da ngue man'da i ja rá ts'edi ne da dápi, da hyánba a nám fádi ne da duspi 'be'a gátho i ja bu ja rá ngu býa.

²³ Nu'a to'o hinga 'da'ingu dí mam'be, man sui'be a. Ne nu'a to'o hingui ot' ma 'befi, di japi dim 'be'u mi'da.

Rán t'uti ra zǐthu bá peng bu ja rá mbui n'da ra ja'i

²⁴ Ne man'da ran t'uti bi ma, bi 'yéna:

—Nu'bu bi bóm bu ja rá mbui n'da ra ja'i ra zǐthu, bin 'yo bu ja ra 'yonhái, bi hyoni hapu sá dim 'bui, ne nu'bu him bi dǐni, bi býense ba peng mahón'a hapu mi 'bui.

²⁵ Ne nu'bu mi zóm bu, bi nu njongui 'bupú, ne ma hoqui xun ho.

²⁶ Ne nubuya, bi mba bá hom mi yoto yá zǐthu man'da xun ts'o xinda guese'a bin honte, ne gátho bim 'buhmbu bu. Ne nu'a ra ja'i býa, bi gohi man'da xun ts'o xinda gue'bu mi 'bupú n'datho ra zǐthu, bi 'yén'a ra Jesús 'bu mi man ran t'uti. Din ja bu u hinga gátho rá mbui i é'cyei.

Ran japi majuáni

²⁷ Gátho na yá ra Jesús ne bi dá'a n'da ra xisu, bi 'yéna:

—Majápi'a ra xisu bi te'e, bi 'yémbi.

²⁸ Pɛ nu ra Jesús býa bi 'yémp'a:

—Pɛ ne'u man'da majápi gátho to'o i óh rám hman Ojá ne i ot'a gátho i mam bu, bi 'yémbi.

Yá ts'om'bái bi 'yáhu hmépya mahéts'i

²⁹ Bi munts'u yá ja'i 'bu 'báh ra Jesús, ne nu ra Jesús bi xi'u man'da ram hma, ne bi 'yémp'u:

—Nu'ahú guí 'buhmbu yá pa ja bu ya, gyá ts'om'báihú, guí áhu ra hmépya mahéts'i, pe hin te ma hmépya da t'ut'ahú, pe hont'a n'da ra hmépya da t'ut'ahú tengu bi 'yot'a ra Jonás.

³⁰ Ne gue'a ra hmépya bi 'yot' ra Jonás, bi báh yá ja'i bu ja ra hnini Nínive majuáni Ojá bí mbéhn'na. Ngutho ahú, sá guí páhmbu majuáni bá pengá Ojá 'bu gá nuhu 'be'a din jacá, nugá ngue dán ja'igá ua ja ra ximhái, bi 'yéna.

³¹ Ne dí xi ahú, nu'a ra xisu min ts'ut'abi bu Sur, 'dat'a gui ndans'hú a 'bu bin ja ran juánbi 'bu ran zegui. Ne da 'yut'ahú ngue i ja ni ts'oquihu. Nguetho nu'a yatho bá éhe ngue mín nde da 'yot'a bi man'a ra ts'ut'abi Salomón nangue rán 'yomféni bi und Ojá, pe nu ahú, hin guin nde gui 'yóhmbu a dí mangá ngue di 'buhmbu ua. Pe nugá man'da i ja rá ts'edi mam hmangá xinda gue ra Salomón, bi 'yén'a ra Jesús.

³² Ne xó bi 'yéna:

—Ne'u mi 'bupú ja ra hnini Nínive 'dat'a gui ndans'hú u 'bu bin ja ran juánbi 'bu ran zegui, ne da 'yut'ahú ngue i ja ni ts'oquihu, nguetho nu'u 'bex bi páh yá mbui 'bu mi 'yot'a bi man'a ra Jonás, pe nu ahú, xó hin guin nde gui páh ni mbuihu nangue ni ts'oquihu. Ne nugá, man'da xun héts'i mam hmangá xinda gue ra Jonás, bi 'yén'a ra Jesús.

Nu'a dá páhmbu rán nequi Ojá

³³ Ne xó bi 'yén'a ra Jesús:

—Pɛ njon di sóc'a n'da ra sibi ngue da go'mi, uague di cu't' pu ja ra huada. Pɛ i tixpu

ja ra mbɔxasibi, ndepe di yot'i gätho to'o ba êhe.

³⁴ Gue'a ni dähü di ja ahü gui hyanthü ran nequi. Nu'bü xän ho ni dähü, gui hanthü xän ho ran nequi, ne nu'bü hingui ho ni dähü, xäm 'bexuitho bü gui hanthü.

³⁵ Ne ngutho ni mbüihü di ja ahü gui pähmü rán nequi Ojä. Nu'bü i hon ni mbüihü rán ho Ojä, i ja ahü ran nequi 'bü, nu'bü hin'na, sä gui êmhbü i ja ahü ran nequi, pe hont'a ra 'bexui i ja ahü.

³⁶ Nguetho hont'bü guin ndehü bü ni mbüihü, di 'uec'ahü ra 'bexui a Ojä ne di 'da ahü rán nequi, ne nubuya gui 'yöthü tengu'bü gyü sibihü ne gui 'yuthü mi'da rá 'yu Ojä, tengu ra nyot'i di yorpu nímba n'da, bi 'yén'a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi xi'ü yu fariseo ne yu xänbate nijä maxòts'e thoho i yq'ü

³⁷ Ne nu'bü mi gua'a man ra Jesús, n'da ra fariseo bi xih ná ts'ihme a ra Jesús, ne bi mba bin sihmehü.

³⁸ Ne nu ra fariseo bi nu him bin xu'yé ra Jesús, tengu i man yän t'édizehé yu fariseo, ne bi hyonya thoho.

³⁹ Pe nu'a ra Jesús bi 'yemp'a:

—Nu ahü gyü fariseohü, gui pethü xän ho ni ja'ihü, pe guexta'a xän ts'o ni mbüihü. Hont'a ran ts'iyate guim bëmhbü, gyü ts'om'bäi thohohü.

⁴⁰ Xögue, xäm me tho ni mbüihü. Nu Ojä i pädi 'be'a gadi jafu ni ja'ihü, pe ne'a ni mbüihü i pädi 'be'a im bëni, nguetho Ojä gätho bi zän'da, bi 'yëna.

⁴¹ Pe nu'bü gui huçc ni mijä'ihü ne gui fäxhü, da fäp püya mahoqui ni mbüihü.

⁴² Í huçhi maha ahü, gyü fariseohü, nguetho gui häxhü bü ja ra nijä a ná 'det'a yu 'yëthi yu tühü bi böxpü ja ni huähü, pe go hin gá 'yöthü a man'da in nde Ojä ngue 'da xquin numanhohü ni mijä'ihü ne xqui huçhü ü. Guehya nde'bü man'da gui 'yöthü, madague'bü gui thoqui gui 'yöthü ü mi'da.

⁴³ Huçhi maha ahü, gyü fariseohü, emme gui homhbü ngue da hnumansu ahü bü ja ra nijä, ne gadi hohü yän zengua 'bü gui 'yohü bü ja ra täi.

⁴⁴ Í huçhi maha ahü, nu'ahü tenguthoho n'da ran 'yägüi hingam fädi, ne nu'a da thopü hin da bädi o bü xu 'ya. Ngutho ahü, im bën yu ja'ü ngue xän ho ahü, pe him majuqani.

⁴⁵ Ne mi 'bëpu n'da ra xänbate nijä, ne bi 'yëna:

—Nu'i grá Jesús, gra xänbate i, emme gadi ünga ma mbüihe a gá ma, bi 'yëmbi.

⁴⁶ Bi dat'a ra Jesús:

—Ne ahü, gyü xänbatehü, í huçhi maha ahü, nguetho emme xän hëi a gá hyuspahü yän t'ëdi ra Moisés ngue gui xihmbü yu ja'ü da 'yöt'e, pe nuse ahü xingui ts'ü gui öthü a gui xihmbü da 'yöt'ü.

⁴⁷ Í huçhi maha ahü, gui hocpahü yü jädon'yägüi ü yü pöngahyü Ojä bi hyo'ü nim bombötahü, ngue gui nde da 'yén'ahü yu ja'ü xän ho ahü.

⁴⁸ Pe gue'a gnü 'yuhmbü ngue guin manhohü yän t'öt'e ü nim bombötahü, bi hyo'ü yü pöngahyü Ojä ne go gadi hocpahü yü jädon'yägüi bi 'yo ü.

⁴⁹ Pe nu Ojä i pädi 'be'a gätho din ja, janangue'a bi 'yëna: “Ga pehndä ü ma pöngahyü, ne'ü mi'da da mam mam hmangä. Nu'ü 'da da tho, ne nu'ü 'da da t'ëthoho,” bi 'yëñ Ojä.

⁵⁰ Janangue'a gue'a ctí nuhü rán ts'embi Ojä nange gätho yü pöngahyü Ojä ne yäm 'bëhni bi mba ntho gue'bü go rá mbüdi ra ximhäi.

⁵¹ Nu rá mbüdi ra Abel bi tho asta gue'bü ne'a ra Zacarías bi tho bü mbo ra dänijä, tengu thoho 'bü ni ts'oquihü a gätho í tho'ü yü pöngahyü Ojä, ne gue'a dí ün'nahü a.

⁵² Í huçhi maha ahü gyü xänbatehü, gui pähmü 'be'a nam böñ'a rá hman Ojä pe hinga gue'a gui xänbahü yu ja'ü. Him majuqani gui tenhdü a ne hin gadi jafu da den'dü in nde da bëni, bi 'yén'a ra Jesús.

⁵³⁻⁵⁴ Ne bi böm bü ra Jesús büya. Pe nu yu xänbate nijä ne yu fariseo emme bin cue, ne xö bi dë'mi emme bi 'yän yän t'änni, ngue i honi 'bëpu di yäp'a ra Jesús.

12

Ra Jesús bi ma 'be'a din ja to'o i mam maxòts'e thoho

¹ Ne bim peti bü 'buh ra Jesús xän ngu yu ja'ü, ne emme din tönthoho. Nu ra Jesús bi 'yemp'ü yü xädi:

—Gam fähmbü nangue yü ixi yu fariseo ngue hin gui tenbahü yän t'öt'e, ëna xän ho bü na hnu ü pe n'dan'yo thoho im bëñ yü mbüi.

² Hin gui 'yöthü tengu'ü nguetho gätho 'be'a im bëm bü mbo rá mbüi n'da, da fädi. Madague'bü ën'ü njon da bädi, pe guehma din c'ä yü ts'oqui.

³ Ne gätho a i man'a n'da bü njongui öde, da hman bü 'buh yu ja'ü. Ne gätho i mam mant'agüi n'da bü ja rá ngu, da fäpü 'buh yu ja'ü, bi 'yemp'ü yü xädi ra Jesús.

Gui suhü Ojä, bi 'yén'a ra Jesús

⁴ Ne xö bi 'yëna:

—Nu'ahü, ma amigo ahü, o gui suhü ü in nde da hyo ahü. Nu'ü, sä da hyo'a ni ja'ihü pe hin'yu 'be'a man'da i sä da 'yöt'e.

⁵ Ga xi ahü to'o a gui suhü. Dami suhü Ojä nguetho nu'a, i sä da hyo ahü ne i ja rá ts'ëdi da 'yent'ahü bü ja ran ünbi mazäi. Majuqani dí xi ahü, jatho gui suhü Ojä.

⁶ Ne njom man'da gui suhü. Guim bëmhbü yu doja, ts'ätho di muui, hont'a za yocentavo

di muui u cwt'a ndoja, pe guex'ta'a i pa mfɛni u, Ojā im bɛn'u.

⁷ Nɛ nu ahɛ man'da di mu ahɛ xinda gue yu doja bu nɛ bɛn Ojā, nɛ asta i paɗi hangu na ngu i ja ni xtāhɛ. Janangue'a o guin suhɛ.

To'o hingui su da ma nangue ra Jesús

⁸ Nɛ man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Majuani dí xi ahɛ, gātho to'o hingui su da mangua ja ra hāi gue i paqui, nugā, ngue dán ja'igā ua ja ra ximhāi, ga mam bu ja yú hmi yám 'behni Ojā, gue dí paçä u.

⁹ Pɛ nu'a to'o da gongā ua ja ra hāi, nɛcä ga cōngā bu mahɛts'i a.

¹⁰ Nu'a to'o di c'aman'ugā nguecä ngue dán ja'igā ua ja ra ximhāi, sä da mba ma punbi 'bu da bɛn'a bi ma. Pɛ nu'u to'o di c'aman'u rá Hogandāhi Ojā, hin'yu rá punbi u.

¹¹ Nu'bu pa ma yapi'ahɛ nɛ da ts'ix ahɛ bu 'buh yu ngarpi ja ra niçā o guerpɛ 'buh yu ze'mi nɛ yu ts'ut'abi, pɛ o ɛmmɛ guim bɛmhbu 'be'a sä gui mamhbu 'bu da mba ma juanni ahɛ.

¹² nguetho nu'bu gām 'bāhmbu bu ja rá hmi u, nu'a rá Hogandāhi Ojā 'bex di bɛn'nahu gui mamhbu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Rānt'utira membeti bi bɛnse 'be'a da hyoni

¹³ Nɛ nu'bu min ya'a ra Jesús, mi 'bā inde bu 'buh yu ja'i n'da ran 'yohu, nɛ bi 'yɛmbi:

—Xānbate i, dami xih man 'yohu da xegāts'u ra hāi bi zoh ma ta'be.

¹⁴ Nu ra Jesús bi 'yɛna:

—Nu'i, grān 'yohu, hin dra ze'migā ngue ga ɔt'ā a guí ma, bi 'yɛmbi.

¹⁵ Nɛ xɔ bi 'yɛmp'u 'bɛpɛ:

—Dami jamansu ni mbuihɛ hin din ja ahɛ ran 'yuya. Nguetho hinga gue'a i ja n'da dām 'bu'a n'da, madague'a xun ngu i ja.

¹⁶ Nɛ nubɛya, bi xi'a n'da ran t'uti, nɛ bi 'yɛmp'u:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohu ra membeti. Nɛ nu'a rá hāi ɛmmɛ xun ho, nɛ xun ngu 'be'a gātho bin ja bu.

¹⁷ Nɛ nu'u yá ngumpɛ'ts'i, ɛmmɛ bi yudi nɛ bi bongthoho 'be'a mi ja bu ja rá huahi. Nɛ nu'a ran 'yohu buya, bi bɛni 'be'a sä da 'yɔt'e.

¹⁸ Nɛ bi bɛnse: "Nuya, ga xo't' ma ngumpɛ'ts'i nɛ ga hɔh mi'da xun ndoho, n'dahma din ja haru ga pɛ'ts'ā 'be'a gātho i jagā.

¹⁹ Nɛ nubɛya, dam 'butho, hɔnt'a dí hyu ma mbui ga ɔt'ā," bi 'yɛnse ran 'yohu.

²⁰ Pɛ nu'a Ojā bi 'yɛmp'a: "Nu'i, hin guí paɗi 'be'a guim ma, nguetho nán xui ya gui tu. Nɛ to'o hmaha da gohmi 'be'a gātho guim bɛni gui hyonse," bi 'yɛmbi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²¹ Ngubu din ja gātho yu 'yuya, ngue'a hɔnt'a i ja ua ja ra ximhāi im bɛni, pɛ hinga gue'a rá mbeti dí yaɓa yú te u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu Ojā di jamansu yá t'uhni

²² Nɛ nubɛya, bi 'yɛmp'u yá xādi:

—'Yo ɛmmɛ gui hyadumbuihɛ 'be'a gui sihu nɛ 'be'a gui hyehɛ.

²³ Nɛ man'da xun ho guim bɛmhbu ni tehu xinda gue nin sihmehɛ, nguetho man'da di muui ni tehu, nɛ'a ni ja'i ihɛ man'da di muui xinda gue ni hehu.

²⁴ Damin 'yomfɛnihɛ ts'u 'be'a i ɔt' yu ca. Nu'u, hingui ɔt' yú huahi nɛ hin te i pɛ'ts'i 'be'a i honi, pɛ nu Ojā di jamansu'u. Pɛ man'da di jamansu ahɛ Ojā xinda gue yu doja, nguetho man'da di mu ahɛ.

²⁵ Nte sä gui tɛnsehɛ, xinga gue nin sihmehɛ, xinga gue ni hehu, xinga gue ni tehu, gue gam 'buhmbu ua nya'a thoho.

²⁶ Janangue'a hin gui hyadumbuihɛ nte di muui.

²⁷ Dami nuhɛ yu dɔni. Hin te má 'befi i ɔt'e, pɛ guehma i te. Nɛ nu'a ra ts'ut'abi Salomón mi he rá pahni mahotho nɛ xam hmadi. Pɛ nu yu dɔni man'da mahotho xinda gue rá pahni mi he ra Salomón.

²⁸ Nu'a Ojā di jamansu yu dɔni nɛ di japi din te, madague n'da pa thoho i dɔni. Xi ahɛ, ha hin guim bɛmhbu ngue man'da xun ho di 'da ahɛ Ojā. Xɔgue ts'ut'ho guí ɛç'yeihɛ.

²⁹ Janangue o guí hɛdumbuihɛ 'be'a gui sihu n'da pa ngu n'da pa,

³⁰ nguetho nu'u hingui ɛç'yei Ojā, gue'a i ɔt'u. Pɛ nu'ahɛ ni Tahu 'bɛpɛ mahɛts'i i paɗi 'be'a gātho guí homhbu.

³¹ M'bet'o thoho guin unsehɛ di manda ahɛ rá ts'edi Ojā, nɛ nubɛya di 'da ahɛ Ojā 'be'a gātho guí homhbu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

To'o di membeti bu mahɛts'i

³² Xɔ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—O guin suhɛ, madague'a hingui ngu ahɛ, nguetho i hu rá mbui Ojā ngue ya guí 'buhmbu bu di manda rá ts'edi.

³³ Dami pāhu 'be'a i ja ahɛ, gui unhdɛ yu hyoya, nɛ din ja ahɛ xun ngu bu mahɛts'i. Nubɛ, nte dim 'bɛpɛ nɛ njām'bu din thegue, hingui sä n'da ra bɛ da yurpɛ, xinga gue'u yu zu'uɛ.

³⁴ Nu'bu guecua ja ra ximhāi i ja 'be'a pɛ'ts'a n'da, hɔnt'ua im bɛn'a n'da, nɛ nu'bu guerpɛ mahɛts'i, guerpɛ im bɛn'a n'da bu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma da thɔ'mi xun ho

³⁵ Nɛ xɔ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Dami tɔgbahɛ nɛ gan sähu tengu'bu i sɔ ni sibihɛ.

³⁶ Tengu i ɔt' yu 'yɛhɛ 'bu i tɔm'bu yú hmu da mbeng bu xín sihme bu ja ran thāti, n'dahma 'bex da xocpa n'dih'i 'bu bi zofo.

³⁷ ɛmmɛ din johya u bi dɔ'mi, nguetho da xi'u da hyupɛ ja rá mɛxa, go guesɛ'a ra hmu din 'yɛhɛ buya, ngue da 'uɲ'u yú 'yɛhɛ.

³⁸ Din johya u bi dɔ'mi madague'a made nxui uague t'uxuditho 'bu bi zɔh ra hmu.

³⁹ Nu n'da ran 'yohu 'bu xtám bađi 'be'a ní pa da yarpu ra be bu ja rá ngu, xtám d'omi, hin di japi da fepi 'be'a pe'ts'i. Pe hingui pađi 'be'a ní pa da yarpu ra be, janangue i t'omi gátho yu pa.

⁴⁰ Ngutho ahu gui t'ogbahu nguetho hin gui pažmbu 'be'a ní ora ba pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'y'en'a ra Jesús.

Rán t'uti yu 'yehé xun ho ne'a hingui ho

⁴¹ Nu'a ra Pedro buya, bi 'yánni 'be'a bi man ra Jesús, bi 'yembi:

—Ma Hmu i, ha h'ongdähe gui xije ran t'uti, uague gátho u mi'da gui xifi.

⁴² Nu ra Jesús bi dađi:

—Nu'a ra 'yehé xun ho, nzai i ot' rá 'befi xun ho, ne di manda bu ja rá ngu rá hmu, ne di darpa yú mi'yehéhu. Ne nu'bu bi z'ón ra ora din sihme ts'u yú mi'yehéhu, i 'u'ni xun ho.

⁴³ Ne nu'a ra 'yehé, da d'ín'a rá hmu bu dim peh 'bu bi z'ohó, da nu ran johya a buya.

⁴⁴ Nguetho majuani dí xi ahu, nu rá hmu di un man'da ra 'befi ngue di manda buya 'be'a gátho i pe'ts'i.

⁴⁵ Pe nu'bu n'da ra 'yehé im b'ense him ba é'a n'dihi rá hmu, ne di d'umi di unba yú mi'yehéhu, madague yu xisu o gue yun 'yohu, ne i sihmezehe ne i mihi,

⁴⁶ ts'arpu thoho ba éh rá hmu ne bi d'ín'a rá 'yehé bu hin di jamansu rá 'befi, ne da zu'a rá 'yehé buya. Ne da h'ón'a thi, ne da 'y'embi nte rán jai a. Ne da mbenpu ba nu ran unbi bu 'buh mi'da guexta'a him bi 'yot'a xi sifi, bi 'y'en'a ra Jesús.

⁴⁷ Ne man'da ran t'uti bi xi'u, ne bi 'y'emp'u:

—Nu n'da ra 'yehé 'bu mi bađi 'be'a in nde rá hmu, ne him bi 'yot'e, pe xun u tho ram fei din jap'a.

⁴⁸ Pe nu'a n'da ra 'yehé 'bu hingui pađi 'be'a in nde rá hmu, ne him bi 'yot'a i numanho rá hmu, pe ts'utho ram fei din jap'a. Nu'a to'o bin japi da bađi xun ngu, jatho da 'yot'e xun ngu. I jatho da 'yot'e n'da ngu n'da hangu na ngu bin japi da bađi, bi 'y'en'a ra Jesús.

Din ja yun heque

⁴⁹ Ne xó bi 'y'en'a ra Jesús:

—Nugä bá écä, pe hinga gátho yu ja'i da numanhogui, janangue din su'u da. Pe guexta'a hinga nan ja xun ho.

⁵⁰ M'bet'o ga nu xun ngu yun unbi, ne nu'bu bi z'ón ra pa din ja'a dím ma, n'da ran unbi xun u tho ga nugä buya. Ne xun ho 'bu ga nu n'dihi.

⁵¹ Pe o gui emhbu din hé yu sui ngue bá écä ua, pe man'da din ja yu sui.

⁵² Nuya din hec yún 'yomf'eni u 'bapu ja n'da ra ngu. Tengu'bu hyu'u 'bapu da dengui, yoho u hin da dengui.

⁵³ Ne din hec yún 'yomf'eni yun 'yohu ne din suhmbu yú ts'unt'u nanguecä. Ne yu xisu din suhmbu yú t'ixu ne din suhmbu yú ts'ihue, hinga 'da'angu da b'emhbu, bi 'y'en'a ra Jesús.

Nu yu ja'i him bi ba'á rá hmepya ra Jesús

⁵⁴ Ne xó bi 'y'en'a ra Jesús:

—Nu'bu gui nuhu n'da ra güi ní b'oxpu ní yah ra hyadi, gui emhbu din 'ye, ne din 'ye buya.

⁵⁵ Ne nu'bu gui nuhu ba éh ran dađi bu sur, gui emhbu xtám pa ra pa buya, ne xtám pa buya.

⁵⁶ Maxots'e tho guím mamhbu, gui pažmbu 'be'a din ja ra pa, pe ne hin gui pažmbu 'be'a ní hmepya gui nuhu ya, bi 'y'en'a ra Jesús.

Damin hocpazehé nin suihü

⁵⁷ —Hanja ngue hingui sä gan 'yomf'eni 'be'a xun ho gui 'yothu, bi 'y'en'a ra Jesús.

⁵⁸ Nu'bu 'bu'a n'da da zix ahu bu 'buh ra ze'mi in nde di yap'ahu, nu'bu gá mbe bu 'yu, gan hocuazehéhu bu 'yu. Nu'bu hin'na, guehu gui sömmi bu 'buh ra ze'mi, ne di manda da jo ahu.

⁵⁹ Ne hin da zú gui p'omhbu bu asta gue'bu go gá juthu gátho bi z'anni gui juthu, bi 'y'en'a ra Jesús.

13

Hnehí thoho di päh rán 'yomf'eni n'da

¹ Ne bi si'a ra Jesús 'be'a xi t'orpa 'da yu mengu bu Galilea ne bi t'embí:

—Nu'a ra Pilato bi manda dí ho'u 'da nu'bu mim b'ox yú 'b'ots'e bu ja ra danija Njerusalén, bi 'y'embi.

² Nu'a ra Jesús bi 'y'emp'u:

—Ha guím b'emhbu man'da i ja yú ts'oqui u to'o bi mba ntho xinda gue'u mi'da yú menguhu.

³ Pe hin'na maha. Pe dí xi ahu, ngubu dín un'nahu. Gui nuhu ran ts'embi mazai 'bu hin gui päh nin 'yomf'enihu.

⁴ Ne'u 'de'ma hyato bi du bu Siloé 'bu mi yot' ra jađo, ha gui emhbu man'da mi ja yú ts'oqui u xinda gue'u mi'da 'bapu Jerusalén.

⁵ Hin'na maha, ne ngutho ahu guin nuhu ran unbi 'bu hin gui päh nin 'yomf'enihu, bi 'y'en'a ra Jesús.

Ra hmepya ra za him bin zuh yún dät'o

⁶ Ne nubuya, bi xi'a n'da ran t'uti, bi 'y'ena:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohu mi ja n'da rá huahi. Ne bi 'y'et'a n'danza ra higo. Ne mi pa ran 'yohu da nu 'bu di zapu yún dät'o, pe xinga n'dandí bin zuh yún dät'o ra higo.

⁷ Janangue bi z'on'na rá mbefi bu ja rá huahi ne bi xifi da 'yexa ra za: “Nuya, ná hyu jeya ya ngue dí t'omi dín ja yún dät'o na ra za, pe hin te i zadi. Dami 'yex ya, ndetho i sanba yú dehe ra häi a ra za,” bi 'y'embi.

⁸ Pe nu'a rá mbefi bi 'y'ena: “Dím 'bapu man'da jeya, ga zanspa ra häi bu rán dai, ne ga ponbä xun ho yu häi.

⁹ X'ohma din zuh yún dät'o buya. Pe nu'bu hin din zadi, ga exä 'bu,” bi 'y'en'a ra mbefi buya, bi 'y'en'a ra Jesús 'bu mi man'a ran t'uti.

Nu'a ra Jesús bi hoc'a n'da ra mbedi xisu

¹⁰ N'da ra pa ran säya büya, min xänbate bu ja ra niја ra Jesús.

¹¹ Ne mi 'bäpü n'da ra xisu ngue ná 'de'ma hyäto jeya madi ünba ra zı̄thu, him madi japi di juan rá ja'i.

¹² Ne nu'bu mi nu'a ra Jesús, bi 'yembi:

—Grá xisu, ya bi zä ni ja'i ya, bi 'yembi.

¹³ Ne bi mba nthädi ra xisu büya, bi dä'a ra Jesús, 'bex bi juan rá ja'i a büya. Ne nu'a ra xisu bi 'yēspa Oja.

¹⁴ Pe nu'a ra ngurpi bu ja ra niја emme bin cue nguetho bi nu ra Jesús bi hoc'a n'da ra ja'i ra pa ran säya. Ne bi 'yemp'ü mi 'bupü:

—Nts'änni 'dato pa gam pēmbü n'da se-mana, ne gue'u yu pa gua ēhmbü ngue din hoc'ahü ua, pe hinga gue ra pa ran säya gua ēhmbü da mba ma hoc'ihü ua, bi 'yēn'a ra ngurpi bu ja ra niја.

¹⁵ Nu ra Jesús bi 'yēna:

—Xi ahü, ha hin guí xoju nin dānihü ne guí sixhü bu ja ra dehe madague ra pa ran säya.

¹⁶ Ne mi 'bäcua n'da ra xisu rá m bom'бето ra Abraham, ná 'de'mahyāto njeya madi ünba ra zı̄thu tengu'bu án thu'ti, ne guí ēmhü hingui ho ngue dá xocpä a nanguē rá ts'edi ra zı̄thu, nguetho ra pa ran säya ya, bi 'yēn'a ra Jesús.

¹⁷ Bin hētho ü yün swihü ra Jesús büya, ne bi mbes' yú sä. Pe nu'ü yu ja'i bin johya 'bu mi nu yan t'öt'e nuixte bi 'yöt'a ra Jesús.

Rán t'uti ra hmudä ra mostaza

¹⁸ Ne xö bi 'yēn'a:

—'Be'a ní hmēpya sä ga xi ahü ngue ga ut'ahü 'bepü ní manda rá ts'edi Oja ua.

¹⁹ Nu'a, tengu rá hmudä ra mostaza. Zü ts'ü 'bu xü 'boni, pe nu'bu xäm bōts'e, i te tengu n'da ra za, ne yu doja i öt' yú 'bafi bu ja yú 'ye, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ran t'uti rá íxi ra thuhme

²⁰ Ne xö bi 'yēna:

—'Be'a man'da ra hmēpya sä ga xi ahü ngue ga ut'ahü 'bepü ní manda rá ts'edi Oja ua.

²¹ Nu'a, tengu ra íxi 'bu din jap'a ra juni, ne gätho bi nden'a ra juni büya, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ran t'uti ra goxthi xän ts'it'i

²² Nu ra Jesús i 'yo ra 'yu ní mba bu Jerusalén, ne bi xänba yu ja'i bu ja yu hnini bi thogui.

²³ Ne nu'ü 'da yu ja'i bi 'yänni:

—Ha hin ε ngu'ü yu ja'i dim pōhō, gue da mba nhyāni, εn'ü.

²⁴ Nu'a ra Jesús bi dāti:

—Nu'a ní yat'a n'da bu mahēts'i, tengu n'da ra goxthi xän ts'it'i. Dami hyomhbu guí cāthü bu, nguetho dí xi ahü, da zōn ra ora xän ngu da nde da yurpü, pe ya him man zä.

²⁵ Nguetho da zōn ra ora da gut ra goxthi ra Hmu, ne dim 'bäpü thi ü 'da da zo'a, da 'yēmbi: "Ma Hmu i, dami xogahe." Pe nu'a ra Hmu da 'yēmda'ü: "Hin dí pā ahü," da 'yēmbi.

²⁶ Ne nu'ü da 'yēn'ü: "Pe dán sihmeü, ne gá xängahe bu ja ma hninihe," da 'yēmbi.

²⁷ Pe nu'a ra Hmu da 'yēna: "Pe dí xi ahü, hin dí pā ahü, ní mbähä bu, hin da zä guí cāthü ua, gyú ts'om'bāihü," da 'yēmthoho ü.

²⁸ Ne emme da bēndumbü ü 'bu dim 'bäpü thi bu di manda rá ts'edi Oja. Ne din zom bu di cuxt' pü yú ts'i ü nanguē ran ünbi da nu bu. Ne da hyant'a ra Abraham 'bupü mbo, ne ra Isaac, ne ra Jacob, ne gätho mi'da yú pōngahyā Oja.

²⁹ Ne da hnu ü xän ngu mi'da yu ja'i ngue bi nēxpü gä na ngüni ra ximhäi i hupü di manda rá ts'edi Oja.

³⁰ Ne dí xi ahü, to'o éna i 'bet'o ua, dim 'bejua bu ü, ne nu'ü t'ēmbi i 'bejua ua, dim 'bet'o bu ü, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ra Jesús min nde xtí huēc'ü 'bupü Jerusalén

³¹ Nu'bu mi man'a ra Jesús, bi zō'i 'da yu fariseo ne bi 'yēn'ü:

—Nde'bu guí pōn'a n'dihi ua di manda rá ts'edi ra Herodes, ne in nde da hyo'a i.

³² Bi dā'a ra Jesús:

—Nu ra Herodes ra hyäte a. Ní mbähä guí xihmbü ngue nuya ne nixudi ga thoqui ga öt' ma 'bēfi, ga hōn'a thi yu zı̄thu, ne ga hoc yu hyēnni bu ga thogui. Nimani büya ga juacä ma 'bēfi, guí 'yēmfü, bi 'yēmbi.

³³ Nuya, ne nixudi, ne nimani dan 'yogä, i jatho ga sōm bu Jerusalén, nguetho guerp i tho bu yú pōngahyā Oja, bi 'yēn'a ra Jesús.

³⁴ Ne emme bi du rá mbüi ra Jesús nanguē'ü i 'bupü Jerusalén, ne bi 'yēna:

—Nu ahü gyü mēnguhü Jerusalén, guí hohü yú pōngahyā Oja, ne gadí bat'adohü ü bi pēn'nahü Oja. Hangu yu pa dá nde ga jamansu ahü tengutho n'da ra c'ü'ōni i comp' yú bāsi 'bu xän de, pe nu ahü hin gä ndehü.

³⁵ Nuya njon da mbäh ni hninihü ne hin din ja ahü rán jap'i Oja. Ne dí xi ahü, hin guí nuju mahōn'a jague'bu bá ēcä mahōn'a. Ne nu'bu gä nuju, guí 'yēnjü: "Majāpi a bá ēhe nanguē rá thuhu ra Hmu," guí 'yēnjü, bi 'yēn'a ra Jesús 'bu mi 'yēmp'ü yu mēngu bu Jerusalén.

14

Nu'a ra Jesús bi hoc'a n'da xän nden rá ja'i

¹ Nu n'da ra pa ran säya, bi mba bán sihme bu rá ngu n'da ra ngurpa fariseo a ra Jesús. Ne gätho i 'bupü ja ran sihme emme bi dö'mi da nu 'be'a da 'yöt'a ra Jesús.

² Nguetho mi 'bupü n'da ran 'yohü xü nden rá ja'i.

³ Ne nu'a ra Jesús bi 'yän'du yu fariseo ne yu xänbate nija büya:

—Ha din theui yan t'edi 'bu di hoc'a n'da ra hyenni 'bu ra pa ran säya, ei'a.

⁴ Pe xinga n'da'u bi dat'a. Nu ra Jesús büya, bi hoc'a ran 'yohu ne bin 'yehmi.

⁵ Ne nubüya, bi 'yemp'u yu fariseo ne yu xänbate nija:

—Xi'bu n'da ahü, 'bu xtan däh nin dänihü ogue ni buruhü bu ja ra hyähäi a ra pa ran säya, ha hin gui juxhu madague ra pa ran säya, bi 'yän'a ra Jesús.

⁶ Pe xinga n'da bi zä bi dädi.

Ra Jesús bi ma hin da hyoni din nüxte zehc n'da

⁷ Nu ra Jesús büya, bi nu'u 'da i hon yän thuts'i, in nde 'darpü da hyuhmbü u i pa nt'ëspi bü ja ran sihme, ne bi 'yena:

⁸⁻⁹ —O gui homhbü ngue 'darpü gui hyuhmbü ja yá ts'edi, nguetho nu'bu 'darpü gui huhmbü u, xi'bu da zöm bu n'da ngue man'da da t'ëspi, ne da xi ahü ra mengü bu, "Gui ndanjü nguetho rán säui da hyupü na," da 'yän'ahü. "Bá huhnü," da 'yän'ahü, ne emme gui pes' ni sähu büya.

¹⁰ Man'da xän ho gui hyuxhu bu ma'ueni ts'u 'bu gá cethü bu ja ran sihme, ne nu'bu bi nu ahü ra mengü bu, da xi ahü: "Amigo ahü, ba ehmbü ua, gui hyuxhu ua man'da xän ho," da 'yän'ahü. Ne gätho'u 'bapü da numanho ahü büya, bi 'yän'a ra Jesús.

¹¹ Nguetho gätho'u din 'yëzche, da zön ra pa da go'ahäi. Pe gätho to'o hin din 'yëzche, da zön ra pa da t'ëspi, bi 'yän'a ra Jesús.

¹² Ne xö bi 'yän'a ra Jesús, bi 'yemp'a ra mengü bu:

—Nu'bu gui 'yöt'a n'da ran sihme, o gui zon'du ni amigo, xinga gue'u ni cu, xinga gue'u ni meni, xinga gue'u yu membeti guin töt'am'buühu, nu'u, m'bejua da zix'i i gan sihme, tengu gá 'yörpe.

¹³ Pe nu'bu gui 'yöt'a n'da ran sihme, dami zon'du yu hyoya, ne yu mbedi, ne yu dogua, ne yu xädä,

¹⁴ ne di jap'ahü Ojä büya. Nguetho nu'u, hin da zä di co'ts'a'i 'be'a gá 'yörpa u. Pe Ojä di co'ts'a 'bu bi zön ra pa da xox'u yá 'yëc'yëi xän du, bi 'yän'a ra Jesús.

Ran t'uti ra dänsihme

¹⁵ N'da ran 'yohu mi sihmebu bu, 'bu mi 'yö'a bi man ra Jesús, bi 'yena:

—Majäpi gätho to'o din sihme bu di manda rá ts'edi Ojä, bi 'yän'a ran 'yohu.

¹⁶ Ne nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti nangue'u to'o njuantho din sihme bu di manda rá ts'edi Ojä, ne bi 'yemp'u:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohu bi 'yöt'a n'da ra dänsihme, ne emme xän ngu u bi xifi din sihme bu.

¹⁷ Ne nu'bu mi gua'a bi hoc ran sihme, bi mben'na rá 'yëhe da xi'u 'bex ba çhe.

¹⁸ Pe gätho u bi ma hingui sä da mba. Nu n'da ran 'yohu bi 'yena: "Nugä ja dá tängä n'da ma huähi, jatho ga mba ba nugä. Dami pungagui, hingui sä ga mba," bi 'yän'a n'da.

¹⁹ Ne nu'a man'da ran 'yohu xö bi 'yena: "Nugä ja dá tängä cut'a pare yu mbändäni, jatho ga säpi ga pepi, dami pungagui, hingui sä ga mba," bi 'yän'a man'da.

²⁰ Ne xö man'da büya bi 'yena: "Ja dá singä n'da ma xisu ne hingui sä ga mba bu," bi 'yän'a.

²¹ Nu'a ra 'yëhe büya, bi mbengbu ja rá ngu'a rá hmu, ne bi xifi 'be'a gätho bi man'u yan 'yohu. 'Bex bin cue'a rá hmu büya, ne xö bi mbenh mahön'a ngue da mba n'dihi bu ja yá 'yu ra hnini, ne ba si'u yu hyoya, yu mbedi, ne yu xädä, ne yu dogua da düm bu, ba çhe din sihme.

²² Nubüya, nu ra 'yëhe bi 'yemp'a rá hmu: "Bücua ya bá sigä ya, pe him bi yuh ni ngu."

²³ Nu rá hmu büya, bi 'yëmbi: "Ní mba bu ma'ueni ts'u ra hnini, ne dami 'yörpa ts'edi ba ç'u hont'a go to'o gui tım bu 'yu, da yuh ma ngu.

²⁴ Pe xinga n'da ran 'yohu rá mbüdi dá zohndä da zi na man sihmeä," bi 'yän'a rá hmu, bi 'yän'a ra Jesús 'bu mi man na ran t'uti. Bi ma nangue'u t'ëmbi hin yän sähu, pe man'da go da yörpü di manda rá ts'edi Ojä u.

Da nu yan unbi to'o da den'na ra Cristo

²⁵ Ne xän ngu yu jä'i mi ten bu 'yu ra Jesús. Nu ra Jesús büya, bi nyëgui ne bi 'yemp'u:

²⁶ —To'o gätho in nde da dengui, jatho man'da xän ngu da bängä xinda guepü nam bën'a rá ta o gue rá mbe, ogue rá xisu, ogue yá t'uhni, o gue yá cu. Jatho man'da da bängä xinda guepü nin huçzche. Nu'bu hin'na, hin da zä da dengui.

²⁷ Ne to'o gätho hin da hyät yan unbi, ngue i su da tho 'bu da dengui, hin da zä da dengä u.

²⁸ Ne 'be gan 'yomfënihu ts'u 'bu gui hyäthü gui tengaha, tenguthoho n'da ran 'yohu 'bu da 'yena da hyöh rá ngu.

²⁹ M'bet'o din 'yomfëni 'be'a da 'yöt'e, nu'bu hin'na, ts'ärpü thocho hinga xöt'a dí ju'a rá ngu. Nu yu jä'i büya da denthoho,

³⁰ ne da 'yän'u: "Nuna ran 'yohu bi dü'ma rá ngu, pe hinga xöt'a bi juadi," da 'yän'u, bi 'yän'a ra Jesús.

³¹ Ne nguetho n'da ra ts'at'abi 'bu i 'bu'i 'det'a mahuähi yá dofui, pe m'bet'o din 'yomfëni 'bu da zä din tunhui a man'da ra ts'at'abi 'bu'i 'däte mahuähi yá dofui.

³² Ne nu'bu im bëni hingui sä da däpi, pe da mbehna n'da räm 'behni da 'yän 'bu da zä din hocpadahu.

³³ Ne nguetho ahü, pe jatho 'be gan 'yomfënihu 'bu da zä gui 'yëts' ni pähä zehëhu, ne him man guim bëmhbü 'be'a i

ja ahu, janangue da zä gui tɛngahu baya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Hingui ho ra ɥ 'bu di 'beh rán ho

³⁴ Nɛ man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu ra ɥ mahyoni a, pɛ nu'bu di 'beh rán ho, hin'yɛ 'be'a din hogui.

³⁵ Nɛ nte da mbɛfi, xínga gue ra häi sä di hogui, nɛ da mba ma bunt'i thohe. Guín jahú bu 'bu hin'yɛ nin hohú, bi 'yɛn'a ra Jesús.

15

Ran t'uti ra de'yo bim 'bedi

¹ N'da ra pa, xɛn ngu yɛ hyaçahäi nɛ mi'da yɛ ts'om'bäi bim peti bu, da 'yøde 'be'a i man'a ra Jesús.

² Janangue'a nu'u yɛ fariseo nɛ yɛ xänbate nijä bi c'aman'u ra Jesús, nɛ bi 'yɛn'u:

—Hingui ho øt'na ran 'yohu, nguetho i yähu nɛ i sihmehú yɛ ts'om'bäi, sä bi 'yɛn'u.

³ Nɛ nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti, nɛ bi 'yɛmp'u:

⁴ —Xi'bu n'da ran 'yohu i 'bu'a n'da ciento yá de'yo, nɛ xtim 'be'a n'da, nɛ hont'u goho 'däte ma'de'ma guto di 'bupɛ, 'be'a da 'yøt'a. Ha hin da zopɛ goho 'däte ma'de'ma guto, ngue da mba ba hon'a bim 'bedi gue'bu go bi ðini.

⁵ Nɛ nu'bu bi ðini, da gäx rá xixi, din johya baya.

⁶ Da duxpɛ ja rá ngu, da zon'du yá amigo, nɛ'u din töt'am'builú, nɛ da 'yɛmp'u: “Dan johyahú ya, nguetho dá tɛngá na ma de'yo bim 'bedi,” da 'yɛmp'u.

⁷ Ngutho bu mahɛts'i, ɛmme di johya u bi 'bupɛ 'bu bi päh rán 'yomfɛni n'da ra ðadits'oqui ua ja ra ximhäi. Man'da di johya nangue'a, xinda gue'u mbɛni hingui ðim 'bedi, ngue ɛna hin'yɛ yá ts'oqui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran t'uti n'da ra xisu bi 'beh rá mbeti

⁸ Nɛ man'da ran t'uti bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nɛ ximangutho n'da ra xisu mi ja 'det'a yá mbeti nɛ bi 'be'a n'da, pɛ 'be'a hmaha da 'yøt' ra xisu baya. Ha hin di søc rá sibi nɛ da goc rá ngu, da hyoni gue'bu go bi ðini.

⁹ Nɛ nu'bu bi ðim baya, da zon'du yá amigo nɛ'u din töt'am'builú, nɛ da 'yɛmbi: “Dan johyahú nguetho dá tɛngá ma mbeti dá 'becä,” da 'yɛmbi.

¹⁰ Ngutho u yám 'bɛhni Ojä bí 'bupɛ mahɛts'i, ɛmme di johya 'bu bi päh rá mbai n'da ra ja'i ua, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran t'uti n'da ran 'yohu bi huɛc rá ts'ant'u

¹¹ Ra Jesús bi ma man'da ran t'uti 'bepɛ ní huɛgahú Ojä nɛ bi 'yɛna:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohu yoho yá ts'ant'u mi 'bui.

¹² Nu'a ná yoho rá ts'ant'u bi 'yɛmp'a rá ta: “Dami 'dac ya 'be'a guím bɛni gui sogá 'bu

gá tu,” bi 'yɛmbi. Janangue nu'a ran 'yohu baya, bi unni 'be'a gátho in ndepe da gohmi'u yá ts'ant'u.

¹³ Mi tho'i ts'u yɛ pa baya, bi hyäxa bin t'un'na to'o xí 'yäh ra erencia, nɛ bi mba. Bi mba n'danni ra häi, yatho, nɛ 'bexque 'dahmantho bi jua'a bi hyäts'i, nguetho bi 'yøt'e 'be'a bi numanhosɛ.

¹⁴ Gätho bi juadi, xíngui ts'u nte bi 'yɛgui. Nɛ guerpɛ ra häi xí zøni bin ja n'da ra ðathu, nɛ xíngui ts'u 'be'a da zi.

¹⁵ Pɛ nubaya bi hyon ra 'bɛfi ra ts'ant'u. Nɛ nu n'da ran 'yohu, ra mɛngu bu, bi xifi di jamansup yá ts'adi.

¹⁶ Pɛ njon bi 'ujn'a ra ts'ant'u nɛ in nde da zi'a mi si yɛ ts'adi, nguetho ɛmme tumanthuhu.

¹⁷ Nɛ nu'bu mi thoh yɛ pa, bin 'yomfɛni baya, bi bɛni: “Nubu ja rá ngu ma ta, mbongui thohe 'be'a da zi yá 'yɛhe, nɛ nugä di sägä ran anbi ngue hin'yɛ ga sigä ua.

¹⁸ Pɛ man'da xɛn ho 'bu ga pengä nɛ ga xi'a ma ta: “Nu'i ma ta'i, nugä dá øt'á ram fɛ'ts'i nangue'e nɛ nangue Ojä.

¹⁹ nɛ him man sä'be gui 'yɛngui ni ts'ant'ugä ya. Gui 'yɛngui ni 'yɛhethohögä ya, ga gmbi,” bi 'yɛnsɛ a ra ts'ant'u.

²⁰ Bex bi mba baya bi hyäx ra 'yu i mba bu 'buh rá ta. Pɛ nu'bu mi ts'utho da zøn rá ngu, 'bex bi hyant'a rá ta ngue ba ɛpɛ, nɛ ɛmme bin johya, bi huɛc'a rá ts'ant'u. Bin ti'a rá ta, bin c'at'ui bu 'yu, bi hyafi nɛ bi zɛspa rá 'yogu.

²¹ Pɛ nu'a ra ts'ant'u bi xi'a rá ta: “Nugä, dá øt'á ram fɛ'ts'i nangue'e nɛ nangue Ojä. Nɛ him man sä'be gui 'yɛngui ni ts'ant'ugä ya,” bi 'yɛmbi.

²² Pɛ nu'a rá ta, bi xih yá 'yɛhe: “Dami hethu ra pahni man'da xɛn ho, nɛ dami cärpahú n'da ram fo'yɛ rá xä, nɛ gui 'yɛrpahú yá zapato.

²³ Nɛ ba sihu ra t'andani xɛn zaqui nɛ gui hyohu, gui hoju ran sihme nɛ dan johyahú.

²⁴ Nguetho nuna ma ts'ant'u tengu'bu bi du, pɛ nuya, tengu'bu bim 'bui mahøn'a. Bim 'bedi pɛ nuya dá tɛn ya,” bi 'yɛn'a rá ta.

Nɛ 'bex bin ja ran sihme.

²⁵ Pɛ nu'a ra 'bɛt'o ts'ant'u mi 'yo bu huähi, nɛ nu'bu mi mba bu ja rá ngu, i øh ra 'bida nɛ ran johya mi ja bu ja rá ngu rá ta.

²⁶ Nɛ nu'a, bi zohn'na n'da rá 'yɛhe bi 'yänni: “'Be'a i ja bu ja rá ngu ma ta,” bi 'yɛmbi.

²⁷ Nɛ nu'a 'yɛhe bi 'yɛmbi: “Nu'a nin 'yohu bi zøhø, nɛ ni ta bi hyo ran ðani xɛn zaqui, bi 'yøt'a n'da ran sihme xɛn ndoho. Nguetho bin johya ngue ya bá penc'a nin 'yohu,” bi 'yɛmbi.

²⁸ Pɛ nu'a rá mbadi ts'ant'u bin cuɛ nɛ him bi nde bi 'yɛrpɛ mbo ra ngu. Nɛ nu'a rá ta bi bøni, bi 'yørpɛ ts'edi da 'yɛrpɛ mbo.

²⁹ Pe nu rá ts'ant'á bi 'yemp'a: "Emme xan ngu yá jeya dá ot'á ni 'befi ne xinga n'dandj dá festhoho a gá xiqui. Ne hin jam'bu xcá 'dac'a n'da ra t'uchibo ngue dan silhme ma amigo.

³⁰ Pe nu'bu go mi zó'a ni ts'ant'á bi juat'a ni mbeti ne xan ts'o bi 'yot'e, 'bex gá hyo ra t'andani xan zaqui," bi 'yembi.

³¹ Pe nu'a rá ta bi 'yembi: "Pe ma za ts'ant'á i, thocua thoho di 'buhmi ua, ne gátho 'be'a i jagá, gátho ni mbeti.

³² Pe xan ho 'be'a dá ot'á nguetho nu nin 'yohu tengu'bu ya xí du ne i 'bui mahón'a, nu'a bim 'bedi pe ya dá t'imbhu," bi 'yén'a rá ta, bi 'yén'a rá Jesús 'bá mi man ran t'uti.

16

Ra nt'uti ra ngurpa 'yehé hinga gue'a bi 'yot'e

¹ Ne xó bi ma man'da ran t'uti a ra Jesús, ne bi 'yena:

—Mi 'bu'a n'da ra mbeti, ne mi si n'da rá ngurpa 'yehé bi xifi di manda 'be'a gátho i pe'ts'i. Pe bi si'a ra mbeti hingui ho ot' rá ngurpa 'yehé nguetho i haçzehe 'be'a i ndese.

² Janague'a bi zon'na rá 'yehé ne bi 'yembi: "Dá ócá hingui ho'a guí ot'e. Nuya, dami dáqui hangu din theui ma 'befi nguetho ya him man gam pecua," bi 'yembi.

³ Nu'a ra 'yehé bi bém buya 'be'a da 'yot'e. Bi 'yense: "Nuya him man zá dam pecua ya, ne hingui sá dam peh na huáhi, ne dí pe'ts' ma sá ga átho ra mbeti, 'be'a hmaha ga ot'ya," bi 'yense.

⁴ Bi bém buya 'be'a da 'yot'e n'dahma dim 'buh yá amigo di ze 'bu hin'yu rá 'befi.

⁵ Ne nu ra ngurpa 'yehé bi zon'du to'o i tup'a rá hmu. Ne bi 'yán'na n'da hangu in dupate.

⁶ Ne bi dáti, bi 'yena: "N'da ciento dambot'egui rá aceite dí tupi." Ne nu'a ra 'yehé bi 'yembi: "Dami ts'on ni sócuq ne guí 'yo't' ma'da'yo guí hyuxpu ngue hont'a yote ma'det'a yá dambot'egui guí tupa ma hmu," bi 'yembi.

⁷ Ne xó bi 'yán'na man'da ran 'yohu hangu xó in dupate a. Nu'a bi dáti: "N'da ciento t'eni ra trigo dí tupi." Ne nu'a ra 'yehé bi 'yembi: "Dami päh ni sócuq, ne dami hyuxpu goho 'däte t'eni thoho guí tupi."

⁸ Ne nu'bu mi pa'a rá hmu 'be'a bi 'yot' rá 'yehé, bi 'yembi: "Emme guí pa'di 'be'a sá guí 'yot'e ngue din jase 'be'a gátho guí hyoni," bi 'yén'a rá hmu. Nu yá ja'i 'buh ya, emme i pa'di da hyát' yá mijá'ihu n'dahma da dase. Pe nu'á i 'yo bu ja ran nequi, hingui pa'di da 'yot'e tengu na, bi 'yén'a ra Jesús.

⁹ Ne dí xi ahú ngue nu ra mbeti di ts'onba rán 'yomf'eni á da, pe da zón ra pa ngue hin te di muui á, pe nu ni mbetihu xan ho 'bu guí

fáxhu yá ja'i, ne dim 'buh ni amigohu ngue 'darpu gnim 'buhmbu bu mahets'i.

¹⁰ 'Bu'i 'da za ts'atho i ja da 'yot'e, pe i pa'di di jamansu a, janangue'a mfádi da ba'di di jamansu 'bu di ja xan ngu 'be'a da 'yot'e. Pe 'bui 'da za ts'atho i ja da 'yot'e, ne hingui pa'di di jamansu a, janangue mfádi ngue hin da ba'di di jamansu 'bu di ja xan ngu 'be'a da 'yot'e.

¹¹ Nu'bu hingui pa'di di jamansu 'be'a i ja ua ja ra ximhái, ne xín da ba'di di jamansu rá 'befi Oja.

¹² Ne nu'bu hingui pa'di di jamansu a hin rá mbeti zehé, njon da zá di un'na njuantho rá mbeti 'bu.

¹³ Njo'o n'da ra ja'i sá dim 'bui yoho yá hmu, nguetho nu'a n'da ra hmu hin da numanho a, ne nu man'da di huç'ca. Uague da 'yörpa rá 'befi a n'da ne da zocpada bu rá 'befi a man'da rá hmu. Ngutho n'da ra ja'i hingui sá da 'yembi rá hmu a Oja 'bu emme di ho ra mbeti, bi 'yén'a ra Jesús.

¹⁴ Nu yá fariseo emme di ho ra mbeti á, ne nu'bu mi 'yot'a bi man ra Jesús, bi denthoho.

¹⁵ Pe nu'a ra Jesús bi 'yemp'a:

—Nu ahú gyá fariseohu, guí othu 'be'a ní numansu ahú yá ja'i, pe nu Oja i pa'di 'be'a i ja bu mbo ni mbuihu. Ne nu'á gátho im bense yá ja'i ngue di muui, pe hin te di muui bu na nu Oja á, bi 'yén'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma din theui á yan t'edi a rá ts'edi Oja

¹⁶ —Nu mam 'bet'o gán xähmbu yán t'edi ra Moisés, ne gán xähmbu 'be'a bi 'yo't' yá pøngahyá maya'bu, bi 'yemp'a. Pe nu ra Xuua Nxixya bi du'mi bi man ran ho ma'da'yo ne bi ma 'berpu ní manda rá ts'edi Oja. Ne xan ngu yá ja'i ya i ot'ra ts'edi da yörpu di manda rá ts'edi Oja.

¹⁷ Pe madague'a, pe xinga n'dant'ohni dim 'be'u yan t'edi. Nu ra ximhái ne mahets'i da guadi, pe hin dim 'be'u yan t'edi, bi 'yén'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma hingui ho ran hyegui

¹⁸ —Ne nu'a to'o da hyeh rá xisu ne da zim man'da, ra 'yomt'eni a. Ne nu'a to'o da zin'a ra xisu bi thegui, ne gue'a dín 'yomt'eni a buya, bi 'yén'a ra Jesús.

Ran t'uti ra mbeti ne ra hyoya í Lázaro

¹⁹ Ne bi ma man'da ran t'uti ra Jesús, bi 'yena:

—Mi 'bu'a n'da ra mbeti ne mahotho rá pahni xam hmadi a mi he, ne emme mi 'bushmano bu ja rá ngu, tengu thoho 'bu i ja ra ngo.

²⁰ Ne i 'bu'a n'da ra hyoya, emme mi sá ran unbi, í Lázaro a. Ne gátho rá ja'i mi ja yá 'ya. Ne mi hupá ja rá goxthi ra mbeti,

²¹ Ngue mim beñi da zi 'be'a da hyeꝛu ja rá mɛxa a ra membeti. Ne nu'u yu xa'yo bi decpa yá 'ya bu i hudi.

²² Bi zɔn ra pa bi du'a ra hyoya. Ne nu yám 'beñi Ojã bi zixꝛu mahɛts'i nguereꝛu 'be'a ra Abraham. Mbejua buya bi du'a ra membeti.

²³ Ne nu'bu mi du'a ra membeti buya, emme bi nu ran unbi bu bi mba.

Ne bi ndɔts'e, bi nu yabu bí 'bu'a ra Abraham ne ra Lázaro darpu bí 'buhmi.

²⁴ Nu ra membeti bi mbafi, bi 'yemp'a ra Abraham: "Nu'i mam bombɔta i Abraham, dami huɛgui ts'u, ba penhua ra Lázaro da dut'ra dehe rá xá, da dárcá ma jani, nguetho emme di ung na ra sibi i ja ua."

²⁵ Pɛ nu ra Abraham bi 'yemp'a: "Nu'i, mam bom'beto i, dami beñi ts'u 'be'a gá 'yot'e 'bu gmi 'buꝛu ja ra ximhái. Gátho xun ho 'be'a mi ja i, pɛ nu'a ra Lázaro hont'a ran unbi bi nu bu. Pɛ nuya din johya ua ra Lázaro ya, pɛ go hont'a ran unbi guí nu ya.

²⁶ Ne man'da dí xi'i, hingui sá n'da da nexua da zɔrpu guí 'bui, nguetho i ja inde n'da ra mba'ye xun ndoho. Ne nu'i hingui sá gua nexꝛu guí 'bui gui sɔcua, nguetho i cot'a ra mba'ye bu," bi 'yɛn'a ra Abraham.

²⁷ Nu ra membeti xɔ mahɔn'a bi xi'a ra Abraham: "Pɛ nu'bu hin da zã ba penhua, pɛ gui pen'na ra Lázaro bu ja rá ngu ma ta da xi'u 'buꝛu 'be'a dí sãgã.

²⁸ Nguetho i 'buꝛu cut'a man 'yohu, ne dí ndepe ne'u da zɔm bu guí 'buhmi 'bu bi du, ne him ba ɛcua ja ran unbi," bi 'yɛn'a.

²⁹ Pɛ nu ra Abraham bi 'yemp'a: "Nubu 'buh nin 'yohu, i ja bu rá m hman ra Moisés ne yá pɔngahyã Ojã, i sã da 'yoxu 'be'a i man'u."

³⁰ Pɛ nu ra membeti bi 'yɛn'a: "Pɛ nu'i ma ta Abraham, hinga xɔt'a rá m hman ra Moisés ngue da 'yɔ'u man 'yohu, pɛ nu'bu da ndants'a n'da xun du ngue da xifi, da 'yɔ 'bu."

³¹ Pɛ nu ra Abraham bi 'yɛmbi: "Nu'bu hin da 'yɔrpa ra güenda 'be'a i man ra Moisés ne yá pɔngahyã Ojã, xin da 'yɔrpa ra güenda 'bu da ndants'a n'da xun du," bi 'yɛn'a ra Abraham, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bu mi man ran t'uti.

17

Xun duxqui ra ts'oqui

¹ Nu'a ra Jesús bi xih yá xädi, bi 'yemp'a: —Hin'yun n'da ra pa hin da ts'ã a ni mbuñhu gue i nde di 'bep ahu gui 'yothu ra ts'oqui. Pɛ ndumbuitho da nu'a to'o di japi da 'yot' yu ts'oqui rá mijã'iu.

² Dí xi ahu, to'o di japi da 'yot' ran ts'o n'da hinga na te rá mbui, man'da xun ho 'bu xtín thãrpa n'da ra dojuni rá 'yãga ne xtã t'entꝛu ja ra dejã, xinda gue'bu xtí japi xta 'yot' ran ts'o a n'da hinga na te rá mbui.

³ Dami jamansu 'be'a guí othu. Nu'bu 'bu'a n'da ni mijã'ihu bi 'yot'ahu ran ts'o, dami

xihmbu hingui ho'a bi 'yot'ahu. Ne nu'bu da 'yɔmanho a guí xihmbu, damim punbahu 'bu.

⁴ Ne nu'bu yoto nidi n'dapa da 'yot'ahu ran ts'o, ne n'dandj ngu n'dandj da 'yã ahu ra punbi, dami punbahu gátho, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Gátho xun he'i sã da 'yot'a n'da 'bu i ɛc'yei xun ho

⁵ Nu'u yu xädi bi 'yem buya:

—Grá Hmu, dami jaje ga ɛc'yeihe xun ho, bi 'yemp'a ra Jesús.

⁶ Nu'a ra Jesús bi 'yemp'a:

—Madague'a emme zu ts'utho gui 'yɛc'yeigahu, tengu bu ni nequi rá hmudã ra c'u, sã gui xihmbu ra za 'bãcua da 'uegue dí m 'bãꝛu ja ra dejã ne da 'ueh puya. Hin'yun 'be'a xun he'i 'bu gui 'yɛc'yeigahu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Hin ga emfu xun ho dí othu 'bu dí othu'a i sijã

⁷ —Nu'bu n'da ran 'yohu 'buh rá 'yɛhe di jamansup yá de'yo uague dim pɛꝛu rá huahi, ne nu'bu bin de bá ɛꝛu ja rá ngu buya, ha da sifi din sihme.

⁸ Pɛ hin'na, pɛ da sifi di hocpa rán sihme rá hmu, ne nu'bu bi niyã, ja din sihme ra 'yɛhe buya.

⁹ Nu'a ra 'yɛhe 'bu bi 'yot' rá 'befi bi xih rá hmu, hingui t'ɛmbi "jamadi gá 'yɔrca ma 'befi," hingui t'ɛmbi, ngue ya ra 'yɛhe thoho.

¹⁰ Ne nguetho ahu 'bu gá 'yothu rá 'befi Ojã, gui 'yɛntho hu buya: "Hin nte dá othe ngue dí hnumanhoje, nguetho hont'a bi xije Ojã dá othe," gui 'yɛmhbu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hoqui 'det'a yun 'yohu mi hemb ra t'axca'ya

¹¹ Nu'a ra Jesús 'bu mi 'yo bu ja ra 'yu ní mba Jerusalén, bi tho inde bu ja yán yani yu xequi Samaria ne Galilea.

¹² Ne nu'bu mi ts'utho da yut'a n'da ra hnini, ba ɛꝛu 'det'a yun 'yohu i nde din c'athu ra Jesús. Gátho mi hemb ra t'axca'ya u. Ne nu'u yun 'yohu yabu ts'u bim 'bãi ne nts'edi bi mbafi, bi 'yɛn'a:

¹³ —Nu'i Jesús, grã xãnbate i, dami huɛgahe ts'u, bi 'yɛmbi.

¹⁴ Nu ra Jesús 'bu mi nu'u buya, bi xi'u da 'yut yá jã'i u yu mbãjã. Ne nu'bu mi mba u, nu'a ra Jesús bi japi bin hoc yá jã'i bu ní mba.

¹⁵ Ne nu n'da, 'bu mi baði bi zã rá jã'i, 'bex bá peng bu 'bãh ra Jesús ne nts'edi bi 'yɛspa Ojã.

¹⁶ Bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús, bi 'yãp ra jamadi nguetho bi yan'a. Ne nu'a, ra mɛngu Samaria a, hing rá mijudíohu ra Jesús.

¹⁷ Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛna:

¹⁸ —Ha hinga gue'u 'det'a dá hoqui. Hapu i 'bu'u mi guto. Ha hingui sã ba ɛ'u da xtí un ra jamadi Ojã. Pɛ hɔnna n'da ran'yohu hing

ra judío bi bɛn'a ra mate bi 'yɔrpa Ojɑ, nɛ im bɛnɛ ɛ mi'da ngue ɛna i pa Ojɑ ɛ, bi 'yɛna.

¹⁹ Nɛ xɔ bi 'yɛmp'a ran 'yohɛ:

—Damim 'bäi, ní mba ya. Bin yɔn'a ya nguetho gá 'yɛc'yei gue i ja ma ts'edi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a di ja bu di manda rá ts'edi Ojɑ

²⁰ Nu'ɛ 'da yɛ fariseo bi 'yän'na ra Jesús:

—'Be'a ní pa di manda ua rá ts'edi Ojɑ, bi 'yɛn'ɛ.

Nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɛ:

—Hin da fá 'bu bi manda rá ts'edi Ojɑ ua.

²¹ Hingui sä n'da da 'yɛna: “Guecua di manda ua rá ts'edi Ojɑ,” xingui sä n'da da 'yɛna: “Guembu di manda rá ts'edi Ojɑ bu,” njon da zä da 'yɛna, nguetho guepu ja ní mbui n'da di manda rá ts'edi Ojɑ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²² Nɛ nubɛya, bi 'yɛmp'ɛ yú xädi:

—Da zɔn ra pa ɛmme guin ndehu ba pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi. Pɛ di 'bɛtho yɛ pa ba pengä.

²³ Pɛ nu'ɛ 'da da 'yɛn'ahɛ: “Guecua i 'bucua ya,” da 'yɛn'ahɛ. Nɛ nu'ɛ mi'da da 'yɛn'ahɛ: “Guembu i 'bupu a.” Pɛ 'yo guí øhmbu 'be'a da man'ɛ.

²⁴ Nguetho nu'bu bá pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, di nɛqui tengu ra huei ngue di hyät'i gätho na ngüni ra ximhäi.

²⁵ Pɛ m'bet'o thofo ga nugä xɔn ngu ran ɛnbi, nguetho yɛ ja'í 'bucua ya, hin da 'yɛc'yeigui.

²⁶ Nu'a ra pa ba pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, nu yɛ ja'í dim 'bui da 'yɔt'ɛ tengu bi 'yɔt' yɛ ja'í mi 'buhmbu a ra Noé.

²⁷ Nu'ɛ yɛ pa mi 'bu'a ra Noé, gätho yɛ ja'í mi øt'e 'be'a mi numanhose, mi sihme, mi mihni, nɛ mi sin yú xisu, nɛ gue'a mi øt'ɛ gätho yɛ pa gue'bu go mi zɔn ra pa bi yɛt ra dambosa ra Noé. Nɛ bin da'ye buya, bi go'mi gätho ra häi a ra dehe, bi du gätho ɛ yɛ ja'í mi 'bui. Din jabu da 'yɔt' yɛ ja'í 'bu bá pengä.

²⁸ Nɛ tengu bi 'yɔt' yɛ ja'í yɛ pa mi 'bu'a ra Lot, nɛ ngutho da 'yɔt' yɛ ja'í dim 'bu 'bu bá pengä. Gätho yɛ ja'í bi 'yɔt'e 'be'a mi numanhose da 'yɔt'e, bin sihme, bim mihni, bim pä, nɛ bin täi, bi 'yɔt' yú huähi, bi hyøh yú ngu.

²⁹ Gue'bu go mi zɔn ra pa bi bøn ra Lot bu ja ra hnini Sodoma, nɛ bá çah mahɛts'i ra sibi ma uɔnspi ra azufre, bi juah ra hnini, nɛ gätho mi 'bupu bi du buya.

³⁰ Nɛ din jabu da 'yɔt' yɛ ja'í 'bu bi zɔn ra pa gua pengä.

³¹ Nɛ to'o i 'bäpu maxøts'e ra zets'angu, hin da yɛrpu mbo rá ngu ngue da hyats'i 'be'a ja bu, da mba tho. Nɛ gätho to'o dim pepu ja rá huähi, hin ba peng bu ja rá ngu.

³² Dami bɛmhbu ts'ɛ 'be'a bi 'yɔt'a rá xisu ra Lot 'bu mi sifi da 'da'ɛ, nɛ man'da bi bɛnɛ rá ngu, nɛ gue'a í du'a buya.

³³ Nɛ gätho to'o in nde da yɔnsɛ rá te, da nu ran ɛnbi mazai a. Pɛ gätho to'o hin da bɛni da yɔnsɛ rá te, din ja ra te mazai a.

³⁴ Nu'bu bi zɔn ra ora gua pengä, di apu yoho bu ja rá oi, nu'a n'da da ts'ix'a, nɛ nu'a n'da da gopu.

³⁵ Nɛ nu'bu yoho yɛ xisu 'darpu i juni, nu'a n'da da ts'ix'a, nɛ nu'a man'da da gopu.

³⁶ Nɛ nu'bu yoho yɛn 'yohu i 'yo bu ja yú huähi, nu'a n'da da ts'ixa, nɛ nu'a man'da da gopu, nɛ hønt'a to'o da 'yɛc'yei, da ts'its'i, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³⁷ —Grá Hmu, hapu din ja'a guím ma, bi 'yɛmp'ɛ yú xädi.

—Nubu hapu di peti yɛ pada, gui pəhmbu gue di 'bom bu xɔn du, bi 'yɛn'a ra Jesús.

18

Ran t'uti ra xisu nɛ ra ze'mi

¹ N'da ra pa, bi xi'a n'da ran t'uti yú xädi ra Jesús, ra hmɛpya jatho thocua thofo din yaui Ojɑ nɛ hin din xømbui da 'yädi gue'bu go din ja 'be'a ädi.

² Nɛ bi 'yɛna:

—Mi 'bu a n'da ra ze'mi bu ja n'da ra hnini, him bi numansu Ojɑ xinga gue yú mija'ihu.

³ Nɛ mi 'bupu n'da ra xisu xí du rá ndø. Nɛ thocua thofo mi søm bu nɛ mi äpi da mbäts'i nangue ran säiui i 'bui.

⁴ Nɛ him 'be bi 'yɛrpa ra güenda 'be'a bi man ra xisu a ra ze'mi. Jague'bu min xømbui nɛ bi 'yɛnsɛ: “Nugä, hin dí numansu Ojɑ, xinga gue'ɛ yɛ ja'í.”

⁵ Pɛ ɛmme di pac na ra xisu, masque ga øt'ä 'be'a in nde n'dahma hin di thoqui da zøcua ngue di xuhnanyagui,” bi 'yɛnsɛ ra ze'mi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁶ Nubu bu, bi 'yɛmp'ɛ yú xädi:

—Dami bɛmhbu 'be'a bi 'yɔt'a ra ze'mi. Madague ra ts'om'bäi.

⁷ Dí xi ahɛ, man'da da 'yø'a Ojɑ 'bu gui hyumbi gui 'yäfu räm fäts'i ngue yú t'ahni ahɛ a. Nu'a Ojɑ hingui tø'mi 'be din xømbuizɛhe a.

⁸ Pɛ dí xi ahɛ, 'bexque da mbäx ahɛ 'bu guí äfu räm fäts'i. Janangue'a gui 'yäfu Ojɑ di zet'a ni mbuihu, nɛ hin da du ni mbuihu ngue him 'be ba pengä ua. Nɛ nu'bu bá pengä nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, ga tɔn ahɛ bu guí ɛc'yeigahɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran t'uti n'da ra fariseo nɛ ra hyaçahäi

⁹ Nɛ xø bi xih man'da ran t'uti ɛ im bɛni xɔn hose, nɛ i numan'ɛ yú mija'ihu. Nɛ bi 'yɛna:

¹⁰ —Yoho yɛn 'yohu bi mba bu ja ra danija, din yaui Ojɑ. Nu'a n'da ra fariseo, nɛ nu'a man'da ra hyaçahäi.

11 Nu'a ra fariseo, bim 'bäi ne bin ya, bi 'yena: "Jamadi Oja, nguetho nugä xingui ts'u xun ts'o ma mbui, nugä hin drä siyategä, ne hin drä hyätegä, ne hin drä 'yomt'ëniägä tengu'ä gätho mi'da. Jamadi ngue nugä hin di öt'ä tengu öt'na ra hyacahäi i 'bäcua.

12 Nugä zäi di 't' man sihme yondj n'da semana, ne di un'a ná 'det'a a dí tãh pã ja ra nija," sä bi 'yena ra fariseo 'bu min yaui Oja.

13 Pe nu'a ra hyacahäi, n'danni ts'u mi 'bäi, ne i su da ndöts' mahets'i, bi hye'mahäi, ne emme tu rá mbui. Ne bi 'yemp'a Oja: "Ma Oja i, dín yeh ni mbui, nguetho drä dädits'oquigä," bi 'yena ra hyacahäi.

14 Pe di xi ahü, nu'a ra hyacahäi ya xí punba Oja 'bu mi mbeng bu ja rá ngu. Pe hin'na a ra fariseo, guexta'a xun ts'o rá mbui 'bu mi böm bu. Nguetho to'o din 'yets'i, gue'a dín unba u. Pe gätho to'o hin din 'yets'i, gue'a di t'ëspa u, bi 'yena ra Jesús.

Ra Jesús bi jãp yu t'uhni

15 N'da ra pa, nu 'da ya jã'i bá si yá t'uhni bu 'bah ra Jesús ngue da mba nthädi u yá t'uhni. Pe nu'bu mi nu'ü yá xädi 'be'a öt' yu jã'i, him bi japi da ts'ix u yu t'uhni bu 'bä'a ra hmu, bi dãmha thoho u.

16 Pe nu'a ra Jesús bi zon'du yu t'uhni ne bi 'yemp'ü yá xädi:

—Dami jafu ba thocua ya yu t'uhni, o gadi hecuahe, nguetho gätho to'o da yurpu di manda rá ts'edi Oja, jatho 'be da gohi tengu n'da ra t'uhni.

17 Dami 'yöhmbe 'be'a dí xi ahü: Jatho gui 'yöthu tengu'bu gyú t'uhnihu 'bu gui 'c'yeihu. Nu'bu hin'na, hin gui cãthu bu di manda rá ts'edi Oja, bi 'yena ra Jesús.

N'da ra membeti i yqui ra Jesús

18 Ne nu'a n'da rá ngurpi yu judío, bi 'yän'na ra Jesús:

—Grá hogaxänbate, 'be'a sä ga öt'ä ngue dín jagä ra te mazai.

19 Bi dãh ra Jesús:

—Ha guím bënë 'be'a guím ma ngue gui engui xun hogui, nguetho hönt'a Oja xun ho.

20 Guí paði 'be'a i mam bu ja yun t'edi ngue i em bu: "O gui 'yomt'ëni, o gui hodu, o guím pe, o gui man ra fëhni, ne gui numansu ni ta ne ni mbe," i mam bu, bi 'yena ra Jesús.

21 Nu ran 'yohu bi dãti:

—Gätho dí öt'ä u gue'bu go mán t'uhniägä, bi 'yena'ra ran 'yohu.

22 Ne nu'a ra Jesús'bu mi 'yöde 'be'a bi ma, bi 'yemp'a:

—Gadi 'be'i ts'u. Ni mba, gui pä gätho 'be'a i ja i, ne gui darpa yu hyoya. Gua çh puya, gui tengui. Ne nubaya, xun ngu dín ja i bu mahets'i, bi 'yena ra Jesús.

23 Pe nu'a ran 'yohu 'bu mi 'yö'a bi man ra Jesús, emme bi du rá mbui, nguetho emme ra membeti a.

24 Nu'a ra Jesús 'bu mi nu bi du rá mbui a ran 'yohu, bi 'yena:

—Xun hej yu membeti da yurpu di manda rá ts'edi Oja.

25 Man'da hingui hej n'da ra camello da yurpu ja rá gu ra 'yofani, xinda gue'u yu membeti da yurpu di manda rá ts'edi Oja, bi 'yena'ra Jesús.

26 Ne nu'u yu jã'i 'bãru bi 'yena:

—Pe nu'bu in jabu, to'o maha da zä dim pøhø 'bu, bi t'emp'a ra Jesús.

27 Nu'a ra Jesús bi dãt'u:

—Nu'a Oja sä da 'yö't'a hingui sä da 'yözehë yu jã'i, bi 'yena'ra Jesús.

28 Nu'a ra Pedro büya, bi 'yembi:

—Nugähe, gätho a mi jaje dá sohme ne dá ten'nahe.

29-30 Nu ra Jesús bi 'yena:

—Guehma dí xi ahü, gätho to'o bi zoh rá ngu, ogue rá xisu, ogue yá cu, ogue rá ta, ogue rá mbe, ogue yá t'uhni, ngue bin unse di manda rá ts'edi Oja u, Oja di unni man'da xun ngu xinda gue'a mí ja. Pe ne'a ra te mazai büya, bi 'yena'ra Jesús.

Xø bi ma mahøn'a rán dãte ra Jesús

31 Nu ra Jesús, bi zixpu ma'ueni gätho 'de'mayoho yá xädi, ne bi 'yemp'ü:

—Dami 'yöhmbe ya. Ga mbähä bu Jerusalén, ne dín ja bu 'be'a gätho bi man yu pøngahya maya'bu nanguécä, ngue dán jã'igä ua ja ra ximhäi.

32 Nu yu jã'i di dägä bu ja rá ts'edi u hing yu judío, ne nu'u da dengui, ne di c'aman'ugui, ne da zoxqui.

33 Ne da mbegbä, ne da hyögä. Pe ná hyu pa büya ga ndants'i mahøn'a, bi 'yena'ra Jesús.

34 Pe nu'u yá xädi, him bi badi 'be'a nam bøn'a bi man ra Jesús. Nguetho njo'mitho yän 'yomfëni u.

Nu'a ra Jesús bi hoc'a n'da ra xädä mi hãxta'a mi

35 Ne mi 'yo bu hãntho bu ja ra hnini Jericó a ra Jesús, ne mi hupu nden'yu n'da zü xädä mi hãxta'a mí si.

36 Ne nu'bu mi 'yö'a ra xädä ngue xun ngu yu jã'i mba bu, bi 'yänni 'be'a öt'u.

37 Ne bi sifi mba bu ra Jesús ra mengu Nazaret.

38 Ne nu'a ra xädä büya, nts'edi bi mbafi, bi 'yena:

—Nu'i gra Jesús, rám bom'бето i ra David, dami hugui ts'u.

39 Ne nu'u yu jã'i mi 'bãru, bi xifi dín he. Pe madague him mi ndepe dín ya, pe man'da nts'edi bi mbafi, bi 'yena:

—Gra Jesús, rám bom'бето i ra David, dami hugui ts'u.

40 Nu'a ra Jesús bim 'bäh puya ne bi manda ba ts'inba a ra xädä. Ne nu'bu mim 'bähmi ra Jesús a ra xädä, bi 'yän'na ra Jesús büya:

41 —'Be'a guí nde ga öt'a'i, bi 'yembi.

Nε nu ra xādā bi dāti:

—Din nde ga nu ran nequi.

⁴² —Sā guin nu ya, bi zā ni dā nguetho gá 'yεc'yei i ja ma ts'edi, bi 'yεmp'a ra Jesús.

⁴³ 'Bex bi zā bi nu ran nequi rá dā baya. Ne bi den'na ra Jesús. Bi 'yεspa Ojā bā ní mba. Ne'ε gātho yū jā'i mi 'bεpū, bi 'yεspa Ojā baya.

19

Ra Jesús nε ra Zaqueo

¹ Nu'a ra Jesús bi yεrpū ja ra hnini Jericó, mi 'yo bā, εna da thogu.

² Nε mi 'bεpū n'da ra ngεrpa hyācāhāi, εmme ra membeti a, i Zaqueo a.

³ Nε nu'a ra Zaqueo, εmme min ndehma da nu'a ra Jesús, pε him mi sā nguetho hingui hεts'i, nε εmme dū yū jā'i bā mi 'yo'a ra Jesús.

⁴ Janangue'a, bin tihi bi ndexa n'da ra za ra sicómoro, ngue da zā da nu ra Jesús 'bū bi thopū.

⁵ Nε nu'bū mi zōn'a ra Jesús bā 'bā'a ra za mi huxa ra Zaqueo, bi ndots'e nε bi 'yεmbi:

—Zaqueo, bá cā n'dihi nguetho ga sōm bā ja ni ngu ra pa ya, bi 'yεmbi.

⁶ Nε nu'a ra Zaqueo bin johya, 'dahmantho bi gāi, bi mba rá ngu nε bi zimanho a ra Jesús 'bū mi zōm bā rá ngu.

⁷ Pε nu'ε yū jā'i him bi numanho nguetho bin sāya bā ra Jesús bā ja rá ngu n'da ra ziyate.

⁸ Nε nu'a ra Zaqueo bim 'bāi bi 'yεmp'a ra Jesús:

—Ma Hmu i, nuya ga undā yū hyoya made 'be'a gātho i jagā. Nε nu'bū mi siyagā n'da ra jā'i ngue hin rá 'yū 'be'a mi ot'ā, goho nidi ga cospa a dá siyabi, bi 'yεn'a ra Zaqueo.

⁹ Nε nu'a ra Jesús bi 'yεmbi:

—Gá pāh nin 'yomfēni nε i ja ra punbi ni ts'oqui ya, nε gātho i 'bεcua ja ni ngu, gra Zaqueo, rām bom'beto i ra Abraham.

¹⁰ Nε gue'a ná εcā, ngue guecā dán jā'igā ua ja ra ximhāi, ngue gan yānba yú te'ε i pādi ja yú ts'oqui, nε hin da nu ran εnbi mazāi, pεgue din ja ra te mazāi ε, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ran t'uti yū 'yεhe him bi xqnd ra mbeti

¹¹ Nu ra Jesús bi xih man'da ran t'uti ε yū jā'i, nguetho bi bεn'ε yū jā'i ngue nu'bū da zōm bā Jerusalén ra Jesús, 'bex di japi di manda bā rá ts'edi Ojā.

¹² Nε bi 'yεmp'ε:

—Mi 'bū'a n'da ran 'yohū, ra ts'εt'abi rá ta. Nε bi mba bā n'danni n'da ra hnini ngue bin nde bin t'un bā rá 'bεfi ngue din ts'εt'abi bā ra háizehe.

¹³ Pε nu'bū mi nets'i, bi zon'dū 'det'a yú 'yεhe, 'da'a n'da bi un ra mbeti ngue ra oro xūn ngu di muui. Nε bi 'yεmp'ε: “Gui hyomhbū 'be'a da zā gui 'yōthū ngue di xānd ma mbeti,” bi 'yεmbi.

¹⁴ Nε nu'ε yū jā'i mi 'bεpū ja rá hāi, him mi numanho a ran 'yohū. Janangue bi mbēhni 'da yām 'bēhni ngue m'bet'o da zōni da ma ngue hin din t'un rá ts'edi a ran 'yohū.

¹⁵ Pε nu'a ran 'yohū, bin t'un ran t'ēdi din ts'εt'abi nε bi mbeng bā rá hāi baya. Nu'bū mi zōm baya, bi zon'dū yú 'yεhe xī un ra mbeti, nde da bādi hangu bi hyuxa rá mbeti xī un'na n'da ngu n'da ε.

¹⁶ Nu ra mbūdi 'yεhe bi 'yεmp'a: “Nuya bin ja 'det'a a ni mbeti,” bi 'yεn'a.

¹⁷ Bi 'yεmp'a rá hmu baya: “Xūn ho gá 'yōt'e, gra 'yεhe xūn ho, gá xānda zū ts'ε dá 'da'i, pε nε ga 'da'a nin t'ēdi ngue gui manda 'det'a yū hnini,” bi 'yεmbi.

¹⁸ Nu ná yoho ra 'yεhe bi 'yεmp'a: “Nuya bin ja cεt'a a ni mbeti gá 'daqui ga xāndā,” bi 'yεn'a.

¹⁹ “Nu'i, ga 'da'a nin t'ēdi ngue gui manda cεt'a yū hnini 'bū,” bi 'yεmp'a rá hmu baya.

²⁰ Nε xō man'da ra 'yεhe bi 'yεmp'a rá hmu baya: “I ja ua ni mbeti gá 'daqui. Dá pε'ts'ā xūn ho.

²¹ Nguetho dī pācā 'be'a nim 'bāi, ngue ya hin'yū nin huεcate. Guí honi 'bεpū gđi hyānba rá mbeti yū jā'i. Nε guí hānba yú huāhi, janangue dá pε'ts'ā ni mbeti ngue dī su ga 'bedi,” bi 'yεn'a.

²² Nu'a rá hmu bi 'yεmbi: “Nu'a gá ma i udi ngue grá ts'om'bāi.

²³ Hanja hin gā hmi'a ma mbeti n'dahma xtí hyux'í ts'ε,” bi 'yεmbi.

²⁴ Nε bi 'yεmp'ε mi 'bāpū: “Dami hyānbahū rá mbeti na ran 'yohū nε gui unhdū a ra mbūdi 'yεhe, nu'a to'o bi dāha xūn ngu,” bi 'yεmbi.

²⁵ Pε nu'ε mi 'bāpū, him bi nde da 'yōt'e 'be'a bi man yú hmu, nguetho xūn ngu i ja a ra mbūdi 'yεhe.

²⁶ Pε nu'a ra hmu bi 'yεmp'ε: “Nu'a to'o i hūmbi i ot' ma 'bεfi, hinga hōnt'a rán zābi da dāha, pε man'da xūn ngu ga unni. Pε nu'a hingui nde da 'yōt' ma 'bεfi, hin te da dāha, nε ga hānba'a dá unni,” bi 'yεna.

²⁷ “Nε nu'ε him mi ndeje dan ts'εt'abi ua, ba sihū, gui secpahū yú 'yūga ua,” bi 'yεn'a ra hmu baya, bi 'yεn'a ra Jesús 'bū mi man ran t'uti.

Ra Jesús bi yεrpū ja ra hnini Jerusalén

²⁸ Nε nu'bū mi gua'a bi man ra Jesús, bi thopūya, ní mba bā Jerusalén.

²⁹ Nε nu'bū mi ts'εtho da zōm bā ja ra nyuni guepū i ja ra hnini Betfagé nε ra hnini Betania,

³⁰ bi mbēhni yoho yú xādi, bi 'yεmbi:

—Ní mbe bā nán jombū ja ra hnini. Nε guí tǐmni bā n'da ra t'εburu án thāt'i bā ja ra nden'yū, nε xīnga n'da ra jā'i ní hyuts'i. Bá xocui nε ba siui ua.

³¹ Nε nu'bū 'bo'o da 'yān'nau: “Hanja gñi xocui ra buru,” guí 'yεnui: “Nu'a ra hmu i

hon'a ra buru," gui 'yɛnui, bi 'yɛmp'u yoho yá xádi.

³² Nɛ bi mba buya, nɛ bi dɛn'a 'be'a xí xi'a ra Jesús.

³³ Nɛ nu'bu mi xoc ra buru, bi 'yán'na rá mbeti:

—Hanja gní xocui na ra buru, bi 'yɛmbi.

³⁴ Bi dɛh yu xádi buya:

—Nu'a ra Hmu i honi, bi 'yɛn'u. Nɛ bi nde da zix buya.

³⁵ Nɛ nu' u yu xádi bá sí ra buru buya, nɛ bi gɛspa yá coto bu ja rá xáthá ra buru nɛ bi hyuxa ra Jesús.

³⁶ Nɛ nu'bu mi mba bu 'yu ra Jesús, nu' u yu já'i 'bex bi mbɔcua yá pahni bu ja ra 'yu ngue da thopu a ra Jesús.

³⁷ Nɛ nu'bu mi gɛpu ja ra nyuni ní mba bu Jerusalén, gátho u min 'yohu nts'edi i mbafi, bin johya nɛ bi 'yɛspa Ojɔ nanguie yun t'ot'e nuixte bi nu.

³⁸ Bi 'yɛn'u:

—Majári ra ts'ut'abi bá ɛhe nanguie rá thuhu ra Hmu. Nɛ din ja rán johya Ojɔ yá mbui yu já'i. Nuixtetho rá ts'edi Ojɔ, bi 'yɛn'u.

³⁹ Nɛ nu 'da'u yu fariseo bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Dami hecua ni xádi din he.

⁴⁰ Pɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Nu'bu ga hecpá yu ngue i ɛspa Ojɔ, pɛ go da 'yɛspa Ojɔ ya yu bongua, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bin zoni nanguie yu já'i 'bu pu ja ra hnini Jerusalén

⁴¹ Nɛ nu'bu mi hyän bu ra hnini Jerusalén a ra Jesús, bin zoni.

⁴² Nɛ bi 'yɛn'a:

—Min ndegá ngue xquí pɛhmbu a dí yän'ahu bu ja ran unbi mazai, pɛ hin gán nde gá pɛhmbu, pɛ nuya him man zá, nguetho tengu bu njo mi ní dáhu.

⁴³ Nɛ da zón ra pa ba ɛh nin suihi di mbät'a ni hninihu nɛ njon da zá da bõni ngue din yäni, nɛ gan tunhdü u buya.

⁴⁴ Nɛ gátho ahü ngue guí 'buhmbu nu, da hyo ahü nɛ da guah ni hninihu. Nɛ da mba nso't'i, nɛ xinga n'da ra jádo da gopu. Nguetho nu ahü xingui ts'u gá pɛhmbu a ra pa xtí pø ahü Ojɔ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi hyøn'a thi yu mbä bu ja ra danija

⁴⁵ Nɛ nu'a ra Jesús buya, bi mba bu ja ra danija nɛ bi hyøn'a thi gátho yu mbä mi 'bu pu.

⁴⁶ Nɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—I mam bu ja rá m hman Ojɔ: “Í thø'a ma ngu ngue da mba nthandegá bu,” i ɛn Ojɔ. Pɛ nu ahü gá 'yøpadahu tengu'bu ra hyädo guerpü nín 'yän'u yu bɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi t'ømanho a bi man ra Jesús

⁴⁷ Nu'a ra Jesús thocua thoho min xänbate bu ja ra danija. Pɛ nu' u yu ngurpa mbäjä,

nɛ yu xänbate ni ja, nɛ yu dɛc'yɛi, min nde da hyo'a ra Jesús.

⁴⁸ Pɛ hin'yü 'be'a da 'yøt'e ngue da hyo. Nguetho gátho yu já'i bi 'yurpa ra güenda 'be'a bi man ra Jesús. Njon bin nde bi ut'e yá mbui u 'da.

20

Rán t'ɛdi ra Jesús

¹ Nɛ nu ra Jesús n'da ra pa bi xänba yu já'i bu ja ra danija nanguie ran ho ma'da'yo. Nɛ'u yu ngurpa mbäjä nɛ yu xänbate ni ja, nɛ yu dɛc'yɛi, gátho bi zom bu.

² Nɛ bi t'än'na ra Jesús:

—Hanja zá guí øt'e 'be'a guí øt'e. To'o bi 'da'a nin t'ɛdi, bi 'yɛmbi.

³ Pɛ nu ra Jesús bi dɛti:

—Necá, ga än'nahu,

⁴ to'o bi un rán t'ɛdi ra Xuua ngue bi 'yøt' ran xixyá, hague Ojɔ uague yu já'i, bi 'yɛna.

⁵ Pɛ nu' u bin 'yänzhe u 'be'a dí dɛti. Nɛ bi 'yɛnse:

—Nu'bu ga ɛmfu ngue Ojɔ bi un'na rán t'ɛdi a ra Xuua, nɛ da 'yɛnju buya: “Hanja hin gá 'yɛc'yɛihu 'bu.”

⁶ Pɛ nu'bu ga ɛmfu, yu já'i thoho bi un rán t'ɛdi, dí bát'adoju yu já'i nguetho xun ngu yu já'i ɛc'yɛi rá pøngahyá Ojɔ ra Xuua, bin 'yɛmzhe u.

⁷ Jananguie a bi t'ɛmp'a ra Jesús:

—Hin dí pɛhmbɛ to'o bi un rán t'ɛdi ra Xuua, bi 'yɛntho.

⁸ Necá hin ga xi ahü to'o bi 'dacá ran t'ɛdi ga øt'ä 'be'a dí øt'ä, bi 'yɛna.

Ran t'uti yu ts'ombɛfi

⁹ Nɛ bi xih man'da ran t'uti a ra Jesús, bi 'yɛna:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohu bi 'yøt'a n'da ra nuandät'o, nɛ bi hmit'i da yu mbɛfi. Nu'a rá mbeti bi mba n'danni buya, nɛ nya'atho bá m 'bu pu.

¹⁰ Nɛ nu'bu mi zøn yu pa da thuc yun dät'o, nu'a rá mbeti bá pɛhna n'da rá 'yɛhe da duspa da yän dät'o, ngue'a án yáhu a. Pɛ nu' u bi zocpa a ra nuandät'o, bi mbe'mba thoho ra 'yɛhe nɛ bi 'yɛt'i, xín te bi unni.

¹¹ Nɛ ná yoho rá 'yɛhe bá pɛhna rá mbeti ra nuandät'o, pɛ ngutho bi 'yørpa ra 'yɛhe, nɛ'a bi mbemba thoho mahøn'a, bi 'yer buya nɛ nte bi unni.

¹² Nɛ ná hyu rá 'yɛhe xø bi mbɛhni mahøn'a a ran 'yohu, ngutho bi t'ørpe, bi unba yu mbɛfi nɛ bi 'yɛt'i, xingui ts'u bi unni.

¹³ Nɛ nubuya, nu ra mendät'o bi bɛni 'be'a da 'yøt'e. Nɛ bi 'yɛna: “Masque ga pɛhn'na ma ts'unt'u, dadí huɛqui, xøhma da numansu na,” bi 'yɛnse.

¹⁴ Pɛ nu'bu mi nurpa rá ts'unt'u u yu mbɛfi, bi mam buya ngue da hyo, bi 'yɛn'u: “Mbähä ga hohu rá ts'unt'u, jananguie da zá ga coscheu ra nuandät'o,” bi 'yɛn'u.

¹⁵ Janangue'a bi zix p_u ma'ueni, bi hyøn'a thi ra ts'ant'ü, ne bi hyo bu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nɛ xø bi 'yän'du ya jã'i mi 'bãp_u:

—'Be'a guím bɛmhba da 'yøt'a rá mbeti ra nuãndät'o ya, bi 'yɛna.

¹⁶ Pɛ dí xi ah_u, ba ɛsɛ nɛ da hyo'u, nɛ n'dan'yo di un'na rá nuãndät'o bɔya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nɛ nu'bu mi 'yø'u ya jã'i 'be'a bi man ra Jesús, nu'u bi 'yɛn'u:

—Ojã da 'yøt'e hin din ja a guím ma, bi 'yɛn'u.

¹⁷ Pɛ nu'a ra Jesús bi hyɛt'ü, nɛ bi 'yɛmbi:

—Pɛ 'be'a nam bøn'a rá m hman Ojã nt'o't'i maya'bu 'bu, ngue i ɛna:

Nu'a ra do bi bant'ü ya gãdo 'bu mi hyøh ra ngu,

gue'a ra do man'da mahyoni, tengu thoho y_u guangu, i ɛm bu ja rá m hman Ojã.

¹⁸ Nɛ tengu'bu da guesɛgã a ra do i hmam bu. Hønt'a go to'o hingui ɛɛ'yeigui, din unbazehɛ, tengu'bu da dɔng bu ja ra do din tuni, nɛ go ga sempã a tengu'bu ra do da zɛ'mi nɛ da 'yɛt'i, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bin t'än'na ra Jesús 'bu din jut' ra renta ogue hin'na

¹⁹ Nu y_u ngurpa mbãjã nɛ y_u xänbate nijã 'bu mi 'yø'a ran t'uti bi man ra Jesús nangue'u y_u hyote mbɛfi, min nde da got'a fãdi ra Jesús, nguetho bi badi tengu'bu guesɛ u y_u hyote mbɛfi u y_u mbãjã nɛ y_u xänbate nijã. Pɛ him bi got'i nguetho bi zutho y_u jã'i.

²⁰ Janangue bi bɛm mahøn'a bɔya nɛ bi mbɛhni 'da y_un 'yohu ngue da 'yän y_un t'änni a ra Jesús, n'dahma din ja 'be'a sä dí fent'a ra Jesús ngue di dã bu 'buh ra ts'ut'abi.

²¹ Nɛ nu'u y_un 'yohu bi xi a ra Jesús:

—Xänbate i, dí pãhmbe hønt'a majuãni guí ma. Nɛ dí pãhmbe guí xänbi xøn ho hønt'a go to'o má jã'i nɛ hin guí huahni to'o guí xänbi, pɛ guí xifi xøn ho nangue Ojã.

²² Dami xije ya, ha din theui man t'ɛdih_u bi 'daj_u Ojã 'bu ga juth_u ra renta a ra ts'ut'abi Roma, uague hin'na, bi 'yɛn'u.

²³ Pɛ nu'a ra Jesús mi pãdi i ts'ãmhyã thoho.

²⁴ Nɛ bi 'yɛmp'u:

—Hanja gní 'yängui, xi ni mbeti gní juth_u ra renta ra ts'ut'abi, gan nugã, bi 'yɛna.

Nɛ bi un bɔya.

—To'o rá pøte nɛ rá thuhu i cuat na ra mbɛti, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nɛ nu'u bi 'yɛn'u:

—Rá pøte nɛ rá thuhu ra ts'ut'abi Roma i cuat na.

²⁵ Bi dɔh ra Jesús bɔya nɛ bi 'yɛmp'u:

—Nu'a rá mbɛti ra ts'ut'abi Roma, gui un'na. Nu'a xin rá mbɛti Ojã, gui un'na Ojã a, bi 'yɛmp'u.

²⁶ Janangue nu y_un 'yohu him bi zã xtã hyät'a ra Jesús, pɛ bi hyonya thoho u 'be'a bi man'a ra Jesús.

Ran t'änni 'bu da ndants'ü xøn du

²⁷ Nɛ nu'u 'da y_u saduceo, bi zøm bu 'buh ra Jesús, gue'u hingui ɛɛ'yei da ndants'ü xøn du. Nu'u bi 'yɛmp'a ra Jesús:

²⁸ —Nu'a ra Moisés bi 'daj_u n'da man t'ɛdih_u nɛ bi 'yɛna: “Nu'bu bi du n'da ran 'yohu ngue mi 'buh rá xisu nɛ njo'o yã t'uhni, nu'a rán 'yohu da zinba a rá xisu. Nɛ nu'a rá mbadi t'uhni dim 'bui, da thuspa rá thuhu a ran 'yohu bi du nɛ da 'yɛmbi rá ta a,” bi man ra Moisés.

²⁹ Pɛ gue'a ga än'nahe. Bim 'bu'i yoto y_un 'yohu din 'yohu zehɛ. Nu'a ra mbadi n'yohu bi zin'a n'da ra xisu, nɛ m'bejua bɔya bi du a ran 'yohu nɛ him bim 'buh rá t'uhni.

³⁰ Nɛ nu'bu mi du ran 'yohu bɔya, ná yoho rán 'yohu bi zin'a ra xisu mahøn'a, nɛ xø bi du a.

³¹ Nɛ xø bi zin'a man'da rán 'yohu bɔya, 'da'ingu bi 'yøt'ü gãtho yoto y_un 'yohu, gãtho bi du nɛ xinga n'da bim 'buh yã t'uhni.

³² Mbejua bɔya, bi duse ra xisu, bi 'yɛn'u.

³³ Nuya, dami xije 'be'a din ja a ra pa da ndants'ü xøn du. To'o da 'yɛmbi rá xisu a ra xisu, nguetho gãtho yoto bim 'buhmba ra xisu ua ja ra häi, bi 'yɛn'u y_u saduceo.

³⁴ Nɛ nu'a ra Jesús bi ðati:

—Hønt'ua ja ra häi din thãt'ü y_u jã'i.

³⁵ Nɛ gãtho to'o yän sähu da mba bu mahɛts'i 'bu bi ndants'ü xøn du, nɛ him man ja ran thãti bu.

³⁶ Nguetho da gohi tengu tho yám 'bɛhni Ojã u, nɛ him man da du bu. Nɛ ma'da'yo da gohi 'bu bi xoxa Ojã u ngue yã t'uhni: Ojã u.

³⁷ Pɛ nɛ'a ra Moisés bi ma da ndants'ü xøn du 'bu mi 'yo't'i 'be'a bin ja, nu'bu mi nu mi zø ra za 'bu maya'bu. Nɛ i mam bu ngue nu Ojã rá Ojã ra Abraham nɛ ra Isaac nɛ ra Jacob, nɛ nu'u, ná ya'a thoho xí du u 'bu mi 'yɛmp'a Ojã ra Moisés.

³⁸ Ngubu bi ma nguetho guexta'a i 'buh yã mbai. Nubu na nu Ojã 'da'ingutho 'bu i 'bu'a n'da ogue xøn du n'da. Guexta'a i jatho yã te u xøn du, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³⁹ Nɛ nu'u 'da y_u xänbate nijã, bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—ɛmme xøn ho a gá ma, bi 'yɛn'u.

⁴⁰ Nɛ nu'u y_u saduceo ya him mi sä da 'yän mi'da y_un t'änni.

To'o rá m bom'beto a ra Cristo

⁴¹ Nɛ nubɔya, bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Hague nán zã guí ɛmfã ra Cristo rá m bom'beto ra David a.

⁴² Nguetho bi manse ra David bu ja ra søcuã bi 'yo't'a:

Nu'a Ojã bi 'yɛmp'a ma Hmu:

“Hyucua ga conhui ma ts'edi,

⁴³ gue'bu go dá tãpã gãtho u nin søih_u,” i ɛn Ojã, bi 'yɛn'a ra David 'bu mi ma nangue ra Cristo.

44 Hanja i ɛmbi rá Hmu, ne rám bom'beto a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma hinga gue'a bu nán xānbate u yu xānbate nijā

45 Nu'a ra Jesús buya, ní jat'a nyāhu yú xādi, gātho mi 'bāpū mi ɔde 'be'a bi man ra Jesús. Bi 'yɛmp' u buya:

46 —O guí wɛpāhu masu 'be'a da man'u yu xānbate nijā, nguetho i he yú mbarāhni xam hmadi ngue da t'ɛspi, ne ɛmme di ho da mba ma zengua ngue da 'yɛspa yu jā'i. Ne ɛmme i honi da hyupū ja yun thuts'i xan ho bu ja yu nijā, nɛpū ja yun sihme.

47 Ne i siyabi 'be'a i pɛ'ts' yu xisu xan du yún ndɔ, ne i tunba yú ngu, ne ní jat'i nya'a thoho i yāhu Ojā bu ja yu nijā. Pɛ nu'u, man'da xan utho ran unbi da nu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

21

Nu'a ran t'unni man'da di muui

1 Nu'a ra Jesús mi 'bāpū ja ra dānijā ne bi nu yu mɛmbeti i cāt yú mbeti bu ja ra huada, ngue rán t'unni Ojā.

2 Ne bi nu n'da zu hyoya xisu bi gāpū yoho yu t'uc'axt'i.

3 Nu ra Jesús bi 'yɛmp' u mi 'bāpū buya:

—Majuāni dí xi ahu, nuna ra hyoya xisu man'da di muui bi uni xinda gue'u gātho m'da.

4 Nguetho gātho yu mɛmbeti 'bu ya bi gāt'a n'da ra mbeti ja ra huada, pɛ ya mbongui thoho yú mbeti, pɛ nu'a zu hyoya xisu, bi uni gātho mi ja, xingui ts'u bi bongui 'be'a da hyonse, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a din ja ra dānijā

5 Nu'a ra Jesús mi ɔ'a man yu jā'i: “Mahotho ra dānijā, ne mahotho yun t'unni i zupū.” Pɛ ra Jesús bi 'yɛmp' u:

6 —Nuna gātho guin nuhu ya, da zɔn ra pa hin te din ja ua, xingui ts'u da bongu n'da zu xɛqui ngue hin da yɔt'e, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran unbi din ja ua ja ra hāi

7 Ne nu'u 'da yu jā'i mi ɔ'a bi man ra Jesús, ne bi 'yāni:

—Gra xānbate i, nda'a ní pa din ja a guim ma, 'be'a ní hmɛpya din ja sá ga pāhmbɛ.

8 Ne nu ra Jesús bi 'yɛmp' u:

—Dami jamansu 'be'a guí ɛc'yɛihū. Nguetho da zɔn ra pa ba ɛh yu hyāte da hyā ahu: “Nugā drá Cristogā,” da 'yɛn'ahu. Ne da 'yɛn' u: “Ya bi zɔn ra pa ran zɛgui,” da 'yɛn' u. Pɛ o guí ɛc'yɛihū 'be'a da man'u.

9 Ga xi ahu 'be'a gātho din ja ua ja ra hāi gue'bu go ba ɛcā mahɔn'a. O guí suhu 'be'a guí 'yɔhmbu, nguetho din ja yu dāsu, ne yu jā'i hinga 'da'angu da bɛni. Pɛ hinga gue'bu ran zɛgui din ja u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

10 Ne xɔ bi 'yɛna:

—Ne 'da'a n'danni yu hāi din ja yu sui. Ne din sūse n'da ngu n'da yu ts'ut'abi.

11 Ne din ja yu 'yāmhāi nts'utho, ne din ja ra dāthu, ne ra dāgɛhe, ne din ja yu hmɛpya nts'utho bu mahɛts'i.

12 Pɛ hin nín ja a díim mangā 'bu bim fɛnt'ahu ne da mba ma un'ni ahu. Ne da ts'ix ahu bu ja yu nijā, di un'nahu bu. Ne da mba ma dá ahu bu 'buh yu ts'ut'abi nɛpū 'bu' u ja yú ts'edi. Gātho ngubu da t'ɔt'ahu ngue guí tengāhu.

13 Pɛ nu'bu da ts'ix ahu bu, da zā guí mamhbu bu ran ho ma'da'yo.

14 Ne 'yo gadín 'yomfɛnihū 'be'a guí mamhbu bu bi mba ma juān'ni ahu.

15 Nguetho nugā, ga bɛn'nahu 'be'a da zā guí mamhbu ra ora gam 'bāhmbu bu. Ne nu'a ga bɛn'nahu, xinga n'da nín suihu da zā da dāti 'be'a guí mamhbu bu.

16 Ne madague'bu, ni tahu ogue ni mbehu, ogue ni cuhu, ogue ni mɛnihū, ogue ni amigohu, pɛ guemhma di dá ahu bu 'buh yu ts'ut'abi. Ne 'da'ahu da tho ahu ngue guí ɛc'yɛigahu.

17 Ne gātho da ts'an ahu nanguécā.

18 Pɛ o guin suhu nguetho xinga n'da ni xtāhu dim 'bɛpū ja ni yāhu.

19 Pɛ nu'bu guí hyāthu yun unbi, Ojā di 'da ahu ra te mazāi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a din ja ra dāhnini Jerusalén

20 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu'bu guin nuhu xí mbāt ra hnini Jerusalén yu dofai, guí pāhmbu mi ts'utho da guah ra hnini.

21 Ne nu'bu bin ja bu Njerusalén, gātho u 'bupū ja ra xɛqui Judea xan ho 'bu da 'dagui da mba bu dāpo bu ja yu nyuni. Ne'u i 'bupū ja ra hnini, xan ho 'bu da bɔni, ne gātho i 'bupū dāpo hin da 'yɛna da mba bu ja ra hnini.

22 Nguetho gue'a ra pa di un rán unbi Ojā u, ne gātho din ja tengu tho i mam bu ja rá hman Ojā din ja.

23 Ne nu'bu bin ja a, huɛcate u in hāt'ahni, ne'u gātho u 'buh yú 'uere. Nguetho ndumbūitho rán ts'ɛmbi Ojā din ja ua ja ra hāi ne xan ngu yun unbi da nu yu jā'i.

24 Ne nu'u 'da'u di mba ntho ra juai, ne nu'u mi'da da ts'ixpū n'danni yu hāi ne da gohi tengu'bu i ofādi. Gue'u hing yu judio di ts'on na ra dāhnini ne di manda ua, gue'bu go da zɔn ra pa da hyānba yú ts'edi Ojā, bi 'yɛn'a ra Jesús.

'Bu bi zɔn ra pa ba ɛh ra Cristo

25 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu Ojā da 'yɔt' yu hmɛpya bu ja ra hyadi, nɛpū ja ra zāna nɛpū ja yu sɔ. Ne yu jā'i 'bucua ja ra hāi ɛmme din su'u 'bu da 'yɔde nts'edi da 'yen ran dāhi yu dejā.

26 Ne ɛmme da güent yú mbai nanguie ra mbidi din ja. 'Ne da zu 'bu da bɛni 'be'a din ja gātho ua ja ra ximhāi. Ne gātho 'be'a bí ja bu mahɛts'i di 'yāni.

²⁷ Ne nu'bu bin ja a dí xi ahú, 'bex gua écä, ngue dán ja'igá ua ja ra ximhäi, ba écä bu ja yu güi, ban 'yo'be ma ts'edi xan ngu ngue dán nuixtegä.

²⁸ Ne nu'bu gán nuhu da mbüdi din ja, dami hyuthu nzambüi ne gui ndos'hu mahets'i, nguetho ba éh ni pörpatehu da yan ahú, bi 'yén'a ra Jesús.

²⁹ Ne man'da bi man ra Jesús ngue bi man'a n'da ran t'uti, bi 'yéna:
—Gan 'yomfénihu ts'ü 'be'a di ja ra za ra higo ne'ü mi'da yu za.

³⁰ Nu'bu guín nuhu i pøx yú paxi yu za, gui pämbü 'bex ba éh yu pa xam pa.

³¹ Ngutho 'bu bi mbü'a dí xi ahú, gui pämbü mi ts'ütho di manda rá ts'edi Ojä ua büya.

³² Majuani dí xi ahú, nu yu ja'i 'bücu ya, hinga gátho xtí du 'bu bi mbüdi din ja a dí xi ahú.

³³ Nu bu mahets'i ne ra ximhäi da guadi, pe nu'a mam hmangä hin da gua'a, bi 'yéna.

³⁴ Janangue dami jamansu 'be'a gui øthu, o guín nde gui 'yøthu ni pähä zehéhu, ne hinga hønt'a guim bëmhbu nin sihmehu. Dami jamansu a gui 'yøthu, hin ga tün'nahü ngue gdi øthu a 'bu bá pengä.

³⁵ Nguetho njon da ba'a ra ora ba écä, pe gátho yu ja'i 'bücu ya ja ra ximhäi da nu.

³⁶ Dami tøm thohohü ne thocua thoho gan yáhu Ojä, n'dahma din ja ni ts'edihi gui hyáthu yan unbi din ja. Nu'bu ngubü gui 'yøthu, hin gui pes' ni sähu 'bu gá 'bähmbü bu ja ma hmigä, nugä ngue dán ja'igá ua ja ra ximhäi, bi 'yén'a ra Jesús 'bu mi xih yú xädi 'be'a gátho din ja.

³⁷ Ne nu'a ra Jesús 'bu mi 'büpu Jerusalén, gátho yu pa mi xänba ü yu ja'i bu ja ra dänijä. Pe nu'bu ra xui büya, mi pa bu ja ra nyuni Olivos.

³⁸ Ne gátho yu xudi mi pa bu yu ja'i bu ja ra dänijä, da 'yø'a i man ra Jesús.

22

Bi hma da tho ra Jesús

¹ Nuya mi ts'ütho da zøn ra pa da ts'i ra hme hin'yü rá íxi. Gue'ü yu pa ra dämpeti ran dábaxjua.

² Nu'ü yu ngurpa mbäjä ne yu xänbate nijä, mi honi 'be'a dí hyo ra Jesús. Pe mi su'ü 'be'a da 'yøt' yu ja'i 'bu da hyo'a.

³ Ne nu'a ra züthu bi yut' rá mbüi ra Judas Iscariote, gue'a n'da rá xädi ra Jesús.

⁴ Nu'a ra Judas bi mba, bin yáhu yu ngurpa mbäjä ne yu hmu dofüi, ne bi xifi 'be'a da 'yøt' 'bu di dá'a ra Jesús.

⁵ Nu'ü bi hyu yú mbüi 'bu mi man'a ra Judas 'be'a da 'yøt'e. Ne bi xifi da gut rán zäbi ra Judas.

⁶ Ne nu ra Judas büya, bi dø'ma ra ora 'bu njongui 'büpu yu ja'i ngue di dá'a ra Jesús.

Rán sihme ra Hmu

⁷ Ne mi søn ra pa bin ja ra dants'ihme i ts'i ra hme hin'yü rá íxi, ne i ho ra t'üde'yo.

⁸ Ne nu'a ra Jesús bi mbén'na ra Pedro ne ra Xuua ne bi xifi di hoc ran sihme ran dábaxjua, da zi 'bu bin de.

⁹ Nu ra Pedro ne ra Xuua büya:

—Harü guín nde ga hoc'be, éñ'ü.

¹⁰ Nu ra Jesús bi 'yémp'ü:

—Nu'bu gán 'youi bu ja ra ndenhnini ne gui nuui n'da ran 'yohü i tu n'da ra xaro ra dehe, dami tendui a ran 'yohü, ne gui cät'ui bu ja ra ngu da yut'a.

¹¹ Ne gui xihmi a ra mengu bu: “Nu'a ra xänbate bá pengä'be ngue gui xic'be harü i ja ra cuarto ngue ga sägähe ra dänsihme,” gui 'yénu.

¹² Ne nu'a ran 'yohü da zix aui bu magäts'i harü i ja ra cuarto xan ndoho. Guepu gui hocui rán sihme ran dábaxjua, bi 'yémp'ü yú xädi.

¹³ Nu ra Pedro ne ra Xuua büya bi mba bi dñi tengutho bi man'a ra Jesús. Ne bi hocpu ran sihme büya.

¹⁴ Nu'bu mi zøn ra ora büya, nu'a ra Jesús ne mi'da yú xädi bi zøm bu ne bin sihmehu.

¹⁵ Nu ra Jesús bi 'yémp'ü yú xädi:

—Émme dán ndegä ga sihu na ran sihme ran dábaxjua 'bu di 'bedi ga tugä.

¹⁶ Ne dí xi ahú, him man'dandj ga sigä na ran sihme jague'bu bi zøn ra pa ngue gán yámhbu xan ho 'bu gám 'bühmbü bu di manda rá ts'edi Ojä.

¹⁷ Nu ra Jesús büya bi deca n'da baso ra vino ne bi un ra jamadi Ojä, ne bi 'yémp'ü yú xädi büya:

—Dami comhbu na po na ra baso, gui sihu.

¹⁸ Nguetho dí xi ahú, hin ga sigä mahøn'a asta gue'bu go da zøn ra pa di manda ua rá ts'edi Ojä xan ho.

¹⁹ Ne nubüya, bi hyaç ra hme ne nu'bu mi gua'a bi un ra jamadi Ojä büya, bi xeni ne bi darpa ü yú xädi, bi 'yéna:

—Nuna ra hme na, ma ngøc'yeigä na, ga ungä nangué ahü. Ne n'dandj ngu n'dandj 'bu gui sihu, guim bñju, bi 'yén'a ra Jesús.

²⁰ Ne nu'bu mi guadi bin sihme ü, nu ra Jesús bi dec'a ra baso ra vino ne bi un'dü yú xädi ne bi 'yémp'ü:

—Nuna, ran hoqui ma'da'yo, guehna nam bøni ma jigä ngue bi hoc'a ra 'da'yo'yu bi 'yøt'ahü Ojä na, bi 'yéna.

²¹ Pe dí huhmbü ua n'da di dägä.

²² Ne nugä, ngue dán ja'igá ua ja ra ximhäi, da thogä, ngue gue'a bi zänd Ojä, pe i huéhi maha a di dägä, bi 'yén'a ra Jesús.

²³ Nu yú xädi, 'bex bin 'yänzehe to'o di dá'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma to'o dim 'bet'o

²⁴ Ne man'da ran junt'i bi 'yøt'ü yú xädi ngue to'o dim 'bet'o nanguese ü.

25 Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Nuua ja ra hái, nu yu ts'ut'abi ne'u i ja yú ts'edi, xan hɛi i ɔrpa yu ja'i 'bu di manda u, i ɔt'e yú 'yɛhe u, ne i t'ɛmbi xan ho a i ɔt'e.

26 Pɛ nu ahu, hin gan jahu bu. Nu'a to'o dim 'bet'o, da 'yɔt'e dim 'bejua thoho. Ne nu'a to'o din ngurpi, da 'yɔt'e din 'yɛhe thoho a.

27 Nu yu hmu 'bucua ja ra hái, hin dim pɛ'u, pɛ gue i tɔ'mi da mbɛp'u yú 'yɛhe, pɛ nugá madague dí m mugá, pɛ dí ɔt'a ngue ni 'yɛhegahu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

28 Ne man'da bi xifi, bi 'yɛna:

—Pɛ nu'ahu, dán hyamhbu 'bu má nugá yun unbi ua ja ra ximhái.

29 Janangue ga 'da'a nin t'ɛdih, tengutho bi 'dacá ma Ta.

30 Ne nu'bu bi zɔn ra pa ga ɔt' ran ts'ut'abi, 'darpɔ dan johyahu, ne gui comhbu ma ts'edi gui juqnbahu ma mi'israelhu, dyú judiohu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús i pɔdi 'be'a da 'yɔt'a ra Pedro

31 Ne bi t'ɛmp'a ra Pedro:

—Ma zu Pedro, nu'a ra zithu bi 'yáh ran t'ɛdi ngue da zá'a ni mbwih, in nde ahu gan 'uɛxthu tengu'bu i 'uɛxt ran dahi yú hái ra trigo.

32 Pɛ nugá, ya dá ap ma Ta him má zá gui pumbɛni ni t'ɛc'yɛih. Ne nu'bu gan 'yomfɛni ts'u, gui 'yɛc'yɛi xan ho mahɔn'a, ne gui zɛrpa yú mbui ni mi'yɛc'yɛih, bi 'yɛmbi.

33 Ne nu'a ra Pedro bi dɔh pɛya:

—Nugá, ga tɛn'na i madague dan ofádiui ogue ga tuui, bi 'yɛna.

34 Bi dá'a ra Jesús buya:

—Gra Pedro, dí xi'i, nu'bu hin ní mbah ra ɔni, ná hyundí xqui cɔngui, bi t'ɛmp'a ra Pedro.

Ra Jesús bi ma mi ts'utho da nu ran unbi

35 Xɔ bi 'yɛmp'u yú xádi buya:

—Nu'bu ra mbádi dá pɛn'nahu bu gá mamhbu ran ho ma'da'yo, ne hin te gá hyaxhu. 'Be'a gá 'yɔth, ha bin ja 'be'a gátho gá hyomhbu, uague hin'na.

Ne gátho yú xádi bi 'yɛna:

—Hin te dá 'behmbe.

36 Pɛ nuya n'dan'yo gui 'yɔth, gui tux ni buxahu, ne gui hyax ni mbɛtih. Ne nu'bu hin'yu ni espadahu, gui pá ni pahnih gui támhbu n'da.

37 Nguetho i jatho din jagá tengu i mam bu ja rá hman Ojɔ, i ɛm bu: “Yu ja'i da 'yɛmbi ra ts'om'bái a,” i ɛm bu ja rá m hman Ojɔ nanguecá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

38 Ne nu'u yú xádi bi 'yɛmbi:

—Gra Hmu, i jaje yoho yu espada, bi 'yɛn'u.

—Dí gua'u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús in yqui Ojɔ bu ja ra nyuni Olivos

39 Nu'a ra Jesús buya, bi bɔm bu ja ra cuarto mi sihme u, bi mba bu ja ra nyuni Olivos, bi mbáhá yú xádi.

40 Ne nu'bu mi zɔm bu, nu ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Dami 'yáfu rá ts'edi Ojɔ gue da zá gui hyáthu yán ts'áte ra zithu, bi 'yɛmbi.

41 Ne nu'a ra Jesús bi 'ue'i ts'u bu mi 'báh yú xádi, ne bin danyahmu, bin yqui Ojɔ.

42 Ne bi 'yɛna:

—Ma Ta'i, nu'bu ni páhá, dami japi ngue hin ga sigá a ra mbohi ga sánni ga sigá, pɛ hin dín nde ma páházehe pɛ go ni páhá dín nde ga ɔt'a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

43 'Bex bi nequi bu n'da rá m 'behni Ojɔ mahɛts'i ngue bá hɔnba a i zɛrpa rá mbui.

44 Pɛ nu'a ra Jesús ɛmme bi du rá mbui, ne man'da nts'edi bin yqui Ojɔ. Xɔgue ra ji a rá xánthe mi tápu hái.

45 Ne bi ndants'a ra Jesús buya, bi mba bu 'báh yú xádi. Pɛ nu'u, gátho min áha nguetho bi güent yú ja'i u nangue ra dumbui mim bɛni.

46 Nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Hanja gnán áhmhu. Dami nuhmhu, gan yáhu Ojɔ janangue'a da zá gui táhmhu rán ts'áte ra zithu, bi 'yɛmbi.

Bi fɛnt'a ra Jesús

47 Ne nu'bu min yáhu yú xádi, 'bex bá ɛpu n'da nets'i yu ja'i, ne bá 'bet'o ra Judas, gue'a n'da rá xádi ra Jesús. Ne nu'a bi zɔm bu 'báh ra Jesús ne bi zɛspa rá 'yogu 'bu mi zɛngua.

48 Pɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Grá Judas, ha ran ts'u'ts'i guí dágui, nugá ngue dán ja'igá ua ja ra ximhái, bi 'yɛn'a ra Jesús.

49 Ne nu'u mi'da yú xádi 'bu mi nu 'be'a bin ja, bi 'yán'na ra Jesús:

—Ha ga japáhe ma espadahe, ɛn'u.

50 Pɛ him bi dɔ'mi 'be'a da si'a n'da u, 'bex bi zɛcua rán 'yɛizagu rá 'yɛhe ra ngurpa mbájɔ.

51 Pɛ nu'a ra Jesús 'bex bi hecua yú xádi:

—O guí ɔthu a, bi 'yɛmbi.

Ne 'bex bi hocua mahɔn'a a rá zagu a ran 'yohu.

52 Ne nu'a ra Jesús 'bex bin yáhu yu ja'i ngue bá ɛhe da zits'i. Min 'yohu yu ngurpa mbájɔ ne yu ngurpa mbádi bu ja ra danija, ne mi'da yú ngurpi yu judío. Ne bi 'yɛmbi:

—Ha drá bɛgá ngue guá hahni ni espadah u ne ni zahu ngue gui sixcahu, bi 'yɛna.

53 Hanja hin gá bentcahu bu ja ra danija, ne zant'a min xánbategá bu. Pɛ nuya bi zɔn ra ora din ja a bi zánd Ojɔ ne n'da ora thoho gui táju, ne'a ra dɔmants'o n'da ora thoho da dɔqui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Pedro bi gɔn'a ra Jesús

54 'Bex bi fɛnt'a ra Jesús ne bi ts'ixpu ja rá ngu ra hmumbájɔ. Ne nu'a ra Pedro bi dɛnni a na 'bejua thoho.

55 Ne mi zɔ bu n'da ra sibi bu mbo rá mbá't'i rá ngu ra hmumbájɔ. Ne nu ra Pedro madin táspihu bu yu ja'j'i.

⁵⁶ Ne mi 'bäpü n'da ra hmute ngue ra 'yêhe bñ. Ne nu'bu mi nu'a ra Pedro, bi 'yêna:
—Nuna ran 'yohü hucua, min 'yohü ra Jesús.

⁵⁷ Pe nu'a ra Pedro bin cöni, ne bi 'yêna:
—Nu'i grá xisu, xögue hin dí paçä to'o a guí ma, bi 'yêna.

⁵⁸ Nu'bu mi tho n'da zü t'ü ora, n'da ran 'yohü bi nu'a ra Pedro ne bi 'yëmbi mahön'a:
—Nu'i grán 'yohü, gue'e gmin 'yohü ra Jesús.

Pe nu'a ra Pedro bin cöni:

—Hinga guécä, bi 'yêna.

⁵⁹ Ne nu'bu mi thoh man'da ora, xö man'da ran 'yohü bi 'yëmbi:

—Nugä, dí paçä na ran 'yohü. Guehna n'da rá xädi ra Jesús. Nehna ra mêngu Galilea na, bi 'yêna.

⁶⁰ Pe nu'a ra Pedro bi ðati:

—Nu'i grán 'yohü, hin dí paçä 'be'a guím ma, bi 'yêna.

Ne 'bex bi mbah ra öni büya.

⁶¹ Nu'a ra Jesús 'bex bin yëgui ne bi hyant'a ra Pedro. 'Bex bi bën'a ra Pedro xí xi'a rá Hmu, ngue bi 'yëmbi: "Dí paçä nu'bu hin ná mbah ra öni, hyundj xquí cöngui," ngue xí 'yëmbi.

⁶² Ne nu'a ra Pedro büya, bi mba bñ thi ne bin zoni, bi bënman'ü 'be'a bi 'yöt'e.

Ra Jesús bi t'uspi

⁶³ Ne nu'ü yün 'yohü mi fä'a ra Jesús, bin uspate tho'ü.

⁶⁴ Ne bi gorpa rá dá ra Jesús, ne bi mbemp' püya, ne bi 'yëmp'a ra Jesús:

—Grá pöngahyá, xije to'o bi mbep'a'i, bi 'yëmbi.

⁶⁵ Ne ëmme xün ngu ran ts'o bi xi'a ra Jesús.

Ra Jesús bi juqñba yá ngurpi yu judío

⁶⁶ Ne nu'bu mi hyax püya, bim peti bñ yü ðaç'yei, ne yu ngurpa mbäjä, ne yu xänbate nijä. Ne nu'ü bi zixpü madím peti gätho yá ngurpi yu judío, ngue di juqñba ra Jesús. Ne bi 'yëmp'a:

⁶⁷ —Dami xije ya, ha majuqñi gue'e grá Cristo, rá Thahni i Ojä.

Ne nu'a ra Jesús bi ðati:

—Madague'a ga xi ahü, hin gui 'yëc'yëigahü.

⁶⁸ Ne ngutho'bu ga än'nahü n'da ran t'änni, hin gui thähmbü, bi 'yên'a ra Jesús.

⁶⁹ Pe nuya, bi zön ra ora ga com'be rá ts'edi Ojä nuixte thoho, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yên'a ra Jesús.

⁷⁰ Ne nu'ü mi hupü bi 'yänni:

—Ha gue'e rá Ts'ant'ü e Ojä 'bü.

Ne nu'a ra Jesús bi ðati:

—Gue'a guí mamhbü, bi 'yêna.

⁷¹ Pe nu'ü büya, 'bex bi 'yên'ü:

—Hingui jatho ga homhbü mi'da yu tes-tigo, nguetho ya bin juqñzhe, ne dá øhmbü a bi ma, bi 'yên'ü.

23

Ra Pilato bi juqñba ra Jesús

¹ Janangue'a bi ndants'ü, bi zix'a ra Jesús bu 'büh ra ts'üt'abi Pilato.

² Ne gätho ü bi yap'a ra Jesús. Ne bi 'yëmp'a ra Pilato:

—Nuna ran 'yohü i 'bäcua, ëmme i hät yu jä'i, ne bi xih yu jä'i ngue hin din jut yu renta im man ra ts'üt'abi Roma, ne bi mansë ngue guesë ra Cristo, ra hmuts'üt'abi na, bi 'yên'ü madí yap'a ra Jesús.

³ Ne nu'a ra Pilato büya, bi 'yän'na ra Jesús:

—Ha majuqñi gue'e rá hmuts'üt'abi yu judío.

Ra Jesús bi ðati:

—Gue'a gá ma, bi 'yên'a ra Jesús.

⁴ Nu ra Pilato büya bi 'yëmb yu ngurpa mbäjä ne yu jä'i mi 'bäpü:

—Xinga n'da ra ts'oqui dá tñbä na ran 'yohü, bi 'yêna.

⁵ Pe ëmme man'da nts'edi bi man'ü yu yapate:

—Nuna ran 'yohü bi dü'ma n'da ran heque nanguë 'be'a bi xänba yu jä'i. Gue'a bi 'yörpü ja ra häi Galilea, neyü ra xequi Judea, ne nuya bi zöcua ja ra hnini Jerusalén, ngue da 'yöt'ua, bi 'yên'ü.

Ra Herodes bi juqñba ra Jesús

⁶ Nu'bu mi 'yöde 'be'a bi man yu jä'i, nu ra Pilato bi 'yänni:

—Ha ra mêngu bñ Galilea na ran 'yohü 'bü.

⁷ Ne nu'bu mi baði gue ra mêngu bñ Galilea a ra Jesús, bi manda da ts'ixpü 'büh ra Herodes. Nguetho ra Herodes ra ts'üt'abi bü ja ra häi Galilea, ne gue'a ra pa i 'büpü ja ra ðahnini Jerusalén a.

⁸ Ne nu'a ra Herodes, xün ngu bi 'yän yün bin johya, nguetho mi öde 'be'a gätho mi øt' ra Jesús, ne in nde da nu n'da ran t'öt'e nuixte.

⁹ Ne nu'a ra Herodes, xün ngu bi 'yän yün t'änni, pe nu'a ra Jesús him bi 'yürpatho ra güenda, xingui ts'ü bi ðadi.

¹⁰ Ne hinga yatho mi 'bäh yu ngurpa mbäjä, ne yu xänbate nijä, ne ëmme ts'edi bi mbafi, di yap'a ra Jesús.

¹¹ Pe nu'a ra Herodes ne yá dofai, ëmme bi denthoho a ra Jesús, ne xingui ts'ü bi n-mansu'a. Ne nu'ü yu dofai bi het'a ra pahni tengu yá pahni yu hmuts'üt'abi, ne bi mbenh mahön'a bu 'büh ra Pilato.

¹² Ne madín sahmi a ra Herodes a ra Pilato, pe nu ra pa a, bin amigoui büya.

Nu ra Pilato bi manda dí ho ra Jesús

¹³ Ne nu'a ra Pilato bi zon'dü yu ngurpa mbäjä ne'ü mi'da yá ngurpi yu judío.

¹⁴ Ne bi 'yëmbi:

—Guá sihü na ran 'yohü 'bäcua, ne gá xijü ra hyäte na. Pe xün ngu yün t'änni xtä ändä ne xinga n'da ra ts'oqui dá tñbä na, bi 'yêna.

15 Ne xinga gue'a ra Herodes bi ma xtán dɪnba n'da rá ts'oqui, ne bá penho ua mahon'a. Ne hin'yu 'be'a bi 'yot'na ran 'yohu gue dí nu ran dɛte.

16 Nuya, ga manda da 'bei ne nubaya ga thoŋo, bi 'yɛna.

17 Nguetho nu ra Pilato nzɛi di thø'a n'da ra ofádi 'bu i ja ram peti ran dɔbaxɟua.

18 Pɛ nu yu jɛ'i ɛmmɛ bi mbafi ne n'dat'a bi man u:

—Dami hyo na ran 'yohu, ne go gui thø'a ra Barrabás, bi 'yɛn'u.

19 Ne nu'a ra Barrabás, ra hyodu a, ne mi ofádi nguetho bi parpa yu jɛ'i din sɔhmbu ra ts'ut'abi.

20 Pɛ nu'a ra Pilato, ɛmmɛ min nde di thø'a ra Jesús, ne bi zɛpi din yɔhu yu jɛ'i mahon'a.

21 Pɛ nu'u yu jɛ'i ɛmmɛ i mbafi. Ne bi 'yɛn'u:

—Cuarpu ja ra pont'i, bi 'yɛn'u.

22 Ne ná hyundi buya, bi 'yɛn'na ra Pilato:

—'Be'a ní ts'oqui bi 'yot'na ra Jesús, xinga n'da ra ts'oqui xtá tɪnbá ngue dí nu ran dɛte, pe 'be da gua'a m'bei ga xocá buya, bi 'yɛn'a.

23 Pɛ man'da nts'edi bi mbah yu jɛ'i, ne n'dat'a bi ma ngue di cuarpu ja ra pont'i ra Jesús. Ne bi dɔha 'be'a a min nde buya.

24 Nguetho nu'a ra Pilato bi manda da t'ot'a 'be'a go i nde yu jɛ'i.

25 Go bi thø'a ra Barrabás, ngue bi man yu jɛ'i, madague'a ín ofádi a nam parpate ne ne'á in hodu. Pɛ nu'a ra Jesús, go bi dɔp'u yu jɛ'i da 'yørpe tengu mim bɛni da 'yørpe.

Nu ra Jesús bin cuarpu ja ra pont'i

26 Ne nubuya, bi ts'ixa ra Jesús bu ndehni. Ne bin c'athu n'da ran 'yohu, í Simón, ra mɛngu bu ra hnini Cirene, ngue ní mba bu ja ra hnini Jerusalén. Ne bi fent'i ne bin japi da duspa rá pont'i ra Jesús.

27 Ne n'dan nets'i yu jɛ'i bi den'na ra Jesús. Ne nu'u 'da yu xisu zom bu ní mba, i tu yú mbui 'be'a da t'ørpa ra Jesús.

28 Pɛ nu'a ra Jesús bi hyɛt'u ne bi 'yɛmp'u:

—Gyú zɔ xisuhu, ngue gyú mɛnguhu Jerusalén, o guí zomhu ngue ga tugá, pe man'da go gui zomhu nangu 'be'a gui nuschu, gyu mɛnguhu Jerusalén, ne ni t'uhnihu.

29 Nguetho da zøn ra pa xɔn u tho ran unbi guin nuhu. Ne him man gui samhbu u yu xisu him bi dɪn yú t'uhn, pɛgue guim bɛmhbu majapi u, nguetho ya njo'o yú t'uhn da nu'a ran unbi xɔn u tho tengu da nu ni t'uhnihu.

30 Ne da 'yɛn'i 'da: “Man'da xɔn ho 'bu xtan yot' yu t'øhø ne yu nyuni xtan gogbahu, xinda gue'bu ga thoqui ga nuhu ran unbi xɔn u tho,” da 'yɛn i 'da.

31 Ne gui pɔhmbu, nu'bu xɔn u tho ran unbi bi t'ørpa n'da ngue hin'yu rá ts'oqui, man'da xɔn u tho da t'ørpa u ja yú ts'oqui, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bu mi xih yu xisu i zoni.

32 Ne'u yoho yun 'yohu bi ts'its'i ngue 'darpu da thoŋu a ra Jesús. Pɛ gátho u yoho mi ja yú ts'oqui u.

33 Ne gátho bi zøm bu ja n'da ra nyuni t'ɛmbi ra yɔxmu. Guepu bi mba ma cuati bu ra Jesús ne'u yoho yun 'yohu. N'da a n'da bi guarpu ja yu pont'i.

34 Ne nu'a ra Jesús bi 'yɛna:

—Ma Ta'i, dami punba a i ørcá ya yu jɛ'i, nguetho hingui pɔdi 'be'a i øt'e, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ne nu'u yu dofai bi 'yot'a n'da ran tɔha to'o da gaxa rá pahni ra Jesús.

35 Ne mi hand thoŋo yu jɛ'i. Ne nu yú ngurpi, ɛmmɛ bi den thoŋo ne bi 'yɛna:

—Nun'u ran 'yohu bi pø'i 'da, i sá dim pøse ya gue'bu gue'a ra Cristo rá Thahni Ojɔ nu, bi 'yɛn'u.

36 Ne'u yu dofai ɛmmɛ bi denthoho ne di sáti di un'na ra vino xɔn ju, ɛmbi da zi a ra Jesús.

37 Ne bi 'yɛmbi:

—Nu'bu gue'e rá Hmuts'ut'abi yu judío, damim pøse 'bu, bi 'yɛn'u yu dofai.

38 Ne mán t'ot'i n'da ra xithe bu ja ra pont'i bu ja rá yɔ ra Jesús. Ne nt'ot'i bu: “Nuna rá Hmuts'ut'abi yu judío na.”

39 Ne nu'a n'da ran 'yohu mi cuat rá pont'i mi 'bápu nán ja rá hyo ra Jesús, bin sante thoŋo. Ne bi 'yɛna:

—Nu'bu majuani gue'e grá Cristo, hanja hin gám pøse, necá'be xqui pøc'be, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

40 Pɛ nu'a man'da ran 'yohu mi cuarpu buya, bi hecpa a bin sante ne bi 'yɛmbi:

—Ha xingui ts'u guí su Ojɔ, ne 'dat'a man unbiu, bi 'yɛna.

41 Pɛ nugui, ran dɛte rán sáui a dá øt'ui. Pɛ nuna ra Jesús, xingui ts'u ran ts'o bi 'yot'na, bi 'yɛmbi.

42 Pɛ nubuya, bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Dami bɛnc 'bu bin ja ni ts'edi ngue gui manda ua, bi 'yɛna.

43 Nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Majuani dí xi'a'i, ga sømmi nám pa ya bu mahɛts'i, bi 'yɛmbi.

Bi du ra Jesús

44 Pɛ nu'bu huxyadi, bim 'bexui gátho ra ximhái, asta gue'bu hyunde.

45 Ne nu'bu mim 'bexui, bin xengui nde ra 'bøt'e i ndam bu mbo ra danija.

46 Ne nu'a ra Jesús nts'edi bi mbafi, ne bi 'yɛna:

—Ma Ta i, dadí dá'a ma te ya, bi 'yɛna.

Ne 'bex bi du buya.

47 Ne nu ra hmudofai mi 'bápu, 'bu mi nu 'be'a bin ja, bi 'yɛspa Ojɔ, ne bi 'yɛnse:

—Majuani nunu ran 'yohu hin te mi ja ra ts'oqui, bi 'yɛna.

48 Ne gátho na ngu yu ja'i 'bäpü ngue yu nute, 'bä mi nu 'be'a bin ja, 'bex bi mba yá ngu, bi bëndumbäi ne bi hyonya thoho.

49 Pe nu'u yá amigo ra Jesús n'danni ts'u mi 'bäi. Ne'u 'da yu xisu mi ten'na ra Jesús 'bä mambá nexpü ja ra häi Galilea, gátho bi nu 'be'a bi t'örpa ra Jesús.

Bi t'ä'ara Jesús

50-51 Ne mi 'bä'a n'da ran 'yohu, í José, ra mengu bā ra hnini Arimatea, n'da rá hnini yu judío bā ra xequi Judea. Nu'a, ra hoc'ja'i a, ne mi hnumansu. Ne mi tøm' ra pa di manda ua rá ts'edi Ojä. N'da rá ngurpi yu judío a, pe hinga 'da'ingu bi bēmhbā u bi juq̄nba ra Jesús.

52 Ne nu'a ra José bi mba bā bí 'bāh ra Pilato ne bi 'yāp rá ngöc'yei ra Jesús ngue da 'yāgui.

53 Ne bi tong bā ja ra pont'i a ra Jesús. Ne bi mbantpa rá ja'i ra Jesús n'da ra hoc'bø't'e xun ho, ne bi gārpu ja n'da ra hyādo xinga n'dandj bi 'yo n'da ra du.

54 Ne nu'bā mi 'yāgui, gue'a ra pa din sä yu ja'i ngue da nu ra pa ran säya.

55 Ne nu'u yu xisu, mi ten'na ra Jesús 'bā xí nexpü ja ra häi Galilea, bi den'na ra José ne bi nu hapu bi jät'a ra Jesús, ne mi nu hapu an ja rá yā.

56 Ne nu yu xisu bi mba bāya, di hoc ra 'yēthi i yūman'u, ne ra aceite da gospa rá ja'i ra Jesús. Pe nu'bā mi mbä'a ra pa ran säya, bin säya tengu thoho bi mam bā ja yán t'ēdi.

24

Bi dāmbēni ra Jesús bā ja rán 'yāgui

1 Ne t'uxuditho ra pa ndomingo, nu'u yu xisu bi dux ra 'yēthi bi hoqui, ne bi mba bā ja ran 'yāgui ngue ra hyādo guerpü mi o ra Jesús.

2 Ne nu'bā mi zøm bā, bi nu, ya xí mba njnñni a ra do mi juaxpü ja ra hyādo.

3 Ne 'bex bi yarpü mbo, pe him bi dīm bā rá ja'i ra Jesús.

4 Ne nu'bā mi 'bāpü ne din 'yomfēni 'be'a bin ja, 'bex bim 'bāhmü yoho yám 'bēhni Ojä, mi he yá pahni di fēxni.

5 Ne nu'u yu xisu, emme bin su ne bi hyē't'u yun 'yohu. Ne bi 'yēmp'ü:

—Hanja gní hyomhbā ua n'da ran 'yohu i 'bāi, guecua ja ran 'yāgui.

6 Nu'a guí homhbā, bi ndants'a, njo'o ua a. Nde'bā guim bēmhbā a bi xi ahñ 'bā gám 'bāhmbā bā ja ra häi Galilea.

7 Ngue bi ma jatho da nu ran unbi, ne da mba ma dä bā 'bāh yu ts'om'bāi, ne da du bā ja ra pont'i, ne nu'bā ná hyu pa da dāmbēni, bi 'yēn'ahñ, bi 'yēn' yám 'bēhni Ojä.

8 Ne nu'u yu xisu bi bēm bāya 'be'a xí man'a ra Jesús.

9 Ne bi nexpü ja ran 'yāgui, bi mba bā 'bā'u 'de'ma'da yá xādi ra Jesús ne'u gátho mi'da, ne bi xi'u 'be'a bin ja bā ja ran 'yāgui.

10 Ne nu'u yu xisu, ra María Magdalena a n'da, ne ra Juana a man'da, ne ra María rá mbe ra Jacobo a man'da, ne'u mi'da min 'yohu gue' u bi xi'u yá xādi a ra Jesús 'be'a bi nu bā ja ran 'yāgui.

11 Pe nu'u yá xādi, him bi 'yēc'yei 'be'a bi man yu xisu, ne bi 'yēmbi bi bēñse 'be'a bi man'u.

12 Pe nu'a ra Pedro, bi mba n'dihi bā ja ran 'yāgui ne bi nu bā mbo. Ne bi nu mi 'bøntho bā ra 'bø't'e má mbant'i ra Jesús. Ne bi mbeng bā ja rá ngu bāya, bi hyonya thoho 'be'a bin ja.

Ra Jesús bin 'yohu bā 'yu 'da yá 'yēc'yei

13 Ne gue'a ra pa bi mba yoho yu 'yēc'yei bā ja ra hnini Emaús ngue hinga yatho, hyu ora tho ná 'yo.

14 Ne i mam bā ní mba 'be'a bin ja bā Jerusalén.

15 Ne gátho ná yā'u, bi zerpü 'yu a ra Jesús ne bin 'yohu.

16 Ne nu'u bi nu a, pe him bi bādi to'o a.

17 Ne nu'a ra Jesús bi 'yän'du:

—'Be'a guí mammi.

Ne nu'u yoho bim 'bāpü bāya, ne emme tu yá mbāi.

18 Ne nu'a n'da í Cleofas bi dāti, bi 'yēna:

—Masque høn'a zehē hin guí pādi 'be'a bin ja bā Jerusalén yu pa i ja bāya, bi 'yēmbi.

19 Nu'a ra Jesús bi 'yänni:

—'Be'a bin ja bā.

Ne bi xih pāya 'be'a bin ja, bi 'yēmbi:

—Nu ra Jesús, ra mengu Nazaret, n'da rá pøngahyā Ojä emme mi ja rá ts'edi, bi 'yøt' yun t'øt'e nuixte ne bi hoc yun zāman'u. Ne bi 'yøt' ran ho bā na nu Ojä, ne nu yu ja'i bi numansu a.

20 Ne nu'u yu ngurpa mbājä ne mi'da ma ngurpihu, bi dā'a ra Jesús bā 'bāh ra ts'ut'abi ngue da tho. Ne bi mba ma cuati bā ja ra pont'i bāya.

21 Ne nugāhe, dá bēmhbē gue'a da yānjū dyé ja'i israelgāhū, ne xtín jase ma ts'edi zehēhū mahøn'a. Pe ya ná hyu pa ya bi tho.

22-23 Pe nu'u 'da yu xisu ma mi 'yēc'yeihe, mán t'uxuditho bi mba bā ja rán 'yāgui, guerpü bí o ra Jesús, pe him bi dīm bā a, ne bá peng bā ja ra ngu bi xije 'be'a bi nu, ne bi man'u bi nu 'da yám 'bēhni Ojä mahēts'i, bi xifi i 'bā'a ra Jesús. Ne emme dadí hyonya thohe.

24 Pe nu'u 'da man 'yohe, bi mba bā ja ran 'yāgui ne ngutho bi man'u ngue hin'yū bā rá ja'i, bi 'yēn'u yu 'yēc'yei.

25 Pe nubāya, nu'a ra Jesús bi xi'u min 'yohu:

—Nu'auí, guí 'yāmbāiui ne xingui ts'u guí ēhya guí 'yēc'yeiui 'be'a gátho bi man yá pøngahyā Ojä.

²⁶ Nguetho gätho u bi ma jatho da nu ran unbi ra Cristo, gue'bu go bi gonhui rá ts'edi Oja, bi 'y'en'a ra Jesús.

²⁷ Ne nubaya, bi xi'u 'be'a gätho bi man yu pøngahya ngue din ja, ne 'be'a nam bøn'a nt'o'ti bu. Bi da'mi bu rá mbudi rá søcuq ra Moisés ne bi xifi gätho u mi'da yú søcuq Oja.

²⁸ Ne nu'bu mi ts'utho da zøm bu ní mba, nu ra Jesús bi 'yø'te tengu 'bu da thogui.

²⁹ Pe nu'u yoho min 'yohu bi zømmi din oxhu bu, nguetho bin de. Ne nu'a ra Jesús buya, bi gohmbu bu u.

³⁰ Ne nu'bu min sihmehu, nu ra Jesús bi hyac ra hme, ne bi un ra jamadi Oja, bi xeni, bi un'du mi 'buru buya.

³¹ 'Bexgue 'dahmantho bi badi to'o a ra Jesús tengu'bu ja bin zø yú dá. Pe nu'a ra Jesús 'bexque bim 'betho bu, him bi nu haru i mba.

³² Ne nu'u yoho bin yase u, bi 'y'en'u:

—Pe hanja hin dá pømmi 'bu män c'athu bu ja ra 'yu. Ha him bin johya ma mbuiui 'bu mi xicui 'be'a nam bøn'a rá m hma Oja, bin 'yemzexe u.

³³ 'Bex bi ndants'i, bi mbeng bu Jerusalén, ne bi di'm bu u 'de'ma'da ngue madim petihu mi'da yu ja'i.

³⁴ Ne emme madí johya u, ne i ma ngue bi ndants'i mahøn'a ra Hmu ne bin yäui ra Pedro.

³⁵ Pe nu'u bi zøhø ngue min 'yohu ra Jesús bu 'yu, bi xi'u mi'da 'be'a bi 'yørupu 'yu. Ne bi xi'u ngue gue'a i ba'a ngue bi xen ra hme ra Jesús.

Ra Jesús bin yuse bu 'buh yú xädi

³⁶ Ne nu'bu gätho na ya'u yu xädi, ya xi 'bäru ra Jesús 'bu mi nu. Ne bi zengua u, bi 'y'embi:

—Gan johyahu.

³⁷ Ne emme bin su, bi bēni gue i nu n'da ran dahi, ngue him majuani.

³⁸ Pe nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Hanja ngue in jabu nin 'yomfēnihu, ne hingui sä gui 'yēc'yēigahu.

³⁹ Dami hyētcahu, ne guin nuhu ma 'ye ne ma gua, ne gui nuhu ngue gueczehēgä. Dami thäqui, janangue da zä gui pømmbu ngue i ja a ma ngøc'yēi. Pe nu'a n'da ran dahi tengu guim bēmhu, hinguin 'youi rá ngøc'yēi a, bi 'y'en'a ra Jesús.

⁴⁰ Ne nubaya, bi 'yut'u yú 'ye ne yú gua.

⁴¹ Pe guexta'a him 'bexque bi 'yēc'yēi nguetho bi hyonya thoho, ne xin di johya u. Nu ra Jesús buya, bi 'yäpi 'be'a da zi.

⁴² 'Bex bi un'na n'da xequi ra huq.

⁴³ Bi hyam buya ne bi za, ne gätho yu ja'i mi 'buru bi nu.

⁴⁴ Ne nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Nuya bin ja 'be'a gätho dá xi ahü 'bu mám 'buhmbu. Ya dá xi ahü gue din ja a nt'o'ti bu ja yün t'ēdi ra Moisés, neru ja yú søcuq

yu pøngahya, ne'a nt'o'ti bu ja yu thuhu, yu salmo, ne ya bin ja, bi 'y'en'a ra Jesús.

⁴⁵ Nu ra Jesús buya, bi xocpa yän 'yomfēni ngue da zä da ba'u 'be'a nam bøn'a rá m Hman Oja.

⁴⁶ Ne bi 'yemp'u:

—Nt'o'ti bu ja rá m Hman Oja gue da nu ran unbi ra Cristo, ne da tho, ne ná hyu pa da dambēni.

⁴⁷ Ne nt'o'ti bu ngue dí mburu Jerusalén da hman ran ho ma'da'yo, ne gätho ná ngūni ra ximhäi, ne da sih yu ja'i di päh yän 'yomfēni ne da mba ma punbi yú ts'oqui, ngue nangue rá thuhu ra Cristo.

⁴⁸ Nu ahü, sä guim mamhu majuani ran ho ma'da'yo, nguetho gá nuhu 'be'a gätho bin ja.

⁴⁹ Ne gua pēn 'nahü rá Hogandahi Oja bi mam ma Ta di 'da ahü. Pe jatho gui tømhu ua Jerusalén, gue'bu go bá ēh mahēts'i rá ts'edi gan 'yohu, bi 'y'en'a ra Jesús, bi 'yem'bu min yahu yú xädi.

Bi ndex mahēts'i ra Jesús

⁵⁰ Nu'bu mi gua'a bi man ra Jesús, bi zix u yú xädi bu ja ra 'yu ní mba bu Betania, ne gueru bi 'ua'ts' yú 'ye ne bi jarp'u buya.

⁵¹ Pe nubaya bi zøru u yú xädi ne bi ndex mahēts'i.

⁵² Ne gätho u mi 'bäru bi 'yēspi ne emme bin johya yu mbui u. Ne bi mbeng bu Jerusalén buya.

⁵³ Ne gätho yu pa bin de bu ja ra danija, mi numansu Oja ne bi un ra jamadi Oja bu. Ne hōnt'a dí xi'a ya.

Xuua Ran ho ma'da'yo bi 'yo't'a ra Xuua rá xädi ra Jesús, ne xin rá 'bäiui a

Nu'a ra Cristo t'ëmbi ram Hma

¹ Nu'a ra Cristo tengu'bu ram hma nguetho di jaju ga pämbu Ojä a. Ne ya xmi 'bu 'bu hin te mí ja ra ximhäi, ne i 'bähmi Ojä a, ne nu'a Ojä a.

² Ne gue'a mí 'bähmi Ojä 'bu rá mbüdi thoho.

³ Gätho bi 'yot'e 'be'a i ja. Nu'bu hin xtá 'yot'a, hin te di ja 'bu.

⁴ I jase rá te, ne gue'a ní ja yú te u yu jä'i, ngue di 'yomfënip yú mbüi u.

⁵ Janangue'a nu'a tengu ran nequi di yorpu ja ra 'bexui. Pe nu'a ra 'bexui hin da zä di huë't'a ran nequi.

⁶ Nu Ojä bi huahna n'da ran 'yohu gue'a ra Xuua Nxixyq a.

⁷ Nu'a ra Xuua Nxixyq bi thahni da ma nangue'a ran nequi majuani, ndepe gätho da 'yëc'yei ran nequi yu jä'i, nangue'a bi man'a ra Xuua.

⁸ Pe nu'a ra Xuua Nxixyq hinga gue'a ran nequi a, pe bi ma nangue'a ran nequi.

⁹ Nu'a ran nequi majuani, bá çcua ja ra ximhäi, ndepe gätho din ja ran nequi yu mbüi yu jä'i.

¹⁰ Nu'a ran nequi majuani bi 'yot' ra ximhäi, ne bim 'bücua, pe nu yu jä'i ua ja ra ximhäi him bi bädi gue gue'a.

¹¹ Í zöcua dí 'bähmbe ngue ma mængugähe a. Pe xän ngu u him bi 'yömanho a.

¹² Pe gätho to'o bi zim bu mbo yú mbüi a ra Cristo, ne bi 'yëc'yei gue yú yante a, gue'a í zä bi xänd mahön'a Ojä u ngue bi 'yot'e yú t'ähni zehë u.

¹³ Pe nu'bu bi xänd mahön'a Ojä n'da, hinguin ja tengu'bu xam 'bu a n'da ra 'uere, ngue bi ndese yu jä'i ne nangue yú jä'i zehë, pe bim 'bui mahön'a nangue Ojä.

¹⁴ Ne nu'a tengu'bu ram hma bin jä'i a, ne mí 'bähmbe a. Ne dá nuhe rá nuixte nguetho rá 'dats'ünt' u Ojä a, hin hapu i se a rá mate, ne gätho majuani bi ma.

¹⁵ Nu'a ra Xuua Nxixyq bim pøngahyq nangue'a. Ne ts'edi bi ma bi 'yëna:

—Nuna guehna dá mangä 'bu má xi ahü, m'bëjua ba èhe, pe man'da nuixte xinda guecä, nguetho ya xmi 'bu 'bu rá mbüdi thoho, ne hin'na gä, mí èngä, bi 'yën'a ra Xuua Nxixyq.

¹⁶ Ne gätho gahu dyu 'yëc'yeihü, dá hambahü rá mate xän ndoho, ne thocua thoho di 'daju man'da rá mate.

¹⁷ Nu ra Moisés bi xängahu yän t'ëdi Ojä. Pe nu ra Jesucristo bi 'daju rá mate ngue majuani dí zingdahü Ojä a.

¹⁸ Njo'o n'da ra jä'i da zä da nu Ojä ngue xtäm buse, hinda hont'a rá 'dats'ünt' u dim päseui a rá Ta, ne gue'a bi jaju dá pämbu a.

Ra Xuua Nxixyq bi ma to'o a

¹⁹ Nu' u ma ngurpihe dyu judiohe dyu israelhe ngue mí 'bäpu ja ra dähniini Jerusalén, bi mba u 'da yu mbäjä ne' u 'da yäm fäts'ihü, bi zøm bu 'buh ra Xuua Nxixyq da 'yänni to'o a.

²⁰ Ne nu'a bin juanni, him bin çöni, ne bi 'yëna:

—Hinga guecä dra Cristo gue xü huand Ojä, bi 'yën'a.

²¹ Ne bi t'änni mahön'a:

—To'o e, ha gue'e gra Elías.

—Hin'na, hinga guecä, bi 'yën'a.

—Ha gue'e gra pøngahyq bi man ra Moisés gue ba èhe.

Ne bi dät:

—Hin'na, bi 'yëntho.

²² Ne bi t'änni mahön'a:

—To'o e. Xije. Nu'bu guu xije ne da zä ga xihmbe u bá pøngähe büya.

²³ Ne bi dät'a ra Xuua Nxixyq büya:

—Nugä guecä bi man ra pøngahyq Isaías 'bu mí ma: “Dim 'bu a n'da dim 'bäpu ma'ueni ra hnini, ne ts'edi da ma di hoc yú mbüi yu jä'i gue da 'yömanho ra Hmu 'bu bi zøhø,” bi 'yën'a ra Isaías, bi 'yën'a ra Xuua Nxixyq.

²⁴ Ne nu' u bi zøm bu, yäm 'behni yu fariseo u.

²⁵ Ne bi t'ëmp'a ra Xuua:

—Hanja gnü 'yot' ran xixyq 'bu hinga gue'e grä Cristo, xinga gue'e grä Elías, xinga gue'e man'da ra pøngahyq bi man ra Moisés.

²⁶ Nu'a ra Xuua büya bi dät' u, bi 'yëna:

—Nugä, ra dehe thoho ná xixyqba yu jä'i, pegue i 'bä inde n'da ran 'yohu ua di 'bähmbu, ngue hin guí pämbu 'be'a di 'yët'ui a.

²⁷ Nuna guehna dá mangä ngue m'bëjua di dämp' rá 'bëfi, pe man'da nuixte xinda guecä, janangue'a hin dí säcä tengu a, bi 'yën'a ra Xuua Nxixyq.

²⁸ Ne guehya gätho yän t'änni bi hman bu ja ra xëqui Betábara, n'danguadi ra dätthe Jordán, guepu bi 'yot' ran xixyq ra Xuua.

Tengu ra t'udë'yo ra Cristo

²⁹ Nu'bu mi hyats'i, nu ra Xuua Nxixyq bi nu ba epu ra Jesús, ne bi 'yëmp' u mí 'bähmbu bu:

—Dami hyanthü ya, tengu'bu ra t'udë'yo, nguetho bi zänba Ojä dim 'bøts'e zehë, gue di hocpa yú ts'oqui yu jä'i 'bücua ja ra ximhäi.

³⁰ Nunü guehnu mí m mangä nu 'bu má èngä: “Ba è a n'da ran 'yohu m'bëjua, nu'a man'da nuixte xinda guecä, nguetho ya xmi 'bu 'bu rá mbüdi thoho, ne hin'na gä.”

³¹ Ne nugä him mí paçä to'o a t'ẽmbi ra Cristo. Pẽ bi siqui ga xixyã ahu nanguẽ ra dehe, ngue gui paõmbũ to'o a ni yañtehu, ma mi israel ahu, bi 'yẽna.

³² Ne bi ma majuãni ra Xuua Nxixyã, bi 'yẽna:

—Dá nugä rá Hogandãhi Ojã bá çãh mahẽts'i, tengu n'da ra t'azũ, ne bi gohmi ra Jesús 'bũ má õrpa ran xixyã.

³³ Ja dá paçã buya ngue gue'a. Nguetho nu Ojã ngue bi xiqui ga õt' ran xixyã nanguẽ ra dehe, ne bi xiqui: “Nu'bũ guin nu ma Hogandãhi da gãi ne da gohmi n'da ran 'yohũ, gui paði ngue gue'a di un ma Hogandãhi yũ ja'i,” bi 'yẽngui.

³⁴ Ne gue'a dá nugã a buya, jananguẽ díim mangã: “Guehna rá Ts'ant'ũ Ojã na,” dí ẽngã, bi 'yẽn'a ra Xuua Nxixyã.

Yũ mbudi yũ xãdi ra Jesús

³⁵ Xõ man'dapa buya mi yo'be mi 'bãhmbe ra Xuua Nxixyã yũ xãdigã'be a.

³⁶ Nu ra Xuua Nxixyã buya bi hyandi ngue 'yo bũ ra Jesús, ne bi 'yẽnc'be:

—Dami nuui ya ra t'ãde'yo ngue'a ráim 'behni Ojã, bi 'yẽna.

³⁷ Nu'bũ má õ'be a bi ma, dá ten'be ra Jesús.
³⁸ Ne nu'a ra Jesús bin yẽ 'bũ má ten'be ne bi 'yãnga'be:

—'Be'a guí hommi, bi 'yẽnc'be.

Ne dá an'be a:

—Rabí, nde da ma, xãnbate i, hapũ guí 'bũi.

³⁹ Ne bi xic'be ra Jesús:

—Ga mbãhá gua nuui bũ dí 'bucã.

Dá mbãhmbe buya ne dá nu'be hapũ mi 'bũi. Ne man'da ora dãm 'bũ'be bũ 'bũ má sømhbe bũ, nguetho mbe goho nde 'bũ má sømhbe bũ.

⁴⁰ Ne nu'a man'da gue min 'yohe 'bũ mi xic'be ra Xuua Nxixyã ga ten'be ra Jesús, ra Andrés a, rán 'yohũ ra Simõn Pedro.

⁴¹ Nuna ra Andrés 'bex bi mba bá xi a rán 'yohũ.

—Ya dá ãim'be ra Mesías, bi 'yẽna. Nu'a nde da ma rá Thahni Ojã a, ngue gue'a ra Cristo a.

⁴² Ne nu ra Andrés buya, bi zix'a ra Simõn guerũ bí 'bã a ra Jesús. Ne nu ra Jesús 'bũ min nu, bi 'yẽmbi:

—Nu'i gra Simõn rá ts'ant'ũ i ra Jonás. Nuya ga xi a man'da ni thuhu ga hut'a ra Cefas, n'dat'a ra Pedro gue nde da ma, ra do.

Ra Jesús bi zon'na ra Felipe ne ra Natanael

⁴³ Xõ man'dapa mahõn'a buya bi bẽn a ra Jesús da mba bũ ra hái Galilea. Ne nu'bũ má mbãhmbe bin ãimmi ra Felipe.

—Dami tengui, bi 'yẽmp'a.

⁴⁴ Nuna ra Felipe ra mangu bũ Betsaida, ne ra Andrés, ne ra Pedro.

⁴⁵ Ne nu'bũ mi mba ra Felipe ne bi ãin'a ra Natanael, bi 'yẽmbi:

—Ya dá ãingãhe a gue mi hmam bũ ja rá søcuã ra Moisés, ne pũ ja yũ søcuã yũ põngahyã Ojã mi hma, ne gue'a ra Jesús ra mangu Nazaret, rá ts'ant'ũ ra José, bi 'yẽn'a.

⁴⁶ Nu ra Natanael buya bi 'yẽna:

—Hague dán zã di nequi n'da ra hocjã'i bũ Nazaret.

Nu ra Felipe buya bi 'yẽmp'a:

—Ga mbe gua nuse.

⁴⁷ Ne nu'bũ min nu ra Jesús gue ba epũ ra Natanael, bi 'yẽnje bũ mi 'bãhmbe:

—Dami nuhũ nũ ran 'yohũ ba ẽhnũ ya, gue rán sãui njuãntho da t'ẽmbi ra israel, nguetho hingui yoho rán 'yomfẽni, bi 'yẽna.

⁴⁸ Bi 'yẽn'a ra Natanael buya:

—Hanja guí paði gue hingui yoho man 'yomfẽnigã ne njãm'bũ gã nuguí, bi 'yẽna.

Nu ra Jesús bi 'yẽmp'a:

—Nu'bũ hin ni zo a ra Felipe, dí paði 'be'a gnãm bẽm 'bũ gmi hupũ ja ra za, bi 'yẽmp'a.

⁴⁹ Nu ra Natanael buya bi 'yẽmp'a:

—Ma Hmu i, rá Ts'ant'ũ i Ojã, gue'e bi zãn'na Ojã gam hmuts'at'abi nanguecãhe dyũ israelhũ, dyũ judiohũ.

⁵⁰ Nu'a ra Jesús bi 'yẽmp'a:

—Ha gue'a guí 'yẽc'yeigã a dá xi i, gue'bũ má xi i: “Dí paði 'be'a gnãm bẽm 'bũ gmi hupũ ja ra za.” Pẽ man'da nuixte guin nu 'bũ m'bejua xinda guehna dá xi i.

⁵¹ Nguetho majuãni dí xi i, guin nuhũ da xoh mahẽts'i, ngue guin nuhũ yãm 'behni Ojã ba çãh mahẽts'i, ne da zõpũ hapũ gã dan 'yogã, ne da ndets'e, gue guecã dán ja'igã ua ja ra ximhãi, bi 'yẽn a ra Jesús.

2

N'da ran thãti bin ja bũ Canã

¹ Ne nu'bũ mí tho'a nyopa buya bin ja n'da ra dãnts'ihme 'bũ mín thãta n'da ra ts'ant'ũ bũ Canã ra hái Galilea. Ne bi zõm bũ rá mbe ra Jesús, bi mbãx'ũ bi hoc ran ts'ihme.

² Ne ra Jesús necãhe yã xãdigãhe bi ts'oncahe bũ ja ran ts'ihme.

³ Ne nu'bũ min theh ra guí'uva dá sihe, bi 'yẽn'a rá mbe ra Jesús:

—Bin the'a ra guí'uva, bi 'yẽmp'a ra Jesús.

⁴ Bi dã'a ra Jesús buya:

—Ma mbe i, 'be gãm bẽnse 'be'a ga õt'ã, nguetho hinga na søn ra ora ga õt'a n'da ran t'õt'e nuixte, bi 'yẽmp'a rá mbe.

⁵ Ne nu'a rá mbe ra Jesús buya bi xi ỹ yũ 'yẽhe 'bũpũ:

—Hõnt'a go 'be'a da xi ahu ra Jesús, dami 'yõthũ, bi 'yẽna.

⁶ Ne mí hõpũ 'dato yũ xaro ngue yũ do, mbe goho 'dãte litro i hãt'ũ. Nguetho i ja ran t'ẽdi ma mi judiohe gue i jatho ãin xat'ye.

⁷ Ne nu'bũ mí zõn ra ora bi man ra Jesús, bi xi ỹ yũ 'yẽhe 'bũpũ:

—Dami yus'hũ yũ xaro nanguẽ ra dehe.

—Ne bi yus' pũya.

⁸ Nε bi 'yεmbi mahø'n'a:

—Dami 'yá i ts'u ra dehe nε gui un'na ra ngurpa 'yεhe, bi 'yεna.

Nε bi un baya.

⁹ Nε nu'bu mí zä a ra ngurpa 'yεhe gue xín gui'uva a ra dehe, bi zä mancahi. Pε him bi baði haru bi nequi, pε nu yu 'yεhe gue bi 'yá a ra dehe mi pa u. Janangue'a nu ra ngurpa 'yεhe bi ma bá ts'i a ra ts'ant'u da 'yänni nangue ra gui'uva, gue nu'a ra ts'ant'u go din thati.

¹⁰ Nε bi t'εmp'a:

—Pε hanja 'be bin niya u yu ja'i, gá un'na ra gui'uva xun cahi, nε hinga gue'a zai øt' yu ja'i a. Pε zai rá mbädi thoho di un a xun cahi bu ja n'da ran ts'ihme, nε nu'bu bin niya yu ja'i din t'un'na hin ε ho, bi 'yεn'a ra ngurpa 'yεhe. Nε xinga gue'a mí pa a.

¹¹ Nε guehna rá mbädi ran t'øt'e nuixte bi 'yøt' ra Jesús bu Caná ra häi Galilea, gue bi 'yuh rá ts'edi. Nε man'da dá εc'yεihe baya yá xädigähe a.

¹² M'bejua baya dá mbähmbe ra Jesús bu ra hnini Capernaum, nε rá mbe nε yän 'yohu. Pε hinga nya'a dám 'bähmbe bu.

Ra Jesús bi mbax't'a ra danija

¹³ Dá mbähmbe ra Jesús bu Jerusalén 'bu ma guepu dá dät' ra pa mahøn'a ran dābaxjua gue 'bu mi hyo ra t'udε'yo bu Egipto mam bombøtahe.

¹⁴ Nε nu'bu mí yarpu mbo má mbä't'i ra danija, bi nu ngue 'buru yu mbändani nε yu mbäde'yo nε yu mbäts'aha mim pä bu. Nε mí 'buru u yu pāmbeti øt' yá 'befi bu.

¹⁵ Nε bi 'yøt'a n'da ran fεi gue ra xahi gue i dex'u yu mbä. Nε gätho bi hyøn a thi yu mbä nε yän dani nε yá dε'yo. Nε bi 'uεnba yu mbeti yu pāmbeti, bi ndønba yá mεxa.

¹⁶ Nε bi t'εmp'u yu mbäts'aha:

—Ní mbähä, dami six ni dojahu. Hingui sä gui 'yøthu ra nguntäi ua rá ngu ma Ta, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹⁷ Nε 'bex dá bεmhbe a män t'øt'i ja rá t'ohni Oja: “Çna da guah ma mbai nangue ra dumbai 'bu má nu a ni ngu, nguetho εmme dín ndepe xtán hotho bu,” bi 'yεmp a rá Ta ra Cristo, bi 'yεn rá t'ohni.

¹⁸ Nu'u ma ngurpihe dyu judiohe bi 'yän baya, nε bi 'yεmbi:

—'Be'a ní hmεpya gui 'yurcahe ya, n'dahma da zä ga pāmhbe 'bu i ja nin t'εdi gui 'yøt'a gá 'yøt' ya, gue gá hyøn a thi yu mbä, bi 'yεn'a.

¹⁹ Nu ra Jesús bi dät'u:

—Ga xi ahü ra hmεpya gá 'yāju. Nu'bu gui xothu ra nijä ua, nε hyupa thoho dá høh mahøn'a, bi 'yεmp'u.

²⁰ Bi 'yεn'u ma ngurpihe baya:

—Pε yote ma 'dato njeja án guahna ra nijä, nε gui çna, nhyupa thoho gdí hyøh mahøn'a, bi 'yεn'a.

²¹ Pε nu'a ra nijä bi man a ra Jesús, bi ma nangue rá ngøc'yεi zεhe.

²² Nu'bu mí zøn ra ora bi du nε bi dāmbçni, 'bexgue dá bεmhbe 'be'a xí man'a, nε man'da dá pāmhbe majuani a bi man rá t'ohni Oja nε yäm hman ra Jesús.

Gätho i pqse ra Jesús

²³ Nε nu'bu mám 'bähmbe bu Jerusalén, gue'u yu pa ran dābaxjua, xun ngu çna bi 'yεc'yεi ra Jesús 'bu mín nu yan t'øt'e nuixte bi 'yøpu.

²⁴ Pε nu'a ra Jesús hinga gätho bi xi u 'be'a mímbçni, nguetho bi baði 'be'a di ja yä mbai gätho yu ja'i, bi baði hin da 'yømanho u.

²⁵ Nε hinga hñehi tho da sih ra Jesús 'be'a im bçn yu ja'i nguetho ya i pa a ra Jesús 'be'a di ja yä mbai.

3

Bin yqui ra Jesús a ra Nicodemo

¹ Mí 'bu a n'da ran 'yohu, n'da ra fariseo, gue'u min çhya da 'yøt' yän t'εdi Oja, i Nicodemo a. Nu'a n'da rá ngurpi ma mi-judiohe.

² N'da ra xui bi zøm bu 'bah ra Jesús, nε bi 'yεmbi:

—Xänbate i, dí pāmhbe Oja bi zän'ni i gui xāngahe, nguetho hin xtán zä xqui 'yøt' yan t'øt'e nuixte 'bu hin di zε a Oja, bi 'yεna.

³ Nu ra Jesús bi dādi, bi 'yεmp'a:

—Majuani dí xi a i, nu'a hin dim 'bai ma'da'yo, hin da zä da yarpu di manda Oja, bi 'yεmbi.

⁴ Nu ra Nicodemo bi 'yεm baya:

—Hague dán zä dim 'bai ma'da'yo n'da gue'bu xun dāc'yεi n'da. Ha da zä da yat' mahøn'a bu ja rá mbai rá mbe nε dim 'bai mahøn'a.

⁵ Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Majuani dí xi a i, gue nu'a to'o him bim 'bai ma'da'yo nangue ra dehe nε rá Hogandāhi Oja, hin da zä da yarpu di manda Oja.

⁶ Nguetho nu'bu din xänd yu ja'i, xø yu ja'itho yá t'ähni, pε nu'u di xänd rá Hogandāhi Oja, gue'u i ja rá te Oja bu ja yá mbai u.

⁷ Janangue'a o gadi hyonya thoho a dí xi a i, jatho gam 'bai ma'da'yo.

⁸ Nε tengu ran dāhi i 'yo hønba go haru in nde, nε gui øde di hi, pε hin gui paði haru ní 'yεhe o haru ní mba. Njaba i øt' rá Hogandāhi Oja 'bu bi xänd mahøn'a n'da, hingam 'batho ha bin ja 'bu mí un ra 'da'yote, pε mfaði ngue i ja a, bi 'yεn a ra Jesús.

⁹ —Hín dí paði 'be'a nam bøn a gui man ya, bi 'yεn'a ra Nicodemo.

¹⁰ Nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Nu'i grá xánbate, zai guí xánba rám Hman Ojã ñ ma mi israelhã, hanja hin guí pãdi 'be'a dí xi a i.

¹¹ Majuãni dí xi i, díim mangã a dí pãcã, ñe díim ma majuãni 'be'a xtã nugã, pẽ hin guí hãmhã mam hmangã.

¹² Dã xi' a rá 'befi Ojã i øt' ua ja ra ximhã, pẽ hin gá 'yẽc' yei. Pẽ dami 'yẽc' yei a, janangue' a da zã ga xi i 'be'a rán 'yomfẽnĩ Ojã, ngue 'bepũ ní ñequi rá 'befi i øt' ua.

¹³ Ñe hõngdã da zã ga mangã ua a, nguetho drã mængugã bũ mahẽts'i ñe bá ẽcã bũ, guecã ngue dán ja'igã ua ja ra ximhã. Ñe njo'o man'da ra ja'ĩ ngue bi yat mahẽts'i ñe bá pengui ngue da mangua 'be'a øt' Ojã.

¹⁴ Ñe tengu thoho bi 'yot' ra Moisés, gue bi cuarpu magãts'i n'da ra pozã nt'øt'e ra t'ẽgui, nu'bũ mín 'yo bũ ja ra uhã, ngutho jatho dín jacã dín cuarcã magãts'i, guecã gue dán ja'igã ua ja ra ximhã.

¹⁵ Ñe nu'bũ bin jacã tengu a, ñe hõnt'a go to'o da 'yẽc' yei 'be'a dá tugã bũ, hin da nu ran ãmbi mazã, pẽgue dín ja ra 'da'yote mazã, bi 'yẽn a ra Jesús, bi 'yẽmp'a ra Nicodemo.

Ojã di huẽc'ũ 'bũcua ja ra ximhã

¹⁶ Nguetho ẽmmẽ di huẽgãhũ Ojã gue dí 'bũhmbũ ua ja ra ximhã. Janangue'a bi 'dajũ rá 'dats'ant'ũ ñgue ma yãntehũ, n'damhã hin da nu ran ãmbi mazã to'o gãtho di dãp rá mbũ a, pẽgue dín t'un ra 'da'yote mazã.

¹⁷ Nguetho in ñde Ojã da yãnjũ guejũ dí 'bũhmbũ ua ja ra ximhã, ñe hingui ñde di 'dajũ rá muui ma ts'oquiũ, ñe gue'a bí mbenhua rá Ts'ant'ũ ua ja ra ximhã a.

¹⁸ Ñe nu'a to'o di dãp rá mbũ a rá Ts'ant'ũ Ojã, hin da nu a rá muui yã ts'oqui. Pẽ nu'a to'o hin di dãp rá mbũ a, pẽ guehã da nu a xí ts'ãmbi da nu nangue yã ts'oqui, nguetho hingui ẽc'yei a rá 'dats'ant'ũ Ojã.

¹⁹ Ñe gue'a bí mben Ojã ran ñequi ua ja ra ximhã, gue ní ñequi 'be'a di ho yũ ja'ĩ. Nu'ũ to di ho ra 'bexui hingui sãm bũ ja ran ñequi, nguetho øt' ran ts'o. Mfãdi xãn ho dín ãnba ã.

²⁰ Nguetho gãtho ã i øt' ran ts'o hin di ho ran ñequi, ñe hingui sãm bũ ja ran ñequi, ñgue i su hin da hnumãho 'be'a øt'ũ.

²¹ Pẽ nu yũ ja'ĩ i honi da 'yot'a ran ho, i pa bũ ja ran ñequi, n'dahã da hnu gue gue'a Ojã di ze ã da 'yot' ran ho.

Nu ra Xuua Nxixyã bi ma mahõn'a nangue ra Jesús

²² M'bẽjua dá mbãhmbẽ ra Jesús dyũ xãdihe, dá mbãhmbẽ bũ ja ra hãĩ Judea, ñe dãm 'bãhmbẽ bũ 'da yũ pa ñe dá xixyãbahe yũ ja'ĩ bũ.

²³ Ñe'a ra Xuua Nxixyã mí øt' ran xixyã bũ Enõn 'darpu ra xẽqui Salim, nguetho xãn ngu yũ mbøthe i pøpũ,

²⁴ ñgue'bũ hin ní jot' a fãdi ra Xuua Nxixyã.

²⁵ Bin junthũ 'da ã yũ mijudíõhũ ã yũ xãdi ra Xuua, gue bi bẽnĩ man'da di muui rán xixyã i øt' a ra Jesús.

²⁶ Bi zõm bũ 'bã'a ra Xuua Nxixyã ã yũ xãdi bũya, ñe bi 'yẽmbi:

—Xãnbate i, nu'a ran 'yohũ gmín 'youi bũ 'danguadi ra dãthe Jordán, gue gá xije to'o a, pẽ nuya i øt' ran xixyã, ñe gãtho yũ ja'ĩ i tenni.

²⁷ Nu ra Xuua Nxixyã bũya bi 'yẽmp'ũ:

—Guesẽ Ojã bi zãnni hangu nangu ra 'befi n'da ngu n'da ñgue da zã da 'yot'a n'da.

²⁸ Nu'ehũ guí pãhmbũ 'be'a gãtho dãm mangã gue dá xi ahũ, hinga guecã drã Cristo, pẽ nugã bãm 'bet'ogã, gue dá xih yũ ja'ĩ dín sã da ñen ra Cristo.

²⁹ Tengu'bũ n'da ra hmute dín thãti, da ñen'ã rá ndø. Ñe nu'a rá amigo a ran 'yohũ bin thãti, i 'bãpũ i ø'a i ma, ñe di johya gue i ten'ã rá ndø a ra hmute. Dín jadã bũya, dadín johyagã 'bũ dín nu i ten yũ ja'ĩ a ra Jesús.

³⁰ Nu'a ra Jesús jatho da dãha gue nugã, pẽ nugã jatho ga 'becã, bi 'yẽn a ra Xuua Nxixyã.

Bí 'yẽh mahẽts'i ra Jesús

³¹ Nguetho nu'a ra Jesús bá ẽh mahẽts'i, man'da nuixte a xinda gue ã gãthoghã. Pẽ nujũ dãm 'bũhmbũ nangue yũ ja'ĩ ua ja ra ximhã, dyũ mænguhũ ua ja ra ximhã, ñe hinga gãtho da zã ga pãhmbũ, hõnt'a 'be'a da zã da bã'a n'da ua ja ra ximhã. Pẽ nu'a bá ẽh mahẽts'i man'da xãn ho ñgue gãtho mi'da,

³² Ñe im ma 'be'a bi nu bũ ñe 'be'a bi 'yõrpu. Pẽ hingui ngu bi hyãnba rãm hman a.

³³ Nu'a to'o bi hyãnba rãm hma, bi bãdi majuãni bi man Ojã ñgue gue'a rá Ts'ant'ũ a.

³⁴ Nguetho bá pẽnh Ojã a, ñe guesẽ Ojã i yã 'bũ i yã a, nguetho nte di 'beh rá Hogandãhi Ojã a.

³⁵ Nu'a ra Ta ẽmmẽ in numanho rá Ts'ant'ũ, janangue'a bi un ran t'ẽdi gãtho di manda rá 'befi.

³⁶ Nu'a to'o i ẽc'yei rá Ts'ant'ũ Ojã ya i ja ra 'da'yote mazã, pẽ nu'a hingui ẽc'yei rá Ts'ant'ũ Ojã, hin da nu ra te pẽ guexta'a da nu rá cue Ojã mí ja da nu, ñe gãtho yũ pa mazã.

4

Nu ra Jesús bi 'yãp ra dehe ra xisu bũ Samaria

¹ Ñe nubũya nu yũ fariseo bi 'yø a man yũ ja'ĩ ñgue man'da xãn ngu i ten ra Jesús ñe man'da xãn ngu di xixyãbi, xinda gue'a ra Xuua Nxixyã.

² Pẽ nu ra Jesús him bi 'yõzẽhe ran xixyã, pẽ hõngdãhe yũ xãdigãhe dá øthe ran xixyã.

³ Ñe nu'bũ mi bã'a ra Jesús 'be'a mi 'yø ã yũ fariseo, bi bẽnĩ da 'uetho, ñgue hin da bẽn yũ fariseo dín sãhmi ra Xuua. Bi bõm bũ ja ra hãĩ Judea bũya, ñe dá mbãhmbẽ mahõn'a bũ ra hãĩ Galilea.

4 Pɛ guemhma bá thohmbe bɛ ja ra häi Samaria.

5 Nɛ nu'bu má thohmbe bɛ, dá sɔmhbe bɛ ja ra hnini Sicar, mbɛ hántho ra xɛqui bi un'a ra Jacob, bi un'na ra José rá ts'ant'á.

6 I jabu n'da ra pozo ra dehe gue bi 'yɔt'a ra Jacob maya'bu. Nɛ guerpɛ bin säya ts'á ra Jesús, nguetho bi yäh ra 'yu. Mbɛ huxhyadi 'bu má sɔmhbe bɛ.

7 Nɛ bi zɔm bɛ n'da ra xisu ra mɛngu Samaria, da gux ra dehe. Bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Daqui ts'á ni dehe, ga sigä ts'á, bi 'yɛmp'a.

8 Nɛ gátho gähe dyɛ xädigähe xtá sohmbe bɛ ra Jesús, nɛ dá cɔthe bɛ ja ra hnini ga tämhbe 'be'a gátho ga sihe.

9 Nu'a ra xisu bi 'yɛna:

—Hanja gní zoqui nɛ guí äc ra dehe, nguetho nu'i grá judío, nɛ nugä drá mɛngu Samaria, bi 'yɛmbi.

Ngubɛ bi man ra xisu nguetho nu ma mijudíohe hinguin zomanho yɛ mɛngu bɛ Samaria.

10 Nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu'bu xquí pɛ a rá mate Ojɔ n de di 'da'i, nɛ'bu xquí pɛqui to'ogui gue di ä'a ra dehe, xquí 'yác ra dehe di un ra te, nɛ nugä xcá 'da'a 'bu, bi 'yɛna.

11 Nɛ nu ra xisu bi 'yɛna:

—Nu'i grán 'yohɛ, hin'yɛ nin juxthe, nɛ xɛn hɛ ua po na ra dehe. Нару ja a ra dehe di un ra te guím ma.

12 Pɛ nu mam bombɔtahɛ ra Jacob bi zi ra dehe i po ua nɛ ɛ gátho yú t'uhni nɛ yán dani. Nɛ bi zogahe ra pozo ja ua. Ha man'da ja ni ts'edi ngue guí ɛna man'da xɛn ho ra dehe guí 'daje, bi 'yɛn'a ra xisu.

13 Nɛ nu ra Jesús bi dät'a buya:

—Hɔnt'a go to'o i sithe ua, gue'a nám 'bu ɛ yɛ pa ja buya, pɛ i tuthɛ mahɔn'a.

14 Pɛ hɔnt'a go to'o da zi ra dehe dadí ungä, njám'bu din tuthɛ mahɔn'a, pɛ din ja tengu n'da ra mbɔthe bɛ mbo rá mbɛi njám'bu din thegue, nɛ gue'a nám 'buh mazáqí n'da a, bi 'yɛna.

15 Nu'a ra xisu bi 'yɛmbi:

—Grán 'yohɛ, 'daqui ts'á ra dehe guím ma gue hin dan tuthɛ mahɔn'a, nɛ hin gua ɛcä mahɔn'a ua ja ra pozo ga jux ra dehe buya.

16 Nu'a ra Jesús bi dät'a:

—Grá xisu, ní mba bá si a ni ndø.

17 Nu'a ra xisu bi dät'a:

—Njo'o ma ndø, bi 'yɛntho.

Nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Majuani guím ma, njo'o ni ndø.

18 Nguetho ya hin guí 'buhmi 'da ɛ cut'a yɛn 'yohɛ xcán tháthɛ, pɛ nu'a guí 'buhmi ya hin ni ndøɛ a. Janangue'a majuani njo'o ni ndø, bi 'yɛn'a ra Jesús.

19 Bi dät'a ra xisu buya:

—Nu'i grán 'yohɛ, masque grá pɔngahyɔ Ojɔ.

20 Xiqui ts'á 'be'a ga øt'ähe, nguetho nu ma tahe mí thande Ojɔ ua ja ra t'øhø, pɛ nu ahu gyɛ judío ahu guí ɛmhbu, jatho da mba n'da bɛ Jerusalén da dande Ojɔ bɛ, bi 'yɛna.

21 Nu ra Jesús buya bi 'yɛmp'a:

—Grá xisu, dami 'yɛc'yei a ga xi i, ɛ maguerpɛ da zɔn ra pa hinga hɔnt'ua ja ra t'øhø, xinga hɔnbu Jerusalén din thande ra Ta.

22 Sä guí ɛna guí thandehɛ Ojɔ, pɛ hin guí thandehɛ tengu bi zän zehɛ Ojɔ ngue din thande. Nugähe dyɛ judíohe dí thandehɛ a bi zän Ojɔ nguetho bi zän Ojɔ ma t'ɛc'yeihe, nɛ'a ra yante bi zän'na Ojɔ ra judío a.

23 Pɛ bi zän Ojɔ n'da ra xɛqui bɛ din thande, guerpɛ ja ní mbɛi n'da. Nɛ mi ts'utho da zɔn ra ora, pɛ ya bi zɔni, ngue da dande Ojɔ nangue yá mbɛi ɛ to majuani da dande, nɛ hin nangue yɛn t'øt'e ua ja ra ximhäi. Nguetho nu'a Ojɔ i honi to'o da dande nangue yá mbɛi.

24 Nguetho hin di nɛqui Ojɔ. Janangue'a hɔnt'a go to'o da dande Ojɔ, jatho da dande nangue rá mbɛi nɛ nangue i ten'na ram hma majuani, bi 'yɛn'a ra Jesús.

25 Nu'a ra xisu buya bi 'yɛmbi:

—Dí paçá ba ɛ a rá Thahni Ojɔ ngue ra Cristo a. Nɛ nu'bu bá ɛhe da xängahɛ xɛn ho gátho.

26 Nu'a ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Guecä drá Cristogä dín zo'a i ya, bi 'yɛmbi.

27 Nu'bu mí gua'a bi man ra Jesús, ɛ xø dí sɔmhbe bɛ dyɛ xädigähe. Nɛ dá hyonya thohehe gue nu ra Jesús mi yai a ra xisu. Pɛ xinga n'dagähe gue dá änhde hanja bin yai o 'be'a bin xifi.

28 Nu ra xisu buya 'bex bi zopɛ rá mbamhmi, nɛ bi mba bɛ hnini bi xih yɛ ja'i:

29 —Mbähä nɛ gua nuhɛ n'da ran 'yohɛ bi xicä gátho 'be'a xtá øt'ä. Ha hinga gue'a ra Cristo 'bu, bi 'yɛmp'a.

30 Bi mba yɛ ja'i buya da zɔm bɛ 'bä a ra Jesús.

31 Pɛ nu'bu hin ni zɔm bɛ yɛ ja'i, nugähe dá xihmbe ra Jesús:

—Xänbate i, xi'bu gan sihme ya, dá ɛmfɛ.

32 Pɛ bi dät'a ra Jesús, nɛ bi 'yɛnje:

—Ja man'da ní niyɔ ma mbɛigä, pɛ hinga ná pahmbu, bi 'yɛnje.

33 Dán 'yänzehɛhe:

—Ha 'bui to'o bi 'uini, dán 'yɛmfɛ buya dyɛ xädigähe.

34 Nu'a ra Jesús bi 'yɛnje:

—Tengu'bu man ts'ihmegä a ngue ga øt'ä rá pähä a bá pengä nɛ ga juacä rá 'befi a. Nɛ gue'a man'da ní niyɔ ma mbɛigä a.

35 Janangue'a gue'a dí xi ahu a ya, nguetho ya ba ɛhnɛ yɛ ja'i. Nɛ ha guí ɛmhbu di 'bɛh man goho zana din ja ran sofo. Pɛ dami hyanthɛ yɛ ba ɛhnɛ, tengu'bu n'da ra huɔhi ya xɛ 'yot'i gue da mba nsoqui, nguetho 'bexque da zä ga cuthɛ bɛ di manda Ojɔ yɛ.

³⁶ Nε nu' u to i pa ma cu't'i bu din zam bu hont' bu go njam' bu. Janangue' a nu' u to da xoqui di johya, ne nu' u to bi duhu ne' u bi xoqui 'da dán johya thoho.

³⁷ Nguetho majuañi rán theui rá 'befi Oja a bi 'yot' a n' da ra ja'i, "bi zopu rá huq'i bi duhu, ne n' dan' yo bi xoqui," ngue i man yu ja'i.

³⁸ Ya xtá xi ahñ gui xoju hapu hin gá tuhmbu, xín gá uafu, pe n' dan' yo bi 'yot' ra 'befi bu, pe guehma gui comhbu 'be' a da dā u, bi 'yengāhe ra Jesús.

³⁹ Ne nu' bu mí mam bu ja ra hnini ra xisu, xñ ngu yá mēnguh bi 'yεc' yei gue ra Cristo a ra Jesús, nguetho bi man' a ra xisu gue xí xi a ra Jesús gātho 'be' a xí 'yot' e.

⁴⁰ Nu' bu mí zom bu yu mēngu Samaria bu 'bāh ra Jesús, bi 'yεn' u:

—Dami 'bucua ja ma hninihe, bi t' εmp' a ra Jesús.

Nε dán dehe bu nyopa buya.

⁴¹ Nε εmme man' da xñ ngu bi 'yεc' yei yu ja' i bu, nangue rá mhanse ra Jesús.

⁴² Bi t' εmp' a ra xisu buya:

—Ya dí εc' yeihe ya, pe hinga hont' a gá xije ná εc' yeigāhe ya, pe ne' a dá ósehe bi man na ra Jesús. Nε dí pāhmbē majuañi ra Cristo na, rá m pōpate yu ja' i 'bucua ja ra ximhāi, bi 'yεn' u yu ja' i.

Ná mbāhmbē Galilea a ra Jesús

⁴³ Nu' bu mí gua' a nyopa dá pōmhbe bu ra hnini Sicar, dá hāxhe ra 'yu mahōn' a ní mba bu Galilea.

⁴⁴ Nε bi manse ra Jesús, nubu rá hāi zehē n' da ra pōngahyā hin da hnumansu bu.

⁴⁵ Pe nu' bu má sōmhbe bu ra hāi Galilea, bi numanho ma mēnguhe bu. Nguetho xí nu yuñ t' ot' e nuixte bi 'yot' a ra Jesús bu Jerusalén 'bu mín ja ra dāmpeti ran dābaxjua, ngue ne' u xí mba bu u.

Bi yqn rá ts' unt' u rá m fāts' iui ra ts' ut' abi

⁴⁶ Nε dá mbāhmbē ra Jesús mahōn' a bu ra hnini Caná ra hāi Galilea, guepu xí pāh ra dehe bin gui' uva. Nε mí 'bupu n' da rá m fāts' iui ra ts' ut' abi xñ u rá ts' unt' u, ne i 'bem bu ja rán oi nubu ja ra hnini Capernaum.

⁴⁷ Nu' bu mí 'yode gue bi zōh mahōn' a bu ra hāi Galilea ra Jesús ne i 'bupu ra hnini Caná, ne bá εpu 'buh ra Jesús buya, bi 'yōpa ra ts' edí da zixpu Capernaum bu ná 'ben a rá ts' unt' u, da xospi nguetho nde da du a.

⁴⁸ Nε bi dā a ra Jesús:

—Pe ha jatho m' bet' o guin nuhu yu hmēpya ne yuñ t' ot' e nuixte, ja gui 'yεc' yeigahu buya.

⁴⁹ Pe man' da i humbi sits' i, ne bi 'yεmbi:

—Pe mbēhma ts' u cuō, xōhma da du ma t' uhnigā.

⁵⁰ Nε bi dā' a ra Jesús:

—Ní mba bá nu, nguetho hin da du ni t' uhní.

Nε nubuya bi 'yεc' yei a rá m hman a ra Jesús, ne bi mba buya.

⁵¹ Nε bá thā u 'da yá 'yεhe 'bu mí m mba bu 'yu bi xifi:

—Bi zā ni ts' unt' u ya, εn' u.

⁵² Nε bi 'yānni:

—'Be' a ma ora bi zā.

Nε bi t' εmbi:

—N' dande mande bi bōn ra pa, bi 'yεn' u.

⁵³ Nε 'bex bi ba' a rá ta gue gue' a ra ora mín yāui ra Jesús 'bu mí 'yεmbi da yān a rá ts' unt' u. Janangue' a nu' a ran 'yohu bi dāp rá mbai ra Jesús buya, ne' u gātho m' da 'bupu rá ngu.

⁵⁴ Guehna bi 'yot' ra Jesús 'bu mambá penje bu Judea dá sōmhbe bu Galilea. Ya ná yondí ra hmēpya bi 'yōrpu ja ra hāi Galilea.

5

Bi yqn ran 'yohu bu Betesda

¹ M' bejua buya bin ja man' da ra dāmpeti ma mijudíohe. Nε dá mbāhmbē ra Jesús bu Jerusalén.

² Nubu Jerusalén mí po bu n' da ra mbothe mbe hāntho bu ja rá goxthi yu de' yo, gue ma ndehe dyu judíohe dí εmfē Betesda. Nε jabu cat' a yu 'dōzangu midí mbā' ts' a ra dehe.

³ Nε xñ ngu i 'bom bu yu mbedi, 'da u yu xādā ne u yu dogua ne u bi ts' a yá ja' i. Nε gātho u i tō' mi dí 'yān ra dehe.

⁴ Nguetho ja' bu bí εh mahēts' i n' da rá m 'beñni Oja ne i ān ra dehe. Nε nu' bu xñ nu dí 'yān ra dehe, ne nu' a rá mbedi da yāpu ja ra dehe din ho a rá mbedi i ja.

⁵ Nε mí 'bem bu n' da ran 'yohu, ya ná 'dāte ma 'de' ma hyāto njeja madí ts' a rá ja' i, him mi sá din 'yo.

⁶ Nε nu' bu min nu a ra Jesús, ne bi bađi nya' a thoho mí hēmbi, bi 'yεmbi:

—Ha guín nde xtán ho i, bi 'yεmp' a.

⁷ Bi dā' a ra mbedi:

—Dín ndehma thā, n' yō, pe njongui 'bucua da zixcā nū ja ra dehe. N' dandí ngu n' dandí dí εna ga cāhñu ja ra dehe, 'bex go i 'bet' o u 'da.

⁸ Bi 'yεmp' a ra Jesús buya:

—Dami ndants' i jux ní fīdi ne gan 'yo, bi 'yεmbi.

⁹ 'Bex bin hoh rá ja' i 'bu mí ndants' i, ne bi gāx rá fīdi ne bin 'yo. Nε nu' a gue' a ra pa ran ts' āya a.

¹⁰ Nu' u 'da ma mijudíohe bi 'yεmp' a ran 'yohu xín hoh rá ja' i:

—Nuya ra pa ran ts' āya ya, hingui sá gui cax ni fīdi, bi t' εmp' a.

¹¹ Bi dā' a ran 'yohu:

—Pe nu' a bi hoga ma ja' i, gue' a bi xiqui nguetho bi 'yεngui: "Dami ndants' i gui cax ni fīdi ne gan 'yo," bi 'yεngui, bi 'yεn' a mí ts' a rá ja' i.

¹² Nε nu' u 'da ma mijudíohe bi 'yānni:

—To'o nín 'yohu bi xi i gui çax ni fidi ne gan 'yo, bi 'yɛn'ɥ.

¹³ Pɛ nu'a him mi paði to'o xí hocpa rá ja'i, nguetho nu ra Jesús bi yat'inde bu 'yo yu ja'i xɥn ngu.

¹⁴ M'bejua bi mba ra Jesús bu ja ra ðanija. Ne nu'bu mi ðin'a ran 'yohu buya, bi 'yɛmbi:

—Bin ho a ya, nde'bu hin gmi 'yot' mi'da yu ts'oqui. Man'da ts'edi ran unbi guin nu 'bu gui 'yot' mi'da yu ts'oqui, bi 'yɛmbi.

¹⁵ 'Bex bi mba a ran 'yohu buya, da xi u ma mijudíohé xí 'yánni, gue gue'a ra Jesús bi hoqui.

¹⁶ Janangue'a bi dɥp'ɥ ma ngurpihe dyu judíohé di ucpa ra Jesús, ne im beñi da hyo. Nguetho ɛn'u: "I'ot' rá 'befi a ra pa ran ts'áya."

¹⁷ Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɥ:

—Nzai dim peh ma Ta, janangue'a necá jatho dam pecá, bi 'yemp'ɥ.

¹⁸ Pɛ nanguehna bi man ra Jesús, nu'ɥ ma ngurpihe buya man'da bi beñi da hyo, nguetho hinga hont'a bim pefi ra pa ran ts'áya i ucpi, pe ne'a í ma gue gue'a Oja rá Ta, nam bœni 'da i guui Oja.

I ja rá ts'edi rá Ts'unt'ɥ Oja

¹⁹ Janangue'a nu ra Jesús bi 'yɛna:

—Majuani dí xi ahɥ, nte sá ga øzehégá pe hont'a 'be'a dín nu ot' ma Ta. Ne gátho 'be'a i ot' ma Ta, gue'a dí ot'á a.

²⁰ Nguetho nu ma Ta ɛmme in numan-hogui ngue rá Ts'unt'ugá a, ne i urqui 'be'a gátho i ot'e. Ne da 'yurcá mi'da yan t'ot'e man'da nujxte xinda gue u gán nuhɥ, ne gui hyonya thohohɥ.

²¹ Nguetho tengu ma Ta i xox'ɥ xɥn du ne di un ra te mahon'a, nguthogá, rá Ts'unt'ugá a, dadí un ra te mahon'a u to'o gátho dín nde ga unni.

²² Ne nu ma Ta hingui juanbatess, pe bi 'dacá ra ts'edi go dan juanbategá rá Ts'unt'ugá a.

²³ Nguetho in nde ma Ta gátho yu ja'i da numansugui gue rá Ts'unt'ugá a, tengutho ma Ta i hnumansu. Nu'bu 'bu a n'da hingui numansugui, xinga gue ma Ta i numansu a, gue gue'a bá pengá.

²⁴ Majuani dí xi ahɥ, nu'a øh mam hmangá ne i ɛc'yɛi ma Ta bá pengá, gue'a i ja ra 'da'yote mazai a. Ne hin da nu rá muui rá ts'oqui pe tengutho 'bu xí thambeni bu 'bu u xɥn du, nguetho ya i ja ra 'da'yote mazai a.

²⁵ Majuani dí xi ahɥ, ya bi zœn ra ora da 'yøh mam hmangá u xɥn du nange yá mbai, pegue din t'un ra 'da'yote 'bu da 'yømanho mam hmangá rá Ts'unt'ɥ Ojagá.

²⁶ Nguetho tengu ra Ta i jase ra te rá mbai, ne bi 'dacá ra ts'edi din jase ra te ma mbaiigá, ne gue'a ra 'da'yote dí un yu ja'i.

²⁷ Ne bi 'dac ra ts'edi dan juanbategá, nguetho dán ja'igá ua ja ra ximhái, dí paði 'be'a i sá n'da.

²⁸ O gadi hyonya thohohɥ a dá xi ahɥ, nguetho da zœn ra ora gátho yu ja'i xɥ t'águi da 'yøh ma nde 'bu dá zohni.

²⁹ Ne da bœx'ɥ bi 'yot' ran ho, din ja ra 'da'yote mazai. Ne da bœx'ɥ bi 'yot' ran ts'o, da nu ran unbi mazai.

Di dá majuani nangué ra Jesús

³⁰ Ne man'da bi man'a ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nugá hin te dím mangá nangué man 'yomfɛnise. Pɛ nu'a i xic ma Ta gue'a dím mangá a. Ne'a 'be'a dí sándá, xɥn ho a, nguetho him ma páhá zehé dí honi ga øt'á, pe hont'a rá páhá ma Ta bá pengá.

³¹ Nu'bu hongdá xcá dáse majuani gue i ja ma ts'edi, nte di muui a mam hmangá 'bu.

³² Pɛ ne a ma Ta dí dá majuani ngue rá Ts'unt'ugá a, ne dí pacá ngue majuani im ma 'bu im ma nanguécá.

³³ Nu ahɥ gá penhdɥ 'da da 'yán'na ra Xuua Nxixyá nanguécá. Ne nu'a ra Xuua bi ma majuani a.

³⁴ Ne madague'bu hin xti dá majuani, pe guemhma ja ma ts'edigá. Pɛ dadí beñ'nahɥ a bi man ra Xuua Nxixyá ngue man'da da zá gui 'yɛc'yɛigahɥ ne gan yamhbɥ buya.

³⁵ Ne tengu ra sibi di hyát'i ne i fát yu zu'ue, bin ja bu ra Xuua Nxixyá, gá numanhohɥ 'da yu pa.

³⁶ Ne nu'a ra Xuua Nxixyá bi ma nanguécá. Pɛ i ja 'be'a gue man'da i udi nanguécá xinda gue'a rá m hman ra Xuua, ne gue'a ra 'befi bi 'dacá ma Ta gue ga juacá. Ne gue'a ɛ xø i uh majuani bá pengá ma Ta.

³⁷ Ne'a ma Ta gue'a bá pengá, di dá majuani nanguécá, pe nu'ahɥ njam'bu gá 'yømanhohɥ 'bu mín ya, xín gá 'yørpahɥ ra güenda 'bu mín 'yuse.

³⁸ Mfáði hin gá hyamhbɥ rá m hma bu ja ni mbaihɥ, nguetho nu'bu xqui hyamhbɥ a, xqui 'yɛc'yɛigahɥ gue bá pengá a.

³⁹ Nu ahɥ thocpa thoho guidín xámhbɥ yá søcuá Oja, nguetho gui ɛmhɥ gue'a gni tĩmhɥ ra te mazai a. Pɛ nu'ɥ gátho yu søcuá guidín xámhbɥ gátho im ma nanguécá.

⁴⁰ Nu ahɥ hin guín nde gui xijɥ gan yan'na ni tehɥ, pe hinda hont'bu gui xijɥ gan yan ahɥ din ja ahɥ ra te mazai 'bu, bi 'yɛn a ra Jesús.

⁴¹ Ne xø bi 'yɛna:

—Pɛ madague'bu njon da numansugui, pe guexta' a rá Ts'unt'ugá Oja.

⁴² Pɛ dí paði hanja hin gui pajɥ, nguetho hín guín numansuhɥ Oja nangué ni mbaihɥ.

⁴³ Bá ɛcá nangué rá thuhu ma Ta, pe nu'ehɥ hin guín numanhoju. Pɛ nu'bu ba ɛ a n'da nangué rá thuhu zehé, man'da guín numanhohɥ a.

⁴⁴ Njam'bu da zá gui 'yɛc'yɛigahɥ, nguetho gui homhbɥ da numanho ahɥ yu ja'i, ne hin gui homhbɥ da numanho ahɥ Oja ngue hont'a i 'bai.

⁴⁵ Ha guí ɛmhbu guecá ga yáɸ'ahú bú 'búh ma Ta. Pɛ dí xi ahú gue'ú yám hman ra Moisés gue'ú dí nequí i ja ní ts'oquihú ɛ, pɛ sá guím bɛmhbu gue'ú dí yáɸ'ahú ɛ.

⁴⁶ Pɛ nu'bu xquí 'yɛc'yɛihú yám hma bi 'yo't' ra Moisés, xquí 'yɛc'yɛigahú ya, nguetho bi ma nanguécá.

⁴⁷ Pɛ hin guí ɛc'yɛihú 'be'a bi 'yo't' ra Moisés, janangue'a xín guí ɛc'yɛihú 'be'a dí mangá ya, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bú mín yáɸú ma ngurpihe dyú judíohe.

6

Ra Jesús bi 'uín ɛ cut'a mahuqhi

¹ Nɛ nu'bu mí tho i' da yú pa, m'bejua búya, dá mbáhmbɛ ra Jesús bú 'danguadi ra dǎdehe Galilea, n'dat'a ra dǎdehe Tiberias.

² Nɛ xún ngu yú já'i bi dengáhe nguetho bi nu yún t'ót'e nuixte bi 'yót'a ra Jesús nangué ɛ mín zámán'u.

³ Nɛ dá mbáhmbɛ ra Jesús bú ja n'da ra nyuni, nɛ dá huhmbɛ bú.

⁴ Nɛ nu'ú yú pa ɛ mí ts'útho da zón ra pa ga ót'áhe ra dǎmpeti ran dǎbaxjua, dyú judíohe.

⁵ Nɛ nu'a ra Jesús bin hanní nɛ bi hyandi xún ngu yú já'i ba ɛɸú. Nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'a ra Felipe búya:

—'Bɛɸú dí zǎ ga támhbú 'be'a da zí yú ba ɛhnu.

⁶ Gue'a bi man ra Jesús nguetho in nde da bádi 'be'a dí dǎt'a a ra Felipe. Pɛ nu ra Jesús mí pǎɛ 'be'a dá 'yóɛɛhe.

⁷ Nɛ bi dǎt'a ra Felipe:

—Pɛ hin dí gua'ú yú mahuqhi tho dá támhbú a da zí yú ba ɛhnu 'bú dí ja, madague'bu zú ts'útho dí n'úní n'da ngu n'da, bi 'yɛna.

⁸⁻⁹ Nɛ nubúya nu'a man'da ma mixádihe ra Andrés, rán 'yohú ra Simón Pedro, bi xi a ra Jesús:

—'Búcuá n'da ra ts'unt'ú i há zú ts'ú rán zedí, gue cut'a yú hmɛ ra cebada, nɛ yoho yú t'uhú. Pɛ hin dí gua'ú yú já'i nguetho xún ngu ɛ, bi 'yɛn'a ra Andrés.

¹⁰ Nɛ bi 'yɛngdahe ra Jesús:

—Jafú dí n' sǎya yú já'i, bi 'yɛna.

Nguetho mí ja bú ra 'bot'ei. Nɛ bi hyupú hái búya, nɛ mí jua i cut'a mahuqhi ɛ yún 'yohú.

¹¹ Nɛ nu'a ra Jesús bi hyán'a ra hmɛ, nɛ bi 'yǎp rán jápi Ojá nangué ra hmɛ nɛ bi 'daje yá xádiǎhe. Nɛ nugáhe dá dǎrpáhe ɛ yú já'i búya, nɛ ɛ yú huá, nɛ bin níyǎ gátho yú já'i.

¹² Nɛ nu'bu mín níya yú já'i, nu ra Jesús bi xicáhe:

—Pɛthú ɛ gátho 'be'a bi bonguí, gue nte dí m'bedí, bi 'yɛnje.

¹³ Nɛ nu'bu má pɛthe búya bi yú ɛ gátho 'de'ma yoho ma 'bóts'ehe yú xéqui, 'bú mín níyǎ yú já'i nangué cut'a yú hmɛ.

¹⁴ Nu'bu mín nu ran t'ót'e nuixte ɛ gue bi 'yót'a ra Jesús, bi 'yɛn'ú búya:

—Masque majuaɸni guehna ra pøngahya mí hma dá zócuá ja ra ximhái, bi 'yɛn ɛ.

¹⁵ Pɛ nu'a ra Jesús bi bádi 'be'a mbɛn ɛ yú já'i ngue nde da bɛnt'i, im bɛnbi dí n' ts'ut'abi. Janangue'a bi zoh yú já'i búya, bi mbase, nɛ man'da bi guam bú ja ra dǎpo.

Ra Jesús bin 'yo maxóts'e ra dehe

¹⁶ Nu'bu mín de búya dá mbásche bú ja ra dǎdehe.

¹⁷ Nɛ dá hux ma mbosahe, gue ga sómhbe bú ja ra hnini Capernaum. Nɛ hin ná nuthe ra Jesús 'bú mí zúje ra 'bɛxuí.

¹⁸ Nɛ nts'edi bi 'yɛn ran dǎhi a ra dehe búya.

¹⁹ Nu'bu mí dǎn i ts'ú ra mbosa mí huxhe nɛ dá sómhbe made ra dǎdehe, dá nuhe ba ɛɸú ra Jesús, ba 'yo maxóts'e ra dehe, ní 'yɛɸú ja a ra mbosa mí huxhe. Nɛ ɛmmɛ dá suhe nguetho him mín nuhe xún ho, him mí pǎhmbɛ ngue gue'a ra Jesús.

²⁰ Nu ra Jesús bi 'yɛnje:

—Guecá, o guín suhú.

²¹ Nɛ bi hyu ma mbáihe, nɛ dá xihmbɛ a ra Jesús da hyuxɸú ja ra mbosa. Nɛ ɛna ya xímí 'báhmbɛ bú ndenthe ná mbáhmbɛ búya nubú ra hnini Capernaum.

Bi thon'a ra Jesús

²² Nu'bu mí nec púya, nu'ú yú já'i 'bɛɸú hapú xí 'uín a ra Jesús, bi bɛm búya gue hont'a n'da ra mbosa mí hɸɸú a ran de dán síhmehe, nɛ hin dá mbáhmbɛ ra Jesús 'bú má huhe ra mbosa, pɛ dá mbásche.

²³ Pɛgue m'bejua thoho bi zóm bú mí'da yú mbosa bí nɛɸɸú Tiberias, nɛ bi zóm bú jom bú dán síhmehe 'bú mí 'yǎp rán jápi Ojá ra Jesús.

²⁴ Nɛ nu'ú yú já'i 'bú mí hyon'a ra Jesús nɛ him bi dí m' bú, xíngá guecáhe, bi hyux'ú mí'da yú mbosa búya nɛ bi zóm bú ja ra hnini Capernaum, i hon a ra Jesús.

Ra Jesús ra hmɛ dǎm 'buh mazǎi n'da a

²⁵ Nɛ nu'ú yú já'i 'bú mí dí m' bú ra Jesús bú 'danguadi ra dǎdehe, bi 'yǎnni:

—Mán já m'bu gá sócuá, bi 'yɛmp'ú.

²⁶ Nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'ú:

—Majuqni dí xi ahú, hin gní hyonjú gue guí pǎhmbɛ a ran t'uti dá ut'ahú, pɛ nu'a guín níyáhu 'bú gmín síhmehe gue'a gní hyonjú a.

²⁷ Pɛ damí 'yɛs'hú ngue hont'a gní hyomhbú ra hmɛ nám 'búhmbú yú pa ja búya. Pɛ m'bet'o thoho damí hyomhbú a ra hmɛ nám 'buh mazǎi n'da a gue ga 'da ahú, guecá dán já'igá ua ja ra ximhái. Nguetho gue'a ran t'ɛdí bi 'dac Ojá ma Ta, bi 'yɛna.

²⁸ Nu yú já'i búya bi 'yán'na ra Jesús nɛ bi 'yɛmbi:

—'Be'a sǎ ga ót'áhe gue ga tímhbɛ a guím ma, bi 'yɛn'ú.

²⁹ Nu'a ra Jesús bi dǎdi:

—Nu'a in nde Oja gui 'yøthə gui sinjə bə ni mbəihə, guecä bā pengä Oja, bi 'yəna.

³⁰ Nə bi t'əmp'a ra Jesús:

—'Be'a ni hməpya gui 'yurcähe, ngue da zä ga sin ahe bə ma mbəihe. Ha da zä gui 'yøt'e tengu bi 'yøt'a ra Moisés.

³¹ Nguetho nu'ə mam bombøtahə bi zi ra maná 'bə mí 'yo bə ja ra əhäi, tengu mán t'øt'i bə ja rá səcuə Oja, i əna: "Nu'a ra Moisés, bi un yə jə'i ra hmə bí 'yəh mahəts'i," i əna, bi 'yən'ə yə jə'i.

³² Nu'a ra Jesús bi 'yəmp'a:

—Majuəni dí xi ahə, hinga gue'a ra Moisés bi un'a ra hmə bí 'yəh mahəts'i, pə Oja bi un a. Nə hinga gue'a ra hmə nám 'bəh mazəi n'da a ra maná mi si ə. Pə nuya, nu ma Ta di un a njuəntho ra hmə mahəts'i gue nám 'bəh mazəi n'da a.

³³ Nə nu'a njuəntho ra hmə di un Oja, bí 'yəh mahəts'i a, gue dām 'bəh mazəi ə yə jə'i 'bəcua ja ra ximhäi, bi 'yəna.

³⁴ Nə bi 'yən'ə:

—'Daje thocpa thoho a ra hmə guím ma, n'yø.

³⁵ Nu'a ra Jesús bi 'yəmp'a:

—Guecä drá hmə dām'bəh mazəi n'da a. Nu'a to'o da zingä bə ja yə mbəi tengu'bə i sihmə, nə njəm'bə din tumanthuhu yə mbəi nə xín din tuthe bəya.

³⁶ Pə tengu dá xi ahə, hin guí 'yəc'yəigahə, madague'bə gá nuhə 'bə'a dá øt'ä.

³⁷ Pə nu'ə to'o bi 'dacä ma Ta, gue'ə di dácä yə mbəi ə. Nə nu'ə di dác yə mbəi, njon ga 'əmbi hin da zä ga sini.

³⁸ Nguetho bā 'yəcä mahəts'i ngue ga øt' rá pähä a bā pengä, nə him bā 'yəcä ga øt' ma pähä zehə.

³⁹ Nu'a rá pähä ma Ta bā pengä, gue'a nte ga 'bəcä gätho bi 'dacä, pə ga xoxä ə 'bə rán zəgui ra pa, nə dim 'bəi mazəi.

⁴⁰ Nu rá pähä ma Ta, gue hønt'a go to'o da bədi rá Ts'ənt'əgä Oja, nə da 'yəc'yəigui, din ja ra te mazəi ə. Janangue'a ga xoxä ə 'bə rán zəgui ra pa, bi 'yən'a ra Jesús.

⁴¹ Nə bi mbədi bi 'əcpa a ra Jesús ə ma mijudíohe 'bə mí 'yø a bi ma, gue bi 'yəna: "Nugä drá hmə majuəni gue bā cəh mahəts'i."

⁴² Nə bin 'yəmzəhə ə:

—Ha hinga guehna ra Jesús, rá ts'ənt'ə ra José na, rá ta nə rá mbe dí pəhmə. Hanja ní 'yəna bí 'yəh mahəts'i, bi 'yən ə.

⁴³ Nə nu ra Jesús bi 'yəmp'a bəya:

—O gadí c'əman'əju n'da ngu n'da ahə.

⁴⁴ Xinga n'da sá da dengui 'bə hin di un ra pähä a ma Ta, gue'a bā pengä, nə ga xoxä 'bə rán zəgui ra pa ə, ga undä ra te mazəi.

⁴⁵ Tengu mán t'øt'i bə ja yə səcuə yə pəngahyə Oja, bi 'yəna: "Gätho yə jə'i da xänba Oja," bi 'yən'ə. Janangue'a nu'ə to'o gätho bi hyəni xən ho a bi xänba Oja, nə gue'ə di dác yə mbəi ə.

⁴⁶ Pə hin dí 'əna 'bo'o xən nu Oja, hinda høngdä gue bā n'exä bə, dín nugä a.

⁴⁷ Majuəni dí xi ahə, nu'a to'o 'yəc'yəigui i ja ra 'da'yote mazəi a.

⁴⁸ Nugä drá hmə majuəni gue nám 'bəh mazəi n'da.

⁴⁹ Nu'ə mam bombøtahə bi zi ra maná bí 'yəh mahəts'i 'bə min 'yo bə ja ra əhäi, pə guehma bi du ə.

⁵⁰ Pə nugä drá hmə majuəni, bā n'exä bə mahəts'i, gue sá da zin'a n'da tengu'bə i sihmə, nə njəm'bə da du.

⁵¹ Nugä drá hmə majuəni, bā 'yəcä mahəts'i, tengu ra hmə i si n'da i ja rán zaqui yə pa i ja bə ya. Pə nu'a ra hmə dím mangä, dín ja rán zaqui mazəi to da zi. Nə gue'a ma jə'igä a gue ga uni, ngue dín ja ra 'da'yote ə 'bəcua ja ra ximhäi, bi 'yən'a ra Jesús.

⁵² Bin junzəhə ə ma mijudíohe bəya, bin 'yəmzəhə ə:

—Hague nja ran 'yohə sá di 'dajə rá jə'i ga sahə, bin 'yəmp'a.

⁵³ Nə nu ra Jesús bi dət'ə:

—Majuəni dí xi ahə, nu'bə hin gui sihə ma ngøc'yəi nə ma ji, guecä dán jə'igä ua ja ra ximhäi, hin'yə mbo ni mbəihə ra 'da'yote mazəi.

⁵⁴ Nu'a to'o da za ma ngøc'yəi nə da zi ma ji, i ja ra 'da'yote mazəi, nə ga xox 'bə rán zəgui ra pa.

⁵⁵ Nguetho nu ma ngøc'yəi nə ma ji njuəntho ran ts'ihmə ngue dām 'bəh mazəi n'da.

⁵⁶ Nu'a to'o da za ma ngøc'yəi nə da zi ma ji dí zam bə ja yə mbəi, nə i ja ra te nanguecä.

⁵⁷ Tengu thoho dí øt'be ma Ta, nu'a i jase rá te, nə i jagä ra te nangu'e a bəya. Nə bā pengä gue ga thocpa a ra te ə to da zingä, tengu'bə i sagä.

⁵⁸ Nuna ra hmə dí xi ahə gue bā cəh mahəts'i, hinga ngu a bi zi mam bombøtahə, nguetho bi du ə. Pə nu'a to'o da zi ra hmə dím mangä ya, gue'a dím 'bəh mazəi a, bi 'yən'a ra Jesús.

⁵⁹ Nə guehna ram hma bi man'a ra Jesús 'bə mín xänbate bə ja ra nijə bə Capernaum.

Yəm hma di un ra 'da'yote mazəi

⁶⁰ Nu'bə mí gua'a bi man ra Jesús, bi 'yən'ə mí tenni:

—Hingui ho a bi xijə nə ya, to'o da hyät'i da 'yøde, xən ngu ə bi 'yəna.

⁶¹ Nu ra Jesús bi bədi 'bə'a bi bən'ə yə jə'i, gue him bi numanho rám hma, nə bi 'yəmp'a:

—Ha guím bəmhəbə hingui ho a dá xi ahə.

⁶² 'Be'a guim bəmhəbə 'bə gá nujə ga texä bə mahəts'i guepə bā n'exä, guecä dán jə'igä ua ja ra ximhäi.

⁶³ Pə nu'a nam bøn'ə yəm hma dá xi ahə, hingan juəntho gui saju, pə gui 'yəc'yəihə

ngue ga un ma te nangué ahá, né din ja ahá ra te býa.

⁶⁴ Pɛ 'bá i 'da ahá hin guí ɛc'yɛigahá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nguetho xmi pɔdi to'o hin da 'yɛc'yɛi, né xmi pɔdi to'o di dá a.

⁶⁵ Né bi 'yɛmp'á mahón'a:

—Janangue'a dá xi ahá, hingui sá n'da ra já'i bá ɛhe da dɛngui 'bá him bi jap'a ma Ta bi dác rá mbái.

⁶⁶ Nu'bá mí 'yøh mahón'a ɛ mí tɛnni, xán ngu bi 'ue ɛ né him bin 'yohá mahón'a.

⁶⁷ Janangue'a nu ra Jesús bi 'yángahe dí 'de'mayohogáhe:

—Ha né ahá gui sogahá, bi 'yɛnje.

⁶⁸ Nu ra Simón Pedro bi dɔt'a:

—Ma Hmu i, pɛ njo'o man'da da zä ga tɛnhde nguetho nu'i ja nim hma di un ra 'dáyote mazá.

⁶⁹ Né nugáhe dí ɛc'yɛi ahe né dí pɔhmbe gue gue'e grá Cristo rá Ts'ant'á i Ojá i 'bái, bi 'yɛna.

⁷⁰ Bi dɔ'a ra Jesús:

—Nugá xtá huan'nahá gui 'de'mayohohá, pɛ nu'a n'da ahá i tɛn ra zǐthu, bi 'yɛnje.

⁷¹ Pɛ nu'a bi man ra Jesús, gue'a ra Judas a, rá ts'ant'á ra Simón Iscariote, nguetho gue'a di dá a. Né gue'a n'da mín 'yohe a, mí 'de'mayohogáhe.

7

Hingui ɛc'yɛi yán 'yohuzehɛ a ra Jesús

¹ M'bejua býa, bin 'yo bá mí'da yá hnini bá Galilea. Him bi nde bi mba bá ja ra xɛqui Judea, nguetho nu ma ngarpíhe dya judíohe, dya israelhe, nde xtá hyo bá.

² Né ma guerpá da dát ra pa ngue zǎi dim peti ma mijudíohe, 'bá xá hyøh yá t'ungu, im bɛni 'be'a bi 'yøpɔra Ojá ɛ mam bombøtahe 'bá mín 'yo bá ja ra uhái.

³ Nu yán 'yohá a ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nde'bá gui pøngua ní mba bá ja ra xɛqui Judea, bá nu a bá i tɛn'ni i nangué'a gui øt'e.

⁴ Nguetho njo'o to da 'yǎh rá 'bɛfi 'bá in nde da t'ɛspi. Nu'bá majuǎni gui øt' yán t'øt'e nuixte bá ut yá já'i, né gátho ra ximhá da bá'a i, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

⁵ Ngubá bi xih yán 'yohá nguetho him mí ɛc'yɛi ɛ.

⁶ Nu a ra Jesús bi 'yɛmp'á býa:

—Hinga na søn ra ora bi ts'ángá ga mbagá bá, pɛ nu'ahá hønt'a go 'be'a má ora da zä gui mbáhá bá.

⁷ Nu'á 'bácuá ja ra ximhá hin di ɛc'ahá nguetho 'da i gu gui øthu ɛ, pɛ go di ugá ɛ nguetho dí m mangá gue hingui ho øt'á.

⁸ Ní mbásehá 'bá guín ndehá, nugá hin ga mba ya nguetho hinga na søn ra ora ga mba bá, bi 'yɛna.

⁹ Nu'bá mí gua'a bi man býa bim 'bat pú mí'da yá pa bá ra xɛqui Galilea.

Bin xánbate ra Jesús bá ja ra dɔmpeti

¹⁰ Nu'bá mí mba bá Jerusalén ɛ yán 'yohá, m'bejua bi mba bá ra Jesús. Mbɛ bin 'yǎntho nguetho bi nde him 'bexque da hnu.

¹¹ Né nu ma ngarpíhe dya judíohe i 'bøpɔ, bi hyon'a ra Jesús bá ja ram peti. Né bin 'yɛm zɛhɛ ɛ:

—Hapɛ i 'bái 'bá, bin 'yɛmp'á.

¹² Né xán ngu yá já'i bin yǎnjo'dre nangué'a ra Jesús, nu'á 'da im ma ngue xán ho a, né nu'á 'da i ɛna: "Háte a."

¹³ Pɛ xinga n'da bin yǎ ts'edi nangué'a ra Jesús nguetho i su ma ngarpíhe 'bøpɔ.

¹⁴ Nu'bá mí tho'i ts'á yá pa, ya bi zo i nde yam peti i t'øpɔ, ja bi mba bá ja ra dǎnijá ra Jesús býa né bin xánbate bá.

¹⁵ Né nu ma ngarpíhe bá ja ra níjǎ bi hyonya thohe né bi 'yɛn'á:

—Hague nja i sá da ma xán ho rá m hman Ojá na ran 'yohá, né him bi zú'a man xádiha, bin 'yɛm zɛhɛ ɛ.

¹⁶ Bi dɔ a ra Jesús:

—Nu'a man xádiǎ him mam hmansɛǎ a pɛgue rá m hman a to bá pɛngá.

¹⁷ Nu'bá 'bá a n'da gue nde da 'yøt' rá páhá Ojá, da bá 'bá rán xádi Ojá, o gue da bá 'bá mam hmansɛǎ.

¹⁸ Nu'bá 'bá a n'da im ma 'be'a mbɛnsɛ, i honi da hnumansuse. Pɛ nu'bá 'bá a n'da i honi da t'ɛspa rá hmu, im ma majuǎni a né hingui háte a.

¹⁹ Né xø bi 'yɛna:

—Bi 'dájɔ yán t'ɛdi ra Moisés, pɛ xinga n'da ahá gui øthu nguetho bi ma njon din hote, né guín nde gui hyøjá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁰ Né bi dǎ'á yá já'i thohe:

—Masque bi bɛn'na ra zǐthu a gám ma, njo'o to in nde da hyo i, bi 'yɛn'á.

²¹ Nu ra Jesús bi dɔt'a:

—Nugá dá øt'a n'da ra 'bɛfi 'bá ra pa ran ts'áya, né gátho ahá gá hyonya thohohá.

²²⁻²³ Pɛ né'ahá, nu'bá dín tǐn i yoho yán t'ɛdi bi man ra Moisés, nu'a n'da bi ma gue gui hyɛcpahá yá já'i yá 'uere, né nu man'da býa ra pa ran ts'áya, gui huanhdá nda'a gui øthu, gue gui hɛcpahá yá já'i yá 'uere. Nguetho hin guín nde gui festahá a rán t'ɛdi ra Moisés. Né hinga hønt'a ra Moisés bi ma da thecpa yá já'i yá 'uere, pɛ né'á mam bombøtahá bi ma. Né ngutho dá øt' 'bá má hoc'a n'da ra hyɛnni 'bá ra pa ran ts'áya. Hanjá gní sǎjɔ né gue'a n'yoi bá rán t'ɛdi ra Moisés dá øt'á.

²⁴ Pɛ damin 'yomfɛnihá xán ho 'bá gui ɛna gui juǎnbahá n'da ra já'i. Jatho 'bɛ gui pǎhmbe 'be'a nam bøn'a i øt'a n'da, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bin 'yán'du 'bá gue'a ra Cristo

²⁵ Né nu'á 'da yá mɛngu bá Jerusalén bin 'yɛmp'á:

—Ha hinga guehna ran 'yohá im ma ma ngarpíhú da hyo.

²⁶ Pɛ hague in ja, in xānbate ua bim peti gātho yu ja'i nɛ nte i xih ya. Uague bi bɛn'u ma ngurpiha gue majuaŋi ra Cristo na ra Jesús, gue bi huand Oja dim Hmu ua.

²⁷ Pɛ nuna ran 'yohu, dí pāhmbu haru bá nɛxna, pɛ nu'bu bá ɛ a majuaŋi ra Cristo, njo'o to da bađi haru dí nɛx'a, bin 'yɛm zɛhɛ u.

²⁸ Nu'bu mín xānbate ra Jesús bu ja ra danija, nts'edi bi 'yɛna:

—Guim bɛmhbu guí paju nɛ guim bɛmhbu guí pāhmbu haru bá nɛxā. Pɛ hin bá ɛcā nanguesɛgā, pɛgue bá pɛngā a majuaŋi i ja rá ts'edi. Nu'ehu hin guí pāhmbu a.

²⁹ Nugā dí pačā a nguetho bá nɛxā bu i 'bu a, nɛ gue'a bá pɛngā a, bi 'yɛna.

³⁰ Nɛ 'bexque nde da bent puya, pɛ njom bi zā bi bent'i nguetho hin ní zōn ra ora da bent'i.

³¹ Nɛ xun ngu yu ja'i bi 'yɛc'yɛi gue majuaŋi ra Cristo a. Nɛ bi 'yɛn'u:

—Guehma majuaŋi ra Cristo na ra Jesús gue mí hma ba ɛhɛ, nguetho njon da zā da 'yot' yan t'ot'e man'da nuixte, bi 'yɛn'u.

Bi 'bɛnh yu asmayo da bent'a ra Jesús

³² Nu'bu mí 'yoh yu fariseo nɛ yu dāmbāja 'bɛ'a bi man yu ja'i nangu'e'a ra Jesús, bi xi u 'da yu asmayo buya da bent'a ra Jesús ngue da got'i.

³³ Nu'a ra Jesús 'bu mí thoqui bin xānbate, bi 'yɛna:

—Mí ts'utho dí 'buhmbu ua nguetho ga mba bu bi 'bu a bá pɛngā.

³⁴ Nɛ nu'ahu buya guí hyonju pɛ hin da zā guí tɪnjɛ, nɛ hin da zā guí sōmhbu bu haru dam 'bucā, bi 'yɛna.

³⁵ Nɛ bin 'yɛmzɛhɛ ma ngurpihe:

—Haru da mba gue hin da zā ga tɪmhbu. Ha da mba bu n'danni 'bu u ma mijudíohu, nɛ da xānba u, nɛ u n'dan'yo yu ja'i gue yu griego.

³⁶ 'Bɛ'a ním bōn'a man'a: “Guí hyonju nɛ hin guí tɪnjɛ, nɛ hin da zā guí sōmhbu haru ga mba,” ɛnjɛ, bin 'yɛmzɛhɛ u.

Tengu n'da ra dāthe da nɛxpɛ ní mbui n'da

³⁷ Nu rán zɛgui ra pa nanguɛ yam peti mí ɔt'u, gue'a ra pa ɛmb yu ja'i man'da xun nduxqui a. Nɛ 'bāpu ra Jesús nɛ nts'edi im man'a:

—Nu'a to'o di 'bɛ a man'da mahyoni thoho rá mbui, tengu'bu i tuthe, ba ɛhɛ ga un'na mahyoni thoho, tengu'bu da zi ra dehe.

³⁸ Nɛ nu'a to'o da zi ra dehe díim mangā, din ja tengu n'da ra dāthe da nɛxpɛ rá mbui gue dí un mahōn'a ra 'da'yote, tengu xí man rá t'ohni Oja, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³⁹ Nɛ gue'a bi ma nanguɛ rá Hogandāhi Oja da hyani to'o gātho da 'yɛc'yɛi. Pɛ hin ní zōh rá Hogandāhi Oja 'bu mím ma nguetho hin ní ndɛx mahɛts'i ra Jesús gue tpa pɛngahu a.

'Dahma 'dan'yo bi bɛn yu ja'i

⁴⁰ Nu'bu mí 'yoh yu ja'i 'bɛ'a bi man ra Jesús, bi 'yɛn i 'da:

—Masque majuaŋi rá pōngahya Oja mí hma ba ɛhɛ.

⁴¹ Nɛ nu mi'da bi 'yɛna:

—Nu'a, ra Cristo gue rá Thahni Oja a.

Pɛ nu mi'da bi 'yɛna:

—Pɛ ha dí 'yɛpu Galilea ra Cristo.

⁴² Nguetho bi man rá t'ohni Oja, gue ra Cristo ba ɛhɛ nanguɛ rá 'yu ra David, nɛ dí nɛqui bu ra hnini Belén guɛpu mí 'buh ra David, ɛn'u.

⁴³ 'Bɛn bin hec yu ja'i nangu'e'a bi man'u, nɛ 'dahma 'dan'yo 'bɛ'a mím bɛni ngue to'o a ra Jesús.

⁴⁴ Nɛ 'da u nde da bent'i ngue da got'i, pɛ xinga n'da bi zā bi bent'i.

Him bi 'yɛc'yɛi yu ngurpi

⁴⁵ Nu'bu mbɛnc'u yu asmayo bu 'bu u yu dāmbāja nɛ yu fariseo, nu'u bi 'yānni:

—Hanja hin guā sihu a dá xi ahɛ, bi 'yɛn'u.

⁴⁶ Nɛ nu yu asmayo buya bi dādi:

—Pɛ him mí 'bu a n'da im ma tengu man'a ra Jesús, bi 'yɛn'u.

⁴⁷ Nɛ bi dā u yu fariseo buya:

—Ha nɛ ahɛ bi hyā ahɛ.

⁴⁸ Pɛ xinga n'dagāhe dyu fariseohe dí ɛc'yɛihe a, xinga gue'u mi'da ma mingurpihe.

⁴⁹ Pɛ nu u yu ja'i thoho gue hingui pah yan t'ɛdi, hōnt'u i ɛc'yɛi a ran 'yohu u, pɛ da nu ran ahni mazai u, bi 'yɛn u.

⁵⁰ Nɛ nubuya nu ra Nicodemo, gue'a xí zōm bu 'buh ra Jesús 'bu n'da ra xui, bi 'yɛmp'u yá mifariseohe:

⁵¹ —Nu'a man t'ɛđihɛ, hingui sá ga juanbahu n'da ra ja'i 'bu hin dá ɔhmbu 'bɛ'a da manse, nɛ 'bu hin dí pāhmbu majuaŋi 'bɛ'a i ɔt'e, bi 'yɛna.

⁵² Nɛ bi dā u, bi 'yɛmbi:

—Nu'i tengu'bu nɛ'i guí 'yɛpu Galilea, nguetho nɛ'i guim ma tengu im man yu 'yambui. Pɛ dami hyomhbu ja rá sōcuq Oja gue'bu dí nɛqui bu Galilea n'da rá pōngahya Oja.

⁵³ Nɛ n'da ngu n'da bi mba yé ngu buya.

8

Ra xisu ra 'yomt'ɛni

¹ Pɛ nu ra Jesús bi mba bu ja ra nyuni Olivos.

² Nɛ nu'bu t'axudi tho bi mbeng bu ja ra danija mahōn'a nɛ bi hyupu. Nɛ gātho nan ngu yu ja'i bá ɛhɛ nangu'e'a nɛ bi xānba u.

³ Ya xí ya bu ra Jesús 'bu mí zōm bu yu fariseo nɛ yu xānbate nija, bi zispa n'da ra xisu gue bi nu 'bu mín yaqui n'da ran 'yohu hing rá ndō. Nɛ bi mbā'minde bu 'buh yu ja'i.

⁴ Bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Xānbate, nuna ra xisu dá tɪmhbe bu i ɔt' ran 'yomt'ɛni.

⁵ Ne nu ran t'edi bi xijü ra Moisés, tengü na bi 'yöt' ra xisu ya, ne i jatho da mba ma bat'ado gue da du. Xi'e, 'be go guí xije ya, bi 'yén'ü yu fariseo ne yu xänbate nija.

⁶ Pe guehna bi man u nguetho i sätho ra Jesús, i honi 'berü dí yäpi. Ne 'bex bi mbom thoho a ra Jesús ne bi 'yo't' rá saha bu häi tengü'bu hin xtá 'yö'a bi man'ü.

⁷ Pe man'da bi thoqui bi 'yänni, nu ra Jesús bim 'bäh püya ne bi 'yemp'ü:

—Nu'bu 'bu a n'da ahü hin'yü ni ts'oquihü, gue'a di da'mi da 'yemba ra do ra xisu a.

⁸ Ne bi mbo'mi mahön'a bu häi ne bi 'yo't' rá saha bu ja ra häi.

⁹ Ne nu'bu mí 'yö'u 'be'a bi man ra Jesús, bi da'mi 'dahmi 'datho bi mba, m'bet'o bi mba a man'da xín daç'yei asta gue'bu go mín the ü yu yäpate, nguetho bi bäsé mbo yú mbüi i ja yú ts'oqui. Ne hönt'a ra Jesús bi gohmbü bu ü mí xänbi, ne'a ra xisu.

¹⁰ Ne nu'bu mí'm 'bä'a ra Jesús ne bi nu njo'o bu yu yäpate, pe hönt'a ra xisu bi gopü, bi 'yembi:

—Grá xisu, hapü bi mba ü bi yäp'i i. Ha njo'o ua ü in nde xti 'da'a rá muui ni ts'oqui.

¹¹ Ne bi da'a ra xisu:

—Grá Hmu, xinga n'da.

Ne nu ra Jesús bi 'yembi:

—Necä, xinga guecä ga 'da'a rá muui ni ts'oqui. Ní mba ya, pe hin gui 'yöt' mi'da yu ts'oqui.

Rá nyot'iyü mbüi yu ja'i

¹² Nu ra Jesús bi thoqui bi xänba yu ja'i mahön'a, bi 'yena:

—Nugä, drá nyot'iyü mbüi yu ja'i 'bücua ja ra ximhäi. Nu'a to'o da dengui him man 'yo bu ja ra 'bexü, pe din ja ran nequi yü mbüi gue ra 'da'yote mazä, bi 'yemp'ü.

¹³ Janangue'a nu'bu mi da ü 'da yu fariseo mi 'büpü, bi 'yembi:

—Pe nu'i guím manse 'be'a guí øzche, janangue'a säti thoho a guím ma, sä bi 'yén'ü.

¹⁴ Nu'a ra Jesús büya bi dat'ü ne bi 'yemp'ü:

—Madague'bu dí'm manse nanguese'gä, pe di muui a, nguetho dí paçä hapü bá nexä ne hapü ná mbagä. Pe nu ahü hin gui pähmbü hapü bá nexä o hapü ná mbagä.

¹⁵ Nu'ehü sä gadí juanbahü n'da 'bu hin gui pähmbü xün ho 'be'a øt'a n'da. Pe nugä madague'bu dí paçä 'be'a øt'a n'da, pe njon dadí juanbä ya.

¹⁶ Pe nu'bu dí'm mangä 'be'a øt'a n'da, majuani dí'm ma, nguetho hin dí 'dase pe n'dat'a dí'm mam'be ma Ta gue bá pengä ua.

¹⁷ Nt'o'ti bu ja yün t'edi zäi guidín xähmbü, gue nu'bu yoho yün 'yohü 'da'angu da ma 'bu xün juänni, mfädi gue ya majuani a büya.

¹⁸ Nugä dí xi ahü to'ogä, n'dahma gui päjü, ne'a ma Ta bá pengä di jaqui da faqui, bi 'yena.

¹⁹ Bex bi 'yén'ü:

—Hapü 'bäh ni ta, bi 'yembi.

Ne nu ra Jesús bi dat'ü:

—Hin gui päjü, xinga gue'a ma Ta gui pähmbü. Nu'bu xquí päjü, ne'a ma Ta xquí pähmbü 'bu, bi 'yena.

²⁰ Ne guehna bi man ra Jesús 'bu mín xänbate bu ja ra danija guepü i pa m'be'ts'i ra mbeti. Ne njom bi bent'i gue xtan got'i nguetho hin ní zøn ra ora dim fent'i.

Him bi zä bi mbähä ra Jesús

²¹ Nu ra Jesús bi thoqui bi xih mahön'a ü:

—Nugä ga mbagä, ne m'bejua gui hyonjü, ne gui tuhü 'bu hin nín hotho ni ts'oquihü. Nübü hapü ga mbagä hin da zä gui mbähä bu, bi 'yena.

²² Ne bi 'yén'ü ma ngärpihe:

—Ha din hyose nanguese nguetho bi ma: “Nübü ga mbagä, hin da zä gui mbähä bu,” bi 'yénjü, bi 'yén'ü.

²³ Ne nu'a ra Jesús bi 'yemp'ü:

—Nu'ahü i ja ahü rán 'yomfëni ra ximhäi nguetho gyü menguhü ua ja ra ximhäi. Pe nugä 'da'angu dí'm bëm'be Ojä, nguetho hin dra mengugä ua ja ra ximhäi.

²⁴ Janangue'a dí xi ahü, nu'bu hin gui 'yéc'yëihü 'be'a dí'm manse gue to'ogä, gui tuhü ne njäm'bu din hoh ni ts'oquihü, bi 'yena.

²⁵ Ne bi 'yän'ndü büya:

—To'o i, bi 'yén'ü.

Nu'a ra Jesús büya bi 'yemp'ü:

—Ya xtá xi ahü to'ogä ne guexta thohogä.

²⁶ I ja man'da xün ngu ga xi ahü 'berpü nín ja ni ts'oquihü. Pe majuani a dí'm ma nguetho majuani a bá pengä. Ne nu'ü yam hma di bængä a, gue'ü dí'm mangä ua ja ra ximhäi ü, bi 'yena.

²⁷ Pe nu'ü ma ngärpihe 'bu mí xi ü, him bi bá ü gue'a bi ma ra Jesús gue Ojä bá penhua.

²⁸ Janangue'a xö bi 'yén'ü ra Jesús:

—Nu'bu gä cuarcahü bu magäts'i, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, m'bejua büya ja gui pähmbü to'ogä. Ne ja gui pähmbü büya nte dí'm manse, pe gätho xtá ma bi xänga ma Ta.

²⁹ Nu a ma Ta gue bá pengä ua, n'dat'a dí'm bëm'be, ne njäm'bu i sogä a nguetho zäi gätho dí øt'a a in nimanho, bi 'yén'ü ra Jesús.

³⁰ Nu'bu mí man na, xün ngu ü mi'da bi 'yéc'yëi mahön'a.

Yü 'yëhe a ra ts'oqui

³¹ Ne nu ra Jesús bi 'yemp'ü 'da ma midióhe ngue ëna bi 'yéc'yëi a:

—Nu'bu gui thoqui gui tenhdü mam hmangä, majuani ma 'yéc'yëi ahü 'bu.

³² Ne da zä gui pähmbü 'be'a nam bön'ü yüm hma majuani, ne gue'a dí yän ahü gue da zin ahü Ojä, bi 'yena.

³³ Ne bi da ü:

—Pe nugähe, dyüm bom'betoje ra Abraham janangue'a ya yú t'ühnigähe Ojä. Ne njäm'bu midí mandagähe man'da ra hmu.

Hanja gní xije da mba nhyanigáhe gue da zinje Ojã, bi 'yɛn'ũ.

³⁴ Nɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'ũ:

—Majuãni dí xi ahũ, nu'a to'o øt' ra ts'oqui, rá hmu ra ts'oqui a.

³⁵ Nehna man'da guim bɛmhbu, hin gui sã gui comhbũ ran ho ra Abraham, pɛ tengu'bu yú 'yɛhe thoho ahũ a. Pɛ hɔnt'ũ njuãntho yú t'uhni da gomhbũ ran ho mazãji.

³⁶ Nugã njuãntho rá Ts'ant'ũ Ojãgã. Nɛ nu'bu guecã ga juc'ahũ bu ja yũ ts'oqui, majuãni da zin ahũ ma Ta nɛ yú t'uhni ahũ a 'bu.

³⁷ Nɛ madague'bu bi xãnt'ahũ ra Abraham, tengugã, pɛ guín nde gui hyoju, nguetho hin hapũ da zã da yut' mam hma bu ja ni mbũihũ.

³⁸ Hɔnt'a bi 'yurcã ma Ta díim mangã. Ngutho ahũ, hɔnt'a bi 'yut'a ni tahũ guí øthũ, bi 'yɛmp'ũ.

³⁹ Nɛ bi dã ɛ ma mijudíohe mí 'bãrɛ:

—Ra Abraham ma tahe.

Nɛ nu ra Jesús xø bi 'yɛmp'ũ:

—Nu'bu majuãni yú t'uhni ahũ ra Abraham xquí comhbũ ran 'yomfɛni ra Abraham 'bu.

⁴⁰ Pɛ nuya guín nde gui hyoju, guecã dí xi ahũ a majuãni gue'a bi xãnga ma Ta. Pɛ hinga ngubũ bi 'yøt' ra Abraham tengu guín nde gui 'yørcahũ.

⁴¹ Janangue'a dí xi ahũ, guí øthũ rá 'befi man'da ni tahũ, bi 'yɛna.

Nɛ 'bex bi 'yɛn'ũ:

—Hín dyũ 'betat'uhni gãhe, pɛgue n'datho ma tahe 'bũi, Ojã a, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

⁴² Nu'a ra Jesús bi dãt'ũ:

—Nu'bu da gue'a Ojã ni tahũ, xquí numan-hoju 'bu, nguetho bá ɛcã bu bí 'bu Ojã. Nɛ hin bá ɛcã nangue ma ts'edi zɛhe pɛ gue'a Ojã bá pengã ua.

⁴³ Hanja hingui sã gui pãhmbũ 'be'a díim mangã. Nguetho hin guín nde gui pãhmbũ a.

⁴⁴ Nguetho ra zĩthu ni tahũ, nɛ guí honi gui 'yøthũ rá pãhá a. Nɛ nu'a, rá mbãdi thoho bi da'mi bin hote, nɛ guet'ũ yũ pa i ja bu ya i øthoho. Nɛ nu'a, him bin zãmmi a majuãni nguetho him bi numanho a. Nɛ hɔnt'ũ fehni man'a nguetho rãm 'bãi a. Nɛ in ta nangue gãtho yũ fehni.

⁴⁵ Pɛ nugã díim ma majuãni, janangue'a hin guí ɛc'yɛigahũ.

⁴⁶ To'o ahũ da ma majuãni dí øt' ran ts'o o gue díim man ra fehni. Pɛ nu'bu gãtho majuãni a dí xi ahũ, hanja hingui sã gui 'yɛc'yɛihũ.

⁴⁷ Nu'a to'o bim 'bũi nangue Ojã, i ømanho rãm hman Ojã a, pɛ nu'ahũ hin guí ømanho rãm hman a nguetho hin gãm 'bũhmbũ nangue Ojã, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ya xmi 'bũh ra Cristo 'bu hin ním 'bũh ra Abraham

⁴⁸ 'Bex bi dã'ũ ma mijudíohe bũya:

—Ha him majuãni díim mamhbe, gue nu'i grã mɛngu bu Samaria, gue him majuãni grã mbom'beto ra Abraham. Nɛ guí 'bũhmi n'da ra zĩthu, sã bi 'yɛn'ũ.

⁴⁹ Nu ra Jesús bi dãt'ũ:

—Nugã hin dí 'bũ'be n'da ra zĩthu pɛ dí numansu ma Ta. Nu'ahũ hin guí numansuju.

⁵⁰ Nɛ hin dí honi gue da hnumansugui pɛ i 'bu a n'da gue i honi da hnumansugui, nɛ di ɛnbi to'o hingui numansugui.

⁵¹ Majuãni dí xi ahũ, nu'a to'o da 'yɛc'yɛi a díim mangã hin da nu ran dãte a, bi 'yɛna.

⁵² 'Bex bi dã'ũ ma mijudíohe:

—Nuya dí pãhmbɛ go gue'e guí 'bũhmi a ra zĩthu, nguetho bi du ra Abraham nɛ gãtho yú pøngahyã Ojã, pɛ sã guí ɛna, hin da du to'o da 'yɛc'yɛi i.

⁵³ Ha guí ɛna man'da guín nuĩxte xinda gue'a ma tahe ra Abraham nɛ ɛ yũ pøngahyã, nɛ maya'bu xũn du ɛ. To'o guí ɛna gue gue'e 'bu, bi 'yɛn'ũ.

⁵⁴ Nu'a ra Jesús bi dãt'ũ:

—Nu'bu xcã honi dan nuĩxte zɛhegã, sãti thoho 'bu. Pɛ nangue a rá ts'edi ma Ta, gue'a nãn nuĩxtegã a, gue'a guí ɛmfũ ni Ojãhũ.

⁵⁵ Pɛ njãm'bu gã pãhmbũ a. Pɛ nugã dí pãcã a, nɛ nu'bu xcã mangã hin dí pãcã a, xcãm fehni gã 'bu, tengu ahũ. Pɛ majuãni dí pãcã a nɛ dí øt'a im man a.

⁵⁶ Nu a ra Abraham, zãji guí ɛmfũ ni tahũ, pɛ bin johya 'bũ mi bãdi da zøñ ra pa ba ɛcã ua. Nɛ bi t'uti gue ga søcã ua, nɛ bin johya 'bũ mi nugui, bi 'yɛna.

⁵⁷ Nɛ sã 'bex bi 'yɛmp'ũ ma mijudíohe:

—Hín guí pɛ'ts'i yote ma 'det'a njɛya nɛ guí ɛna gã nu ra Abraham, bi 'yɛn'ũ.

⁵⁸ Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'ũ:

—Majuãni dí xi ahũ, nu'bu hin ním 'bũh ra Abraham, xmi 'bucã, nguetho zãji dí 'bũi, bi 'yɛmp'ũ.

⁵⁹ 'Bex bi gũx yũ do ɛ, ɛna di bat'i, pɛ nu ra Jesús 'bex bi yut'i nde bu 'bũh yũ jã'i, bin 'yãni nɛ bi bøm bu ja ra dãnijã bũya.

9

Ra xãdã 'bũ mim 'bũi bi yãni

¹ Nu'bu má mbãhmbɛ bu 'yũ ra Jesús, dá nuhe n'da ran 'yohũ, ra xãdã gue'bu go mim 'bũi.

² Nɛ nugãhe dyũ xãdihe dá ɛnhde:

—Xãnbate i, to'o bi 'yøt' ra ts'oqui, ha gue'a rá ta o gue rá mbe, uague rá ts'oqui zɛhe gue bin xãdã, dí ɛmfe.

³ Nu'a ra Jesús bi 'yɛngãhe:

—Xinga guehna ran 'yohũ nɛ xinga gue'a rá ta nɛ xinga gue'a rá mbe, pɛ hɔnt'a ran t'øt'e nuĩxte da 'yørpa Ojã gue da nu yũ jã'i.

⁴ Nuju i jatho ga humbi ga ørpa hũ rá 'befi Ojã ya tengu'bu ma patho ya, nguetho da zøñ ra pa ga tuhũ, nɛ hin man da zã ga øthũ ra 'befi ua ja ra ximhãi bũya.

⁵ Nu'bu dí 'bucua ja ra ximhäi dí xänba yu ja'i, tengu'bu dí xocpa yá dá da nu ran nequi, bi 'yénje.

⁶ Nu'bu mí jua'a bi ma, bi zoh rá jini bu häi, ne i 'yot' ra böhäi rá jini ne gue'a í gospa rá dá ra xädä a buya.

⁷ Ne bi 'yemp'a ra xädä:

—Ní mba bán xädä nu ja ra mbothe Siloé. Bi mba ne bán xädä. Ne nu'bu mam bá pengui in nu ran nequi buya.

⁸ Ne nu'bu din töt'am'bu'hu ne'ü mi'da yu ja'i gue zai min nu 'bu min xädä, nu'bu min nu ü, bin 'yemp'ü:

—Ha hinga guehnu ra xädä nu mí haxta'a 'be'a mí si.

⁹ Da'ü bi ma:

—Guehnu.

Ne nu'ü mi'da bi 'yena:

—Ena ngunü a pe hinga guehnu.

Pe nu ra xädä bi dadi:

—Guecä, bi 'yén'a.

¹⁰ Ne bi 'yän'du buya:

—Hague nja bi xoh ni dä.

¹¹ Ne nu ra xädä bi dadi:

—Nu'a ran 'yohu rá thuhu ra Jesús bi 'yot' ra böhäi ne bi gosca ma dá. Ne bi 'yengä: “Ní mba bu ja ra mbothe Siloé ne guan xädä bu,” bi 'yengä a. Ne dá mba dán xädä, ne bi zä dá nu ran nequi ma dá buya, bi 'yena.

¹² Ne bi t'emp'a:

—Hapü i 'bu a.

Ne bi däh puya:

—Hín dí padi, bi 'yenthö.

Bi t'örpa ran t'änni a mí xädä

¹³ Ne bi zix bu 'buh yu fariseo buya.

¹⁴ Nu'a ra pa bi 'yot' ra böhäi ra Jesús ne bi xocpa rá dá ra xädä, ra pa ran ts'äya a.

¹⁵ Nu yu fariseo bi 'yänni mahön'a:

—Hague nja bi nu ran nequi ni dä.

Ne bi 'yemp'ü:

—Bi gosca ra böhäi ma dá, ne bán xädä, ne nuya dín nu ran nequi, bi 'yena.

¹⁶ Janangue'a bi 'yén'ü da yu fariseo:

—Nu'a ran 'yohu güim ma, hingui numansu Ojä nguetho hingui numansu ra pa ran ts'äya, sä bi 'yén'ü.

Pe nu'ü mi'da ü bi 'yena:

—Pe nu'bu ra ts'om'bäi hín xtán zä da 'yot' yan t'öt'e nuixte gue i ö't'a.

'Bex bin hec'ü buya.

¹⁷ Ne bi t'än'na ra xädä:

—Be'a güim ma nangue'a bi xoc'a ni dä.

Ne bi 'yena:

—Nu'a, n'da rá pøngahyü Ojä a, bi 'yena, ne bi bøm buya.

¹⁸ Pe nu'ü him bi 'yéc'yei gue gue'a mí xädä, jague'bu mí zonpa a rá ta ne rá mbe.

¹⁹ Ne bi 'yän'du:

—Ha gue'a ni ts'ant'üi gue mí xädä a. Hague nja in nu ran nequi ya, bi 'yén'ü.

²⁰ Bi dät'a rá mbe ne rá ta:

—Dí pät'be gue gue'a ma ts'ant'ü'be gue mí xädä 'bu mim 'büi.

²¹ Pe hín dí pät'be hague in ja in nu ran nequi ya, hín dí pät'be to'o bi xocpa rá dá. Nu'a xün dän'yohu ya, dami 'yänhdü, da mase to'o.

²² Ngubü bi man rá ta ne rá mbe nguetho i su ma ngurpihe dyu judíohe. Gue bi zän'na n'da ra nde, gue da hyön'a thi bu ja ra ni ja ü to'o da ma bá penh Ojä a ra Jesús, ne ma zä hín da hnumanhu bu ja yü hniin.

²³ Janangue'a bi 'yenthö rá ta ne rá mbe: “Xün dän'yohu ya, dami 'yänhdü,” bi 'yenthö ü.

²⁴ Janangue'a bi zonz mahön'a ran 'yohu mí xädä, ne bi 'yemp'a:

—Pe dami ma majuañi gue gue'a Ojä bi xoc'a ni dä. Pe nu'a ran 'yohu gá ma, dí pähmbe ra ts'om'bäi a, bi 'yén'ü.

²⁵ Ne nu'a mí xädä bi dadi:

—Hín dí pät'be 'bu ra ts'om'bäi a, o gue hín'na, pe hont'a dí padi mí xädägä, ne dín nu ran nequi ya.

²⁶ Ne bi 'yembi mahön'a:

—Be'a bi 'yot'a'i 'bu mí xoc'a ni dä.

²⁷ Ne bi dät'a:

—Nugä ya xtá xi ahü ne hín gá 'yéc'yeiü. Ha gui 'yéc'yeiü 'bu ga xi ahü mahön'a. Ha ne ahü güin nde gui ténhdü a 'bu, bi 'yena.

²⁸ Bex bin sante thoho ü 'bu mí 'yemp'a:

—Nu'í rá xädi i a ra ts'om'bäi. Pe nugähe yü xädigähe a ra Moisés.

²⁹ Dí pähmbe Ojä bin yaui ra Moisés, pe nu'a ran 'yohu gui éspi hín dí pähmbe hapü bi ne'x'a rán t'édü a, bi 'yén'ü.

³⁰ Bi dät'a mín xädä buya:

—Nugä dadí hyonya thoho nangue'a gá mamhbü, gue hín gui pähmbe hapü bí 'yé a rán t'édü, ne ya bi xoga ma dät'a.

³¹ Ne dí pähmbe hín da 'yömanho Ojä 'bu da 'yáp rá ts'edi n'da ra ts'om'bäi, pe nu'bu 'bu a n'da i thände Ojä ne örpa rá pähä, i ö Ojä 'bu i äp rá ts'edi.

³² Ne gätho yu jeya xü thogui njäm'bu bim 'bu a n'da bi xocpa rá dá n'da mí xädä 'bu míim 'büi.

³³ Nu'a ran 'yohü dím ma, nu'bu hín di fäx Ojä a, hín te sä da 'yot' yu nuixte 'bu, bi 'yén'ü mí xädä.

³⁴ Ne bi t'emp' mahön'a:

—Nu'í grä dädits'oqui, janangue'a gui xädä 'bu gmím 'büi. Ha go gui xängahe, bi 'yén'ü.

Ne bi hyön a thi gue ma zä hín da numanhu ma mijudiohe buya.

I xädä yü mbüi ü da

³⁵ Nu'bu mí 'yot'a ra Jesús gue bi thön'a thi ra xädä, bi dñi ne bi 'yänni:

—Ha gui éc'yei rá ts'ant'ü Ojä, bi 'yembi.

³⁶ Ne bi dät'a:

—Ma Hmu, to'o a güim ma. Dami xiqui ts'ü, ga éc'yei a, bi 'yena.

³⁷ Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Guecä guín nug ya, ne dí yäui ya.

³⁸ Nε bi 'yεmbi:

—Ma Hmu i, dí εc'yei a ya.

Nε bin danyahmu bu ja rá hmi buya.

³⁹ Nε nu ra Jesús bi 'yεna:

—Janangue'a däm 'bücä ua ja ra ximhäi, gue ga japi di nequi 'be'a mbēni n'da ngu n'da. Nε nu'u i xädä da nu ran nequi, ne nu'u in nu ran nequi din xädä, bi 'yεna.

⁴⁰ Nε nu'u 'da yu fariseo bi 'yöh räm hman a, bi 'yεn'u:

—Ha necähe dí xädähe, bi 'yεn'u.

⁴¹ Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'u:

—Nu'bu xqui pähmbu gue gui xädähü, xtän zä xtüm pun'nahü 'bu ne njon xtä xi ahu gue ja ni ts'oquihü büya. Pε guí εnshü guín nuhü ran nequi, janangue'a hin dim pun'na ni ts'oquihü, bi 'yεn'a ra Jesús.

10

Ran t'uti nangue rá mbä't'i yu de'yo

¹ —Majuani dí xi ahu, bi 'yεn'a ra Jesús, nu'u hin dí yærpu ja rá goxthi a rá mbä't'i yu de'yo, ne dí dons pu ja ra mbä't'i, yu bε u.

² Pε nu'u dí yærpu ja ra goxthi, njuantho yu mbände'yo u.

³ Nε da xocpa a ra mbängoxthi ne da yut'ambo ra mbände'yo büya. Nε nu'u yä de'yo i örpa rá nde a rá mbädi ne i øt'a i xifi. Nε i ndønba yä thuhu nguetho i pä u yä mbeti a. Nε i sixpu ja yu 'bot'ei.

⁴ Nε nu'bu mí gac pu thi gätho u yä de'yo, di 'bet'o 'bu i sits'i, ne nu'u yä de'yo i tenni nguetho i pära rá nde 'bu im mba't'i.

⁵ Hingui tenna n'dan'yo n'da ra jä'i, pε i 'dagui, nguetho hingui pära rá nde a n'dan'yo, bi 'yεna.

⁶ Nu'a ran t'uti bi man'a ra Jesús, pε hingui pä u 'be'a nam bøn'a bi si u.

Ra Jesús ra hogambände'yo

⁷ Janangue'a 'bex bi 'yεmbi mahøn'a:

—Majuani dí xi ahu, nugä drä goxthigä a ra mbä't'i gueru i 'buh yu de'yo.

⁸ Pε gätho u im bēni dim 'bet'o zεhe xinda guecä, ne gue'u yu bε u. Pε nu'u yu de'yo hingui örpa yä nde u.

⁹ Nugä drä goxthigä, nu'a to'o da yut'i nanguecä, ma zä da ts'imanho bu. Nε da badi gue rá ngu bu, janangue i 'yo ne da dñi 'be'a dí zerpa yä mbai, tengutho ra de'yo i tñ yu t'ei.

¹⁰ Nu'u yu bε ní 'yεhe dim pε ne din hodu ne di ts'onbi gätho rá 'befi Ojä. Pε nugä ná εhe gue dí tñ ra te n'da ne din ja ra te i juadi xän ho.

¹¹ Nugä drä hogambände'yo ne ga 'beh ma te gue gan yän u ma de'yo.

¹² Pε nu'u 'da yu mbefi, hont'u yän zäbi nde da dāha, ne him majuani yu mbände'yo, gue hin yä mbeti u yu de'yo. Janangue'a nu'bu in

nu ba εpu n'da ra zate, i sopu yu de'yo ne i 'dagui. Nε nu ra zate büya im bēnt'u yu de'yo ne im maxt'i.

¹³ Nu'u yu mbefi i 'dagui nguetho hin'yü yän huεcäte nangue yu de'yo, ne hont'u yän zäbi ni hyu yä mbai.

¹⁴ Nugä drä hogambände'yo, ne dí päh ma de'yo ne nu'u i päqui.

¹⁵ Tengu thofo dí øt'be ma Ta, i päqui ne dí päcä a. Nε ga ungä ma te ngue gan yän u ma de'yo.

¹⁶ I 'buh mi'da ma de'yo gue hinga guecua i 'bücua. Nε'u jatho gua sigä. Nε da 'yø 'bu dá mba't'i. Janangue'a 'darpü din 'yo gätho ma de'yo. Nε gätho ga fäh püya nguetho hængdä drä mbände'yogä.

¹⁷ εmme numanho ma Ta 'be'a ga øt'ä gue ga ungä ma te nangue ma de'yo. Pε ga thämβenigä mahøn'a.

¹⁸ Xinga n'da ra jä'i da zä da hyogui, pε nugä ga unse ma te. Ja ma ts'edi ga uni ne ja ma ts'edi ga thämβeni, nguetho gue'a bi xic ma Ta, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹⁹ Nangue'a bi man ra Jesús, bin hec ma mijudöhe mahøn'a.

²⁰ Xän ngu u bi 'yεna:

—Nuna 'buhmi ra zñthu ne ran gät'i na. Hanja gní 'yøhmbu 'be'a man na, bi 'yεn'u 'da.

²¹ Pε nu'u mi'da bi 'yεna:

—Pε hingui jabu räm hman a in 'youi ra zñthu. Nε mfädi hin'yü rá ts'edi ra zñthu da xocpa yä dä yu xädä, bi 'yεn'u mi'da.

Him bi hnumanho a ra Jesús

²² Nu yu pa xän se bin ja ran ts'ihme bu Jerusalén ngue ra dämpeti bi 'yøt' ma mijudöhe.

²³ Nu ra Jesús mí 'yo bu ja rá ngun'yu ra dñijä ní hu ra Salomón.

²⁴ Nu'u 'da ma mijudöhe büya bi mbä'ts'a ra Jesús, ne bi 'yεmp'a:

—Hanja gní jacthohohe dan 'yänhde nangue'e, pε dami xije njuantho 'bu gue'e grä Cristo, bi 'yεn'u.

²⁵ Nε nu ra Jesús bi dät'u:

—Ya xtä xi ahu pε hin gä 'yεc'yeigahü. Nε'a ra 'befi dí øt'ä nangue rán t'εdi ma Ta, i udi to'ogä.

²⁶ Pε nu ahu hin guí εc'yeihü nguetho him ma de'yo ahu, tengu xtä xi ahu.

²⁷ Nu'u ma de'yo i ømanho ma nde, ne dí pära yä mbai u ne i tengui.

²⁸ Nε dí un ra 'da'yote mazäi u ne njäm'bu dim 'bedi. Nε njo'o to'o da zä da huä'ts'u i o ma 'yε.

²⁹ Nu a ma Ta bi 'dacä u, man'da nuixte a, ne njo'o man'da tengu a. Nε njo'o to da zä da huä'ts'u i o rá 'yε ma Ta.

³⁰ Nugä ne ma Ta n'datho dí com'be, bi 'yεn'a ra Jesús.

³¹ 'Bex bi gax yu do mahøn'a εna di bat'i ngue da hyo.

³² Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɛ:

—Xɛn ngu yɛ 'bɛfi xɛn ho xtá ut'ahɛ ngue bi xic ma Ta. Nda'a ní 'bɛfi guín nde gdí bajɛ yɛ do, bi 'yɛna.

³³ Nɛ bi 'yɛmp'ɛ yɛ judío:

—Hín nangue yɛ 'bɛfi xɛn ho dí ɛna ga ba ahe, pɛ nangue hín guí ɛspa Ojɔ gue gá 'yɛna, n'datho guí cohmi Ojɔ, nɛ grá jɔ'i thoho, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

³⁴ Nu ra Jesús bi dɛt'ɛ:

—Ha hinga nt'ot'i bɛ ja yɛn t'ɛdi gadín xáhmbɛ, gue bi 'yɛn Ojɔ: "Nu ahɛ tengu'bu gyá ojɔhɛ," i ɛm bɛ ja ra t'ohni.

³⁵ Gue bi 'yɛmbi tengu'bu yɛ ojɔ ɛ bi un rán t'ɛdi Ojɔ. Nɛ hingui sá dim 'bɛh rá T'ohni Ojɔ.

³⁶ Pɛ hanja gní 'yɛnjɛ hín dín numansugá Ojɔ 'bu dím mangá, rá Ts'unt'ɛ Ojɔgá, guecá gue bi huangá ma Ta nɛ bá pɛngá ua.

³⁷ Nu'bu hín dí ɔt'á tengu ɔt'a ma Ta, hín guí 'yɛc'yɛigahɛ 'bu.

³⁸ Pɛ nu'bu dí ɔt'á tengu ɔt'a ma Ta, dami pɔhmbɛ ngue hɔnt'a Ojɔ sá i ɔt'ɛ yɛ nuixte dí ɔt'á. Janangue'a da zá guí 'yɛc'yɛihɛ gue n'datho ran 'yomfɛni dí com'be ma Ta, bi 'yɛna.

³⁹ Janangue'a bi 'yɛna da bɛnt'i mahɔn'a ɛ ma mijudíohe mí 'bɔpɛ. Pɛ nu ra Jesús bi 'uegue.

⁴⁰ Nɛ bi mbɛng mahɔn'a bɛ 'danguadi ra dɛthe Jordán, guepɛ rá mbɛdi mí ɔt' ran xixyɔ ra Xuua, nɛ bim 'bɔpɛ 'da yɛ pa.

⁴¹ Nɛ xɛn ngu yɛ jɔ'i bá ɛpɛ 'bɔh ra Jesús. Nɛ bi man ɛ:

—Madague'bu nte man t'ɔt'e nuixte bi 'yɔt' ra Xuua Nxixyɔ, pɛgue gátho majuɔni a bi mam 'bu mí xijɛ nanguehna ra Jesús, bi 'yɛn'ɛ.

⁴² Nɛ xɛn ngu ɛ bi mba bɛ, bi 'yɛc'yɛi a ra Jesús.

11

Bi du ra Lázaro

¹ Mí 'bɔpɛ Betania n'da ran 'yohɛ in záman'ɛ, i Lázaro. Nɛ mí 'bɔhmbɛ yoho yán ju, ra María nɛ ra Marta.

² Nɛ nuna ra María, guehna bi xispa ra 'yɛthi rá gua ra Jesús ɛmme yaman'u nɛ bi 'yonbi nangue yá xtá. Guehna rán ju ra Lázaro na, gue xɛn ɛ.

³ Janangue'a nu'ɛ yán ju bi mbɛhna n'da ra nde bɛ 'bɔh ra Jesús nɛ bi 'yɛmp'a:

—Ma Hmu a'be, xiya 'bɛ'a ga ɔthɛ ya, xɛn ɛ a guidí huɛqui, bi 'yɛmbi.

⁴ Nɛ nu'bu mí 'yɔh ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu'a ran ɛ hing ran dɛte a pɛ hɔnt'a gue da hnu rá ts'ɛdi Ojɔ nuixte thoho, nɛcá rá Ts'unt'ɛ Ojɔgá, bi 'yɛna.

⁵ Nu ra Jesús ɛmme madi huɛc'a ra Marta nɛ rá juhue nɛ'a ra Lázaro.

⁶ Pɛ nu'bu mí 'yɔde xɛn ɛ ra Lázaro, him 'bɛx bi nde da mba, 'bɛ bi dɔn' man yopa guepɛ mí 'bɔhmbɛ.

⁷ M'bejua bɛya bi xije dɛyɛ xádigáhe a:

—Ga mbáhá bɛ Judea mahɔn'a, bi 'yɛnje.

⁸ Pɛ dá ɛmfe bɛya:

—Xánbate i, ha gui mba bɛ mahɔn'a, nguetho nu ma mijudíohe 'bɔpɛ him maya'bu gue nde di bat'a do i, dá ɛmfe.

⁹ Nu ra Jesús bi xije n'da ran t'uti bɛya:

—Ha hinga gue'a 'de'mayo ora n'da pa. Nu'bu ma pa i 'yo n'da ra jɔ'i, hín di fet rá gua nguetho in nu hapɛ i pa.

¹⁰ Pɛ nu'bu 'yoxui n'da, di fet rá gua nguetho hingui nu hapɛ i pa. Nu'a bi ma gue hinga sɔn ra ora da du.

¹¹ Nɛ m'bejua bi 'yɛnje mahɔn'a:

—Nu'a ma amigohɛ ra Lázaro i ɔha. Nɛ ga mbáhá ga ents'á a, bi 'yɛna.

¹² Bɛx dá ɛmbáhe a bɛya:

—Ma Hmu ahe, nu'bu i ɔha da yɔm 'bu, dá ɛmfe.

¹³ Pɛ nu ra Jesús bi ma gue bi du 'bu mí ma i ɔha. Pɛ dá ɛhmbɛ gue i ɔtho.

¹⁴ 'Bɛxque njuɔntho bi man ra Jesús:

—Ya bi du ra Lázaro.

¹⁵ Pɛ nangue ahɛ, xɛn ho gue hín dá nugá 'bu mín hyɛn'na, gue man'da guí 'yɛc'yɛigahɛ 'bu guín nuhɛ 'bɛ'a ga ɔt'á ya. Nuya ga mbáhá ba nuhɛ.

¹⁶ Pɛ nu'a ra Tomás nɛ i t'ɛmbi ra Go, ma mixádihe, bi 'yɛnje:

—Mbáhmahɛ 'bu, madague'a 'darpɛ ga tuhɛ.

Nu ra Jesús di un ra te ɛ xɛn du

¹⁷ Nu'bu má sɔmhbe bɛ ra Jesús bɛya, ya ná goho pa xi t'á a ra Lázaro.

¹⁸ Nu bɛ Betania hinga ya bɛ Jerusalén, mbɛ made ora na 'yo.

¹⁹ Janangue'a xɛn ngu ma mijudíohe bi mba bɛ rá ngu ra Marta nɛ ra María gue da hyurpa yá mbɛi ɛ, nangue'a rá jda bi du.

²⁰ Nu'bu mí 'yɔh ra Marta gue ba ɛpɛ ra Jesús, bi mba nɛ bin c'at'ui bɛ 'yu. Pɛ nu ra María bi gotpɛ ja rá ngu.

²¹ Nɛ nu'a ra Marta bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Ma Hmu i, nu'bu xquím 'bɔque ua, hín xtán du ma jda.

²² Pɛ madague'bu ya bi du ya, pɛ dí paçá di 'da'a Ojɔ hɔnt'a go 'bɛ'a guí 'yápi, bi 'yɛna.

²³ Nu a ra Jesús bi dɛt'a:

—Nu'a ní jda da ndants' mahɔn'a, bi 'yɛna.

²⁴ Nu ra Marta bi 'yɛna:

—Dí paçá da ndants'a rán zɛgui ra pa a, nɛ ɛ gátho xɛn du, bi 'yɛna.

²⁵ Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Nugá guecá dadí un ra te ɛ xɛn du. Nu'a to'o da 'yɛc'yɛigui, madague'a da du, pɛ ga japi da ndants'i nɛ dín ja ra 'da'yote mazá.

²⁶ Ne nu'a to'o 'bui nanguécä ne êc'yeigui, njam'bu da du a. Ha guí êc'yei a dí xi i, bi 'y'ëmbi.

²⁷ Ne bi 'y'ëmp'a:

—Hãha ma Hmu i, dí êc'yei gue gue'e grã Cristo, rá Ts'unt'u i Ojã, gue'e mí hma gua êcua ja ra ximhãi, bi 'y'ëna.

Bin zon'a ra Jesús

²⁸ Ne nu'bu mí gua'a bin yaui ra Marta a ra Jesús, bi mbeng bu rá ngu ne bin yãjodreui a rá juhue ra María, ne bi xi a:

—Bí 'bãpũ ra xãnbate ne in zon'na i, bi 'y'ëna.

²⁹ Ne nu'bu mí 'y'õ a 'b'e'a bi sifi, bi ndants'a ne bi mba n'dihí guepũ 'bãh ra Jesús.

³⁰ Nu ra Jesús him 'bex bi zõm bu ja ra hnini, pẽ bim 'bãtho bu ndehnini guepũ xín yaui ra Marta.

³¹ Nu ma mijudíohe mí hupũ mbo rá ngu ra María gue i hurpa rá mbũi, nu'bu mí nu bi ndants'a ra María ne bi mba n'dihí, bi den'dũ ma mijudíohe bũya, ne bi 'y'ëna: “Masque ní mba ban zom bu ja ran 'yãgui na.”

³² Nu'bu mí zõm bu ra María bu bí 'bãh ra Jesús, bin danyahmu bu ja rá gua, ne bi 'y'ëmp'a:

—Nu'bu xquím 'bũque ua, hin xtãn du ma ida 'bu, bi 'y'ëna.

³³ Nu'bu mín nu ra Jesús gue i zon'a ra María, ne u ma mijudíohe zoni gue'u bi dënni, bin gãs' pũya ne bi hyundumbũi.

³⁴ Ne nu ra Jesús bi 'yãnni:

—Harũ bi t'ã a ra Lázaro.

Ne bi t'ëm bũya:

—Ma Hmu ahe, ga mbãhã gua nu, bi t'ëmbi.

³⁵ Ne a ra Jesús bin zom bũya.

³⁶ 'Bex bin 'y'ëm zehẽ ma mijudíohe bũya:

—Nunũ ya mĩãdi ãmme madi huêc'a, bin 'y'ëmp'ũ.

³⁷ Ne nu'ũ 'da bi 'y'ë'n'ũ:

—Nuna guehna bi xocua yú dã ra xãdã. Ha hin xtãn zã xtí japi hin xtãn du ra Lázaro 'bu.

Nu ra Jesús bi xox'a ra Lázaro bu ja rán yãgui

³⁸ Nu'bu mí zõm bu ja ran 'yãgui ra Jesús, bin gã'ts' mahõn'a. Nu ran 'yãgui n'da ra hyãdo a ne bi juaspa n'da ra xĩndo.

³⁹ Ne nu ra Jesús bi 'y'ëmp'ũ:

—Damí 'uejũ ts'ũ na ra xĩndo.

Pẽ nu ra Marta, rán ju a xí du, bi 'y'ëmbi:

—Ma Hmu i, masque xũn xã ya nguetho má goho ma pa ya bí du, bi 'y'ëna.

⁴⁰ Nu ra Jesús bi 'y'ëmp'a:

—Pẽ dí xi i mahõn'a, nu'bu gui 'y'êc'yei gue i ja ma ts'edi, guin nu rá ts'edi Ojã nuĩxte, bi 'y'ëmbi.

⁴¹ 'Bex bi mba ma 'ueque ra do bũya. Ne nu ra Jesús bi ndõts'e ne bi 'y'ëna:

—Ma Ta i, dadí 'da a ra jamadi, nguetho gã 'yõh ma nde 'bu má ãp'i'i nanguéhna ra Lázaro.

⁴² Ne dí pãdi thocpa thoho guí õh ma nde. Pẽ nu'a dí xi a ya, ngue dí ndepe da 'yõh ya i 'bãcua ya, n'dahma da 'y'êc'yei gue gue'e bá pengã ua.

⁴³ Ne nu'bu mí jua'a bin yaui Ojã bin yã nts'edi:

—Lázaro, bá põni.

⁴⁴ Ne nu'a xí du bá põm bu ja rán 'yãgui bũya, nsõt'e thoho ra 'bõt'e rá 'yẽ ne rá gua, ne nu rá yã n'dan'yo ra 'bõt'e mán sõt'e. Nu ra Jesús bi 'y'ëmp'ũ:

—Xothũ, da zã din 'yo bũya, bi 'y'ë'n'a ra Jesús.

I hma da fent'a ra Jesús

⁴⁵ Ne xũn ngu ma mijudíohe ngue xí den'na ra María, bi 'y'êc'yei ra Jesús 'bu mí nu a bi 'y'õt'e.

⁴⁶ Pẽ nu mi'da bi mba bá xih yũ fariseo 'b'e'a bi 'yõt' ra Jesús.

⁴⁷ Janangue'a bi man yũ dãmbãjã ne yũ fariseo ngue 'darpũ dim petihũ u yú mi ngurpihũ, ne bin 'y'ëm zehẽ u:

—'B'e'a sã ga õthũ, nguetho nu'a ran 'yohũ i õt'e xũn ngu yãn t'õt'e nuĩxte.

⁴⁸ Nu'bu hin ga hẽcpahũ, gãtho yũ jã'i da 'y'ëmbi yã ngurpi. Ne nubũya nu yũ romano da zãjũ ngue da bẽni ya dá tẽnhdũ man'da ra Hmu, ne hinga hõnt'ũ dí tẽnhdũ u, ne di juarca ma dũxca nijãhũ ne di juajũ bũya.

⁴⁹ Ne nu'a n'da í Caifás, ra dãmbãjã a ra jeya a, bi 'y'ëna:

—Ha hin guí pãhmbũ 'b'e'a da zã ga õthũ ya.

⁵⁰ Ha hin guí pãhmbũ man'da xũn ho 'bu n'datho da du n'dahma hinga gãtho na nguju ga juahmbũ, bi 'y'ëna.

⁵¹ Pẽ him bi bẽnse a bi ma, pẽ nangu'e'a ra dãmbãjã a ra jeya a, janangue'a bi jap Ojã da ma 'b'e'a da t'õrpa ra Jesús, gue da du da yãnje dyũ judíohe.

⁵² Pẽ nu ra Jesús 'bu mí du, hinga hõngdãhe in nde da yãnje, pẽ ne u gãtho mi'da i 'bui hõnbũ go bi zã gãtho na ndoho ra ximhãi, 'darpũ dam 'bũhmbũ a.

⁵³ Ne nangu'e'a xí man ra Caifás, 'da'angu bi bẽn u gãtho ma ngurpihe bũya. Ne gue'a ra pa bi ma njuãntho da hyo ra Jesús.

⁵⁴ Janangue'a m'bet'o bi 'uetho ts'ũ bu 'bũh ma ngurpihe, ne bi mba bu ja rá nyãni n'da ra hãi, ne dãm 'bũhmbẽ bu 'da yũ pa bu ja ra hnini Efraín.

⁵⁵ Ne mí ts'ũtho da zõn ra pa ran dãbaxjua, n'da ra dãnts'ihme bi zãngahe Ojã maya'bu dyũ judíohe. Janangue'a xũn ngu yũ jã'i 'da'a n'danni bi nets'i bi mba bu Jerusalén. Nguetho bi sije m'bet'o thoho ga hoc ma jã'ihe bu, nangu'e ra dehe.

⁵⁶ Ne nu'bu mí zøm bu ja ra danija u 'da ma mijudiohe, bi hyom bu a ra Jesús ne bin 'yän'du n'da ngu n'da u:

—'Be'a guim mamhbü, ha ba eñ ra Jesús da nu ram peti ua uague hin'na, bin 'yemp'u.

⁵⁷ Nu'bu dambäjä ne yu fariseo bi 'yän'u:
—Nu'bu 'bui to i pađi hapu i 'bui, jatho da ma, n'dahma da zä gam benthe, bi 'yemp'u yu ja'i.

12

Pa nsispi ra 'yethi rá gua ra Jesús

¹ Di 'beh man 'dato pa din ja ra dants'ihme bu Jerusalén nangu ran dabaxjua, ne bi mba mahón'a bu Betania a ra Jesús, nguempü rá ngu a ra Lázaro, gue'a xí jap ra Jesús bi dambeni bu ja rán 'yägüi ngue xí du.

² Nu'bu mín de, nu ra Marta bi 'yörpa n'da ran ts'ihme ra Jesús. Ne í ra Lázaro 'darpu bin sihmehü bu ja ra mexa.

³ Ne bi mba ra María bu mí huh ra Jesús, bi xispa rá gua made litro ra 'yethi emme yuman'u ne xam hmadi, ne í 'yonba ra 'yethi nangu rá xtä. Ne gátho ra ngu bi yan'a ra 'yethi.

⁴ Ne mí 'bupü rá ts'ant'u ra Simón, ra Judas Iscariote a, n'da ma mixädihe a, ne gue'a bi dá a ra Jesús. Ne nu'bu mín nu a bi 'yot'a ra María, bi 'yena:

⁵ —Hanja him bi 'bä a ra 'yethi, yu mahuñi thoho xtín ja rá muui gue xtín t'un yu hyoya, sä bi 'yén a ra Judas.

⁶ Ngubü bi man a nguetho ra bē a, ne him majuñi di huēc yu hyoya. Pe rá 'befi a gue ní mbesca ma mbetihe dyu xädihe ne'a rá mbeti ra Jesús. Ne nzai hac zehē ra mbeti 'bu in nde.

⁷ 'Bex bi 'yén'a ra Jesús:
—O guidí hēcpa na ra xisu, nguetho bi 'yörca a rán säui da 'yörque, nguetho mí ts'utho ga tu ngue da t'ägagui. Janangue'a mí pesta'a ra 'yethi na, xti jacä ma ja'i 'bu dá tu.

⁸ Pe thocpa thoho gam 'buhmbü yu hyoya, pe nugä hinga thocpa thoho dam 'buhmbü ua, bi 'yén'a ra Jesús.

Ihma da tho ra Lázaro

⁹ Nu'bu mí 'yode xun ngu ma mijudiohe, gue 'bupü ja rán ngu ra María a ra Jesús, bi mba bá nu, pe hinga hont'a ra Jesús in nde da nu, pe ne'a ra Lázaro gue xí xox ra Jesús bu ja rán 'yägüi.

¹⁰ Janangue'a nu yu dambäjä bi beni ne'a ra Lázaro da hyo.

¹¹ Nguetho gue'a ra Lázaro í japi man'da xun ngu bi 'yēc'yēi a ra Jesús u ma mijudiohe.

Bi t'ēspa ra Jesús 'bu mí yant'a Jerusalén

¹² Nu'bu mí hyax büya dá mbähmbe ra Jesús bu Jerusalén. Ne nu'bu yu ja'i xun ngu xí zøm bu Jerusalén gue in nu ra dämpeti, bi 'yode da mba bu ra Jesús.

¹³ Janangue'a bi gaç yé xi yu jaxiza ne bi mba bá thapü 'yu. Ne nts'edi bi 'yén'u:

—Nuixte tho rá ts'edi Ojä di jap na ma Hmuts'ut'abihü dyu israelhü, dyu judíohe, bi zōcua ya nangué rá thuhu Ojä, bi 'yén u.

¹⁴ Nu'bu a ra Jesús i hux'a n'da ra t'uburu xí dñi, tengu män t'o't'i bu ja rá m hman Ojä.

¹⁵ Gue män t'o't'i:
Him man gan suhü ya gyu menguhü ua Sión, nguetho ba eñ ni hmuts'ut'abihü, da hyux'a n'da ra t'uburu, mí eñ rá t'ohni maya'bu.

¹⁶ Pe nuje dyu xädihe him 'bexque dá pahmbe 'be'a nám bōn na bin ja, pe nu'bu mí mbeng mahēts'i ra Jesús dá bēmhbe büya gue guehna bi t'örpa ra Jesús gátho män t'o't'i maya'bu.

¹⁷ Nu'bu yu ja'i mí 'buhmbü ra Jesús 'bu mí xox'a ra Lázaro, xí ma gue xí xox'a ra Lázaro.

¹⁸ Janangue xun ngu yu ja'i bi mba bá thä a ra Jesús, nguetho bi 'yō a xin ja.

¹⁹ Janangue'a nu yu fariseo bin 'yē mzehe u:

—Nte ts'u ní mbatho 'bu dadí hēcpahü yu ja'i. Ha hin guin nuhü ya gátho ra ximhäi i tennü ra Jesús, bin 'yemp'u.

Ihon ra Jesús u yu mengu bu Grecia

²⁰ Ne nu'bu 'da bi mba bu Jerusalén da nu ram peti bu, yu mengu bu ja ra häi Grecia u.

²¹ Ne bin tñmhü ra Felipe u 'bu mám 'buhmbe bu Jerusalén. Ne nu ra Felipe, ma mixädihe a, ra mengu bu Betsaida ra xēqui Galilea. Ne nu yu mengu bu Grecia bi 'yén'u:

—Hague n'yō, dín nde dan yähe ts'u ra Jesús, bi 'yén'u.

²² Nu'a ra Felipe büya bi xi a ra Andrés, ne nu'u büya bi xi a ra Jesús.

²³ Ne nu ra Jesús bi dät'u:
—Ya mí ts'utho da zōn ra pa dan uixtegä 'bu dá tu, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi.

²⁴ Majuñi dí xi ahü, tengu n'da ra hmudä, nu'bu hin da thupü ja ra häi ngue dim 'bepü, hin din xändi. Pe nu'bu da thuhu, da zä dín xändi xun ho.

²⁵ Nu'a to'o i su din unba 'bu da dengui, da mba ma unbi rá te a, pe nu'a hingui su dín unba 'bu da dengui guecua ja ra ximhäi, din ja ra te mazäi a.

²⁶ Nguetho nu'bu 'bu a n'da in nde din 'yēhe nanguecä, jatho da bēni tengu dím bēngä, ne ga com'be ma ts'edi bu mahēts'i büya. Nu'bu 'bu a n'da dín 'yēhe nanguecä, nu'a ma Ta da numanho a.

Ra Jesús im ma da tho

²⁷ —Pe nuya emme tu ma mbüi, bi 'yén'a ra Jesús. 'Be'a sä ga xih ma Ta. Ha sä ga äpi di 'uegä 'be'a dín jacä ya. Pe hingui sä, nguetho gue'a bá eçä ngue gan nu'a i jatho gan nugä ya, bi 'yén'a ra Jesús.

²⁸ Ne nubüya bin yäqui rá Ta:
—Ma Ta a i, dami jaqui gan nugä hont'a go nda'a dí t'ēs'i i, bi 'yēmbi.

'Bexque bi t'ò'a n'da ra nde bu mahęts'i, bi 'yęna:

—Pę ya dí ja'i guín nu, ne guin nu mahøn'a, bi 'yęna.

²⁹ Ne nu'u yu ja'i mí 'bähmbu bu, bi 'yøh rá nde Oja ne bi 'yęn'u 'da:

—Bin gáni.

Ne nu'u mi'da:

—Masque n'da rá m 'behni Oja mahęts'i bi zofu, bi 'yęn u.

³⁰ Pe nu'a ra Jesús bi 'yęmp'u:

—Nu'a ra nde gá 'yøhmbu, nts'edi bi zocá Oja, hin nanguę ga paçá bi 'yøh ma nde, pę guepü gui pařhmbu ya i øh ma ndegá a.

³¹ Nuya mi ts'utho ga øt'a a dí fadi nda'u da mba ma unbi, ne nda'u hin da mba ma unbi. Ne mi ts'utho ga tap ra zıřhu, gue in ts'ut'abi ua ja ra ximhäi a, ne da ts'änba ya da t'erbu ja ran unbi.

³² Nu'bu dá cuat'ä bu ja ra pont'i, gue'a dá zohn'du gátho yú mbui yu ja'i ga xifi dí dác yú mbui gan ya'n'u, bi 'yęn'a ra Jesús.

³³ Ne guehna mi man na, ngue mi ndepe xtám bař yu ja'i 'be'a nın däte dí tho a.

³⁴ Ne nu yu ja'i buya bi dat'a:

—Nugähe ya dá øhmbę im mam bu ja rán t'ędi Oja, i 'bui mazai a ra Cristo. Ne gui ęnse játho gui tu bu ja ra pont'i, gán ja'i ua ja ra ximhäi. To'o e ngue gui ęnse gán ja'i ua ja ra ximhäi. Masque hinga gue'e gra Cristo 'bu.

³⁵ Nu ra Jesús 'bex bi 'yęmp'u:

—Him min ngu yu pa ga xän'nahu ya, ngue drán nequigä. Nde'bu gan 'yohu bu ja ran nequi ya, ne hin da zu ahü ra 'bexui. Nguetho nu'a to'o i 'yo bu ja ra 'bexui hingui pađi hapü i 'yo.

³⁶ Dami hyámhbu ran nequi ya, janya i ja ya, ne din ja ran nequi ni mbuihu buya, bi 'yęmp'u.

Ne nu'bu mí jua a bi man ra Jesús bi mba, bin 'yañse.

Hinguin nde da 'yęc'yei u ma mijudíohe

³⁷ Pe guexta'a him bi 'yęc'yei xun ngu ma mijudíohe, madague'a xun ngu yun t'øt'e nuixte bi nu bi 'yøt' ra Jesús.

³⁸ Pęgue bin ja tengu thofo bi man ra pøngahya Isaiás 'bu mí ma 'be'a din ja, bi 'yęna:

Ma Hmu i, to'o maha bi 'yęc'yei a dá mamhbe

ne to'o bi ba 'bu gmí 'yuh ni ts'edi, bi 'yęna.

³⁹ Him bi zä bi 'yęc'yei u 'da nguetho nu'bu him mín nde u, bi mba njapi tengu bi man ra Isaiás 'bu mí ma mahøn'a:

⁴⁰ Nu'a Oja bi gomba yú dá u ne bi mep yú mbui u,

gue din ja tengu'bu din xädä,

ne hin din ja yün 'yomfęni yú mbui,

ne hin da zä di päh yú mbui gue xtí punba Oja u, bi 'yęn a ra Isaiás.

⁴¹ Guehna bi man ra Isaiás 'bu mí 'yut Oja din ja rá ts'edi nuixte ra Cristo, ne bi mam buya 'be'a da 'yøt'a ra Cristo.

⁴² Pe xun ngu ma ngurpihe mim bęnse ngue ęc'yei ra Jesús. Pę him bi ma gue ęc'yei u, nguetho i su xtá hyøn a thi yu fariseo bu ja yú ni ja, gue má zä da zan'u.

⁴³ Nguetho man'da bi bęni 'be'a da man yú mijá'ihu, gue da 'yęmbi xun ho u, xinda gue'bu go xtá 'yęmp Oja xun ho u.

Dí mba ma juqñbi n'da u yám hman ra Jesús

⁴⁴ Pę nu ra Jesús nts'edi bi ma:

—Nu'a to'o i ęc'yeigui, i ęc'yei a bá pengui.

⁴⁵ Nguetho nu'u to'o i paqui, i pa a bá pengü.

⁴⁶ Nu'a bá ęcä gue ga yorba yú mbui u 'bucua ja ra ximhäi. Nu'a to'o da dengui hin din 'yo bu ja ra 'bexui a.

⁴⁷ Nu'a to'o da 'yøh mam hman gä ne hingui ęc'yei, pę hinga guecä ga juqñbä a, nguetho hin ná ęcä ga øt' ran juqñbate, pę ná ęcä ua gan ya'n u 'bucua ja ra ximhäi.

⁴⁸ Nu'a to'o hin da 'yęc'yeigui ne hin da 'yø a dí m mangä ya, nu'a mam hma dá mangä ya, gue'a dí juqñba u 'bu rán zegui ra pa.

⁴⁹ Nguetho him mam hmanse a dá ma, pę nu'a ra Ta gue bá pengä bi xiqui 'be'a dá mangä ne 'bepü ná xänba yu ja'i.

⁵⁰ Ne dí paçá da đın ra te mazai u to'o da hyän rá m hma ma Ta. Ne gue'a i xicä a ne dí mangä a buya, bi 'yęn'a ra Jesús.

13

Ra Jesús bi xuguaba yú xädi

¹ Nu'bu mi ts'utho da mbuh ra dämpeti nanguę ran dąbaxjua, ne mí pař ra Jesús ya mi ts'utho da zøn ra ora dá bøngua ja ra ximhäi, da mbeng bu bí 'buh rá Ta. Ne gátho yu pa mi 'bucua, midí huęc'u to gátho bi 'yęc'yei a, ne nuya man'da di huęc'u di huęqui.

² Ne nu'bu mán sihmehe ra Jesús 'bu bin de, nu'a ra zıřhu buya bi bęnba ra Judas rá ts'unt'u ra Simón Iscariote gue di dá a ra Jesús.

³ Nu ra Jesús i pađi bí nexpü 'buh rá Ta ne da mbeng bu mahøn'a, ne i pađi gue rá Ta bi unni gátho 'be'a i ja gue di manda zehe.

⁴ Pe guehna bin 'yęhe nanguecähe. Nguetho bi ndants' 'bu mín sihme ne bi mbø'a n'da rá pahni, in nde nte di hęni. Ne bi dut' rá foho n'da ran thu'ye.

⁵ Ne nu'bu mí xit' ra dehe ra ximbo, bi đu'mi bi mberca ma guaehe ne bi dugahe nanguę'a ran thu'ye mim bongui bu rá foho.

⁶ Ne nu'bu mí zøm bu huh ra Simón Pedro, nu ra Pedro bi 'yęmp'a buya:

—Ma Hmu i, ha gui perca ma gua, bi 'yęna.

⁷ Nu ra Jesús bi dąti ne bi 'yęmbi:

—Majuṇi hingui sã gui pãh ya 'be'a nam bõn'a dí òt'ã, pɛ m'bejua da zã gui pãdi, bi 'yɛmbi.

⁸ Nu ra Pedro xõ bi 'yɛmp'a:

—Njãm'bu dan uni gui perca ma gua.

Pɛ nu ra Jesús bi ðãt'a:

—Nu'bu hin ga pe't'ã ni gua, nte man jaui 'bu, bi 'yɛna.

⁹ Nu ra Simón Pedro buya bi 'yɛmp'a:

—Ma Hmu i, hinga hõnt'a ma gua 'bu, nɛ'a ma 'yɛ nɛ'a ma ya, bi 'yɛmbi.

¹⁰ Nu ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Pɛ ya ma zã bi bo ahũ nangue ni ts'oquihũ, nguetho nu'a to'o bin hi ya bi bo rá jã'i. Pɛ hõnt'ũ ni guahũ zã da 'be't'e ngue pãrũ yũ fonthã hapũ guí 'yohũ. Pɛ nu n'da ahũ him bin hi, bi 'yɛna.

¹¹ Ngubũ bi ma nguetho bi bãdi i hupũ a di dã a. Janangue'a bi ma hinga gãtho dán hihe.

¹² Nu'bu mí jua a bi xaguagahe, bi hye mahõn'a rá pahni nɛ bin sãya. Bi 'yɛnje buya:

—Ha guí pãhmbũ 'be'a nam bõn'a dá òt'ahũ ya.

¹³ Nu ahũ guí ɛnjũ drã xãnbategã nɛ guí ɛnjũ drã Hmugã. Xũn ho guím mamhbũ nguetho gue'a dí òt'ã a.

¹⁴ Dã pe't'ã ni guahũ, guecã ni xãnbatejũ nɛ ni Hmuju. Janangue'a nɛ ahũ gam perpa ni guahũ n'da ngu n'da ahũ, ngue gui 'yõthũ gui cohmbũ hãi nɛ 'da gãm fãxtahũ.

¹⁵ Nuya dá ut'ahũ 'be'a gui 'yõthũ nguetho dín nde ahũ gui 'yõthũ tengu dá òt'ahũ.

¹⁶ Majuṇi dí xi ahũ, man'da nuixte n'da ra Hmu xinda gue'ũ yũ mbefi, man'da nuixte a i pɛhnate xinda gue'a ram 'behni.

¹⁷ Nu'bu guí pãhmbũ a dím mangã ya nɛ thocpa thofo gui 'yõthũ a, gan johyahũ nangue Ojã 'bu.

¹⁸ Pɛ hín dím mangã gãtho ahũ da zã gan johyahũ nangue Ojã, nguetho dí pãt'a ni mbũihũ n'da ngu n'da ahũ gue dá huan'nahũ. Pɛ guehma dá huahni gãtho ahũ, n'dahma din ja 'be'a bi man rá t'õhni Ojã ngue bi 'yɛna: “Nu'a n'da dí sihmɛ'be, gue'a di dägã a.”

¹⁹ M'bet'o dí xi ahũ 'be'a da t'õrcã, janangue'a da zã gui thoqui gui 'yɛc'yɛigahũ gue drã Cristogã 'bu ya bin ja.

²⁰ Majuṇi dí xi ahũ, nu'a to'o da 'yõmanho a im man a n'da mam 'behnigã, i simanhogã a nɛ i simanho a bá pengã, bi 'yɛnje.

Ra Jesús i pãdi di dã a ra Judas

²¹ Nu'bu mí jua a bi man ra Jesús, bi du rá mbũi, nɛ bi xije mahõn'a:

—Majuṇi dí xi ahũ, i 'bu a n'da ahũ di dägã, bi 'yɛnje.

²² Nugãhe buya dyũ xãdigãhe, dán hyɛthe n'da ngu n'daje nɛ dán 'yãnhde: “To'ogahũ di dá 'bu,” dán 'yɛmfɛ.

²³ Nɛ nugã 'darpũ mi hu'be ra Jesús nguetho ɛmmɛ midí huɛgã.

²⁴ Nu ra Simón Pedro buya bi uãnga rá 'yɛ, ndeque ga änni nda'a di dá a.

²⁵ Nugã buya gue 'darpũ mí hu'be ra Jesús, dá änni:

—Ma Hmu i, to'o a guím ma, dá ɛmbi.

²⁶ Bi 'yɛngã a ra Jesús buya:

—Nu'a ga cãrpa a ra hmɛ ra tãhũ gue ga unni, gue'a di dägã a, bi 'yɛngã a buya.

Nɛ 'bex bi un'na ra hmɛ a ra Judas Iscariote rá ts'ant'ũ ra Simón.

²⁷ Nɛ nu'bu mí zi ra hmɛ, 'bex bi yat' ra zĩthu rá mbũi. Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu'a guí nde gui 'yõt'e dami 'yõt'a n'dihi ya, bi 'yɛna.

²⁸ Nɛ xĩnga n'dagãhe mi huhmbe bu ja ra mexa gue dá pãhmbɛ 'be'a nám bõn a bi xifi.

²⁹ Pɛ 'dagãhe dím bɛmhbe gue gue'a bi xih ra Judas da mba da dãi 'be'a ga homhbe 'bu bin ja ra ðãnts'ihmɛ. Nɛ nu mi'da gãhe dím bɛmhbe gue bi xih ra Judas da mba di unni ts'ũ ra mbeti yũ hyoya, nguetho mí hã ra buxa i o ma mbetihe.

³⁰ Nɛ nu'bu ya xĩ zi ra hmɛ, 'bex bi mba n'dihi. Ya bin xui buya.

Ra 'da'yont'ɛdi

³¹ Nu'bu ya xĩ mba ra Judas, nu ra Jesús bi 'yɛngãhe:

—Nuya di nɛqui dan uixtegã guecã dán jã'igã ua ja ra ximhãi. Nɛ nu'a ga òt'ã ya, gue'a man'da dí nɛqui gue xũn thofo Ojã.

³² Ga udi nuixte xũn thofo Ojã, nɛ nu Ojã da 'yudi gue nuixte xũn hogã guecã ngue dán jã'i ua ja ra ximhãi. Nɛ mi ts'atho ya dín ja a dím mangã.

³³ Ma zũ t'ahni ahũ, man'da zũ ora dam 'bũhmbũ ya. Nɛ m'bejua guim bɛnjũ. Nɛ ga xĩ ahũ ya tengu dá xi ɛ ma ngãrpihũ, hingui sã 'darbũ ga mbãhã hapũ ga mbagã.

³⁴ Nuya ga xi ahũ n'da ran t'õdi ma'da'yo, gue 'da xtín huɛctahũ n'da ngu n'da ahũ. Tengu thofo bu dá huɛc'ahũ, ngubũ gan 'yõrpahũ n'da ngu n'da ahũ.

³⁵ Nangue 'da gđín huɛctahũ n'da ngu n'da ahũ, gãtho yũ jã'i da bãdi guí tengahũ, bi 'yɛnje.

Ra Jesús i pãdi dín cõn'a ra Pedro

³⁶ Nu ra Simón Pedro bi 'yɛmp'a:

—Ma Hmu i, hapũ gui mba.

Nu ra Jesús bi ðãt'a:

—Hingui sã 'bex gui tengã ya hapũ ga mba. Pɛ m'bejua da zã gui mba bu ga mbagã.

³⁷ Janangue'a nu ra Pedro bi 'yɛmp'a:

—Hanja hingui sã 'darpũ ga mbɛ ya, madague'a nɛcã da thogã nangue'a ga tɛn'ni i, bi 'yɛna.

³⁸ Nu ra Jesús bi ðãt'a:

—Ha majuṇi gui tengui madague'bu da tho i, nguetho ná hyundi xquí cõng 'bu bi mbah ra tamfõ, bi 'yɛmbi.

14

Ra Jesús ra 'yu ní zóm bu bí 'buh rá Ta

1 —Pé o di tu ni mbúihú. Guí 'yéc'yéigahú Ojâ janangue'a necá dami 'yéc'yéigahú.

2 Nubú rá ngu ma Ta bí ja bú xún ngu yú ngu mahotho. Nu'bú hin te di ja bú, xcá xi ahú 'bú. Pégue i ja bú, janangue'a nu'bú dá mbagá gua hoc'ahú hapú dam 'búhmbú.

3 Né nu'bú dá mbagá ba hoc'ahú bú dam 'búhmbú, né ba pengá mahón'a ga six ahú bú ngue 'darpu dam 'búhmbú búya.

4 Nubú ga mbagá guí pámhbú né guí pámhbú ra 'yu, bi 'yénje.

5 Pé nu'a ra Tomás bí 'yemp'a:

—Ma Hmu i, hin dí pámhbú hapú gui mba, xin dí pámbe a ra 'yu, bi 'yena.

6 Nu ra Jesús bí 'yemp'a:

—Nugá drá 'yugá né guécá ní fá a majuáni né dadí ungá ra 'da'yote mazá. Njon da zâ da zóm bú 'buh ma Ta hinda hont'bu da 'yéc'yéigui.

7 Nu'bú majuáni xquí páju né'a ma Ta xquí pámhbú 'bú. Pé ja gá pámhbú ya nguetho ya guín nuhú a ya, bi 'yénje.

8 Pé nu ra Felipe bí 'yemp'a:

—Ma Hmu i, pé hin dín nuhe a ni Ta, dami jaje gan nuhe né nte ga 'behmbe, bi 'yena.

9 Nu ra Jesús bí dat'a:

—Ha guexta'a hin guí páqui né nya'a tho xtám 'búhmbú. Nu'a to'o xún nugui, ya xún nu ma Ta. Hanja gní 'yengui: “Yurcahe ni Ta.”

10 Ha hin guí 'yéc'yéi gue n'datho dí com'be ma Ta. Nu'ú yúm hma dí xi ahú him mam hmansegá ú, pé yám hman a ma Ta i 'búcuja ja ma mbúigá, né gue'a dí jacá ga ót'á a dí ót'á.

11 Dami 'yéc'yéigahú gue n'datho dí com'be ma Ta. Pé nu'bú xún héi guí pámhbú, dami pámhbú gue hont'a Ojâ sâ i ót'ú yú nuixte dí ót'á. Janangue'a da zâ guí 'yéc'yéihú gue n'dat'a dí com'be ma Ta.

12 Majuáni dí xi ahú, nu'bú guí 'yéc'yéigahú, nu ra 'befi dí ót'á, né ahú da zâ guí 'yóthú 'bú. Né man'da nuixte yú 'befi da zâ guí 'yóthú nguetho ga mba bú bí 'buh ma Ta.

13 Nguetho hont'a go 'be'a guí 'yáhbú 'bú 'da angu dím bémhbú, ga ót'á, janangue'a da t'éspra ma Ta nangue a ga ót'á, rá ts'unt'ugá a.

14 Hont'a go 'be'a guí 'yáqui 'bú n'dat'a dím bémhbú, ga ót'á.

Ra Jesús bi ma bapenpa rá Hogandáhi Ojâ

15 Né man'da bí man ra Jesús, bí 'yena:

—Nu'bú majuáni hóngdá guín numanhojú, dami pes'hú 'be'a gátho dí xi ahú.

16 Né ga áp ma Ta ba pen'nahú man'da nim fát's'ihu da mbáx ahú tengu dá ót'ahú, né gam 'búhmbú mazá a búya.

17 Gue'a rá Hogandáhi Ojâ a, né di ja ahú guí pámhbú a majuáni. Pé nu'ú di ho ra ximhái hin da zâ da zini, nguetho hin'yú 'be'a dí bá a, xingui pádi 'be'a rá 'befi a. Pé nu ahú guí pámhbú a nguetho dí 'búhmbú a, né da zón ra pa din zám bú mbo ni mbúihú.

18 Hin gan jahú tengu yú hyoya t'uhni 'bú dá mbagá, nguetho ba pengá dam 'búcá bú mbo ni mbúihú.

19 Mi ts'útho ya him man da nuc'ú di ho ra ximhái. Pé nu ahú da zâ guín nujú nangue ni mbúihú, né zái gam 'búhmbú nguetho zái dí 'búcá.

20 Né nu a ra pa da zòh rá Hogandáhi Ojâ, da zâ guí pámhbú gue dam 'búpu mbo ni mbúihú, né gam 'búhmbú bú ja ma mbúigá búya. Né da zâ guí pámhbú dí 'búi nangue ma Ta.

21 Hont'a go to'o i ót' man t'édigá né pe'ts'a mam hmangá, gue'a majuáni hóngdá i numanhogá a. Né nu'a ma Ta necá ga huéc'be a, né ga japi da bádi xún ho ma ts'edi, bí 'yénje.

22 Nu'a ra Judas, pé hinga gue'a ra Judas Iscariote, bí 'yán'na búya:

—Haguen ja hóngdáhe guí jaje ga pámbe xún ho ni ts'edi, né hin'na ú di ho ra ximhái, bí 'yena.

23 Nu ra Jesús bí dat'a:

—Nu'bú i 'bú a n'da ahú majuáni hóngdá i numanhogui, da mbesca mam hmangá a 'bú. Né di huéc'a ma Ta búya, né ba é'be, né dan zám'be bú mbo rá mbúi a.

24 Pé nu'a to'o hingui numanhogui, hingui pe'ts' mam hmangá a. Né nu'a mam hmangá, him mam hmansegá pé rá m hma ma Ta gue'a bá pengá ua, bí 'yena.

25 Né xó bí 'yena:

—Nuya yúm hma dá xi ahú gátho yú pa dím 'búhmbú ua ja ra ximhái.

26 Pé nu'a nim fát's'ihu rá Hogandáhi Ojâ gue ba pen'nahú ma Ta, tengu'bú da guécsegá a, nu'a dí ben'nahú yúm hma xtá xi ahú, né da xán'nahú 'be'a gátho mi'da.

27 Dadín 'yéhmbú ya, dami hyámhbú ran t'unni ngue ran johya dadí 'da ahú ya, né thocpa thoho din ja ahú. Hinguin ja tengu rán johya ra ximhái. O di tu ni mbúihú né hin din su ni mbúihú.

28 Né nu'bú majuáni guín numanhojú, din johya ni mbúihú nanguehna dí xi ahú: “Ga mba bú bí 'buh ma Ta.” Né man'da ja rá ts'edi xinda guécá.

29 Nugá xtá xi ahú 'be'a gátho din ja gueru da zâ man'da guí 'yéc'yéigahú 'bú ya bin ja.

30 Nuya him ma nya'a dan yáhu ya, nguetho ba épu rá ngurpi ra ximhái. Pé njám'bu bí dápá a, janangue hin'yú rá ts'edi da dápá a ya.

31 Pé jatho ga ót'á a ma 'befi ga ót'á ya, n'dahma da bá ú 'búcuja ja ra ximhái hont'a ma Ta dín numanhogá, né zái dí ót'a i xiqui.

Janangue'a ga ndansha ya ga mbähä, bi 'y'enje ra Jesús.

15

Rá za ra uva majuañi ne'u yá 'ye

1 Nu ra Jesús bi 'y'ena:

—Nugä drá za majuañi, ngue i züh yán dät'o. Ne nu'a ma Ta di jamansu a.

2 Ne nu'a yá 'ye hingui ja yán dät'o, nu'a ma Ta da hyequi, ne da mbøgue. Pe nu'u yu 'ye i ja yán dät'o, di hoqui gue din ja mi'da yán dät'o.

3 Nu'ahü ya mahoqui ahü nanguie mam hmangä dá xi ahü.

4 Dami thoju ngue thocpa thoho dam 'bühmbü. Nguetho hingui sä gui 'yøthü rá 'befi Ojä 'bü hin gui thoqui gui hyámhbü ma tegä, tengu n'da rá 'ye ra za hingui sä din jase yán dät'o 'bü hin da nexpu rá te a rá za.

5 Nugä tengu'bü drá za, nu ahü tengu'bü yá 'ye ahü ra za i züh yán dät'o. Nu'a to'o da guat'i nanguécä, da hyanga ma ts'edi ne din zudi xün ngu yán dät'o. Pe nu'a hin da guat'i nanguécä nte din ja.

6 Nu a to'o da hyegä din ja tengu n'da ra 'yeza 'bü bi däse, da 'yot'i, da mba ma bant'i ne i pa ma peti da t'upü ja ra sibi.

7 Nu'bü gui thoqui gui cuathü nanguécä ne'bü din zám bü ja ni mbühü mam hmangä, dami 'yähmbü 'be'a guín nde gui 'yähmbü ne din ja büya.

8 Ne nu'bü din ja xün ngu nin dät'ohü, gue'a dí 'yu a rá nuixte ma Tahü a, ne gue'a dí fädi majuañi ma 'y'ec'yei ahü a.

9 Tengu thoho bü ni huégä ma Ta, ngubü na hué'c'ahü. Dami thoqui guin ndehü man huécate.

10 Nu'bü gui pespu ni mbühü gätho dí xi ahü ne gui 'yøthü a, da zä thocpa thoho gui pähbmbü man huécate 'bü. Tengu bü na pe'ts'ä rá m hma ma Ta, janangue'a thocpa thoho dí päh rán huécate.

11 Gätho ya dí xi ahü n'dahma ga comhbü a man johyagä, ne da yupü ni mbühü ne da bonts' thoho büya.

12 Nu'a man t'edi dí xi ahü, gan huéju n'da ngu n'da ahü, tengu bü na hué'c'ahü.

13 Nu'a ran huécate man'da xün ho, gue di un rá te n'da nanguie yá amin da yäni.

14 Nu ahü ma amigo ahü 'bü gui øthü 'be'a gätho dí xi ahü.

15 Him ma xi ahü ma 'y'he ahü, nguetho nu a ra 'y'he hingui pädi 'be'a i øt' rá hmu. Pe nuya dí xi ahü ma amigo ahü, nguetho ya dá xi ahü gätho bi xicä ma Ta.

16 Nu'ahü hin gá huangahü, pe go dá huan'nahü ne dá sän'nahü din züh nin dät'ohü, nanguie gui 'yøthü ma 'befigä ne da hyät' mazäi. Janangue'a hont'a go 'be'a gui 'yähmbü ma Ta nanguie n'dat'a dim bëmhbü, din ja büya.

17 Nuna man t'edigä dí xi ahü, gan huéju n'da ngu n'da ahü.

Nu ra ximhäi di ucpa ra Jesús ne'u i tenni

18 Ne xø bi 'y'én'a ra Jesús:

—Nu'bü di uc'ahü ü di ho ra ximhäi, dami pähbmbü m'bet'o thoho bi ugä.

19 Nu'bü da 'da angu gui øthü ü di ho ra ximhäi, nu'ü da numanho ahü ü 'bü. Pe hin gui øthü tengu øt'ü nguetho dá huan'nahü. Janangue'a di uc'ahü ya.

20 Pe guim bëmhbü a ram hma dá xi ahü: “Pe man'da rán säui da hnumanho n'da ra Hmu xinda gue'ü yá mbëfi.” Ne nugä hingui hnumanhogui, janangue'a ha ma gue'adahü, da hnumango ahü. Ne him bi t'ømanho a dá ma, janangue'a ngutho hin da t'ømanho a guim mamhbü.

21 Ne din ja bü da t'øt'ahü nanguie gui tengahü. Nguetho nu'ü di ho ra ximhäi hingui pä a bá pengä.

22 Nu'bü hin xcä søcä ua gue xcä zofo, hin xtám badi gue ja yá ts'oqui 'bü. Pe nuya hingui sä da gøn yá ts'oqui ü ya.

23 Nu'a to i pøh rá cue nanguécä, ne a ma Ta i numan'ü.

24 Nu'bü hin xcä øt' yän t'øt'e njo'o sä da 'yøt'e, hin xtám badi gue ja yá ts'oqui 'bü. Pe nuya ya bi nu man t'øt'e nuixte. Pe bi cuethohogä ü. Pe nu'ü bi ugä gue'a ma Ta bi up'ü.

25 Pe gue'a män t'o'ti bü ja rán t'edi Ojä maya'bü, bi 'y'ena: “Din ja ra cue nanguécä, pe hin'yu 'be'a dín cue ü,” mí ñn ra t'ohni zäi dín xä ü.

26 Pegue ga xicä ma Ta ba pen'nahü rá Hogandähi, ne da mbäx ahü dí ja ahü gui pähbmbü a majuañi ne da xi ahü nanguécä.

27 Ne ahü da zä guim mamhbü majuañi nanguécä, nguetho gätho yu pa xtám'bühmbü gue'bü go má tam' ra 'befi ne guehya, bi 'y'én'a ra Jesús.

16

1 Ne man'da bi man ra Jesús bi 'y'ena:

—Guehya dí xi ahü n'dahma hin gui hyegahü 'bü gá nuhu yän ümbi.

2 Nguetho da hyøn ahü thi bü ja yá nijä ma mijudíohü, ne da zøn ra pa da hyo ahü ne da bëni gue'a ní 'yørpa rá 'befi Ojä a.

3 Ne din ja bü da 'yøt'ahü, nguetho him bi bācä, xinga gue'a ma Ta.

4 Pe nuna dí xi ahü, janangue'a nu'bü bin ja, guim bëmhbü büya gue gue'a xtä xi ahü. Ne nuna dí xi ahü, hin dá xi ahü mám'bet'o, nguetho hin ní zøn ra ora ga mba.

Nu rá 'befi rá Hogandähi Ojä

5 —Nuya ga mbagä bü bí 'bü a bá pengä. Ne xinga n'da ahü gui ängahü ya hapü ga mbagä.

6 Nguetho i tu ni mbühü ngue dá xi ahü ga mbagä.

7 Pɛ guehma majuani dí xi ahu, man'da xun ho nangue ahu ngue ga mbagä. Nguetho nu'bu hin ga mbagä, hin da zä ba ɛh nim fäts'ihu 'bu. Pɛ nu'bu dá mbagä, ba pen'nahu nim fäts'ihu gue rá Hogandähi Ojä.

8 Ne nu'bu bi zocua ja ra ximhäi rá Hogandähi Ojä, di jap yu ja'i ua ja ra ximhäi da bađi i ja yú ts'oqui, ne di japi da bađi drá 'yugä nangue ran ho, ne di japi da bađi din ja rá muui ran ts'o.

9 Nu rá Hogandähi Ojä di bɛnba yu ja'i gue i jatho yú ts'oqui nguetho him bi xiqui gan yanba yú te.

10 Ne di bɛnba yu ja'i gue drá 'yugä nangue ran ho. Da fađi nguetho ga thambɛni ne da zingä ma Ta bu bí 'bui, ne hin da hnugä ua ja ra ximhäi.

11 Ne nu rá Hogandähi Ojä di bɛnba yu ja'i ngue din ja ran unbi rá muui ran ts'o, nguetho da ts'änba rá muui a rá 'befi ra zithu gue nu'a rá ngurpi ra ximhäi.

12 Guexta'a i jagä xun ngu dín nde ga xi ahu, pɛ hin gui hyäthü gui 'yohmbu mi'da 'bu ga xi ahu.

13 Pɛ nu'bu bi zocua rá Hogandähi Ojä, da xän'nahu gätho a majuani. Ne nte da manse nanguesɛ, pɛ hont'a 'be'a da xi Ojä, gue'a da xi ahu a. Ne da xän'nahu 'bepu gdí 'yothu rá 'befi Ojä, ne da xi ahu 'be'a gätho man'da din ja.

14 Ne di japi da fađi i ja ma ts'edi xun ho, nguetho ga un mam hma da xän'nahu nanguecä.

15 Nu'a nam bɛni n'dat'a ra ts'edi i jac'be ma Ta, janangue'a dá xi ahu, ga un mam hma da xän'nahu nanguecä.

Ni dumbühu dim pommi ran johya

16 —Ne hin guin nuju man'da pa o gue manyopa, pɛ sä guin nuju mahon'a mi'da yu pa, ne m'bejua ga mba bu bí 'buh ma Ta, bi 'yɛna.

17 Bex bin 'yän'du' da ma mixädihe:

—'Be'a ní mba bi ma, ne ɛna: "Hin guin nuju man'da pa o gue manyopa, pɛ sä guin nuju mahon'a 'da yu pa, ne m'bejua ga mba bu bí 'buh ma Ta," bi 'yɛnju.

18 'Be'a ní mba gue bi xiju na, 'be'a da 'yot'e 'da yu pa. Hingui sä ga pähmbu 'be'a man na, bin 'yɛmzehe ma mixädihe.

19 Nu ra Jesús mi pađi 'be'a nde da 'yänni, gue 'be'a nam bɛn'a xí man a, ne bi 'yɛnje:

—Ha gadín 'yänzehe 'be'a nám bɛn'a däm mangä 'bu má xi ahu: "Hin guin nuju man'dapa o manyopa, pɛ sä guin nuju mahon'a mi'da yu pa," gue dá ɛngä.

20 Majuani dí xi ahu, da du ni mbühu ne gan zomhbu, pɛ nu'bu yu ja'i i ten ra ximhäi din johya u. Pɛ m'bejua buya nu ni dumbühu dim pommi ran johya.

21 Tengu n'da ra xisu 'bu bi zɛn ra ora dim 'buh rá t'ahni, i tu rá mbüi nguetho in nu ran

unbi, pɛ m'bejua din johya 'bu bim 'buh rá t'ahni buya, ne him mam bɛn a ran unbi min nu.

22 Ne nguetho ahu i tu ni mbühu ya. Pɛ gan nu ahu mahon'a ne da hyu ni mbühu, ne njon da zä da hyac'a nin johyahu buya.

23 Ne nu'bu bi zɛn ra ora a dím mangä ya, nte gui 'yängahu. Pɛ majuani dí xi ahu, hont'a go 'be'a gui 'yäfu ma Ta 'bu 'dat'a dím bɛmhbu, ne din ja buya.

24 Nte ganä äfu ma Ta nangue ma thuhugä, pɛ nuya dami 'yäfu ya ne din ja ahu, janangue'a da yuh ni mbühu ran johya.

Nu ra Jesucristo bi 'berpa rá ts'edi ra ximhäi

25 —Nuya yum hma dá xi ahu, yun t'uti u, bi 'yɛn'a ra Jesús. Pɛ da zɛn ra ora hin ga xi ahu mi'da yun t'uti, pɛ njuqntho ga xi ahu xun ho nangue Ojä.

26 Ne nu'bu bi zɛn'a ra pa dím mangä, da zä gui 'yäpzehehu ma Ta nangue ya gui pajü, ne him man ga thocpa a gui äfu ma Ta.

27 Nguetho guesɛ ma Ta di huɛc'ahu nangue guin numanhoju, ne gá 'yɛc'yɛihu gue gueru bí 'buh ma Ta bá nexä.

28 Nugä bá nexä bu 'buh ma Ta, ne dá söcua ja ra häi. Ne ga pɛngä mahon'a ua ja ra häi, ga mba bu bí 'buh ma Ta, bi 'yɛnje.

29 —Nuya mfađi 'be'a gui xije ya, nguetho hin gui xije n'da ran t'uti ya, dá ɛmfe buya.

30 Nuya dí pähmbe nte guidí 'bedi gui pađi, nguetho m'bef'o thoho gui pađi 'be'a dím bɛmhbe 'bu ya ja a dín nde ga ä'n'nahe. Ne gue'a ná pähmbe gue gueru bí 'bu Ojä gbí 'yɛgue, dá ɛmfe.

31 Nu ra Jesús bi 'yɛnje mahon'a:

—Ha majuani gui ɛc'yɛigahu.

32 Pɛ nuya bi zɛn ra ora gan 'uɛxthü, gui 'dahmbu, n'da an 'danni gui mbähä. Ne gätho ahu gui sogahu. Pɛ hin dan 'dase nguetho dí 'bu'be ma Ta.

33 Nuya yum hma dá xi ahu, n'dahma guexta'a gan johyahu nanguecä, madague'bu guin nuhu ran unbi nangue ra ximhäi. Pɛ o di tu ni mbühu, pɛ guim bɛmhbu dá tapä ra ximhäi.

17

Bin yqui rá Ta ra Jesús

1 Nu'bu mí jua a man ra Jesús, bi ndot'se, ne bin yqui rá Ta:

—Ma Ta a i, ya bi zɛm ma oragä din ja a gá sängu. Dami jap ya ɛmme da bɛmanho 'be'a ga ot'ä ya, ni ts'ant'agui, ne gue'a dí fađi nujxte xun ho i buya.

2 Nguetho ya xcä 'dac ra ts'edi ga unni 'be'a xcä sämba u gätho i 'bucua ja ra ximhäi, janangue'a ga un ra 'da'yote mazäi u gätho gá 'daqui.

3 Ne nu'a to'o i ja ra 'da'yote mazäi, majuani dím pähmbu u, gue gue'e hon'a thoho

i majuṽni grá Oja, ne nugá drá Jesucristogá gue guá pengá dan yántegá ua.

⁴ Ya ní mba bu ga juacá ra 'befi gá 'daqui, guepu da baḥ yu ja'i ua ja ra ximhái emme xun hotho i.

⁵ Ma Ta i, nu'bu ya dá juacá, dami jaqui ga conhui ni nuixte bu guí 'bui, tengu tho mín jauri 'bu má hin'yu ra ximhái.

⁶ Nuya dá xih yu ja'i nangue e, gue nu'bu gá huanhua ja ra ximhái. Ni mbeti u, ne gá 'daqui, ne bi mbe'ts'a nim hma dá xánba u.

⁷ Ne i pa u ya gue gue'e gá 'dac ra ts'edi dá ot' ra 'befi dá ot'e, ne u yun hma dá mangá.

⁸ Nguetho bi hyan'a ram hma gá xiqui dá xifi. Janangue'a i paḍi majuṽni bá nexá bu guí 'bui, ne bi 'yεc'yei gue gue'e guá pengá dan yántegá ua.

⁹ Nugá dí áp'a ya gui fáx'i ts'u u, ne hin dí á a nim fáts'i nangue u i ten ra ximhái. Pe hont'u gue gá 'daqui nguetho ni mbeti u.

¹⁰ Ne nu'bu gátho ma mbeti ni mbeti u, ne nu'bu gátho ni mbeti ma mbeti u. Ne gue'u i udi nuixte xun hogá u.

¹¹ Nuya him man dam 'bucua ja ra ximhái. Ga mbagá bu guí 'bui. Pe nu'bu go di thoqui dim 'bucua u. Janangue'a, ma Hogata i, dami jamansu u gátho gá 'daqui nangue ni ts'edi zεhe, gue da gohi tengu'bu n'danja'itho tengu gau.

¹² Gátho yu pa dám 'buhmbe u gá 'daqui, dá jamansu u nangue ni ts'edi gá 'daqui. Ne xinga n'da bim 'bedi, hont'a n'da nts'anni dim 'bedi, tengu mán t'ot'i bu ja ni sœcuq maya'bu ngue ngub'u tin ja.

¹³ Ne nuya mi ts'utho ga mba bu guí 'bui, pe nuna dí mangá ya ngue dí 'bucua ja ra ximhái, janangue'a da yuh yé mbui u i oh ya nangue man johyagá.

¹⁴ Nugá dá un'na nim hma ne bi hyam buya. Janangue'a di ucpa ra ximhái u, nguetho hing yá mēngu ua ja ra ximhái u, tengugá hind rá mēngugá ua ja ra ximhái.

¹⁵ Hin dí á'a i gue gui 'uec'u nanguécua ja ra ximhái u, pe dí á'a i gui jamansup yá mbui hin da dap ra zithu u.

¹⁶ Nu'bu hing yu mēngu ua ja ra ximhái u, tengu thohogá.

¹⁷ Dami xánbi xun ho a nim hma majuṽni, janangue'a da 'uegue xun ho nangue yun ts'o i ja ua ja ra ximhái.

¹⁸ Tengu tho bu guí 'dac ra 'befi dá jap yu ja'i ua ja ra ximhái da ba i, nguthogá dí un ra 'befi u, di jap yu ja'i ua ja ra ximhái da ba'a i.

¹⁹ Dan unse janangue'a ne'u tengu'bu da du nangue yú nyombui, ne da zá da den'na ram hma majuṽni.

²⁰ Ne nu'bu bi mam mam hmammi u i εc'yεigá ya, ne nu'bu bi 'yεc'yεigá u da sifi, ne'u dí áp'a nim fáts'i nangue gátho u buya.

²¹ Janangue'a gátho da gohi tengu'bu n'danja'itho, tengu thohogau ma Ta i,

n'datho dí conhui. Dami japi n'dat'a da bεn u, nguetho n'dat'a man 'yomfēniui dá unui gátho u. Janangue'a da 'yεc'yei u i ten ra ximhái, gue gue'e guá pengá dan yántegá ua ja ra ximhái.

²² Nu ra ts'edi gá 'daqui dá undá u, gue da zá da gohi tengu'bu n'danja'itho, tengu gau.

²³ Nugá dí 'buhmbe u, ne'e dí 'buhmi, janangue'a majuṽni da zá gátho 'dat'a gam bεmhbu. Ne da nu u i ten ra ximhái, da baḍi gue gue'e guá pengá dan yántegá ua ja ra ximhái, ne da bu u i ten ra ximhái gue emme guidi huεc'u tengu bu gni huεgagui.

²⁴ Ma Ta i, dí nde 'darp'u ran zámhb u gá 'daqui, gue da nu mazai a ran ho tate thoho gá 'daqui. Nguetho zai guidi huεgá ne gue'bu go má hin'yu ra ximhái.

²⁵ Ma Hogata a i, nu ra ximhái hingui pa'a i. Pe nugá dí pa'a i, ne'u 'da gá 'daqui i paḍi gue gue'e guá pengá.

²⁶ Nugá dá japi bi ba'a i, ne man'da man'da ga japi da baḍi gátho nin ho, gue da zá din ja xun ho nin huεcate bu mbo yá mbui u, tengu tho bu nan jagá nin huεcate. Ne dan zam bu ja yá mbui u, bi 'yεmp'a rá Ta.

18

Bi fent'a ra Jesús

¹ Nu'bu mí jua'a bin yaui rá Ta, dá mbähmbe ra Jesús buya dyu xádihe, dá 'daxhe n'da ra t'uhye gue ra Cedron, ne dá cathe bu ja n'da ra nuandát'o.

² Nu'a ra Judas, gue'a di dá a ra Jesús, mí pappu ja ra nuandát'o nguetho zai mí páhmbe bu ra Jesús.

³ Nu yu fariseo ne yu dambäjä bá pehn'du 'da yu dofai ne mi'da yun 'yohu gue bán 'yohu ra Judas. Gátho i ha yu sibi ne yu jui.

⁴ Nu ra Jesús i paḍi gátho 'be'a din ja ngue da t'orpe. Janangue'a bi mba bin c'athu, ne bi 'yän'du:

—To'o guí homhb u, bi 'yεmbi.

⁵ Ne bi dá u:

—Dí homhbe ra Jesús ra mēngu bu Nazaret, bi 'yεn'u.

—Guecá, bi 'yεn'a ra Jesús buya.

Ne i 'bähmbu bu ra Judas gue di dá.

⁶ “Guecá,” bu mí 'yεn'a ra Jesús, 'bex bi goh yá xátha u yun hyonte ne bi 'ya u buya nangue ra mbidi.

⁷ Nu ra Jesús bi ma mahø'n'a:

—To'o guí homhb u.

Ne bi dá u:

—Dí homhbe ra Jesús ra mēngu bu Nazaret, bi 'yεn'u.

⁸ Nu ra Jesús bi dat'u buya:

—Ya dá xi ahu, guecá. Pe nu'bu hōngdá guí honju, hinga nehya ma xádi guí sixhu, bi 'yεna.

⁹ Ne guehna bi man na ra Jesús bin theui a bi xih rá Ta 'bu mín yaui, ngue xí 'yεmbi:

“Gátho gá 'daqui xinga n'da ga 'bedi,” xí 'yɛmbi.

¹⁰ Nu ra Simón Pedro bɔya bi gux a rá juai mí hɔ né bi 'yespa rán 'yɛizagu a rá 'yɛhe ra dɔmbájá, rá thuhu Malco a.

¹¹ Pɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'a ra Pedro:
—Fo'ts' ní juai a nin t'ojuai. Nuna ra mbohi xɔn zɔnga ma Ta ha hín ga sigá na, bi 'yɛmbi.

Bi ts'ix bu 'buh ra hmumbájá a ra Jesús

¹² 'Bex bi bent' u yu dofai né' u yú hmu né yu policia bi mben ma mijudíohe, né bi du't'i.

¹³ M'bef'o bi zixpɔ 'buh ra Anás rá ndóhyá a ra Caifás, né nu'a ra Caifás, rá dɔmbájá a ra jeya a.

¹⁴ Guehna ra Caifás ngue xí xi u yú mí ngɔrpihɔ, gue man'da xɔn ho 'bu n'datho da du, xinda gue'bu gátho ga juahmbɔ.

Nu ra Pedro bi gɔn'a ra Jesús

¹⁵ Nu ra Simón Pedro, necá bɔya, dá ten'be ra Jesús. Né madím pɔ'be a rá dɔmbájá, janangue'a bi zá dá cut'á bu bi mba ma cut'i a ra Jesús bu mbo rá mbá't'i a rá ngu ra dɔmbájá.

¹⁶ Pɛ nu ra Pedro mí 'bɔpɔ thi bu ja ra goxthi. Pɛ dá pɔngá bɔya gue dá ɔp ra mate a ra mbángxothi, janangue'a bi zá bi yɔt'ambo ra Pedro bɔya.

¹⁷ Nu'a ra mbángxothi bɔya, gue n'da ra xisu, bi 'yɛmp'a ra Pedro:

—Nu'i ha hinga gue'e rá xádi'i nɔ ran 'yohɔ, bi 'yɛmbi.

Nu ra Pedro bi dɔt'a:

—Hín'na, hinga guecá, bi 'yɛna.

¹⁸ Madím tɔspihɔ u yú 'yɛhe ra dɔmbájá né yu policia a rá Pedro, nubu ja ra sibi xí 'yudi, nguetho xɔn sɛ.

Nu ra hmumbájá bi juqnbá ra Jesús

¹⁹ Nu ra dɔmbájá bi 'yánná ra Jesús to'o gátho i tenni, né bi 'yánni 'be'a ním hma im ma 'bu in xánbate.

²⁰ Nu ra Jesús bi dɔt'a:

—Nugá zɔi dá mam bu ja ma nijáhu nɛpɔ ja ra dɔnijá, guerpɔ zɔi dim pɛti gátho ma mijudíohe. Njám'bu dá mangá bu njongui 'buh yu jɔ'i.

²¹ Né ndetho guí ángui 'be'a dá mam 'bu mán xánbate. Nde'bu guí 'yán'du bi 'yoh mam hmangá. Nu'u i pɔdi 'be'a dá mangá u, bi 'yɛna.

²² Né nu'a ra Jesús 'bu mí dɔt'a ra dɔmbájá, né nu'a n'da ra ngurpa dofai bi mbɛmp'a rá hmi, bi 'yɛmbi:

—Hanja ngubɔ gá xih ra dɔmbájá, bi 'yɛmbi.

²³ Nu ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Nu'bu ja 'be'a dá mangá gue hinguí ho, dami ma. Pɛ nu'bu nte dá mangá, hanja gni pɛgbi, bi 'yɛmbi.

²⁴ Nu ra Anás bɔya bi mbɛnhna ra Jesús bu 'buh ra Caifás, rá mi dɔmbájáqui.

Nu ra Pedro bi gɔm mahòn'a ra Jesús

²⁵ Né mí 'bɔpɔ ra Simón Pedro madím tɔspɔ a. Né án'du i 'báhbmu:

—Ha né'e rá xádi'i nɔ.

'Bex bin cɔni:

—Hinga guecá, ɛna.

²⁶ Nu'a n'da rá 'yɛhe ra dɔmbájá bɔya, gue dim meniui a rá 'yɛhe xí 'yespa rá zagu ra Pedro 'bu mí 'yɛna da yán'a rá Hmu, bi 'yɛmbi:
—ɛna gue'e dá nu a bu ja ra nuándát'o, bi t'ɛmp'a ra Pedro.

²⁷ Né bin cɔm mahòn'a ra Pedro. 'Bex bi mbah ra tamfɔ.

Nu ra Pilato bi juqnbá ra Jesús

²⁸ T'uxuditho bá ts'i bu ja rá ngu ra Caifás a ra Jesús, né bi ts'ix bu ja ra nguts'ut'abi. Pɛ nu ma ngɔrpihe dyu judíohe dyu israelhe, him bi yɔzɛhe bu mbo nguetho ɛn yán t'ɛdi din ts'on yú jɔ'i 'bu da yɔrpɔ ja yú ngu u hing yu judío, né hín da zá da zi ran ts'ihmɛ nangue ran dɔbaxjua 'bu xtán yɔrpɔ mbo.

²⁹ Janangue'a nu ra ts'ut'abi Pilato, bi mba bu thi gue da zo u yu yɔpate, né bi 'yán'du:

—'Be'a gni yɔfɔ a ran 'yohɔ, bi 'yɛna.

³⁰ Né bi dɔt' u ma ngɔrpihe:

—Nu'bu hín gra ts'om'bái, hín xcá dá ahu 'bu, bi 'yɛn'ɔ.

³¹ Né nu ra Pilato bi 'yɛmp'a:

—Dami sixhɔ 'bu, né guí juqnbahɔ nangue nin t'ɛdi zɛhɛhɔ, bi 'yɛna.

Né nu ma ngɔrpihe bi dɔt'a:

—Pɛ hín'yɔ man t'ɛdizɛhe gue'a ga hohe n'da, bi 'yɛn'ɔ.

³² Nu'a bi man'ɔ bin theui a bi man a ra Jesús 'bu mí ma 'be'a mán dɔte dí du a, gue da mba ma cuati bu ja ra pont'i.

³³ Nu ra Pilato bi mbeng mahòn'a bu ja ran ts'ɛmbate né bi 'yánná ra Jesús:

—Nu'i ha gue'e grá hmuts'ut'abi yu judío, bi 'yɛmbi.

³⁴ Nu ra Jesús bi dɔt'a:

—Ha guím bɛnse 'be'a guím ma, uague n'dan'yo bi xi i nanguecá, bi 'yɛmbi.

³⁵ Nu ra Pilato bi 'yɛm bɔya:

—Hín drá judiogá. 'Be'a gá 'yɔt'ɛ thɔ, ngue bi dá'a ua ni mijudíohe né ni dɔmbájáhu.

³⁶ Nu ra Jesús bi dɔt'a:

—Hín dám hmuts'ut'abigá ua ja ra ximhái. Nu'bu xcám hmuts'ut'abigá ua, xtín tunhdɔ u ma jɔ'igá u bi bendguí 'bu, né hín xtí dágá ua 'bu. Pɛ nu ma ts'ɛdigá him bi nɛqui ua ja ra ximhái a, bi 'yɛna.

³⁷ Nu ra Pilato bi 'yɛmbi mahòn'a:

—Ha majuqni grá hmuts'ut'abi 'bu, bi 'yɛmbi.

Nu ra Jesús bi dɔt'a:

—Majuqni guím ma gue drá hmuts'ut'abigá né gue'a dám 'bucá ua ja ra ximhái, né gue'a ná ɛcá ua gue ga u'a majuqni. Nu'ɔ to'o

in nde da ba'a majuqani, da 'yomanhō a dīm mangā u, bi 'yēna.

³⁸ Nu ra Pilato i ɛna:

—'Be'a maha a majuqani, njon da zā da baɗi nda'a a majuqani, bi 'yēnthoho.

Bi ts'ānba rān unbi ra Jesús

Nē nu 'bū mī jua'a bi man ra Pilato, bi mba bu thi din yaḥu u yá yáate mahōn'a, nē bi 'yēmp'u:

—Nte mán ts'o dá t̄nbi.

³⁹ Pē nu'ahū zai guí xijū ga thōc'ahū n'da ra ofādi 'bū bi dāt' ra pa ran dābaxjua. Ha guín ndehū ga thōc'ahū ni hmuts'ut'abihū, bi 'yēna.

⁴⁰ Nē bi mbādi bi mbafi nts'edi u, bi 'yēn'u:

—Hīn'na, hinga gue'a, pē nu'a ra Barrabás, gue'a gui thōgahe a, bi 'yēn'u ma ngurpihe.

Nu ra Barrabás, n'da ra hyote a.

19

¹ Nu ra Pilato bi manda dí fei a ra Jesús.

² Nu yū dofui būya bi 'yōrpa n'da ra corona gue yū 'yū'ūni, nē nts'edi bi huspa rá yā ra Jesús. Nē bim pārba n'da ra 'bōt'e xan jūpoi tengū dim pāt' yū hmuts'ut'abi.

³ Nē bi den būya nē bi 'yēnsa yá biba, bi 'yēmbi:

—Biba, grá hmuts'ut'abi yū judío, bi 'yēmbi. Nē bi mbē'mi būya ngue yá 'yē.

⁴ Bi mba bu thi mahōn'a a ra Pilato, bin yaḥu ma ngurpihe:

—Nuya ga dá ahū na ran 'yohū, dami pāhmbū nte dá t̄nba n'da ran ts'o gue xū 'yōt' na, bi 'yēna.

⁵ Bi ts'ix bu thi ra Jesús būya, ya i hu'ts' ra corona ngue nt'ōt'e yū 'yū'ūni, nē he ra 'bōt'e xan jūpoi.

—I 'bācua na ran 'yohū ya, bi 'yēn'a ra Pilato.

⁶ Nu'ū yū dāmbāja nē ma ngurpihe 'bū mīn nu a ra Jesús, nts'edi bi mbafi, nē xan ngu yū nidi bi 'yēna:

—Dá du, dá 'dōm'pū ja ra pont'i.

Nu ra Pilato bi 'yēmp'u būya:

—Dami sizehēhū 'bū guín nde gui cuathū bu ja ra pont'i, nguetho nugā hin te dá t̄nba n'da ran ts'o xū 'yōt' na, bi 'yēmp'u.

⁷ Nu'ū ma ngurpihe bi dāpūya:

—Nugāhe i jaje n'da man t'ēdihe gue da du n'da im ma tengū im ma na, nguetho bi manse guesē rá Ts'ant'ū Ojā, bi 'yēn'u.

⁸ Nu'ū mī 'yō a ra Pilato mī ɛn'a ra Jesús gue rá Ts'ant'ū Ojā a, man'da bi zu a.

⁹ Nē bi zix pū mbo ja ran ts'ēmbate mahōn'a a ra Jesús, bi 'yānni:

—Harū ɛ majuqani guí nets'i.

Pē nu ra Jesús him bi dāti.

¹⁰ Nu ra Pilato bi 'yēmp'a:

—Hanja hin guí thārcagui. Ha hin guí paɗi ja ma ts'edi ga cuat'a bu ja ra pont'i, nē ja ma ts'edi ga xoc'a bu, bi 'yēmbi.

¹¹ Nu ra Jesús bi dādi:

—Hīn xtán ja ni ts'edi nē nte sā gui 'yōrque 'bū hin xtán zān Ojā 'be'a gui 'yōrque. Pē nu'ū bi dāgā ua, man'da ja yá ts'oqui u xinda gue'e, bi 'yēn'a ra Jesús.

¹² Nē nubūya nu ra Pilato ɛmme bi hyoni 'bēpū dí hyētho a ra Jesús. Pē nu ma ngurpihe nts'edi bi mbafi, bi 'yēn'u:

—Nu'ū gui hyēt na, nin sūiui a ma hmuts'ut'abihū ra César 'bū. Nguetho nu'ū 'bo'o da ma gue im hmuts'ut'abi zehē din sūhmi a ra César 'bū, bi 'yēn'u.

¹³ Nu'ū mī 'yōhna ra Pilato, bá si bu thi mahōn'a a ra Jesús bu ja rá ngun'yu ran juānbate magats'i, dí ɛmfē ma ndehē Gabata. Nē bi hyux ra Pilato bu ja rá mēxa ran juānbate.

¹⁴ Nu'a ra pa a, i pa ma hoqui yān ts'ihme da ts'i 'bū bi hyats'i, nangue ran dābaxjua. Nē di 'bēh mits'u da zōn i huxhyadi. Nē nu ra Pilato bi 'yēmp'u ma ngurpihe:

—Nuya 'bācua na ni hmuts'ut'abihū, bi 'yēmp'u.

¹⁵ Pē nts'edi bi mba u:

—Dá du, dá duhma, dá 'dōm'pū ja ra pont'i, bi 'yēn'u.

Nē nu ra Pilato bi 'yēmp'u:

—Hanja gní 'yēnū gam ma da 'dōm'pū ja ra pont'i ni hmuts'ut'abihū, bi 'yēmbi.

Pē nu yū dāmbāja bi dādi:

—Njongui 'bucua man'da ma hmuts'ut'abihe, hōnt'a ma hmuts'ut'abihū bu Roma ngue ra César, bi 'yēn'u.

¹⁶ Nu ra Pilato būya bi 'yōt'a bi nde yū mbāja, bi manda dí cuati bu ja ra pont'i ra Jesús. Nē bi ts'ix būya.

Bi mba n'dō'mi bu ja ra pont'i ra Jesús

¹⁷ Nē bi zix yū dofui a ra Jesús būya, nē i tuzehē rá pont'i bu ní mba, da zōm bu ja n'da ra nyuni t'ɛmbi Gólgota, nde da ma ra Nyuni nyāxmu.

¹⁸ Nē nu'ū mī zōm bu, bi mba n'dō'mi ra Jesús bu ja ra pont'i. Bim 'bā inde rá pont'i, nē n'da an 'danguadi bim 'bā u mī'da yū pont'i, bi guarpū u mī yoho.

¹⁹ Nu ra Pilato, bi 'yo't'a n'da ram hma bi 'yēna: "Nuna ra Jesús ra mēngu bu Nazaret, rá hmuts'ut'abi yū judío na," bi 'yo't'i. Nē nu'a ra t'ohni bi mba n'dō'mi bu ja ra pont'i.

²⁰ Xan ngu ma mijudíohe dūy israelhe bi nu būya 'be'a nt'ō't'i bu, nguetho mbē ndehni tho bu. Nē nt'ō't'i nangue ma ndesche ra hebreo, nē yá nde yū mēngu bu Grecia gue ra griego, nē yá nde yū mēngu bu Roma gue ra latín.

²¹ Nu'ū yū dāmbāja būya bi 'yēmp'a ra Pilato:

—Hanja gá 'yo't'i gue ma hmuts'ut'abihe. Pē dami hoqui da ma: "Bi manse: Nugā drá hmuts'ut'abi yū judío," da 'yēna, bi 'yēn'u.

²² Pē nu ra Pilato bi dā't'a:

—Ya nt'o'ti 'be'a dá o't'ä, dá guet'a, bi 'yemthoho.

²³ Nu 'b'u mí cuar b'u ja ra pont'i ra Jesús, nu y'u dofui buya bi gaspa yú he, goho munts'i bin ja yú he, n'da ngu n'da y'u dofui n'da n'da munts'i bi gax'u. P'e nu rá pahni rá m'be xòts'e hin hapu ma zòte a.

²⁴ Janangue'a bin 'yemzexe u:

—Nde 'b'u ga øthu n'da ran taha to'o da bøni din theui rá pahni na.

Ne nu'a bi man'u bin theui a mán t'o'ti b'u ja rá T'ohni Oja gue njabu da 'yøt'u, mí ɛna: "Bi mba ma darqui ma he, n'da a n'da munts'i bi gax'u 'da. P'e nu'a mam 'be xòts'e bi t'øt'a n'da ran taha to'o da gats'i," mí ɛn rá T'ohni. Gue'a bi 'yøt' y'u dofui a.

²⁵ Nuya mí 'bäp'u ja ra pont'i rá mbe ra Jesús ne a rá juhue, ne'a ra María ra mangu b'u Magdala a.

²⁶ Ne nu'a ra Jesús 'b'u mín nu a rá mbe, necä gue madí huɛgä, bi xi a rá mbe buya:

—Ma mbe i, dami 'yembi ni ts'ant'u nu ma xädi gui 'bähmi, bi 'yembi.

²⁷ Ne bi 'yengä ra Jesús buya:

—Dami beñi tengu 'b'u ni mbe nu ma mbegä, bi 'yengui.

Ne 'bex dá sixä b'u ja ma ngu buya, ne dá jamansu a.

Bi du ra Jesús

²⁸ Ne nu 'b'u mí man a ra Jesús bi bah puya gue bi juah rá 'befi mí mam b'u ja rá T'ohni Oja gue din ja. Ne bi 'yem buya:

—Dí tuthe, bi 'yena.

Ne'a bin theui a mán t'o'ti a bi ma.

²⁹ Ne mí hørp'u n'da ra t'axaro i po ra guindät'o xun ju. Nu'u mí 'bäp'u buya bi gäp'u ja ra guindät'o a n'da ɛna ra fanjo gue bi zinni, bi fospa rá yä ra xithi buya ne bi hyurpa rá nde ra Jesús da zu'ts'i.

³⁰ Nu 'b'u mí zu'ts'a ra Jesús:

—Ya bi guah ma 'befi, bi 'yena.

'Bex bin ye'mahäi rá yä, ne bi unse rá te bi du buya.

Bin sanba rá 'bøts'e ra Jesús

³¹ Nu ma ngarpihe hingui ndepe da guathoho b'u ja y'u pont'i u y'u jã'i 'b'u ya x'u hyats'i, nguetho gue'a ra pa a ya man'da tate nange ra dampeti. Janangue'a bi t'äp ra mate ra Pilato da mba n'uacpi yú juangua gue da du n'dihi u, ne da mba ma tongui buya.

³² 'Bex bi mba u y'u dofui, ne bi 'uacpa yú juangua u yoho mí cuarp'u ja yú pont'i guerp'u mí 'bäh rá pont'i ra Jesús.

³³ P'e nu 'b'u mí zøm b'u cuat'a ra Jesús, bi nu gue ya xi du, janangue'a him bi 'uacpa yú juangua a.

³⁴ P'e nu'a n'da ra dofui bi sanba rá 'bi'bøts'e ra Jesús a ra ts'at'egui. 'Bex bi bøn ra ji ne ra dehe.

³⁵ Ne nugä gätho dá nuse 'be'a bi t'ørpa ra Jesús. Janangue'a majuaní na dí o't'ä ya. Ne guehna dí o't'ä na n'dahma da zä gui 'yec'yeliu.

³⁶ Ne nu 'be'a gätho bin ja, bin theui a mán t'o'ti b'u ja rá søcuq Oja gue din ja. Ne man t'o'ti: "Xinga n'da rá do'yo da mba n'uacpi," mí ɛn ra T'ohni.

³⁷ Ne man'da bi hmam b'u ja rá T'ohni Oja, bi 'yena: "Nu'u di ɛcpi da nu gue gue'a bi mba ma sunbi ra ts'at'egui rá 'bøts'e," mí man'a ra T'ohni.

Bi t'ä'a ra Jesús

³⁸ Ne nubuya nu ra José ra mengu b'u Arimatea, nu'a n'da rá 'yec'yeli ra Jesús, p'e him mí ma gue mí ɛc'yeli nguetho mí su ma ngarpihe, p'e nuya bi 'yöp ran t'edi ra Pilato di tongba rá ngøc'yeli ra Jesús b'u ja ra pont'i da 'yägui. Ne nu 'b'u min t'un ran t'edi ra José, bi mba buya ne bi tongba rá ngøc'yeli ra Jesús.

³⁹ Ne bá ɛh ra Nicodemo buya, gue gue'a xi zøm b'u mí 'buh ra Jesús n'da ra xui. Ne i tu ra 'yethi ɛmme i yaman'u, mbe 'däte ma 'det'a kilo nan hyu, ma tãsp'i ra mirra a ra äloes.

⁴⁰ Nu 'b'u mí mbantpa rá ngøc'yeli ra Jesús ra hoc'bøt'e xun ho, ne bi 'yurpa ra 'yethi guerp'u ním fíx ra 'bøt'e, tengu zä dí øthe dyu judiohe 'b'u dí ähmbe n'da ra du.

⁴¹ Ne i ja b'u n'da ra mba'ye jombu ja ra pont'i xi 'døm'ma ra Jesús, ne nub'u häi oqui b'u n'da ra hyädo ngue ran 'yägui, mahoqui p'e njon ní 'yo b'u n'da ra du. Ne jabu n'da ra nuandät'o b'u rá goxthi a ra hyädo gue ran 'yägui.

⁴² Ne nu'a ra pa man'da tate thoho nange ran dābaxjua ε ma guerp'u da mbudi. Janangue'a bi cu't'a n'dihi b'u ja ra hyädo a rá ngøc'yeli ra Jesús, nguetho hinga yatho b'u.

20

Bi dāmbēni a ra Jesús

¹ T'axuditho domingo hin ní nec ra häi nu ra María ra mengu b'u Magdala bi zøm b'u ja ran 'yägui. Bi nu gue xi mba njūnni a ra xīndo mí juax b'u ja rá goxthi ran 'yägui.

² Bá pengui ne bán tihí, bi zøm b'u mí 'b'u'be ra Simón Pedro ne bi 'yenc'be:

—Bin juc ma Hmuhē. Ne hin dí pādi hapu bi thux ya, bi 'yenc'be.

³ Dá mbe'be b'u ja ran 'yägui buya.

⁴ ɛmme dán ti'be, bin ts'ogui ts'u ra Pedro, ne m'bet'o go dá sōngä b'u ja ra hyädo.

⁵ Dá c'at't'ä b'u mbo dá nu hont'u y'u 'bøt'e cax b'u ngue xi 'bant'i. P'e him 'bex dá cut'ä mbo.

⁶ Ne nu 'b'u mí zøm b'u ra Simón Pedro, 'bex bi ɛntho b'u mbo, ne'a bi nu cax b'u y'u 'bøt'e.

⁷ Ne nu'a n'da ra 'bøt'e xi 'banba rá yä ra Jesús n'danni mí çats'i, ma do'mi a.

⁸ Necä dá cut'ä mbo buya, madague'b'u m'bet'o dá sōngä b'u.

⁹ Nε nu'bu má nu 'be'a di ja bu, dá εc'yeigä gue majuañi bi dambəñi a ra Jesús.

¹⁰ Dá peng'be bu ma ngu'be buya.

Nu ra Jesús bi nequi bu mi 'bä a ra María

¹¹ Pe nu'a ra María bi gotho bu ja rá goxthi ra hyädo ne i zoni ne di c'arpu mbo.

¹² Ne bi nu yoho yám 'behni Ojä mahəts'i i he yu t'axcahe. I hupu n'da bu mí ja rá yä ra Jesús ne hupu man'da bu mí ja yä gua.

¹³ Ne bi xi a ra María:

—Grá xisu, hanja gná zoni, bi 'yεmp'a.

Ne nu ra María bi dät'u:

—Nguetho bin juc'a ma Hmu ne hin dí pađi hapu bi thuts'i, bi 'yεna.

¹⁴ Ne nu'bu mín hanni ra María, bi nu ra Jesús i 'bäpu. Pe him mi pađi gue gue'a.

¹⁵ Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Grá xisu, hanja gná zoni, to'o guí honi, bi 'yεmbi.

Pe nu ra María mí m bəni gue gue'a ran 'yohu di jamansu ra nuandät'o. Janangue'a bi 'yεmbi:

—Nu'bu gue'e gá juga ma Hmu, dami 'yurqui ts'u hapu gá pegui ne ga tuxä, bi 'yεmbi.

¹⁶ Ne nu ra Jesús bi ndonba rá thuhu:

—María, bi 'yεmbi.

Nu ra María 'bex bi 'bät'i xən ho buya, bi nu ne bi 'yεna:

—Raboni, nde da ma, "Xänbate i," bi 'yεmbi.

¹⁷ Ne nu ra Jesús bi 'yεmbi:

—Pe hingui sä 'bexque gui thäcä ya nguetho di 'beh mi ts'u ga mba bu bí 'buh ma Ta. Janangue'a 'be ni mbahma bá xi u ma cuui ga pengbu bí 'buh ma Tagä, ne ahü ni Tahu a, nu'a ma Ojägä a, ne ahü ni Ojähu a, bi 'yεmbi.

¹⁸ Nu'a ra María ra mengu bu Magdala bi mba buya, ne bi xije dyu xädihe gue bi nu ra Hmu ne bi xije 'be'a bi man'a.

Nu ra Jesús bi nequi bu mí 'bu u yä xädi

¹⁹ Ne nu'bu mín de guet'a ra pa domingo, nthu't'i yä jut'i ra ngu bu däm 'buhmbe nguetho dá su ma ngurpihe, ne nu'bu má nuhe, 'bä inde bu dí 'buhmbe ra Jesús. Ne bi 'yεna:

—Daman johyahu, bi 'yεnje.

²⁰ Ne nubuya bi 'yurcahe yä 'ye gueru xi 'dombi, ne rán zu'bəts'e gueru xin sanba ra ts'at'egui. Ne nu'bu má nuhe, dá pahmbe majuañi ma Hmuhe a, ne εmme dán johyahe buya.

²¹ Ne bi ma mahon'a ra Jesús:

—Daman johyahu. Ne tengu tho bu í 'dac ra 'befi ma Ta dá jap yu ja'i ua ja ra ximhäi da bađi, nguthogä dí 'da ahü ra 'befi gui jafu yu ja'i ua ja ra ximhäi da bađi, bi 'yεnje.

²² Ne nu'bu mí jua a bi man na, bi huigähe ran dahi n'da ngu n'dagähe buya.

—Dami hyamhbu rá Hogandahi Ojä, bi 'yεnje.

²³ Nu'a to'o di päh yä mbui nangué yä ts'oqui, i ja nin t'εdihü gui xihmbu ma punbi a. Pe nu'a hin di päh yä mbui nangué yä ts'oqui, i ja nin t'εdihü gui xihmbu him ma punbi a, bi 'yεnje.

Bi hyaxanjuñi a ra Tomás

²⁴ Pe nu ra Tomás gue'a i t'εmbi ra Go a, n'da ma mixädihe, njo'o bu 'bu mí nequi ra Jesús.

²⁵ M'bejua buya dá xihmbe ra Tomás:

—Nugähe dá nuhe ra Hmu.

Pe nu ra Tomás bi 'yεna:

—Pe nugä dí εna him majuañi a guí xiju hinda hont'bu gan nuse hapu bim fospa yu clavo yä 'ye, ne ga fospa ma saha hapu bim fox yu clavo ne ga fot ma 'ye bu ja rá 'bi'bəts'e, sä ga εc'yei 'bu, bi 'yεnje.

²⁶ Nu'bu mí dät'an hyäto pa buya däm petihe mahon'a. Ne'a ra Tomás. Ne nthu't'i yu jut'i tengu mam'bet'o, pe xə bi nequi bu ra Jesús mahon'a, bim 'bä inde bu dí 'buhmbe.

—Daman johyahu, bi 'yεnje mahon'a.

²⁷ Nu'a ra Jesús buya bi xi a ra Tomás:

—Dami fos' ni saha ua bim foscä yu clavo ne guin nu ma 'ye, ne bá 'uät ni 'ye gui fo'ts'ua ja ma 'bəts'e. O guí εna him majuañi pe dami 'yεc'yei, bi 'yεmbi.

²⁸ Nu ra Tomás bi 'yεmp'a:

—Ma Hmu i, ma Ojä i, bi 'yεna.

²⁹ Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Tomás, guí εc'yei ya nguetho ya gá nugui. Pe nu'u to da 'yεc'yeigui 'bu nte ní nu, man'da di jap Ojä u, bi 'yεmbi.

'Bepu änt'ot' na ra söcuq

³⁰ Pe nu'u yu hyonya nt'ot'e dá nuhe bi 'yot' ra Jesús, hinga gätho dá o't'ä ua ja ra söcuq.

³¹ Pe hont'u 'da dá o't'ä dí ja ahü gui 'yεc'yeihü gue majuañi ra Cristo a ra Jesús rá Ts'ant'u Ojä a. Ne nu'bu gue'a gui 'yεc'yeihü din 'da ahü ra 'da'yote mazaí.

21

Bi nequi ra Jesús bu ndenthe

¹ M'bejua buya dá nuhe ra Jesús mahon'a, bi jaje dá pahmbe man'da xən ho bu ja ra dādehe Tiberias, n'dat'a ra dādehe Galilea. Ne ga xi ahü gätho bin ja.

² Mín 'yoho ra Simón Pedro ne ra Tomás i t'εmbi ra Go, ne ra Natanael ra mengu bu Caná ra xequi Galilea, ne man 'yohugä yä ts'ant'u gä'be ra Zebedeo, ne mí yoho ma mixädihe.

³ Ne nubuya bi 'yεnje ra Simón Pedro:

—Nugä ga mba na 'bahuq, bi 'yεnje.

—Ga mbähä 'bu, dá εmfe.

Dá mbähmbe buya 'bex dá huhe n'da ma mbosahe. Pe gätho ra xui nte dá thehe yu huq.

⁴ Nε nu'bu mí hyax buya mí 'bäpü ndenthe a ra Jesús. Pε nugähe him 'bexque dá pähmbe gue gue'a.

⁵ Bi 'yεnje ra Jesús:

—Gyü ts'ant'ähu, ha nte gá thehu yu huä.

—Hín'na, dá εmfe.

⁶ Nu ra Jesús bi 'yεnje buya:

—Pε dami 'yent ni xit'ähu bu ja rán 'yei ra mbosa, nε 'bex gui thehu buya.

Dá øthe a bi xije ra Jesús, nε εmme xun ngu dá thehe yu huä, him mí sä ga juxhe ra xit'ä.

⁷ Nε nugä gue madi huεgä ra Jesús, dá εmp'a ra Pedro:

—Guehna ma Hmuhu nu.

Nu'bu mí 'yøh ra Simón Pedro gue gue'a ra Hmu a, 'bex bi hye rá he nguetho xí mbøgue. Nε bin säcpü ja ra mbosa gue bi zøn'a n'dihi bu i 'bäh ra Jesús.

⁸ Pε nuje dá cohme bu ja ra mbosa, zun jante dá sømhbe bu ndenthe nguetho dí jut'ähe ra xit'ä nε yurü yu huä. Nε hinga yatho ndenthe, mbe n'da ciento metro.

⁹ Nε nu'bu mí zøm bu ndenthe ra mbosa mí huhe, dá nuhe n'da ra sibi i zø bu, nε n'da ra huä i oxpü ja yu despi, nε mí oxpü ra hme.

¹⁰ Nε nu ra Jesús bi 'yεnje:

—Bä cü 'da ni huähu xcä thehu.

¹¹ Nu ra Simón Pedro buya, bi mba bá jut'a ra xit'ä bu ja ra häi i yuh yu huä, n'da ciento nε yote ma 'de'ma hyu yu huä xun ndoho. Pε hin harü bi xet'a ra xit'ä.

¹² Nu ra Jesús bi xije:

—Ba çhmbü dan sihmehü, bi 'yεnje.

Pε xinga n'daje xcä änhde to'o a, nguetho dá pähmbe gue gue'a ma Hmuhe.

¹³ Nε bi mba bu zø ra sibi a ra Jesús bi hyaç ra hme, nε bi 'daje, nε ra huä.

¹⁴ Nε ná hyundj dá nuhe ra Jesús buya gue bin 'yuse, gue'bu go mí dämbeñi bu ja rán 'yägüi.

Iyqui ra Jesús a ra Simón Pedro

¹⁵ Nu'bu män niyähe, nu ra Jesús bi 'yεmp'a ra Simón Pedro:

—Simón rá ts'ant'ü i ra Jonás, ha man'da guí numanhogui xinda guehya 'da.

Nu ra Pedro bi 'yεmp'a:

—Häha ma Hmu i, guí pädi gue dí numanho i.

Nu ra Jesús bi 'yεmb buya:

—Dami 'uñ ü ma t'ude'yo, nanguε mam hmangä guí xänba yu j'ä'i i εc'yεigüi.

¹⁶ Ná yondj xø bi 'yεmp'a:

—Simón rá ts'ant'ü i ra Jonás, ha majuñi guí numanhogui.

—Häha ma Hmu i, guí pädi gue dí numanho i, bi 'yεmbi.

Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Dami fäh ma de'yo 'bü.

¹⁷ Nε ná hyundj buya bi 'yεmbi:

—Simón rá ts'ant'ü i ra Jonás, ha guí numanhogui, bi 'yεmbi.

Nε bi du rá mbüi ra Pedro, nguetho ya ná hyundj bi 'yän 'bü i numanho. Nε bi däti:

—Ma Hmu i, gätho guí pädi, guí pädi dí numanho i.

Nε nu ra Jesús bi 'yεmbi mahøn'a:

—Dami 'uñ'ü ma zü de'yo dadí huεcä.

¹⁸ Nu'bu grün ts'ant'ü zäi gán 'yose hønbu go harü guín nde gui mba, nε guí tuzεhe rá ngut'i ni foho. Pε nu'bu gán dæc'yei gui ñng ni 'ye nε n'dan'yo da tut'i i, nε da zix'i i harü hin guín nde gui mba, bi 'yεmbi.

¹⁹ Guehna bi man ra Jesús, gue da bäh ra Pedro 'be'a nín dæte da nu a, nε gue'a dí 'yudi xun hotho Ojä a. Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'a ra Pedro mahøn'a:

—Dami tengüi gui thoc'a ma 'befigä, bi 'yεmbi.

Bi t'än'na ra Jesús nanguε a ra Xuua

²⁰ Nε nu'bu mí dæ'mi bi dæn buya bi nyεgui, bi nugä gue nεqui dí tet'i, guecä madí huεgä ra Jesús, ngue 'darpü xtä hu'be bu ja ra mεxa 'bü män sihmehε gue'bu má änni to'o dí dä a.

²¹ Nε nu'ra Pedro 'bü mín nugui dí tet'i, bi 'yän'na ra Jesús:

—Ma Hmu i, 'be'a nín dæte xin da nu na ra Xuua, bi 'yεmbi.

²² Nu ra Jesús bi däti:

—Nu'bu ma pähä di 'bætho ua gue'bu go dá søcä mahøn'a, hin ni 'befi guí 'yängüi. Pε nu'a ni 'befi guí tengüi gui thoc'a ma 'befi, bi t'εmbi.

²³ Pε jananguε'a mi manse yu 'yεc'yei gue njäm'bu ga tugä. Pε hinga ngubü bi man ra Jesús, pε bi 'yεna: “Nu'bu ma pähä di 'bætho ua gue'bu go dá søcä mahøn'a, hin ni 'befi guí 'yängüi,” xi 'yεmp'a.

²⁴ Guecä rá xädigä gue bi man ra Jesús, nε guecä xin dí o't' na ra søcuä 'be'a dá nu gue majuñi bin ja. Nε dí pähmbe majuñi na dí o't'ä ya.

²⁵ Nε xun ngu mi'da yun t'øt'e bi 'yøt'a ra Jesús. Pε nu'bu gätho xcä o't'ä, hinga xøt'a gätho xtín ja ua ja ra ximhäi 'bü. Nε høn't'a dí xi ahü ya.

HECHOS Yán t'òt'e yá 'báihũ ra Jesucristo

Bi man ra Jesús ba ɕh rá Hogandqhi Ojã

1 Nu'i Teófilo, rá mbadi ra sœcuã dá o't'a'i mãm'bet'o, dá xi'i gátho bi 'yòt' ra Jesús nu'bu mi dæmp' rá 'befi. Nê dá xi'a'i gátho ngue bi ma 'bũ mín xänbate.

2 Nê dá xi'a'i gátho bi 'yòt'a ra Jesús asta gue'bu mi mba mahɕts'i. Nê nu'bu mi 'bœcua ja ra häi, nu rá Hogandqhi Ojã bi xih ra Jesús 'be'a da xih yá 'báihũ gue da 'yòt'e. Nu'ũ yá 'báihũ, gue'ũ yän 'yohũ bi huanh ra Jesús ngue man yá xádi ũ.

3 Nu ra Jesús bi nu ran ɛnbi nê bi du. Nê gátho nyote pa 'bũ mi ndants'i mahøn'a, bin 'yuse bu 'bah yá 'báihũ, ja'bu bi hnu, ja'bu hin'na. Nê bi 'yuti xun ngu yän t'òt'e guepũ bi nde da fadi gue i 'bui. Nê bi xi'ũ nangue rá 'befi i òt' Ojã ua ja ra ximhäi, nê 'bepũ dí manda Ojã ɛ gátho dim 'bui.

4 Nu'bu mím 'bähmbũ yá 'báihũ mahøn'a a ra Jesús, nê bin sihmehũ, bi xi'ũ da dœmp'ũ Jerusalén 'be'a bi ma majuaqni rá Ta gue ba ɕhe. Nê ɛn'a ra Jesús:

—Ya xca 'yøhmbũ dá mangã mam'bet'o ngue ba penh Ojã rá Hogandqhi.

5 Nu'a ra Xuua bi 'yòt'ahũ ran xixyã nangue ra dehe thoho, pẽ mi ts'ũtho ya ga 'da ahũ rá Hogandqhi Ojã, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi ndex mahɕts'i ra Jesús

6 Nu'bu mím peti ɛ, bi 'yänni:

—Ma Hmu ahe, hague guehya yũ pa jabũya gui 'yòt'e din ja ma ts'edi zehẽhũ mahøn'a, dyũ israelhũ.

7 Bi dq'a ra Jesús:

—Hingui sã gui pãhmbũ nda'a ní pa xun zãn ma Tahũ da 'yòt'a 'be'a gátho da 'yøzehe. Hin ni 'befihũ gui pãhmbũ.

8 Pẽ nu'bu bá ɕh rá Hogandqhi Ojã, nê gam 'bähmbũ, din ja ni ts'edihi. Nê nu'bu bin ja, gui xihmbũ yũ ja'i ua ra dahnini Jerusalén nanguecã, nê gátho ua ra häi Judea, nẽpũ ra häi Samaria, nê gátho na ngũni ra ximhäi.

9 Nu'bu mi gua'a man ra Jesús bi mba mahɕts'i. Nu yá 'báihũ bi nu nu'bu mi ndex mahɕts'i. Nê n'da ra güi bi go'mi nê him bi nu yá 'báihũ mahøn'a.

10 Nê mi 'bãpũ, mi ndòts' mahɕts'i, 'bex mi 'bähmbũ yoho yãm 'behni Ojã mahɕts'i, i he yũ t'axca pahni.

11 Nê bi 'yẽmbi:

—Nu'ahũ gyũ mēnguhũ Galilea, hanja gní 'bähmbũ ua ya nê gní ndòs'hũ mahɕts'i. Nu ra Jesús bi ndex ua gui 'bähmbũ, nê tengutho bu'á ndets'e, ngutho 'bũ bá çãh mahøn'a, nê guet'a ra Jesús a.

Bi thahn'na ra Matías rá mponiui ra Judas

12 Nu yá 'báihũ ra Jesús bi nẽxpũ ja ra nyuni Olivos bũya, bi mba bũ ra hnini Jerusalén, nê hinga yatho, ndehni.

13 Nê nu'bu mi yãrpũ ja ra hnini bi ndexpũ n'da ra cuarto magats'i guepũ i 'bũ'ũ. Gue'ũ i 'bũpũ, ra Pedro, nê ra Xuua, nê ra Jacobo, nê ra Andrés, nê ra Felipe, nê ra Tomás, nê ra Bartolomé, nê ra Mateo, nê ra Jacobo rá ts'unt'ũ ra Alfeo, nê ra Simón gue t'ẽmbi ra Zelote, nê ra Judas rán 'yohũ ra Jacobo.

14 Gátho ya 'darpũ bim peti nê zã min yãhũ Ojã. Nê bi zõpũ 'da yũ xisu nê ra María rá mbe ra Jesús, nê'ũ yän 'yohũ ra Jesús.

15 'Darpũ madím peti ɛ n'da ciento nê 'dãte njã'i. Nê nu'ũ yũ pa'ũ bi ndants'a ra Pedro nê bi 'yɛna:

16 —Ma cu ahũ nangue ra Cristo, nu rá Hogandqhi Ojã maya'bu bi jap'a ra David da 'yo't' ra sœcuã, nê bi ma 'be'a da 'yòt' ra Judas, nguetho mí pã Ojã 'be'a da 'yòt'a. Gue'a ra Judas ngue bi dá'a ra Jesús nu'bu mi fent'i. Nê gue'a bin ja nguetho gátho 'be'a mán t'òt'i bu rá m hman Ojã din ja.

17 'Dat'a ra 'befi dá øthe ra Judas nguetho ra Jesús bi huahn'na ra Judas tengu bu á huancãhe.

18 Nê bi thãn'a n'da ra häi nangue'a i mbã'a ra Jesús. Nu'bu mi zohäi ra Judas, bi nyepũ häi, nê bi fõh rá foho, nê bi bõni gátho yá xẽfo.

19 Gátho yũ ja'i mi 'bũpũ Jerusalén bi 'yøde 'be'a bin ja. Jananjabũ bi mba ma huti ra häi ngue yá nde'ũ, Acéldama, gue nde da ma bim fãm bu ra ji.

20 Nguetho nt'o't'i bu ja rá sœcuã ra Salmos:

Din häitho ra häi

nê njon dim 'bũpũ,

nê nt'o't'i ngue n'dan'yo da hyãn rá 'befi mi ja xtã 'yòt'a.

21 Janangue'a jatho ga huahndũ a dam pẽhmbẽ. Jatho ga huahndũ n'da rá mponiui ra Judas, gue'a n'da madí hyãnje gátho yũ pa mí 'bähmbẽ ra Hmu, ra Jesús.

22 Nê ga huahndũ n'da bi nu 'bũ mi xixyãba ra Jesús a ra Xuua, nê madí hyãnje gátho yũ pa dãm 'bähmbẽ ra Jesús, gue'bu go mí mba mahɕts'i, bi nu, nguetho n'dat'a ga mamhbe ngue bi ndants' mahøn'a ra Jesús 'bũ mi du, bi 'yɛn'a ra Pedro.

23 Nê nubũya bi ndõnba yá thuhu to'o da thahni, gue yoho yän 'yohũ bi hndõni. Nu'a n'da ra José Barsabás nê i Justo, nê nu'a man'da ra Matías.

24 Nê nu'ũ yũ ja'i bin yãhũ ra Hmu bũya, nê bi 'yɛna:

—Ma Hmu ahe, gui pãrpa yá mbai gátho, dami 'yurcahe ya yoho nda'a xca huahni.

25 Nu'a ga comhbe ra 'befi ngue ma 'bãigãhe ra Jesucristo, ngue'a xtã 'yòt'a ra Judas. Nguetho xí 'uepũ ja rá 'befi nangue rá ts'oqui, bi mba da nu'a rán säui da nu, bi 'yɛm 'bũ min yãhũ Ojã.

26 Nu yu 'yεc'yei buya bi 'yot'e tengu'bu n'da ran taha, ngue nde da ba'u nda'a bi nde Oja. Bi bōni gue gue'a ra Matías. Ne nu yu 'yεc'yei buya bi huanh ra Matías, ne bi gomhbu yá 'befi u 'de'ma'da yá 'bāihu ra Cristo.

2

Bi zoh rá Hogandahi Oja

1 Pe guexta'a di thoqui dim peti gátho yu 'yεc'yei, din ja'a mí t'omi, gue bá penh Oja a rá Hogandahi, ne bin theui n'da ra dāmpeti mí sánba Oja u yu israhel, t'εmbi Pentecostés.

2 'Dahmantho bi zōpū di hī, tengu'bu n'da ra ndonthi gue bí 'yεh mahεts'i a. Ne nu'a ní hī bu, bi yus'pu ja ra ngu gueru mi hu'u.

3 Bi nequi tengu yu t'usibi ne 'da'i ts'u bi zox yá yá yu ja'i n'da ngu n'da u mi 'būpu.

4 Ngue n'da ngu n'da mi 'būpu, gátho bin t'un rá Hogandahi Oja, ne bi hat ra ts'edi xun ho u. Ne bi mbudi 'dahma 'dan'yo bu án ya'u n'da ngu n'da u nangue rá ts'edi rá Hogandahi Oja in 'yohu.

5 Ne nu'u yu pa'u bi zom bu Jerusalén u yu judío, da 'yot'a ra dāmpeti mí xi Oja maya'bu, ngue bá nexpū gátho yu hāi ua ja ra ximhāi.

6 Ne nu'bu mi 'yō'a di hī u yu ja'i, bim peti bu, ne n'da ngu n'da u bi zo'u yu 'yεc'yei nangue yá ndese, ne him bi zā bi be'ni ha bin ja.

7 Ne bi hyonya thoho ne him bi ba'di 'be'a nam bōni, ne bin 'yεmb zεhε u:

—Hague án zā bin ja bu, bin 'yemp'u. Ha hinga gue'u yu mengu bu Galilea gátho i yá ua ya.

8 Hanja sā i sijū ma ndeschu n'da ngu n'daju.

9 Ne nuju n'da'a n'danni bá nexhu, ne 'daju, 'bu'i 'da bá nexpū Partia, nepu Media, nepu Elam, nepu Mesopotamia, nepu Judea, nepu Capadocia, nepu Ponto, nepu ra hāi Asia.

10 Nepu Frigia, nepu Panflia, nepu ra hāi Egipto, nepu ra hāi Africa jom bu Cirene. Ne nu'u mi'da yu romanos u, madague'bu gátho yu judío u, ne nu mi'da u gue εc'yei tengugahu dyu judío hu, ne 'buh mi'da bá nexpū Creta, nepu Arabia.

11 Ne dí øhmbu i mam ma ndehu nangue yun t'ot'e gue i ot' rá ts'edi Oja, bin 'yemp'u.

12 Ne gátho madi hyonya thoho, ne hingui pa'di 'be'a da be'ni. Ne n'da ngu n'da bi manse u:

—'Be'a ní mba na in ja ya.

13 Pe nu'u mi'da bi ma:

—Iti u.

Bi zoh yu ja'i ra Pedro

14 Ne nu ra Pedro buya 'darpu mí 'bāhmbu u mi 'de'ma'da yá 'bāihu ra Cristo, ne nts'edi bin ya, bi 'yεna:

—N'yohu ahū dyu judío hu ne gátho ahū guí 'būhmbu ua Jerusalén, dami 'yøhmbu xun ho 'be'a ga xi ahū ya.

15 Nuje hin dí itihe tengu guim be'mhbu, nguetho ja guto ya.

16 Pe nuna guehna gue bin ja ya, gue'a bi man ra Joel rá pøngahya Oja, bi 'yεna:

17 Din ja bu n'da ra pa ba εhe, εn Oja, gue ga pen'nahu ma Hogandahi gátho nangu yu ja'i 'bu'cua ja ra ximhāi.

Ne nu'u ni ts'ant'uhu ne ni t'ixuhu dim pøngahya.

Ne ni ts'ant'uhu da nu'u yun t'uti tengu yu t'i ne ni da'c'yeihu da 'uj yu t'i.

18 Nu'bu bin ja, nu'u ma 'yεhe, yun 'yohu ne yu xisu, ga penpā ma Hogandahi u, ne dim pøngahya nanguecā.

19 Ne ga uh yu hme'pya bu magats'i, nepu ja ra hāi, yu hme'pya ra ji, ne ra sibi ne ra 'bifi.

20 Ne nu'a ra hyadi ya hin din ja rán nequi, ne ra zāna xtan theni tengu ra ji.

M'bet'o nja bu din ja, m'bejua da zōn ra pa dua εh ra Hmu mahεts'i, ne nu'a ra pa a, nuixte thoho ne nts'utho 'be'a din ja.

21 Ne nu'a ra pa dua εhe, din ja gue hont'a to'o xi mba't'a ra Hmu da yan Oja a.

Ngubu bi 'yo't'a ra Joel 'bu maya'bu, bi 'yεn'a ra Pedro.

22 Nu ra Pedro xō bi 'yεmp'u mahōn'a:

—N'yohu ahū dyu israhelu, dami 'yøhmbu ma nde. Dim mangā nangue ra Jesús ra mengu Nazaret. Oja bi japi ngue bi 'yot' yun t'ot'e nuixte nangue rá ts'edi Oja, ne yu hyonya nt'ot'e, ne yu hme'pya, gueru da zā guí pahmbu ngue Oja bi zε'a.

23 Ne maya'bu Oja mi pa'di 'be'a gá 'yøpahu rá Ts'ant'u. Ne Oja mí sanni gue gá cuathu bu ja n'da ra pont'i nangue yá 'yε yu tonto, ne gá hyohu.

24 Pe nu'a Oja bi xox 'bu mí du, ne bi hyacua ran da'te, nguetho hin'yu rá ts'edi ran da'te xtán zā xtán zqm'ma ra Jesús.

25 Nguetho bi man ra David gue 'be'a da nu ra Jesús, 'bu mí 'yεna:

Nugā thocua thoho dí nugā Oja bu ja ma hmi.

Ne di 'dac ra ts'edi, janangue'a njon da zā di 'uegagui.

26 Janangue'a i hu ma mbui, ne dadín johya 'bu díim mangā nangue'a.

Ne nu'bu din sunya ma ja'i bu ja ran 'yāgui, dí tōp'ma ran ho da t'orcagui.

27 Nguetho hin gui hyεgā ma te da gopu gueru o'u xun du,

Ne hin gui japi da 'ya ma ngoc'yei, guecā, ni Hoga t'uhngui.

28 Ne gá 'yurqui 'beru dām 'būhmi mazai mahōn'a,

ne nu'i gui jaqui ngue din ja ran johya ma mbui nu'bu dá nut'a ní hmi,

bi 'yɛn ra Pedro tengu bi man ra David.

²⁹ Ne xø bi 'yɛn'a ra Pedro:

—N'yohu ahũ, da zã ga xi ahũ majuaŋi nangue ma ngurpa mbombõtahu ra David mi 'bui maya bu, him bi manse nanguese 'be'a da t'ørpe, nguetho bi du, ne guexta'a i o bu rán 'yãgui i ja ua dí 'bũhmbũ.

³⁰ Pe nu ra David bim pøngahyã 'bũ mí man na, ne mí pãdi majuaŋi 'be'a bi xi'a Ojã, gue n'da rámbom'beto ra David din ts'ut'abi nangue yũ israel tengu ra David, ne guehna ra Cristo na.

³¹ Ne mi pãh ra David 'be'a din ja, janangue'a bi ma nangue da ndants' mahøn'a ra Cristo, ne hin da ts'opũ nidu rá te, ne xín da 'ya rá ngøc'yei a.

³² Nguethna ra Jesús, Ojã bi xox 'bũ mi du, ne nu'a dí pãhmbu majuaŋi gãtho gahe, ne dí mamhbe nguetho dá nuhe 'be'a bi t'ørpe.

³³ Ojã bi xots'i ne bi zixpũ ja rá ts'edi, ne bi un'na rá Hogandãhi tengu xí man Ojã, janangue'a bi 'dacãhe bũya. Gue'a rá Hogandãhi i øt'e 'be'a gãtho guín nuhu ya, ne guí øhmbũ ya.

³⁴ Nguetho ra David him bi ndex mahøts'i, pe gue'a im manse a:

Nu'a ra Hmu bi xi'a ma Hmu:

“Dami hyucua ja ma ts'edi,

³⁵ asta gue'bũ ga tãhui man sũuii,”

bi 'yɛn'a ra David, bi 'yɛn'a ra Pedro.

³⁶ Ne xø bi 'yɛna:

—Gãtho ahũ ma mi israel ahũ, gui pãhmbu ya majuaŋi bi jap Ojã dim hmu a gá cuathu bũ ja ra pont'i, ne guehna ra Jesús, ne gui pãhmbu gue bi huan Ojã a, bi 'yɛn'a ra Pedro.

³⁷ Nu'bũ mí 'yøh yũ jã'i 'be'a bi man'a ra Pedro, emme bi du yá mbũi, 'bũ mí 'yøde gue rá Ts'unt'ũ Ojã a xí hyo. Ne bi t'ãn'na ra Pedro ne yãn 'yohu:

—Man 'yohu ahũ, 'be'a da zã ga øthe ya, øn'ũ.

³⁸ Nu ra Pedro bi dãti:

—Gui pãh nin 'yomfɛnihũ nangue ran ts'o, ne gan xixyãhũ n'da ngu n'da ahũ nangue rá thuhu ra Jesucristo. Ne din ja ra punbi ni ts'oquihũ, ne di 'da ahũ rá Hogandãhi Ojã.

³⁹ Nguetho bi man Ojã di 'da ahũ ran t'unni gue'a rá Hogandãhi Ojã, ne ni t'ũhnihũ din t'unni, ne gãtho hønbu go hapũ i 'bui din t'unni, gue høn't'a go to'o da zohn'na Ojã ra Hmu, bi 'yɛn'a ra Pedro.

⁴⁰ Ne nu ra Pedro man'da xũn ngu bi xifi ne bi hecui, ne bi 'yɛmbi:

—Damin yãhmbũ nangue'a ran unbi da nu'ũ yũ ts'om'bãi i 'bũcua ya, bi 'yɛn'a ra Pedro.

⁴¹ Ne gãtho to'o bi 'yømanho a bi man ra Pedro bi mba ma xixyãbi. Nu ra pa gue bi man ra Pedro, mbe hyu mahuãhi yũ jã'i bi 'yɛc'yei.

⁴² Ne nu'ũ bi thocta'a bi xãnba yá 'bãihũ ra Cristo ũ, ne bi hyu yá mbũi nguetho 'da'angu

im bɛni. Ne thocua thohe bim peti gue din yãhũ Ojã, ne da zi ra xecahme, ngue bi bɛn rán dãte ra Hmu.

Yãm 'bui ũ mbudi bi 'yɛc'yei

⁴³ Gãtho yũ jã'i bi numansu Ojã ne emme bi hyonya thohe 'be'a bin ja nangue yãn t'øt'e nuixte ne yũ hmɛpya bi 'yøt' yú 'bãihũ ra Cristo.

⁴⁴ Ne gãtho gue bi 'yɛc'yei n'dat'a in numanho n'da ngu n'da, ne nu'a 'be'a mí pe'ts'i n'da ngu n'da, 'da nan gomthoho.

⁴⁵ Ne nu'bũ n'da mí honi 'be'a madí 'bedi, nu'a man'da bũya bi mbã 'be'a mí pe'ts'i, bi un'na bũya.

⁴⁶ Ne mpa 'bũ mpa 'bũ madím peti bũ ja ra dãnijã. Ne nu'bũ xũn sihme, bin sãnbi bi mba bũ ja yá ngu yú mí 'yɛc'yeihũ, ne bin johya yú mbũi, ne 'dat'a im bɛni.

⁴⁷ Ne bi 'yɛspa Ojã, ne bi hnumansu ũ nangue gãtho yũ jã'i. Ne nu Ojã bi japi n'dapa ngu n'dapa i cãrɛpũ ja rá ts'edi mi'da yũ jã'i, gue bi zin'ũ.

3

Bi zã ra dogua

¹ N'da ra pa 'bũ hyunde, gue'a ra ora 'bũ nzãi mí yãhũ Ojã yũ jã'i, bi mba bũ ra dãnijã ra Pedro ne ra Xuua.

² Mi 'bũpũ n'da ran 'yohu ra dogua gue'bũ go mim 'bui. Ne nzãi bi thuxpũ ja rá goxthi ra dãnijã. Nu ra goxthi t'ɛmbi mahotho. Nu ran 'yohu da 'yãp yãn t'unni yũ jã'i i thopũ mbo.

³ Nuna, nu'bũ min nu ra Pedro ne'a ra Xuua ní mba bũ ja ra dãnijã, bi 'yãp ran t'unni.

⁴ Nu ra Pedro n'youi ra Xuua, nu'bũ min nu i hupũ, bi 'yɛmbi:

—Hyandgã'be.

⁵ Nu ra dogua bi hyant'ũ, mi tø'mi da hyãni 'be'a di un'dũ.

⁶ Pe nu ra Pedro bi 'yɛmbi:

—Xíng ra t'axi xíng ra c'axt'i dí hãgã, pe nu'a i jagui dadí 'da'a'i. Nangue rá ts'edi ra Jesucristo mɛngu bũ Nazaret, damí ndants'i ne gan 'yo, bi 'yɛmbi.

⁷ Nu ra Pedro bi bɛntpa rán 'yei, bi xots'i. 'Bex bin hãts'edi rá gua, ne rá hyudi xíngua.

⁸ Ne n'da sãgui thohe bi 'yøt' 'bũ mi ndants'i ne bin 'yo. Ne'a bi yũthũ bũ ja ra dãnijã, sãgui ne 'yo, ne ɛspa Ojã.

⁹ Gãtho yũ jã'i bi nu ran 'yohu ngue bin 'yo ne bi 'yɛspa Ojã.

¹⁰ Ne mí pãdi gue nu'a mi hupũ ja ra goxthi mahotho bũ ja ra dãnijã mi ãh ra mbeti. Ne gãtho bi hyonya thohe 'be'a bin ja ran 'yohu.

Nu ra Pedro im mam bũ ja ra ngun'yu t'ɛmbi Salomón

¹¹ Nu'a mi dogua hingui nde da hye'a ra Pedro ne ra Xuua, ne bá ɛpũ xũn ngu yũ jã'i guerpũ ja ra ngun'yu mí 'bã ũ, t'ɛmbi Salomón, ne madí hyonya tho'ũ.

¹² Nu'bu mí hyant'u yu ja'i a ra Pedro, bi 'yembi:

—N'yohu ahu dyu israelhu, hanja gadi hyonya thohu nanguelna ra dogua, ne hanja gni hyandga'be. Ha guí emhbu gue ma ts'edis'e be ne man hose'be gue xtá jap'be bin 'yo na.

¹³ Hin'na maha, pe ga xi ahu hague bin ja. N'dat'a Oja gue mí espa mam bombotahu ra Abraham ne ra Isaac ne ra Jacob, bi zixpu mahets'i a rá Ts'ant'u, ne bi un rá ts'edi. N'dat'a ra Jesús gue gá dahu bu ja rá hmi ra Pilato ne gá cõmhbu bu. Nu ra Pilato mim ma xtá mba nthegui.

¹⁴ Pe nu'ehu gá cõmhbu n'da xun ho, ne gue'a rá Thahni Oja a. Ne gá 'yáhmbe n'da ra hyodu da soc'ahu.

¹⁵ Ne gá mamhbu gue da mba ntho ra Hmu gue di un ra te. Pe Oja bi xoxpu 'bu'u xun du, gue'a dá nuhe ne dadin juanhde.

¹⁶ Bi zã na ran 'yohu nguetho bi 'yec'yei ra Jesús. Ne guehna ran 'yohu guin nuhu ya, ne guí pahmbu to'o na.

¹⁷ Pe nuya, n'yohu ahu, dí paçã ngue hin gmi pahmbu 'be'a xcã 'yõthu 'bu gmi hyohu ra Jesús, ne ximangutho ni ngarpihu.

¹⁸ Pe Oja bi japi bin ja 'be'a gátho bi ma maya'bu, gue bi man yu põngahya nangu ran unbi bi nu ra Cristo rá Thahni Oja.

¹⁹ Janangue'a nuya, damí pah nin 'yomfñihu ne guí dãp ni mbaihu Oja. Ne nu Oja buya da zã da duc'a ni ts'oquihu ne di 'da ahu ran johya ni mbaihu.

²⁰ Ne nu Oja ba penhua mahõn'a ra Jesús ne gue'a ra Cristo xa ts'anni di jãcuahu.

²¹ Nu ra Jesús jatho da gopu mahets'i jague'bu da zõn ra pa da mba ma hoqui gátho ua ja ra ximhãi, tengu bi man Oja maya'bu, nangu ye á nde yú hoga põngahya.

²² Pe bi 'yense a ra Moisés: "Nu'a ra Hmu ma Ojãhu, da zãna n'da rá m 'behni ngue gue'a nin 'yohuhu tengugã. Damí 'yõhmbe 'be'a gátho da man'a.

²³ Ne din ja, hõnt'a go to'o má ja'i hin da 'yõmanho a, da mba ma 'ueque nangu ye t'uhni Oja, ne da mba ma 'bepi rá te," bi 'yẽn'a ra Moisés.

²⁴ Ne majuani, gátho bi man yú põngahya Oja gue'bu mí man ra Samuel ne gátho mi'da yu põngahya m'bejua mí 'bui, gátho bi ma 'be'a gátho da 'yõt' Oja, ne gue'u dí nuhu yu pa jabuya.

²⁵ Gueju dyam bom'betoju yú põngahya Oja, ne ndeju Oja ga comhbu rán hogui bi 'yõrpa ma ngurpa botahu nu'bu mi t'ẽmp'a ra Abraham: "Nangu n'da nim bom'beto dim 'buh niya'bu, dí mba ma japi gátho yu ja 'i guecua ja ra hãi," bi t'ẽmp'a.

²⁶ Janangue'a nu'bu mí xoxa Oja a rá Ts'ant'u gue bi du, m'bet'o thoho bá penhua dí 'buhmbu, ngue nde di 'uegahu n'da ngu

n'daju nangu ma ts'oquihu, bi 'yẽn'a ra Pedro.

4

Pa ma juqñbi ra Pedro ne ra Xuua

¹ Nu'bu mí xãba yu ja'i ra Pedro ne ra Xuua, bá ẽh yu mbãja ne'u yu hmu bu ja rá danija yu judio, ne yu saduceos.

² Nu'ẽmme bin cue u, nguetho bi xãba yu ja'i gue bi ndants'a ra Jesús bu 'bu'u xun du.

³ Nu'u bi bent'a ra Pedro ne ra Xuua, ne bi got'a fãdi, jague'bu mi hyats'i bi juqñbi, nguetho xun de 'bu mi got'i.

⁴ Pe xun ngu u xí 'yõh ram hma bi ma, bi 'yec'yei. Mbẽ í jua'i cat'a mahuqhi yun 'yohu ngue bi 'yec'yei.

⁵ Nu'bu mi hyats'i bim peti bu Jerusalén yu ngurpa mbãja ne yu dác'yei ne yu xãnbate nija.

⁶ Mi 'bõpu ra Anãs ra dambãja a, ne ra Caifãs, ne ra Xuua, ne ra Alejandro, ne gátho mi'da yú meni ra dambãja, bim peti ngue di juqñba ra Pedro ne ra Xuua.

⁷ Ne bi manda da ts'ispa ra Pedro ne ra Xuua, ne bim 'bãpu ja yú hmi ne bi 'yãnni:

—'Be'a má ts'edi o gue to'o rán t'ẽdi ngue xcã 'yõt'ui na.

⁸ Nu ra Pedro buya n'youi xun ngu rá ts'edi rá Hogandãhi Oja, bi 'yembi:

—Gyá ngarpihu yu ja'i ne gyu dác'yeihu dyu ja'i israelhu.

⁹ Ha guí ãngahe nam pa ya nangu ran ho bi t'õrpa na ran 'yohu, ne hague nja bi zã na ran 'yohu ngue mi u.

¹⁰ Nu'bu majuani guí ãngahe, guí 'yõhmbe ya, ne gátho ma mi'israelhu, ngue nangu rá ts'edi da Jesucristo, gue'a í zã ín 'yo na ran 'yohu ya. Gue'a ra Jesús ra mengu bu Nazaret, gue gá cuathu bu ja ra pont'i, ne nu Oja bi xoxpu 'bu'u xun du.

¹¹ Guehna ra Jesús hin gá nde gá pahmbu, ngue tengu'bu gyu gãdohu gá samhbu n'da ra do. Pe nuya Oja bi japi ngue tengu'bu n'da ra do man'da mahyonidã bu pa nthõe ra nguãdo.

¹² Njo'o man'da da zã di põ'a n'da hinda hõnt'a ra Jesús. Nguetho him bi zãn Oja man'da ra ts'edi ua ja ra ximhãi gue da zã di põju, hinda hõnt'a ra Jesús, bi 'yẽn'a ra Pedro.

¹³ Ne mandí hyonya thoho u yu juqñbate 'bu mí bãdi him bi zu din yãhu ra Pedro ne ra Xuua, gue mí paði him bin xãdi. Pe bi bẽm buya, bin 'yohu ra Jesús ra Pedro ne ra Xuua.

¹⁴ Ne nu'bu min nu ran 'yohu xí zã gue mi 'buhmbu u, hin'yõ 'be'a man'da sã da xifi.

¹⁵ Ne bi mbẽhn bu thi u yoho n'da zũ ora, ngue nde din 'yãndu' be'a da zã da 'yõrpe.

¹⁶ Ne bin 'yãndu:

—'Be'a sã ga õthu nangu yun 'yohu, nguetho majuani n'da ran t'õt'e nuixte bi 'yõt'u. Ne gátho 'bãcua Jerusalén i paði, hin-gui sã ga cõmhbu.

17 Pɛ guehma nde'bu ga sũhmbũ n'dahma njon da xifi nangue ra Jesús, gue him man'da di thoc ram hma bu 'bũh yũ jã'i, bi 'yɛn'ũ.

18 Bi zohn mahon'a u, bi xih pũya, gue him man'dandĩ da ma, xin da xãnba yũ jã'i nangue ra Jesús.

19 Bi dãh ra Pedro nɛ ra Xuua, bi 'yɛmbi:

—'Be'a go guím bɛnschũ ngue i nde Ojã ga ot'be, ha gue'a guím mamhbũ o gue'a man Ojã ga ot'be.

20 Nguetho jatho ga mamhbe 'be'a xtã nuhe nɛ 'be'a xtã øhmbɛ, bi 'yɛn'ũ.

21 Nu'bu man'da ni dãmhyã u, bi hyɛgui nguetho him mi tĩni 'be'a dí unba u. Nu'ũ i supi din cuɛ yũ jã'i 'bu xtĩ unba ra Pedro nɛ ra Xuua, nguetho gãtho yũ jã'i mí ɛspa Ojã nangue'a xin ja.

22 Nguetho nu ran 'yohũ mi ponga nyote njeya mi pɛts'i, ngue bi t'ørpa ran t'ot'e nuĩxte, gue bi zã.

Nu yũ 'yɛc'yɛi bi 'yãp Ojã hin din su

23 Nu'bu mi theh ra Pedro nɛ ra Xuua, bá ɛpu guɛpũ mi 'bũh yũ 'yɛc'yɛi. Nɛ bi xifi gãtho xi xi'ũ yũ mbãjã nɛ yũ dãc'yɛi.

24 Nu'ũ, nu'bu mí 'yøde, bi zo Ojã, n'dat'a im bɛni, nɛ bi 'yɛn'ũ:

—Ma Ojã ahe, gue gra Hmu, gã 'yøt' mahɛts'i nɛcua ja ra hãi nɛ ra dejã nɛ gãtho u i jabũ.

25 Nɛ nu ní Hogandãhi bi bɛnba mam bombøtahe ra David, ni 'yɛhe, 'bu mí 'yɛna: Hanja nĩn 'yøts'ũ yũ jã'i gue hingui ten'na Ojã,

nɛ im bɛn'ũ gue him majuãni.

26 Yã hmuts'ut'abi yũ hãi ya bi dũ'mi bi zã bi dũmp' ra sui.

Nɛ yũ ts'ut'abi bim peti

din sũhmbũ ra Hmu Ojã nɛ ra Cristo rá Thahni Ojã,

bi 'yɛn'a ra David.

27 Nguetho majuãni bim peti ua ja ra hnini ra Herodes, nɛ ra Poncio Pilato, nɛ yũ jã'i ngue hing yũ judío, nɛ ma mi'israelhe, nɛ bi zũh ni hoga Ts'unt'ũ Jesús, gue'a gã huahni.

28 Nu'ũ bi 'yøt'ũ gãtho 'be'a xcã sãn mam'bet'o gue bin ja.

29 Nuyã ma Hmu ahe, damí nu'ũ gue nde di unje, nɛ damí 'daje ni ts'edi, ni 'yɛhɛgãhe, ga huthe ran zambũ ga mamhbe nim hma.

30 Nɛ ga uthe yũ jã'i ni ts'edi gue da zã'ũ yũn zãman'ũ. Nɛ gui 'yut yũn t'ot'e nuĩxte nɛ yũ hmɛpyã nangue ni Hoga ts'unt'ũ ra Jesús, bi 'yɛm' bũ min yãhũ Ojã u.

31 Nɛ nu'bu mí jua'a bin yãhũ Ojã, nu ra ngu guɛpũ xim peti bin huãni, nɛ gãtho u man'da bi hyã yã ts'edi nangue rá Hogandãhi Ojã. Nɛ gũtho yũ 'yɛc'yɛi bi hyut'an zambũ, bi mamp'a rãm hman Ojã.

Bi gohmi 'be'a gãtho mi ja

32 Gãtho yũ 'yɛc'yɛi i 'bũi tengu n'danjã'i tho, 'dat'a i øt'e, 'dat'a im bɛni. Xinga n'da bi ma gue jase yã mbɛti, nɛ gãtho 'be'a mi ja mi cohmi.

33 Nɛ nu yã 'bãihũ ra Cristo, nu'bu mí thoqui bi ma gue bi ndants'a ra Hmu Jesús 'bu mi du, nɛ bi jap Ojã bin ja rá ts'edi yãm hma, nɛ xũn ngu rá mate Ojã bin t'un'ndũ n'da ngu n'da u.

34 Gãtho yũ 'yɛc'yɛi nte madi 'bedi 'be'a gãtho mi honi, nguetho xũn ngu bi mbã yã hãi o gue yã ngu mí ja, nɛ bi un ra mbɛti yã 'bãihũ ra Cristo.

35 Nɛ nu'ũ bi darpa u to'o di 'be a da hyoni.

36 Nɛ gue'a bi 'yøt'a n'da ra 'yɛc'yɛi, ra José na, ra mɛngu Chipre, rá 'yũ ra Leví, pɛ nu'ũ yã 'bãihũ ra Cristo bi zãnba man'da rá thuhu gue dí Bernabé, nde da ma i hurpa rá mbũi n'da.

37 Nɛ gue'a bi 'yøt'e, bi mbã n'da rá huãhi mi ja, nɛ bá hã ra mbɛti, nɛ bi dã bu 'bũh yũ 'bãihũ ra Cristo, ngue di un'dũ nte mi ja.

5

Rá ts'oqui ra Ananías nɛ ra Safira

1 Pɛ nu'a man'da ra 'yɛc'yɛi i Ananías mi 'bũpũ, nɛ rá xisu, bi mbã yã hãi. Nu'a rá xisu ra Safira a.

2 Nɛ bi gøn'i ts'ũ ra mbɛti nɛ 'dat'a bi bɛ mmi rá xisu. Nɛ bá hãc made ra mbɛti, bi gãpu 'bũ'ũ yã 'bãihũ ra Cristo.

3 Pɛ nu ra Pedro bi 'yɛmp'a:

—Nu'i grã Ananías, hanja gui cũt' ni mbũi ra zĩthu, ra Satanás, gue di 'bɛp'i'i gui xih ra fɛhni rá Hogandãhi Ojã, ngue gã hyãc'i ts'ũ ra mbɛti gui pã ni hãi.

4 Nu'bu hin xquí pã ni hãi, ha hin xquí cohmi gue ni mbɛti zɛhe. Nɛ nu'i gã pã ni hãi, ha hinga gue ni 'bɛfizehe xquí 'yøt'e nangue ni mbɛti. Hanja ngubũ guím bɛni. Hinga gue'ũ yũn 'yohũ gã xih ra fɛhni, pɛgue Ojã gã xih ra fɛhni, bi 'yɛn'a ra Pedro.

5 Nɛ nu'bu mí 'yø'a ra Ananías 'be'a bi man'a ra Pedro, 'bɛx bi du. Nɛ gãtho to'o bi 'yøde nangue'a ɛmmɛ bin ja ra mbidi yã mbũi u.

6 Nu'ũ yũn 'yohũ mi 'bũpũ bi ndants'i, bi mbant'a ra ánima Ananías, bi duts'i, bi 'yãgui.

7 Nɛ nu'bu mí tho'i ts'ũ nhyu ora, bi zøh ra Safira, rá xisu ra Ananías, nɛ him mi pãdi 'be'a bi thogui.

8 Nu ra Pedro bi 'yãn'na ra xisu:

—Xiqui hangu gui pãui ni hãi, tengu man ni ndø, bi 'yɛn'a ra Pedro.

—Hãha ngubũ rá muui, bi 'yɛntho ra Safira.

9 Nu ra Pedro bi 'yɛmp'a bũya:

—Hanja 'dat'a gã bɛmmi, hanja sã gã cøn rá Hogandãhi Ojã. Nuyã 'bãcua ja ra goxthi u gue bá äc'a ni ndø, nɛ'e da dũx'a ya, bi 'yɛmbi.

¹⁰ Ne 'bex bi yørpɔ ja rá gua ra Pedro, ne bi du. Bi yət'ɥ yən 'yohɥ, bi nu, ya xí du, ne bi duts'i, ne bi 'yáguí, 'darpɔ thoho bi 'youi rá ndɔ.

¹¹ Ne ɛmmɛ bi mbidi gátho ɥ yə 'yɛc'yɛi, ne'ɥ gátho mí'da bi 'yɔde bi mbidi.

Xɥn ngu yən t'ɔt'e nuixte bi 'yɔt' yú 'báihɥ ra Cristo

¹² Xɥn ngu yə hmɛpɥa, ne yən t'ɔt'e nuixte bi 'yɔt' yú 'báihɥ ra Cristo bɥ 'bɥh yə jǎ'i. Ne gátho madim peti bɥ ja ra dǎnijǎ guerpɥ t'ɛmbi rá ngun'yu ra Salomón, ne 'dat'a im bɛn'ɥ.

¹³ Ne nu'ɥ mí'da ɥ gue hingui ɛc'yɛi, bi zu din uans'hɥ yə 'yɛc'yɛi, ne bi hnumansu yə 'yɛc'yɛi.

¹⁴ Pɛ man'da man'da xɥn ngu bi 'yɛc'yɛi ra Hmu, yən 'yohɥ ne yə xisu.

¹⁵ Ne nanguɛ bi 'yɔt' yən t'ɔt'e nuixte yú 'báihɥ ra Cristo, jananjabɥ i ts'opɥ ja 'yu yə hyɛnni guerpɥ da tho'ɥ, i oxpɥ ja yú t'ots'i ne yú fidi. Ne nu'bɥ da thopɥ rá xudi ra Pedro da yǎni.

¹⁶ Ne xɥn ngu bi bɔm bɥ ja yə hnini guerpɥ hǎn bɥ Jerusalén, bi mba bɥ Jerusalén, bi zix'ɥ yən zǎman'ɥ, ne'ɥ min 'yohɥ yə zǐthu. Gátho bi zǎ.

Ra Pedro ne ra Xuua bi hnuman'ɥ

¹⁷ Jananguɛ'a yə dǎmbǎjǎ ne gátho min 'yohɥ, nu'ɥ ɛmbi yə saduceos, ɛmmɛ bin ja yən ts'ɛya yú mbɥi ɥ.

¹⁸ Jananguɛ'a bi bent'ɥ yú 'báihɥ ra Cristo ne bi got'a fǎdi.

¹⁹ Pɛ nu'a n'da ram 'bɛhni bí 'yɛh mahɛts'i 'bɥ min xui, bi xocua ra jut'i yə ofǎdi ne bi zixpɥ thi. Ne bi xifi:

²⁰ —Ní mba, damam 'bǎhmbɥ bɥ ja ra dǎnijǎ, dami xihmbɥ yə jǎ'i gátho nanguɛ ram 'bɥi ma'da'yo, bi 'yɛna.

²¹ Nu'ɥ, nu'bɥ mí 'yɔh na, bi yǎrpɥ ja ra dǎnijǎ 'bɥ mí t'ɥxuditho, ne bi xǎnba yə jǎ'i.

Ne nu'bɥ mí peti yə hmumbǎjǎ bɥ ja n'da ra ngu, ne'ɥ min 'yohɥ, ne madin zohni yə ngarpɥ ne yú dǎc'yɛi yə israel, ne sǎ bi mbɛnpɥ fǎdi yə asmayo gue ba si yú 'báihɥ ra Cristo.

²² Pɛ nu'bɥ mí zɔm bɥ ja ra fǎdi yə asmayo, njom bi dǐm bɥ ɥ. Bi mbeng mahɔn'a bɥ bi 'bɥh yə hmumbǎjǎ,

²³ ne bi 'yɛmbi:

—Dǎ tǐm'be ra goxthi xɔ man thu't'i thoho ne yə mbǎdi mí 'bǎpɥ thi ja ra goxthi. Ne nu'bɥ ma xoc'be, njo'o to'o dá tǐm'be bɥ mbo, bi 'yɛn'ɥ.

²⁴ Ne nu'bɥ mí 'yɔ'a rá hmu yə mbǎdi bɥ ja ra dǎnijǎ, ne yə hmumbǎjǎ, bi hyonya thoho. ɛmmɛ bi du yú mbɥi: “Harɥ maha nín sɛ'a ɔt'ɥ,” din 'yɛmp'ɥ.

²⁵ 'Bex bi zɔn'a n'da, bi xifi:

—Nu'ɥ yən 'yohɥ gǎ cothɥ fǎdi bí 'bǎpɥ ja ra dǎnijǎ ya, ne i xǎnba ɥ yə jǎ'i, bi t'ɛmp'ɥ.

²⁶ Ne bi mba rá hmu yə mbǎdi bɥya, ne in 'yohɥ yə mbǎdi. Ne xɔ bá si yú 'báihɥ ra Cristo, ne him bi ɥnbi, nguetho mí su xtí mba ma bat'ado.

²⁷ Ne nu'bɥ bá ts'i bɥ ja ra junta, bi 'yǎn yən t'ǎnni da ra hmumbǎjǎ. Bi 'yɛmp'ɥ:

²⁸ —Ha hin dá hɛc'ahɥ gue hin gui xǎnbahu yə jǎ'i nanguɛ ra Jesús. Pɛ hin gui ɔhmɥbɥ 'be'a dá mangáhe. Nuya gátho yə jǎ'i 'bɛcua Jerusalén i pǎh ram hma guí mamhbɥ. Ha guí ɛnje go ma ts'oquihe bi du ra Jesús.

²⁹ Nu'a ra Pedro ne'ɥ mí'da yən 'yohɥ bi dǎti:

—Jatho ga ɔthe 'be'a i xije Ojǎ xinda gue i xije yə jǎ'i.

³⁰ Nu Ojǎ gue bi dǎnde ma ngurpa bɔtahɥ, bi xox'a ra Jesús, nu'a gue'a gǎ hyohɥ 'bɥ gmí cuathɥ bɥ ja ra za.

³¹ Pɛ Ojǎ bi zixpɥ bi gonhui rá ts'ɛdi, ngue dim hmu ne dim pɔrpate. Ne da japi dí pǎh yú mbɥi yə jǎ'i israel ne di pumba yú ts'oqui.

³² Ne nugáhe dí mamhbe majuǎni nanguɛhna. Ne'a rá Hogandǎhi Ojǎ im ma majuǎni nanguɛhna. Ne nu Ojǎ bi un rá Hogandǎhi to'o gátho bi 'yɛc'yɛi, gue da bǎse gue majuǎni a, bi 'yɛn'a ra Pedro.

³³ Ne nu'bɥ mí 'yɔ'ɥ hupɥ, ɛ mme bi de ra cue, ne min nde xtǎ hyo ɥ.

³⁴ Pɛ bi ndants'a n'da ran 'yohɥ mí hupɥ ja ra junta, nuna n'da ra fariseo rá thuhu ra Gamaliel. Gue'a n'da ra xǎnbate yǎn t'ɛdi yə judio. Ne gátho yə jǎ'i in numansu a. Nu'a bi manda da ts'ixpɥ thi n'da zɥ ora ɥ i pa ma juǎmbi.

³⁵ Ne bi 'yɛna:

—N'yohɥ ahɥ, dyɥ israelhɥ, dami jamansu 'be'a guí ɔrpahɥ yə yən 'yohɥ.

³⁶ Nguetho hin ɛ huǎ maya'bɥ bi ndants'a n'da ran 'yohɥ ra Teudas, mí ɛna mí jase rá ts'ɛdi. Ne xɥn ngu yə jǎ'i bi dɛnni, mbɛ goho ciento. Ne nte dá ɔrpahɥ pɛ bi tho, ne gátho mí tenni bin 'uɛxt'i 'da'a n'danni bi mba.

³⁷ M'bejua bɥya, bi ndants' ra Judas ra mengu ra hái Galílea. Nu yə pa bin ja ra pede bin tet'i 'da yə jǎ'i. Pɛ ne'a bi mba ntho, ne gátho mí tenni bin 'uɛxt'i.

³⁸ Jananguɛ'a dí xi ahɥ, dami hyɛhmbɥ yə yən 'yohɥ, nguetho nu'bɥ rá ts'ɛdi zɛhe gue ra 'bɛfi i ɔt'e, da mba ma juadi 'bɥ.

³⁹ Pɛ nu'bɥ rá 'bɛfi Ojǎ i ɔt'e, hingui sǎ gui hɛcpahɥ. Nu'bɥ guí ɛna guí hɛcpahɥ, gan sǎhmbɥ Ojǎ 'bɥ, bi 'yɛn'a ra Gamaliel.

⁴⁰ Nu'ɥ, bi 'yɔmanho 'be'a bi man ra Gamaliel, ne nu'bɥ mí xifi da yət'a mbo mahɔn'a yú 'báihɥ ra Cristo, bi mba m'bei, ne bi xi'ɥ hin din xǎnbate nanguɛ ra Jesús, ne bi hyɛtho bɥya.

⁴¹ Nu'bɥ mí bɔm bɥ ja ra junta ɥ, bin johya yú mbɥi, nguetho ya bi nu ran ɥnbi nanguɛ ra Jesús.

42 Ne xinga n'da ra pa mi e'ti gue him mi mamp'a ra hogam hma nangua ra Jesu-cristo, ne bi xänba yu jä'i nubuja rá dänija yu judío, ne pu ja yu ngu.

6

Bi thahni yoto má 'yohu ngue dim fäxte

1 Nu'u yu pa u man'da xun ngu bi 'yëc'yëi. Nu'u 'da büya gue i ya ra griego, bi da'mi bi zu'u i ya ra hebreo, i xna hingui pa ma peti xun ho u 'da yú manguhu, gue yu xisu xun du yú ndö, gue'bu pa ma dat'i yun ts'ihme n'da pa ngu n'da pa.

2 Nu'u 'de'mayoho yú 'bäihü ra Cristo bi ma gue dim peti yu 'yëc'yëi büya, ne bi xifi:

—Hingui sä yoho ga ö't'ähe, hingui sä ga thoqui ga unhde yun ts'ihme yu jä'i, nguetho jatho ga mamhbe rá m Hman Ojä.

3 Janangua'a ma zu cu ahü nangua ra Cristo, dami huahndü 'da gue gue'ahü yoto yu hogan'yohu gue i hä ra ts'edi xun ho nangua rá Hogandähi Ojä in 'yohu, ne xun ho yün 'yomfëni, di darpa yün ts'ihme yu jä'i ngu nte i ja.

4 Pe nugähe ga thoje dan yahe Ojä ne ga mamhbe rá m Hman Ojä.

5 Ne gätho u gue madi peti bu, bi 'yömanho u 'be'a bi man'u yú 'bäihü ra Cristo. Ne bi than'na ra Esteban, n'da ran 'yohu emme c'yei xun ho ne in 'youi xun ho rá Hogandähi Ojä. Ne bi than'na ra Felipe, ne ra Prócoro, ne ra Nicanor, ne ra Timón, ne ra Parmenas, ne ra Nicolás, nu'a mi tenba yú t'ëc'yëi yu judío 'bu hin ní 'yëc'yëi ra Cristo, nu'a bá nexpu ja ra hnini Antioquia.

6 Ne gätho bi ts'ixpu 'buh yú 'bäihü ra Cristo. Ne nu'u bi gäspa yú 'ye yú u büya, ne bin yahe Ojä ngue da mbäx'u nangua ra 'befi bin t'un'da.

7 Ne man'da man'da bi hman rá m hman Ojä, janangua'a man'da xun ngu yu jä'i bu Jerusalén bi 'yëc'yëi. Ne'u yu mbäjä bu ja yú nijä yu judío, xun ngu bi 'yëc'yëi ne bi denni.

Bi fent'a ra Esteban

8 Nuna ra Esteban, xun ngu rá m fäts'i Ojä bi unni ne rá ts'edi, ne bi 'yöt' yun t'öt'e nuixte ne yu hmëpya nangua rá ts'edi Ojä bu 'buh yu jä'i.

9 Pe nu'u 'da yun 'yohu bi da'mi bin junthu ra Esteban, gue'u i pa bu ja n'da rá nijä yu judío gueru i pa yu jä'i min 'yëhe, ne'u 'da yu mengu bu ra häi Cirene, ne pu ja ra hnini Alejandria, ne pu ja ra häi Cilicia, ne 'da yu mengu bu ra häi Asia, gätho bin junthu ra Esteban.

10 Pe him bi zä bi dap'a ra Esteban, nguetho xun ngu rán 'yomfëni mi ja, ngue mi ya con rá ts'edi rá Hogandähi Ojä.

11 Janangua'a nt'ägui thoho bi 'bep'i 'da da man ra fehni, da 'yëna: "Dä öhmbe a bi ma,

bi c'aman'u ra Moisés gue bi 'dac man t'ëdihü, ne bi c'aman'u Ojä," bi t'ëmp'u da.

12 Bi parpa yu jä'i büya, ne yu d'ac'yëi, ne yu xänbate nijä, bi fent'a ra Esteban ne bi ts'ixpu bi ja ra junta ngueru i ja rán juanbate yu hmumbäjä.

13 Ne bi mba nthoni 'da da man yu fehni, ne bi 'yëna:

—Hingui e'ts'a ní c'aman'u na ra dänija ne'u yün t'ëdi ra Moisés.

14 Nguetho dá öhmbe bi man na ran 'yohu, bi 'yëna: "Nu ra Jesús ra mengu Nazaret da xo't' ra dänija ne di päh yun t'öt'e gue bi xijü ra Moisés," bi 'yëna ra ra Esteban, sä bi 'yëni'u.

15 Gätho mi hupu ja ra junta bi hyand ra Esteban, ne bi nu ngue majuani in 'youi xun ngu rá ts'edi Ojä.

7

Din juan ra Esteban

1 Nu'a ra dambäjä bi 'yän'na ra Esteban:

—Ha majuani 'be'a si'a ya.

2 Nu ra Esteban bi dadi:

—N'yohu ahü, gyu ta ahü, dami 'yöhmbya 'bu majuani guecä di ö't'ä a i sicä. Nu'a Ojä nuixte thoho bin yaui ma ngurpa bötahu ra Abraham, nu'bu mi 'büpu Mesopotamia, ne hin ní mba bu ra häi Harán.

3 Ojä bi xifi: "Dami pöngua ni häi, ne gui socua ni meni, ne gua epu n'da ra häi ga ut'a'i," bi 'yëmbi.

4 Janangua'a bi böm bu ra häi Mesopotamia, ne i t'ëmbi Caldea, ne bim 'büpu ra häi Harán. Nu'bu ya bi du rá ta, bi nexpu Harán ne Ojä bá si ua ja ra häi di 'buhmbu ya.

5 Pe nu ra Abraham hinga gue'a ra ora bi xi Ojä di un'na ra häi, xinga n'da xequi da ma gue rá häi zehé. Pe majuani bi xifi di un ra häi gue da gomhbu yam bom'бето. Nu'bu mi xifi, män jo'ö yú t'uhni ra Abraham.

6 Nu'a Ojä bi 'yëmbi: "Nu nim bom'бето ban 'yëhe bu n'danni ra häi, ne da mba ma unbi goho ciento njeja."

7 Ne xö bi 'yëmbi: "Nugä ga unbä u yu jä'i 'büpu ja ra häi gueru din 'yëhe, ne m'bejua büya nu'u ba pöm bu gueru min 'yëhe, ne ba c'cua ja ra häi, ne guecua da dandegui," bi 'yëni Ojä.

8 Ojä bi 'yöt'ui ran hoqui ra Abraham, nu rá hmëpya a gue da mba nthequi rá xifani, ne'u yú xifani yú ts'unt'u. Bin jabu 'bu mim 'buh ra Isaac rá ts'unt'u ra Abraham, ná hyäto pa bi mba nthequi rá xifani. Ne nu'bu min dän'yohu ra Isaac, bim 'buh ra Jacob rá ts'unt'u, ne nu'bu min te ra Jacob bim 'bu i 'de'mayoho yú ts'unt'u, nu'u gue'u ma ngurpa bötahu u, bi 'yëni'a ra Esteban.

9 Ne xö bi 'yëna:

—Nu'a n'da rá ts'unt'u ra Jacob, ra José a. Ne nu yün 'yohu ra José bi seyabi, ne bi mbä.

Nε nu'a to'o bi dāi bi zixpα ja ra hāi Egipto. Pε Ojα min 'youi ra José.

10 Nu Ojα bi zeh ra José nangue gātho yαn αnbi bi nu, nε bi un rām fāts'i nε bi un rān 'yomfēni xαn ho. Nε nu'a ra Faraón, ra hmuts'ut'abi bα ja ra hāi Egipto, bi numanho a ra José, nε bi japi di manda gātho ra hāi bε nεpα ja rá ngu.

11 Nε bin ja n'da ra dαthu bα gātho ra hāi Egipto, nεpα ra hāi Canaan, nε nu yα jα'i bi nu ran αnbi nguetho xθ ma hin'yα 'bε'a da da zi ma bθtαhα bα mί 'bαpα.

12 Nε nu'bα mί 'yθh ra Jacob gue mi pa m'bε'ts'i bα 'bε'a da ts'i bα ja ra hāi Egipto, bi mben'dα 'da yá ts'unt'α, gue'α ma bθtαhα α.

13 Nε nu'bα mί mba mahθn'a yún 'yohα, guexta'a him mί pα'a ra José. Nu ra José bi 'yεmp'α: "Dadín 'yohαhα." Nε nu'a ra José bi xi'a ra Faraón gue gue'α yán 'yohα α.

14 Nu ra José bαya bi ma din zohni rá ta, ra Jacob, nε gātho ná ngu mί 'bαpα ja rá ngu, gue i jua'i hyαte ma'dε'ma cαt'anjα'i.

15 Janangue'a nu ra Jacob bi mba bα ja ra hāi Egipto nε bi du bα. Nε'α yá ts'unt'α mam bombθtαhα bá tu bα α.

16 Pε nu'α, him bá t'āpα, pε bi thuxpα Siquem nubα ra hāi mί 'bαi, nε bi t'āpα ja n'da ra jαdo. Nu ra jαdo gue'a bi dān'a ra Abraham gue bi mbā yá ts'unt'α ra Hamor, ra mεngu Siquem.

17 Nu'bα mί ts'αtho da hyān yα pa tengu bi xi Ojα ra Abraham, gue di un rá hāi yám bom'beto, εmme bin xαnd yα jα'i bαya, gue ma mί 'israelhα, nubα ja ra hāi Egipto.

18 Nε nubαya bi ndants' man'da ra Faraón bα Egipto, nguetho gātho ní huti yα Faraón yα ts'ut'abi Egipto. Nε nuna man'da ra Faraón him mί pαh ra José.

19 Janangue'a bi αcpi nε bi αnba α mam bombθtαhα. Nε bi manda da mba ma bαnbi gātho yá ts'unt'α a ra pa dim 'bαi, gue da du, nguetho in ndepe him man'da din xαnd yα jα'i israel.

20 Nu'α yα pα'α bim 'bα'a ra Moisés. Nu'a, n'da ra t'αhni madi nequi din hocjα'i, nε mί numanho Ojα. Nhyuzna bi jamansu rá ta nε rá mbe bα ja yá nguse.

21 Pε nu'bα mί thθn'a thi ra 'uere Moisés, nu rá t'ixu ra Faraón bi dñi. Nε bi zini nε bi tede tengu'bα ε rá t'αhni zeh.

22 Nu'a ra Moisés bαya gātho mί sānbi 'bε'a mί pαh yα mεngu Egipto. Nε gātho i pθmanho 'bε'a mί ma, nε xαn ngu mί sā da 'yθt'e.

23 Nε nu'bα mί mbe'ts'α nyote njeya, bi bēni da mba bí zengua hapα madím pēh yá mεnguhα gue yα jα'i israel.

24 Nu'a n'da α, bi nu ran αnbi ngue bi αnba n'da ra jα'i egipto. Nu'bα mί nu'a ra Moisés, bi yαni, bi cospa ra pengui bi hyo ngue bi du ra jα'i egipto.

25 Nu ra Moisés bim bēni gue mί pα'α yα jα'i israel 'bε'a da 'yθt' Ojα, gue ra Moisés da

yαn'α, di japi him man da nu ran αnbi. Pε him mί pα'α yα jα'i.

26 Man'da pa bαya bi nu mahθn'a ra Moisés gue bin tuhni yoho yαn 'yohα israel, nε nu ra Moisés bi zā bi hocua yá mbai, bi 'yεmbi: "N'yohα auí gadín cuuí, 'bε'a guí εnuí a guí θt'ui gadín suhmi," bi 'yεmbi.

27 Pε nu'a gue mί ja rá ts'oqui bin cue, nε bi ndθn'na ra Moisés, bi 'yεmp'a: "Ha i ja nin t'εdi guí hegā'be, to'o bi xi'i gan ts'ut'abi ngue guí hogā'be.

28 Ha guí εna guí hyogui tengu'bα gmí hyo ra mεngu Egipto mán de," bi 'yεmbi.

29 Nu ra Moisés nu'bα mί 'yθde 'bε'a bi man'a ran 'yohα, bi 'dagui, bi mba bα 'dan-guadi ra hāi Madián. Nε mί 'bαpα tengu bα nam 'bα'α yα 'dan'yo jα'i, nε guepα ja bim 'bαpα yoho yá ts'unt'α.

30 Nε nu'bα mί tho'a nyote njeya ngue mί 'bαpα, bi nequi n'da rām 'bēhni Ojα mahεts'i bα ja ra t'αza mί zθ ra sibi, nubα ja ra nhāi, jombα ra t'θhθ t'εmbi Sinaí.

31 Nu'bα mín nu ra Moisés, madi hyonya thofo, bi mba bi hyān'ti ts'α bα ja ra t'αza εna da nu 'bε'a i ja bα. Bi 'yθrpa rá nde ra Hmu mahεts'i bαya,

32 Bi 'yεmbi: "Nugā drá Ojα gue i thānde ni ngαrpa mbombθtαhα. Nugā dra Ojα gue i thānde ra Abraham, nε ra Isaac, nε ra Jacob," bi 'yεmbi. Pε nu ra Moisés bi fet'i nε bin su, him bi hyānzambai gue xpi hyandi.

33 Nu'a ra Hmu bi 'yεmbi: "Dami c'oc ni thixfani nguetho nuua guí 'bāi, xαn ho ua, ngue ya di 'bācā ua," bi 'yεn Ojα.

34 Nε xθ bi 'yεn Ojα: "Dá nu ma t'αhni 'bαpα ra hāi Egipto ngue i pa ma αnbi. Nε dá θcā yá hmbafí α. Bá εcā ya gue ga japi da thegui. Nε nuya guí mba bα Egipto," bi 'yεn Ojα, bi t'εmp'a ra Moisés, bi 'yεn'a ra Esteban.

35 Nu ra Esteban xθ bi xi'α yα juānbate mahθn'a, bi 'yεna:

—Guehna ra Moisés bi ts'α 'bα mί 'yεna xtí hecua yoho yαn 'yohα ma mί 'israelhα, nε bi t'εmbi: "Ha i ja nin t'εdi guí hegā'be, to'o bi xi'i gan ts'ut'abi." Guehna ra Moisés, Ojα bi mbεnpα ngue din ts'ut'abi nangue yα jα'i israel, nε bi japi bi mba nthεgui. Nε nu'a 'bε'a bi 'yθt'a ra Moisés, bi 'yθt'e nangue rām 'bēhni Ojα mahεts'i bi nequi bα, nu'bα mί de ra t'αza.

36 Nuna ra Moisés bi 'yθt' yαn t'θt'e nuixte nε yα hmεpya nubα ja ra hāi Egipto. M'bejua bαya bi gucnpα thi yα jα'i bα ja ra hāi Egipto, nεpα ja ra thεnga dejā bi 'yθt'a n'da ran t'θt'e nuixte, nεpα ma'uēni nguepα bin 'yo yote njeya yα jα'i.

37 Guehna ra Moisés bi xih yα jα'i israel: "Ojα da huan'nahα n'da ra pθngahyā guepα 'bαh nin 'yohαhα, tengutho bα bi huancā. Nu'a jatho guí 'yθhmbα 'bε'a da man'a," bi 'yεna, bi 'yεn'a ra Esteban.

³⁸ Nu ra Moisés gue'a bin 'yohu ya ja'i bu ma'ueni. Ne nubu ja rá ya ra t'ohò Sinaí bin yaui rá m 'behni Oja mahets'i, 'bu mi goru ja rán dui ra t'ohò mam bombotahu. Ne bi hyanba rá mhan Oja ra Moisés gue njam'bu da guadi, ne gue'a bi thogahu a ya.

³⁹ Pe nu'u mam bombotahu him bi nde bi 'yec'yei a ra Moisés, him bi nde bi denni xun ho, pe bi numan'atho ne bi goh yá mbai, mí m bém bu Egipto.

⁴⁰ Nu'u bi 'yemp'a ra Aarón, ra hmumbäjäq: "Dami 'yorcahe da yu oja da zixcahu. Nguetho hin dí pahmbe 'be'a bi ja a ra Moisés gue bá jügähe bu ja ra häi Egipto," bi 'yén'u.

⁴¹ Nu'u bi 'yot'a n'da ra t'andani büya, émbi yá oja, ne bi hyo yan dani ne bi mböx yá 'böst'e. Ne madín johya a bi 'yot'e nangue yá 'yese.

⁴² Pe nu Oja bi 'uegue nangue'u, ne bi hyegui da dände ra hyadi, ra zana, ne yu sò, nguetho nt'ot'i bu ja rá söcuq yu pøngahya: Pe hanja hinga guecä gá pøscahu 'bu gmi hyohu yan dani 'bu gmi 'buhmbu nyote njeja bu ma'ueni,

i én Oja, bi 'yén'u yu pøngahya.

⁴³ Pe hinga guecä gá thandegahu pe guá tuhu n'da ra ngu'bøt'e gueru gá thandehu a gá sänba zehé rá thuhu, gá émfu ra Moloc.

Ne guá tuhu n'da rá hmite ra sò gá 'yemb zehehu ra oja Renfán, ngue gá nde gá thände zehehu.

Janangue'a ga un'nahu ne ga pen'nahu man'da yatho xinda gueru ra häi Babilonia,

i én Oja, bi 'yén'u yu pøngahya.

⁴⁴ Pe guehma mi tu n'da ra ngu'bøt'e gue mí sänba Oja u ma ngurpa bombotahu 'bu mín 'yo bu ma'ueni, gueru da dände Oja u, bi 'yot'e tengu xi xi Oja ra Moisés, nu'bu min yaui bu ja ra t'ohò. Bi xifi da 'yot'e tengu ra hmeppa xi nu.

⁴⁵ M'bejua büya, nu'bu mí ngurpi ra Josué, pe guexta'a ra ngu'bøt'e bá tu'u ma ngurpa bombotahu 'bu mí zøm bu ja ra häi xi xi Oja. Ne mí 'buru mi'da yu ja'i gue hing yu israel. Nu Oja büya bi hyon'a thi yu 'dan'yo ja'i ne bim 'buru yu israel büya. Ne guexta'a mí jatho ra ngu'bøt'e nu'bu min ts'at'abi ra David.

⁴⁶ Nu'a Oja émmé mí numanho ra David, gue 'dat'a Oja mí thände ra Jacob. Nu'a ra David bi 'yáp rán t'edi Oja da hyomba rá ngu gue rá m poniui ra ngu'bøt'e.

⁴⁷ Pe nu ra Salomón rá ts'ant'u ra David a, gue'a bi hyomba rá ngu Oja.

⁴⁸ Pe nu'a Oja nuixte thoho hingui 'buru ja yu ngu nt'ot'e ngue yá 'ye yan 'yohu. Ngubu bi man ra pøngahya 'bu mí thocpa rá m hma ra Hmu mahets'i, ne bi 'yena:

⁴⁹ Nuua mahets'i i ja ma ts'edi, necua ja ra ximhäi ja ma ts'edi,

'be'a ní ngu guín nde gui hyøguahu, o hapu gui émbu ja ma säya.

⁵⁰ Ha hinga guesegä dá øt'a gätho ja ua ya, én Oja, bi 'yén'a ra pøngahya, bi 'yén'a ra Esteban.

⁵¹ Ne bi thoc'a ra Esteban bi xi'u yu mbäjä i ørpa ran juanbi:

—Nu'ahu xingui ts'u gui øhmbu 'bu ja'a si ahü, ne xäm me ni mbühü, xingui ts'u di cüt' ní zaguhu. Thocua thoho gui säman'uhu rá Hogandähi Oja tengutho mam bombotahu, guín jahü bu.

⁵² Xinga n'da rá pøngahya Oja gue him bi hyo mam bombotahu, n'dat'u yu pøngahya gue bi ma dua éh ra Hoga Cristo, gue'a gá dähü ne gá yafu ne xin gá hyohu.

⁵³ Nu'u yám 'behni Oja mahets'i bi 'daju rán t'edi Oja, pe hin gui urpa ra güenda a 'be'a bi ma, bi 'yén'a ra Esteban 'bu mí 'yemp'u yu ngurpi.

Bi tho ra Esteban

⁵⁴ Ne nu'bu mí 'yoh ya 'be'a bi ma ra Esteban, bi de ra cue yá mbai ne bi yexpa yá ts'i.

⁵⁵ Pe nu ra Esteban mí hä ra ts'edi xun ho rá mbai nangue rá Hogandähi Oja in 'youi, ne bi ndøs' mahets'i ne di nec thoho hapu 'bu Oja. Ne bi nu ra Jesús 'darpu 'bähmi Oja ne i ja rá ts'edi.

⁵⁶ Ne bi 'yena:

—Pe dami ndøs'hu nu dín nugä, n'yo, nsoqui mahets'i ne dín nugä a bin ja'i ua ja ra ximhäi, i 'bähü ja rán 'yei Oja, bi 'yena.

⁵⁷ Pe nu'u büya man'da bi got yá zagu, ne bi mbafi nangue yá cue, gätho bi muxpu 'bäh ra Esteban.

⁵⁸ Ne bi gucpu ja ra hnini ne bi bat'ado bu ma'ueni. Ne nu'u gue bim bate, bi mbøh yá coto nguetho in nde nte di hén'u. Bi mbøpu ja rá gua n'da ran 'yohu ní hutu ra Saulo, ne bi 'yén'u:

—Gui jamansu ts'u ma cotogähe, bi t'emp'a.

⁵⁹ Ne nu'bu gätho ní mba ma bat'ado ra Esteban, bi zo'a Oja, bi 'yembi:

—Nu'i ma Hmu Jesús, dami hyanga ma te ya.

⁶⁰ Ne bin danyahmu, nts'edi bi mbafi, bi 'yena:

—Ma Hmu i, o gui urpa ra güenda nanguehna ra ts'oqui bin ja ya.

Ne nu'bu mí man na, bi du büya.

8

Nu ra Saulo bi un ran unbi yu 'yec'yei

¹⁻³ Ne nu'a ra Saulo 'da'angu bi mamhbu u bi hyo'a ra Esteban. Janangue'a nu ra pa ngue bi nu ran unbi ra Esteban, nu yu 'yec'yei mí 'buru Jerusalén bi mba ma acpi. Ne xun ngu u bi mba bu mi'da yu hnini bu ra häi Judea, neru ra häi Samaria, pe bi goru u 'de'mayoho yá 'bähü ra Cristo. Ne 'da'u

yu 'yεc'yεi bi 'yāh ra Esteban, ne εmme bin zoni nangu'e'a. Nu ra Saulo εmme madi ucpa yu 'yεc'yεi, ne mi carpa ja yu ngu mi six yu 'yohu ne yu xisu, ne bi got'a fādi.

I hman ran ho ma'da'yo nubu ra hāi Samaria

4 Pε nu'u bi 'dagui, bi mamp'a rán ho ma'da'yo ra Cristo bu n'danni ním pa.

5 Nu'a ra Felipe bi mba bu ja n'da ra hnini ra hāi Samaria, ne bi xih yu ja'i nangu'e ra Cristo.

6 Gātho yu ja'i bi 'yomanho 'be'a bi man na ra Felipe 'bu mi nu yu t'ot'e nuixte bi 'yot'a.

7 Nguetho xun ngu yu ja'i bi hyonba thi yu zithu, ne nts'edi bi mba 'bu mí bōn'u. Ne nu'u mí 'ue'ts' yá ja'i ne'u yu dogua gātho bi zā.

8 Janangu'e'a εmme bin ja ran johya bu ja ra hnini.

9 Ne mí 'bupu n'da ran 'yohu i Simón, mi ot' ran thāte, ne nu'u yu mangu Samaria madi hyonya thoho. Nu ra Simón min ndep yu ja'i da bēni jase rá ts'edi.

10 Ne gātho na ngu'u, yu t'uhni ne yu dāc'yεi, nu'bu mi 'yot'u 'be'a bi man a, bi 'yεna:

—Nuna ran 'yohu na, ja ra ts'edi tengu Ojā, εn yu ja'i.

11 Nu'u mi numansu ra Simón nguetho nya'a thoho mi hāte. Ne bi hyonya thoho u 'be'a bi 'yot'a.

12 Pε nu yu ja'i bi 'yεc'yεi 'be'a bi man'a ra Felipe nu'bu mí ma ra Hogamhma 'bepu ní manda rá ts'edi Ojā, ngue bi ma nangu'e ra Jesús. Ne bi mba ma xixyābi yu 'yohu ne yu xisu.

13 Ne'a ra Simón εna bi 'yεc'yεi, ne nu'bu mín xixyā, bi den'na ra Felipe. Ne nu'bu mín nu yu hmeppa ne yu t'ot'e nuixte bi 'yot' ra Felipe, bi hyonya thoho ra Simón.

14 Ne nu'bu mi 'yot'u yá 'bāihu ra Cristo 'bupu Jerusalén gue bi 'yεc'yεi yu mangu Samaria, bi mbenpu ra Pedro ne ra Xuua u mi'da yá 'bāihu ra Cristo.

15 Nu'bu mi zōm bu baya, bin yaHu Ojā, bi 'yāp rá ts'edi ngue da hyān rá Hogandāhi Ojā yu 'yεc'yεi 'bupu.

16 Nguetho hin ní zōh rá Hogandāhi Ojā bu ja yá mbui u, pε hōnt'a nangu'e rá thuhu ra Hmu Jesús bin xixyā u.

17 Nu ra Pedro ne ra Xuua baya, bi gāspa yá 'yε yá yā yu 'yεc'yεi, ne bi hyān rá Hogandāhi Ojā baya.

18 Pε nu ra Simón, nu'bu mi nu bi hyān rá Hogandāhi Ojā u bi gāx yá 'yε yá 'bāihu ra Cristo, bi 'yut ra mbeti baya.

19 Bi 'yεmbi:

—Dami 'dac ma ts'edi gue hōnt'a to'o ga cāx ma 'yε da hyān rá Hogandāhi Ojā tengu guí ot'ui, ma gá jut'au, bi 'yεna.

20 Pε nu ra Pedro bi 'yεmbi:

—Di jua Ojā ni mbeti, ne'e, nguetho guím bēni nangu'e ra mbeti sā gui tān'a 'be'a di un Ojā.

21 Nguetho hinga gue'e ga comhbu na ra 'bēfi, mfađi ya him mahoqui ni mbui bu ja rá hmi Ojā.

22 Dami pāh ni mbui nangu'e ran ts'o. Dami 'yāp rá punbi ra Hmu, ne da zā di pun'na'i nangu'e ran ts'o gá bēni.

23 Nguetho dí pađi εmme ja ran ts'εya ni mbui, ne εmme xun ngu ran ts'o ja ni mbui guím bēni.

24 Nu ra Simón bi dađi:

—Nu'auí gui 'yāhmi ts'u rá ts'edi ra Hmu nanguecā, ngue hin gan nugā a guí mammi, bi 'yεmp'u.

25 Nu'bu mim 'bu'i ts'u bu ra Xuua ne ra Pedro, ne xí mamp'a rám hma ra Hmu mahéts'i, bi mbeng bu Jerusalén. Pε him 'bex bi zōm bu, ne m'bet'o gātho ná ngu ra hāi Samaria bi man'a ran ho ma'da'yo bu bi thogui.

Nu ra Felipe ne ra mangu Etiopía

26 Nu'a n'da rám 'behni Ojā mahéts'i bi zōm bu bi 'bu'a ra Felipe, ne bi 'yεmbi:

—Ní mba 'danguadi guepu bí thoh ra 'yu ní mba Gaza, gue ní bōm bu Jerusalén. Nuna ra 'yu ní mba bu ra huenhāi na, bi 'yεmp'a rám 'behni Ojā.

27 Bi ndants'a ra Felipe 'bex bi mba bu. Bi nu, i 'yo bu 'yu n'da ran 'yohu xun hēts'i rá 'bēfi, di jamansup rá mbeti ra xuts'at'abi Candace bu ra hāi Etiopía. Janangu'e'a i t'εmbi ra eunuco, ngue nde da ma, m'boqui.

28 Nu'a xpí mbeng bu Jerusalén guepu bá thāde Ojā.

29 Nu rá Hogandāhi Ojā bi 'yεmp'a ra Felipe:

—Gui mba gui sū'a ran 'yohu i hux ra carro.

30 Nu ra Felipe bin tih puya ne bi zūdi. Nu'bu mí zōm bu, bi 'yōde gue mi neh ra sōcuā ran 'yohu, gue rá sōcuā ra Isaías rá pōnghayā Ojā. Ra Felipe bi 'yān baya:

—Ha guí pađi 'be'a nam bōn'a ra sōcuā gadín xāh ya.

31 Bi da'a ran 'yohu:

—Hague dán zā ga pačā nu'bu njon da xāngui.

Ne bi xih ra Felipe da ndets'e din hyummi bu.

32 Ne nu'a ra sōcuā madin xāh ran 'yohu mim ma gue:

I ts'ix'a n'da ran 'yohu tengu n'da ra de'yo i ts'its'i ngue da hyo.

Ne tengu n'da ra t'ude'yo nu'bu i apha rá xīngu, hin di c'ūghe,

ne ngutho a ran 'yohu hin din ya.

33 Ne nu'bu mín nu ran anbi, njom bi yañi, njom bi mbāts'i.

Ne njon da zā da ma hangu da denni,

nguetho bi thaꝓua rá te ua ja ra ximhái.
Gue'a bi man ra sœcuá bi nu ran 'yohu.

³⁴ Nu ran 'yohu baya bi 'yân'na ra Felipe:

—Dami xiqui ts'u to'o nín 'yohu na da nu ran unbi, uague gueſe na ra pœngahya bi nu, uague n'dan'yo, bi 'yœmbi.

³⁵ Nu'a ra Felipe baya, bi du'mi bi ma 'be'a nam bœn'a ra sœcuá nubu madín xäh na ran 'yohu, ne bi xifi nangue ra Jesús bi t'œrpa na im man ra sœcuá, ne bi thoqui bi xifi xän ho.

³⁶ Ne nu'bu mí zœm bu po ra dehe, nu'a ran 'yohu bi 'yœmp'a ra Felipe:

—Ha hin da zä dan xixyagá 'bu, ne po ua ra dehe ya, bi 'yœn'a.

³⁷ Bi da'a ra Felipe:

—Da zä, nu'bu gui'œc'yei a dí xi'i nangue ra Jesús, gue gätho ni mbúi.

Bi da'a ran 'yohu:

—Dí œc'yei gue gue'a ra Jesucristo rá Ts'ant'u Ojã a.

³⁸ Ne bi säyabi rá carro baya. Ne bi gapu ja ra carro ne bi mba bu mi po ra dehe. Nu ra Felipe baya bi 'yœrpa ran xixya a ran 'yohu.

³⁹ Ne nu'bu mí bœxp'u mí po ra dehe, 'dah-mantho bi 'berpu ra Felipe gue bi zix rá Hogandahi Ojã. Ne nu ra mœngu Etiopía him man'dandí bi nu'a. Ne nu'bu mí thogui, bin johya rá mbúi.

⁴⁰ Pe nu ra Felipe ní nequi mahœn'a bu ra hnini Azoto. Ne nu'bu mambá thopu ja yu hnini, bi mam bu ran ho ma'da'yo asta gue'bu mí zœm bu ja ra hnini Cesarea.

9

Nu'a ra Saulo bi päh rán 'yomfœni

¹ Pe nu'a ra Saulo mim man yun œcuate, ne ran daꝓe nangue yu 'yœc'yei, gätho ná 'yœt'a bi 'yœt' ra Felipe. Ne bi mba bu bí 'buh ra hmumbäjä.

² Ne bi 'yöp ra sœcuá ngue ran t'œdi da mba bu ja yu niã yu judío nubu ra hnini Damasco. Ne nu'bu 'bo'o da dïm bu gue i ten ra Cristo, ogue ran 'yohu ogue ra xisu, da bent'i ne da zixpu Jerusalén nthu't'i din ofädi bu.

³ Ne nu'bu mí mba bu 'yu, mí ts'atho da zœm bu Damasco, 'bex bí 'yeh mahœts'i n'da ra nyot'i œmme bi hyärpui i 'bä'a ra Saulo.

⁴ Bi dang bu häi ra Saulo baya, ne bi 'yœt'a n'da ra nde bi 'yœna:

—Saulo, Saulo, hanja gní ungui.

⁵ Bi da'a ra Saulo:

—To'o i, gra Hmu.

Nu ra Hmu bi da't'a:

—Nugä dra Jesús, guecä gadí ungui, ne xän heí gui œt'e tengu n'da ra mbundani i pa ma sœni ra t'o ndepe dim pœfi xän ho, ne i nete thoho.

⁶ Nu'a ra Saulo œmme bin su ne bi fet'i, bi 'yœna:

—Ma Hmu, 'be'a guín nde ga œt'ä.

Nu ra Hmu bi 'yœmbi:

—Dami ndants'i gui mba bu ja ra hnini, nubu, da si'i 'be'a gui 'yœt'e, bi t'œmbi.

⁷ Ne nu'bu gätho mín 'yohu him mi sä din ya nguetho bin su. Nu'bu mí œh ra nde pe him min nu to'o min ya.

⁸ Nu'bu mí ndants'a ra Saulo bi zœt' rá dä pe him mi nu, mi xädä thoho. Nu'bu mín 'yohu bi bentpa rá 'ye bi zixpu Damasco.

⁹ Ne hyupa bäm 'bœpu, ne mi xädä, ne him mi sihme, xing ra dehe mi si.

¹⁰ Ne mi 'bœpu Damasco n'da ra 'yœc'yei rá thuhu ra Ananías. Nu ra Hmu mahœts'i bin 'yuse bu ne bi zofu tengu'bu bin 'uï.

—Ananías, bi 'yœmbi.

Nu ra Ananías bi daꝓi:

—Dí 'bœcä ua gra Hmu.

¹¹ Nu ra Hmu bi 'yœmp'a:

—Dami ndants'i gui mba bu ja ra 'yu t'œmbi xän juani, ne gui hyom bu n'da ran 'yohu ra Saulo, ra mœngu Tarso, i 'bœpu ja rá ngu ra Judas. Nuya in zocä ya.

¹² Ne'a ra Saulo in nu tengu'bu ra t'j ngue gui mba bu ne gui cäx ni 'ye, ne da nu ran nequi mahœn'a, bi 'yœn Ojã.

¹³ Bi da't'a ra Ananías:

—Ma Hmu i, xän ngu yu ja'i bi xiqui 'be'a œt'na ra Saulo, xän ngu yun ts'o xu 'yœrpa yu 'yœc'yei 'bœpu Jerusalén.

¹⁴ Ne nuna bá äp rán t'œdi yu hmumbäjä da bent'i ne da got'a fädi gätho to'o da ndœn'na ni thuhu, bi 'yœna.

¹⁵ Pe nu'a ra Hmu bi xi'a ra Ananías:

—Ní mbahma nguetho dá huañdä da ma nanguecä bu 'bœu hing yu judío, ne yu hmuts'ut'abi, ne yu ja'i israel ngue yu judío.

¹⁶ Ne ga xifi xän ngu yun unbi da nu nanguecä, go bi 'yœn Ojã.

¹⁷ Bi mba ra Ananías baya, ne nu'bu mi yœrpu ja ra ngu, bi gäx rá 'ye rá ya ra Saulo ne bi 'yœmbi:

—Ma cu'i Saulo, nu ra Hmu Jesús, nu'a gue gá nu bu 'yœ guá œhe, bá pencä ua ya gue di ja i da xoh ni dä. Ne di ja i gui hyä ra ts'œdi xän ho nangue rá Hogandahi Ojã gan 'youi, bi 'yœna.

¹⁸ Ne 'bex bi hyœ'u mi comba yá dä tengu ra xihua. Ne 'bex bi hyand ran nequi yá dä ra Saulo, 'bex bi ndants' puya ne bin xixya.

¹⁹ Ne nubaya, bin sihme ne bi zac mahœn'a rá ja'i. Ne bäm 'bœi ts'u bu bí 'bœi 'da yu 'yœc'yei bu ra hnini Damasco.

Nu'a ra Saulo bi mam bu rá m Hman Ojã bu Damasco

²⁰ Ne nu ra Saulo baya 'bex bi du'mi bá mam bu rá m Hman Ojã bu ja yu niã yu judío. Ne bi xifi gue nu ra Jesús rá Ts'ant'u Ojã a.

²¹ Gätho mi œde bi hyonya thoho ne bi 'yœna:

—Ha hinga guehna ran 'yohu na mi cot'a fädi gätho mi ndœnba rá thuhu ra Jesús bu Jerusalén. Ne ha him bá œcua ngubu da 'yœt'e,

ne da zits'i nthu't'i bu' bəh yu hmumbäjä, bin 'yemp'.

²² Pe nu ra Saulo man'da bi hyä ra ts'edi bi ma xən ho. Ne nu yu judío 'bərɸ Damasco nte mi sä da ma, nguetho bi xifi, nu 'be'a gätho män ts'anni da'yot'a rá Thahni Ojä gue ra Cristo, pe gue'a bi 'yot'a ra Jesús, guerpɸ bi 'yuti n'dat'a.

Nu'a ra Saulo bi 'dagui, ɛna xtám bent yu judío

²³ Ne nu ra Saulo 'bu mí'm 'bərɸ nya'a ts'u yu pa, n'dat'a mí man'u yu judío hing yu 'yɛc'yɛi, ngue da hyo.

²⁴ Pe nu ra Saulo mi øde 'be'a mbɛn'u yu judío. Nu'u mí fäh yá goxthi bu ja ra ndehnini, guerpɸ ma mbä't'i ra jädo. Ma pa ne ra xui mí fäh yu goxthi ngue nde da hyo.

²⁵ Pe nu yu 'yɛc'yɛi bi zix ra Saulo gue ra xui, í cə'ma n'da ra 'bøts'e bu thi bu ja ra jädo ngue ma fə't'e ra hnini. Gue'a í 'da'a.

Ra Saulo 'bərɸ ja ra hnini Jerusalén

²⁶ Nu'bu mí zəm bu Jerusalén ra Saulo, mí'm bɛni gue xtín 'yohu yu 'yɛc'yɛi. Pe nu'u mín su'u ne him mí ɛc'yɛi gue ra 'yɛc'yɛi ra Saulo.

²⁷ Pe nu ra Bernabé bi zix'a ra Saulo guerpɸ 'bəh yá 'bäihə ra Cristo. Ne bi xifi ngue bi nu ra Hmu bu 'yu, ne bin yaui ra Hmu. Ne bi xifi bi hyut' ran zambui bu Damasco nu'bu mí'm ma nangue ra Jesús.

²⁸ Nu yu 'yɛc'yɛi bi zim buya, ne bin 'yohu bu Jerusalén.

²⁹ Ne nu ra Saulo bi hyut' ran zambui bi mamp'a rá'm Hman Ojä nangue ra Jesús. Pe nu'u 'da yá mijudíohə gue í yä ra nde ra griego, madin junthə ra Saulo, ne'u nde da hyo'u.

³⁰ Nu'bu mí 'yøh yu 'yɛc'yɛi gue nde da tho ra Saulo, bi zixpɸ Cesarea ne bi mbɛnpɸ Tarso.

³¹ Nuya bin hɛ yán əmbi yu 'yɛc'yɛi gätho ra häi Judea, ne ra häi Galilea ne ra häi Samaria. Ne bin te yá mbui nangue Ojä. Bi numansu ra Hmu ne bi nu rá'm fäts'i rá Hogandəhi Ojä. Ne man'da xən ngu bi 'yɛc'yɛi.

Bi zä'a ra Eneas

³² Nu'a ra Pedro mí 'yo mi nu u yu 'yɛc'yɛi 'bərɸ ja yu hnini, ne bi zəm bu ja ra hnini Lida gue da nu yu 'yɛc'yɛi 'bərɸ.

³³ Ne bi dím bu n'da ran 'yohu ní hu Eneas, nhyəto nje'ya xí 'yoi gue xən u, xín t'e'ts' rá jä'i.

³⁴ Nu ra Pedro bi 'yemp'a:
—Eneas, da zä'i nangue ra Jesús, dami ndants'i pants' ní fidi, bi 'yɛmbi.

'Bex bi ndants'a ra Eneas buya.

³⁵ Ne gätho ngue 'bərɸ Lida nɛpɸ Sarón bi 'yɛc'yɛi ra Hmu 'bu mín nu'a bin ja, ne bi hysɛ yá t'ɛc'yɛi.

Nu'a ra Dorcas bi dambɛni 'bu mi du

³⁶ Ne nu'u yu pa u, mí 'bərɸ ja ra hnini Jope n'da ra xisu gue ra 'yɛc'yɛi, í Tabita, ne í Dorcas ngue rá nde yu griego. Nuna ra xisu ɛmme xən ngu ran huɛcate mí ørpa yá mijä'ihu.

³⁷ Pe nuya bin zäman'u, ne bi du. Nu'bu mí 'berpa rá jä'i, bi jäxpɸ bi ja n'da ra t'ots'i magats'i.

³⁸ Nu ra hnini Lida mí hən bu Jope. Nu'bu mí 'yøh yu 'yɛc'yɛi, gue 'bərɸ Lida ra Pedro, bi mbɛhn'du yoho yən 'yohu gue ba ørpa ra ts'edi ba ɛhe.

³⁹ Nu ra Pedro buya 'bex bán 'yohu u. Nu'bu mí zøhø, 'bex bi ts'ixpɸ magats'i ja a ra cuarto guerpɸ mí 'bä'u yu hyoya xisu mí zoni. Ne bi 'yut yá he xí t'ørpabi, gue bi 'yørpa ra Dorcas 'bu mí 'bui.

⁴⁰ Pe nu ra Pedro bi xifi:

—Dami pømhbu ts'u n'da zə ora gätho ahə. Ne bin danyahmu ne bin yaui Ojä. Ne bi hyant'a gue bi du, bi 'yɛmbi:

—Tabita dami ndants'i, bi 'yɛmbi.

'Bex bi zøt' rá dä, ne nu'bu mín nu ra Pedro, bi hyudi.

⁴¹ Nu ra Pedro buya bi bɛntpa rá 'yɛ ne bi xots'i, bim 'bäi. 'Bex bi zohn'du yu 'yɛc'yɛi ne yu hyoya xisu buya:

—Dami nuhə ná xí du, ne bi dambɛni ya, bi 'yemp'.

⁴² Nu'bu mí 'yø'u gätho ra hnini Jope, xən ngu bi 'yɛc'yɛi ra Hmu.

⁴³ Ne nu ra Pedro xən ngu ts'u yu pa bá copɸ Jope, bām 'bərɸ rá ngu ra Simón. Nu ra Simón ra hoca xindəni a.

10

Ra Pedro ne ra hmudofui Cornelio

¹ Mí 'bərɸ n'da ran 'yohu í Cornelio, nubu ra hnini Cesarea. Gue nuna ran 'yohu im hmu nangue'u n'da munts'i yu dofui gue'a ní t'ɛmbi Italiano u.

² Nuna ra Cornelio madague'bu hing ra judío a, pe nu'a ne gätho 'bərɸ rá ngu mí thənde Ojä ne mí numansu a. Nzäi mi un yən t'unni yu hyoya ne nzäi min yəhu Ojä.

³ N'da ra pa mbɛ hyunde, tengu'bu bi 'uɟ 'bu mí nu n'da rá'm 'bɛhni Ojä mahɛts'i, bi yərpɸ ja ra cuarto mí 'bäi, bi zofo:

—Cornelio, bi 'yɛmbi.

⁴ Ne nu'bu mí hyandi, bin su ne bi dādi:

—'Be'a ma Hmu.

Nu ram 'bɛhni bi 'yɛmbi:

—Nu'a Ojä im bɛn'i, ne í ø'bu guí yaui, ne in nu Ojä 'bu gdí un yən t'unni yu hyoya.

⁵ Nuya, guí pəhn'du 'da yən 'yohu bu Jope da dím bu n'da gue ra Simón, ne guet'a ra Pedro a, ne gua pənhua.

⁶ Nu'a ra Pedro í 'bəhmbu n'da ran 'yohu í Simón gue ra hoca xindəni a, ne í 'bərɸ

ndendeja. Nu'a da xi'a'i 'be'a gui 'yøt'e, bi 'yɛn'a rām 'behni Oja.

⁷ Nu'bū mí gua'a im ma, 'bex bi mbeng mahçts'i ram 'behni. Nu ra Cornelio baya bi zohni yoho yá 'yɛhe ne n'da ra dofui ngue i numansu Oja, ngue rá 'yɛhe a.

⁸ Ne nu'bū mí xifi gátho 'be'a bi xih rām 'behni Oja mahçts'i, bi mbɛnpū Jope u baya.

⁹ Man'da pa baya mbe huxyadi nu'bū bá ɛpū 'yu yám 'behni ra Cornelio, hántho Jope, nu ra Pedro bi ndɛxpū thi bū ja ra ze'ts'angu bū mí 'bui, guerpū din yaui Oja.

¹⁰ Nu'a ra Pedro ɛmme bin tumanthuhu, ne gátho ní mba mahoqui ran ts'ihme, nu ra Pedro baya bi nu n'da ran t'uti, tengubū bi 'ui.

¹¹ Ne bi nu nsoqui mahçts'i, ne bá çai tengu n'da ra the'bø't'e xən ndoho gue mfent'i yú ts'at'i.

¹² Ne ba 'yo bū ja ra 'bø't'e hont'a go 'be'a má zu'uɛ i ja goho yá gua, ne yū zate, ne yū pozu, ne yū doja.

¹³ Nu ra Pedro bi 'yø'a n'da ra nde, bi t'ɛmbi:

—Dami ndants'i gui hyo gue gui sa.

¹⁴ Bi dā'a ra Pedro:

—Hín'na ma Hmu, nguetho njām'bū xtá sagá xən ts'o, gue'a i man nin t'ɛdi hingui ho 'bū ga sa.

¹⁵ Ne bi 'yɛmbi mahøn'a:

—Yo guí ɛna hingui ho 'be'a dá sändä da ts'a, ngue gátho dí hocä u, bi 'yɛmp'a ra nde.

¹⁶ Ná hyundi bi sifi, bi ndex mahøn'a mahçts'i ra 'bø't'e.

¹⁷ Nu ra Pedro, nu'bū gátho madí hyonya thoho ne im bɛni 'be'a ní mba'a xí nu tengu ra t'i, 'bex bi zøh yám 'behni ra Cornelio. Ne mí 'bāpū thi ja ra goxthi rá ngu ra Simón, ne xí 'yänni hapū ja'a ra ngu.

¹⁸ Nu'bū mí zøm bū, bi 'yänni:

—Ha 'bucua ra Simón Pedro.

¹⁹ Ne gátho nín 'yomfɛni ra Pedro 'be'a ní mba a xí nu, nu'a rá Hogandāhi Oja bi 'yɛmbi:

—'Būpū hyu yən 'yohū i hon'i.

²⁰ Dami ndants'i, gui çai ne gui mbähä u yən 'yohū, gui tenni ne hin gan su, nguetho nugä bá pɛnhdä u, bi 'yɛmbi.

²¹ Nu ra Pedro baya bi gāpū mí 'bäh yən 'yohū gue bá pɛnh ra Cornelio, ne bi xifi:

—Nugä guecä guí hongui. 'Be'a gní hyonjū.

²² Bi dā'u:

—Nu ra Cornelio ra ngurpa dofui bá pɛncähe. Nu ra Cornelio n'da ra hocj'a'gue i numansu Oja. Ne gátho yū judío i ndømanho nange'a. Ne n'da ram 'behni mahçts'i bi xi'a da zonh'na'i, gue gui mba bū rá ngu, ne da t'ømanho 'be'a gátho gui xifi, bi 'yɛn'a.

²³ Nu ra Pedro bi xifi da yərpū mbo ra ngu, bin oxpū baya. Nu'bū mí hyats'i bi mbähä ra

Pedro. Ne'u 'da yū 'yɛç'yɛi mí 'būpū Jope bi mbähä.

²⁴ Man'da pa baya bi zøm bū ra hnini Cesarea. Nu ra Cornelio xí zohni gátho 'būpū ja rá ngu ne yá amigo, ngue dim peti bū ja rá ngu. Gátho i tøm'bū.

²⁵ Nu'bū mí zøm bū ja ra goxthi ra Pedro, bá pøn ra Cornelio, bi dādi ne bin dānyahmu bi dānde.

²⁶ Pɛ nu ra Pedro bi gu'ts'i ne bi 'yɛmbi:

—Dami ndants'i nguetho nugä dran 'yohū thohogä tengutho i, bi 'yɛna.

²⁷ Ne i yaui gátho án yat'a mbo rá ngu. Ne bi nu xən ngu xím peti bū.

²⁸ Nu ra Pedro bi 'yɛmp'a baya:

—Guí pāhmbū hín 'yū man t'ɛdihe dyū judíohe gue dan uāns'hu o gue ga cæthe bū ja ni ngumbū, nguetho hin gyū judío ahū. Pɛ Oja xū 'yurcagui gue xinga n'da yū jā'i ga ɛmhbe hín da zā dan yāmanhohe, ogue ga ɛmfɛ hingui ho.

²⁹ Janangue'a nu'bū gmí zoncagui, bá ɛcä ne nte mán t'änni dá änni. Nuya dín nde ga pādi hanja gá zoncagui, bi 'yɛn'a.

³⁰ Nu ra Cornelio bi 'yɛm baya:

—Ná goho pa tengu ra ora jabūya, dá ɛ't' man ts'ihme 'bū mán yāgä'be Oja, 'bex bi zø'a n'da ran 'yohū ua dí 'bui, mí he ra pahni di fɛxni.

³¹ Ne bi 'yɛngui: “Cornelio, Oja bi 'yøde 'be'a gám ma ne bi nu yən t'unni gá un yū hyoya, ne im bɛn'a'i.

³² Nuya guin zohna ra Simón Pedro 'būpū Jope bū ja rá ngu ra Simón ra hoca xindāni a, ne i ja rá ngu bū ndendeja. Ne nu'bū da zøcua gan yaui,” ɛn'a ram 'behni mahçts'i 'bū min zoqui.

³³ Jananjabū dá zonh'na 'i ne xən ho guá ɛhe. Nuya gáthogähe dí 'būmhbe ua ngue da nuje Oja, ga ømhbe 'be'a gátho da xije Oja, gue gui xije, ɛn'a ra Cornelio.

Bi sih ran ho ma'da'yo a ra Cornelio

³⁴ Nu ra Pedro bi 'yɛmp'a:

—Nugä dí paçä ya hingui huahna Oja to'o da numanho gue'bū ra judío o hing ra judío.

³⁵ Nu Oja da zini hont'a go nda'a ní nde i yā, ngue to'o gátho da numansu'a, ne to'o i øt' ran ho.

³⁶ Guí pāhmbū ram hma bá pɛncähe Oja dyū israelgähe, dyū judiógähe, bi ma nangué ra Jesucristo, gue nu'a di hocpa ní mbui n'da, guehna rá Hmu u gátho hont'a go 'be'a ní nde i yā.

³⁷ Ne guí pāhmbū ram hma nangué ra Jesucristo bi hmam bū gátho ra häi Judea, bí mbūpū Galilea, gue'bū ya xí juah rá 'bɛfi ra Xuaa Nxixyā gue bi ma di xixyāba yū jā'i.

³⁸ Ne guí pāhmbū Oja bi un rá ts'edi rá Hogandāhi Oja ra Jesús, ra mangu bū Nazaret. Nu ra Jesús hønū go hapū bin 'yo mí øt' ran ho, ne gátho u mín 'yohū ra zithu bi

hyɔnba thi ra zĩthu. Gátho bi 'yɔt'u nguetho min 'youi Ojã.

³⁹ Nε nugãhe ma 'bãigãhe a ra Jesús, dí mamhbe majuañi, nguetho dá nuhe 'be'a gátho bi 'yɔt' ra Jesús nubũ ma háihe dyũ judíohe, nεpũ ma ngarpa hninihe Jerusalén. Nε m'bejua bi tho, bi guarpũ ja ra pont'i.

⁴⁰ Pε Ojã bi xox'a ná hyupa, nε bi japi dá nugãhe xũn ho.

⁴¹ Pε njom mi'da bi nu, hɔngdãhe gue xĩ huancãhe Ojã. Janangue dí mamhbe majuañi, gue ya majuañi dán sihmεgãhe ra Jesús 'bũ mí ndants' 'bũ mí du.

⁴² Nε nu'a bi mbencãhe gue ga xihmbe ya jã'i nε ga mamhbe, gue gue'a bi huahn'na Ojã da 'yɔrpa ran juañbi yũ jã'i 'bũi nε'u xũn du.

⁴³ Nε guehna mím man'u gátho yã pɔngahyã Ojã, gue gátho to'o da 'yεc'yεi nangue ra Jesús, da hyãñ ra punbi nangue yã ts'oquĩ, bi 'yεn'a ra Pedro.

Nu'u hing yũ judío bin t'un rá Hocandãhi Ojã

⁴⁴ Nε i ya ra Pedro, 'bex bá εh rá Hogandãhi Ojã, gátho bi gohmbũ yũ jã'i i øh rãm hma ra Pedro.

⁴⁵ Nε nu'u yũ judío min 'yohũ ra Pedro madĩ hyonya thoho 'bũ mí bãdi bin t'un rá Hogandãhi Ojã u hing yũ judío.

⁴⁶ Nguetho bi 'yɔde bin ya 'da yũ nde hing yũ ndese u, gue bi 'yεspa Ojã 'bũ mí yã.

⁴⁷ Nε bi 'yεn'a ra Pedro, bi 'yãnni:

—Ha sã da mba ma hεcpi ya 'bucua gue hin din xixyã, nε ya xũ hyãñ rá Hogandãhi Ojã tengugahũ, bi 'yεna.

⁴⁸ Nε bi ma dí xixyãbi nangue rá thuhu ra Jesucristo. M'bejua bũya bi 'yãp ra mate ra Pedro da gohmbũ bũ mi'da yũ pa.

11

Nu ra Pedro i xih yũ 'yεc'yεi bũ Jerusalén hague án zã bi 'yεc'yεi u hing yũ judío

¹ Nε nu'u mi'da yã 'bãihũ ra Cristo nε yũ 'yεc'yεi bũ ra hái Judea mí øde gue yũ jã'i hing yũ judío bi hyãñ rãm hman Ojã.

² Pε nu'bũ mí mbeng bũ Judea ra Pedro, nε bi zɔm bũ Jerusalén, nu'u 'da yũ judío yũ 'yεc'yεi bũ, bi zũ'a ra Pedro.

³ Nu'u bi xi'a ra Pedro, bi 'yεmbi:

—Hanja gã mba bũ yũ ngu yũ jã'i ngue hing yũ judío, nε gãn sihmεhũ u.

⁴ Nu ra Pedro bũya bi xifi 'be'a gátho xĩn ja, gue'bũ mí dũ'mi bi xi Ojã gue da zɔm bũ rá ngu ra Cornelio. Bi 'yεna:

⁵ —Mí 'bucã bũ ra hnini Jope, nε mí yagã'be Ojã. Dã nugã tengu'bũ dá 'uj, bá çãh mahεts'i tengu n'da ra the'bɔt'e. Nε bá çã mfent'i goho yã ts'qt'i, nε bi zɔpũ dí 'bũi.

⁶ Nu'bũ má handi dá nu hɔnt'a go 'be'a má zu'uε 'bucua ja ra hái. Dã nu'u ja goho yã

gua, yũ zu'uε nε yũ zate nε mi'da. Nε dá nu yũ pozũ nε yũ doja.

⁷ Nε dá ø'a n'da ra nde bi xiqui: “Pedro, dami ndants'i gui hyo gue gui sa,” bi 'yεngui.

⁸ “Hĩn'na ma Hmu,” dá εmbi, “nguetho njãm'bũ dá sagã a man nin t'εdi ngue hin ga sahe.”

⁹ Pε nu ra nde mahεts'i bi xiqui mahɔn'a: “Pε 'yo guí εna hingui ho 'be'a dí sãndã da ts'a, ngue gátho dá hocã yũ,” bi 'yεngã a ra nde.

¹⁰ Nhyundi bi 'yɔt'e njabũ, bi mba ra 'bɔt'e bũ mahεts'i bũya.

¹¹ Nε 'bexque gue'a ra pa bi zɔpũ hyu yãñ 'yohũ bũ ja ra goxthi guepũ dãm 'bucã, gue yãm 'behni bá nεxpũ Cesarea, nε bi hyongui.

¹² Nε nu'a rá Hogandãhi Ojã bi xiqui ga tenni, nε nte mán t'ãnni ga ãnni. Nε 'bãcua ya 'dato yũ 'yεc'yεi ngue dá mbãhmbe. Nε dá cuthe bũ ja rá ngu n'da ran 'yohũ í Cornelio.

¹³ Nε nu'a bi xije gue bi nu n'da rãm 'behni Ojã mahεts'i mí 'bãpũ ja rá ngu, gue bi xifi da mbenpũ ja ra hnini Jope 'da yãñ 'yohũ, da 'yãnni nanguecã.

¹⁴ Nε bi xifi gue ga xifi hague dán zã dim pɔhɔ, nε'u 'bũpũ rá ngu.

¹⁵ Nε nu'bũ mí ju'a'a bi xic ra Cornelio, dá dũ'mi dá zocã bũya. Nε nu'bũ má dũ'mi dá mangã, nu rá Hogandãhi Ojã bá εhe nε bi gohmbũ u mí 'bũpũ bũya, tengutho bi 'yɔrcahũ rá mbudi thoho.

¹⁶ Nε nubũya dá bεngã rãm hma ra Hmu Jesús nu'bũ mím ma: “Nu ra Xuua bi xixyã ahũ ra dehe, pε nugã ga 'da ahũ rá Hogandãhi Ojã,” bi 'yεngãhe ra Jesús, bi 'yεn'a ra Pedro.

¹⁷ Nε xɔ bi 'yεna:

—Nu'bũ n'dat'a ran t'unni bi un Ojã u, tengutho bi 'dajũ 'bũ ya xtã εc'yεihũ ra Hmu Jesucristo, ha da zã ga serpã a in nde da 'yɔt' Ojã, bi 'yεn'a ra Pedro.

¹⁸ Nu'bũ mí 'yɔ'u yũ 'yεc'yεi 'bũpũ Jerusalén 'be'a bi man ra Pedro, him mam bi zai pε bi 'yεspa Ojã, nε bi 'yεn'u:

—A, njabũ øt Ojã 'bũ, gue nε'u yũ jã'i hing yũ judío di japi dí pãh yãñ 'yomfɛni nangue yã ts'oquĩ, ngue nε'u din ja ra temazã u, bi 'yεn'u.

Nu yũ 'yεc'yεi dim peti bũ Antioquía

¹⁹ Nu'u 'da yũ 'yεc'yεi ngue bi nu ran ãnbi bũ Jerusalén 'bũ mí mba ntho ra Esteban, bin 'uεxt'u. Nu'u 'da bi mba bũ n'danni yũ hái Fenicia nεpũ Chipre nεpũ ja ra hnini Antioquía. Bi man rán ho ma'da'yo ra Cristo bũ bim 'bãi, pε hɔnt'u yũ mijudíoũ bi xifi.

²⁰ Pε nu'bũ mí zɔm bũ Antioquía 'da yũ mengu bũ Chipre nεpũ Cirene, bi zo'u hing yũ judío, gue nε'u bi xifi nangue ra Hmu Jesús.

²¹ Nu'u mí ja ra ts'edi xũn ho nangue Ojã u, janangue'a xũn ngu yũ jã'i hing yũ judío

bi 'yεc'yei, bi hyese yá t'εc'yei, ne bi den'na ra Hmu.

²² Ne bi 'yø'u yu 'yεc'yei 'bøpø Jerusalén gue bi 'yεc'yei u 'da hing yu judío bø Antioquia. Janangue'a bi mbenpø a ra Bernabé.

²³ Ne nu'bø mí zøm bø, bi nu ngue i nu rá mate Ojå yu jå'i i 'bøpø. Bin johya rá mbøi ra Bernabé bøya, ne bi zofo, bi xifi hin da hyegui, pø din 'yomanho bø ja rá 'yu Ojå, ne da 'yøpø rá 'befi Ojå ngue gátho yá mbøi.

²⁴ Nuna ra Bernabé n'da ra hocjå'i na, ne mí hå rá ts'edi xøn ho rá mbøi nangue rá Hogandåhi Ojå in 'youi, ne mí εc'yei xøn ho. Janangue'a xøn ngu mi'da yu jå'i bi 'yεc'yei ra Hmu.

²⁵ Nubøya, bá pøm bø ra Bernabé, bi mba bø Tarso bi hyom bø ra Saulo. Ne nu'bø mí ðini, bi zixpø Antioquia.

²⁶ Ne n'dajeya bãm 'bøhmi bø, ne mi pa bø ja ram peti ne bi xånbi xøn ngu yu jå'i. Guerpø ra mbødi bi t'εmbi yu cristiano u yu 'yεc'yei, gue mí nde da ma, i ten ra Cristo u.

²⁷ Nu'u yu pa u, bá nεxpø Jerusalén 'da yu pøngahya, bi mba bø Antioquia.

²⁸ Nu'a n'da i Agabo, bi ndants'i bim 'bäpø madím peti yu 'yεc'yei, ne bi ma con rá ts'edi rá Hogandåhi Ojå. Bi ma gue ðin ja ra thuhu gátho ra ximhäi. Ne nuna bin ja 'bø mim hmuts'at'abi bø Roma a ra Claudio.

²⁹ Ne nu'bø mín ja ra thuhu, nu'u yu 'yεc'yei bø Antioquia bi zänni hangu na ngu ts'u ra mbeti da badi n'da ngu n'da, gue da 'benpa u yá mi 'yεc'yeihu 'bøpø ra häi Judea, ngue da mbäx'i ts'u.

³⁰ Ne ngubø bi 'yøt'e, bi mbenpa ra mbeti u yá ngøpø yu 'yεc'yei bø Judea, bi hyäx'a ra Bernabé ne ra Saulo.

12

Bi tho ra Jacobo ne bi mba mfent'i ra Pedro

¹ Nu'u yu pa u, nu ra ts'at'abi Herodes bi manda da mba mfent'i yu 'yεc'yei, bi ðu'mi di unba u.

² Ne bi manda ngue bi tho ra Jacobo rán 'yohø ra Xuua, ra juai i tho a.

³ Nu'bø mí bäh ja Herodes gue i numanho yu judío hing yu 'yεc'yei gue bi hyo ra Jacobo, bi bent'a ra Pedro, ne bin theui n'da ra ðampeti mí sänba Ojå u yu israel, t'εmbi ðäbaxjua.

⁴ Janangue'a him 'bex bi tho ra Pedro, pø bi jot'a fädi. Ne bi manda 'de'ma 'dato yá dofai ra Herodes di jamansu ra goxthi, 'da'i goho n'da cat'i. Mím bøn'a ra Herodes xtán zixpø 'bøh yu jå'i, mí εna xtá hyo bø 'bø mí gua'a ram peti ran ðäbaxjua.

⁵ Nu ra Pedro guexta'a mí pa m'bädi xøn ho bø ja ra fädi, pø nu yá mi 'yεc'yeihu bim peti, ne εmme bin yåhø Ojå nangue ra Pedro.

Ojå bi gøc'a ra Pedro nu'bø mí ofädi

⁶ Nu ra xui a gue mi εn'a ra Herodes xtán gøc 'bø mí hyats'i, nu ra Pedro mí cät'inde yoho yu dofai, ne nu'a, nthu'ti yoho yu cadena, ne bin åha. Ne xø mí 'bäpø mi'da yu dofai bø ja rá goxthi ra fädi.

⁷ N'dahmantho bi zøpø 'bøh ra Pedro n'da räm 'behni ra Hmu mahεts'i. Ne bi nεcpø mbo ra fädi. Nu ram 'behni bi 'yånba rá hyo ra Pedro, bi 'yå'a, ne bi 'yεmbi:

—Ndants'a n'dihi, bi 'yεmbi.

Nu yu cadena bi xose gue'a män thu'ti rá 'yε.

⁸ Ne nu ram 'behni bi 'yεmp'a mahø'n'a:

—Dami tüt' ni ngu'ti ne gui 'yüt' ni thixfani.

Nu ra Pedro bi 'yøt'e tengu bi si'a. Ne xø bi 'yεmbi:

—Hye ni ðapahní ne gui tengui.

⁹ Nu ra Pedro bi den'na ram 'behni, bi bøm bøya. Pø him mí pø 'bø majuani gue'a räm 'behni Ojå bi zits'i, uague tengu'bø bi 'uitho.

¹⁰ Ne nu'bø mí thorpø bí 'bäh rá mbødi yu mbädi, ne bi thorpø ná yoho 'bäh yu mbädi, bi zøm bø bí ja ra jut'i εgui bø ja ra 'yu ní mba bø hnini. Bi xose ra jut'i ne bi bøm bøya. Ne nu'bø mín 'yo bø 'yu, bi 'ue'a räm 'behni Ojå, bi ts'o'a ra Pedro bøya.

¹¹ Nu'a ra Pedro, nu'bø mí badi 'be'a gátho bin ja, ngue majuani ne hing ra t'i, bi 'yense:

—Di pøsegå ya gue ra Hmu mahεts'i bá pøhna n'da räm 'behni, ne bá jugå bø ja rá ts'edi ra ts'at'abi Herodes, ne bi 'yångå nangue 'be'a nde xtá 'yørcä ma mijudíohe, bi' yense ra Pedro.

¹² Ne nu'bø mín 'yomfēni ts'u, bi mba bø ja rá ngu ra María, rá mbe ra Xuua Marcos, ne xøn ngu madím peti bø, i yåhø Ojå nangue ra Pedro.

¹³ Ne nu'bø madí jät ra jut'i bø thi ja ra mbä't'i, bi mba bø n'da ra hmute, ra 'yçhe, i Rode, gue da badi to'o i 'bäpø.

¹⁴ Ne nu'bø mí 'yøpø rá nde ra Pedro, bi badi to'o, ne εmme madí johya. Pø him 'bex bi xocuabi nguetho in nde mb'et'o bi xi'a n'dihi yu jå'i 'bøpø, gue 'bäpø ra Pedro bø ja ra goxthi.

¹⁵ Nu yu jå'i bi 'yεmbi:

—Guí häte.

Pø nu'a ra hmute guexta'a mí ma gue gue'a ra Pedro. Ne nu'u bi ma:

—Gue'a rán ðahi a.

¹⁶ Pø nu ra Pedro bi thoc thoho di jät ra jut'i, ne nu'bø mí xocpi ne bi nu gue gue'a ra Pedro, bi hyonya thoho u.

¹⁷ Pø nu'a ra Pedro bi uånba rá 'yε, ndepe ðin hε. Ne bi xifi ha án zå bi gøcpø ja ra fädi ra Hmu. Ne bi 'yεmp'u yu jå'i:

—Dami xihmbø a man'da ra Jacobo, gue ra Santiago a, ne'u mi'da yu 'yεc'yei 'be'a bin ja, bi 'yεna.

Ne bi bøn'a ra Pedro bi mba n'danni.

¹⁸ Nu'bu mi hyats'i, emme bin ja ran cui, gue'da xnin 'yánthoho ya dofai, nguetho him bi bađi 'be'a bin ja ra Pedro.

¹⁹ Ne nu ra Herodes bi manda dí honi pe him bá thjini. Ne nubuya bi 'yán'du ya mbángxothi Hague bin ja, ne bi manda ngue da tho'u buya. M'beja bi bøn'a ra Herodes ra hâi Judea, bi mba bu ja ra hnini Cesarea, ne bâm 'bupã.

Bi du a ra Herodes

²⁰ Ne nu ra Herodes emme mí numan'u ya ja'i 'bupã ra hnini Tiro nepã Sidón. Pe nu ya ja'i bim peti, pe m'bet'o bin amigohã ra Blasto, râm fãts'iuu ra ts'ut'abi Herodes. Ne bi sih ra Blasto din hocpahã a ra Herodes, nguetho jatho dí nepã 'be'a da zi ya ja'i bu bi ja rá hâi ra Herodes.

²¹ Janangue'a bi zãn man'da ra pa buya, nu ya ja'i bim peti. Nu ra Herodes bi hye rá pahni emme xãn ho, ne bi hyupã ja rá mexa, ne bin hõt'ahya.

²² Ne emme bi mbahni ya ja'i ne bi 'yẽn'u:

—Hing rá nde n'da ran 'yohu bu na ya nã, pegue rá nde n'da ra oja, sã ẽn'u.

²³ 'Dahmantho n'da râm 'behni Oja mahẽts'i bi japi 'bex bin zãman'u ra Herodes, nguetho him bi ma ngue hinga gue'a Oja a, him bi 'yẽspa Oja. 'Bex bi nequi ya zu'uẽ mbo rá foho, bi du buya.

²⁴ Pe nu râm Hman Oja bi thoqui bi hma, gãtho bu n'danni bi 'yoh râm Hman Oja ya ja'i.

²⁵ Nu ra Bernabé ne ra Saulo, nu'bu mi guah yá 'befi, gue bi sifi da hyax ra mbeti bu Jerusalén, bá peng buya, bãn 'yohu ra Xuua Marcos, bi zopã Antioquia mahøn'a.

13

Nu ra Bernabé ne ra Saulo bi dũmp' ya 'befi ngue bi mamp rãm hman Oja bu n'danni ya hâi

¹ Nubã ra hnini Antioquia mi 'bupã ya 'yẽc'yei ngue nzai dim peti. 'Da'u ya pøngahya, ne 'da'u ya xãnbate. Mí 'bupã ra Bernabé, ne Simón t'ẽmbi Negro, ne ra Lucio ra mangu bu Cirene. Ne mí 'bupã ra Manaén, nu'a 'darpu bi mba ma tedeui ra Herodes rá ts'ut'abi ra hâi Galilea, ne mí 'bupã ra Saulo.

² N'da ra pa nu'bu mí 'yot' ram peti u, ne mí ẽt' yãn ts'ihme, ne nu'a rá Hogandãhi Oja bi 'yẽmp'u:

—Dami 'ueju ya yoho yãn 'yohu, ra Bernabé ne ra Saulo, nguetho xtã huanhdã u da 'yot' ra 'befi dá xifi, bi 'yẽmbi.

³ Nu'bu mí 'yẽt' yãn ts'ihme mahøn'a, bi 'yãp rãm fãts'i Oja 'bu mí dospa rá ya ra Bernabé ne ra Saulo.

Bin 'yẽhmbu buya:

—Oja da zix ahã, bi 'yẽmbi.

Nu'u bi 'behni bi mam bu rãm Hman Oja bu Chipre

⁴ Nubuya nu rá Hogandãhi Oja bi zix'a ra Bernabé ne ra Saulo, bi mba bu ra hnini Seleucia. Nu'bu mí nepã, bi hyu ra barco, bi mba bu ra hâi Chipre, ra t'uhâi i ja bu made ra deja.

⁵ Ne nu'bu mi zøm bu ra hnini Salamina, bi mam bu rãm Hman Oja bu ja yá niã ya judío. Ne ra Xuua Marcos mín 'yohu ne bim fãxpã.

⁶ Nu'bu mi thopã gãtho ra hâi Chipre, bi zøm bu ja yá hyodi ra hnini Pafos. Ne bin tĩhbu n'da ra judío gue ra bađi, ẽna rá pøngahya Oja pegue ra hyãte a, nu rá thuhu i Barjesús.

⁷ Nu'a mín 'youi bu ja rá 'befi ra Sergio Paulo, rá ts'ut'abi ra hâi bu. Nu'a ra Sergio Paulo n'da ran 'yohu emme mí ja rãn 'yomfẽni xãn ho. Nu'a bi zohna ra Bernabé ne ra Saulo nguetho nde da 'yoh rãm Hman Oja.

⁸ Pe nu ra bađi Barjesús, n'dat'a ra Elimas, bi 'yu't'a ra ts'ut'abi, nguetho hingui ndepe da 'yẽc'yẽi a i sifi, ne bin junthu a ra Bernabé ne ra Saulo.

⁹ Nu ra Saulo, n'dat'a ra Pablo a, n'youi xãn ngu ra ts'edi nangue rá Hogandãhi Oja a, emme bi hyẽt'a ran 'yohu ngue ra bađi.

¹⁰ Ne bi 'yẽmp'a:

—Nu'i gra ndøhyãte emme guín 'youi gãtho 'be'a xãn ts'o. Nu'i gra ts'unt'u i ra dãmants'o. Nu'i gadí ucua 'u gãtho xãn ho. Ha njãm'bu gui 'yẽts'a gní xih ya ja'i hingui ho 'bu da den Oja.

¹¹ Nuya da 'yot'a'i ran anbi ra Hmu mahẽts'i. Gan xãdá gue hin da zã gui nu ran nequi 'da ya pa, bi 'yẽmp'a ra Pablo.

'Bex bin xãdá, bi gã 'bexui rá dá, ne bi hyoni to'o da gũpa rá 'yẽ'a buya.

¹² Nu'bu mí nu'a ra ts'ut'abi 'be'a bin ja, bi hyonya thoho, 'bex bi 'yẽc'yẽi buya, nguetho ya bi bađi majuañi a rãn xãdi ra Hmu mahẽts'i ngue mím man'a ra Pablo.

Ra Pablo ne ra Bernabé nubã ra hnini Antioquia, gue ra hâi Pisidia

¹³ Nu ra Pablo ne'u mín 'yohu bi hyu ra barco, bi nepã Pafos ne bi zøm bu Perge bu ja ra hâi Panfilia. Pe nu ra Xuua Marcos bá ẽ'a, bá sotho u mín 'yohu, ne bá peng mahøn'a bu Jerusalén.

¹⁴ Nu ra Pablo ne'a ra Bernabé mín 'youi, bi nepã Perge bi mba bu man'da ra hnini Antioquia bu ra hâi Pisidia. Ne nu'bu mi zøm ra pa ran sãya, bi yũpã ja rá niã ya judío ne bi hyupã u.

¹⁵ Nu'bu mi gua'a man'u 'bupã, ngue rá søcuã yãn t'ẽđi ya judío ne rá søcuã ya pøngahya, nu'u dí jamansu bu ja ra niã bi xi'a ra Pablo ne ra Bernabé:

—N'yohu aui, nu'bu ja aui ts'u n'da ran zofõ, dami xije ts'u.

16 Bi ndants'a ra Pablo baya, bim 'bäi, bi uan rá 'ye ngue ndepe da 'yoh yá jà'i, ne bi 'yembi:

—N'yohu ahu ma mi'israelhu, ne gátho ahu guín numansuhu Oja, dami 'yohmbu ya.

17 Nu'a Oja gue dí tenhdu dyu israelhu, bi huan'du mam bombotahu ne bi japi bin xandi xun ngu nu'bu mí 'bapu ra häi Egipto, ne mí 'bapu tengu yá n'dan'yo jà'i. Ne nu Oja baya bá juc'á nangue rá ts'edi bu mí 'bui.

18 Ne madague'a him madí dáp Oja yú mbui u 'bu mín 'yo mbe nyote njeya bu ma'ueni u, pe guehma bin ja rá yembui Oja.

19 Ne bi un'na ra häi Canaan u ma mi'israelhu gue dí manda zehé, 'bu mí jua'a bi hyo'u yoto yá nde xmi 'bapu. Ne bin zam bu ma mi'israelhu baya.

20 Nu Oja baya bi japi bim 'buh yá ze'mi, ne goho ciento ne yote ma'det'a njeya madí manda ma mi'israelhu, asta gue'bu go míim 'buh ra pøngahya Samuel.

21 M'bejua bi ndese yá jà'i n'da ra hmuts'ut'abi dí manda u. Ne bi jap Oja a ra Saúl díim hmuts'ut'abi baya. Nu ra Saúl, rá ta a ra Cis, gue ráim bombota ra Benjamín mí 'buh maya'bu. Ne nu'a ra Saúl bim hmuts'ut'abi yote njeya.

22 Nu'bu mí 'uec Oja ra Saúl baya, bi japi bim hmuts'ut'abi ra David. Ne mí man Oja, bi 'yena: “Nuna ra David, rá ts'unt'u a ra Isai, emme díin numanho, nguetho da 'yorca a ma páhä ne 'be'a gátho díin nde,” bi 'yén Oja, bi 'yén'a ra Pablo 'bu mín zo'u yá mijudíohu bu ra hnini Antioquia, ra häi Pisidia.

23 Ne bi thoqui bi man ra Pablo, bi 'yena:

—Ne gue'a ra David ráim bom'betó na ra Jesús gue bá pèncahu Oja, ma pøpatehu dyu israelhu, dyu judíohu, tengu mí man Oja maya'bu.

24 Ya ma gueru di damp'rá 'befi ra Jesús, nu ra Xuua mí xih ma mi'israelhu gue díin xixya to'o gátho bi páh yá mbui nangue yá ts'oqui.

25 Nu'bu mí ts'utho da du a ra Xuua, nu'a mí mam buya: “Nu'a gá bémhbu gue guecá pe hinga guecá. Pe m'bejua ba éhe, ne hin dí sucá tengu a, nguetho emme xun hets'i rá ts'edi a,” mí én'a ra Xuua, bi 'yén'a ra Pablo.

26 Ne bi thoqui bi man ra Pablo, bi 'yena:

—Man 'yohu ahu, yám bom'betóju ra Abraham, ne mí'da ahu gue ne'ahu guí numansuhu Oja, gueju bá pèncahu na ráim hma Oja, ne i ma Hague dán zá dí pøju.

27 Pe nu ma menguhu mí 'bapu Jerusalén, ne yá ngurpi u, him mí paqi gue gue'a ra Jesús mí o't' yá pøngahya, madague'bu i hmam bu ja ma nijahu gátho yá pa ran sáya. Janangue'a bi 'yörpa ra Jesús tengu mán t'o't'i 'bu mí yapi gue da hyo.

28 Nu ra Jesús nte mín dupate, pe bi si'a ra Pilato gue dí manda da tho.

29 Ne nu'bu mí 'yörpe 'be'a gátho mán t'o't'i bu ja ráim hman Oja, ne m'bejua baya bi mba ma ca'mi bu ja ra pont'i, ne bi t'ägüi.

30 Pe nu Oja m'bejua ts'u bi xoxpu 'bu'u xun du.

31 Ne nu yan 'yohu mín 'yohu mam'bet'o a ra Jesús 'bu mí nexpü ra häi Galilea, ne bi mba bu ra dahnini Jerusalén, ne guet'u i xih yá jà'i u ya.

32 Necá'be dí xi ahu ya nangue ra Jesús, ran ho ma'da'yo gue'a mí xi Oja u ma bøtahu 'bu mí ma gue 'be'a majuani díin ja.

33 Ne gue'a bin ja a ya. Gue bi jacuahü 'bu mí xox'a ra Jesús, gue gueju dyam bom'betóju u bi xi Oja majuani. Tengu mán t'o't'i bu ja ráim Hman Oja, ná yoho ra Salmo, i éna: “Nuya nam pa ya, dí é'ts'i'i, da nu'u yá jà'i ya gue majuani ma Ts'unt'u i,” mí én Oja 'bu mí 'yena, bi 'yén'a ra Pablo.

34 Ne xø bi 'yén'a ra Pablo:

—Ne bi xox Oja a ra Jesús 'bu mí du, ne hin da du mahøn'a. Ne gue'a bi man Oja, 'bu mí 'yena: “Dat'a ra hoganjapi ga 'da'i tengu dá xih majuani ra David,” bi 'yén Oja, bi 'yén'a ra Pablo.

35 Ne xø bi 'yena:

—Ne gue'a bi mam bu man'da ra Salmo gue bi 'yo't'a ra David, bi xi Oja: “Hin guí jap'a ni Hoga Ts'unt'u da 'ya a rá ngøc'yei,” bi 'yembi.

36 Pe nu ra David nu'bu mí jua'a rá 'befi ngue bi 'yörpa rá páhä Oja gátho mí 'bucua ja ra häi, bi du. Ne 'darpü yan 'yägü yá bøta bi t'ägüi, ne bi 'ya bu rá ngøc'yei a baya.

37 Pe nu'a rá ngøc'yei ra Jesús, bi xox Oja a, him bi 'ya a.

38 Ma cu ahu, díin nde ahu guí pøhmbu, nangue ra Jesús i jaju ra punbi nangue ma ts'oquihu, ne gue'a dí xi ahu a ya.

39 Hønt'a go to'o gahu ga dáp ma mbuihu a ra Jesús, díin jaju ra punbi gátho ma ts'oquihu. Ne madague'a dí øthü yán t'edi ra Moisés bi xi Oja, pe hinga gue'u dí punga ma ts'oquihu u.

40 Dami 'yéc'yéihu ra Cristo ya, janangue'a hin guí nuhu 'be'a bi man yá pøngahya bu ja ráim Hman Oja, nu'bu mí ma:

41 Damin 'yomfënihu ts'u a gnán thennate thoü,

nguetho dí øt'a n'da ra 'befi nuixte yá pa jabuya guí 'buhmbu.

Pe nu'bu hin guí 'yéc'yéihu 'bu 'bo'o i xi ahu, guí hyonya thoühu 'bu bi mba ma un'ni ahu, ne guí tuhu baya.

Gue'a mí man yá pøngahya 'bu mí 'yén Oja, bi 'yén'a ra Pablo.

42 Ne nu'bu mí bøm bu ja ra nijá ra Pablo ne'a mín 'youi, ne nu'u 'da gue madim peti bu bi 'yáp ra mate gue da xih mahøn'a 'bu ni yoto u, tengu xí xih ya.

43 Ne nu'bu mí gua'a ram peti bu ja ra nijá, xun ngu yá mijudíohu ne'u i éc'yei tengu yá

judío, bi den'na ra Pablo ne ra Bernabé. Nu ra Pablo ne ra Bernabé bi xifi ngue di thoqui da 'yεc'yεi ra Jesús, gue dí 'daju rá mate Ojā a.

44 Janangue'a nu'bu mí zøn'a hyāto pa buya, ngue ra pa ran sāya, mbe gātho na ngu yu jā'i 'buṛu ja ra hnini bim pēti bu, ngue da 'yōh rām Hman Ojā mahōn'a.

45 Pē nu'bu mi nu' u yu judío ngue ní mba bu ja yú ni jā gātho yu jā'i, ne bin seya u buya. Ne bin junthū ra Pablo ne mí εn' u him majuāni a bi ma, ne bi c'āman' u a.

46 Nu ra Pablo ne ra Bernabé bi hyut'ran zambūi ne nts'edi bi ma:

—Bi zān Ojā m'bet'o thofo bi sijū rām Hman Ojā dyu judiōh, ne hin gá hyāmbū. Janangue'a hin nin sāhū gui hyāmbū ra temazāi. Pē ga mbāhmbē ga xihmbē yu jā'i hing yu judío ya.

47 Nguetho ra Hmu mahęts'i bi mbencāhe ne mi ma:

Ya dá penh'nahū gui xihmbū yu jā'i hing yu judío, din ja ran nequi yú mbūi.

Ne gātho ra ximhāi gui mamhbū Hague dán zā ga yānba yú te yu jā'i, ne gue'a bi xije ra Hmu a, bi 'yεn'a ra Pablo.

48 Ne nu'bu mí 'yōh yu jā'i ngue hing yu judío 'be'a bi man ra Pablo, bin johya yú mbūi, ne bi 'yεna:

—Xūn ho rām Hman Ojā, bi 'yεn' u.

Ne bi 'yεc'yεi to'o gātho mán thahni gue din t'un'na ra temazāi.

49 Ne nu rām Hman Ojā, ya gātho bu ja ra hāi Pisidia bi hma.

50 Pē nu' u 'da yu judío bi parpa u 'da yu xisu, gue' u 'da mí sōm bu ja yú ni jā ne mí pa nt'εspi bu ja ra hnini, ne' u mi'da yu 'yōh gue yu ngurpi bu ja ra hnini. Ne nu' u bi ũcpa ra Pablo ne ra Bernabé buya, ne bi xifi da bōm bu ja yú hāi.

51 Janangue'a nu ra Pablo ne ra Bernabé bi huāc yú gua yu fonthāi, ngue n'da ra hmeṛpya nde da ma, da nu rán theui a bi 'yōt' u. Ne bi mba bu ja ra hnini Iconio buya.

52 Pē nu yu 'yεc'yεi bu Pisidia εmme bin johya, ne bi hyā ra ts'edi xūn ho nangue rá Hogandāhi Ojā.

14

Ra Pablo ne ra Bernabé nubū ra hnini Iconio

1 Nubū Iconio, bi yurpū ra Pablo ne ra Bernabé bu ja yú ni jā yu judío, ne bi mam bu a rām Hman Ojā. Ne bi ma xūn ho, janangue'a xūn ngu yú mijudiōh bi 'yεc'yεi, ne' u yu jā'i gue hing yu judío.

2 Pē nu' u 'da yu judío ngue him bi 'yεc'yεi εmme madin 'yūthū u hing yu judío, bim parbi da zū' u yu 'yεc'yεi.

3 Pē nu ra Pablo ne ra Bernabé nya'a bim 'buṛu, nguetho xūn ngu bi 'yεc'yεi bu, ne

bi hyut' ran zambūi bi ma nangue ra Hmu mahęts'i. Nu ra Hmu bi un yú ts'edi u ngue da 'yōt' yu hmeṛpya ne yūn t'ōt'e nuixte, guerū da bāh yu jā'i, Ojā in 'yōhū ra Pablo ne ra Bernabé.

4 Pē nu yu jā'i bu ja ra hnini bin heque. 'Da' u bi den yu judío hing yu 'yεc'yεi, ne 'da' u bi den ra Pablo ne ra Bernabé.

5 Janangue'a, nu yu ngurpi bu ja ra hnini bi un ran t'ędi u hing yu 'yεc'yεi, yu judiōh 'da, hing yu judío u 'da, gue da zū' u, ne di bat'ado u.

6 Pē nu ra Pablo ne ra Bernabé, 'bu mí bādi 'be'a nde da 'yōrpe, bi 'dagui, bi mba bu ja ra hnini Lистра, neṛu ra hnini Derbe nubū ra hāi Licaonia. Ne bin 'yo gātho ra xęqui bu.

7 Neṛu bá mam bu rán ho ma'da'yo ra Cristo bu u.

Bi mba ma bat'ado ra Pablo bu Lистра

8 Nubū ja ra hnini Lистра mí 'buṛu n'da ran 'yōhū, ra dogua, ngue ya xín jabū 'bu mim 'būi. Ne mí hurpū nguetho hin jam'bu bin 'yo.

9 Nu ran 'yōhū i oḁe 'be'a bi man ra Pablo. Nu'bu mí hyę a ra Pablo, mí pādi 'be'a mí mím bęn'a zū dogua, ngue ya i εc'yεi gue dí hocpa rá gua ya.

10 Janangue'a nu ra Pablo nts'edi bi ma:

—Ndants'i gam 'bāi.

Nu ran 'yōhū buya 'bex bi zāgui bin 'yo.

11 Ne nu' u yu jā'i, nu'bu mín nu 'be'a bi 'yōt' a ra Pablo, nts'edi bi mbafi, ne bin yā yú nde 'u licaonia, bi 'yεna:

—Nuya yu o jā ya, pe bi nequi tengu'bu yūn 'yōhū, bi zōcua ja ra hāi dí 'bahmbū, bi 'yεn' u.

12 Nu ra Bernabé bi 'yεmbi tengu rá thuhu yú o jā zehē ra Júpiter, ximangutho a ra Pablo bi 'yεmbi tengu rá thuhu yú o jā zehē ra Mercurio. Nguetho man'da mi yā' a ra Pablo, ne i εmbi rá pōngahyā ra Júpiter a ra Mercurio.

13 Nu' a ra mbā jā buya, ngue mí pep'a yú o jā Júpiter, mí ja bu n'da ra ngu bu ndehnnini, guerū mí thānde ra Júpiter yu jā'i. Nu' a ra mbā jā ne' u 'da yu jā'i bá si yūn dāni guerū 'būh ra Pablo ne ra Bernabé, εmbi ra Mercurio ne ra Júpiter, gue da hyo yūn dāni da mbōspe. Ne bá cā yu dōni, gātho da mbōspe.

14 Pē nu'bu mí bāh ra Bernabé ne ra Pablo 'be'a i nde da 'yōt' u yu jā'i, bi yurpū 'būh yu jā'i, bi dūn yú pahni, ndepe da bāh yu jā'i hingui numanho 'be'a nde da 'yōt' u, ne bi 'yεmbi:

15 —N'yōhū ahū hanja ngubū gní 'yōthū. Nguetho dyān 'yōhū thofo'be, pe bá ε'be ua gue dín nde ga xi a'be gui 'yεs'hū 'be'a guí ōthū, nguetho sāti thofo 'be'a guim bęmhbū. Nde'bu gui 'yεs'hū gní thāndehū guí εmfū yu o jā ua ja ra hāi, ne gui thāndehū majuāni Ojā. Nguetho gue'a bi 'yōt' mahęts'i necua ja ra hāi ne ra de j ne gātho i ja ua.

16 Nu' u yu pa bi thoqui, Ojā bi hyētho yu jā'i da 'yōzehe yú pāhā zehē.

17 Pɛ nu Ojå bɥaya zai i urcahå rá hogan 'yomfɛni i ɔrcahå, gue bi pɛnh ra 'ye nɛ di japi dín ja ma huqhihå, nɛ di 'dajå 'be'a dí sihå nɛ di 'dajå ran johya ma mbåihå, bi 'yɛn'a ra Pablo.

18 Madague'bu ngubå mí man ra Pablo, pɛ xån hɛi bu i hɛcpa yå jå'i gue hin da mbɔspe.

19 Pɛ bi zøm bu 'da yå judío bá nɛxpå ra hnini Antioquia bu ja ra häi Pisidia, nɛpå Iconio, nɛ nu'å bi parba yå jå'i da zåh ra Pablo nɛ ra Bernabé. Nu yå jå'i bɥaya bi bat'ado ra Pablo nɛ bi gærpå häi, bi hyøn'a thi bu ja ra hnini, nɛ ɛmbi gue ya bi du.

20 Pɛ nu'bu mí zøm yå 'yɛc'yɛi bu 'ben'a ra Pablo, bi ndants' pɥaya, nɛ bi mba mahøn'a bu ja ra hnini. Nu'bu mí hyax bɥaya bi mbe ra Bernabé bu ja ra hnini Derbe.

21 Nubå ja ra hnini Derbe bi mamp'a rán ho ma'da'yo ra Cristo, nɛ xån ngu bi 'yɛc'yɛi. Nɛ nubaya, nu ra Pablo nɛ ra Bernabé bá nɛxpå, bi thoh mahøn'a bu ja yå hnini Lистра nɛ Iconio nɛpå Antioquia bu ra häi Pisidia.

22 Guepå bi thoqui bi hæt ra ts'edi yå mbåi yå 'yɛc'yɛi, nɛ bi xifi di thocta a dí 'yɛc'yɛi, nguetho gåtho to'o da yærpå di manda rá ts'edi Ojå, jatho da nu xån ngu yån ånbi.

23 Nɛ nubaya nu ra Pablo nɛ ra Bernabé bi 'ye't' yån ts'ihmɛ 'bu mí huan'då din ngærpi n'da ngu n'da bu ja yåm peti. Nɛ bi 'yåp Ojå ngue da mbåx'å yå ngærpi. Nɛ bi dår'a Ojå å gåtho na ngu å yå 'yɛc'yɛi gue di jamansu, nguetho bi 'yɛc'yɛi Ojå å.

Bå peng bu ra Pablo nɛ ra Bernabé bu Antioquia ra häi Siria

24 Nɛ nubaya ra Pablo nɛ ra Bernabé bi thopå ra häi Pisidia nɛ bi zøm bu ra hnini Perge nubå ra häi Panfilia.

25 Nɛ guepå bi mamp'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. M'bejua bɥaya bi mba bu ra hnini Atalia.

26 Guepå bi hyu ra barco bi mba bu Antioquia bu ra häi Siria, guepå ra mbådi xí un Ojå yå 'befi å, nɛ xí t'åp rån fåts'i Ojå å. Nɛ nuya bi juah ya.

27 Nu'bu mí zøm bu, bi ma dim peti yå 'yɛc'yɛi, nɛ bi xifi gåtho bi 'yøt'e ngue bi zɛ'a Ojå, nɛ bi xifi nɛ'å hing yå judío bi jap Ojå bi 'yɛc'yɛi.

28 Nɛ nu ra Pablo nɛ ra Bernabé, nya'a bim 'båhmbå yå 'yɛc'yɛi bu bɥaya.

15

Bim peti yå ngærpi bu Jerusalén

1 Nu'å yå pa å bi zøm bu Antioquia 'da yån 'yohå bi nɛxpå ra häi Judea. Nɛ så bi xi'å yå 'yɛc'yɛi hing yå judío ngue hingui så dim pø'a n'da 'bu hinga nthɛqui yå xifani, tengu bi xånba ra Moisés å yå judío.

2 Nu ra Pablo nɛ ra Bernabé nts'edi bin junthå å, janangue'a bi t'ɛmbi da mba bu Jerusalén, nɛ'å mí'da yå 'yɛc'yɛi, din yåhå bu

yå 'båihå ra Cristo nɛ'å mí'da yå ngærpi bu, nangue 'be'a bi man'å yån 'yohå.

3 Janangue'a nu'å yå 'yɛc'yɛi bu Antioquia bin 'yɛhmbå bɥaya, bi mbenpå ja ra 'yu å. Nɛ nu'bu mí hyax ra 'yu ní mba Jerusalén, bi thopå ja ra häi Fenicia nɛpå ra häi Samaria. Nɛ nubå bi thoqui, bi xih yå 'yɛc'yɛi ngue bi hye'å yå t'ɛc'yɛi zɛhɛ å hing yå judío, nɛ bi dɛn ra Cristo. Nɛ nu'bu mí 'yø'å yå cu nangue ra Cristo 'be'a bi man ra Pablo, bin johya bɥaya.

4 Nu ra Pablo nɛ ra Bernabé nɛ'å mín 'yohå bɥaya, bi zøm bu Jerusalén. Nɛ nu yå 'båihå ra Cristo nɛ'å mí'da yå ngærpi mí 'bærpå, nɛ gåtho mí'da yå 'yɛc'yɛi, bin johya 'bu mín nu'å, nɛ bim petihå. Nɛ nu ra Pablo nɛ ra Bernabé bi ma gåtho 'be'a bi 'yøt'e, ngue bi zɛ'a Ojå 'bu mí xi'å hing yå judío.

5 Pɛ 'da'å yå judío, yå fariseo å ngue mí ɛc'yɛi, bim 'båi nɛ bi 'yɛna:

—Jatho da mba nthɛqui yå xifani yå 'yɛc'yɛi gue hing yå judío, nɛ da sifi da 'yøt' yån t'ɛdi ra Moisés, bi 'yɛn'å.

6 Nu'å yå 'båihå ra Cristo bɥaya, nɛ'å mí'da yå ngærpi, bim peti ngue bin 'yån'då 'be'a man'da xån ho da 'yøt'e.

7 Nɛ nu'bu nya'a thoho madín 'yomfɛni å, bim 'bå'a ra Pedro, nɛ bi 'yɛna:

—N'yohå åhå, guí pårhmbå gue maya'bu ts'å bi xicå Ojå n'dandå gue ga xi'å 'da yå jå'i hing yå judío ran ho ma'da'yo. Nɛ nangue dá mangå, bi zå bi 'yøde nɛ bi 'yɛc'yɛi.

8 Nu Ojå gue i pårpa yå mbåi yå jå'i, bi jajå ga pårhmbå i sin'å hing yå judío, nguetho bi un rá Hogandåhi Ojå å, tengu bi 'dajå dym judíoåhå.

9 Nu Ojå him bi 'yøt'a n'da ran heque nanguejå dym judíoåhå nɛ'å hing yå judío, pɛ nɛ'å bi japi bi bo yå mbåi ngue bi 'yɛc'yɛi.

10 Nuya hanja guí ɛmhbu hin da zin Ojå å gue him bi 'yøt' yån t'ɛdi ra Moisés, pɛ ya bi zin Ojå å. Nguetho guí ɛmhbu i jatho da 'yøt'å yån t'ɛdi, tengu'bu guí hyøspahå n'da ra 'beni, gue hin dá häthå, xinga gue'å mam bombøtåhå xtå hyåt'i, bi 'yɛn'a ra Pedro.

11 Nɛ xø bi 'yɛna:

—Pɛ nujå dí ɛc'yɛihå ngue da mba ma pøhøgåhå nangue rá mate ra Hmu Jesús, nguetho'å hing yå judío, bi 'yɛn'a ra Pedro.

12 Nɛ nubaya bi yå ra Bernabé nɛ ra Pablo, nɛ bi xi'å 'be'a gåtho bi 'yøt'e nangue rá ts'edi Ojå, yå hmɛpaya nɛ yån t'øt'e nuixte ngue bi 'yørpå 'buh yå jå'i hing yå judío. Nɛ gåtho ná yå'å njom bin yå.

13 Nu'bu mí gua'a bi ma ra Pablo nɛ ra Bernabé, nu ra Jacobo Santiago bi 'yɛmp'å madim peti bu:

—N'yohå åhå guí 'yøhmbå ya 'be'a dí mangå.

14 Nu ra Simón Pedro ya bi xijå hå ín ja Ojå ra mbådi bi huahn'ni 'da yå jå'i hing yå judío ngue da 'yɛc'yɛi.

15 Ne ngutho bi man yu pøngahya 'bu maya'bu, 'bu mi 'yo't'i 'be'a bi man Oja.

16 Bi 'yena:

M'bejua gua pengä mahøn'a, ne ga japi din thandegui mahøn'a tengu mi thandegui nu'bu mi 'bu ra David.

Tengutho 'bu di hoc mahøn'a n'da ra niya gue xun yøt'e.

17 Ne gätho mi'da yu ja'i da hyongui, guecä dra Hmu mahets'i.

Gätho to'o yu ja'i hing yu judio ngue ma mbeti u, da hyongui.

18 Njabu bi man Oja maya'bu ne bi japi bi fähya gue'bu go maya'bu.

19 Janangue'a di xi ahu ya, en'a ra Jacobo, nde'bu hin te ga xihmbu da 'yøt'a xun he'i u hing yu judio, gue nu'u xi hyese yu t'ec'yei ne i ten'na Oja.

20 Pe ga othu n'da ra søcuä, ne ga xihmbu u da hycgui gätho yun t'øt'e yu hmite, ne hin da 'yøt' yun 'yomt'eni, ne hin da za ra ngø gue him bi bøn rá ji 'bu mi tho, ne hin da zi ra ji.

21 Janangue'a hin di unba yu mbai to i ten yun t'edi ra Moisés, nguetho xun ngu yu jeya xi thogui i hman bu ja yu niya yu judio yun t'edi ra Moisés, gätho yu hnini i hma 'bu ra pa ran ts'äya, bi 'yena ra Jacobo.

22 Gätho yu 'yec'yei ne yu 'bäihu ra Cristo ne mi'da yu ngurpi bi numanho 'be'a bi man'a ra Jacobo. Ne mi en'u gue da thanh'ni 'da da 'bèhni da mbähä ra Pablo ne ra Bernabé bu Antioquia. Ne bi thanh'na ra Judas t'emi Barsabás ne ra Silas, ne gue'u 'da yu ngurpi yu 'yec'yei u.

23 Ne nu ra søcuä ngue bi gats'i bi ma: "Nugähe, ma 'bäigähe a ra Jesucristo, ne mi'da gähe gue dyu ngurpigähe, ne gätho ni cuje nangué ra Cristo, di pen'nahu ra søcuä, ma cu ahu, ne dadí zengua ahe. Dadín cuhu nangué ra Cristo gyu ja'ihu ngue hin gyu judiohu guí 'buhmbu bu Antioquia, nepu gätho ra häi Siria nepu ra häi Cilicia.

24 Nugähe dá øhmbe ngue 'da yun 'yohu bi nexua bi mba bu, ne bi pat'ahu ne bi xi ahu ngue jatho da mba nthequi ni xifanihu ne gui 'yøthu rán t'edi ra Moisés. Pe nu'u hin dá penhdähe u.

25 Nugähe dám petihe ne dá sänhde 'da yun 'yohu da mbähä ra Pablo ne ra Bernabé.

26 Nu ra Pablo ne ra Bernabé emme di numanhohe, nguetho hingui su din 'yo bu haru ena da tho, ngue da ma nangué ma Hmuhu ra Jesucristo.

27 Ne dá penhde ra Judas ne ra Silas da xi'asehu 'be'a dá othe.

28 Nguetho rá Hogandähi Oja bi xije, ne dá numanhohe, ngue hin ga 'da ahu mi'da yun t'edi xun he'i gui 'yøthu nangué yun t'edi ra Moisés. Hønt' ya zu ts'u yun t'edi dá ot'ahe.

29 Nuya di xi ahe ya, ngue hin gui sihu 'be'a bi 'bøspa yu hmite, xinga gue ra ji gui sihu, xinga gue gui sahu ra ngø gue him bi bøn ra

ji 'bu mi tho. Ne hin gui 'yøthu yun 'yomt'eni. Nu'bu gui hycmbu gätho 'be'a di xi ahe, xun ho 'bu. Oja da mbäx ahu. Ne hønt'a di xi ahe ya," bi 'yena ra søcuä bi 'yo't'a ra Jacobo Santiago 'bu mi ja ram peti bu Jerusalén, bi gax ra Pablo.

30 Ne nubäya, bi mbähä ra Pablo, ra Bernabé, ne ra Judas, ne ra Silas bu ja ra hnini Antioquia. Nu'bu mi zøm bu, bi ma di peti yu 'yec'yei ne bi dá ra søcuä büya.

31 Ne nu'bu mi nu'u 'be'a mi mam bu ja ra søcuä, bin johya yu mbai nangué ran zofo bi sifi, ngue bi hyurpa yu mbai.

32 Nu ra Judas ne ra Silas, ne'u, yu pøngahya u. Ne nangué rán zofo u bi hyurpa yu mbai yu 'yec'yei. Ne bi mbäts'i da 'yec'yei xun ho.

33 Nu ra Judas ne ra Silas bim 'bupu Antioquia 'da yu pa. M'bejua bin 'yete yu 'yec'yei, bi mbèhni da mbeng bu 'be'a ngue bá penh'da.

34 Ne m'bejua him bi nde bi mbeng bu ra Silas, ne bá copu Antioquia.

35 Ne ra Pablo ne ra Bernabé bi gopu Antioquia. Nu'u ne'u gätho mi'da yu xänbate bin xänbate bu, ne bi mamp'a rám Hman ra Cristo.

Ná yondi bi mba n'danni ra Pablo, bi man rám Hman Oja

36 Nu'bu mi tho'i 'da yu pa, ra Pablo bi 'yemp'a ra Bernabé:

—Ga mbe bu ja n'da ngu n'da yu hnini xtán 'youi xtám mammi rám Hman Oja. Ga nuui ma cuhu nangué ra Cristo 'be'a di ja'u.

37 Nu ra Bernabé bi nde da zix'a ra Xuua Marcos.

38 Pe nu ra Pablo him mi nde da zix'a, nguetho nu'a bi 'dapu Panfilia, ne him bi thoc rá 'befi bu.

39 Ne hinga 'da'angu bi bæmmi ne bin heque. Nu ra Bernabé bi zix'a ra Marcos bi hyu ra barco í mba bu ra t'uhäi Chipre.

40 Nu ra Pablo bi huanh'na ra Silas ngue da mbe. Ne nu yu 'yec'yei bu Antioquia bin yähu Oja, bi 'yap rá mate Oja nangué'u. Bi mba büya.

41 Ne nu'u bi thopu ra häi Siria nepu Cilicia, ne nya'a ts'u bim 'bupu haru bi thogui, gue bi hat ra ts'edi xun ho yu 'yec'yei bu.

16

Nu ra Timoteo bin 'yohu ra Pablo ne ra Silas

1 Nu ra Pablo ne ra Silas bi mba bu ra hnini Derbe nepu Lистра. Ne bin tømhbü bu n'da ra 'yec'yei, ra Timoteo na. Nu rá mbe ra judio, ne ra 'yec'yei a, pe nu rá ta, ra mengu bu Grecia a.

2 Nu yu 'yec'yei bu Lистра nepu Iconio bi mamanho nangué ra Timoteo.

3 Ne nu ra Pablo bi nde din 'youi a, janangue'a bi hycpa ra xifani, gue hin di

u't' yá mbúi yu judío. Nguetho gátho yu judío 'búrú i paði ngue rá ta ra mēngu bu Grecia a.

4 Ne gátho yu hnini bu bi thogui bi xih yu 'yεc'yεi da 'yot'e 'be'a bi man ra Jacobo ne yú 'báihú ra Cristo ne yú ngurpi yu 'yεc'yεi bu Jerusalén, ngue 'be'a xan ho da 'yot'u hing yu judío.

5 Ne gátho yu 'yεc'yεi bi thochtatho bin te yú mbúi nangue 'be'a bi 'yεc'yεi. Ne mpa 'bu mpa 'bu man'da i hux'a ná ngu yu 'yεc'yεi.

Nu ra Pablo bi 'u'i tengu'bu n'da ra mēngu Macedonia

6 Nu'u bi thocpu ra hái Frigia nepu ra hái Galacia buya, nguetho him bi jap'a rá Hogandáhi Ojá xtá man ram hma bu ra hái Asia.

7 Nu'bu mi zom bu ra hái Misia éna xtá mba bu ra hái Bitúnia, pe nu rá Hogandáhi Ojá xinga gueru bi japi da mba bu.

8 Bi thorpú ja ra hái Misia buya, bi mba bu ra hnini Troas bu ndendeja.

9 Ne nubuya nu ra Pablo bi nu n'da ran t'uti 'bu mín xui, tengu'bu ra t'i, éna gue'bu n'da ran 'yohú ra mēngu Macedonia mí 'bápu ja rá hmi, ne bi 'yεmbi: “Ba écua ja ra hái Macedonia ne gui zeje ts'ú,” bi 'yεna.

10 Ne nugá dra Lucas, dí o't'á ra sócuá i ja ua, din nde ga mbáhmbé bu ra Pablo. Ne nangue'a bi t'ut'a ra Pablo, janangue'a 'bex dán sáhe ga mbáhmbé bu ja ra hái Macedonia, nguetho dá haxhe njuani ngue'a Ojá bi zoncáhe bu, in ndeje ga mamhbe bu ran ho ma'da'yo dí yanju a.

Bi zom bu Filipos ra Pablo ne ra Silas

11 Nu'bu má pómhbe bu Troas dá huhe n'da ra barco ne njuantho dá uenthe bu ja ra t'uhái Samotracia gue i jabú made ra deja. Nu'bu mi hyats'i dá thohmbe bu Neápolis.

12 Dá naxhe bu Neápolis buya ne dá sómhbe bu ra dahhini Filipos, rán guat'i ra hái Roma. Nu ra hnini Filipos man'da ja rá ts'edi xinda gue mi'da yu hnini bu ra hái Macedonia. Ne dám 'búhmbé bu 'da yu pa.

13 Ne nu'bu ra pa ran sáya dá pómhbe bu ja ra hnini, dá mbáhmbé bu ja ra ndendáthe gueru zant'a min yáhu Ojá yu já'i. Ne dá huhmbe bu, dá xihmbe rá m Hman Ojá u yu xisu ngue madím peti bu.

14 Ne nu n'da ra xisu i Lidia ra mēngu bu Tiatira, bi 'yode 'be'a dá mamhbe. Nu'a ra Lidia ra mbá'bót'e na, i pá ra 'bót'e xan jupoi ngue xan ho. Nu'a i éc'yεi ne mi n-umansu Ojá, janangue'a bi xocua rá mbúi da 'yode xan ho 'be'a bi man'a ra Pablo.

15 Nu ra Lidia bin xixyá buya ne gátho 'búrú rá ngu. M'bejua bi xicáhe:

—Nu'bu guí éna majuaní dí éc'yεi ra Hmu mahéts'i, ba éhmbú ua ja ma ngu gam 'búhmbú ua 'da yu pa, bi 'yεnje.

Ne bi 'yorcahe ts'edi janangue'a dá mbáhmbé.

16 N'da ra pa nu'bu má mbáhmbé bu zai bi yáhu Ojá yu já'i, dán c'athe n'da ra hmute ra 'yεhe. Nu'a man ra 'yode nangue ra zithu min 'youi, ne mí taha xan ngu ra mbeti di un'du yú hmu.

17 Nu'a ra hmute mi ten'na ra Pablo necáhe. Bi mbafi bi 'yεna:

—Nuya yan 'yohú, yú mbefi Ojá nuixte thoho, i xāngahú hague dán zā dam pómhbu, bi 'yεna.

18 Ne xan ngu yu pa ngubu mi ot' ra hmute. Madí xómbei ra Pablo ne bi xi'a ra zithu min 'youi ra hmute:

—Nangue rá thuhu ra Jesucristo dami póm bu rá mbúi na ra hmute, bi 'yεmbi.

'Bexque bi bøn ra zithu buya.

19 Nu'bu mí pah yú hmu ra hmute gue him man zā da dap rán zābi, bi bent'a ra Pablo ne ra Silas, ne bi zixpu ja ra t'ai gueru 'búh yu zε'mi.

20 Ne nu'bu mí da bu 'búh yu zε'mi, bi 'yεn'u: —Nuya yan 'yohú 'bucua, yu judío ya. Ne in nde di ts'on yu já'i 'bucua ja ma hninihu.

21 Ne i man yan t'ot'e gue hingui sá ga othu, nguetho nuju dyu romanohu. Ne hin'yu man t'edi ga othu a i xijú, sá bi 'yεn'u yu yárate.

22 Ne bi munts' yu já'i ngue nde da za'u. Nu yu zε'mi buya, bi manda da 'bocua yú pahni, da mba m'bei ra Pablo ne ra Silas.

23 Ne nu'bu mi juadi ngue émmé xí 'bei, bi mba njot'i bu ja ra fádi. Ne bi sih ra mbāngoxthi da mbādi xan ho.

24 Nu'bu min t'un ran t'edi ra mbādi bi zixpu man'da mbo. Ne bi zεmba yú gua bu ja ra fādiza.

25 Nu'bu mi zom made ra xui buya, nu ra Pablo ne ra Silas min yáhu Ojá ne bin tuh yú thuhu Ojá. Ne gátho mi'da yu ofádi mi óde.

26 Ne 'dahmantho 'bu mi mbādi bin ja n'da ra 'yanhái, gue'bu go mi guhni yú guangu ra fádi. Gátho yu jut'i bin xozehe ne gátho yu t'εgui man thaj'i yu ofádi bin xozehe.

27 Ne nu'bu mi nuh rá mbāngoxthi ra fádi, bi nu gátho nsoqui yu goxthi, bi gux rá juai buya gue nde xtín hyose, nguetho mim bēni ngue émbi gátho xí 'da'u yu ofádi.

28 Pe nu ra Pablo nts'edi bi mba't'i, bi 'yεmbi:

—O gadín unba zεhe nguetho gátho dí 'bucáhe ua.

29 Ne nu'a ra mbāngoxthi buya bi 'yá'a n'da ra sibi, bi yεrupú mbo, ne émmé di fet'i nguetho min su. Ne bi yεrupú ra rá gua ra Pablo ne ra Silas.

30 Ne bi gucpú thi u, ne bi 'yānni:

—N'yohú auí 'be'a sá ga ot'a ngueru da zā dam pōcá, bi 'yεna.

31 Nu ra Pablo ne ra Silas bi 'yεmbi:

—Dami dap ni mbúi ra Hmu, ra Jesucristo, di pun'na ni ts'oqui, ne da zimanho i, ne'u gátho 'búrú ni ngu, 'bu di dap yú mbúi a, bi 'yεmbi.

³² Nubuya bi xih rán ho ma'da'yo ra Cristo ne gátho 'bɔpɔ rá ngu.

³³ Ne nu'a ra mbängoxthi ne gátho 'bɔpɔ ja rá ngu bin xixyá a ra xui a.

³⁴ Nu'a ra mbängoxthi buya bi zix'a ra Pablo ne ra Silas bu ja rá ngu, ne bi 'uini. Ne'a, ne gátho 'bɔpɔ ja rá ngu ɛmme bin johya nguetho bi 'yɛc'yɛi Ojá.

³⁵ Nu'bu mí hyats'i, nu'u yu ze'mi bi mbɛnh'du yu asmayo da xih ra mbängoxthi da bɔm bu ja ra fádi ra Pablo ne ra Silas.

³⁶ Ne nu'a ra mbängoxthi bi xi'a ra Pablo buya:

—Nu yu ze'mi bá penh ra nde ga xoc'auí. Nuya sá gui pɔmmi ne nte gui jauri, bi 'yɛmbi.

³⁷ Pɛ nu ra Pablo bi 'yɛmbi:
—Nugá'be dí çá'be ran t'ɛdi bi bɔm bu Roma, pɛ guehna bi 'benzagá'be bu 'buh yu ja'i, ne him 'be bi juangá'be pɛ bi goctá'be. Nuya ha ɛn'u gui jugá'be ngue njon da nu. Hin'na, hingui sá. Bá xifi ba ɛse da xogá'be, bi 'yɛna.

³⁸ Nu yu asmayo buya bi mba bi xih yu ze'mi 'be'a bi ma ra Pablo. Nu yu ze'mi nu'bu mí 'yode ngue i çá yu t'ɛdi bu Roma a ra Pablo ne ra Silas buya, ɛmme bin su.

³⁹ Ne nu'bu bá çh yu ze'mi buya, bi xocuabi ne bi 'yáp ra punbi, ne bi xi'u:

—Yɔrcahe ra mate gui pɔmmi ua ja ra hnini, bi 'yɛmbi.

⁴⁰ Pɛ nu ra Pablo ne ra Silas 'bu mí bɔm bu ja ra fádi, bi mba bu ja rá ngu ra Lidia. Ne nu'bu mí nu yu cu nangue ra Cristo, bi hat ra ts'edi yá mbui u, ne bi mba buya.

17

Ran 'yo'ts'i bu Tesalónica

¹ Nu'a ra Pablo ne ra Silas bi thopu ja ra hnini Anfipolis ne pu Apolonia ne bi zom bu ja ra hnini Tesalónica. Guepu Tesalónica bí ja bu n'da rá nijá yu judío.

² Ne nhyu semana bim 'bɔpɔ, ne nu'bu xun dat yu pa ran säya, bi mam bu rá m Hman Ojá a ra Pablo.

³ Ne jante thoho bi xifi xun ho nangue ram hma mán t'o't'i maya'bu, gue gue'a ra Cristo jatho da nu ran unbi ne da du, ne m'bejua da ndants' mahon'a bu 'bu'u xun du.

—Ne gue'a bi nu ra Jesús a mán t'o't'i tengui dí xi ahu, janangue'a ga pahmbu gue gue'a ra Cristo rá Thahni Ojá a, bi 'yem 'bu mí xanbi.

⁴ Ne nu'u 'da yu judío bi dáp yá mbui ra Cristo, ne bi den'na ra Pablo ne ra Silas. Ne ɛmme xun ngu yu mengu bu Grecia ngue mi numansu Ojá bi 'yɛc'yɛi. Ne xun ngu yu xisu yu mengu bu grecia gue mí hnumansu, bi 'yɛc'yɛi.

⁵ Pɛ 'da yu judío ngue him mí ɛc'yɛi bin seya, ne bi zonh'nu yu ts'om'bái bi xifi di parba yu ja'i, asta gue'bu gátho ra hnini bi parbi. Ne nu'u bi mba bu rá ngu ra Jasón, bi

'uɛxpɔ bu rá ngu, i hon'a ra Pablo ne ra Silas, ɛna da gɔqui gue di dá bu 'buh yu ja'i.

⁶ Ne nu'bu him mi dɔn ra Pablo ne ra Silas, bi zix'a ra Jasón, nts'edi bi gats'i, ne mi'da yu 'yɛc'yɛi, bi zixpu 'buh yu ze'mi bu ja ra hnini. Bi mbafi ne bi 'yɛna:

—Guehna n'dat'a mbɛmhbu u yu 'yohu gue ya bi ts'oni gátho ra ximhái, ne bi zocua ya.

⁷ Ne nuna ra Jasón bi säyaba bu rá ngu. Ne nu'u hingui numansu rán t'ɛdi ma ts'ut'abih bu Roma, nguetho ɛn'u i 'buh man'da ra ts'ut'abi guehna ra Jesús, bi 'yɛn'u yu ts'om'bái.

⁸ Nu yu ja'i ne yu ze'mi bin cue 'bu mí 'yode 'be'a bi man'u.

⁹ Ne nubuya nu ra Jasón ne'u mi'da bi thacua ra mbeti gue da bɔm bu ja ra hnini ra Pablo ne ra Silas, ne bi mba ma thogue buya.

Bi zom bu Berea ra Pablo ne ra Silas

¹⁰ Bexque guet'a ra xui a bin 'yɛhmbu yu 'yɛc'yɛi a ra Pablo ne ra Silas. Bi mba bu ja ra hnini Berea. Ne nu'bu mí zom bu, bi mba bu ja rá nijá yu judío.

¹¹ Nu yu judío gue 'bɔpɔ, man'da xun ho yá mbui xinda gue'u 'bɔpɔ Tesalónica. Nguetho 'bexque bi xoc yá mbui, mí ja ra páhá ngue da hyan a bi man ra Pablo. Ne gátho yu pa bi neh yá sɔcuá Ojá maya'bu, ngue nde bu da bádi 'bu din theui u i man'a ra Pablo.

¹² Ne xun ngu u bi 'yɛc'yɛi. Ne yu xisu, yu mengu bu grecia, ngue mi hnumansu, xun ngu bi 'yɛc'yɛi, ximangut yu 'yohu bi 'yɛc'yɛi.

¹³ Ne nu yu judío bu Tesalónica nu'bu mí bádi gue i man ran ho ma'da'yo bu Berea a ra Pablo, bi mba bu buya ngue di parba yu ja'i.

¹⁴ Pɛ nu yu 'yɛc'yɛi 'bex bi zix'a ra Pablo bu ndedeja. Pɛ nu ra Silas ne ra Timoteo bi gopu Berea.

¹⁵ Nu'u min 'yohu ra Pablo bi zixpu ja ra hnini Atenas buya. Ne bi mbeng bu, ne bi xi'a ra Silas ne ra Timoteo gue ra Pablo ndepe da mba bu n'dihi bu 'bui.

Bi zoh yu mengu Atenas a ra Pablo

¹⁶ Ne nu'bu min dɔ'mate ra Pablo bu Atenas, ɛmme bi du rá mbui 'bu min nu gátho ra hnini xí muns' yu nyogui.

¹⁷ Janangue'a nu ra Pablo bin yahu yu judío bu ja ra nijá, ne'u mi'da ngue mi thande Ojá. Ne gátho yu pa mi yahu yu ja'i ngue gátho mi tim bu ja ra tái.

¹⁸ Ne'u 'da yu 'yohu gue i tenba yá t'ɛc'yɛi zɛhe yu Epicúreos, ne mi'da i tenba yá t'ɛc'yɛi zɛhe yu Estoicos, bin yahu ra Pablo. Nu'u 'da bi ma:

—'Be'a ní mba i man na ra ndemhyá n'yohu.

Ne'u mi'da bi ma, bi 'yɛna:

—Masque im ma ngue 'buh mi'da yu oja, bi 'yɛn'u.

Ngubu bi ma nguetho bi man ra Pablo nanguie ra Jesús, ne bi ma ngue bi ndants' bu mi du.

¹⁹ Nu'u bi zix'a ra Pablo bu ja ra nyuni t'ɛmbi Areópago bu ja ra hnini gueru zai i hman yan zofo. Ne bi xi'a ra Pablo:

—'Be'a nim hma guin nde gui xije, din nde ga pãhmbe.

²⁰ Nguetho gui xije 'dan'yo yum hma ngue hin di pãhmbe, ne din nde ga pãhmbe 'be'a nam bon'a, bi 'yɛn'u.

²¹ Nguetho yu mangu bu Atenas ne'u mi'da yu 'damhnini mi' bupru, hont'a numanho da 'yot'a, gue da 'yode 'be'a gue ma' da'yo, ne da ma.

²² Ne nu ra Pablo bi 'ba'inde bu ja ra junta gueru Areópago. Ne bi xi'u:

—N'yohu ahɛ yu manguhu ua Atenas, dá nugã ɛmme gui thãndehɛ yu oja.

²³ Nu'bu man 'yogã bu ja ni hninihɛ dá nugã 'be'a gui thãndehɛ. Ne dá nugã n'da ra mexado gueru gui thãndehɛ man'da ra Oja, ne man t'o't'i bu: "Ra Oja ngue njongui pãdi to'o a." Nuya ga xi ahɛ ya nanguie ra Oja gui thãndehɛ pe hin gui pãhmbe to'o.

²⁴ Nu'a Oja ngue bi 'yot' ra ximhãi ne gãtho 'be'a i ja ua, nu'a gue'a ra Hmu mahɛts'i necua ja ra hãi. Nu'a hingui 'bupru ja yu ngu i hoh yu ja'i.

²⁵ Ne nte di 'bedi, hingui jatho da hyani 'be'a di 'yɛrpa yu ja'i nguetho gue'a di un ra te ne di un ran zaqui gãtho to'o i 'bui. Ne gãtho mi'da mahyoni di uni.

²⁶ Ne 'dat'a ra ji bi 'yot' Oja gãtho yu ja'i ngue gãtho yu nde, ndepe dim 'bui gãtho na nguni ra ximhãi, ne bi zãnba yu pa dim 'bucua ja ra hãi, ne bi zãnbi hapu dim 'bui.

²⁷ Njabu bi 'yot' Oja, ndepe gãtho yu ja'i da hyon'a Oja gueru da dɛni. Pe majuani hinga yatho i 'bu Oja 'bu ga homhbu ga pãhmbe a.

²⁸ Nguetho nu Oja bi jaju dãm 'buhmbu, ne bi jaju di 'yohu, ne dadí 'yãmhbɛ. Tengu bi man'i da ni 'yosɔcuahɛ nu'bu i ɛna: "Nuju yá ja'igãhu Oja nguetho bi zãnni dãm 'buhmbu ua," bi 'yɛn'u.

²⁹ Nu'bu gue'a Oja di 'daju ma tehu, hanja gni 'yɛmfu Oja a ra hmite ra c'axt'i o gue ra t'axi o gue ra do nt'ot'e ngue yá 'ye yun 'yohu, nanguie yan 'yomɛnise.

³⁰ Pe nu Oja him bi 'yarpa ra güenda 'be'a mim bɛnɛ u yu ja'i 'bu him mi ba Oja mam'bet'o. Pe nuya Oja bi ma ngue gãtho yu ja'i di pãh yan 'yomɛni.

³¹ Nguetho xun zãn Oja n'da ra pa din ja ran t'ãnni nanguie ra ximhãi. Da 'yot'ran t'ãnni xun ho n'da ran 'yohu ngue bi huanh Oja. Nuna ran 'yohu, Oja bi xox 'bu mi du, jananguie'a da bah yu ja'i hingui he'i da 'yot' ran juanbi, bi 'yɛn'a ra Pablo.

³² Ne nu'bu mi 'yot'u yu ja'i 'be'a mi man'a ra Pablo, gue bi ndans' 'bu mi du, 'da'u bin thennate ne 'da'u mi ɛna:

—Ga øhmbu mahøn'a nanguiehna bi ndants'i.

³³ Nu ra Pablo bi 'ueru buya.

³⁴ Pe nu'u 'da bi den'na ra Pablo ne bi 'yɛc'yei. Nuna n'da, ra Dionisio na, gue n'da ra ze'mi bu gueru madim peti yu ja'i bu Areópago. Ne n'da ra xisu, ra Dámaris, ne'u mi'da bi den'na ra Pablo.

18

Bi zom bu Corinto ra Pablo

¹ M'bejua buya nu ra Pablo bi bøm bu Atenas, bi mba bu ra hnini Corinto.

² Ne bin tɛmmi bu n'da ra judío í Aquila, ra mangu ponto. Ja ni søhø bi 'yɛru Roma bu ra hãi Italia ra Aquila ne ra xisu Priscila, nguetho nu ra hmuts'ut'abi Claudio bá høn'a thi gãtho yu judío bu ra dãhnini Roma. Nu ra Pablo bi mba bá nu'a ra Aquila ne ra Priscila buya.

³ Ne bin zam bu yá ngu, nguetho 'dat'a ra 'befi i øt'e, i øt' yu ngu'bo't'e.

⁴ Ne gãtho yá pa yan säya mi pa bu rá ni ja yu judío a ra Pablo, ne bi mam bu rá m Hman Oja ne bi hyoni 'beru di 'yɛc'yei yu judío ne'u hing yu judío.

⁵ Nu'bu bá eru ra hãi Macedonia ra Silas ne ra Timoteo, bi nu ra Pablo gue gãtho yu pa ɛmme mi mam rá m Hman Oja. Mi xãnba yu judío ngue gue'a ra Jesús majuani ra Cristo mi t'bu yu judío ngue din yante a.

⁶ Pe nu yu judío bi dũ'mi bi ucpa a, ne bi man yu t'sore nanguie ra Pablo. Ne nu ra Pablo buya bi huac rá pahni, n'da ra hmɛpya gue hingui numanho 'be'a i øt'u. Bi 'yɛmbi:

—Ya ni ts'oqui zehɛhu ngue hin gã hyan ra te mazai, tengu'bu gán hyosɛhu. Nuya hingui pa ma güendagã, nguetho ya dá xi ahɛ. Pe nuya ga mbagã ga xih yu ja'i hing yu judío, bi 'yɛn'a ra Pablo.

⁷ Ne má zã bi bøm bu ja rá ni ja yu judío a ra Pablo, bi mba bu ja rá ngu ra Justo. Nu'a, n'da ran 'yohu ngue i thãnde Oja, ne nu rá ngu, 'darpũ jauri rá ni ja yu judío, ne gueru din xãnbate bu mahøn'a.

⁸ Nu ra Crispo, n'da ra ngurpi bu ja rá ni ja yu judío, bi 'yɛc'yei ne gãtho 'bupru rá ngu. Ne xun ngu yu mangu corinto mi øh ran ho ma'da'yo, ne bi 'yɛc'yei, ne bi mba ma xixyãbi.

⁹ Nu ra Hmu mahɛts'i bi zo'a ra Pablo buya, nu'bu min xui, tengu'bu bi 'u'i n'da ra t'i. Ne bi xifi:

—O guin su, pe dami thoqui gan ya, hin gan hɛtho,

¹⁰ nguetho dadí hyun'a'i, ne njon da zã di un'na'i, ne xun ngu i 'bucua ja ra hnini da 'yɛc'yeigui, bi 'yɛn Oja.

11 Nubuya nu ra Pablo bi gopu ja ra hnini Corinto n'da jeya made, ne bi xanba ram Hman Oja u yu ja'i.

12 Pe nu bu min ts'ut'abi ra Galiön nubu ra hai Acaya, nu 'da'u yu judio bim peti ngue nde da zu'a ra Pablo. Ne bi zix'a ra Pablo bu buh ra ts'ut'abi.

13 Bi 'yembi:

—Nuna ran 'yohu na bi xanba yu ja'i ngue da dande Oja, pe n'dan'yo im ma, hinga gue'a tengu man t'edih, en'u.

14 Ne nu ra Pablo in nde din ya, pe nu ra ts'ut'abi ra Galiön 'bex bi 'yemp'u yu judio:

—Nu bu xcuá sihu na ran 'yohu nangue n'da ran ts'o xta 'yot na, xcá ocá a guim mamhbu.

15 Pe guín cuezhu nangue rá t'ec'yei na, ngue nde da xi ahú to'o gui thandehu, ne nangue nin t'edi zehehu. Hin dí nde dan juanbate nangue nin t'edi zehehu, janangue'a dami hocpa zehehu, bi 'yén'a ra Galiön.

16 Bi 'yet'i, bi hyon'a thi buya.

17 Nubuya gátho yu mengu bu ja ra hnini gue hing yu judio bi bent'a ra Sóstenes, ra ngurpi bu ja rá nijá yu judio, ne bi 'benza bu ja rá hmi ra ts'ut'abi. Pe nu ra ts'ut'abi ra Galiön him bi 'yörpamasu.

Bi mbeng bu ra hai Siria a ra Pablo

18 Nu ra Pablo buya bi thoqui bim buyu nya'a ts'u yu pa mahon'a bu Corinto. M'bejua bi 'ye'u yu 'yec'yei, bin 'yohu ra Aquila ne ra Priscila, ne bi hyu ra barco bi mba ra hai Siria. Ne nu bu mi jua'a ra hmerpya gue bi te rá xta, bi 'yax rá ya buya, gue'a bi 'yörpu Cencrea. N'da ra hmerpya nangue ram hma xi man ra Pablo gue bi xi Oja di ja'ts'i.

19 Nu bu mi zom bu ra hnini Éfeso ra Pablo, bi zopu ra Priscila ne ra Aquila ne bi mba bu rá nijá yu judio. Ne bi xih yu judio bu rán ho ma'da'yo ra Cristo.

20 Nu yu judio mi ndepe xtán gopu 'da yu pa, pe nu ra Pablo him bi nde.

21 Bin 'yete ne bi 'yembi:

—Jatho ga mba bu Jerusalén ga nu bu ra dampeti da 'yot' ma mijudionu. Pe nu bu rá páhā Oja gua pengā mahon'a, bi 'yena.

Bi nexpu, bi hyu n'da ra barco buya.

Ná hyundi bi mba n'danni ra Pablo

22 Nubü Cesarea bi garu ra Pablo bu ja ra barco, ne bi mba bu Jerusalén, bi zengua yu 'yec'yei bu ja ra nijá, ne 'bex bi mba bu Antioquia.

23 Nu bu mim buyu 'da yu pa, bi mba bu ja n'da ngu n'da yu hnini bu ja ra hai Galacia ne ru Frigia, bi hat ra ts'edi yu mbui yu 'yec'yei buyu.

Ra Apolos bi mamp ram Hman Oja bu Éfeso

24 Nu u yu pa u bi zom bu Éfeso n'da ra judio, rá thuhu Apolos, ra mengu bu ra hnini

Alejandría. Nu'a bi badi xan ho ram Hman Oja maya'bu.

25 Ne bi sanbi zu ts'u nangue ra Hmu, ra Jesucristo. Ne emme bin johya ne nts'edi bi ma xan ho 'bu min xanbate, bi ma majuani nangue ra Jesús. Pe hont'a ram hma ra Xuua Nxixya mi padi, ne ran xixya.

26 Ne nu ra Apolos bi hyut'an zambu him bi zu bi mam bu ja rá nijá yu judio. Pe nu bu mi 'yoh ra Priscila ne ra Aquila 'be'a man'a, n'danni bi zits'i ne bi xanbi man'da xan ho ngue rá 'yu Oja.

27 Ne nu bu mi nde da mba ra Apolos ra hai Acaya, gueru Corinto, nu yu cu nangue ra Cristo bi xifi ngue xan ho da mba. Bi 'yörpa n'da ra socua da gats'i, bi xih yu 'yec'yei bu ngue da zini. Ne nu bu mi zom bu, bi hat ra ts'edi yu mbui yu 'yec'yei bu, ne bi mbats'i gátho bi 'yec'yei rá mate ra Cristo.

28 Nguetho nu bu min yahu yu judio gue hing yu 'yec'yei, bi daha, ngue ya mi ya con rá ts'edi Oja. Bi 'yuti nangue ram Hman Oja maya'bu, gue gue'a ra Jesús ra Cristo mi hmam bu, gue mi t'bu.

19

Bi zom bu Éfeso ra Pablo

1 Nu bu mi buyu Corinto ra Apolos, ne nu ra Pablo buya i 'yo gátho yu hnini maxots'e, ne bi zom bu ra hnini Éfeso. Ne bin tumbu bu 'da yu 'yec'yei.

2 Nu ra Pablo bi 'yan buya:

—Ha bin 'da ahú rá Hogandahi Oja nu bu gmi 'yec'yeihu, bi 'yena.

Nu u bi dāti:

—Hin'na, njam'bu dá øhmbé gue i 'buh rá Hogandahi Oja, bi 'yén'u.

3 Nubuya bi 'yan'na ra Pablo:

—'Be'a ním hma gá hyamhbu 'bu gmin xixyahu, bi 'yemp'u.

Ne bi 'yén'u buya:

—Tengu thoho bi man ra Xuua Nxixya, bi yén'u.

4 Ne nu ra Pablo bi 'yembi:

—Guim bemhbu 'be'a bi man ra Xuua, nguetho nu'a ra Xuua bi xixya yu ja'i to'o bi pah yan 'yomfeni nangue yá ts'oqui, ne bi xih yu ja'i da 'yec'yei n'da ba che m'bejua, gue ra Jesús ra Cristo na, bi 'yena.

5 Ne nu bu mi 'yoh ram hman ra Pablo, nu u bi mba ma xixyabi nangue rá thuhu ra Hmu Jesús.

6 Ne nu bu mi dospa yu ya ja'i ra Pablo, bi hyan rá Hogandahi Oja u. Ne n'dan'yo yu nde bin ya' u buya, ne bim pongahya bi man ram Hman Oja.

7 Ne nu u yu ja'i gue bi 'yec'yei, i jua'i 'de'mayoho u.

8 Nu ra Pablo bim buyu nhyuzna bu Éfeso buya. Bi hyut'an zambu bin ya bu ja rá nijá yu judio, bi xih yu ja'i hague dán zá di manda

Ojå bñ ja yá mbái, ne bi hyoni 'berp dí 'yéc'yei yñ ja'í.

⁹ Pë nu'u 'da bi u't' yá mbái, hingui nde da 'yéc'yei, ne bi man ra ts'ore nangue rá 'yu Ojå, guerp madím peti yñ ja'í. Janangue'a bi 'ue'a ra Pablo bñya ne bi mbähä yñ 'yéc'yei bñ ja n'da ra nguxädi, nu'a ra Tiranno ra xänbate bñ. Nu'bñ xäm pøn yá xädi, i cat'a ra Pablo bñya ne gätho yñ pa mín xänbate bñ.

¹⁰ Nyo jeya njabñ bi 'yot'a ra Pablo. Ne gätho yñ ja'í 'bñpñ ja ra häi Asia, yñ judío ne'u hing yñ judío mí øh ran ho ma'da'yo nangue ra Hmu, ra Jesús.

¹¹ Ne xän ngu yän t'øt'e nuixte bi 'yot'a ra Pablo, ngue bi 'yot' Ojå.

¹² Nguetho bi dá'u yñ bayu o gue yñ 'bøt'e a ra Pablo, gue'u bi mbenpa u yän zäman'u bñya, ne gätho bi zä, ne bi bøn'u yñ zñthu min 'yohu.

¹³ Nubñya 'da yñ judío ngue zäi yñ mbonni, gña pädi da hyøn'a thi yñ zñthu, ne sä i ndørpa rá thuhu ra Jesús. Bi da'mi bi xih yñ zñthu:

—Dami pøni nangue rá thuhu ra Jesús, gue'a ra Jesús i man ra Pablo, sä gñ'u.

¹⁴ Ne nuya guehya yoto, yú ts'unt'u n'da ra judío, ra Esceva, ra hmumbäjä a. Ne nu'u yú ts'unt'u gña da hyøn'a thi n'da ra zñthu.

¹⁵ Pë nu ra zñthu bi dädi:
—Nu ra Jesús dí päcä ngue ja rá ts'edi, ne ra Pablo dí päcä ngue ja rá ts'edi, pë nu'ehñ, to'o ehñ, bi 'yën'a ra zñthu.

¹⁶ Ne nuna ran 'yohu min 'youi ra zñthu, bi zäspa maxøts'e guerp mi 'bä'u yoto má 'yohu, bi dñha bin tunhdñ ne bi anbi, gätho di danba yá pahni. Ne bi bøm bñ thi yän 'yohu, ya xí anbi gätho, nte he yá he.

¹⁷ Ne nu'a bin ja, gätho bi t'øpñ ja ra hnini Éfeso. Gätho yñ judío ne'u hing yñ judío bi 'yøde ne gätho mí ja ra mbidi. Ne gätho bi 'yèsra ra Jesús, ra Hmu bñya.

¹⁸ Ne xän ngu u gue mí 'yéc'yei, bi zøm bñ, bi nde da gomanho yá mbái, ne bi dä ra güenda a xí 'yøt'e.

¹⁹ Ne'u 'da mím bädi bá cä yá søcuä, ngue yñ libro yän xädi yñ bädi, ne bi hyøspñ ja ra sibi, gätho da nu'u mí 'bñpñ. Ne nu'bñ mí mbede hangu gätho di muui, mbe mí jua'a yote ma 'det'a mahuñhi yñ mbeti gue ra t'axi.

²⁰ Ne man'da xän ngu bi 'yéc'yei rá m hman Ojå yñ ja'í bñ Éfeso, man'da bi pädi ja rá ts'edi Ojå.

²¹ M'bejua bñya bi bñn'a ra Pablo da mba bñ Jerusalén, pë m'bet'o da zøm bñ ja häi Macedonia, ne pñ ra häi Acaya. Ne bi 'yëna:

—Dam 'bücä ts'u bñ Jerusalén, m'bejua ga mbagä bñ ja ra dñhnini Roma, bi 'yëna.

²² Ne bi mbenpñ Macedonia u yoho yám fäts'ihñ, ra Timoteo ne ra Erasto, pë gueñe ra Pablo bim 'bñpñ mí'da yñ pa bñ Éfeso gue ra häi Asia.

Ran 'yo'ts'mahyq bñ Éfeso

²³ Nu yñ pa u, xän ngu bi ndesñi nangue rá 'yu Ojå bñ Éfeso,

²⁴ Nguetho nu'a n'da ran 'yohu i Demetrio, rá 'befi da 'yot' yñ zñ t'angu ngue ra t'axi, ngue yú pøte ra dññijå guepñ i pa nthånde ra ojå Diana. Nu'a, ne'u madím pñhmbñ, xän ngu bi dñha nangue ra 'befi i øt'u.

²⁵ Nu ra Demetrio bñya bi zøn'h'dñ 'da'angu ra 'befi mí øthu, ne bi xifi:

—N'yohu ahñ guí pähmbñ nangue ma 'befihñ xän ngu ra mbeti dí pähmbñ.

²⁶ Dí nuhñ ne dí øhmbñ hinga høn't'ua ra hnini Éfeso pë gätho ra häi Asia, 'be'a øt' na ra Pablo, i xih yñ ja'í gue nu'u yñ ojå nt'øt'e yú 'yë yän 'yohu gmbi ngue hing yñ ojå u. Ne xän ngu yñ ja'í bi päh yän 'yomfñni ne bi 'yéc'yei a bi man ra Pablo.

²⁷ Nuya dán thehñ n'da ra 'yañthi, ngue nu ma pøte dí øthu njon da däi. Ne dim 'beh rá ts'edi rá ngu ra ojå Diana, ngue i nuixte. Ne da t'ëmbi nte di muui. Pë nu'a ra Diana gue'a ojå a, ne gätho yñ ja'í 'bñcua ja ra häi Asia ne gätho ra ximhäi i thånde a, sä bi 'yën'a ra Demetrio.

²⁸ Ne nu'bñ mí 'yø'u, gmmë bi de ra cue. Ne nts'edi i mbafi:

—Xän ngu rá ts'edi ra Diana gue ma ojäññ dñyñ menguhñ ua Éfeso.

²⁹ Ne gätho bi yäntonto gue 'bñpñ ja ra hnini. Ne gätho bin tñi 'darpñ ní muxpñ ja n'da ra ngu xän ndoho, ne bá bent' ra Gayo ne ra Aristarco, bi zixpñ, ne nu ra Gayo ne ra Aristarco, yñ mengu bñ Macedonia min 'yohu ra Pablo bñ 'yu.

³⁰ Ne'a ra Pablo nde xtá mba bñ 'bñh yñ ja'í, pë nu yñ 'yéc'yei bi japi hin da mba.

³¹ Ne 'da'u gue mi ja yú ts'edi bñ ja ra häi Asia madän amigohñ ra Pablo, bi mbenpa ra nde gue hin da mba bñ bí mux yñ ja'í.

³² Ne 'dahma 'dan'yo bi man'u n'da ngu n'da nguetho gätho bi yäntonto. Ne xän ngu u hingui pädi hanja bim peti bñ.

³³ Nu ra Alejandro mí 'bä'inde bñ 'bñh yñ ja'í, bi mba njuqui bñ ja yá hmi yñ ja'í bñya, nguetho ndep'u yá mijudíoñ dñ yñ. Nu'a ra Alejandro bñya bi uänba rá 'yë ndepe dñ hë yñ ja'í, nguetho nde da xifi nte män ts'o mí øt' yñ judío.

³⁴ Pë nu'bñ mí nu yñ ja'í ngue ra judío ra Alejandro, mbe ma nyo ora bi mbafi, ne 'da'ingu bi ma:

—Xän ngu rá ts'edi ra Diana ma ojäññ dñyñ menguhñ ua Éfeso.

³⁵ Nu ra secretario bñ ja ra hnini bñya, bi japi ngue bin hë yñ ja'í, bi xifi:

—Dyän 'yohuhñ, dñy me'efesohñ, hingui 'bñcua n'da ran yohu gue hingui pädi dí jamansuhñ ra ojå Diana, guejñ dñy me'efesohñ, ne gätho dí èspaññ ra do bi dñh mahët's'i, gue rá pøte ra Diana.

³⁶ Ne nuna njo'o da zä da göni. Janangue'a daman 'yomfñihä ts'ä ne hin gui 'yøthä a hin da bömanho.

³⁷ Nu yan 'yohä ngue guä sihä ua, him bim pë bü ja rá nijä ra ojä Diana. Ne him bi man ra ts'ore nangue'a ma ojähä ra Diana, bi 'yëna.

³⁸ Ne xø bi 'yën'a ra secretario: —Nuna ra Demetrio ne'ä mi'da gue dim pëhmä, nu'bü i ja 'be'a i nde dí yäpa n'da, nde'bü gue din yäqui bü ja ra dängu n'dahma n'da ngu n'da da zä din yäse.

³⁹ Ne nu'bü ja man'da gui nde gui 'yøthä, dami xihmbä ra ze'mi da 'yøt'a n'da ra junta, guerpä da mba ma hoqui.

⁴⁰ Nguetho dí su da hnërcähä häi 'bü da t'ängähä nangue ra mbahni dá øthä ra pa jabüya, nguetho hin'yü 'be'a sä ga mamhä nangue'a dá øthä ya, bi 'yëna.

⁴¹ Ne nu'bü mi gua'a im ma, bi 'yet' yä jä'i.

20

Nu ra Pablo bi mba bü ra häi Macedonia nerpä ra häi Grecia

¹ Ne nu'bü min hë nín 'yo'ts'mahyä bü ra hnini Éfeso, nu ra Pablo bi zonh'dä yä 'yëc'yëi. Ne nu'bü mí un ran zofo, bin 'yëte büya, bi mba bü Macedonia.

² Ne gätho bi zengua yä 'yëc'yëi gätho ra häi Macedonia, bi hät ra ts'ëdí yä mbü nangue rá m hman Ojä bi xi'ä. Ne m'bejua bi zøm bü ja ra häi Grecia mahøn'a.

³ Hyuzna bim 'büpü, ëna xtá hyu ra barco, gue xtá mba bü ra häi Siria, pë nu'ä 'da yä judío ëna xtán däqui. Ne nu'bü mí bädi 'be'a nde xtá t'ørpe, bin 'yomfñi ne bá peng bü ja ra häi Macedonia.

⁴ Ne min 'yohä ra Pablo ra Sópater ra mangu berea a, ne'a ra Aristarco ne ra Segundo, yä mangu tesimalónica ä, ne nu ra Gayo ra mangu derbe a, ne nu'a ra Timoteo ne ra Tiquico ne ra Trófitimo, yä mangu asia ä.

⁵ Nu'ä bim 'bet'o bi mba ní tøguahe bü ra hnini Troas, ne nugä dra Lucascä, dí o't' ra söcuä jaua, dín hyänbahe ä.

⁶ Nu'bü mí guah yäm peti nangue ran däbaxjua, dá huhe ra barco dá nexhe bü ra hnini Filipos, ncat'a pa dán 'yohe dá sömhbe bü Troas guerpä i tøguahe ä mi'da. Ne nyoto pa dám 'bähmbe bü.

Nu ra Pablo i 'büpü Troas

⁷ Nu'a ra pa domingo dám petihe yä 'yëc'yëi bü ja ra hnini Troas, dá sihe ra xecahme, gue dá bëmhbe rán däte ra Hmu. Ne nu'a ra Pablo bi man rá m hman Ojä. Ne nya'athoho bin yä gue'bü go mi zøm made ra xui, nguetho da mba 'bü bi hyats'i.

⁸ Ne ëmme xän ngu ra sibi mí zø bü ja ra cuarto magäts'i guerpä bim peti yä jä'i.

⁹ Ne huxpä ja n'da ra ventana n'da ra ts'ünt'ä i Eutico, ne ëmme bi ndet'äha,

nguetho ra Pablo nya'a bin yä. Nu ra ts'ünt'ä bi dop ra t'äha, bi dägui, ná hyu tøge ra ngu bü bi dägui. Ya xí du 'bü mi thäts'i.

¹⁰ Ne bi gäh ra Pablo, ní nyexpä 'ben'a ra ts'ünt'ä ne bi hyäfi, ne bi xi'ä büya: —O di tu ni mbüihä, ya bi dämbëni na.

¹¹ Nu ra Pablo bi ndex mahøn'a bü ja ra cuarto büya, ne dán sihmehe. Ne nya'a thoho bin yä ra Pablo mahøn'a, gue'bü go mi böx ra hyadi, ja bi mba büya.

¹² Ne nu'bü mí ts'ix'a ra ts'ünt'ä gue bi dägui, ne i te 'bü mí zøm bü rá ngu, gätho bin johya ä.

Bi mba bü Mileto ra Pablo

¹³ Nugähe dá hugähe ra barco ne dá mbähmbe bü ra hnini Asón nguetho nübä dan c'athe ra Pablo, ngübä bi xije mam'bet'o, gue xí 'yën ra Pablo dín 'yogua thoho.

¹⁴ Ne nu'bü män tñmhbe bü Asón a ra Pablo, dá sixhe dá huhe ra barco ne dá sömhbe bü ja ra hnini Mitilene.

¹⁵ Ne dá nexhe bü, ne man'da pa dá sömhbe bü ní hët'a ra t'ühäi Quio gue i jabü made ra dejä. Ne man'da pa büya dá sömhbe bü ra t'ühäi Samos gue i jabü made ra dejä. Ne dán säyahe ts'ä bü ra hnini Trogilio, ne man'da pa büya dá sömhbe bü ra hnini Mileto.

¹⁶ Nguetho nu ra Pablo bi nde bi thochto bü ra hnini Éfeso, hingui nde dín säya bü ra häi Asia. Nguetho di xøni da zøn'a n'dihi bü Jerusalén, ya dí 'büpü 'bü ra pa ra dämpeti t'ëmbi Pentecostés.

Nu ra Pablo bi zonh'dä yä ngurpi yä 'yëc'yëi bü Éfeso

¹⁷ Ne nu'bü má sömhbe bü Mileto, ra Pablo bi ma dín zonh'dä yä däc'yëi, ngue yä ngurpi yä 'yëc'yëi dim peti bü ra hnini Éfeso.

¹⁸ Ne nu'bü mí zøpü ä, bi 'yëmp'a ra Pablo: —Nu'ehä gui pähmä 'be'a gätho mam 'büi dá øt'ä ua ra häi Asia, asta gue'bü go rá mbüdi dá söcä ua.

¹⁹ Gätho yä pa dám 'bücä ua dá ørpa rá 'bëfi ra Hmu mahëts'i, ne hin dadín 'yëts'i. Ne xän ngu ma guidä dá fäni gue'bü má häh ma mbüdi dá äp Ojä nangue ahü. Ne xän ngu ran ünbi dá nu ngue bi 'yörca yä judío.

²⁰ Pë nugä hin te dá cøn'nahü pë dá xi ahü gätho 'be'a da mbäx ahü. Ne dá xän'nahü bü dim peti yä jä'i, ne dá xän'nahü bü ja ní ngumhbü.

²¹ Ne dá xifi xän ho yä judío ne'ä hing yä judio, ngue di päh yän 'yomfñi nangue Ojä, gue da 'yëc'yëi ma Hmuhä ra Jesucristo.

²² Pë nuya, rá Hogandähi Ojä i ørca ra ts'ëdí ga mbagä bü Jerusalén, ne hin dí pädi 'be'a gua thocä bü.

²³ Pë hønt'a dí päcä gue dan ofädi bü Jerusalén, ne ga nugä xän ngu yan ünbi, nguetho guesë rá Hogandähi Ojä bi xiqui hønüb go hapü dá thocä bü ja yä hnini.

24 Pɛ hinga guet'a dí m bɛn'a, hin te di muui ma tesegá nanguec zehgui. Hønt'a ran johya dí nde ga nu 'bɛ dá juah ra 'bɛfi bi 'dacá ma Hmuhɛ ra Jesús, gue'a ga mangá ran ho ma'da'yo nangué rá mate Ojɔ.

25 Nɛ gátho ahɛ dá xi ahɛ rá m Hman Ojɔ gue 'bɛpɛ ní mandagahɛ Ojɔ, nɛ dí pácá xínga n'da ahɛ guí nurcahɛ ma hmi mahøn'a.

26 Nuya nam pa ya dí xi ahɛ, hingui pa ma güendagá 'bɛ guí 'bɛhmɛbɛ rán ho Ojɔ ya.

27 Nguetho hin te dá cøn'nahɛ, gátho dá xi ahɛ 'bɛ'a nde Ojɔ guí pɔhmbɛ.

28 Nuya guí jamansu 'bɛ'a guí 'yøthɛ, nɛ da zá bɛ guí jamansufu yá mbui ní mí 'yɛc'yɛihɛ bɛya. Nɛ gue'a ra 'bɛfi bi 'da ahɛ rá Hogandɔhi Ojɔ, gue guí jamansufu yú 'yɛc'yɛi ra Hmu, gátho ná ngu'ɛ i 'bɛhmɛbɛ ra Cristo, nguetho rá jise ra Cristo í gurpa yú ts'oqui 'bɛ mí du.

29 Pɛ nu'bɛ dá mbagá, dí pácá m'bejua ba ɛ'i 'da tengu yɛ zate, nde da za'ɛ yɛ de'yo, din jabɛ da 'yøt'ahɛ gue dí ɛn'na ní mbuihɛ gyɛ 'yɛc'yɛihɛ.

30 Nɛ 'da'ɛ gue guese ahɛ da ndants'i, nɛ hinga njuãtho da man rá m Hman Ojɔ, gue da ndɛp'a dí ten'du mí'da.

31 Janangue'a guí jamansu ní mbuihɛ ngue hin da hyá ahɛ ɛ. Nɛ guim bɛmhɛbɛ gue nhyu jɛya, ma pa nɛ ra xui, dá xán'nahɛ n'da ngu n'da ahɛ, nɛ ɛmmɛ dán zoni nangué ahɛ.

32 Nuya dadí dá ahɛ Ojɔ. Nɛ ga soc'ahɛ rá m Hman Ojɔ, nu'a i ma nangué rá mate Ojɔ, gue'a ram hma di zet'a ní mbuihɛ, nɛ gue'a dí n ja ahɛ gátho i ja Ojɔ, tengu tho ɛ gátho mí'da i pa nthahni.

33 Nugá hin dá nde a ní mbɛtihɛ, xínga gue ní pahnihɛ.

34 Pɛ guí pɔhmbɛ dám pɛpzeɛ nɛ dá undá 'bɛ'a gátho mí hon'ɛ dán 'yogáhe.

35 Dá øt'á gue dá honse man ts'ihmɛ, dá ut'ahɛ gue dam pɛhmbɛ nɛ ga fáxhɛ ɛ hin 'yɛ 'bɛ'a da hyoni. Nɛ gam bɛmhɛbɛ 'bɛ'a bi ma ma Hmuhɛ ra Jesús 'bɛ mí 'yɛna: "Man'da di johya ní mbui n'da 'bɛ di uni, xinda gue'bɛ dí n t'unna n'da," ngubɛ bi man ra Hmu, bi 'yɛn'a ra Pablo.

36 Nɛ nu'bɛ mí gua'a rá m hma ra Pablo, bin danyahmu gátho mí 'bɛpɛ, nɛ bin yahɛ Ojɔ.

37 Nɛ nu'ɛ gátho bin zoni, nɛ bi hyɛ'a ra Pablo nɛ bi zɛspa rá 'yogu.

38 Nu'ɛ ɛmmɛ bi du yá mbui, nguetho ra Pablo bi xi'ɛ him man'dandj da nu mahøn'a. Nɛ nu'ɛ bi zix'a ra Pablo bɛ ja ra barco bɛya.

2 Nubɛ, dá tɛmhbe n'da ra barco ní mba bɛ ra hái Fenicia, dá huhe bɛya dá mbähmbe.

3 Nɛ nu'bɛ má thohmbe nthandi thoho ra t'uhái Chipre i ja bɛ made ra dejá, ngáha dá mbähmbe dá sòmhbɛ bɛ ra hái Siria nubɛ ra hnini Tiro, guɛpɛ da zoh rá 'beni ra barco. Nɛ dá cɔhmbe bɛya, dá mbähmbe bɛ ja ra hnini.

4 Nu'bɛ má tɛmhbe bɛ yɛ 'yɛc'yɛi bɛya, dám 'bɛhmbe nyoto pa. Nɛ nu rá Hogandɔhi Ojɔ bi bɛnba yɛ 'yɛc'yɛi 'bɛ'a da thoh ra Pablo 'bɛ da mba bɛ Jerusalén. Janangue'a bi xifi hin da mba.

5 Nɛ nu'bɛ mí gua'a nyoto pa, dá pømhbɛ bɛ. Nɛ gátho yɛ 'yɛc'yɛi, yɛn 'yohɛ nɛ yɛ xisu nɛ yɛ t'uhni, dá mbähmbe asta gue dá pømhbɛ bɛ ja ra hnini. Dán danyahmuhe bɛ ja ra ndendejɔ bɛya, nɛ dán yáhe Ojɔ.

6 Nubɛya dán 'yɛhmbe nɛ nugáhe dá huhe ra barco, pɛ nu'ɛ bi mbeng bɛ ja yá ngu.

7 Bá nɛxhe bɛ Tiro, dá mbähmbe nɛ dá cɔhmbe 'bɛ má sòmhbɛ bɛ Tolemaida. Nu'bɛ má zenguahe yɛ cu, dán tehe bɛ n'da pa.

8 Nu'bɛ mí hyats'i, gátho gahe ngue dí n 'yohe ra Pablo dá thohmbe bɛ ra dɔhnini Cesarea. Nɛ dán säyahe bɛ ja rá ngu ra Felipe. Nu'a ra Felipe zai mí mam bɛ rán ho ma'da'yo Ojɔ. Nu'a, n'da gue'ɛ yoto má 'yohɛ nthahni mín 'yohɛ ra Esteban.

9 Nɛ nu ra Felipe mí 'bɛi goho yú t'ixu him bin thɔti, nɛ nu'ɛ, yɛ pøngahyɔ ɛ, bi man rá m Hman Ojɔ.

10 Nɛ nu'bɛ mám 'bɛhmbe bɛ 'da yɛ pa bi zø'a n'da rá pøngahyɔ Ojɔ í Agabo, bá nɛxpɛ ra hái Judea.

11 Nu'bɛ mí zøm bɛ dí 'bɛhmbe a, bi gɔspa a rá ngut'i ra Pablo nɛ bi duzeɛhe yá gua nɛ yá 'yɛ ra Agabo, nɛ bi ma:

—Nu rá Hogandɔhi Ojɔ bi bɛngá ngue ngubɛ da 'yøpɛ yɛ judío a rá mbɛti na ra ngut'i bɛ Jerusalén, nɛ dí n dá bɛ 'bɛh yɛ jɔ'i ngue hing yɛ judío.

12 Nu'bɛ má øhmbe 'bɛ'a bi man ra Agabo, gátho gahe nɛ yɛ mɛngu bɛ, dá øpɛhe ra ts'edi hin xtá mba ra Pablo bɛ Jerusalén.

13 Nu ra Pablo bi 'yɛm bɛya:

—'Bɛ'a guí øthɛ guí zomhbɛ. O gadí ɛngahɛ ma mbui. Nugá dadín sägá hønt'a go 'bɛ'a da t'orcagui, o gue da thurqui o gue da thog bɛ Jerusalén nangué ra Jesús, ma Hmu.

14 Nɛ him bi zá dá sɔhmbe, dá hethe bɛya nɛ dá ɛmhbe:

—Nu'a rá pähä Ojɔ da t'øt'e.

15 Nɛ m'bejua bɛya dán sähe nɛ dá mbähmbe ra Pablo bɛ Jerusalén.

16 Nɛ 'da'ɛ yɛ 'yɛc'yɛi bɛ Cesarea dá mbähmbe. Nɛ nu'bɛ má sòmhbɛ bɛ Jerusalén, nu'ɛ bi zixcáhe bɛ rá ngu ra Mnasón, ra mɛngu chipre. Nɛ maya'bɛ thoho mí ɛc'yɛi ra Mnasón. Guɛpɛ rá ngu dán säyahe.

Bi zengua ra Jacobo ra Pablo bɛ Jerusalén

21

Bi mba bɛ Jerusalén ra Pablo

1 Nɛ nu'bɛ mán hyehmbe yɛ 'yɛc' yɛi, dá huhe ra barco, nɛ njuãtho 'bɛx dá sòmhbɛ bɛ ja ra t'uhái Cos ngue i ja bɛ made ra dejá. Nɛ man'da pa bɛya dá thohmbe bɛ ja ra hnini Pátara.

17 Nu'bu má sòmhe bu Jerusalén, nu yu cu nange ra Cristo bu, bi hyu yá mbai 'bu mi nuje, ne bi zimanhoje.

18 Man'da pa buya dá mbáhmbe ra Pablo dá nuhe ra Jacobo Santiago, ne'u gátho mí 'bap, yá mingarpihu, yu dác'yei.

19 Nu ra Pablo bi zengua u ne 'bex bi du'mi 'dahmi'datho bi ma 'be'a gátho bi 'yot' Oja nange rá 'befi ra Pablo, nubu 'buh yu já'i nge hing yu judío.

20 Ne nu'bu mi 'yø'u 'be'a bi man ra Pablo gue bi 'yømanho 'bu mí sih rá m Hman Oja, emme bin johya ne bi 'yεspa Oja. Pe nu'u, bi 'yεmbi:

—Pe guí pađi, ma zu cu'i Pablo gue yu mahuahi thoho yu judío i ç'ç'yei ya, ne gátho i εna jatho da 'yot' yán t'εđi ra Moisés.

21 Ne nu'u bi sifi 'be'a gátho gá 'yot'e. Ne sá εn'u gá xánbi gue gátho da hych yán t'εđi ra Moisés u yu judío gue 'bap 'buh yu já'i hing yu judío, ne gá xifi nge hin da mba nthεqui yá xifani, ne hin da 'yot' yán t'øt'e yu judío, εn'u.

22 Nuya 'be'a sá ga øthu ya, guehma dim peti u ma mi 'yεç'yeihu yu judío, gue da gohmahya'a'i, nguetho da 'yøde ya gá søhø, bi 'yεmbi.

23 Nuya nde'bu guí 'yot'e 'be'a ga xi ahe. Nuya 'bucua goho yán 'yøhu nge bi ma da 'yot'a n'da ran hogui nange Oja, ne jatho da 'yot'e. Nuya guí 'yot'e 'be'a da 'yot'u.

24 Nu'i gue'e guí six buya yán 'yøhu, ne guí 'yot'e tengu jatho da 'yot'u, nge mí ma n'da ran hogui nange Oja. Ne gátho guí jurpa yá gasto u, guí tåmb yu de'yo nge da mbøts'e. Ne nubuya sá guí 'yaç ni yaçu tengu i øt' yu já'i nu'bu xun guah yu pa yán hogui. Ne gátho yu já'i sá da bađi nge him majuani'be'a bi man'u 'da nange'e. Ne da bah pøya ne'e guí ten'na rán t'εđi ra Moisés.

25 Pe nange yu já'i hing yu judío nge bi 'yεç'yei, ya dá penpahe n'da ra søcuq, ne dá xihmbe hin da zi 'be'a bi 'bøspa yu hmite, xin da za'a ra ngø nge him bi bøn rá ji, xin da zi ra ji. Ne hin da 'yot' yán 'yomt'εni, bi 'yεn'a ra Jacobo Santiago.

Bi mba mfent'i ra Pablo bu danija Jerusalén

26 Nu ra Pablo bi zix'u yán 'yøhu buya, ne bi 'yot'e tengu bi 'yot'u. Ne bi mbähä bu mbo yá danija yu judío, nge da ma nda'a ní pa da guah yá pa ran hogui. Ne bi ma nda'a ní pa di un yu 'bøts'e.

27 Hin ε ní zøn'a yoto pa mi juah ran hogui, nu yu judío gue hing yu 'yεç'yei, yu mēngu ra häi Asia, bi nu bu mbo ra danija ra Pablo. Nu'u bi parba yu já'i ne bi bent' ra Pablo.

28 Bi mbafi:

—N'yøhu ahü dym israelhu, dami zeje gam benthu na ran 'yøhu 'bäcua, i xänba yu já'i hønbu go hapü i pa nge hingui hoju, ne εna

nte di muui yán t'εđi ra Moisés ne nte di muui ma danija hu. Ne hinga hont'a bi 'yot'e, pe man'da, bá si ua mbo ra danija yu já'i nge hing yu judío. Janangue'a bi ts'on'a ra hoganija nge majari, sá εn'u.

29 Nguetho mi nu min 'youi ra Pablo bu ja ra hnini n'da ra mēngu éfeso í Trófitimo. Ne mi manse nge εmbi bi zixpu mbo ra danija.

30 Ne nubuya gátho ra hnini bin ja n'da ran 'yo'ts'i, ne gátho ní muxpu 'bäh ra Pablo, bi bent'i, bi gucpu thi ra danija. Ne 'bex bi gut' yá nija.

31 Ne nu'bu mí zápi εna xtá hyo ra Pablo, nu ra hmudofui mí øde nge gátho ra hnini Jerusalén bin 'yo'ts'i.

32 Nu'a 'bex bi zix'u yu dofui ne gátho yu hmudofui, ne bi mba n'dihi bu 'buh yu já'i. Ne nu'bu mi nu yu já'i gue mba bu yu dofui ne yu hmudofui, 'bex bin hε ním 'benza ra Pablo.

33 Ne nu'a ra hmudofui buya bi bent' ra Pablo εna da got'i, ne bi manda nge da mba nthat'i yoho yu cadena. M'bejua bi t'an'du, ne bi t'εmp'u:

—To'o na, 'be'a bi 'yot'na.

34 Pe nu yu já'i emme madí mbahni ne gátho 'dahma 'dan'yo bi ma. Janangue'a nu ra hmudofui him mi sá da bađi hanja bin 'yo'ts'i. Bi manda nge da zixpu ja ra ngundofui a buya.

35 Ne nu'bu mí zøm bu ja rá 'dede ra ngu, bi dux'u yu dofui a ra Pablo, nguetho nu yu já'i man'da nde da bent'i mahøn'a.

36 Nguetho xun ngu yu já'i bi denni bi mbafi:

—Dami hyøhu, εn'u.

Nu ra Pablo bin juqñ zche bu ja yá hmi yu jq'i

37 Ne nu'bu manguerpü da zixpu mbo ja rá ngu ra Pablo bi 'yän'na ra hmudofui:

—Dami 'yørqñi ts'u ra mate dan yaui ts'u, bi 'yεna.

Nu ra dofui bi dađi:

—Ha guí pa'a rá nde yu griego.

—Haqa, bi yεn'a ra Pablo.

38 —Oh, ha hinga gue'e gra mēngu Egipto, nge gá dup'a n'da ran 'yo'ts'i ne gá sixpu ma'ueni goho mahuahi yán 'yøhu nge yu hyodu, bi 'yεmbi.

39 Nu ra Pablo bi dađi:

—Hin'na, hinga guēcä. Nugä dra judiögä ne dra mēngu Tarso, n'da ra dahnini nge ja rá ts'edi bu ja ra häi Cilicia. Nuya dí ä'a n'da ra mate nge ga xicä ts'u yu já'i.

40 Nu ra hmudofui bi un ran t'εđi. Nubuya, nu ra Pablo bi 'bäpu ja ra 'dede, ne bi uq'ts' rá 'ye ndepe din hε yu já'i. Ne nu'bu min hε, bi zøfo nange yá ndese u, gue yá nde ra hebreo, bi 'yεna:

22

¹ —N'yohu ah, gyu ta ah, gui 'yøhmbu 'be'a ga xi ah ya, bi 'yɛn'a ra Pablo 'bu mi da'mi bin ya.

² Ne nu'bu mi 'yø'u ngue bi ts'ofu nanguue yú ndese ra hebreo, man'da bin hɛ. Nu ra Pablo bi 'yɛm buya:

³ —Nugá dra judiögá, dám 'bucá bu Tarso, nubu ra hái Cilicia, ne bi mba ma tedegá ua Jerusalén. Ne dán xácá xun ho yán t'ɛdi u ma ngurpa bõtahu. Ne emme mi çhyagá nanguue rá 'befi Ojã ngue gátho ma mbui, tengutho ah ya.

⁴ Ne madí undá ran unbi to'o gátho mi ɛc'yei ra Jesús, ne 'da'u dá ho ne'u mi'da, yun 'yohu ne'u yu xisu dá sixpu fádi.

⁵ Nu ra hmumbájã ne yu ðac'yei da zã din juãmi 'be'a xtã øt'ã, nguetho dá çanba yú søcuã bi 'dacã, gue mí ɛna xcã un yu ngurpi bu ja yú nijã ma mijudiöhu bu Damasco. Ne dá hax ra 'yu dá mba bu Damasco. Nu ra søcuã dá jucã ngue'a ran t'ɛdi ga cot'a fádi yu 'yɛc'yei, ne dí ɛna xcuã si ua Jerusalén, ngue xtã nu ua ran unbi.

Nu ra Pablo bi ma ha bin jabu i 'yɛc'yei

⁶ Ne nu'bu mán 'yogá bu 'yu hãnbu Damasco, tengu'bu mbe huxyadi, bá çã n'da ra nyot'i mahɛts'i, ngue nts'edi bi hyãrpú dí 'bãi.

⁷ Nugá dá tãng bu hái, ne dá ø'a n'da ra nde bi xiqui: "Saulo, Saulo, hanja gní unguai," bi 'yɛngui.

⁸ Ne dá thãti: "To'o i ma Hmu." Ne nu'a bi xiqui: "Nugá dra Jesús, dra mɛngu nazaret, guecã gadí unguai."

⁹ Ne nu'bu 'da mín 'yogãhe bi nu'a ra nyot'i, pe him bi 'yø'a ra nde ngue bi zocã.

¹⁰ Ne dá ãnni: "Ma Hmu 'be'a sã ga øt'ã." Ne nu ra Hmu bi 'yɛngui: "Dami ndants'i ní mba bu Damasco, nubu, da si'a bu 'be'a gátho dá sãn'ni'i gui 'yøt'e."

¹¹ Ne nugá 'bex dán xädã nanguue'a ra nyot'i, ne nu'bu mín 'yogãhe bi gurca ma 'ye, ne dá sømhbe bu ja ra hnini Damasco.

¹² Ne mi 'bãru n'da ra hocjã'i í Ananías, ngue mi tenni xun ho yán t'ɛdi ra Moisés. Ne gátho yu judiö mi 'bãru mi numanho a.

¹³ Nu ra Ananías bi zõpu dám 'bucã, ne bi xiqui: "Ma cu'i Saulo, dami hyand ran nequi ni dá ya." Ne 'bex bi zø ma dá, ne bi zã dá nu a ran 'yohu buya.

¹⁴ Ne bi xiqui: "Nu'a Ojã mi thãnde ma ngurpa bõtahu bi huahn'na'i ngue gui pãdi 'be'a rá pãhá a. Ne bi ja'a'i gá nu rá Hoga Ts'unt'u, ne bi ja'a'i ngue gá 'yõrpa rá nde a.

¹⁵ Nuya gui mam bu 'buh yu ja'i 'be'a gá nu ne 'be'a gá 'yøde.

¹⁶ Ne hin'yu 'be'a man'da gui tø'mi, dami ndants'i gan xixyã, gui 'yɛc'yei majuãni a ra Hmu ngue di 'uec'a'u ni ts'oqui nanguue rá thuhu a ra Hmu," bi 'yɛngã ra Ananías, bi 'yɛn'a ra Pablo.

Bi man ra Pablo hanja bi mba bu 'bu'u hing yu judiö

¹⁷ Ne xø bi 'yɛna:

—Ne nu'bu jãmbá pengã ua Jerusalén, dán yã'be Ojã bu mbo ra ðãnjã, ne nu Ojã bi jacã dá nu tengu n'da ra t'i.

¹⁸ Ne dá nugã ra Hmu, bi 'yɛngui: "Dahmantho dami pøngua Jerusalén, nguetho hin da t'õrparamu 'be'a gui ma nanguecã."

¹⁹ Ne dá xi'a: "Ma Hmu, nu'u ma mɛnguue ua gátho i pãdi 'be'a gátho dá øt'ã, dá mba bu gátho ma nijãhe, ne dá unba u gátho bi 'yɛc'yei i, ne dá cot'a fádi u.

²⁰ Ne nu'bu mi mba ntho ra Esteban mi 'bãcã bu, ne 'da'angu dá bẽmhbe u bin hote, ne dá jamansup yú pahni u."

²¹ Pe nu ra Hmu bi xiqui: "Ní mba, nguetho ga pɛnh'na bu yabu guerp 'buh yu ja'i ngue hing yu judiö," nguba bi xiqui, bi 'yɛn'a ra Pablo.

Nu ra Pablo bi mba ma dã bu 'buh yu hmudofui

²² Nu'u bi 'yõmanho 'be'a bi man'a ra Pablo, asta gue'bu mí ma da mba bu 'buh yu ja'i hing yu judiö. Nubuya bin cu'e'u yu judiö i 'bãru gue hing yu 'yɛc'yei, bi mbafi ne bi 'yɛna:

—Dã tho na ran 'yohu, man'da xun ho 'bu hin di thoqui dim 'bui, bi 'yɛn'u.

²³ Man'da bi mbafi bi huãt't' yú pahni ne bi 'yents' yu fonthãi.

²⁴ Nu ra hmudofui bi manda da ts'ixpu mbo ra Pablo, ne bi manda da mba m'bei, ngue ndep'a dín juãn'na ra Pablo hanja ná mba'u yu ja'i.

²⁵ Ne nu'bu i pa nthãt'i ra Pablo ngue ra xifani, bi 'yãn'na ra dofui ngue mi 'bãru:

—Ha i ja nin t'ɛ dihu gui fe'a n'da ra romano nu'bu hin ní t'õrpa ran juãni, bi 'yɛn'a ra Pablo.

²⁶ Ne nu'bu mi 'yø'a ra dofui a bi man ra Pablo, bi mba bá xi'a rá hmu ne bi 'yɛmbi:

—Dami jamansu 'be'a gui õrpa na ran 'yohu, n'da ra romano a.

²⁷ Ne bá ɛ'a ra hmudofui buya, bi 'yãn'na ra Pablo:

—Ha majuãni gue'e gra romano.

Nu ra Pablo bi ðãdi:

—Hãha, bi 'yɛna.

²⁸ Nu ra hmudofui bi 'yɛmp'a:

—Xun ngu ra mbeti dá jut'ã ngue dán romanogã.

Nu ra Pablo bi xi'a:

—Pe nugã mbudi thoho ma ta bin t'un ran t'ɛdi gue dín romano, jananguue'a man'da dra romanogã.

²⁹ Ne nu'a ra hmudofui bin su nguetho ya xí du't'i ne nu'a ra Pablo ra romano na. Jananguue'a nu'u nte bi 'yõrpa ra Pablo, ɛna xtã mbei.

Nu ra Pablo mi 'bãru ja rá junta u yú hmumbájã yu judiö

³⁰ Ne nu'bu mi hyats'i, nu ra hmudofui nde da bađi hanja í yarp'u yu judío, bi xocta'a ra Pablo mán thu't'i, ne bi manda dim peti yu hmumbäjä ne yá ngarpi yu judío. Ne bi zix'a ra Pablo bu dim peti.

23

¹ Nu ra Pablo emme madín hyethu bu, ne bi xifi:

—N'yohu ahu, nugä zai dí ot'a'a i xicpa ma mbui Oja, asta gue ra pa jabuya, bi 'yem'bu mí du'mi din ya.

² Pe nu ra Ananías, ra dambäjä, bi xi'u gue 'darpu mi 'bähmbu ra Pablo, da mberpa rá nde.

³ Nu ra Pablo bi xi'a ra Ananías buya:
—Oja da mberpa' a' i nguetho yoho ni mbui. Sä guí emhbu hin dá ot' yun t'edi, pe go gue'ahu hin guí othun yun t'edi, ngue gadi manda da 'berca ma nde.

⁴ Ne nu'bu 'darpu mi 'bähmi bi 'yembi:
—Hanja gni that'a ra dambäjä ngue bi huahn'a Oja.

⁵ Ra Pablo bi dađi:
—Cu ahu, hin dí pačä ngue ra dambäjä a, nu'bu xcá pačä hin xcá thatä 'bu, nguetho nt'o't'i gue hin ga c'aman'u ma ngarpihu, bi 'yembi.

⁶ Ne nu'a ra Pablo 'bu mí nu'bu 'da gue hupu ja ra junta, bi bađi hinga 'da'ingu yá t'ec'yei u, nguetho 'da'bu bi den'du i man yu saduceo ne nu mi'da bi den'du i man yu fariseo. Janangue'a nu ra Pablo bi 'yemp'u 'bupu ja ra junta:

—N'yohu ahu, nugä dra fariseogä, ne xin rá ts'unt'ugä n'da ra fariseo. Nugä dí 'bäcu ne guí ocahu ran juanbi nguetho dí ec'yei gue i ndants' mahon'a u i tu, bi 'yən'a ra Pablo.

⁷ Ne nangu'e'a xí man na ra Pablo bin junthu yu fariseo u yu saduceo, ne gätho bin hecpu ja ra junta.

⁸ Nguetho i man'u yu saduceo gue hingui ndants' mahon'a u i tu, ne i ma ngue njo'o yam 'behni Oja mahets'i, ne i ma ngue njo'o yun dahi. Pe nu yu fariseo gätho i ec'yei.

⁹ Bin ja n'da ra mbahni, ne nubuya bin ndants'i 'da'u yá xänbate u yu fariseo, bi 'yən'u:

—Nuna ran 'yohu 'bäcu, nte mán ts'o bi 'yot'e. Xi'bu majuañi n'da ran dahi o gue n'da rá m'behni Oja mahets'i bin yaui, nde'bu hin ga sühmbu Oja, bi 'yena.

¹⁰ Pe nu'bu 'bupu ja ra junta, emme bin sa'u, asta gue'bu mí zu ra hmudofui da sen'inde ra Pablo. Bi xih yá dofui buya gue ba jecpu 'bah yu ja'i, ne da zix mahon'a bu ja ra ngundofui.

¹¹ Ne nu'bu min xui, ra Hmu mahets'i bim 'bähmi ra Pablo ne bi 'yembi:

—O di tu ni mbui Pablo, nguetho ngutho gui ma bu ja ra dahni Roma nanguécä, tengutho gá mangua Jerusalén.

Mi ena xtá tho ra Pablo

¹² Nu'bu mi hyats'i, 'da'u yu judío 'da'ingu bi ben'u da hyo ra Pablo, ne bi ma jatho di ja'ts'a bi man'u. Ne bi 'yən'u ngue hin din sihme, xing ra dehe da zi, asta gue'bu go bi hyo.

¹³ Ne mi pongui yote má 'yohu u 'da'angu bi ma ngue da hyo ra Pablo.

¹⁴ Nu'bu bi mba bu 'bah yu hmumbäjä ne yu dač'yei, ne bi xifi:

—Nugähe dá mamhbe majuañi 'be'a ga othe, ne hin dan sihmehe asta gue'bu go dá hohe ra Pablo.

¹⁵ Janangue'a nu ahu ne'u mi'da guín 'yohu bu ja ra junta, nu'bu nixudi gui xihmbu ra hmudofui ba si'a ra Pablo, gui 'yembi gue gui 'yänhdu mi'da yun t'anni. Janangue'a nugähe buya, dan sähe gúa täcuahé bu ja ra 'yu, ga hohe, bi 'yən'u.

¹⁶ Pe nu rá 'be'ue ra Pablo bi 'yode 'be'a nde da 'yörpa yun 'yohu. Bi mba bu ja ra ngundofui ne bi xi'a ra Pablo.

¹⁷ Nu ra Pablo bi zonh'n'a n'da ra dofui buya, bi 'yembi:

—Dami six na ra ts'unt'u bu bi 'bah ra hmudofui, nguetho i ja 'be'a da xifi.

¹⁸ Nu ra dofui bi zixpu 'bu'a rá hmu, ne bi xifi:

—Nu'a ra Pablo ngue i ofädi, bi zoncagui ne bi 'yác ra mate gúa siua na ra ts'unt'u, nguetho ja 'be'a da xi'i.

¹⁹ Nu ra hmudofui bi bentpa rá 'ye ra ts'unt'u, n'danni bá änni:

—'Be'a guín nde gui xiqui.

²⁰ Nu'a ra ts'unt'u bi xi'a ra hmudofui buya:

—Nu'u 'da yu judío bin yase'u, bi ma da 'yá'a ra mate 'bu nixudi, ngue gui sixpu mahon'a bu ja ra junta ra Pablo, nguetho da 'yən'i, da 'yän mi'da yun t'anni.

²¹ Pe 'yo guí ot'e 'be'a da xi'i, nguetho i pongui yote má 'yohu yu judío ngue xan jot' ra 'yu, i täcu bu ra Pablo. Nu'u, 'da'angu xam ma ngue xín din sithe xín din sihme asta gue'bu go bi hyo ra Pablo. Ne i töp'a thoho 'be'a go gui ma, bi t'emp'a ra hmudofui.

²² Nu ra hmudofui bi hecu ra ts'unt'u ngue njon da xifi, ngue ya xí xi'a ra hmudofui. Ne nubuya bi xifi da mba.

Nu ra Pablo bi mba m'behni bu 'bah ra Félix

²³ Nubuya nu ra hmudofui bi zohn'du yoho yu ngarpa dofui, bi xifi din sä yociento ndofui da mba bu ra hnini Cesarea 'bu guto nxui. Ne da mbähä mi hyäte ma 'det'a yu dofui ngue din tögue, ne da mbähä mi yociento yu dofui ngue i cu yun ts'ät'egui.

²⁴ Ne bi manda da thöspa yu fani ngue da hyux a ra Pablo. Ne bi xifi di jamansu xan ho bu 'yu, asta gue'bu go bi dá bu 'bah ra ts'at'abi Félix.

25 Ne bi 'yo't'a n'da ra sœcuə ra hmudofui, bi mbɛnɔa ra ts'ut'abi Félix.

26 Ne bi 'yɛn'a ra sœcuə:
 “Nugä dra Claudio Lisias, dadí zɛngua'i, gra Félix, gra hoga ts'ut'abi.

27 Nuna ran 'yohu na, nu'bu mi bent' yu judío, nde xtá hyo. Pɛ dá yámhbe nangue xan ngu yu dofui, nguetho dá œcä ngue ra romano na.

28 Nugä him mí paði hanja bi mba ma yaði, dá sixpɛ ja rá junta yu judío.

29 Pɛ nubɔya dá œde ngue hœnt'u yán t'ɛdi zɛhe yu judío ngue i mba ma yaði, ne hin'yu 'be'a dí tho, o gue dín ofádi.

30 Ne nu'bu mí sicä 'be'a nde da 'yot' yu judío, ngue nde da hyo, 'bex dá penh'na bu guí 'bui. Ne dá xi'u yu nyapate gue da xi'i 'be'a ní mbɛspa ra hnuman'u. Ne hœnt'a dá xi'a ya,” bi 'yɛn'a rá sœcuə ra hmudofui.

31 Nu yu dofui bɔya bi 'yot'e tengu bi xi'u yá hmu. Nu'u bi zix'a ra Pablo 'bu min xui, asta gue'bu mí zœm bu Antípatris.

32 Nu'bu mí hyax bɔya, bá peng bu yu dofui gue him madín tœgue. Pɛ nu'u gátho madín tœgue bi thoqui bi zix'a ra Pablo u.

33 Nu'bu mí zœm bu ra hnini Cesarea, bin dáp ra sœcuə ra ts'ut'abi, ne bi mba ma dá bu ra Pablo.

34 Ne nu'bu mí nu'a ra ts'ut'abi a ra sœcuə, bi 'yán'na ra Pablo:
 —Hapɛ ni hái.

Ne nu ra Pablo bi xifi gue ra mœngu bu ra hái Cilicia.

35 Nu ra ts'ut'abi bɔya bi xi'a ra Pablo:
 —Nugä ga œcä 'be'a gui mam 'bu bi zœ'u di yap'i'i.

Ne bi manda da mba m'bádi bu ja rá nguts'ut'abi ndudan Herodes.

24

Nu ra Pablo bin juan zɛhe bu 'buh ra Félix

1 Ne nu'bu mí jua'a cat'a pa, bi mba bu ra Ananías, ra hmumbäjä, ne 'da yu dæc'yei, ne ra Tértulo ran hocpate. Ne bi xi'a ra ts'ut'abi 'be'a í mba ma yaði ra Pablo.

2 Nu'bu mí ts'onh ra Pablo, bi dæ'mi bin yápte a ra Tértulo. Nu'a bi xi'a ra Félix:

—Nugähe dí pámhbe ngue nangue'e i ja ran johya ua ra hái dí 'buhmbe.

3 Ne gáthogähe man'da dí 'buhmbe xan ho nangue 'be'a guí œt'e. Ne gátho yu pa dí xi'ahe ra jamadi nangue'e.

4 Nuya hingui ngu 'be'a ga xi'a'i, pɛ gui 'yœra ra mate gui 'yœde 'be'a dí xi'ahe.

5 Nuna ran 'yohu, œmmɛ ra ts'om'bái na, ne œmme dí parba yu judío hœnbu go hapu 'bui ngue gátho ra ximhäi. Ne nuna, rá ngurpi 'da'u yu jä'i t'ɛmbi yu nazareno.

6 Nu'a mí nde xtí ts'on ra danijä bu Jerusalén, pɛ nugähe dá benthe, ne dí œmhbe

xcä juanbahe tengu im mam bu ja man t'ɛdihe.

7 Pɛ nu ra hmudofui, ra Lisias a, con rá ts'edi bá juapɛ mi 'buhmbe.

8 Ne bi xije dan yäfe ua. Nuya, nu'bu gui 'yán zɛhe a, gui paði gue majuañi 'be'a gátho ní mba ma yaði, bi 'yɛmp'a ra ts'ut'abi a ra Tértulo.

9 Ne nu'u yu judío min 'yohu, 'da'angu bi man'u.

10 Ne nu ra ts'ut'abi bi un ran t'ɛdi ra Pablo gue dín ya bɔya. Nu ra Pablo bi ma, bi 'yɛna:
 —Nugä i hu ma mbui ngue sä dan juandä ua, nguetho guí paði 'be'a nám 'buhmbe dyu judíohe, gue xan ngu yu jɛya guín ts'ut'abi ua.

11 Nu'bu gui nde gui paði, sä gui paði, ja mán 'de'mayo ma pa ya gue dá mba bu Jerusalén, dá thände Ojä bu.

12 Ne nu'u ma mijudíohe him bi nu 'bu 'bo'o xcán junthe, xím bi nu 'bu 'bo'o xcä parbi, xínga guɛpɛ ja ma danijähe, xínga guɛpɛ ja ma t'anijähe, xínga guɛpɛ gátho ra hnini.

13 Nuya hingui sä dín juanni xan ho nguetho him majuañi 'be'a ní yæpá ya.

14 Pɛ nuya dadín juandä gue dí tendä ra 'yu ma'da'yo, ne gue'a œmbi him majuañi u. Pɛ guet'a ra 'yu mí ten'du ma ngurpa bœtahe, gue mí numansu Ojä nguetho dí œc'yei 'be'a gátho mán t'o't'i bu ja rá sœcuə yán t'ɛdi ra Moisés ne yá sœcuə yu pœngahya.

15 Ne nugä dí tœ'mi 'be'a nín ho da 'yot' Ojä, tengu i tœmp' ya i 'bæcua. Nugähe dí œc'yeihe ngue gátho xan du da ndants'i, ne'u bi 'yot' ran ho, ne'u bi 'yot' ran ts'o.

16 Janangue'a gátho dí œt'ä 'be'a di bœngä Ojä n'dahma hin hapɛ da thínga ma ts'oqui, xínga guɛpɛ 'bu Ojä xínga guɛpɛ 'buh yu jä'i, bi 'yɛna.

17 Ne xœ bi 'yɛna:
 —Ne nu'bu mí thogui xan ngu yu jɛya, bá pengä bu Jerusalén ngue ga un yun t'unni ma mœnguɛ, ne ga un yun t'unni bu ja ma danijähe.

18 Ne ngubu dá œt'ä bu danijä, dá thände Ojä. 'Da'u yu judío, yu mœngu bu ra hái Asia dán tĩmhbe bu bɔya. Ne njom mí 'bœpɛ xan ngu yu jä'i, xíng ra sui mí ja bu.

19 Nu'u gue dán tĩngähe bu, nde'bu gue'u xtambä 'yɛcua u, xtá mangua 'bu ja 'be'a dá œt'ä bu.

20 O gue guehya yun 'yohu 'bæcua da ma 'bu ja 'be'a bi nurcä 'bu má mbagä bu ja ra junta.

21 Hœnt'a nts'edi dá mangä bu, ne dá œmbä u: “Nu ahü guí œrcä ran ts'œmbi nam pa ya nguetho dí œc'yei ngue i ndants'u i tu,” dá œngä, bi 'yɛn'a ra Pablo.

22 Ne nu'bu mí 'yœ'a ra Félix 'be'a bi man ra Pablo, 'bex bi ma da guah ra junta, nguetho xan ngu ts'u mí pa'a ra Félix nangue rá 'yu Ojä. Ne bi xi'u:

—Nu'bu dambä œcua ra hmudofui, ra Lisias, sä ga paçä 'be'a gátho bin ja.

23 Ne nu'a ra Félix bi manda da thoqui da mba m'bädi ra Pablo. Ne bi manda ngue da t'ørpa ran ho nangu'e'a, ne nu'u yá amigo sä da mba bu ne di unni 'be'a gátho da hyoni.

24 Nu'bu mí tho'i ts'u 'da yu pa, nu ra Félix bá peng bu ja ra hnini Cesarea, bán 'youi rá xisu í Drusila, nu'a ra judío a. Ne bi zon'na ra Pablo, ndepe da ma Hague dán zä n'da da 'yεc'yei ra Jesucristo.

25 Ne nu'bu mi man ra Pablo nangu'e ram 'bui njuant'ho, ne bi ma ngue di jamansu 'be'a da 'yot'a n'da, ne bi ma din ja ran t'ämi 'bu ran zεgui nangu'e yu ts'o'qui, nu ra Félix bin su bæya, ne bi xifi:

—Hont'a gá xic ya, 'be ním 'bähma bu ja ra fädi mahøn'a, ne nu'bu da bongui ga zon'na'i mahøn'a, bi t'εmp'a ra Pablo.

26 Nu ra Félix mí εna xtán gu'ti ts'u, n'dahma xti th'ö'a ra Pablo. Janangu'e'a njan't'a toho min zohni ne min yaui.

27 Ne nu'bu mí gua'a nyojeya bi mba ma poni a ra Félix, ne bi hyu'a ra Porcio Festo. Nu ra Félix 'bu mí bøm bæya, bi zop'ra Pablo bu ja ra fädi, nguetho mí su da numan'u yu judío 'bu xti hocpi.

25

Nu ra Pablo din juqn bu 'buh ra Festo

1 Nu ra Festo bi mba bu ra häi guerp' bi ts'ut'abi, ne hyupa bim 'bu'ra ra hnini Cesarea, bi mba bu ra hnini Jerusalén bæya.

2 Nubu Jerusalén, yu hmumbäjä ne yá ngurpi yu judío bi xi'a ra Festo, bi nyäpi nangu'e ra Pablo.

3 Ne bi 'yørpa ts'edi bi 'yöp ra mate ngue da zohna ra Pablo ngue da zøm bu Jerusalén, nguetho im bεn'u da gorpa bu 'yu, gue nde da hyo.

4 Pε nu ra Festo bi xifi ngue ofädi bu Cesarea ra Pablo, ne “mi ts'utho ga mbagä ya,” bi 'yεmbi.

5 Ne bi xifi:

—Nde'bu ga mbähä 'da ah'u gue ja ni ts'edih'u, ne nu'bu ja män ts'o bi 'yot'a, sä gui yäfa.

6 Nu ra Festo, masque mbe man 'det'a pa bim 'bu'ra Jerusalén, bi mba bu Cesarea bæya. Nu'bu mí hyax bæya, bi mba bu ja rán juanbate, ne bi manda ba ts'i ra Pablo.

7 Ne nu'bu mí zøm bu ra Pablo, nu yu judío ngue bá ne'xp'ra Jerusalén bi mbä'ts'i. Ne εmme xän ngu 'be'a xän ts'o í yäpi. Pε hingui sä da bøm majuani 'be'a bi man'u.

8 Nu ra Pablo bi ma nanguese bæya:

—Nte dá øt'ä ngue hingui ho nangu'e man t'εdihe dyu judiohe, xinga gue'a ra danija, xinga gue'a rán t'εdi ra hmuts'ut'abi bu Roma, bi 'yεn'a ra Pablo.

9 Nu ra Festo nde da 'yot'a dí numanho u yu judío, janangu'e'a bi 'yän'na ra Pablo:

—Ha gu'i nde gui mba bu Jerusalén, guerp' ba øt'a ran juanbi bu, nangu'e 'be'a í yäp'a yu judío.

10 Nu ra Pablo bi dädi:

—Hin'na, guetho rán säui da t'ørkä ran juanbi ua, nguetho bi 'da'a ran t'εdi ra hmuts'ut'abi 'bu'ra Roma gue gui 'yørkä ran juanbi ua. Ne nte män ts'o xtä ørpa yu judío, gue gui sixcä bu. Nu'i guí pädi xän ho ngue te dá øt'ä.

11 Pε nu'bu xtä øt'ä n'da ran ts'o gue i man nin t'εdi gui hyogui, jatho ga tu 'bu, hin ga 'dagui nangu'e man däte. Pε nu'bu him majuani 'be'a ní yäp'ä u, njo'o n'da i ja rán t'εdi di dägä bu ja yá 'yε u. Nugä dí ä'a ran t'εdi gui thocä bu 'buh ra hmuts'ut'abi bu Roma, bi 'yεn'a ra Pablo.

12 Nu'bu min yähu yäm fäts'ih'u a ra Festo, bi xi'a ra Pablo:

—Nu'bu guí εna ga dä ahe bu Roma, da zä 'bu, bi 'yεmbi.

Nu ra Festo í yäpi ra ts'ut'abi Agripa

13 Nu'bu mí tho'i 'da yu pa, n'da rá ts'ut'abi yu judío, ra Agripa na, ne'a rán ju, Berenice, bi zøm bu Cesarea di zengua a ra ts'ut'abi Festo.

14 Ne nu'bu mí 'bu'ra 'da yu pa, nu ra Festo bi xi'a ra Agripa nangu'e ra Pablo, bi 'yεmbi:

—O bu n'da ran 'yoh'u, í ofädi, ngue bi zocua ra Félix, í Pablo a.

15 Ne nu'bu má mbagä bu Jerusalén, nu yu hmumbäjä ne yu dät'yei ngue yu judío bi xicä nangu'e ra Pablo. Nu'u mí äp ran anbi nangu'e'a.

16 Ne nugä dá xi'u: “Pε nugähe dyu romanogähe hingui sä ga hohe n'da 'bu hinda nadi juanbähe u, ne dim 'bäp'u ja yá hmi to'o di yäpi, din yäse.” Ngub'u dá xifi.

17 Ne nu'bu mí zocua yan yäpate, nu'bu mí hyats'i, 'bex dá mba bu ja man juanbate ne dá manda da ts'ixp'a ra Pablo.

18 Nu'bu mí 'bähmbe bu u yan yäpate, pε xinga n'dare bi ma gue yu ts'o'qui tengu mím bεngä ngue xtä ma.

19 Pε hont'a n'da ram hma madín junthu nangu'e 'be'a mí εc'yei zεhe u yu judío. Ne nangu'e n'da ran 'yoh'u í Jesús nín junt'u, ngue bi du, pε nu ra Pablo nts'edi bi ma ngue i 'bui, bi 'yεna.

20 Nu ra Festo bi thoqui bi ma:

—Ne nugä hin dí päçä ga øt'ä ran juanbi nangu'e 'be'a εc'yei yu judío. Janangu'e'a dá än'na ra Pablo 'bu nde da mba bu Jerusalén, da mba ma juanbi bu.

21 Pε nu ra Pablo bi 'yác ran t'εdi, nde ga dá bu 'buh ra hmuts'ut'abi Augusto bu Roma. Dá manda bæya da 'bädi asta gue'bu bi zä ga pehdä bu 'buh ra hmuts'ut'abi, εn'a ra Festo.

22 Nu ra ts'ut'abi Agripa bæya, bi xi'a ra Festo:

—Nugä dín nde ga øde 'be'a da man'a ran 'yohu.

Bi da'a ra Festo buya:

—Nixudi da zä gui 'yøde.

²³ Man'da pa buya bi mba bu ja rá ngu ran juanbate ra Agripa ne ra Berenice. Ne bi mba bu mbo gätho ja yú ts'edi, min 'yohu yu hmudofui ne yu ngarpi bu ja ra hnini Cesarea. Ne bi ts'ini xun ho nguetho i ja yáts'edi. Ne nu'a ra Festo bi manda da ts'ixpu ra Pablo.

²⁴ Ne nubuya bi 'yæn'a ra Festo:

—Nu'i gra ts'ut'abi Agripa, ne ahu gyun 'yohuhu gätho gui 'bähmbu ua ya, gui nuhu na ran 'yohu. Ne gätho yu judío 'bupru Jerusalén ne'u 'bucua Cesarea madin yapi nanguehna. Nu'u njam'bu mi e't'a mi xiqui ngue mi ädi da mba ntho.

²⁵ Pe nu'bu má paçä ngue nte bi 'yøt'a rán säui dí tho, dá engä ga penru 'buh ra hmuts'ut'abi bu Roma, nguetho mí manse da mba ma dá bu.

²⁶ Pe hin'yü 'be'a sä ga o't'ä a xu 'yøt'e ngue ga penpa ma hmu. Janangue'a dá zonhdä na ran 'yohu, gui 'yøhmbu ts'u 'be'a da man ya, ma ts'ut'abi Agripa i. Ne nu'bu gä 'yøhmbu, masque da zä gui xijü buya 'be'a da zä ga o't'ä nangue ran yapi.

²⁷ Nguetho dí ñna hingui ho ga penru n'da ra ofädi, ne nte má søcuä da jats'i ngue da mam bu hanja i ofädi, bi 'yæn'a ra Festo buya.

26

Nu ra Pablo bin juan zehu bu 'buh ra ts'ut'abi Agripa

¹ Nu'a ra Agripa bi xi'a ra Pablo:

—Da zä gui manse nangue'a zehu, bi 'yembi.

Nu ra Pablo bi uan rá 'ye ne bi ma nanguese. Bi 'yæna:

² —I jagä ran johya, nguetho sä dam 'bäcä ua ja ni hmi, gra ts'ut'abi Agripa, ne sä gam mangä nangue 'be'a i yaçpä ma mijudíohe.

³ Nguetho gui paði xun ho 'be'a gätho yün t'øt'e yu judío, ne gui paði 'dahma 'dan'yo ma t'çc'yeihe dyu judíohe. Janangue'a dí ä'a ra mate, gui 'yø'i ts'u xun ho 'be'a gam mangä.

Rám 'bui ra Pablo 'bu hin ní 'yçc'yei

⁴ Nu'u gätho ma mijudíohe i paði 'be'a ním 'bui dá øt'ä bu 'buh ma manguhe, 'bu män t'ahnigä ne'bu mám 'bucä bu Jerusalén, asta guehya.

⁵ Nu'u hin'yü ra pähä da ma, pe maya'bu mi paði ngue nya'a thoho dá tenni xun ho tengu man yu fariseo. Nu yu fariseo man'da ñhya da 'yøt' man t'ëdihe dyu judíohe xinda gue'u mi'da.

⁶ Nuya dí 'bäcua ja ran juanbate, nangue'a 'be'a dí çc'yei. Nugä dí çc'yei 'be'a bi xi'a Oja ma ngarpa bombøtahe, ngue da xox'u xun du.

⁷ Nugähe yám bom'beto u 'de'mayoho yú ts'unt'u ma ngarpa bombøtahe ra Jacob, dí ñhyahe ma pa ne ra xui nangue rá 'befi Oja. Ne nugähe dí tømhbhe 'be'a bi man Oja, gue da xox'u xun du. Nugä dí çc'yei gue majuani bi du'mi bi 'yøt'a, ne gue'a ní yaçpä ya ma mijudíohe, ma ts'ut'abi Agripa i.

⁸ Hanja gni bëmhbü ngue hingui sä Oja da xox'u xun du, bi 'yæn'a ra Pablo.

Bi man ra Pablo madí unba yu 'yçc'yei

⁹ Ne xø bi 'yem mahøn'a:

—Guec zehägä, nya'a thoho dá bængä ngue mi engä xun ho 'bu ga søcä ra Jesús, ra mengu Nazaret.

¹⁰ Nubu Jerusalén xun ngu yu 'yçc'yei dá cot'a fädi, nguetho bi 'dacä ran t'ëdi yu hmumbäjä. Ne nu'bu mi t'ænä da mba ntho, 'da'angu dá bëmhbhe.

¹¹ Ne xun ngu yu niði dá unba u yu 'yçc'yei bu ja ma nijähe dyu judíohe. Ne dá säpi dá serpa yú t'çc'yei. Ne nugä emme min cuægä nangue'u, nerpu ja yu hnini yatho dá mbagä, dá un ran unbi u, bi 'yæna.

Bi mam mahøn'a ha bin jabu bi 'yçc'yei

¹² Ne xø bi 'yem mahøn'a:

—Ne dá çaxä ra søcuä, ngue rán t'ëdi yu hmumbäjä, ngue ga unba yu 'yçc'yei. Dá ha ra 'yu ná mba bu ra hnini Damasco.

¹³ Nu'i ma ts'ut'abi Agripa i, nu'bu mbe huxyadi dá nu bu 'yu n'da ra nyot'i bí 'yçh mahçts'i, ne man'da madí hyät'i xinda gue ra hyädi. Ne nu'a bi hyäru dí 'bähmbe.

¹⁴ Ne nu'bu gätho má tanje bu häi, dá øcä n'da ra nde ngue ma ndese í ts'oqui, ra hebreo, i ñna: "Saulo, Saulo, hanja gni ungui. Xun he'i gui øt'e, tengu n'da ra mbundani i pa ma suni ra t'o hndepe dim pefi xun ho, ne i nete thoho," bi 'yængui.

¹⁵ Ne nugä dá änni: "To'o i, ma Hmu." Nu ra Hmu bi daði: "Nugä dra Jesús, guecä gadí ungui.

¹⁶ Nuya dami ndants'i, gui 'bäi. Nuya dán 'yusegä ua n'dahma gui ma ne gan juanni nangue gätho 'be'a gá nu ya, ne gätho 'be'a ga ut'a m'bejua."

¹⁷ Ne bi 'yængui: "Nuya ga pehn'na'i bu 'buh yu ja'i hing yu judío, ne ga jamansu i nangue 'be'a da nde da 'yøt'a i yu judío, ne yu ja'i ngue hing yu judío.

¹⁸ Ne nangue nim hma, ga japi da xoc yú mbui yu ja'i ne him man din 'yo bu ja ra 'bexui, pe din ja ran nequi yú mbui. Ne ga japi da 'uepu ja rá ts'edi ra zïthu, ne din 'yo bu ja rá ts'edi Oja ma Ta. Ne din ja ra punbi yú ts'oqui. Ne da nu ra te mazajü u, ne gätho ran japi ga unni, tengu mi'da dá 'uecä," bi 'yængä ra Jesús, bi 'yæn'a ra Pablo.

Ra Pablo him bi mbesta a bi man ra Hmu 'bu min 'yuse

19 Ne nu ra Pablo bi thoqui bi xi'a ra ts'ut'abi Agripa:

—Nugä hin dá festhoho 'be'a bi xicä ra nde gue bá çh mahçts'i.

20 Rá mbüdi dá xi'u 'bupü Damasco, gue di päh yän 'yomfëni ne din 'yo bu rá 'yü Ojå. Ne dá xifi da 'yöt' ra 'befi xän ho nguepü da faði xü päh yän 'yomfëni. Ngutho dá mangä bu Jerusalén, nepü gätho ra häi Judea, ne dá xicä yu ja'i ngue hing yu judío.

21 Pe nangue'a 'be'a dá mangä, nu'u 'da yu judío bi bentcä bu ja ra danija, mi nde xta hyogui.

22 Pe asta gue yu pa jabüya i fäxcä Ojå. Ne dí xi'u ja yä ts'edi, ne dí xi'u hin'yü yä ts'edi. Ne hont'a dí xänbi 'be'a bi man ra Moisés ne 'be'a bi man yu pøngahya, ngue bin ja.

23 Nu'u, bi ma ngue jatho da nu ran unbi ra Cristo, ne gue'a ra mbüdi da mba nsots'i bu 'bu'u xän du. Da mba nsots'i guerpü da zä di un ran nequi yä mbüi u yu judío, ne'u hing yu judío, bi 'yën'a ra Pablo.

Ra Pablo ndepe da 'yç'yei ra ts'ut'abi Agripa

24 Ne nu'bu ngubü mi man ra Pablo, nu ra Festo nts'edi bi mbafi:

—Nu'i gra Pablo, guin gat'i, emme xän ngu guip pah ra søcuq janangue'a guin gat'i.

25 Bi dät'a ra Pablo büya:

—Hin dí jat'a, gra hoga ts'ut'abi gra Festo. Pe gätho dí mangä majuani a.

26 Nu ra Agripa in ts'ut'abi bu 'buh yu judío, i 'büca, i pädi nangue 'be'a gätho dim mangä. Janangue'a hin dí su ga mangua ja rá hmi. Ne dí haxa njuani ngue i pädi, nguetho him bi t'agui 'be'a bin ja, bi 'yën'a ra Pablo.

27 Ne xø bi xih ra ts'ut'abi Agripa:

—Ma ts'ut'abi Agripa i, ha guí çc'yei 'be'a bi man yü pøngahya Ojå. Nugä dí paçä gue guí çc'yei, bi 'yëmbi.

28 Nu ra Agripa büya bi dät'a ra Pablo:

—Nu'i, guí nde 'bex ga päcä man 'yomfëni, ngue ga çc'yei ra Cristo.

29 Nu ra Pablo bi 'yëmp'a:

—'Bexgue guehya, ogue niya'bu ts'u, Ojå i pädi 'be'a din ndegä. Din nde gue guí 'yç'yei, ne ahü gätho guí 'bühmbü ua guí øhmbü 'be'a dim mangä ya. Ne din nde guí cohmbü tengugä, pe hont'u yu cadena hin'na u, bi 'yëmbi.

30 Ne nu'bu ngubü mi man ra Pablo, ra Festo ne ra Agripa bim 'bäi, ne'a ra Berenice ne'u mi'da mi hupü.

31 Ne nu'bu mi mba bu thi, n'da ngu n'da bin yäse u:

—Nu'a ran 'yohü ra Pablo, nte bi 'yöt'a ngue da du, xinga gue'a din ofädi, bin 'yëmzhe u.

32 Nu ra Agripa bi 'yëmp'a ra Festo:

—Nu'bu hin xtá ma din dá bu 'buh ra hmuts'ut'abi bu Roma, sä da mba nso'ts'i 'bü, bi 'yëmbi.

27

Bi 'benpü Roma a ra Pablo

1 Nu'bu ya xi hma ngue ga huhe ra barco, ne ga mbäcähe bu Roma, ra häi Italia, nu ra Pablo ne mi'da yu ofädi bi mba ma däpi a ra ngurpadofui, rá thuhu ra Julio, rá ngurpadofui ra hmuts'ut'abi Augusto bu Roma.

2 Dá huhe ra barco ngue bi nexpü ra hnini Adramitio, ne çn'u da thopü ja yu hnini bu ja ndendeja bu ra häi Asia. Dá nexhe bu büya, ne dá mbähmbe ra Aristarco, ra mengu ra hnini Tesalónica bu ra häi Macedonia.

3 Nu man'da pa dá sømhbe bu ra hnini Sidón, dán säyahe bu. Nu ra Julio min yamanhoui ra Pablo, ne bi un ran t'çdi da mba bu 'buh yä amigo. Ne nu yä amigo bi un ran säya.

4 Ne nu'bu má nexhe bu, dá thohmbe bu nthët'i ra t'uhäi Chipre i ja bu made ra deja. Dá thothe bu n'danguadi nguetho emme ts'edi ran dahi bu njombü.

5 M'bejua dá thohmbe bu ja ra häi Cilicia ne ra häi Panfilia ja bu ndendeja. Dá sømhbe bu ra hnini Mira bu ra häi Licia.

6 Guerpü bi dim bu n'da ra barco a ra hmudofui ngue bá nexpü Alejandria, ni mba bu ra häi Italia. Ne nu'a ra hmudofui bi jaje dá huhe ra barco.

7 Ne xän ngu yu pa zü njante thoho dán 'yohü bu ja ra deja, ne xän he'i dá thohmbe bu gätho ra nyani ra t'uhäi Gnido. Nu ran dahi him bi jaje njuantho dá unthe, janangue'a yabu dá cäthe njombü ja ra t'uhäi Creta, guerpü nthët'i ra t'uhäi Salmón.

8 Ne xän he'i dá thohmbe bu gätho rá nyani ra t'uhäi Creta, ne dá sømhbe bu ja yün säya yu barco, t'ëmbi Buenos Puertos. Ne hinga yabu ja ra hnini Lasea.

9 Ne xän ngu yu pa ya dá 'behmbe nangue ran dahi, ne nts'utho bu din 'yo ra barco bu ja ra dehe, nguetho yu pa ya i ja yän dahi.

10 Nu'a ra Pablo bi xi'u min 'yohü:

—Nu'yohü ahü di xi ahü, nu'bu ga thohmbü, ga nuhü n'da ra 'yänthi nguetho xän he'i thoho bu di mba ma 'yoni ra barco. Ne hinga hont'a ra barco ne ra 'beni ga 'behmbü, pe ts'urpü thoho necähü ga tuhü, bi 'yëmp'a.

11 Pe nu ra hmudofui man'da mi çc'yei 'be'a bi ma rá mbeti ra barco ne ra hmu ngue madí 'yoni, xinda gue'a 'be'a mi man ra Pablo.

12 Nubü Buenos Puertos hingui ho ngue da gopü ra barco yu pa xü se. Janangue'a nu'u mbë gätho u mi çna xcä sømhbe bu ra hnini Fenice, guerpü xcám 'bühmbe yu pa xü se. Nubü Fenice, ra hnini bu ra t'uhäi Creta,

man'da ja yán sáya xən ho bu yu barco, nguetho hin ε ts'edi thopu ran dahi.

Ran dahi bi 'yen ra dejq

13 Ne n'da ra pa bi pom bu bi 'yeh ran dahi, ne hinga nts'edi i 'yo. Ne en'u xən ho 'bu da thogui. Janangue'a bi gax'a ra t'egui mi o bu mbo ra dehe, ngue rán ts'ammi ra barco. Dá thohmbe buya, za njante thoho á tho'a ndendeja ra barco bu ra t'uhái Creta.

14 Ne 'bex bá ε'a n'da ran dahi εmme nts'edi, bá ne xp̄u Creta.

15 Ne nu'bu mí mbudi bi ndon ra barco ran dahi, him mí sá da mba ma 'yoni buya, dán unthe buya, ne dá tendahe ran dahi bu í mba.

16 Ne dá cáthe bu h̄rp̄u ja ra t'uhái Claudia i ja bu made ra dejq, nguetho bi t̄ac'i ts'u ran dahi ra h̄i. Ne xən h̄i bu dá j̄xhe bu mbo a n'da za t'ubarco ngue mí jat'a ra barco.

17 Ne nu'bu mí c̄rp̄u mbo ra t'ubarco, bi mba m'b̄nba yu x̄hi a ra barco ngue hin da x̄ots' yu xithe. Ne nu'bu buya mí supi da 'yen ran dahi ra barco bu ja ra 'bomu, ne da dontp̄u guerp̄u t'εmbi Sirte. Janangue'a bi ḡcua yán th̄acan dahi ra barco. Ne bi duxtho ran dahi ra barco bu ja ra dehe.

18 Man'da pa buya bi d̄'mi bi hȳorp̄u ja ra dehe yu 'beni mí h̄orp̄u mbo ra barco, ndepe hin di hyu ra barco, nguetho εmme nts'edi mí enje ran dahi.

19 Ne ná hyu pa buya dá sosεḡahe, dá h̄omhbe thi 'be'a ḡátho mí honi 'bu di 'yon ra barco.

20 Ne xən ngu yu pa εmme mi ja yu güi, ne nya'a him bin c'á ra hyadi, xinga gue yu s̄o 'bu xən xui. Ne dá nuhe n'da ran d̄atendahi εmme nts'utho. Ne dí su ga tuhe.

21 Ne nya'a thoho njom bin sihme. Nu ra Pablo bim 'b̄ai bi 'ȳna:

—N'yohu ah̄u nde'bu x̄quí 'ȳode 'be'a dá mangá. Nde'bu xcambán s̄ayahu bu Creta, ne hin xcá nuh̄u ran anbi ya, ne hin x̄quí 'beh ni 'benih̄u.

22 Pe nuya, o di tu ni mb̄ih̄u, nguetho xinga n'da ah̄u gam 'behmb̄u, p̄e h̄ont'a ra barco dim 'bedi.

23 Nguetho d̄ám 'b̄a'be n'da r̄ám 'behni Oj̄a mah̄ets'i má xui, gue nugá rá mb̄etiḡa Oj̄a ne dí th̄ande a.

24 Ne nu'a ram 'behni bi xiqui: “O guín su Pablo, nguetho jatho da mba ma dá i bu 'b̄uh ra hmuts'at'abi bu Roma. Ne nu'a Oj̄a hin di japi da du u guí 'b̄uhmb̄u ua ja ra barco, tengu gá 'ȳapi,” εn'a r̄ám 'behni Oj̄a mah̄ets'i.

25 Nuya, n'yohu ah̄u, dan johyah̄u, nguetho dí εc'ȳei gue majuañi da 'ȳot' Oj̄a tengu bi xic r̄ám 'behni.

26 Pe nu ran dahi da 'yenju bu ja n'da ra t'uhái i ja bu made ra dehe, bi 'yen'a ra Pablo.

27 Ne nu'bu ya x̄i gua'i 'de'ma goho ma pa dí 'yoh̄e, nubuya bi 'yenḡahe ran dahi bu ja rá x̄equi ra dejq t'εmbi Adria, 'bu min xui. Ne

nu'bu yu mb̄efi gue di 'yon ra barco, mím b̄eni hinga yab̄u ja n'da ra h̄i.

28 Ne bi 'yeni hangu nan h̄ε ra dehe, 'd̄ate ma 'de'ma'dato metro nan h̄ε. Ne bi d̄an'i ts'u ra barco, bi 'yeni mah̄on'a, ne nuya h̄ont'i 'd̄ate ma yoto metro nan h̄ε ra dehe. Janangue'a bi b̄adi him ma yatho bu ndenthe.

29 Nu'bu mí supi da z̄om bu ndenthe ra barco, gue din thehu yu do. Janangue'a bi 'yent'i goho yu t'egui ngue yán ts'ammi ra barco, bi 'yentp̄u ja rá x̄uth̄a ra barco, ndepe hin din 'yo. Ne εmme mí x̄onni din nequi.

30 Nu yu mb̄efi di 'yon ra barco mí b̄eni xtá 'dagui, bi c̄a'ma man'da ra t'ubarco bu ja ra dehe. Pe bin h̄ate, nguetho εna gue'u yu t'egui xtá 'yent' mí'da bu ja rá ȳa ra barco, gue yán ts'ammi.

31 Pe nu ra Pablo bi 'ȳemp'a ra hmudof̄ui, ne'u yu dof̄ui:

—I nde da 'dah yu di 'yon ra barco, p̄e nu'bu da 'dah yu, hin da z̄á gui ponju 'bu.

32 Nu yu dof̄ui buya bi hȳεcua yán th̄at'i ra t'ubarco, ne bi dux ra dehe, janangue'a njom bi 'dagui.

33 Ne nu'bu t'unc̄equi tho nu'a ra Pablo bi xifi nde'bu din sihme. Bi 'ȳna:

—Nuya, ná 'de'magoho ma pa ya ngue mí tutho ni mb̄ih̄u, ne hin gán sihmehu.

34 Nuya dí ot'ah̄u ra ts'edi gui sihu ts'u ra h̄me. Nu'a dí zac ní ja'ih̄u a, ne guerp̄u da z̄á xinga n'da gam 'behmb̄u ne njon din anbi, xingui ts'u.

35 Ne nu'bu mí jua'a bi man'a ra Pablo bi hȳaca n'da ra thuhme, bi un ra jamadi Oj̄a bu ja yá hmi ḡátho mí 'b̄arp̄u, ne bi xeni bi d̄'mi bi zi.

36 Nu'a bi man ra Pablo bi hyurpa yá mb̄ai u, bin sihme ts'u buya.

37 Ne nuḡahe í juaje yoc̄iento ne hȳate ma 'de'ma 'dato nj̄a'i mí 'b̄uhmbe bu ja ra barco.

38 Ne nu'bu mí juadi bin sihme u, nu'a ra trigo mi h̄orp̄u ja ra barco bi hȳom bu ja ra dehe, ndepa dí c̄ah nan hyu ra barco.

Bi x̄en ra barco ra dehe

39 Ne nu'bu mí hyats'i, him mí pađi 'be'a rá thuhu ra h̄ai bi hyandi. Nu'bu mí nu mí ja bu n'da ra 'yethe gue him mí ja yu do, guerp̄u mim b̄eni mí sá xti c̄u't' ra barco.

40 Bi hȳεcua yán th̄at'i yun ts'ammi buya, bi zop̄u dehe. Ne bi xocua yán thu't'i yán th̄acadehe ngue yám 'b̄at't'i ra barco. Ne bi 'ȳεspa mah̄on'a n'da ran th̄acandahi. Nu ran dahi buya bi 'yon ra barco, ne bi d̄'mi bi hyám bu ja ra ndendeja.

41 Pe nu'bu má s̄omhbe hap̄u hingui h̄ε ra dehe, dán t̄imhbe bu yoho yu 'yethe, n'da n'danni ní ȳεhe. Nu'a rá ȳa ra barco bi yar̄p̄u ja ra 'bomu ne bin d̄u bu, ne him mí sá da thogui. Pe nu rá x̄uth̄a buya bi mb̄adi bi x̄en ra dehe, nguetho nts'edi din the bu yu dehe.

⁴² Nu yu dofai buya, ena da hyo yu ofadi, ngue mi supi din xaha, da 'dagui.

⁴³ Pe nu ra hmudofai him mi ndepe gue ne ra Pablo da tho, him bi japi da 'yot'e 'be'a mim be'n'u yu dofai buya. Bi manda ngue to'o pah nan xaha, ra mbadi da zo bu ja ra dehe ne din xaha, da zom bu ja ra hai.

⁴⁴ Ne'u mi da ngue him mi pah nan xaha, bi 'yoxru ja yu xithe o gue yu xeca barco. Ne gatho bi zomanho bu ja ra hai.

28

Bi zom bu ra hai Malta a ra Pablo

¹ Ne nu bu ma somhbe bu ja ra hai, bi sije ngue ra thuhu ra t'uhai Malta, i ja bu made ra dehe.

² Nu yu mengu bu emme bi 'yorcahe ran ho, nguetho bi 'yurcahe n da ra sibi nguera dan tasphe. Bin 'ye bu ne xu seje.

³ Nu ra Pablo bi pet yu 'yont'o, bi 'yusru ja ra sibi, 'bex bi bon'a n da ran date pozu bu ja ra to, nu bu mi za ra sibi. Ne nuna ra pozu bi zap ra 'ye ra Pablo, ne bin zuru.

⁴ Nu bu mi nu yu mengu bu ngue i zuru ja ra 'ye ra Pablo ra pozu, bi 'yenn'u:

—Masque ra hyodu na ran 'yohu, masque him bi du bu ja ra dehe, pe nuya m'bejua da gut'a 'be'a xi 'yot'e.

⁵ Pe nu ra Pablo bi huac ra 'ye, ne bi dah ra pozu, nin so bu ja ra sibi, ne nte man unbi bi nu ra Pablo.

⁶ Ne nu'u 'bapu, mi to'mi nde da nu 'bu da nden bu bi zapi, o gue da 'yagui ne 'bex da du. Ne nu bu na nya'a mi to'mi, hin te bi ja, bi pa'a mim be'n'u. Ne en'u: "Masque n da ra oja na."

⁷ Nu'a ra ts'ut'abi ra t'uhai Malta, i Publio a, mijase n da xequi ra hai jombu dan tasphe. Ne bi xije ga mbahmbe bu ra ngu. Ne hyu pa dam 'bahmbe bu, ne emme xun ho bi 'yorcahe.

⁸ Nu ra ta a ra ts'ut'abi Publio ya xmi u bu ma somhbe bu, mi ja ra pa ne ra mboni. Nu ra Pablo bi mba bu da nu, bin yagui Oja ne bi gax ra 'ye, ne 'bex bi za buya.

⁹ Ne nu bu min ja 'be'a bi 'yot'a ra Pablo, gatho mi 'bapu ja ra hai ngue min zaman'u bi zom bu, ne gatho bi hoqui, bi za buya.

¹⁰ Ne xun ngu yan t'unni bi 'daje, ne nu bu ma mbacähe, xö bi 'daje gatho 'be'a ga homhbe bu ja ra barco.

Bi zom bu Roma ra Pablo

¹¹ Nhyuzna dam 'bahmbe bu ja ra t'uhai Malta, da huhe n da ra barco buya. Nu ra barco mi hö bu gatho yu pa xu se, ngue ba nexru Alejandria. Nu ra thuhu ra barco t'ambi yu gon'yohu Cästor ne Pölux.

¹² Ne da huhe ra barco, da nexhe bu ra t'uhai Malta buya, ne da somhbe bu n da ra hnini Siracusa, ngue 'dan'yo ra hai, ne hyupa dan dehe bu.

¹³ Da nexhe bu, ne da cäthe bu ja ndendeja asta gue bu go ma somhbe bu ra hnini Regio. Ne man da pa buya bin 'yo xun ho ran dahi, ne na yopa da somhbe bu ra hnini Puteoli, gue ra hai Italia, ne da cacähe buya.

¹⁴ Nu bu, da timhbe 'da'u yu cu nangu ra Cristo. Nu'u bi xije dan säyahe bu nyoto pa. M'bejua buya da haxhe ra 'yu i pa bu ra dahnini Roma.

¹⁵ Ne nu'u yu cu nangu ra Cristo mi 'bapu Roma, mi öde ba chmbe bu 'yu. Ba ch puya, bi daje bu ja ra hnini Foro de Apio, ne bi daje mi da bu ra hnini Tres Tabernas. Ne nu ra Pablo 'bu mi nu, bi xi Oja jamadi, ne nu Oja bi hyurpa ra mbai buya.

¹⁶ Ne nu bu ma somhbe bu ja ra dahnini Roma, nu ra hmudofai bi da bu yu ofadi bu 'bah ra hmu yu mbadi. Pe nu'a ra Pablo bin t'un ran t'edi dim 'buse bu ja n da ra ngu, ne hont'a n da ra dofai da mbadi.

Bi man ram Hman Oja ra Pablo bu Roma

¹⁷ Ne nu bu mi tho'an hyupa, nu ra Pablo bi zon da yu ngurpi yu judio ngue mi 'bapu. Ne nu bu mim peti bu 'be'a ra Pablo, bi 'yambi:

—Man 'yohu ah, nte man ts'o da örpä u ma mijudiohu, xin da festa yan thande bi thocta u ma ngurpa bombotah, pe guehma bi mba ma dagä bu 'bah yu romano bu Jerusalen.

¹⁸ Ne nu bu mi 'yorca ran juqni, nu'u mi nde xtä hyega thoho, nguetho nte da öt'a ngue da thogui.

¹⁹ Pe nu ma mijudiohu him mi nde xtä hyega thoho, janangue'a da ah ran t'edi di dagä ua Roma. Pe hin'yü 'be'a dim be'ni da yapa u ma mijudiohu.

²⁰ Janangue'a da zohn'nahu dan nuhu ne dan yahu. Nuj dyu israelhu, di ömhbu din ja 'be'a bi man Oja gue din ja. Pe di ec'yei ngue ya bi du mi bin ja 'be'a bi man Oja, jananjabu nthu t'igä ra t'egui ja ua, bi 'yenn'a ra Pablo.

²¹ Nu'u bi xi'a ra Pablo:

—Nugähe nte ma söcuä bi 'bengähe ni 'yepu Judea nangu'e. Xinga n da man 'yohuhu bi nexru, bi man ran ts'o nangu'e, njo'o to'o bi yap'a'i.

²² Pe din nde gui xije ts'u 'be'a guim be'ni, nguetho hönbu bi za i hma hingui ho 'be'a gui ec'yeihu, bi 'yenn'u.

²³ Ne nu'u bim peti man da ra pa nangu'e'a xi ma, ne xun ngu u bi zom bu mi 'be'a ra Pablo. Nu ra Pablo buya gatho ra pa bi xifi nangu'e ra 'befi i öt' Oja ua ja ra ximhai, ne 'beru ni manda Oja u yu ja'i. Bi hyoni 'beru di 'yec'yei ra Jesus, ne bi 'yuti hapu nt'o'ti nangu'e ra Jesus bu ja ra söcuä ra Moisés, ne yu söcuä yu pöngahya.

²⁴ Nu'u da bi 'yec'yei bu mi man ra Pablo, pe 'da'u him bi 'yec'yei.

²⁵ Nε nu'bu him mí sã'u ngue 'da'angu da bɛni, bi mbɛdi bi mba. Pε nu ra Pablo man'da ram hma bi xi'u:

—Nuna rá Hogandahi Ojã majuaɲi bi ma nu'bu mim pɔngahya ra Isaías, nε bi xi'u ma ngarpa bombɔtahɛ.

²⁶ Nε bi t'ɛmp'u:
Ní mba bu 'buh ni mijudíohɛ, nε gui 'yɛmbi:
“Nu ahɛ zai guí øhmbɛ nangue ni zaguhɛ, pɛ
hin guí pãhmbɛ 'be'a guí øhmbɛ.
Nε guín nuhɛ nangue ni dãhɛ, pɛ hin guí
pãhmbɛ 'be'a guín nuhɛ,”
ngubɛ bi 'yɛmb yɛ jã'i.

²⁷ Nguetho nu yɛ jã'i xɛm mε yú mbui,
nε xingui ts'u ca't' yú zagu 'be'a øde.
Nε tengu'bu di ts'ant' yú dã,
nguetho su da nu,
su da 'yøde,
nguetho hingui nde di pãh yú mbui
guerɛ da zã xcá hocpa yú mbui,
ɛn'a rá Hogandahi Ojã 'bɛ mim pɔngahya ra
Isaías, bi 'yɛn'a ra Pablo.

²⁸ Nε bi thoqui bi 'yɛmbi:
—Dami pãhmbɛ ngue nuya da si'u hing yɛ
judío 'bɛpɛ da zã dí zin Ojã u, nε gãtho yɛ
pa dí mba bu. Nε nu'u, man'da da 'yø'u, bi
t'ɛmp'u yɛ judío.

²⁹ Nε nu'bu mí gua'a bi ma ra Pablo, nu yɛ
judío bi mba, nε bin junzɛhɛ u 'bɛ mí mba'u,
nangue 'be'a bi man'a ra Pablo.

³⁰ Nε nu'a ra Pablo bim 'bɛpɛ nyo jɛya bu
ja ra ngu xí mihi. Nε gãtho to'o bi mba bu, bi
numanho.

³¹ Nε nu ra Pablo bi ma 'bɛpɛ dí manda
Ojã u, nε bi xãnbi nangue ma Hmuhɛ ra
Jesucristo. Nε nu'a ra Pablo him mi supi to'o
da 'yøde, nε njo'o to bi hɛcpi.

ROMANOS
Ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɯ
yɯ 'yɛc'yɛi bu ja ra nɔrpa
dɔhnini Roma

Ran zengua

1 Nugá drá Pablogá, drá 'yɛhɛgá ra Jesucristo. Nɛ bi xic Ojɔ ma 'báigá'be ra Cristo, nɛ bi huangui gam mangá rán ho ma'da'yo Ojɔ.

2 Nɛ guet'a ram hma mi man Ojɔ bu ja rá hoga t'ohni bi 'yo't'ɯ yú pɔngahyɔ maya'bu.

3 Nɛ n'dat'a ram hma im ma nanguɛ ra Jesucristo rá Ts'ant'ɯ Ojɔ a, nɛ nanguɛ'a bim 'bɔcua ja ra ximhái, rám bom'beto ra David a.

4 Pɛ nu'bu mi dambɛni bu 'bu ɯ xɯn du, ja bi 'yɯ Ojɔ xɯn ho gue rá Ts'ant'ɯ Ojɔ a buya nte hɛmbi nanguɛ rá Hogandahi in 'youi. Gue'a ma Hmuhɯ a.

5 Nɛ rá mate zɛhɛ bi xiqui ma 'báigá'be ra Cristo, ga japi da'yɛc' yɛi yu ja'í gátho yu hnini, nɛ gue'a dí hnumanho ra Cristo a buya.

6 Jananguɛ'a in ndec Ojɔ ga mba ga fáx'a ni t'ɛc'yɛihɯ, nguetho bi zon'nahɯ Ojɔ bi ja'ahɯ yú mbeti ahɯ ra Jesucristo.

7 Guehna dí ot'ahɯ na ya gátho ahɯ guí 'buhmbɯ bu ja ra dahnini Roma, ngue bi huɛc'ahɯ Ojɔ nɛ bi zon'nahɯ, nɛ bi 'uec'a ni mbúihɯ in nde ahɯ hont'a guim bɛmhbu a. Dí ɔp Ojɔ ma Tahɯ nɛ ra Jesucristo ma Hmuhɯ da hyut'a ni mbúihɯ nanguɛ rá mate zɛhɛ.

ɛmme in nde da zɔm bu Roma a ra Pablo

8 M'bed'ɔ thoho dí xi ahɯ ɛmme dadi jɔhyagá, nguetho dí ɔ'a man yu ja'í hɔnbɯ go harɯ dí 'yo ngue guí ɛc'yɛihɯ xɯn ho. Jananguɛ'a dí xi Ojɔ jamadi nanguɛ gátho ahɯ. Nɛ dí thocpa ra jamadi ma Ojɔhɯ ra Jesucristo.

9 Nɛ i pɔ Ojɔ hin dí ɛ'ts'a ná yá'be nanguɛ ahɯ. Nɛ dí hah ma mbúí dí ɔrpa rá 'bɛfi 'bu díim man a ran ho ma'da'yo nanguɛ rá Ts'ant'ɯ.

10 Nɛ dí ɔp rá mate Ojɔ ngue hin da ya'a ga mbagá bu guí 'buhmbɯ. Nɛ hin dí pɔdí 'bɛ'a da zá dá sɔm bu, pɛ go pɔ Ojɔ, nɛ xɔmhma thoho da nde Ojɔ ga mba bu.

11 Nguetho ɛmme díin nde gan nu ahɯ, ga fáx ahɯ din ja ahɯ man'da xɯn ngu rá ts'ɛdi Ojɔ, nɛ man'da gam 'báhmɯ xɯn ho buya.

12 Necá da zá guí fáxcáhɯ, jananguɛ'a da zá 'da xtám fáxtahɯ nanguɛ ma t'ɛc'yɛihɯ dí comhbɯ.

13 Ma zi cu ahɯ díin nde guí pɔhmbɯ ngue xɯn ngu yu nidí mí ɛna xcá mba bu, pɛ hinga na sá. Pɛ guehma díin nde ga mbagá bu nɛ da hnurca ma 'bɛfi bu guí 'buhmbɯ, tengu bu mi'da yu hnini xtá mba.

14 Nguetho i 'yo ma güenda ga xánba yu ja'í, nɛ ɯ 'bɔpu ja yu hnini nɛ ɯ yum 'bündɔpo ja'í, nɛ ɯ pɔh ra sɔcuɔ nɛ ɯ hingui pɔdí, gátho ga xánbi.

15 Jananguɛ'a nɛ ahɯ ɛmme jag ra páhã ga xán'nahɯ rán ho ma'da'yo ra Cristo, gátho ahɯ guí 'buhmbɯ bu ja ra dahnini Roma.

Nu ran ho ma'da'yo ní yɔn ɯ to'o gátho da hyɔn a

16 Nɛ hin dí pɛs' ma sá gam mangá ran ho ma'da'yo, nguetho gue'a ram hma rá ts'ɛdi Ojɔ a dí yɔn ɯ to'o gátho da hyɔn a. Nɛ mbúdi bi sije dyu israelgáhe, nɛ xɔ bi si ɯ mi'da buya.

17 Nguetho nu ran ho ma'da'yo i xijɯ 'bɛ'a ní hogahɯ, gue ga hantohɯ rá mate, nɛ hin'yɯ 'bɛ'a man'da dí zinjɯ Ojɔ a. Tengu mán t'o't'i: "To'o bi 'yɛc'yɛi rá mate Ojɔ, bi hocpa yú ts'oqui, bin t'un ra 'da'yote buya."

Gátho yu ja'í in dupate yu ts'oqui

18 Nguetho nu'bu hin da yɔn Ojɔ yu ja'í i jatho dí ɯnbi, nanguɛ'a 'dan'yo thoho i thánde, nɛ i ɔt'e 'bɛ'a gá má ts'oqui. Nɛ nu'a majuani nde i bɛnba Ojɔ ɯ, pɛ dí hɛcpada ɯ, nguetho man'da in numanhose yú ts'oqui.

19 Pɛ i pɔhma 'bɛ'a sá da fádi nanguɛ Ojɔ, nguetho guesɛ Ojɔ dí bɛnbi.

20 Nɛ madague'bu hin dí nɛqui Ojɔ, pɛ da zá da bɔh yu ja'í gue maguesɛ Ojɔ nɛ i ja rá ts'ɛdi mazai a, nguetho in nu 'bɛ'a gátho bi 'yot'ua ja ra hái. Nɛ gue'bu go rá mbúdi ra ximhái mi sá xtá fádi xɯn ho. Nɛ mi sá xtám bɔh yu ja'í xtá numansu Ojɔ. Jananguɛ'a njon da zá da xi Ojɔ nte in dupate.

21 Nɛ mi sáhma xtám bɔp Ojɔ, pɛ him mi nde xtá numansu a nɛ him bi xifi jamadi 'bɛ'a gátho bin t'un'du. Pɛ bi dɛ'mi bi bɛn a n'da ran 'yomfɛni nte ní mba tho. Jananguɛ'a bi 'bɛh ra hogan'yomfɛni. Nɛ njam'bu bi zá da bɛni 'bɛ'a xɯn ho da 'yɔp pɔya.

22 Sá ɛna pɔsɛ ɯ, nɛ guɛpɯ í 'bɛpɯ ra hogan 'yomfɛni buya.

23 Nu Ojɔ tɔte xɯn ho a, gue i 'bui mazai. Pɛ nu'ɯ bi 'yɔzɛhɛ yu ja'í bi bɔni tengu yú pɔte yu ja'í díim 'bedi, nɛ yu doja nɛ yu zate nɛ yu pɔzɯ, man'da bi 'yɛmbi oja ɯ.

24 Jananguɛ'a bi hyɛ Ojɔ ɯ. Nɛ man'da bi 'yɔzɛhɛ 'bɛ'a gátho bi numanhose buya gue ran 'yom'tɛni. Nɛ bi ts'onse yú ja'í n'da ngu n'da ɯ.

25 Bi hyɛ a majuani Ojɔ nɛ go bi 'yɛc'yɛi ɯ him majuani Ojɔ. Bi dɔnde gátho bi 'yot' Ojɔ ua ja ra ximhái xinda gue'a Ojɔ gue bi 'yot'ɯ. Pɛ hont'a Ojɔ mixte xɯn ho a gátho yu pa mazai. Jananguɛ'a hont'a ga ɛspahɯ a.

26 Nɛ gue'a í hyɛ Ojɔ ɯ. Nɛ nubuya bi zá bi 'yot' ran ts'o, gue'bu go mí 'yot' man'da xɯn ts'o, nɛ yu xisu bi pá a bi zánba Ojɔ xtá 'yot'e, gue bi 'yásába yú mixisuhɯ tengu'bu ran 'yohɯ zɛhɛ.

27 Ne yän 'yohu bi hyeh yän t'ëdi mi sän Oja xtín thät'u yu xisu ngue xtí manda, nguetho emme in nde di 'yasába yá min'yohuhu, nu'a him mi sá xtá 'yot'e. Pe bi hyonse ran unbi gue yá ja'i zehu u 'bu mí 'uegue.

28 Ne nu'bu him mi numanho a ran 'yomfëni majuañi nanguie Oja, nguetho bi hye Oja u, ne man'da bi ñen u yá ts'on 'yomfëni ne bi 'yot' yän ts'o him mi sá xtá 'yot'e.

29 Ne emme di yus' yá mbai gátho yu ts'oqui, ran 'yomt'ëni, ra ts'om'bäi, ran ts'iyate, ra nexmate, ran ts'eya, ran thote, ran sui, ran thäte, ran upate, ran c'ate.

30 Ne yu zänfehni u, ne i san Oja, ne hingui su n'da ra ja'i, ne din 'yex'u, ne ma maguesu u, thocpa thoho i honse mi'da yu ts'oqui hingui pañi da 'yot'e, ne i festa'a 'be'a man yá ta ne yá mbe.

31 Ne hingui nde din 'yomfëni u, ne hin di ja'ts'a man u, ne hin'yü yän huçcate, ne hin'yü yá yembai.

32 I pañma di unba Oja u gátho yu pa mazai, gue'a yän sähu a nguetho i ot' ya i hmangua. Pe man'da guexta'a i ot'e ne man'da di johya 'bu xän ngu u 'da'angu othu u.

2

Di unba Oja u to'o di ho yu ts'oqui

1 Janangue'a hingui sä ga emhbu him man sähu a ran unbi hont'a go to'o gahu. Nguetho nu'bu di numan'uhu u 'da nanguie yá ts'oqui, ne di emhbu go yän sähu da nu ran unbi u, pe gue'a nán juañba zehuhu a 'bu gue n'dat'a di othu.

2 Pe di pañmbu gue yän sähu 'bu di unba Oja u ot' yu ts'oqui.

3 Pe sä di emhbu ngue go ga ponju rán juañbi Oja, ngue go di emfa hingui ho ot'u 'da, ne ya 'da'angu di othu u.

4 Ha hin di pañmbu hanja him 'bexque di unghu Oja nanguie ma ts'oqui. Pe gue'a ní jajü ga päh ma mbaihu xän ho a. Pe nuju di festahu rá yembai i ocahu.

5 Pe nu'bu xäm me ní mbai n'da, ne xingui ts'u coh rá mbai nanguie yá ts'oqui, pe emme di pet yän unbi da t'orpa 'bu bi zön ra pa, ngue rá muui a bi 'yot'e, ne da zemp Oja a.

6 Ne n'da ngu n'da din t'un'na rán theui 'be'a bi 'yot'e.

7 Nu Oja di unt'a ra temazai 'bu 'bo'o zai ot'a ran ho, nguetho honi dim 'bähmi Oja, ne i honi da 'yot'a i numanho Oja, ne i honi da t'orpa ran ho njam'bu din thegie.

8 Pe nu'bu dadín sähmbu Oja, ne hin di numanhohu a ra 'yu majuañi pe hont' yu ts'oqui go di numanhohu, pe gue'a di 'daju ra cue Oja a 'bu, ngue emme nts'utho.

9 Nts'edi yän unbi ne 'be'a gátho má dumbai da nu'bu n'da ngu n'da to'o gátho nzai ot' yu ts'oqui, neje dyu israelhe, ne ahu hin gyu israelhu.

10-11 Pe hont'a go to'o da hyoni da 'yot' ran ho, di japi 'darpu dim 'bähmi Oja ne da numanho Oja a, ne da hyurpa rá mbai thocpa thoho, necähe dyu israelgähe, ne ahu hing yu israelhu. Nguetho gátho 'da'anguu bu na nuju Oja.

12 Ne nu'bu hing yu israel him bi sih yän t'ëdi Oja. Ne madague'bu him bi sifi, pe guehma da nu yän unbi to'o di thocta yu ts'oqui. Ne nguetho u yu israel ngue bi sih yän t'ëdi Oja, ne gue'u yän t'ëdi Oja di juañba u to'o di thocta yu ts'oqui.

13 Nguetho nu'bu da bañho yän t'ëdi Oja n'da, hin da numanho Oja a 'bu, hinda hont'bu da 'yot'a hmam bu.

14 Nu'bu hing yu israel, him bin t'un yän t'ëdi Oja ngue ran hocja'i xtá 'yot'e. Pe guehma i päse mbo yá mbai nda'a xän ho, nguetho ja'bu i ot'a rán theui u yän t'ëdi Oja ngue ran hocja'i.

15 Ne madague'bu him bi sih yän t'ëdi Oja u 'da, pe tengu 'bu män t'o'ti bu ja yá mbai u yän t'ëdi Oja, ne guesu yá mbai i xifi ngue hingui ho a bi 'yot'e, o ja'bu xän ho.

16 Ne gue'a di juañba Oja u gátho yu ja'i, nanguie ra Jesucristo 'bu bi zön ra pa. Ne di juañba u nanguie u i äse mbo yá mbai u. Ne gue'a i mam bu ja ran ho ma'da'yo ngue dí m angä.

Sä in 'yex'u 'da yu israel u yän t'ëdi Oja

17 Pe nu ahu ma mi'israel ahu, guidín 'yexhu nguetho gyu mengu israelhu, ne, 'hönse gahu i numanhoju Oja, nguetho bi 'daju u yän t'ëdi," sä guí emhbu.

18 Ne gá pañmbu rá pähä Oja, nguetho gán xähmbu yän t'ëdi, ne gá pañmbu nda'a xän ho da zä da 'yot'a n'da.

19 Ne guím bensehu guí uhu ra 'yu u yu xädä, guím bëmhbü yá nyot'i ahu u i 'yo bu ja ra 'bexui.

20 Ne sä guí emhbu ja nin t'ëdi gui xänbahu yu 'yambü, nguetho guí pañmbu u yän t'ëdi Oja ngue majuañi, ngue di un ran 'yomfëni n'da.

21 Pe nu'bu gue'a guí othu ma mi'israel ahu guí xänbahu mi'da, hanja hin gán xäsehu thä. Guí xihmbu mi'da ngue hin dim pe, pe hanja go guím pësehu thä.

22 Guí xihmbu mi'da ngue hin din 'yomt'ëni, pe hanja go guí 'yomt'ëni zehuhu. Guí xihmbu mi'da hin da 'yëspa u yu hyäte oja, pe ha hin guím bëmhbü ngue go guí cüzehuhu bu i thände yá ojase u, ne guí pëfü 'be'a guí numanhohu bu.

23 Gnä yañhu a ngue'a guí emhbu guí pañmbu yän t'ëdi Oja. Pe man'da gadí jafu hin da numansu Oja u mi'da, nguetho guí festahu u yän t'ëdi bi ma.

24 Janangue'a bin ja tengu män t'o'ti, ngue di c'aman'u Oja u hing yu israel 'bu i nu a ran ts'o guí othu, gyu israelhu.

25 Pɛ nu'bu xca ɔthu yán t'ɛdi Oja bi man ra Moisés, xan ho ngue am hmɛpya ma ja'ihu, ngue dyu israelhu. Pɛ nu'bu hin dí tenhdɛ u, sáti thoho am hmɛpyagahu 'bu, nɛ nte ja bu a uh ma hmɛpyahu.

26 Nɛ nu'uh hing yu israel ngue him bi mba ma hmɛpyabi yá ja'i, nu'bu ɔt' yán thehu u yán t'ɛdi Oja, nu'uh i numanho Oja u, tengu'bu xtá hmɛpya bu na nu Oja u.

27 Nɛ nu'uh hing yu israel ngue nte ma hmɛpya i ja, pɛ nu'bu i ɔt' yán t'ɛdi Oja, gue'uh dí jajɛ din c'a ma ts'oquihu u, dyu israelhu. Nguetho sá dá mɛpya ma ja'ihu, tengu man'a ran t'ɛdi, nɛ hin dá ɔthu a rán sáui ma hmɛpyahu.

28 Nɛ madague'bu n'dat'a mam bombɔtahɛ ra Abraham, pɛ hinga gue'a ní 'yɔt'e rá t'uhni Oja n'da a. Nɛ xín nangu'e a am hmɛpya maxɔts'e rá ja'i n'da.

29 Pɛ hinda hɔnt'bu hmɛpya ma mbuihu nangué rá Hogandáhi Oja, nu'a njuantho ra hmɛpya i nu Oja u. Nɛ nu'bu njabu ma mbuihu, hin gam bɛmhbu ngue da numan-hoju ma mijá'ihu, pɛ hɔnt'a Oja gam bɛmhbu da numanhoju.

3

1 Nu'bu 'bo'o da 'yɛngui: "Pɛ hanja bi huand Oja u yu israel thá, nɛ 'be'a nam bɔn'a ra hmɛpya bi si u," gue'bu 'bo'o da 'yɛngui.

2 Pɛ xan ngu 'be'a í huand Oja u. M'bet'o thoho gam bɛmhbu bin t'un rá m hman Oja maya'bu u ndu mam bombɔtahɛ. Nɛ gue'a ga xi u to'o da 'yángu.

3 Pɛ xan ngu u him bi nde. Pɛ ha gam bɛmhbu bi zɛru a mí ɛna xtá 'yɔrpa Oja yu ja'i 'bu.

4 Hin'na maha, pɛ gushima guesɛ Oja di ja'ts'a rá m hma, madague'bu gátho xtín hɛtho yu ja'i nangué rá 'bɛfi. Nɛ tengu bi man rá t'ohni Oja, gátho di ja'ts'a bi ma, nɛ hin haru ga tɛmhbu ngue him bi 'yɔt' Oja a mí ma, 'bu ga ánhɛ.

5 Pɛ sá ɛn u 'da hingui ɔh rá m hman Oja: "Hingui ho 'bu di ɛngahu Oja nangué ma ts'oquihu, nguetho man'da di nɛcmanho rán ho Oja 'bu gátho xan ts'otho ga ɔthu," ɛn'uh yu ja'i.

6 Pɛ hingui sáhma ngubu ga mamhbu, nɛ xan ho 'bu di ɛngahu Oja nangué ma ts'oquihu, nguetho jatho da 'yɔt' ran ts'ut'abi nangué gátho ra ximhá.

7 Nɛ sá ɛn u 'da: "Man'da dí ɛspahu Oja nangué ma fɛhnihu dí mamhbu. Pɛ hanja di ɛngahu 'bu, tengu'bu dyu 'yɔt'a ts'oquihu, nɛ man'da dí uhmbu ngue njám'bu dim fɛhni Oja," sá ɛn u 'da.

8 "Nɛ mbáhá ga ɔthu ran ts'o, n'dahma di nequi a ran ho," í ɛnju dí ɛmhbu u 'da 'bu dí ɛná hin ní yanju Oja u yán t'ɛdi, gue'uh to i sanju. Pɛgue da ts'ɛmba u nangué yám hman u.

Gátho dín dupatehu yu ts'oqui

9 Pɛ ha gam bɛmhbu man'da xan hoju dyu israelhu. Pɛ hin'na, tengu thoho dá xi ahɛ 'bu rá mbudi, nguetho 'da'angu dyu 'yɔt'a ts'oquihu, nɛ'uh yu israel nɛ'uh hin yu israel.

10 Nɛ mán t'o't'i:

Njo'o n'da xan ho, xinga n'da.

11 Njo'o n'da i ja rán 'yomfɛni, nɛ njo'o i hon Oja ngue nde da dɛnni.

12 Gátho gahu dá 'uethohu, nɛ 'da án ts'ontho 'be'a dá ɔthu.

Xinga n'daju dí ɔthu ran hocjá'i.

13 ɛmme xan ts'o ma ndehu, tengu'bu n'da ra hyáhái bu ja ran 'yágu ngue hingan jo'mi, xan xá, in jabu ma ndehu.

Nguetho ɛmme dí mamhbu yu fɛhni, nɛ ran dáte i pɔm ma ndehu, tengu'bu dyu pozahu.

14 Nu ma ndehu ɛmme yuru ran ts'ante ngue xan ju.

15 Nu ma guahu, ɛmme i ɛhya na 'dihni ngue dan hotehu.

16 Pɛ í huɛhi thoho u 'buru haru dí 'yohu, ngue xan ts'o 'be'a dí ɔrpuhu u.

17 Nɛ hin dadí hocpuhu yá mbui ma mijá'ihu, xinga gue'a ma mbui zɛhɛhu.

18 Nɛ xingui ts'uh dí m bɛmhbu ngue ga numan-suhu Oja.

Nɛ gue'a bi man rá t'ohni Oja 'bu maya'bu a.

19 Nɛ nu'a mí hmam bu ja ram hma maya'bu ngue bi xije Oja dyu israelgáhe, ga pahmbu gátho i ja ma ts'oquihu bu na nuju Oja. Janangu'e gátho ra ximhá din hɛtho 'bu bi 'yɔrpa ran juanbi Oja.

20 Nɛ nu'uh yán t'ɛdi Oja, xinga n'da ra ja'i dí 'yɛmbi xan ho u ngue bi xiju ran hocjá'i xca ɔthu. Pɛ nu'uh yán t'ɛdi, ja ga tɛmhbu bu 'be'a dá ɔthu.

Da yanju Oja 'bu ga hámhbu rán hoqui

21 Janangu'e a nuya bi t'urcahu man'da ran hoqui ngue dí 'yɛnju xan hoju Oja, nɛ hin nangué u yán t'ɛdi ngue bi xiju xca ɔthu ran ho, madague'bu midí nequi ts'uh bu ja ram hma maya'bu a ran hoqui dí xi ahɛ ya.

22 Gue ga hánthohu a rán hoqui Oja nangué ra Jesucristo di hoga ma ts'oquihu hɔnt'a go to'o gahu.

23 Nguetho njo'o gahu dá jas'hu gátho ran ho nguepu xtá numanhoju Oja, pɛ gátho dá ɔthu yu ts'oqui bu án nuju.

24 Janangu'e a bi zánni di hogazɛhɛhu Oja ngue rán t'unni thoho, nguetho bi gurca ma ts'oquihu ra Cristo Jesús.

25 Nguetho bi zán Oja a ra Cristo ngue bim 'bɔts'e zɛhɛ, bi gurca ma ts'oquihu nangué rá ji. Nɛ gue'a ní yan u to'o da hyán'a bi 'yɔrpe.

Nɛ ngutho nangué u mí 'buh maya'bu, nu'bu mi du ra Cristo, ja bi nequi a í punba yá ts'oqui u to'o mí nde rá punbi Oja. Nɛ ja bi 'yu Oja buya 'be'a í thótho u.

²⁶ Ne ja bi 'yu Ojã a rãn jut'i ma ts'oquihũ, janangue'a da zã di hogahũ ya, ne da zimanhojũ ngue guejũ dá ec'yẽihũ rá mate ra Jesús.

²⁷ Pe xiya, harũ bi go'a man 'yẽts'ihũ. Bi mba ma 'berquigahũ. Pe hague nja. Nguetho hin dá jãs'hũ yãn t'edi Ojã, pe bin 'dactahũ rá mate 'bũ má ec'yẽihũ a.

²⁸ Ne dí pãhmbũ ngue bi hogahũ Ojã 'bũ má hãnthohũ rãm hma nangue rãn hoqui. Ne hin da 'yãngahũ 'bũ xcã jãs'hũ, o hin'na.

²⁹ Pe sã dí emhbũ dyũ israelhũ hõngdahũ i numanhojũ Ojã. Pe i jatho ga pãhmbũ ngue ne'ũ hin yũ israel in nde da numanho Ojã.

³⁰ Nguetho n'datho a Ojã, ne gãtho to'o da hyãñ rá mate gãtho 'da ni hocpada Ojã ẽ ne da zimanho, ne ẽ yũ israel, ne ẽ hing yũ israel.

³¹ Pe ha dí ẽn ahũ nte di muui yãn t'edi Ojã ngue di ẽn ahũ ga hãnthohũ rá mate. Pe hin'na, pe man'da dí jãs'hũ yãn t'edi Ojã ya, nangue ra Cristo rá mate Ojã i fãxcahũ.

4

Ran t'uti nangue ra Abraham

¹ Xi a mam bombõtahũ ra Abraham ngue dyũ israelhũ, 'be'a i hocpa yá ts'oqui Ojã a thã, ne 'be'a i 'yẽmbi xãn ho a.

² Pe hinga gue'ũ 'be'a gãtho bi 'yõt'e i t'ẽmbi xãn ho a, nguetho nu'bũ da gue ẽ, ya mí ja 'be'a xtĩn 'yẽzẽhẽ 'bũ. Pe hin te ín 'yẽx'a ra Abraham bũ án nu Ojã a.

³ Pe tengu man rá t'ohni Ojã, nu ra Abraham bi 'yẽc'yẽi tho a ram hma 'bũ mí xifi 'be'a da 'yõrpa Ojã. Ne gue'a i 'yẽmbi xãn ho a bũya.

⁴ Nu'bũ xtã xijũ Ojã ngue gue'a rá 'befi ga õthũ dí 'yẽnjũ xãn hojũ a, pe hing ra mate thoho a dí 'yẽnjũ xãn hojũ 'bũ, pe tengu'bũ man zãbithohũ a 'bũ.

⁵ Pe nu Ojã hingui xijũ n'da ra 'befi dí 'yẽnjũ xãn hojũ, nguetho hinguin zaqui ma mbũihũ nangue ma ts'oquihũ. Janangue'a i xijũ ga hãnthohũ a rá mate di hoga ma ts'oquihũ, ne gue'a dí 'yẽnjũ xãn hojũ a bũya.

⁶ Ne'a ra David ngubũ bi 'yõrpa ja rá t'ohni Ojã maya'bũ ngue:

Ëmmẽ di johya n'da ra ja'i ngue da 'yẽmp Ojã xãn ho, ne hin da 'yõrpa ra güenda 'bũ xãn ho xtã 'yõt'e o hin'na.

⁷ Nguetho bi mba ma punbi yá ts'oqui, ne him man din c'ã, bi 'yẽna.

⁸ Ne ẽna:

Di johya ẽ to'o bi mba ma hoqui yá ts'oqui ne nte da thĩnba 'bũ bi mba ma juãñbi,

bi 'yẽn'a ra David.

⁹ Pe ha guím bẽmhbũ ngue hõnt'ũ am hmẽpya yá ja'i da nu na ran johya i hmangua. Ha hin guím bẽmhbũ ngue ne ẽ hin gam hmẽpya, da zin Ojã, ngue'bũ 'da'angu im bẽmhbũ a ra Abraham 'bũ mí

hyãntho a ra mate bi man Ojã, ne gue'a i t'ẽmbi xãn ho a bũya.

¹⁰ Pe ga ãn'nahũ, ha m'bejua bi t'ẽmbi xãn ho a ra Abraham, 'bũ mí hmẽpya rá ja'i. Uague m'bet'o thoho bi t'ẽmbi xãn ho. Pe hinga m'bejua maha, pe 'bexque bi t'ẽmbi xãn ho 'bũ hin ní hyec rá ja'i.

¹¹ Ne m'bejua bi sifi da hyec rá ja'i, ngue ra hmẽpya ya xí 'yẽmp Ojã xãn ho a. Pe bi 'yẽmbi xãn ho 'bũ mí hyãntho a ram hma 'bũ hin ní hyec rá ja'i. Janangue'a i ẽmbi rá ta ra Abraham ẽ to'o gãtho i ec'yẽi tho a bi man Ojã. Ne'ũ hing yũ israel, ngue him bi mba nthequi yá ja'i, ne'ũ da t'ẽmbi xãn ho ẽ.

¹² Nejũ dyũ israelhũ gue dá hẽc ma ja'ihũ, da'igu bũ na 'yẽnjũ xãn hojũ Ojã a ra Abraham, 'bũ 'da'angu díim bẽmhbũ ra Abraham 'bũ hin ní hyec rá ja'i.

Ga hãmhbũ rãm hma Ojã nangue ran jãpi i xijũ

¹³ Ne nu Ojã bi mam majuañi a da 'yõrpa ra Abraham, ngue bi 'yẽmbi: "Ga 'da'a ran jãpi ne'ũ nim bom'beto gãtho ná ndoho ra ximhãi, ne ga 'da ahũ ra 'da'yo hãi," bi 'yẽmp Ojã a ra Abraham. Pe hin nangue n'da ra 'befi nĩn t'un na ran jãpi na, pe nangue bi t'ẽmbi xãn ho 'bũ mí hyãntho na ram hma bi sifi.

¹⁴ Pe nu'bũ díim bẽmhbũ gue gue'ũ yãn t'edi dí jãp Ojã n'da, pe díim bẽmhbũ nte ní mba tho a man'da ran hogui 'bũ, ngue ga hãnthohũ a rãm hma, ne hin da zã dí jãcpahũ Ojã 'bũ.

¹⁵ Nguetho nu'bũ dí ẽna gue gue'ũ yãn t'edi Ojã ga homhbũ, o gue'ũ dí pãsehũ xcã õthũ, pe dí festahũ ẽ, ne hõnt'a ran ẽnbi ga nuhũ 'bũ. Pe nu'bũ hin xtĩn ja yãn t'edi, o gue'bũ hin xcã pãsehũ mbo ma mbũihũ, hin xtĩ nequi yũ ts'oqui 'bũ.

¹⁶ Pe hingui ma nangue yãn t'edi dí jãcpahũ o gue'ũ dí pãsehũ, nguetho hin xcã nuhũ ran ho 'bũ. Pe i ma ga hãnthohũ rãm hma nangue rá mate, ne nubũya da zã majuañi gãtho gahũ ga nuhũ ran ho bi sih ra Abraham da nu yãm bom'beto. Ne madague'bũ njuãntho dyũm bom'betojũ ra Abraham o hin'na, pe 'da'angu díim bẽmhbũ ra Abraham. Janangue'a ma tahũ ra Abraham bũ nam bẽn Ojã.

¹⁷ Ne gue'a nam bõn'a mí xi Ojã ra Abraham 'bũ mí 'yẽmbi: "Nu'i grã Abraham, ga õt'e'e ngue grã ta xãn ngu nim bom'beto gãtho nan ndoho ra ximhãi." Ne nu'a ra Abraham bi hyãñ'a ram hma bi sifi, nguetho bi bãdi jãse rá ts'edi Ojã, gue da zã di un ra ts'edi ẽ xãn ãq'ycẽi ne ẽ xãn du. Ne tengu'bũ ya bin ja 'bũ mí ma Ojã, nguetho majuañi da 'yõt'e. Ne gue'a bi bẽn'a ra Abraham.

¹⁸ Ne nu ra Abraham him mí sã xtĩn ta nangue ẽ yãm bom'beto dim 'bũ. Pe bi hyãñ a ram hma 'bũ mí sifi: "Xãn ngu

nim bom'бето dim 'bui gätho nan ndoho ra ximhäi." Ne bi dö'mi din ja, janangue'a bin ja büya.

¹⁹ Ne madague'bu xi thoh yu pa i 'bui ngue xtím 'buh yá t'ühni, nguetho ya xi ndø, xi mbe'ts'a n'da ciento njeja, ne 'da'angu xin ðaç'yeiui a rá xisu ra Sara, him mí sä xtím 'buh yá t'ühni, pe him bi 'beh rá ts'edi rá t'ëc'yei, bi baði majuqani dim 'buh rá t'ühni.

²⁰ Ne xingui ts'u bi bëni ngue hin da 'yøt' Ojå a bi ma, nguetho bi baði hingui hëmp'a da 'yøt' Ojå. Janangue'a bi hyan rá ts'edi Ojå a büya, ne gue'a í 'yëspa Ojå a.

²¹ Ne n'dat'a mim bëni ngue jase rá ts'edi Ojå di ja'ts'a bi ma.

²² Ne nu'a bi hyantho a ram hma 'bu mí sifi 'be'a da 'yørpa Ojå, ne gue'a í hocpa Ojå a, ne bi 'yëmbi xan ho, i ëm bu ja rá m hman Ojå.

²³ Pe hinga hønt'a ra Abraham bi t'ëmbi xan ho 'bu mí hyantho a ram hma bi man Ojå.

²⁴ Pe nejü, bi hogahü Ojå ne bi 'yënjü xan hojü 'bu má hantohü a ram hma bi xijü Ojå, ngue bi xox'a ma Hmuhü ra Jesús 'bu mí du.

²⁵ Nu'a bi un rá te bi gurca ma ts'oquihü, ne bi t'ägü. Ne bi xox Ojå a, janangue'a di pähmbü majuqani bi ðaha bi xogahü.

5

Di yamanhohü Ojå nguetho bi pungahü rá Ts'unt'ü

¹ Bi hogahü Ojå 'bu má hämbü rán hoqui bi ma. Midín sühmbü Ojå, pe nuya di yamanhohü, ngue bi hogahü ma Hmuhü ra Jesucristo.

² Ne bi zixcahü ra Jesucristo bu i ja rá mate Ojå, nguetho dá hämbü rán hoqui, ne di 'bühmbü bu. Ne dadín johyahü gue dí tømhbü a ran ho tåte thoho da 'yørcahü.

³ Ne hinga hønt'a ran ho dí tømhbü nán johyahü ya, pe ne ü yun ünbi dín nuhü ya, guexta'a dadín johyahü. Nguetho nu'ü yun ünbi ní jajü ga häthü xan ho ü.

⁴ Ne nu'bu dí häthü xan ho, gue'a dín te ma mbühü a. Ne nu'bu bin te ma mbühü, gue'a ná tømhbü a ran ho di 'dajü Ojå büya.

⁵ Ne dí pähmbü hin da hyäju Ojå nangue ran ho dí tømhbü, nguetho di hügahü. Ne nu'a rá Hogandähi bi 'dajü, di jajü dí sähu rán hüçate Ojå ëmme xan ngu.

⁶ Ne him mí sä xcán yanse ma teschü, nguetho bi güendga ma mbühü nangue ma ts'oquihü. Pe bi du ra Cristo 'bu mí zøn ra pa bi man Ojå, ngue bi yanjü dyü ts'om'bäihü.

⁷ Pe hinga ngubü rán hüçate n'da ra ja'i, hønt'bu ra hocja'i rá amigo, da nde di 'beh rá te ngue xtán yan a, pe nu'bu ma ts'om'bäi, hin da nde di 'beh rá te 'bu.

⁸ Pe nu Ojå i urcahü tåte thoho xan ho rán hüçate, nguetho hin dyü hocja'ihü, pe bi du ra Cristo bi yanjü 'bu man dyü ts'om'bäihü.

⁹ Nuya bi hoga ma ts'oquihü nangue rá ji ra Jesucristo, ne bi zimanhojü Ojå. Janangue'a dí pähmbü majuqani da yanjü ra Jesucristo nangue rá cue Ojå 'bu rán zëgui.

¹⁰ Ne nu'bu midín sühmbü Ojå, pe bi hogahü rá Ts'unt'ü zehë 'bu mí du. Ne i 'buh ya, janangue'a bi zä di thoqui di 'dajü ra hogambü ya, ne da xoxcahü 'bu rán zëgui.

¹¹ Pe ne a i ørcahü ya dadín johyahü nangue dadín amigohü Ojå ya. Nguetho bi 'uegahü 'be'a midín sühmbü Ojå a ma Hmuhü ra Jesucristo.

Ra Adán bim pommi ra Jesucristo

¹² Pe n'datho maha ran 'yohü bi dümp' ra ts'oqui ua ja ra ximhäi, gue nu ra Adán. Ne bi dümp' ran ðate nangue rá ts'oqui a büya. Ne gue'a gätho ran ðate bi thoc'ü yu ja'i a büya. Nguetho tengü'bu 'dat'a dá øthü ra ts'oqui ra Adán.

¹³⁻¹⁴ Ne ngutho bin ja ü bi xänd ra Adán, guehna bi du nangue yá ts'oqui, madague'bu him bi si'a n'da ran t'ëdi tengü bi sih ra Adán. Gue gätho yu ja'i mí 'bu 'bu him mí hman yán t'ëdi Ojå, gue hin nám 'buh ra Moisés, pe bi du, nguetho yü hmu a ra Adán. Pe bi zøh man'da ra hmu ngue rá m poniu ra Adán, nu'a ra Jesucristo a, gue mí hma ba çhe.

¹⁵ Pe n'dan'yo thoho bi 'yøt' ra Adán ne ra Jesucristo. Nu'a ra Adán, bi un ran ðate gätho yu ja'i, nangue rá ts'oqui a. Pe nu ra Jesucristo ëmme man'da xan ngu rá ts'edi, nguetho rá mate zehë bi pungahü ma ts'oquihü hønt'a go to'o da hyan a. Ne gue'a rán t'unni Ojå bi 'dajü.

¹⁶ N'dat'a rá ts'oqui ra Adán, in ünba yu ja'i. Pe nu ra Cristo bi gut'ü xan ngu yu ts'oqui nangue rá mate zehë, janangue'a da zä da xocpa yu ja'i.

¹⁷ Ne nangue ra ts'oqui bi 'yøt'a n'da ra ja'i ngue ra Adán, gue'a án ja rá ts'edi ran ðate a nangue gätho yu ja'i a büya. Pe nu to'o gätho da hyan rá mate Ojå, da mba ma hoqui yá mbüi, 'darpu dim hmuhü a ra Jesucristo, ne dín ja bu dim 'bühmbü gätho yu pa mazai.

¹⁸ Nu'ü bi xant'a ra Adán gätho bi ts'änba ran ünbi nangue rá ts'oqui ra Adán. Pe nu ran ho bi 'yøt'a ra Jesucristo, da zä da xocpa yu ja'i, ne di un ra temazai.

¹⁹ Nu'a ra Adán bi mbesta'a rá m hman Ojå, gue'a in ts'om'bäi gätho ü bi xändi. Pe nu ra Jesucristo 'bu mí 'yøt'a bi man Ojå, gue'a in hocja'i ü to'o gätho bi xant'a.

²⁰ Nu Ojå bi un yán t'ëdi, da faði ëmme xan ngu yu ts'oqui i ja. Nguetho nu'bu dí pähmbü ngue ëmme xan ngu yu ts'oqui i jajü, ga pähmbü büya, ëmme man'da xan ndoho rán hüçate Ojå ngue di pungahü.

²¹ Tengu thoho a ra ts'oqui bim hmu, ne mí nde xtí 'dajü ran ðate. Ne ngutho a rá mate Ojå, bim hmu ne gue'a bi pungahü, ne

bi 'yɛnjɛ xɛn hojɛ, nɛ di 'dajɛ ra te mazɛj nanguɛ ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

6

Bi 'berca man 'yomfɛnisɛhɛ a rɛn dɛte ra Cristo

¹ 'Be'a maha gam bɛmhɛbɛ buya, ha ga thoqui ga ɔthɛ yɛ ts'oqui 'bɛ, n'dahma man'da xtɛn ndoho rɛn huɛcate Ojɛ di pungahɛ.

² Pɛ hingui sɛhɛma ngubɛ gam bɛmhɛbɛ, ngue xɔ ga thoqui ga ɔthɛ yɛ ts'oqui. Pɛgue dɛn jahɛ tengu n'da ra du hingui ɔ 'bɛ sifi da 'yot' yɛ ts'oqui. Hague dɛn zɛ ga thoqui ga ɔthɛ yɛ ts'oqui 'bɛ.

³ Ha hin dɛm bɛmhɛbɛ 'be'a nɛm bɔn'a ran xixyɛ dɛ ɔthɛ. Nɛm bɔni bi 'berca ma ts'on 'yomfɛniɛhɛ 'bɛ mɛ dɛ ra Cristo.

⁴ Nɛ nu'a ran xixyɛ nam bɔni bi t'ɛ a ma ts'on 'yomfɛniɛhɛ 'bɛ mɛ t'ɛ a ra Cristo. Nɛ bi 'dajɛ ran 'yomfɛni ma'da'yo 'bɛ mi xoxa rɛ Ta nanguɛ rɛ ts'ɛdi mixte. Janangue'a bi zɛ 'darbɛ dɛ 'bɛmhɛbɛ bu ja ra 'da'yote nɛ dɛ ɔthɛ yɛn thɛhɛ a.

⁵ Nu'bɛ mɛ du ra Cristo, nɛ'a ma ts'on 'yomfɛniɛhɛ bi du buya. Janangue'a nu'bɛ mi xox Ojɛ a ra Cristo, dɛm 'bɛmhɛbɛ ma'da'yo nɛ ma'da'yo dɛm bɛmhɛbɛ ya.

⁶ Nɛ dɛ pɛmhɛbɛ tengu'bɛ mi mba ma cuati ma ts'on 'yomfɛniɛhɛ bu ja ra pont'i 'bɛ mɛ du bu ra Cristo. Janangue'a bi thɛpɛ rɛ ts'ɛdi man 'yomfɛnisɛhɛ, ngue hin di mandagahɛ yɛ ts'oqui.

⁷ Nguetho tengu'bɛ n'da ra du, ya him ma 'yot' ra ts'oqui, pɛ ya bi mba ma thɔgue bu ja rɛ ts'ɛdi ra ts'oqui.

⁸ Bi du ma ts'on 'yomfɛniɛhɛ nanguɛ bi du ra Cristo, janangue'a dɛ pɛmhɛbɛ 'darbɛ dɛ 'bɛmhɛbɛ ra Cristo ya.

⁹ Nɛ dɛ pɛmhɛbɛ ngue bi ndants' mahɔn'a ra Cristo 'bɛ mɛ du, nɛ him man'dandɛ da du mahɔn'a, him man ja rɛ ts'ɛdi ran dɛte mahɔn'a nanguɛ ra Cristo.

¹⁰ Nguetho mɛ zɛt'a n'dandɛ bi du ra Cristo nanguɛ ma ts'oquiɛhɛ, nɛ nuya nɛm 'bɛi di japi da fɛh rɛ ts'ɛdi Ojɛ ya.

¹¹ Janangue'a i jatho ga pɛmhɛbɛ tengu'bɛ dɛ tuhɛ nguetho bi thɛgahɛ rɛ ts'ɛdi ra ts'oqui nanguɛjɛ, nɛ hin dɛn nde ga ɔhɛmbɛ yɛ ts'oqui ya. Nɛ nuya nɛm 'bɛmhɛbɛ dɛ jafɛ da fɛh rɛ ts'ɛdi Ojɛ, nanguɛ ra Cristo Jesɛs dɛ 'bɛmhɛbɛ.

¹² Janangue'a hingui sɛ dan hɛchɛmbɛ ngue di mandagahɛ ra ts'oqui mahɔn'a, ngue di 'bɛcpahɛ ga ɔthɛ 'be'a im mam man 'yomfɛnisɛhɛ.

¹³ Nɛ hingui sɛ ga un ma ja'ihɛ da 'yot' yɛm pɛfi ra zɛthɛ, ngue ga ɔthɛ yɛ ts'oqui. Pɛgue dan unshɛhɛ bu 'bɛ Ojɛ ngue bi 'dajɛ ra 'da'yote 'bɛ mɛ du man 'yomfɛnisɛhɛ. Nɛ ga un ma ja'ihɛ da 'yot' yɛm pɛfi Ojɛ, ngue ga ɔthɛ ran ho.

¹⁴ Nɛ hin man sɛhɛ di mandagahɛ ra ts'oqui ya, nguetho dɛn 'yohɛ a rɛ mate Ojɛ ngue di zɛrca ma mbɛihɛ. Nɛ hin di mandagahɛ yɛn t'ɛdi Ojɛ, nu'ɛ hingui sɛ di zɛrca ma mbɛihɛ ɛ.

Hin ga ɛc'yɛihɛ yɛ ts'oqui, pɛ ga ɛc'yɛihɛ Ojɛ

¹⁵ Pɛ nu'bɛ rɛ mate thoho Ojɛ dɛn 'yohɛ ya, nɛ hin di mandagahɛ yɛn t'ɛdi Ojɛ, ha da zɛ ga ɔthɛ yɛ ts'oqui 'bɛ. Pɛ hingui sɛ ngubɛ gam bɛmhɛbɛ.

¹⁶ Ha hin dɛ pɛmhɛbɛ nu'bɛ dadɛ dɛp ma mbɛihɛ a n'da ra hmu ngue ga ɔrpahɛ rɛ 'bɛfi, ma hmuhɛ a 'bɛ, nɛ dɛ tɛnhɛdɛ a buya. Nu'bɛ gue'a ra ts'oqui ma hmuhɛ, hɔnt'a ran ɛnbi mazɛi di 'dajɛ a. Pɛ nu'bɛ da gue'a Ojɛ ma hmuhɛ, dɛ ɔthɛ a i xijɛ, nɛ di 'dajɛ ra hogambɛi, nɛ dam 'bɛmanhohɛ a Ojɛ gɛtho yɛ pa buya.

¹⁷ Pɛ jamadi Ojɛ nanguɛ ahɛ. Nɛ madague'bɛ gɛ pɛp ni hmuhɛ ra ts'oqui mɛm'bet'o, pɛ nuya i ja ni pɛhɛ gui thoctahɛ 'be'a bi 'yut'ahɛ 'bɛ gmɛn dɛhɛ bu ja rɛn xɛdi Ojɛ.

¹⁸ Nɛ bi mba njɛc'i ahɛ nanguɛ rɛ ts'ɛdi ra ts'oqui, janangue'a guɛn 'yɛhɛhɛ rɛ ts'ɛdi ran ho ya.

¹⁹ Dɛ xi ahɛ yɛn t'uti, n'dahma hingui hɛi bu dɛ pɛmhɛbɛ. Ngue tengu bu dɛn dɛhɛ bu ja yɛ ts'oqui, gue dɛ ɔthɛ gɛtho yɛn ts'o dɛm bɛmhɛbɛ. Pɛ nguetho ya, mbɛhɛ dan dɛhɛ bu ja ran ho, gue dam 'bɛmhɛbɛ ga ɔthɛ gɛtho rɛ hoga'bɛfi Ojɛ.

²⁰ Pɛ nu mɛm'bet'o xɛngui ts'ɛ mɛ ndɛhɛ ran ho 'bɛ mɛn 'yɛhɛhɛ yɛ ts'oqui.

²¹ Pɛ nte mɛn ho bi bɔn'a ma 'bɛfi dɛ ɔthɛ. Nɛ nuya dɛ pɛs' ma sɛhɛ 'bɛ dɛm bɛmhɛbɛ 'be'a dɛ ɔthɛ mam'bet'o, nɛ gue'ɛ mɛ sixcahɛ bu ja ran ɛnbi mazɛi ɛ.

²² Nɛ nuya bi mba njɛguigahɛ nanguɛ rɛ ts'ɛdi ra ts'oqui, nɛ dɛn 'yɛhɛhɛ bu 'bɛ Ojɛ ya. Janangue'a man'da da hnurca mɛ hoga 'bɛfiɛhɛ bu. Nɛ i ts'ixcahɛ bu dan zɛmhɛbɛ bu, gɛtho yɛ pa mazɛi.

²³ Nu'a rɛn zɛbi da dɛ u to'o ɔt' yɛ ts'oqui, ran ɛnbi mazɛi a. Pɛ nu'ɛ to'o i 'bɛmhɛbɛ ra Cristo Jesɛs ma Hmuhɛ, di unda Ojɛ ra te mazɛi ɛ, nɛ hingui jut'ɛ.

7

Tengu'bɛ dɛn thqthɛ ra Cristo

¹ Ma zi cu ahɛ, ga xi ahɛ n'da ran t'uti ya. Guim bɛmhɛbɛ Hague in ja ɛ yɛn t'ɛdi, di manda n'da 'bɛ i 'bɛi, pɛ nu'bɛ bi du, ya ma hin'na.

² Tengu'bɛ n'da ran 'yohɛ i 'bɛh rɛ xisu. Nɛ nu rɛ xisu i jatho dɛn zɛmmi a rɛ ndɔ gɛtho yɛ pa i 'bɛi. Pɛ nu'bɛ bi du rɛ ndɔ, him man zɛ di manda a rɛ xisu.

³ Pɛ nu'bɛ hinga na tu rɛ ndɔ, nɛ nu'bɛ dɛm 'bɛhmɛ man'da ran 'yohɛ ra xisu, da t'ɛmbi

ra 'yomt'ɛni 'bɯ. Pɛ nu'bu bi du rá ndø, bi mba ma thøgue bɯ mi 'bɯhmi rá ndø. Nuya da zã dim 'bɯhmi a man'da ran 'yohɯ, nɛ hin da t'ɛmbi ra 'yomt'ɛni buya.

4 N'da ran t'uti nanguɛɯ, ngue bi mba ma thøguegahɯ nanguɛ ma hmuhɯ mí 'bɯhmbɯ, ngue yán t'ɛdi Ojã, nguetho tengu'bu dá tuhɯ 'bu mi du ra Cristo. Nɛ gue'a ma hmuhɯ dán thãthɯ 'bu mí xox Ojã a ya. Nɛ 'darbu dí 'bɯhmbɯ a ya, pɛ gue'a ní zã ga øthɯ xɯn ho rá 'befi Ojã ya.

5 Pɛ nu'bu mí 'buthohɯ a man 'yomfɛnisɛhɯ ɛmmɛ xøt yɯ ts'oqui midí hohɯ. Jananguɛ'a nu'bu mí xijɯ ɯ yán t'ɛdi Ojã ngue hin ga øthɯ ɯ dí numanhosɛhɯ, man'da dá øthɯ ɯ buya. Nɛ nu'ɯ bin ja ma 'befihɯ, ran dãtɛ nɛ ran ɯnbi a buya.

6 Pɛ nuya ma thøguegahɯ nanguɛ ɯ yán t'ɛdi Ojã nguetho bi du man 'yomfɛnisɛhɯ mí pa ma hɛcpi. Jananguɛ'a dí ørpahɯ rá 'befi Ojã ya, nanguɛ ma'da'yo ra ts'ɛdi, nɛ gue'a rá Hogandãhi Ojã a. Nɛ hin dí tenthohohɯ ɯ maya'bu nt'o'ti nanguɛ yán t'ɛdi Ojã.

Nán c'q ma ts'oquihɯ ɯ yán t'ɛdi Ojã

7 'Be'a gam bɛmhɯ buya, ha ga ɛmfɯ hingui ho ɯ yán t'ɛdi Ojã. Hin'na maha, xɯn ho yán t'ɛdi Ojã, nguetho gue'a dá paçã ngue i ja ma ts'oquigã. Nugã hin jam'bu xcã paçã gue dí øt' ra ts'oqui ngue ran ts'ɛya. Pɛ nu'bu má bɛngã a ran t'ɛdi ngue i ɛna: "O gadí seyaba ní mijã'iuí," ja dá paçã i ja ma ts'oqui.

8 Pɛ nu'bu má bɛngã 'be'a man a rán t'ɛdi Ojã, man'da dá øt'ã ran ts'ɛya mí o ma mbuigã buya. Pɛ nu'bu hin xcã cu't' ma mbui a ran t'ɛdi, hin xtí nɛqui xɯn ho yɯ ts'oqui o ma mbuigã 'bu.

9 Jananguɛ'a nu'bu him ma ná bɛngã nanguɛ rán t'ɛdi Ojã, him mí paçã ngue drã ts'om'bãigã. Xø mí 'butho, dá bɛnsɛ ngue xɯn hogã. Pɛ nu'bu má bɛngã nanguɛ'a ran ho xcã øt'ã, dá festã a. Nɛ ja dá paçã buya ngue ran dãtɛ mazã i man zãbi.

10 Jananguɛ'a nu yá hogant'ɛdi Ojã, ngue xtí 'dac ra te 'bu xcã ja'ts'ã ɯ, pɛ nanguɛ hin dá ja'ts'ã ɯ, mí ja xtí 'dac ran dãtɛ.

11 Nɛ mí ɛngã xcãm 'bɯmanho nanguɛ yán t'ɛdi Ojã. Pɛ bi mu't'ɯ yɯn t'ɛdi a ma ts'oqui, jananguɛ'a mí ja xtí ɯngã ɯ yán t'ɛdi Ojã buya.

12 Pɛ xɯn hohma ɯ yán t'ɛdi Ojã, nɛ n'da ngu n'da ran t'ɛdi gãtho xɯn hotho ɯ, nɛ i ma nangue rán pãhã Ojã ɯ, nɛ hin hapɛ dí 'bedi.

13 Pɛ ha gue'a rá hogant'ɛdi Ojã í zixcã bu ja ran dãtɛ 'bu. Hin'na. Pɛ nu'ɯ yɯn t'ɛdi nán c'q ma ts'oqui i o ma mbuigã, ngue n'dan'yo thoho dí øt'ã. Nɛ mí ja xtí 'dac ran ɯnbi nanguɛ a. Da zã ga pãhmbɯ buya ngue majuɯn xɯn ts'o ɯ ma ts'oquihɯ, nguetho dí jap'a rá hogant'ɛdi Ojã da 'yørcahɯ ran ɯnbi.

I ørcahɯ ran sɯi a man 'yomfɛnisɛhɯ

14 Dí pãhmbɯ bi man yán t'ɛdi Ojã a rá Hogandãhi. Pɛ n'dan'yo thoho dí m bɛmhɯ. Nugã dán dãse bu ja ra ts'oqui, nɛ dá øt' ma hmu a.

15 Pɛ xíngui ts'ɯ dí paçã 'be'a dí øt'ã, nguetho hin dí øt'ã a majuɯn dí nɛde. Pɛ nu'a xíngui ts'ɯ dí numanho, go dí øt'ã a.

16 Nɛ dí n juɯn zɛhɛgã 'bu hin dí øt'ã yán t'ɛdi Ojã, pɛ nu'a nán juɯn zɛhɛgã gue'a ná paçã xɯn ho yán t'ɛdi Ojã a buya.

17 Pɛ hinga guecã dí øt'ã 'bu dí øt'a xɯn ts'o, pɛgue ma nyon 'yomfɛnigã i 'bɯpɯ mbo ma mbuigã gue'a dí 'bɛcpi ga øt'ã a.

18 Nɛ dí paçã ngue nu ma nyon 'yomfɛnigã, hin te manho i ja. Dí nɛdehma thocpa thoho ga øt'ran ho, pɛ ja'bu hingui sã.

19 Dí nɛde ga øt'ã ran ho, pɛ hin dí øt'ã a, nɛ hin dí nɛde ga øt' ran ts'o, pɛ go dí øt'ã a.

20 Nubɯya, dí paçi ngue hinga guecã dá øt'ã a him ma pãhã 'bu dí øt'e, pɛgue gue'ɯ yɯ ts'oqui o ma mbuigã.

21 Nɛ njabɯ dí øt'ã, ngue nu'bu dí nɛde ga øt'ã ran ho, pɛ man'da hingui hɛi ga øt'ã yɯ ts'oqui.

22 Nɛ nu'a ɛ ma mbuigã, gue ɛmmɛ dadí hohma a rán t'ɛdi Ojã.

23 Pɛ dí nɛn nugã man'da ran t'ɛdi gue rán t'ɛdi ra ts'oqui i o ma ja'igã, ngue dí n sãhmi a rá hogant'ɛdi Ojã ngue dí numanhogã. Nguetho nɛ'a xø in nɛde da xiqui ga ørpa rá pãhã.

24 Pɛ í huçhi mahagã nanguɛ ma nyon 'yomfɛnisɛgã, i ørca ran sɯi, in nɛde da zixcã bu ja ran dãtɛ, ngue gãtho yɯ dumbui gãtho yɯ pa mazã i. To'o maha da zã da yãngui.

25 Pɛ jamadi Ojã, da yãngui nanguɛ ma Hmuhɯ ra Jesucristo. Nɛ nuya dí ørpa rán t'ɛdi Ojã nanguɛ ma 'da'yon 'yomfɛnigã, madagɛ'bu numanho ra ts'oqui a ma nyon 'yomfɛnigã.

8

Hønt'a rá Hogandãhi Ojã nám 'bɯhmbɯ ya

1 Jananguɛ'a, nuya, hin te da gugbahɯ a rá muui a ma ts'oquihɯ, nguetho dí 'bɯhmbɯ ra Cristo Jesús, nɛ hin dí m bɛmhɯ man 'yomfɛnisɛhɯ ya, pɛ dí m bɛmhɯ rá Hogandãhi Ojã.

2 Dí comhbɯ ra 'da'yote ra Cristo Jesús nanguɛ rá ts'ɛdi rá Hogandãhi Ojã. Nɛ gue'a í thøgahɯ bu ja rá ts'ɛdi ra ts'oqui, ngue mí ɛna xtí 'dajɯ ran ɯnbi mazã i.

3 Nu yán t'ɛdi Ojã hin dá hãt'í dá øthɯ, jananguɛ'a him bí zã bí 'dajɯ ra hogambui ɯ guɛpɯ xtã numanhøjɯ Ojã. Pɛgue bí 'dac-tahɯ ra hogambui Ojã 'bu mam bá pɛnhua rá Ts'unt'ɯ zɛhɛ, ngue bin ja'í a, tengu'bu n'da ma mí ts'om'bãihɯ, bin dãse, bí nu ran ɯnbi nanguɛ ma ts'oquihɯ. Nɛ gue'a í yãnjɯ nanguɛ ra ts'oqui midí mandagahɯ.

4 Nε gue'a í zä bi 'dajü ra hogambüi tenguthoho 'bü dá jas'hu yán t'ëdi bü án nuju Oja. Janangue'a hin díim bëmhbu man 'yomfënisëhu ya, pë nuya hont'a rá Hogandähi Oja díim bëmhbu ya.

5 Pë nu'a to'o 'bui nanguë rán 'yomfënisë, im bëni da 'yot'e 'be'a i numanhosë, pë nu'a to'o i 'bui nanguë rá Hogandähi Oja, im bën a rán 'yomfëni Oja di un'a rá Hogandähi.

6 Nε nu'a to'o i ten'na rán 'yomfënisë, ra dumbüi a ngue gätho yu pa nε ran unbi mazäi. Pë nu'a to i ten rá Hogandähi Oja, ra te a nε ran johya gätho yu pa mazäi.

7 Nguetho nu man 'yomfënisëhu rán süiui Oja a, nε hin jam'bü da hyät'i da 'yot'u yán t'ëdi Oja, nε hingui nde da 'yot'u.

8 Janangue'a nu'a to'o i ten thoho yán 'yomfënisë, hingui hät'i da 'yot'a i numanho Oja u.

9 Pë nuju hin díim bëmhbu a man 'yomfënisëhu ya, nguetho 'büru mbo ma mbüihu a rá Hogandähi Oja. Pë nu'bu 'bu a n'da hingui 'buhmi rá Hogandähi ra Cristo, hin te rán jaiu ra Cristo a 'bu.

10 Nε madague'bu o tho ran u nε ran däte ma jä'ihu nanguë ma ts'oquihu, pë nanguë ra Cristo i 'büru mbo ma mbüihu, dí 'bushmanhohu ngue ya bi hogahu Oja.

11 Nε nu'bu 'büru mbo ma mbüihu rá Hogandähi Oja, gue n'dat'a rá Hogandähi bi xox'a ra Cristo Jesús 'bu mi du, janangue'a nε'a ma jä'ihu di un ra 'da'yote 'bu bi xox-cahu.

12 Janangue'a ma zi cu ahü, hin'yü ran t'ëdi ga tenhdü a man 'yomfënisëhu ngue rá pähä ma ngöc'yëihu.

13 Nguetho nu'bu dí øthu rá pähä man 'yomfënisëhu, ga tuhu 'bu. Pë nu'bu thocpa thoho dan şamzëhëhu nanguë rá Hogandähi Oja, tengu'bu ga hosëhu man 'yomfënisëhu, nε dam 'buhmbü 'bu.

14 Nguetho nu'a din uni di manda rá Hogandähi Oja, hont'u yá t'uhni Oja u.

15 Nε nu rá Hogandähi Oja dá hámhbu hin di jaju dan suhu mahøn'a. Nε hinga ngu 'bu min 'yëhëhu bü ja yu ts'oqui min suhu bu. Pë bi zinju yá t'uhniagahu a, nanguë rá Hogandähi. Janangue'a, "ma zi Ta ahe," dí emfü Oja ya.

16 Nε nu rá Hogandähi Oja di bënga ma mbüihu, gue majuaüni yá t'uhniagahu Oja.

17 Nε nanguë yá t'uhniagahu Oja, ga comhbu rá herencia Oja bin t'un ra Cristo. Nguetho nu'bu ga comhbu rán unbi ra Cristo, nε ga comhbu rá herencia bü bí ja rá ts'ëdi büya.

Nε'a ma ngöc'yëihu di pärcahu Oja

18 Pë gam bëmhbu emme zi ts'utho ran unbi dín nuhu ya, pë nu'u yün ho gan nuhu m'bejua emme mixte thoho.

19 Nε gätho 'be'a bi 'yot' Oja emme i tøm'i 'be'a da t'örpa u 'bü bi zøn ra pa dín t'un yün ho mixte thoho u yá t'uhni Oja.

20 Nguetho nu 'be'a gätho bi 'yot' Oja, gätho him bi gohi xun ho, pë hin yá ts'oquizehe u, pë nanguë rá ts'oqui ra Adán. Pë bi zänd Oja gue hin da gohi xun ho ra ximhäi, nguetho ndep'u yu jä'i da hyon'a ran ho da 'yörpa 'bu m'bejua.

21 Nguetho nu yu ximhäi bi 'yot' Oja, gätho da mba ma hoqui nanguë'a ran ts'oni bin ja, ngue him man ja yu 'yanthi nε yün unbi, nε 'be'a gä i ja. Nε gätho u 'dat'a da mba ma hoquiagahu yá t'uhniagahu Oja, 'bü bi pärcä ma jä'ihu.

22 Nguetho dí pähmbü gätho 'be'a bi 'yot' Oja, tengu'bu gätho 'da na mbahni thoho gue'bu go maya'bu nε asta guehya, tengu'bu xun u, nε tu yá mbi, tengu'bu in nde dim 'buh rá 'uere n'da ra xisu.

23 Nεsegahu tengu thoho 'bu 'da na mbahni thohohu gätho 'be'a i ja, madague'bu bi dü'mi bi ts'inju ya, gue dí 'buhmbü rá Hogandähi Oja, gue'a rá mbüdi a ran ho da 'yörcahu Oja. Pë dí sähu ran u nanguë ma mbüihu gätho yu pa dín dö'matehu ua, gue'bu go nε'a ma ngöc'yëihu da yängahu.

24 Nε gue'a dá pähmbü 'bu mí zinju, ngue him 'bex da mba mahoqui gätho ma ngöc'yëihu. Janangue'a dí tömhbu ya. Pë nu'bu 'bexque xcä nuhu a dí tömhbu, ya hin di tömhbu a ya 'bu, nε hingui jatho ga tömhbu a ya bin ja.

25 Pë nuya dí tömhbu a hinga nan ja, nε dí häthu yün unbi, gue'bu go bi päju xun ho Oja.

26 Nε gätho yu pa dín dö'mthohohu, di zëju rá Hogandähi Oja, nguetho xun güent'igahu, gue hin dí pähmbü dan yähu Oja xun ho, ja'bu dí castahu bü nam bën Oja. Pë guesë rá Hogandähi i yäui a Oja bü ja ma mbüihu 'bu dí yähu a.

27 Nε nu Oja di äsca ma mbüihu 'bu dí yähu a. Nε i pädi 'be'a di äfu, nguetho din theui rá pähä zëhe a bi bëngahu rá Hogandähi Oja.

Pë dí tafu xun ho yün unbi nanguë ra Cristo

28 Nε dí pähmbü di jap Oja dí 'yörcahu ran ho a 'be'a gä dí thohmbü ua, ngue nuju emme di numanhohu a Oja. Nguetho ya bi zänni 'bëpu dá cohmbü m'bejua.

29 Nguë nu'a to'o bi huanh Oja mam'bet'o, guet'u bi zänni da gohi tengu rá Ts'ant'u zëhe. Janangue'a dim 'bet'o rá Ts'ant'u zëhe ngue xun ngu yá cu dim 'bejua.

30 Nε nu'u bi zänd Oja mám'bet'o, nε guet'u in zonh Oja u ya ngue da yörpu bí 'bui. Nε nu'u in zonh Oja, gue'u i embi xun ho u ya, ngue bi hocpa yá ts'oqui. Nε guet'u da gohi tengu rá Ts'ant'u zëhe.

³¹ 'Be'a gam bɛmhbu buya, nguetho guesɛ Ojɔ i numanhojɔ. To'o maha da zɔ da 'yɔrcahu ran ts'o.

³² Nu Ojɔ xinga gue rɔ Ts'ant'u zɛhe bi huɛqui, pɛ bi dɔp ran dɔte nanguɛjɔ. Janangue'a gɔtho di 'dajɔ 'be'a i ja, nte da gɔngahu.

³³ Pɛ nujɔ to'o maha a da xi Ojɔ ngue hingui ho dɔ ɔthu, ngue yɔ thahnigahu Ojɔ. Nguetho guesɛ Ojɔ thocpa thoho di hoga ma ts'oquihu.

³⁴ To'o gue da zɔ da xi Ojɔ ngue dan unbaɔ nanguɛ ma ts'oquihu, nguetho guesɛ ra Cristo bi du, bi nu ran unbi nanguɛjɔ, nɛ xɔ bi xox Oja buya, nɛ bɔ 'buɔpɔ guɛpɔ i conhui rɔ ts'edi Ojɔ. Nɛ thocpa thoho i ɔp rɔ mate Ojɔ nanguɛjɔ.

³⁵ 'Be'a maha da zɔ di 'uegahu, gue hin gan nuɔ a rɔn huɛcate ra Cristo. Ha gue'u yan unbi, uague yɔ dumbɔi, uague yan uɛpɔi, uague ra thuhu, uague ra 'yɔhe, ua gue'bu nts'utho harɔ dɔ 'yohu, uague da thoju nanguɛ ra juai. Ha gam bɛmhbu ngue hin di huɛgahu ra Cristo 'bu dɔn nuɔ u.

³⁶ Pɛ hin'na, nguetho ya nt'o'ti:
Thocpa thoho t'ɛna da thoju nanguɛ Ojɔ dɔ ɛc'yɛihu,
nɛ im bɛni tengu 'bu dɔn dɛ 'yohu gue nts'anni da tho.

³⁷ Pɛ nu gɔtho yan unbi, dɔ tɔfu xɔn ho, nanguɛ ra Cristo di huɛgahu.

³⁸ Nɛ dɔ pɔhmbɔ majuɔni hin'yɔ n'da ra ts'edi da zɔ di 'uegahu gue hin ga nuɔ a rɔn huɛcate ra Cristo. Xinga guehya gue dɔ 'bɔhmbɔ, nɛ xinga gue'bu dɔ tɔhu. Nɛ xinga gue'a n'da rɔm 'bɛhni Ojɔ mahɛts'i, nɛ xinga gue'a n'da rɔm 'bɛhni ra zɔthu, xinga gue man'da ra ts'edi. Nɛ xinga gue'a 'be'a gɔtho i ja ya, o din ja nixudi o nimani, da zɔ di 'uegahu.

³⁹ Nɛ xinga gue'u 'buɔpɔ mahɛts'i, nɛ xinga gue'u 'buɔcua ja ra hɔi, nɛ hin'yɔ 'be'a gɔtho i ja ngue da zɔ di 'uegahu gue hin ga nuɔ rɔn huɛcate Ojɔ i ɔrcahu ra Cristo Jesuɔ ma Hmuɔ, nguetho gɔtho bi 'yɔzɛhe Ojɔ u.

9

Bi huand Ojɔ yɔ israel maya'bu

¹ Nu ra Cristo dɔ 'bu'be, i pɔdi majuɔni dɔ xi ahɔ ya, ngue ɛmmɛ dadɔ huɛcmahagɔ ma mijudɔhe yɔ israel. Pɛ nɛ'a rɔ Hogandɔhi Ojɔ i xicpa ma mbɔi ngue majuɔni dɔm mangɔ.

² Nɛ thocpa thoho dɔn nu ran unbi ngue ma mbɔi nɛ ɛmmɛ tu ma mbɔi nanguɛ ma mijudɔhe.

³ 'Be'a sɔ ga ɔt'ɔ ngue xtɔm pɔ'u ma mi'israelhe. Ha ga xi Ojɔ dɔ 'berca ma te ngue njɔm'bu ga nu ra Cristo. Ngue gue'a ga ɔt'ɔ 'bu gue'a dɔ pɔ u.

⁴ Nguetho nuje dɔn israelhe bi thahn ma nɔrpa bɔtahe ngue bi nde dɔn t'uhni Ojaje, nɛ bi nu rɔ Thai Ojɔ ma bɔtahe nɛ bi bɔh pɔya ngue Ojɔ mɔ 'bɔhmbɔ. Nɛ gue'u bi 'yɔthu ran hoqui a Ojɔ u, nɛ gue'u bin t'un yɔn t'ɛdi Ojɔ nanguɛ 'bɛpɔ dɔm 'bɔmanhohe. Nɛ bi sih yan t'ɔt'e dɔ dɔnde Ojɔ. Nɛ bi sih majuɔni nanguɛ 'be'a gɔ da 'yɔrpe.

⁵ Nɛ nu'u ma mi'israelhe i 'bɔh ya, yɔ t'uhni ndu ma nɔrpa bombɔtahe ngue bin yan Ojɔ maya'bu. Nɛ guet'u yɔ israel bu ɔm 'bu'a ra Cristo 'bu min ja'i ua ja ra ximhɔi. Pɛgue Ojɔ a, rɔ Hmu ngue gɔtho 'be'a i ja, janangue'a gɔtho yɔ pa mazɔi ga numan-suhɔ a. Nɛ hɔnt'a gam bɛmhbu a ya.

⁶ Pɛ xɔn ngu hingui ɛc'yɛi u ma mijudɔhe yɔ israel. Pɛ hin gam bɛmhbu ngue bi zɛpɔ a bi man Ojɔ, ngue hin dɔ ja'ts'a ran hoqui bi ma. Pɛgue ngue bɛmhbu ngue'a hinga gɔtho majuɔni yɔ israel u yɔ t'uhni ra Israel bu nam bɛn Ojɔ, gue'bu mɔ ma dɔ jɔp yɔ israel.

⁷ Nɛ hinga gɔtho yɔ t'uhni ra Abraham bu nam bɛn Ojɔ u bim 'bɔi, pɛ hɔnt'a bi xi a Ojɔ ngue dɔm 'bɔi. Tengu bi man Ojɔ: "Pɛ hɔnt'u dɔ xɔnt'a ra Isaac, ngue ni ts'ant'u, ga ɛmbi ni t'uhni," bi 'yɛmp Ojɔ a.

⁸ Nu'a in nde da 'yurcahu ngue njo'o n'da rɔ t'uhni Ojɔ bim 'bɔi nanguɛ rɔ ta o gue rɔ mbe. Pɛ hɔnt'u bim 'bɔi nanguɛ'a bi man Ojɔ, da 'yɛmbi yɔ t'uhni.

⁹ Nɛ guehna bi xi a Ojɔ a ra Abraham: "Ni jɛya, tengu ya, ga ut'au ma ts'edi nɛ din ja a dɔ xi i, gue dɔm 'bu a n'da rɔ ts'ant'u ra Sara," bi 'yɛmp Ojɔ a.

¹⁰ Nɛ ngutho nanguɛ yɔ ts'ant'u ra Isaac, Ojɔ bi ma nda'a da numanho. Bin ja ngue bim 'bu i yoho yɔ ts'ant'u ra Rebeca, nanguɛ a ra Isaac a rɔ ta u.

¹¹ Pɛ nu'bu hin nɔm 'bu u yoho, hin nɔ 'yɔt' ran ho, nɛ xɔn ni 'yɔt' ran ts'o, pɛ Ojɔ mɔ sɔnni 'be'a din jɔp'u. Janangue'a bi zɔ bi jɔpi nda'a bi nde dɔ jɔpi, nanguɛ bi ndese, nɛ hin nanguɛ yɔn t'ɔt'e bi 'yɔt'u.

¹² Nɛ nu'bu hin nɔm 'bɔh yɔ t'uhni, bi xi Ojɔ a ra Rebeca: "Nu'a m'bet'o dɔm 'bɔi, din 'yɛhe nanguɛ'a m'bejua dɔm 'bɔi."

¹³ Nɛ tengu nt'o'ti, man'da ram hma i ɛna: "Dɔ numanho a ra Jacob ngue ra Israel, pɛ nu ra Esau hin dɔ numanho," bi 'yɛn Ojɔ.

¹⁴ Xiya, ha gam bɛmhbu hingui ho 'be'a bi 'yɔt' Ojɔ, ngue bi huahna n'da, nɛ hin'na a man'da. Pɛ hingui sɔ ga ɛmhbu hingui ho ɔt' Ojɔ.

¹⁵ Pɛ tengu bi xi Ojɔ a ra Moises: "Ga un ra mate to'o dɔn nde ga unni, nɛ ga huɛqui to'o dɔn nde ga huɛqui," bi 'yɛn Ojɔ.

¹⁶ Dɔ pɔhmbɔ ya, nanguɛ in ndese Ojɔ dɔ un rɔ mate nɛ hin nanguɛ bi ndese n'da, o gue bi 'yɔt' yan t'ɔt'e ngue bi bɛni dɔ dɔh rɔn jɔpi Ojɔ.

¹⁷ Nɛ tengu bi man ra t'ohni, bi sih ra ts'at'abi bu Egipto, ngue ra Faraɔn: "Dɔ

sän'ni i ngue gan ts'ut'abi, ne ga mep'a ni mbui ngue hin gui 'yot'a ga xi i. N'dahma da zä ga ut'a ma ts'edi 'bu ga penh yu 'yänthi bu ja ni häi. Ne da farca ma ts'edigä gätho na nguni ra ximhäi büya," bi 'yén Ojä.

¹⁸ Janangue'a ga pämbu ya, Ojä di un rá mate to'o in ndese di unni, ne guese Ojä di mep rá mbui n'da to'o in nde di mep rá mbui, tengu thoho bi 'yörpa a ra Faraón.

¹⁹ Pe ha 'bo'o da 'yängä büya: "Nu'bu in jabu i ot' Ojä, hague dán zä da 'yena i ja rá ts'oqui n'da 'bu, ne njon da zä da zerpa a in nde Ojä gue xtám bēni 'be'a xun ho xtá 'yot'e."

²⁰ Pe hingui sä ngubü mi mamhbü, gyu jã'ihü, to'o ahü ngue gui xihmbü hingui ho ot' Ojä. Xi'bu n'da ra ts'oe ngue ra jahäi, ha da zä da 'yänni to'o bi 'yot'e: "Hanja ngubü gá 'yörque," ha da zä da 'yena.

²¹ Ha hin'yü rá ts'edi a to i ot' ra ts'oe, ha hingui sä da zän zehē 'be'a da 'yörpa n'da ra böhäi 'bu, ngue da zän'na n'da mahotho, ne'a man'da him mahotho, ne n'dat'a ra böhäi ní 'yot'e.

²² Nguetho in ndese Ojä da 'yuh rá cue nange u to yän sähu di unbi. Ne madague'bu i hä't'i set rá mbui nange u to di unbi. Pe nu'bu hinguiim bēni 'berpü nan dö'ma Ojä, gue'a man'da dí nequi xun ho rá cue Ojä ne rá ts'edi 'bu bi unba u büya.

²³ Janangue'a da fädi tate xun ho rá mbui Ojä 'bu bi un rá mate u mi'da yu jã'i, madague'bu ne'u yän sähu xti unbi, tengu thohogahu. Ne nuya m'bet'o thoho di hoga'u Ojä, ngue da zä ga comhbü rán ho.

²⁴ Ngue gueju bi zongahu Ojä, nange ma 'yahu 'dahma 'dan'yo, ne u yu judío, ne u hin yu judío, pe hont'u bi numanhose bá si.

²⁵ Ne gue'a bi mam bu ja rá söcuq ra Oseas, bi 'yēna:

Nu'u him mi embä ma t'uhni, gue'u ga embi ma t'uhni u ya.

Ne nu'u him madí huçä, pe nuya ga huçä u ya, bi 'yén Ojä.

²⁶ Ne mi en ra t'ohni:

Nubu haru bi t'ēn ahü: "Him ma t'uhni ahü," guerpü da t'ēn ahü büya ngue yá t'uhni ahü Ojä i 'bui.

²⁷ Pe nange yu israel bi man ra Isaías: "Madague'bu emme xtá ngu u yám bom'beto ra Israel, tengu yu 'bomu bu ja ra dejã, pe hont'u zi yoho dim pöhø," bi 'yēna.

²⁸ Nguetho Ojä di juanba ra ximhäi, ne di jua'a n'dihi rán ts'embi bi ma.

²⁹ Ne tengutho mi ma mam'bet'o ra Isaías, bi 'yēna:

Nu'bu hin xtá 'ye Ojä 'da yu hmudä nangeju, dyu israelhu,

gätho xti juaju 'bu, tengu ra hnini Sodoma, ne ra hnini Gomorra, ngue bi jua Ojä, bi 'yēna.

Xun ngu yu israel him bi nde bi hyqn rá mate Ojä

³⁰ Pe xiya, hague bin ja nange yu jã'i hin yu judío. Bi t'embi xun ho nguetho bi hyantho rá mate Ojä ngue bi hocpa yá ts'oqui, madague'bu him mím bēni xtá 'yot' ran hocjã'i i mam bu ja yän t'ēdi Ojä.

³¹ Pe nu yu israel gue mí honi xtá 'yot' ran hocjã'i i mam bu ja yän t'ēdi Ojä, pe him bi zōni ngue xtá t'embi xun ho u.

³² Pe hanja him bi t'embi xun ho u yu israel. Nguetho him bi nde bi hyantho rá mate Ojä nguepü xtá t'embi xun ho u. Pe bi bēni xtá hnumanho 'bu mi 'yözehē yän t'ēdi Ojä u. Ne nu ra Cristo büya tengu'bu n'da ra do 'bem bu ja ra 'yu, guerpü di fet rá gua n'da, ne bi dang bu yu israel 'bu mi 'yēna xtán dāh ra 'dihü.

³³ Ne gue'a mán t'o't'i bu rá m hman Ojä, i ena:

Dami bēmhbü, dí hōrpü n'da ra do bu Sión, nguepü da dang bu n'da, ne dim 'bedi.

Pe nu'a to'o da 'yēc'yei a, hin da mbes' yá sä, pe guehma da hnumanho.

10

¹ Ma zi cu ahü, emme dí hah ma mbui dí äp rá mate Ojä di pø u ma mi'israelhe.

² Ne dí pädi ngue majuani emme ghya u nange Ojä, pegue hingui pädi ndana majuani rá 'yu Ojä u.

³ Nguetho hingui nde da badi 'berpü dí 'yemp'a Ojä ngue xtán ho. Im bēni din hoc zehē nange yän hose, nguetho im bēni dí numanho Ojä 'be'a ot'u. Janangue'a hingui nde din uni xti hoc Ojä u, nange ran hoqui bi zänd Ojä.

⁴ Pe gätho to'o bi 'yēc'yei ngue gue'a ra Cristo bi hoqui, bi 'yēt's'a ní hyoni ngue xtin hoqui nange yän t'ēdi.

To'o gätho da 'yap rá m fäts'i ra Hmu, da yqn u

⁵ Nu ra Moisés bi 'yot'i 'be'a da 'yot'a n'da nange yän t'ēdi nguepü xtán zōni xtá numanho Ojä n'da. Ngue bi 'yēna: "Nu'u yu jã'i 'bu di jã'ts'u yän t'ēdi, gue'u di japi dim 'bu'u," bi 'yēna.

⁶ Pe nu'a ran hoqui ga hāmhbü rá mate Ojä, o gui emhbü xun hēi bu dá tīmhbü a, gue ba sönschü bu mahçts'i ba sischü ua ra Cristo.

⁷ Ne o gui emhbü ga mbähä bu 'bu u xun du ngue ba sischü bu a ra Cristo.

⁸ Pe 'be'a i man'a ran hoqui 'bu. Pe hingui hēi bu dá tīmhbü a. Ne ena: "Gui hyanthohü rá mate Ojä, ne da zä da 'yo ni mbuihu büya, ne da zä da 'yo ni ndehü büya." Ne gue'a ram hma dí m mamhbe a.

⁹ Ngue nu'bu ga emhbü ma Hmuu ra Jesús, ne ga çc'yēihu mbo ma mbuihu ngue bi xox Ojä a 'bu mi du, da yanju Ojä 'bu.

¹⁰ Nguetho gue'a ní 'yɛnjɔ xɛn hojɔ Ojɔ a ga ɛc'yɛliɛ mbo ma mbɔihɛ, nɛ gue'a ní pɔjɛ Ojɔ a gam mamhbɛ nanguɛ ma ndɛhɛ.

¹¹ Nɛ mí ɛn rá t'ohni Ojɔ: "To'o gátho da 'yɛc'yɛi a bá pɛnh Ojɔ, hin da tháda ɛ," bi 'yɛna.

¹² Nɛ hin gam bɛmhɛɛ ngue n'dan'yo yá hmu i 'bɛ ɛ yɛ judío nɛ ɛ hing yɛ judío. Pɛ n'dat'a yá hmu ngue gátho yɛ jɔ'i 'bɛi, nɛ 'da dí unthoho xɛn ngu to'o gátho da 'yáɓ rám fáts'i.

¹³ Nguetho nu'u to'o gátho da 'yáɓ rám fáts'i ra Hmu, di pɔ ɛ, mí ɛn ra t'ohni maya'bɛ.

¹⁴ Pɛ Hague dán zá da 'yáɓ rám fáts'i ra Hmu 'bɛ him bi bɔ a rá mate bɛ ja rá mbɛi. Nɛ Hague dán zá da hyɛn rá mate 'bɛ him bi 'yɔde. Nɛ Hague dán zá da 'yɔde 'bɛ njon da xifi nanguɛ ra Cristo.

¹⁵ Nɛ Hague dán zá da mba n'da da xifi 'bɛ hingam 'bɛhni. Jananguɛ'a i ɛn rám hman Ojɔ: "Mahotho i ɔt'a n'da 'bɛ i man ran ho ma'da'yo di 'dajɛ ran johya, hapɛ i 'yo," bi 'yɛna.

¹⁶ Pɛ Hinga gátho i ɔmanho ɛ i sih ran ho ma'da'yo. Tengu bi man ra Isaías, bi 'yɛna: "Ma Hmu i, nda'a ɛ bi 'yɔmanho a dá mamhbe ya."

¹⁷ Pɛ nu'bɛ 'bɛi to'o da sih ram hma nanguɛ ra Cristo, da zá da hyɛn rá mate Ojɔ 'bɛ.

¹⁸ Pɛ dí ɛn 'bɛ hin xtamá 'yɔ ɛ yɛ judío. Pɛ haguɛn ja ngue him bi 'yɛc'yɛi ra Cristo. Bi 'yɔhma, nguetho hɔnbɛ go hapɛ bi mba rám hman Ojɔ, bin 'yo gátho ná ngani ra ximhái.

¹⁹ Nɛ xɔ dí ɛn'nahɛ, ha him mí pɔ ɛ yɛ israel ngue man'da da t'ɛmbi yá t'ahni Ojɔ ɛ hing yɛ israel. Bi bɔhma, nguetho nubɛ ja rá sɔcuɔ ra Moisés mí ɛn Ojɔ:

Ga ja ahɛ gan scyayɛ 'bɛ ga simanho 'da yɛ jɔ'i him mí ɛmbá ma t'ahni.

Nɛ ga ja ahɛ gan cushɛ 'bɛ ga simanho 'da yɛ 'yambai jɔ'i, bi 'yɛmp Ojɔ ɛ yɛ israel.

²⁰ Nɛ bi xifi xɛn ho bɛ ja rá sɔcuɔ ra Isaías, bi 'yɛn Ojɔ: "Bi dɔngá ɛ 'da him mí hongui, nɛ dá japi da bɔc'ɛ him mí ɛngui," bi 'yɛna.

²¹ Pɛ nanguɛ yɛ israel bi 'yɛn Ojɔ, "Gátho ra pa dá 'uɔɔpa ma 'yɛ, dá zon'ndɛ, pɛ bi mbɛsca thoho ma 'yɛ, nɛ bi ɛgá thoho ɛ," bi 'yɛn Ojɔ.

11

Da ɛ yɛ israel bim pɔh ya

¹ Pɛ ga ɛn'nahɛ mahɔn'a, ha gátho bi hyɛ ɛ yá t'ahni Ojɔ, gue nu ɛ yám bom'betɔ ra Israel. Pɛ hin'na. Nguetho gueczɛhɛgá drá mɛ'israel, ngue mam bombɔtagá ra Abraham, nɛ ra Benjamín.

² Pɛ Ojɔ hingui he ɛ njuɔntho yá t'ahni ngue'ɛ bi huan 'bɛ mam'bet'o. Ha hin guím bɛmhɛɛ 'bɛ'a bi man rá t'ohni Ojɔ, gue bi sih ra Elías 'bɛ mí yɔp'ɛ yá mí israelhɛ. Nɛ bi 'yɛna:

³ "Ma Hmu i, bi hyo ni pɔngahyá ɛ yɛ israel, nɛ bi xot'a bɛ ja ni mɛxa mí pa m'bɔts'e ní 'bɔts'e, nɛ hɔngdá dá pongá, nɛqui nde da hyogui," sá bi 'yɛn a ra Elías.

⁴ Pɛ ha hin guím bɛmhɛɛ 'bɛ'a í dá Ojɔ bɛya ngue bi t'ɛmb ra Elías. "Pɛ hin'na, hin guí 'dase," bi 'yɛmbi. "Pɛ dá jamansup yá mbɛi ɛ yoto mahuɔhi yɛn 'yohɛ israel, gue'ɛ him bin dɔnyahmu bɛ 'báh ra pɔte ra Baal," ngue mí t'ɛmbi ojɔ.

⁵ Nɛ ngutho ya, 'bɛ i 'da yɛ israel him bi 'uegue nanguɛ Ojɔ, ngue gue'ɛ to bi huand Ojɔ nanguɛ rá mate thoho.

⁶ Nɛ gam bɛmhɛɛ nu'bɛ rá matethoho Ojɔ bi huan'ndɛ, ga pɔhmbɛ bɛya hin nanguɛ yɛn t'ɔt'e i ɔt'a n'da ní huan'na n'da. Nguetho nu'bɛ xtá hnumanho nanguɛ yɛn t'ɔt'e i sifi, hin xtín ja rá mate tho Ojɔ 'bɛ, nɛ nte nam bɔn'a rá mate Ojɔ 'bɛ.

⁷ Xiya, 'bɛ'a gam bɛmhɛɛ nanguɛ yɛ israel, nɛ hinguin ngu ɛ bi dɔni 'bɛ'a mí honi, gue da t'ɛmbi xɛn ho. Pɛ hɔnt'ɛ nthahni bi dɔni, nɛ bim pɔhɔ. Pɛ nu'u mí da bi mɛp yá mbɛi ɛ.

⁸ Nɛ gue'a mán t'o't'i: "Ojɔ bi pumbɛnɔp yá mbɛi, tengu'ɛ bin áha. Nɛ bi japi him bi zá bi nu nɛ him bi zá bi 'yɔhnahyá. Nɛ guexta ɛ yɛ pa i jabɛ ya," bi 'yɛn rá t'ohni Ojɔ.

⁹ Nɛ ngutho bi man ra David: Da mbɔspa Ojɔ, pɛ hin da bɛni 'bɛ'a nam bɔn ɛ yɛ 'bɔts'e da 'yɔt'ɛ, nɛ gue'a dán ɛnba ɛ.

¹⁰ Nɛ din xáda, hin da nu ran nɛqui. Nɛ nu yá xutha dim mboqui ma zá, nanguɛ yá ts'ɔqui xɛn ngu i tuts'i, bi 'yɛn a ra David.

Nɛ'ɛ 'da hing yɛ israel bim pɔh ya

¹¹ Pɛ dí ɛn'nahɛ mahɔn'a, nu'bɛ mí 'ue'ɛ yɛ israel, ha bi bɛn Ojɔ him man'dandɔ da 'yɛnsɔpá rán japi ɛ 'bɛ. Pɛ hin'na. Pɛ nanguɛ'a bi zan rá mate Ojɔ ɛ yɛ israel, nɛ gue'a í zá bim pɔ ɛ hing yɛ israel bɛya. Pɛ gue'a bi 'yɔt' Ojɔ, n'dahma din scyɛ yɛ israel 'bɛ bi nu ɛ bi hyɛn rá mate Ojɔ, nɛ da hyon Ojɔ mahɔn'a.

¹² Nu Ojɔ bi zá bi jap'ɛ 'da yɛ jɔ'i hing yɛ israel gátho ná ndoho ra ximhái, nanguɛ bi 'ue'ɛ yɛ israel. Nɛ bi dɔn rá mate Ojɔ ɛ hin yɛ israel 'bɛ mí thɔɔpa rán japi Ojɔ ɛ yɛ israel. Jananguɛ'a man'da xɛn ngu ran japi da nu ɛ hing yɛ israel 'bɛ bá peng bɛ 'bɛ Ojɔ ɛ yɛ israel mahɔn'a.

¹³ Guehna dí xi ahɛ na ya, ngue hin gyɛ israel ahɛ, nguetho drám 'bɛhnigá nanguɛ ahɛ. Nɛ dín nde ga ja ahɛ guí pɔmanhohɛ nanguɛ ra Cristo,

¹⁴ n'dahma dín 'yomfɛni ɛ ma mijudíohe yɛ israel 'bɛ bi nu a ran ho gá tɔmhɛ, jananguɛ'a man'da xtá ngu dim pɔ ɛ bɛya.

¹⁵ Nɛ nu'bɛ mí hyɛ Ojɔ ɛ yɛ judío, bi zá bi hocpa ɛ hing yɛ judío 'bɛcuɛ gátho ua ja ra ximhái. Pɛ ɛmme man'da xɛn ho dín ja ua gátho ra ximhái 'bɛ bi ts'im mahɔn'a xɛn ngu

u yu judío. Ne din ja tengu'bu ya bi ndants'u yu du.

16 Nu mam bombøtahe mí yahu Oja maya'bu, yá mbeti Oja u, tengu'bu yú 'bøts'e Oja u. Ne tengu'bu mí 'bøspa Oja ra mbædi thuhme 'bu øt ra thuhme, janangue gátho a ra jani rá mbeti Oja buya. Ne nu'bu mí huand Oja a ra Abraham, ne gue'a í than'ndu yú 'yu a buya, tengu'bu n'da ra za xan zaqui rán ðui, ne'u yú 'ye xan zaqui u.

17 Pe bi ts'ecpa 'da u yú 'yese a ra hogaza. Ne nu ahu hing yu israel ahu ne tengu'bu bá ts'ec'ahu bu gmi tøhmbu tengu n'da ra za hingui ho. Ne bi t'ès'ahu bu bi ts'ecpa u 'da yú 'ye ra hogaza. Ne gá comhbu rán zaqui a ra za, gue bá nexpu rán ðui, ngue nu ra Abraham bi huand Oja maya'bu.

18 Pe hingui sá gdá yathu a ngue bi t'ès'ahu bu bi ts'ec u 'da yú 'ye ra za. Dami bëmhbū ngue hinga gue ahu guidí unhdū rán zaqui a rán ðui ra za, pe gue'a rán ðui ra za í øt'ahu rán ho Oja bu guí tøhmbu.

19 "Pe man'da xan hoje, nguetho bi ts'ec'u 'da yu 'ye, ne go bi t'escáhe ua," masque guí emhbū.

20 Majuani bi ts'ec'u 'da yu israel nguetho him bi nde rá mate Oja. Bi bēni xan hose. Ne guí tøhmbu bu 'da ahu ngue hing yu israel ahu, nguetho guí pāhmbu hønt'a rá mate Oja nán ho ahu. Pe o guim bëmhbū gán tøschu bu, pe gan jamansu.

21 Dami bëmhbū him bi yan Oja u 'da yú 'yese ra za. Ha má gue'adahū da yan ahu 'bu guim bëmhbū xan hose ahu.

22 Pe nu'bu 'bo'o hingui nde rá mate Oja, pe da nuse a rán sāui a to'o da 'uepu ja rá mate. Pe nu ahu guí nuhu rá mate Oja 'bu guí thoqui guim bëmhbū a. Pe nu'bu hin'na, ne ahu da ts'ec'ahu mahøn'a bu ja ra za 'bu.

23 Ne nu'u yú 'yese a ra hogaza, ngue yu israel, nu'bu da 'yēc'yēi rá mate Oja, da t'ès' mahøn'a bu ja yú zase. Nguetho ja rá ts'edi Oja da 'yēs' mahøn'a bu bi zequi.

24 Nu'bu mam bá ts'ec'ahu bu gmi tøhmbu ja n'da ra za hingui ho, ne bi t'ès'ahu bu ja man'da ra za ngue hin ni zasehu, pe man'da hingui hēi da ndøpu mahøn'a u yú 'yese nguetho rá zase.

Da zoni n'dat'a dim pøhø xan ngu yu israel

25 Ma zi cu ahu, dín nde ahu guí pāhmbu a ja bi t'uhya, n'dahma hin gan 'yēzehehu hing yu judío ahu. Dín nde guí pāhmbu, 'da yu patho bi meh yú mbui u 'da u yu israel, ja gue'bu bi zøn ra pa xtí cāthu xan ngu ahu hønt'a go to'o hing yu judío ahu.

26 Ne m'bejua buya, xan ngu dim pø u yu israel. Ne gue'a bi man rá t'ohni Oja, bi 'yēna:

Di nequi n'da yú yanthe ngue yú mi'israelhu bu Siøn,

da yan'a ra Jacob nanguue yú ts'oqui. Ngue ra Israel a ra Jacob.

27 Ne ja gue'bu ga ja' ts'a dá xifi, ga punba yú ts'oqui, bi 'yem bu ja rá t'ohni Oja maya'bu.

28 Nu'u yu israel í øt'e ngue yún suihu Oja ya, ngue'a hingui gē'yēi ra hogamhma. Pe gue'a í zā bi zin ahu Oja a. Pe guehma di huēc Oja u yu israel, nguetho bi than 'bu maya'bu u yú ngurpa bombøta.

29 Nguetho njām'bu da goh rá mbui Oja nanguue u to xí zohni, pe majuani di un'na bi ma, tengu'bu ya xí um 'bu mí ma 'be'a di unni.

30 Ne nu ahu hin gyu israel ahu gmi øthu ram fē'tsi nanguue Oja mam'bet'o. Ne m'bejua ne u yu israel bi mbæsthojo Oja. Janangue'a bi zā gá tīmhbū rá mate Oja.

31 Ne gue'a in ja ya, ngue í festa a rá mate Oja u yu israel, ne guí tīmhbū rá mate Oja ya. Pe gue'a dí ðjn rá mate Oja mahøn'a u yu israel.

32 Oja bi ma, njo'o n'da ra ja'i bi 'yēc'yēi a nguetho ja yú ts'oqui. Ne bi 'yøt' Oja buya gue njon da hyät'i din hoc zehē, nguetho in nde gátho di un rá mate di hoqui to'o gátho in nde dim pøhø.

33 Emmē xan ngu rá mate Oja, ne emmē xan ndoho rán 'yomfēni. Ne hin'yu ngue hingui pā Oja. Njo'o n'da ra ja'i da bædi 'be'a nam bøn'a í øt' Oja, ne njongui sá da bædi 'be'a gátho í sänd Oja da 'yøt'e.

34 Njo'o n'da ra ja'i da bædi da 'yøt'e tengu rán t'øt'e Oja, ne njon da 'yut Oja 'be'a da 'yøt'e.

35 Ne njo'o n'da ra ja'i da hyoni 'be'a di un Oja ne ngue'a di 'yēmbi din dupate Oja a.

36 Nguetho gátho bí 'yēpu 'bu Oja, ne gátho di 'yonse Oja u, ne gátho bi 'yøt'u gue di pepzehe u. Janangue'a nde'bu ga espahu Oja gátho yu pa mazaí. Ne hønt'a gam bëmhbū a ya.

12

Dam 'buhmbu ngue hønt'a Oja gam bëmhbū

1 Ma zi cu ahu, ts'edi dí xi'ahu, nu'bu dí pāhmbu rá mate Oja, pe nde'bu gátho ma ja'i'ihu dan umhbū bu 'bu Oja gue ga ørpuhá rá 'befi. Ne gue'a majuani ná thandehu Oja a, ne gue'a ra 'bøts'e in numanho Oja a.

2 Ne hin gam bëmhbū ga homhbū 'be'a gátho xan ho nanguue yu pa í jabu ya, tengu í øt'u 'bucua ja ra ximhái. Pegue thoçpa thoço ga pāh man 'yomfēnihu gam bëmhbū ma'da'yo. Janangue'a thoçpa thoço ga homhbū ga pāhmbu nda'a rá pāhā Oja, ngue nda'a xan ho ga øthu, ne nda'a numanho Oja buya.

3 Bi 'dacá rá ts'edi Oja ga ørpa rá 'befi nanguue rá mate. Janangue'a dí xi ahu, ngue 'ne ahu gátho n'da ngu n'da ahu bin tat'ahu rá mate Oja nanguue rá 'befi. Janangue'a hin gan 'yēxhu, pegue guí pāsehu nda'a ní 'befi

bi zän'nahn n'da ngu n'da ahü, nague ráam fáts'i Ojá.

⁴ Tengu ní ja'i n'da, ngue an ts'änni xün ngu yú xequi. Ne hinga gátho 'dat'a ra 'befi øt'e, pe 'dahma 'dan'yo yú 'befi u yu xequi. Nguetho dí øthü.

⁵ Ne madague'bu xün nguju, pe tengu'bu n'danja'itho ma ja'i dí comhbü ra Cristo. Ne tengu ní ja'i n'da, 'da nam fáxta n'da ngu n'da yu xequi, nguetho dí øthü ngue dí comhbü rá 'befi ra Cristo.

⁶ Bi 'daju ra ts'edi Ojá gue ga øthü rá 'befi 'dahma 'dan'yo, nague rá mate zehé. Pe nde'bu ga øthü xün ho. O nu'bu n'da dim pøngahya dá hyoni 'berü dí ma xün ho a dí bønba Ojá, nague ráam fáts'i.

⁷ O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi dim fáxte 'be'a dí 'be a n'da, pe dí ja'ts'i xün ho, ngue da mbäx yú cu. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi din xänbate, din xänbate 'be'a nam bøn'a ráam hman Ojá.

⁸ O nu'bu n'da ra zote, pegue da xifi nda'a xün ho dá 'yøt'u yú cu. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi dí un rá mbeti, pe hin da bēni da hnumanhose. O nu'bu yu ngurpi ngue dí manda rá 'befi Ojá, dí ja'ts'i xün ho nague ra ts'edi bin t'unni. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi da mbäx u yu hyoya ne yün zäman'u, mpähä thocho da mbäts'i.

Gam bēmhbü nda'a xün ho dá tenhdü Ojá

⁹ Ne hingui yoho gam bēmhbü 'bu ga huēju n'da, pe majuañi ga øthü ran huēcate. Ne xingui ts'u gam bēmhbü ga øthü a hingui ho, pe dan çyahü ga øthü a 'be'a gátho xün ho, ne nzäi ga øthü a.

¹⁰ Dan huēju n'da ngu n'daju nguetho dadin cuhü. Ne n'da ngu n'da man'da da bēni da 'yēspa rá mijä'iui, xinda gue'bu dá t'ēspa zehé.

¹¹ Ne hin ga cøthü ran danhyēi ma mbüihü, pe dan çhya ga ørpahü rá 'befi ma Hmuhü.

¹² Dan johyahü nague'a ran ho dí tømhbü, ne hin dan xømhbü nague yün anbi. Ne thocpa thocho yu ora thocho dan yähu Ojá.

¹³ Ga fáxhü yu 'yç'yei 'bu ja 'be'a dí 'bedi. Ne mpähä thocho ga säyabahü yu ja'i bu ja ma ngumhbü.

¹⁴ Pe ga äfü ran japi nague u to dí ugahü, ne hin ga äfü ra 'yänthi.

¹⁵ Ne 'dat'a dan johyahü to'o dí johya, o nu'bu 'bo'o tu rá mbüi, 'da dán du ma mbüihü büya.

¹⁶ Ne gátho 'dat'a gam bēmhbü. Ne hin da bēn'a n'da man'da xün ho xinda gue rá mijä'iui, pe din amigohü u yu ja'i hin'yü yú ts'edi. Ne hin gam bēmhbü ngue jase man 'yomfēnihü.

¹⁷ Nu'bu 'bo'o ørchahü ran ts'o, hin ga cøpahü ran ts'o. Pe gam bēmhbü nda'a xün ho ga ørpahü, ngue 'be'a gátho i hnumanho.

Ne nubüya da nu gátho yu ja'i ngue xün ho ma mbüihü.

¹⁸ Ne dam 'būmanhohü u gátho yu ja'i 'bu da zä.

¹⁹ Ma zi cu ahü, hin ga cos'hü ra pengui 'bu ja'a dá t'ørchahü. Pe 'be ga tømhbü ts'u dí unba Ojá 'bu gue'a in nde dí unba u. Nguetho nt'o'ti: "Ma 'befi zehégä ngue ga unba n'da ne ga un rán thēui a bi 'yøt'e," bi 'yēn Ojá.

²⁰ Janangue'a nu'bu tumanthuhu man süihü, ga 'uimhbü. Ne nu'bu tuthe, ga sithe-bahü. Nguetho nu'bu njabü dí ørpa man süihü, xün u da bēni ngue'a midí ugahü, ne xøhma thocho dá gøh yú mbüi büya.

²¹ Hin ga cos'hü ran ts'o pe ga ørpahü ran ho, gue'a dá tãfu a ran ts'o a büya.

13

Ga øthü yün t'ēdi yu ts'ut'abi

¹ Gátho gahü ga çc'yēihü ra ts'ut'abi ua ma häihü. Nguetho njo'o n'da ra ts'ut'abi ua ja ra häi ngue bi zän zehé yün t'ēdi. Pe Ojá bi zänni ngue din ja yú ts'edi.

² Janangue'a nu to din sühmi ra ts'ut'abi, din sühmi a to bi zänba rá ts'edi a, ne i honse rán use.

³ Nguetho nu'u yu ts'ut'abi ua ma häihü, hin ga sühü 'bu dí øthü ran ho, hinda hønt'bu ga øthü ran ts'o ga sühü 'bu. Pe nu'bu dín nde hin ga sühü ra ts'ut'abi, pe ga øthü ran ho, ne da numanhøjü büya.

⁴ Nguetho nu'u yu ts'ut'abi, Ojá bi zänni da mbäxchahü. Pe nu'bu dí øthü ra ts'oqui, ga sühü 'bu, nguetho i ja rán t'ēdi dí unba n'da. Ne Ojá bi un yün t'ēdi dí unba u to'o øt' ra ts'oqui.

⁵ Janangue'a i jatho ga çc'yēihü yün t'ēdi u yu ts'ut'abi, n'dahma hin dí unghahü. Ne gue'a dí bēngahü Ojá 'bu in zoc ma mbüihü.

⁶ Ne janangue'a ga juthü 'be'a gátho i äju yu ts'ut'abi, n'dahma dí thoqui da 'yøt' yú 'befi ngue bi zänba Ojá, ne i tãh yün zäbi u.

⁷ Mpähä thocho ga juthü xün ho to'o gä i ja yün t'ēdi dá 'yädi 'be'a gä dá 'yäju. Ga jut'a ma häihü, ne ga juthü yu puesto, ne mi'da yu cota i äh ra ts'ut'abi. Ne ga numansuhü yün t'ēdi u to'o gátho i ja yün t'ēdi.

Ga ørpahü ran ho ma mijä'ihu

⁸ Ne ga juthü 'be'a gátho dín dupatehü, ne hin te gam bēmhbü ngue dín dupatehü büya. Pe gam bēmhbü ngue dan huēju n'da ngu n'daju. Nguetho nu to gátho ja yün huēcate bi ja'ts'i gátho yün t'ēdi Ojá u.

⁹ Nguetho gue'a bi man'u yün t'ēdi Ojá bi 'yēna: "O gui 'yomt'ēnihü, ne o gui hācpahü rá te ní mijä'ihu, ne o guim pēhü, ne o guidí seyabahü 'be'a pe'ts' ní mijä'ihu." Ne nu 'be'a gátho mi'da yün t'ēdi i man yün t'ēdi, nu'u gátho n'dat'a i ma: "Gui huēc ní mijä'ihu tengu bu gní huēczehé ní ja'ihu."

¹⁰ Nu'a øt' ran huçcate, hingui ørpa ran ts'o rá mija'iuu a. Janangue'a di ja'ts'u yán t'çdi Ojã ran huçcate i øt'a n'da.

¹¹ Ne man'da ga humbi ga øthu na, nguetho dí pãhmbu ya bin de, ya bi thoh yu pa. Damin 'yomfënihu xan ho ya ngue danã hãmhbu yu pa gan nuhu ra Hmu, xinda gue'a dá øthu 'bu ja má d'u'mi dá çc'yëihu.

¹² Ya bi thoh ra xui, ya maguepu da hyats'i. Mbãhã ga bũnthu yán t'øt'e ra 'bexui, ga he man thãquihu, ngue dan samzchehu janangue'a da dãh ran nequi.

¹³ Mbãhã ga øthu a rán säui ran nequi, hin dan ðithu, ne hin dam muns'hũ bu ja yin johya zehẽ yu jã'i. Ne xín dan 'yomt'ënihu, xinga gue'a ma pãhã zehẽhu ga øthu, xín ga øthu yu sui, xín ga øthu yun ts'eya.

¹⁴ Pe jatho gam bẽmhbu ga hãmhbu rá ts'edi a ma Hmuhu ra Jesucristo, ngue ga øthu tengu bi 'yøt'e, ne him ma gam bẽmhbu ga øthu rá pãhã ma ngøc'yëihu.

14

'Dahma 'dan'yo bu na çc'yëihu

¹ Nu'bu 'bu a n'da ra 'yçc'yëi gue hin ε paði xan ho, pe ga simanhohu bu ja mam pethu u. Ne hin dan junthu nangu 'be'a im bẽni ngue xan ho da 'yøt'e.

² Nguetho 'dahma 'dan'yo im bẽnse 'bepu ní 'yçc'yëi Ojã. Nu' u 'da im bẽni xan ho da zi gãtho 'be'a i ts'i. Pe nu mi'da im bẽni hingui ho 'bu da za u 'da yu ngø.

³ Ne nu ra 'yçc'yëi gue i si ne i sa gãtho 'be'a i ja, pe hin da zan'a n'da to'o mbẽni hingui ts'i. Ne ximangutho a n'da to'o hingui si, pe hin da 'yẽmbi hingui ho øt'a i si gãtho 'be'a i ts'i. Nguetho Ojã 'da nan zintho.

⁴ Nu'i, to'o e, gue guí çmbi hingui ho øt' ni mi'yẽhehu. Nu rá hmuse n'da da mam 'bu xan ho 'be'a øt'a n'da rá 'yçhe, o hin'na. Pe guehma da bõmanho n'da ngu n'da ra 'yçc'yëi, nguetho i ja rá ts'edi ra Hmu di japi da bõmanho.

⁵ Ne i 'bu i 'da yu 'yçc'yëi im bẽni din säya 'da yu pa. Ne nu mi'da buya im bẽni xan ho 'bu hin din säya 'da yu pa. Pẽgue n'da ngu n'da da bẽnse 'be'a xan ho da 'yøzehẽ.

⁶ Nguetho nu to din säya 'da yu pa, din säya nangu da bẽn Ojã. Ne ngutho 'bu hinga gã i si yun ts'ihme u 'da, njabu øt'e nguetho im bẽn Ojã, ne i xifi jamadi Ojã nangu u 'da i si. Ximangutho a to gãtho i si, njabu i øt'e nguetho im bẽni Ojã bi un'na, ne di un ra jamadi Ojã.

⁷ Njo'o gahu gue gam bẽmhbu dyú hmusehu. Pe yá mbetigahu a ma Hmuhu. Ne ngutho 'bu dí 'bãmhbu ne ngutho 'bu dá tuhu.

⁸ Nguetho dán dãsehu bu 'bu Ojã gãtho yu pa di 'bãmhbu. Ne ngutho 'bu dá tuhu,

dan dãhu bu 'bũh ma Hmuhu ne guexta'a yú mbetigahu a.

⁹ Ne gue'a í du ne í ndants'a ra Cristo mahøn'a, ngue dim hmu nangu u xan du ne' u i 'bui.

¹⁰ Pe 'da ahu hanja gní numan' u a ni cuhu ngue guí xihmbu hingui ho 'be'a i si. Ne nu mi'da ahu guí pãhmbu xan ho 'be'a gãtho i ts'i, pe hanja gní numan' u 'da ni cuhu guí çmfunte di muui 'bu hingui nde da zi 'da yun ts'ihme. Nguetho gãtho gahu dam 'bãmhbu bu ja rá hmi ra ze' mi ngue'a ra Cristo.

¹¹ Nguetho nt'o't'i 'be'a bi man Ojã gue'bu mí 'yẽna:

Guehma majuani din ja a dí m ma, ngue gãtho yu jã'i din danyahmu bu dí 'bui, ne gãtho din juan bu ja ma hmi ngue guecã drã Ojã, bi 'yẽn Ojã.

¹² Janangue'a dí pãhmbu, gãtho gahu ga dãfu ra güenda Ojã nangu man t'øt'e zehẽhu.

Hin ga jafu da dang bu ja ra ts'oqui n'da ma cuhu

¹³ Him ma numan'ahu n'da ngu n'daju. Pe hønt'a gam bẽmhbu hin ga jafu n'da ma cuhu di fet rá gua bu ja yu ts'oqui.

¹⁴ Dí paçã nangu ran 'yomfëni bi 'dac ma Hmuhu ra Jesús, gue hin'yu 'be'a da ts'i ngue hingui ho. Pe nu'bu mbẽnse n'da hingui ho da ts'i, ra ts'oqui a 'bu da zi 'bu.

¹⁵ Pe nu'bu 'da ni cuhu hingui numanho nin ts'ihme zehẽhu, nde'bu hin gui thoqui gui sihu, nguetho hin guí ørpa hu ran huçcate 'bu guidí thoqui gui sihu. Pe o guí øthu nangu ran ts'ihme dí 'ue u 'da ni cuhu bi pøh ra Cristo 'bu mi du.

¹⁶ Pe guí 'yes'hũ a ní jafu da ts'an'a guí pãhmbu xan ho.

¹⁷ Ne hin gam bẽmhbu nangu ran ts'ihme ná øthu rá 'bëfi Ojã. Pe nu rá 'bëfi Ojã, ga øthu ran hocjã'i, ne 'dat'a gam bẽmhbu, ne dan johyahu nangu rá Hogandãhi Ojã dí 'bãmhbu. Gue'a nam bõni gue rá 'bëfi Ojã a.

¹⁸ Ne nu'bu njabu i øt'a n'da, majuani i ørpa rá 'bëfi ra Cristo a 'bu. Ne Ojã da numanho a, ne' u yú mija'ihu da numanho a.

¹⁹ Mbãhã dan çyahũ dan hocpa ma mbũhu n'da ngu n'daju, ne 'da dãm fãxtahu din te ma mbũhu n'da ngu n'daju.

²⁰ Ne hin ga ts'onbahu rá 'bëfi Ojã nangu man ts'ihmehu. Mfãdi gue gãtho xan ho da ts'i. Pe hingui ho 'bu dadí unbahu rá mbui n'da ma cuhu nangu 'be'a dí sihu.

²¹ Man'da xan ho 'bu ga es'hũ a na unbahu yú mbui 'da ma cuhu nangu ra ngø dí sahu, o ra vino o 'be'a gã ní dehe dí sihu.

²² Nu'bu bi bẽn'nahũ Ojã ne guí pãhmbu gue xan ho 'be'a guí sihu, xan ho a 'bu. Ne'a Ojã in numanho. Pe hin dá yãthu a. Ne di johya n'da 'bu xise rá mbui xan ho 'be'a gãtho i øt'e, ne hin te mbẽm buya.

23 Pɛ nu'bu n'da im bɛni hingui ho da ts'i 'be'a gátho i ja, pɛ nu'bu bi zi buya, ya ra ts'oqui a bi 'yot' bu. Nguetho 'bexque bi bɛni bi mbesta'a rá páhã Ojã 'bu mi zi. Nɛ'u 'be'a gátho dí ɔthu, nu'bu hin dí páhmbu majuani rá páhã Ojã a, ra ts'oqui 'bu dí ɔthu a 'bu.

15

Ga homhbu 'bɛpu dí zac yá mbui ma cuhu

1 Pɛ nuju 'bu dí páhmbu xun ho 'be'a da zã da 'yot'a n'da, pɛ nde'bu man'da gam bɛmhbu ga fáxhu u hin ɛ pađi xun ho, xinda gue'bu ga ɔthu 'be'a gátho dímb bɛnschu xun ho.

2 Pɛ n'da ngu n'daju ga ɔthu 'be'a i numanho ma mi 'yɛc'yɛihu gue 'be'a dímb te yé mbui u.

3 Tengu ra Cristo, him bi 'yot'e 'be'a di hose pɛ bi 'yot'e 'be'a bi numanho Ojã. Janangue'a bi 'yɛmp'a rá Ta: "Go dá tuxã yun ts'ante bi si i," bi 'yɛn a ra Cristo.

4 Nɛ 'be'a gátho bi t'o't' maya'bu bu ja rámb hman Ojã, bi t'o't'i ngue da xãngahu, nɛ di zerca ma mbuihu, di jaju ga tɔmhbu rámb fáts'i Ojã, hin dan xɔmbuihu.

5 Ojã di jaju dan zãmhbu bu, nɛ di zerca ma mbuihu. Nɛ dí ɛp rá mate di ja ahũ 'da'angu guim bɛmhbu n'da ngu n'da ahũ, nguetho 'darbu guí 'buhmbu ra Cristo Jesús.

6 Nɛ janangue'a da zã n'dat'a guim bɛmhbu 'bu guí thãdehu Ojã, ngue nu rá Ojã nɛ rá Ta ma Hmuhũ ra Jesucristo.

Gã da sih ra hogamhman u hing yu judío

7 Janangue'a n'da ngu n'da ahũ gan numanhohũ, nɛ u yu judío nɛ u hing yu judío, tengu thoho ra Cristo 'da nan zimanhog-dahũ n'da ngu n'daju. Nɛ gue'a ná ɛspahu Ojã a.

8 Nguetho bí 'yɛh ra Cristo ngue din 'yɛhe nange yu judío. Nɛ bi ja'ts'a mi man Ojã maya'bu ngue bi sih yám bombɔta yu judío ba ɛh ma yãntehu. Janangue'a bi fáđi majuani bi man Ojã.

9 Pɛ nɛ u hing yu judío nɛ u yu judío bi jap ra Cristo 'darbu bi 'yɛspa Ojã u nange rá mate. Tengu mán t'o't'i 'be'a bi xih rá Ta ra Cristo: Ga xi u hing yu judío nange ni mate, nɛ ga xifi ɛmme xun ho i, bi 'yɛmb rá Ta a ra Cristo.

10 Nɛ man'da bi man ra t'ohni: Gan johyahu ya gyũ ja'i gue hin gyũ judío ahũ, gan 'yohu u bi huand Ojã ngue yu judío.

11 Nɛ man'da bi mam bu: Dami 'yɛspahu ra Hmu Ojã gyũ ja'ihu ngue 'dahma 'dan'yo bu gnã yãhu gátho ná nguani ra ximhã, gátho guí numansuhũ Ojã.

12 Nɛ bi 'yɛn a ra pɔngahyã Isaiás: Dim 'bu a n'da rámb bom'beto ra Isai gue nɛ'u hing yu judío da 'yɛmbi rá Hmu,

ngue da dɔ'bu rámb fáts'i a, bi 'yɛna. 13 Nu'a Ojã di jaju dí tɔmhbu ran ho bi xiju. Janangue'a dí ɛp Ojã da hyut'a ni mbuihu nange guí ɛc'yɛihu a. Nɛ xingui ts'u nte guim bɛmhbu, pɛ thocpa thoho guí tɔmhbu da mbã ahũ rá Hogandãhi Ojã nange rá ts'edi.

I man ra Pablo hanja bi 'yo't' na ran zozo

14 Ma zi cu ahũ, dí paçã gue xun ngu ni hogambuihu, nɛ i ja nin 'yomfɛnihũ xun ho, nɛ guí páhmbu 'da gdín xãnba thohohũ n'da ngu n'da ahũ.

15 Pɛ guehma dá hut'anzambui dá ot'ahũ na, ngue dadí bɛn'nahũ 'be'a gã páhmbu. Nguetho gue'a ran t'ɛdi bi 'dacã Ojã nange rá mate.

16 Nguetho rá mbɛfigã ra Cristo Jesús bu 'bu u hing yu judío, dímb mangã ran ho ma'da'yo. Nɛ tengu'bu drã mbãja dadí hocpa rá 'bɔts'e Ojã, nu'a nám bɔni dadí hoc'a ni mbuihu ngue hing yu judío ahũ n'dahma da numanho ahũ Ojã. Nɛ mahoqui ahũ nange rá Hogandãhi Ojã guí 'yohu.

17 Janangue'a ɛmme i hu ma mbuigã nange 'be'a gátho bi 'yɔrpa u hing yu judío a ra Jesucristo, bi jaqui bi bɔmanho rá 'befi Ojã dá ɔt'ã bu i 'bu u.

18 Pɛ hingui sã gam mangã 'be'a bi 'yot'a ra Cristo nange u mi'da yá mbɛfi. Pɛ hɔnt'a da zã gam mangã 'be'a bi 'yɔrpu dãm pecã. Nɛ bi jap u hing yu judío da den'na ra Cristo nange ram hma dá xifi nɛ nange yun t'ɔt'e bi 'yuti.

19 Nguetho bi 'yot' yu hmɛpya, nɛ yun t'ɔt'e mixte nange rá ts'edi rá Hogandãhi Ojã. Nɛ dá ja'ts'ã ma 'befi dá mangã ran ho ma'da'yo nange ma yãntehu ra Cristo. Dã du'mi dá mangã bu Jerusalén, nɛ dá mangã gátho yu xɛqui nãn zant'i ra hãi gue'bu go má sɔm bu Ilirico, gátho dá mangã bu ram hma.

20 Nɛ guehna dá nde ga ɔt'e, gue dá mba dá mamp'a ram hma guɛpũ him mi fára rá thuhu ra Cristo. Ngue hin dá nde dá mba bu ja yá 'befi u mi'da bi mbɛn'na ra Cristo.

21 Pɛ dá ɔt'ã tengu bi mam bu ja rá t'ohni, ngue i ɛna: Nu'u 'da gue njãm'bu mi sifi pɛ nuya da bađi ya.

Nɛ nu'u 'da njãm'bu mi ɔde da zɔni da bađi nange rá 'yu Ojã.

Im bɛni da mba bu Roma a ra Pablo

22 Nɛ janangue'a him 'bexque bi zã dá mba bu guí 'buhmbu. Nguetho guexta'a mi ja ma 'befi ua bí ja ra xɛqui ua nãn jongua.

23 Pɛ nuya ya nte mi ja ua ma 'befi ya. Nɛ xun ngu yu nidi mín nde xcã mba bu guí 'buhmbu bu Roma.

24 Nɛ mí ts'utho ya ga mbabu ga zɛngua ahũ nɛ dam 'buhmbu bu 'da yu pa. Nɛ nu'bu dá thopũ España, da zã dan hyũmhbu ts'u bu ja ra 'yu ní mba bu.

25 Pɛ 'bɛ ga mba bu Jerusalén, nɛ ga dá bu a ra mbeti dí mbáx u yu 'yɛc'yɛi bí 'bɔpu.

26 Nguetho bi bɛn u yu cu bí 'bɔpu Macedo-
nia nɛpu Acaya ngue da mbáx'i ts'u yu hyoya
'yɛc'yɛi bí 'bɔpu Jerusalén, ngue ga hax 'bu dá
mba bu.

27 Nɛ gue'a bi zänni da 'yɔt'u hing yu judío,
nguetho in nde di co'ts'a ra mate bi t'ɔrpe.
Nguetho bi gomhbu rán japi Ojã u hing yu
judío u yu judío gue yá mi 'yɛc'yɛih u 'bɔpu
Jerusalén. Janangue'a nde da mbɛnbi ts'u ra
mbeti u.

28 Nɛ nu'bu ya dá dá a 'bɛ'a bi 'bɛhni, ja ga
mba bu Roma ga nu ahu bu, nɛ ga thocã bu
España buya.

29 Nɛ nu'bu dá songã bu gui 'bɔhmbu, dí
pãcã da 'yɛnscahu rán japi xun ngu a ra
Cristo nangeu dí pãhmbu rãm hma.

30 Ma zi cu ahu 'yɔrcahu ts'u ra mate ɛmme
gui 'yãfu rãm fãts'i Ojã nanguécã, nangeu
'dat'a ma Hmuhu ra Jesucristo nɛ nangeu rá
Hogandãhi Ojã bi jaju dan hɛju.

31 Dami xihmbu Ojã da yãngui nangeu u
hing yu 'yɛc'yɛi bu ra hãi Judea, guet'a ra
xɛqui bu Jerusalén. Nɛ dami 'yãfu rá mate
Ojã nangeu u yu cu bí 'bɔpu Jerusalén, ngue
da hyãmanho a ra mbeti ga hax bu ga unni,
ngue bi mbɛn'ndu hing yu judío bu Macedo-
nia nɛpu Acaya, ngue u yá cu.

32 Nɛ nu'bu da nde Ojã dan johyagã 'bu dá
mbagã bu, dan säya ts'u bu gui 'bɔhmbu.

33 Nɛ nu Ojã nzãi i hurpa rá mbu n'da, pɛ
nɛ ahu da hyut'a ni mbu. Nɛ hont'a gam
bɛmhbu a ya.

16

Nu ra Pablo i penba ran zengua yá amigo

1 Nuna man juhu ra Febe, mi ts'utho da
mba bu gui 'bɔhmbu ya nɛ di zengua ahu na.
Nuna, rá 'bɛfi im fãxte ram peti bu Cencrea.

2 Nɛ dami simanhohu na, nangeu rá thuhu
ma Hmuhu, ngue nuju dɔu 'yɛc'yɛih gue'a
man sähu ga ɔthu. Nɛ dami fãxhu 'bɛ'a gãtho
ní 'bɛfi da 'yɔt'a ra Febe, nguetho guese bi
mbáx u xun ngu mi'da, nɛcã bi mbáxqui.

3 Dami zenguagui ts'u bu ra Priscila, nɛ
ra Aquila rá ndɔ, ma mimbɛfihe nangeu rá
'bɛfi ra Cristo Jesús.

4 Nɛ nugã 'bu mi t'ɛna xtã thogã, nɛ u mi
t'ɛna xtã tho u 'bu mí yãngã 'bu n'dandj.
Gue'a ná undã ra jamadi Ojã nangeu u.
Pɛ hinga hongdã pɛ nɛ u gãtho yám peti yu
'yɛc'yɛi ngue hing yu judío, 'da xna undãhe
ra jamadi Ojã nangeu u.

5 Nɛ dami zenguagui ts'u bu gãtho dim peti
bu rá nguse ra Aquila. Nɛ'a ma amigogã ra
Epeneto dami zenguagui ts'u bu a. Nu'a ra
mbudi 'yɛc'yɛi bu ja ra hãi Acaya a.

6 Nɛ'a ra María, dami zenguagui ts'u bu.
Nu'a ɛmme xun ngu ra 'bɛfi bi 'yɔt'e nangeu
ahu.

7 Nɛ a ra Andrónico nɛ ra Junias ma mi-
judiohe, nɛ 'darbu dá sähe ran unbi. Nu'u
gãtho yá 'bãihu ra Cristo i numanho u, nɛ
m'bet'o bi 'yɛc'yɛi ra Cristo u xinda guécã.

8 Nɛ a ra Amplias dami zenguagui ts'u bu.
Dadí huçã a nangeu rá thuhu ra Hmu.

9 Nɛ dami zenguagui ts'u bu ra Urbano, ma
mimbɛfi'be nangeu ra Cristo, nɛ ra Estaquis
ngue dadí huçqui.

10 Nɛ a ra Apeles dami zenguagui ts'u bu.
Nu'a ɛmme bi ts'ã rá t'ɛc'yɛi, nɛ bi bɔmanho.
Nɛ u 'bɔpu ja rá ngu ra Aristóbulo dami
zenguagui ts'u bu.

11 Nɛ a ra Herodión ma mijudío'be, nɛ u
'bɔpu ja rá ngu ra Narciso, gue nu yu 'yɛc'yɛi
'bɔpu, dami zenguagui ts'u bu.

12 Nɛ a ra Trifena nɛ ra Trifosa dim pɛfi
nangeu ra Hmu, gãtho dami zenguagui ts'u
bu. Nɛ a ra Pérsida mahuçqui a, nɛ a xun ngu
ra 'bɛfi bi 'yɔt'e nangeu ra Hmu.

13 Nɛ dami zenguagui ts'u a ra Rufo, an
thahni da 'yɔrpa rá 'bɛfi ra Hmu, nɛ a rá mbe
tengu'bu ma mbegã a.

14 Nɛ a ra Asíncrito, nɛ ra Flegonte, nɛ ra
Hermas, nɛ ra Patrobas, nɛ ra Hermes, nɛ u
yu 'yohu bí 'bɔhmbu u, dami zenguagui ts'u
bu.

15 Nɛ a ra Filólogo, nɛ ra Julia, nɛ ra Nereo
nɛ a rán ju a, nɛ'a ra Olimpas, nɛ'u gãtho
mi'da yu 'yɛc'yɛi bí 'bɔpu.

16 Nɛ damin zenguah u n'da ngu n'da ahu
nangeu ran huçcate. Nɛ gãtho yám peti yu
'yɛc'yɛi ja ua i pen'nahu ran zengua.

N'da ran zofo rán zɛgui bi man ra Pablo

17 Pɛ dí xi ahu ma zi cu ahu, damim
fãseh u nangeu u to'o in nde di hec'ahu gue
di 'uec'ahu nangeu a ra hogamhma gãn
xãnbahu. Pɛ hin gui 'yãrbahu ra güenda u.

18 Nɛ nu'u yu 'yu't'ate, hingui ɔrpa rá 'bɛfi
ma Hmuhu ra Jesucristo u. Nɛ i hãte thoho
nangeu ɛmme xun ho 'bɛ'a mma nɛ i six-
manho ahu. Pɛ i hãrpa yá mbu u 'da hingui
pãdi dim fãse. Nɛ gue'u yá 'bɛfi zɛhɛ i ɔt'u.

19 Pɛ nu'u mi'da gãtho i pãdi hin gui fɛstahu
rãm hman Ojã. Janangue'a i hu ma mbuigã.
Pɛ dadí hec'a thohohu ngue'a dín nde ahu gui
pãhmbu gãtho 'bɛ'a xun ho, pɛ nu'a hingui ho
hin dín nde ahu gui pãhmbu a.

20 Nɛ nu Ojã ngue'a nzãi di hoc ra sui,
nu'a di ja ahu 'dahmantho gui 'yethu bu
hãi ra zihu nangeu u to in nde di hec'ahu.
Janangue'a gui comhbu rá mate ma Hmuhu
ra Jesucristo. Nɛ hont'a gam bɛmhbu a ya.

21 Nuna ra Timoteo i pen'nahu ran zengua,
ma mimbɛfi'be na. Nehna ra Licio nehna ra
Jasón, nehna ra Sosipater, ma mijudíohe ya,
gãtho i pen'nahu ran zengua.

22 Nugã di Terciogã rá 'yosocuağã ra Pablo,
dí o't'ã ra socuã ja ua, dadí zengua ahu
nangeu ma Hmuhu.

²³ Nɛhna ra Gayo, i pen'nahɛ ran zɛngua, nuna di sɛyagui ua rɛ ngu drɛ Pablogɛ, nɛ ɛ gɛtho yɛ 'yɛc'yɛi di sɛyabi ua rɛ ngu. Nɛhna ra Erasto i ja rɛ 'bɛfi i hɛx ra mbɛti ua ja ra hnini, nɛhna man 'yohɛhɛ ra Cuarto, gɛtho i pen'nahɛ ran zɛngua.

²⁴ Dami comhbɛ rɛ mate ma Hmuhɛ ra Jesucristo gue gɛtho ahɛ.

Hɔnt'a Ojɛ ga ɛspahɛ gɛtho yɛ pa mazɛi

²⁵ Zɛi ga ɛspahɛ Ojɛ, nu'a i ja rɛ ts'ɛdi di zɛt'a ni t'ɛc'yɛihɛ 'bɛ guim bɛmhɛ ran ho ma'da'yo ngue 'bɛ'a bi 'yɔt' ra Jesucristo, tengu dɛm mangɛ. Nguetho nuya i si ahɛ ram hma ngue maya'bɛ thoho him mɛ fɛdi.

²⁶ Pɛ nuya i pa mɛhman ya, nɛ i sifi gɛtho yɛ jɛ'i hɔnbɛ go hapɛ i 'bɛi gɛtho ra ximhɛi. Nɛ nu'a ram hma i hman ya, guet'ɛ yɛm hman ɛ yɛ pɔngahɛ Ojɛ maya'bɛ. Nɛ i hman ya nangue rɛn t'ɛdi Ojɛ gue i 'bɛi mazɛi, in ndɛpɛ gɛtho yɛ jɛ'i da 'yɛc'yɛi ra hogamhɛ.

²⁷ ɛmmɛ xɛn ho rɛ 'yu Ojɛ bi 'dajɛ, janangue'a ga ɛspahɛ Ojɛ gɛtho yɛ pa mazɛi nangue ga ɛspahɛ ra Jesucristo. Nɛ hɔnt'a di xi ahɛ ya.

1 CORINTIOS

Ná n'da ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo u yu 'yɛc'yɛi bu ja ra dɔhnini Corinto

Ran zengua

¹ Ma zi cu ahɔ guí 'buhmbu bu ra dɔhnini Corinto, dí ot'ahɔ ra sɔcuɔ i jaua. Dí zengua ahɔ gátho gyɔ 'yɛc'yɛihɔ Ojɔ. Ne nugá drá Pablogá, bi huangá Ojɔ, ne rá páhã zehɛ bi xiqui gam mangá rãm hman ra Jesucristo hɔnbu go haru. Ne'a man 'yohuhɔ ra Sóstenes dí 'bu'be ua, di zengua ahɔ.

² Nu'a ra Cristo Jesús bi 'uec'a ni mbuihu bu ja ra ts'oqui. Ne bi zon'nahɔ guí 'yɔrpahɔ rá 'befi Ojɔ. Ne tengu'bu 'darpɔ guí 'buhmbu u mi'da to'o gátho i thãnde ma Hmuhɔ ra Jesucristo, ngue n'dat'a ra Hmu dí comhbu u.

³ Ne dí äpã Ojɔ ma Tahɔ ne ma Hmuhɔ ra Jesucristo ngue di 'da ahɔ yán jãpi, ne'a rán johya guí hyãmhbu a.

Bi dɔn yán jãpi Ojɔ nguetho i 'buhmbu ra Cristo

⁴ Bi 'da ahɔ yán jãpi Ojɔ nguetho 'darpɔ guí 'buhmbu ra Cristo Jesús. Gue'a ná undã ra jamadi Ojɔ a ya.

⁵ Ne nte di 'beru ja nim petihɔ, nguetho 'darpɔ guí 'buhmbu ra Cristo. Pe gã i ja ahɔ ran 'yomfɛni da zã guí pãmhbu xan ho a ya, ne da zã guim mamhbu xan ho rá 'befi Ojɔ ya.

⁶ Ne gue'a rãm hman ra Cristo gá hyãmhbu, gue'a gní bɔmanhohɔ a ya.

⁷ Janangue'a i juadí xan ho rá ts'edi bi 'da ahɔ Ojɔ nangue rá 'befi guí ɔthɔ gátho gní tɔmhbu dí 'yɛh mahɔn'a ma Hmuhɔ ra Jesucristo.

⁸ Ne di ja ahɔ Ojɔ gan zãmhbu bu gue'bu go rán zɛgu yu pa, janangue'a nte ma ts'oqui da dɔn'nahɔ 'bu bá peng ma Hmuhɔ ra Jesucristo.

⁹ Nguetho dí pãmhbu nzã di ja'ts'a im man Ojɔ, ne guesɛ Ojɔ bi zoncãhɔ dam 'buhmbu rá Ts'ant'u ma Hmuhɔ ra Jesucristo.

Bin sɔh yu 'yɛc'yɛi

¹⁰ Dí äcã ra mate n'dat'a guim bɛmhbu, nguetho guí tenhdɔ a ma Hmuhɔ ra Jesucristo. Ne 'yo guidín heju, pe jatho n'datho guim bɛmhbu ne n'dat'a guí 'yɔthɔ.

¹¹ Gue'a dí xi ahɔ a, ma zi cu ahɔ, nguetho bi xicã di yu cu ngue yá mɛnguhɔ ra Cloé, bi xiqui 'be'a guí ɔthɔ.

¹² Nguetho guí ɛmhbu 'da ahɔ guí tengahɔ, ne ɛn'i 'da ten ra Apolo, ne ɛm mi'da ten ra Pedro, ne ɛm mi'da ngue ten'na ra Cristo.

¹³ Pe ha guim bɛmhbu gá xɛmhbu ra Cristo. O xigã ha dá tugã bu ja ra pont'i nangue

ahɔ. Uague guim bɛmhbu ngue gán xixyãhɔ nangue ma thuhugã.

¹⁴ Pe jamadi Ojɔ ngue njo'o to dá xixyã ahɔ, hɔnt'a ra Crispo ne ra Gayo.

¹⁵ N'damhna njon da zã da ma bin xixyã nangue ma thuhugã.

¹⁶ Ne hɔnt'u gátho 'buru rá ngu ra Estéfano dá xixyãbi. Pe hin dí m bɛngã 'bu 'bo'o xcamá xixyãbi mi'da, uague hɔnt'u.

¹⁷ Nguetho hinga gue'a ra 'befi bi xicã ra Cristo ga ɔt' ran xixyã, pe bi xiqui gam mangá ran ho ma'da'yo. Pe nu'bu dí m mangá a, pe hin di yã tengu bu na yã yam bãmhyã, nguetho hɔnt'a dí honi da bãh yu jã'i ma ts'oquihɔ i du ra Cristo bu ja ra pont'i. Janangue'a din ja ra ts'edi ram hma di hocpa yá ts'oqui u.

Gue'a ra Cristo ní 'daju ran 'yomfɛni Ojɔ

¹⁸ Pe nu'a ram hma ngue ra Cristo bi du bu ja ra pont'i, ɛmbi nte ní mbatho u ní mba bu ja ran unbi mazã. Pe nuju ná mbãhã bu ja ra temazã, dí pãmhbu gue'a ram hma ní zinjɔ Ojɔ ngue bi du ra Cristo bu ja ra pont'i, bi hoga ma ts'oquihɔ.

¹⁹ Ne i ɛm bu rá t'ohni Ojɔ:

Ga uti ngue nte ní mbatho u im ma jase yán 'yomfɛni,

ne ga hãcpa yá ts'edi zehɛ yu jã'i, ga em bu ma'ueni, bi 'yɛn Ojɔ.

²⁰ Nguetho bi zãn Ojɔ hin te ní mbat u to'o ɛna jase yán 'yomfɛni, ne'u ɛmme bin xãse yám hmanse yu jã'i, ne'u ɛna pađi da dãh yam hma. Nguetho hingui sã da yãn a n'da u nangue yám hman u.

²¹ Ne bi bɛnɛ Ojɔ, bi zãn buya ngue hin dí bã Ojɔ n'da u yán 'yomfɛnise. Pe bi zãnni da yãn u to da hyãn'a rãm hma nangue ra Cristo bi du, madague'bu t'ɛmbi nte ní mbatho.

²² Nguetho nu ma mijudióhe im bɛni gue'u yán t'ɔt'e mixte da ne 'bu gue'a n'da ram hma ngue majuãni. Ne nu'u 'da ni mɛnguhɔ ngue hing yu judío ahɔ nzã i honɛ n'da ram hma ngue i ɛmb zehɛ majuãni.

²³ Pe nu'a ram hma dí m mamhbu ngue bi du bu ja ra pont'i ra Cristo, njonguin numanhose a. Ne'u yu judío i san tho 'bu i sifi, ne'u hing yu judío i ɛmbi nte ní mbatho 'bu i sifi.

²⁴ Pe nuju ngue bi zoncãhɔ Ojɔ, madague'bu dyu judíohe ogue hin dyu judíohe, pe n'dat'a dí pãmhbu i ja rá ts'edi Ojɔ di hoga ma ts'oquihɔ nangue'a ra Cristo bi du. Janangue'a bi nequi ɛmme xan ndoho rán 'yomfɛni Ojɔ.

²⁵ Ne nuna ra 'yu bi zãn Ojɔ, pe man'da di muui na, madague'bu t'ɛmbi hin te ní mbatho, xinda gue'u yá 'yuse bi zãn zehɛ yu jã'i. Ngue gue'a i t'ɛmbi hin'yã rá ts'edi Ojɔ a, ngue bi du ra Cristo, pe man'da xan ngu bu ní nequi a, xinda gue'u gátho yán t'ɔt'e zehɛ yu jã'i.

26 Ma zi cu ahuŋŋe bi zoncachuŋ Oja, gam beŋmbuŋ hague dín jahuŋ bu na nujuŋ ra ximhái, ŋgue xanŋŋujuŋ dyúŋ 'yambuihuŋ, ne xanŋŋujuŋ hin'yuh ma ts'edihuŋ, ne xanŋŋujuŋ ŋgue bin hyoya ma tahuŋ.

27 Pe bi huan Oja uŋ i t'ɛmbi yuh 'yambui, n'damhma da mbe'ts' yú sá uŋ i jase yán 'yomfɛni. Pe gue'a i huan Oja uŋ hin'yuh yú ts'edi bu na nu ra ximhái, janangu'e'a da mbe'ts' yú sá uŋ i jase yú ts'edi.

28 Ne bi huan Oja uŋ nte di muui bu na nu ra ximhái, ne uŋ to'o i pa nts'ani, pe man'da in numanho Oja uŋ, ne gue'a dí 'berpa yú ts'edi uŋ to'o ɛna i ja se yán t'ɛdi.

29 Janangu'e'a njon di jap Oja din 'yɛzɛhe.

30 Ne bi jajuŋ Oja 'darpuŋ dám 'buhmbuŋ ra Cristo Jesús, ne gue'a ní 'dajuŋ ran 'yomfɛni Oja a, ne nangu'e'a ra Cristo ní zimanhojuŋ Oja, ne gue'a i 'yɔrcachuŋ Oja ŋgue yú t'uhni gahuŋ a, ne gue'a ní yanjuŋ bu ja ran ts'o.

31 Nguetho i mam bu ja rá t'ohni Oja, hin'yuh 'be'a man'da ran ho da zá da man'a n'da, hinda hont'a ran ho bi 'yɔrpa Oja.

2

Hont'a ram hma 'be'a í du ra Cristo i ja rá ts'edi

1 Ma zi cu ahuŋ, nu'buŋ má mbagá bu guí 'buhmbuŋ, ŋgue dá xi ahuŋ rá m hman Oja majuaní, pe hin dá huan thohogá yam hma gueruŋ da numanhogá ra ximhái, ne hin te dá ma nangu'e man 'yomfɛnisɛ.

2 Ne nu'buŋ má beŋni ga mba bu guí 'buhmbuŋ, pe dá beŋni hont'a ga xi ahuŋ 'be'a in unba ra Jesucristo 'bu mí du bu ja ra pont'i.

3 Ne nu'buŋ mám 'buhmbuŋ bu, dá ɔt'á hin'yuh ma ts'edi, nguetho dá su Oja hin da numanho 'bu xá uaspa mam hmanse, ne dá fet'i.

4 Ne nu'buŋ mán yahuŋ bu ŋgue dá xi ahuŋ ram hma, hinga gue'a mam hmanse ŋgue mahotho bi pát a ni mbuihuŋ, pe hont'a rá ts'edi rá Hogandahi Oja bi zá bi hoc a ni mbuihuŋ.

5 Janangu'e'a hinga gue'u yán 'yomfɛni 'da yuh 'yohuŋ bi ja ahuŋ gá 'yɛc'yɛihuŋ Oja, pe hont'a rá ts'edi zɛhe Oja bi ja ahuŋ gá 'yɛc'yɛihuŋ.

Rá Hogandahi di japi dí fq Oja

6 Pe nu'a ram hma dím mamhuŋ nangu'e ra Cristo, go i pa uŋ xan ho yú t'ɛc'yɛi, ŋgue ran 'yomfɛni majuaní a. Ne hinga gue'a rán 'yomfɛni ra ximhái bi ba uŋ xan ho yú t'ɛc'yɛi, xinga gue'u yam hmanse uŋ yú ŋarpi ra ximhái, ne nu'uh mí ts'utho di 'beh yú ts'edi.

7 Pe nu ran 'yomfɛni dím mamhuŋ him mám fadi, pegue urcahuŋ Oja ya, nangu'e ra Cristo mí sánni da yanjuŋ 'bu him mani 'yot' ra ximhái, ne da zixcahuŋ bu mahɛts'i ní comhuŋ rán ho buya.

8 Pe xinga n'da uŋ i ɛna jase yú ts'edi ua ja ra ximhái ŋgue i parpa rán 'yomfɛni Oja. Nu'buŋ xtám ba'uh da, hin xti cuarpuŋ ja ra pont'i a ra Hmu mixte.

9 Pe tengu mán t'o'ti bu ja rá t'ohni Oja: Hin da zá da bɛse n'da a ran ho bi zán Oja da 'yɔrpa uŋ to'o hont'a Oja im beŋni, ne njam'buŋ da zá da 'yɔse n'da, ne njam'buŋ da zá da nuse n'da, bi 'yɛn rá t'ohni Oja.

10 Pe nujuŋ dí pahmbuŋ a, nguetho bi xijuŋ rá Hogandahi Oja. Ne nu rá Hogandahi Oja di ɛts'i xan ho bu ja rán 'yomfɛni Oja, ne gue'a i xijuŋ a buya.

11 Tengu yuŋ ja'i hin jon da zá da barpa rá mbui rá mija'ui, pe hinda hont'a rá mbui zɛhe n'da i pa di. Ne in jabuŋ Oja, njon da barpi 'be'a mbɛni, pe hinda hont'a rá Hogandahi zɛhe i pa di. Ne di beŋgahuŋ a.

12 Nguetho bi 'dajuŋ rá Hogandahi Oja, ne hinga gue'a rán 'yomfɛni ra ximhái, ŋgue in nde di beŋgahuŋ rán 'yomfɛni Oja, ne gátho yú hogant'unni bi 'dajuŋ nangu'e rá mate xan ndoho.

13 Pe nu'buŋ dím mamhuŋ rán 'yomfɛni Oja, pe hin di uaspa huŋ yam hma nangu'e man 'yomfɛni sehuŋ, pe hont'uh yam hma bi xangahuŋ rá Hogandahi Oja, ne da zá dí xihmbuŋ xan ho uŋ to'o bin t'un rá Hogandahi Oja.

14 Pe nu'a hingui 'buhmi rá Hogandahi Oja, hingui sá da hyani 'be'a gátho i xangahuŋ rá Hogandahi Oja, ne ɛmbi rá m hman a n'da ra 'yambui. Ne njam'buŋ sá da ba di, hinda hont'buŋ dím 'buhmi rá Hogandahi Oja.

15 Pe nu'a ra ja'í ŋgue 'buhmi rá Hogandahi Oja da zá da ba di 'be'a nam bɔn'a 'be'a gá i ja, ŋgue nda'a da numanho ne nda'a hin da numanho. Pe nu'a hing ra 'yɛc'yɛi hin da zá da barpa yán 'yomfɛni uŋ yuŋ 'yɛc'yɛi.

16 Njon da 'yɛnse da barpa rán 'yomfɛni Oja ra Hmu, njo'o da xifi xan ho 'be'a da 'yot' Oja. Pe nujuŋ dí comhuŋ a rán 'yomfɛni a ra Cristo.

3

I comhuŋ Oja rá 'befi uŋ yuŋ mbeŋi

1 Ma zi cu ahuŋ, nu'buŋ mám 'buhmbuŋ bu him bi zá dá xi ahuŋ uŋ xan hej tengui i si uŋ in 'youi xan ho rá Hogandahi Oja. Pe dá xi ahuŋ tengu'buŋ gmí 'yothohuŋ ua ja ra ximhái, uague tengu'buŋ ja gním 'buhmbuŋ nangu'e ra Cristo.

2 Pe dá xi ahuŋ a hingui hej tengu'buŋ ra xi'ba thoho dá 'da ahuŋ, nguetho tengu'buŋ hin ní zá guí sihuŋ xan ho ra hme. Ne nguetho ya, guexta'a hont'a ra xi'ba da zá gdn sihmɛhuŋ.

3 Nguetho hin guín zac ní mbuihuŋ. Ne guín nde gam mixte zɛhehuŋ, jananjabuŋ gadín sɛmbuŋ. Pe ha hin guí ɔthuŋ tengu'buŋ gyuh ja'í thohohuŋ ua ja ra ximhái.

4 Nguetho guím mamhuŋ to'o guí tenhduŋ, ne 'da'ahuŋ guí ɛmhbuŋ guí tengahuŋ, ne mí'da

ɛna ten ra Apolo. Pe gue'a gní 'yøthá tengu'bu gýá ja'i thohohu.

⁵ 'Be'a dadí mu'be a ra Apolo. Ha hin guí pãhmbu ngue yá mbefi thoho gá'be Ojã, ngue dá fáxã'be gá 'yɛc'yehã ra Hmu, nangue ra 'befi bin 'dac'be n'da ngu n'da gá'be.

⁶ Nugã dá tuh ra hmudã bu, ne nu'a ra Apolo bi uapi, pe nu'a Ojã bi japi bin te ne bi bøx u yu hmudã.

⁷ Janangue'a hin'yã rá ts'edi a bi duh ra hmudã, xinga gue'a bi uapi, pe hønt'a Ojã i ja rá ts'edi ngue bi japi bin te yu hmudã a.

⁸ Ne nugã dí comhma 'befi'be a ra Apolo, ne nugã dá tuhu, ne nu'a ra Apolo bi uapi. Ne dí 'dac'be Ojã 'be'a in nde di 'dac'be nangue ra 'befi dá øt'be n'da ngu n'da gá'be.

⁹ Ne se Ojã dí comhbe rá 'befi. Ne nu'ahu tengu'bu yá huãhi ahu Ojã ngue bi thuhu.

Ne nu'ahu tengu'bu n'da ra ngu ngue i hø a Ojã.

¹⁰ Ne nugã tengu'bu n'da drã ngurpagaðo nangue rá mate zehø Ojã, ngue dá fá'mi xun ho yá guangujãdo a ra ngu. Ne nu man'da pe di thoqui dim pèpã ja a ra ngu. Pe n'da ngu n'da ra mbefi 'bu dim pèpã ja a ra ngu, pe i jatho dim pèfi xun ho.

¹¹ Ne njon da zã di pãrpa a rá guan-gujãdo ra ngu, ne hønt'a ra Jesucristo ngue rá guangu n'da rá ngu Ojã.

¹² Pe nu'u to'o dí thoc'a ra ngu, sä da huahni xun ho 'be'a da japi. Xun ho 'bu xøtho yu do dí føt'a ra ngu, ne nu rá 'bet'e, xøtho yu t'egui u. Pe 'bo'o im bẽni dí føt' yu za, o gue yu 'yox'yo, ne 'bo'o im bẽni dí mbet' yu paxi.

¹³ Ne nu yá 'befi n'da ngu n'da yu 'yɛc'yehi da hnu hangu nangu di muui 'bu bi zøn ra pa din ja ran juãbi. Nguetho da zøn ra pa da ts'ã nangue ra sibi, ne da fãh pøya gue'bu xun ho bi 'yøt rá 'befi n'da ngu n'da yu 'yɛc'yehi.

¹⁴ Ne nu'bu n'da ra mbefi bi hyãt' ra sibi a rá ngu bi hyøe, da dah rán zãbi buya.

¹⁵ Pe nu'bu bin zø a ra ngu bi hyøe, ne nte da dah rán zãbi buya nangue rá 'befi bi 'yøt'e. Ne maguepã hin xtãm bongui, tengu u 'da bi 'da 'bu min zø yá ngu.

¹⁶ Pe ha hin guí pãhmbu ngue gue ahu yá ngu ahu Ojã, ne nu ra Hogandãhi Ojã i 'bupã mbo ni mbũihũ.

¹⁷ Ne nu'a to'o da 'yɛna di ts'onba rá ngu Ojã, ɛmme xun ngu yun unbi da 'yørpa Ojã. Nguetho nu rá ngu Ojã xun ndaxqui a, ne gue se ahu rá ngu ahu Ojã.

¹⁸ Ne hin da zã guí thoqui gan hyãzehẽhẽ ngue guim bẽmhbu jase nin 'yomfẽnihũ. Pe jatho gam pumbẽnihũ a guim bẽnsẽhũ, janangue'a da zã guí tĩmhbu a njuãntho ran 'yomfẽni xun ho.

¹⁹ Pe nu rán 'yomfẽni ra ximhãi nte di muui bu na nu Ojã. Ne gue'a mán t'ot'i bu rãm hman a, ngue nu'a nin 'yomfẽnise n'da 'bu i ɛna dim mixte, pe di jap Ojã dim 'besẽ bu n'da buya.

²⁰ Ne man'da bi man ram hma, ngue nu'a to'o ɛna jase yun 'yomfẽni, pe go i pa a ra Hmu ngue nte di muui u yun 'yomfẽni.

²¹ Janangue'a hin guim bẽmhbu man'da di muui n'da ra ja'i. Pe Ojã bi 'da ahu gãtho ni ngurpĩhũ ngue da mbãx ahu. Ne gãtho u i jaua ja ra ximhãi ne'u 'be'a gá i 'bũi, ne bi zãn Ojã di zẽ ahu u.

²² Ne cã ngue drã Pablogã dí fáx ahu, ne ra Apolo, ne ra Pedro. Pe ne'a 'be'a gãtho dín nuhu ua ja ra ximhãi i fáxcahu ga pãhmbu Ojã, ne ra te i fáxcahu, ne ran dãte, ne ra pa i jabu ya, ne ra pa ba ɛhe. Ne janangue'a gãtho ni mbetihũ u.

²³ Nguetho yu mbeti ahu ra Cristo ne nu ra Cristo rá mbeti Ojã a.

4

Yá 'befi i øt' yá 'bãihũ ra Cristo

¹ Pe nugã ne ra Apolo, ne jatho guim bẽmhbu ngue yá 'yehø gá'be ra Cristo, bin 'dac'be ra 'befi ngue ga xi a'be rãm hman Ojã him mãm fãdi.

² Pe damim bẽmhbu, n'da ra 'yehø thoho 'bu bin t'un ra 'befi, i jats'edi tho dí ja't'sa sifi.

³ Pe hin dí urpã a ra güenda a guim bẽmhbu, ximangutho u mi'da yu ja'i ɛngui hin dí ja't'si. Ne xinga guecã i sä ga pãse 'bu dí ja't'si uague hin'na.

⁴ Pe nu ma mbuigã dí m bẽni hin dá soh ma 'befi. Pe madague'bu ngubũ dim bẽnse, pe jatho ga tøm'i gue'bu go da nuse Ojã 'be'a dá øt'ã.

⁵ Pe hin go m'bet'o gui 'yemfũ hingui ho bi 'yøt'a n'da. Pe 'be gui tømhbũ ba ɛh ra Hmu, ne gãtho di nequi buya 'be'a mim bẽmhbu mbo ma mbuĩhũ n'da ngu n'daja. Ne di un Ojã buya 'be'a rán säui a bi 'yøt'a n'da ngu n'da ra 'yɛc'yehi.

⁶ Nu ram hma dí xi ahu, ma zi cu ahu, nanguecã'be ra Apolo, pe n'da ran zofø ngue hin da donts'i 'be'a gui 'yøthũ. Ne him man guim bẽmhbu i ja rá ts'edi n'da ra xãnbate, ne xín guim bẽmhbu n'datho xun ho xinda gue'u mi'da. Janangue'a hin guí thoqui gan 'yexhũ.

⁷ Pe to'o bi ja ahu ngue xun ho ahu xinda gue'u mi'da. Gãtho 'be'a i ja ahu bi 'da ahu Ojã. Ne nu'bu guí pãhmbu bin 'da'adah 'be'a gá i ja ahu, pe hanja gnãn 'yɛzehẽhẽ, tengu'bu gá tĩnschũ a ran ho i ja ahu.

⁸ Pe guí øthũ tengu'bu gãm hmusehũ, ngue hin te guidí 'behmbũ, ne tengu'bu ya bin 'da a ni ts'edihũ ngue guidí mandahũ gãtho mi'da. Pe nuya tengu'bu ya gá sogãhe. Pe hyøcta hmaha 'bu xquí søni ngue xtín ja ni ts'edihũ, nguetho ne cãhe n'dat'ã xtín 'dac ma ts'edihũ 'bu.

⁹ Pe nugãhe ngue ma 'bãihe ra Cristo, dí m bẽmhbe Ojã bi 'yørcãhe ngue i hnuhãigãhe xinda gue gãtho mi'da. Ne tengu'bu dyã

ofádihe i pe'tsi da thoje. Ne i pa ma ɱnguigahe 'bu i thengahe ra ximhái. Ne'u yám 'behni Oja mahéts'i di hyonya thoho nangue 'be'a dí sáhe.

¹⁰ Ne nuje t'ɛnje dyá 'yambúihe, nguetho dí tenhde ra Cristo. Pe nu'ahú ɛmme guí homhbú da t'ɛn ahú i ja nin 'yomfɛniú nguetho guí ɛna guí tenhdú ra Cristo. Pe nugáhe hin'yú ma ts'edihe bú na hnuje, pe nu bú na hnu ahú tengu'bu ɛmme i ja ni ts'edihú. Ne ɛmme i pa nt'ɛts'i ahú, pe nugáhe i pa nts'ani gáhe.

¹¹ Ne gátho yú pa xú thogui, ne gátho yú pa i jabú ya, ɛmme dí sáhe ra thuhu, ne ra tuthe, ne dyá 'yáhehe, ne pa m'be'migahe, ne hin harú póni i ja ma ngumhbe.

¹² Ne ɛmme dí yámhbe ngue dadím peséhe nangue ma 'yehé. Ne ɛmme i ts'anje, pe man'da dí áfe rán jápi Oja nangue u i sante. Ne ɛmme pa ma ɱngui gahe, pe mpáhá thoho dí háthe 'be'a i t'ørcahe.

¹³ Ne dí c'aman'he, pe man'da dín zomanhohe. Ne ngutho yú pa jabú ya, i t'ørcahe tengu'bu dyá ngoháihe ra ximhái ngue hin'yú 'be'a dadí muje.

¹⁴ Pe hin dín nde ahú gui pe'ts' ni sáhu nanguehna dí xi ahú. Pe dadí 'da ahú n'da ran zofo, nguetho tengu'bu ma t'ahni ahú ɛmme dadí huɛc'ahú.

¹⁵ Pe madague'bu xquín nuhú 'det'a mahuáhi ni ngurpihú i xán'nahú nangue ra Cristo, pe hont'a n'datho ni tahu i 'búi, ngue guecá, nguetho rá mbúdi thoho dá xi ahú nangue ra Cristo, jananjabú gá 'yɛc'yéihú búya.

¹⁶ Janangue'a dí á'ahú ra mate ngue gui 'yothú tengu dí ɔt'á.

¹⁷ Ne gue'a dá pehdá bú ra Timoteo, ngue di ze ahú. Ne nu'a tengu'bu majuañi ma ts'ant'u ngue ɛmme dadí huɛcqui, ne di já'ts'i xún ho, nguetho ɛc'yéi xún ho a ra Hmu. Ne di bɛn'nahú ngue 'be'a dí ɔt'á ngue dí tenni xún ho ra Cristo Jesús. Ne ngutho dím mangá bú harú gátho i ja yám peti yú 'yɛc'yéi.

¹⁸ Nu bú gui 'búhmbú, i 'búru 'da im bɛni jase yá ts'edi, im bɛni ngue hin ga mba bú.

¹⁹ Pe mi ts'utho ga mba bú gan nu'ahú 'bú da nde Oja. Ne ga paði to'o gátho i ɛna i jase yá ts'edi. Ne hinga hont'u yám hma ga ɔts'e, pe gan nu 'bú majuañi i ja yá ts'edi nangue Oja.

²⁰ Nguetho nu'bu majuañi di manda Oja bú ja rá mbú n'da, hinga hontho da baði dín ya xún ho, pe dín ja ra ts'edi njuantho.

²¹ Ha guín ndehú ga fɛmhyá ahú 'bú dá mbagá bú, uague guín nde ga huɛc'ahú 'bú dá sɔngá bú.

5

Da thón'a thi n'da ra 'yɛc'yéi bi 'yot'e tengu'bu ran 'yomt'ɛni

¹ Ne dí ɔcá bin tháui rá hómbe n'da ra cu. Pe n'da ran tháti gá 'yothú ɛmme xún ts'otho, tengu'bu ran 'yomt'ɛni. Ne njo'o to'o numanho tengu a, xínga gue'u yú já'i hingui ɛc'yéi Oja.

² Ne sá ɛmme guídín 'yɛxhú guí ɛmhú nte guídí 'bɛhmbú. Pe xingui ts'u tu ni mbúihú nangue 'be'a bi 'yot'a. Hanja ngue hin guí hómhbú thi a.

³ Pe madague'bu njo'ogá bú gui 'búhmbú, pe tengu'bu 'darpu dí 'búhmbú, ngue dá sándá a ran unbi da nu a bi 'yot' ra ts'oqui, tengu tho 'bú ya di 'bucá bú.

⁴ Pe i jatho gátho gam petihú nangue rá thuhu ma Hmuhú ra Jesucristo. Ne tengu thoho 'bú necá dí 'bucá bú, janangue'a dá 'da ahú ran t'ɛdi i ja u. Pe gan 'yohú rán t'ɛdi ma Hmuhú ra Jesús.

⁵ Ne nu'a ran 'yohú, dami hyómhbú thi da bɛnt'a ra zíthu, di unba rá ngɔc'yéi, n'damhma da 'yáp rá punbi Oja nangue rá ts'oqui. Ne da zá da yan Oja nangue rá mbú 'bú bi zón ra pa bá peng ra Hmu búya.

⁶ Pe hingui sá gan 'yɛxhú. Ha hin guí páhmbú n'da ram hma, ngue ts'utho ra íxi pe i sinni gátho ra jani.

⁷ Dami hyómhbú thi a ra nyo'ixi ngue ran ts'o guí 'búhmbú di ts'on'na nim petihú. Janangue'a xtán ho ahú, tengu ra thuhme an t'ɔt'e nangue ra jani ma'da'yo ngue nte ma íxi da mbe, i ts'í 'bú ndábxjú. Ne i jatho dan hoja, gue'a bi nde a ra Cristo 'bú mim 'bɔts'e zɛhe bi hoga ma ts'oquihú. Ne gue'a ra hmɛpya mi u yú já'i 'bú ndábxjú mi pɔxa n'da ra t'ude'yo.

⁸ Janangue'a thocpa thoho hont'a xún ho ga ɔthú, ne hont'a ra 'yú majuañi ga tenhdú. Ne gue'a ra thuhme a ngue hin'yú ra íxi. Pe hin ga ɔthú tengu ra nyo'ixi, ngue 'be'a gátho dín numanhose nangue man 'yomfɛnischú, ne 'be'a gátho mi'da xún ts'o.

⁹ Pe nu ra sɔcuá dá pɛn'nahú mam'bet'o, ne hin gá páhmbú 'be'a dín nde xcá xi ahú, ngue dá xi ahú hin gan 'yohú n'da ra 'yomt'ɛni.

¹⁰ Pe hin dí ɛn ahú him man zohmbú u hinga na paði, madague'bu yú 'yomt'ɛni, ne yú ziyate, ne yú bɛ, ne'u thánde yú hyáte oja. Nguetho nu'bu gui sothohú u, ne gui 'uehmbú ua ja ra ximhái 'bú. Pe hinga gue'a dá xi ahú a.

¹¹ Pe nu'a mi nde xcá xi ahú, ngue hin guí 'yɛmfú ni cuhú u 'da, ne xín guí comhbú rá 'bɛfi Oja n'da 'bú ɛmbi ra cu 'bú guexta'a ran 'yomt'ɛni ɔt'e o gue'bu bin tháui a him mi sá xtín tháui, o ran ts'iyate, o i thánde yú hyáte oja, o ne'u yú ucuate, o gue ra íti, o gue ra bɛ. Pe o guín 'yohú u tengu u, xínga 'darpu gan sihmehú u.

¹²⁻¹³ Nguetho ni 'bɛfiú gui juanbahú ni mi'yɛc'yéihú 'búru ja nim petihú. Janangue'a gui hyómhbú thi a bi 'yot' ra ts'oqui bú gui

'bähmbu. Pɛ nu'u hinga ná ɛc'yɛi, hingui sä ga juänbahu u, hont'a Ojä di juänba u.

6

Sä din hocpa zehɛ yu 'yɛc'yɛi

¹ Hanja gnín yap zehɛhu bu 'buh ra zɛ'mi, nu'a hing ra 'yɛc'yɛi. Hanja hinga gue'u ni mi'yɛc'yɛihɛ guí xihmbu di hoc'ahu.

² Ha hin guí pähmbu ngue ga juänbahu ra ximhäi 'bu rán zɛgui yu pa, nguetho yá t'uhni gahu Ojä. Hague má guet'u yun sui dí ɔthu hin ga hoju, nguetho man'da hingui hɛi dan hocpahu.

³ Nɛ asta gue'u yám 'bɛhni Ojä mahɛts'i ga juänbahu. Ha má guet'u yun junt'i dí ɔzehɛhu yu pa i jabu ya ngue hin da zä ga hoju.

⁴ Janangue'a nu'bu ja n'da ran junt'i, pɛ hin ga xihmbu n'da ra zɛ'mi, nguetho hin dí comh ma 'bɛfihɛ a.

⁵ Gue'a dí xi ahɛ a, janangue'a jatho gui pɛ'ts' ni sähu 'bɛ'a guí ɔthu. Ha njo'o n'da ahɛ i ja ts'u ran 'yomfɛni ngue'a di hoc'ahu nangué ran sui guí ɔthu.

⁶ Ha i jatho da zix rá cu bu 'buh ra zɛ'mi n'da ra 'yɛc'yɛi, nɛ hing ra 'yɛc'yɛi a ra zɛ'mi.

⁷ Nɛ nu'a gní 'yɔthu yun junt'i, nɛ gue'a gním 'bɛhmbu a. Hanja hin gní hyäthu a ran ts'o i t'ɔt ahɛ, nɛ hin guídí jafu da fɛ ahɛ 'bɛ'a guí pɛshu.

⁸ Hin guí häthu, nguetho guesɛ ahɛ guí ɔrpahu ran ts'o ni cuhu, nɛ guí pɛfu 'bɛ'a i pɛ'ts'i.

⁹ Pɛ ha hin guí pähmbu ngue hin da zä da yurpu di manda Ojä n'da ra ts'om'bäi. Nɛ o sä guim bɛmhbu da zin Ojä u yu 'yomt'ɛni, o gue'u i thände yu hyäthɛ Ojä, o gue'u in nutonto yá xisu yá mim 'yohuhu, o gue'u di 'yasäba yá mim 'yohuhu tengu'bu ra xisu.

¹⁰ Nɛ hin da yurpu di manda Ojä u yu bɛ, o yu ziyate, o yu iti, o yu ucuate, o yu nexmate.

¹¹ In jabu gá 'yɔthu 'da ahɛ, pɛ bi mba m'be'tɛ ni ts'oquihɛ, nɛ guesɛ Ojä bi 'yɔt'e yá t'uhni ahɛ. Nɛ bi hoc'ahu nangué a guí ɛc'yɛihɛ ra Hmu Jesús, nɛ nangué a guí 'bähmbu rá Hogandähi ma Ojähu.

Rá mbɛti Ojä ma jähɛ

¹² Majuäni a ram hma ngue i ja man t'ɛdihɛ ga ɔthu 'bɛ'a gätho dín ndehɛ. Pɛ m'batho a da bɔmanho ga ɔthu. Majuäni ngue i ja man t'ɛdihɛ ga ɔthu 'bɛ'a gätho dín ndehɛ. Pɛ hin gan nde ga ɔthu a da dɛpa ma mbühɛ.

¹³ Nɛ majuäni a ram hma nangué ran ts'ihmɛ, ngue nu'bu in ndehmɛ ma fohohɛ, dan sihmɛhu. Pɛ hin'yü 'bɛ'a man'da nts'änni nangué ma fohohɛ, nɛ da zɔn ra pa ngue da man Ojä him man dan sihmɛhu. Pɛ nu'bu in nde ran 'yomt'ɛni ma jähɛ, hingui sä ga ɔthu a, nguetho nu ma jähɛ bi zän Ojä dim 'bɛru pa Hmu.

¹⁴ Nɛ da xox Ojä ma jähɛ nangué rá ts'ɛdi, tengu thoho a ra Cristo bi xox 'bu mi du.

¹⁵ Ha hin guí pähmbu ngue nu ma jähɛ, gue'a rá jähɛ ra Cristo a. Ha da zä ga häju n'da xɛqui rá jähɛ ra Cristo, ngue ga ɔt' ran 'yomt'ɛni, tengu'bu n'danja'i tho ga ɔt'be n'da ra xisu ra 'yomt'ɛni. Pɛ hingui sä ga ɔthu tengu a.

¹⁶ Pɛ gue'a i ɔt' ra 'yomt'ɛni bu na nu Ojä, tengu bi mam bu ja rá t'ohni, ngue nu'u mi yonjä'i, pɛgue bi 'yɔt'e tengu'bu n'danja'i tho bi gohi.

¹⁷ Pɛ nu'a ra jähɛ 'bu in 'youi ra Cristo, tengu'bu n'danja'i tho da 'yɔt'ui.

¹⁸ Janangue'a da zä guí 'dahmbu buya nangué'a ran 'yomt'ɛni. Nguetho nu mi'da yu ts'oqui di ts'onba bu maxɔts'e rá ngu Ojä, pɛ nu ran 'yomt'ɛni di ts'onba bu mbo rá ngu Ojä.

¹⁹ Ha hin guí pähmbu ngue nu ni jähɛ rá nguesɛ rá Hogandähi Ojä a, nguetho 'bɛru mbo ma jähɛ a, gue'a bi 'daju Ojä a. Nɛ nu ni jähɛ hin ni mbɛti zehɛhu a.

²⁰ Nguetho Ojä bi 'yɔt'e rá mbɛti ahɛ, nɛ tengu'bu xum hmadi bi gut'i. Janangue'a ga ɔrpahu rá 'bɛfi Ojä nangué ma jähɛ nɛ nangué ma mbühɛ.

7

Ran zofo nangué ran thäti

¹ Pɛ nuya ga xi ahɛ a guí ängahu. Nɛ ya dí xi ahɛ ngue xun ho 'bu da zet'a n'da ran 'yohu, hin da hyon rá xisu.

² Pɛ ɛmmɛ xun ngu ran 'yomt'ɛni i ja. Janangue'a man'da xun ho 'bu dim 'buh rá xisu n'da ran 'yohu, nɛ dim 'buh rá ndø n'da ra xisu.

³ Nu ran 'yohu i jatho dim 'bähmi xun ho rá xisu. Nɛ ngutho ra xisu, i jatho dim 'bähmi xun ho rá ndø.

⁴ Nguetho nu n'da ra xisu hin di manda zehɛ a rá jähɛ zehɛ, pɛgue di manda a rá ndø. Nɛ ngutho n'da ran 'yohu hin di manda zehɛ a rá jähɛ zehɛ, pɛgue di manda a rá xisu, nguetho n'da'ta ram 'bui ɔt'e.

⁵ Pɛ hin da 'ue'a n'da nangué rá xisu, nɛ xin da 'ueh ra xisu nangué rá ndø. Pɛ hinda hont'bu gá bɛmhbu gan yähu Ojä 'da yu pa da zä guí sɛthu. Pɛ i jatho 'da'angu guim bɛmhbu ni xisuhɛ. Nɛ m'bɛjua buya da zä gan yähu ni xisuhɛ mahøn'a. Nguetho nu'bu nya'ts'u yu pa hin gui yähu ni xisuhɛ, xømhma thoho da hyä ahɛ ra zithu 'bu hingui sä guí sɛthu.

⁶ Nu'a dí xi ahɛ, tengu'bu n'da ran t'ɛdi. Pɛ hin dadí hɛc'ahɛ 'bu guín nde gan thäthu o xin guín nde gam 'bɛsɛhu.

⁷ Pɛ dí ɛnsegä ngue xun ho 'bu gätho dim 'bɛsɛ tengugä. Pɛ hingui sä, nguetho n'da ngu n'da bin 'daju ra ts'ɛdi nangué Ojä, ngue 'dahma 'dan'yo ga ɔthu n'da ngu n'daju.

8 Pɛ dí xi ahɛ, nu'ɛ to'o hinga na din thɛti, ne'ɛ xɛn du yá xisu, ne'ɛ xɛn du yá ndø, man'da xɛn ho 'bɛ ya hin gan simhbɛ, tengu thohogá.

9 Pɛ nu'ɛ hinguí sá da zethoho n'da, man'da xɛn ho da hyon rámpɛpiui, ngutho n'da ra xisu, nɛ ngutho n'da ran 'yohɛ. Nguetho ɛmmɛ dí xømbɛi ngue njongui 'bɛhmi.

10 Nɛ dí xi ɛ to'o i 'bɛhmi yá ndø, hinguí sá da zogui.

11 Nɛ nu'ɛ bi zoh rá ndø n'da ra xisu, i jatho dim 'bɛsɛ, o gue dim 'bɛhmi mahøn'a a rá ndø. Nɛ ximangutho n'da ran 'yohɛ, hinguí sá din xummi a rá xisu. Nɛ nuna ran t'ɛdi i jaua dí xi ahɛ, him mam hmansegá, pɛgue rámpɛ hma ma Hmuhɛ ra Jesucristo 'bɛ mi'ɛcua ja ra ximhái.

12 Nɛ nu man'da ram hma dí xi ahɛ him bi man'a ma Hmuhɛ 'bɛ mi 'ɛcua. Nɛ nu'a ram hma dí xi ahɛ, nu'ɛ n'da ra cu, ngue hing ra 'yɛc'yɛi a rá xisu, pɛ nu ra xisu 'bɛ in nde ma zá dim 'bɛrɛ, pɛ man'da xɛn ho 'bɛ di thoqui dim 'bɛhmi.

13 Nɛ ngutho n'da ra xisu 'bɛ ra 'yɛc'yɛi, nɛ hing ra 'yɛc'yɛi a rá ndø, pɛ nu rá ndø 'bɛ ma zá in nde dim 'bɛhmi a rá xisu, pɛ man'da xɛn ho 'bɛ di thoqui dim 'bɛhmi.

14 Nɛ nu Ojá di jamansu n'da ran 'yohɛ ngue hing ra 'yɛc'yɛi, ngue'ɛ ra 'yɛc'yɛi a rá xisu. Nɛ ngutho n'da ra xisu ngue hing ra 'yɛc'yɛi, pɛ Ojá di jamansu ngue'ɛ ra 'yɛc'yɛi a rá ndø. Nu'ɛ hin xtan jabɛ, ya hin xtí jáp Ojá ni t'ɛhni'ɛ 'bɛ. Pɛgue ya majápi nanguɛ Ojá ɛ.

15 Pɛ nu'a ran 'yohɛ hing ra 'yɛc'yɛi, o gue n'da ra xisu, nɛ nu'ɛ in nde da zo a ra 'yɛc'yɛi mi 'bɛhmi, man'da xɛn ho 'bɛ di thøtho da mba. Nɛ hinguí sá da 'yørpɛ ra ts'edi dim 'bɛhmi 'bɛ ya hinguí nde. Nguetho Ojá bi zãngahɛ dam 'bɛmanhohɛ ngue nte man sɛi din ja.

16 Nɛ nu'ɛ guí 'bɛhmbɛ ɛ hing yɛ 'yɛc'yɛi, xømhma thoho da yánp yá mbɛi 'bɛ guí fáxhɛ da djn ra 'yɛ, ne'ahɛ gyá xisuhɛ, ne'ahɛ gyɛn 'yohɛhɛ.

17 Pɛ jatho guí 'yøthɛ a dí bømanho a rá ts'edi bi 'da ahɛ Ojá, n'da ngu n'da ahɛ, ngue nda'a bi zãn Ojá gdám 'bɛhmbɛ, tengu gmí øthɛ 'bɛ hin ní zøn'nahɛ Ojá. Nɛ ngutho dí xicá mi'da ngue hønɛ go hapɛ i ja yám peti yɛ 'yɛc'yɛi.

18 Nɛ nu'ɛ to'o nthɛqui yá xifani 'bɛ mi 'yɛc'yɛi Ojá, pɛ i jatho guexta'a rá hmɛpya yá já'i nguetho yɛ judío. Nɛ nu'ɛ n'da ngue him mán thɛqui rá xifani, pɛ hin da bɛni ngue m'bejua tho da hyɛqui.

19 Nguetho nte ni mba tho 'bɛ am hmɛpya uague hin'na. Pɛ man'da i jats'editho ga øthɛ a i xijɛ Ojá.

20 Pɛ n'da ngu n'da da 'yøt'e nda'a da zá dãm 'bɛi, tengu mi øt 'bɛ hin ní 'yɛc'yɛi.

21 Nu'ɛ gmín 'yɛhɛhɛ bɛ 'bɛh yɛ já'i 'bɛ gmí dáp ni mbɛihɛ Ojá, pɛ hinguí jatho guí páh ni 'bɛfiɛ. Pɛ nu'ɛ da xi a ni hmuhɛ ngue guí pømhɛ, pɛ man'da xɛn ho 'bɛ guí pømhɛ bɛya.

22 Nɛ nu'ɛ n'da ra 'yɛhɛ, 'bɛ mi dáp rá mbɛi ra Cristo, bi mba ma thøgue bɛ na nu Ojá. Nɛ ximangutho n'da ra já'i ngue him bin 'yɛhɛ, pɛ bin 'yɛhɛ nanguɛ ra Cristo.

23 Ngue nu Ojá bi 'yøt'e yá t'ɛhni gahɛ, nɛ tengu'ɛ xɛm hmadi bi gut'i. Janangue'a 'yo guí tenthohohɛ 'bɛ'a dí 'bɛp ahɛ guí 'yøthɛ yɛ já'i 'bɛ i xi ahɛ guí 'yøthɛ yɛ ts'oqui.

24 Nɛ n'da ngu n'da ahɛ, ma zi cu ahɛ, guí thoqui guí 'yøthohohɛ ni 'bɛfiɛ, tengu gmí øthɛ 'bɛ hin gní 'yɛc'yɛihɛ Ojá. Pɛ man'da guí thoqui guí 'yøthɛ xɛn ho guɛpɛ da numanho Ojá.

25 Nɛ nu man'da ram hma guí ängahɛ nanguɛ'ɛ njo'o yá xisu o yá ndø, pɛ hin'yɛ n'da ram hma bi manse a ma Hmuhɛ ra Jesucristo 'bɛ mim 'bɛcua ja ra hái. Pɛ ga xi ahɛ a dí m bɛngá. Nɛ xɛn ho 'bɛ guí 'yøthɛ a dí m mangá, nanguɛ a rá mate ma Hmuhɛ bi 'dac ran 'yomfɛni.

26 Nɛ nu mam hmangá dí xi ahɛ ya, nanguɛ njo'o yá xisu o njo'o yá ndø, xɛn ho 'bɛ dí n jatho tengu in ja ya. Nguetho nu'ɛ yɛ pa jabɛ ya, xɛn hɛitho 'bɛ gan nuhɛ yɛn ɛnbi 'bɛ dán simhbɛ.

27 Nɛ nu'ɛ n'da i 'bɛh rá xisu, hin da bɛni ngue da hyɛgui, nɛ nu'ɛ n'da njo'o rá xisu, hin da bɛni da hyoni.

28 Pɛ nu'ɛ guín ndehɛ gan simhbɛ, hin guim bɛmhɛbɛ ngue ra ts'oqui a. Nɛ ngutho 'bɛ n'da ra hmute da bɛni dí n thɛti, pɛ hin da 'yɛmbi ra ts'oqui a. Pɛgue nu'ɛ gan simhbɛ, man'da xɛn hɛi ram 'bɛi guí 'yøthɛ, xinda gue'ɛ njon xtím 'bɛ ahɛ. Nɛ dí n nde gan yánp ahɛ nanguɛ ɛ xɛn hɛi.

29 Ma zi cu ahɛ, nu'a nam bøn a dí xi ahɛ, him mín ngu yɛ pa dam 'bɛhmbɛ ua ja ra ximhái. Janangue'a i jatho ga humbahɛ ga juahmbɛ n'dihi rá 'bɛfi Ojá yɛ pa ní mba bɛ. Nɛ nu'ɛ to'o i 'bɛh yá xisu bɛya, nɛ xingui ts'ɛ da bɛni da 'yɛ'ts'a rá 'bɛfi Ojá nanguɛ a rá xisu.

30 Nɛ hinguí sá nya'a ga ɛshɛ rá 'bɛfi Ojá 'bɛ ya dí n nuhɛ ra dumbɛi, nguetho dí xønhdɛ ga juahmbɛ n'dihi rá 'bɛfi Ojá. Nɛ xingui sá nya'a dan johyahɛ nanguɛ ma amigohɛ, xinga gue'ɛ dí tãmhɛ nya'a gan numan-hohɛ.

31 Nɛ ngutho ɛ to'o gátho i øt' yá 'bɛfi zɛhɛ ua ja ra ximhái, pɛ man'da zi ts'útho da bɛni. Nguetho mi ts'útho da guadi 'bɛ'a gátho dí n nuhɛ ya.

32 Janangue'a dí n nde ahɛ ngue man'da ts'útho guim bɛmhɛbɛ 'bɛ'a dí hɛn ahɛ ua ja ra ximhái. Nɛ nu'ɛ n'da ran 'yohɛ ngue njo'o rá xisu, pɛ man'da ɛmmɛ da bɛn a rá 'bɛfi Ojá,

nguetho 'buse, ne i honi 'be'a da numanho Oja.

³³ Pe nu'bu ya i 'buh rá xisu, ne hinga hont'a rá 'befi Oja da hyom buya, ne'a rá xisu da numanho ne da hyonbi 'be'a gátho da hyoni.

³⁴ Ne nu'a n'da ra xisu ngue njo'o rá ndø, pe man'da da zã hont'a rá 'befi Oja da bēni da 'yøt'e. Pe ne'a rá ja'i ne'a rá mbui hont'a rá 'befi Oja øt'e. Pe nu'a ra xisu 'bu ya i 'buh rá ndø, ne da 'yøt'e dí numanho a rá ndø.

³⁵ Ne nuna dí xi ahũ dín nde ga fãx ahũ, ne hin dín nde ga un'nahũ. Ne dín nde ahũ gui 'yøthũ a xũn ho, ngue hin di he'i ni mbũihũ 'bũ gui 'yøthũ rá 'befi Oja.

³⁶ Pe nu'bu n'da ran 'yohũ ngue i 'bu a n'da rá t'ixu, ne ya bi zøn ra ora dín thãti. Ne im bēni hingui ho 'bu da zãmni, ne emme in nde rá t'ixu dín thãti, xũn ho 'bu dí thãpa a rá t'ixu, ne hin da 'yẽmbi ra ts'oqui a.

³⁷ Pe nu'bu n'da ran 'yohũ hin te im bēn rá mbui ngue dín thãt'a rá t'ixu, ne nu'bu ja rán t'ẽdi rá ta da zã da xifi, pẽgue man'da xũn ho 'bu dim 'bũtrũ. Ne n'dat'a im bēni ngue gue'a xũn ho da 'yøt'a. Ne da bãdi xũn ho a bi 'yøt' buya.

³⁸ Janangue'a nu'u to'o di thãpa yú t'ixu, xũn ho i øt'e, pe ne'u to hingui nde di thãpa yú t'ixu, pe man'da xũn ho i øt'u.

³⁹ Pe nu'bu n'da ra xisu bi hyon rá ndø, pe i jatho dim 'bũhmi gátho yũ pa i 'bu a rá ndø. Ne nu'bu ya bi du a rá ndø, 'bu in nde dín thãt mahøn'a, xũn ho ngue dín thãti, pẽgue n'da rá mi'yẽc'yẽiui dín thãti mahøn'a.

⁴⁰ Pe dí ẽnsegã ngue man'da dín johya 'bu hin dín thãti mahøn'a. Ne dím bēni ngutho di bẽngã rá Hogandãhi Oja.

8

Da yũn t'ãnni nangue yũ 'bøts'e

¹ Ne nuya dín nde ga xi ahũ a gá 'yãngahũ, 'bu da zã gui sahu a ra ngø xi 'bøspa u yũ hyãte oja, uague hin'na. Ne majuãni guim mamhbũ ngue gátho gahũ dí pãhmbũ xũn ho a. Pe nu'a gnĩ pãhmbũ, gue'a gnĩn 'yẽxtahũ a. Pe man'da gue'a ran huẽcate nan te rá 'befi Oja a.

² Pe nu'bu guĩ ẽnschũ guĩ pãhmbũ ran 'yomfēni, pe guerpũ na fãpu buya ngue hinga ná pãhmbũ xũn ho, nguetho guidin 'yẽxhũ.

³ Pe nu'bu majuãni dín numanhohũ Oja, ne dí comhbũ rán 'yomfēni Oja 'bũ.

⁴ Nuya, nu'u 'be'a gátho bí 'bøspa u yũ hmite, pe dí pãhmbũ hing yũ oja u ẽmbi n'youi. Ne dí pãhmbũ n'datho Oja 'bũ, ne hont'a i ja rá ts'edi a.

⁵⁻⁶ Ne madague'bu t'ẽmbi 'buh yũ oja ua ja ra hãi nẽpũ mahẽts'i, ne t'ẽmbi xũn ngu yũ oja ne yũ hmu, pe nuju, hont'a n'datho a Oja dí 'bũhmbũ, ngue ra Ta, ne bi zãnni 'be'a gátho i ja, neju bi zãngahũ ga ørpahũ rá 'befi. Ne hont'a n'datho a ra Hmu dí 'bũhmbũ, ngue

gue'a ra Jesucristo a, ne gue'a í 'yøt' Oja 'be'a gátho i ja, ne gue'a bi 'dajũ ra te xũn ho ma mbũihũ a.

⁷ Pe hinga gátho yũ cu gui 'bahmbũ i pãdi xũn ho nangue u yũ hyãte oja, ne zãi mi thãnde u, janangue'a ẽna guexta'a im bēni 'bu ya bi za a ra ngø xĩ 'bøts'e. Ne i ẽnse ngue'a ra ts'oqui a 'bu ya bi za, nguetho hinguin zaqui yú t'ẽc'yẽi.

⁸ Pe hinga gue yũn ts'ihmẽ dí sihũ nan numanhojũ Oja. Xín gam bẽmhbũ ngue'a nan numanhojũ a 'bu dí sihũ o hin dí sihũ.

⁹ Pe i jatho gui jamansufũ yú mbũi ni culhũ. Ne mami jafũ da dãng bu ja ra ts'oqui, nguetho hinga na pãdi 'be'a guĩ øthũ 'bu guĩ øthũ a guĩ pãhmbũ xũn ho.

¹⁰ Pe xi'bu da nu ahũ 'da ni culhũ gue'a guĩ sihmẽhũ bu ja yú nijã yũ hmite. Ne guĩ pãhmbũ xũn ho 'be'a guĩ sihũ. Pe nu'u ni culhũ im bēnse gue'a ra ts'oqui a 'bu da ts'i. Ne xi'bu sã da 'yẽna da hyut'an zambũ da zi u xĩ 'bøx buya.

¹¹ Jananjabũ nu nin 'yomfēnihũ gue'a nam 'beh ni culhũ a, nguetho hinga na pãdi xũn ho. Pe nu'u ni culhũ, gue'a í du ra Cristo a ngue da yãnba yú te.

¹² Janangue'a nu'bu ngubũ guĩ øthũ, pe guĩ ørpahũ ra ts'oqui ra Cristo 'bu, nguetho guĩ ørpahũ ra ts'oqui ni culhũ ngue hinguin zaqui yú t'ẽc'yẽi, ne guidi ts'onbahũ yú mbũ.

¹³ Ne nugã drã Pablogã, nu'bu gue'a ra ngø dí sagã nin unba rá mbũi n'da ma cu, pe man'da xũn ho 'bu him man ga sagã ra ngø 'bu, janangue'a hin ga japi da mbeng bu ja yũ ts'oqui n'da ma cu.

9

Da bēni nda'a xũn ho da 'yøt' yũ 'bãihũ ra Cristo

¹ Ne nugã man'da ja man t'ẽdi xcã øt'ã 'be'a gátho dín numanho ga øt'ã, nguetho majuãni ma 'bãigã'be a ra Cristo, ngue dá nusegã a ra Hmu. Ne mfãdi majuãni bin 'dac man t'ẽdi nguetho dá ja ahũ gá 'yẽc'yẽihũ Oja nangue rãm fãts'i ra Hmu.

² Ne masque i 'buh mi'da ẽngui him ma 'bãigã'be ra Cristo, pe nu'ahũ guĩ pãhmbũ, ne mfãdigui nangue ahũ.

³ Ne gue'a ga xicã u to'o da 'yãngui nangue man t'ẽdi.

⁴ Ne i ja man t'ẽdi xcã tãh man zãbi o xtín 'dac man ts'ihmẽ.

⁵ Ne i ja man t'ẽdi xcãn thãt'be n'da ra xisu, ngue ma mi'yẽc'yẽi'be, ne xcã sits'i hønũ go hapũ dí 'yo, tengu i øt'u yũn 'yohũ ra Cristo, ne ra Pedro, ne mi'da yú 'bãihũ ra Cristo.

⁶ Pe ha guim bẽmhbũ hin'yũ man t'ẽdi'be a ra Bernabé ngue xcã 'ts' ma 'befi zehẽ'be ngue'a ná tãh man ts'ihmẽ'be.

⁷ Nguetho njo'o n'da ra dofui i juzehẽ yú gasto zehẽ. Ne n'da ra ja'i 'bu i øt' ran

uandät'ä i jant'ëdi da zi. Ne yu ja'i 'bu di 'yeh yú de'yo, i jant'ëdi da zip yú xi'ba u yú de'yo 'bu in nde.

⁸ Pe hinga hont'u yu ja'i im ma tengu na di xi ahu, pe ne'a Oja im ma tengu na, ne gue'a man t'o't'i bu ja rán t'ëdi Oja a.

⁹ Nguetho nu'a rán t'ëdi Oja bi 'yo't'a ra Moisés: "Pe nu'bu n'da ra mbändani i pu, hingui sä da thurpa rá nde, n'damhma da zä da za u yu xi'yompohø i jabu," bi 'yena. Pe ha gam bëmhbü hont'u yu dani in nu Oja.

¹⁰ Ha hin di pämbu ngue neju da t'ørcahu a i hmangua, nguetho n'da ran t'uti a, man t'o't'i nanguēju. Ne tengu'bu dadim pehmbü bu ja ra häi, ngutho u yu duju ne'u yu mbeju, ne xun ho 'bu da beji da däh yün zäbi nanguē yú 'befi øt'e.

¹¹ Ne nugä'be tengu'bu ya dá tu'be ra hmudä bu guí 'bühmbü nanguē ra te. Pe xiya ha guim bëmhbü hingui ho 'bu xcä xoc'be ngue ga si'be. Nu'a nam bøn'a di xi ahu, tengu'bu ya xquí jurca'be.

¹² Pe nu'u mi'da yu xänbate i hani 'be'a guidi unhdu, ne man'da i ja man t'ëdi'be xcä ham'be 'bu xcä nde'be. Pe hinga gue'a di hongä'be ngue'a ga tã'be. Xun ngu u gätho dadin 'yepa'be, nguetho di su'ahu hin xquí hyamhbü a rán ho ma'da'yo ra Cristo.

¹³ Pe guí pämbu 'be'a i øt'u to'o dim pepu ja yú nija ma mijudíohe, hont'a i tim bu ja ra nija i si, ne gue'a nam pep u yu t'unni din t'un'na Oja bu.

¹⁴ Ne nguthogähe ya, ngue'a dim mamhbe rán ho ma'da'yo ra Cristo, bi zän ra Hmu ngue gue'a dám pepähe a ram hma.

¹⁵ Pe hin di øt'u yu t'ëdi gä bin 'daqui. Ne hinga gue'a nam bøn'a dá øt'ahu a, ngue gui 'daju man zäbigä. Pe man'da xun ho 'bu ga tugä, xinda gue'bu 'bo'o da 'uüngui, ne ndetho di 'uega man johya.

¹⁶ Pe nu'bu hont'a ga øt'ä ngue ga mangä ram hman ra Cristo, pe hin di guah man johyagä a 'bu, nguetho gue'a in 'dac ma 'befi a. Nguetho jats'edi tho gam mangä a ram hma.

¹⁷ Pe nu'bu mpähä thoho di øt'ä rá 'befi ma Hmu, ne i ja 'be'a di tãhã. Pe nu'bu dats'edi tho ga øt'e ts'atho, pe guemhma 'yo ma güenda ga juadi.

¹⁸ Pe 'be'a nin jurca 'bu mpähä thoho dim man rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pe man'da di tãh ran johya 'bu nte di tãcã ra hme. Janangue'a man'da xun ho 'bu nte ga tãhã, madague'bu i ja man t'ëdi ngue xcä tãhã nanguē a ma 'befi.

¹⁹ Ne madague'bu hingan ts'anni ngue dan 'yehgä, ne njo'o n'da ra ja'i ngue'a ma hmu, pe di cohi tengu'bu drá 'yehgä u gätho yu ja'i, nguēpu da zä ga zedi da dñn ra 'yu xun ho u mi'da xun ngu.

²⁰ Janangue'a nu'bu di 'bühmbe ma mijudíohe, ngue i øt' yu t'ëdi bi xi Oja yu judío,

ne cä di øt'ä u, madague'bu hin di mandagä u. Janangue'a da zä ga zepa yu mbu da 'yēc'yēi ra Cristo.

²¹ Pe nu'bu di 'bühmbe u hingui päh yu t'ëdi bi xi Oja yu judío, ne cä hin di øt'ä u. Janangue'a da zä bu ga zedi da 'yēc'yēi ra Cristo. Pe hingui nde da ma ngue di sotho u yün t'ëdi Oja, nguetho di tendä a im man ra Cristo.

²² Ne nu'bu di 'bühmbe u xun güent'i thoho yú t'ēc'yēi, pe ne cä di øt'ä tengu'bu xun güent'i thohogui, janangue'a i sä bu di zedi da 'yēc'yēi ra Cristo. Ne gue'a di øt'ä, ngue 'da'igui n'da ngu n'da yu ja'i, ne di honi xun ho 'bepu di 'yēc'yēi yu ja'i.

²³ Guehna gätho di øt'ä na, janangue'a da zä ga combu rán japi ra Cristo hont'a go to'o ni ja'i da hyan'a ran ho ma'da'yo.

²⁴ Pe guim nuhu yu t'uti nangu'e i tihi, madague'bu i tihi, pe n'datho a i tãh ran t'unni. Pe dami tihmbü ya nguēpu da zä gui tãhmbü.

²⁵ Ne tengu thoho yu 'yēni ua ja ra ximhäi, emme din jamansuse, ne hingui nde da 'yøt'a di hēni. Pe hont'a dim 'bedi i tã u. Pe nu'bu in jabu ga øthu, ga tãhmbü a da hyät'i mazji.

²⁶ Ne nugä tengu'bu di øt' ra 'dih, di hax ra 'yu i uenthø bu hapu i ja ran tãhã. Ne tengu'bu 'bo'o dadin tun'be, pe hinga ha sätho di pucpi, pe di pädi hapu di täpi xun ho.

²⁷ Pe di sam zehē ma ngøc'yēi, din ndepe da 'yøt'a di xifi, n'damhma hin go ga 'becä a 'be'a di xi'u mi'da ngue da dãhã.

10

Ma hēcpi yu 'yēc'yēi nanguē yu hmite

¹ Ne gue'a din nde ahu gui pämbu a, ma zi cu ahu, ngue 'be'a bi 'yøt' mam bombøtahe maya'bu, gätho mi cot ra güi bu ni mba u, ne bi zits'i. Ne gätho bi 'daxpu 'danguadi ra thengdejã.

² Ne gätho bin yam bu ja ran unbi 'bu mi den ra Moisés, tengu'bu ya yú yante a. Ne janangue'a i t'ēmbi tengu'bu bin xixyã nanguē'a ra dejã bu bi thogui ne ra güi.

³ Ne gätho 'da'an zitho ra manã ngue ra hme bi un Oja hapu ni mba.

⁴ Ne gätho bi zi ra dehe bi bøm bu ja ra do, tengu'bu bi zip rán zaqui a ra Cristo, ne tengu'bu ya bin 'yøhu ra Cristo bu ni mba u.

⁵ Ne madague'bu bi t'ørpe gätho u, pe emme xun ngu u him bi numanho Oja a bi 'yøt'e. Ne hønbu go hapu bin c'uauxt' yú do'yo bu ja yu dapo bi thogui.

⁶ Ne gue'a urcahu a, janangue'a hin gan ndehu ga øthu yu ts'oqui, tengu mi øt'u 'bu mi 'yo bu ja ra dapo.

⁷ Janangue'a o guí thandehu yu hyäte oja, tengu mi øt'i 'da u, tengu män t'o't'i, ngue bin

sihme u ne bim mihni, bi ndants'i bin ne 'bu mi dande ra pote xi 'yozeh.

⁸ Janangue'a hin ga othu ran 'yomt'eni tengu mi ot'i 'da, ne n'dapa thoho an du 'date ma hyu mahuahi nja'i.

⁹ Pe hingui sa ga sahu ra Hmu nangue ma ts'oquihu, tengu mi ot'i 'da, ne xan ngu bi du, bi za yu c'eyu.

¹⁰ Janangue'a hin ga saman'uhu nangue Oja, tengu bi 'yot'u 'da, ne gue'a bi mbenh Oja n'da ram 'bchni mahets'i ngue'a bi hyo u.

¹¹ Ne gue'a hin ja a tengu'bu ya n'da ran t'uti ngue i suja dan jahu bu. Ne gue'a xman t'o'ti 'be'a dam 'buhmbu yu pa i jabu ya ngue ran zegui.

¹² Janangue'a nu'bu dim bemhbu tengu bi 'yot'u, pe hingui sa ga emhbu, nangue ra ts'edi bi 'daju Oja hin'y'u 'be'a ga suhu. Pe i jatho emme dam fasehu, ngue hin ga tanju bu ja yu ts'oqui.

¹³ Pe nu'bu i ts'ac ma mbuihu ga othu yu ts'oqui, tengu'bu i ts'ap yu mbui gatho mi'da yu ja'i. Pe di pahmbu di zerca ma mbuihu Oja ga tafu ran ts'ate. Pe nu'bu ena da siju mi'da xan hci ngue hin da za ga tafu, hin di jaju Oja gan nuhu u. Ne i urcahu 'beru da tafu u din nuhu.

¹⁴ Ne nuya, ma zi cu ah, ne xingui ts'u guim bemhbu gui thandehu yu hyate oja.

¹⁵ Ne guehna da xi'ahu na ya, nguetho i ja nin 'yomfeni, ne sa gui paseshu 'be'a nam bon'a da xi'ahu.

¹⁶ Ne zai di afu Oja ran japi 'bu di sihu ran ts'ihme bi zan'na ra Cristo bu ja ram peti. Ne nu'bu di sihu ran gui ra uva, ha hin dim bemhbu ngue di comhbu ra ji ra Cristo ngue bi hogahu. Ne 'bu di xmhbu ra hme ne di sihu a, ha hin dim bemhbu ngue di comhbu ra ja'i ra Cristo ngue bi unba 'bu mi hogahu.

¹⁷ Madague'bu emme xan nguju ngue da sihu u, pe n'dat'a ra hme, ne gue'a ni 'yorchahu n'datho ma ja'i di comhbu a ra Cristo.

¹⁸ Ne tengu bi 'yot' ma mi'israelhe, ga bi zi yun t'unni mi pa nt'unni Oja, ne gue'a i gomhma ra te Oja a.

¹⁹ Janangue'a hin nin sahu gui comhbu a i si u pa m'bospe yu hmite, madague'bu hingui ndaxqui u yu ngø i pa m'bospe u, ne hin'y'u yu ts'edi u yu hmite.

²⁰ Pegue di xi'ahu, nu'u 'da ngue hingui pa Oja, i pøsa yu hmite, pegue yu zithu i hani. Janangue'a hin din nde'ahu gui com'ma gui sihu u yu 'bøts'e, n'damhma hin gui comhbu ra 'befi yu zithu.

²¹ Hingui sa ga thecpahu ra tasa ra Cristo 'bu di thecpahu ra tasa yu zithu. Ne hingui sa ga comhbu ra ngøc'eyi ra Cristo 'bu di comhbu yu 'bøts'e yu zithu.

²² Uague guim bemhbu go gui muthu a Oja. Ha man'da i ja ni ts'edihi xinda gue Oja.

I sa 'be'a da 'yot' yu 'yec'eyi, pe da ben ran huccate

²³ Majuani a ram hma ngue da za ga othu 'be'a go din numanhohu. Pe nu'bu ga othu 'be'a ga i ja, hinga ga xan ho bu dan gohi. Majuani da za da 'yot'e hont'a go numanho n'da ra ja'i, pe hinga gatho nan te ra 'befi Oja u.

²⁴ Pe i jatho ga huanhdu nda'a man'da xan ho, ngue da za ga faxhu u mi'da, ne hin nangue man hosehu.

²⁵ Pe dami sihu 'be'a gatho i 'ba bu ja ra tai, ne hingui jatho gui 'yanhdu 'be'a di ja a ra ngø 'bu m'bøts'e o hin'na.

²⁶ Nguetho gatho ra mbeti Oja u gatho i ja ua ja ra hai, ne ra ngø, ne'a ra ximhai buya.

²⁷ Ne nu'bu 'bo'o da zix'ahu na ts'ihme bu ja yu ngu u hing yu 'yec'eyi, ne nu'bu guin nde gui mbaha, dami sahu 'be'a gatho di 'da'ahu, ne hin te gui 'yanhdu, ne o guim bemhbu ngue di hec'ahu Oja ngue gui sihu.

²⁸ Pe nu'bu n'da ngue da xi'ahu: "Nuna ra ngø bi mba m'bospe yu hmite," da t'en'ahu, pe o gui sihu buya, janangue'a hin gui unbahu ra mbui a to bi xi'ahu, nguetho im beni hingui nde Oja gui sihu a.

²⁹ Nguetho i jatho gui jamansup ra mbui ni mija'ui, madague'bu gui padi ngue xan ho a ra ngø. Pe masque 'bu'i 'da ah guin nde gui 'yangahu: "Hanja ngue ga et' man ts'ihmeh 'bu 'bo'o hingui numanho a, pe tengu'bu hin'y'u ma ts'edihi 'bu.

³⁰ Ne nu'bu dad' unhde ra jamadi Oja nangue man ts'ihme di sihe, hanja ngue sa di c'aman'aje u 'da," gue'bu 'bo'o da 'yangui.

³¹ Pe di xi'ahu, dami jamansuhu a gui othu, uague ran ts'ihme gui sihu, o 'be'a gatho gui othu, pe hont'a di t'epsa Oja gui 'yothu.

³² Ne emme ga jamansuhu 'be'a di othu ngue njon ga jafu da dangui, xinga n'da ra judio, xinga gue'u hing yu judio, ne xinga gue'u ma mi'yec'eyihu.

³³ Nguetho ga ya, emme di honi ngue ga ot'a 'be'a gatho da numanho mi'da yu ja'i xan ngu, ne hin di honi 'be'a din numanhosega. Pegue di honi nangue mi'da, nguereu da za da din ra tema'da'yo u ga mi'da xan ngu.

11

¹ Pe di xi'ahu gui tenhdu a di ot'a, nguetho di ot'a a i ot'a ra Cristo di tendä.

'Be'a da 'yot' yu xisu bu ja ram peti

² Pe xan ho gui othu ngue'a guim benthohu 'be'a gatho da xi'ahu, ngue bi bengä Oja ga xi'ahu.

³ Pe din nde ah gui pahmbu, ngue nu ra Cristo, go ra hmu n'da ngu n'da ran 'yohu, ne nu yu xisu, tengu'bu yu hmu u yu ndø. Ne din jahu bu nangue Oja. Ne in jabu a ra Cristo, ra Hmu a Oja a.

4 Pɛ nu'bu n'da ran 'yohu i yaui Oja bu i ja ram peti, o gue im man ram hma, pɛ hingui sã da hyu'ts' rá fã, tengu'bu hin'yu rá ts'edi.

5 Pɛ nu'bu n'da ra xisu i yaui Oja bu ja ram peti, o gue im man ram hma, i jatho da gomp' rá ya, ngue hin da mispa a rá ndø, ne hin da 'yøt'e tengu'bu nt'axi rá ya.

6 Pɛ nu'bu n'da ra xisu hingui nde da gomp' rá ya, man'da xun ho 'bu da 'yax rá ya 'bu. Pɛ nu'bu guim bɛmhbu ra 'yasã 'bu nt'axi n'da ra xisu, o gue'bu tengu'bu hin'yu yá xtã, pɛ man'da xun ho 'bu xtãn gomp' rá ya.

7 Pɛ nu n'da ran 'yohu hingui sã da hyu'ts' rá fã bu ja ram peti, nguetho i udi i ja rá ts'edi xun ho, tengu 'bu guesɛ Oja i 'bupɛ. Pɛ nu n'da ra xisu i udi man'da ja rá ts'edi n'da ran 'yohu.

8 Nguetho mbadi bi 'yøt' Oja a ran 'yohu, ne m'bejua buya bi thãpɛ n'da rá do'yo'bøts'e a ran 'yohu, ne gue'a í t'øt' ra xisu a buya.

9 Nu ran 'yohu hin í t'øt'e ngue da mbãx'a ra xisu, pɛ í t'øt'a ra xisu ngue da mbãx'a ran 'yohu.

10 Ne ɛ gue'a dí m mangã a, ngue nu yu xisu i jatho da gomp' yá ya, janangue'a da 'yudi ja yá ts'edi yá ndø. Ne gue'a dí numanho yám 'bɛhni Oja mahɛts'i a buya.

11 Pɛ nu bu ja rá 'bɛfi ra Cristo, hin da bømanho 'bu hønt'u yun 'yohu dim pɛpɛ, xín da bømanho 'bu hønt'u yu xisu, pɛgue gãtho 'da dãm fáxtahu u.

12 Nguetho majuani nu'a ra xisu nt'øt'e nange rá do'yo'bøts'e a ran 'yohu, pɛ guexta'a majuani im 'bu a n'da ran 'yohu nange rá mbe. Ne gãtho bi zãn Oja din jabu.

13 Pɛ dami bɛnsch 'be'a man'da xun ho gui 'yøthu, nange n'da ra xisu 'bu in yaui Oja, 'bu hingui jo'mi rá ya. Ha gui ɛmhbu xun ho i øt'e uague hin'na.

14 Ne dí pãhmbu 'yasã 'bu xtã mba rá ya n'da ran 'yohu.

15 Ne nguetho n'da ra xisu, gue'a ní necmanho a rá xtã 'bu xu mba. Ne gue'a í ts'ãnba n'da ra xisu a, ngue'a xtã mba yá xtã, tengu'bu ya rán jo'mayã a.

16 Pɛ nu'bu 'bo'o in nde dán junt'a 'be'a dí xi ahɛ, pɛ hingui sã dán junthu a. Ne i jatho ga xifi ngue nguetho i t'ørpu ja mi'da yám peti yu 'yɛc'yɛi.

Da hnumansu ran ts'ihme bi zãn ra Hmu

17 Pɛ nu'a man'da ga xi ahɛ ya, hingui sã ga ɛn'ahɛ xun ho gui øthu. Nguetho hingui sã di zɛt'a ní mbuihu a gui øthu bu ja nim petihɛ, pɛ man'da di ts'on'nahɛ.

18 Nguetho i siqui 'be'a gui øthu 'bu guidim petihɛ, guidin junthu n'da ngu n'da ahɛ. Ne dí ɛc'yɛi ngue majuani a i siqui.

19 Masque guim bɛmhbu jatho gan heju. Pɛ guerpɛ bi fãdi nda'a majuani yu 'yɛc'yɛi.

20 Nguetho nu bu ja nim petihɛ gui sihmehɛ, pɛ him majuani gue'a ran t'øt'e bi xic ma Hmuhu gui øthu.

21 Pɛ nu'bu ra ora gui sihmehɛ, ɛmme guidin uɛmhbu nin ts'ihmehɛ n'da ngu n'da ahɛ. Nu'bu 'da xinga n'damhɛ gá unhdɛ, ne nu'ahɛ buya gue'bu go ɛmme gãn niyahu.

22 Ha hin'yu ni ngumhbɛ ngue gan sihmehɛ bu. Nguetho guidi ts'onbahɛ rá 'bɛfi Oja, ne guidi 'yasãbahu ni cuhu nte gá unhdɛ. 'Be'a gui ɛna ga xi ahɛ. Ha gui ɛna ga ɛn'ahɛ xun ho a gui øthu. Pɛ hin'na.

Nangue 'be'a nam bøn a ran ts'ihme bi zãn ra Hmu

23 Janangue'a dí nde ga xi ahɛ mahøn'a ya 'be'a nam bøn a ran ts'ihme bi zãn ra Hmu. Ne tengu tho ho bi xãngã ra Hmu, ne nguetho dí xi ahɛ. Ngue n'dat'a ra xui bi mba ma dá ra Hmu Jesús, ne bi hyã ra hme,

24 bi 'yãp ra jamadi Oja ne bi xem buya. Ne bi 'yɛna: "Dami sihu na, nuna ma ngøc'yɛigã na, ngue din unbi nangue ahɛ. Ne gui thoqui gui 'yøthu na, n'damhɛ guim bɛnju."

25 Nu'bu mi jua a bi zi a ra hme, bi dɛc a ra tasa buya, ngue mi po ra gui'uva, ne bi 'yɛna: "Nuna nam bøn ngue ya di hoc'ahɛ xun ho ra 'da'yo'yu da 'yøt'ahɛ Oja nangue ma jigã. Ne n'dandj ngu n'dandj gui sihu, guim bɛnju dá tugã nangue ahɛ," bi 'yɛn'a ra Jesús.

26 Janangue'a n'dandj ngu n'dandj ga sihu ra hme ne ra gui'uva, dí uhmbu rán dãte ra Hmu gue'bu go há pɛnga mahøn'a.

'Bɛpɛ dá fɛn ran ts'ihme bi zãn ra Hmu

27 Pɛ nu'a to'o hin din 'yomfɛni, ne sã i si a ra hme ne ra gui'uva, ya i ja rá ts'øqui, nguetho hingui numansup rán dãte a ra Hmu bi du.

28 Janangue'a i jatho m'bet'o da bãɛ n'da 'be'a i ja mbo rá mbui, ne nubuya da zã da zi ra hme ne'a ra gui'uva.

29 Nguetho nu'bu i si a ra hme ne i si rán gui ra uva, ne hingui bɛni 'be'a in unba ra Hmu 'bu mi du, ne hønt'a ran unbi da nu a.

30 Ne gue a gui øthu a, janangue'a xun ngu xun u ahɛ ne xun güent'i ahɛ, ne ya xcã tuhu 'da ahɛ.

31 Pɛ nu'bu m'bet'o dadí juãnbazɛhe ma mbuihu, hin da zɛgbahɛ ra Hmu 'bu.

32 Pɛ nu'bu hin dadí juãnbazɛhe ma mbuihu, guemhɛma da 'yørcahu ram fɛi 'bu. Pɛ man'da xun ho 'bu da mbɛgbahɛ ra Hmu ya, n'damhɛma hinga 'darpɛ gan nuhu ran unbi ra ximhãi.

33 Janangue'a ma zi cu ahɛ, nu'bu guidim petihɛ, ngue gui sihu ra hme ne ra gui'uva, nde'bu hin gan uɛnsɛhu, pɛ gui tømhbɛ din 'da ahɛ n'da ngu n'da ahɛ.

34 Ne nu'bu 'bo'o i tumanthuhu, hin da bɛni din sihmɛ bu ja ram peti, pɛ jatho 'be din sihmɛ bu ja rá ngu, n'damhɛma hin da mbɛp ahɛ Oja nangue'a nim peti gui øthu. Ne nu'a

'be'a gátho man'da guí 0thh, ga hoc'ahh 'bh dá mba bh.

12

Dahma 'dan'yo yá ts'edi bi un rá Hogandáhi Ojã

¹ Nê nuya ma zi cu ahh, dín nde ahh gui pãhmbh 'be'a nam bõn a ra ts'edi di 'dajh rá Hogandáhi Ojã nangue ga 0rpahh rá 'befi 'dahma 'dan'yo.

² Guí pãhmbh 'be'a gá 'y0thh 'bh him maní 'y0c'y0ihh, nê gá hyã 'dahh yh hyãte ojã, nê hingui yã h.

³ Janangue'a dín nde ahh gui pãhmbh a majuãni ya. Nu'bh guí 0hmbh 'bo' o i yã nangue rá Hogandáhi Ojã, da 'y0mbi rá Hmu a ra Jesús 'bh i yã. Pê nu'bh i san'a ra Jesús 'bh i yã, him majuãni in 'youi rá Hogandáhi Ojã a.

⁴ Nê 'dahma 'dan'yo yã 'befi da zã da hyãn'a n'da ngu n'da yã 'y0c'y0i, pê n'dat'a rá ts'edi rá Hogandáhi Ojã ngue di unni.

⁵ Nê 'dahma 'dan'yo 'bepã ní 'y0rpa rá 'befi Ojã n'da ngu n'da, pê n'dat'a ra Hmu dí 0rpahh rá 'befi.

⁶ Nê gátho bi ts'ãnbi 'be'a da mbefi n'da ngu n'da yã 'y0c'y0i, pê n'dat'a Ojã di b0nbi 'be'a da 'y0t'e.

⁷ Nê nu Ojã bi 'dajh ra ts'edi, janangue'a gátho dí uhhmbh ngue dín 'yohh rá Hogandáhi Ojã. Nê gue'a bi 'y0rcahh Ojã a, n'damhha da zã 'da dãm fãxtahh.

⁸ Nu' h 'da bin t'un ra ts'edi da man'a rá hogan'yomf0ni Ojã ngue him mãm fãdi, pê nangue rá Hogandáhi Ojã di b0nbi da ma. Nê nu mi'da bin t'un ra ts'edi da ma xhñ ho 'be'a nam bõn'a rãm hman Ojã. Nê n'dat'a rá Hogandáhi Ojã bi unni gátho yá 'befi 'dahma 'dan'yo.

⁹ Nê nu mi'da bin t'un ra ts'edi da bãdi din t'un'na i äp'a Ojã. Nê nu' h 'da bin t'un ra ts'edi da xox yã hy0nni, nê n'dat'a rá Hogandáhi Ojã di unni.

¹⁰ Nê nu' h 'da bin t'un ra ts'edi ngue da 'y0t' yãñ t'0t'e mixte ngue hingui sã da 'y0t'a n'da ra jã'i. Nê nu' h 'da bin t'un ra ts'edi da ma 'be'a dín ja. Nê nu' h 'da bin t'un ra ts'edi da bãdi nda'a ním hma bi b0nba rá Hogandáhi Ojã, nê nda'a bi b0nba ra zjthh. Nê nu' h 'da buya bin t'un ra ts'edi dín yã man'da ra nde ngue hingam fãdi 'be'a nam b0ni. Nê nu' h 'da buya da ma 'be'a nam bõn'a bi man a.

¹¹ Pê gátho ya i 0z0hê rá Hogandáhi Ojã, nê di darpi n'da ngu n'da 'be'a da ndese Ojã da 'y0t'e.

Gátho n'danja'i tho dí comhbh

¹² Nê tengu n'da ra jã'i 0mme xhñ ngu ní hut rá jã'i, pê n'danja'i tho i cohi. Nê in jabh ra Cristo nangueju.

¹³ Nê dá gue'bh dyã judí0hñ o dyã griegohh, o dá gue'bh dyã 'y0h0hñ o hin'na, pê n'dat'a

rá Hogandáhi Ojã dá hãmhbh bh ja ma mbãihh, tengu'bh 'darbh í n0x ra dehe dá sihh. Nê gue'a í 'y0rcahh ngue n'danja'i tho dín jahh.

¹⁴ Pê nu rá jã'i n'da, hinga n'datho ní hutí, pê 0mme xhñ ngu i ja yá thuhu, ngue i juadi xhñ ho n'da ra jã'i.

¹⁵ Pê nu'bh n'da ra gua da 'y0ense ngue hinga gue'a ra 'y0: "Janangue'a hin te dí pecã 'bh," 0na. Pê hingui sã ngubh da b0ni, nguetho rá gua ra jã'i a.

¹⁶ Nê nu'bh n'da ra zagu da b0ni: "Hin te dí pecã," nguetho im b0ni hinga gue'a ra dá a. Pê hingui sã ngubh da b0ni, nguetho rá zagu ra jã'i a. Nê hingui sã da b0ni ngue hing rá ng0 ra jã'i a.

¹⁷ Nguetho nu'bh gátho xtín jã'i a rá dá n'da, 'be'a dí 'y0hnhahã 'bh. Xi'bh gã xtín zagu rá jã'i n'da, nê hin'yã rá xjyu, 'be'a xtãn zã xtãm bãhã tengu rá xjyu.

¹⁸ Pê nu Ojã bi zãnni 'be'a gátho i ja rá jã'i n'da, nê n'da ngu n'da bi un rá ts'edi ngue da zã da 'y0t'e 'be'a gátho in ndepe da 'y0t'e.

¹⁹ Pê nu'bh n'dax0qui tho, ha dán zã din ja tengu ra jã'i.

²⁰ Pê in jabh n'da ra jã'i, 0mme xhñ ngu yã x0qui i ja, guerpãñ nan ho a n'da ra jã'i.

²¹ Pê nu rá dá n'da hingui sã da 'y0mp a rá 'y0, ngue nte ní mbãts'i, xinga gue'a rá yã hingui sã da 'y0mp h yá gua nte ní mbãts'i.

²² Pê hingui sã ngubh da ma, nguetho n'da ngu n'da yã x0qui gátho i ja yá 'befi. Pê nu yã x0qui ma jã'ihh ngue dí 0mfu nte i p0fi, pê man'da 0mme di muui h.

²³ Nê nu 'da yã x0qui dí 0mfu di 'bedi, pê man'da ga hojh n'damhha xtãn ho. Nê nu yã x0qui dí 0mfu hingui sã da hnu, pê man'da dí jamansuhh n'damhha hin da ts'ani.

²⁴ Pê nu 'be'a di n0cmanho nangue ma jã'ihh, ya hin'yã 'be'a man'da ga jãfh. Pê Ojã bi hoqui gátho ma jã'ihh, nê bi japi ngue man'da bi muui a dí 0mfu hingui ho. Janangue'a hin da t'0mp a n'da x0qui nte di muui.

²⁵ Janangue'a hin da zã din hec yã 'y0c'y0i, tengu'bh yá x0qui ma jã'ihh, pê 'da xtín jamansu n'da ngu n'da.

²⁶ Janangue'a nu'bh n'dax0qui ma jã'ihh xhñ h, ya 'da nan h tho gátho ma jã'ihh buya. O nu'bh n'da ra x0qui ngue hin hap h sã, ya di johya gátho ma jã'ihh buya.

²⁷ Pê guim b0mhbh nangue nim petihh, nê gue'a rá jã'i ra Cristo a, nê n'da ngu n'da ahh tengu'bh n'da a n'dax0qui ahh rá jã'i ra Cristo.

²⁸ Nê ngubh bi zãn Ojã nangue ram peti dí 0thh, ngue 'be'a ní 'befi dí 0thh n'da ngu n'dajh. Nê nu' h yá 'bãihh ra Cristo man'da bi ts'ãnbi da hnumansu h. Nê nu yá p0ngahã Ojã, nê' h bi ts'ãnbi da hnumansu h, pê hinga 'da'igu. Nê ná hyu buya yã xãnbate nangue

rám hman Ojã, ne bi ts'ãmbi ne'ũ da hnu-mansu Ʃ, pẽ hinga 'da'iguhũ Ʃ mi'da. Ne'ũ mi'da i øt' yãn t'øt'e mixte, ne'ũ mi'da i øthe yũ hyẽnni, pẽ ne'ũ mi'da to'o i fãx yá mi'yẽc'yẽihũ nangue ran huçcate ørpe, ne'ũ mi'da yũ ngũrbi di manda ram pẽti, ne'ũ to'o 'dahma 'dan'yo bũ na yã ngue yũ nde hingam fãdi, gãtho bi ts'ãnba yá 'bẽfi n'da ngu n'da.

²⁹ Pẽ ha gãtho ahũ ni 'bãihũ ra Cristo 'bũ, uague yá pøngahyã ahũ Ojã 'bũ, uague gui ẽmhbũ gãtho gan xãnbatehũ, uague gãtho gui 'yøthũ yãn t'øt'e mixte 'bũ.

³⁰ Ha gãtho i ja ni ts'ẽdihũ ngue gui xoxhũ yũ hyẽnni, uague gã 'dahma 'dan'yo yũ nde gui yãhũ, ha gãtho gui pãdi guim mamhbũ 'be'a nam bøn'ũ yũ nde xãn hẽi. Ne majuãni dí xi ahũ ngue hin'na.

³¹ Pẽ dami hyomhbũ Ojã ngue di 'da ahũ ra ts'ẽdi nda'a man'da dí fãx ni mijã'ihũ. Pẽ nuya ga ut'ahũ man'da ra 'bẽfi 'be'a tí fãx ni mijã'ihũ pẽ xinda gue mi'da.

13

Nangue'a ran huçcate

¹ Pẽ nu'bũ gã xcãn yãhũ yá nde yũ jã'i, o tengu bũ na yã Ʃ yãm 'bẽhni Ojã mahẽts'i, pẽ nu'bũ hin'yũ man huçcatehũ, hin te ní mba tho 'be'a dí øthũ 'bũ, tengu thoho n'da ra dambu o gue'ũ yũ xit'ẽgui zãntho ne ndetho ẽmmẽ xãn hẽi.

² Ne madague'bũ i ja ma ts'ẽdihũ gam mamhbũ ram hma ngue dí pøngahyãhũ nangue Ojã, pẽ nu'bũ hin dadí huejũ to dí xihmbũ ram hma, nte ní mba tho. O nu'bũ xcã pãhmbũ 'be'a gãtho an t'ãgui nangue Ojã, o gue'bũ xcã pãhmbũ 'be'a gãtho man'da xãn hẽi, o nu'bũ ga pãhmbũ da t'ørcahũ a dí ãfũ Ojã, ne'ũ yũ t'øhø da zã da 'uegue, pẽ nu'bũ hin'yũ man huçcatehũ, hin te dadí muhũ 'bũ.

³ O nu'bũ xcã unhdũ yũ hyoya 'be'a gãtho dí peshũ, pẽ nu'bũ hin dá bẽmhbũ a ran huçcate, ya nte dá tãhmbũ bũ na nu Ojã 'bũ. Ne ma xinda gue'bũ gãtho ma jã'ihũ xcã umhbũ ngue xtĩ zø, pẽ nu'bũ him bin ja man huçcatehũ, ya nte dá tãhmbũ bũya nangue rán jãpi Ojã.

⁴ Pẽ nu'a ran huçcate nam bøni, ra yembã, ne hin din xømbũ, ne hin din seya, ne xĩn ná yãt'a ngue ja rá ts'edi, xĩngui honi da t'ẽspa zehẽ.

⁵ Ne nu ran huçcate nam bøni, pẽspa rá sã rá mijã'iuĩ, ne hĩngui honi nangue rán hose pẽ i honba ran ho rá mijã'iuĩ. Ne hĩngui sãman'ũ, ne hĩngui ørpa ra gãenda ran ts'o bi t'ørpe 'bũ majuãni ja rán huçcate.

⁶ Ne nu'ũ di huçc yá mijã'ihũ, hin di johya 'bũ 'bo'o in nu i øt' ra ts'oqui, pẽ ẽmmẽ di johya 'bũ 'bo'o in nu i ten'na ra 'yu majuãni.

⁷ Ne nu'a i ja rán huçcate, hĩngui sumanhẽi di huçc'a n'da, madague'bũ i ørpa ran ts'o. Ne

hinjãm'bũ ẽc'yẽi 'bũ t'ẽmbi øt' ran ts'o a to di huçgui. Pẽ nu'bũ i pãdi bi 'yøt' ran ts'o, i tø'mi din 'yomfẽni. Ne hinjãm'bũ ẽ'ts'a ní 'yøt' ran huçcate.

⁸ Pẽ nu'ũ 'da gã dí øthũ ya, da zøni da ze'ũ. Nguetho da zøni ra pa ngue njom mam pøngahyã nangue Ojã, ne njom mam ma nangue mi'da yũ nde 'dahma 'dan'yo ngue hingam fãdi. Ne nu'ũ to'o i ja yá ts'ẽdi da ma 'be'a gãtho xãn hẽi da fãdi nangue Ojã, pẽ him ma man'ũ, 'bũ ya gãtho ga pãhmbũ xãn ho.

⁹ Pẽ nuya nu to'o bin t'unni da man'a xãn hẽi, pẽ hinga gãtho i pãdi xãn ho nangue Ojã. Ne'ũ to bin t'unni dim pøngahyã, pẽ hinga gã im ma.

¹⁰ Ne nu'a dí øthũ ya ngue dí 'bãhmbũ yũ pøngahyã, pẽ ya him ma homhbũ 'bũ dá pãhmbũ xãn ho, nguetho hinga gãtho im man'ũ.

¹¹ Ne tengu'bũ mán t'ũhnihũ, dá yãhũ tengu bũ na yã yũ t'ũhni, ne ngubũ dãm bẽmhbũ, tengu bũ nam bẽni yũ t'ũhni. Ne nu'bũ mán ðãn'yohũhũ bũya, ya dá bẽmhbũ ngue ga sohmbũ 'be'a gãtho mí øthũ 'bũ mán t'ũhnihũ.

¹² Ne gue'a dí øthũ yũ pa i jabũ a ya, ne hĩngui sã gan nuhũ 'be'a di ja Ojã. Tengu thoho 'bũ dí hẽthũ n'da ran hyẽdá hĩngui di nequi xãn ho rá hmi n'da ra jã'i. Pẽgue da zøni ngue da zã ga pãhmbũ xãn ho 'bũ dá nusehũ Ojã. Nuya hĩngui sã ga pãhmbũ xãn ho ha in ja, pẽgue da zøni ga pãhmbũ xãn ho, tengu thoho Ojã i pãjũ ya.

¹³ Pẽ hyu i jãjũ ngue hinjãm'bũ ga juahmbũ. Nu'a n'da, ngue'a ga pãhmbũ majuãni da 'yøt'a ran ho bi man Ojã, ne nu'a ná yoho ngue'a ga tømhbũ a i mam bũya, ná hyu bũya, ngue a ran huçcate. Ne man'da xãn ngu di muui ran huçcate xinda gue'ũ mi'da i hmangua.

14

Nangue'ũ 'dahma 'dan'yo bũ na yã

¹ Pẽ man'da ga humbi ga øthũ ran huçcate. Ne a man'da di bẽngahũ rá Hogandãhi Ojã, ðãm pøngahyãhũ ga mamhbũ rám hman Ojã. Ne m'bejua ts'ũ da zã ga øthũ mi'da yũ 'bẽfi di bẽngahũ rá Hogandãhi Ojã bũya.

² Pẽ nu'ũ to'o i yã n'da ra nde hingam fãdi, hønt'a Ojã da zã ðĩn yãui, ne hinga gue'ũ yũ jã'i i yãhũ. Nguetho njongui øde 'be'a im ma. Ne masque rá Hogandãhi Ojã di bẽnbi, pẽ nt'ãgui thoho.

³ Pẽ nu'ũ to'o dim pøngahyã nangue ra nde ngue'a mfãdi, i xih yá mijã'ihũ, ne da zã di jãpi ðĩn te yá mbũ, ne di zerpa yá mbũ, ne ẽmmẽ di un ran johya yá mbũ.

⁴ Pẽ nu'ũ to'o i yã n'da ra nde ngue hingam fãdi, masque di zese rá mbũ, pẽ nu'ũ to dim pøngahyã, gã di ze'ũ yá mi'yẽc'yẽihũ.

5 Ne dín ndehmagá gátho ahú gan yáhu 'dahma 'dan'yo yú nde. Pe émmé man'da dín nde ahú gátho gui mamhbú rá m hma Ojá nangué ra nde ngue mfádi. Nguetho man'da xún ho a, xinda gue'bu gan yáhu mi'da yú nde gue 'dan'yo hinda hõn'bu da zâ gui mamhbú 'be'a nam bõn'a gá mamhbú, ne gátho din te yú mbúi yú 'yéc'yei búya.

6 Jannangué'a ma zi cu'ahú, xi'bu hõnt'u yú nde hingam fádi gam mangá 'bu dá mbagá bu, 'be'a ním fáts'i ga øt'ahú 'bu. Pe man'da xún ho 'bu ga xán'nahú rá m hman Ojá nangué ma ndeschú, ne ga 'da ahú n'da ran 'yomfëni hin guí pãhmbú, ne ga xán'nahú 'be'a bi 'yurcá Ojá.

7 Ne gam bémhbú 'be'a i øt' yám 'bixt'i ne yú 'bida. Nu'ú hingui ja yú te pe i yá. Pe nu'bu hingui pømanho a im ma, yú hingam fádi 'be'a ní 'be'a búya, nguetho 'da nam gëtho.

8 Ne nguetho n'da ra tháxi bú ja ra súi, da ma xún ho a ra 'bei ngue dín tunh yú dofú. Pe nu'bu hin da mba m'bixt'i xún ho, njon da bádi 'be'a nam bõni, ne njon dín sâ da mba ra tuhni.

9 Ne nguetho ahú 'bu hin guí yáhu n'da ra nde nt'øde xún ho, hague dán zâ da fádi 'be'a guím mamhbú.

10 Ne masque émmé xún ngu yú nde i ja ua ja ra ximhá, ne gátho xún ho 'bu 'bo'o i pãdi 'be'a nam bõni.

11 Pe nugá, nu'bu hin dí pã a ra nde ní ts'oqui, ya xcá øt'be tengu'bu n'da an 'danni ma hnini'be, ne hingui sâ dam pã'be.

12 Nu'a guí ndehú émmé din ja ní ts'edihú nangué rá Hogandáhi Ojá, pe dami 'yáfu 'be'a ní ts'edi da zâ dín te yú mbúi gátho yú 'yéc'yei guí 'buhmbú.

13 Nu'bu n'da ra jã'i din yá man'da ra nde hingam fádi, pe da 'yãp rá ts'edi Ojá da zâ da ma 'be'a nam bõni.

14 Nu'bu dí yã'be Ojá nangué man'da ra nde n'dan'yo, go i yá rá Hogandáhi Ojá i o ma mbúi, pe hin dí thocpa ran 'yomfëni ú mi'da 'bupú, ngue 'be'a nam bõn'a dí ma.

15 'Be'a xún ho ga øt'e. Pe nde'bu dan yã'be Ojá nangué rá Hogandáhi, pe i jatho ga japi da bã ú mi'da 'bupú ngue 'be'a nam bõni. Ne nguetho 'bu dan tuh yú thuhu, ga éspa Ojá nangué rá Hogandáhi, pe guexta'a i jatho ga bõni 'be'a nam bõni, ne ga japi da bõn'ú mi'da búya.

16 Nguetho nu'bu guí éspahú Ojá nangué n'da ra nde hingam fádi, ne madague'bu di bõn'nahú rá Hogandáhi Ojá, pe nu'ú 'da hin da zâ gui comhbú a ram hma 'be'a gní 'yéspahú Ojá, nguetho hingui pãdi 'be'a nam bõn'a guí mamhbú.

17 Ne madague'bu majuãni guídí unhú ra jamadi Ojá gue'bu n'dan'yo ra nde guí yáhu, pe hin guídí zerpahú yú mbúi ní mijã'ihú, ngue ne'ú dí un ra jamadi Ojá.

18 Jamadi Ojá nguetho man'da i sã dan yágá yú nde hingam fádi xinda gue ahú.

19 Pe nu bú ja yám peti, madague'bu hõnt'i cut'a thoho yám hma ga ma gue'ú nt'øde xún ho, pe man'da xún ho, xinda gue'bu ga éna ga mam bú 'det'a mahuãhi yám hma gue'ú hingam fádi 'be'a nam bõni. Nguetho dín nde ga xánba yú cu.

20 Ma zi cu ahú, o guí øthú tengu'bu gyú t'uhni ahú, pe damín 'yomfëni h xún ho 'be'a man'da xún ho guí 'yøthú bú ja nim petihú. Nguetho gyú dajã'ihú, madague'bu i t'ën'ahú gyú 'uerehú ngue'a hin guí nde guí 'yøthú yú ts'oqui.

21 Bi 'yém bú ja rá t'ohni Ojá: "Madague'bu dá japi bá éh yú 'damhnini ngue 'dan'yo bú na yá, ngue da zo ú 'bucua, pe nguetho him bi 'yãrpa ra gënda a dãm mangá ú," bi 'yén Ojá.

22 Janangué'a ga pãhmbú n'da ra hmepya 'bu 'bo'o din yá man'da ra nde n'dan'yo, i uh rá ts'edi Ojá, hndepe da 'yéc'yei ú hingui nde da 'yéc'yei. Ne hinga gue'ú yú 'yéc'yei i pa nt'ørpe yú hmepya. Pe nu ra ts'edi ngue da man rá m hman Ojá nangué yú ndese ú, xún ho ngue'a da xánbi gátho yú 'yéc'yei, ne hin nangué'ú émmé xám ne yú mbúi, hingui nde da 'yéc'yei.

23 Pe xi'bu bim peti gátho yú 'yéc'yei ne gátho 'dahma 'dan'yo yú nde i yá, ne da zøm bú 'da ngue hing yú 'yéc'yei, o gue'ú hinga na pãdi xún ho. Ha hin guím bémhbú ngue da 'yén'ahú guí jãthú.

24 Pe nu'bu gátho guí mamhbú rá m hma Ojá ngue ra nde mfádi, ne da yãrpu 'da hing yú 'yéc'yei o gue'ú hinga na pãdi xún ho. Ne da bãse búya ngue ja yú ts'oqui, ne da bádi 'be'a i ja yú mbúi zehé 'bu bi 'yø'a guí mamhbú.

25 Ne nu'a nt'ãgui bú mbo yú mbúi da japi di nequi xún ho. Ne din dãnyahmu ne da 'yãp rá punbi Ojá búya. Ne da 'yëna: "Majuãni maha guí 'buhmbú Ojá," da 'yém búya.

Da t'øt'e xún ho a ram peti

26 Nuya, ma zi cu ahú, dín nde ga xi ahú 'be'a man'da xún ho guí 'yøthú 'bu guídím petihú. Pe nde'bu 'be guím bémhbú 'be'a dín te yú mbúi gátho yú 'yéc'yei, ne da zâ gan tuhmbú n'da ra thuhu guím nde gan tuhmbú búya, o gue n'da ram hma guím nde gan xánbatehú, o gue n'da ram hma bi bõn'nahú Ojá ngue guí mamhbú, o n'da ram hma guí nde guí mamhbú n'da ra nde hingam fádi 'be'a nam bõni, pe gue'bu di 'búi to'o da man a 'be'a nam bõni ngue hingam fádi.

27 Pe nu'bu guí yáhu man'da ra nde n'dan'yo, hõnt'ú yonjã'i din yá, ne nu'bu xún ngu, hyunjã'i. Ne hinga n'dat'a ra ora din yá gátho. Nubúya i jatho dim 'bu'a n'da da ma 'be'a nam bõn a bi hma.

28 Pɛ nu'bu njongui 'bɛpu n'da i paɗi da ma 'be'a nam bɔn'a bi hma, man'da xɛn ho 'bu nte da mam bu ja nim pɛtihu. Da zã din ya, pɛ n'danni din yaɣɛui Oja.

29 Ximangutho u i man rãm hman Oja nangue ra nde mfaɗi, din ya yoho o hyu. Ne nu'u to'o bin t'un ra ts'edi da baɗi 'be'a nam bɔn'a ram hma, da mam 'bu hingui ho, ua gue'bu xɛn ho.

30 Ne nu'bu i hupu n'da bi bɛnba Oja da ma 'be'a im bɛni da ma, pɛ 'be di jua a i ya bu, ne gui jafu din ya a man'da buya.

31 Janangue'a da xɔt'a gan yaɛu 'dahmi 'datho, ne gãtho ahu to'o gãtho di bɛnba Oja din ya. Nubuya tengu 'bu gãn niyaɓahu yu cu nangue yu mbui ne gãtho da hya yu ts'edi ya mbui buya.

32 Nu'u to i man rãm hman Oja i jatho da zamzehe rá mbui zehe, madague'bu Oja bi bɛnbi din ya, pɛ jatho da dɔ'mi ts'u, 'be din ya a man'da.

33 Nguetho nde Oja da ts'anni 'be'a gãtho din ja bu, ne hinga 'da ni tɔas thoho 'be'a gãtho i ɔt' Oja. Ne in jaba i t'ɔt'e hɔnba go haru i ja yám peti ma mi'yɛc'yeihu.

34 Ne nu yu xisu hingui sã din ya bu ja yu dɔmpeti, nguetho hin'yu yán t'ɛdi din ya u, ne i jatho da 'yɔ'a 'be'a da sifi, ne hin dim 'bet'o, tengu i mam bu ja rá t'ohni Oja.

35 Ne nu'bu in nde da 'yãnni 'be'a nam bɔn a hmam bu, i jatho da 'yãn'na rá ndɔ bu ja rá nguse, nguetho hin di necmanho 'bu i ya n'da ra xisu bu ja ram peti.

36 Ha guím bɛmhbu gá dumzehehu rá 'befi Oja, ngue guí ɛmhbu da zã gui sãnzehehu 'be'a gui 'yɔthɛ. Uague guím bɛmhbu hɔn'adah gá hyãmbu a ram hma.

37 Pɛ nu'bu majuani bi 'da ahu rá ts'edi Oja gui mamhbɛ rãm hma, o gue'bu majuani bin 'da ahu nin 'yomfɛnihu nangue rá Hogandahi Oja, nu'bu, jatho gui 'yɔthɛ a dá ot'ahu 'bu, nguetho rá manda ra Hmu a.

38 Ne nu'bu 'bo'o hingui nde da 'yɔ'a dá ot'ahu, pɛ hingui sã gui 'yarpahu ra güenda a.

39 Janangue'a ma zi cu ahu, man'da ɛmme gui hyumbi gui mamhbɛ rãm hman Oja nangue ra nde mfaɗi. Pɛ hin gui hecpahu to'o in nde din ya man'da ra nde.

40 Pɛ gan 'yomfɛnihu xɛn ho, ne 'darpɛ di mba gui 'yɔthɛ, ne hinga 'da dí tɔas thoho 'be'a gãtho gui 'yɔthɛ.

15

Bi ndants' mahɔn'a ra Cristo

1 Nuya ma zi cu'ahu, dín nde ga xi ahu mahɔn'a ran ho ma'da'yo, tengu dá xi ahu mam 'bet'o. Ne gue'a ram hma gá hyãmbu, ne gue'a gním 'bãhmbu xɛn ho a.

2 Ne guet'a ram hman a gní yan ni tehu a 'bu guidi thoqui gui tɛn thohohu a dá xi ahu.

Pɛ nu'bu hin'na, sãti tho guí ɛmhbu guí ɔthɛ 'bu.

3 Ne dá ja ahu gá paɛmbu a ram hma bin 'dacã ngue man'da jats'edi tho ga paɛmbu. Ngue dá xãn'nahu bi du ra Cristo, bi hoga ma ts'oquihu, tengu thoho mán t'o't'i bu ja rá t'ohni Oja.

4 Bi t'ãgui, ne bi xox Oja 'bu ná hyupa, tengu thoho mí mam bu ja rá t'ohni Oja.

5 Ne nu'bu mí dambɛni ra Cristo, m'bet'o bin 'yuse bu 'buh ra Pedro, ne m'bejua buya bi nu mi'da yú xãdi.

6 Ne m'bejua buya xɔ 'bexque bi nequi bu 'darpɛ mídím peti cut'a ciento yu cu. Ne ɛmme xɛn ngu i 'butho u ya, madague'bu xɛn du u 'da.

7 Ne m'bejua bi nu ra Jacobo, ne m'bejua mahɔn'a bi nu gãtho u yú 'bãihu.

8 Pɛ rán zequi thoho necã bi zã dá nugã ra Cristo bu 'yu. Ne ɛmme xɛn heɪ bu dá ɛc'yɛigã a ram 'bui ma'da'yo, tengu'bu n'da ra 'uere hingui sã dim 'bui, ne ɛmme din anbi.

9 Ne him man zã'be ngue xtã t'ɛngã ma 'bã'i'be ra Cristo, ne man'da ts'utho dadí mu'be xinda gue'u mi'da yú 'bãihu, nguetho ɛmme dá anbã u yú 'yɛc'yei Oja.

10 Pɛ nu Oja rá mate zehe bi jaqui tengu dín jagã ya. Ne hinga sãti thoho rá mate Oja bi 'yɔrque, nguetho ɛmme dá humbi xinda gue gãtho mi'da yú 'bãihu ra Cristo. Pɛ hinga guecã dá ɔt' ra 'befi, ne gue'a rá mate zehe Oja bi zequi dá ɔt'e.

11 Madague'bu guecã o gue'u mi'da bi xãn'nahu, pɛ n'dat'a ram hma dí mamhbe ngue bi du ra Cristo nangue ma ts'oquihu, ne bi xox Oja 'bu mi du. Ne gue'a ram hma gá 'yɛc'yeihu a.

Da xox Oja u xɛn du

12 Pɛ xi a ram hma dí mamhbɛ, ngue bi dambɛni ra Cristo 'bu mí du, pɛ hanja gní 'yɛmhbu 'da ahu buya, ngue hingui sã da dambɛni u xɛn du.

13 Nu'bu hin da dambɛni u xɛn du, pɛ xinga gue'a ra Cristo xtãn dambɛni 'bu, ne guexta'a ya xɛn du a ya 'bu.

14 Ne nu'bu hin xtãn dambɛni a ra Cristo, hin'yu rá ts'edi a ram hma dí mamhbɛ 'bu, ne ndetho gui 'yohu bu 'bu.

15 Ne nu'bu ngubu guím bɛmhbu ngue hingui sã da dambɛni u xɛn du, guí nubɛtɔani gahe 'bu ngue dí mamhbe bi xox Oja a ra Cristo 'bu mi du.

16 Nu'bu hingui sã da dambɛni n'da ra du, pɛ xinga gue a ra Cristo xtãn zã xtãn dambɛni 'bu.

17 Ne nu'bu guexta'a ra du a ra Cristo, sãti thoho guí ɛc'yeihu a 'bu, ne guexta'a him mahoqui ni ts'oquihu 'bu.

18 Ne nu'bu ngubu guím bɛmhbu, pɛ ne'u yu 'yɛc'yei xɛn du bu ja rá 'ye ra Cristo, ne má zã

dim 'beru 'bu Oja 'bu, gue'bu ya má zä bim 'be a ra Cristo 'bu mí du.

¹⁹ Pe nu'bu hontya dí nuhu ran ho nangué ra Cristo, ha hin guím bembu ga nuhu man'da ran ho 'bu dá tuhu 'bu. Pe huçhigahu 'bu nte ga nuhu, xinda gue'u gä mí'da yu ja'i ngue nte mbeni da nu.

²⁰ Pe majuani maha bi dambeni ra Cristo 'bu mí du. Ne tengu'bu rá mbadi n'da ra tha bi sopu ja n'da ra huahi, ne gue'a nam boni ngue da xox Oja u to'o gätho i 'buhmi ra Cristo.

²¹ Tengu thoho 'bu mí damp' ran ðate ua ja ra ximhäi n'da ran 'yohu, ngue ra Adán, ne ngutho a man'da ran 'yohu ngue ra Cristo, bi ðu mi ngue da ndants' mahón'a yu du.

²² Ne tengu tho u gätho bi xand ra Adán, gätho i tu, pe nu gätho di xand ra Cristo, gätho da mba nsots'i.

²³ Pe hinga gätho n'dat'a ra ora da mba nsots'i, nguetho rá mbadi a ra Cristo, ne nu'bu bá çh ra Cristo, gätho u xu huahni da mba nsots'i m'bejua.

²⁴ Ne nubaya, ba çh rá pa ran zegui. Nguetho nu'a ra Cristo xi ðapi 'be'a gätho má ts'edi, ngue yán suihu Oja, ne gätho to'o i hase yán t'edi, ne to'o di manda zehé, ngue'u yu ja'i ne'u yu zithu. Ne nu'bu ya bi ðaha, di un'na Oja rá Ta rá ts'edi mahón'a.

²⁵ Nguetho nu ra Cristo, im Hmuts'ut'abi ya, ne gue'bu go bi ðaha di 'berpa yá ts'edi u gätho yán suihu.

²⁶ Ne nu'a ran ðate ran zegui thoho da ðapi, ne má zä dim 'be a buya.

²⁷ Tengu bi mam bu ja rá t'ohni Oja, di japi da ðah ra Cristo 'be'a gätho má ts'edi i ja. Pe njon da beni ne'a Oja rá Ta da ðapi, nguetho gese bi un rá ts'edi ra Cristo a.

²⁸ Ne nu'bu gätho bi ða a ra Cristo u 'be'a gä mí ts'edi i ja, ne nu'a ra Cristo buya, ngue rá Ts'unt'u Oja, ne din ðäse bu 'bu Oja rá Ta. Nguetho m'bet'o xí un rá ts'edi. Nubaya da hönse Oja din ja rá ts'edi buya.

²⁹ Ne man'da gui othu guidín xixyahu nangué'u xun du. Pe hanja gni 'yemhu bim mam 'bu u xun du buya.

³⁰ Ne hanja hin dí su man ðatehe, gätho u yu pa dí 'buhme ua tha, gue'bu xcá pähmbe hin ga ndanshe mahón'a.

³¹ Ne majuani thocpa thoho dadim pom'be ran ðate. Ne gue'a dí xi ahu a gue'a dín nde ahu gui pähmbu 'be'a dí ot'ä. Nguetho emme dí numanho ahu, ma zi cu ahu, ngue n'dat'a ma Hmuhä ra Jesucristo dí çç'yeihu.

³² Ne dá hä't'i xun ngu yun unbi, ne xi u yu zate dán tunhdä'be ua Éfeso, ngubü i çmb yu ja'i. Pe 'be'a mí mba a dá ot'ä 'bu hin da dambeni u xun du. Pe nu'bu hin ga ndanshu mahón'a, mbähä dan sihmeu ya ne dam minhdu, nguetho má zä ga tuhu nixudi mani.

³³ O guidín hyehmbu da tha ahu gui tenhdu yám hman u 'da yu hyäte, janangue'a hin gui 'behmbu yu hogan t'ot'e.

³⁴ Pe damin 'yomfënihu xun ho gui pähmbu nda'a ram hma gue majuani, ne gui 'yeshu yu ts'oqui buya. Nguetho gui 'buhmbu 'da hinga ná pähmbu xun ho Oja. Ne guehna dí xi ahu na, janangue'a gui pes' ni sähu.

Hague din ja 'bu bi dambeni u xun du

³⁵ Uague guím bembu 'da ahu gui 'yängahu: "'Be'a di ja 'bu bi dambeni u xun du, ne 'be'a ní ngoc'yei din ja mahón'a."

³⁶ Pe n'da rán t'änni yu 'yambü a. Ha hin gui nuhu 'be'a di ja n'da ra hmudä 'bu pa nthuhu ngue i 'ya rá xi ne ja da böx'a rá mbai buya.

³⁷ Ne hont'a go má hmudä gui tuhmbu, hinga guexta'a rá ndä 'bu bi böts'e. Nguetho gue'a rá ndä gä tuhmbu, ne ra paxi bu ðan go 'bu bi böts'e.

³⁸ Ne hont'a go nda'a má hmudä da thuhu, gätho yá xise 'bu bin ja, tengu bi zänba Oja a.

³⁹ Ne hinga 'da'angu ma ngoc'yeihu yu fani o gue yu doja o yu huä.

⁴⁰ Ne in jabu 'be'a gätho i ja bu mahets'i ne 'be'a gätho i ja ua ja ra ximhäi, nu'ü bí ja bu mahets'i, n'dan'yo thoho nán ho xinda gue'u ja ua ja ra häi.

⁴¹ Nu'a rán nequi ra hyadi ne ra zana ne yu sò gätho 'dahma 'dan'yo. Ne hinga 'da'angu u yu sò, 'dahma 'dan'yo bu ni nequi.

⁴² Ne ngutho nangué'bu bi dambeni yu du, ne nu'bu bi t'ä a ra ngoc'yei, da 'ya nguetho nts'änbi da 'ya a. Pe nu'bu bi dambeni buya ne hin njäm'bu da du mahón'a.

⁴³ Nu'a bi t'ägü hingui ho, pe nu'a da böts'e emme xun ho a. Nu'bu mí t'ägü hin'yu rá ts'edi, pe nu'bu mí böts'e, man'da emme bin ja rá ts'edi.

⁴⁴ Nu'a ra ngö 'bu mí t'ägü, nts'änni hont'ua ja ra ximhäi dim 'büi. Pe nu'bu bi böts'e, nts'änni dim 'bupü mahets'i buya. Ne gui pähmbu i ja ma ja'ihu nangué ra ximhäi, pe man'da i jatho gui pähmbu ngue ne'a din ja ma ja'ihu nangué rá Hogandähi Oja.

⁴⁵ Ne gue'a in ja a tengu män t'ot'i bu ja rá t'ohni Oja, gue ná n'da ra Adán bi ts'änni bin ja'i ua ja ra ximhäi. Pe nu'a ná yoho gue'a di un ra temazä ngue njäm'bu da guadi, gue'a ra Cristo a.

⁴⁶ Ne m'bet'o däm 'buhmbu nangué ma ngoc'yeihu ngue hont'ua ja ra ximhäi dim 'büi. Ne m'bejua buya dam 'buhmbu nangué ra ngoc'yei ngue nts'änni dim 'bupü mahets'i.

⁴⁷ Ne nu rá mbadi ran 'yohu nt'ot'e nangué ra häi. Nu a ná yoho gue'a bí 'yçh mahets'i, ma Hmuhä ra Cristo a.

⁴⁸ Ne ngutho ma ngoc'yeihu ua ja ra häi, tengu tho a ran 'yohu ngue bi t'ot'e nangué ra häi. Pe nu ma ngoc'yeihu m'bejua din

ja tengu thoho rá ngòc'yei a ma Hmuhá ra Cristo, nu'a ran 'yohú bí 'yéh mahéts'i a.

⁴⁹ Nε tengu thoho bu dá nequihú nangué ra Adán nt'òt'e ra hái, ne ngutho bu dá nequihú mahòn'a nangué'a ra mēngu bu mahéts'i.

⁵⁰ Nε dín nde ga xi ahú mahòn'a, ma zi cu ahú, ngue nu'a man ngòhú nε ma jihú i jajú ya, hingui sá da gonhúí rá ts'edi Ojá mahéts'i a. Nguetho nu'a hingui háit'i, hingui sá 'darpú da 'bés'ui a da hyát'i hòn'bu go njám'bu.

⁵¹ Pε dín nde ahú gui pámhbu a him mam fadi, ngue hinga gátho ga tuhú ngue dyá 'yéc'yeihú, pε gátho da mba ma pārcuigahú ma ngòc'yeihú.

⁵² Nε xógue n'dan c'uepátho da 'yòrcahú 'bu bin yá ra thúxi 'bu rán gégui ra pa. Ne nu'bu bin yá ra thúxi, 'bex da ndants'i gátho u yú 'yéc'yei xún du, nε dín ja yú ngò him man zā dín ts'oni. Nε'u xí du, nε'u hin ní du, gátho da mba ma pádi.

⁵³ Nε nu ma ngòc'yeihú dí hehú ya hin da hyát'i, janangue'a da mba mahoquí ngue da hyát'i mazáí buya. Nε i ja rán dāte a ma ngòc'yeihú ya, pεgue dín jajú a njám'bu da du.

⁵⁴ Nε nu'bu bin ja ma ngòc'yeihú ngue njám'bu da du, ya bi já'ts'a bi man rá t'ohni Ojá buya, bi 'yēna: "Pε nu'bu dām 'buhmbu mahòn'a, gue'a dí guah ran dāte a, nguetho ya bi thápi."

⁵⁵ "Hague grán dāte, hapú i ja ni ts'edi ya ngue gui hyoje. 'Bε'a gá ja ya thá, nε ya gui éna xquí táje."

⁵⁶ Nε nu yán t'ēdi Ojá nε gue'u nám fadi ja ma ts'oquihú. Nε nu'a ma ts'oquihú buya, gue'a ní zā dí ungháú ran dāte a.

⁵⁷ Pε jamadi gahú Ojá, nguetho bi jajú dá táfa ran dāte nangué'a ma Hmuhá ra Jesucristo.

⁵⁸ Janangue'a, ma zi cu ahú, damín zámhbu bu xún ho ne hin hapú gui 'uehmbu bu. Ne gui hyumbi man'da man'da gam pēhmbu nangué rá 'befi ra Hmu, nguetho gui pámhbu hinga sáti thoho a, xinda gue'bu hin ga ndanshú mahòn'a.

16

Ntháqui yú mbeti da 'báxuyú cu

¹ Nε nuya dín nde ga xi ahú 'bε'a gui 'yòthú nangué ra mbeti guídí pethú, ngue nu'a ráám fáts'i ma mi'yéc'yeihú. Dami 'yòthú tengu thoho dá xicá u 'bupú ja yúm peti bu Galacia.

² Ngue gátho 'bu domingo, n'da ngu n'da ahú gui hyájú ts'u a hangú xquí táhmbu nhyáto 'bu nhyáto, gui peshú. Nε nu'bu dá sòngá bu, ya dí jabú, nε hinga ja gui pethú buya.

³ Nε nu'bu dá sòngá bu, ga pēhndá bu Jerusalén u yún 'yohú ngue gá huanhdú. Nε ga un ra sòcuá da gáts'i nangué ran zengua, nε da hyáx'a xquí pethú buya.

⁴ Nε 'bε dán 'yomfēni 'bu da zā 'nεqui ga mba, ya 'darpú dá mbáhmbε buya.

Bi ma da bòn na 'yo ra Pablo

⁵ Nε nu'bu dá mba na 'yo, i jatho 'bε ba sòngá bu Macedonia, nε ja ga thocá bu Corinto buya.

⁶ Nε xómhma thoho dam 'buhmbu bu 'da yú pa, uague dam 'buhmbu bu gátho dām bòn yú pa xú sε. Nε nubuya xómhma thoho da zā gui zéju ts'u 'bu di nεqui to'ò da 'yurca ra 'yú hapú gátho dán 'yo m'bejua.

⁷ Pε hin dín ndegá ngue xó ga thotho bu guí 'buhmbu, pε dín nde dām 'bupú 'da yú pa, 'bue'gue'a da nde ma Hmuhá a.

⁸ 'Bε dam 'bucá ua ja ra hnini Éfeso man yozna, ja ga mba bu.

⁹ Nguetho émmε hndεque ga man ráám hman Ojá ua, madague'bu xún ngu man sui'be 'bucua. Pε émmε i te rá 'befi Ojá ua, jannangue'a him 'bexque sá ga mba ni dihi.

¹⁰ Nε nu'bu da zóm bu a ra Timoteo, dami simanhohú, janangue'a nte da bēni. Nguetho dim pēfi nangué rá 'befi ma Hmuhá a, tengu thohogá.

¹¹ Pε jatho gátho ahú gui numansuhú a ra Timoteo. Nε nu'bu bá εcua, dami fáxhú ngue da zómanho ua. Nguetho dí tòn'ua a, nε émmε dín nde ga nu mahòn'a, nε'u gátho mi'da.

¹² Nε émmε dá xicá ma culú ra Apolo xtá mbáhá 'da yú cu 'bucua, ngue da nu ahú. Pε him bi nde bi mba ya. Pε xómhma thoho m'bejua da mba bu 'bu bi zā da mba.

Yún zégui ran zengua

¹³ Nε jant'a thoho gui 'yòthú tengu'bu gan áthahú, ngue gan zámhbu bu ja ni t'éc'yeihú. Dami hyuthú ran zambái, dín ja ni ts'edihú xún ho.

¹⁴ Nε 'bε'a gátho guí óthú, pε dami 'yòthú nangué ran huécate.

¹⁵ Nε nuya ma zi cu ahú, gui pámhbu ngue gátho ja a yún jahú ra Estéfano, mbádi yú 'yéc'yei bu ra hái Acaya, nε émmε hòn'a im bēni ngue da mbáx yá mi'yéc'yeihú u.

¹⁶ Janangue'a dín nde ahú émmε gui numansuhú a ra Estéfano, ngue'a gui 'yòthú a da man a. Pε nε'u mi'da i 'bupú, ngue 'da'angu i óthú a ra Estéfano, ngue'a hin dín sái, nε humbi da 'yòt' ra 'befi xún ho, nε'u gui numansuhú u.

¹⁷ Nε émmε dadí johyagá, ngue nu'a mí hēmbá 'bε'a gui óthú, pε ya dí pácá ya, nguetho bi zócuá a ra Estéfano, nε ra Fortunato, nε'a ra Acaico.

¹⁸ Janangue émmε bi xah ma mbúi. Nε ahú bi xah ni mbúihú ya, nangué'a ram hma gá 'yángahú gue'a hin gmí pámhbu. Nε dami numanhohú u yú já'i tengu u.

¹⁹ Nu yú cu i 'bucua ra hái Asia, gátho i pēn'nahú ran zengua. Nu ra Aquila nε ra Priscila rá xisu, nε gátho u dim peti bu ja rá

ngu, ne gätho i pen'nahu ran zengua nangué rá thuhu ma Hmuhu.

²⁰ Dami hyañbahü yün zengua gätho yu cu i 'bucua. Damin zengua zehéhü n'da ngu n'da ahü ngue 'da gdín huçctahü.

²¹ Pe nugä dra Pablogä ga ozehégä n'da ran zengua dí pen'nahü nangué ma 'yesejá.

²² Nu'bu i 'bu a n'da ngue him majuñi i numanho a ma Hmuhu ra Jesucristo, ne hin te rán jaii Oja a 'bu, ne da zänba ran unbi a. Ne mi ts'utho ba eh ma Hmuhu da 'yot' ran juñbi a.

²³ Ne nuya da mbäx ahü rá mate ma Hmuhu ra Jesucristo.

²⁴ Ne emme dadí huçc'ahü gätho ahü nangué 'darpü dí 'bahmbü ra Cristo Jesús. Ne hønt'a dí xi ahü ya.

2 CORINTIOS

Ná yoho ra sɔcuá bi 'yorba ra Pablo u yá 'yɛc'yɛi bu ja ra daɣhnini Corinto

Ran zengua

¹ Nugá drá Pablogá, ne nangue rá páhã Ojã ma 'bãigã'be a ra Jesucristo. Dín 'yogã'be ma cuhu ra Timoteo. Ne di pen'nahu bu ra sɔcuá gyu 'yɛc'yɛi hu ngue dim peti bu ja rán ngu Ojã bu ja ra hnini Corinto, ne gátho yu 'yɛc'yɛi i 'bu ru ja ra xequi Acaya.

² Ne nu'a Ojã ma Tahu ne ra Jesucristo ma Hmu hu di 'da ahú rá mate a, ne da hyut'a ni mbu hu.

Yán unbi ra Pablo

³ Jamadi Ojã rá Ta ma Hmu hu ra Jesucristo, nguetho i ja rá yembu nangue ju. Ne guesɛ Ojã thocua thoho i hurca ma mbu hu.

⁴ Nu'a Ojã i hurca ma mbu hu nangue gátho yun unbi dín nu hu. Janangu'e da zá ga hurpahú yá mbu i 'da to'o in nu ran unbi, tengu tho bu i hyurca hu ma mbu hu Ojã.

⁵ Nu'bu dí combu yán unbi ra Cristo, nu'a di zerca ma mbu hu, go din theui ran unbi dín nu hu.

⁶ Ne nangue ran unbi dín nugã'be, gue'a dín te ni t'ɛc'yɛi hu, ne di zet'a ni mbu hu a. Ne nu'bu di zerca ma mbu i 'be Ojã, ne ahú di zet'a ni mbu hu. Nguetho nu'bu guim be mbu hu a ran unbi dín nu'be, sã guí hyáthú ne hin gan xombu hu ran unbi guin nu hu, tengu thohogã'be.

⁷ Hin ts'u dadí 'yon ma mbu i 'be nangue ni t'ɛc'yɛi hu. Ne dí pa'be ngue guí combu man unbi'be. Nguetho Ojã da hyurca ma mbu hu.

⁸ Nugã'be dín nde ahú, ma cu ahú, guí pãmbu ngue dán nu'be ran unbi bu ja ra hãi Asia. Ne hin'yú ma ts'edi'be ngue xcã házehe'be, nguetho emme ts'edi ran unbi dá nu'be, ne mi ts'utho xcã tu'be bu.

⁹ Majuani ε magueru xcã tu'be, pe gátho u bin ja n'damhma sã ga pa'be ngue hin'yú ma ts'edi zeh'e'be, pe ga tòm'be 'be'a da 'yot' Ojã, ngue man'da xun ndoho rá ts'edi ngue da xox'u xun du.

¹⁰ Nu'a Ojã bi yãngã'be bu ja ran date ngue emme nts'utho, ne di pa'be ngue Ojã da yãngã'be mahon'a. Ne dí ɛc'yɛi'be ne dí tòm'be ngue thocua thoho da yãngã'be Ojã.

¹¹ Ne nu ahú sã guí zec'be ts'u 'bu guin yá hu Ojã nanguécã'be, ne m'bejua bu ya da zá gátho ahú n'dat'a ga xihmbu jamadi Ojã nangue 'be'a bi 'yorca'be.

Ra Pablo bi ma hanja him bi mba n'dihi bu ja ra hnini Corinto

¹² I hu ma mbu i 'be ngue tho di bẽnga ma mbu i 'be ngue xun ho 'be'a dí ot'be ua ja ra

ximhãi, ne xun ho 'be'a dí ot'be nangue ahú. Ne hin nangue man 'yomfɛnise'be, pe Ojã i fãxcã'be ngue dí ot'be ran ho.

¹³ Dín nde ahú guí pãmbu xun ho 'be'a dí ot'be, tengu dí ot'ahú ya.

¹⁴ Ne madague'bu hin guí pãmbu gátho ya dí xi'ahú, pe nu'bu bi zõn ra pa ba ɛh ra Hmu Jesús, gan johyahú nangue a ram hma dí ot'ahú. Ne nguetho ga'be da hyu ma mbu i 'be nangue ahú.

¹⁵ Majuani min ndegã xcã mba bu, ne nu'bu xcã mba bu, mi sã nyondí xcã hut'a ni mbu hu.

¹⁶ Mim bẽngã ngue xcã thocã bu guí 'buhmbu, gan nu ahú ts'u nu'bu má mbagã bu ja ra hãi Macedonia, ne dím bẽngã ga thopu mahon'a 'bu dá põngã ua ja ra hãi Macedonia. Ne nu'bu dá mba bu, dím bẽngã ngue guí fãxcã bu ja ra 'yu Judea.

¹⁷ Pe hingui yoho man 'yomfɛnigã, tengu guí ɛnjú dí ot'ã 'bu him má thocã bu. Hin dí ot'ã tengu ot'i 'da u yan 'yohu ngue yoho im bẽni.

¹⁸ Ne majuani dá bẽngã xcã mba bu 'bu má xi ahú. Ne i pa Ojã majuani dí xi ahú.

¹⁹ Nugã ne ra Timoteo ne ra Silvano ya dá xi ahe nangue ra Cristo Jesús, rá Ts'unt'u Ojã. Ne nu'a ra Cristo hin di pá a im bẽni, pe hont'a majuani im man a.

²⁰ Ne gue'a ra Cristo ní ja'ts'i 'be'a gátho i sãn Ojã da 'yot'e, ne nangue bi hogahu ra Cristo dí pãmbu di 'daju rá mate Ojã 'bu dí áfu, ne gue'a ná ɛpahú Ojã a.

²¹ Guet'a Ojã bi 'daju ra ts'edi ngue thocua thoho ga tenhdú ra Cristo, ne n'da ngu n'daju bi 'daju ra 'befi.

²² Ne guet'a Ojã bi 'yot'e yá mbeti gahu a, ne bi 'daju rá Hogandahi mbo ma mbu hu, gueru na fãdi majuani di 'daju 'be'a gátho man'da.

²³ Majuani a dí xi ahú ngue hanja hin dá thocã bu guí 'buhmbu. Nu'bu xcã sõngã bu a ra pa dá xi ahú, xcã damhya ahú ts'u 'bu, nguetho hinga nadí hoju 'be'a guí othu. Ne ndetho emme xcã un'na ni mbu hu 'be'a xcã xi ahú. Ne dí pa di majuani a dí xi ahú ya, ne dí xi Ojã di 'dac ran unbi 'bu him majuani a dím pa.

²⁴ Pe dín nde ahú da hyu ni mbu hu, ne hin da du ni mbu hu 'be'a ga xi ahú. Ne gue'a dín nde ga ot'ahú 'bu dá mbagã bu. Pe hin'yú man'da sã ga xi ahú guí 'yɛc'yɛi hu, nguetho i jua'a guí ɛc'yɛi hu ngue guí pãmbu majuani ra Cristo.

2

¹ Janangu'e dá ɛnsegã, nu'bu dá mba bu mahon'a, hin ga 'da ahú ra dumbu mahon'a.

² Nguetho nu'bu guim bẽndumbu hu, hingui sã guí 'daju ran johya 'bu. Ne hõnse ahú sã guí 'daju ran johya, pe hingui sã 'bu i tu ni mbu hu.

³ Janangue'a dá ot'ahú ra sôcuá nguetho dín nde ngue gan 'yomfêniú ts'ú, ne sá gui hojú 'be'a gnám 'búhmbú. Ne nu'bu dá mbagá bú, ya xqui hojú a 'be'a man'da gnám 'búhmbú, ne sá gui 'dajú ran johya búya ne hin dín ja'ahú ra dumbú. Nguetho dí ênsegá ngue n'dat'a dím bêmhbú, nu'bu dín johyagá ne ahú ja nin johyahú.

⁴ Ne êmmé mi tu ma mbú nu'bu má ot'ahú ra sôcuá, ne êmmé dán zoni, nguetho hin dín nde gui 't' ni mbúihú nangue 'be'a dá ot'ahú, pe dín nde gui pámhbú ngue êmmé dadí huçc ahú.

Da mba ma punbi to'o bi 'yot' ran ts'o

⁵ Hinga hõnsegá pe gátho ahú i ja ahú ra dumbú nangue 'be'a bi 'yot' ran 'yohú ngue bi zin rá hõmbe.

⁶ Pe dí êna xot'a ya ran unbi gá unhdú a ran 'yohú.

⁷ Ne nuya nde'bu gui punbahú rá ts'oqui, ne gui hyurpahú rá mbú. Nguetho nu'bu hin gui hyurpahú rá mbú, man'da dín ja ra dumbú ngue njám'bu sá dín hogui.

⁸ Nuya dí á ahú ra mate ngue gui 'yuthú xún ho nin huçcatehú a ran 'yohú.

⁹ Nugá dá ot'ahú nguetho dín nde ga pá 'bu guí òthú tengu dí xi ahú, uague hin'na.

¹⁰ Nu'bu guí punbahú n'da ni mijá'ihú, ne cá ga punba a. Ne nu'bu guí punbahú 'be'a bi 'yot'a n'da, ne dí punbá a nangue rán t'êdi ra Cristo.

¹¹ Nguetho hin dín ndegá da dajú ra zíthu nangue 'be'a dí òthú. Dí pámhbú 'be'a nde da 'yot'a ra zíthu nguetho in nde da hyáju.

Him bin sáya a ní bêm bú Corinto ra Pablo

¹² Nu'bu má sõngá bú ja ra hnini Troas, Ojá ya xí xocua yá mbú yú jâ'i bú. Ne hingui hêi dá mangá bú rán ho ma'da'yo ra Cristo nguetho yú jâ'i min nde da 'yode.

¹³ Pe hin dán johyagá, nguetho hin dá tîngá bú ma cuhú ra Tito. Ngue xtá xiqui 'be'a guí òthú bú. Jananjabú dá socá yú jâ'i bú Troas ne dá mbagá bú ja ra hái Macedonia, ja dá tîngá bú a ra Tito.

Nangue ra Cristo sá ga tafú ra zíthu

¹⁴ Pe jamadi Ojá, nangue dín 'yohú ra Cristo dí jajú ga tafú ra zíthu be'a gátho dí òthú. Ne hõnbú go hapú dím mam'be ran ho ma'da'yo, Ojá dí japi da tho a, tengu tho 'bu n'da ra 'yêthi i tux ran dâhi i yúmanho.

¹⁵ Ne nangue dín 'yohú ra Cristo, Ojá in numanhojú, tengu ra 'yêthi i yúmanho bú nam bân Ojá. Nugá 'be' dím mam'be ra Cristo Jesús bú 'bú gátho yú jâ'i, gue'ú i ja yá temazá, ne ú dí 'beh ra temazá.

¹⁶ Nu a ram hma dím mam'be, da zánba ran unbi a 'bú hingui nde da hyân a n'da, pe nu ú to'o i êc'yei 'be'a dím mam'be, dí un ra te a. Pe to'o maha da hyát'i da'yot' na.

¹⁷ Hõnt'ú tengu gá 'be' ngue n'dat'a Ojá dím bêmhbé, ne dyum 'behnigá 'be' Ojá, ne dyú 'yêhe gá 'be' ra Cristo, ne nu a Ojá in nuc'be. Ne nugá 'be' hin dí òt'be tengu òt'ú 'da xún ngu ngue in nde da dâse nangue rá 'befi Ojá i òt'e.

3

Rán hoqui Ojá ma'da'yo

¹ Ha guí êmhbu dí ozêhe ma certificado 'be' 'bu dí xi ahú 'be'a dí òt'be. Ha jatho dín ja ma certificado 'be' ngue da xi ahú xún ho dí òt'be tengu i çá yú hyâte xánbate guí 'búhmbú bú. O ha guí êmhbu jatho guí 'yõrca' be' n'da tengu guí òrpa ú 'da.

² Pe go gueçc ahú ma certificado ahú nguetho nu'bu 'bo'o ngue bi bâ'a gním 'búhmbú, da bâdi 'be'a ma hoga'befi dá òt'á bú 'bú má mám 'búhmbú bú.

³ Ne nu ú yú jâ'i ngue hingui êc'yei da nu ahú, tengu 'bu bi nu n'da ra sôcuá nangue râm hman Ojá. Pe hinga gue ra sôcuá nt'o'ti ra tinta o gue nt'o'ti bú ja ra do ngue da nu ú, pe gue'a bi 'yo't'a ra Cristo bú ni mbúihú nangue rá Hogandâhi Ojá 'bú má xân'nahú.

⁴ Da zâ ngubú ga xi ahú ngue xún ho 'be'befi dí òt'a'be, nguetho i fâxca'be Ojá nangue dín 'yohú ra Cristo.

⁵ Ne hin nangue man hose'be da zâ ga òt'be ran ho, pe hõnse Ojá dí 'dac'be ra ts'edi ga òt'be 'be'a dí òt'be.

⁶ Nu Ojá bi 'dac'be 'be'a ga hom'be ngue i juadi xún ho, ngue da zâ ga xi'be yú jâ'i rán hoqui Ojá ma'da'yo. Nu ran hoqui hinga 'da'anguui i mammi yún t'êdi nt'o'ti maya'bu. Nguetho nu'a ran ho ma'da'yo i xijú dí 'dajú ra temazá a rá Hogandâhi Ojá. Pe nu yún t'êdi i xijú tengu 'bú ma yápatêhú, ngue'a hin dí há't'i ga õzêhehú a ran ho im mam bú.

⁷ Pe nu'bu rá mbúdi bin t'un yún t'êdi, pe min 'youi a rá nuixte Ojá, nguetho êmmé madi yoxni rá hmi ra Moisés 'bú madín t'un yú do nt'o'ti yún t'êdi, janangue'a hingui sá ú yú jâ'i da hyêrpa rá hmi. M'bejua búya bim 'be' a rá nuixte mi ja bú rá hmi. Pe madague'a in 'youi ra nuixte ú yún t'êdi 'bú ja min t'uni, pe dín yápatê ne ran unbi.

⁸ Nu yún t'êdi min 'youi rá nuixte Ojá ne bi man a ran dâte. Pe êmmé xún ngu man'da rá nuixte Ojá in 'youi rá 'befi rá Hogandâhi Ojá.

⁹ N'youi rá nuixte Ojá yún t'êdi ngue dín yápatê, pe êmmé man'da xún ngu rá nuixte Ojá dín 'youi ran ho ma'da'yo ngue im man Ojá dí hogahú.

¹⁰ Nuya bim 'beh rá ts'edi ú yún t'êdi, nguetho êmmé man'da i ja rá ts'edi ran ho ma'da'yo.

¹¹ Nu yún t'êdi min 'youi ra nuixte, pe nts'anni 'da yú patho da hyát'i, ne bi thogui. Pe nuya êmmé xún ngu ra nuixte in 'youi a ran ho ma'da'yo, ne njám'bu da guadi.

¹² Dí p̄hmb̄a ngue nj̄am'bu dim 'beh rá ts'edi a ran hoqui ma'da'yo ngue bi 'yot' Oj̄a. Janangue'a s̄a ga huth̄a nz̄amb̄i gam mamhb̄a ran ho ma'da'yo.

¹³ Ne nu'bu díim mamhb̄a ran ho ma'da'yo, hin dí ̄oth̄a tengu mi ̄ot' ra Moisés maya'bu, ngue bi gop rá hmi ra 'b̄ot't'e, ndepe hin da nu ȳa j̄a'i israel gue'bu xt̄im 'be a rá nuixte.

¹⁴ Pe nu ȳa j̄a'i him mi p̄a ̄u ngue dim 'be ̄u ȳa nuixte ȳan t'̄edi ne guexta'ya pa ya, nu'bu in nu ra s̄ocua guep̄a nt'o't'i ȳan t'̄edi rán hoqui Oj̄a maya'bu, hingui s̄a da b̄adi. Nguetho tengu 'bu i ja n'da rá 'b̄ot't'e bu ja rá hmi da gop rá dá. Ne h̄ont'a ra Cristo s̄a di 'uecpa a.

¹⁵ Guexta'ya ȳa mb̄ai ̄u 'da i 'buhya, nu'bu in nde da den ȳan t'̄edi ra Moisés ne nu'bu im ma, hingui s̄a da b̄adi 'be'a nam b̄on ̄u, nguetho njot'i tho ȳa mb̄ai.

¹⁶ Pe nu'bu di p̄ah rán 'yomf̄eni n'da nangue a ra Cristo ne di d̄ap rá mb̄ai a, din ja ran nequi rá mb̄ai 'bu.

¹⁷ Nu'a ra Cristo, 'da angui rá Hogand̄ahi. Ne nu'bu i 'b̄up̄a mbo ma mb̄aihu, ne gue'a i th̄ogah̄u bu ja ra 'bexui ne ran ̄unbi.

¹⁸ Ne hingan jo'mi ma mb̄aihu tengu 'bu di hanth̄a x̄un ho a rá nuixte ra Cristo. Ne tengu n'da ra hȳed̄a di nequi bu to'o da hyandi, ne ngutho gah̄u man'da man'da di nequi gah̄u rá nuixte ra Cristo dí hanth̄a, ne gue'a ní 'ȳorcah̄u a ngue ga cohmb̄a tengu a.

4

¹ Nu rá mate zeh̄e Oj̄a ngue bi 'dac'be ra 'befi, janangue'a hingui cuent ma mb̄ai'be nangue ra 'befi dí ̄ot'be.

² Z̄ai hin di thoc man 'yomf̄enise'be nangue rá 'befi Oj̄a, ne hin dí h̄ate'be 'bu díim mam'be ráim hman Oj̄a tengu i ̄ot'̄u 'da. Pe díim mam'be ngue majuañi a ráim hman Oj̄a, ne ḡatho ȳa j̄a'i s̄a da b̄adi ngue dí 'yo'be x̄un ho bu ja rá hmi Oj̄a.

³ H̄ont'̄u ngue ní mba bu ja ran ̄unbi hingui p̄adi 'be'a nam b̄on a díim mam'be ngue ran ho ma'da'yo.

⁴ Nguetho nu ra z̄ithu t'̄embi oj̄a ua ja ra ximh̄ai i ja ya di x̄ad̄aba ȳa mb̄ai ̄u i tenni, hin di japi ngue da nu nuixte a rán ho ma'da'yo ra Cristo, ngue xt̄i yorpa 'b̄ai. Pe nu'a ra Cristo gue'a ní f̄a Oj̄a a, ne 'da angui rá ts'edi.

⁵ Pe nuḡa'be hin díim mam'be a dí hnuman-hoc'be, pe díim mam'be ngue gue'a ra Cristo Jesús ra Hmu a. Ne dí ̄ot'be ní 'ȳeh̄e ga'be, nguetho ̄emme díim numan'ho'be ra Jesús.

⁶ Nu Oj̄a rá mb̄adi bi manda din ja ran nequi bu mi ja ra 'bexui, guet'a Oj̄a bi yorb̄a ja ma mb̄aihu. Ne nangue ran nequi i jaju bu ma mb̄aihu, s̄a ga p̄ahmb̄a rá nuixte Oj̄a. Nguetho ra Jesucristo bi jaju dá p̄ahmb̄a rá nuixte Oj̄a.

Nám 'buhmb̄a a ngue dí p̄ahmb̄a a majuañi

⁷ Oj̄a bi 'daju rá ts'edi mbo ma mb̄aihu, tengu n'da ra j̄ah̄ai bi j̄arp̄a a x̄un ngu di muui. Tengu 'bu dȳa ts'̄eh̄u din x̄en'a n'dihi. Pe guep̄a na f̄adi him ma ts'edi zeh̄eh̄u a ná ̄orpah̄u rá 'befi Oj̄a, pe gues̄e rá ts'edi a bi 'daju.

⁸ Nguetho thocua thoho d̄in nu'be ȳan ̄unbi, pe hingui tu ma mb̄ai'be nangue rá ts'edi Oj̄a d̄in 'yohe. Ne ja'bu hin dí p̄a'be 'be'a dán go a dí ̄ot'be, pe hin díim mam'be ngue ga h̄eh ma 'befi'be.

⁹ I 'b̄uh man s̄ai'be pe hin dí 'yose'be nguetho 'b̄uh mam f̄ats'ih̄e ra Cristo, ja'bu in nu ran ̄u ma j̄a'i'be, pe hin dí tu'be.

¹⁰ H̄onbu go hap̄a ga mb̄e'be, d̄in nu'be ran ̄unbi, ne s̄a xc̄a tu'be nangue rá 'befi ra Jesús dí ̄ot'be, tengu tho 'bu mi du ra Jesús. Pe nangue dí h̄at'be ȳan ̄unbi di nequi dí 'b̄uhmb̄e ra Jesús, ne di jamansuc'be.

¹¹ Ne thocua thoho ̄ena da thog'be nangue dí ̄ot'be rá 'befi ra Jesús, pe gue'a ní nequi rá ts'edi ra Jesús d̄in 'yo'be a, ngue i f̄axca'be, ne hin 'ya ma ts'edi zeh̄e'be.

¹² Janangue'a thocua thoho i thusca man d̄at̄eh̄u, pe gue'a man'da gn̄im 'buhmb̄a Oj̄a x̄un ho a.

¹³ Nu'a n'da ran 'yoh̄u bi ma maya'bu bu ja rá t'ohni Oj̄a: "Nuḡa dí ̄c'ȳeiḡa, janangue'a díim manḡa na," bi 'ȳena. Ngutho dí ̄ot'̄a'be ya, dí ̄c'ȳe'i'be, janangue'a dí mam'be a dí ̄c'ȳe'i'be.

¹⁴ Ne hin dí su'be, nguetho dí p̄a'be madá thog'be, pe guet'a Oj̄a ngue bi xox'a ma Hmuh̄u ra Jesús 'bu mi du, da xoxc̄a'be tengu bu i xox'a ra Jesús. Ne ah̄u dan 'yoh̄u 'bu dá s̄omhb̄a bu 'bu a Oj̄a.

¹⁵ Pe nu'̄u'be'a ḡatho d̄in nu'be nangue ah̄u, n'damh̄ma man'da xt̄an ngu ah̄u guin nuh̄u rá mate Oj̄a, ne man'da xt̄an ngu ah̄u gui 'ȳem̄u Oj̄a, jamadi ni mate. Ne gue'a man'da dí t'̄espa Oj̄a a buya.

¹⁶ Janangue'a hingui cuent ma mb̄ai'be nangue a ma 'befi'be, madague'bu man'da man'da in theh rá ts'edi ma j̄a'i'be. Pe Oj̄a di un ra ts'edi ma mb̄ai'be ḡatho ȳa pa.

¹⁷ Nu'̄u ȳan ̄unbi d̄in nuh̄u ua ja ra h̄ai hingan ya'a ̄u, pe gue'a man'da dá t̄imhb̄a ran ho bu mah̄ets'i. ̄Em̄me man'da x̄un ngu ra nuixte gan nuh̄u bu, xinda gue ran ̄unbi dá nuh̄u ua ja ra h̄ai.

¹⁸ Hin díim b̄emhb̄a ḡatho ȳan ̄unbi d̄in nuh̄u ua ja ra ximh̄ai, nguetho da tho ̄u. Pe man'da díim b̄emhb̄a 'be'a ḡatho hin d̄in nuh̄u ya, nguetho nu'a d̄in jaḡah̄u bu mah̄ets'i hin da tho a.

5

¹ Ne dí p̄ahmb̄a ngue ma j̄a'ih̄u tengu n'da ra ngu ua ja ra ximh̄ai, hinga ya'a da hȳat'i. Ne nu'bu da ȳot' ma ngu ua din ja bu a man'da ma ngumhb̄a bu mah̄ets'i ngue bi

hyø Ojå. Ne njam'bu da gua a, nguetho him bi hyøh yu ja'i.

² Ne nuju dadín xømbuihu nanguie ma ngøc'yeyihu i jaju ya, ne dín dømdahu di pårca ma ja'ihu, da gohi ma'da'yo, ngue rán säui bu mahøts'i a.

³ Nu Ojå di japi ngue din ja ma ngøc'yeyihu bu.

⁴ Pe nuya ngue di 'buhmbu ua, ne in nu ran unbi ma ngøc'yeyihu ne dín xømbuihu. Pe hin nanguie a dín nde ga tuhø n'dihi, pe man'da dín ndehø a ma ja'ihu ma'da'yo, ngue dím pårcahu ma ngøc'yeyihu i ja ya.

⁵ Nu Ojå bi zänni ngue di pårca ma ja'ihu, ne bi 'daju rá Hogandahi ngue ra hmøpya majuani din ja.

⁶ Ne dín dø'mate thohe yu pa di 'buhmbu ua. Nguetho di pårmbu nu yu pa di 'buhmbu ma ja'ihu i jaju ya, hin di 'buhmbu ma Hmuhø ra Jesús bu ja rá ngu bu mahøts'i.

⁷ Di pårmbu majuani din ja ma ngumhbø bu, nguetho di øc'yeyigåhu Ojå, madague'bu hin dín nuhu.

⁸ Ne dín dø'mate thohe ua, pe di ømhbu ngue man'da xøn ho ga søhmbu ua ma ngøc'yeyihu, ne ga mbåhø bu bi 'bu a ma Hmuhø mahøts'i.

⁹ Pe man'da hnehi thohe dín nde ga øthø 'be'a in nde ma Hmuhø, madague'a di 'buhmbu ua ja ra häi, uague di 'buhmbu bu guerø bi 'bui.

¹⁰ Nguetho da zøn ra pa ngue gåtho dyø 'yøc'yeyihu jatho dam 'båhmbu bu ja rá hmi ra Cristo, n'da ngu n'daju. 'Dahmi 'datho ga håmhbu 'be'a yån thehu dá øthu ua ja ra häi. Ga tåhmbu 'bu xøn ho, ga 'behmbu 'bu hin ø ho.

Bi hogahu 'be'a nån sahmbu Ojå 'bu mí du ra Cristo

¹¹ Ne di su ga øt'å a hin da numanho Ojå, janangue'a di humbi di xifi 'be'a di 'yøc'yeyi Ojå u yu ja'i. Nugå'be Ojå i pæc'be xøn ho 'be'a majuani di øt'be, ne nu ahø dín nde ngue gui pæc'be xøn ho.

¹² Hin dín nde a'be guim bæmhbu ngue dím ma nanguie man hose'be. Pe dín nde ngue guin numanhoc'be, guerø da zå gui hecuahu yu ja'i ngue i ten'ndø yån 'yohu dín 'yøzehe, pe nu'u yå mbai u him majuani u.

¹³ Pe di øt'be 'be'a gåtho da numanho Ojå, nguetho dín numan'be Ojå, madague'a im man yu ja'i di tontogå'be. Pe nu'a 'be'a di øt'å'be da bømanho nanguie ahø.

¹⁴ Nanguie rán huøcate ra Cristo ná øt'be 'be'a gåtho di øt'be, nguetho di pårmbu ngue bi du bi nu ran unbi nanguie gåtho yu ja'i. Ne gue'a ní zå dim pomhbø ran unbi u, tengu 'bu xtån duse ngue xtån guzehe yå ts'oqui.

¹⁵ Ne bi du ne bi ndants' mahøn'a ngue nde di un ra 'da'yote u gåtho yu ja'i. Janangue'a

da 'ye'ts'a ní 'yøt' yå påhå zehø u to da hyøn ra 'da'yote, ne da 'yøt'e 'be'a in numanho a.

¹⁶ Janangue'a nuya dá påh man 'yomfønihu, ne nuya hin ná numanhohø ma mija'ihu 'be'a di ja, tengu mi øthø nu'bu him mi øc'yeyihu. Pe gam bæmhbu tengu bu nam bæñ Ojå u. Ne nu'bu him mi øc'yeyigå, dím bæñi ngue nu ra Cristo n'da ran 'yohø thohe tengugå, pe nuya hinguin ja bu dím bæñgå ya.

¹⁷ Nguetho gåtho to'o in 'yohø ra Cristo tengu 'bu ma'da'yo u, nu yån yon 'yomfønihu zehø bi 'be'u, pe nuya gåtho bi gohi ma'da'yo.

¹⁸ Pe gåtho bi 'yøzehe Ojå dím 'buhmbu ma'da'yo. Nguetho bi hogahø 'be'a madín søhmbu Ojå 'bu mi du ra Cristo. Ne nuya bi 'daju ra 'befi ngue ga xihmbu yu ja'i 'be'a di zin a Ojå u, ne da mba ma punbi yå ts'oqui u gåtho i øc'yeyi.

¹⁹ Nguetho nu'a Ojå min 'youi ra Cristo nu'bu mi 'yøt'e 'be'a di hocpa yå mbai yu ja'i ja ra xihmhø. Nuya hin da gucpa a rá muui u yå ts'oqui gåtho to'o da 'yøc'yeyi a. Ne bi 'daju ra 'befi ngue ga xihmbu yu ja'i 'berø dín yåmanhohø Ojå u.

²⁰ Nuju ma 'båigåhu ra Cristo, ømme di hån ma mbai di xihmbu yu ja'i tengu tho 'bu xtå xise Ojå u, ngue da 'yåpi di hocpa yå mbai, ne dín 'yohø xøn ho Ojå.

²¹ Nu'a ra Cristo hin'yu rá ts'oqui, pe bi nu ran unbi nanguie ma ts'oquihu tengu 'bu yå ts'oqui zehø. Janangue'a da 'yømbi rán ho a rán hose ra Cristo to'o gåtho da 'yøc'yeyi 'be'a i du a.

6

¹ Ne se a Ojå di combe rá 'befi, ne janangue'a gåtho ma mbai'be di xi ahø ngue gui jamansuhø rá mate Ojå.

² Nguetho Ojå bi mam bu ja rá t'ohni: "Då øcå ni ndehø a ra pa gå zoju, ne dá øt'ahø ra mate. Ne dá ze ahø ra pa dá yån ahø," øn'a Ojå. Nuya yu pa ja bøya Ojå så da 'yøt'ahø ran ho, nuya nám pa ya Ojå i så di pø'ahø.

³ Ne di honi xøn ho 'be'a gåtho ga øt'be, ngue hin di øt' yå mbai 'be'a di øt'be, n'damhma njon di c'åman'u rá 'befi Ojå di øt'be.

⁴ Ne nanguie 'be'a di øt'be dín nde ga ut yu ja'i ngue majuani yåm 'behnigå'be ra Cristo ua ja ra häi. Ne gåtho di øt'be xøn ho ne hin dín xømbui'be, madague'bu xøn ngu ran unbi dín nu'be. Ne xøn he'i 'be'a nám 'bu'be, ne ja'bu hin di pæc'be 'be'a ga øt'be.

⁵ Ne xøn ngu yu nidi i 'benzaga'be, ne di ofådi'be, ne dín nu'be 'da yån 'yo'ts'i 'bu in cue yu ja'i. Ne 'da yu pa ømme di yå'be nanguie ra 'befi xøn he'i di øt'be. Ne di åthå'be 'da u yu xui, hin di a'be, pe di dømda'be 'be'a din ja. Ne 'da yu pa hin'yu ga si'be.

⁶ Pe n'datho ma mbai'be tengu rán säui a majuani, ne dá øt'be ran ho nguetho

dín 'yo'be rá Hogandáhi Ojá. Né hin dadí xõmbúi'be nangue ma 'befi'be, pé dí utá'be yá já'i ma yembúi'be né man huçcate'be.

⁷ Né dím mam'be a ram hma majuáni, nguetho di zec'be Ojá ga øt'be rá 'befi. Né nangue ma hocjá'i dí øt'á'be, hingui sá di yáçpa'be yá já'i.

⁸ Já'bu i hnumansuc'be, já'bu hin'na, nu'x 'da di c'aman'uc'be, nu'x mi'da im ma xån ho dí øt'be, nu'x 'da im ma di fçhnigá'be. Pé madague'a xån ngu 'be'a man u yá já'i, dím mam'be 'be'a ngue majuáni.

⁹ 'Bu i 'da ngue im ma ngue hingui pádi 'be'a dí øt'be, pé 'bu i 'da i paç'be xån ho. Né n'dapa ngu n'dapa i husca man ðate'be, pé guexta'a dí 'bu'be. Né xån ngu yån unbi dín nu'be, pé hin dí tu'be.

¹⁰ Né nu'bu dín nu'be ra dumbúi, 'bex di 'dac'be ran johya ra Hmu mahçts'i. Nugá'be dí hyoya'be, pé xån ngu u dí jap'be da dín a ran ho, nguetho dí xicá'be 'be'a di un'na Ojá. Né hin'yú 'be'a da zá gam mam'be ngue ma mbeti zeh'e'be, pé hin'yú 'be'a dadí 'be'be, nguetho Ojá di 'dac'be gátho dí hom'be.

¹¹ Nu ahu ma amigo ahu guí 'buhmbu bu ja ra hnini Corinto, ya dá xi hma gátho 'be'a dím beñi, nguetho dadí huçc'ahu ngue gátho ma mbúi.

¹² Nugá'be majuáni dadí huçc ahu, pé nu ahu hin ε ja nin huçcate nanguecá'be.

¹³ Pé dí xi ahu tengu tho 'bu ma t'uhni ahu, dami xoc ni mbúi hu né din ja ahu ran huçcate nanguecá'be, tengu tho dí øt'be nangue ahu.

Ojá i 'bupm mbo ma mbúi hu

¹⁴ O guín 'yohu u 'da ngue hingui çc'yéi Ojá, nguetho nte yån jahu n'da u øt' ran ts'o 'bu øt' ran ho n'da. Né nte rán jaui ra 'bexui a ran nequi.

¹⁵ Né hin te rán jaui ra Cristo a ra Satanás ngue ra zithu, né hinga 'dat'a im beçmmi n'da ra 'yçc'yéi a hingui çc'yéi.

¹⁶ Né hin te rán jaui rá ngu Ojá u yá hmite, nguetho ni mbúi hu rá ngu Ojá ngue i 'búi mazá. Né gue'a bi man Ojá maya'bu: "Nugá dam 'bupm mbo yú mbúi, né dan 'yohu, né nugá ga øt'e yú Ojáçá u, né nu'x ga øt'e ngue ma t'uhniçá u," bi 'yçn Ojá.

¹⁷ Janangue'a bi 'yçn Ojá: "Damí 'uehmbu bu, o guí tenhdu ngue'u hingui çc'yéi, né 'yo guí sáhu 'be'a xån ts'o. Né ga øt'e ngue ni Ojáçá, né ga sin ahu býa.

¹⁸ Né ga øt'e ni Tajú né nu ahu ga øt'e ma ts'unt'u ahu né ma t'ixu ahu." Gue'a bi man Ojá ngue nuixte rá ts'edi.

7

Bim páh yú mbúi yú yçc'yéi

¹ Ma amigo ahu dadí huçc ahu, ya xån ngu yån ho bi man Ojá da 'yõcahu, pé jatho ga 'uehmbu bu i ja 'be'a gátho xån ts'o. Né

ga 'uehmbu 'be'a in nde di ts'on ma já'ihu, né ma mbúi hu. Jatho ga homhbu man'da man'da 'be'a dí gúa'a dán hoju, ngue gan numansuh Ojá.

² Né nu ahu guí 'buhmbu bu ja ra hnini Corinto, dami beñc'be nanguecá'be, nguetho xinga n'da ahu bi nu ran unbi 'be'a dá øt'ahu, né hin te dá øt'á'be ngue di ts'on'na ni mbúi hu, né xinga n'da ahu dá há ahu ngue m'bejua ga çn'ahu guí jurcahu.

³ Nuya hin dín nde ngue ga ðamhyá ahu, nguetho ya dí xi ahu ngue çmme dadí huçc ahu, né thocua thocho dím beñ ahu, asta gue'bu ga tugá.

⁴ Nugá dí çc'yéi ngue guí øthu ran ho, né gue'a ní hyu ma mbúi a. Né nu ahu gadí 'daju ran johya, madague xån ngu yån unbi dín nugá'be, pé çmme hu ma mbúi ran johya.

⁵ Nu'bu má søngá'be bu ja ra hái Macedonia, çmme xån hej 'be'a dá øt'be, nguetho hõnbu go haru dá tho'be bi zac'be yá já'i, né xån hej 'be'a nám 'bu'be né mi ja ra mbidi ma mbúi'be.

⁶ Pé nu Ojá nzá i hurpa yá mbúi u to'o i tu yá mbúi, né bi hyurca ma mbúi'be 'bu mi zõm bu ra Tito.

⁷ Bi hyurca ma mbúi'be nangue gá hyurpa rá mbúi ra Tito 'bu gmí 'buhmbu bu. Nu ra Tito bi xicá'be ngue çmme bi du ni mbúi hu nangue 'be'a gá 'yõthu ngue hingui ho. Né bi xicá'be çmme gmín ndehu guin nuju. Né nu'bu mi c'aman'ugá 'da, nu ahu bu gá yanju. Né nangue guím beñju, man'da i hu ma mbúi.

⁸ Bi du ma mbúiçá 'da yá pa nangue rá mbúi sõcuá dá pen'nahu bu, pé hin'na ya. Bi du ma mbúi nangue ra dumbúi dá 'da ahu.

⁹ Nuya dadí johyagá, hin nangue bi du ni mbúi hu, pé nangue gá pån nin 'yomfñihu 'bu mi du ni mbúi hu. Né nu Ojá bi japi ngue bi bõmanho 'be'a dá xi ahu. Né nte man unbi bi goi 'be'a dá øt'á'be.

¹⁰ Nguetho nu'u i hon Ojá 'bu i tu yá mbúi, di japi di páh yá mbúi nangue yá ts'oqui, ngue da yáni, né da 'ue'a ra dumbúi býa. Pé nu'bu i tu yá mbúi ngue hingui pádi 'be'a da 'yõt'e né im beñ ra ximhá, hin di páh rá mbúi 'bu, pé man'da di un ran ðate býa.

¹¹ Nu ni dumbúi hu bi 'da ahu ran 'yomfñi xån ho nangue gá hyomhbu Ojá, né çmme gá hyumi gá hoju 'be'a bin ja. Né çmme gá numan'ahu a ngue bi 'yõt' ra ts'oqui, né çmme gá suhu 'be'a bin ja. Né gá un ran unbi to'o bi 'yõt' ran ts'o, né çmme gán çhyahu guí 'yõthu ran ho. Çmme gmín ndehu xcá mbagá bu xcá ze ahu. Né ya gá 'yuhmbu bin ho a ra ts'oqui gmín 'yohu.

¹² Jananjabu gue'a dá ot'ahu ra søcuá a, ngue hinga hõnt'a ngue di hoc rá mbúi a ran 'yohu ngue bi 'yõt' ran ts'o, xinga gue'a bi t'õpa ran ts'o, pé nangue ma søcuá dá ot'ahu, Ojá bi zá bi 'yut'ahu ngue majuáni guí tengahu.

13 Janangue'a emme hu ma mbui'be. Ne man'da dadí johya'be nu'bu mi xic'be ra Tito ngue gá hyurpa rá mbui a nangue 'be'a gá 'yothu.

14 Ne dá xih ra Tito, gue da t'omanho a rám hma bu guí 'buhmbu. Ne gue'a gá 'yöprahu, gá 'yömanho a ram hma bi xi ahu. Janangue'a hin dí pe'ts' ma sägá nangue 'be'a dá xifi, pe emme i hu ma mbui.

15 Nguetho nu'bu mí mba bu ra Tito, emme gá numansuhu, ne emme gán éhyahu gá 'yothu 'be'a gátho bi xi ahu. Janangue'a man'da bin ja rán huçcate ra Tito nangue ahu bu.

16 Ne emme hu ma mbui nguetho sä ga éç'yei ngue majuañi guí othu ran ho.

8

Yän t'unniyu 'yëç'yei

1 Ma zu cu'ahu, dín nde ahu gui pämbu 'be'a gátho bi 'yot' rá mate Ojä bu mbo yú mbui yu 'yëç'yei dim peti bu ja ra häi Macedonia.

2 Nu yu 'yëç'yei bu bi nu ran anbi nguetho yu hyoya thoho u. Pe guemhma emme i ja ran johya yú mbui, ne man'da man'da di unda yän t'unni yú mi'yëç'yeihu.

3 Nugá dí haxanjuani ngue bi unni xän ngu, madague'a hin'yü 'be'a da gopu ja rá nguse, ne rá pähazehe bi uni.

4 Ne bi 'yác ra mate ngue ne'u da gom'ma ram fäts'i dín t'un'ndu yu hyoya 'yëç'yei bu ja ra häi Judea.

5 Ne man'da xän ho bi 'yot'e xinda gue'a dá bängä, nguetho m'bet'o thoho bi hyon rá pähä Ojä ngue di bänbi 'be'a da 'yot'e, ne nubya bi xiqui ngue da mbäxqui ga fäx u yu cu.

6 Nu ra Tito rá mbüdi bi xi ahu nangue yän t'unni gui umhbu. Ne dá xi'be ra Tito di jua'a dí peti gátho nin t'unnihu gá mamhbu gui umhbu, nangue nin huçcatehu, ngue ra mate thoho.

7 Nu ahu emme xän ngu yän ho guí othu, ne i ja ni t'ëç'yeihu xän ho, ne sä guim mamfu rám hman Ojä xän ho, ne emme guí pämbu xän ho, ne emme guí éhya gui 'yöthu rá 'befi Ojä, ne ja ahu nin huçcatehu nanguécä'be. Pe nuya xän ho 'bu gui umhbu xän ho nin t'unnihu, n'damhma hin te gui 'behmbu nangue rá 'befi Ojä guí othu.

8 Nugá drá Pablogá hin dín nde ga manda ahu 'be'a guí othu. Nuna 'be'a bi 'yot' yu cu bu ja ra häi Macedonia, n'da ra hmépya a. Nu'bu ngubu gui 'yöthu, da zá ga paçá ngue majuañi i ja ahu nin huçcatehu nangue yu 'yëç'yei.

9 Nguetho guí pämbu rá mate ma Hmuhu ra Jesucristo. Nu'a tengu 'bu ra membeti a, pe bin hyoya nangueju ngue bi nde din jaju xän ngu.

10 Nuya i ja a ga xi ahu 'be'a dí m bängä. Xän ho 'bu gui juahmbu 'be'a gá dämhbü má jeya, nguetho emme gán éhyahu má jeya gá un nin t'unnihu.

11 Nuya dami pethu nin t'unnihu, ne daman éhyahu ya, tengu 'bu rá mbüdi gá bémhbu, ne gui umhbu 'be'a gátho sä gui umhbu.

12 Nu'bu ja a nde di un a n'da, Ojä da numanho, 'bu gue'a rán theui 'be'a pe'ts'a n'da a di uni.

13 Pe hin dí éna go din dänhyéi u 'da o dim membeti u 'da nangue a gá unhdu, ne nu ahu büya hin'yü 'be'a gui hyomhbu.

14 Pe nu'a dí xi ahu, pe nuya xän ngu i ja ahu, xän ho 'bu gui unhdu ts'u u 'da hin'yü 'be'a da hyoni. Ne nu'bu da zön ra pa ngue hin'yü 'be'a gui hyomhbu, nu'u dí ze ahu u. Janangue'a gátho thocua thoho dín ja 'be'a da hyoni.

15 Ne gue'a män t'o't'i bu ja rám hman Ojä: "To'o di peti xän ngu, pe hin da bong thoho a da hyonse, pe ne'u di peti zu ts'atho, hin te di 'bedi."

Ra Tito ne'u in 'yohu

16 Dí émfé jamadi Ojä ngue bi 'dac mam fäts'i'be ra Tito, ngue ne'a emme im bän ahu ne emme éhya nangue ahu.

17 Ngué nu ra Tito min nde da 'yot'e 'be'a dá xifi, ne'a mi ja rá pähä zehé da mba bu.

18 Ne da mbé ra Tito na man'da ra cu ngue dí penhdá bu, nu'a im man rám hman Ojä xän ho, ne gátho yu 'yëç'yei ngubu im ma nangue'a.

19 Ma mi'yëç'yeihu bi huanhna ran 'yohu na, ngue dan 'yohé 'bu dá haxhe ra mbeti bu Judea. Ne gue'a ná uh man huçcatehe ngue dín nde ga fäx ma cuhu, ne dí nuixte ra Hmu mahets'i a.

20 Nugá'be dadí jamansu 'be'a dí ot'be nangue yän t'unni xän ngu, nguetho hin dín nde din ja 'be'a dí c'aman'oc'be. Ne gue'a í than'ndu mi'da yu cu ngue ga mbähmbe 'bu dá haxhe a ra mbeti.

21 Nguetho dín nde ga ot'be gátho xän ho bu na nu Ojä nepu na nu ma miä'i'be.

22 Ne ga pen'nahu bu man'da ra cu mahön'a ngue da mbähä ra Tito. Ne nuna dí pämbu ngue ra 'yëç'yei xän ho na. Nehna emme éhya da 'yot'e xän ho rá 'befi Ojä. Emme nde da mba bu da nu ahu, nguetho ya dá xihna nangue ni hogant'ot'ehu.

23 Ne nuna ra Tito, man 'yo'be nangue ma 'befi dadí ze ahu. Ne nu'u mi'da in 'yohu ra Tito, yám 'behni u yu 'yëç'yei dim peti ua. Ne da mbäx ahu nangue rá 'befi Ojä, gue'a dín nequi xän ho rá nuixte ra Cristo bu guí 'buhmbu.

24 Nuya dami 'yorca'be ra mate gui simanhohu yän 'yohu, n'damhma gátho mi'da yu 'yëç'yei da bađi ngue majuañi i ja nin

huçcatehã, tengu tho dí m angã ngue nzã i ja ahã ran huçcate.

9

Di pet yã n t'unni nangue yã mi'yçc'yeyihã

¹ Nugã hingui jatho ga xi ahã nangue gui zehmbã ni mi'yçc'yeyihã, nangue yã n t'unni gui unhdã.

² Nguetho dí pađi ngue ãmme i ja ahã ra pãhã gui zehmbã ã. Ne ya dá xih yã ja'i ngue i 'bucua ja ra häi Macedonia 'be'a gui òthã bã ja ra häi Acaya. Dã xihya ngue gãn çyahã gã pet nin t'unniã má jeya. Ne yã cu ua nde da den'nahã 'be'a gui òthã.

³ Nuya dí pen'nahã ya yã cu da mbãx ahã gui pethã nin t'unniã jannangue'a di ja bã 'bã dá søngãhe bã, ne din nequi ngue guín çyahã gui fáxhã yã hyoaya, tengu dá xih yã cu ua ngue gui òthã.

⁴ Ne nu'bã ga mbãhmbe bã ã 'da yã menyu ua ja ra häi Macedonia, ne hin xquín çyahã gui pet nin t'unniã, ga pe'ts' ma sãhã 'bã. Nguetho ãmme dí çc'yei gui òthã 'be'a guim mamhbã.

⁵ Janangue'a dá xihya yã cu dim 'bet'o da mba bã, dí ze ahã, n'damhã da zã gui pethã gãtho nin t'unniã, di jua a gã mamhbã. Ne nu'bã dá mbãhmbe bã, ya xti guadi xqui pet'u gãtho nin t'unniã. Ne nu man 'yohe da bađi ngue gã umhbã nangue ni pãhã zehẽhã, ne hin nangue dá xi ahã.

⁶ Dami bẽmhã ya, to'o i tu zã yoho yã hmudã, zã yoho da xoc'ã, pe to'o da duhu xãn ngu, da xoqui xãn ngu ã. Janangue'a mpãhã thoho gui unhdã yã hyoaya yã n t'unni, ne nu Ojã xãn ngu ran jãpi dí 'da ahã bũya.

⁷ N'da ngu n'da di uni tengu im bẽn rá mbã zehẽ di uni. O gadí umhbã 'bã hin guín ndese ni mbãihã, pe xinga gue'ã mi'da da xi ahã gui umhbã. Nguetho Ojã di huçc'ã to'o i ja ran johya di uni.

⁸ Nu Ojã sã dí 'da ahã xãn ngu, janangue'a dí gua a gui hyonsẽhã, pe ne'a thocua thoho gui unhdã to'o hin'yã 'be'a da hyoni.

⁹ Nt'ot'i bã ja rãm hman Ojã to'o ngue di unni xãn ho ã yã hyoaya, nu'a rá hogant'òt'e da gohi mazã.

¹⁰ Nguetho nu'a Ojã ngue nzã di un yã hmudã to'o i tupã ja ra huãhi, ne di jãpi din xãndi ngue din ja 'be'a da zi, guet'a Ojã di 'da'ahã ra hmudã dán xãndi hogant'òt'e'hã, tengu bã nan xãnd yã hmudã bã ja ra huãhi.

¹¹ Nu Ojã dí 'dajã xãn ngu, n'damhã da zã xõ ga thojã xãn ngu bũya. Ne nu'bã dá undãhe nin t'unniã, ne to'o da hyãni da 'yẽspa Ojã ne di un ra jamadi Ojã.

¹² Yoho yã n ho da bõni nangue nin t'unniã, nu yã 'yçc'yei din ja 'be'a da hyoni, ne gãtho ã di un ra jamadi Ojã bũya.

¹³ Ne gãtho to'o da hyã nin t'unniã da 'yẽspa Ojã, nguetho nu nin t'unniã ra hmẽpyã a ngue majuañi gui çc'yeyihã rán ho ma'da'yo ra Cristo, ne ãmme dí johya ngue gui pařmhã ni cuhã ã, ne'ã gãtho mi'da yã cu.

¹⁴ Ne to'o da hyã nin t'unniã, da 'yãp Ojã da mbãx ahã, ne di huçc ahã bũya, nguetho i ja ahã xãn ngu rá mate Ojã bã mbo ni mbãihã.

¹⁵ Pe jamadi Ojã nangue ran t'unni ãmme xãn ho bi 'dajã, ngue rá Ts'ant'ã, ne hingui sã gam bẽmhã hangu na ngu di muui a. Janangue'a nu'bã dí m bẽmhã 'be'a bin 'dajã, hin ga hyõjã 'be'a dí peshã 'bã.

10

Ijarãnt'ẽdi ra Pablo 'be'a da xih yã 'yçc'yei

¹ Nugã drã Pablogã, ãmme dí n de ahã gui 'yõhmbã a ga xi ahã, pe janate tho ga xi ahã, tengu thoho 'bã da xi'azehẽhã ra Cristo. Nguetho gui 'bãmhã bã 'da ã sã çna mbe dí n su 'bã dí 'bãmhã bã, ngue'a janate tho dí m mangã, pe nu'bã dí pen'nahã ma søcuã, ãmme nts'edi dí m mam bũya, sã çn ã 'da.

² Nu'bã dá mbagã bã, hin dí n de ga ut'ahã hangu rá ts'edi man zambã, pe sã ga ðãmhãgã ts'ã to'o im ma ngue dí m bẽnsẽgã'be 'be'a dí òt'be.

³ Majuañi dyã ja'i thohoga'be ua ja ra ximhã, pe hin dí òm'be ua a ra ts'edi ná tãfã ra ximhã.

⁴ Nujã hinga gue'a ma ts'edizehẽ nãn sahmbã, pe rá ts'edise Ojã a ná tãfã rá ts'edi ran ts'o.

⁵ Nangue rá ts'edi Ojã dí hecuahã yãn 'yçts'i yã ja'i nangue 'be'a paçe, ne'ã hinguin nde da bã Ojã. Ne nu rá ts'edi Ojã da zã di pãrpa yãn 'yomçni yã ja'i ngue 'da'anguui da bẽmhã ra Cristo.

⁶ Ne nu'bã ya dá pa'be ngue majuañi gui òthã 'be'a in nde Ojã, nugã ga hut'anzambã ngue ga 'uec'ã 'da gui 'bãmhã bã, ngue hingui nde da 'yõt'a in nde Ojã.

⁷ Dami bẽmhã ya 'be'a i t'òt'ahã. 'Bã i 'da ahã ngue im bẽni ngue majuañi in 'yohã ra Cristo, xãn ho 'bã, pe jatho da bađi ngue necã'be dí n 'yo'be ra Cristo.

⁸ Hin di pe'ts' ma sã xãn ngu yã nidi ga xi ahã, ngue bi 'dac man t'ẽdi'be Ojã. Nu Ojã bi 'dac'be ra ts'edi ga ze ahã man'da gui pařmhã Ojã, pe hin nangue ga ts'ongã'be ra 'bẽfi bã.

⁹ Nugã hin dí n de gui sahã nangue 'be'a dí òt'ahã.

¹⁰ Nguetho 'bũpã 'da di c'ãman'ugã, ne çn'ã: "Çmme ja rá ts'edi rá søcuã ra Pablo, pe nu'bã i 'bucua hin'yã rá ts'edi, ne hingui sã din yã xãn ho," çn ã 'da.

¹¹ Pe jatho guim bẽmhã 'da ahã ngue tengu bã nan ja rá ts'edi ã ma søcuãgã, ne nguetho 'bã dá xi a zehẽhã.

¹² Nugä'be hinga 'da'igu dím bémhbe yu ja'i i 'bap, ngue i ja ran 'yets'i nangue 'be'a éna pásé u. Pé nu'u to'o im bēni man'da i pásé xinda gue'u mi'da, pé hingui pá a majuani. Nguetho sá i nujspa yá mi ja'ihú nangue 'be'a im bense.

¹³ Pé nugä'be hin dím mam'be man'da ja man t'éd'be xinda gue'a bi zänga'be Oja, pé hont'a dí ot'be 'be'a i xic'be Oja. Né bi xic'be Oja dam pé'be bu guí 'buhmbu.

¹⁴ Né njon da zä da 'yēna man'da bi tho'a dá ot'be, xinda gue'a bi xic'be Oja 'bu mbúdi thoho dá sóm'be bu guí 'buhmbu dá xi ahú rán ho ma'da'yo ra Cristo.

¹⁵ Né hin dín nde ga ém'be ngue ma 'befi'be 'be'a bi 'yot'u mi'da bu guí 'buhmbu, hont'a ma 'befi'be ga ja ahú guim benthú ni t'éc'yehú xan ho, né gue'a dí zä ga ot'be man'da ra 'befi bu, 'bu da xic'be Oja.

¹⁶ Né sá ga mbe'be bu mi'da yu hnini buya ngue man'da yatho gueru njom bi xih yu ja'i rán ho ma'da'yo ra Cristo. Né njon da zä da ma ngue n'dan'yo dá thocpa rá 'befi bu.

¹⁷ Hingui ho 'bu din 'yēzehe n'da, pé man'da da hyadumbú da 'yēspa ra Hmu mahéts'i.

¹⁸ Nguetho hin te di muui 'bu din 'yēzehe n'da, pé nu'bu i ot'e 'be'a da numanho Oja, gue'a di muui.

11

Ra Pablo bi ma nangue yu hyäte

¹ O gadín xómbúihú 'be'a dí xi ahú ya, madague'a dí yatontogá ts'u.

² Pé nugä émmé dí hah ma mbú nangue ahú, nguetho i ja bu mbo ma mbú rán huécate Oja. Né émmé dín nde ahú hōnse ra Cristo guin numanhohú, tengu n'da ra hmute ngue hin di ts'on rá mbú, hont'a in numanho a to'o dim 'buhmi.

³ Pé dín su ngue di ts'on nin 'yomfēnihú nangue ra fehni im man ra zithu, tengu thoho bi 'yōrpa ra zithu ra Eva rá mbúdi thoho, né ts'urpú thoho di ja ahú ngue hinga gátho ni mbúihú guin numanhohú ra Cristo.

⁴ Pé émmé guí óhmbu 'be'a gátho i xi ahú 'da yu ja'i ngue i sóm bu guí 'buhmbu, madague'a i xi ahú n'dan'yo ra Jesús ngue'a hin din theui a dá xi ahú, né n'dan'yo n'da ran 'yomfēni in nde di 'da ahú, né i xi ahú n'dan'yo thoho nangue ran ho ma'da'yo, xinda gue'a dá xi ahú.

⁵ Pé nugä hingui coh ma ts'edigá xinda gue u 'da guí tenhdú, ngue im manse ngue man'da yá 'báihú ra Jesucristo.

⁶ Pé dí páca a majuani ran 'yomfēni nangue Oja, né gue'a dá ut'ahú xan ngu yu nidi, madague'a hingui sá dan hót'ahyá tengu'u yun 'yohu.

⁷ Uague guí émhbu hingui ho dá ot'ä nguetho nte dá hac'ahú 'bu má mangá rán ho

ma'da'yo ra Cristo bu. Pé dá ot' ra 'befi dá honse man ts'ihme, nguetho min nde ga ze ahú.

⁸ Né nu'bu má xán'nahú bu, nu'u yu 'yēc'yei i 'bapú mi'da yam peti, gue'u bi 'dacá 'be'a dá hongá bu, janangue'a bi zä dá xi ahú ran ho ma'da'yo né nte dá ä ahú.

⁹ Né nu'bu má mám 'buhmbu bu, him mi ja 'be'a dá hongá, né hin te dá ä ahú. Pé nu'bu mí zóm bu ma cuhú yu mengu macedonia, bi 'dacá 'be'a madi 'becá. Né ngubú ga ot'ahú mahón'a bu, hin te ga ä ahú.

¹⁰ Né dím ma majuani bu ja rá hmi ra Cristo, ngue hin te ga hacua yu cu 'bapú ja ni háihú Acaya, nangue rá 'befi Oja dí ot'ä bu, né njon da zä da xiqui ga äh ra mbeti.

¹¹ Ha gue'a dí ot'ä gní 'yémhbú hin dadí huéc'ahú, pé Oja i pádi ngue dadí huéc'ahú.

¹² Né ga thoqui tengu dá ot'ä, n'damhma di nequi ngue hinga 'da'igu dí óthe yu hyäte madague'bu ná yat'a éna i ot'e xan ho rá 'befi Oja.

¹³ Nu u im manse u éna yá 'báihú ra Cristo, pé him majuani im man u, yu hyäte thoho, né hin yá 'báihú ra Cristo u.

¹⁴ Pé nde'bu hin gui hyonya thohohú 'be'a i ot'u, nguetho nese a zithu da zä da hyä ahú, da zä da 'yot'e tengu 'bu n'da ra hogam'behni mahéts'i bá pen'na Oja.

¹⁵ Janangue'a 'da'igu óthu u yá 'yēhe ra zithu, né im bēn yu ja'i yu hogam'behni u. Pé da zón ra pa da nu ran unbi din thehu 'be'a bi 'yot'e.

Ran unbi bi nu ra Pablo nguetho rá 'báui ra Cristo a

¹⁶ Pé émmé dí nde ahú guí 'yóhmbu 'be'a dí xi ahú, madague'bu guim bémhbú ngue dí tontogá ts'u 'bu dí manse 'be'a dí ot'ä.

¹⁷ Nu'bu dím manse 'be'a dí ot'ä, éna gue'bu hinga gue'a bi xicá Oja ngue gam ma, pé éna gue'bu dí tontogá ts'u 'bu dím mangá tengu na.

¹⁸ Pé nu yun 'yohu bu i xi ahú nangue yún hose, nuya necá ga xi ahú ts'u nangue man hose.

¹⁹ Nu ahú émmé xan ho nin 'yomfēnihú, pé émmé guí éhyahú guí óhmbu 'be'a i xi ahú yu tonto.

²⁰ Né émmé gadí hohú gan 'yēhehu to'o in nde di manda ahú, madague'bu i há ahú o gue i ä ahú 'be'a gátho i ja ahú. Né guin numansuhú u émmé din 'yēzehe, madague da mbep'a ni hmihú, pé guexta'a guí tenhdú u.

²¹ Nugä'be hingui sá ga ot'be tengu u, pé gue'a gním mamhbú hin'yú ma ts'edigá'be. Nu'u yun 'yohu guí 'buhmbu bu im man yun hose. Necá ga hut'anzambú gam mangá ts'u nangue man hose, tengu n'da ra tonto.

²² Ná yat'u ngue yu hebreo u, pé necá drá hebreogá. Né ná yat'u gue yu israel u, pé necá

drá israaelgá. Ne ná yať'u gue yám bom'betó ra Abraham u, pe necá drám bom'betogá ra Abraham.

²³ Ne ná yať'u ngue yú 'yēhe ra Cristo u, pe nugá man'da drá 'yēhegá a ra Cristo xinda gue'u. Nuya dím mangá tengu n'da ra tonto. Nugá man'da xan ngu ra 'befi dí øt'á xinda gue'u 'da yan 'yohu, ne man'da xan ngu yu nidí dán ofádigá, ne xan ngu yu nidí dá nu ran anbi nangu yam fei, ne xan ngu yu nidí mi éna xtá thogá.

²⁴ Ne cat'a nidí bi 'yorcá 'dáte ma 'de'maguto yam fei u ma mēnguhe yu judío.

²⁵ Ne nhyundi bi 'benzagá, ne n'dandí yu ja'i bi bat'adogá. Ne nhyundi an xen'a ra barco mi hugá buya, bi zo bu ja ra dehe, ne 'dáte ma goho ora dá o bu ja ra dehe buya.

²⁶ Pe xan ngu yu nidí dán 'yogá ne xan ngu yu nidí má gueru xcá tugá bu ja yu dáthe, neru 'buh yu be. Ne bi gorcá ra 'yu ma mēnguhe yu judío, ne'u hing yu judío. Ne mi éna xtá thogá bu ja yu hnini neru ja yu dapo. Ne dá hu yu barco bu emme en ra dehe ran dahi emme nts'utho. Ne mi éna xtá hyogá u yu hyáte 'yēc'yei.

²⁷ Ne ja'bu emme dá yácá nangu ma 'befi, ne bin anba ma ja'i, ne ja'bu nya'a thoho hin dán qá. Ne ja'bu nya'a thoho hin dán sihmegá, xinga gue ra dehe dá sigá. Ne ja'bu xan se nguetho hinga xot'a ma pahniá.

²⁸ Emme xan he'i 'be'a dí øt'á, ne'u yu 'yēc'yei gátho hōnbu go hapu dim peti emme dí hādumbai ga jamansugá u.

²⁹ Ne'a dí øt'á 'da'angu dí ságáhe u 'be'a gátho i sá u, nu'bu 'bu a n'da ra 'yēc'yei xan güent'i, dí com'be rán güent'i a. Ne nu'bu n'da ra 'yēc'yei i øt' ran ts'o, nugá emme dí cuégá nangu a to bi 'bepi da 'yot'e.

³⁰ Pe nu'bu i ja a dín nde dá yadá, pe hōnt'a dán güent'igá dá yadá.

³¹ Nu Ojá rá Ta ma Hmuh ra Jesucristo majapi mazai a, i pađi ngue hing ra fehni dím mangá.

³² Tengu dá øt'á n'dandí nu'bu mám 'bucá bu ja ra hnini Damasco, nu'bu min ts'ut'abi ra Aretas, ne nu'a ra ts'ut'abi bi xi u yu dofai da gorca ra 'yu bu ja ra goxthi rá mbá't'i ra hnini, mim beñi ngue da bendgá bu.

³³ Pe nugá dá pōngá bu ja n'da ra ventana ne dá hugá bu ja n'da ra dá'bōts'e, ne nu'u ma amigo bi cá'ma ra 'bōts'e ngue ra xáhi bu thi rá mbá't'i ra hnini. Ne him bi bendgá u yu cot'yu. Mahotho dá øt'á 'bu má pōngá bu ja ra hnini Damasco.

12

Ojá bi 'yurp mahēts'i ra Pablo

¹ Nu'bu dím mansegá 'be'a dí øt'á, hin te di muui. Pe guemhma ga xi ahu 'be'a bi 'yurcá ra Hmu mahēts'i 'bu n'dandí.

² Bi bongá 'de'magoho njeya Ojá bi zixcá bu mahēts'i. Hin dí pačá 'bu ne'a ma ngōc'yei o hin'na, pe Ojá pađi 'beru in ja.

³ Hōnt'a dí pačá ngue dá mba mahēts'i, hin dí pačá 'bu n'youi ma ngōc'yei o hin'na, hōnt'a Ojá pađi 'be'a dá øt'á.

⁴ Ne nu'bu mí ts'ixcá bu gueru mahotho, dá øcá 'be'a bi hmam bu, ne njongui man yu ja'i tengu a. Ne him bin 'dac ran t'ēdi gam ma 'be'a dá øru.

⁵ Ne nuna bi t'orcá i sá xcá yadá a 'bu gue'a xcá beñi gam ma, pe hōnt'a man hosegá gam mangá ngue dí pačá hin'yu ma ts'edi zehégá.

⁶ Nugá i jagá 'be'a xan 'yēxá 'bu xcá ndegá ne hin dadín hyát't' tengu 'bu ra tonto, nguetho da zá xcá ma majuañi 'be'a bi t'urcá. Pe hin dín nde ngue gue'a dí t'escá a, pe dín nde ngue gue'a in nuse yu ja'i a dí øt'á dí numansugá u, ne'a 'be'a øse ngue dím mangá.

⁷ Nugá dá nugá emme mahotho bu. Pe nu ra zithu bi 'dacá n'da ran anbi dí ságá. Ne Ojá bi un ran t'ēdi da 'yorcá, ndeque hin dan 'yēzehégá nangu 'be'a bi 'yurcá Ojá.

⁸ Ne hyundi dá apá Ojá ngue dí 'uec'i ts'u ran u i jagá.

⁹ Pe nu'a Ojá bi xiqui hin di 'uec'a ran u, pe di 'dacá rá mate ne rá ts'edi sá ga hát'á ran anbi. "Nu'bu hin'yu ni ts'edizhe, man'da di nequi ma ts'edigá," i engá Ojá. Janangue'a nu'bu hin'yu ma ts'edi zehégá, man'da emme dadín johyagá, nguetho dí pačá ngue'a man'da dí nequi rá ts'edi ra Cristo.

¹⁰ Nuya hingui tu ma mbai 'be'a dí øt'á, madague'a xan ngu yan anbi dín nugá, ngue di c'aman'ug yu ja'i, uague i pa ma uguigá. Ne hingui tu ma mbai nangu 'be'a i orca yu ja'i 'bu dí øt'á 'befi ra Cristo. Nguetho nu'bu hin'yu ma ts'edi, pe man'da dí 'dac rá ts'edi ra Cristo.

I hah rá mbai ra Pablo nangu yu 'yēc'yei bu Corinto

¹¹ Nu'a 'be'a guím bēngahu, jatho ga xi'aschū 'be'a dí øt'á, tengu 'bu drá tontogá. Man'da xan ho 'bu xquim manschū man hogá xinda gue'bu gam mansegá. Nu yan 'yohu guí tenhdu, hin'yu 'be'a i ja u ngue hin'yugá, madague'a nte i jagá a dí muui.

¹² Nu'bu mám 'bucá bu, dá ut'ahu ngue majuañi ma 'bāigá'be ra Jesucristo, hin dán xōmbai 'bu má ut'ahu yan t'øt'e nuixte ne yu hyonya nt'øt'e gue gá nuschu 'bu mám 'buhmbu bu.

¹³ Hanja guím mamhbu ngue hin dá øt'ahu bu tengu dá øt'á bu 'buh mi'da yu 'yēc'yei. Pe 'da'angu dá øt'ahu, pe hōnt'a n'da, ngue hin dá á ahu 'be'a dá hongá. Ha gue'a gni 'yēnju hingui ho a dá øt'á. Pe dami pūngahu 'bu.

¹⁴ Nuya ná hyundi ga mbagá bu. Ne hin te ga á'ahu 'be'a dí hongá mahōn'a, nguetho hin dín ndegá a ni mbētihū, pe dín ndegá gan

jahu tengu 'bu ma t'uhni ahu. Ne hinga gue'u ya t'uhni i pe'ts'i 'be'a i hon ra ta o ra mbe. Pe nu ya ta ne ya mbe i pe'ts'i 'be'a da hyon ya t'uhni.

¹⁵ Pe da hyu ma mbui 'bu da za ga 'bedi 'be'a gátho di pe'ts'i guepu da za ga hon'na ran ho ni mbuihu, ne guepu go him mi sa dam pefi ga ze'ahu. Pe masque hin gadi huçgahu tengu bu na huçc'ahu.

¹⁶ Ne guim mamhbu majuani ngue hin te dá haçá ni mbetihu, pe guim bémhbu 'da ahu ngue dá taçá ni mbetihu ngue guí emhbu dá há ahu.

¹⁷ Ha guim bémhbu dá há ahu ngue dá pen'nahu yam 'behni bu.

¹⁸ Nugá dá ndep ra Tito da mba bu, in 'youi man'da ma cuhu. Guí pámhbu hin te bi dáha ngue damá 'ya ahu. Nguetho 'da'ingu din bęngá 'be ra Tito ngue dadi huçc'a'be, ne 'da'ingu bu na ot' ma 'befi'be.

¹⁹ Ma cu'ahu, dadi huçc'ahu, din 'yohu ra Cristo. Ne Oja paði majuani a díim mam'be ya, ngue di hom'be 'be'a din te ni mbuihu. Janangue'a dí honi ga tapá u yam hma him majuani, ngue im man'ya hyáte di uguí. Ne hinga gue'a guim bémhbu 'da ahu, ngue guí emhbu di hom'be guin numanhoju.

²⁰ Pe dí su ngue hin gan numanhogá 'be'a guí othu bu 'bu dá mbagá bu. Pe ne da du ni mbuihu 'be'a ga xi ahu buya. Dí su ngue ga tın ahu gadin sáhmhu n'da ngu n'da ahu, ne gadin seyabahu, ne gadin cuetu n'da ngu n'da ahu, ne gadin tafu n'da ngu n'da ahu, ne gadin c'aman'uhu, ne gadin 'yospatho 'be'a gadin xihmbu, ne gadin 'yęzehehu, ne dí su ga tın ahu hinga gue'a guí othu bu ja nim petihu.

²¹ Ne nu'bu dá mbagá bu, dí su ngue ma Ojahu di jaqui ga pe'ts' ma sa nangue 'be'a guí othu bu. Ne din jagá ra dumbui nangue to'o bi 'yot' ran ts'o mam'bet'o, ne guexta'a hin ni páh ya mbui, him bi 'yap rá punbi Oja nangue ran ts'o bi 'yot'e, gue'u bi 'yot' ran 'yom't'eni, ne 'u bi zinba ya xisu mi'da yan 'yohu.

13

Rán zofo ra Pablo, ne yan zengua

¹ Na hyundi ya ga mbagá bu gan nu ahu. Ne nu'bu dá mbagá bu, ga juanbá u i 'báhmhu u yoho o gue hyu ya testigo.

² Nu'bu mám 'bucá bu mam'bet'o dá damhya u to'o zai i ot' yan ts'o. Nuya ga xi' u mahon'a ne gátho mi'da ahu, nu'bu dá mbagá bu mahon'a, to'o gátho i ot' ran ts'o hin ga huçctoho u.

³ Ne nu'ahu da za guí pámhbu xan ho ngue majuani rá ts'edi ra Cristo 'bu ja a díim mangá buya, ne him ma ts'edi zehégá. Ne nu'a ra Cristo hingui 'beh rá ts'edi ne guí pámhbu nguetho dim pepu mbo ni mbuihu rá ts'edi.

⁴ Nu ra Cristo him mi ja rá ts'edi 'bu mi du bu ja ra pont'i, pe nuya i 'bui nangue rá ts'edi Oja. Necá'be hin'ya ma ts'edi zehé'be tengu tho a ra Cristo 'bu mi du, pe nuya din 'yohe ra Cristo nangue rá ts'edi Oja, n'damhma da za ga hoc'ahu bu.

⁵ Nuya n'da ngu n'da ahu dami bémhbu xan ho mbo ni mbuizehehu, janangue'a guí pámhbu majuani guí eç'yeihu o hin'na. Nu'bu hin gán hyázehéhu, sa guí pámhbu majuani i 'bupu mbo ni mbuihu ra Cristo.

⁶ Necá'be din nde ahu guí pámhbu ngue majuani dí eç'yei'be ra Cristo.

⁷ Dí ap'be rá ts'edi Oja ngue guí 'yothu ran ho, ne hin nangue da bomanho ma 'befi bu, nguetho man'da din nde ahu gam 'bamanhohu ra Cristo, xinda gue'bu guin numansuc'be.

⁸ Nugá'be hin din ndehma ngue ga hem'be to'o i ot'a majuani pe hont'a din nde ga ot'be 'be'a di ze u.

⁹ Da hyu ma mbui'be 'bu di zac ni mbuihu nangue Oja, madague'a guim bémhbu ngue hin'ya ma ts'edi'be. Pe hont'a dí ap'be Oja ngue din te ni mbuihu nangue Oja.

¹⁰ Dí ot'ahu ngue guí hoc ni mbuihu, nguetho hin din nde nts'edi ga damhya ahu 'bu dá mbagá bu. Nu Oja bi 'dacá ran t'ędi ngue ga tet'a ni mbuihu, pe him bi 'dac ran t'ędi ga u't'a ni mbuihu.

¹¹ Nuya hont'a dí xi'ahu ya, ma zu cu'ahu, Oja guí cohmbu bu guí 'báhmhu. Pe man'da din te xan ho ni mbuihu. Ne dami bémhbu 'be'a gátho dá xi'ahu, nde'bu n'dat'a guim bémhbu n'da ngu n'da ahu, ne gam 'bamanhohu, ne hin gan sáhmhu bu. Ne Oja da za man'da di huçc ahu ne da hyu ni mbuihu.

¹² N'da ngu n'da dami zomanhothu nangue ran huçcate, nguetho n'dat'a ra Hmu dí tenhdu.

¹³ Ne gátho ya 'yęc'yei 'bucua i pen'nahu ran zengua.

¹⁴ Nu rá mate ma Hmuhu ra Jesucristo, ne rán huçcate Oja, ne ráim fát's'i rá Hogandahi Oja dí comhbu gátho ahu. Ne hont'a dí xi ahu ya.

GÁLATAS

Ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja ra häi Galacia

Ran zɛngua

¹ Nugä dra Pablogä, guecä him bi huangä yɯn 'yohɯ, pɛ guesɛ a ra Jesucristo, nɛ'a rá Ta, ngue bi xox'a rá Ts'unt'ɯ 'bɯ mi du.

² Nugä nɛ gätho ya ma cuhɯ nanguɛ Ojɔ ngue i 'bɯcua di pɛn'nahɯ ran zɛngua. Guehna ra sɔcuɔ dí ot'ahɯ, nanguɛ gätho yɯ 'yɛc'yɛi i 'bɯpɯ ra häi Galacia.

³ Dí äp Ojɔ ra Ta nɛ ma Hmuhɯ ra Jesucristo dí 'da ahɯ rán jɔpi nɛ da hyut'a ni mbäihɯ.

⁴ Nu'a ra Jesús bin däsɛ bi gurca ma ts'oquihɯ. Nɛ nanguɛ'bɯ mí du a, bi zä da yɔnjɯ nanguɛ ran ts'o i jaua ja ra ximhäi. Nɛ guehna ra pähä ma Tahɯ Ojɔ bi 'yɔrcahɯ.

⁵ Jananguɛ'a dí ɛspahɯ Ojɔ nɛ i ja rá nüjxte gätho yɯ pa mazɔi.

Hin'yɯ man'da ram hma ngue dí m pø a n'da

⁶ Nugä xɔgue dadí hyonya thoho hanja 'bexque gä hyehmbɯ Ojɔ ngue bi zon'nahɯ xquí pəhmbɯ rá mate ra Cristo, nɛ gä hyaxhɯ n'dan'yo ra 'yu t'ɛmbi ní zin ahɯ Ojɔ.

⁷ Pɛ hin'yɯ man'da ra 'yu ní zinɯ Ojɔ, hinda hɔnt'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pɛ i 'bɯ'í 'da'ɯ in nde da hyä ahɯ, ngue nde di pät'ahɯ ra 'yu nanguɛ ra Cristo.

⁸ Pɛ ya xtá xi ahɯ ra 'yu ngue majuaɲi dí yɔnjɯ Ojɔ a. Nu'bɯ 'bo'o da xi ahɯ nɛ 'dahma 'dan'yotho da xi ahɯ, da nu rán ts'ɛmbi Ojɔ a, madague'bɯ guecä o n'da rá m 'bɛhni mahɛts'i.

⁹ Ga xi ahɯ mahɔn'a tengu ya xtá xi ahɯ, nu'bɯ 'bo'o xi ahɯ n'dan'yo n'da ra 'yu xinda gue'a gä hyəmbɯ, Ojɔ da zänba ran ɯnbi a.

¹⁰ Nuna ram hma dí xi ahɯ nts'edi ts'ɯ. Mfädi hin dí honi guin numanhojɯ, pɛgue dí hongä Ojɔ da numanhogɯ. Pɛ nu'bɯ xcá honi 'be'a dí numanhog yɯ jɔ'i, hingui sä xcán 'yɛhɛgä nanguɛ ra Cristo 'bɯ.

Hɔnt'a Ojɔ bi bɛnba ram hma im man ra Pablo

¹¹ Ma zɯ cu ahɯ, dí nɛ ahɯ gui pəhmbɯ hing rá m hman yɯ jɔ'i a rán ho ma'da'yo ra Cristo dá xi ahɯ.

¹² Nu ran ho ma'da'yo dí m mangä, xínga n'da ran 'yohɯ bi xiquí, nɛ hín dá øcä bɯ ja man xädi a, pɛ guesɛ a ra Jesucristo bi jaqui dí pɔdi.

¹³ Nu ahɯ ya gä 'yøhmbɯ 'be'a mí øt'ä nu'bɯ mí tendä yú t'ɛc'yɛi ɯ ma mijudíohe, ɛmme madí undä ran ɯnbi ɯ yú 'yɛc'yɛi ra Cristo, nɛ mim bɛngä xcá juadi gätho ɯ.

¹⁴ Nɛ mi øt'ä xɯn ho yú t'ɛc'yɛi ma mɛnguɛhe yɯ judío, ɛmme mí ɛhya ga jɔ'ts'ä ɯ, nɛ xínda gue'ɯ mí da 'da ingu yɯ jɛya mi pɛs'he. Nguetho ɛmme min nde xcá thocä yán t'øt'e ɯ ndu mam bombøtahe maya'bɯ.

¹⁵ Pɛ nu'bɯ hin nám 'bɛcä, Ojɔ xí huan-gui, nɛ m'bejua bi zongui nanguɛ rá mate. Nguetho bi ndesɛ Ojɔ a.

¹⁶ Jananguɛ'a bi jaqui dá pə'a rá Ts'unt'ɯ ngue gue'a ra Cristo, guepɯ bi zä gam man rá m hma bɯ 'bɯh yɯ jɔ'i hing yɯ judío. Nɛ nu'bɯ mi zoncä Ojɔ, xínga n'da ra jɔ'i bi xängui.

¹⁷ Nɛ him 'bex dá mbagä bɯ ja ra hnini Jerusalén ngue xcán yə'be ɯ mí da yú 'bäihɯ ra Cristo ngue m'bet'o xinda guecä. Pɛ m'bet'o dá mbagä bɯ ja ra häi Arabia bɯ njongui 'bui, guepɯ dán yə'se'be Ojɔ. M'bejua bɯya duá pengä bɯ ra hnini Damasco.

¹⁸ Pɛ xí tho'an hyu jɛya 'bɯ má mbagä bɯ ja ra dəhnini Jerusalén, ja dá pəcä ra Pedro bɯya, nɛ 'de'macut'a thoho dām 'bɯ'be bɯ ra Pedro.

¹⁹ Pɛ hin dá nugä mí da yú 'bäihɯ ra Cristo, pɛ hɔnt'a ra Jacobo rán 'yohɯ ma Hmuhɯ dá nugä bɯ.

²⁰ Pɛ majuaɲi na dí ot'ahɯ, nguetho i pə Ojɔ hin dí mangä ra fɛhni.

²¹ M'bejua bɯya dá mbagä bɯ ja ra häi Siria nɛ ra häi Cilicia.

²² Nɛ nu'ɯ yɯ 'yɛc'yɛi dim peti bɯ ja yám peti bɯ ra häi Judea, him mí pəqui nguetho njam'bɯ min nugui.

²³ Pɛgue mi øde ngue guecä drá Pablo mí ɛna xcá juah yɯ 'yɛc'yɛi, pɛ nuya dí m mangä rá m hman Ojɔ.

²⁴ Jananguɛ'a bi un ra jamadi Ojɔ ngue 'be'a bin ja nanguɛcä.

2

Mí da yú 'bäihɯ ra Cristo bi zimanho a ra Pablo

¹ Nu'bɯ mí tho'a 'de'magoho njɛya dá mbagä mahɔn'a bɯ ja ra dəhnini Jerusalén. Dá mbɛ'be ra Bernabé nɛ dá six'be ra Tito.

² Nugä dá mbəhmbɛ bɯ nguetho bi bɛngä Ojɔ. Nɛ dán yəhe 'da'ɯ yú nɔrpi yɯ 'yɛc'yɛi. Nɛ hɔnt'ɯ dá xi'be 'be'a ním hma dí xi'ɯ hing yɯ judío, ngue gue'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Nguetho dí su di ɯ't' yú mbäi 'be'a dí øt'ä, ngue hinga nɛ'ɯ yú t'ɛc'yɛi yɯ judío dí mangä hapɯ dí 'yo. Nɛ nu'bɯ hin xtá numanho, xtí ts'onga nɛ 'bɛfi bɯ 'bɯ.

³ Pɛ nte bi xic'be, xím bi ma ngue jatho da thecuɔ rá xifani ra Tito tengu yú t'ɛc'yɛi yɯ judío. Nɛ nuna ra Tito hin ra judío na, pɛ ra griego na.

⁴ Pɛ mí 'bɯpɯ'ɯ da yɯ hyäte ngue yɯn 'yøxte, ngue hɔntho in øxtho, ngue nde da bədi gue'bɯ dí øt'ä yú t'ɛc'yɛi yɯ judío o hin'na. Nu'ɯ in nde di hɛgahɯ 'be'a gätho bi 'dajɯ ra

Cristo, ngue bi jajm ga hehmbu yán t'ot'e yu judío.

⁵ Pɛ xingui ts'u dán hyehmbe ngue da hyäje u yu hyäte, pɛ dá zacuahe a ram hma majuañi. Nguetho dín ndehe, hont'a majuañi rán ho ma'da'yo ra Cristo gui 'yɛ't'ambuihu a.

⁶ Nɛ nu'u njuantho yu ngurpi bu, madague bu t'ɛmbi man'da ja yán t'ɛdi xinda guecä, pɛ 'da'angudähe, nguetho 'da'angu yuñ 'yohuthoho bu na nu Oja. Nɛ him bi xiqui n'dan'yo n'da ram hma ga xänba yu ja'i.

⁷ Pɛ nu'u yu ngurpi bi hyäxa njuani ngue gue'a Oja bi 'dacä ra 'befi ga xi'u hing yu judío a rán ho ma'da'yo ra Cristo, tengu thoho ra 'befi bi un Oja ra Pedro nangue da xih ma mijudiohe.

⁸ Nguetho n'dat'a Oja bi 'dac'be ra ts'edi ra Pedro, nɛ bi xifi da xi'u yu judío, pɛ nugä, bi xiqui ga xi'u hing yu judío.

⁹ Janangue'a nu'bu mi hyäxa njuani ngue 'da'angu nan hɛts'i a ra 'befi bin 'daje u yu ngurpi a ra Jacobo, nɛ ra Pedro, nɛ ra Xuua, bi bendga ma 'ye'be ra Bernabé. Nu'a nám bön'a n'dat'a dí ɛc'yɛihe, nɛ n'dat'a dí mamhbe ga mbe'be bu 'bu'u hing yu judío, dam pɛ'be bu, pɛ nu'u, dí thoqui da xih yu judío.

¹⁰ Hont'a bi xic'be jatho ga fäx'be yu hyoya, pɛ ngubu dí ɛhya ga ot'a.

Nu'a ra Pablo bi dqmhyq ra Pedro bu Antioquia

¹¹ Pɛ nu'bu mi mba bu ja ra hnini Antioquia a ra Pedro, nugä dá xip rá hmi, nguetho hingui ho bi 'yot'e.

¹² Nguetho nu'bu mi zom bu 'da u ma mijudiohe bi mben'na ra Jacobo, nɛ 'bex bi 'yɛ'ts'a na sihmeh u hing yu judío, sä bi zu da 'yɛmp'u yá mijudiohu hingui ho bi 'yot'e.

¹³ Nɛ nu'u mi'da yu judío ngue mi ɛc'yɛi bu, bi den'na ra Pedro. Nɛ'a ra Bernabé bi den'ndu ngue madí yorba yán t'ot'e.

¹⁴ Pɛ nu'bu má nugä ngue him bin theui ran ho ma'da'yo a bi 'yot'u, dá xi'a ra Pedro, nɛ gätho mi 'bäpɛ: "Nu'i gra Pedro gra judío, pɛ hin gmi ot' yán t'ot'e yu judío. Pɛ hanja gni 'yot' mahön'a yán t'ot'e yu judío, nɛ n'danni guin sihme. Pɛ tengu'bu gui uthu u hing yu judío ngue da 'yot' yán t'ot'e yu judío," dá ɛmbi.

Dyu judíohe, ni yqnje a ra Cristo

¹⁵ Nugähe ngue dám 'buhmbe dyu judíohe, nzäi dá othe yán t'ɛdi Oja bi sije. Nɛ hin dám 'buhmbe tengu'u hing yu judío, ngue hingui pah yán t'ɛdi Oja u.

¹⁶ Pɛ guhma dí pahmbe hin dí hogahe u yuñ t'ɛdi gue Oja bi un mam bombötahe maya'bu, pɛ hont'bu ga hámhbe rá mate ra Jesucristo, di hoga ma ts'oquihe, dyu judiögähe. Janangue'a nɛcähe ngue dá

pahmbe yán t'ɛdi Oja, pɛ dá hámhbe rá mate ra Jesucristo ngue dí hogahe. Nɛ hin dí ɛmhbe di hogahe 'bu dí øzehehe u yuñ t'ɛdi. Nguetho mán t'ot'ti: "Xinga n'da da t'ɛmbi xun ho nangue yán t'ɛdi Oja."

¹⁷ Nɛ nugähe dyu judíohe, pɛ nangue ra Cristo dí homhbe di hogahe ya. Nɛ gue'a ná ɛs'he a dí m'ɛmhbe di hogahe u yán t'ɛdi Oja. Pɛ hin dí m'ɛmhbe ngue dyu 'yot'ats'oquihe 'bu dí ɛs'he u, nguetho gätho xun hotho rá 'yu ra Cristo.

¹⁸ Pɛ nu'bu gam mangä ngue jatho ga ot'ä mahön'a yán t'ɛdi Oja bi un ma mijudiohe, ngue gue'u dí hogä u, pɛ ga cohi dra 'yot'ats'oqui 'bu, nguetho hin dí hä't' ga ot'ä yuñ t'ɛdi tengu in nde Oja.

¹⁹ Janangue'a dá ɛ'ts'ä ná bɛngä ní zingä Oja u yán t'ɛdi, nɛ dá ten'na ra Jesucristo nguɛpɛ da zä dí 'dac ra 'da'yote, nɛ da zä bu ga ørpa rá 'befi Oja buya.

²⁰ Nuya dám 'bucä tengutho 'bu 'darpu xcä tu'be ra Cristo bu ja ra pont'i, ngue bi 'berca man 'yomfɛnise. Nɛ gue'a ra Cristo i 'bucua mbo ma mbui ya, di bɛngä a dí m'na nɛ 'be'a gätho man'da dí ot'ä. Pɛ gue'a nám 'bucä a ngue thocua tho dí hangä rá ts'edi a Ts'ant'u Oja, ngue bi huɛgä a nɛ bi un rá te nanguecä.

²¹ Nɛ nugä hin te dí m' mangä ngue säti thoho bi du'a ra Cristo. Pɛ nu'bu xti hogah u yán t'ɛdi Oja, säti thoho bi du'a ra Cristo 'bu.

3

Hinga gue'u yuñ t'ɛdi in 'daju rá Hogandähi Oja u

¹ Nu'ahu ma zu cu ahu, ngue gui 'buhmbu bu ra häi Galacia, hanja gnán 'yambuihu, to'o bi hyä ahu ngue hin gui 'yothu a majuañi. Nguetho rá mbüdi gä 'yohmbu xun ho 'be'a nam bön'a i du'a ra Jesucristo.

² Pɛ damim bɛmhbu ya nda'a in 'daju rá Hogandähi Oja a, ha gue'u yán t'ɛdi Oja bi man ra Moisés, uague gue'bu má ɛc'yɛihu bi du ra Cristo nangue ma ts'oquihe.

³ Nɛ ya gä dühmbu gán 'yohu rá Hogandähi Oja nangue gä 'yɛc'yɛihu ra Cristo. Ha gui ɛna gui hyehmbu a, nɛ gui ɛna gan hoczehehu ya. Hanja gán tontohu.

⁴ Nɛ nangue gätho yuñ unbi gä nuhu, ha hin te ts'u nin 'yomfɛni bi 'da ahu yuñ unbi. Nde'bu gui pahmbu ts'u 'be'a nam bön'u yuñ unbi.

⁵ Pɛ gä 'yɛc'yɛihu 'be'a bi 'yot'ahu ra Cristo, nɛ gue'a in 'da ahu rá Hogandähi Oja a, nɛ gue'a ní ja ahu gui 'yothu yuñ t'ot'e nujxte, nɛ hinga gue'a gni 'yothu yán t'ɛdi yu judío.

⁶ Nu ra Abraham bi 'yɛc'yɛi a bi xi Oja da 'yørpe, nɛ hin'yu man'da 'be'a i ts'imanhö a.

⁷ Nde'bu gui pahmbu ya ngue gätho yu 'yɛc'yɛi i comhbu rán japi Oja bin t'un'na ra Abraham, tengu'bu njuantho gätho yá t'uhni

ra Abraham. Nguetho i ɛc'yei 'be'a bi man Ojā tengu ra Abraham.

⁸ Nu Ojā mám'bet'o mi pādi ngue da numanho u gātho to'o da 'yɛc'yei 'be'a bi ma, dague'bu dyám bom'betohu ra Abraham o hin'na. Janangue'a Ojā bi xi'a ra Abraham: "Gātho yu nde 'dahma 'dan'yo gui comhbu ran japi u da 'yɛc'yeigui tengu i," bi t'emp'a ra Abraham.

⁹ Janangue'a gātho to'o da hyantho ram hma nangu ran ho da 'yɔrcahu Ojā, n'dat'a ran japi ga comhbu ra Abraham, nguetho n'dat'a rá t'ɛc'yei dí ɔthu.

¹⁰ Nu'u gātho ngue i ɛna, jatho da 'yɔt' yun t'ɛdi bi un Ojā yu judio, gātho da nu rán ts'embi Ojā u. Nguetho i mam bu ja rá m Hman Ojā: "Nu'bu gui festhohu a n'da ran t'ɛdi, sáti thoho 'be'a mi'da gui 'yɔthu 'bu, ne guexta'a gui nuhu rán ts'embi Ojā."

¹¹ Mfādi ya ngue xinga n'da ra ja'i sá da zin'a Ojā nangu'e a ní 'yɔt' yun t'ɛdi yu judio. Pɛ tengu i mam bu ja rá m Hman Ojā: "Gātho to'o da hyantho ram hma nangu ran ho da t'ɔrpe, nu Ojā di hocpa yá ts'oqui, ne di un ra temazai."

¹² Pɛ nu yun t'ɛdi Ojā, guí ɛmhbu gui uapahu rá mate Ojā u. Pɛ bi 'yɛntho u: "Nu'bu 'bai to'o da hyat'i da 'yɔt'e gātho yun t'ɔt'e yun t'ɛdi, dí zin Ojā u yun t'ɛdi 'bu," bi 'yɛn'u.

¹³ Nu'a ra Cristo bi yanju nangu ran ts'embi mi ja xcá nuhu ngue hin dá jas'hu yun t'ɛdi. Nguetho bi nu ran ts'embi nangu'e ju 'bu mín zupu ja ra pont'i. Ne gue'a nam bɔn'a má n'ɔt'i bu ja rá m Hman Ojā: "Da nu rán ts'embi Ojā a to'o din zupu ja ra za," mi ɛna.

¹⁴ Nangu'e 'be'a bi 'yɔt'a ra Cristo Jesús, sá ga hámhbu rá Hogandahi Ojā, nangu'e a dá ɛc'yɛihu. Ne n'dat'a ran japi bi un Ojā ra Abraham ngue da comhbu yu ja'i hing yu judio, ne gātho mi'da ngue da 'yɛc'yei.

Hingui sá yun t'ɛdi dí ts'onba ran hogui bi 'yɔt' ra Jesucristo

¹⁵ Ma zu cu ahu, ga xi ahu n'da ra hmɛpya ya. Tengu'bu yoho yun 'yohu i hon yu testigo da 'yɔt'a n'da ran hogui, ne i huspa yá firma ne rá sello ra ze'mi. Njo'o man'da ran 'yohu sá di pádi.

¹⁶ Nu ran hogui bi 'yɔt'ui Ojā a ra Abraham ne rá m bom'bet'o. Pɛ nu rá m hman Ojā him bi ma ngue gātho yám bom'bet'o, pɛ bi ma hɔnt'a n'datho, ngue gue'a ra Cristo.

¹⁷ Nugá ga xi ahu ya 'be'a nam bɔn'a dí m mangá. M'bet'o thoho xí 'yɔt'ui ran hogui Ojā a ra Abraham, ne tengu'bu ya bi firmabi ngue njam'bu dim pádi. Ne m'bejua buya bi un yun t'ɛdi ma mijudíohe, 'bu ya xí thoqui goho ciento ne 'däte ma 'det'an jeya. Pɛ hin'yá yá ts'edi u yun t'ɛdi ngue di ts'onba a ran hogui bi 'yɔt'ui Ojā ra Abraham.

¹⁸ Ne nu'bu da gue'u yun t'ɛdi xítí zinju Ojā, pɛ hin xtá man'a Ojā a ran hogui i hogazehhu Ojā 'bu. Pɛ nu'a ran hogui bi mammi Ojā a ra Abraham, di untho nangu'e rá mate zehhe.

¹⁹ Pɛ hanja i zán'na Ojā u yun t'ɛdi, gue'bu ya hinga gue'u ɔrcahu ran ho u. Pɛ m'bejua bi man Ojā yun t'ɛdi, gue'bu da fādi gātho i ja yá ts'oqui yu ja'i. Pɛ nu'u yám 'behni Ojā mahɛts'i bi xi'a ra Moisés ngue di un yun t'ɛdi yu ja'i ne hinga guesɛ Ojā. Ne bi zán Ojā din t'e'ts' 'bu bi zòh rá m bom'bet'o ra Abraham ngue bi ma ba ɛhɛ, ngue gue'a ra Cristo.

²⁰ Pɛ nu Ojā bin yáseui ra Abraham 'bu mí 'yɔt'ui ran hogui, njom mi 'bá'inde n'da ra pɔngahya, ne him mi 'bámi n'da rá m 'behni mahɛts'i. Ne hɔnt'a Ojā bi 'yɔt'ui ran hogui ra Abraham.

'Be'a nam bɔn u yun t'ɛdi

²¹ Pɛ nu'a Ojā hingui yoho yam hma bi xiju. Nu'bu xcá háthu xcá jas'hu yun t'ɔt'e u yun t'ɛdi, gue'u xti 'daju ra temazai 'bu.

²² Pɛ nu rá m Hman Ojā i ma ngue gātho yu ja'i i ja yá ts'oqui. Ne gātho to'o da 'yɛc'yei 'be'a bi 'yɔt'a ra Jesucristo, da hyani 'be'a bi man Ojā ngue di unni.

²³ Nu'bu hin ní zocua hái ra Cristo, mí ɔthe yun t'ɛdi Ojā madí mandagahe xun ho, tengu'bu dyu ofádihe. Jague'bu mí zòh ra Cristo, dá hámhbe rá mate bi xogahe.

²⁴ Ne nu yun t'ɛdi midí mandagahe 'bu hin ná pahmbe ra Cristo. Ne tengu n'da ra t'uhni i pa ma unbi 'bu hingui ho ɔt'e, pɛ gue'u dá hámhbe rá mate ra Cristo di hogahe.

²⁵ Nuya dá däh ma mbaihu ra Cristo, ne him man dí homhbu 'be'a man'da di mandagahu.

²⁶ Nguetho gātho bi 'yɔrcahu yá t'uhnigahu Ojā 'bu má hámhbu rá mate ra Cristo.

²⁷ Ne gātho dán xixyahu nangu'e di tenhdu ra Cristo ne 'da'angu dí m bɛmhbu a.

²⁸ Ne dí 'buhmbu ra Cristo, janangue'a hinga 'dahma 'dan'yo bu na nuju Ojā, dyu judíohe, o gue dyu griegohu, o gue dyu 'yɛhɛhu o gue hin dyu 'yɛhɛhu, o gue yun 'yohu, o gue yu xisu. Pɛ gātho gahu tengu'bu dí 'buhmbu n'danja'itho bu na nu Ojā.

²⁹ Ne nu'bu dí 'buhmbu ra Cristo, tengu'bu ne ahu gātho bi xandgahu ra Abraham, ne sá ga comhbu ran hogui bi 'yɔt'ui Ojā a, ne sá ga hámhbu rán japi Ojā bi ma di unni.

4

¹ Nuya dí nde ga xi ahu n'da ra hmɛpya 'be'a mí ɔrcache yun t'ɛdi Ojā 'bu him mí tɛmhbe ran 'yomfɛni. Tengu'bu n'da ra t'at'uhni da du rá ta, ne i 'bai tengu'bu n'da ra 'yɛhɛ bu ja rá ngu, madague'bu xun ngu 'be'a bi zocpa rá ta.

² Jatho da mba ma manda asta gue'bu go bin te ra t'uhni.

³ Ne gue'a mi øthe a 'bũ hin ná pãhmbẽ, midí mandagahe u yán t'ẽdi Ojã, gue bi xije 'bẽpũ dán 'yohe ua ja ra ximhãi.

⁴ Pẽ nu 'bũ mi zõn ra pa ngue bá pẽnhi Ojã rá Ts'ant'ũ, nẽ bim 'bũi nangue n'da ra xisu ngue ma mijudiohe. Nẽ nu'a rá Ts'ant'ũ Ojã bi 'yõt' yán t'ẽdi Ojã.

⁵ Janangue'a bi zã bi hyãgahũ gãtho yũ ts'oqui dín dupatehũ nangue hin dá øthũ yũn t'ẽdi xũn ho, nẽ bi zã bũ bi zinjũ Ojã ngue dyũ t'ũhni gahũ bũya.

⁶ Nẽ nujũ yũ t'ũhni gahũ Ojã, nẽ bá pẽngahũ a rá Hogandãhi bũ ja ma mbũihũ. Nẽ nangue dí 'bũhmbũ rá Hogandãhi Ojã, sã gam mamhũ ngue ma Tahũ Ojã.

⁷ Nuya guí 'bũhmbũ ngue yũ t'ũhni ahu Ojã, nẽ hin guí 'bũhmbũ tengu gyũ 'yẽhẽhũ. Nẽ nangue'a 'be'a bi 'yõt'a ra Cristo, Ojã dí 'da ahu 'be'a gãtho i ja, nguetho yũ t'ũhni ahu.

I hãdumbũi ra Pablo nangue yũ 'yẽc'yei

⁸ Pẽ nu 'bũ hin gní pãhmbũ Ojã majuãni, ngue gue'ahũ hing yũ judío ahu, gmín 'yẽhẽhũ yũ ojã ngue him majuãni.

⁹ Pẽ nu ahu ya gã pãhmbũ Ojã, nẽ'a Ojã i pã ahu. Ha guím bẽmhũ guí hyomhũ man'da ra 'yu mahõn'a, ngue gan 'yẽhẽhũ yán t'ẽdi Ojã guím bẽnsehũ dí zin'ahũ Ojã u. Pẽ nu yũn t'ẽdi hin'yũ yũ ts'edi u, tengutho a ra 'yu gã hyẽhmbũ mam'bet'o, 'bũ gmí thãndehũ yũ ojã him majuãni. Pẽ nte manho da 'yõt'ahũ mahõn'a u.

¹⁰ Pẽ nuya guí ẽmhũ i ja yũ ts'edi u 'da yũ pa, o gue'ũ 'da yũ zãna, o gue'ũ 'da yũ jeya.

¹¹ Nugã dra Pablogã, ẽmmẽ dí su nangue ra 'bẽfi xtã øt'ã bũ guí 'bũhmbũ, nẽ 'be'a dá xi ahu, ẽna gue'bũ nte ní mbatho.

¹² Nu ahu ma zũ cu ahu, dín nde ahu gam 'bũhmbũ tengugã, nguetho dá ẽ'ts' yũn t'ẽdi mi øt'ã, nẽ dí 'bucã tengu ahu ngue njãm'bũ gã 'yõthũ yũn t'ẽdi mam'bet'o. Nẽ nu 'bũ mãm 'bũhmbũ bũ, gãn numanhojũ, nte mãn ts'o gã 'yõrcahu. Masque nehya guí 'yõmanhohũ na.

¹³ Pẽ guí pãhmbũ ngue mi ẽgã, nẽ gue'a dá mbagã bũ. Nẽ nu 'bũ mãm 'bũhmbũ bũ, dá xi ahu ran ho ma'da'yo bũya.

¹⁴ Ẽmmẽ xũn hẽi ran u mi jagã, pẽ njo'o ahu gã sanjũ ngue xũn ẽgui. Pẽ gãtho ahu gã sinjũ xũn ho, tengu'bũ dram 'bẽhni mahẽts'igã, o tengu'bũ da guecã dra Jesucristogã.

¹⁵ Ẽmmẽ mi hu ni mbũihũ 'bũ má xi ahu ram hma. Nẽ nu 'bũ 'bo'o xtãn zã, xtã hyãh rá dá nẽ xti 'daqui.

¹⁶ Pẽ nuya, ha guí sajũ ya nangue dí xi ahu majuãni.

¹⁷ Nu yũ jã'i ngue i hã ahu, hõntho in nde dí 'uec'ahũ nanguecã, nguetho in nde ahu go guí numansuhũ u nẽ guí tẽnhũ u.

¹⁸ Xũn ho ngue guí tẽnhũ u 'da, pẽ guí huanhũ to'o majuãni im ma xũn ho, madague'a hinga 'darbũ dí 'bũhmbũ.

¹⁹ Ma zũ t'ũhni ahu nangue ra Cristo, nts'edi gã ẽngahũ, tengu'bũ n'da ra xisu ngue hinga nam 'bũh rá t'ũhni, ngue xõ ga ja ahu gam 'bũhmbũ ma'da'yo mahõn'a. Nẽ guexta'a ga thoqui ga nu ran ẽnbi, jague'bũ gã pãhmbũ xũn ho a ra Cristo.

²⁰ Xi'bũ di 'bucã bũ, n'dahma sã dan yãsehũ, nguetho nuua dí 'bucã hingui sã ga pãdi 'be'a guím bẽmhũbũ.

Rã hmẽpya ra Agar nẽ ra Sara

²¹ Nu ahu ngue guím nde guí 'yõthũ yán t'ẽdi ma mijudiohe, ga xi ahu ya 'be'a nam bõn u yũn t'ẽdi.

²² Nt'o'ti ngue mi 'bũ'i yoho yũ ts'ant'ũ ra Abraham. N'da rá ts'ant'ũ ra 'yẽhẽ xisu, nẽ n'da rá ts'ant'ũ a rá xisu zehẽ ngue hinga gue'a rá 'yẽhẽ.

²³ Nu rá ts'ant'ũ ra 'yẽhẽ xisu bim 'bũi tengutho 'bũ im man yũ jã'i dim 'bũh yũ t'ũhni, pẽ nu rá ts'ant'ũ a rá xisu zehẽ bim 'bũi nangue rá ts'edi Ojã nguetho ya xí man'a Ojã ngue dim 'bũi.

²⁴ N'da ra hmẽpya ngue yoho yũ 'yu i hãx yũ jã'i. Nu ra 'yẽhẽ xisu ní huti ra Agar, rán t'uti u yán t'ẽdi Ojã bin t'un'na Moisés bũ ja ra t'õhõ Sinai. Nẽ nu'u to i ten'ndũ, tengu'bũ yũ 'yẽhẽ u.

²⁵ Nu ra Agar i uh ra hmẽpya nangue ra t'õhõ Sinai nubũ ja ra hãi Arabia, nẽ nguetho ra dãhmini Jerusalén ngue'a i ja bũ a ya. Nẽ nu yũ jã'i i 'bũrũ, i uh ra hmẽpya tengu'bũ yũ 'yẽhẽ u yán t'õt'e yũn t'ẽdi u.

²⁶ Pẽ nu ra xisu ngue hing ra 'yẽhẽ i uh ra hmẽpya nguepũ mahẽts'i, ra hnini Jerusalén ma'da'yo. Nẽ njongui pa ma manda bũ nangue yũn t'ẽdi. Nẽ nujũ dyũ mẽnguhũ bũ.

²⁷ Nt'o'ti bũ ja rãm hman Ojã:

Gan johya gra xisu ngue hing ra 'yẽhẽ, madague'bũ hinga nam 'bũh ni t'ũhni.

Nts'edi gan yã nangue nin johya, gue'e hin gana nu ran ẽnbi.

Nguetho dim 'bũh mi'da ni t'ũhni ngue yũ t'ũhni Ojã, ẽmmẽ xtãn ngu, xinda gue'a ra 'yẽhẽ xisu ngue i tĩn yũ t'ũhni nangue bi manse tengu yũ jã'i.

²⁸ Ma zũ cu ahu, nuya dí øthũ tengu ra Isaac rá ts'ant'ũ ra Abraham, ngue Ojã bi ma dim 'bũi. Nguetho yũ t'ũhni gahũ Ojã tengu bi ma.

²⁹ Pẽ nu man'da ra ts'ant'ũ ngue bim 'bũi nangue bi manse tengu man yũ jã'i, bi zũ'a ra ts'ant'ũ ngue bim 'bũi nangue rá ts'edi a rá Hogandãhi Ojã, tengutho in ja ya.

³⁰ Im mam bũ ja rãm hman Ojã; "Dami 'yethũ ra 'yẽhẽ xisu nẽ'a rá t'ũhni, nguetho hin da gonhui 'be'a i ja rá ts'ant'ũ ra xisu ngue hing ra 'yẽhẽ."

³¹ Guí pãhmbũ ya, ma zũ cu ahu, ngue hin dyũ t'ũhni gahũ ra 'yẽhẽ xisu. Pẽ tengu'bũ dyũ t'ũhni gahũ ra xisu ngue hing ra 'yẽhẽ.

5

Hin dan 'yēhehu yun t'ēdi mahōn'a

¹ Nu'a ra Cristo bi yānjū bū min 'yēhehu mam'bet'o, ngue ya him man dan 'yēhehu bū. Pē damin zāmbū bū hapū bi mbāp'ahū ra Cristo, nē 'yo gadīn umhbū gan 'yēhehu mahōn'a.

² Dami 'yōhmbū ya 'be'a dī xi ahū, nugā dra Pablogā. Nu'bū gui 'yēna gui 'yōthū 'da yun t'ēdi ngue gui hyec ni xifanihū, nu'a ra Cristo hin da zā da 'yōt'ahū n'da ran ho a 'bū.

³ Dīn nde ga xi ahū mahōn'a. Nu'bū gui dū'mi gui 'yōthū yūn t'ēdi ma mijudiohe, jatho gātho gui 'yōthū, nguetho hinga xōt'a n'datho gui 'yōthū.

⁴ Nu'bū 'bū i 'da ahū ēna ngue ja yū ts'edi u yun t'ēdi dī hoc'a nī mbūihū ngue da zimāno ahū Ojā, pē ya gā hyēhmbū ra Cristo 'bū, nē gā 'uehmbū bū ja rān huēcate Ojā būya.

⁵ Pē nu rá Hogandāhi Ojā dá hāmbū 'bū má pāhmbū majuāni ra Cristo, gue'a dī 'yēnjū xūn hojū Ojā a, nē gue'a ná tōmhū da zinjū xūn ho.

⁶ Nē nu'bū dī 'būhmbū ra Cristo, madague'bū da mba nthēqui ma xifanihū o hin'nā, hin te di muui. Pē man'da hnehī thoho ga simhbū xūn ho ma mbūihū a ra Cristo, nē gue'a dī jajū ga ōthū ran huēcate a.

⁷ Pē nu'bū rá mbūdi thoho, ēmmē gmī 'yohū xūn ho bū ja rá 'yu Ojā. To'o bi zāmp'ahū ngue hin gui ōthū ra 'befi majuāni.

⁸ Him bi zāmp'ahū Ojā, nguetho guesē Ojā bi zon'nahū gan 'yohū bū ja rá 'yu.

⁹ Nu'bū gui 'būhmbū n'da in nde di ts'on'nā nin 'yomfēnihū, 'da xni ts'on'natho ni mbūihū 'bū, tenguthoho 'bū rá ixi ra thuhme i sinni gātho ra jāni.

¹⁰ Nugā dī hāxa njuāni ngue ma Hmuhū Ojā dī ja ahū 'da'angu gam bēmhū. Nē to'o i 'būpū ngue in nde di ts'on'nā nin 'yomfēnihū, da nu rān ts'ēmbi Ojā a, hōnt'a go to'o.

¹¹ Nu'bū guexta'a dī xicā yū jā'i, jatho gui 'yōthū yūn t'ēdi ma mijudiohe, hin din nugā ran ucpī 'bū. Pē guexta'a i pa ma ūguigā nguetho dīm mangā, jatho gui 'yēc'yēihū a ra Cristo, ngue bi dū bū ja ra pont'i nangue ma ts'oquiū.

¹² Nu'a to'o in nde da hyec'a nī xifanihū, man'da xūn ho 'bū da 'uetho u.

¹³ Nguetho nu ahū, ma zū cu ahū, Ojā bi ja ahū bi thōc'ahū yūn t'ēdi, nē bi zon'nahū in nde ahū gan 'yēhehu n'da ngu n'da ahū nangue ran huēcate. Nē hīngu in nde ahū gui 'yōthū nī pāhā zēhēhū.

¹⁴ Pē tengu'bū dá jā's'hū gātho yūn t'ēdi Ojā 'bū dan huējū n'da ngu n'dajū tengu bū nan huēcshū.

¹⁵ Pē gan jamansuhū, xōhma ts'ūrpū thoho gam 'bēschū 'bū gan sūhmbū n'da ngu n'da ahū, nē gan tāthū.

Gam bēmhū rá Hogandāhi Ojā

¹⁶ Pē guehna dī xi ahū na ya. Dami 'yōthū a dī bēn'nahū rá Hogandāhi Ojā, nē gue'a gnī 'yēs'hū gnī 'yōrpa rá pāhāzēhe nī jā'ihū būya.

¹⁷ Nguetho nīn 'yomfēnišē n'da, hinga gue'a im man rá Hogandāhi Ojā a, nē nu rá Hogandāhi Ojā hinga 'da'anguu nī pāhāzēhe n'da, nē din sūhmi u. Nē nu rá Hogandāhi Ojā hin dī jajū ga ōthū 'be'a in nde ma ts'on 'yomfēnihū.

¹⁸ Nē nu'bū gue'a rá Hogandāhi Ojā dī tēnhū, dī zērcā ma mbūihū, janangue'a hin da zā dá sijū dá festahū yūn t'ēdi Ojā.

¹⁹ Gātho mfādi 'be'a nīn t'ōt'e n'da 'bū ōzēhe 'be'a in nde nī jā'i n'da. Ngue i ōt' ran 'yomt'ēni, nē ran ts'om'bāi, nē ra ts'on'yomfēni,

²⁰ Nē i thānde yū za o gue yū hmite, nē i ōt' yūn jāxtōni, nē i ōt' yūn sui, nē i ōt' ran ts'ēya, nē in cue, nē i ōt'a i numanhōse, nē i ōt' yūn heque, nē i nde n'danni dīn 'yo,

²¹ Nē i siyate, nē i hote, nē mi hihni, nē di muns' pū ja yū ngo ngue da 'yōt' yū ts'oqui, nē n'dan'yo thoho i ōt'e. Nē dī xi ahū mahōn'a tengu dá xi ahū, ngue nu'ū to'o ōt' ya, hin nan sāui da yūrpū dī manda rá ts'edi Ojā.

²² Pē nu'a rá Hogandāhi Ojā dī jajū ga ōthū ran huēcate, nē ran johya, nē nī hyu ma mbūihū a, nē hin dan xōmbūihū, nē ga ōthū ra yēmbi, nē ran hocjā'i, nē ga jā's'hū dī mamhbū,

²³ Nē hin ga sāman'uhū, nē ga sāmzēhe ma mbūihū. Nē nu'bū ga ōthū ya, hin'yū n'da ran t'ēdi da zā dī zājū 'bū.

²⁴ Nē nu'a to'o in 'youi a ra Cristo, tengu'bū xī guarpū ja ra pont'i a rá ts'on'yomfēni zēhe, ngue him man dī manda a rá pāhā zēhe nē gātho 'be'a mī nde rá jā'i.

²⁵ Pē nu'bū dī 'būhmbū rá Hogandāhi Ojā, jatho ga jafū dī mandagahū 'be'a gātho dī ōthū 'bū.

²⁶ Pē nde'bū hin dan 'yēzēhēhū, janangue'a hin ga bēnbahū mī'da ngue da nde da 'yōt'e tengu'ū 'da bin 'yēt'si.

6

Dam fāxhū n'da ngu n'dajū

¹ Ma zū cu ahū, nu'bū 'bū'a n'da ahū bi dāng bū ja ran ts'o, pē nu'ahū gue guexta'a guīm bēmhū rá Hogandāhi Ojā, janate tho guin zōhmbū a, guī zēhmbū da mbeng bū ja rá 'yu Ojā, guīm bēmhū nē'ahū hin'yū nī ts'ēdihū, ts'ūrpū thoho nē ahū guī tānjū 'bū da ts'ā ahū.

² Nē nu'bū guī comhbū nī dumbūihū, guī ōthū rān t'ēdi ra Cristo 'bū.

³ Pē nu'bū 'bū'a n'da ahū dīn 'yēzēhe, nē hin'yū 'be'a pādi, dīn hyāzēhe 'bū.

⁴ Nē hinga gue'a nan johyahū ngue gam bēmhū xūn ho ma 'bēfihū xinda gue mī'da. Pē ga ōrpamasu ma 'bēfihū ngue ga ōthū xūn ho, nē gue'a dán johyahū a būya.

⁵ Pɛ n'da ngu n'da ahɯ jatho gui 'yøzɛhɛhɛ 'bɛ'a go ní 'bɛfi di 'da ahɯ Ojɔ, ngue ni 'bɛfizɛhɛhɛ.

⁶ Nu ahɯ ngue i sán'nahɯ ran ho ma'da'yo, nde'bɯ gui fǎxhɯ ni xǎnbatehɯ gǎtho 'bɛ'a i honi, janangue'a 'da xtám fǎxtahɯ.

⁷ O guím bɛmhɯbɯ gui nuhɯ ran ho 'bɯ guí øthɯ ran ts'o, nguetho guidín hyázɛhɛhɛ 'bɯ guím bɛmhɯbɯ a, nɛ hingui sǎ ga hǎthɯ Ojɔ. Tengu'bɯ ga tuhmbɯ yɯ hmudǎ. Nu'bɯ dá tuhmbɯ a xɯn ho, xɯn ho a din ja bɯya, pɛ nu'bɯ ga tuhmbɯ a hingui ho, hingui ho din ja bɯya.

⁸ Nu'bɯ 'bɯi to'o i øt'e ngue i numanhosɛ rá jq'izɛhɛ, xmá mba di 'bɛh ra temazǎi 'bɯ. Pɛ to'o 'bɯi nangue rá páhǎ rá Hogandǎhi Ojɔ, nu'a din t'un ra temazǎi.

⁹ Nde'bɯ hin dan xømbɯihɯ ngue ga øthɯ ran ho, nguetho da zøɳ ra pa da hnurca ma 'bɛfihɯ 'bɯ hin da güent' ma mbɯihɯ.

¹⁰ Janangue'a jant'a thofo ga ørpahɯ ran ho gǎtho ma mijǎ'ihɯ a ra ora ngue da zǎ ga ørpahɯ. Nɛ man'da gam bɛmhɯbɯ ga ørpahɯ ran ho ɯ ma cuhɯ nangue ra Cristo.

Man'da ran zofo, nɛ ran zengua ran zegui

¹¹ Guím nuhɯ ya yɯ t'ohni xɯn ndoho dá o't'ázɛhɛ.

¹² Nu'ɯ to'o in nde di 'bɛp'ahɯ ngue gui hyɛɛ ni xifanihɯ, pɛ hønt'a in nde dí numanho yɯ jq'i. I su xtá nu ran ɯnbi 'bɯ xtá ma, hønt'a ra Cristo í hogahɯ 'bɯ mí du bɯ ja ra pont'i nangue ma ts'oquihɯ.

¹³ Nu'ɯ to'o im ma ngue da thec'a ni xifanihɯ, pɛ nde hønt'a dí yat'a gui tenhdɯ, gue'bɯ da zǎ di 'bɛp'ahɯ gui hyɛɛ ni xifanihɯ. Nɛ hingui øt'e gǎtho yɯn t'ɛdi.

¹⁴ Pɛ nugǎ hin dín nde dá yat'a dí øzɛhɛ. Pɛ hønt'a nán johyagǎ a í du bɯ ja ra pont'i ma Hmuhɯ ra Jesucristo. Nɛ nugǎ tengu'bɯ 'darbɯ dá tu'be ra Cristo, tengu'bɯ dá tugǎ ua ja ra ximhǎi, ngue hin di øt'ǎ yǎn t'øt'e a. Nɛ nu yǎn t'øt'e ra ximhǎi, hin te rán jauí a 'bɛ'a dí øt'ǎ.

¹⁵ Pɛ nu'ɯ in 'yohɯ ra Cristo, hin te di muui 'bɯ nthɛqui o hin'na, pɛ man'da di muui ngue i ja ra tema'da'yo.

¹⁶ Nɛ dí äp Ojɔ da hyurpa yú mbɯi, nɛ di un rán johya ɯ gǎtho to'o i 'yo ra 'yu dí xi ahɯ, nguetho gue'ɯ majuǎni yú t'uhni Ojɔ ɯ.

¹⁷ Nu yɯ pa dí mba bɯ ya, o ɛmmɛ gadí ɯngahɯ ma mbɯi, nguetho i ja yɯ mbɛdi ma jq'i hapɯ bi ts'ɛgui, nangue dán 'yɛhɛgǎ ra Hmu Jesús.

¹⁸ Ma zɯ cu ahɯ, dami cohmbɯ rá mate ma Hmuhɯ ra Jesucristo. Nɛ hønt'a dí xi ahɯ a ya.

EFESIOS

Nu ra sɔcuɑ bi 'yorba ra Pablo u yu 'yɛc'yɛi bu ra dɑhnini Ɛfeso

Ran zengua

¹ Nugɑ drɑ Pablogɑ, nangue rɑ pɑhɑ Ojɑ ma 'bɑigɑ'be ra Jesucristo. Nu'ahu gyɑ 'yɛc'yɛihu bu ja ra hnini Ɛfeso, dɪ ot'ahu na ra sɔcuɑ. Ne gɑtho gyu mbeti ahɑ Ojɑ nangue gui ɛc'yɛihu ra Cristo Jesuʂ.

² Dɪ ɑp Ojɑ ma Tahu di 'da ahɑ rɑn jɑpi, ne rɑn johya da hyut'a ni mbɛihu, ne ma Hmuhu ra Jesucristo.

Ojɑ di jɑcuahu nangue dɪn 'yohu ra Cristo

³ Dɪ ɛspahu Ojɑ, nu'a rɑ Ta ma Hmuhu ra Jesucristo. Ne nangue a dɪn 'yohu ra Cristo, nu'a Ojɑ bi jɑcuahu nangue gɑtho yɑn jɑpi i ja bu mahɛtʂ'i.

⁴ Nu Ojɑ bi huangahu nangue ra Cristo nu'bu ma hin'yɑ ra ximhɑi, nguetho in ndeju hin din ja ma ts'oquihu, ne xtɑn hotho ma mbɛihu bu na nu Ojɑ.

⁵ Ne nangue rɑ pɑhɑ Ojɑ ya xh huangahu, ne nangue ra Jesucristo bi jajɑ nguɛ dyɑ t'ahnigahu Ojɑ. Ne gue'a bi 'yɔt'e nguetho bi huɛgahu.

⁶ Janangue'a zɑj dɪ ɛspahu Ojɑ, nguetho ɛmmɛ xhɪn ngu rɑn huɛ cate bi 'yɔrcahu 'darbu dɪ' buhmɛu a rɑ Ts'unt'u di huɛqui. Ne gue'a rɑn jɑpi bi 'dajɑ 'bu mɑ dɑh ma mbɛihu a rɑ Ts'unt'u.

⁷ Nguɛ ɛmmɛ bi huɛgahu Ojɑ, ne gue'a i du a rɑ Ts'unt'u bi pɔju, bi nde bi punta ma ts'oquihu.

⁸ Ne ɛmmɛ xhɪn ngu rɑn huɛcate Ojɑ, nguɛ bi jajɑ dɑ pɑhmbu a rɑ 'yu, ne bi 'dajɑ rɑn 'yomfɛni xhɪn ho.

⁹ Pɛ bi jajɑ Ojɑ dɑ pɑhmbu 'be'a mɑn t'ɑgui, nguɛ 'be'a mɪm bɛnɛ da 'yɔt'e nguɛ da 'yɔt'a ra Cristo.

¹⁰ Nguetho da zɔn ra pa di jua'a 'be'a mɪm bɛn Ojɑ da 'yɔt'e, nguɛ di jɑp ra Cristo di manda gɑtho ja ua ja ra hɑi nepɑ mahɛtʂ'i.

¹¹ Nu'a Ojɑ i ɔt'e 'be'a gɑtho mɪm bɛni da 'yɔt'e, ne bi huangahu maya'bu nguɛ dan 'yohu ra Cristo. Ne nangue'a dɪn 'yohu ra Cristo, sɑ gɑ hɑmhɛu yɑn jɑpi di 'dajɑ a.

¹² Gue'a bi zɑn Ojɑ nangueju, janangue'a da t'ɛspa Ojɑ 'bu bi hnu a ran ho da 'yɔrcahu. Ne guecɑhe yɑ mbudigɑhe dɑ ɛc'yɛihe ra Cristo, ne yɑ mbudigɑhe bi 'yɔrcɑhe a.

¹³ Ne ahɑ, nu'bu gmɪ 'yɔhmbu rɑn ho mɑ'dɑ'yo ra Cristo di pɔju, gue ram hma majuɑni a, gɑ 'yɛc'yɛihu a. Ne nu'bu gmɪ 'yɛc'yɛihu, ne ahɑ gɑ hyɑmhɛu rɑ Hogandɑhi Ojɑ, ra hmɛpyɑ nguɛ yɑ mbeti ahɑ Ojɑ, tengu xɪ ma.

¹⁴ Nu rɑ Hogandɑhi i udi nguɛ majuɑni gɑ hɑmhɛu rɑn t'unnɪ di 'dajɑ Ojɑ 'bu bi zɔn ra

pa da zixcahu bu mahɛtʂ'i, gɑtho gahu nguɛ yɑ mbɛtigahu a. Gue'a nɑ ɛspahu nuɪxte thoho a.

Nu ra Pablo i ɑp Ojɑ di un ran 'yomfɛni xhɪn ho yu 'yɛc'yɛi

¹⁵ Ne nu'bu mɑ ɔcɑ nguɛ gui ɛc'yɛihu a ra Hmu Jesuʂ, ne i ja ahɑ ran huɛcate nangue ni mɪ 'yɛc'yɛihu, dɑn yɑ'be Ojɑ.

¹⁶ Ne zɑj dɪ xi Ojɑ i hu ma mbɛi nguɛ di huɛc'ahu, ne zɑj dɪ ɑpɑ rɑm fɑtʂ'i nangue ahɑ.

¹⁷ Ne nu'a ra Ta nuɪxte thoho, gue'a rɑ Ojɑ ma Hmuhu ra Jesucristo, dɪ ɑp'ahu ran 'yomfɛni mɑn'dɑ gui pɑhmbu xhɪn ho a.

¹⁸ Ne dɪ ɑp'a Ojɑ nguɛ mɑn'dɑ da xoc'a nin 'yomfɛnihu, nguɛ gui pɑhmbu a ran ho nuɪxte gui tɔhmbu, nguɛ gue'a i zɔn'nahu gui comɛhu a. Ne gui pɑhmbu nguɛ ɛmmɛ nuɪxte thoho di muui 'be'a di 'da ahɑ Ojɑ gɑtho u to'o yɑ mbeti a.

¹⁹ Ne dɪ ɑp Ojɑ gui pɑhmbu ɛmmɛ xhɪn ndoho rɑ ts'edi rɑ Hogandɑhi hin hɑpɑ nɪn zɛgui, nguɛ dim pɛpɑ mbo ma mbɛihu, gɑtho gahu dɪ ɛc'yɛihu.

²⁰ Ne n'dɑt'a rɑ ts'edi nguɛ ɛmmɛ sɛ a dim pɛpɑ mbo ma mbɛihu, gue'a bɑ xox'a ra Cristo bu 'bu u xhɪn du, ne bi jɑpi nguɛ da hyupɑ ja rɑn 'yɛi Ojɑ bu mahɛtʂ'i.

²¹ Ne nu'a ra Cristo bin t'ɑn mɑn'dɑ ra ts'edi xinda gue'u to'o gɑtho ja yɑ ts'edi bu mahɛtʂ'i nɛcuɑ ja ra hɑi, o gue yɑ ts'ɑt'abi, o gue yɑ ngurbi, o gue'u mɪ'dɑ di manda. Ne hingui sɑ n'dɑ da ndɔnba n'dɑ ra tuhuh da t'ɛmbi i ja mɑn'dɑ rɑ ts'edi gue i 'bɛhya o gue yɑ pa dɪ 'yɛpɑ.

²² Ne gɑtho 'be'a i ja Ojɑ bi jɑp'a ra Cristo nguɛ gɑtho di manda. Ne bi jɑp'a ra Cristo nguɛ di manda gɑtho yu 'yɛc'yɛi, nguetho tengu 'bu ma yɑhu a di mandagahu.

²³ Ne nu yu 'yɛc'yɛi i 'bɛi tengu 'bu rɑ jɑ'i ra Cristo. Ne dɪ comɛbu 'be'a gɑtho i ja ra Cristo. Ne nu rɑ ts'edi i yu'a 'be'a gɑ ɔzɛɛ u ja ra hɑi, nepɑ mahɛtʂ'i.

2

Dɑm pɔhmbu nangue rɑn huɛcate Ojɑ

¹ Ne mɑm'bet'o tengutho 'bu xtɑ tuhɑ nangue ma ts'oquihu, nguetho him mɪ ɔpɑhu masu a ran ho mɪ sɪju. Pɛ nuyɑ nu Ojɑ bi 'dajɑ ra temɑzɑj nangue ra Cristo.

² Ne nu'ahu nu'bu hin gmɪ 'yɛc'yɛihu, gmɪ tɛnhɛu yɑn t'ɔt'e ra ximhɑi, ne mɑdɪ manda ahɑ rɑ hmu yu zɪthu, tengutho yu pa ja bu yɑ, gɑtho to'o hingui ɔrpa masu Ojɑ, ne hingui ɔt'e 'be'a nde Ojɑ.

³ Ne gɑtho gɑhe 'dɑ'angu tho mɪ ɔthu 'bu mɑm'bet'o, ne mɪ tɛnhɛu 'be'a mɪn nde mɑ jɑ'i zɛɛɛhu. Ne dɑ ɔt' mɑ pɑhɑ zɛɛɛhu. Ne nu'bu xcɑ thoqui xcɑ tɛnhɛu, ɛmmɛ xcɑ nuhu rɑ cue Ojɑ 'bu, tengu tho u mɪ'dɑ.

⁴ Pɛ nu'a Ojɑ ɛmmɛ xhɪn ngu rɑ yɛmbɛi i ja, ne ɛmmɛ i ja rɑn huɛcate nangueju.

⁵ Janangue'a bi 'dajɐ ra 'da'yote, tengu 'bɐ 'darbɐ bi xoxgahɐ ra Cristo, madague'bu tengu 'bɐ ya xi du ma tehɐ nangue ma ts'oquihɐ. Pɛ nangue rá mate thoho Ojɔ xtám pɔhmbɐ.

⁶ Nɛ nu'a Ojɔ n'dat'a bi xoxgahɐ ra Cristo Jesús, nɛ bi jajɐ 'darbɐ dá hɔhmbɐ a ra Cristo bu mahɛts'i bu nam bɛn Ojɔ.

⁷ Guehna bi 'yɔt'e, ngue gátho yɐ pa mazɔi da 'yuh rán huɛcate, nɛ da fadi hin hapɐ sɛ a rá mate bi 'yɔrcahɐ 'bɐ mí ɔanjɐ ra Cristo Jesús.

⁸ Bi pɔjɐ Ojɔ 'bɐ má hɔhmbɐ rá mate thoho Ojɔ, nɛ hin nangue yɐ hogant'ɔt'e dá ɔthɐ. Pɛ nangue a rán t'unni zɛhɛ Ojɔ xtám pɔhmbɐ.

⁹ Nɛ hin nangue ra 'bɛfi xɔn ho xtá ɔthɐ, janangue'a njon da zá din 'yɛts'i.

¹⁰ Nguetho bi 'yɔrcahɐ zɛhɛhɐ Ojɔ ngue dám 'bɔhmbɐ ma'da'yo nangue ra Cristo Jesús, guerpɐ da zá ga ɔthɐ xɔn ho rá 'bɛfi bi zán Ojɔ maya'bu.

Nu ra Cristo bi jajɐ dán ɔmanhohɐ dɔyɐ judiohe nɛ'ahɐ

¹¹ Nɛ nu ahɐ ngue hin gyá judío'ahɐ, o gadín 'yɛxhɐ nangue rá mate Ojɔ, pɛ damim bɛmhɐ ngue yatho gnán hyajɐ Ojɔ mam'bet'ó. Nɛ nte má hmɛpɔyá gmí ɔthɐ tengu mí ɔt'áhe ngue dá hɛc ma xifanihe dɔyá judiohe. Nɛ gue'a ná hut'a thohohe gyɐ 'ɔanthequihɐ.

¹² Nɛ nu'ɐ yɐ pa ɐ, hin te nin jahɐ ra Cristo, xín te nin jahɐ ɐ yɐ judío. Nɛ hin gmí pɔhmbɐ ran hogui ngue mí man Ojɔ da 'yɔt'e. Pɛ gám 'bɔhmbɐ ua ja ra ximhái nɛ nte gmí tɔmhɐ 'bɛ'a da 'yɔt' Ojɔ, nguetho hin gmí pɔhmbɐ Ojɔ.

¹³ Nɛ gmí 'yo man hɛthɐ nangue a Ojɔ, pɛ nuya bá jan'nahɐ, nɛ sá guin 'yohɐ ra Cristo ngue bi du nanguejɐ.

¹⁴ Pɛ nu'a ra Cristo bi jajɐ dán ɔmanhohɐ, dɔyɐ judiohe nɛ ahɐ ngue hin gyá judío'ahɐ. Nɛ bi jajɐ ngue 'da'angu bu na nujɐ Ojɔ yɐ judío nɛ'ɐ hing yɐ judío. Nu'a ra Cristo bi hogahɐ 'bɛ'a madín hyajɐ.

¹⁵ Nguetho bi du ra Cristo, nɛ gue'a í jua ɐ yán t'ɛdi yɐ judío bi xi Ojɔ, ngue yɔn t'uti mí ɔt'ɐ. Nɛ bi japi ngue 'da'angu ga comhbɐ ra temazajɐ yɐ judío nɛ'ɐ hing yɐ judío, nangue ma'da'yo dí 'bɔhmbɐ ra Cristo ya, nɛ hinga 'dahma 'dan'yo bu dán nujɐ Ojɔ. Janangue'a hin dadín sɔhmbɐ ya.

¹⁶ Nɛ nu'bu mí du bu ja ra pont'i ra Cristo, bi japi da numanho Ojɔ ɐ hɔnt'a go to'o ma jɔ'i da 'yɛc'yɛi a, madague'a yɐ judío, uague hing yɐ judío. Nɛ him man sɔhmbɐ ɐ.

¹⁷ Nu'a ra Cristo bi zɔcua ja ra hái nɛ bi xijɐ ran ho ma'da'yo, ngue'a dá ɛshɐ ran sɔi mí ɔthɐ a Ojɔ, guecáhe dɔyɐ judíohe ngue mí hánthe rá 'yu Ojɔ, nɛ ahɐ ngue hing yɐ judío'ahɐ ngue gmín 'yomanhɛtho nangue rá 'yu Ojɔ.

¹⁸ Nɛ gue'a ra Cristo bi zá dán ɔmanhohɐ Ojɔ rá Ta, nguetho n'dat'a rá Hogandáhi bi 'dajɐ, madague'bu dɔyɐ judío'ahɐ o gue hin dɔyɐ judío'ahɐ.

¹⁹ Pɛ nuya hin guí 'bɔhmbɐ tengu 'bɐ gyá 'damhnihihɐ ya, pɛ 'da'angugdahɐ ngue dɔyɐ 'yɛc'yɛi'ahɐ. Nguetho nuya gátho gahɐ dɔyɐ mɛnguhɐ bu bí 'bu Ojɔ, nɛ gátho gahɐ yú t'ahni gahɐ Ojɔ.

²⁰ Nɛ nujɐ dɔyɐ 'yɛc'yɛi'ahɐ, tengu 'bɐ n'da ra ngu bi thɔɛ nguɛpɐ dim 'bu Ojɔ. Nɛ bi dɔ'mi bi hyɔh yɐ pɔngahɔyá maya'bu, nɛ'ɐ yú 'báihɐ ra Cristo nu'bu mí ma nangue ra Cristo. Nɛ bi dɔ'mi tengu 'bɐ i pa m'bá'mi yú guangujádɔ n'da ra ngu, nɛ guesɛ a ra Jesucristo a ra do mahyoni bim pɛpɐ. Nɛ guenjɐ tengu 'bɐ dɔyɐ fɔt'ehɐ buya.

²¹ Nɛ nu'a ra Cristo tengu 'bu ra cemento nín zɔt'ɐ yɐ do bu pa nthɔts'e a ra ngu, ngue da gomanho, asta gue'bu go bi guadi xɔn ho, guerpɐ ja rá ngu Ojɔ, tengu ndesɛ Ojɔ.

²² Nɛ nangue dín 'yohɐ ra Cristo, nɛjɐ tengu 'bɐ dɔyɐ dohɐ ngue dim pɛpɐ ja a rá ngu Ojɔ, guerpɐ i 'bɔh rá Hogandáhi.

3

Nu ra Pablo rá 'bɛfi i xih ran ho ma'da'yo ɐ hing yɐ judío

¹ Janangue'a dí äpá rá ts'ɛdi Ojɔ nangue ahɐ, drá Pablogá. Pɛ dí ofädigá nangue dí xi ahɐ ran ho ma'da'yo, gue ahɐ ngue hing yɐ judío'ahɐ.

² Masque ya gá 'yɔhmbɐ ngue Ojɔ bi 'dacá ra 'bɛfi ngue dí xi ahɐ rá m hma, nangue rá mate thoho.

³ Nugá ya dá ot'ahɐ ts'ɐ 'bɛ'a bi 'yurcázehɛ Ojɔ, ngue njom mí padi, ngue nɛ ɐ hing yɐ judío da zin Ojɔ nangue ra Cristo.

⁴ Nɛ nu'bu gá nuhɐ ra sɔcua, sá gui pɔhmbɐ a bi xicá Ojɔ ngue njom mí padi nangue ra Cristo.

⁵ Nɛ xɔn ngu yɐ jɛya bi thogui ngue him mí xi Ojɔ yɐ jɔ'i 'bɛ'a mim bɛni da 'yɔt'e. Pɛ nuya bi 'uega ma mbúihe gueje ma 'báigáhe ra Cristo nɛ ɐ yú pɔngahɔyá, nɛ bi jaje rá Hogandáhi ga pɔhmbɛ 'bɛ'a him mam fadi, ngue i fah ya.

⁶ Pɛ nuna him mam fadi, guehna ngue ran ho ma'da'yo sá gui pɔhmbɐ ya 'bɛ'a i ja ua ya, ngue nɛ'ɐ yɐ jɔ'i hing yɐ judío sá dim 'bɔhmbɐ Ojɔ tengutho yɐ judío. Nɛ n'dat'a gui comhbɐ yɐ judío ran hogui bi 'yɔt' Ojɔ nangue ra Cristo Jesús. Nɛ 'danjɔ'itho gui comhbɐ nangue rá jɔ'i ra Cristo, nguetho ya gá 'yɛc'yɛi'ahɐ rán ho ma'da'yo ra Cristo.

⁷ Pɛ nangue rá mate zɛhɛ nɛ rá ts'ɛdi Ojɔ sá gam mangá rán ho ma'da'yo ra Cristo, madague'a him man 'yeni'gá'be.

⁸ Nugá hin te ts'ɐ dadí mu'be, nɛ him man 'yeni'be ngue ga xih yɐ jɔ'i ngue hing yɐ judío rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pɛ guehna bi

'dacä Ojä ra mate ngue gam mangä a, ne ga xih yu jä'i njon da hyät'i da mbede hangun njanu yun ho in nde di 'daju ra Cristo.

⁹ Ne bi 'dac rá 'befi ga japi gätho yu jä'i da bađi 'be'a him mam fađi, ngue 'be'a mim beŋ Ojä da 'yöt'e 'bu rá mbadi thoho, ngue ne'u hing yu judío da zin Ojä 'bu da hyan rá mate ra Cristo. Ne gue'a mi sänni da 'yöt' Ojä, n'dat'a Ojä bi 'yöt'e 'be'a gätho ja ua ja ra ximhäi, ne pu mahets'i.

¹⁰ Gue'a mim beŋ Ojä da 'yörpa yu 'yęc'yei, gueru da fađi xun ho gätho rá hogan'yomfęni, da ba u i 'bu pu mahets'ingue i ja yu ts'edi.

¹¹ Ne gue'a i ot' Ojä ya, tengu mim beŋ 'bu ra mbadi thoho da 'yöt'e, nangue ma Hmuhu ra Jesucristo, ne da 'yöt'e gätho yu pa mazai.

¹² Ne nangue di ęc'yehi ra Cristo, hin di su ga sömhbu bu nangue ma mbuihu ngue dan yahu Ojä. Ne di pahmbu da 'yöde.

¹³ Janangue'a di ä'ahu ra mate hin da du ni mbuihu 'bu din nugä ran unbi, nangue'a dá xi ahü ran ho ma'da'yo. Xingui ts'u guim beŋmbu ngue'a din nugä ran unbi, pe 'da dán johya thohohu ngue bin 'dac ra ts'edi ga häť yun unbi.

Rán huęcate ra Cristo

¹⁴ Nu'bu dim beŋgä ngue ne ahü gyu menguhu bu bi 'bu Ojä, din danyahmu di äp'ahu ra jamadi Ojä rá Ta ma Hmuhu ra Jesucristo.

¹⁵ Ne rá Ta u gätho yu 'yęc'yei, ne'u bi zom bu mahets'i, ne'u 'butua ja ra ximhäi.

¹⁶ Ne di äp Ojä ma Tahu nujxte thoho di muui rá ts'edi, ngue di zac ni mbuihu nangue rá ts'edi rá Hogandahi Ojä.

¹⁷ Ne di äp Ojä ngue din zam bu mbo ni mbuihu a ra Cristo, nguetho guin ęc'yehi a. Ne di äp Ojä ngue man'da din te nin huęcatehu, ne nangue nin huęcatehu di zac ni mbuihu.

¹⁸ Janangue'a ne ahü ne gätho mi'da yu 'yęc'yei da zä gui pahmbu hangun nan uant'i, ne hangun na mba, ne hangun nan he, ne hangun nan het'si a rán huęcate ra Cristo.

¹⁹ Ne madague'bu hingui sä gätho ga pahmbu rán huęcate ra Cristo nguetho ęmme xun ngu, pe di äp Ojä ngue man'da man'da gui pahmbu a, janangue'a da zä gätho da yuh ni mbuihu a rá ts'edi zehę Ojä.

²⁰ Pe xun ho ga ęspahu Ojä gätho yu pa mazai, nguetho i ja rá ts'edi da 'yöt'e xun ngu man'da, xinda gue'a 'be'a di ähmbu o 'be'a dim beŋmbu. Ngue n'dat'a ra ts'edi dim peru mbo ma mbuihu.

²¹ Ne gätho gahu dyu 'yęc'yei, xun ho dan johyahu ga ęspahu Ojä, nangue'a ra Cristo Jesús di pahmbu, hön'bu go njam'bu mazai. Ne hont'a gam beŋmbu a ya.

4

Nu rá Hogandahi Ojä di jaju n'dat'a gam beŋmbu

¹ Nugä drá Pablogä di ofädigä nangue di ot'a rá 'befi ra Hmu. Ne di ä'ahu ra mate ngue gam 'bumanhohu tengu nin sähu ngue ya bi zon'nahu Ojä.

² Ne hin gan 'yęxhu, pe gui 'yöthü ngue hin'yu ni ts'edi zehęhu, ne hin gan xombui n'da ngu n'da ahü 'be'a i t'ot'ahu, ne hin gan xuhnanyahu n'da ngu n'da ahü, pe gan huęju.

³ Ne ęmme gan jamansuhu ngue hinga 'dahma'dan'yo guim beŋmbu. Pe dami thoqui gui tenhdü rá Hogandahi Ojä di ja ahü n'dat'a guim beŋmbu.

⁴ Nguetho tengu 'bu gätho n'danja'idähu bu na nuju Ojä dyu 'yęc'yehi, ne n'dat'a rá Hogandahi Ojä di comhbu. Ne n'dat'a di tömhbu 'be'a da 'yörcahu Ojä, ngue gätho bi zongahu.

⁵ Hont'a n'da ma Hmuhi i 'bui ngue di mandagahu. Ne n'dat'a ma t'ęc'yehi nangue ma Ojahü i 'bui, ne n'dat'a man xixyähü di öthu, ngue di uhmbu yu mbetigahu Ojä.

⁶ Ne n'dat'a Ojä gue'a ma Tahu di comhbu, ngue gätho gahu, ne gätho di mandagahu, ne gätho di 'yonju, ne gätho gahu i 'bu pu mbo ma mbuihu a.

⁷ Nu'a ra Cristo, nangue ra mate thoho, 'dahma'dan'yo yu ts'edi bi 'daju n'da ngu n'daju ngue sä ga öthu ra 'befi ngue ndeju ga öthu.

⁸ Ne gue'a män t'ot'i bu ja rá m hman Ojä maya'bu: "Pe gue'a ra Cristo bi un yu ts'edi u yu jä'i 'bu mi mbeng bu mahets'i, 'bu mi dambęni. Ne bi 'berba rá ts'edi gätho nan ngu ran ts'o mim bent'u yu jä'i."

⁹ Ne nu'bu mi mbeng bu mahets'i, mfađi ngue gueru bá nexpu, ne bi zocua ja ra häi, ne bi mba nt'ägui.

¹⁰ Guet'a bá çai, ne guet'a bi ndex mahets'i, ngue da yu'ts' rá ts'edi bu mahets'i, ne hönbu go hapu, necua ja ra häi bi yu'ts' rá ts'edi.

¹¹ Ne 'dahma'dan'yo yu ts'edi bin 'daju n'da ngu n'daju ngue dyu 'yęc'yehi. Bin 'dac ma ts'edihe 'dagähe ngue ma 'bägähe ra Cristo, ne 'da ahü di ja'ahu gam pöngahyahu, ne mi'da ahü di ja'ahu gadi 'yomhbu a ran ho ma'da'yo, ne 'da ahü di ja'ahu gam mbädihu, ne mi'da ahü di ja'ahu ngue gan xänbatehu nangue rá m hman Ojä.

¹² Nguhu bi 'yöt'a ra Cristo, bi un yu ts'edi yu 'yęc'yei, gueru da zä da 'yöt'e xun ho ra 'befi bi zäni n'da ngu n'da, nangue rá 'befi Ojä. Janangue'a da zä 'da däm faxtahu. Ne gue'a din te rá 'befi Ojä a, tengu 'bu bi zac rá jä'i ra Cristo.

¹³ Ne da zöni ngue gätho 'dat'a gam beŋmbu nangue ma t'ęc'yehi, ne gätho n'dat'a ga pahmbu xun ho rá Ts'ant'a Ojä.

Ne gue'a dín te xún ho ma mbúihu ne dam 'búmanhohú tengu ra Cristo.

14 Ne nu'bu gue'a dí homhbú, hin da thájú tengu 'bu dyú t'uhnihu, 'bu 'bo'o 'dahma 'dan'yo da xijú ngue da 'yúna da hyájú. Nguetho nu'ú yú hyáte gna gue'bu émmé pádi, pé hont'a in ndeju ga tenhdú yú fèhni.

15-16 Pé ga pádi ga tenhdú a majuáni nange ran huécate. Ne gue'a nán te xún ho ma mbúihu, ne di jaju tengu 'bu n'danja'i tho ga cohmbú. Tengu 'bu rá ja'igahú ra Cristo, ne nu'a ra Cristo, tengu 'bu rá yá a. Ne gue'a nín zot'ú yú 'yécyéi. Nguetho di manda gahú ne di zerca ma mbúihu, di jaju n'dat'a gam bémhbú, ne gátho ga comhma'ot'ehu xún ho ra 'befi bi 'daju n'da ngu n'daju, ngue 'da dám fáxtahú, nange ran huécate. Ne gue'a nán te xún ho rá 'befi Ojá, tengu 'bu bin te xún ho rá ja'i ra Cristo.

Dám 'búhmbú ma'da'yo nange ra Cristo

17 Nugá dra Pablogá dím póngahyagá nange ra Hmu 'bu dí xi ahú na jaua, ngue nu'ahú him mam 'búhmbú ya tengu ú yú ja'i hinga na pá Ojá. Ne him mam 'búhmbú tengu yú ja'i ngue di manda yú ts'on'yomfèni zehé.

18 Ne nu'ú i 'yo tengu n'da ra xádá nange yán 'yomfèni, ne hingui pádi 'be'a nam bôn'a i ot'e nguetho hingui 'yo bú ja rán nequi Ojá. Ne hinguin nde da bá Ojá nguetho émmé xum mé yú mbú ú.

19 Ne hingui pé'ts' yú sá 'bu ot yú ts'oqui, nguetho ya xum bent ran ts'o, ne émmé di ho da 'yot'e hont'a go 'be'a man ts'o, nguetho hin'yú mbo yú mbú 'be'a di zedi ngue da zámmi.

20 Pé nu'ehú hinga ngubú bi xán'nahú ú bi xi'ahú nange ra Cristo.

21 Ya gá 'yóhmbú nange ra Cristo, ne nu'bu majuáni gá 'yóhmbú 'be'a bi xi ahú, guí páhmbú ya ngue gue'a majuáni a.

22 Janangue'a dami hyehmbú gátho 'be'a gnám 'búhmbú, ngue ni nyon'yomfènisèhu i há ahú, ngue 'be'a guí ndese gui 'yóthú.

23 Ne ma'da'yo ni mbúihu ne nín 'yomfènihu, ngue gátho ma'da'yo guim bémhbú ya.

24 Ne dami hyehú ngue gátho ma'da'yo tengu bi zán'nahú Ojá nange rá páhá zehé. Nuya dami 'yuhmbú ram 'búi njuántho guí 'yóthú, ngue nte man ts'o guí 'yóthú ya.

25 Dami 'yeshú a ra fèhni ngue madín xihmbú n'da ngu n'da ahú, ne guim mamhbú a majuáni. Nguetho tengu 'bu n'danja'itho dí cohmbú ra Cristo.

26 Ne nu'bu guín cuehú nange ran ts'o i t'ot'e, pé damím fáhmbú, mamán dá ahú ran ts'o. Ne hinga n'dapa gan cuehú.

27 Pé xingui ts'ú ga cuthú ra zíthu bú ja ma mbúihu.

28 Nu'bu guím péhu 'da ahú, pé gui 'yeshú a gnám péhu. Ne gam péhmbú xún ho, ne gue'a gdí tìmhmbú a guí homhbú, ne da zá guí fáx'ú mi'da ngue hin'yú 'be'a da hyoni.

29 Ne 'yo guím mamhbú yú ts'ore, pé guim mamhbú ran ho dí zé'ú ne dí hyu yú mbú ú to'o guí xihmbú.

30 Ne 'yo gadí unhdú ra dumbú a rá Hogandáhi Ojá nange n'da ra ts'oqui. Nguetho nu'a i 'búrp mbo ma mbúihu, ne gue'a da 'yudi ngue yú mbétigahú Ojá 'bu rán zégui ra pa, tengu 'bu jaju ra sello.

31 Dami 'yeshú a gní bémán'uhú, ne hin gan cuehú 'bu ja 'be'a da si ahú o ja 'be'a da t'ot'ahú. Ne 'yo gadí c'áman'uhú n'da ngu n'da ahú, ne o guím bémhbú ran ts'o nange ni mijá'ihu.

32 Pé gan 'yórpahú ran ho n'da ngu n'da ahú, ne 'da xtán ja ni yembúihu, ne gam punbahú n'da ngu n'da ahú, tengu tho í pun'nahú Ojá nange ra Cristo.

5

Da 'yot'e xún ho ú t'uhni Ojá

1 Ga óthú 'be'a ot'a Ojá, nguetho yú t'uhni gahú a ngue di huégahú.

2 Ngue ga órpahú ran huécate ma mijá'ihu, tengutho ra Cristo bi huégahú 'bu mín dáse bú ja ra pont'i nangeju. Ne nu ra Cristo bi un rá te, n'da ran t'unni ngue bi numanho Ojá.

3 Ne yú t'uhni gahú Ojá, janangue'a xingui ts'ú gam bémhbú ran ts'o, hin ga óthú ran 'yomt'èni, xing ran ts'iyate, ne xinga n'da ran ts'o ga óthú.

4 Ne hin gam mamhbú ra ts'ore o gue ran 'yant'ú, ne hin dan yá mangat'ihu, nguetho hin rán theui rá 'yécyéi Ojá ú. Pé ga xihmbú Ojá jamadi nange rán ho 'daju.

5 Pé dí páhmbú hingui sá n'da da yúrpu di manda ra Cristo ne Ojá, nu'bu i óthoho ran 'yomt'èni, o gue im bèn ra ts'on'yomfèni, o gue i ot' ran ts'iyate. Nguetho nu ra ziyate tengutho 'bu i thánde 'be'a i ja.

6 Ne njon ga jafú da hyájú gue'bu 'bo'o da xijú ngue xún ho 'bu ga óthú ran ts'o. Nguetho to'o da 'yot' ya yun ts'o, émmé xún ngu da nu rá cue Ojá, nange a him bi 'yórpá masu Ojá.

7 Pé hin dan 'yohú to'o i ot' ran ts'o, nguetho hin'yú 'be'a man jahú ú.

8 Pé nu'ahú mam'bet'o gmí 'yohú bú ja ra 'béxui. Pé nange guí 'búhmbú ra Cristo ya guí 'búhmbú bú ja rán nequi a. Nuya dāmam 'búhmbú tengu rán sáui bú ja ran nequi.

9 Ne nu'a rán nequi Ojá, gue'a dán jahú ra hogambú a, ne gue'a dám mamhbú majuáni a, ne gue'a dá óthú ran ho a.

10 Ne dami hyumbi gan xáhmbú guí 'yóthú 'be'a dí hyu rá mbú Ojá.

11 Pe xingui ts'u ga othua tengu ot'u i 'yo bu ja ra 'bexui. Pe ga uhmbu ngue nte ni mbatho 'be'a ot'u.

12 Pe ga pe'ts' ma sahu hin gam mamhbu 'be'a ot'u i ot' man t'aguitho ran ts'o.

13 Pe nu'a ran nequi Oja di yot'u to'o i 'yo bu ja ra 'bexui, ndepe da badi ngue i ja ye ts'oqui. Ne hingui sa da 'yan mant'agui thoho n'da 'be'a ot'e, nguetho nu'a ran nequi Oja di yot'u gatho ran ts'o.

14 Janangue'a nt'o't'i: "Daman nuhmbu ngue gui ahmbu, tengu 'bu gyu duhu, nguetho nu'a ra Cristo di 'da ahu ran nequi," bi 'yana.

15 Janangue'a dami jamansu 'be'a gui othu, ne hin gam 'buhmbu tengu u yu ja'i ngue hingui padi 'be'a ot'e.

16 Pe madague'a xan hei yu pa i ja bu ya, dami hyumbi gam pehmbu xan ho.

17 'Yo gui co'yambuihu, pe dami hyumbi gui hyoni gui pahmbu ra pahä ra Hmu.

18 Pe hin dan johyahu a ra sei, nguetho di ts'ongahu a. Pe man'da dan johyahu ra Hogandahi Oja.

19 Ne 'da dan johyabahu n'da ngu n'daju ngue dan xihmbu 'be'a i ocahu ra Hmu, ngue dan tuhmbu ya thuhu Oja gatho ma mbuihu da espahu Oja a.

20 Ne thocua thoho ga xihmbu jamadi Oja ra Ta, nangu 'be'a gatho jaju, nangu ra thuhu ma Hmuhu ra Jesucristo.

Dim 'bushmano yu 'yec'yei bu ja yan nguse

21 Ne hin dan junthu, pe 'da xtän 'yeh thohu, nguetho gatho gahu din numansuhu ra Cristo.

22 Ne nu ahu gyu xisuhu, dami 'yothu 'be'a im man ni ndøhu, tengutho bu gni 'yothu a im mam ma Hmuhu mahets'i.

23 Nguetho nu'u yan 'yohu i 'bet'o bu ja ra ngu, tengu a ra Cristo i 'bet'o bu 'bah yu 'yec'yei, ngue tengu 'bu gues e ra ja'i a, ne ram porpate gatho u.

24 Nu'u yu xisu da 'yot'e 'be'a gatho im man ya ndø, tengu tho yu 'yec'yei da 'yot'e 'be'a gatho im man ra Cristo.

25 Ne nu ahu ma min'yohu ahu, dami huçc ni xisuhu, tengu tho a ra Cristo bi huçc yu 'yec'yei, ne bi un ra te nanguēju.

26 Ne nu a ra Cristo ngubu bi 'yot'e, nu'bu mi japi da bo xan ho gatho yu 'yec'yei nanguie ram hman Oja. Nguetho ram hma tengu 'bu ra dehe i pe't'e gatho ran ts'o. Ne nu'a ran xixya, n'da ra hmepeya ngue ra Cristo bi hoga ma mbuihu.

27 N'damhma da zin u yu 'yec'yei, ngue ya gatho mahoqui, ne nte man ts'o din 'yohu. Ne hin'yu 'be'a da thibi, pegue gatho i jua a ran ho.

28 Ne gatho yan 'yohu, nde'bu di huçc ya xisu, tengu bu ni huçc ra ja'izehe. Nguetho nu'u to'o di huçc ra xisu, din huçc zeh e a.

29 Ne xinga n'da ra ja'i i san ra ja'izehe, pe din jamansu, ne i 'ujni xan ho ra ja'i, tengutho i ot'a ra Cristo nanguie yu 'yec'yei.

30 Nguetho nu'u dyu 'yec'yeihu, tengu 'bu ra ngoc'yei ne ra do'yo gahu a ra ja'i ra Cristo.

31 Tengu man t'o't'i: "Nu'bu n'da ran 'yohu i sin ra xisu, i soh ra ta ne ra mbe, n'damhma da za di manda ra xisu, tengu 'bu e ra ja'izehe," bi 'yena ra t'ohni.

32 Ne xan hei da badi 'be'a nam bon na, pe di engä drä Pablogä, ngue i udi nanguie ra Cristo ne nanguie yu 'yec'yei.

33 Pe ne im ma, gatho ahu ngue gyun 'yohahu, dami huçc ni xisuhu tengu bu gni huçc zeh ehu. Ne nu'ahu gyu xisuhu damin numansu ni ndøhu.

6

1 Nu'ahu gyu t'ahnihu gyu 'yec'yeihu dami 'yothu 'be'a man ni tahu ni mbehu, nguetho gue'a yan thehu a ngue gui 'yothu.

2 Dami numansu ni tahu ne ni mbehu. Ne gue'a ra mbadi a ran t'edi Oja ngue ni jap Oja n'da a, ngue bi ma maya'bu.

3 Ne guehna ran japi bi ma da nu n'da 'bu da 'yot'e, ngue din ja ran johya ne xan ngu yu pa dim 'bucua ja ra hai.

4 Ne nu ahu gyu tahu, nu'bu gui suh ni t'ahnihu, nde'bu hin gui jafu din cuetho. Pe dami temanohu gueru di 'yec'yei ra Hmu u.

5 Ne nu ahu gyu mbefihu ne gyu 'yeh ehu, dami 'yothu xan ho 'be'a im man ni hmuhu ua ja ra hai, ne guin numansuhu u, ne gui suhu. Ne mpaha thoho gui 'yothu ni 'befihu, tengutho bu gni 'yorpahu ra 'befi ni Hmuhu ra Cristo.

6 Dami 'yothu xan ho ni 'befihu, hinga hon'bu in nu ahu ni hmuhu, pe dami 'yothu tengutho bu gni 'yeh ehu ra Cristo. Ne gatho ni mbuihu, ne gue'a ra pahä Oja a buya.

7 Dami 'yot' ni 'befihu nanguie ran johya, tengu bu gni 'yothu ra 'befi ni Hmuhu mahets'i, ne hinga hont'a din numanho ahu yu ja'i.

8 Ne damin bembhu ya, Oja di cos'ahu ran ho nanguie ran ho xcä 'yothu, madague'a gyu 'yeh ehu o gue gyu hmuhu.

9 Ne nu ahu gyu hmuhu, pe gui 'yorpahu a xan ho u ni mbefihu, o gue ni 'yeh ehu, tengu tho bu gni ndepe da 'yot'ahu ran ho. Ne hin gui xihmbu yan ubi, nguetho gui pahmbu ngue n'dat'a ni Hmuhu mahets'i. Ne nu a ra Hmu mahets'i hin di hyespa na nuju.

Di zerca ma mbuihu ra ts'edi Oja tengu ra he ra dofai

10 Ne nuya ma zu cu ahu, ga zacua ma mbuihu nanguie ra ts'edi Oja i jaju.

11 Ngue tengu n'da ra dofai i he ra he ngue ra t'egui ni tacua yan sa u yan saihu. Ne ngutho ra ts'edi Oja 'bu di homhbu ngue hin da za da hyaju ra zithu.

¹² Nguetho hinga gue'ᵃ yᵃ jà'i man sᵃihᵃ, pᵃ gue'ᵃ yá hmu yᵃ ts'oqui, ngue ra zᵃthᵃ rá hmu ra 'bexui i ja gátho ra ximhái. Nᵃ ᵃ gátho yám fáts'ihᵃ ra zᵃthᵃ in 'youi ran dāhi, nᵃ gátho 'be'a má ts'edi bá nᵃxpᵃ 'bᵃh rá hmu ran ts'o, gátho man sᵃihᵃ ᵃ.

¹³ Janangue'a tengü 'bᵃ ga hehᵃ yᵃ t'ᵃgui ya, nangue gátho rá ts'edi Ojᵃ, ngue ga háthᵃ ga tᵃfᵃ yán sᵃ ra zᵃthᵃ i sác ma mbᵃihᵃ. Nᵃ nu'ᵃ dá tᵃhmbᵃ ran sᵃi, ya dá juahmbᵃ xᵃn ho, nᵃ dá nuhᵃ xingui ts'ᵃ dá 'behmbᵃ.

¹⁴ Nᵃ nu yᵃ t'ᵃgui dí xi ahᵃ, nᵃ gue'ᵃ nán sáhᵃ ᵃ. Ngue nu'a ram hma dí tᵃnhdᵃ, ngue tengü 'bᵃ ran gᵃt'i ngue ra t'ᵃgui gam páthᵃ. Nᵃ nu'a ná hᵃmhᵃ ran hogui bi 'yᵃrcahᵃ ra Cristo, tengü 'bᵃ ra coto ngue ra t'ᵃgui a, ngue hingui sá da dajᵃ ra zᵃthᵃ.

¹⁵ Nᵃ nu'a ná yᵃmanhohᵃ Ojᵃ nangue'a ran ho ma'da'yo dá hᵃmhᵃ, nᵃ gue'a ná huthᵃ ran zambᵃi tengü 'bᵃ dí nᵃt' ma zapatohᵃ ngue yᵃ t'ᵃgui, nᵃ dan tihmbᵃ ga sᵃhmbᵃ ra zᵃthᵃ.

¹⁶ Nᵃ man'da, nu'a ná pᵃhmbᵃ majuᵃni Ojᵃ, ngue tengü 'bᵃ n'da ra xit'ᵃgui ní dáqui gátho yán sᵃ ra zᵃthᵃ, tengü 'bᵃ t'ᵃngbahᵃ n'da ra sibi.

¹⁷ Nᵃ nu'a ná pᵃhmbᵃ majuᵃni dám pᵃhmbᵃ, tengü 'bᵃ dá pant' ma yᵃhᵃ ra fᵃi ngue ra t'ᵃgui, ngue hin gam bᵃmhᵃ a in nde di bᵃngahᵃ ra zᵃthᵃ. Nᵃ nu'a rá m hman Ojᵃ, tengü 'bᵃ ra espada di 'dajᵃ rá Hogandāhi Ojᵃ, gue'a dám muthᵃ ra zᵃthᵃ a.

¹⁸ Pᵃ thocua thoho dan yᵃhᵃ Ojᵃ, ga áfᵃ rá ts'edi, xingui ts'ᵃ ga eshᵃ nan yᵃhᵃ Ojᵃ, tengü di bᵃngahᵃ rá Hogandāhi Ojᵃ. Nᵃ dan ḡyahᵃ hin dan xᵃmbᵃihᵃ, ngue ga áfᵃ Ojᵃ da mbᵃx'ᵃ gátho ma mi'yᵃc'yᵃihᵃ.

¹⁹ Nᵃ nugá drá Pablogá, dami 'yáfu Ojᵃ nanguecá, n'damhᵃ di 'dacá ran 'yomfᵃni nᵃ ga hut'anzambᵃi gam mamp'a rá m hma, nᵃ ga xi ᵃ hing yᵃ judío 'be'a nde Ojᵃ ngue da bᵃh ya.

²⁰ Gue'a nán ofädigá a, ngue dí xicá yᵃ jà'i 'be'a bi xicá Ojᵃ. Dami 'yáfu rá ts'edi Ojᵃ ngue hin ga su ga thoqui gam mangá rá m hma.

Ran zᵃngua ran zᵃgui

²¹ Nuya dí pᵃnhdá bᵃ na ma cuhᵃ ra Tíquico, ngue ḡmme mahuḡqui. Nᵃ nuna ḡmme ᵃt'e xᵃn ho rá 'befi Ojᵃ. Nu'a da xi ahᵃ 'be'a gátho dadí jagá, nᵃ nangue gátho 'be'a dí ᵃt'á.

²² Nuna ra Tíquico da gᵃx na ra sᵃcuᵃ dí ᵃt'á, nᵃ da xi ahᵃ nanguecáhe, nᵃ da hyut'a ni mbᵃihᵃ.

²³ Pᵃ Ojᵃ ma Tahᵃ nᵃ ma Hmuhᵃ ra Jesucristo da hyut'a ni mbᵃihᵃ, nᵃ di ja ahᵃ gui huḡ c ni mi'yᵃc'yᵃihᵃ, nguetho gá hyᵃmhᵃ ran ho mbo ni mbᵃihᵃ.

²⁴ Pᵃ Ojᵃ di 'da ahᵃ rán japi gátho ahᵃ to'o gátho hin gui 'yᵃ'ts'a gnín numanhohᵃ a ma Hmuhᵃ ra Jesucristo. Nᵃ hᵃnt'a dá xi ahᵃ ya.

FILIPENSES
Ra sɔcuə bi 'yorba ra Pablo u
yu 'yɛc'yɛi bu ja ra dɔhnini
Filipos

Ran zengua

1 Nugä drá Pablogä dí yo'be ra Timoteo drá 'yɛhɛ'be ra Jesucristo. Dí o't'á'be na ra sɔcuə gátho ahu ma zu cu ahu, ne u yu ngarbi ne u yam fátsh'ihu yu ngarbi, ne gátho u i 'bapɔ ra dɔhnini Filipos ngue i ten'na ra Cristo.

2 Pɛ dí ndep Ojɔ ma Tahu ne ma Hmuhu ra Jesucristo da 'yents'ahu rán japi ne da hyut'a ni mbaihu.

Nu ra Pablo i ap ra jamadi Ojɔ nanguue yu 'yɛc'yɛi

3 Jamadi, dí ɛmp'a ma Ojɔ, n'dandj ngu n'dandj dí m bɛn ahu, nguetho gue ahu mam fátsh'i ahu bi 'dacá Ojɔ.

4 Ne zai ɛmme i jagá ran johya 'bu dí ápä ra jamadi Ojɔ nanguue ahu.

5 Ne dadín johyagá nguetho n'dat'a rá 'befi ran ho ma'da'yo dí combhu, gue'a gni zɛju a, ne gue'a gá 'yóthɔ 'bu rá mbái gá 'yɛc'yɛhhu, ne asta gue yu pa i jabuya.

6 Nugä dí paði ngue Ojɔ di thocta a ra hoga'befi ngue bi da'mi bi 'yorbɔ ni mbaihu, janangue a di juadi xɔn ho 'bu bi zɔn ra pa ba ɛh mahɔn'a ra Jesucristo.

7 Ne gue'a ná ápä ra jamadi Ojɔ a, ngue ɛmme dí m bɛn ahu. Ne tengu'bu 'da'angu dí sáhu ran unbi dí ságá ne gue'a ná combhu rán japi Ojɔ a, dá gue'bu dí ofädigä, o gue'bu dí 'bapɔ ja ran juanbate, ngue dadín yan a rán ho ma'da'yo ra Cristo dí m ma ngue majuanj a.

8 Ne hont'a Ojɔ i paði hangu nan gu bu ná huɛc'ahu, ne tengu bu ɛmme ni huɛgahu ra Jesucristo.

9 Hanangue'a dí ap Ojɔ ngue man'da xɔn gu din ja ahu ran huɛcate n'da ngu n'da ahu, ne din ja ahu ran 'yomfɛni xɔn ho, ne guim bɛmhbu xɔn ho nanguue a 'be'a gátho gui óthɔ.

10 N'damhma gui huanhdɔ 'be'a man'da xɔn ho gui 'yóthɔ, ne n'dat'a guim bɛmhbu, ne hin hapɔ di nequi ni ts'oquihu 'bu bi zɔn ra pa ngue ba ɛh ra Cristo.

11 Ne hont'a ra Jesucristo sä di 'da ahu ra hogambú, ngue xɔn gu yu hoga'befi din ja ahu, ne gue'a dí t'ɛspa Ojɔ a.

Hont'a ra Cristo nám 'bu a ra Pablo

12 Ma zu cu ahu, dí n de ahu ngue gui pɔhmbɔ, gue'a nán te ran ho ma'da'yo a nám 'bácä ua.

13 Ngue gátho yu dofɔi ua ja ran guts'ut'abi, ne'u gátho mi'da yu ja'i i paði ngue rá 'befi ran ho Cristo a ná 'bácä ua.

14 Ne dá gue'bu dí ofädigä, pɛ gue'a ní hyut'an zambú ma cuhu ngue'u xɔn gu i 'bucua, ne hinguin su 'bu im man rám hman Ojɔ.

15 I 'bucua 'da u ngue im mamp'a rám hman Ojɔ, i seya nanguue rám hman Ojɔ dí ót'ä. Pɛ i 'buh mi'da ngue im man rám hman Ojɔ ngue nde da 'yó't' ran ho.

16 Ne nu'u ngue u i ja ran ts'eya, im ma nanguue ra Cristo, nguetho in nde 'be'a da dɔse u. Pɛ hinga gátho rá mbai im ma, pɛ hont'ho nde u ngue di yop a ma dumbúigä ua ja ra fádi.

17 Pɛ nu'u mi'da di huɛgä, ne nde da mbäxgui, ne gue'a ní man rám hman ra Cristo u, nguetho i paði 'be'a ná 'bácä ua, ngue dí n yanba a rán ho ma'da'yo ra Cristo.

18 Pɛ madagüe a hont'a go to'o im mamp'a rám hman Ojɔ, dá gue'bu n'dat'a im bɛni o hin'na 'bu im ma nanguue a ra Cristo, ne guexta a ɛmme dadín johya. Ne thoçuá tho ho dan johyagä.

19 Nguetho dí paði ngue ga pɔmanhogä ua ja ra fádi, nguetho zai gui áfu rá ts'edi Ojɔ nanguécä, ne zai i fáxcä rá Hogandɔhi ra Jesucristo.

20 Nugä hin dí n ndegä ngue m'bejua ga pɛ'ts' ma sä nanguue 'be'a dí ót'ä, pɛ ɛmme dí n de ga hut'an zambú gam mangä xɔn ho rám hman Ojɔ 'bu bi ts'ɛgbä. Janangue a gátho yu ja'i da bɔh rán úixte ra Cristo nanguue a dí ót'ä, madagüe'bu dí 'bucä o gue'bu da thogä.

21 Nguetho hont'a dí 'bui nanguue ra Cristo, dí n ndegä ngue dí n úixte ra Cristo nanguue 'be'a gátho dí ót'ä, ne man'da tho 'bu dá tugä.

22 Pɛ nu'bu guexta a dadí thoqui dí 'bucua ja ra häi, sä ga tɔh mi'da yu ja'i ngue da 'yɛc'yɛi a ra Hmu mahɛts'i. Pɛ hin dí pɔse nda a ga huanhni, hague dam 'bui, uague ga tu.

23 Pɛ nugä ɛmme xɔn hɛi ga paði nda a ngue man'da xɔn ho. Pɛ nu'bu da hɔnsegä, man'da dí n de 'bu ga tu ngue ga mba ním 'bu'be ra Cristo, nguetho man'da xɔn ho nanguécä.

24 Pɛ man'da xɔn ho nanguue ahu ngue guexta a dí 'bucä ua ja ra ximhäi.

25 Janangue a dí hɔxanjuanj guexta a dam 'bucä ua ngue ga fáx ahu ngue dí n te ni t'ɛc'yɛihu. Ne man'da din ja ahu ran johya 'bu man'da gá 'yɛc'yɛihu ra Cristo.

26 Ne nu'bu dí 'bucä ua ja ra häi, ne guín nuju mahɔn'a, ɛmme da hyu ni mbaihu nanguue ra Cristo, ne gui 'yɛspahu ra Cristo buya.

27 Pɛ damam 'buhmbu 'be'a rán sáhu rán ho ma'da'yo ra Cristo. Ne madagüe a 'darbu dí 'buhmbu o yabu dí 'bucä, pɛ ga ócä ran ho gui 'yóthɔ buya, nanguue 'da'angu guim bɛmhbu, ne gui fáhmbu ma t'ɛc'yɛihu nanguue rán ho ma'da'yo ra Cristo.

28 Ne hin gui suh^u to'o da z^u ah^u nangue ran ho ma'da'yo. Ne nangue hin gá suh^u, da b^uadi ngue di 'beh yá te ^u, ne da b^uadi ngue i ja ah^u ra temaz^ui ngue bi 'da ah^u Oj^u.

29 Nguetho hinga h^uont'a ran ho bi 'da ah^u Oj^u ngue gui 'y^uç'yeih^u ra Cristo, p^ue ne'a man'da ran ho, ngue gui s^uah^u y^un ^unbi nangue ra Cristo.

30 Ne 'da'angu dí ^uth^u ya, dadin ^unba^uh^u ngue dín y^umhb^u a ran ho ma'da'yo, tengu thoho gá nuh^u dá ^ut'ä m^um'bet'o, ne gui ^umb^u ngue guexta'a dí ^ut'ä ya.

2

Nu rán uixte ra Cristo, hin'y^u ran 'y^uç't'i

1 Nu'b^u gue'a ra Cristo dí ze ah^u, ne gui p^uahmb^u rán huçcate a, ne nu'b^u guín 'yoh^u rá Hogand^uhi Oj^u, ne gui p^uahmb^u gui 'y^uth^u ra yemb^u ne ra mate, dan johyagá 'b^u.

2 P^ue dami yusca ma mb^ui ran johya nangue 'be'a gui ^uth^u ya, ngue n'dat'a guim b^umhb^u, ne 'da xctin huçctah^u, ne 'da'angu nin 'yomf^uñih^u guim b^umhb^u, hinga 'dahma 'dan'yo guim b^umhb^u.

3 Ne hin ga ^uth^u ran 'y^uya, ne hin dan 'y^uçxh^u, ne hin gan b^umhb^u ngue dan uixteh^u, p^ue man'da da b^uense n'da hingui hose xinda gue'^u gá m'í da.

4 Ne hinga h^uont'a ga hons^ueh^u gam b^umhb^u, p^ue ne'a i hon ^u m'í da ga f^uxh^u.

5 P^ue n'da ngu'n'da dam b^umhb^u tengu tho b^u i b^uñj^u ra Cristo.

6 Nu ra Cristo 'da'anguidui Oj^u a, p^ue him bin 'y^uzeche ngue Oj^u a, nguetho bi b^uñj^u.

7 Ngue bá sogui gátho rá ts'edi mah^uçtí, ne bin 'y^uçhe 'b^u mín j^uá'í ua ja ra ximh^uai, ne bi mb^ux y^u j^uá'í.

8 Ne nu'b^u mín j^uá'í xingui ts'^u bin 'y^uçt'i, p^ue bi 'y^ut'e gátho 'be'a min nde Oj^u, ne bi du b^u ja ra pont'í tengu n'da ra ts'om'b^uai.

9 Ne nangue a bi 'y^ut' ra Cristo, Oj^u bi 'y^uçspa a, ne bi un ra ts'edi man'da x^un gu, ne gue'a ra thuhu bi unni ^umme man'da dí muui.

10 Janangue a nu'a ra Jesús gue'a rán s^uai dín th^unde a, gátho 'b^up^u mah^uçts'í ne'cua ja ra h^uai ne'ç gátho x^un du, y^u j^uá'í ne y^um 'behni Oj^u ne y^u z^uth^u, gátho da 'y^uçspa ra Jesucristo ra Hmu.

11 Ne gátho nán gu da b^uadi ne da ma ngue gue'a ra Jesucristo a ra Hmu nangue gátho 'be'a i ja, n'damhma gátho da 'y^uçspa Oj^u ra Ta.

Nu y^u y^uç'y^uç'i gues^u ^u y^un yot'í ua ja ra 'bexuí

12 Janangue a ma z^u cu ah^u ngue dadí huç'ah^u, z^ui gá 'y^uth^u 'be'a dá xi ah^u nu'b^u 'darb^u m^um 'b^umhb^u, p^ue madague'a yaua dí 'b^ucá ya, man'da h^uehi thoho gui 'y^uth^u a nin s^uah^u ngue i 'b^uh ma p^urpateh^u, ne hin gan 'y^uçxh^u, p^ue guin numansuh^u Oj^u.

13 Nguetho gue'a Oj^u dim p^up^u mbo ma mb^uih^u ne gue'a dí 'daj^u rá páh^uá ne rá ts'edi ngue ga ^urbah^u rá páh^uá Oj^u.

14 Ne o gadi y^uni thoh^u, x^un gan junth^u, p^ue dami 'y^uth^u gátho in nde Oj^u.

15 N'damhma njon da dingah^u n'da ran ts'o ngue da ma i ja ma ts'oquih^u. P^ue dam 'b^umhb^u tengu man s^uah^u ngue y^u hogat'ahni gah^u Oj^u, guerp^u 'b^u ^u y^u j^uá'í ngue i ^ut' ram fe'ts'í. Janangue a ga ^uth^u b^uya tengu n'da ran yot'í b^u ja ra 'b^uxui, ngue ga xihmb^u rá m hman Oj^u dí un ra te.

16 Ne nu'b^u gui xihmb^u rá m hman ra temaz^ui, nugá dan jhyagá 'b^u bi z^un ra pa ngue ba çh ra Cristo, ngue hin'y^u 'be'a dá p^ue'ts' ma sá nangue ra 'befi xtá ^ut'ä b^u gui 'b^umhb^u.

17 Nguetho dadí hoc'a ni t'çç'yeih^u, tengu'b^u dadí hocá n'da ra 'b^uts'e, x^un ho 'b^u dá undá Oj^u. Ne nugá 'b^u hin dí gua ^u y^un ^ungi dá sá 'b^u gmí 'y^uç'y^uçih^u, p^ue man'da x^un ho 'b^u ga un ma te ne ga f^um ma j^ui, ngue dí gua a ra 'b^uts'e ga undá Oj^u nangue gátho ah^u. Guexta a dadin johyagá, ne da z^u gui hy^umhb^u man johyagá.

18 Janangue a ga comhb^u man johyagá 'b^u bi z^un ra pa da t'çna da thogá.

Ra Timoteo ne ra Epafrodito

19 Ne nu'b^u rá páh^uá Oj^u 'b^ux ga p^un'nah^u b^u ra Timoteo da nu ah^u. Ne nu'b^u dá p^uadi 'be'a gadi jah^u b^u dan johyagá b^uya.

20 Nguetho njohgui 'b^ucaua man'da ngue im b^uñi tengu dí m b^um'be ra Timoteo nangue ah^u.

21 Nguetho gátho m'í da i 'b^ucaua im b^uense nangue yá 'befi zehe, ne him maj^uani rá 'befi ra Cristo Jesús im b^um b^uya.

22 P^ue ya gui p^uahmb^u ngue ^umme dí muui nangue 'be'a i ^ut' na ra Timoteo, ngue dí com'be rá 'befi Oj^u, tengu n'da ra ts'ant'^u i conhui rá 'befi rá ta.

23 P^ue dí t^um'í hasta gue'b^u ga p^uaçá 'be'a dín jacá ua. Ne m'bejua ga p^uñhdá b^u na ra Timoteo.

24 P^ue x^umhma da nde ra Hmu mah^uçts'í ngue da z^u ga mba b^u n'dihi, gan nu ah^u.

25 P^ue dí m b^uñi ngue m'bet'o ga p^un'nah^u b^u mah^uñ'a na ra Epafrodito, ma cuh^u, ne dí com'be rá 'befi ra Cristo dín y^unba'be a rán ho ma'da'yo. Guehna guá p^uncá'be ua nangue da mb^uxca'be.

26 P^ue nuya ^umme nde da mba b^u gam 'b^umhb^u mah^uñ'a, ne ^umme tu rá mb^ui ngue ya rá 'y^uth^u ngue m'í ^u a.

27 Ne maj^uani ^umme m'í ^u ne m'í ts'atho xtán du. P^ue nangue rá mate Oj^u ngue him bi du. Ne nu'b^u xtán du, man'da ^umme x^un gu ra dumb^ui xcá nugá 'b^u.

28 P^ue janangue a dí humbi ga p^uñhdá n'dihi na, n'damhma gan johyah^u 'b^u guin nuh^u mah^uñ'a, ne cá da hyu ma mb^uigá ua.

²⁹ Ne nu'bu bi zom bu dami simhbu xan ho, ne gui 'yafu ra jamadi Oja ngue bi xox a. Ne gatho yu ja'i guin numansuhu ngue ot'e tengu i ot' na ra Epafrodito.

³⁰ Ne nuna mi ts'atho xtan du nange ra 'befi Oja, nguetho bi 'yen ra te nange bi zequi, ngue bi 'yot' ra 'befi tengu tho'bu gue ahn xzuu zeju.

3

Nura Cristo 'bu di ec'yeihu, gue'ani bo ma mbuihu a

¹ Nuya ma zu cu ahn, di xi ahn, daman johyah nange ra Hmu mahets'i. Nugä hin dadin xombui ngue ga xi ahn mahon'a, gan johyah, nguetho nin hos'ehu ngue di xi ahn.

² Daman jamansuhu nange u yu ts'on'yomfeni ja'i, nguetho nu'u tengu tho'bu yu satexa'yo, ne i xi ahn jatho da hmeppa ni ja'ihu ngue da mba nthequi ahn.

³ Pe nuju majuani am hmeppa gahu bu na nuju Oja, nguetho di thandehu Oja nange ra Hogandahi, ne dadin johyah nange a ra Cristo Jesus, ne di pahmbu hinga gue'a man hosegahu ni 'yenju yu t'ungahu Oja.

⁴ Pe nu'bu 'bo'o sa ena yu t'uhni Oja nange xan hose, pe man'da sa xca engä 'bu, nguetho man'da mi pomanho man t'ot'egä.

⁵ Nguetho dam 'bu nange yu judio, ne na hyatopa xtam 'bucä 'bu mi thegä ma xifani, ne gatho da comhbe a bi xije Oja dyu hebreohe dyu judiohe, nguetho nu'a ma ta ra hebreo a gue a bi xand mam bombota ra Benjamin mi 'buh maya'bu. Ne da tendä 'be'a im man yu fariseo, ngue emme da humbi da ot'a u yan t'edi yu judio.

⁶ Ne nugä emme da yangä a ma t'ec'yeihe dyu judiohe, janangue a madä unba yu 'yec'yei ra Cristo. Ne mi ot'a u gatho yan ho im man u yan t'edi yu judio, janangue'a njo'o to'o mi sä da man'a n'da ran t'edi Oja ngue da festhoho.

⁷ Ne min bengä ni zingä Oja a man hose. Pe nuya di padi ndetho di 'berpa nin 'yomfeni n'da a. Ne da e'ts'a a na bengä xan ho segä janangue bi zä da tingä ran ho nange ra Cristo.

⁸ Ne madague'a hangu nan gu xta ozehögä, pe ndetho man'da di 'bedi, nguetho man'da di muui ngue di pacä ra Cristo Jesus ma Hmu. Janangue a gatho man hose da 'bedi, ya him min numanho, n'damhna bi zä dan 'yo'be ra Cristo.

⁹ Ne nuya sä dam 'bu'be ra Cristo, ne nte-manho i jagä 'be'a di ozehögä nange yan t'edi, pe nange a di ec'yei 'be'a bi 'yorca ra Cristo, ne gue'a i bo ma mbui a ne in numanhogä Oja. Nguetho Oja in numanho u i hantho rá mate ra Cristo.

¹⁰ Ne nuya hont'a man'da emme din nde ga padi xan ho a ra Crsito. Ngue ga com'be

xan ho a rá ts'edi bin t'um 'bu mi dambeni, nguepu da zä dam 'bui xan ho 'bu di 'butua ja ra ximhai, ne da zä dan unba tengu yan unbi bi nu a, ne da zä ga com'be ran date, ngue nde da ma di 'berqui xan ho a man yombui zche.

¹¹ Ne nubuya xomhma thoho da zä ga com'be xan ho a rá ts'edi ra Cristo bin t'um 'bu mi dambeni, ngue dam 'bui xan ho a ra 'da'yote.

Gan uenthohu ga tqhmbu ra 'dihl buya

¹² Pe nugä hingui sä gam mangä ngue gatho di com'be rá ts'edi ra Cristo, nguetho hin danä soni ngue gatho xtan hotho ga ot'e. Pe guexta a dadä thoqui di honi ngue ga padi gatho 'be'a bi bengä ra Cristo Jesus 'bu mi bendgä.

¹³ Pe ma zu cu ahn di xi ahn ya, ngue hinga gatho di ot'a xan ho, pe hin din nde gam bengä mahon'a 'be'a xta ot'a mam'bet'o. Pe guexta a emme dadä thoqui di nde man'da ga ot'a ran ho, ngue ga taha xan ho.

¹⁴ Ne din nde gan uenthohu xan ho, ngue ga taha ga han a i zoncahu Oja bu mahets'i ga hambahu, nange di ec'yeihu ra Cristo.

¹⁵ Ne gatho ahn ngue xan te nin 'yomfenihi nange ni t'ec'yeihu, nde'bu 'da'angu guim bembhu tengu dim bengä. Ne nu'bu bu a n'da ahn n'dan'yo guim bembhu, nu a Oja di ja ahn ngue gui pahmbu 'be'a nde Oja.

¹⁶ Pe nde'bu ga thohmbu tengu zai di othu, nange rá 'befi Oja.

¹⁷ Ma zu cu ahn, dami tenhdu a 'be'a di ot'a, ne'u mi'da 'bu i ot'a tengu di ot'a, dami tenhdu u.

¹⁸ Nugä drä Pablogä, ga xi ahn mahon'a, emme xan gu yu nidj ya xta xi ahn, nguetho emme tu ma mbui nange 'be'a i ot'u 'da xan gu, i ena i 'yo bu rá 'yu Oja, pegue din sahmbu ra Cristo ngue hingui ec'yei 'be'a i du bu ja ra pont'i.

¹⁹ Ne da zon ra pa ngue da guadi ne di 'beh yu te, nguetho hont'a 'be'a i si ne 'be'a ndese rá ja'i i hadumbui. Pe emme din 'yexu nange 'be'a i ot'u ne hin'yu yu 'yasä. Ne hont'a im beni nange a 'be'a jaua ja ra ximhai.

²⁰ Pe nuju dyu 'yec'yeihu, dyu menguhu bu mahets'i, ne dadä thoqui di tömdahu ngue ba eh mahets'i a mam porpatehu, ngue gue'a ma Hmuhu ra Jesucristo.

²¹ Ne nu'a ra Cristo di parca ma ngoc'yeihu tengu rá ja'izehe ngue nuixte thoho, rá rs'edi i ja. Ne n'dat'a rá ts'edi ngue di manda 'be'a gatho i jaua.

4

Thoscuä thoho dan johyah nange ra Hmu

¹ Ma zu cu ahn emme dadä hu'ec'ahn ne emme dim ben ahn, nguetho xca 'daju ran johya, ne nange gä 'yec'yeihu, gue'a ni nequi

xən ho ma 'befigä a. Ne nuya ma zə cu ahu, o gadí uqnsa nin 'yomfənihu nanguie ni t'əc'yəihə.

² Ne nu aui man ju aui nanguie ra Cristo ra Evodia ne ra Síntique, dami 'yørcaui ra mate ngue 'yo gadín sahmi, nguetho gadín cuui nanguie ra Hmu mahəts'i.

³ Ne nu i ma hogamfäts'i i ngue gá fäxca ra 'befi, dami fäx u yə xisu ngue dim 'bəmanho, nguetho ɛmme dām pəcāhe u nu 'bū má mamhbe bə rán ho ma'da'yo ra Cristo. Ne a ra Clemente ne'ə mi'da bi mbäxqui, ngue gätho bi thusca ma thuhuhə bə ja ra xəcuə bə mahəts'i nanguie bin 'dajə ra temazəi.

⁴ Pə thocua thoho dan johyahə nanguie ra Hmu, ne dí xi ahu mahə'n'a, dan johyahə.

⁵ Ne ga fäxhu ma mijə'ihə, n'damhma gätho yə jə'i da nu ngue dadí jamansuhə 'be'a nám 'bəhmbə. Ne gam bəmhəbə ngue mi ts'utho ba ɛh ra Hmu mahəts'i.

⁶ Ne hin ga hədumbəihə nanguie 'be'a gätho dí homhbə, pə gätho ga xihmbə Ojə 'be'a dí homhbə, ne ga xihmbə ra jamadi ngue zəi ərcahu a xən ho.

⁷ Ne nu Ojə da hyurca ma mbəihə buya nanguie ran johya hingui sá xtám bəse n'da, pə gue'a ran johya ní jamansuc ma mbəihə ne man 'yomfənihu, nanguie dín 'yohə ra Cristo Jesús.

Gam bəmhəbə 'be'a gätho xən ho

⁸ Nuya ma zə cu ahu, mi'da jaua ngue dín nde ga xi ahu. Ngue gam bəmhəbə gätho 'be'a a majuaqi, ne gätho 'be'a yún thəhu ngue dí hnumansujə, ne gam bəmhəbə hin di yoho bə dá ətəhu 'be'a dí ətəhu, ne hin te man ts'o gam bəmhəbə. Ne gam bəmhəbə ga ərpahe 'be'a dí hyu yə mbəi u ma jija'ihə, ne gam bəmhəbə ga ətəhu 'be'a mfədi ngue xən ho. Ne gam bəmhəbə gätho 'be'a ɛmme xən ho, ne gam bəmhəbə ngue 'be'a gätho da t'əspi xən ho.

⁹ Ne gui 'yəthə 'be'a gätho dá xən'nahə, ne gui tenhdə gätho 'be'a xtá ut ahu. Ne nu 'bū ngubə gui 'yəthə, da zə gan 'yohə xən ho Ojə ngue zəi i hurpa ní mbəi n'da.

Bi 'benpi ts'ə ramfäts'i a ra Pablo

¹⁰ Ne nu Ojə bi 'dacə ran johya nanguie a gá bənjə mahə'n'a, ngue gadí zəjə ts'ə. Ne dí pəcə ngue hin gá pumbəniju, pə hənt'a nja, him mi sá bə gui zəjə mam'bet'o.

¹¹ Pə hin dí ɛna ngue xcán ɛnbə 'bū hin xquí fäxcahe, nguetho ya xtán zəi ngue i jagə ran johya madague'bə i ja a ga honi o hin'yə.

¹² Nugə dí pəcə 'be'a nám 'bəmanho n'da ra hyoya, ne dí pəcə 'be'a nám 'bəmanho n'da ngue i ja xən gu. Ne dadín johyagə madague a dín niyagə o gue dí tumanthuhugə. Ne hənt'a go 'be'a dín nu, uague xən gu i jagə o hin'yə, pə i hu ma mbəigə.

¹³ Ne hənt'a go má ts'edi i ndec Ojə, ya gätho sá ga ət'e, nguetho i fäxca ra Cristo.

¹⁴ Pə guexa a xən ho gá 'yəthə ngue gá zəjə ts'ə, ngue i pan hnuman'əgə.

¹⁵ Ne nu ahu gui 'bəhmbə bə Filipos, gui pəhmbə ngue hənsə ahu gá zəjə ts'ə nu 'bū má pəngə bə ra häi Macedonia, ngue rá mbədi dá mangə ran ho ma'da'yo bə, ne gá pəncəhu ra mbəti.

¹⁶ Ne nu 'bū guexa a mí 'bucə bə ra hnini Tesalónica, yondí hyundí gá pəncəhu ra mbəti, gue 'bū má hongə.

¹⁷ Ne hinga həntho dín nde ga hani, pə dín nde ngue di jəp ahu Ojə nanguie a xcə 'dajə, nanguie gá zəjə.

¹⁸ Nugə ya dá hani 'be'a guə pəncəhu 'bū mi zəcua ra Epafrodito, ne i pongui ts'ə 'be'a dí honi. Ne nanguie 'be'a guə pəncəhu, nu Ojə i numanho, tengu'bə n'da ran t'unni ɛmme di muui.

¹⁹ Ne nu'a ma Ojəhu di 'da ahu xən ho 'be'a gätho gui homhbə nanguie dí 'bəhmbə ra Cristo Jesús. Nguehə nte dí 'be'a, ne ɛmme xən ho a dí 'dajə.

²⁰ Pə dí ɛspəhu ma Tahə Ojə ne gätho yə pa mazəi. Ne hənt'a dím bəngə a.

Rán zəgui ran zəngua

²¹ Ne dí pən'nəhu ran zəngua gätho yə 'yəc'yəi ngue i 'bərə, nanguie rá thuhu ra Jesucristo. Ne gätho ya yə cu dí 'bəhmbə ua i pən'nəhu ran zəngua.

²² Ne'ə mi'da yə 'yəc'yəi ngue i 'bucua ja ra hnini, gätho i pən'nəhu ran zəngua. Ne nu'ə yə 'yəc'yəi ngue dim pəcua ja ran guts'ət'abi man'da in nde di zəngua ahu.

²³ Ne nu ma Hmuəhə ra Jesucristo dí äpə di 'da'ahu rán jəpi gätho ahu. Ne hənt'a dí xi ahu a, ne hənt'a gam bəmhəbə a ya.

COLOSENSES

Ra sɔcuɑ bi 'yorba ra Pablo ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja ra dɑhnini Colosas

Ran zengua

1 Nugä drá Pablogä, ma 'bäigä'be ra Cristo Jesús, nangue rá páhä Ojɑ.

2 Nɛ dí yo'be ma cuhɯ ra Timoteo, dadí zengua ahɯ gátho yɯ 'yɛc'yɛi ngue gui 'bɯhmbɯ bɯ ja ra hnini Colosas, dadín cuhɯ nangue n'dat'a dí m bɛmhɯ ra Cristo. Nɛ dí n dehe ngue gátho ahɯ guin nuhɯ rán jɑpi Ojɑ ma Tahɯ, nɛ da hyut'a ní mbɯihɯ.

Jamadi dí ɛmfɛ Ojɑ

3 Nu'bɯ dí yɑhe Ojɑ ngue rá Ta ma Hmuhɯ ra Jesucristo, thocua thohe dí ɛmfɛ jamadi nangue ahɯ.

4 Nguetho ya xtá øhmbe nangue ní t'ɛc'yɛihɯ nangue ra Cristo Jesús, nɛ dá øhmbe ngue ja ahɯ ran huɛcate nangue ní mí 'yɛc'yɛihɯ.

5 Nguetho guí tømhbɯ 'be'a gátho yɯn ho guin nuhɯ bɯ mahɛts'i, nɛ guí tømhbɯ gue'bɯ go rá mbɯdi gmí 'yɛc'yɛihɯ a ram hma ma-juani.

6 Nu ran ho ma'da'yo ngue xcá 'yøhmɯ, nuya dí n xandi, nɛ hønɯ go hapɯ i pa, dí pärra yá mbai yɯ jɑ'i, tengu tho bin ja bɯ guí 'bɯhmbɯ 'bɯ gmí 'yɛc'yɛihɯ njuqantho rá mate Ojɑ.

7 Gmí 'yøhmɯ ran ho ma'da'yo gue'a bi xi ahɯ man 'yo'be ra Epafra. Nugähe ɛmme dadí hueje na, nguetho nuna ran 'yohɯ n'da rá 'yɛhɛ ra Cristo, nɛ di ze ahɯ nangue rá 'bɛfi Ojɑ.

8 Nɛ nuna ra Epafra bi xije ngue gadi huɛgahe nangue rá Hogandɑhi Ojɑ dí bɛn'nahɯ.

9 Nɛ nu'bɯ ra pa dá øhmbe ngue xɯn ho ní t'ɛc'yɛihɯ nɛ ní n huɛcatehɯ, thocua thohe dí äfe rá ts'edi Ojɑ nangue ahɯ, ngue gui pɑhmbɯ rá páhä Ojɑ nɛ gui pɑhmbɯ rán 'yomfɛni a rá Hogandɑhi Ojɑ.

10 Nɛ dí äfe rá ts'edi Ojɑ ngue gam 'bɯhmbɯ tengu rán säui ɯ yá t'uhni Ojɑ, nɛ thocua thohe zɑi gui 'yøthɯ a in numanho ra Hmu. Nɛ dí äfe Ojɑ ngue gui 'yøthɯ yɯ hogant'øt'e, nɛ dí n te ní mbɯihɯ ngue man'da gui pɑhmbɯ Ojɑ.

11 Nɛ gátho nan gu rá ts'edi Ojɑ dí äpáhe nangue gátho yɯn ɯnbi guín nuhɯ, ngue hin gan xømbɯihɯ. Nɛ nangue rá ts'edi Ojɑ dí ja ahɯ ngue hin dí ɯn'na ní mbɯihɯ, nɛ dí n ja ahɯ ran johya.

12 Janangue a da zä gui 'yɛmfɛ jamadi ma Tahɯ Ojɑ, nguetho bi hogahɯ da zä ga comhbɯ 'be'a gátho di un yɯ 'yɛc'yɛi guerpɯ bí ja rán nɛqui.

13 Nɛ bi yɑnjɯ Ojɑ bɯ ja rá ts'edi ra 'bɛxui, nɛ bi zixgahɯ bɯ di manda rá Ts'unt'ɯ di huɛqui.

14 Nɛ nu'a rá Ts'unt'ɯ bi gurca ma ts'oquihɯ, nɛ gue'a i zä bi pungahɯ Ojɑ a.

Rá 'bɛfi bi yøzehe ra Cristo

15 Nɛ nu Ojɑ hingui sä da nu n'da, pɛ nu ra Cristo ngue 'da'angudui Ojɑ, nɛ bin jɑ'i ua ja ra häi tengu tho 'bɯ dá nuhɯ Ojɑ. Nu ra Cristo mí 'bɯ 'bɯ rá mbɯdi thohe, 'bɯ nte mí ja ua.

16 Nɛ nangue rá ts'edi Ojɑ ra Cristo bi 'yøt'e 'be'a gátho i ja nɛ to'o gátho i 'bɯi, guecua ja ra häi, nɛpɯ mahɛts'i, nu'ɯ di nɛqui nɛ'ɯ hin di nɛqui, gátho ɯ i ja yá ts'edi, nɛ'ɯ ɛmbi i jase yá ts'edi, pɛ nu ra Cristo bi 'yøt'e gátho ɯ ngue di manda ɯ.

17 Nɛ nu'a ra Cristo mí 'bɯi nu'bɯ ma hin'yɯ ua ra ximhäi. Nɛ nangue rá ts'edi di jamansu xɯn ho gátho 'be'a bi 'yøt'e, nɛ gue'a ní bømanho a.

18 Nu gátho yɯ 'yɛc'yɛi i 'bɯi n'dam'bɯi tho i øt'e tengu'bɯ n'danjɑ'i tho, nu ra Cristo tengu'bɯ rá yɑ a. Nɛ di un ra temazɑi yɯ 'yɛc'yɛi. Nɛ nu'a, rá mbɯdi ngue bi dɑmbɛni a. Janangue a hin'yɯ man'da ra ts'edi nuixte tengu rá ts'edi a.

19 Nguetho bi zän Ojɑ hønt'a rá Ts'unt'ɯ bi unni gátho rá ts'edi.

20 Nɛ nu'bɯ mí mbän rá ji ra Cristo bɯ ja ra pont'i, bi 'berpa yá ts'edi ɯ gátho madín sɯhmbɯ Ojɑ i 'bucua ja ra häi nɛpɯ mahɛts'i. Nɛ gue'a dí hocpi gátho 'be'a i ja, nɛ gue'a dí hocpa ɯ to'o gátho in nde.

21 Nɛ nu'a ra Cristo bi hogahɯ, nguetho yatho dá 'uehmbɯ bɯ rá 'yu Ojɑ, nɛ mí øthɯ yɯn ts'o, nɛ gue'a dán sɯhmbɯ Ojɑ a. Pɛ nuya Ojɑ sä da numanhojɯ.

22 Nu Ojɑ bi hogahɯ gátho ma ts'oquihɯ, nguetho rá jɑ'i ra Jesús bi nu ran ɯnbi nɛ ran dɑte nanguejɯ. Janangue'a xtán thohe gahɯ 'bɯ bi dɑju bɯ 'bɯ Ojɑ, nɛ hin da dɪnga ma ts'oquihɯ.

23 Pɛ nu'bɯ guín nde ngue dí n ja ahɯ bɯ, pɛ jatho thocua thohe gui 'yɛc'yɛihɯ, nɛ hin gui 'yon nin 'yomfɛnihɯ. Nɛ gui thoqui gui tømhbɯ ran ho ma'da'yo gá 'yøhmɯ, nu'a bi sɯh yɯ jɑ'i gátho ra ximhäi. Nɛ n'dat'a ram hma di øt'a ngue dí n pøngahyɑgä, guecä drá Pablogä.

Rá 'bɛfi ra Pablo

24 Nɛ nugä dí johya ma mbai 'bɯ dí n nu ran ɯnbi nangue ahɯ. Nɛ xɯn zän Ojɑ ga comhbɯ rán ɯnbi ra Cristo, nguetho yá mbeti gahɯ a. Nu'a bi nu ran ɯnbi nangue gátho yɯ 'yɛc'yɛi, nɛcä dí n nu ran ɯnbi tengu bi zän Ojɑ ngue gan nugä.

25-26 Nɛ bi huancä Ojɑ gátho yɯ 'yɛc'yɛi ga pepi, ngue ga xih ran ho ma'da'yo. Nɛ nu'a ran ho ma'da'yo ní gua a rá m hman Ojɑ a, ngue im ma gátho him mam fɑdi mam'bet'o. Nguetho gue'bɯ rá mbɯdi thohe njom mí

pádi. Ne nu'bu máam 'buhmbu buya, ne ja dá pãhmbu buya.

²⁷ Ne nuna ram hma him mam fádi, ngue dim 'buru ra Cristo bu mbo ma mbuihu, ngue gãtho dyú 'yéc'yéihu i 'buh ra ximhái, ne'u hing yu judío. Ne nange dim 'buru mbo ma mbuihu ra Cristo, sã ga tãmhbua rãn ho nuixte bí ja bu mahéts'i. Ne guehna ran t'ot'e nuixte in ndeju Ojã ga pãhmbu ya.

²⁸ Janangue a nu ran ho ma'da'yo díam mamhbe ne dí xãnbahe xun ho, ne gãtho yu ja'i dí xihmbe ran ho, nange bi 'dacã ran 'yomfëni Ojã. Nguetho dí ndepe gãtho da mba ma hocpi yú mbui u, nu'bu i pádi 'be'a bi 'yörba ra Cristo. Ne da zã dim 'bui xun ho ra Cristo bu mbo yú mbui buya.

²⁹ Janangue a gãtho ma mbui dí øt'ã ma 'befi, nange ra ts'edi ngue bi 'dac ra Cristo dí øt'ã.

2

¹ Nugã drã Pablogã díin nde ahu gui pãhmbu ngue dí hãdumbui dí ãpã rá ts'edi Ojã nange ahu gyú 'yéc'yéihu. Ne'u ngue 'buru ra hnini Laodicea ne gãtho u mi'da ngue njãm'bu mi nugui.

² Díin nde ahu ngue da hyu ni mbuihu, ne n'dat'a guim bëmhbua nange i ja ahu nin huçcatehu n'da ngu n'da ahu. Ne hin te di 'bedi ngue gui pãhmbu nange ra Cristo, nguetho 'be'a gãtho him mam fádi sã gui tímhbua nange ra Cristo.

³ Pe nange ra Cristo sã gui tímhbua 'be'a him mam fádi nange rãn 'yomfëni ra Cristo. Ne hont'a ra Cristo sã da 'yut ahu rãn 'yomfëni Ojã.

⁴ Nuna guehna dí xi ahu na, nguetho 'bu'i 'da nde da hyã ahu, ëmme mahotho im man u, pe him majuãni.

⁵ Nugã hinga 'darbu dí 'buhmbu ya, pe i so ma mbui nange ahu. Ne ëmme i hu ma mbui 'bu dí øde ngue hingui cuent' ni mbuihu, ne hingui tap a ni mbuihu u yu hyãte, nange ni t'éc'yéihu nange ra Cristo.

⁶ Nde'bu thocua thoho gan 'yohu ra Cristo Jesús ra Hmu, nguetho ya gã sin a ra Cristo ngue dim Hmu bu ja ni mbuihu, ne bi du nange ahu.

⁷ Nu ra Cristo tengu'bu ra da'yua a, ne n'dat'a gui comhbua rá te ni mbuihu, ne gue'a nãn te ni mbuihu a. Ne dami zacua ni t'éc'yéihu, tengu bi sãn'nahu. Ne zãí gui 'yëmfu jamadi Ojã gãtho bi 'da ahu.

Dí comhbua ra 'da'yote ra Cristo

⁸ Damin jamansuhu ngue hin din ts'on ni t'éc'yéihu nange 'be'a im man i 'da yun 'yohu, ngue nde da hyã ahu. Pe im bënëse a i xi ahu, ne him majuãni a i xi ahu. Gue'u yãm hmanse yun 'yohu im ma mi'da yu hmu hin di nequi di manda ua ja ra ximhái, ne hin rãn t'ëdi ra Cristo u.

⁹ Pe nange a ra Cristo da zã ga pãhmbu xun ho Ojã. Nguetho Ojã bin ja'i nange rãn gøc'yéi ra Cristo, ne nte di 'bedi gãtho i ja a Ojã nange rá ja'i ra Cristo.

¹⁰ Janangue a nu'bu díin 'yohu ra Cristo, i jãu 'be'a gãtho dí homhbua. Ne nu'a ra Hmuts'ut'abi a, ne hont'a di manda gãtho 'be'a i ja.

¹¹ Ne nu'bu má ec'yéihu ra Cristo, bi thegahu gãtho ma ts'oquihu gãtho gahu, ne ahu ngue hing yu judío ahu. Ne gue'a njuãntho ran thequi in nu Ojã a bi 'yøt ahu ra Cristo.

¹² Nguetho nu'bu mán xixyãhu, tengu'bu 'darbu bi t'ãgahu a ra Cristo, ngue dá sohmbu bu ma nyon 'yomfënihu. Ne tengu'bu 'darbu dá thãmbeñihu ra Cristo bu ja ra 'da'yote, nguetho dí ec'yéihu rá ts'edi Ojã bi xox'a ra Cristo 'bu mi du, nange rá ts'edi xun ndoho.

¹³ Ne nu'bu hin ní hoc ni mbuihu, gãtho ahu ngue hing yu judío ahu, tengu'bu gyú duhu nange ni ts'oquihu, ne hin gmi comhbua ran hoqui bi man Ojã maya'bu. Pe nu Ojã bi ja ahu ne'ahu dá comhbua ra tema'da'yo ra Cristo, ne bi pũgahu gãtho ma ts'oquihu.

¹⁴ Ne nuju hin dá jãshu yãn t'ëdi Ojã, o gue'a ran hocja'i dí pãshehu hin dá jãshu a, ne gue'a gã díin dupatehu a. Pe bi gurga man dupatehu a ra Jesús 'bu mi du bu ja ra pont'i. Ne gue'a ní hogahu Ojã a.

¹⁵ Ne nange a 'be'a bi 'yøt' ra Cristo 'bu mi du bu ja ra pont'i, bi 'berpa yú ts'edi u i ãna i ja yú ts'edi ngue hin di nequi. Ne bi japi ngue bi mbé'ts' yú sã 'bu mi hnu ngue bi dá a ra Cristo.

Ga homhbua ga øthu ngue dyu manguhu bu mahéts'i.

¹⁶ Janangue a njon da zã da xijã ga sufu 'be'a dí sihu, ne njon da zã da xijã jatho ga sufu n'da ran go, gue'u yu t'angopa, o gue'u yu pa ran ts'ãya.

¹⁷ Ne nuya yun t'ëdi ëmbi xun daxqui, bi man Ojã maya'bu ngue bi xi u yu judío, pe 'da yu patho u. Ne din t'es' 'bu bá çh ra Cristo u, nguetho yu hmepya thoho nange a ra Cristo. Pe nuya bi zøh ra Cristo, ne gue'a majuãni i ja rá ts'edi a.

¹⁸ Ne masque i si ahu gui 'behmbua rãn jãpi Ojã 'bu hin gui thãndehu yãm 'behni Ojã mahéts'i. Pe o guí suhu. Gue'a im man u 'da, nguetho ëmbi ran 'yets'i 'bu dí thãndehu ra Cristo, nguetho i ja rá ts'edi. Pe go i ãn u hing ran 'yets'i 'bu ga thãndehu u i coh yú ts'edi, ngue yãm 'behni Ojã mahéts'i. Pe im manse, ne him bi 'yut Ojã, nguetho ëmme xun ts'o yãn 'yomfëni u.

¹⁹ Pe nu'u hin'yua 'be'a yãn jahu ra Cristo. Pe nuju dyu 'yéc'yéihu dí 'buhmbu ra Cristo tengu'bu n'danjã'i tho dí comhbua. Nu ra Cristo tengu'bu ra ya, ne di bẽgãhu yun

'yomfɛni xan ho, nɛ gue'a nán te ma mbaihu a, tengu bi zán Ojã.

'Darbu dá tuhu ra Cristo nɛ 'darbu dí 'buhmbu a

²⁰ Ha hin gá tuhu ra Cristo, nɛ guí ɛna gá hyehmbu yán t'ot'e ra ximhái. Pɛ hanja guexta a gni 'yothu tengu'bu rá mbeti ahu ra ximhái, ngue guí ɔdahú yán t'ɛdi u to'o ɛmbi di manda ua ja ra ximhái.

²¹ Ngue sã i ɛn ahu: "Yo guí thãhmbu ya, nɛ o guí sahu ya, nɛ o guí haɣhu ya." Pɛ nde'bu hin gan hyehmbu ngue di 'bɛp ahu yán t'ɛdi u.

²² Pɛ gátho ya ɛnju ga sufu, pɛ an ts'anni gátho ga homhbu nɛ din thegue.

²³ Nɛ ɛna gue'bu gue'a ran 'yomfɛni xan ho a im man ya yun 'yohu, nguetho im man a n'da ran thãnde ngue hin dín 'yɛx a n'da, nɛ im ma da zethoho 'be'a in nde n'da. Pɛ mfãdi hinga gue'a, nguetho hinga gue'a ní zɛrpa ní mbai n'da 'bu im bɛni da 'yot' ran ts'o.

3

¹ Pɛ gam bɛmhbu ngue 'darbu dá thãmbɛnihu ra Cristo, tengu'bu ya dá sohmbu ra ximhái. Janangue a ga homhbu ga ɔthu ngue dyu menguhu bu mahɛts'i, ngue ya dí 'buhmbu ra Cristo, nɛ nu'a i 'bɛpu ja rán 'yɛi Ojã, i conhui rá ts'edi a.

² Gam bɛmhbu tengu bu nam bɛn u 'bɛpu mahɛts'i, nɛ hin gam bɛmhbu tengu bu nam bɛn u 'bɛcuja ja ra ximhái.

³ Gam bɛmhbu ngue 'darbu dá tuhu ra Cristo, nɛ nuya 'darbu bi 'bɛsca ma tehu ra Cristo bu bí ja rá ts'edi Ojã, bu nam bɛn a.

⁴ Nu ra Cristo dá simhbu mbo ma mbaihu, nɛ gue'a ma tehu i jajũ a ya. Nɛ nu'bu bi hnu a rá ts'edi nuixte ra Cristo, nɛju da hnu ngue dí comhbu rá nuixte a.

Hont'a ma'da'yo gam bɛmhbu ya

⁵ Janangue a nuya gátho yán ts'o ra ximhái i ja bu mbo ma mbaihu ga hɛhmbu, tengu'bu dán hyosehu. Hin dan 'yomt'ɛnihu, xin ga ɔthu yu 'yãqã, nɛ ga ɛshu u yu ts'on'yomfɛni. Xín dan siyatehu, nguetho tengu'bu dí thãndehu u yu ojã ngue him majuani.

⁶ Pɛgue guehya da nu rán ts'ɛmbi Ojã nts'utho, ngue gátho u hin di jamansu 'be'a im man Ojã.

⁷ Nu'ehu ngubũ gmí ɔthu 'bu gmí 'yohu bu ja ra 'bɛxui.

⁸ Pɛ nuya dami hyehmbu 'be'a gmim bɛnbahũ ní mijã'ihu ya, gátho ra cue, nɛ dami hyehmbu a gni 'yɛt'ambaihu ran ts'o. Nɛ o gadí c'aman'ũ ní mijã'ihu nangue ra ts'ore, nɛ gui 'yeshu nangue ra ts'ore i pɔn ni ndehu.

⁹ Nɛ o gadín xihmbu yu fɛhni n'da ngu n'da ahu, nguetho ya gá pãhmbu nin 'yomfɛnihu nɛ gátho 'be'a gmí ɔthu.

¹⁰ Nɛ nuya i ja ahu ma'da'yo nin 'yomfɛnihu. Pɛ nu Ojã man'da man'da di 'da ahu ran 'yomfɛni, da gohi tengu thoho rán 'yomfɛni ra Cristo, ngue bi 'dajũ ra 'da'yote.

¹¹ Nu ra Cristo 'da'angu bu na nu yu jã'i, madague hont'a go 'be'a má jã'i, yu griego, o gue yu judío o gue hing yu judío, o gue yam 'bũndapo jã'i, o gue yu 'yɛhɛ, o gue hing yu 'yɛhɛ. Nu ra Cristo in 'yohu hont'a to'o nde da 'yɛc'yɛi, nɛ nangue ra Cristo ga tĩmhbu gátho dí homhbu.

¹² Nɛ nangue rán huɛcate Ojã ya bi huancahu ngue ga ɛc'yɛihu. Janangue a nde'bu ga ɔthu ran hocjã'i, nɛ hin dan 'yɛxhu, nɛ ga ɔrbahu ran ho ma mijã'ihu, nɛ din ja ma yembaihu, nɛ hin dan xombaihu 'be'a da t'ɔrcahu.

¹³ Nɛ dam punbahũ n'da ngu n'dajũ nu'bu da 'yɔrcahu ran ts'o n'da, tenguetho bu í pun-gahu ra Cristo.

¹⁴ Pɛ man'da ɛmme hnehi thoho ga ɔthu ran huɛcate, hin te dadí 'behmbu 'bu.

¹⁵ Nɛ ga jafu ra Cristo di manda gahu, n'damhma dim 'bũmanho ma mbaihu. Nguetho ya bá zoncachu Ojã ngue dam 'bũmhbu tengu'bu n'danjã'itho. Nɛ thocua thoho ga xihmbu ra jamadi 'be'a bi 'yɔrcahu Ojã.

¹⁶ Nɛ gam bɛmhbu ráam hman ra Cristo, nɛ nangue ráam hma din jajũ ran 'yomfɛni xan ho. Nɛ gue'a dán xãnbahũ a n'da ngu n'dajũ. Nɛ ga ɛmfu jamadi Ojã nu'bu dí tuhmbu yu thuhu, o gue díam mamhbu ráam hman Ojã.

¹⁷ Nɛ 'be'a gátho dí ɔthu, nɛ 'be'a gátho díam mamhbu, pɛ ga ɔthu a dí t'ɛspa ra Hmu Jesús. Nɛ ga ɛmfu jamadi Ojã ma Tahu, nangue a ra Jesús.

Dam 'bũmanhohu bu ja ma ngumhbu

¹⁸ Nɛ nu ahu gyũ xisuhũ, dami 'yohmbu 'be'a im man ni ndohũ, nguetho gue'a rán sãui n'da ra 'yɛc'yɛi.

¹⁹ Nɛ nu ahu gyũ 'yohahu, dami huɛc ni xisuhũ, nɛ hin gui sahmbe u.

²⁰ Nɛ nu ahu gyũ t'ahnihu, dami 'yothu 'be'a gátho man ni tahu nɛ ni mbehu, nguetho gue'a in numanho Ojã a.

²¹ Nɛ nu ahu gyũ tahu, nɛ gyũ mbehu, hinga thocua tho gui sũh ni t'ahnihu, janangue a mpãhá thoho da 'yot'a guin numanhohu.

²² Nɛ nu ahu gyũ 'yɛhɛhu nɛ gyũ mbɛfihu, dami 'yothu 'be'a gátho nde ni hmuhu, yu jã'i. Pɛ hinga hont'u guim bɛmhbu da numanho ahu u, pɛ gue'a Ojã guin ndehu da numanho ahu. Janangue a gui 'yothu xan ho ni 'bɛfihu ngue dí numanho ahu Ojã.

²³ Nɛ nu'ũ 'be'a gátho ní 'bɛfi guí ɔthu, gui 'yothu xan ho, nguetho hinga hont'a ra jã'i ní hmuhu, pɛ nɛsɛ a Ojã.

²⁴ Nguetho ya gui paĩhmbu a ra herencia di 'dajũ ra Cristo, ngue i juadi xan ho, nɛ gue'a majuani ni Hmuhu a.

²⁵ Pɛ nu'u to'o i ɔt' ran ts'o, Ojā di cospa a bi 'yɔt'e, madague a hɔnt'a go to'o ni ja'i.

4

¹ Nɛ nu ahɯ gyɯ hmuhɯ, dami 'yɔrpaɦɯ ran ho ni 'yɛɦɛɦɯ o gue ni mbɛfiɦɯ, nguetho guí pɔɦmbɯ i 'bɔrɔ mahɛts'i ni Hmuhɯ.

Man'da ran zofo

² Nɛ gátho gahɯ hin dan xɔmbɯihɯ nangue dan yáɦɯ Ojā, nɛ thocua thoho ga xihmbɯ jamadi Ojā 'be'a gátho di 'daju.

³ Nɛ nu ahɯ damin yáɦɯ Ojā nanguecáɦe, ngue di jaje ga thoje gam mamɦbe ráɦma, nɛ ga xih yɯ ja'i 'be'a bi 'yurcaɦɯ, ram hma ngue him mam ɤadi, ngue dim 'bɔrɔ mbo ma mbɯihɯ ra Cristo. Nɛ nugä dí ofädigä nguetho díɦ mangä na ram hma.

⁴ Dami 'yáɦɯ rá ts'edi Ojā ngue da bɔmanho 'be'a díɦ mangä, ngue 'be'a bi 'yurcaɦɯ, nguetho jatho gam mangä xɯn ho a.

⁵ Nɛ dami jamansu ni mbɯihɯ, janangue a nu yɯ ja'i hing yɯ 'yɛc'yɛi da nu ngue majuaɲi guín 'yohɯ ra Cristo. Nɛ dɔman ɛhyahɯ gui xihmbɯ nangue ra Cristo.

⁶ Dami zomanhohɯ yɯ ja'i, nɛ hin gui 'yúthɯ ɯ, pɛ dɔmi hyurpaɦɯ yá mbɯi. Pɛ ga pɔɦmbɯ 'be'a dá thɔɦmbɯ n'da ngu n'da, nangue a ran ho di bɛngahɯ Ojā ngue ga xihmbɯ.

Ran zengua ran zɛgui

⁷ Nuna ma zɯ cuɦɯ ra Tíquico, ɛmmɛ dadí huɛcä na, nɛ bi mbäxqui xɯn ho ngue dá ɔt'be rá 'bɛfi Ojā. Nu'bɯ bi zɔm bɯ, da xi ahɯ gátho 'be'a dadí jagä.

⁸ Janangue a dí pɛɦndä bɯ ya, ngue gui pɔɦmbɯ 'be'a dí jagáɦe ua. Nɛ nu'a da hyut a ni mbɯihɯ nangue ra Cristo.

⁹ Nɛ da mbɛ ra Tíquico ma cuɦɯ ra Onésimo, nuna i ɛc'yɛi xɯn ho na, nehna dadí huɛcä na. Nuna n'da ra mɛngu bɯ guí 'bɔɦmbɯ, nɛ da xi ahɯ 'be'a gátho bin ja ua.

¹⁰ Nehna ma mi ofädi'be ra Aristarco, i pɛn'nahɯ ran zɛngua, nɛ ra Marcos rá mɛni ra Bernabé i pɛn'nahɯ ran zɛngua. Nɛ ya dá xi ahɯ nangue ra Marcos, nɛ nu'bɯ da zɔm bɯ, dami simbɯ xɯn ho.

¹¹ Nehna ra Jesús í Justo i pɛn'nahɯ ran zɛngua. Pɛ hɔndi hyutho ya ma mijudíoɦe ngue yɯ 'yɛc'yɛi dadíɦ pɛɦmbe ua nangue rá 'bɛfi Ojā, nɛ guehya hyu ɛmmɛ i hurca ma mbɯi.

¹² Nɛ nuna i pɛn'nahɯ ran zɛngua na ra Epafra, n'da ra mɛngu bɯ guí 'bɔɦmbɯ, nɛ rá 'yɛɦɛ ra Cristo na. Nɛ zɔi i äp rá ts'edi Ojā nangue ahɯ, ngue hin gui päh nin 'yomɤɲniɦɯ nangue ra Cristo, pɛ njuɔntho gui 'yúthɯ rá päɦä Ojā.

¹³ Nɛ majuaɲi díɦ mangä nangue ra Epafra, ngue ɛmmɛ xɯ hyäduɦmbɯi in yɔui Ojā nangue ahɯ, pɛ hinga hɔn'a thohɯ, pɛ

ne'ɯ yɯ 'yɛc'yɛi i 'bɔrɔ ja ra hnini Laodicea, ne'ɯ 'bɔrɔ ja ra hnini Hierápolis.

¹⁴ Nu'a ra Lucas, ra mé dico, ɛmmɛ dadí huɛju a, ne'a i pɛn'nahɯ ran zɛngua.

¹⁵ Nɛcä dra Pablogä dí pɛnpa ran zɛngua yɯ 'yɛc'yɛi ngue i 'bɔrɔ ja ra hnini Laodicea, ne'a man juɦɯ nangue ra Cristo ra Ninfas, nɛ gátho ɯ yɯ 'yɛc'yɛi ngue dim peti bɯ rán gu.

¹⁶ Nɛ nu ahɯ, nu'bɯ gá jua a gá mamɦbɯ na ra sɔcuɔ dí pɛn'nahɯ ya, dami thocpaɦɯ yɯ 'yɛc'yɛi bí 'bɔrɔ ja ra hnini Laodicea. Nɛ'a man'da ra sɔcuɔ dá pɛɦndä bɯ Laodicea, dami nuɦɯ bɯ.

¹⁷ Nɛ nu'i gra Arquipo, pɛ i jaua a dí xi a'i. Dami 'yɔt'e xɯn ho ra 'bɛfi ngue bi 'da a'i ra Hmu, nɛ hingui ts'útho gui 'yɔt'e.

¹⁸ Nugä dra Pablogä, dá ɔt'ä ua na man zɛngua nangue ma 'yɛɛ. Pɛ damim bɔɦmbɯ ngue dí ofädigä. Ojā di jamansu ahɯ nɛ da mbäx ahɯ. Nɛ hɔnt'a dí xi'ahɯ ya.

2

1 TESALONICENSES

Ná n'da ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo u yu 'yɛc'yɛi bu ja ra daɣhnini Tesalónica

Ran zengua

¹ Nugã dra Pablogã ne ra Silvano ne ra Timoteo dí ot'ãhe na ra sɔcuɔ, ne dí penh'nahe ran zengua gãtho u yu 'yɛc'yɛi gue dim pɛti bu ja ra hnini Tesalónica, gãtho yu ja'i ngue in 'yohu Ojã ma Tahu ne ra Jesucristo ma Hmuhu. Ne nu ahu ne dín ndehe din ja ahu rán japi Ojã, ne da hyut'a ni mbuihu Ojã ma Tahu ne ma Hmuhu ra Jesucristo.

Bi t'ut'u 'bɛpu dí 'yɛc'yɛi u 'bupu mi'da yu hãi

² Ne zai dí xihmbe jamadi Ojã nangu ahu. Ne zai dí m bɛn ahu 'bu dí yãhe Ojã.

³ Ne dí m bɛn ahu 'bu dí yãhe Ojã ma Tahu, nangu ne t'ɛc'yɛihu gní'yothu rá 'befi Ojã ne nangu ne nin huɛcatehu ɛmme guí humber gam pɛhmbe, ne nangu a guí tɔmdahu ngue ba ɣh mahɔn'a ra Jesucristo, ne gue'a gní hyãt'i gní sethu 'be'a gãtho guín nuhu.

⁴ Ma zu cu ahu dí pãhmbe ngue ɛmme dí huɛc'ahu Ojã, ne bi huan'nahu ngue gyu mbɛti ahu a.

⁵ Ne nu'bu rá mbudi dá mangãhe bu a rán ho ma'da'yo ra Cristo, gã pãhmbe him mam hmansegã, pɛ nangu rá ts'edi a rá Hogandãhi Ojã guí hyãmhbu a ram hma bi bɛn'nahu gue majuañi a. Ne guí pãhmbe mam 'buihe nu'bu má m 'bucãhe bu, nguetho dá ut'ahu 'be'a dá m 'bu a n'da.

⁶ Ne nu ahu gã tenhdu a ram 'bui dá ut'ahe ngue tengu bi 'yot' ra Hmu mahɛts'i. Ne madague'a xun ngu ran unbi gã nuhu, pɛ guehma gã hyãmhbu a ram hma ne gán johyahu nangu rá Hogandãhi Ojã.

⁷ Pɛ nangu mpãhá thoho gã hyãmhbu ram hma ne gam 'bumanohu, gãtho gã 'yuthu 'bɛpu dí 'yɛc'yɛi u 'bupu ra hãi Macedonia pɛpu ra hãi Acaya.

⁸ Ne nangu ahu gã jafu bi fa a rán ho ma'da'yo ra Cristo, janangu'e a hinga hɔnbu ra hãi Macedonia ne ra hãi Acaya, pɛ hɔnbu go hapu i fãdi gue ɛmme i ja ni t'ɛc'yɛihu nangu Ojã. Ne him mahyoni ga xihmbe a ram hman ya.

⁹ Ne nu'hu gãtho yu ja'i i ma ngue ɛmme gã simanhoje 'bu má mbãhmbe bu ni hninihu. Ne i ma nangu gã sohmbu ni nyoguihu, ne nuya guí thãndehu Ojã i 'bui ngue majuañi a.

¹⁰ Ne i ma gue guí tɔmhbu ba ɣh mahɔn'a mahɛts'i ra Jesús, rá Ts'unt'u Ojã. Gue'a bá xox'a Ojã bu 'bu u xun du, ne gue'a ra Jesús da yãñu nangu rán ts'ɛmbi Ojã xun u tho ngue ba ɣhe.

Rá 'befi ra Pablo bu Tesalónica

¹ Ne nu ahu ma zu cu ahu guí pãhmbe ngue hinga sãti thoho dá mbãhmbe bu guí 'bãhmbe.

² Ne guí pãhmbe hangu nangu ran unbi bi mba ma unguigahe nu'bu má m 'bãhmbe bu ja ra hnini Filipos. Pɛ madague'a dá nuhe ran unbi, nu Ojã bi 'daje ran zambui dá xi ahu rán ho ma'da'yo ra Cristo, madague xun ngu min nde da zaje.

³ Nguetho hin dá xi ahu n'da ram hma him majuañi, ne hin dá xi ahu nangu 'be'a ga tãshe, ne hin dí m bɛni ngue hɔntho xcã há ahu.

⁴ Pɛ nugãhe nzai dí mamhbe tengu in nde Ojã, nguetho Ojã bi huangãhe ga mamhbe rán ho ma'da'yo ra Cristo, ne i pa Ojã ngue hin te dá comhbe, ne hin dá homhbe 'be'a da numanho yu ja'i. Pɛ Ojã dí asca ma mbuihe.

⁵ Ne hin dí huanhde yam hma mahotho guɛpu da numanhoje yu ja'i. Ne hin dí homhbe ngue ga tãhmbe ra mbɛti. Nu'a Ojã i pãdi 'be'a dí mamhbe.

⁶ Ne hin dá homhbe 'be'a dí numansuje yu ja'i, xinga gue ahu o gue'u mi'da, madague'a mi sã xcã ot'ahe ts'edi nguetho ma 'bãigãhe ra Cristo.

⁷ Pɛ ɛmme dá tump'a ma mbuihe tengu'bu n'da ra mbe dí jamansu yã t'uhni, nangu man huɛcatehe dá ot'ahu.

⁸ Dín nde ga comhbu a rá m hman Ojã madague'a jatho ga ɛm ma tehe, nguetho ɛmme dá dí huɛc'ahu.

⁹ Ma zu cu ahu, ha hin guí m bɛmhbu 'be'a dá othe 'bu má m pɛhmbe bu ma pa ne ra xui ngue dá honsche 'be'a dá homhbe, nguetho him mi nde ga pa ahe. Pɛ ra mate thoho dá xi ahu rá m Hman Ojã.

¹⁰ Pɛ ha hin guí pãshe, ne a Ojã i pãdi 'be'a mam 'buihe nu'bu má m 'bãhmbe bu guí 'bãhmbe gyu 'yɛc'yɛihu, ngue hɔnt'a Ojã dín ndehe da t'ɛspi, ne hin'yu 'be'a dí mba ma yãpɛhe, nguetho gãtho xun ho 'be'a dá othe.

¹¹ Ne guí pãhmbe ngue n'da ngu n'da ahu dá othe tengu'bu ma t'uhni ahe tengutho n'da ra ta dí huɛc' yã t'uhni ne dí un ran zofo. Ne xtã hat'ahu ra ts'edi ni mbuihu.

¹² Ne dá xi'ahu ja ts'editho guí 'yothu ram 'bui tengu i numanho Ojã. Nguetho Ojã bi zonh'nahu guí comhbu a rá ts'edi nuijxe bu dí manda.

¹³ Ne nzai dá dí unhde ra jamadi Ojã nangu ahu, nguetho nu'bu má xi ahu rá m Hman Ojã, gã hyãmhbu a majuañi rá m Hman Ojã, ne hin gã 'yɛmhbu gue hɔntho rá m hman ra ja'i. Ne gue'a ram hma dim pɛpu mbo ni mbuihu ya, gãtho ahu ngue guí ɛc'yɛihu.

¹⁴ Nu ahu ma zu cu ahu, gã nuhu ran unbi gue bi 'yot'a ni menguhu, tengutho bi nu yu

'yɛc'yɛi bɪ ra hāi Judea nu' bɪ mi nu ran ʌnbi ngue bi 'yɔrpa yá mijudíohɪ ɪ.

¹⁵ Nu yɪ judío bi hyo a ra Hmu Jesús, tengutho bi 'yɔrpa yá pɔngahyá Ojɔ mam'bet'o, necáhe bi hyɔnje thi, ne Ojɔ din sɪhmbɪ ɪ, ne njo'o to i numanho ɪ.

¹⁶ Ne nu' bɪ má xihmbe yɪ jɔ'i ngue hing yɪ judío ra 'yu dí pɔ Ojɔ ɪ, pɛ bi hɛgáhe ɪ yɪ judío. Janangue'a bin te yá ts'oqui ɪ, ne nuya bi ts'anni da nu rán ts'embi Ojɔ nts'utho ɪ.

Nu'a ra Pablo nde da mba mahɔn'a bɪ Tesalónica

¹⁷ Ma zɪ cu ahɪ, nu' bɪ má njo'ogáhe bɪ 'da yɪ pa, hin dadí pumbɛni ahɪ, pɛ dí m bɛn ahɪ ne ɛmme dí n dehe ga mbáhmbe bɪ, gua nu ahe.

¹⁸ Nugáhe mim bɛni ga mbáhmbe bɪ, ne nugá dra Pablogá mi sápi ga mbagá bɪ xɪn ngu yɪ nidí, pɛ 'bex bi zɔngua ra zíthu.

¹⁹ Pɛ gue'a zɛɛhɪ man johya ahe. Nguetho nu' bɪ bá ɛh mahɔn'a ma Hmuɪ ra Jesucristo, dí nequi xɪn ho ma 'bɛfihe, ngue ya gá 'yɛc'yɛiɪ.

²⁰ Majuani guesɛ ahɪ man johya ahɪ, nguetho tengu' bɪ man t'unni ahɪ ga dá ahɪ bɪ.

3

¹⁻² Pɛ nugá him mí hāt'i ga tɔ'mi m'í da yɪ pa ngue da 'báx ahɪ. Janangue'a dá pɛn'nahɪ na ma zɪ cuhɪ ra Timoteo ba fáx ahɪ ne dí zɛ ahɪ nangue ni t'ɛc'yɛiɪ, ne dá co'be ua ja ra hnini Atenas. Ne nu ra Timoteo n'da rá 'yɛhe Ojɔ ngue dadím pɛhmbe ngue dí mamhbe rán ho ma'da'yo ra Cristo.

³ Nuna ra Timoteo dí zɛ ahɪ ngue hin gui 'uehmbɪ bɪ ja rá 'yu Ojɔ nangue ran ʌnbi guín nuhɪ. Nguetho ya guí pɔhmbɪ gue rá páhɔ Ojɔ ga nuhɪ ran ʌnbi nangue'a ga tenhɪ ra Cristo.

⁴ Guí pɔhmbɪ 'be'a dá xi ahɪ nu' bɪ má m 'báhmɪ, ngue jatho guín nuhɪ ran ʌnbi tengu guín nuhɪ ya.

⁵ Ne nu' bɪ him mí sá man'da nya'a ga tɔ'mi, dá pɛhndá n'dihɪ bɪ ra Timoteo, nguetho dí n de ga pɔdí 'be'a guí ɔthɪ nangue ni t'ɛc'yɛiɪ. Nguetho nugá dí su da dá ahɪ ra zíthu, ne sáti thoho ra 'bɛfi dá ɔt'ahe bɪ 'bɪ.

⁶ Pɛ nuna ra Timoteo ya bí 'bárpɪ guerpɪ guí 'báhmɪ ne dá hámhbe ra nde nangue ni t'ɛc'yɛiɪ ne nangue nin huɛcatehɪ. Ne bi xije ngue nzá ɛmme guím bɛnje ne guín nde guín nuje, tengutho bɪ na ndegáhe gan nu ahe.

⁷ Janangue'a ma zɪ cu ahɪ, madague'a dí n nuhe ran ʌnbi ua, pɛ nu' bɪ má ɔhmbe ngue'a gadí zacuatho ni t'ɛc'yɛiɪ, 'bex bi hyu ma mbɪhe.

⁸ Ne nugáhe sá ga háthe ɪ yɪn ʌnbi dí n nuhe ua, nguetho dí pɔhmbe gue ya gadí thot'a ni t'ɛc'yɛiɪ nangue'a ra Hmu.

⁹ Thocua thoho dí xihmbe jamadi Ojɔ nangue'a ran johya gadí 'daje.

¹⁰ Ne nu ra pa ne ra xui dí yáhe Ojɔ nangue ahɪ, ne dí áp'ahe rá ts'edi Ojɔ ngue gan nu ahɪ mahɔn'a. Nguetho dí n de ga xán'nahɪ 'be'a gadí 'bɛhmɪ nangue ni t'ɛc'yɛiɪ.

¹¹ Ne dí ácáhe Ojɔ ma Tahɪ ne'a ma Hmuɪ ra Jesucristo gue dí jaje ga mbáhmbe bɪ gua nu ahɪ.

¹² Ne ma Hmuɪ dí ja ahɪ ngue 'da gdán huɛctahɪ n'da ngu n'da ahɪ, ne gui huɛjɪ gátho m'í da, tengugáhe ngue dadí huɛc'ahɪ.

¹³ Gue nu'a ran huɛcate i ja ahɪ dí zac'a ni mbɪhɪ ne dí ja ahɪ n'dat'a Ojɔ guím bɛmhɪ, ne gátho ma hoqui bɪ dán nu Ojɔ ma Tahɪ nu' bɪ bá ɛh mahɔn'a ma Hmuɪ ra Jesús din 'yohɪ gátho xɪm pɔhɔ.

4

Dam 'báhmɪ a dí numanhojɪ Ojɔ

¹ Nuya ma zɪ cu ahɪ, dí xi ahɪ nangue rá thuhu ma Hmuɪ ra Jesús gue gui thoju gui 'yɔthɪ 'be'a dá xán'nahɪ. Ne gam 'báhmɪ a dí numanho ahɪ Ojɔ, ne man'da gui thoju xɪn ho.

² Ne guím bɛmhɪ ya 'be'a gátho dá xán'nahɪ nangue rá thuhu ma Hmuɪ ra Jesús gue gui 'yɔthɪ.

³ Ne gue'a nde Ojɔ gue gui dáfu gátho ni mbɪhɪ, ne hin gui 'yɔthɪ ran 'yom't'ɛni.

⁴ Ne n'da ngu n'da ahɪ nde' bɪ gui pɔhmbɪ guín numansu ni xisu zɛhɪ, janangue'a hin gui 'yɔthɪ ran 'yom't'ɛni m'í da yɪ xisu.

⁵ Ne hin gui 'yɔrpaɪ ran ts'o tengu i ɔt'ɪ yɪ jɔ'i ngue hingui pɔ Ojɔ.

⁶ Nde' bɪ xíngɪ n'da ahɪ gui 'yɔthɪ gui ʌnba ni min'yohahɪ ngue gui nutontofɪ rá xisu. Nguetho Ojɔ dí cos'ahɪ ran ʌnbi 'bɪ gue'a gui 'yɔthɪ, tengu dá xi ahɪ.

⁷ Nguetho Ojɔ bi zongahɪ ga ɔthɪ ran ho ne him bi zongahɪ ga ɔthɪ ran ts'o.

⁸ Nu'a to'o festhoho ɪ yɪn zofo im mangua, pɛ hin rá m hmanse n'da ran 'yohɪ ni festhoho pɛ rán t'ɛdi Ojɔ, ngue bi 'dajɪ rá Hogandáhi.

⁹ Nu Ojɔ ya bi xán'nahɪ ngue gan huɛjɪ n'da ngu n'da ahɪ, janangue'a hin' yɪ man'da ga xi ahɪ.

¹⁰ Ne ya gá 'yuthɪ nin huɛcatehɪ gátho yɪ cu i 'bárpɪ ra hāi Macedonia. Pɛ dí xi ahɪ ma zɪ cu ahɪ ne man'da gui 'yuthɪ nin huɛcatehɪ.

¹¹ Ne nu ahɪ o gadím pate thohohɪ pɛ gui 'yɔzɛhe ni 'bɛfi zɛhɪ ne gui hyádumbɪ guí hyomhɪ 'be'a gdám 'báhmɪ, tengu xtá xi ahɪ.

¹² Nu' bɪ ngubɪ gui 'yɔthɪ, da numanho ahɪ hingui ɛc'yɛi, nguetho hin guí áthɪ 'be'a guí homhɪ.

Ba ɛh mahɔn'a ma Hmuɪ ra Jesucristo

¹³ Nuya ma zɪ cu ahɪ dí n de ahɪ gui pɔhmbɪ 'be'a dí n ja ɪ yɪ 'yɛc'yɛi xɪn du,

janangue'a hin da du ni mbũihũ tengu Ʃ yũ jã'ĩ nte mán ho i t'õ'mi, ngue hingui pã Ojã.

14 NƩ tengu bũ na Ʃc'yẽihũ ngue bi du ra Jesús nƩ bi dãmbeñi a, nƩ ngutho bũ dá Ʃc'yẽihũ da dãmbeñi Ʃ yũ 'yƩc'yẽi xũn du, nƩ di jap Ojã gãtho din 'yohũ ra Jesús nu'bũ bá Ʃh mahõn'a.

15 Guehna rãm hman ra Hmu dí xi ahũ ya, nujũ dyũ 'yƩc'yẽihũ gue dí 'bũthohũ 'bũ bá Ʃh mahõn'a ra Hmu, hin dam 'bet'ohũ ga texhũ mahƩts'i, pƩ nu'ũ yũ 'yƩc'yẽi xũn du dim 'bet'o Ʃ.

16 Nguetho gueƩe ra Hmu ba çãh mahõn'a mahƩts'i, nƩ ƩmmƩ ts'edi da ma nangue rá ts'edi nu'bũ bi zõn ra pa da man Ojã. NƩ rá ngũrpa m'behni mahƩts'i ƩmmƩ nts'edi da ma. NƩ gãtho na ngũni ra ximhãi da t'õ a rá thũxi Ojã. NƩ gãtho n to'o xi 'yƩc'yẽi, ngue xũn du, da dãmbeñi, nƩ gue'ũ rá mbũdi da ndexrũ mahƩts'i.

17 NƩ dim 'bejua Ʃ yũ 'yƩc'yẽi ngue i 'bũtho, 'dat'a da zixcahũ, nƩ dan c'athũ ra Hmu bũ i ja yũ güi nƩ dam 'bũhmbũ ra Hmu gãtho yũ pa mazãi.

18 NƩ guehna dá xi ahũ gnĩn hyurpa ni mbũihũ n'da ngu n'da ahũ.

5

1 Ma zũ cu ahũ, hingui jatho ga xi ahũ jam'bũ da zõn Ʃ yũ pa din ja Ʃ an ts'ãnni din ja.

2 Nguetho nu ahũ guĩ pãhmbũ xũn ho ngue njongui pãdi, o gue ra pa o gue ra xui ba Ʃh ra Hmu. Tengu'bũ hingui pã a n'da jam'bũ ba Ʃ'a n'da ra bƩ.

3 NƩ nu'bũ da man Ʃ hing yũ 'yƩc'yẽi gue gãtho i 'bũmanho nƩ nte mán ts'o din ja, 'bex ba Ʃh ran ts'embi da 'yõt' Ojã ngue hin dim pommi Ʃ. Nguetho tengu n'da ra xisu gue bi zõn ra ora dim 'bũh rá t'ũhni, nƩ hin hapũ sã da mbatho.

4 PƩ nu ahũ ma zũ cu ahũ, hin di pi ahũ ngue tengu'bũ ba Ʃ a n'da ra bƩ, nƩ hingan ts'ãrbũ da zõhõ, nƩ di pi Ʃ i hupũ ja ra 'bexui. PƩ guĩ tõmhbũ ra pa ba Ʃh ra Hmu.

5 Nguetho gãtho gahũ dí 'bũhmbũ bũ ja ra 'bexui tengu'bũ ra xui.

6 Nde'bũ hin dam 'bũhmbũ tengu'bũ dí Ʃhmbũ, tengu Ʃ mi'da, pƩ dí nuhmbũ nƩ dan 'yomfñihũ xũn ho.

7 Nu ra xui i Ʃh yũ jã'ĩ nƩ ra xui di ho di miñni.

8 PƩ nujũ gue dí 'bũhmbũ ja rán nequi Ojã, nde'bũ nzãi din jajũ ran 'yomfñi xũn ho. NƩ nujũ jatho ga hehũ rá ts'edi Ojã nangue ma t'Ʃc'yẽihũ, nƩ ran huçcate, nƩ ga tõmdahũ rán ho ma'da'yo ra Cristo gue gue'a dí pøjũ, janangue'a hin da dajũ ra zjthũ.

9 Nguetho Ojã him bi zãngahũ ga nuhũ rán ts'embi a. PƩ bi zãngahũ ga hãhmbũ a ran ho ma'da'yo ngue di pøjũ ma Hmuhũ ra Jesucristo.

10 Nguetho nu ra Jesucristo bi du nanguejũ, ngue in nde 'darbũ dam 'bũhmbũ a, madague'bũ xtã tuhũ o gue dí tehũ nu'bũ bá Ʃh mahõn'a.

11 Janangue'a damin hyurpa ni mbũihũ nƩ gam fãxhũ n'da ngu n'da ahũ tengutho guĩ õthũ ya.

Nu ra Pablo di un ran zofo yũ 'yƩc'yẽi

12 Nuyã ma zũ cu ahũ, damin numansuhũ Ʃ gãtho bi huan Ojã ngue yũn ngũrpi bũ, ngue xãn'nahũ nƩ dí 'da ahũ ran zofo nangue Ojã.

13 Dami numanhohũ Ʃ nƩ ƩmmƩ guĩ huƩjũ nangue ra 'befi i õt'e nangue ahũ. NƩ dami 'yƩs'hũ a gnĩn junthũ bũ guĩ 'bũhmbũ.

14 Nuyã ma zũ cu ahũ dí xi ahũ, dami xihmbũ Ʃ i dãnhyƩi ngue hingui ho 'be'a i õt'e. NƩ dami zẽhmbũ to'o i tu yũ mbũi, nƩ dami zẽhmbũ Ʃ ngue hinguin zaqui yã t'Ʃc'yẽi. NƩ o gadĩn xõmbũihũ nangue gãtho Ʃ, pƩ dami fãxhũ Ʃ.

15 NƩ gan jamansuhũ hin guĩ cõpahũ ran ts'o 'bũ i õt'ahũ ran ts'o Ʃ 'da, pƩ gan 'yõrpahũ ran ho n'da ngu n'da ahũ, nƩ gãtho i 'bũcua ja ra ximhãi.

16 NƩ daman johyahũ gãtho yũ pa.

17 NƩ 'yo guĩ Ʃs'hũ gan yãhũ Ojã.

18 NƩ Ojã guĩ xihmbũ jamadi 'be'a gãtho bi 'yõt'ahũ. Nguetho gue'a in nde Ojã a guĩ 'yõthũ, gue ahũ guĩn 'yohũ ra Cristo Jesús.

19 NƩ 'yo guĩ Ʃrpa hũ rá ts'edi rá Hogandãhi Ojã dim pƩpũ mbo ni mbũihũ.

20 NƩ 'yo guĩ õman'ahũ 'bũ 'bo'o da ma, ngue dim põngahyã Ojã.

21 Dami bẽmhbũ gue 'be'a gãtho xũn ho o hin'na. Nu'bũ xũn ho, dami pƩs'hũ.

22 Dami 'uehmbũ gãtho 'be'a mán ts'o.

23 Nu Ojã gue bi hoc'ahũ, nƩ di ja ahũ gãtho ni mbũihũ guim bẽmhbũ a. NƩ di ja ahũ ni mbũihũ nƩ ni tehũ nte mán ts'o din 'yohũ nu'bũ bá Ʃh mahõn'a ma Hmuhũ ra Jesucristo.

24 Nu Ojã gue'a bi zon'nahũ, ngubũ da 'yõt'ahũ. Nguetho di jã'ts'a im ma nƩ da 'yõt'e gãtho na.

Ran zengua ran zẽgui nƩ rán jãpi Ojã

25 Ma zũ cu ahũ dami 'yãfũ rá ts'edi Ojã nanguecãhe.

26 Dami zẽnguahũ ts'ũ Ʃ yũ cu nangue ran huçcate.

27 Nuyã dí xi ahũ nangue rán t'Ʃdi ma Hmuhũ, dami mamhbũ ma sõcuãgã bũ 'bũi gãtho yũ cu.

28 NƩ gue'a ma Hmuhũ ra Jesucristo di jap'ahũ. Hõnt'a dí xi ahũ ya.

2 TESALONICENSES

Ná yoho ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo u yu 'yɛc'yɛi bu ja ra dɔhnini Tesalónica

Ran zɛngua

¹ Nugá dra Pablo, nɛ ra Silvano nɛ ra Timoteo di o't'ahɛ na ra sɔcuɔ gátho ahɛ gyɛ cuhɛ nangue ra Cristo guí 'bɔhmbɛ bu ra hnini Tesalónica, gue ahɛ guí 'bɔhmbɛ Ojɔ ma Tahu nɛ ma Hmuɛ ra Jesucristo.

² Nu'a Ojɔ ma Tahu, nɛ ma Hmuɛ ra Jesucristo dí ndepe di 'da ahɛ rán japi nɛ da hyut'a ni mbɔihɛ.

Di unba u yu ts'om'bái 'bu bá peng ra Cristo

³ Ma zɛ cu ahɛ jatho ga xihmbe Ojɔ jamadi nangue ahɛ. Nɛ xɛn ho ngue ngubɛ dí m bɛmhbe, nguetho thocua thoho man'da te ni t'ɛc'yɛihɛ, nɛ man'da man'da gnín huɛctahɛ ná nde ngu n'da ahɛ.

⁴ Janangue'a man'da jagáhe ran johya nu'bu dí xihmbe mi'da yu 'yɛc'yɛi 'be'a guí ɔthɛ. Nguetho hin gadín xɔmbɔihɛ nangue ni t'ɛc'yɛihɛ, madague'a hangu nangu yɛn unbi guín nuhɛ nɛ 'u 'be'a gátho i t'ɔt'ahɛ ya nangue guí tenhdɛ ra Cristo.

⁵ Nangue a guí háthɛ yɛn unbi, guí uhmbɛ gue jatho di unba Ojɔ u to di un'nahɛ, pɛ nu ahɛ gám pomhɛ a. Nɛ nu'ɛ yɛn unbi guín nuhɛ ya, gue'a ní hoc'a ni mbɔihɛ Ojɔ tengu rán sáui bu di manda Ojɔ.

⁶ Nɛ xɛn ho da 'yɔt' Ojɔ 'bu bi un ran unbi u to di un'nahɛ.

⁷ Nɛ nu Ojɔ di japi din sáya nin unbi guí nuhɛ ya, nɛ ngutho da 'yɔrcahe 'bu bá ɛh mahɔn'a mahɛts'i ma Hmuɛ ra Jesús, din 'yohɛ yám 'behni gue i ja yú ts'edi, nɛ ban 'yohɛ ra sibi nts'utho.

⁸ Nɛ nu'bu bá ɛhe, di un ran ts'embi gátho to'o hingui pɔ Ojɔ, nɛ gátho to'o him bi 'yɔrpamasu rán ho ma'da'yo ma Hmuɛ ra Jesucristo.

⁹ Nɛ nu'ɛ to'o da nu ran ts'embi xmá mba da nu ran unbi ngue njám'bu da guadi, nɛ ma 'ueque tho bu 'bɔh ra Hmu mahɛts'i, nɛpɛ hapɛ ja rá ts'edi nuixte.

¹⁰ Pɛ nu'ɛ yu 'yɛc'yɛi, gue'ɛ dí hnu a rá nuixte a ra Hmu 'bu bi zɔn ra pa ba ɛhe. Nɛ gátho yu 'yɛc'yɛi da 'yɛspa a, nɛ ahɛ gan 'yohɛ u, nguetho gá 'yɛc'yɛihɛ ran ho ma'da'yo dá xi ahɛ.

¹¹ Janangue a nzai dí yáhe Ojɔ nangue ahɛ. Nɛ dí áfe di 'da'a ni mbɔihɛ ngue yán theɛ ram 'bei bi zán'nahɛ. Nɛ nu'a Ojɔ di 'da ahɛ rá ts'edi guí 'yɔthɛ ran ho guím bɛni guí 'yɔthɛ. Nɛ nangue ni t'ɛc'yɛihɛ, Ojɔ di zɛ ahɛ guí 'yɔthɛ rá 'befi.

¹² Nɛ nangue'a 'be'a guí 'yɔthɛ buya, nu'a ma Hmuɛ ra Jesucristo da t'ɛspi. Nɛ nu'a xin da 'yɛs'ahɛ, nangue rá mate zɛhe a Ojɔ nɛ ma Hmuɛ ra Jesucristo.

2

Ran 'yohɛ ngue ra ngurpa 'yɔt'ats'oqui

¹ Nuya ma zɛ cu ahɛ, dí xi ahɛ ya 'be'a din ja nu'bu bá ɛh mahɔn'a ma Hmuɛ ra Jesucristo, ngue di percahɛ 'darbɛ dam 'bɔhmbɛ.

² 'Yo gadí pán nin 'yomfɛnihɛ 'bu 'bo'o da xi ahɛ, ya bi zɔn ra pa ba ɛh ra Hmu. 'Yo gadí 'yon ni mbɔihɛ 'bu 'bo'o da xi ahɛ bi bɛnba Ojɔ ngue ya ba ɛh ra hmu ya. Nɛ 'yo guí ɛc'yɛihɛ 'bu 'bo'o da hyá ahɛ ngue da 'yɛn ahɛ dá o't'áhe ra sɔcuɔ dá mamhbe ya bi zɔh ra Hmu mahɛts'i.

³ Nɛ 'yo guí ɛc'yɛihɛ 'be'a gátho i man yu já'i. Nguetho him ba ɛh ra Hmu asta gue'bu go gátho yu já'i i 'bɛcua ja ra hái ngue hingui ɛc'yɛi din sɔhmbɛ Ojɔ. Nɛ him ba ɛh ra Cristo asta gue'bu din 'yo a n'da ran 'yohɛ ngue ra ngurpa 'yɔt'ats'oqui, ngue m'bejua da t'ɛrpɛ ja ran unbi mazɔi.

⁴ Nɛ nu'a ra ngurpa 'yɔt'ats'oqui da zai gátho yu 'yɛc'yɛi gue i thánde Ojɔ, nɛ da zɛ u mi'da i thánde hɔnt'a go 'be'a i thánde, nguetho in nde a dí mba nthánde zɛhe. Nɛ da yɛrpɛ ja n'da ra nijá nɛ da hyupɛ, tengu'bu gue'a Ojɔ a.

⁵ Ha hin guím bɛmhɛ bu guehna dá xi ahɛ nu'bu mám 'bɔhmbɛ bu.

⁶ Pɛ nuya guí pɔhmbɛ 'be'a i sɔmmi ngue ba ɛhe, nguetho hinga na sɔn ra pa da man Ojɔ gue ba ɛhe.

⁷ Pɛ nuya ɛmmɛ xɛn ngu dim pɛpɛ yá mbɔi yu já'i a rá ts'edi ra zɔthɛ, ngue hin di nɛqui. Pɛ i pa nts'ambi thoho rá ts'edi asta gue'bu go bi zɔn ra pa ngue Ojɔ di 'uec'a to'o i sɔmmi.

⁸ Nɛ gátho da nu ran 'yohɛ ngue ra ngurpa 'yɔt'ats'oqui. Pɛ nu'bu bá ɛh mahɔn'a ra Hmu Jesús nuixtetho rá ts'edi, da hyo a ran 'yohɛ, ngue da huic thoho.

⁹ Nɛ nu'bu bá ɛh ran 'yohɛ ngue xɛn ngu rá ts'edi ra zɔthɛ in 'youi, nɛ da 'yɔt'e xɛn ngu yu hmɛpya, nɛ yɛn t'ɔt'e nuixte ngue dí hyát' yu já'i.

¹⁰ Nɛ gátho 'be'a mán tháte da 'yɔt'e, ngue da hyát' yu já'i i 'yo rá 'yu ram 'bedi, gue'ɛ him mín nde da 'yɛc'yɛi a majuɔni guerpɛ mí sá xtm pɔhɔ.

¹¹ Nɛ nu'ɛ gátho him bi nde da 'yɛc'yɛi a majuɔni Ojɔ, di japi da 'yɛc'yɛi yu fɛhni nɛ da dɛn'na ran 'yohɛ ngue ra ngurpa 'yɔt'ats'oqui.

¹² Janangue'a gátho u him bi 'yɛc'yɛi a majuɔni pɛ man'da di ho ran ts'o, 'darbɛ da nu rán ts'embi Ojɔ u.

Nthahni dim pɔhɔ

¹³ Pɛ nzai ga xihmbe jamadi Ojɔ nangue ahɛ 'be'a gátho bi 'yɔt'ahɛ ma zɛ cu ahɛ, ngue di huɛc'ahɛ ra Hmu. Nguetho Ojɔ bi

huahn'nahü rá mbädi thoho ngue di pø ahü. Ne nangué gá 'yëc'yëihü a majuäni, nu'a rá 'bëfi rá Hogandähi Ojä í bo ni mbüihü.

14 Ne bi huahn'nahü Ojä ngue gá 'yëc'yëihü 'bü má xi ahe rán ho má da 'yo ra Cristo. Ne bi zän'nahü Ojä gui comhbü rá nujxte ma Hmuhü ra Jesucristo.

15 Nuya ma zü cu ahü dami thoctahü ni t'ëc'yëihü, ne 'yo gadí uäns'hü 'bë'a guím bëmhü, ne 'yo gadí pumbënihü 'bë'a dá xän'nahü nu'bü 'darbü má mäm 'bühmbü, ne'a 'bë'a dá xi ahü nu'bü má o't'ahe ü yü söcuä.

16 Nuya gue ma Hmuhü ra Jesucristo, guesë a, ne Ojä ma Tahü, da hyut'a ni mbüihü mazäi nangué rán hose Ojä. Nu'a Ojä di huëc'ahü, ne nangué rá mate bi jajü ga tømhbü 'bë'a di 'dajü.

17 Ne nu'a Ojä da hyu ni mbüihü, ne di zet'a ni mbüihü ngue gui mamhbü ne gui 'yøthü 'bë'a gätho xün ho.

3

Gui 'yäfü Ojä nanguécähe, ën'a ra Pablo

1 Hønt'a dí xi ahü ya ma zü cu ahü, dami 'yäfü rá ts'edi Ojä nanguécähe n'dahma din ja rá ts'edi rá m hman ra Hmu, ne da bømáno hønübü go hapü ga 'yomhbe. Ne gätho to'o da 'yøde da hyäni nangué ran johya, tengutho bin ja bü gui 'bühmbü.

2 Ne gui 'yäfü rá ts'edi Ojä ngue da yänje bü 'büh yü ts'om'bäi jä'i, nguetho hinga gätho in nde da hyän rá m hman Ojä.

3 Nguetho nu'a ra Hmu njäm'bü da hyëgahü pë nzäi da mbäjä, ne i ja rá ts'edi ngue hin di japi di ün'nahü ra däman's'o.

4 Ne nu'a ra Hmu di jaje dí pähmbe ngue gadí thoctahü gui øthü 'bë'a gätho dí xi ahe.

5 Ne nu'a ra Hmu di ja ahü man'da man'da gui pähmbe rán huëcate Ojä, ne di ja ahü gui hyäthü 'bë'a gätho gui thohmbü tengutho bi 'yøt'a ra Cristo.

Jatho gui 'yøt' ni 'bëfi zshëhü

6 Ma zü cu ahü dí xi ahü nangué rá thuhu ma Hmuhü ra Jesucristo, dami 'uehmbü ts'ü bü 'bü ü ni cühü i dänyëi, ngue hingui nde dim pëfi, gue'ü hingui tén'na 'bë'a dá xän'nahe.

7 Ne nu'ahü gui pähmbe 'bë'a gdám 'bühmbü, tengu dá ut'ahe 'bü má m 'bücähe bü, ngue hin dám 'bündänhyëi thohögähe.

8 Ne xingui ts'ü gá 'daje 'bë'a dá homhbe. Pë dám pëhmbe ra pa ne ra xui n'dahma bin ja 'bë'a dá homhbe, ne xingui ts'ü dá pa ahe.

9 Madague mí sä xcä ähmbe ngue xquí zëje. Pë dá ndehe ga ut'ahe ra hmëpya gui 'yøthü.

10 Ne nu'bü má m 'bühmbü bü, dá xi ahü, ngue'bü 'bü a n'da hingui nde dim pëfi, hin din sihmë 'bü, pë da zä ra thuhu 'bü.

11 Nguetho dí øhmbe gue 'bü i 'da ahü hingui nde dim pëfi, pë di hødänhyëi thoho ne ndetho din thünt pü hin yä 'bëfi.

12 Nuya nangué rá ts'edi ma Hmuhü ra Jesucristo, dí xi ü to'o hingui nde dim pëfi, ngue da hyänya zehë rá 'bëfi da 'yøt'e, ne da hyönse 'bë'a dám 'bü.

13 Pë nu'ahü ma zü cu ahü, o gadín xømübühü gui 'yøthü ran ho.

14 Nu'bü 'bü a n'da ahü hingui nde da 'yøt'a 'bë'a dí xi ahü, dami hyëthü 'bü, janangué'a da mbe'ts' yä sä.

15 Pë o gadín sühmbe, pë gui unhdü ran zozo tengü'bü ni cühü.

Ran zëgui ran zozo

16 Ne guesë ra Hmu, hønt'a sä da hyut'a ni mbüihü, hønt'a go 'bë'a gui thohmbü gätho yü pa. Ne nu'a ra Hmu gam 'bühmbü gätho ahü.

17 Nugä dra Pablo dí o't'ä na ran zëngua i ja ua ya nangué ma 'yësegä. Tengu'bü ma firmagä na, ngue gätho ya ma söcuä.

18 Nuya nu'a ma Hmuhü ra Jesucristo di jap'ahü, gätho ahü. Ne hønt'a dí xi ahü a ya.

1 TIMOTEO

Ná n'da ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Timoteo a ra Pablo

Ran zɛngua

¹ Nugä dra Pablogä, ma 'bäigä'be ra Jesucristo nangué rán t'ɛdi Ojã ma yãntehã, nɛ ra Jesucristo, guese'a ran ho dí tɔmhbu a.

² Dí penh'na n'da ra sɔcuɔ gra Timoteo, tengu'bu majuani ma ts'ant'ũ i, ngue ya dá xãn'na ma t'ɛc'yeihũ. Nɛ dí äp Ojã ma Tahu di 'da'a rá mate nɛ rán huɛcate, nɛ da hyut'a ni mbai a ra Cristo Jesús ma Hmuhũ.

Da mba ma hecpi ɛ n'dan'yo in xãnbate

³ Nɛ tengu dá xi'a 'bu má mba bu Macedonia, nɛ ngutho dí xi'a ya, dami corũ Éfeso, nɛ gui hecra ɛ 'da bi 'burũ, ngue hinga n'dan'yo da ma 'bu in xãnbate.

⁴ Nɛ dami xifi hin din xãh mi'da yũ cuento gue 'be'a sã ɛmbi bi 'yot'ũ ndu ma bombotahũ maya'bu nɛ'bu ɛmmɛ ma 'be'a yú thuhu ɛ, ngue man'da di xant'ũ yãm hma. Nguetho nu'ũ yãm hma tengu ɛ, sãti thoho ran 'yomfɛni di un'na n'da, pɛ hin di 'yomfɛniba n'da da 'yɛc'yei Ojã.

⁵ Pɛ nu'a ma 'befihũ dyũ xãnbatehũ, ga xãnba yũ ja'i dan huɛjũ. Nɛ gue'a ran huɛcate di nɛqui bu ma mbaihũ 'bu m'be't'e a, nɛ'bu zãi dí ɔthũ a di bɛngahũ Ojã, nɛ'bu hont'a Ojã dim bɛmhbu a.

⁶ Pɛ nu'ũ 'da hinga guehya yãm hma dín huɛca n'da i honi, pɛ bi 'uepũ ja rá 'yu Ojã, janangué i ten yãm hma sãti thoho.

⁷ Nu'ũ, ɛmmɛ i honi nde din xãnbate nangué yãn t'ɛdi Ojã bi man ra Moisés, pɛ hingui pãdi 'be'a im ma. Sã i mants'ɛditho, pɛ nɛ hingui pãdi 'be'a nam bɔn'ũ yãm hmanse i ma 'bu i man yãn t'ɛdi.

⁸ Dí pãhmbũ gue xãn ho yãn t'ɛdi bi xi Ojã ra Moisés. Pɛ bi ts'ãn yãn t'ɛdi Ojã gue dí mba ma hecpi ɛ yũ dãdits'oqui.

⁹ Nɛ gue'ũ yãn t'ɛdi dí mba ma hecpi ɛ to'o jase yãn t'ɛdi zehɛ, nɛ'ũ i festa yãn t'ɛdi Ojã, nɛ'ũ to hingui numansu Ojã, nɛ di ho da 'yot' yũ ts'oqui. Nɛ'ũ to hingui ɛspa Ojã, nɛ i ten ra ximhãi, nɛ i ho yã ta nɛ yã mbe, nɛ yũ hyodu. Gue'ũ da sih yãn t'ɛdi Ojã ɛ, nɛ hinga gue'ũ hont' Ojã mbɛni.

¹⁰ Nɛ bi ts'ãn yãn t'ɛdi Ojã dí mba ma hecpi ɛ ɔt' ran 'yom'tɛni, nɛ'ũ din 'yãsãbi yũ min'yohũhũ tengu'bu n'da ra xisu, nɛ'ũ i pɛ yã mija'ihũ, nɛ'ũ i man yũ fehni, nɛ i xih ra fehni yũ ze'mi. Nɛ gãtho ɛ n'dan'yo i ɔt'e xinda gue ra hoganxãdi, nɛ gue'ũ da sih yãn t'ɛdi Ojã ɛ, nguetho i xijũ hin ga ɔthũ yũ ts'oqui.

¹¹ Pɛ nu'a rán ho ma'da'yo ra Cristo dí pãrca ma mbaihũ Ojã a, nu'a mixte xãn hotho a. Nɛ gue'a ran ho ma'da'yo bi xicã Ojã gam mangã.

I xi Ojã jamadi ra Pablo, nangué rá mate xãn ngu

¹² Jamadi dí xih ma Hmuhũ ra Jesucristo, nguetho bi huangui dram 'behniãgã, nɛ i pãdi ga ja'ts'i, nguetho di 'dac rãm fãts'i ga ɔt'a i xiqui.

¹³ Pɛ nugã ɛmmɛ dra nexmategã mam'bet'o, nɛ mí sangã a ra Cristo gue'bu go má ɛnba ɛ 'da yã 'yɛc'yei. Nɛ xingui ts'ũ mí pãcã 'be'a nam bɔn'a mí ɔt'ã, nguetho him mí ɛc'yeigã ra Cristo. Pɛ Ojã bi 'dac rá mate bi pungui.

¹⁴ Pɛ ɛmmɛ xãn ngu rá mate ma Hmuhũ ra Cristo Jesús, bi jaqui dá dãpã ma mbai a, nɛ bi jaqui ɛmmɛ dá numanhogã a Ojã nɛ dá huɛc ma mijã'i'be.

¹⁵ I ja ua n'da ram hma da zã ga pãhmbũ majuani, ngue bi zɔcua ja ra ximhãi a ra Jesucristo di pɔ'ũ yũ ts'om'bãi tengugã man'da xãn ts'o dá ɔt'ã.

¹⁶ Pɛ ɛmmɛ xãn ngu rá mate bi 'yɔrcã Ojã, nguetho nde gãtho da 'yut mi'da yũ ja'i ɛmmɛ ja rá yembũ a ra Jesucristo. Nɛ tengu thohogã, ngutho da 'yɔrpa ɛ to'o di dãp yã mbai a, nɛ'ũ din ja ra te mazãi.

¹⁷ Janangué'a ga ɛspa ma Ojãhũ gãtho yũ pa mazãi. Nu'a, ra Hmuts'ũt'abi mazãi a, nɛ njongui sã da nu, nɛ njãm'bu da guadi. Nɛ n'datho Ojã, njo'o man'da, nɛ gãtho i pãdi. Nɛ hont'a gam bɛmhbu a ya.

¹⁸ Nɛ nuya gra Timoteo, tengu'bu ma ts'ant'ũ i, i ja ua a dí xi'a ya. Nu'i gra dofũ nangué Ojã, dami 'yot' ra hogatuhni, tengu thoho bi xi'a ɛ yã pɔngahã Ojã. Janangué'a dami hyãdumbũ gui 'yɛc'yei rá hogamhã Ojã, nɛ gui 'yot'a 'be'a i xi'a 'bu in zop'a ni mbai.

¹⁹ Nɛ hin gui 'yot'e tengu mi ɔt'ũ 'da 'bu mí zop yã mbai Ojã, pɛ bi mbesta'a 'be'a bi sifi, bi ts'onse yã mbai buya.

²⁰ Tengui mí ɔt'a ra Himeneo nɛ ra Alejandro. Pɛ dá juãnba ɛ, nɛ dá xifi bi mba ma dá bu 'bah ra zĩthu, di ɛnbi, da bãdi hin da zan Ojã.

2

Da mba nt'ãpi rãm fãts'i Ojã nangué gãtho yũ ja'i

¹ Nɛ i ja ua n'da ram hma ga xi'i, gra Timoteo, ngue mahyoni gui 'yɔrpa ja ram peti. Ngue nu'bu gui yãhũ Ojã, gui xihmbũ nangué gãtho yũ ja'i, gui 'yãfũ rá mate nangué'ũ, nɛ gui xihmbũ jamadi Ojã nangué'a 'be'a bi 'yɔrpa n'da ngu n'da ɛ yũ ja'i.

² Nɛ'ũ yũ ts'ũt'abi nɛ gãtho to'o ja yã ts'edi, dami 'yãfũ rãm fãts'i Ojã nangué'ũ, ngue hin din ja yũ sui nɛ xing ra dumbũ, nɛ hin te gam bɛmhbu, nɛ da zã bu ga ɔthũ xãn ho 'be'a bi man Ojã buya.

³ Ne xən ho 'bū ga ətə a, nguetho gue'a numanho Ojā mam pərpateh a.

⁴ Nguetho in nde Ojā da yāni gātho yū jā'i nangue rá ts'edi ra zīthū ne di 'yomfəni nangu'e'a majuāni.

⁵ Ne n'datho Ojā i 'būi. Ne n'datho a i 'bā'inde ne din hocpate bū bí 'bū Ojā, nu'a ra Jesucristo ngue bin jā'i a.

⁶ Nguetho bin dāse ngue gātho bi gurca ma ts'oquihū. Ne guehna ram hma bi xijū Ojā 'bū mi zən ra pa bi ma.

⁷ Ne guehna ram hma i thangā gam mangā na, ne guehna bí 'bencā na, ne majuāni hin di fehnig, ngue ma 'befigā ga xānba ũ hing yū judío, ga japi di dāp yū mbūi Ojā, da yāni, ne da 'yəc'yēi a majuāni.

⁸ Ne man'da dí xi'i, hōnbū go harū dim peti yū 'yəc'yēi, xtán hotho yú 'yē ũ yān 'yohū di 'uā'ts' 'bū din yāhū Ojā, ngue nte má cue da beñi, ne xing ran əcpate.

⁹ Ne dí xi'i 'be'a gui xih yū xisu, ngue hin din hoc zehē nangue ran 'yəc'ts'i, uague di hoc yú yā, uague ra oro o yū thebe o 'be'a xām hmadi da japi. Pē din hoc zehē nangue yú he rán sāui n'da ra hogambūi ne ra hogan'yomfəni.

¹⁰ Ne da bādi da 'yət' ra hogambūi, ne gue'a ran hoqui rán sāui n'da ra xisu i numansu Ojā.

¹¹ Ne nubū ja nim petihū, da ndese yū xisu da sānbi, ne hin go din xānbate, ne gātho da 'yode.

¹² Ne dí xi'i hin dim 'bet'o yū xisu ngue da xānba yān 'yohū, pē din hētho.

¹³ Nguetho m'bet'o bi 'yət' Ojā a ra Adán, ne m'bejua a ra Eva, janangu'e'a hingui sá dim 'bet'o n'da ra xisu.

¹⁴ Nguetho nu ra xisu bi numanho 'bū mí xih ra zīthū da 'yət' ra ts'oqui, pē nu ra Adán him mín nde xtá 'yət'e.

¹⁵ Janangu'e'a din ũnba 'bū xām 'būh yú t'āhni ũ yū xisu, pē da mbāx Ojā ũ 'bū thocpa thoho i əc'yēi, ne 'bū din ja yān huəcate, ne 'bū din 'yomfəni xən ho, n'dat'a Ojā da beñi.

3

Nda'ū yān 'yohū din ngərpi

¹ Majuāni a ram hma, nu'bū in nde din ngərpi n'da, in nde n'da ra 'befi xən ho.

² Pē jatho din hocjā'i n'da ra ngərpi, ne nte da thīnba n'da rá ts'oqui. Ne hōnt'a n'da rá xisu da zi, ne da bādi da zāzmehē rá mbūi ne din 'yomfəni xən ho, ne di jamansu 'be'a i ət'e, ne di ho di un ran ts'āya bū ja rá ngu, ne da bādi din xānbate nangue rām hman Ojā.

³ Ne njām'bū dim mihni, xín din ndesūi, ne hin da 'yōman'ū a i sifi, ne xín din hecpate pē din hocpate, ne hin da nde xən ngu ra mbeti.

⁴ Ne da bādi dim 'bet'o bū ja rá nguse, ne nu yú t'āhni da 'yət'e 'be'a i xifi, nguetho numansu yú ta.

⁵ Nguetho nu'bū hingui pādi dim 'bet'o bū ja rá nguse n'da ran 'yohū, hin da bādi di jamansu yū 'yəc'yēi 'bū.

⁶ Ne hin din ngərpi n'da ra 'da'yo 'yəc'yēi, ts'ərpu thoho din 'yəc'ts'i tengutho ra zīthū, ne da dex'a Ojā a.

⁷ Ne nu yū ngərpi da 'yət'e ngue da hnumansu, ne'pū 'bū ũ hing yū 'yəc'yēi da 'yət'e 'be'a dí hnumansu, janangu'e'a njon di c'āman'ū, ne hin da dāp ra zīthū būya.

Ndana ni jā'i dim fāxte

⁸ Ximanguthū yām fāts'ihū yū ngərpi, ngutho guexta'a jatho din hocjā'i, ne 'da'angu da ma, ne hin dim mihni, xín din siyate nangue ra mbeti.

⁹ Ne da bādi xən ho 'be'a gātho rán thēui a ram hma ne din zām bū, ne zāi ət'a xi Ojā 'bū in zop yū mbūi.

¹⁰ Ne nde'bū 'be da hnu 'bū tenni xən ho, ne nubūya nu'bū hin te da thīnbi, da zā da 'yət' ra 'befi dim fāxte būya.

¹¹ Ximangutho 'bū dim fāxte n'da ra xisu, i jatho da hnumansu, pē hin din c'āte, ne xín dim mihni, pē din 'yomfəni xən ho, ne di jā'ts'i 'be'a gā ət'e.

¹² Ne nu n'da ran 'yohū 'bū im fāxte, n'datho rá xisu da zi, ne da bādi dim 'bet'o bū ja rá ngu, ne da 'yət' ũ yú t'āhni 'be'a da xifi.

¹³ Nguetho nu'bū i ət'e xən ho rá 'befi n'da ram fāts'i, da hnumanho būya, ne man'da da hyut' ran zambūi nangue rá 'befi ra Cristo.

Mixte xən ho a ram hma dí əc'yēihū

¹⁴ Guehna dí ət'a na ya, gra Timoteo, madague'bū dim beñi ga mba bū n'dihi.

¹⁵ Pē xi'bū him 'bex da zā ga mba bū, pē ya dá xi'i 'be'a xən ho gui 'yət'e nangue a rá ngu Ojā. Ngue nu yū 'yəc'yēi xa hyōmba rá ngu Ojā nangue yú mbūi, ngue 'dat'a Ojā i 'būi. Ne tengu'bū rá ngu'pū Ojā guerpū na fādi xən ho rām hma Ojā, ne dín yāmbūa a.

¹⁶ Ne gue'a ran ho ma'da'yo dí tenhdū mixte xən ho a,

ngue bin 'yuse ra Cristo ua ja ra hāi 'bū mín jā'i a,

pē bin 'youi rá Hogandāhi Ojā guerpū i fādi hin'yū rá ts'oqui a,

ne bi nu ũ yām 'be'hni Ojā mahəts'i.

Ne bi hmangua dí 'būhmbū hōnbū go harū 'būh yū jā'i gue 'dahma'dan'yo bū na ya.

Ne bi t'əc'yēi ua ja ra ximhāi,

bi ts'ix mahəts'i bū bí ja rá ts'edi Ojā mixte būya.

4

Mi pā Ojā da 'ue'ū 'da

¹ Nu rá Hogandāhi Ojā m'bet'o di beñgā ngue da 'uepū ja rá 'yu Ojā ũ 'da. Ngue da 'yōmanho yú nde ũ yū hyāte xānbate bin xādi nangue yām hman yū zīthū.

² Nu yu hyäte hingui sä bu da zop yu mbui Ojä, nguetho bi ts'on yu mbui nanguie yu fähni zäi im ma.

³ Ngue sä di hecpa yu ja'i, i xifi hin din thäti, xín da zi 'da yan ts'ihme, sä gn'u. Pe bi zängahu Ojä ga hámhbu hont'a go 'be'a män ts'ihme 'bu di xihmbu jamadi Ojä, gue nuju dyu 'yëc'yëihu, ne dí pähmbu nda'a majuäni.

⁴ Nguetho gätho xun ho 'be'a bi 'yot' Ojä, ne hin'yu 'be'a ga emhbu, pe ga hámhbu ne ga emfu jamadi Ojä büya.

⁵ Nguetho majäpi ngue'a dí äfu rán jäpi Ojä, ne nu rám hman Ojä i embi xun ho a.

Rä hogambefi ra Jesucristo a ra Timoteo

⁶ Nu'i gra Timoteo, xun ho 'bu guim bēnba yu cu na ram hma i ja ua, janangue'a gam pefi xun ho nanguie ra Jesucristo. Nguetho bi hä'a ra ts'edi ni mbui a ra hogamhma dí çc'yëihu, ngue ra hoganxädi gui tenni.

⁷ Ne o gui urpa ra güenda yám hmanse yu jä'i säti thoho ne xun ts'o. Pe dami hyädumbui nanguie rá 'befi Ojä.

⁸ Ne tengu 'bu zäi dadin cunh ma ja'ihu, ne da hyä ra ts'edi, ne ngutho ga othü nanguie ma mbuihu, da hyä ra ts'edi 'bu zäi ga humbahü nanguie rá 'befi Ojä. Ne emme xun ngu di muui 'bu ga humbahü, nguetho i ørcahu ran ho yu pa i jabu ya, ne gätho yu pa mazäi.

⁹ Ne majuäni na ram hman na, janangue'a nde'bu gätho ga othü xun ho.

¹⁰ Janangue'a dí häthü yan unbi ne dí humbi dadim pehmbu, guerp go da zä ga xihmbu xun ho rám hma Ojä yu ja'i. Ne da zä ga dáp yu mbui Ojä büya, ne dim pøhø. Nguetho n'dat' Ojä dí tømhbü i 'bui, nu'a in nde da yan'u gätho yu ja'i i 'bui, ne da yan'u to'o da 'yëc'yëi a.

¹¹ Nuya yan xädi i ja ua, thocpa thoho gui hyädumbui emme gui bēni ne gui xänbi gätho yu cu bí 'bapü.

¹² O to guidí jäpi da 'yu'ts'i' ngue gra ts'unt'u thoho. Pe gui 'yut'u yu cu nanguie yan t'ot'e bi xijü Ojä gue gui 'yøzehe xun ho, gui jamansu 'be'a gui ma, o 'be'a gui 'yørpu. Janangue'a gui 'yuti din huçqui n'da ngu n'da, ne di ja'ts'i, ne da zamzehe yu mbui.

¹³ Pe gätho 'bu hin ná sōngä bu, pe gui jamansu ni 'befi 'bu gui man rám hman Ojä, ne 'bu gadi un ran zofo yu ja'i, ne 'bu gui xänbi 'be'a nam bøn'a n'daxequi gui xifi.

¹⁴ Damim pefi xun ho nanguie a rá ts'edi Ojä bi 'da'i, tengu bi xi'a u 'da yu pøngahyä Ojä. Ngue bi bēn'na ni mbui Ojä 'bu mi 'yáp rá mfäts'i nanguie'e, ne bi gäx yu 'ye bu ja ni yä.

¹⁵ Thocpa thoho gui 'yot'a dí xi'i, ne hont'a gui hyädumbui gui 'yot'a, ne nubüya da nu i gätho yu ja'i ngue bin te xun ho ni mbui nanguie rá 'befi Ojä gui øt'e.

¹⁶ Ne thocpa thoho gui hyädumbui gam fäse nanguie ni mbui, ne gui jamansu 'be'a gätho

gui xi u 'børpu nanguie rám hman Ojä. Ne nu'bu ngubü gui 'yot'e, ne di jáp'a Ojä, ne'u gä mi'da yu ja'i gui xänbi.

5

Gafäx ma cuhu

¹ O gui sä'a n'da ra dác'yëi, pe dami zofo xun ho, tengutho 'bu ni ta. Ne nu'u yu ts'unt'u gui 'yot'e tengutho 'bu nin 'yohühu.

² Ne nu yu zi bømbe gui 'yot'e tengutho 'bu ni mbe, ne nu yu hmute, gui 'yot'e tengutho 'bu nin ju, ne hin guim bēn'a n'da ra 'yäsä nanguie'u.

³ Ne nubü ja yam peti gui jamansuhü n'da ra bømbe 'bu xun du rá ndø, ngue'bu njo'o to'o di jamansu.

⁴ Pe nu'bu n'da ra bømbe xun du rá ndø, ne 'buh yú t'ähni, o gue yú 'beto, da bädi rán t'ëdi Ojä a di jamansu yu mbe, tengutho bi 'yørpa 'bu mín t'ähni. Ne gue'a in nde Ojä.

⁵ Ne nu'bu n'da ra zi bømbe i nyäqui Ojä gä ra pa ne ra xui, ne hont'a Ojä im bēni, ne nu'bu njo'o to'o di jamansu, pe gui fäxhu a büya.

⁶ Pe nu mi'da yu xisu, xun du yú ndø, ngue hingui bēn Ojä, ne i honi da 'yøzehe yú pähä zehe. Madague'bu i 'bui, pe tengu'bu xun du bu nam bēn Ojä. Hinga gue'u da mba ma jamansu bu ja ram peti u.

⁷ Ne nuya yam hma i ja ua, gui xänba u yu cu, janangue'a njon da 'yēna hingui ho øt'u.

⁸ Ne nu'bu n'da hin di unni 'be'a di 'be a rá ta o gue rá mbe, o gätho mi'da yú mení, man'da xun ts'o rá mbui 'bu, xinda gue'bu hin xtá 'yëc'yëi, ne bi gøn'a ra Cristo.

⁹ Nuya ga xi'i nda'u ní hyoya bømbe gui hyuspa yú thuhu din pēpu ja ram peti. Hont'u pe'ts'a hyäte njeya ne emme bim 'bamanhoui yú ndø.

¹⁰ Ne i hnumanho nanguie yu hoga'befi i øt'e, ne bi jamansu xun ho yú t'ähni, ne zäi di säyaba yu ja'i bu ja yú ngu, ne him bin 'yēzehe pe bin 'yēhe nanguie yú mi'yëc'yëihu, ne bi hyurpa yú mbui to'o mi tu yú mbui, ne bin çhya bi 'yot' mi'da yu hogant'øt'e. Ne guehya yu hyoya bømbe gui hyuspa yú thuhu ya.

¹¹⁻¹² Pe nu mi'da yu xisu xun du yú ndø, nu'bu hingui ngu yu jeya pe'ts'i, hin gui hyuspa yú thuhu gue gui 'yemfu din pēpu. Nguetho ts'ørpu thoho da bēni din thäti, ne nu'bu din thäti mahøn'a hin da 'yot'a ra 'befi mí ma xtá 'yot'e. Ne ra ts'oqui a nguetho him bi ja'ts'a bi ma.

¹³ Ne nu'u, ts'ørpu thoho din dänhyei yú mbui 'bu njo'o yú ndø, ne da hyä'da thoho yu ngu, ne høn nan ç'ate di ja, im man'a hingui ho, ne sä din thñt'i i øt'e ne hin rá 'befi bu.

¹⁴ Janangue'a man'da xun ho 'bu din thäti mahøn'a, dim 'buh yú t'ähni, ne dim pēpu ja yú nguse. Ne nu'bu din jabu da 'yot'e, hin di ç'aman'uju man säihu 'bu.

¹⁵ Nguetho i 'bu i 'da yu xisu xan du yá ndø, ne ya xü mbengui ne i ten ra zjthu.

¹⁶ Ne di xi'i mahøn'a, nu'bu 'bu a n'da ra cu ngue bi du rá ndø a rá mbe, jatho da mbepi, o gue rá nana bi du rá ndø, o gue rá mení, i jatho di jamansu, ne hinga gue'a ra mbeti pa ma peti bu ja ra nijá dí mba ma jamansu u. Janangue'a dí gua'a ra mbeti bu ja ra nijá ngue høn't'u njo'o to'o di jamansu da mba m'be pi bu.

¹⁷ Nu yu ngurpi bu ja ram peti, nu'u to di ja'ts'i xan ho yá 'befi, da t'èspa u, ne da mba m'bäts'i 'be'a di 'bedi. Ne nu'u to i humbi din xänbate nangue räm hman Ojä, man'da jats'editho da t'èspi.

¹⁸ Nguetho n't'o't'i: "Nu yu uafanindani 'bu i uahi hingan thu't'i yá nde, pe da zä da za yu paxi i ja bu." Ne man'da ram hma i ja: "Nu'a to dim pefi ja rán t'èdi din ju't'i," i éna.

¹⁹ Ne hin gui 'yurpa ra güenda 'bu da mba ma yäpi n'da ra ngurpi t'èmbi bi 'yot' ra ts'oqui, hinda høn't'bu di yo ho hyu u di yäpi gui 'yøh paya.

²⁰ Ne nu'bu majuani bi 'yot' ra ts'oqui, da mba ma hècpi bu dim peti u mi'da, n'dahma gätho din su.

²¹ Ne madague'bu gadín amigoui o hin'na, pe 'da'angu gui 'yørpe. Ne gue'a i jats'edi dí xi'i gui 'yot'a, nguetho in nu a Ojä, Ojä da badi 'bu gui ja'ts'i, ne'a ra Hmu, ra Jesucristo, in nu i, ne yá hogam 'behni Ojä mahèts'i in nu i.

²² Him 'bex gui un ra 'befi n'da ran 'yohu, 'be gui pahmbu 'be'a rá mbui. Nguetho nu'bu n'da gá un ra 'befi, ne da 'yot' ra ts'oqui, gui conhui rá ts'oqui a buya. Janangue'a gan 'yomfni xan ho, ne nte gan dupate buya.

²³ Nuya dí xi'i gra Timoteo, nangue ni mbui xan u, ne jant'a pants' thoho, dami si zits'atho ra vino, ne hinga høn't'a ra dehe gui si.

²⁴ Guim bëmhbü ndana u yan 'yohu da sih ra 'befi bu ja ram peti, 'bu i 'da ngue mfädi i ja yá ts'oqui, ne 'bah mi'da ngue hinga mfädi i ja yá ts'oqui jague'bu da zøn ra pa da thjnbu yá ts'oqui.

²⁵ Ne ngutho nangue ran hocjä'i i øt'a n'da, mfädi nangue yu jä'i. Ne nu'bu him 'bexque mfädi, pe m'bejua da fädi, nguetho hingui sä da 'yagui.

6

¹ Nu'u yu 'yèhe bí 'buru, da numansu u yá hmu to i ørpa yá 'befi. Ne nu'bu din jabu da 'yot'e, njon di c'aman'u nangue Ojä ne njon di c'aman'u rán xädi Ojä.

² Ne nu'bu yu 'yèc'yei u yá hmu yu 'yèhe, pe guexta'a da numansu u yá hmu ne hin da zani ngue'bu mbèni din cuhu u. Pe man'da da bèni da mbepi xan ho, nguetho rá mi'yèc'yeiui da mbepi, ne di huèc'a rá hmu.

Dami xänba na ram hma, ne thocpa thoho gui bènba u.

Xan ngu dí tqhmbu nangue rá 'befi Ojä nguetho i hurca ma mbuihu

³ Pe i 'bu i 'da yu xänbate n'dan'yo ram hma in xänbate, ne hin din theui a räm hma ma Hmuha ra Jesucristo ngue majuani di zerca ma mbuihu, ne hin din theui a ram hma ga dáp ma mbuihu Ojä.

⁴ Pe nu'u, bi u't' yá mbui nangue ran 'yèts'i, ne nte i pädi. Ne èmme honi di dunba yam hma guepu i fupü ran ts'eya, ran heque, ran ts'ante, ran t'u't'ate, 'be'a gätho im bèn rá mbui.

⁵ Ne nu'u thocpa tho din sui n'da ngu n'da u, gue'u bin ts'on yán 'yomfni, ne hingui sä da badi ndana a majuani. Ne im bèni xan ngu ra mbeti da dāha nangue rá 'befi Ojä. Pe o gui øhmbu a i man u.

⁶ Pe majuani xan ngu dí tqhmbu nangue rá 'befi Ojä, i hurca ma mbuihu, ne dí 'bumanohu nangue Ojä.

⁷ Nguetho nte bá hāhu 'bu mām 'buhmbu ua ja ra ximhāi, ne nte da zä ga hāxhu 'bu bi zøn ra pa ga tuhu.

⁸ Pe hin da du ma mbuihu 'bu zí ts'atho dí pes'hu yan ts'ihme ne yu he.

⁹ Pe nu'u to'o in nde dim membeti, hingan ts'ärpu thoho da thät'i da 'yot'a ra ts'oqui. Ne tengu'bu da mba nthu't'i rá mbui, ne man'da man'da nín xādi 'be'a gätho da bèn rá mbui. Pe ndetho din ənbazhe, ne din tonto rá mbui 'be'a gätho honi, ne gue'u yán t'øt'e ní zo bu ja ram 'bedi.

¹⁰ Nguetho nu'bu 'bu a n'da èmme in nde ra mbeti, gue'a ni mbudi gätho yu ts'oqui bu rá mbui a. Ne nu'a ní ho ra mbeti u 'da, bi 'uepu rá 'yu Ojä, ne di ənba zèhe rá mbui nangue ra dumbai.

I øt' ra hogatuhni nangue Ojä a ra Timoteo

¹¹ Pe nu'i gra Timoteo, rá mbefi'i Ojä, dami 'uegue nangue yan ts'o i mangua. Pe gui hyumbi gui ten'na ran ho, ne høn't'a Ojä guim bèni da mbäx'i'i, ne gui huèc' ni mijä'ihu, ne hin gan xømbui, ne din ja ni yembui.

¹² Xan ngu yu jä'i bi 'yø'bu gmim ma xan ho ni t'èc'yei. Ne ngutho ya gui hyut'anzambui gui taha, tengu'bu n'da ra dofui i hāt yan əmbi ngue da dāh ran sui. Janangue'a da zä guim bēt'i xan ho a ra te ma'da'yo, gue'a í zon'na a.

¹³ Ne guim bèni Ojä in nu i, nu'a di un yá te 'be'a gätho i 'bui. Janangue'a gui hyut'anzambui ne hin gui su nin dāte. Ne in nu'a ra Jesucristo ngue bi ma xan ho a majuani 'bu mi mba ma dāpi ra Poncio Pilato.

¹⁴ Janangue'a dí xi'i, jats'editho gui ja'ts'i gätho ra 'befi bin 'da'i, nte gui ts'oni, ne njon da man ran ts'o nangue'a buya. Ne gue'a gui

'yøt'a ya, gue'bɛ go bi zøn ra pa di nequi ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

¹⁵ Nguetho nu'bɛ bi zøn ra pa nts'änni, Ojɔ ba penhua ra Cristo mahøn'a. Nɛ nu Ojɔ mixte xɛn hotho, nɛ ɛmmɛ di johya, nɛ i 'dase ngue di manda. Nɛ nu'a Ojɔ ra ts'ut'abi xinda gue gätho mi'da yɛ ts'ut'abi 'bɛi, nɛ nu'a ja rá ts'edi xinda gue gätho mi'da ja yú ts'edi.

¹⁶ Nɛ hønt'a Ojɔ njam'bɛ da du. Nɛ ɛmmɛ di nɛc thofo hapɛ bí 'bɛi, njon da zä da hyäm bɛ, nɛ njongui sä da nu Ojɔ. Nu'a ɛmmɛ i t'ɛspi nɛ da 'yuh rá ts'edi mazɔi. Nɛ hønt'a gam bɛmhɛ a ya.

¹⁷ Dami xi'ɛ yɛ mɛmbeti 'yɛc'yɛi, ngue'ɛ to i ja yú mbeti ua ja ra ximhäi, dami xifi hin din 'yɛts'i, nɛ xín da bɛni di muui yú mbeti, nu'ɛ ts'ɛrɛ thofo dim 'bɛdi. Pɛ dami xifi hønt'a Ojɔ da bɛni, ngue di muui xɛn ho, nɛ da bɔdi bí nɛxpɛ 'bɛ Ojɔ gätho xɛn ho dí pɛs'hɛ, ndejɛ dan johyahɛ.

¹⁸ Pɛ dami xifi da 'yøt' ran ho, nɛ man'da tengu'bɛ gue'a ná mɛmbeti ɛ bɛya. Ngue hin din 'yɛya pɛ da gomhɛ yɛ jɔ'i 'bɛ'a pɛ'ts'i.

¹⁹ Nɛ nu'bɛ din jabɛ ga øthɛ, ga pɛs'hɛ 'bɛ'a majuɔni di muui, nɛ ga nuhɛ xɛn ngu rán jɔi Ojɔ 'bɛ bi zøn ra pa, nɛ majuɔni dam 'bɛmanhohɛ gätho yɛ pa mazɔi.

N'da ran zofo ran zɛgui

²⁰ Nu'i gra Timoteo, dami jamansu xɛn ho ra 'bɛfi nangue rá m hma Ojɔ bi 'da'i. Nɛ dami 'uegue nangue'ɛ yɛ m hma ɛmbi ní dɛn ran 'yomfɛni n'da, pɛ hingui ho ɛ. Säti thofo, nɛ n'dan'oytho ra 'yu i ut'a n'da. Nɛ nu'ɛ to'o bi dɛnni, bi 'bɛh rá 'yu Ojɔ.

²¹ Nɛ nuya Ojɔ di 'da ahɛ rá mate. Nɛ hønt'a dí xi'a ya.

2 TIMOTEO

Ná yoho ra sɔcuaɓi 'yorba ra Timoteo a ra Pablo

Ran zengua

¹ Nugã dra Pablogã, Oja bi zãnni ma 'bãi'be a ra Jesucristo, ga xih yu ja'i a bi mam majuani Oja, ngue di un ra temazaɪ u to di dãp yã mbui ra Cristo Jesús.

² Dí pen'na ra sɔcuaɓi gra Timoteo, dadí huɛc'a'i tengu'bu ma ts'ant'u i. Ne di ăp Oja ma Tahu di 'da'a rá mate ne rán huɛcate ne da hyut'a ni mbui, ne ra Cristo Jesús ma Hmuh.

Ra Timoteo da ma ran ho ma'da'yo nangu ra Jesucristo

³ Dí ɛmbã jamadi Oja 'bu dím bɛn'i, ra xui ne ra pa thocpa thoho, nguetho dí pađi gui ɛc'yei xun ho tengugã, ngue dá ɔt'a ra 'bɛfi bi 'dacã Oja, ne nguetho mi ɔt'u mam bombɔtahe 'bu maya'bu.

⁴ Dím bɛn'i gãn zom 'bu mán xummi, ne bi dãn ni guidã. Ne ɛmme dím nde ga nu i mahɔn'a, ne dín jagã ran johya xun ho 'bu ga nu i.

⁵ Dím bɛn'i ngue hingui yoho ni mbui. Pɛ gui ɛc'yei xun ho, tengubu na 'yɛc'yei ni ndɔmbe ra Loida ne'a ni mbe ra Eunice.

⁶ Janangu'e a dín nde'e thocpa tho guim bɛni bi 'da'a rá ts'edi Oja 'bu má cãx ma 'yɛ bu ni ya, ne dí xi'i gan ɛhya gui 'yɔt' rá 'bɛfi Oja bi 'da'i.

⁷ Nguetho nu'a rá Hogandahi Oja bi 'dajũ hin di jajũ dan suhu, pɛ di jajũ ga hutha ran zambũ, ne dan huɛju n'da ngu n'dajũ, ne ga sãm zɛhe ma mbuihu.

⁸ Janangu'e a o gui pɛs' ni sã gui mamp'a rãm hmam ma Hmuh, ne o gui su ngue dí ofãđi nangu Oja. Pɛ ne'i dami hyãt'i gui set yun unbi tengu thohogã, nangue rãm hman Oja gui ɔt'e. Ne Oja da mbãx'i'i.

⁹ Ne bi yanju Oja ne bi mberca ma mbuihu, ne nubya bi xijũ ga ɔrpaɓũ rá 'bɛfi. Pɛ hin i yanju a rá 'bɛfi Oja dí ɔthu, pɛ bi yanju 'bu má hãmhbu rá mate. Ne gue'a bi zãn zɛhe Oja 'bu him maní 'yɔt' ra ximhãi, ngue da yanju ra Jesucristo.

¹⁰ Nuya bi nequi a mán ts'ãnni, ngue bi nequi ma yantheũ ra Jesucristo, nu'a bi dap rá ts'edi ran ɔte, ne bi jajũ dán 'yohũ rá 'yu ra te mazaɪ. Ne gue'a i xijũ rán ho ma'da'yo ra Cristo.

¹¹ Ne gue'a ram hma dá mangã, ne bá 'bɛngã, ne gue'a ram hma dá xãnba u yu ja'i hing yu judio.

¹² Janangu'e a dí sãgã ran unbi ya. Pɛ hin dí pɛs' ma sã, nguetho dí paɛã a to'o dí ɛc'yeigã, dí pađi i ja rá ts'edi da mbesca ma tegã ngue dá ăpi, ga pɔmanho 'bu rán zɛgui.

¹³ Ne nangu ran ho ma'da'yo dá xãn'ni'i, dami thoqui gui 'yɛc'yei ra Cristo Jesús ne dami 'yɔt' ran huɛcate bi 'da'i.

¹⁴ Ne dami jamansu ran ho ma'da'yo i 'yo ni güenda, nangue rá Hogandahi Oja i 'bũpũ mbo ma mbuihu.

¹⁵ Gui pađi gãtho bi 'ue'u yu cu ngue yu mengu bu Asia, bi 'uegue nanguẽã, ne ra Figelo ne ra Hermógenes.

¹⁶ Pɛ nu'u gãtho 'bũpũ rá ngu ra Onesíforo, Oja dí jap'u. Nguetho nu ra Onesíforo xun ngu yu niđi bi mbãxcagui, ne him bi mbe's' rá sã nangue yu cadena i thurcã.

¹⁷ Ne nu'bu mi zɔcua Roma a, ɛmme bi hyongui ne bi ăngui.

¹⁸ Nu ra Jesucristo di japi xun ho 'bu rán zɛgui ra pa, nguetho nu'bu mãm 'bũpũ Éfeso, ne ɛmme xun ngu 'bɛ'a gãtho bi 'yɔrpu ngue bi mbãx' rá 'bɛfi Oja bu a. Ne man'da gui pađi xinda guecã.

2

Ra hoga dofui nangu ra Jesucristo

¹ Pɛ nu'i tengu'bu ma ts'ant'u i, gra Timoteo, dami hyã ra ts'edi nangue rá mate bi 'da'a ra Jesucristo.

² Nu ram hma gã 'yɔde dá mangã, ne xun ngu'u i man'a majuani. Ne n'dat'a ram hma gui thocpa ra 'bɛfi mi'da yu hocja'i, gui huan'ndu to'o da zã da xãnba u mi'da.

³ Dami hyãt yun unbi tengugã, nguetho gra hogadofui nangu ra Jesucristo.

⁴ Nu ra dofui hingui sã xtãn ɛti rá mbui, ngue xun ngu mi'da 'bɛ'a gãtho da 'yɔt'e tengu mi'da yu ja'i thoho, janangu'e a da zã da 'yɔt'a i numanho rá hmu ngue bi cu't' ran dofui.

⁵ Nu'a to'o nde da ɔh ran t'ɛni, pɛ hin da ɔh 'bu hin da 'yɔrpa yun t'ɛdi a ran t'ɛni.

⁶ Nu'a to dim pɛpɛ ja ra hãi da zi a rá mbuđi dín ja, janangu'e a da hyumbi da 'yɔt' rá 'bɛfi, ngue da bađi rá mbuđi i taɛe rá 'bɛfi nanguẽ rá mbui zɛhe.

⁷ Dami pađi 'bɛ'a dí xi'i, Oja di 'yomfɛni'i ngue 'bɛ'a gãtho gui 'yɔt'e.

⁸ Thocpa thoho guim bɛni i 'bu'a ra Jesucristo ya, bi ɔmbɛni 'bu mi du, ne nu'a n'da rãm bom'beto ra David. Ne gue'a ram hma dí mangã a.

⁹ Janangu'e a dí sã ran unbi ya, ne dí ofãdi, tengu'bu drã ts'om'bãigã. Pɛ nu rãm hman Oja hingui ofãdi a.

¹⁰ Ne dí hãt'i dí thocã a ra 'bɛfi, madague'bu pa ma unguigã, dín ndepe ne'u dim pɔ u to'o gãtho nthahni. Ne ga comhbu rá ts'edi mixte a ra Cristo, gãtho yu pa mazaɪ.

¹¹ Majuani a ram hma, ngue Nu'bu dím bɛmhbu tengutho 'bu 'darbu xcamã tuhu ra Cristo, da zã 'darbu dam 'bũmhbu 'bu.

12 Ne nu'bu dí háthu yun anbi, pe 'darbu ga comhbu bu ja rá ts'edi 'bu.
Pe nu'bu dí cõmhbu a ra Cristo, ne'a da gõnjua a.

13 Nu'bu hin dí êc'yeihu gue majuani a, pe guexta'a majuani a,
ne gátho da 'yõt'a bi ma da 'yõt'e.

Ojã da numanho ra hogambefi

14 Dami bẽnba u bí 'buu nanguheya yam hman ya, nguetho in nu Ojã u. Gui xifi hin din junt'i nangu yám hma. Nguetho sãti tho 'bu din junt'i, ndetho di u't'u to'o i õde.

15 Ne gan êhya gan xãdi nguetho gra hogambefi nangu a ram hma majuani. Damin 'yomfẽni gui hyoni 'be'a nam bõni n'da ngu n'da ram hma, ne gui paði 'be'a pe u n'da ngu n'da yam hma, ne gui pepi xan ho. Janangue'a da numanho Ojã a gui õt'e, ne hin gui pes' ni sã.

16 Ne gui 'uegue nangu yam hma sãti thoho, nguetho nu'u hingui ho u, ne di japi emme din ts'om'bãi n'da.

17 Ne nu'u yám hma, tengu'bu ra saşi din ndoqui, ne da 'ya rá ja'i n'da. Ngue tengu yám hma i man'a ra Himeneo ne ra Fileto.

18 Nu'u bi 'uegue nangu ram hma majuani, ne sã ên'u ya bin ja ngue ya xan dambeni u yu 'yêc'yei i 'bu. Janangue'a bi pãpa yú t'êc'yei u 'da.

19 Pe nu rá 'befi Ojã i õrpa yu 'yêc'yei, hin da zã dim 'bedi, nguetho di jamansu u yú t'ahni Ojã. Ne nu'u yú t'ahni Ojã, ngue i man rá thuhu ra Cristo, i jatho da 'uepa ja ra ts'oqui.

20 Ne nu'u dyu 'yêc'yeihu, dí õthu tengu'bu dyam pefihu bu ja rá ngu Ojã. Ne tengu'bu xan ngu yam pefi bí ja bu. Nu'u 'da yu oro, ne yu t'axi, pegue ra za u 'da, ne ra jahãi u mi'da. Nu'u 'da emme pa nthoni, nu'u 'da hin e mahyoni.

21 Nu'bu n'da ra ja'i da 'uesẽ bu ja ra ts'oqui, da gohi xan ho, tengu n'da ram pefi i pa nthoni, da mba ma jamansu, ne da zã di pepi xan ho rá hmu bu ja rá ngu.

22 Janangue'a dami 'uegue nangu yu ts'oqui di ho yu ts'unt'u, pe gan êhya gui 'yõt' ran ho in nde Ojã. Ne gui hyã ra ts'edi nangu guim bẽn Ojã, ne din ja nin huêcate, ne n'dat'a guim bẽmhbu u gã mi'da i êc'yei Ojã, nangu'e m'be't'e yú mbui.

23 Ne gui 'uetho nangu ran junt'i im man'u to'o hin din 'yomfẽni, nguetho ja gueru da mburu n'da ra sui.

24 Pe nu yú 'yêhe ra Hmu hingui sã din sui, pe din ja yú yembui nangu n'da ngu n'da u, ne din êhya din xãnbate, ne da hyãt'i xan ho 'be'a da t'õrpe.

25 Ne nu'bu 'bu'a n'da n'dan'yo im bẽni, jante thoho gui 'yuti, xõhma tho Ojã di japi di pãh rá mbui, da zõni da bã a majuani.

26 Ne da ðin ran 'yomfẽni xan ho buya, nguetho da yãni nangu rá 'dihí ra zĩthu xĩ bẽnt'i, mĩn nde a ra zĩthu xtã 'yõrpa rá pãhã.

3

Ijatho dam fãhmbu nangu'e yu ts'om'bãi

1 Nu'i Timoteo, dami paði 'be'a din ja. Ba êpu yu pa xan hẽi, nguetho dim 'buh yu ts'om'bãi.

2 Nguetho din huêc zêhe, ne hõnt'a ra mbeti da nde. Ne ná yat'a, ne din 'yêzêhe, ne din sante, da mbesta'a 'be'a i xih rá ta ne rá mbe, ne hingui bẽn ra mate bi t'õrpe, ne hingui numansu Ojã.

3 Ne hin din ja yán huêcate, ne njãm'bu din hoh yú mbui, ne hõnt'a go 'be'a da xih yú mija'ihu, ne õzêhe yú pãhã zêhe, ne njo'o to i su, ne i san'u i õt' ran ho.

4 Ne yu zãndatetho, ne hingam 'be din 'yomfẽni 'be'a da 'yõt'e. Ne mbẽni ma guesẽ, ne di ho rán johya ra ximhãi xinda gue rá pãhã Ojã.

5 I ja yán t'õt'e tengu yú t'êc'yei, pe hingui nde da hyãn rá ts'edi Ojã u. Pe gui 'uegue nangu'e u.

6 Ne i pa bu ja yu ngu, i hãt' yu xisu, i xifi 'da'angu da 'yõthu ngue'u yu xisu hingui zaqui yú mbui, ngue'a xan ngu yú ts'oqui i tu. Ne man'da ní ts'ixpu ja ra ts'oqui.

7 Ne da 'yõmanho 'be'a gã nĩm hma da sifi ne thocpa tho din xãdi pe njãm'bu da bã a majuani.

8 Tengu mi õt'u ra Janes ne ra Jambres, ngue'a mim baði u, ne midĩn sãhmbu ra Moisés, ngue rá põngahyã Ojã. Ne nguetho i õt' yun 'yõhu ya, din sãhmbu a ram hma majuani. Ne bi ts'on yán 'yomfẽni, ne bim 'bedi nangu'e ra 'yu majuani.

9 Pe hingui ngu yu pa da hyãt'i, nguetho gátho da t'uti nte ni mbat'u yám hma, tengu bin jap'u yu baði ngue ra Janes ne ra Jambres.

Rãn zẽgui ran zofo

10 Pe nu'i Timoteo, gã tenni 'be'a dá xãn'na'i. Ne gui paði 'be'a dãm 'bucã, ne gui paði hanja dá õt'ã a. Gui paði 'be'a dí êc'yeigã, ne gãn nu njãm'bu dán xõmbuigã. Ne gui paði ja man huêcate.

11 Ne gui paði emme bi mba ma ugui, ne gãn nu 'be'a mán anbi dá hãt'ã. Ne gui paði 'be'a gátho dá thocã bu Antioquia, ne pu Iconio, ne pu Listra, ngue nu yun ucpi dá nugã. Pe Ojã bi yãngui nangu gátho u.

12 Ne majuani dí xi'i, to'o gátho da nde n'dat'a ra Cristo da ðenni, da mba ma ucpi u.

13 Nu yu ts'om'bãi ne yu hyãte, man'da man'da xan ts'o 'be'a da 'yõt'e. Ne 'da xtĩn hyãthoho.

14 Pɛ nu'i, dami thoqui 'bɛ'a gán xádi, guí pádi gue majuaṅi a, gue guí pádi to'o bi xán'na'i.

15 Nɛ gue'bu go gmín t'uhni, gá pãh rá t'ohni Ojã, i ja rá ts'edi bi bɛn'ni'i gá dãp ni mbai ra Jesucristo, nɛ gán yaṅi.

16 Gãtho rá t'ohni Ojã bi bɛnba Ojã nanguɛ rá mbai to'o bi 'yo't'i. Nɛ mahyoni di jajũ ga pãhmbũ 'bɛ'a rán 'yomfɛni Ojã, nɛ da xijũ 'bũ hinga gue'a dí øthũ, nɛ gue'a dí pãrca ma mbũihũ a, nɛ da xãngahũ ran ho ga øthũ.

17 Jananguɛ'a nte di 'bɛ'a rá mbɛfi Ojã, da zã bũ da 'yøt'e 'bɛ'a gãtho xũn ho.

4

1 Jananguɛ'a dí xi'i gra Timoteo, Ojã in nuju, nɛ ra Jesucristo, nu'a i jatho ba pengua da 'yøt' ran ts'ut'abi, di juãnbã u 'bũ nɛ'u xũn du. In nuju, jananguɛ'a ɛmmɛ dí xi'i:

2 Dami mamp'a rá m hma, ɛmmɛ gan ɛhya guim ma, hõnbũ go hapũ nɛ hõnt'a go ní ora, pɛ guehma gui xifi n'da ngu n'da yũ jã'i. Dami hecpa yũ dãdits'oqui, jãpi da 'yɛ'ts' yé ts'oqui, nɛ gui zɛrpa yá mbai bũya. Nɛ jante thoho gui xãmbi nɛ hin gan xõmbũ.

3 Gui hyumbi nguetho ba ɛpũ yũ pa njon da nde da 'yø'a ram hma di hocpa yá mbai, pɛgue da zõh'nũ mi'da yũ xãnbate, da man u 'da yãm hma man'da di hose.

4 Da goh yá mbai nanguɛ'a majuaṅi, nɛ da dɛn'nũ yãm hma him majuaṅi.

5 Pɛ nu'i thocpa thoho gan 'yomfɛni xũn ho. Dami hyãt' yũn unbi, dami jã'ts'i xũn ho a ni 'bɛfi, nanguɛ rán ho ma'da'yo ra Jesucristo.

6 Nɛ nugã, mi ts'utho da zõn ra pa da guah ran t'unni nanguɛ ma te dadí un Ojã, da zõn ra ora ga põngã ua, ngue ga tu.

7 Bi gua a ran tãha dá øt'ã ya nanguɛ'a ran tãha xũn ho, nɛ bi gua a ra 'dihi dá øt'ã. Dã jamansu ma 'bɛfi nanguɛ ma t'ɛc'yɛi dá øt'e.

8 Nɛ nuya bí jabũ a ran ho di 'dacã ra hoga Inspector, ngue rán thɛui a ran ho dá øt'ã. Nɛ di 'dacã 'bũ bi zõn ra pa. Nɛ hinga hõngdã, nɛ gãtho u mi'da gue i xõnni ba ɛh ra Hmu, nɛ'u gãtho din t'un ran ho u.

Bi mba ma bɛnbi ra Timoteo

9 Nɛ nu'i, Timoteo, dami 'yøt' ra ts'edi gua ɛcua n'dihi.

10 Nguetho nu ra Crescente bi mba bũ Galacia, nɛ ra Tito bi mba bũ Damacia, nu'a go ra Demas bi mbasɛ bũ ra hnini Tesalónica, ngue bi ho ra ximhãi in nu ya.

11 Hõnt'a ra Lucas dí 'bũ'be ua. Bá si a ra Marcos 'bũ guá ɛhɛ, nguetho ga hongua a.

12 Nɛ dá pɛnh pũ ja ra hnini Éfeso a ra Tíquico.

13 Pɛ nu'bu guá ɛhɛ, gua çãngui ts'u ma coto dá sopũ Troas bũ bí 'bũh ra Carpo, nɛ'u ma libro gua çãngui ts'u, pɛ man'da jats'edi gua çãnga yũ sõcuã hinga nt'o't'i.

14 Nu ra Alejandro ra 'yøt'acobre, xũn ts'o 'bɛ'a bi 'yørque. Ojã di cospi nanguɛ yán t'øt'e.

15 Damim fãdi hin da 'yøt'e'e tengu bi 'yørca, nguetho ɛmmɛ bi gorca ma nde 'bũ mán ya.

16 Nu'bu rá mbadi bi mba ma juãngui njom bi mbãxcagui, pɛ gãtho bi hyɛga thoho. Ojã di punba u.

17 Pɛ Ojã dãm 'bã'be nɛ bi zɛrca ma mbai, jananguɛ'a dá jã'ts'i dá man'a rá m hman bũ bí 'bũ'u hing yũ judío. Nɛ Ojã bi mbãxqui bi yãngui nanguɛ yá nde yũ zate.

18 Nɛ Ojã da yãngui nanguɛ gãtho 'bɛ'a xũn ts'o, nɛ 'bɛx da zixca bũ mahɛts'i bũ di manda. Ga ɛspahũ Ojã gãtho yũ pa mazã. Nɛ hõnt'a gam bɛmhũ bũ a ya.

Yũn zengua rán zɛgui

19 Dami zɛnguagui ts'u ra Prisca, nɛ'a rá ndø, nu'a ra Aquila, nɛ'u 'bũpũ rá ngu ra Onesiforo.

20 Nu ra Erasto bí copũ Corinto. Nu'a ra Trófico dá sopũ Mileto ngue xũn u.

21 Dami 'yøt' ra ts'edi gua ɛ 'bũ hin ní yãt' yũ pa xũn sɛ. I pɛnh'na ran zengua gãtho yũ cu i 'bũcua, nu ra Eubulo nɛ ra Pudente, nɛ ra Lino, nɛ ra Claudia, nɛ gãtho mi'da yũ cu 'bũcua, gãtho i pɛnh'na ran zengua.

22 Nu ma Hmuhũ ra Jesucristo da mbãx'a ni mbai, nɛ di 'da ahũ rá mate Ojã. Nɛ hõnt'a dá xi'a ya.

TITO

Ra sœcuã bi 'yo't'a ra Pablo bi mbænpa a ra Tito

Ran zengua

¹ Nugã drã Pablogã, dí pen'na ra sœcuã i ja ua grã Tito. Nugã rá 'yẽhægã Ojã, nẽ ma 'bãigã'be ra Jesucristo. Ga zedi da 'yẽc'yẽi u bi huan Ojã, nẽ da bã a ram hma majuãni, janangue'a da 'yõt' ran hocjã'i nangue Ojã.

² Guehna dí øt'ã nguetho dín ndep u ga comhbũ ra temazã nguẽ bi ma majuãni Ojã 'bũ rá mbũdi ra ximhãi. Nẽ nu Ojã hingui sã da man ra fẽhni a.

³ Nẽ nuya bi zõn ra pa nguẽ bi ts'ãnni da hman ran ho ma'da'yo, nẽ bi 'dac man t'ẽdi gam mangã, nguẽ guẽsẽ Ojã ma yãntehũ.

⁴ Nẽ nu'í Tito, tengu'ũ majuãni ma ts'unt'ũ i, nguẽ dá ja i gã 'yẽc'yẽi. Nẽ dí ãp Ojã ma Tahũ di 'da'a rán jãpi nẽ rán huẽcate, nẽ da hyut'a ni mbũ, nẽ ra Jesucristo ma Yãntehũ.

Ipa nsifra Tito 'be'a da 'yõrpu Creta

⁵ Janangue'a dá soc'a bũ ja ra hãi Creta, nguẽ gui juadi hapũ di 'be'a ra 'bẽfi. Nguẽ gui huan'ndũ yũ ngarbi n'da ngu n'da yũ hnini bũ guí 'bũ, nguẽ nu yũ ngarbi nangue yũ 'yẽc'yẽi, tengu dá xi'a mam'bet'o.

⁶ Gui huan'ndũ to'o nte ma ts'oqui i thĩnbi, nu'a n'datho rá xisu i si, nẽ nu yũ t'ũhni bi dãp yã mbũ Ojã, nẽ hingui øt'a n'da ran tonto, xinga gue ram fẽ'ts'i i øt'ũ yũ t'ũhni, janangue'a njon di yãpi.

⁷ Nguetho nu yũ ngarbi i 'yo yũ güenda a rá 'bẽfi Ojã. Janangue'a da thahni to'o hingui øt' ran ts'o, nu'a hin din 'yẽzẽhẽ, nẽ hin din cuẽ, nẽ xín dim mihni, xín din ndesũ, xín din siyate nguẽ ra mbeti.

⁸ Nẽ da thahni to'o di sãyaba yũ mijã'ihũ bũ ja rá ngu, nẽ di ho 'be'a gãtho xũn ho. Nẽ din 'yomfẽni ts'ũ, nẽ 'da ni huẽcthoho gãtho, nẽ da numansu Ojã nangue n'da ra hogambũ, nẽ i sãmzẽhẽ rá mbũ hin din tonto.

⁹ Nẽ din zãm bũ ja ram hma majuãni, nangue ram hma dadín xãhmbũ, janangue'a da zã da xãnba u bí 'bũpũ, da mbãts'i. Nẽ nu mi'da bí 'bũpũ, nguẽ u dí ucra rãm hman Ojã, di bẽnbi hapũ di 'be'ũ, janangue'a da 'yẽc'yẽi.

¹⁰ Nguetho nu'ũ to'o im ma da 'yõthoho yũn t'õt'e mi xi Ojã yũ judío maya'bũ, i jatho da mba ma hẽcpi u. Nguetho nte ni mbat'ũ yãm hma u, nẽ i hãte u, nẽ i øt' yũ pãhã zehẽ.

¹¹ Nẽ hõnbũ go hapũ i curpũ ja yũ ngu, i u't'ũ gãtho i 'bũpũ, nangue yãm hmanse yũ hyãte, nguẽ hingui sã da hma. Nẽ hõnt'a ra mbeti in nde.

¹² Nẽ i øt'e tengu mi man'a n'da yũ mengu zehẽhũ bũ ra hãi Creta, nguẽ n'da ra bãsœcuã, bi ma: "Zã yũ ndõbẽthãni u ma menguhe ua,

nẽ tengu yũ zate nguẽ xũn ts'o øt'ũ, nẽ hõnt'a da zi i honi, nẽ ẽmmẽ i dãnhyẽi," bi 'yẽna.

¹³ Nẽ majuãni bi man'a n'da yũ menguhũ. Janangue'a gui hẽcpa u, n'damhma da bõmanho yũ t'ẽc'yẽi u i 'bũpũ.

¹⁴ Nẽ gui xifi hin da 'yẽc'yẽibi yãm hman se u yũ judío, nẽ xín da numansup yũ t'ẽc'yẽi se yũ jã'i, gue'ũ hinguin nde da 'yõt'a majuãni.

¹⁵ Nu'ũ to'o xũn ho yũ mbũ, hõnt'a xũn ho im bẽni, pẽ nu'ũ to'o hin bi dãp yũ mbũ Ojã nẽ xũn ts'o yũ mbũ, nu'ũ, hin'yũ 'be'a numanho u. Nguetho bin ts'on yãn 'yomfẽni, nẽ him bi zã bi 'yõt'a bi xi Ojã 'bũ mi zop yũ mbũ.

¹⁶ Nẽ nu'ũ yũ jã'i tengu u, ẽna nguẽ i ẽc'yẽi Ojã, pẽ n'dan'yo thoho yãn t'õt'e, guẽpũ ní fãdi hingui ẽc'yẽi u. Nẽ xũn ts'o yũ mbũ nangue'a fẽstho 'be'a sifi, hingui sã da 'yõt' ran ho.

2

Ra Tito dín xãnbate nangue ra hoganxãdi

¹ Pẽ nu'í gra Tito, dami xãnbi 'be'a nín t'õt'e rán theui a ra hoganxãdi.

² Nu yũ zí ndõ, dami xifi hin din ãti, nẽ da 'yõt'e nguẽ da hnumansu, nẽ da bẽni xũn ho 'be'a da 'yõt'e, nẽ da 'yẽc'yẽi xũn ho, nẽ da 'yõt' ran huẽcate, nẽ hin din xõmbũ.

³ Nẽ'ũ yũ zí bõmbe, dami xifi da numansu Ojã hapũ din 'yo, nẽ njon di c'ãman'ũ, nẽ xín dim mihni, nẽ da 'yuh ra hoga'yũ.

⁴ Nẽ nu yũ zí bõmbe da xãnba yũ hmute di huẽc yũ ndõ nẽ yũ t'ũhni.

⁵ Nẽ da xãnba n'da ran 'yomfẽni xũn ho, hin din 'yomt'ẽni, nẽ di jamansu bũ ja yũ nguẽ, din ja ra yembũ, nẽ da 'yõt'a da xih yũ ndõ, n'damhna njon da zã da man ran ts'o nangue rãm hman Ojã.

⁶ Nẽ nu'ũ yũ ts'unt'ũ, gui xifi din 'yomfẽnise ts'ũ.

⁷ Nẽ nu'í Tito, dami 'yut'ũ mi'da 'be'a gãtho guí øt'e, nguẽ dim 'bũmanho. Nẽ n'dat'a guim bẽni nguẽ gui xãnbi 'be'a majuãni, nẽ gui 'yõt'e nguẽ da hnumanho'i 'bũ guín xãnbate.

⁸ Nẽ ẽmmẽ xtãn ho 'be'a gãtho guim ma, n'damhma nte da thĩn'na nim hma. Nẽ da mbẽ'ts' yũ sã to'o nde da zẽjũ, nẽ hin hapũ dí mbũ'a 'be'a da ma.

⁹ Nẽ'ũ yũ 'yẽhẽ i 'bũpũ, dami xifi da 'yõt'e gãtho i xih yũ hmu, nẽ hin da dãti, nẽ mpãhã thoho da 'yõt'a i sifi.

¹⁰ Nẽ hin da bẽpi 'be'a pẽ'ts' yũ hmu, pẽ da 'yõt'a gãtho in numanho yũ hmu. Nẽ nu'ũ gãtho din jabũ da 'yõt'e, gue'a di nẽcmanho ram hma nangue ma yãntehũ Ojã.

¹¹ Nguetho bi nequi rá mate Ojã nguẽ in nde di põ'ũ gãtho 'bũcua ja ra ximhãi.

¹² Nẽ nu rá mate Ojã di bẽngahũ ga hẽhmbũ ran ts'om'bãi, nẽ ga hẽhmbũ ma pãhã zehẽhũ. Nẽ di bẽngahũ ga sãmzẽhẽ

ma mbaihu ne ga othu ran hocja'i, ne gan numansuh Oja gátho yu pa dí 'bámbu u a ja ra ximhái.

¹³ Ne di bengahu ga tómbu ja gue'bu bi nequi a ran johya di tómbu, ngue di nequi a ma Ojahu ra Jesucristo tate tho rá ts'edi, ne ma yantehu a.

¹⁴ Ne bin dáse a ngue di 'bercahu gátho man ts'om'báihu, ne da mberca ma mbaihu, da 'yot'e ngue yú t'uhni zehegahú Oja, ne di éhyagahu nangué ran ho ya.

¹⁵ Ne guehna i ja ua gui xánba buya. Dami xánbi, gui 'yomfenip yu cu, ne gui hecpi, nguetho bin 'da'a ran t'edi xun ho gui 'yot'e. Ne o guidi japi da mbesta'a nim hma.

3

I sih ra Tito nda'a nín zofo da xánba yu 'yéc'yéi

¹ Ne nu'i gra Tito, dami benba u yu cu ngue da numansu ra ts'ut'abi, ne'u yúm fáts'ihu ra ts'ut'abi gátho da numansu. Ne hin da 'yörpa ram fe'ts'i, pegue mpähä thoho da 'yot'e 'be'a gátho xun ho.

² Ne gui xifi njon ga c'aman'uhú, ne hin dan junthu, pe ma pähä zehéhu da thácpahu. Ne din jaju ra yembai nangué gátho yu ja'i.

³ Guim bémbu ngue neju dán tontohú mámbet'o, ne mi jase man t'édihú, neju dán hyázehéhu, ne gátho dán 'yéhéhu rá ts'oqui ra ximhái. Ne dá 'beh ma pahú nangué man ts'om'báihu dá othu, ne dá seyabahú ma mijá'ihu. Mí ts'anju ne xim mí santehu.

⁴ Pe bi zón ra pa bi nequi rá mate Oja ma yantehu, ngue bi 'yörpa ran huécate u yu ja'i.

⁵ Ne bi yanju Oja. Pe hin nangué yun t'ot'e xun ho dá othu, pe bi yanju nangué rán huécatese 'bu má omanhohú a. Bi 'daju ra 'da'yote 'bu mi mberca ma mbaihu, ne di 'bámbu ma'da'yo nangué rá Hogandáhi.

⁶ Ne bi 'daju xun ho rá Hogandáhi n'youi xun gu rán japi ne rá ts'edi nguetho ra Jesucristo ma yantehu a.

⁷ Ngue bi hogahu nangué rá mate, janangué'a 'darbu dam 'bámbu nangué ra temazai, ne gue'a dí tómbu a ya.

⁸ Ne gátho majuani na im mangua. Gui hyah ni mbaí gui xánbi xun ho yu 'yéc'yéi 'buru, janangué'a da be'ni émmé da hyumbi da 'yot'a ran ho. Nguetho xun ho a, ne da mbáx yú mijá'ihu buya.

⁹ Pe o guidin junthu nangué'u yum hma nte ní mbatho, ne hinguin junthu nangué 'be'u yú thuhu u yum bombóta maya'bu. O guidin sámbu nangué yun t'edi midí un Oja yu judío, nguetho sáti thoho 'bu dán sámbu u.

¹⁰ Nu'bu 'bu a n'da n'dan'yo yum hma im ma ní dáp'ahu yun junt'i, dami hecpi. N'dandi o yondj gui hecpi. Pe nu'bu hin da 'yode, gui hyethohú a.

¹¹ Nguetho nu'a xi'ahu yum hma ní dáp'ahu yun junt'i, xí bóm bu ja rá 'yu Oja a, ne ot' yu ts'oqui, ne da nuse bu 'be'a xí 'yör buya.

Man'da i xih yú amigo ra Pablo

¹² Dí éna ga penhna ra Temio o gue ra Tiquico. Nu'bu bi zóm bu, 'yörqui ts'u ra mate gua é'a n'dihi, dan c'at'ui bu ra hnini Nicópolis. Nguetho din nde dam 'bámbu bu 'bu bin ja yu pa xun se.

¹³ Dami fáts'i xun ho a ra Zenas, nu'a im pøngahya nangué yun t'edi. Ne'a ra Apolos, dami zédi da din'a mahyoni ngue da hyax 'bu bi mbé bu n'danni.

¹⁴ Nguetho nu yu cu da bádi ngue dim pefi xun ho nangué yú 'befi zehé, n'damhna da zá da mbáx u mi'da di 'be'a mahyoni.

¹⁵ Dami zengua gahe ts'u u bí 'buru, ngue'u ma mi 'yéc'yéihu, ngue 'da xtán huécatahu. Ne dí áp Oja da 'yents'ahu rán japi gátho ahú. Ne hont'a dí xi ahú ya, ne hont'a gam bémbu a ya.

FILEMÓN

Ra sɔcuə bi 'yo't'a ra Pablo bi mbɛnpa a ra Filemón

Ra Pablo bi yorba ra sɔcuə ra Filemón

¹ Nguä drá Pablogä di ofädigä nangue ra Cristo Jesús. Dí ot'ä'be ra sɔcuə ra Timoteo, nɛ ga pɛn'na'be ma amigo'a'be grá Filemón, man 'yohu i nangue rá 'bɛfi Ojə.

² Nɛ dadí zɛngua'be yu 'yɛc'yɛi ngue zai dim peti bu ni ngu, nɛ ma cuhu ra Apia. Nɛ dadí zɛngua ra Arquipo man 'yohuhu dín yamhbe rá 'bɛfi Ojə.

³ Nu Ojə ma Tahu nɛ ma Hmuhu ra Jesucristo di 'da'ahu rá mate nɛ da hyut'a ni mbuihu.

Rán huɛcate nɛ rá t'ɛc'yɛi ra Filemón

⁴ Nɛ nu'i ma zu cu mahuequi i, nu'i grá Filemón, dadí undä ra jamadi nangue'e nu'bu di ya'be Ojə.

⁵ Nguetho dá øde 'be'a guí ørpu guí 'buhmbu, ømme i ja nin huɛcate nangue yú t'uhni Ojə bu. Nɛ dí øde ngue i ja ni t'ɛc'yɛi xun ho nangue ra Jesús ra Hmu.

⁶ Nɛ dí äcä rá ts'edi Ojə ngue xun ngu yu ja'i da 'yɛc'yɛi ra Jesús nangue nim hma, nɛ da hyani 'be'a gätho ran ho di 'daju ra Cristo Jesús.

⁷ Gueczehögä ømme dadí johya, nɛ i hu ma mbui nangue nin huɛcate, ma zu cu i grá Filemón. Nguetho xun ngu gá hyurpa yú mbui yú t'uhni Ojə.

Bi t'äp ra mate ra Filemón nangue rá 'yɛhɛ ra Onésimo

⁸ Nuya madague a i ja man t'ɛdigä nangue ra Cristo ngue xcä manda i,

⁹ pɛ man'da xun ho ga ä'a n'da ra mate tho gui 'yot'e nangue ran huɛcate tho, ngue gui simanho mahøn'a na ni 'yɛhɛ ra Onésimo. Nugä drá Pablogä, ya xtán dæc'yɛigä, nɛ dí ofädigä nangue rá 'bɛfi ra Cristo Jesús.

¹⁰ Dí ä'a ra mate nangue ra Onésimo, nu'a tengu'bu ma t'uhniä nangue ra Cristo, nguetho bi 'yɛc'yɛi ra Cristo nangue dá xicä ua ja ra fädi.

¹¹ Nu'hu 'da yu pa xu thogui, hin te madí muui ni 'yɛhɛ ra Onésimo. Pɛ nuya xun ho da 'yørcoui.

¹² Nuya ga pɛn'nahu ra Onésimo bu guí 'bui. Nɛ nu'bu bi mba a, da du ma mbui, nguetho ømme dím bɛn a.

¹³ Nɛ dín ndepe xtán gocua ra Onésimo, sä xtí zɛqui ts'hu, nguetho dí ofädigä, ngue dím mangä ran ho ma'da'yo, ngue tengu'bu da gue'a zɛhɛ xquí zɛqui.

¹⁴ Pɛ hin dín nde gam ma ngue da gocua 'bu nte guím ma, nguetho nu'a ran huɛcate

jatho da bɛnsɛ n'da, hin da t'ørba ts'edi n'da a.

¹⁵ Pɛ nu'a bi 'yot'na bi 'dapu guí 'bui 'da yu pa, pɛ bi bømanho, nguetho bi hocpa rá mbui Ojə ya. Nɛ nuya gadin cuui mazai na ya.

¹⁶ Hin gui sini nangue ni 'yɛhɛ tho ho pɛ gui sini nangue ni zu cu nangue ra Cristo, nguetho nuna ma zu cuhu mahuequi. Nuya man'da di nuui ya, nguetho hinga hønt'a ni 'yɛhɛ, pɛ ni zu cu nangue ra Cristo ma Hmuhu ya.

¹⁷ Nu'bu majuañi dadín amigoui xun ho, dami sin na ra Onésimo, tengu tho 'bu xquí sin zehögä 'bu xcä mbasegä bu.

¹⁸ Nu'bu ja 'be'a bi 'yot'e'e, uague i ja 'be'a i tu'a'i, pɛ 'yo ma güenda ga juzehegä.

¹⁹ Nugä ga firmagä, drá Pablogä, janangue da fädi majuañi ga ju't'ä a rá güenda na. Janangue'a hingui hɛi gui sin ya nɛ gadin cuui. Pɛ nde'bu guin 'yomfɛni ts'hu, nguetho guengä dá ja'a'i gá tɛn a ra temazai 'bu gmi 'yɛc'yɛi ran hma dá xi'i.

²⁰ Nuya ma zu cu, 'yørcui ts'hu ra mate 'be'a dí ä'a'i, nangue guin 'yoi ra Hmu. Nu'bu gui 'yut nin huɛcate nangue ra Onésimo, da hyu ma mbui 'bu.

²¹ Nugä dá ot'ä a ra sɔcuə i ja ua ya, nguetho dí c'yɛi ngue gui 'yot'e 'be'a dí xi'a'i. Nɛ dím bɛni hinga hønt'a dí xi'a'i pɛ man'da ran ho guim bɛnsɛ 'be'a gui 'yot'e.

²² Dami hoqui ts'hu hapu sä dan säyagä bu, nɛ dami 'yafu Ojə nanguécä, nɛ Ojə da 'yot'e da xogagui, da zä ga mbagä bu, gan nu'ahu buya.

Yün zɛngua ra Pablo, nɛ bi ma da nu ran japi a ra Filemón

²³ Nuya dí ofädi'be ra Epafras, nɛ'a di zɛngua i. Nɛ nu'a i ofädi nangue bi mamp'a rán ho ma'da'yo ra Cristo Jesús.

²⁴ Nu ra Marcos nɛ ra Aristarco nɛ ra Demas nɛ ra Lucas, nuya ma mimbɛfhe nangue rá 'bɛfi Ojə di zɛngua i.

²⁵ Nɛ nu'a ma Hmuhu ra Jesucristo di 'da'ahu rán japi a, gätho ahɛ. Nɛ hønt'a dí xi a ya.

HEBREOS
Ra sɔcuá bi 'bɛnba yu 'yɛc'yɛi,
yu israel, ngue na yá ra
hebreo u

Bin 'yuse Oja nangue'a rá Ts'unt'u

1 Nu'bu maya'bu thoho 'dahmi ts'u bu í 'yu'a rán 'yomfɛni Oja, nɛ 'dahma 'dan'yo bu á xí'u yú pɔngahya. Nɛ gue'u bi xi a mam bombɔtah u, gue dyu israelhu.

2 Pɛ nuya rán zɛgui yu pa ya, bi jajɛ ga pɔhmbu xun ho Oja ya nangue rá Ts'unt'u bi zɔcuá dí 'bahmbu. Nɛ guesɛ a rá Ts'unt'u í 'yot' Oja gátho yu ximhái, nɛ bi zánmi dim Hmu 'be'a gátho i ja.

3 Nɛ ní 'yɛpu bi 'bu Oja rá Ts'unt'u tengu'bu rá thai ra hyadi, gue'a di jajɛ ga pɔhmbu a rán ho Oja. Nɛ tengu 'bu ra sello, 'da angu da bɔni. Nɛ di 'yonse 'be'a gátho i ja a rá Ts'unt'u Oja, nangue rá m hma i ja rá ts'edi. Nɛ nu'bu mí juase bi hoga ma ts'oquihu ua, bi mbeng bu mahɛts'i 'darpɛ ní mandavi a tate thoho i ja rá ts'edi.

Man'da i ja rá ts'edi rá Ts'unt'u Oja xinda gue'u yám 'behni mahɛts'i

4 Nu rá Ts'unt'u Oja 'bu ya xí hogahu, bin t'un rá ts'edi xun ho xinda gue'u yám 'behni mahɛts'i. Nguetho ya rá Ts'unt'u zɛhe Oja a, i conhui rá ts'edi rá Ta xinda gue'u yám 'behni.

5 Nguetho:

Nu'i ma 'dats'unt'u i, dí 'da a ni ts'edi ya, pɛ njám'bu bi t'ɛmp'u yám 'behni Oja, pɛ hinda hɔnt'a rá Ts'unt'u zɛhe. Nɛ: Nugá dra Ta nangue ma Ts'unt'u, nɛ xinga n'da rá m 'behni Oja bi 'yɛmbi.

6 Pɛ nu Oja 'bu mambá si ua ja ra ximhái a rá Ts'unt'u, nɛ bi 'yɛna:

Nu ahɛ gyam 'behnihu mahɛts'i, gátho gui thánde hu na ma Ts'unt'u, bi 'yɛn Oja. Nguetho nu'a rá Ts'unt'u go da t'ɛspa a bu na nu Oja.

7 Pɛ nu yám 'behni mahɛts'i, i ɔt' Oja yú 'yɛhe thoho u, tengu mán t'ɔt'i:

ɛmme i tih yám 'behni 'bu i ɔrpa rá 'bɛfi tengu 'bu yun dahi, nɛ di juadí 'be'a gátho hingui numanho Oja tengu 'bu yu sibi, nangue rá ts'edi zɛhe Oja.

8 Pɛ gue bi 'yɛmp'a rá Ts'unt'u Oja: Nu'i gra Oja, thocpa thoho gam manda zɛhe mazai, njám'bu dim 'bɛh ni ts'edi, nɛ guidí manda xun ho.

9 Nɛ bi 'yɛmbi: Nu'i gra Oja, ɛmme guí numanho a ran ho, nɛ 'be xingui ts'u guí nde gui nu a ran ts'o.

Janangue'a ní Ojagui man'da dá 'da'a ran johya

xinda gue'u gátho mi'da ni cu gue ma 'yɛc'yɛi, bi 'yɛmbi.

10 Nɛ bi 'yɛmp'a rá Ts'unt'u a Oja: Nu'i gra Hmu, rá mbúdi gá 'yot' ra ximhái, nɛ gá 'yɔzɛhe 'be'a gá bi ja mahɛts'i, bi 'yɛn Oja.

11 Nɛ nu'a ra ximhái dim pádi, nɛ mahɛts'i, pɛ nu'i gam 'bɛi mazai.

Gátho yu din ts'oni tengu'bu yu 'yahe.

12 Nɛ tengu'bu di páh ní he n'da, din jabu 'bu gá páh ra ximhái.

Pɛ nu'i njám'bu gam pádi gátho yu pa, nɛ njám'bu da gua'a ni te.

13 Nɛ, dami manda ua ja ma ts'edi ui, ja gue'bu ga ja i gui tap'u gátho man sui hu, bi 'yɛmp'a rá Ts'unt'u a Oja. Pɛ njám'bu bi xi u yám 'behni Oja tengu a.

14 Gátho yám 'behni bi pɛnhua, tengu'bu yun dahi gue hin dí nu hu, i ɔt' yú 'yɛhe Oja nangueju to'o gátho nts'anni da hyan a ra te njám'bu da guadi.

2

Jatho ga urpahɛ ra güenda a ní yqñju Oja

1 Pɛ nu'a rá Ts'unt'u Oja bi 'yurcahu rá 'yu Oja, xinda gue u 'be'a mí hma maya'bu. Janangue'a man'da ɛmme jats'editho ga jamansuhɛ a 'be'a dí ɔhmbu ya, n'dahma hin ga 'behmbu a, nɛ xín dam 'behmbu buya.

2 Nu'bu mí man'u yám 'behni Oja u yún t'ɛdi Oja maya'bu, pɛ guehba bi nu ran unbi a rán saui a to bi mbesta a bi ma. Pɛ nu'a rá m hma Oja bi man'a rá Ts'unt'u, man'da ja rá ts'edi a.

3 Janangue 'be xingui ts'u ga ponju 'bu hin dí urpahɛ ra güenda a rá m hma mixte thoho. Nɛ gue'a ram hma ní yanju Oja a. Nɛ rá mbúdi bi mansɛ ra Hmu 'bu mim 'bɛcuá ja ra ximhái. Nɛ m'bejua bi xiju u yú xádi gue bi 'yɔ a bi man ra Hmu.

4 Nɛ'a Oja bi 'yudi majuani a ram hma 'bu mí 'yot' yu hmɛpya nɛ xun ngu yun t'ɔt'e mixte. Nɛ'bu mí 'daju ra ts'edi nangue rá Hogandahi, tengu mí ndese Oja bi darcahu. Nɛ gue'a í 'yudi majuani a ram hma.

Nu ra Jesús njuqñtho bin ja tengu thohogahu

5 Pɛ nuna rá ts'edi Oja gue dí mangá, hinga nan ja xun ho. Pɛ hinga gue'u yám 'behni mahɛts'i dí jap Oja dí manda bu ja ra 'da'yo ximhái 'bu bin ja rá ts'edi Oja xun ho bu.

6 Pɛ gue bi zán Oja to'o dí manda bu, tengu bi si'a Oja 'bu mí t'anni 'be'a di 'yɛt'ui yu já'i: 'Be'a gue ɛ dí pɛhmbe gue ɛmme guím bɛnje, nɛ dyu já'i thohohe. Nɛ man'da guidí jaman-suje.

7 Pɛ ja 'da yu pa gá jaje him mí ja ma ts'edihe, xinda gue'u nim 'behni bu mahɛts'i.

Pegue gá sänni gui 'y'ëscahe, ne gui 'dac ma ts'edihe.

Ne gá sänni ga mandahe 'be'a gátho i 'bui ne 'be'a gátho i ja gue gá 'yøt'e.

⁸ Ne gátho gá sän'ndu mi'da 'be'a gá gá 'yøt'e gue da 'y'ëc'y'eigahe,

bi 'y'ëm bu män t'ot'i. Janangue'a hin 'y'u 'be'a bi zänni gue hin ga mandahu, nguetho bi 'y'ëna: "Gátho da t'ëc'y'ei u yu ja'i." Pe hinnaná nuhu gue gátho da 'y'ëc'y'eigahu.

⁹ Pe hinda hønt'a ra Jesús, bin ja tengu män t'ot'i, bi t'ëspa 'bu mí du, bin t'un rá ts'edi. Pegue xín ja 'da yu pa bin japi him mí ja rá ts'edi xinda gue'u yám 'behni Ojå mahëts'i. Janangue'a bi zä bi du nanguue n'da ngu n'daju, nanguue rán huëcate Ojå. Ne nu'a ran däte bi nu, gue'a í t'ëspa a.

¹⁰ Nu Ojå bi zän'ndu gátho da hyonse. Ne bi nde bá si xän ngu yú t'uhni bu ja rá ts'edi. Janangue'a xän ho a bi 'yøt' Ojå gue bin anba u yú Hmu, gueru bi zä bi yanju xän ho.

¹¹ Ne nu'a ra hocpate ne'u to'o mahoqui, ne n'dat'a yu Ta. Janangue'a hingui pe'ts' rá sä a ra hocpate da 'y'ëmbi yú cu u bi hoqui.

¹² Tengu män t'ot'i, bi 'y'ëna:

Ga xi u ma cu gátho nanguue'e, ne ga ë's'i i nubu ja rám peti ma cu, bi 'y'ën'a ra Cristo.

¹³ Ne man'da bi man ra Cristo:

Dí tø'mi da mbäxcå Ojå.

Ne xø bi 'y'ëna:

Dí 'bähmbe ua ya yú t'uhni Ojå bi 'daqui, bi 'y'ën'a ra Cristo.

¹⁴ Nuju yú t'uhnigahu a, dyu ja'i thohohu, ngue i ja ma ngøhu ne ja ma jihu. Ne a ra Jesús bin ja'i ne bin ja rá ngøc'y'ei tengu thoho gahu. Janangue'a bi zä bi du ngue í 'berpa rá ts'edi a rá hmu ran däte, ngue ra zijthu.

¹⁵ Ne gueru da zä di 'uecpa yú mbidi u to'o i su ran däte gátho yu pa i 'bui.

¹⁶ Ne mfädi hinga gue'u yám 'behni Ojå mahëts'i bi 'yørpa ra güenda da yäni, pegue guenju dyu 'y'ëc'y'eihu yám bom'betoju ra Abraham, nde Ojå da yanju.

¹⁷ Janangue'a nu ra Jesús njuantho bin ja tengu thoho gahu, bi bëni 'be'a gátho dí m bëmhbu, bi zä 'be'a gátho dí sähu. Nu'bu hin xín jahu, hin xtán zä xtí huëgahu, hin xtán zä xtí juah rá 'befi Ojå gue bi hoga ma ts'oquihu. Gue'a í t'ëmbi bim hmumbåja a.

¹⁸ Ne nuya da zä da mbäxcahu to'o i ts'ä nanguue yän anbi, nguetho nese a bi ts'ä nanguue yän anbi, ne bi hyät'i.

3

Nu ra Jesús man'da sä da t'ëspi xinda gue'a ra Moisés

¹ Nuya, ma hoga cu ahü, gue bi huan'nahü 'darpü dam 'bühmbu bu mahëts'i a Ojå. Dami 'yøhmbu ya nanguue ra Jesús, nu'a ra

pøngahyå ne ra hocpate nanguue rá 'yu Ojå dí ténhdü.

² Nu ra Jesús bi juah rá 'befi bi un'na Ojå, tengutho ra Moisés bi juah rá 'befi gue bi jamansu u n'dam'bui yú t'uhni Ojå.

³ Pe nu ra Jesús man'da sä da t'ëspi xinda gue'a ra Moisés, tengu thoho ra ta bu ja n'da ra ngu man'da da t'ëspi xinda gue'u yú t'uhni.

⁴ Pe madague'bu i ørpa rá 'befi Ojå u yu ja'i, tengu bi 'yøt' ra Moisés, pe nu'a Ojå í øzëhe gátho rá 'befi.

⁵ Nguetho rá 'y'ëhe Ojå a ra Moisés, ne bi ja'ts' rá befi bi jamansu gátho yú t'uhni Ojå maya'bu. Ne nu rá 'befi ra Moisés bi 'yu i ts'u a rá 'befi ra Cristo da 'yøt' 'bu bi zøhø.

⁶ Pe nu ra Cristo rá Ts'ant'u Ojå a, ne bi ja'ts'i bim hmu nanguue'u n'dam'bui yú t'uhni Ojå. Ne guectahu ya n'dam'bui yú t'uhni gahu Ojå, 'bu dadí thoctahu dí pähm bu majuañi a, ne'bu dadí thoju a nán johyahu a ran ho dí tømhbü.

Da zin yú t'uhni Ojå da hyurpa yú mbui

⁷ Janangue'a i ën'a rá Hogandähi Ojå bu ja rá t'ohni:

Nuya ra pa i jahu ya in zo ahü Ojå. Pe ëmme xän ho 'bu gui 'yøhmbu a i xi ahu.

⁸ 'Yo gadí u't' ni mbühü tengu bi 'yøt' mí t'en ra Moisés, bi numan'atho Ojå 'bu mín 'yo bu ja ra ahüi.

Ne bi zä Ojå u yu ja'i nanguue 'be'a bi numan-hose.

⁹ Nu nim bombøtahu bi 'yørca ran ts'äte ne bi numan'athogui 'bu nyote njeya mín 'yo bu ja ra 'yu, madague'bu bi nu xän ngu yän t'øt'e gue dá ut ma ts'edi, bi 'y'ën Ojå.

¹⁰ Janangue'a dán cuëgå nanguue'u yu ja'i, nguetho thocpa thoho i 'uegue nanguue yú mbui,

hin jam'bu bi bå a ra 'yu dá xifi, bi 'y'ën Ojå.

¹¹ Janangue'a ëmme dán cuëgå nanguue'u. Majuañi dá ma,

hin ga singå bu ja ra häi u ngue da hyu yú mbui, bi 'y'ën Ojå.

¹² Ma zi cu ahu, pe dam fähmbu. Xi'bu n'da ahü gui 'uehmbu 'bu din ja ahü ra ts'ombui, gue gui 'y'ëna hin gui nde gui 'y'ëc'y'eihu Ojå, i 'bui.

¹³ Pe n'da ngu n'da ahü damim fäxhu bu ja ra hoga'yu, n'da pa ngu n'da pa, janya i sä ga øhmbu a im ma Ojå, yu pa ya. Ne nu'bu din jahu gui 'yøthu, xinga n'da ahü da hyå ahü yu ts'oquü, gue di 'bät'a ni mbühü.

¹⁴ Nguetho dí comhbü a rán ho ra Cristo 'bu dí thoju a ní hyu ma mbühü a, gue'bu go rán zegui tengu 'bu rá mbüdi dá tømhbü.

¹⁵ Janangue'a i xijü a rá t'ohni Ojå ya: ëmme xän ho 'bu gui 'yøhmbu a rá nde Ojå gue in zo ahü ya.

'Yo gadí u't' ni mbühü tengu bi 'yøt' 'da bi numan'atho Ojå, bi 'y'ëna.

16 To'o u bi 'yøh rām hma Ojā ne bi numan'u tho. Ha hinga gue u yu ja'i bi yan Ojā nangue'a ra häi Egipto mín 'yohu ra Moisés.

17 Ne to'o bi un ra cue Ojā gātho nyote njeya. Ha hinga guet'u bi yan Ojā bu ja ra häi Egipto, bi 'yøt' yu ts'oqui, janangue bi du bu ja ra uhäi.

18 Ne to'o u majuani bi t'ɛmbi hin da hyurpa yú mbui Ojā. Ha hinga guet'u him bi 'yɛc'yei Ojā.

19 Gam bɛmhbu ya hanja him bi zä bi zin Ojā u, nguetho him bi 'yɛc'yei Ojā u.

4

1 Nuya i jatho ga suhu, janya i ja yu pa i xiju Ojā da ziju bu ja rá ngu ngue da hyurca ma mbuihu. Xøhma ts'arbu tho ho hin da zøni ga cuthu bu.

2 Nguetho neju bi siju a ram hma gue dí ca't'a n'da, tengu bi sih yu ja'i mí 'buh maya'bu, gue'u bin 'yohu ra Moisés. Pe nu'u, him bi zä í ts'im bu a ram hma bi sifi, nguetho him bi nde bi bu u gue majuani a.

3 Pe nuju gue dí pāhmbu majuani a ram hma, guenju gue ga cuthu bu da hyurca ma mbuihu Ojā. Ne gueru him bi zä bi yut'u 'da, bi 'yɛn Ojā:

Janangue'a dán cuegā nangue u, ne majuani dá ma,

njam'bu ga singä u gue da hyu yú mbui, bi 'yɛn Ojā.

Pe bi dá mi bi xih yu ja'i gue da zim bu 'bu mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi Ojā, ne bin säya bu, bi hyu rá mbui zche.

4 Tengu bi ma rá t'ohni gue nub bi ma, gue: Ná yoto ma pa bin säya Ojā 'bu mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi.

5 Pegue bi xi'u buya nangue'u 'da mín 'yohu ra Moisés:

"Njam'bu ga singä u gue da hyu yú mbui," bi 'yɛn Ojā.

6 Pe guehma 'bui to'o din säya bu da hyu yú mbui. Pe hinga gue'u 'da bi sifi maya'bu, nguetho him bi 'yɛc'yei a ram hma.

7 Pegue bi 'yu Ojā n'da ra pa mahøn'a, gue ra pa i jabu ya, tengu bi ma ra David nangue u xun ngu yu jeya xí thogui 'bu mí 'buh ra Moisés. Ne gue'a ram hma xí hmangua, gue ɛna:

Nuya ra pa i jabu ya in zo ahu Ojā. Pe ɛmme xun ho 'bu gui 'yøhmbu a i xi ahu.

'Yo gadí u't' ni mbuihu tengu bi 'yøt'u 'da bi numan'utho Ojā, bi 'yɛn'a ra David.

8 Nu'a ra Moisés bim pommi a ra Josué bi thoqui bi zix u yu ja'i. Bi säyabi bu ja a ra häi Canaan bi un Ojā, bin johya bu. Pe nu'bu da gue'a ran johya bi man a Ojā, hin xtá ma mahøn'a Ojā nangue man'da ra pa 'bu.

9 Janangue'a guexta'a i ja n'da ra xequi í juadi xun ho, gueru da hyurca ma mbuihu Ojā, gue yú t'ahngah u a.

10 Nu'u to'o da yut'i gue da hyurpa yú mbui a Ojā, din säya nangue gātho yú 'bɛfi u tengu tho Ojā bin säya nangue gātho rá 'bɛfi bi hyu rá mbui 'bu mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi.

11 Janangue'a nde'bu ɛmme ga ndehu ga cuthu bu. Hin ga øthu tengu u him bi 'yɛc'yei ram hma 'bu mí xi Ojā.

12 Pe nu'a rām hman Ojā dim pɛfi tengu'bu ra theni yoho yú het'i, pe man'da i ja rá ts'edi a xinda gue ra theni, ngue i sä da zøru mbo ní mbui n'da, i urcahu 'be'a gātho dí m bɛmhbu mbo ma mbuihu, 'be'a majuani dí nde ga øthu, ngue nda'a bi bɛngahu Ojā, ne nda'a dá bɛnɛhu.

13 Xinga n'da u bi 'yøt'a Ojā gue i sä da 'yācpi 'be'a mbɛni, gātho i paði, ne di nequi bu ja rá dá a to i hæcahu ra güenda.

Nu ra Jesús ma hmumbājahu xun ndoho rá ts'edi

14 Nu ra Jesús rá Ts'unt'u Ojā, i t'ɛmbi ma hmumbājahu nguetho ma hocpatehu a. Ne bi zøm bu mbo mahɛts'i. Ne i fáxcahu a gue i ja rá ts'edi mixte. Janangue'a ga thoqui ga tenhd u a rām hma.

15 Nu ra Jesús ma hmumbājahu i paði hinga gātho dí häthu u dí sähu, nguetho bi zä 'be'a gātho dí sähu. Pe hin jam'bu bi 'yøt'a n'da ra ts'oqui.

16 Janangue'a hin ga suhu dan yahu Ojā bu bí ja rá ts'edi, nguetho di huɛgahu ne di pungahu, ne da mbāxcahu a ra ora dí homhbu a.

5

1 Bi than'du 'da yu ja'i israel 'bu maya'bu ngue dim hmumbāja. Ne da 'yāp'a Ojā nangue gātho mi'da. Ne midí thocpa Ojā u yú 'bøts'e nangue u yu zu'uɛ bi tho, gue ní mba ma punbi yú ts'oqui yu ja'i.

2 Ne nangue yu ja'i tho ho u yu hmumbāja, hinga gātho bi 'yøt'e xun ho, ngutho u mi'da yú mija'ihu. Janangue'a bi zä janate tho bi hoc'u yu 'yāmbui ne yu 'yøt'ats'oqui.

3 Ne jatho rá mbuði midí un Ojā n'da ra 'bøts'e ra mbāja nangue yú ts'oqui zche, tengu bi 'yøt'e nangue yú ts'oqui yu ja'i.

4 Njongui sä da 'yøt'e gue dim hmumbājase, ne høn't'a Ojā sä da huahna n'da ra hmumbāja, tengu 'bu mí huahna ra Aarón.

5 Ne ngutho bin ja nangue ra Cristo, him bi manse gue dim hmumbājase, pe Ojā bi un ran t'ɛdi gue dim hmumbāja, tengu bi ma rá t'ohni Ojā 'bu mí 'yɛna:

Nu'i ma 'dats'unt'u i, dadí 'da'a ni ts'edi ya.

6 Ne bi 'yɛmbi mahøn'a:

Nu'i gam mbāja gātho yu pa ya, tengu ra hmɛpya bi 'yøt' ra Melquisedec, bi 'yɛn Ojā bu ja rá t'ohni.

7 Nu ra Cristo 'bu mim 'bucua ja ra häi, zai nan yai Ojā, bi 'yāp rá mfäts'i da dāp'u.

Nts'edi bi mbafi ne bin zoni. Pe bi badi ja ra ts'edi Oja da yam bu ja ran date. Ne bi 'yø Oja 'bu mí nde din unse bu ja rá páhã Oja.

8 Nu'a ra Cristo, madague'bu rá Ts'unt'u Oja a, pegue bin ja'i a, janangue'a bi xánba yun unbi 'be'a dí 'yøpa rá páhã Oja a.

9 Bin jabu bi 'yøt'e, janangue'a bi zoni bi ja'ts'i gátho rá páhã Oja. Ne bi zã bi un'na ra te mazai gue to'o gátho da 'yçc'yei a.

10 Nguetho bi huan Oja a gue dim hmumbãja nangue dyu 'yçc'yehu, tengu ra hmpya bi 'yøt' ra Melquisedec.

Nts'utho 'bu ga penju

11 I ja xun ngu 'be'a dín nde ga xi ahu nangue a bim hmumbãja a ra Cristo. Pe xun he'i ga xi ahu nguetho hin guí honi gui pahmba.

12 Ne xun ngu yu pa xu thogui gue mí ja ngue xquín xánbatehu, pe guexta'a i jatho da si ahu u yam hma hingui he'i nangue Oja. Nguetho gá cohi gán 'yambuhu. I jatho gui sihu ra xi'ba tengu'bu gyu 'uerehu, ne hin guí háthu gui sihu njuantho ran ts'ihme.

13 Ne nu'a gnán ts'ihmehu ra xi'ba, in ja tengu yu 'uere, ne hinda ná pahmba 'be'a ra te gue dãm 'buhmbu njuantho.

14 Pe nu ran ts'ihme xun ho nt'øt'e nangue yu daja'i. Ne xun te yú mbui nangue zai din 'yomfni, janangue'a paði nda'a xun ho ne nda'a hingui ho.

6

1 Janangue'a nde'bu ga thoqui ga homhbu gue dan daja'ihu. Nde'bu hinga hont'a ga mamhbu a rá mbædi bi sãngahu nangue ra Cristo. Nde'bu hinga hont'a ga mamhbu gue ga páh ma mbuihu gue mí gna xtã hyoju, ne hinga hont'a ga mamhbu ga dáp ma mbuihu Oja.

2 Nde'bu hinga hont'a ga mamhbu ram hma dan xixyahu, ne nangue ran jäxa'ye, ne nangue da dambeni u xun du, ne nangue din ja ran juanbi 'bu rán zegui, nde'bu hinga hont'u ga mamhbu ya, nguetho dí pahmbu nda'a u.

3 Mbähã ga thoju 'bu da zã da xoc'a ni mbuihu Oja, nguetho i ja mi'da.

4-6 Nguetho nu'bu hin ga thohmbu, xøhma thoho da be'ni da mbenc i 'da. Ne nubya him man'dandí da nde ba pengui mahøn'a. Nguetho nu'bu mí numanho n'dandí rán nequi Oja, ne bi zãmanho a bi un Oja, ne bin 'yohu rá Hogandãhi Oja, ne bi zãmanho a rá hogamhma Oja, ne bi bã i ts'u rá ts'edi a ra 'da'yo ximhäi din ja. Pe nu'bu da mbengui, ya him man'dandí da zã di hoc yú mbui mahøn'a. Nguetho im be'ni tengu'bu da zã di cuat mahøn'a bu ja ra pont'i a rá Ts'unt'u Oja, ne di japi din thenda a ra Cristo.

7 Nguetho tengu'bu n'da ra häi a ra ja'i, n'dandí ngu n'dandí din 'ye, i pøt'e, ne i

pøts'e 'be'a pa nthuhu bu. Ne nu'a ra häi nu'bu di japi din ja 'be'a tupu a ra mbe'fi, da hyan rán japi Oja a.

8 Pe nu'bu hin di japi da bøx'a 'be'a bi thupu, ne hont'u yu 'uini i ja bu, nte di muui 'bu. Ne hin da hnumanho a ra häi 'bu. Ne nzegui da mba nt'udi nangue ra sibi.

Bi zangba ma mbuihu a ra Jesús, dí tømhbü a ran ho ya

9 Pe madague'bu njabu dá mamhbe, ma zi cu ahu, pegue dí haxhe njuani gan jahu tengu ra hogahäi, bin japi bin ja xun ngu 'be'a bi thupu, nguetho bi hoc'a ni mbuihu Oja. Ne xun ndoho ran japi ba çe, guin nuhu.

10 Nguetho xun ho øt' Oja ngue hin di pumbeni a ra 'be'fi gá 'yøthu, ne ran huçcate gá 'yuthu u 'da ni cuhu, nangue rá thuhu Oja, ne nangue a guí ødahu ya.

11 Emme di ndehe gui thoju gan çyahu, n'da ngu n'da ahu, gue'bu go rán zegui ra pa. Janangue'a da zoni gui hyambhu 'be'a gátho guí tømhbü.

12 Hin di ndehe da yundanhyei thoho ahu, pe dami 'yøthu 'be'a mí øt'u 'da 'bu mí badi majuani a ráh hma Oja, ne bi hyät'i bi zet yú mbui, janangue'a bi hyan a ra herencia bi ma majuani Oja.

13 Nu Oja 'bu mí xih majuani a ra Abraham, bi ma majuani nangue rá thuhu zehc. Nguetho njo'o man'da xun ndoho rá ts'edi hinda hønse a.

14 Ne bi 'yçn Oja: "Majuani xun ngu ran ho ga 'da i, ne ga 'da i xun ngu nim bom'betø," bi t'emp'a ra Abraham.

15 Nu ra Abraham buya bi hyät'i bi dø'mi, janangue'a bi hyani 'be'a bi xi a Oja.

16 Nu'bu 'da yu ja'i im ma majuani 'be'a da 'yøt'e, i ndønba rá thuhu Oja, ne ya him ma hyom mi'da yam hma dí hoc'a, nguetho i faði majuani a bi ma.

17 Ne'a Oja 'bu mí nde da 'yurcahu ngue majuani a ráh hma, bi man rá thuhu zehc 'bu mí xiju ra herencia. Ngue gueju nts'anni ga hamhbu a. Janangue'a ga pahmbu njam'bu di pá a bi xiju.

18 Janangue'a yoho bu dá pahmbu, ráh hmansc ne rá thuhu zehc, ga pahmbu hin dim fehni Oja, pe majuani da zinjü bu. Ngue gueju bá 'dahmbu bu mí ja xcã tuhu, dá benthu bu hapu da zinjü ya.

19 Janangue'a bi zinjü bu a ra Jesús, bi zangba ma mbuihu bu mbo rá ngu Oja, njam'bu da hyegahu.

20 Nguetho m'bet'o bi yurpu a ra Jesús. Ne bi xi a Oja ngue bi hogahu ngue da numan-hoju bu. Gue'a nam bøni ma hmumbãjahu, ngue i 'bui mazai, tengu ra hmpya bi 'yøt' ra Melquisedec.

7

Bim mbäjä ra Jesús tengu ra hmëpya bi 'yøt'a ra Melquisedec

1 Nu ra Melquisedec bim hmuts'ut'abi bu ja ra hnini Salem, ne bim mbäjä nanguue Ojä mixtetho rá ts'edi. Ne nu ra Abraham 'bu mam bá tãp'u 'da yu ts'ut'abi, bin c'at'ui ra Melquisedec, bi t'ãp rán jãpi Ojä nanguue a ra Abraham.

2 Ne nu'a ra Abraham buya bi un'na ra Melquisedec a ná 'det'a gue xpí hyãba yãn suiha, gue rán t'unni Ojä a ná 'det'a. Ne nu rá thuhu ra Melquisedec nde da ma "ra hoga hmuts'ut'abi." Ne nde da ma gue "ra hmuts'ut'abi di hocpa ra sui," ne gue'a nam bøn'a rá thuhu rá hnini Salem.

3 Ne hinga mfaði to'o rá ta ra Melquisedec, o to'o rá mbe. Ne hinga mfaði nda'a rá 'yu, ne hinga nt'o't'i gue'bu mim 'bui o gue'bu mí du. Jananguue'a tengu'bu rá ts'edi rá Ts'unt'u Ojä bu ín 'yu a ra Melquisedec, gue dim mbäjä gãtho yu pa høn'bu go njãm'bu.

4 Jananguue'a sä ga pãhmbu ya gue xãn ngu rá ts'edi ra Melquisedec 'bu mín ja, nguetho guesë ma ngurpa bøtahu ra Abraham bi un'na ná 'det'a bá tãp'u yãn suiha.

5 Nu rán t'ëdi Ojä bi xi u yá t'uhni ra Levi gue yá mbäjä yu israel, gue da hyãpa a ná 'det'a u yá mení, madague'bu yám bom'бето ra Abraham u, pë ne se u.

6 Pë nu ra Melquisedec, madague'bu hingui conhui rá 'yu ra Levi gue ra Abraham, pë bi un'na ná 'det'a gue'a bá tãh ra Abraham. Ne nu ra Abraham, madague'bu xãn ngu rá ts'edi bu nam bæn Ojä, nguetho bi xifi majuãni da 'yørpa a Ojä. Pë man'da ja rá ts'edi ra Melquisedec nguetho bi t'ãp a ran jãpi a ra Abraham.

7 Ne mfaði nu'a di jãp'a n'da man'da ja rá ts'edi xinda gue'a pa ma jãpi.

8 Pë nu'u yá mbäjä ra israel zãí midin t'un'na ná 'det'a, pë yu jã'i u, ne i tu u. Pë nu man'da ra mbäjä gue ra Melquisedec, i mam bu ja ra t'ohni tengu 'bu i 'butho.

9 Ne da zã gam bëmhbü ya, gue gãtho rá 'yu ra Levi, gue yá mbäjä ra israel, gue i ãp'a ná 'det'a u yá mení, gam bëmhbü gue ne'u tengu'bu bin jut'u 'bu mí un'na ná 'det'a xequi a ra Melquisedec a ra Abraham.

10 Nguetho da zã gam bëmhbü nanguue ra Abraham, tengu'bu ya xmin 'yohu yám bom'бето 'bu mín c'at'ui ra Melquisedec, madague'bu hin nám 'bui.

11 Bim mbäjä ra Aarón gue rá 'yu ra Levi, ne rá ngurpa bøta a ra Abraham a. Ne gue'u bim mbäjä u nanguue'u yu israel, tengu bi man yãn t'ëdi Ojä. Pë nu'bu da guehya yá 'befi gue ní yãñ Ojä u yu jã'i, him mi jatho xtí nequi man'da ra mbäjä gue n'dan'yo 'bu, tengu ra hmëpya bi 'yu a ra Melquisedec, ne hin nanguue a ra Aarón.

12 Pë nu'bu mí mba ma pädi yu mbäjä, ne 'be'a mí øt'e, ne u yãn t'ëdi mí tenni, mí jats'editho da mba ma pädi u.

13-14 Bi 'yën ra t'ohni gue nu a man'da ra mbäjä gue ra Cristo a, bim 'bui nanguue man'da rá ts'unt'u ra Israel, ngue hing rá 'yu yu mbäjä. Nguetho mfaði xãn ho gue ma Hmuhu bim 'bui nanguue rá 'yu ra Judá. Ne nte bi ma yãn t'ëdi ra Moisés, gue dim mbäjä a rá 'yu ra Judá.

15 Pë man'da gui pãhmbu 'be'a dá mangä 'bu guim bëmhbü nanguue a ra Melquisedec, gue i udi tengu a man'da ra mbäjä, nu'a ra Cristo a.

16 Ne hin nanguue ra 'yu bi man u yãn t'ëdi da zã dim mbäjä a ra Cristo. Ne xãn nanguue u yãn t'ëdi mí ma 'be'a da t'øt'ua bi den'na, nguetho him mán ts'ãnni zãí din ja u. Pëgue bi zã bim mbäjä nanguue a rá ts'edi a rá tesse njãm'bu da zã da guadi.

17 Gue'a bi man Ojä: Nu'i gra mbäjä mazãí, tengu ra hmëpya bi 'yøt'a ra Melquisedec, bi 'yën Ojä.

18 Gue'a án t'e't's'a ra 'yu gue bi ts'ãn maya'bu, nguetho mbe nte midí muui a.

19 Nguetho njom bi zã bi hocpa yá ts'oqui u yãn t'ëdi bin t'un ra Moisés. Pë bi nequi man'da xãn ho, gue i sixcahu bu bi 'bu Ojä.

20 Ne man'da xãn ho ra 'yu nanguue ra 'da'yo mbäjä, nguetho bi manse rá thuhu Ojä 'bu mí un rán t'ëdi a rá Ts'unt'u.

21 Pë nu mí'da yu mbäjä 'bu mín t'un yá 'befi, him bi hndønba rá thuhu Ojä. Ne nanguuehna ra hmumbäjä, bi manse rá thuhuse Ojä. Tengu bi mam bu ja rá t'ohni Ojä, bi 'yëmp'a rá Ts'unt'u zehë:

Nugã dra Ojä, dí manse ma thuhugã, ne hin ga pä a dí ma.

Nu'i gam mbäjä gãtho yu pa mazãí, tenguetho ra hmëpya bi 'yøt'a ra Melquisedec, bi 'yën Ojä.

22 Nu ra Jesús, da zã di jã't's'a n'da ran hoqui man'da xãn ho xinda gue'a mí ja mam'bet'o, nguetho dim hmumbäjä mazãí a.

23 Nu'u 'da yu mbäjä bi zøni xãn ngu mí 'bui, nguetho i tu, ne him bi zã bi thoqui høn'bu go njãm'bu.

24 Pë nu ra Jesús hingui tu, jananguue'a njo'o man'da sä da hyãba rá 'befi.

25 Jananguue'a da zã di hoqui xãn ho u to'o da zøm bu 'bu Ojä ya, nanguue a ra Cristo. Nguetho i 'bui mazãí, da zã thocpa thocho da 'yãp'a Ojä nanguue u to da zøm bu.

26 Njuantho e gue'a ra Jesús a ma hmumbäjä dí homhbü. Nguetho xãn thoho a, nte in dupatesë him bi 'yøt' yu ts'oqui, ne him bi hyãba yám 'bãi u yu ts'om'bãi, ne man'da i pa nt'ëspi gue i ja rá ts'edi bu mahëts'i.

27 Nu yu jã'i 'bu mim hmumbäjä di thoqui da mbøspa Ojä gãtho yu pa, mbudi bi mbøspe

nangue yá ts'oqui zehé, ne m'bejua yá ts'oqui yá ja'i. Pe nu ra Jesús him bi 'yot'e tengu u, ne n'dandj thoho bi mbõspa Oja 'bu mi un rá tese, nguetho di muui mazai a.

²⁸ Nu rán t'edi Oja bi man ra Moisés bi t'ẽmbi dim hmumbäjä u yu ja'i thoho, pe him bi hyät'i bi ja'ts'u yán t'edi Oja. Pe nu'bu mí manse rá thuhu Oja, bi ma gue dim hmumbäjä rá Ts'ant'u zehé. Ne nu'a gátho bi ja'ts'u yán t'edi ne bi juadi, nte di 'beh ya. Ne gue'a rá m poniui a rán t'edi Oja bin t'un ra Moisés a ra Jesús.

8

Nu ra Jesús bin hocpate nangue ra 'dayon hogui

¹ Bi 'buru mahets'i a ma hmumbäjähu gue ma hocpatehu, 'darpu ní mandaui a tate thoho rá ts'edi. Ne guehna man'da jats'edi na dí xi ahu.

² Ne dim mbäjä bu majuani i pa nthande Oja bu mahets'i, tengu'bu ra nijá bi 'yot' Oja, ne him bi hyõh yu ja'i.

³ Gátho yá hmumbäjä u yu israel, bi ts'anni di un yu 'bõts'e nangue u yu zu'uë bi tho, ne mi'da. Janangue'a ne a ra Hsucristo ja 'be'a bi uni, nguetho ne a ra hmumbäjä a.

⁴ Pe hinga guecua ja ra ximhäi bim mbäjä a. Ne nu'bu xtán zangua ja ra häi, njam'bu xtán zä xtím mbäjä. Nguetho hing rá 'yu ra Leví a, ne hing yu zu'uë bi mbõx'a, tengu bi man rán t'edi Oja bi man ra Moisés.

⁵ Ne nu'a ra nijá bu midím pe u yu mbäjä ua ja ra ximhäi, n'da ra hmeppa thoho gue 'be'a õrpu mahets'i. Nguetho bi sih ra Moisés 'bu mí dup'a ra nijá: "Dami jamansu 'be'a gui jap'u i ja bu, ne 'be'a gátho gui 'yõrpu, tengu thoho dá ut'a 'bu gmí 'buru ja ra t'õho," bi 'yemp Oja.

⁶ Pe nu ra Cristo bin t'un'na n'da ra 'befi emme man'da xan ho xinda gue'u mi'da yu mbäjä. Nguetho din hocpate nangue ran hogui man'da xan ho 'be'a gátho i ma da 'yõrcahu.

⁷ Nu'bu xtán zä xtí hocpa n'da a rá mbüdi ran hogui, him mí jatho xtán ja a ná yoho ran hogui.

⁸ Pe nu Oja him bi zä bi numanho yu ja'i nangue a ran hogui mí ja, pe guexta'andupate bu na nu Oja u. Janangue'a bi 'yena: Da zõn'a n'da ra pa

ga øt'ä n'da ra 'da'yon hoqui mahõn'a nangue yu me israel ne yu me judá.

⁹ Ne hin din ja tengu ran hoqui dá xi u yám bombõta

'bu mambá jõrpu ra häi Egipto, ne dá jamansu.

Dá xifi xti ja'ts'i, pe him bi hyät'i da 'yõzehé man hoqui dá xifi, gue man t'edi dá xi a ra Moisés.

Janangue'a him bi zä dá numanho u, bi 'yén'a ra Hmu.

¹⁰ Pe nu ran hoqui ga õrpa yu israel 'bu m'bejua mi'da yu pa, din ja tengu gam mangá ya.

Ga un man 'yomfeni bu ja yán 'yomfeni u, ne ga japi mpähá thoho da dengui.

Janangue'a da numanhogui, ne ga øt'ä gue yá Ojägá u, ne din ja gue ma t'ahní zehé u buya.

¹¹ Ne hinga hnehí thoho 'bo'õ da xänba u, ne njon da sänbi gue da baqui, nguetho gátho da bac zehé u, yu ngarpi o gue yu ja'i thoho.

¹² Ne ga punbi nangue ran ts'o, ne him man gam bẽngá u yá ts'oqui, bi 'yén Oja.

¹³ In jabu a ra 'da'yon hoqui, ne gue'a í t'ẽmbi ra nyonhoqui a mí ja, gue ya bi juah rá 'befi a, ne ní mba bu dim 'bedi 'bu mí man na.

9

Necua ja ra häi mí ja rá ngu Oja, neru mahets'i

¹ Nu'a rá mbüdi ran hoqui, mí ja yán t'edi nangue yán t'õt'e mí t'õrpu ja ra nijá ua ja ra ximhäi.

² Ne nu'a ra nijá bi t'õt'e, bin ja n'da ra cuarto rá mbüdi, t'ẽmbi xan duxqui, gueru mí ja rán 'dõgue yu lámpara, ne ra mexa gue i cux yu 'bõxthuhme.

³ Ne mí ja man'da ná yoho ra cuarto gue nubü mbo, mán joti n'da ra 'bõt'e, gueru mí t'ẽmbi man'da xan duxqui.

⁴ Ne nubü, mí ja bu ra mexa ra oro gueru mí zõ ra xeca xiza yumanho. Ne a rá huada ran hoqui gue mán jots'i ra oro gátho yá hyo. Ne nubü mbo ra huada mí hõrpu n'da ra xaro gue ra oro, mí o bu zi ts'u ra hme i t'ẽmbi ra maná. Ne a rá tõhõ ra Aarõn gue bi 'dogui, ne u yu xindo bi t'õt'a ra nyonhoqui, gue nu'u yán t'edi Oja maya'bu.

⁵ Ne nu rán jo'mi ra huada, n'da ra xithe i t'ẽmbi ran ts'aya ram punbate. Ne mí tõpu yoho yá pøte u yá mbädi Oja mahets'i, mí com'pu mate ra xithe bu mí pa nsits'i ra ji dí m punba yá ts'oqui yu ja'i. Pe hinga xõt'a ga xi ahu 'be'a nam bõn'u gátho yu hmeppa mí ja bu mbo ra nijá.

⁶ Bin jabu bi t'õt'e. Nu yu mbäjä thoho, thocpa thoho mí cõrpu a rá mbüdi ra cuarto, gue mí øt' yá 'befi nangue ran dande bu ja ra nijá.

⁷ Pe nubü ná yoho ra cuarto man'da xan duxqui, hõnt'a ra hmumbäjä mí thõpu, hõnt'a n'dapa thoho i tho a n'da jeya. Ne nu'bu mí yõrpu, i thexpü rá ji yu zu'uë gue mí xixpu, nangue rá ts'oqui zehé 'bu rá mbüdi, ne nangue yá ts'oqui yu ja'i 'bu ná yondi.

⁸ Nu'a rá Hogandáhi Oja di jaju ga pãhmbu, ngue hin ní soc'a ra 'yu ní mba bu bi 'bu Oja

'b_u gátho mí t'òthoho ran dānde b_u ja a ra niḡa ua ja ra ximhāi. Ne gue'a n'da ra hmepya bi 'yu a ra 'bòt'e mí corp_u man'da x_un d_uxqui, mí corpa b_u u y_u ja'i.

⁹ Gátho u y_un t'òt'e mí t'òrp_u ja a ra niḡa, n'da ra hmepya thoho nangue a nju_untho i jaju ya. Nguetho y_un t'unni ne y_u 'bòts'e bi un'na Oḡa, him bi zā bi hocpa b_u mbo rá mb_ui u mí òt'e. Janangue mí pa njorpi b_u u.

¹⁰ Nguetho hònt'a mí man y_un t'èdi nangue y_un ts'ihm_e midí hoqui, ne midín x_ut'i. Pe nu'ḡ gue'ḡ da y_un t'èdi gue i ja thi. Ne gue'a bi zān Oḡa da 'yòt'ḡ, ja gue'b_u mam bá ḡh ra Cristo, ja bi nequi a majuḡni ra 'yu ja rá ts'edi a buya.

¹¹ Gue ya bá ḡh ra Cristo, ne gue'a ma hmumbāḡh_u a, nangue ra 'da'yo nhoqui i ja ya. Ne nu'a ra niḡa guerp_u dim p_ehna ra mbāḡa ya, man'da x_un ho, ne guerp_u majuḡni b_u. Ne him bi 'yòt' y_u ja'i, nguetho hing ra ngugua ja ra ximhāi a.

¹² P_egue mah_ets'i b_u bi y_ut' na ra Cristo ya, tengu ra hmepya bi 'yuh y_u hmumbāḡa 'b_u mí y_urp_u man'da x_un d_uxqui. Ne ya hin di un y_u ji y_u t'ude'yo o gue y_u t'and_uni, p_e bi un rá jise. Ne n'dand_i thoho bi y_urp_u, ne bi y_unḡa x_un ho a.

¹³ Nu rán t'èdi Oḡa bi t'ḡmbi x_un ts'o ní ngòc'yei n'da 'b_u xí dá a n'da ra du. Ne bi ma jatho da mba ma c'uaspa rá ji ra toro ne ra de'yo, ne rá 'bosp_i a ra t'usund_uni gue bi t'up_u ja ra sibi. Ne gue'a dí hocpa ní ngòc'yei n'da a. Ja bi zā bi dānde Oḡa u buya.

¹⁴ P_e gam b_emh_u man'da ḡmme i ja rá ts'edi a rá ji ra Cristo, bi mberca ma ts'on'yomf_uni_u midí 'uegah_u nangue Oḡa, n'dahma da zā ga ḡrpah_u rá 'b_efi Oḡa gue i 'b_ui. Nguetho hin'y_u rá ts'oqui ra Cristo, ne bin unse b_u 'b_u Oḡa, ra 'bòts'e gue maz_i di muui b_u nam b_en Oḡa.

¹⁵ Nu ra Jesucristo bin hocpate nangue ra 'da'yon hoqui 'b_u mí du. Janangue'a gátho bi mba mahoqui ma ts'oqui_u, gue gueḡ mí t_enh_u dá mb_udi ra yonhoqui. Hinga h_ongdah_u, p_e ne u mí 'b_u 'b_u hin nán ja a ra 'da'yon hoqui. Ne nub_uya gátho bi zā dá comhb_u ran j_api maz_i gue bi xi Oḡa u bi zohni.

¹⁶ Nu'b_u i man'a n'da to'o da zocpa u 'b_e'a p_e'ts'i, p_e 'b_e da f_adi 'b_u majuḡni bi du, ja da t'òt'a xi ma buya.

¹⁷ Hingui sá da t'òt'a xi ma 'b_u i 'b_utho, hinda h_on'b_u bi du.

¹⁸ In jabu bin ja 'b_u rá mb_udi a ran hoqui bi man Oḡa, gue bin ho 'b_u mí mba m'bānbi rá ji n'da ra zu'ue, ja bi f_adi majuḡni bi nu ran dāte buya.

¹⁹ Janangue'a nu'a ra Moisés 'b_u mí xih rán t'èdi Oḡa gátho y_u me israel, ne bi c'uaspa ra ji buya. Bi mit' ra thenga xide'yo ne n'da ra t'ḡyeza gue n'youi y_u paxi, ne bi ḡar_u ja ra dehe n'youi rá ji ra t'and_uni ne rá ji y_u chibo,

bi c'uaspa b_u ja rá s_ocuaḡ i man rán t'èdi Oḡa, ne gátho y_u ja' i bi mba ma c'uaspi a ra ji buya.

²⁰ Nub_uya bi 'y_ena: "Nuna ra ji, guehna dí hoc'a ran hoqui na, gue bi man Oḡa nangueḡ. Nuya da zā di punga ma ts'oqui_u," bi 'y_en a ra Moisés.

²¹ Ne nub_uya bi c'ua'ts' ra ji b_u ja rá niḡa Oḡa, ne 'b_e'a gátho mí ja b_u mbo mí pa nthoni b_u ja rán thānde Oḡa, gátho bi mboxp_u y_u ji.

²² Ne i mam b_u ja rán t'èdi Oḡa, gue gue'a ra ji í hoc'ḡ 'b_e'a gátho mí t'òt'e. P_e nu'b_u hin dim fān ra ji, hin'y_u ra punbi nangue ra ts'oqui, i ḡm b_u mán t'òt'i.

Í uec y_u ts'oqui a im 'bòts'e ra Cristo

²³ Nu'a ra niḡa, n'da ra hmepya thoho mí ja ua ja ra hāi, bi mba ma hoqui nangue u y_u ji y_u zu'ue mí hma. Janangue'a bin ja ra 'bòts'e man'da x_un ho gue dí hogah_u, tengu'b_u dy_u niḡah_u majuḡni b_u mah_ets'i.

²⁴ Ne hinga guerp_u ja ra niḡa bi 'yòt' y_u ja' i i 'b_uh ra Cristo ya, nguetho y_u hmepya tho u nangue a majuḡni rá ngu Oḡa. P_e e guerp_u mah_ets'i bi y_ut' i, i āp Oḡa y_u nangueḡ.

²⁵ Nu y_u hmumbāḡa y_u israel, j_eya 'b_u njeya mí c_urp_u ja ra cuarto man'da x_un d_uxqui, midí un ra ji, p_e hin rá jise. P_e nu ra Cristo hinga thocpa thoho di un ra 'bòts'e.

²⁶ Xi'b_u xtín ja tengu y_u hmumbāḡa, j_eya 'b_u njeya midí un ra ji. Mí jatho x_un ngu y_u nidi xtán du ra Cristo 'b_u, gue'b_u go rá mb_udi ra ximhāi. P_e him bin jabu bi 'yòt'a. P_e nuya n'dand_i thoho bi z_ocua ra Cristo gue bin unse bim 'bòts'e zehe, gue í uec_u ya ts'oqui y_u ja' i. Ne guehya y_u pa gue di ja'ts'a mí hma mām 'bet'o.

²⁷ Tengu y_u ja' i, nts'ānni n'dand_i thoho da du, ne m'bejua da nu ran ju_unbi.

²⁸ Ne ngutho ra Cristo, n'dand_i thoho bin uni bim 'bòts'e, ngue bi uec_u ya ts'oqui u x_un ngu y_u ja' i. Ne m'bejua ba pengua da zin u i t'òt' mí, p_e hin dí 'y_eḡe dí uec y_u ts'oqui mah_on'a.

10

¹ Nu'a ran t'èdi bin t'un ra Moisés nangue y_u 'bòts'e bi 'yòt' y_u mbāḡa, n'da ra hmepya thoho nangue'a ran ho bá ḡhya. Ne hinga gue'a majuḡni ran ho a. Ne nḡam'b_u bi zā bi mba ma hocpi y_u ts'oqui u mí òt' y_u 'bòts'e, madague'b_u njeya 'b_u njeya midí uni.

² Nu'b_u da gue'ḡ y_u 'bòts'e xtán zā xtín hoc'ḡ, p_e n'dand_itho xtí uni, ne xtá 'y_e'ts'a ní un y_u 'bòts'e 'b_u. Ne ya xtām b_adi n'dand_i thoho bi bo y_u ts'oqui buya.

³ P_e nangue y_u 'bòts'e bi uni gátho y_u j_eya, bi japi da b_eni gue in dupate tho y_u ts'oqui.

⁴ Nguetho hinḡam'b_u da zā di punba y_u ts'oqui n'da u y_u ji y_u nd_uni ne y_u de'yo.

⁵ Janangue'a bi 'y_en ra Cristo 'b_u mí z_ocua ja ra hāi, bi 'y_emp'a Oḡa rá Ta:

Hinga nju_untho gue'ḡ y_u zu'ue guí nde.

Janangue gá jaqui dán ja'igá ngue dam 'bòts'egá, bi 'yɛn'a ra Cristo.

6 Ne hin gnán johya n'da ran t'unni ngue yu zu'uɛ bi t'upɛ ja ra sibi, xínga gue'u yu 'bòts'e nangue yu ts'oqui.

7 Janangue dá ɛngá: “Bá ɛcá ya ga ɔt'á ni páhã ma Ojã i, dam 'bòts'e zehɛgã, tengu mán t'o't'i bu ja nim hma,” bi 'yɛn'a ra Cristo.

8 Nu'a rá mbádi bi mangua, hin nán johya Ojã u yu 'bòts'e gue yu zu'uɛ bi t'udi nangue yá ts'oqui n'da, madague'bu gue'a bi man'a n'da rán t'ɛdi a.

9 Pɛ xɔ bi 'yɛm mahɔn'a buya: “Bá ɛcá ya gue ga ɔt'á ni páhã, ma Ojã i, gue dam 'bòts'e zehɛgã.” Gue nde da ma, di 'ueh ya yu 'bòts'e mí ja, ne din ja nu man'da ra 'bòts'e.

10 Nu ra Jesucristo bi 'yɔt' rá páhã Ojã, gue bi unse rá ja'i n'dandj thoho bi juadi. Janangue'a bi hogahɛ Ojã ya.

11 Nu yú mbájã yu israhel mí ɔt'u yú 'befi gátho yu pa, ne thocpa thoho midí un yu 'bòts'e, madague'bu hinjam'bu mí sã di hocpa yú ts'oqui n'da u.

12 Pɛ nu ra Jesucristo n'dandj thoho bin uni bim 'bòts'e nangue ma ts'oquiha, pɛ him man'dandj din uni. Ne bi 'bɔpɛ 'darbu ní mandau Ojã ya.

13 Ne guerpɛ bi 'bɔpɛ ya, gue'bu go bi dap'u yán sɔihɛ.

14 Nguetho nangue n'dandj thoho bin unse, janangue'a bi juadi bi hoc'u to'o bi 'yɔt'e yú mbeti.

15 Guesɛ a rá Hogandãhi Ojã di jajɛ ga pãhmbɛ a mangua, 'bu mí ma:

16 Nu ran hoqui ga ɔrpa yu ja'i 'bu m'bejua, din ja tengu na, ga bɛnba bu ja yú mbui ma páhã zehɛ, da ndesɛ gue da dengui.

Nguetho ga un man 'yomfɛni bu ja yán 'yomfɛni u.

17 Ne xɔ bi 'yɛm mahɔn'a: Him man'dandj gam bɛngã yú ts'oqui, ne xínga gue'u yam fɛ'ts'i mí ɔt'u, bi 'yɛn rá Hogandãhi Ojã.

18 Nangue Ojã bi punga ma ts'oquiha, hingui sã ga unhdɛ mí da yán t'unni dí punga ma ts'oquiha.

Da zã ga sɔmhbu bu 'bu Ojã

19 Ma zi cu ahɛ, gam bɛmhbu nangue a ra nyonhoqui mí ja, njo'o n'da ra ja'i thoho mí sã da yurpɛ man'da xɛn dɛxqui, ne gue'a í t'u'a ra 'bɔt'e mí ndam bu. Pɛ nuya bi zã dí cuthɛ bu ja a rá ngu Ojã mahɛts'i, man'da xɛn dɛxqui. Ne dí cuthɛ nangue a rá ja ra Jesucristo, bi hogahɛ. Ne hin dín suhɛ ya.

20 Ne dí cuthɛ nangue a ra 'yu ma'da'yo gue i 'bu. Nguetho bi 'uegahɛ ra 'bɔt'e mí ndam bu ja ra goxthi, 'bu mí unse rá ja'i ra Cristo ya.

21 Nu'a ra Jesús, gue'a ma hmumbãjahɛ, nangueju gue yút'ahnigahɛ Ojã.

22 Janangue'a mbähã ga sɔmhbu bu 'bu Ojã ya, n'dat'a gam bɛmhbu majuani i ndejɛ. Nguetho bi mberca ma mbuihɛ nangue rá ji ra Cristo, hin gam bɛmhbu gue dín dupatehɛ yu ts'oqui ya. Ne tengu 'bu am 'be't'egahɛ a ra dehe xɛn güe.

23 Ne ga thoqui ga mamhbɛ a ran ho dí tɔmhbu, hin ga suhɛ. Nguetho majuani di ja'ts'a rá m hma bi xijɛ Ojã gue di pɔja.

24 Mbähã dan xãnbahɛ ga ɔthɛ ran huɛcate, ne 'da dán ɛhyadahɛ ga ɔthɛ a.

25 Ne hin ga ɔthɛ tengu ɔt'i 'da him mí sɔm bu ja mam petihɛ. Pegue mbähã ga thoqui dam petihɛ, ne dan xãnbahɛ n'da ngu n'dajɛ. Ne man'da ga humbi ga ɔthɛ ya, nguetho ya mí ts'utho ba ɛh ra Hmu.

26 Pɛ nu'bu dí ndesɛ ga thoctahɛ yu ts'oqui 'bu ya má pãhmbɛ a majuani, tengu'bu hin dá jamansuhɛ a ra 'bòts'e xím pungahɛ. Pɛ ya hin'yú 'be'a man'da sã ga umbhɛ buya, gue dí mba ma pungui ma ts'oquiha.

27 Pɛ hɔnt'a ra mbidi gan nuhɛ 'bu, gue ran unbi dí co'ts'a Ojã, nangue ra sibi nts'utho 'bu bi de, gue di jua u yán sɔihɛ Ojã.

28 Gam bɛmhbu tengu ran t'ɛdi bin t'un ra Moisés, gue'bu 'bu a n'da í ɔt' ram fɛ'ts'i, ne di nɛqui yoho o gue hyu yu testigo gue bi nu, bi tho a ra ja'i buya, ne hin da mba ma huɛqui.

29 Pɛ ha hin dím bɛmhbu gue man'da nts'utho ran ts'ɛmbi ga nuhɛ 'bu dím bɛni ga nɛmhbu bu häi a rá Ts'ant'u Ojã, ne dí ɛmhbu nte di muui a rá ji xti hoga ma mbuihɛ, ne'bu dí numan'u tho a rá Hogandãhi Ojã gue mí ɛna xti huɛgahɛ.

30 Pɛ dí pãhmbɛ a ra Hmu gue bi ma: “Nugã ma 'befi ga ju't'i, ga un'na rá muui bi 'yɔt'e.” Ne bi 'yɛn ra t'ohni: “Da zɛmba yú t'uhni Ojã 'bu di thoqui da 'yɔt' ra ts'oqui.”

31 ɛmmɛ nts'utho 'bu da dɛnba yú ts'oqui n'da a Ojã bu ja ran juanbi, gue'a i 'bu.

32 Pɛ dami bɛmhbu 'be'a gá 'yɔthɛ u yu pa xɛ thogui, gue'bu ja gmí tɔmhbu ran nɛqui. Xɛn ho gá 'yɔthɛ, jante tho gá hyãthɛ yán unbi xɛn ndoho.

33 Ne 'da ahɛ bi mba nthenni ahɛ, ne bi mba ma un'ni ahɛ bu ja yú hmi yu ja'i. Ne mí da ahɛ gue hin gá suhɛ da mba ma un'ni ahɛ 'bu 'darbu gmí 'yohɛ u bi mba ma unbi.

34 Ne hin gán suhɛ gue gá zɛnguahɛ u ni cuhɛ 'bãpɛ ja ra fãdi, ne gán johya thohohɛ 'bu mí thãn'nahɛ 'be'a gmí pɛs'hɛ. Ne gá pãhmbɛ ja ahɛ bu mahɛts'i a man'da xɛn ho, gue da hyãt'i mazãi.

35 O guí ɛs'hɛ a gní hyuthɛ nzambui, janangue'a din 'da ahɛ n'da ran t'unni xɛn ndoho.

36 Pɛ i jatho ga sɛthɛ ts'u, n'dahma da zã ga ɔthɛ rá páhã Ojã, janangue ga hãmhbu a bi ma majuani di 'dajɛ.

37 Nguetho i mam bu ja rá t'ohni Ojã:

Mi ts'utho ba ξ'a i ja gue ba εhe, ya hin da ya'a ba εhe, ne di 'da ahu a guí tømhbua.

³⁸ Ne nu'u to da 'yεc'yεi majuānigā, gue'u ga hocpa yá ts'oquí, ga εmbi xun ho buya, ne ga un'ndu a temazai u.

Pe nu'u bi mbengui hin ga numanho u, bi 'yen Oja.

³⁹ Pe nuju hinga gueju dá penju gueru xcá nuhu ran unbi mazai. Pe dí εc'yεihu gue majuāni a Oja, janangue'a din jaju ra temazai.

11

Ne gue'a ná εc'yεihu majuāni a Oja

¹ 'Be'a nam bøn'a na εc'yεihu majuāni a Oja. Nám bøni, gue dí εc'yεihu majuāni ga hámhbua a ran ho bi xijū Oja. Ne nam bøni ga εc'yεihu majuāni 'be'a gátho i ma Oja, madague'bu hin dí nuhu a.

² Nu ma bombøtahū bi hnumanho nguetho bi 'yεc'yεi majuāni a Oja.

³ Dí εc'yεihu majuāni bi 'yøt' Oja yu ximhäi, madague'bu hin dá nuhu 'bu mí 'yøt'u. Nu'bu mí 'yεna din ja, ya bin ja buya, gue bi 'yøt'e nangue u 'be'a him midí nequi.

⁴ Nu'a ra Abel bi un Oja n'da ra 'bøts'e xun ho xinda gue a bi un a ra Caín, nguetho bi 'yεc'yεi majuāni a bi xi Oja. Nu'bu mí thänba a rán t'unni ra Abel, bi façadei bi numanho Oja a. Ne madague'bu bi du ra Abel, pe tengu 'bu 'batho, gue urcahu 'be'a mí øt'a, gue bi 'yεc'yεi majuāni a Oja.

⁵ Nguetho ra Enoc, bi 'yεc'yεi mbo rá mbui a majuāni. Janangue'a bi ts'ixpu ja rá ngu Oja ne him bi du. Ne him bi thingua ja ra häi a, nguetho bi zix'a Oja. Ne i εn ra t'ohni: "Nu'bu hin ní ts'its'i, bi hnumanho a."

⁶ Pe nu'bu i 'bu a n'da i nde da zøm bu 'bu Oja, pegue da 'yεc'yεi majuāni i 'bu a, ne da 'yεc'yεi majuāni din t'un ran ho a to i hon Oja. Nguetho hingui sä da numanho Oja n'da 'bu hingui εc'yεi a majuāni.

⁷ Bi 'yεc'yεi a ra Noé gue majuāni a mí xi Oja din ja a ra dāmbant'i, madague'bu hin ní nu. Ne bi 'yøt'a ra dābarco bi xifi, gueru da yan'u i 'bøpu rá ngu. Ne bi 'yεmbi xun ho Oja a nguetho mí εc'yεi mbo rá mbui a Oja. Ne gue'a i nequi hing yu 'yεc'yεi gátho ra ximhäi, jän í ts'εmba u.

⁸ Bi 'yεc'yεi majuāni Oja a ra Abraham. Janangue'a bi bøm 'bu mí zon'na Oja, gue da mba bu ja a ra häi bi xi Oja gue di unni. Bi nexpu ja rá häi zεhe, ne him mí pädi haru man ní mba.

⁹ Ne nu'bu mí zøm bu, pe bin 'yotho bu. Nguetho bi 'yεc'yεi majuāni gue ja nín zām bu rá ngu Oja mahεts'i. Janangue'a bi hyøtho yu ngum'bøt'e bu. Ne nguetho bi 'yøt'a ra Isaac rá ts'unt'u, ne a ra Jacob rá 'beto, gue ne'u da gomhbū ra herencia bi sih majuāni ra Abraham.

¹⁰ Nguetho nu ra Abraham mí tøm'i da zøni nín zām bu ja n'da ra dāhnini gue mahεts'i, din ja høn'bu go njām'bu, gue bi bēn Oja ne bi 'yøzεhe.

¹¹ Ne bi 'yεc'yεi majuāni a ra Sara, ne gue'a í hyän rá ts'edi Oja a gue dim 'buh rá ts'unt'u. Ne him mí sä xtím 'buh rá t'uhni, gue ya xam bømbe. Pe bim 'bu'a rá ts'unt'u, nguetho bi bādi majuāni da 'yøt'a bi man Oja.

¹² Ne nguetho ra Abraham, madague'bu ya xí thoh yu pa gue mí sä xtím 'buh yú t'uhni, pegue bi zøni bim 'buh yám bom'beto εmme xun ngu, tengu yu sø mahεts'i, o tengu yu 'bomu bu ja ra ndendeja, gue njongui hät'i da mbede.

¹³ Ne gátho u bi du 'bu him mani hyän a ran ho bi xi Oja. Pe tengu'bu mí handi yatho bu bí ja a ran ho bi sifi, nguetho mí εc'yεi mbo yu mbui gue majuāni din t'unni. Janangue'a bin johya 'bu mí bēni gue da nu a. Jananjabu bi mansε tengu'bu bi thotho ua ja ra ximhäi u.

¹⁴ Ne nu u im ma tengu na, i udi gue i 'yotho ne i hon man'da ra häi gueru din zai.

¹⁵ Ne nu'bu xtám bēntho a ra häi bu xpí bøn u, mí sä xtá mbeng mahøn'a u 'bu.

¹⁶ Pe mí nde n'da ra häi man'da xun ho, gue nde da ma, ra häi mahεts'i. Janangue'a bin johya Oja gue da 'yεmbi yú Oja u, ne bi hocpa yú hnini u.

¹⁷⁻¹⁸ Ne nu'bu mí ts'är rá mbui ra Abraham, gue bi sifi bá si a rá ts'unt'u ra Isaac, da mbøspa Oja. Ne mí nde xtá 'yøt'e, nguetho bi 'yεc'yεi majuāni a Oja, madague'bu bi xifi dim 'buh yám bom'beto 'bu bi xänd ra Isaac.

¹⁹ Gue'a bi bēn'a ra Abraham gue i ja rá ts'edi Oja da xox u xun du. Janangue'a tengutho 'bu bi dāmbēni bu 'bu u xun du a ra Isaac 'bu mam bá si mahøn'a a rá ta. Ne n'da ra hmepya bi 'yøt' na.

²⁰ Ne nangue a bi 'yεc'yεi majuāni ra Isaac gue da gomhbū rán ho Oja u yú t'uhni, janangue bi sih majuāni ra Jacob ne ra Esaú gue da mba majāpi. Ne bi sifi 'be'a bi zänba Oja n'da ngu n'da u.

²¹ Ne nguetho a ra Jacob, bi 'yεc'yεi majuāni a ran jāpi bi man Oja. Ne ní mba bu da du, pe bi thocpa a ran jāpi u yú 'beto, gue'u yú ts'unt'u ra José. Ne bi dānde Oja 'bu mí dospa rá yá rá tøhø a ra Jacob.

²² Ne a ra José bi 'yεc'yεi majuāni a bi man Oja. Janangue'a nu'bu mí ts'utho da du, bi xi u yú menguhū gue yu israhel, gue da zøni da mbeng bu yú häi zεhe. Ne bi xifi da thux'a ra ánima 'bu bi bøm bu u, gue'a ra José xí du.

²³ Ne rá ta ne rá mbe ra Moisés 'bu mim 'buh ra Moisés, bi 'ya' a rá ts'unt'u an hyuzna. Ne him bi numansu a rán t'ēdi ra ts'ut'abi gue mí ma xtí tho u yú ts'unt'u yu israel. Nguetho midí nequi din hocjä'i, ne mí εc'yεi majuāni di jmansu Oja.

24 Ne a ra Moisés guexta'a mí 'çc'yei majuani a Oja. Janangue'a nu'bu mín ðan'yohu, him mam bi nde da t'çmbi rá ts'ant'u a rá t'ixu ra ts'ut'abi bu Egipto, gue xtán zã xtín jase rá ts'edi. Ne gue'a rá t'ixu a ra ts'ut'abi bi ðjm bu mán t'agui ne bi te.

25 Pe man'da bi nde 'darbu bin anba hu u yú t'ahni Oja a ra Moisés nu' u yú mænguhu, xinda gue'bu xtán ðen rán johya ra ximhai gue ní mba bu da guadi.

26 Ne nu'bu mín 'yomfëni ra Moisés, man'da di muui 'bu n'dat'a yun ts'ante da nuui ra Cristo, xinda gue'bu xti manda 'be'a gátho mí ja bu ra hai Egipto, nguetho man'da mí numanho 'be'a di un Oja m'bejua.

27 Ne nangue bi 'yçc'yei majuani ra Moisés, janangue'a bi bøm bu ra hai Egipto, ne him bi zu a nán cue a ra ts'ut'abi. Pe bi hyut'an zambai, nguetho bi baði in 'youi Oja, madague'bu him mí nu.

28 Pe bi 'yçc'yei majuani a bi xi Oja a ra Moisés, janangue'a bi 'yot'a bi xifi, ngue bi manda dí cots i ra ji bu ja yú 'yout' i yu israël. Janangue'a him bi thop yú mbuði ts'ant'u u yu israël 'bu mam bá çh rá m 'behni Oja. Gue'a t'çmbi ndabaxua bi ða mi bi ja'.

29 'Bu mí 'yçc'yei mbo yú mbui i ja rá ts'edi a Oja u yu israël, janangue'a bi jap'a Oja bi xocpa n'da ra 'yu bu ja ra deja, gue bi tho u. Pe nu'bu mí 'yçna ne u xtá 'dax' u yu me egipto, gue'u mí cute, bi comp' ra dehe bi du u buya.

30 Nu yu israël bi sifi di the'ts'a ra ðahmini Jericó gátho nyoto pa, nguetho ma mbá't'i ra jaðo a ra hnini. Ne nu'a í 'yçc'yei majuani a Oja, ne gue'a í yot' ra jaðo a 'bu mí gua'a nyoto pa di the'ts'i. Ne bi zã bi ðap ra hnini u yu israël buya.

31 Pe mí 'bu ru n'da ra xisu gue ra Rahab. Ne madague'bu man ra 'yomt'ëni mam'bet'o, pe hinga ne a bi tho a 'bu mí tho yú mænguhu gue him mí çc'yei Oja. Ne nu'a í zimmanho u yám 'behni yu israël, ne gue a í fädi mí çc'yei mbo rá mbui a Oja.

32 Ne xun ngu mi'da xtán zã xcá xi ahu, pe hinga xot'a yu ora ga xi ahu, nangue ra Gedeón ne ra Barac, ne nangue ra Sansón ne ra Jefté, ne nangue ra David ne ra Samuel, ne gátho mi'da yu pøngahya.

33 Ne mí çc'yei majuani Oja u, ne gue'a í hyan rá ts'edi Oja u, gue bi ðap yu ja' i mí 'bu ru n'danni mi'da yu hai 'bu mín sühmbu. Ne bin ts'ut'abi xun ho. Ne mí çc'yei majuani a bi sifi, janangue'a gátho bi zã bi 'yot' buya. Ne nu'bu mi'da mí çc'yei majuani a Oja, janangue'a him bi za yu ðazate.

34 Ne him bin zø u mi'da bí thøtru ja ra orno 'bu çmme midí thoni nám pa, nguetho bi 'yçc'yei a majuani u. Ne him bi zã bi tho mi'da 'bu mí t'çmbi xtá tho nangue ra juai. Ne nu'bu mí güent yú ja' i u mi'da, bi jap'a Oja bi zaqui. Ne madague'bu him mí ja yú ts'edi u mi'da, pe gue tengu'bu ya mí ja yú ts'edi 'bu

mí 'yçc'yei majuani Oja, ne gue'a í da u yu dofui yún sühhu.

35 Ne mí 'bu i 'da yu xisu 'da'a n'danni, gue xí du yú t'ahni. Pe bi ðambëni u yú t'ahni 'bu mí 'yçc'yei majuani u yú mbe. Ne nu'bu mi'da bi ndese bi tho nangue'a bi 'benza, ne him bi nde bi goh yú mbui gueru xtá mba ma thøgue, nguetho bi 'yçc'yei majuani da bømhanho bu ja ran ðate u, da mba bu ja ra te man'da xun ho.

36 Ne nu'a í 'yçc'yei majuani u mi'da, ne gue'a í hyät' yun çpi gue bi t'çspi, ne bi hyät' 'bu mí m 'benza, ne bu bi thu't'i 'da nangue yu cadena ne bi jot'a fädi.

37 Ne bi tho u 'da gue bi mba ma bat'ado. Ne nu'bu mi'da bi thengui nde nangue ra thegui. Ne mi'da í tho ra juai 'bu mí sifi da mba ma thøgue. Ne mí 'yotho u mi'da, ne í huçhi thoho u, mí he yu xide'yo, nguetho pa ma çpi. Ne mí sä ran u gue mí pa ma unbi. Ne gátho u bi hyät'i, nguetho bi 'yçc'yei majuani a Oja.

38 Ne him mí fädi gue man'da xun ho u, pe man'da di muui u xinda gue'u gátho ra ximhai. Pe ha sä mí 'yotho bu ja yu u hai 'bu mí 'dagui, neru ja yu t'øhø. Ne mí 'bu ru ja yu hyaðo neru ja yu hyahái.

39 Pe gátho bi hnumanho u nangue bi 'yçc'yei majuani Oja. Janangue'a í pa mfëni thoho u. Pe him 'bex bi hyan a bi xi a Oja di unni.

40 Nguetho xí zän Oja 'be'a man'da xun ho da 'yot'e nangueju, gue 'darbu ní hamhbu ran ho u mí 'buh maya'bu.

12

Thocpa thoho ga tenhd u a mangurpihu ra Jesús

1 Janangue'a nuju i 'bui xun ngu yu ja' i gue xu 'yurcahu a majuani Oja tengu ja dá xi ahu. Janangue'a ga 'ueju ts'u gátho di japu, ne yu ts'oqui gue tengu'bu an thu't'i ma guahu, n'dahma ga háthu dan tihmbu nangue'a ran taha bin 'daju gueru go him min sä.

2 Ne thocpa thoho ga hanthu a mangurpihu ra Jesús, janangue'a da zã n'dat'a ga øthu buya. Ne di japu ga øthu tengu bi 'yøzehe, gue bi 'yçc'yei majuani a Oja, ne gue'a í hyät' ran unbi bu ja ra pont' i a. Ne nu'a ran ðate bi nu, yún ðate u yu ts'om'bái, çmme ma çpi a. Pe him bi zu da nu a tengu a, nguetho mí paði din ja ran johya m'bejua nangueju. Ne nu'bu bi 'bu ru mahçts' i 'darbu ní mandaui Oja. Ne gueru i sixcahu bu.

3 Ne gam bæmhbu tengu bi 'yot' ra Jesús, bi hyät' bu mí ts'ui, ne bu bin anba bu 'buh yu ts'om'bái. Janangue'a hin dan xømbiuh, ne hin gam bæmhbu gue ga penju.

4 Pe nu ahu hinga ná es'hu yu ts'oqui gueru gdí tuhu. Pe dami 'yçs'hu u, madague'bu gdí tuhu 'da ahu.

5 Ha gá pumbɛnihu a ran zofu gue i xijɔ Ojɔ, gue yá t'uhni gahɔ a, tengu mam bu ja ra t'ohni bu i ɛna:

Ma ts'ant'ɔ u i, dami bɛni 'be'a dí mbɛp'a a ni Hmu, gue 'bu bi xi i hapɔ gá 'bedi.

Nɛ xín gui sáman'ɔ 'bu bi zɔ i.

6 Nu'a ra Hmu i xánba ɔ di huɛqui, nɛ i fɛ ɔ gátho ɔ i ɛmbi yá t'uhni.

7 Dami hyáthɔ ɔ yam fei, nguetho gue'ɔ i xán'nahɔ ɔ. Nu Ojɔ i ɛna yá t'uhni ahɔ. Nɛ jo'o n'da ra t'uhni gue hin da xánba rá ta nangue yam fei.

8 Pɛ nu'bu hin da mbɛp'ahɔ Ojɔ, tengu ɔ gátho yá t'uhni i fei, nu'bu, masque hin yá t'uhni ahɔ 'bu. Guín jahɔ tengu ra t'uhni gue hinga mfádi to'o rá ta.

9 Nɛ man'da, nu'bu mín t'uhnihu, gue'bu mí mbɛgba ma tahɔ dám 'buhmbɔ ua ja ra hái, dá numansuhɔ ɔ. Hanja man'da hin dín umhbɔ da mbɛgbahɔ Ojɔ, rá Ta ma mbúihu, janangue ga tímhbɔ ra te ma mbúihu.

10 Nu ma tahɔ ua ja ra ximhái bi mbɛgbahɔ 'bu n'dandj, gue mímbɔ bɛni xan ho. Pɛ nu Ojɔ 'bu i fɛgbahɔ, zaji xan ho i ɔrcahɔ, gue di jaju xtán hothogahɔ tengu a.

11 Majuani hin dí ɛmhbu xan ho a ram fei 'bu ra ora dí sáhu a, nguetho xan ɔ. Pɛ nu'bu bin hoh ma mbúihu nangue ram fei, nɛ dí 'bumanhohɔ búya, nɛ i hu ma mbúihu.

Nts'utho 'bu ga hɛmbɔ rá nde Ojɔ

12-13 Janangue'a dan ɛyahɔ mahɔn'a gue ga thoju a rá 'bɛfi Ojɔ, nɛ hin ga 'uehmbɔ. Pɛ ga haxhu ra 'yu xan juani. Nubúya nu ni guahɔ guí hɛmfɔ, mí ɛna xtá 'uagui, pɛgue da yani, da hyá ra ts'edi mahɔn'a.

14 Nɛ gui hyomhbɔ hin gui dɛmhbu n'da ra sai. Nɛ gui hyomhbɔ ra hogambɛi. Nguetho nu'a hin'yɔ ra hogambɛi hin da zá da nu a ra Hmu.

15 Nɛ 'da gdám fáxta nin 'yomfɛnihu n'da ngu n'da ahɔ, janangue'a hin dim 'bu i 'da ahɔ hin da nde rá mate Ojɔ. Nɛ xinga n'da ahɔ dín ja tengu n'da rá 'yɔ ra ts'oqui, gue hin di nɛqui 'bu rá mbɛdi, pɛ nu'bu bi bɔts'e dín xandi, di ts'on ɔ mí'da búya.

16 Nɛ dam fámbɔ njon dan 'yomfɛnihu. Nɛ xín ga samhbu a rá mate Ojɔ, tengu bi 'yɔt' ra Esaú, gue i pá a ra tuhɔ a rán japi mí ɛna xtí un'na Ojɔ, gue rá mbɛdi ts'ant'ɔ ra Isaac.

17 Nɛ guí pahmbɔ 'be'a bi 'yɔt' ra Esaú, gue m'bejua bi nde a ran japi mí ɛna xtí un'na rá ta. Pɛ him mam bi zá bi un'na. Nɛ ts'edi bin zoni, pɛ him bi dɛni 'be'a xtá 'yɔt' mahɔn'a gue xtá hyan'a.

18 Gam bɛmhbu 'be'a bi 'yɔt' yɔ israel, bi zɔm bu ja n'da ra t'ohɔ ua ja ra ximhái, guɛpɔ bi dɛ ra sibi nts'utho, nɛ bi 'bɛxui yɔ guí tengu 'bu ra xui, nɛ bin ja ra ndonthi 'bu mí sih yán t'ɛdi Ojɔ ɔ. Pɛgue n'da ra hmɛpya

a tengutho bu rá ngu Ojɔ gue ɛmme xan dɛxqui.

19 Nɛ bi 'yoh ra thaxi, nɛ rá nde Ojɔ bi 'yoh ɔ. Nɛ nu'bu mí 'yoh a rá nde ɔ yɔ israel, ɛmme bi 'yáh ra mate gue hin da 'yoh mahɔn'a, nguetho ɛmme bin su.

20 Him mí háti' da 'yoh a ra nde bi xifi, bi 'yɛna: "Xinga n'da ra jái nɛ xing yɔ zu'uɛ da zá da dácuɔ, nu'bu da dácuɔ, 'bɛxque da tho, nɛ da mba ma 'yɛ'mado o gue da mba ma sunza."

21 ɛmme nts'utho 'be'a bin ja bu. Nɛsɛ ra Moisés bi 'yɛna: "Dí fet'i gue dín su."

22 Pɛ nuju ya njuantho rá hnini Ojɔ bu mahɛts'i dí cuthɔ, i papɔ ma mbúihu, gue Ojɔ zaji 'bɛi. Nɛ i t'ɛmbi ra t'ohɔ Sión a rá hnini Ojɔ, nɛ i t'ɛmbi Jerusalén bu mahɛts'i. Nɛ dá sɔmhbu bu 'bah yám 'bɛhni Ojɔ mahɛts'i gue yɔ mahuahi thoho, guɛpɔ di munts'i i thánde Ojɔ ɛmme di johya.

23 Nɛ dá cuthɔ bu an thuts'i ma thuhuhɔ bu mahɛts'i, guɛpɔ dám petihu gátho to'o bi hyan ra herencia bi un Ojɔ. Nɛ dá cuthɔ bu bí 'bu Ojɔ ra Zɛ'mi di juanbi gátho. Nɛpɔ 'bɛh yá mbú ɔ i tu, gue nu'ɔ bi t'ɛmbi xan ho 'bu mí hoc'a Ojɔ.

24 Nɛ dá cuthɔ bu 'bah ra Jesús ma hoc-patehu bu bí 'bu a i ɔrcahɔ ran hoqui ma'da'yo. Nɛ dí cuthɔ nangue rá ji ra Jesús 'bu mí tho, i pungahɔ Ojɔ a. Janangue'a man'da xan ho i xijɔ rá ji 'bu mí tho, xinda gue'a rá ji ra Abel 'bu mí tho, nu'a i ma di unba a to bi hyo a.

25 Janangue'a i jatho dam fámbɔ hin ga hɛmbɔ a rá nde a in zoju ya. Gam bɛmhbu him bi zá bi zo a ran unbi ɔ bi mbɛsta a rá nde Ojɔ, 'bu mí ts'ocua ja ra ximhái. Janangue'a 'be xingui ts'ɔ da zá ga sohmbɔ ran unbi 'bu ga festahɔ a Ojɔ, nguetho mahɛts'i bu in zoju ya.

26 Nu'bu mí man yan t'ɛdi Ojɔ bu ja ra t'ohɔ, bi japi bi 'yan ra hái. Pɛ nuya i ɛn Ojɔ: "Man'dandj ga japi dí 'yani, pɛ hinga hɔn ra hái, pɛ nɛ mahɛts'i," bi 'yɛn Ojɔ.

27 Nɛ nu'a 'be'a gátho hingui dɛ, da mba ma bant'i. Nɛ dín zam bu ɔ hingui sá da mba ma 'ueque, gue nu'ɔ 'be'a gátho bi zán Ojɔ gue dín zam bu.

28 Nɛ bin 'daju bu di manda Ojɔ gue hingui sá da mba ma 'ueque. Janangue'a ga xihmbɔ jamadi Ojɔ, nɛ ga thánde hu ngue ga numansuhɔ nɛ ga suhu. Nɛ gue'a numanho a búya.

29 Nguetho nu ma Ojɔhɔ di juadi 'be'a hingui numanho tengu ra sibi.

13

Ga ɔthɔ a dí numanhoju Ojɔ

1 O guí ɛ'ts'a gnán huɛju n'da ngu n'da ahɔ tengu'bu guidín cuhu.

2 Nε guim bεmhbu gui sάyabahu ja ni ngumhbu to'o da zom bu. Nε nu'u 'da njabu mi ot'e, bi zin u 'da yam 'behni Oja ba nεxpη mahets'i nε him mi pađi.

3 Nε dami bεmhbu u yu ofadi, ngue tengu'bu n'da gnan ofadithohu. Nε guim bεmhbu u bi mba ma unbi, nguetho nε ahu i ja ni ja'ihu gue sa da mba ma un'ni ahu.

4 Nε gātho ahu guin numansuhu a ran thati ga 'yothu ni xisuhu, nε a bi 'yot'u mi'da. Nε gam 'bomanho nanguie nin thatihu, njon di ts'on a. Nguetho di unba Oja u to'o da 'yot' ran 'yomt'eni, nε u hinga na din thati, nε u xan thati nu'bu i ot' ran 'yomt'eni.

5 Nε 'yo gui numanhohu xan ngu ra mbeti. Pe gan johyahu nanguie hangu ts'u i ja ahu. Nguetho: "Njam'bu ga hec'ahu, thocpa thoho ga jamansu ahu," bi 'yεn Oja.

6 Janangu'e a sa dan johyahu 'bu di εmhbu: I faxcahu ra Hmu,

nε hin ga suhu 'be'a da za da 'yorcahu yu ja'i.

7 Dami bεmhbu 'be'a bi 'yot'u yu ngurpi gue bi xi ahu ram hman Oja. Nε guim bεmhbu 'be'a bi bōni nanguie ra te man nam 'bu u. Nε gui thojhu a bi 'yut'ahu, nanguie bi 'yεc'yεi majuaŋi a Oja u.

8 Nu ra Jesucristo hingui dim pađi, gue'bu go maya'bu, nehya nε gātho yu pa hōn'bu go njam'bu.

9 Janangu'e a hin gan hyehmbu da ts'ix ahu bu ma'ueni, gueru i hman yam hma 'dahma 'dan'yo nε hingam fađi. Pe nu'a na bεmhbu ra mate Oja gue a ni zac ma mbuihu a, xinda gue'u yan t'εđi gue 'be'a i ts'i. Nguetho njo'o to'o xi zac yu mbui 'bu supi 'bu ja a i si.

10 Pεgue i jaju n'da ran ts'ihme, tengu ra hmeppya gue ra 'bōts'e mi ot' yu mbaja bu ja ra nija maya'bu, him mi ja ran t'εđi da zi.

11 Pε nu ra hmumbaja yu israel 'bu mi mbōspa Oja nanguie yu ts'oqui, bi dεxpη mbo a ra ji u yu zu'uε, gueru ja ra cuarto man'da xan duxqui. Pe nu yu ngō u yu zu'uε mi zō bu ndehnni.

12 Nε gue'a bi 'yot' ra Jesús, bin unbi bi du bu ndehnni bu 'buh yu israel. Nε gue'a ra jise i hoc yu ja'i.

13 Pε ga mbāhā ga tenhdu bu ndehnni bu 'buh ra Jesús, tengu'bu n'da na 'bengadahu bu ma'ueni.

14 Nguetho nuua ja ra ximhai hin'yu ua n'da ma hninihu gue din zaŋi xan ho. Pε di homhbu ra dahnni gue njam'bu da gua a, gueru nin zamhbu bu.

15 Nε nde'bu thocpa thoho ga thandehu Oja nanguie ma ndehu, nε ga xihmbu ra jamadi. Nε di thoc'a mam hmamhbu a ra Jesucristo, tengu'bu di un Oja ma 'bōts'ehu.

16 Nε hin dam pumbεnihu a na othu ran ho, nε hin dam pumbεnihu ga comhbu 'be'a jaju, nguetho nε'u tengu'bu yu 'bōts'e i numanho Oja u.

17 Nε gui 'yothu a xi a ni ngurpihu, nε gui pahmbu ja yan t'εđi da xi ahu 'be'a gui 'yothu. Nguetho i fat'a ni mbuihu u, nε i jatho di dap Oja ra gienda nanguie ahu. Gui 'yothu a dan johya ni ngurpihu, nε hin da du yu mbui. Nguetho nu'bu hin gui 'yothu a, xin da bōmanho ahu 'bu.

18 'Yafu ram fāts'i Oja nanguiecāhe, nguetho n'dat'a dīm bεmhbe ga tenhde a, nε di nde ga othe xan ho gātho.

19 Dí ā ahu ra mate, gue εmme gui 'yafu Oja di jaqui ga mbagā bu n'dihi.

I āp rān japi Oja u yu cu

20 Nu Oja ra hocpate a, bi xoxpu 'bu u xan du a ma Hmuhu ra Jesucristo, nu'a di jamansuc ma mbuihu. Nε nu'a rá ji i hoc'a ran hoqui njam'bu da guadi.

21 Nε dí āp rá mate Oja da 'yot'ahu hin hapu gui 'behmbu, n'dahma da za gui 'yothu rá páhā a. Nε dí āp rá mate da 'yorcahu 'be'a gātho i nde a rá ts'εđi ra Jesucristo. Ga numansuhu Oja gātho yu pa mazai. Nε hōnt'a gam bεmhbu a.

22 Ma zi cu ahu, dí ā ahu ra mate hin gan xōmbuihu gui 'yōhmbu na ran zofo, nguetho nuna ram hma dá ot'ahu hingui ngu 'be'a ma.

23 Ja n'da ram hma dí nde ga xi ahu, nu'a man 'yohuhu ra Timoteo ya bi so'ts'i. Nu'bu da zōcua n'dihi, ga six 'bu dá mba bu.

24 Zεnguagahu ts' u bu gātho ni ngurpihu, nε gātho u yu cu gue ma mi 'yεc'yεihu. Nehya bá nεxpη Italia i pen'nahu ran zεngua.

25 Nε dí āp rān japi Oja nanguie gātho ahu. Nε hōnt'a dí xi ahu ya.

SANTIAGO Ra sɔcuʌ bi 'yo't'a ra Jacobo Santiago

Ran zengua

¹ Nugä drä Jacobogä, rá 'yçhëgä Ojå ne ma Hmuhå ra Jesucristo. Ne hønbu go haru gä mbähå n'da ngu n'da ahå, dí zengua ahå ma mení ahå, ngue n'dat'å mam bombotahå ¼ de'mayoho yú ts'ant'å ra Israel.

Di 'dajå ran 'yomfëni Ojå

² Ma zi cu ahå, nde'bu dan johyahå 'bu dí sähå yån unbi, hønt'a go man unbi dín nuhå.

³ Nguetho dí pähmbå nu'bu da ts'ac ma t'çc'yëihå, gue'a ní jajå ga häthå xån ho a.

⁴ Pe i jatho ga häthå xån ho ne hin gan suhå, ne gue'a dín te ma mbåihå a, ne di hajå xån ho ra ts'edi, ne nte ga 'behmbå buya.

⁵ Pe nu'bu hin dí pähmbå nda'a xån ho ga øthå, ga äfü Ojå ran 'yomfëni ne di 'dajå a. Nguetho di unni xån ho to'ö da 'yäpi, ne hin di japi da mbe'ts' rá sä n'da.

⁶ Pe jatho n'dat'a gam bëmhbå 'bu ja 'be'a dí äfü, ne hinga 'dahma'dan'yo gam bëmhbå. Hin ga øthå tengu ra t'øthe bu ja ra daðådehe, hønbu go haru ní 'yën ran ðåhi.

⁷ Nu ra ja'i i øt'e tengu a, sä im bëni di un'na i äp a Ojå, pe nte di unni.

⁸ Nguetho 'dahma'dan'yo im bënse, ne hin-gui sä n'dat'a da 'yøt'e.

⁹ Pe emme di johya n'da zi hyoya 'yëc'yëi, nguetho i pädi emme xån ngu di muui bu nan nu Ojå.

¹⁰ Ne'a ra mæmbeti 'yëc'yëi, emme di johya 'bu mi bædi hinga gue'a rá mbeti ní numanho Ojå a, ngue nu rá mbeti tengu yú døni ¼ paxi i høe.

¹¹ Ngue nu'bu xpám bøx ra hyadi emme xam pa, di hmang yå paxi ne i høh yú døni buya, ne him man di necmanho. Dín jabå n'da ra mæmbeti 'bu hønt'a ra mbeti in numanho, madague'bu di thoqui dim pëfi, pe di 'bedi 'be'a gätho i pe'ts'.

Ga häthå 'bu bi ts'äjå

¹² Nu'bu ga häthå yån unbi, dan johyahå buya. Nguetho nu'bu mi ts'äjå ne dá häthå, ya dín 'dajå ra temazå, tengu bi man Ojå di 'dajå 'bu hønt'a gam bëmhbå a.

Dím bënsehå yå ts'oqui

¹³ Nu'bu 'bu'a n'da da bëni da 'yøt'a n'da ra ts'oqui, pe hin da 'yëna Ojå bi bënbi. Nguetho xån ho Ojå ne hingui xifi da 'yøt' ra ts'oqui n'da ra ja'i, ne xín da zå da si Ojå da 'yøt' ra ts'oqui.

¹⁴ Pe n'da ngu n'da yå ja'i 'bu im bëni da 'yøt' yå ts'oqui, pe bin 'yørpazehå nangue rán 'yomfëni se.

¹⁵ Ne nu'a 'be'a bi numanho se, ne nu'bu mi bëni da 'yøt'e, ne gue'a dí mbæxca yå ts'oqui rá mbai a. Ne nu'bu mi 'yøt' yå ts'oqui mi bëni, ne man'da bi thoqui bi 'yøt' buya, ne gue'a dí nu ran unbi mazåi a buya.

¹⁶ Ma zi cu ahå, hin dan hyäzehå 'bu dí øthå yå ts'oqui, gue'a hin gam bëmhbå Ojå di 'becpahå.

¹⁷ Nguetho xån hotho 'be'a gätho di 'dajå Ojå, ne hønt'å gätho xån ho bí nexpå bí 'bu Ojå, ngue bi zån yå nyot'i ua ja ra häi. Nu'å ja'bu di 'beh yån nequi 'bu xå 'bät'å, pe nu Ojå njam'bu di 'beh ran ho.

¹⁸ Rå pähä zehå Ojå bi xandgahå 'bu má hämbå rá m hma majuañi, ne yå t'åhni gahå a buya. Janangue'a man'da xån hoju xinda gue'a mi'da gätho bi 'yøt'e.

Dan xähmbå ram hma ne ga øthå yån thehå

¹⁹ Gue'a dí pähmbå a, ma zi cu ahå. Janangue'a dan çhå dan xähmbå a rá m hma, xinda gue'bu go dan yåsehå, ogue ga çmhå go dí pāsehå ngue dan junthå.

²⁰ Nguetho nu'bu dadín junthå, hingui sä ga øthå 'be'a nde Ojå.

²¹ Pe ga eshå a ná øthå yå ts'oqui, ne ran ts'o zåi dá bëmhbå. Ne hin dan 'yëzehå. Janangue'a da zå ga cu't' ma mbåihå a ram hma, tengu'bu n'da ra hmudå da thupå, ne dín te bu. Ne gue'a dí pøcpa ma mbåihå a buya.

²² Pe hinga høntho dan xäthohå ram hma. Nguetho dán hyäzehå 'bu dí m bëmhbå hin'yå man'da ga øthå. Pe i jatho thocpa thoho ga øthå yån thehå a ram hma dadín xähmbå.

²³ Nguetho nu'bu dí çmhå dadín xähmbå ram hma, ne hin dí øthå yån thehå, dadí pumbëni thohå a dán xähmbå 'bu. Tengu'bu dí hëthå ran hyëdå ma hmihå, ne hin dí zåmhå bu.

²⁴ Dá nuhma a ma hmihå, pe 'bex dá pumbënihå 'bu má 'uehmå.

²⁵ Pe nu'bu dan zåmhå a ra 'da'yomhma, gue'a di zejå ga øthå yån thehå a. Ne nu'bu zåi dí øthå a, ne hin dí pumbënihå a, di jåcpahå Ojå buya nangue 'be'a gätho di øthå.

²⁶ Nu'bu sä çna ørpa rá 'befi Ojå n'da, ne hin di jamansu 'be'a ma, dín hyäzehå 'bu, ne nte ní mbat'a ní 'yørpa rá 'befi Ojå 'bu.

²⁷ Pe nuna majuañi rá 'befi Ojå ma Tahå da numanho 'bu ga fäxhå yå hyoya t'åhni, ne yå xisu xån du yå ndø, ngue in nu ran unbi. Ne nde'bu dam fäsehå hin di ts'onga man 'yomfënihå rán t'øt'e ra ximhäi.

2

Hin ga huandahå to'o gan numanhohå

¹ Ma zi cu ahå, nu'bu dí çc'yëihå ma Hmuhå ra Jesucristo ngue mixte xån ho a, nde'bu ga øthå tengu i øt'a, ngue hin ga huandahå to'o dín numansuhå.

² Xi'bu da zom bu ja mam petihu n'da ran 'yohu i fo rá 'ye ram fo'ye emme xum hmadi, ne mahotho rá he. Ne da zom bu n'da zi hyoya hingui ho rá he.

³ Ne man'da gan numanhohu a mahotho rá he, xinda gue'a n'da zi hyoya. Ne ga emfu a mahotho rá he: "Nu'i n'yø, damin säya ts'u ua ja ran thuts'i," ga emfu. Ne nu'a zi hyoya buya: "Nu'e, damim 'bah nu ogue dami hyuh nu häi ja rá hyo ran thuts'i," ga emfu a buya.

⁴ Ha hin dim bemhbu ngue yoho man t'øt'ehu 'bu di samhbu a nan hyoya u 'da, ne nu'a na membeti u 'da, gue'a na espahu u. Ne guexta'a ra ts'oqui di øthu 'bu di huandahu a din numanhohu.

⁵ Ma zi cu ahü, dami 'yøhmbu na ga xi ahü. Ha him bi huan Oja u xan ngu i hyoya bu na nu ra ximhäi, ngue da ðiri a man'da di muui, ngue da gomhbu yän järi u di un yä t'uhni Oja. Ne gue'a bi ma majuani di un'ndu to'o gätho da beñ a.

⁶ Pe nuya gá 'yasäbahu yu hyoya. Ha hin di pahmbu ngue gue'u yu membeti di unghu, ne i sixcahu bu ja yu ngunts'ut'abi.

⁷ Ha hinga gue'u yu membeti di øhmbu im man ra ts'ore nangue rá hoga thuhu ma Hmuhu ra Cristo.

⁸ Pe: "Ga huçc ma mijä'ihu tengutho bu na huçcche ma jä'ihu." Guehna xan ho ga øthu na, nguetho rán t'edi ra Cristo mixte thoho a, tengu man t'o't'i bu rá m hman Oja.

⁹ Pe nu'bu hinga gätho yu jä'i dadí huçju, ra ts'oqui a dí øthu 'bu, ne din dupatehu a ran t'edi ngue im ma gätho 'da i gu bu dán huçju.

¹⁰ Pe din ndehu made tho ga øthu gätho rán t'edi Oja. Pe madahønt'a n'datho rán t'edi Oja hin dá øthu, ya din dupatethu gätho rán t'edi Oja 'bu.

¹¹ Ngubu dí ørpahu yän t'edi Oja ngue bi 'yena: "O guí øthu ran 'yomt'eni," ne: "O guí haçpahu rá te ni mijä'ihu," bi 'yena. Madague'bu hin dí øthu ran 'yomt'eni, pe dí haçpahu rá te ma mijä'ihu, guemhma din dupatethu gätho rán t'edi Oja 'bu. Nguetho n'dat'a Oja bi ma gätho yän t'edi.

¹² Pe nu'a rán t'edi ra Cristo, gue'a di zejü ga øthu yän thehu. Ne gue'a rán t'edi dí 'yängahu Oja a 'bu dá øthu o hin'na. Janangue'a ga jamansuhu a dí mambhu ne'a dí øthu.

¹³ Ne nu'bu him bi 'yøt' ran huçcate n'da, ne hingui ngu 'be'a dí huçc Oja a 'bu bi juanbi. Pe nu'bu bi 'yøt' ran huçcate n'da, da bømanho 'bu bi juanba Oja a.

Hingui ho 'bu nte n'youi yun t'øt'e rá t'çc'yi n'da

¹⁴ Ma zi cu ahü, 'be'a gue ní mba a i øt' i 'da sä gna ja yä t'çc'yi, pe hingui øt'u yän thehu. Hin da yan Oja n'da 'bu sä gna ja rá t'çc'yi.

¹⁵⁻¹⁶ Xi'bu 'bu a n'da ma cuhu ra 'yáhe ne sä ra thuhu. Ne ga emfu: "Ní mba, bá he ni he, ne bán sihme, da hyu ni mbüi," ga emfu. Pe

nte dá unhdü 'be'a honi. 'Be'a gue ní mba a dá ørpahu 'bu.

¹⁷ In jabu n'da 'bu hingui øt' yun t'øt'e rán säui rá t'çc'yi, nu rá t'çc'yi nte di muui, tengu'bu n'da ra du ngue hingui di 'yani.

¹⁸ Pe nu'bu guí 'yenjü: "Nu'i ja ni hogant'øt'e, pe nugähe dí çc'yi mbo ma mbüihe." Ne ga xi'ahu buya, dami 'yurca ni t'çc'yi ngue nte n'youi nin t'øt'ehu, gan nugä. Nugä da zä ga ut ahü yun t'øt'e dí øt'a, janangue'a di nequi ma t'çc'yi gä ngue majuani a.

¹⁹ Guí pahmbu i 'bu Oja, pe hin dí gua a zi ts'u. Nguetho ne'u yu zithu i paði i 'bu Oja, pe emme di fet'i, nguetho yän säihu Oja u.

²⁰ Gyä 'yambüihü, ha hin guí pahmbu ngue xingui ts'u nte di muui ni t'çc'yi hu 'bu hin te guí øthu.

²¹ Nde'bu gam bemhbu ts'u nangue mam bombøtahu ra Abraham. Ja bi nequi a xmi pä Oja xan ho 'bu mi 'yøt'a bi xifi, ngue bi gäxpu ja ra do a Isaac rá ts'ant'u, ngue gna xtá hyo xti un'na Oja.

²² Nangue bi 'yçc'yi mbo rá mbüi, bin ja ra ts'edi buya ngue da 'yøt'u yän thehu. Janangue'a rá m pe ra t'çc'yi u yän t'øt'e.

²³ Ne gue'a mi mam bu ja rá m hman Oja, bi 'yena: "Nu ra Abraham bi 'yçc'yi a bi man Oja, janangue'a bi 'yemp Oja xan ho," ne bi 'yembi rá amigo xan ho Oja buya.

²⁴ Dí pahmbu ya, i çmp Oja xan ho n'da ra jä'i 'bu øt' rán säui rá t'çc'yi, ne hinga sä da 'yena çc'yi Oja.

²⁵ Ximangutho a Rahab, ngue ra xisu zäi min 'yomt'eni mam 'bet'o. Pe bi 'yemp Oja xan ho 'bu midí nequi rá t'çc'yi, 'bu mi 'yøt'a ran ho bi 'yøt'e, ngue bi jamansu u 'ye 'yçc'yi 'bu mi mba bá äpa rá hnini. Ne bá uti n'dan'yo ra 'yu bá haç 'bu mam bá pengui, janangue'a him bi mba mfent'i u.

²⁶ Ja ga pahmbu buya ngue hingui ho rá t'çc'yi n'da 'bu hingui øt'u yän thehu, tengu n'da ra jä'i xan du ngue hin'yü bu rá mbüi.

3

Ga samzche ma janihu

¹ Ma zi cu ahü, nde'bu hinga gätho dan xänbatehu bu ja ram peti. Nguetho dí pahmbu Oja da nu 'be'a dí øthu, ne nuje, man'da da 'yängahe Oja, xinda gue'bu hin xän xänbatehe.

² Ne gätho gahu xan ngu yu nidi ja'bu dí øthu yu ts'oqui. Pe nu'bu 'bu a n'da xinga n'da ra ts'oqui im ma, ya xan te xan ho rá mbüi a, ne i paði di jamansu xan ho gätho i øt'a 'bu.

³ Tengu'bu dí cärbahu yän ts'are yu fani, da 'yøt'a dí xihmbu buya, ne hinga hønt'a rá nde di 'bät'i, pe 'da dí 'bäthoho. Ngutho 'bu i samzche rá jani n'da, ne hinga hønt'a rá m hma da baði da zämmi, pe da da baði di jamansu xan ho gätho i øt'e.

⁴ Ne tengu ra dābarco, madague'a xū ndoho, ne ts'edi ran dāhi i joni, pe ɛmme zicue a ní mba ma 'yoni, pe hōnbu go da ndepe dí mba a di 'yoni.

⁵ Ngutho ma jānihu, zicue, pe ɛmme xūn ngu da bōni nangu 'be'a da ma. O tengu'bu n'da ra despi zicue, pe ɛmme xūn ngu 'be'a da 'yudi, ne da zā da 'yu a n'da ra xāntho xū ndoho.

⁶ Nguetho ma jānihu tengu'bu n'da ra sibi. Ne man'da xūn ts'o ɔt' ma jānihu xinda gue'a ma 'yehū ogue ma guahu. Ne gue'a ní ts'oni gātho dí ɔthū a, ne di xānd ran ts'o gātho ra ximhāi, ngue di bēnba a ra zīthu.

⁷ Pe nu yu jā'i man'da da zā di maxubi hōnt'a go má zate ne yu doja ne yu pozū ne yu huā.

⁸ Pe nu rá jāni n'da, njo'o to da zā di hāt ra 'yu. Ne i hote, tengu n'da ra pozū, ɛmme in cue, ran dāte a rá nde.

⁹ Nanguē ma jānihu sá dí ɛmhbu dí ɛspahu Ojā ma Tahū, pe ne dí áfu ra 'yānthi ma mijā'ihu. Pe nu'ū, bi zān'na Ojā ū, bi ndepe dim 'bui tengu tho Ojā ū.

¹⁰ N'dat'a ma ndehū ná yāhu 'bu dí ɛspahu Ojā ne 'bu dí áfu ra 'yānthi ma mijā'ihu. Pe ma zi cu ahū, hingui sá ga ɔthū tengu a.

¹¹ Ha i sá 'darbu da bōhmi ra dehe xūn ho a ra dehe xūn xā.

¹² O 'be'a di ja yu zā'ixi, ma zi cu ahū, ha ne'ū yu peni i zūru. O xi n'da ra zabot'i, ha zūru yu ixi. Xingui sá 'darbu da bōhmi ra dehe xūn ho a hingui ho.

Bi nexpu bí 'bu Ojā ran 'yomfēni xūn ho

¹³ Nu'bu dí pāhmbu ran 'yomfēni, pe ga uhmbu 'bu, nanguē ran hocjā'i ga ɔthū, ne hin dan 'yēzehehu, gueru da fādi majuanī i ja man 'yomfēnihu.

¹⁴ Pe nu'bu xūn ju dí m bēnba ma mijā'ihu nanguē ran ts'eya, ne dadi mispahu, ne sá dí ɛmhbu ja man 'yomfēnihu, pe ra fehni a dí m mamhbu 'bu.

¹⁵ Pe nuna ra ts'on'yomfēni na him bí nexpu bí 'bu Ojā, pe bi nequida ua ja ra ximhāi, ne dá bēnse ma mbūihu, ne ra zīthu bi bēngahu tengu na.

¹⁶ Nguetho nu'bu dí ɔthū ran ts'eya, ne dín nde dam mixtehu, nu'bu, di ɔthū gātho yu ts'oqui 'bu, ne yu sui.

¹⁷ Pe nu ran 'yomfēni di 'dajū Ojā, n'dat'a gam bēmhbu, ne ga hocpahu rá mbūi ma mijā'ihu, ne gan numanhohū ū, ne dín ja man huēcatehu, ne ga fāxhu ū, ne hin da goh ma mbūihu 'bu ja a dí xihmbu ū, ne hin ga hāthū ū.

¹⁸ Pe nu'bu jante thoho ga hocpahu rá mbūi ma mijā'ihu, dí ɔthū tengu'bu dí pomhbu ra hmudá dí bōx ran ho 'bu.

¹ Ha hin guí pāhmbu harū dí nequi ū yūn sui guí ɔthū, ne yūn heque. Ha hinga gue'ū di ho ni mbūi zehēhu a gnín sūmhbu.

² Nu'a hin ní zā guí tūmhbu a guín ndehū, gue'a gnín hote thohohū a. Ne gue'a ran ts'eya a gnín sūmhbu 'ne gnín tunhdū, nguetho hingui sá guí tūmhbu a guín ndehū nanguē ní pāhā zehēhu. Pe hin guí tūmhbu ngue hin guí áfu Ojā.

³ Pe madague'bu guí áfu Ojā a guín ndesehu, pe hin di 'da'ahu, nguetho hingui ho guín bēmhbu, guín nde guí xānd ní pāhā zehēhu.

⁴ Sá guí ɛmhbu hōnt'a Ojā guím bēmhbu, ne ya guí ten thohohū ra ximhāi. Ha hin guí pāhmbu gadín sūmhbu Ojā 'bu guín numanhohū ra ximhāi.

⁵ Uague guí ɛmhbu sāti thoho bi man rá t'ohni Ojā ngue bi 'yēna: "Pe ɛmme dín ndepe da bēngui, jananguē'a dá un ma Hogandāhi di huēc'ū, ne di jamansup yá mbūi," bi 'yēn Ojā.

⁶ Pe di zet'a ní mbūihu Ojā, n'damhma da zā hōnt'a guím bēmhbu a. Jananguē'a ɛn Ojā, di un rá mate n'da 'bu hin dín 'yēzehe, pe da zū a n'da 'bu dín 'yēzehe, i ɛn rá t'ohni Ojā.

⁷ Damin unsehū ya ngue di manda ahū Ojā, ne dami sūmhbu ra zīthu, da 'dagui nanguē'ahu.

⁸ Zāi damim bēmhbu ngue 'darbu guí 'būmhbu Ojā, ne zāi da hyut'a ní mbūihu būya. Dami 'yeshū yu ts'oqui guí ɔthū, ne hingui yoho da bēn ní mbūihu.

⁹ Pe i jatho da du ma mbūihu nguetho dyá ts'om'bāi hu. Ne dan zomhbu, hingui sá dan thethohū. Nu ma thedehu dim pommī ra ts'oni, ne nu man johyahū dim pommī ra dumbūi.

¹⁰ Ne ga ɔthū ngue hin'yū ma ts'edi zehēhu bu ja rá hmi Ojā. Ga áfu ra punbi, jananguē'a di pūngahu ne di jānū dan johyahū būya.

Hin dan c'qman'ahu

¹¹ Ma zi cu ahū, o gadín c'qman'ahu, nguetho nu'bu gadín c'qman'ahu, masque guím bēmhbu hingui ho rán t'ɛdi Ojā i ɛna dan huēju. Ne nu'bu hin di ɔthū rán t'ɛdi Ojā, ɛna gue'bu jase man t'ɛdihū 'bu.

¹² Pe hōnt'a n'da sá di 'dajū yūn t'ɛdi, nguetho Ojā a, ne hōnt'a sá da yān'a n'da ne i sá di jua'a n'da. Pe ha dí m bēmhbu dyu ojahū ngue sá ga ɛmhbu ja yá ts'oqui ū da.

Hin di hand bu ní 'yēh man zaquihu

¹³ Mbāhā dan 'yomfēnihu ts'ū ya, nguetho dí ɛnthohū: "Nuya ogue nixudi ga mbāhā n'danni, dam 'būmhbu n'da jeya bu, ne dam pēmhbu, ga tūmhbu," dadín 'yēmfū.

¹⁴ Pe hingui sá gam mamhbu tengu a, nguetho ya hin dí pāhmbu 'be'a ga ɔthū, ne hin dí hand bu ní 'yēh man zaquihu. Tengu tho n'da ra güi, guín nu, jābū, ne xō gán nu, hin'yū bu. Njarbu n'da ra jā'i.

¹⁵ Pɛ nde'bu ga ɛmhbu: “Nu'bu da nde Oja, dam 'buhmbu ts'u, ne din ja 'be'a da zã ga ɔthu buya.” Guehna gam mamhbu na ya.

¹⁶ Pɛ dán 'yɛzɛhɛhu 'bu hin dá áfu Oja 'be'a da zã ga ɔthu. Pɛ ra ts'oqui a.

¹⁷ Nu'bu dí pãhmbu a ran ho, ne hin dí ɔthu a, ra ts'oqui a 'bu.

5

N'da ran zofo i sih yu membeti

¹ Damin 'yomfɛnihu ts'u gyu membetihu, gan zomhbu ne ga mbahmbu nguetho nts'utho ra 'yanthi guin nuhu.

² Nu'a 'be'a gã guí pɛshu tengu'bu xu 'ya bu nam bɛn Oja, ne ni hehu tengu'bu xun za yu zu'ug.

³ Nu ni mbetihu xun ts'om bu na nu Oja a, nguetho nin ts'iyatehu a gni t̃mhbu u, ne hin gã pãhmbu nda'a xun ho xqui jafu. Ne gue'a dí jua ahɛ a tengu'bu ra sibi. Ne tengu'bu guidí munshu a ran unbi guin nuhu 'bu ran zegui.

⁴ Gã hyät ni mbefihu hin gã juarpahu yän zäbi 'bu min xopu ni huahihu. Ne nu'a ran zäbi gã cõnba ni mbefihu, ne gue'a dí yap ahɛ a. Ne nu'a rá ts'oni ni mbefihu bi 'yø Oja tãte thoho rá ts'edi, ne da hyä ra güenda nangue'u.

⁵ Nu'ahu gãm 'buhmbu nangue nin johya zehɛhu nguecua ja ra ximhäi gyü ziyatehu. Ne bi zac ni mbaihu tengu n'da ra ts'udi. Pɛ gue'a dín ja'ahu tengu'bu ran thots'udi 'bu rán zegui ra pa.

⁶ Ne nu'ahu guí cothu fädi u nte in dupate, ne xø guí hohu buya, ne hin di mu.

Ga häthu 'be'a i t'õrcahu

⁷ Janangue'a ma zi cu'ahu, nu'bu i t'õrcahu a, pɛ hin dan xõmbuihu, ne ga tõmhbu gue'bu go bá ɛh ma Hmuhɛ ra Cristo. Tengu'bu dí tuhmbu yu hmodä ua ja ra häi, dí tõmhbu hõnt'bu go njãm'bu ba ɛh ra 'ye, di hoqui 'be'a gã xtã tuhmbu buya. Ne din ja a mi numanhohu din ja buya.

⁸ Janangue'a ga sɛthu hin dan xõmbuihu, nguetho ya him maya'a ba ɛh ra Hmu.

⁹ Ma zi cu'ahu, hin ga ɛmhbu rá ts'oqui na n'da ma cuhu 'bu dín nuhu yun unbi, ne xõmhma di unghu Oja. Pɛ guim bɛmhbu mi ts'utho da zø'a ra zɛ'mi ya.

¹⁰ Ma zi cu'ahu, gam bɛmhbu gue bi hyät yun unbi u yü pøngahyã Oja, ne ngutho ga häthu u.

¹¹ Nguetho dí pãhmbu majari u i hät yun unbi. Xtã õhmbu ngue bi hyät yun unbi a ra Job, ne xun ngu ran ho bi t'õrpa m'bejua. Nguetho nu'a Oja xun ngu rán huɛcate ne xun ngu rá mate.

¹² Hnchi thoho hin ga uãspahu rá thuhu Oja a mam hmanshu, xin ga ndõnbahu rá thuhu 'be'a man'da jua ja ra häi ngue ga ɛmhbu di zɛrca mam hmanshu. “Ha guí

ɛc'yɛi a dí xi'i uague hin'na,” ga ɛmthohohu. Janangue'a hin di unghu Oja.

Dan yãhu Oja

¹³ Nu'bu dín nuhu ran unbi, dan yãhu Oja 'bu. O nu'bu dadín johyahu, dan tuhmbu n'da ra thuhu ngue dí ɛspahu Oja.

¹⁴ Nu'bu xun unbi, ga xihmbu yu ngurbi bu ja ram pɛti ba ɛhɛ da 'yãp rá mfãts'i ra Hmu, ne da jaju ra aceite nangue rá thuhu ra Hmu.

¹⁵ Ne Oja di 'uec'a ran u dí hɛmfu, nguetho dá ɛc'yɛihu ngue majuaní da yanju 'bu má áfu a. Ne nu'bu ma ts'oquihu a dán hyɛnhdu, pɛ di pungahu.

¹⁶ Ne dan xih ma ts'oquihu n'da ngu n'daju, janangue'a da zã dan 'yãfu rá mate Oja n'da ngu n'daju, ne nu'bu xun u n'da da yãm buya. Nguetho xun ngu rá ts'edi da 'yøt' Oja 'bu da 'yãp a majuaní n'dat'a Oja im bɛni, ne gue'bu dí bɛnba Oja a i ädi.

¹⁷ Tengu a ra Elías, nu'a n'da ra ja'i thoho tengu gahu, ne bi hyãh rá mbai bi 'yãp Oja ngue hin dín 'ye. Ne him bin 'ye ua ja ra ximhäi gãtho nhyunjeja ne n'dato zãna.

¹⁸ Ne xø bin yãui Oja mahõn'a ngue bi 'yãp ra 'ye. Ne bá pɛnh'na Oja ra 'ye, ne bi bõx yu hmodä ua ja ra häi buya.

¹⁹⁻²⁰ Ma zi cu'ahu, nu'bu n'da ra 'yɛc'yɛi da 'uepu ja ra 'yu xun juani, ne nu'bu da zã ba sihu mahõn'a, ga pãhmbu ngue dá yanbahu rá te a xi 'uegue. Ne madague'bu xun ngu yü ts'oqui, pɛ bi mba ma punbi.

1 PEDRO Ná n'da ra sœcuã bi 'yo't'a ra Pedro

Ran zengua

1 Nugã drã Pedrogã, ma 'bãigã'be ra Jesu-cristo. Dí penh'nahũ ra sœcuã gyũ 'yẽc'yẽihũ ra Cristo, n'da'a n'danni gã mbãhã ja ra hãi Ponto nẽpũ Galacia nẽpũ Capadocia nẽpũ Asia nẽpũ Bitinia.

2 Nu ma Tahũ Ojã maya'bu thoho bi huancãhũ, nẽ bi zãnni da 'yõrcãhũ yú t'ũhni gahũ. Nẽ bi 'uega ma mbũihũ a rá Hogandãhi Ojã, nẽ bi mbãn rá ji nangueju a ra Jesu-cristo, guerpũ nan zã ga øthũ a i xijũ. Dí ãp'a Ojã ngue man'da gui hyãmhbũ rá mate, nẽ man'da da hyu ni mbũihũ bũya.

Ga tafũ ran dqte

3 Jamadi Ojã, ngue nu rá Ta ma Hmuhũ ra Jesucristo, nẽ rá Ojã a. Nguetho xũn ngu rán huẽcate bi jajũ dãm 'bũhmbũ ma'da'yo. Nuya dí pãhmbũ gan nuhũ ran ho mazãi, nguetho bi dãmbeñi ra Jesucristo.

4 Nẽ nuya dí tõmhbũ u yũ erencia di 'dajũ Ojã ngue m'be'ts'i bũ mahẽts'i, nẽ njãm'bu ãm 'bedi, nẽ njãm'bu din ts'oni.

5 Nẽ nuya i fãjũ Ojã nangue rá ts'edi, nguetho dí ẽc'yẽihũ a. Nẽ ya i sãnni da yãnjũ xũn ho 'bũ bi zõn ra pa ran zegui.

6 Nẽ nu'bu ãm bẽmhbũ ya, nẽ guehya ní 'dajũ ran johya, madague'bu da du ma mbũihũ bũ na sãhũ hõnt'a go man unbi 'da yũ pa ya, 'bu da 'yẽn Ojã.

7 Tengu ra oro i ts'ã ngue ra sibi ngue din hogui. Nẽ nguetho ma t'ẽc'yẽihũ i ts'ã, nẽ man'da di muui a xinda gue'a ra oro ngue ãm 'bedi. Janangue'a di nẽcmanho ma t'ẽc'yẽihũ 'bu bá peng ra Jesucristo, nẽ da numanhoju, nẽ di 'dajũ ran ho, nẽ 'darbũ ãm 'bũhmbũ bũya.

8 Nẽ nuya madague'bu hinga nãn nuhũ ra Cristo, pẽ ẽmmẽ guĩn numanhoju a. Nẽ madague'bu hin guĩn nuhũ a ya, pẽ gui pãhmbũ majuãni a. Janangue'a ẽmmẽ dadí johyahũ, tengu tho'bu ya dí 'bũhmbũ ra Cristo bũ mahẽts'i. Nẽ hin di jua u mam hmanshũ gam mamhbũ a ran johya.

9 Nguetho ya dí dũmi dí hãmhbũ a dí tõmhbũ, ngue da yãnjũ Ojã.

10 Guehna bi 'yo't'a yũ põngahyã maya'bu ngue da yãnjũ rá mate Ojã. Nẽ bi hyãdumbũ mĩn nde xtãm bãdi xũn ho 'be'a nam bõn a ram hma bi 'yo't'a.

11 Mĩn nde xtãm bãdi jãm'bu din ja a, nẽ nda'a ní pa din ja a bi man rá Hogandãhi ra Cristo mĩ o yú mbũi. Nguetho bi bẽnbi da 'yo't'i 'be'a da 'yõ't' ra Cristo 'bũ bi zõhõ, ngue da nu ran unbi ngue da tho, nẽ da t'ẽspa 'bũ m'bejua.

12 Pẽ bi xi Ojã u yũ põngahyã ngue hin da bãse, xinga gue'ũ yũ jã'i mĩ 'bũhmbũ, pẽgue gue'a go i siju a ya nangue ran ho ma'da'yo. Nẽ nu'ũ to bi xijũ na, bi ma nangue rá Hogandãhi bá pẽnpa Ojã. Nẽ'ũ yãm 'be'hni Ojã mahẽts'i ẽmmẽ in nde da bãdi 'be'a nam bõn a i siju ya.

I xijũ Ojã ngue xtãn hoju

13 Pẽ nuya dan sãhũ ga øthũ a rán thehũ a dí tenhdũ, ngue ga sãmzhe ma mbũihũ 'be'a gãtho ãm bẽmhbũ. Nẽ hõnt'a rá mate Ojã ga tõmhbũ di 'dajũ 'bũ bá ẽh ra Cristo.

14 Nẽ ga øthũ 'be'a i xijũ Ojã, tengu yũ t'ũhni i ø't'a i xih yú ta. Nẽ hin ga øthũ tengu mĩ øthũ mam'be't'o ngue ma pãhã zehẽhũ 'bũ nte mĩ pãhmbũ.

15 Pẽ gã xtãn hotho ga øthũ, nguetho xũn hotho Ojã ngue bi zoncahũ bi 'yõ't'e yú t'ũhni gahũ a.

16 Tengu nt'o't'i: "Xtãn hotho ahũ nguetho xũn hotho gã," bi 'yẽn Ojã.

17 Pẽ nu'bu dí yãhũ Ojã, dí ẽmfũ ma Tahũ. Pẽ gam bẽmhbũ njuãntho da gurcahũ 'be'a dá øthũ n'da ngu n'dajũ. Janangue'a ãm fãhmbũ ngue gan numansuhũ Ojã gãtho yũ pa dí 'bũhmbũ ua ja ra ximhãi.

18 Nguetho dí pãhmbũ bi yãnjũ Ojã nangue yũn t'õ't'e bi xãnga ma tahũ sãti thoho. Pẽ hing ra mbeti i yãnjũ a, nu'a ãm 'be'a.

19 Pẽ bi yãnjũ ra Cristo 'bũ mi du ngue bi mbãn rá ji, nẽ hõnt'a da zã di põ a n'da a. Nguetho xũn hotho ra Cristo, tengu n'da ra de'yo mĩ man Ojã maya'bu ngue da 'bõts'e, pẽ gue'a hing ra mbedi nẽ xũn hotho.

20 Nu ra Cristo bi ts'ãnni din yãnte 'bũ hin ní 'yõ't' ra ximhãi a Ojã. Nẽ ran zegui ya ja bi nẽqui ua ja ra ximhãi nangueju.

21 Nẽ nangue ra Cristo bi zõcua, gue'a dá ẽc'yẽihũ Ojã ya, ngue bi xox a ra Cristo 'bũ mi du, nẽ bi 'yẽspi. Janangue'a dí pãhmbũ majuãni di 'dajũ rán ho Ojã dí tõmhbũ ya.

22 Nuya nangue rá Hogandãhi Ojã dá tenhdũ ram hma majuãni, nẽ gue'a ãn hoju a. Nẽ gue'a ãn zã ya majuãni ga huẽc ma cuhũ. Janangue'a mpãhã thoho ãn huẽju n'da ngu n'dajũ nangue gãtho ma mbũihũ.

23 Nguetho ãm 'bũhmbũ ma'da'yo nangue rãm hman Ojã da hyãt'i mazãi a, nẽ njãm'bu di 'beh rá ts'edi a. Pẽ nu ma tehũ bi 'dac ma tahũ nẽ ma mbehũ, hinga gue'a da hyãt'i mazãi a.

24 Nẽ nt'o't'i:

Tengu yũ paxi thoho yũ jã'i,
nẽ gãtho xũn ho 'be'a pẽ'ts'i tengu yú dõni u yũ paxi.

Pẽ nu yũ paxi di hmangui, nẽ yú dõni i hõe.

25 Pẽ nu'a rãm hman a ra Hmu njãm'bu ãm 'beh rá ts'edi.

Gue'a ran ho ma'da'yo i siju a.

2

Nu'a ra Cristo tengu n'da ra do

¹ Jatho ga εshu gátho ran ucate ne ra fēhni ne 'bu yoho ma mbuihu, ne ga εshu ran ts'eya ne ran c'ate.

² Ne tengu yu 'uere ngue ma'da'yo bim 'bui, ngue εmme i hon ra xi'ba da zi, ne ngutho ga øthu, thocpa thoho ga homhbua rá hogamhma Oja, ngue dín te xun ho ma mbuihu a.

³ Nguetho ya dá tĩmhbu a rá mate Oja nangue rá m hma, ne dá pāhmbu ngue xun ho a.

⁴ Ne man'da gam bεmhbu ga cuathu ra Cristo xun ho, nu'a bi 'dajr ra te. Madague'bu i pa ma ucpi, tengu'bu n'da ra gado di bant'a n'da ra do, pe Oja bi huahni man'da di muui bu da thoh rá ngu.

⁵ Tengu'bu n'da ra do man'da di muui a ra Cristo bu ja ra ngu, ne nuju i pa ma cuati gahu buya, tengu'bu dyu dohu, da 'yøju rá ngu Oja ngue hin di nequi. Ne yu mbajā gahu Oja, nguetho di unhdū Oja yan t'unni gátho ma mbuihu. Ne di thocpa a rá Ta man t'unnihu a ra Cristo, janangue'a da numanhu Oja u.

⁶ Ne nt'o'ti maya'bu bu ja rá m hman Oja nangue 'be'a da t'ørpa ra Cristo. Bi 'yēn Oja: Tengu'bu drá ngurpagado dá huahna n'da ra do man'da di muui, ne dá hørpu ja ma dongu bu Sión, nubu haru ja ma ts'edi, bi 'yēn Oja.

Ne nu'a to'o da guat'a, hin da mbe'ts' rá sã 'bu bi nu ran juānbi,

bi 'yēn Oja.

⁷ Neju xun ngu dadí muhu nguetho dí cuathu a ra Cristo. Pe madague'bu hin da guat'u 'da, pe guexta'a din ja tengu bi man Oja, ngue bi 'yēna:

Madague'bu him bi numanhu u 'da yu gado a ra do,

pe da gopu ja ma dongu, ngue man'da di muui 'bu da thoh ma ngu,

bi 'yēn Oja.

⁸ Ne man'da mi hma:

Nu'a ra Cristo tengu'bu n'da ra do ngue di ferpu rá gua n'da, ne dim 'berpu, bi 'yēn ra t'ohni. Ne bi ts'ānbi dim 'berpu, nguetho hinguin nde da 'yēc'yēi ram hma nangue ra Cristo.

Yú t'uhni gahu Oja

⁹ Pe nuju, Oja bi huancahu bi 'yørcahu tengu'bu n'da'buí gahu, ma'ueque ma mbuihu. Ne gátho gahu dyu mbajā gahu bi 'dac ma ts'edihu Oja, ne yu mbeti gahu a. Nguetho in nde ga uhmbu ngue mixte xun ho Oja, ngue bá ju gahu bu ja ra 'bexui mi 'buhmbu, ne bi zixcahu bu ja rán nequi mahotho ya.

¹⁰ Nu'bu má m'bet'o mi 'buhmbu tengu'bu dyu hyoya t'uhnihu, ne nuya dí 'buhmbu yú

t'uhni gahu Oja. Pe nu má m'bet'o him mi pāhmbu rá mate Oja, pe nuya dá hāmhbu rá mate Oja ya.

Ga humbi ga øthu ngue yú mbe'fi gahu Oja

¹¹ Ma zi cu ahū, εmme dadí huεc'ahu. Janangue'a nts'edi dí xi'ahu ga øthu tengu'bu hin dyu manguhu ua ja ra ximhāi, hin ga øthu rá pāhā ma nyon 'yomfēnihu ngue i ørcahu ran sã ma mbuihu.

¹² Ne thocpa thoho dam fāhmbu dan 'yomanhohu, nguetho in nuju u hingui pā Oja. Ne madague'bu i εnju dyu ts'om'bāihu, pe xomhma thoho da zøn ra pa da 'yēspa Oja 'bu bi nu ran hocjā'i dí ørcahu. Nguetho da zã da xocpa yú mbui Oja u.

¹³ Ne ga øthu a im man a ra ts'ut'abi ngue i 'bet'o ua ja ma hāihu, janangue'a da hnumanhu ma Hmuhu ra Cristo buya.

¹⁴ Ne'u mi'da to'o gátho bi un yān t'ēdi ra ts'ut'abi, gátho ga εc'yēihu u. Nguetho i ja yú ts'edi di unbu u to'o øt' yu ts'oqui, ne da numanhu u to'o øt' ran ho.

¹⁵ Nguetho ne'a Oja rá pāhā a 'bu dí øthu a, ne gue'a dí 'yē'ts'u yan c'ate im man u yu 'yambui buya.

¹⁶ Nuya hingui ørcahu ra ts'edi ga tenhdū yān t'ēdi Oja, nguetho in ndeju mpāh thoho ga tenhdū. Pe hin gam bεmhbu gue'a ní jajū ga øthu yu ts'oqui a, pe man'da ga øthu ngue yú mbe'fi gahu Oja.

¹⁷ Ne gan numanohu gátho yu jā'i, ne ga huεc ma mi'yēc'yēi hu, ne gan numansuhu Oja, ne ga εspahu ra ts'ut'abi i 'bet'o ua ma hāihu.

Ga øthu tengu bi 'yøt ra Cristo bin unbi nangueju

¹⁸ Gyū 'yēhēhu ne gyū mbe'fihu dami 'yēc'yēi ni hmuhu 'bu gadi zehmbu u. Ne'u yu hocjā'i ne'u yu ts'om'bāi 'bu di un'nahu, gátho guin numansuhu u.

¹⁹ Nguetho man'da da numanhu ahū Oja 'bu guí hyāthu yan unbi 'bu nte man ts'o gá 'yøthu, pe bi un'nahu nangue guí tenhdū Oja.

²⁰ Pe nu'bu gan nuhu ran unbi nangue ma ts'oquihu, ne ga hāthu, pe hin gam bεmhbu ga tāmhu n'da ran ho nangue'a. Høntho dá jut ma ts'oquihu. Pe nu'bu ga hāthu ran unbi nangue ran ho dí øthu, da numanhoju Oja.

²¹ Oja bi zānni ga hāthu yan unbi tengu ra Cristo, bi nde bin unbi nangueju, ne bi 'yurcahu 'be'a ga øthu.

²² Nguetho nu ra Cristo njām'bu bi 'yøt' yu ts'oqui, ne njām'bu bi man yu fēhni.

²³ Ne nu'bu mi ts'ani, njām'bu bi dadi. Nu'bu mi mba ma ucpi, him bi ma dí co'ts'i. Him bi zu da zan yu jā'i, nguetho bi badi Oja da numanhu a.

²⁴ Nu rá jā'i zēhe ra Cristo bi nu ran unbi nangue ma ts'oquihu 'bu mi 'dømp'u ja ra za. Ne gue'a i thøgahu ma ts'on 'yomfēnihu

a, nguere^u da zä ga øth^u ran ho ya. Nu yan ^umbi bi zä 'b^u mi tho, gue'a i yanju a.

²⁵ Nuj^u dá 'behmb^u ra 'yu, tengu y^u de'yo. Pe nuya bá penju b^u 'b^uh ma mbände'yoh^u, nu'a i fárc^u ma mbuih^u.

3

Ran zofo bi sih y^u xisu ne yú ndø

¹ Nu'ah^u gy^u xisuh^u, gui 'y^uespa ni ndøseh^u n'da ngu n'da ah^u. Ne nu'b^u 'da ni ndøh^u hinguin nde da 'y^uc'y^ui rá^u hman Oj^u, pe nu'b^u bi nu gui 'b^umanhoh^u, xømh^uma thoho da zøni dá 'y^uc'y^ui ^u, ne hinga hneh^ui thoho ja a gui xihmb^u 'b^u hinguin nde da 'yøde.

² Nguetho da nu ah^u gadim fáhmb^u ngue guin numansuh^u Oj^u, ne hin gui 'yomt' ^uenih^u.

³ Ne nu'b^u guim b^ueni gan hoczeh^ueh^u, pe nange ni mbuih^u. Ne hin guim b^uemhb^u nange 'be'a gá i ja'ah^u thi ngue di necmanho ah^u, ogue ni yan^u, ogue ni heh^u gui hoj^u, ogue y^u thebe, ogue y^u ts'angu.

⁴ Pe gan hoczeh^ueh^u ngue ni mbuih^u, ngue di necmantho b^u dá nu Oj^u, ngue hin di nequi, ne nu'a njam'b^u dim 'be'a. Ngue'a hin gan 'y^uzeh^ueh^u, pe gan johyah^u nange Oj^u. Ne emme xan ngu di muui b^u nam b^uen Oj^u a.

⁵ Ne njab^u mi øt' y^u xisu mi 'b^uh maya'b^u, ngue gue'y^u 'y^uc'y^ui mi numansu Oj^u, nu'^u mi hoczeh^u yá mbui ngue mi numansu yá ndø.

⁶ Tengu ra Sara bi 'y^uc'y^ui a rá ndø ngue ra Abraham, ne bi 'y^uembi rá hmu. Nuya tengu'b^u yá t'ixu ah^u ra Sara 'b^u gui øth^u 'be'a mi øt'e, ngue thocpa thoho gui 'yøth^u ran ho ne nte gui suh^u.

⁷ Ne ngutho dí xi'ah^u, man 'yoh^u ah^u, dam 'b^umanhoh^u ma xisuh^u nange ran 'yomf^ueni bi 'daj^u Oj^u. Ga p^uhmb^u hin'y^u yá ts'edi yá ja'i ^u y^u xisu, janangue'a ga fáxh^u ^u. Ne gan numansuh^u ^u, nguetho n'dat'a rá mate Oj^u i conhui rá xisu n'da ran 'yoh^u, ngue n'dat'a ra te ma'da'yo. Ne nu'b^u hin dam 'b^umanho ma xisuh^u, hin da 'yømanho ma ndeh^u Oj^u 'b^u.

Ga øth^u a di b^unga ma mbuih^u Oj^u

⁸ Ne gátho gah^u n'dat'a gam b^uemhb^u n'da ngu n'daj^u, ne gam b^uemhb^u tengu'b^u 'da dá sáhu 'be'a i sá a n'da. Ne dan h^uej^u n'da ngu n'daj^u, ne din ja ma yembuih^u, ne hin dan 'y^uzeh^ueh^u n'da ngu n'daj^u.

⁹ Ne hin ga cospah^u ran ts'o 'b^u 'bui to da 'yørcah^u ran ts'o, xín ga cospah^u ran ts'ante 'b^u 'bo'o da zanj^u. Pe ga áfu ran japi tengu thoho i ørcah^u Oj^u, bi zoncah^u di 'daj^u rán japi.

¹⁰ Nguetho nt'o't'i: Hønt'a go to'o in nde dim 'b^umanho, ne da nu y^u pa xan ho,

pe i jatho da z^um rá jani nange ran ts'o, ne xín da man y^u feh^ui.

¹¹ Ne da h^ue a ran ts'o, da 'yøt' ran ho.

Ne hin da nde dim 'b^uh yán s^uih^u, pe emme da hyoni 'ber^u di hocpa rá mbui rá mij^u iui.

¹² Nguetho nu ra Hmu in numanho ^u to i øt' ran ho,

ne i ømanho 'b^u ja a äpi, pegue da z^u ^u øt' ran ts'o, bi 'y^uen rá t'ohni.

¹³ Pe to'o maha di angah^u 'b^u dan ^ughya ga øth^u ran ho.

¹⁴ Pe madage'b^u ga sáhu ran ^u 'b^u dí øth^u ran ho, pe gue'a man'da ná t^umh^u rán ho Oj^u a. Janangue'a hin ga suh^u 'b^u in nde di piju ^u 'da, xín da du ma mbuih^u.

¹⁵ Pe høntho gan numansuh^u ra Cristo mbo ma mbuih^u, ngue ma Hmu^u a. Ne thocpa thoho dan sáhu ga xihmb^u 'be'a dí ^u c'y^ueh^u 'b^u 'bo'o da 'yängah^u. Pe jante thoho ga xihmb^u ne gan numansuh^u ^u.

¹⁶ Ne thocpa thoho ga øth^u a di b^unga ma mbuih^u Oj^u. Janangue'a da mbe'ts' yá sá to'o di c'aman' ^u ran ho dí øth^u 'b^u dí tenhd^u ra Cristo.

¹⁷ Nguetho man'da xan ho 'b^u gue'a ran ho ná sáhu ran ^umbi, 'b^u da nde Oj^u, xinda gue'b^u ga sáhu ran ^umbi nange ma ts'oqui zeh^ueh^u.

¹⁸ Ne'a ra Cristo bin ^umbi, ne njam'b^u bi 'yøt' y^u ts'oqui. Pe n'dand^ui thoho bi du nange ma ts'oquih^u, guej^u dy^u ts'om'bäih^u, nguetho bi nde da zixcah^u b^u bi 'b^u Oj^u. Ne majuq^ui bi tho rá ngøc'y^ui, pe nu rá mbui guexta a mi 'bui.

¹⁹ Ne nu rá mbui ra Cristo 'b^u mi du, bi mba bi zop y^u mbui ^u xan du ngue ofädi.

²⁰ Ngue yá mbui y^u ja'i nange ^u ngue him bi 'y^uc'y^ui Oj^u 'b^u maya'b^u thoho. Pe Oj^u mi tøm' xta 'y^uc'y^ui gátho ní 'yøt' ra barco ra Noé. Guep^u bi zä bin yan ^u zi hyaø nj^u'i thoho, bi bong 'b^u min ja ran ts'embi, nange ra dehe ra dambant'i.

²¹ Ne nu ran xixy^u nam bøni, neju däm pomhb^u ran ts'embi nange bi damb^ueni ra Jesucristo. Ne nu ran xixy^u hinguin nde da ma ngue i pa mbe't'e ma ja'ih^u ngue ra häi, pe nam bøni dí áfu Oj^u i hoga ma mbuih^u.

²² Ne nuya, nu ra Jesucristo bi mba mah^uts'i, darb^u di mandaui b^u ja rá ts'edi Oj^u. Ne nu'^u gátho y^u ts'edi i 'bui i su a ra Cristo, nguetho hønt'a i ja rá ts'edi xinda gue'a yám 'behni Oj^u mah^uts'i ne y^u zithu.

4

Dan darb^uh^u rá mate Oj^u

¹ M'bet'o thoho dan sáhu din ^umba ma ngøc'y^ueh^u tengu ra Cristo, ne gue'a ní t^uc y^u ts'oqui a. Nguetho nu'a to bin ^umba rá ngøc'y^ui, him man da nde y^u ts'oqui a.

² Ne gátho mi'da y^u pa di 'b^uhmb^u ua ja ra ximhäi, hin däm 'b^uhmb^u nange ma pähä zeh^ueh^u, pe dam 'b^uhmb^u ga øth^u rá pähä Oj^u.

³ Dá xot'a dá øthú rán t'øt'e ra ximhäi, midí hohú ran 'yomt'eni, ne mi øt' ma páhä zehéhú, ne mi minhdu, ne madín sixhú bú ja yú calle ne mi mbahmbú bú, ne dám munshú bú dám minhdu, ne mi thándeñú yú pøte, pegue Ojá him bi zámni ga thándeñú ú.

⁴ Ne nu'ú 'bucua ja ra ximhäi hingui sä da bádi hanja hin dí øthú ran tonto tengui i øt'ú, janangue'a i sanjú ú ya.

⁵ Pè Ojá dí ñba ú to i sanjú, nguetho di juañba Ojá ú 'bui ne'ú xún du.

⁶ Ne nu yú ja'i xún du ya, bi sih ran ho ma'da'yo 'bú mi 'bui, ngue'a í zä bi un Ojá ra te yú mbúi ú, madague'bú ya xún du yú ngøc'yéi. Ne gue'a rán säui nangue yú ts'oqui, nangue gátho yú ja'í tu.

⁷ Nuya bi zøn ra pa ran zegui. Janangue'a dan 'yomfëñihú xún ho, ne ga sámzehe ma mbúihú, ngue da zä thocpa thoho dan yáñú Ojá búya.

⁸ Ne m'bet'o thoho ga øthú ngue ñmme dan huéjü n'da ngu n'dajü. Nguetho nu'a to'o ja rán huécate, di punba rá ts'oqui rá mijá'ui, madague'bú xún ngu yú ts'oqui.

⁹ Dan säyabahú n'da ngu n'dajü bú ja ma ngumhbú nangue ma páhä zehéhú.

¹⁰ Ne 'da dám fáxtahú n'da ngu n'dajü nangue rá 'befi Ojá 'dahma 'dan'yo bin 'dajü, gue dan darbahú a rá mate Ojá 'dahma 'dan'yo ngue dá hámhbú.

¹¹ Ne nu to bin t'un ra 'befi da mamp'a rá m hman Ojá, da ma tengui 'bú da guese Ojá da ma. Nu to bin t'un ra 'befi da mbáx'ú mi'da, da mbáts'i nangue ra ts'edi xún ho bi un'na Ojá. Ngue'a da nde dí 'yëspa Ojá a 'be'a gátho øt'e, nangue dí tenhdú ra Jesucristo, nu'a mixte thoho, ne i ja rá ts'edi gátho yú pa mazáí.

Gan nuhú ran ñnbi nangue dí tenhdú ra Cristo

¹² Ma zi cu'ahú, hin ga hyonya thohohú 'bú i ts'ájü yún ñnbi nts'edi, ne hin ga ñmhú, hague in ja a ya.

¹³ Pè dan johya thohohú, nguetho dí comhbú yún ñnbi ra Cristo. Ne nu'bú bi nequi xún ho rá ts'edi, man'da xún ngu ran johya gan nuhú búya.

¹⁴ Nu'bú pa ma ñgui gahú nangue dí tenhdú ra Cristo, pè majápi gahú, nguetho mixte thoho rá ts'edi rá Hogandáhi Ojá dín nuhú búya. Ne madague'bú dí ecpa ra Cristo ú 'da, pè nujú dí espahú a.

¹⁵ Pè nu'bú gan hotehú ne gam pëhú, ogue n'da ran ts'o ga øthú, ogue sä dan thínthú 'be'a øt' ma mijá'ihú, ga pë'ts' ma sáñú 'bú, ne gan nuhú ran ñnbi nangue a ra ts'oqui dá øthú.

¹⁶ Pè nu'bú dín nuhú ran ñnbi nangue dí tenhdú ra Cristo, hin ga pë'ts' ma sáñú 'bú. Pè ga ñmfú jamadí Ojá, ngue dí páñmbú ngue dí tenhdú ra Cristo.

¹⁷ Nguetho bi zøn ra pa ya dí ñ'mi øt' rán ts'ëmbi Ojá. Pè rá mbúdi thoho gahú i ørcahú ran ts'ëmbi, ngue yú t'ähni gahú a. Pè ts'útho dín nuhú. Pè nu'ú hingui éc'yéi rá m hman Ojá, xún ngu 'be'a gä da nu'ú 'bú bi zøn ra pa da 'yøt'e xún ho rán ts'ëmbi Ojá.

¹⁸ Ne ñmme xún ngu yún ñnbi gan nuhú bú dí pøjü Ojá, ngue dyú 'yëc'yéihú, nguetho ja'bú n'dandí hin dí øhmbú a i xijü. Ne 'búh mi'da 'be xíngui ts'ú nde da 'yøde, ne i san Ojá. Ne nu'ú hin da zä dim pø ú.

¹⁹ Janangue'a nu'bú dí sáñú yún ñnbi bi zängahú Ojá, pè ga dáh ma mbúihú Ojá dí jamansujü. Ne njám'bú da hyegahú, nguetho gue'a bi 'dajü ra te. Ne ga thoqui ga øthú ran ho.

5

Di jamansu yú de'yo Ojá ú yú ngurbi

¹ Nuya n'da ram hma dí xi'ahú, yú ngurbi ahú yú 'yëc'yéi. Necä drá ngurbigá, dá nuse ra Cristo 'bú mi du, necä ga comhbú ran jápi dín 'dajü m'bejua.

² Ma mi ngurbi ahú dyú mbände'yohú, dí xi'ahú ya, jatho ga jamansuhú yú de'yo Ojá, nguetho 'yo ma güendahú ga jamansuhú ú. Ne hin gam bëmhú i t'ørcahú ts'edi, pegue gam bëmhú ma páhä zehéhú ga øthú. Ne hin nangue a dín jurgahú ngue dyú ngurbihú, pè nangue a dín numanho sehú a.

³ Ne hin ga sáthohú yú t'ähni Ojá hapú dí 'búhmbú n'da ngu n'dajü, pè janate tho ga uthú ra 'yu nangue man t'øt'e zehéhú.

⁴ Ne nu'bú bi nequi ma Hmuhú dyú mbände'yohú, di 'dajü ran jápi ngue ga táhmbú, ngue hin jam'bú dín thegue.

⁵ Ngutho ahú man 'yohú ahú, dami 'yëc'yéihú 'be'a im man yú dác'yéi ngue ni ngurbihú. Ne gátho ahú gan umhbú da si ahú n'da ngu n'da ahú. Ne njám'bú gan 'yëzéhéhú, nguetho:

Da zú Ojá a dín 'yëts'í,
pè di un rá mate a to'o hin dín 'yëts'í.

⁶ Janangue'a ga øthú ngue hin'yú ma ts'edi zehéhú bú ja rá hmi Ojá, gam bëmhú høn't'a ja rá ts'edi xínda guejú. Janangue'a da 'yëscá zehéhú Ojá 'bú bi zøn ra pa.

⁷ Ne ga xihmbú Ojá gátho ma dumbúihú, nguetho dí jamansujü a.

⁸ Dámín átháñú xún ho, ngue damím fáhmbú, nguetho nu man súihú ra zíthú i 'yo ua, tengui n'da ra zate i 'yo, in cué, i honi to'o da za.

⁹ Pè dami sëhmbú a ra zíthú nangue rá ts'edi Ojá guí éc'yéihú. Ne gam bëmhú ngue n'dat'ú yún ñnbi dín nuhú ma mi'yëc'yéihú ngue gátho ra ximhäi.

¹⁰ Pè nu Ojá ñmme xún ngu rá mate, bi zoncáhú ga comhbú rá ts'edi mixte gátho yú pa mazáí, nangue dí 'búhmbú ra Cristo. Pè m'bet'o thoho dan ñnbahú ts'ú, ngue di hoga ma mbúihú Ojá, ne di hát ra ts'edi ma mbúihú, ne di jajü dan zámhbú xún ho bú.

¹¹ Nu Oja nte hɛmbi, gätho da zä da 'yøt'e, gätho yɛ pa mazäi. Ne gue'a gam bɛmhɛ a ya.

Rän zɛgui ran zɛngua

¹² Dí penh'nahɛ ra søcuɔ i ja ua, ngue da gax a ra Silas, nuna n'da ma cuhɛ ngue da zä ga ɛc'yɛihɛ a man a. Nuna ra søcuɔ ja ua, hingui ngu 'bɛ'a ma, n'da ran zofo thoho, ne dí xi'ahɛ majuani rá mate Oja a guí tenhdɛ. Janangue'a damín zɛmhɛ bɛ.

¹³ I penh'nahɛ ran zɛngua ni cuhɛ i 'bɛcua Babilonia, nthahni nangue Oja, tengu ahɛ. Nehna ra Xuua Marcos di zɛngua ahɛ, tengu'ɛ ma ts'ant'ɛ na.

¹⁴ Ne zäi gan zohmbɛ n'da ngu n'da ahɛ nangue ran huɛcate. Ne dín nde da hyu ni mbɛihɛ nangue guí tenhdɛ ra Cristo. Ne gue'a gam bɛmhɛ a ya. Hønt'a dí xi'ahɛ ya.

2 PEDRO Ná yoho ra sòcuà bi 'yo't'a ra Pedro

Ran zengua

¹ Nugá dra Simón Pedrogá, rá 'yehégá ra Jesucristo, ne ma 'báigá'be a. Dí penh'nahú ra sòcuà ja ua, ngue gátho n'dat'a dí éc'yéihú a bi zàngahú Ojà. Ne 'da nan zimanhogdahú Ojà, nguetho 'da í hoga thohohú ra Jesucristo, nu'a ma Ojàhú a ne mam pørpatehú a.

² Dí áp Ojà man'da guí pàhmbú a, ne ma Hmuhú ra Jesús. Ne man'da guí hyámhbú rá mate, ne man'da da hyu ní mbúihú býa.

Nu Ojà í ørcahú dan jahú tengu a

³ Nu rá ts'edi Ojà bi 'dajú 'be'a gátho ga homhbú ngue dam 'buhmbú ra 'da'yom'búí, janangue'a bi zà bú dá tenhdú Ojà. Nguetho dá pàhmbú a bi zoncahú 'darbú dam 'buhmbú bú bí ja rá ts'edi mixte.

⁴ Ne nangue rá ts'edi í ørcahú ran ho mixte thoho ngue mím ma, nguetho í ørcahú dan jahú tengu a, ngue in yànjuh bú ja rá ts'oyu ra ximháí í øt' ran ts'iyate.

⁵ Ne nu'bú dí pàhmbú in yànjuh Ojà nangue ra ts'oyu, émmé ga hādumbúihú ga øthú 'be'a mangua 'bú. Ya dí éc'yéihú rá mate bi hogahú. Pé hinga hont'a, nuya ga øthú yú hogant'øt'e. Ne hinga hont'a ga øthú yú hogan t'øt'e, pé man'da ga homhbú dan xáhmbú ga pàhmbú rá 'yu Ojà.

⁶ Ne hinga hont'a dan xáhmbú rá 'yu Ojà, pé man'da ga sámzehe ma mbúihú. Ne hinga hont'a ga sámzehe ma mbúihú, ne man'da ga sethú. Ne hinga hont'a ga sethú, ne man'da hont'a Ojà gam bémhbú.

⁷ Ne hinga hont'a ga øthú ngue gam bémhbú Ojà, ne man'da ga fàx ma mi 'yéc'yéihú. Ne hinga hont'a ga fàx ma mi 'yéc'yéihú, ne man'da ga huéjuh gátho yú jà'i.

⁸ Ne nu'bú émmé ga humbi ga øthú ú im mangua, dýh hoga mbéfi gahú a ma Hmuhú 'bú, ne da zà ga fàx ma mi jà'ihú býa, nguetho dí pàh ma Hmuhú ra Jesucristo.

⁹ Pé nu'bú hin ga øthú ú im mangua, hin dí cuthú xún ho ran nequi ma mbúihú 'bú. Nguetho dí pumbéni thohú ngue m'be'te ma mbúihú nangue yú ts'oqui mí øthú.

¹⁰ Pé ma zì cu'ahú, émmé ga hādumbúihú ga uhmbú ngue yú thahni gahú Ojà, ngue bi zoncahú a. Ne nu'bú díin jabú ga øthú, hin hapú ga tånjuh 'bú.

¹¹ Ne díin johya Ojà 'bú dá cuthú bú dí manda rá ts'edi mazáí a ma Yántehe ma Hmuhú ra Jesucristo býa.

¹² Janangue'a thocpa thoho díin nde ga bèn'nahú ná mangua, madague'bú guí pàhmahú a, ne guí zånthú bú ja ram hma majuàni ngue bi sí ahú.

¹³ Pé man'da xún ho 'bú ga thoqui ga 'yomféni ahú, ngue gátho yú pa dí 'bucá ga gátho ma ngøc'yéí, ga ja ahú guim bémhbú a dá xí'ahú.

¹⁴ Nguetho mits'atho da zøn ra pa ngue ga soh ma ngøc'yéí, ngubú bi xicá ma Hmuhú ra Jesucristo.

¹⁵ Janangue émmé dí humbi dí xí'ahú, n'damhma thocpa thoho guim bémhbú a 'bú dá mbagá.

Dá nuhe rá ts'edi mixte ra Cristo ngue ma dásche

¹⁶ Nugá xtá xí'ahú nangue rá ts'edi ma Hmuhú ra Jesucristo, díin ja 'bú bá écuá mahøn'a a. Hinga ngu mí'da yú jà'í im bènse 'da yú cuento ngue ní hyät'a n'da. Pé nu'a dá nuhe, gue'a díim mamhbe a. Ne gue'a xtá xí'ahú a, nguetho dá nusehe rá ts'edi mixte ra Cristo ngue ma dásche.

¹⁷ Gue'bú má øhmbe n'dandí rá nde Ojà bí 'yeh mahéts'í mixte thoho, ne gue'a í 'yèspe a rá Ts'unt'u 'bú mí 'yèna: "Guehna ma Ts'unt'ugá na, ngue émmé dadí huécá na, ne ní hyu ma mbúí na," bí 'yèn Ojà. Ne bí japi émmé bí necthoho.

¹⁸ Ne majuàni dá øhmbe rá nde Ojà bí 'yeh mahéts'í, nguetho 'darbú mí 'buhmbe ra Jesucristo bú ja ra t'øhø guepú bin yá.

¹⁹ Janangue'a man'da da zà ga pàhmbú majuàni a mí hmam bú ja yú sòcuà yú pøngahyá maya'bú, ngue mí ma nangue ra Cristo ba éhè, ne díin ja rá ts'edi mixte. Ne nu ram hma man t'øt'í, xún ho 'bú thocpa thoho ga honi ga pàhmbú, tengu'bú ra nyot'í dí yot'ua ja ra 'bexuí, gue'bú go bí zøn ra pa ngue da mbúdi gan nuhú yú hmèpya ngue udi ya ba épú ra Hmu, ga pàhmbú xún ho 'be'a man t'øt'í býa.

²⁰ Ne m'bet'ø thoho ga pàhmbú ngue xínga n'da ra jà'í sà da bāse n'da rá t'ohni Ojà 'bú hin nangue a rá Hogandáhi dí zédi.

²¹ Nguetho nu'u yú pøngahyá Ojà ma'ueque yú mbúí, him bí bènse a ram hma bí 'yo't'u, pé gue'e a rá Hogandáhi Ojà bí bènbi 'be'a bí 'yo't' 'bú mí 'yo't' ráim hman Ojà ú.

2

Dim 'buh yú hyäte xánbate

¹ Ne mí 'buhmbú 'da yú hyäte pøngahyá yú jà'í israel maya'bú, ngutho ahú, gam 'buhmbú 'da yú hyäte xánbate. Ne yú zandate tho, nguetho dí cút' yám hmanse 'bú im man ráim hman Ojà. Ne nangue ú yám hma díim 'be'a n'da a. Ne híngui ørpa rá páhá a ra Hmu ngue bí gurba yú ts'oqui. Janangue a jà xún dāmbéni, ya xím 'bedi.

² Ne xún ngu da den'na dí 'yøt' yú páhāzehe ú yú hyäte xánbate. Janangue da mba nthenni thoho a rá 'yu majuàni.

³ Ne ɛmmɛ da nde da hyá ahu nanguɛ yam hma mahotho, nguetho da nde gui juthu u. Pɛ ya maya'bu thoho bi ts'anni da nu yan unbi u, tengu ɔt'u, ne guehma da nu nguetho hingui pa ma pumbɛni 'be'a da nu.

⁴ Nguetho xinga gue'u yám 'behni Oja mahɛts'i bi yam 'bu mi 'yot' ra ts'oqui. Ne'u bi hyɔtɔpɔ ja ra 'bexui, bi dɛt'i con yu cadena, guɛpɔ bi got'u, da dɔmp'u ran juanbi.

⁵ Ne xim bi yan yu ja'i 'bu maya'bu a Oja, hinda hont'a ra Noé, ngue bi 'yɛc'yɛi Oja, ne bi xih yu ja'i xtá 'yot' ran ho. Ne hont'u yotonja'i min 'yohu ra Noé bi yan Oja 'bu mam bá penh ra 'ye, bin ja ra dambunt'i gátho ra ximhai nanguɛ u yu ts'om'bái mi 'bui.

⁶ Ximanguetho a ra hnini Sodoma ne Gomorra, bi nu ran ts'embi ne bi gohi bim 'bospi u. Jananguɛ'a nu Oja i urcahu 'be'a din jap u yu ja'i hinguin nde da den Oja.

⁷ Pɛ bi yan a ra Lot ra hocja'i a. Ne nu'a ɛmmɛ madin xombai nanguɛ u yán t'ɔt'e u mi sánzehe 'be'a mi ɔt'e.

⁸ Ne ɛmmɛ madi unba rá mbui a ra hocja'i, nguetho n'dapa ngu n'dapa min nu yán t'ɔt'e xun ts'o ne mi ɔh yá ts'ore 'bu 'darbu mi 'buhmbu bu ra hnini Sodoma.

⁹ Jananguɛ'a dí pámhu ja rá ts'edi Oja i fárapa yá mbui u to'o mbɛn Oja, hin da 'yot'e tengu ɔt' yu ts'om'bái 'bu 'darbu i 'buhmbu. Ne i ja rá ts'edi Oja da gorbɔ ja ran unbi u yu ts'om'bái, ne ya in nu ya gátho yu pa tɔmp'u ran juanbi u.

¹⁰ Ne nu'u 'da i ɔrpa yá páhá yá ngɔc'yɛi, man'da da nu ran unbi u. Pɛ di ts'on yá mbui ngue i ɔzehe yá páhá zehe, ne i san ma Hmuhu ra Cristo. Nu'u yu zambui u, ne yan 'yɛts'i u, i thenda u to'o ja yán t'ɛdi, ne hingui su.

¹¹ Pɛ nu yám 'behni Oja mahɛts'i man'da i ja yá ts'edi ne yán t'ɛdi xinda gue'u yan 'yohu i sante, pɛ i su di cospa ran ts'ante u go i sante, nguɛpɔ ja rá hmi Oja.

¹² Tengu yu zu'uɛ i 'bucua ja ra ximhai, i ts'anba u ngue da fent'i ne ma zá dim 'bedi, ne nguetho u yu hyáte xánbate. Ne i sani 'be'a hingui pađi. Ne nu'bu bi du, hont'a ran unbi mazađi da nu.

¹³ I ɔt' ran ts'o, pɛ hont'a ran unbi da dąhą. Ne im bɛni ngue ran johya 'bu di thoc'a ní 'yot' yá páhá zehe gá ra pa. Ne nu'u tengu yan ts'oní ne yu mbɛdi bu guidim petihu, nguetho di johya i ɔt' yá páházehe 'bu gui sihmehu u.

¹⁴ Ne hont'a ran 'yomt'ɛni im bɛm 'bu i hand yu xisu, ne njam'bu sá da 'yɛ'ts' yá ts'oqui. I hát'u 'da hinga na ɛc'yɛi xun ho, nguetho nu'u thocpa thoho yu ziyate. Pɛ Oja di unba u.

¹⁵ Nguetho bi zoh ra 'yu xun juani, bi mbase bu ma'ueni. Ne i ten ra 'yu mi ten ra pɔngahya Balaam, rá ts'unt'u a ra Beor, nu'a

ɛmmɛ madi ho din ju't'i nanguɛ yu ts'oqui mi ɔt'e.

¹⁶ Pɛ bi hecpa Oja 'bu n'dandí, ngue bi japi bin ya rá fani hingui sá din ya. Pɛ bin ya rá fani ngue bi hecpa a ra pɔngahya, ngue hin da 'yot'a ra ts'oqui mi ɛna xtá 'yot'e.

¹⁷ Pɛ nuya yu hyáte ya, tengu n'da ra hyádo ɛna i po bu ra dehe, pɛ nte po bu. Ne tengu yu gui i tuxta ran dąhi, sá ɛna din 'ye. Ne nts'anni ra 'bexui man'da xum pothi da nu u, tengu u, gátho yu pa mazađi.

¹⁸ Nguetho ɛmmɛ xɔ ngu 'be'a ma, pɛ hin'yú 'be'a nam bɔni. Ne i hát yu ja'i mi ɛna xtá 'uepɔ ja ra ts'o'yu. Ne xɔ i xifi dá 'yothu yu ts'oqui, ne ɛmmɛ da 'yɔrpa yá páhá yá ngɔc'yɛi, ne im bɛni nte din japi.

¹⁹ Ne i xifi, mathogue thoho ahu, njon da zamp ahu 'bu gui tengahe, sá ɛna. Pɛ i fɛhni u, nguetho guesɛ u i sam ra zithu u. Nguetho nu'bu bi dap ra ts'oqui n'da ra ja'i, ya rá 'yɛhɛ ra zithu a buya, ne hingui sá da mba mathogue nanguɛ yá ts'oqui.

²⁰ Nguetho nu'bu n'da ra ja'i bin yani nanguɛ rá ts'o'yu ra ximhai, nanguɛ bin xáh ráam hma ma Hmuhu mam pɔtehu ra Jesucristo, pɛ nu'bu da mbengui mahon'a, hingui sá da bɔm bu ja yu ts'oqui mahon'a a. Ne nubuya man'da xun ts'o da 'yot'e xinda gue'a mi ɔt' 'bu him mi pađ ra Cristo.

²¹ Jananguɛ'a nu'u to bi mbenc 'bu ya mi dɛ'mi da ba'a ra hogay'u, man'da xun ho 'bu hin xtí dɛ'mi, nguetho bi hyetho rá hogant'ɛdi Oja 'bu mi sáni.

²² Ne bi 'yot'e tengu man t'o't'i: "Tengu'bu n'da ra fo'yo bi zi mahon'a yá ts'odi xí zani. Ne tengu'bu n'da ra ts'udi bi 'yo mahon'a ra bɔhái 'bu xin hi."

3

Ra Cristo bi ma majuani ba ɛh mahon'a

¹ Ná yoho na ra sɔcuá dí ɔt'ahɛ ya, ma zi cu'ahu. Ne nu gátho yoho yu sɔcuá n'dat'a díim bɛni man'da ga bɛn'na ní hogan 'yomfɛnih.

² N'damhɛma guim bɛmhbu u yam hma mi ma mam'be't'o u yá pɔngahya Oja. Ne guim bɛmhbu mam hmamhbe dá xi'ahe, ma 'bái gáhe ma Hmuhu ra Jesucristo, ne ma pɔrpatɛhu a.

³ M'be't'o thoho ga pámhu 'be'a din ja 'bu rán zegui yu pa. Di nequi 'da yu 'yuspate da denthoho ra 'yu majuani, gue'u zađi ɔt' yá páhá zehe.

⁴ Ne da 'yɛna: "Harɔ gán yáhu ngue bi xi'ahu ra Jesucristo ba ɛh mahon'a, ne hin jam'bu i sá ba ɛhɛ. Ne gue'bu go mi 'bu u ndu ma ngarba bɔtahu maya'bu thoho, guexta'a i ja, gue'bu go rá mbɛdi ra ximhai," da 'yɛna.

⁵ Pɛ nu'u 'da i ɛna, i ɛna nguetho di pumbɛni tho 'be'a bin ja maya'bu, ne hinguin nde da bađi, ngue bi juah ra ximhai Oja nanguɛ ra dambunt'i. Nguetho xí 'yot' Oja

mahęts'i nę ra ximhäi nanguę rá m hma. Nę bi japi bi bęx pü ja ra dehe a ra häi, nę gue'a ra dehe ín 'yöt' ra häi.

⁶ Pę guet'a ra dehe bi juah ra ximhäi mi ja, ngue bi mbünt'i.

⁷ Nę nuya mahęts'i nę ra ximhäi ngue i ja ya, Ojä i sänni di juadi mahön'a. Pę i tøm'i da zøn ra pa ngue bi ma ba pęnh ra sibi ua ja ra häi, gue'a ran unbi da 'yöt'a Ojä a nanguę yu ts'om'bäi.

⁸ Ma zi cu'ahu, hin ga pumbęni thohu ngue nu'a dí ęmfu n'da mahuąhi nęya, da zä da 'yęn Ojä n'dapa tho bu nam bęn a, nę nu'a dí ęmfu n'dapa thoho, da zä da 'yęn Ojä n'da mahuąhi nęya bu nam bęn a.

⁹ Nę hingui dąnyęi Ojä tengu im man i 'da, guemhma da 'yöt'e 'be'a bi ma da 'yöt'e. Pę i tęgbahu Ojä da zöni ga coh ma mbuihu, nguetho in nde xinga n'da dam 'bęhmbu.

¹⁰ Pę nu'bu bá ęh ra Hmu, tengu'bu ba ę'a n'da ra bę 'bu bin xui, hinga mfadı 'be'a ma ora da zöhø. Nę di juadi gątho u di nęqui mahęts'i, ęmmę din thoni ndöspi, nę gątho 'be'a i ja da mbünt'i ngue nám pa. Nę gątho ra häi, nę gątho 'be'a bi 'yöt' yu ją'i ua ja ra häi, gątho din zø u.

¹¹ Jananguę'a nte man ts'o da bęn ma mbuihu, nę thocpa thoho gan numansuhu Ojä, nguetho dí pąhmbu da mbünt' ra ximhäi ra sibi.

¹² Nę nuya dín dømDAH da zøn ra pa bi man Ojä, ngue da 'yuh mahęts'i, nę dim 'będi gątho jabu. Nę din hyęgui 'be'a gątho i ja nanguę ra sibi. Nę dí xönhdu din ja n'dihi a.

¹³ Nguetho dí tømDAH ma'da'yo mahęts'i nę ra ximhäi, tengu bi ma majuąni Ojä, ngue din ząm bu ran ho.

¹⁴ Jananguę'a, ma zi cu'ahu, nu'bu dí tømhbü ngue din ja, ga humbi gan nde da numanhoju ra Cristo 'bu bá ęhę da 'yöt' ran ts'ut'abi. Nę nte man ts'oni, nę nte man dupate da dįngahu 'bu bá ęh pęya.

¹⁵ Nę gam bęmhbu ngue i set rá mbui Ojä, i tøm'i dim pø'u 'bucua ja ra ximhäi. Tengu thoho bi 'yot'ahu ma zi cuhu ra Pablo nanguę rán 'yomfęni bi un Ojä.

¹⁶ Nę mbe gątho yú søcuą bi 'yot'i im ma tengu dí ot'ahu ya. Pę xun hęi da fadı 'be'a nam bøn'i 'da yam hma bi 'yot'a ra Pablo. Nę 'bu'i 'da him bin xädi nę him bin ząm bu ja ram hma. Jananguę'a nu'bu sä im man'a rá t'ohni ra Pablo, oęue mi'da yú t'ohni Ojä, pę hinga gue'a bu na hma. Nę gue'a im 'be'i 'da a.

¹⁷ Pę nu'ahu guí pąhmbu ngue ngubu da 'yöt'i 'da yu ją'i. Jananguę'a gam fąhmbu hin da zix'ahu bu rá 'yu Ojä gmi ząmhbu, guępu i yą u yu ją'i i honę yám hmanse.

¹⁸ Pę man'da damí pąhmbu rá mate ma Hmuhu ra Jesucristo, nę ma pørpatehu a. Nę nu'a ga ęspahu a ya, nę gątho yu pa maząi. Nę gue'a gam bęmhbu a ya. Hönt'a dí xi'ahu ya.

1 XUUA Ná n'da ra sœcuã bi 'yo't'a rá 'bãiu ra Jesucristo ra Xuua

Ram Hma ngue di 'daju ra 'da'yote

¹ Nu'a mí 'bũ 'bũ rá mbũdi thoho, gue'a dá hẽthe ma dáhe, nẽ dá øhmbe a bi ma, nẽ dá nuhe xũn ho, nẽ dá thãhmbe ma 'yẽhe. Ne gue'a ra Jesucristo a, rãm Hma Ojã ngue bi ma di 'daju ra 'da'yote.

² Nguetho nu'a di 'daju ra 'da'yote bin 'yuse gue bin ja'i, nẽ dá nuhe, janangue'a di mamhbe majuãni a bin ja, nẽ di xi ahũ ya gue zãi xmi 'bũi nẽ zãi dim 'bũi. Mam bí 'bũhmi rá Ta nguetho n'dat' Ojã a, nẽ bin 'yuse ua di 'bũhmbe.

³ Nẽ nu'a dá nuhe nẽ dá øhmbe a bi ma, gue'a di xi ahe a ya, n'dahma nẽ'ahũ gui pãhmbe a, nẽ gãtho dan yãmanhohũ a ra Ta nẽ rá Ts'ant'ũ ra Jesucristo.

⁴ Guehna dí ot'ahũ na ya, n'damhma nẽ'ahũ din ja ahũ ran johya xũn ho.

Nu Ojã ran Nẽqui a

⁵ Nu'a Ojã ran Nẽqui a, nde da ma xũn hotho a, nẽ hin'yũ ra 'bexui nangue'a. Ne gue'a ram hma bi xije ra Jesucristo, nẽ gue'a di xi'ahũ a ya.

⁶ Sã dí ẽmhbe di yãmanhohũ ra Jesús, pẽ nu'ũ guexta'a di 'yohũ bũ ja ra 'bexui, di fehniũ 'bũ, nguetho hĩn dí øthũ a rãn sãui a majuãni.

⁷ Pẽ nu'ũ majuãni di 'yohũ bũ ja ran nẽqui guepũ 'bũ Ojã, hin'yũ 'be'a ga ãhmbe bũ, nẽ di yãmanhohũ a 'bũ, nẽ nu rá ji ra Jesús rá Ts'ant'ũ Ojã, thocpa thoho i thugahũ gãtho ma ts'oquihũ a.

⁸ Pẽ nu'ũ sã dí ẽmhbe hin'yũ gahũ ra ts'oqui, dadĩn hyãzhehũ 'bũ, nguetho hin dá cã't' ma mbũihũ a majuãni.

⁹ Pẽ nu'ũ ga mamhbe ma ts'oquihũ, gue hingui ho dá øthũ, da zã di pungahũ Ojã nangue ra Cristo bi gut'i, nẽ da mbercahũ gãtho ran ts'o, tengu mĩm ma.

¹⁰ Pẽ nu'ũ sã dí ẽmhbe hin te dá øthũ yũ ts'oqui, di nubethãniũ Ojã 'bũ, nguetho bi 'yẽn Ojã gãtho bi 'yot' yũ ts'oqui. Pẽ xĩngui ts'ũ di cã't' ma mbũihũ rãm hman a 'bũ.

2

Ma hocpatehũ a ra Jesucristo

¹ Ma zi t'ũhni ahũ gue dyũ 'yẽc'yẽihũ, di ot'ahũ ra sœcuã i ja ua, dadĩ hẽc'ahũ hin gui 'yøthũ yũ ts'oqui. Pẽ nu'ũ ga øthũ n'da ra ts'oqui, gue him majuãni di numanhohũ, pẽ di 'bãhmbe ma Hocpatehũ din hocpauĩ bũ 'bũh ra Ta, ra Jesucristo, ra Hocja'i a.

² Nguetho guesẽ a ran t'ũhni a di hoga ma ts'oquihũ. Nẽ hinga hõngdahũ in nde di

hogahũ, pẽ gãtho yũ ts'oqui ja ua ja ra ximhãi in nde di hoqui nangue bi du ra Cristo.

³ Nu'ũ majuãni di øthũ yũn t'ẽdi Ojã, da zã ga pãhmbe gue di yãmanhohũ a bũya.

⁴ Pẽ sã ẽn i 'da: "Dĩ paçã Ojã," ẽn ỹ, pẽ fehni ỹ nẽ hingui ørpa yũn t'ẽdi, nẽ hin di cã't' rá mbũi a majuãni.

⁵ Pẽ nu'ũ i øt'a man Ojã n'da, hinga nde-tho bi huẽc Ojã n'da 'bũ, pẽ bi bõmanho a bi 'yørpe. Ga xi ahũ ya 'berpũ dán zã ga pãhmbe 'bũ majuãni di 'bũhmbe a ra Cristo.

⁶ Nguetho nu'ũ ẽn'a n'da gue i 'bũhmi ra Cristo, "jatho ga øt'ã tengu bi 'yot' ra Cristo," da 'yẽnse 'bũ.

⁷ Ma zi cu ahũ, nu ran t'ẽdi di ot'ahũ gue dan huẽju, him ma'da'yo a, pẽgue guet'a ram hma mbũdi bi sijũ maya'bũ, 'bũ ra mbũdi thoho dá pãhmbe ra Cristo.

⁸ Pẽgue tengu 'bũ ma'da'yo a, nguetho janaguehya di øthũ ya tengu bi 'yot' ra Cristo. Nguetho bi dũ'mi di 'uegahũ ra 'bexui ma mbũihũ ra nyot'i majuãni.

⁹ Nu'ũ sã ẽn'a n'da i 'bũpũ ja ran nẽqui, nẽ i san rá cu, pẽ guexta bũ ja ra 'bexui i 'bũ 'bũ.

¹⁰ Ne nu'a to'o di huẽc rá cu, bin zãm bũ ja ran nẽqui a, nẽ nu'a hin hapũ da dãnc'a.

¹¹ Pẽ nu'a to'o san rá cu, i 'bũpũ ja ra 'bexui a, nẽ i zãm bũ. Hingui sã da bãdi nda'a xũn ho, nguetho bi 'berpa ran 'yomfẽni a ra 'bexui.

¹² Dĩ ot'ahũ ma zi t'ũhni ahũ, nguetho dí pãdi xũ pun'na ni ts'oquihũ, bi hoc'ahũ ra Cristo.

¹³ Nẽ nuya 'da ahũ dyũ dãc'yẽihũ, dí ot'ahũ nguetho dí pãdi gui pãhmbe a mí 'bũi gue'bũ rá mbũdi thoho. Nẽ 'da ahũ gỹũ ts'ant'ũhũ, dí ot'ahũ nguetho dí pãdi gã tãfũ ra zĩthũ. Nẽ ø di ot'ahũ ya gãtho ahũ ma zi t'ũhni ahũ, nguetho gãtho gahũ dá pãhmbe ra Ta.

¹⁴ Nẽ ø dí ot'ahũ, dyũ dãc'yẽihũ, nguetho dí pãdi gã pãhmbe a mí 'bũi gue'bũ rá mbũdi thoho. Nẽ ø dí ot'ahũ gỹũ ts'ant'ũhũ, nguetho dí pãdi i ja ni ts'ediũ gã tãfũ ra zĩthũ, nangue rãm hman Ojã thocpa thoho guĩm bẽmhbe.

¹⁵ O guidĩ hohũ rá pãhã ra ximhãi, gue hin gui 'yot' ni pãhã zehẽhũ. Nguetho nu'ũ dadĩ ho ma pãhã zehẽhũ, hin dadi hohũ Ojã 'bũ.

¹⁶ Nguetho nu'ũ yũ pãhã ra ximhãi, gãtho him bi zãn Ojã ỹ, 'be'a gã di ho ní ngõc'yẽi n'da, nẽ ní d'nda di ho 'be'a gãtho in nu nde da mbezehe, nẽ'ũ im bẽni jase rãn 'yomfẽni n'da. Pẽ nu'ũ bi nẽquidã ua ja ra ximhãi ỹ tengu ỹ.

¹⁷ Pẽ nu ra ximhãi ní mba bũ da guadi, nẽ'ũ yũn 'yomfẽni ra ximhãi da gua'ũ. Pẽ nu'ũ ørpa rá pãhã Ojã, dim 'bũmanho gãtho yũ pa mazãi.

Ba ẽh rãn suiui ra Cristo

¹⁸ Ma zi t'ũhni ahũ, rãn zẽgui ya. Nẽ xtã øhmbe ngue di nẽqui n'da rãn suiui ra

Cristo. Ne nuya bi mbædi bi nequi xan ngu yá mfáts'ihú a rán sáuii ra Cristo. Janangue'a dí pãhmbú mbæ rán zegui ya.

¹⁹ Ne gue'ú 'da xãm bõngua dí 'bũhmbú. Pẽ him majuãni ma mi'yẽc'yẽihú ú, nguetho nu'bu majuãni ma cuhú ú, hin xtá 'ue ú 'bu. Pẽ bi bõn'ú janangue'a bi 'yuse gue him majuãni ma cuhú ú gãtho ú bi bõni.

²⁰ Pẽ nu ahú bi 'dajú rá Hogandãhi Ojã a ra Cristo. Janangue'a gãtho gahú dí pãhmbú nda'a majuãni.

²¹ Dí ot'ahú na, pẽ hin dí ẽn'i hin guí pãhmbú a majuãni. Pẽ guí pãhmbú a, ne guí pãhmbú hinguin 'youi ra fehni a majuãni.

²² Nu'a gue ẽna hing ra Cristo a ra Jesús, ẽ gue'a ra ngãrpa fehni a, ne rán sáuii Ojã a, nguetho i ẽna hing rá Ts'ant'ú Ojã a ra Jesucristo, ne xingui ẽc'yẽiba a rá Ta baya.

²³ Nguetho nu'a to'o hingui ẽc'yẽi ra Cristo rá Ts'ant'ú Ojã xinga gue'a Ojã rá Ta i pãdi. Pẽ nu'a to'o ẽc'yẽi rá Ts'ant'ú ne'a rá Ta i pãrpa a baya.

²⁴ Ne nu'a 'be'a gãtho dá õhmbú ra mbædi dá pãhmbú ra Cristo, ga thoqui gam bẽmhbu a. Nguetho nu'bu dí thoqui díim bẽmhbu a, zãdí dí 'bũhmbú a ra Ts'ant'ú ne'a rá Ta baya.

²⁵ Ne bi xijú majuãni dí 'dajú ra 'da'yote gue i ja ya ne njãm'bu da guadi.

²⁶ Guehna dí ot'ahú na, nguetho 'bú i 'da in nde da hyã ahú.

²⁷ Pẽ nu ahú, nu'a rá Hogandãhi bi 'dajú ra Jesucristo bin zãm bú ma mbũihú a, ne guese a i xãngahú gãtho 'be'a man Ojã. Janangue'a him mahyoni to'o da xãngahú yãn thehú. Ne nu'a i xãngahú rá Hogandãhi Ojã majuãni a, hing ra fehni a. Ne di bẽngahú dan zãmhbú bú 'bũh ra Cristo.

²⁸ Ne nuya ma zi t'ũhni ahú, damin zãmhbú bú 'bũh ra Cristo, n'damhna dan johyahú 'bú dá nuhú ne hin ga pẽs' ma sãhú.

²⁹ Nu'bu dí pãhmbú gue xãn ho Ojã, nguetho ga pãhmbú gue bim 'bú ma'da'yo nangue Ojã ú to'o gãtho i øt' ran ho.

3

Yú t'ũhni gahú Ojã

¹ Dyú 'yẽc'yẽihú, gam bẽmhbu gue ẽmme xãn ngu rán huçcate ra Ta, gue bi 'yøt'e gue yá t'ũhni gahú a. Janangue'a hingui pãhmbú i ten ra ximhãi, nguetho njãm'bu mi pã Ojã.

² Ma zi t'ũhni ahú, nuya yá t'ũhni gahú Ojã. Ne hinga na urcahú hague dán jahú m'bejua. Pẽ nu'bu bi nequi 'be'a da 'yõrcahú, dí pãhmbú dan jahú tengu ra Cristo, nguetho da zã ga pãhmbú hague majuãni in ja a ra Cristo.

³ Ne n'da ngu n'dajú 'bú dí tãmhbú dan jahú tengu ra Cristo, janangue'a dadin hoc zehé ma mbũihú, dín ndehú da gohi xãn ho tengu ra Cristo.

⁴ Nu'a to'o øt' ra ts'oqui i festhoho rán t'ẽdi Ojã, nguetho nu'a ra ts'oqui nam bõni ram fẽ'ts'i nangue yãn t'ẽdi.

⁵ Pẽ dí pãhmbú bi zõcua ra Cristo gue di 'berca ma ts'oquihú. Ne nu'a ra Cristo hin'yú rá ts'oqui a.

⁶ Nu'bu zãí 'bũhmi ra Cristo n'da, hingui nde da 'yøt' yú ts'oqui a. Pẽ nu'bu bin zãm bú ja yú ts'oqui n'da, njãm'bu bi cõt' rá mbú hague in ja a ra Cristo, ne njãm'bu bi ndepe di hocpa rá mbú.

⁷ Ma zi t'ũhni ahú, njon gui jafú da hyã ahú, nguetho hõnt'ugue zãí øt' ran ho bi mba mahoqui ú ne xãn ho ú tengu ra Cristo.

⁸ Pẽ nu'a zãí øt' ran ts'o', rá 'yẽhe ra zĩthu a. Nguetho nu ra zĩthu zãí øt' ra ts'oqui gue'bu go rá mbædi thofo. Ne gue'a i zõcua ja ra ximhãi rá Ts'ant'ú Ojã, gue di ts'onba rá 'bẽfi ra zĩthu.

⁹ Nu'ú to'o bim 'bú mahõn'a nangue Ojã, hingan zãí øt' yú ts'oqui ú, nguetho i hyãxta Ojã yá ta gue ra hogambú. Hingui sã dín zãm bú ja yú ts'oqui nguetho bim 'bú mahõn'a nangue Ojã.

¹⁰ Da zã ga pãhmbú nda'ú yá t'ũhni Ojã ne nda'ú yá t'ũhni ra zĩthu. Nguetho nu'ú to'o bin zãm bú ja ra ts'oqui, ne hin dí huç yá cu, hing yá t'ũhni Ojã ú.

Dan huçju n'da ngu n'dajú

¹¹ Nguetho guehna ran t'ẽdi bi sijú 'bú rá mbædi dá pãhmbú ra Cristo, gue dan huçju n'da ngu n'dajú.

¹² Ne hin ga øthu a bi 'yøt'a ra Caín gue i hyãxta a ráim 'bãi ra zĩthu ne bi hyo rán 'yohú. Hanja gue bi hyo a. Nguetho hingui ho rá mbú a, janangue'a bi hyo rán 'yohú gue xãn ho rá mbú a.

¹³ Janangue'a, ma zi cu ahú, hin ga hyonya thohohú gue'bu di ughú yú jã'i i ten ra ximhãi.

¹⁴ Pẽ nuju dí pãhmbú dá sohmbú rá ts'edi ran dãte, ne dá sõmhbu bú ja rá ts'edi ra te. Guehna dí pãhmbú nguetho dadí huç ma mi'yẽc'yẽihú. Nu'a to'o hin'yú rán huçcate, bin zãm bú ja rá ts'edi ran dãte a.

¹⁵ Nu'a to'o dí up rá cu, ra hyodu a. Ne dí pãhmbú njo'o n'da ra hyodu i ja ra 'da'yote mazãi.

¹⁶ Pẽ nu ra Cristo bi 'yurcahú 'be'a njuãntho ran huçcate, gue bi dãse rá te nangueju. Ne jatho nguetho ga øthu, hin ga su ga dá ma tehú guepú da zã ga fãx ma cuhú.

¹⁷ Pẽ nu'a to'o i ja 'be'a i pe'ts'i, ne i pãdi hin'yú 'be'a da hyon a rá cu, ne nu'bu hingui ørpa ran huçcate, hinguin bẽni da numanho Ojã a 'bú.

¹⁸ Ma zi t'ũhni ahú, hinga hõntho gam manthohú ran huçcate, pẽ guemhna ga øthu a.

Dadin johyahú 'bú dí yãhú Ojã

¹⁹ Ne nu'bu majuaṅi dí øthu ran huçcate, janangue dí paḥmbu yá t'ahnigahu a Majuaṅi, ne gue'a nan johyahu bu ja rá hmi a.

²⁰ Pe nu'bu ga juanba zehē ma mbuihu, pe da hurca ma mbuihu Oja, madague'bu i paḍi 'be'a gátho dá øthu, nguetho man'da ja rán huçcate xinda gueju.

²¹ Janangue'a ma zi cu ahu, nu'bu hin te dí timbhu ja ma mbuihu a xun ts'o, dadin johyahu ngue dí paḥmbu dí yamanhohu Oja,

²² Ne di 'daju 'be'a gátho dí afu 'bu dí yahu, nguetho dí øpahu yán t'edi, ne dí øpahu gátho i numanho.

²³ Ne i ja ua yán t'edi Oja, gue ga ec'yēihu rá Ts'unt'u, ra Jesucristo, ne dan huçju n'da ngu n'daju, tengu bi xiju.

²⁴ Ne nu'a to'o i øpa yán t'edi, i 'buhmi Oja ne bim 'buṛp Oja bu rá mbui a buya. Ne di paḥmbu dí 'buhmbu Oja, nguetho gue'a di beṅgahu rá Hogandahi bi 'daju.

4

Nda'a rá m Hman Oja, ne nda'a rá m hman a rán suiu Oja

¹ Ma zi cu ahu, hingui sä ga ec'yēihu 'be'a gátho nim hma embi rá m hman Oja. Pe i jatho ga paḥmbu 'bu majuaṅi ngue gue'a rá m hman Oja, uague hin'na. Nguetho xun ngu yu hyäte pøngahya i 'youa ja ra ximhäi.

² Ne nu'a jatho ga paḥmbu nda'a nim hma bi beṅba rá Hogandahi Oja, nu'bu im ma ngue rá Thahni Oja ngue bin ja'i ne gue'a ra Jesucristo a, gue'a ram hma bi beṅba rá Hogandahi Oja a buya.

³ Pe to'o gátho ngue ena hin bin ja'i a rá Thahni Oja gue ra Jesucristo, pe nu'a ra hyäte a 'bu, nguetho bi thocpa rá m hman a rán suiu ra Cristo. Xtá ømhbu ngue din 'yo ua rá m hma, ne ya i 'yo ua rá m hman a ya.

⁴ Ma zi t'ahni ahu, yá t'ahnigahu Oja. Ya dá tafu u yu hyäte pøngahya, nguetho nu'a dí 'buhmbu, man'da ja rá ts'edi a xinda gue'a rán suiu Oja, ngue i 'bucua ja ra ximhäi.

⁵ Nu yu hyäte pøngahya, yá mbefi ra ximhäi u, ne guecua ja ra ximhäi bi nequida yám hman u, janangue'a i ømanho ra ximhäi 'be'a im man u.

⁶ Pe nuju yá t'ahnigahu Oja. Janangue'a hont'a to'o i pa a Oja i ømanho ma hmamhbu u. Pe nu'u ngue hin yá t'ahni Oja, hingui ømanho ma hmamhbu u. Gueru na paḥmbu buya nda'a i ten'na majuaṅi, ne nda'a i ten'na him majuaṅi.

Ran huçcate a Oja

⁷ Ma zi cu ahu, nde'bu dan huçju n'da ngu n'daju. Nguetho nu ran huçcate bí 'yepu 'bu Oja. Ne nu'a di huçc rá mija'ui, gue'a bim 'bui ma'da'yo nangue Oja, ne dim paḥmi Oja a.

⁸ Pe nu'a hin'yu rán huçcate, hingui pa a Oja a, nguetho nu'a Oja ran huçcate a.

⁹ Oja bi 'yurcahu ran huçcate 'bu mambá penhua ja ra ximhäi rá 'dats'unt'u bi yanju, n'dahma din jaju ra 'da'yote.

¹⁰ Oja bi 'yurcahu ran huçcate ngue majuaṅi, nguetho bá penhua rá Ts'unt'u ngue bin dáse bi gurca ma ts'oquihu. Ne mada hangu gam beḥmbu Oja, pe njam'bu da zä gam beḥmbu, tengu bu nam beṅju.

¹¹ Ma zi cu ahu, nu'bu emme xun ngu rán huçcate bi 'yørgahu Oja, nde'bu nejū dan huçju n'da ngu n'daju.

¹² Hingui sä gan nuhu Oja nangue ma dāhu. Pe mfaḍi bin zam bu ja ma mbuihu 'bu dadin huçju. Ne bi ømanho rán huçcate i øcahu buya.

¹³ Dí paḥmbu ngue dí 'buhmbu Oja, ne nu Oja bin zam bu ja ma mbuihu. Guehna dí paḥmbu, nguetho bi 'daju rá Hogandahi,

¹⁴ neje di beṅ'nahu nguetho dá nusehe rá Ts'unt'u Oja, ne dí mamhbe majuaṅi bá penh Oja ua ja ra ximhäi gue da yanba yá te yu ja'i.

¹⁵ Nu'a to'o im ma ngue rá Ts'unt'u Oja a ra Jesús, nu'a Oja bin zam bu ja rá mbui, ne nu'a ra ja'i xim mi 'buhmi Oja a.

¹⁶ Dín nuhu rán huçcate Oja, nguetho dí ec'yēibahu a. Nu Oja ran huçcate a. Nu'a to'o zai ec'yēi rán huçcate Oja, ne'bu zai di huçc rá mija'ui, nu'a i 'buhmi Oja a, ne Oja bin zam bu ja rá mbui a.

¹⁷ Ne nange di 'buhmbu Oja dí paḥmbu xun ho rán huçcate. Janangue'a dan johyahu 'bu bi zøn ra pa din ja ran juanbi. Nguetho dí 'buhmbu tengutho ma Hmuhu ra Cristo i 'buhmi Oja, madague'bu guexa dí 'buhmbu ua ja ra ximhäi.

¹⁸ Nu'a to'o i su ran juanbi, i su nguetho hinga na paḍi xun ho ran huçcate i øpa Oja. Pe nu rán huçcate Oja dí 'uec'a ra mbidi a. Pe nu'bu dín suhu, dí emhbu di unghahu Oja 'bu.

¹⁹ Dí øthu ran huçcate, nguetho m'bet'o bi huçgahu Oja.

²⁰ "Dí numanho Oja," sä dí emhbu, pe dadí ep ma cuhu. Dí fehnihu 'bu. Nguetho nu'bu hin dadí huçc ma cuhu gue zaṅt'a dín nuhu, hague dán zä ga numanhohu Oja gue njam'bu dín nuhu.

²¹ Ne jaua rán t'edi Oja, bi xiju: "Nu'a to'o da numanho Oja, pe i jatho ngue ne'a rá cu da numanho, ne di huçqui."

5

Dí tafu ra ximhäi nangue ma t'ec'yēihu

¹ Nu'a to'o gátho i ec'yēi gue bin ja'i Oja ne n'dat'a ra Jesucristo a, yá t'ahni Oja u. Ne gátho to'o i numanho Oja ne'u yá t'ahni Oja di huçc'u nguetho n'dat'a Oja yá Ta.

² Ne nu'bu majuaṅi dín numanhohu Oja, ne'bu dí øthu yán t'edi, dí paḥmbu buya ngue majuaṅi dadí huçc ma cuhu.

³ Ne nu'bu majuaṅi dín numanhohu Oja, ga øthu yán t'edi, ne nu'u yán t'edi hingui he'i.

⁴ Nguetho nu'ua to'o bim 'bui ma'da'yo nangué Ojã bin t'un ra ts'edi rá mbúi gue da ðap ra ximhái. Ne dí tafu rá ts'edi ra ximhái nangué dí ÷c'yéihü ra Cristo.

⁵ To'o ngue i tap rá ts'edi ra ximhái. Nu'ua gue i ÷c'yéi ngue rá Ts'unt'ü Ojã a ra Jesús.

Rá Hogandãhi Ojã di bẽngahü rá Ts'unt'ü Ojã a ra Jesús

⁶ Nu ra Jesucristo bi zocua ja ra häi. Bin xixyã ra dehe a. Ne n'dat'a gue bi mbãn rá ji 'bu mi du a. Ne hinga hont'a ngue bin xixyã ra dehe, pẽ ne bi mbãn rá ji, ngue bi du. Nu'a ra Jesucristo, rá Thahni Ojã a. Gue'a im ma majuãni rá Hogandãhi Ojã nguetho hingui sä dim fehni a.

⁷ Hyu ü bí 'buh mahets'i im ma majuãni gue rá Ts'unt'ü Ojã a ra Jesucristo. Nu'ua n'da, ra Ta, nu'a n'da ram Hma, nu'a n'da rá Hogandãhi Ojã, ne n'dat'a im man'ü.

⁸ Ne hyu ü i urcahü majuãni ua ja ra ximhái gue rá Ts'unt'ü Ojã a ra Jesucristo. Nu'a n'da, rá Hogandãhi Ojã, nu'a n'da rán xixyã ra Jesucristo, nu'a n'da, rán ðate ra Jesucristo. Ne gátho ü hyu n'dat'a i urcahü.

⁹ Dí ÷c'yéihü yám hman yu ja'i 'bu majuãni, pẽ man'da ja ts'edi tho ga ÷c'yéihü rá m hman Ojã. Ne bi man Ojã gue rá Ts'unt'ü a ra Jesús.

¹⁰ Nu'a to'o ÷c'yéi rá Ts'unt'ü Ojã, i pãse mbo rá mbúi gue majuãni a. Pẽ nu'a to'o hingui ÷c'yéi, i nubethãni Ojã a 'bu, nguetho hingui ÷c'yéi a bi man Ojã nangué rá Ts'unt'ü.

¹¹ Ne i jaua a ram hma ngue bi ma, gue Ojã bi 'daju ra 'da'yote mazãi 'bu má ÷c'yéihü rá Ts'unt'ü.

¹² Nu'a 'buhmi rá Ts'unt'ü Ojã, i ja ra te ma'da'yo a, pẽ nu'a hingui 'buhmi rá Ts'unt'ü Ojã, hingui ja ra te ma'da'yo a.

Dí pãhmbü dí peshü ra 'da'yote mazãi

¹³ Janangué'a dí ot'ahü gyü 'yẽc'yéihü a rá Ts'unt'ü Ojã, n'dahma gui pãhmbü i jaju ra 'da'yote.

¹⁴ Ne dadín johyahü gue dan yãhü Ojã, dí pãhmbü i numanhõju. Ne nu'bu ðin theui rá pãhã Ojã a dí ähmbü, dí pãhmbü i ømanho 'bu dí yãhü a.

¹⁵ Ne nu'bu dí pãhmbü ngue ømanho, ga pãhmbü gue da 'yõt'a dí ähmbü 'bu.

¹⁶ Nu'bu ðin nuhü n'da ma cuhü i øt' ra ts'oqui, ngue him má zã bi hyãx ra ts'o'yu, ga äfü rá mate Ojã nangué a. Nu Ojã buya di japi ba pengui to'o bi 'yõt' ra ts'oqui. Pẽ nu'bu 'bo'o má zã bi hyãx ra ts'o'yu, pẽ hin dí ẽn ahü ga äfü rá mate Ojã nangué a.

¹⁷ Gátho ü hing yán thehü i øt'a n'da, ra ts'oqui a. Pẽ ja'bu øt' ra ts'oqui n'da him má zã bi hyãx ra ts'o'yu, janangué'a ga äfü Ojã buya.

¹⁸ Dí pãhmbü to'o gátho bim 'bui ma'da'yo nangué Ojã, hin ðin zãm bu ja yu ts'oqui a. Nguetho i fãh rá Ts'unt'ü Ojã a, ne hingui sä dí 'uec'a ra zĩthu bu 'bu Ojã a.

¹⁹ Ne dí pãhmbü ngue yá t'uhñigahü Ojã. Ne dí pãhmbü i o rá ts'edi ra zĩthu ü gátho mi'da i 'bucua ja ra ximhái.

²⁰ Nujü dí pãhmbü bi zocua ja ra ximhái rá Ts'unt'ü Ojã, ne nu'a bi jaju dá pãhmbü a majuãni. Ne dí 'buhmbü a majuãni nguetho dí 'buhmbü ra Jesucristo. Ne gue'a majuãni Ojã a, ne gue'a di 'daju ra 'da'yote ma mbúi hü a gue njãm'bu da guadi.

²¹ Ma zi t'uhñi ahü, hin ga ÷c'yéihü yu hyäte ojã. Ne hont'a dí xi ahü ya.

2 XUUA Ná yoho ra sɔcuɔ bi 'yo't'a rá 'bãiu ra Jesucristo ra Xuua

Ran zengua

¹ Nugã dra ɔɔc'yei ngurpigã, dí penh'na ra sɔcuɔ jaua, grã xisu, nthahni nangue Ojã, ne gui 'bɛhmbɛ bɛ ni t'uhni. Dadí huɛc'ahɛ ngue'a n'dat'a dí tenhɔu ram Hma majuani. Ne hinga hɔngdã dadí huɛc'ahɛ pɛ ne'ɛ gãtho mi'da ngue i pã a Majuani.

² Dadí huɛc'ahɛ, nangue'a ram Hma majuani bin zam bɛ ja ma mbɛihɛ ne njãm'bɛ dim 'bɛpɛ a.

³ Ma zi cu ahɛ, 'da'angu dímbɛmhbɛ a ram hma majuani, ne dadín huɛjɛ. Janangue'a dí ãp Ojã ma Tahɛ ne'a rá Ts'unt'ɛ ra Jesucristo da gopɛ ni mbɛihɛ a rá mate, ne rán huɛcate, ne thocpa thoho da hyut'a ni mbɛihɛ.

Ga cohmbɛ bɛ ja rán xãdi ra Cristo

⁴ Nugã ɛmmɛ dán johyagã 'bɛ má ɔcã ngue i ten'na ram Hman ɛ 'da ɛ ni t'uhni, tengu i xijɛ ra Ta.

⁵ Ne nuya, grã xisu, nthahni nangue Ojã, n'da ran t'ɛdi díndɛ ga bɛn'ni i. Ne him ma'da'yo na ran t'ɛdi gue ga xi i, pɛ tengu thoho bi sijɛ rá mbɛdi dá pãhmbɛ ra Cristo, ngue dan huɛjɛ n'da ngu n'daji.

⁶ Nu'a ran huɛcate nam bɔni, gãtho ga ɔthɛ yán t'ɛdi Ojã. Ne gue'a rán t'ɛdi bi sijɛ rá mbɛdi gue thocpa thoho dan huɛjɛ.

⁷ Guehna dí xi ahɛ na, nguetho xɛn ngu yɛ hyãte i 'youa ja ra ximhãi, ngue i ɛna him bin jã'i a ra Jesucristo. Pɛ nu'ɛ hãte ɛ, ne i ten rán sãiu Ojã ɛ.

⁸ Pɛ jatho gam fãhmbɛ njon da hyã ahɛ, janangue'a hin dim 'bɛ a xtã pɛhmbɛ. Pɛ dami thoju xɛn ho ni 'bɛfilhɛ, janangue'a gãtho gui tãhmbɛ 'bɛ'a in nde Ojã di 'da ahɛ m'bɛjua.

⁹ Pɛ nu'a to'o in nde da mispa rán xãdi ra Cristo, nu'a hinguin 'youi Ojã 'bɛ. Pɛ nu'a to'o copɛ ja rán xãdi ra Cristo, nu'a din 'youi ra Ta ne rá Ts'unt'ɛ a bɛya.

¹⁰ Nu'bɛ da zɔm bɛ n'da ɛna im man rámbɛ Hman Ojã, pɛ nu'bɛ hin din theui rámbɛ hman ra Cristo, hin ga säyabahɛ bɛ ma ngumhbɛ, xin ga äfu rámbɛ fãts'i Ojã nangue a.

¹¹ Nguetho nu'a to i ãp rámbɛ fãts'i Ojã nangue a, tengu thoho 'bɛ i fãx'ɛ yán t'ɔt'e gue hingui ho.

Dím bɛni ga mba bɛ

¹² ɛmmɛ xɛn ngu 'bɛ'a díndɛ ga xi ahɛ, pɛ masque hɔnt'a dá huxã ra sɔcuɔ jaua. Nguetho xɔmhma da zã ga mbagã bɛ, gan nu ahɛ bɛ, ne dan yãhɛ bɛ, janangue a hin te ga 'bɛhmbɛ ran johya.

¹³ I penh'na ran zengua ɛ yã t'uhni a ni juhɛ, ne'a nthahni nangue Ojã a. Ne hɔnt'a dí xi ahɛ ya.

ts'ə n'da ngu n'da ɛ guí 'bəhmbə bə. Nɛ
hɔnt'a dí xi ahə ya.

3 XUUA

Ná hyu ra sɔcuə bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Xuua

Ran zengua

¹ Nugä dra dəc'yɛi ngərpigä, dí pɛnh'na ra sɔcuə ma zi cu i Gayo, mahuequi i. Dadi huɛc'i i nanguie ram Hma majuəni dí ɛc'yɛiui.

² Dí äp Ojə di ja i guí pɔmmanho, nɛ di zac ni jə'i, tengu nán zaqui ni mbui.

³ Ɛmme dán johyagä nanguie'e, nguetho bi xicä 'da yə cu bá peng bə guí 'bui, ngue guí tɛn'na ram Hma majuəni, nɛ nu'ə gätho guí ɔt'e din theui a ram Hma.

⁴ Hin'yə man'da dán johyagä 'bui dí ɔde i tɛn'na ram hma majuəni ɛ dá xänbi.

Xən ngu rá mate ra Gayo

⁵ Ma zi cu i, xən ngu ni mate ngue'a gadi jamansu ni cuhə, madague'bui hin guí pə ɛ.

⁶ Nu'ə 'da yə cu gue bá peng bə guí 'bui bi ma nanguie'e. Nu'bui mám petihe bi xije ngue i ja nin huɛcate. 'Yɔrqui ts'ə ra mate guí fäx'ə 'bui bi zɔm bə mahɔn'a, nguetho yán sähə da 'bäx'ə yám 'behni Ojə.

⁷ Nguetho nu'ə 'da bi 'behni da mba n'danni da ma nanguie ra Jesucristo, nɛ hin te da 'yäp'ə hingui ɛc'yɛi.

⁸ Jananguie'a jatho ga jamansuhə ɛ. Nɛ nu'bui dí fäxhə ɛ, dí comhbə ra 'bɛfi nanguie ram Hman Ojə bəya.

Nu ra Diótrefes in hecpate

⁹ Dá pɛnh'na n'da ra sɔcuə bə ja nim petihə. Pɛ nu ra Diótrefes hinguin nde da 'yɔde 'bɛ'a dí mamhbe, nguetho in nde dim 'bet'o nanguieɛ.

¹⁰ Jananguie'a, nu'bui dá mbagä bə, ga xi ahə 'bui dá m petihə, 'bɛ'a i ɔt'a ra Diótrefes, ngue di c'əman'uje. Nɛ hinga hɔnt'a, nɛ hingui sin'ə yám 'behni ya ní nets'i, nɛ di hecpa ɛ to'o ɛna da zin ɛ, nɛ i hɔn a thi bəya.

Im mamanho nanguie ra Demetrio

¹¹ Ma zi cu'i, dí xi i, hin ga tɛnhdə ɛ yán t'ɔt'e yə ts'om'bäi, pɛ ga humbi ga tɛnhdə yán t'ɔt'e yə hocjə'i. Nu'ə to'o zəi ɔt' ran ho, bim 'bui ma'da'yo nanguie Ojə. Pɛ nu'ə to'o zəi ɔt' ran ts'o hingui pə Ojə ɛ.

¹² Pɛ nu ra Demetrio gätho im mamanho yə cu nanguie'a. Nɛ nu yán t'ɔt'e gätho din theui a ram Hma majuəni. Nɛcä n'dat'a dí m mangä ngue xən ho a ra Demetrio. Nɛ guí pədi ngue majuəni dí m mangä.

Rän zəgui ran zengua

¹³ Ɛmme xən gu 'bɛ'a dí n nde ga xi'i, pɛ hɔnt'a dá huxä ra sɔcuə jaua.

¹⁴ Nguetho xəmhma mi ts'ətho ga mbagä bə ba nu i, nɛ dan yəi bə.

¹⁵ Ojə da hyut'a ni mbui. I pɛnh'na ran zengua ni amigo 'bɛcua nɛ dami zənguagahe

JUDAS

Ra sɔcuə bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Judas

Ran zengua

1 Nugä drá Judascä, drá 'yçhägä ra Jesucristo, ne man 'yohugä a ra Jacobo Santiago. Dí o't'ahü ra sɔcuə hɔnbü go hapü i 'büh yu 'yçc'yei, gätho ahü ngue Ojä bi huahn'nahü ne emme di huçc'ahü, ne ra Jesucristo di jamansu ahü.

2 Ne Ojä di ndepe di 'da ahü rá mate xün ngu, ne da hyut'a ni mbühü. Ne thocpa tho man'da gui hyámhbü rán huçcate Ojä.

Yu hyäte xänbate

3 Nu'ahü ma zü cu ahü dadí huçc'ahü, mí ndegä ga o't'ahü nangue 'be'a i pøjü Ojä gätho gahü. Pe dí m bngä ngue n'dan'yo jatho ga xi ahü. Jatho gui hyuthü nzambü guin yámhbü a rá m hma ma t'çc'yehü ngue bi 'dajü Ojä, dyü 'yçc'yehü, n'damhma njon da zä di pät'ahü 'be'a guí çc'yehü.

4 Dí xi ahü na, nguetho i 'bü i 'da ü yu hyäte xänbate, gue'ü 'darbü gadím petihü, ne him bi xi ahü ngue xün ts'o im bñi da 'yøt'e. Emme xün ts'otho ne hinguin 'yohü Ojä ü. Nguetho sä i çn ü: "Sä gui 'yøthü 'be'a go guím bñschü, ne hin di ün'nahü Ojä nguetho i ja rá mate," sä i çn ü yu hyäte. Him majuäni i man ü, ne nu'ü hingui çc'yehi ma Hmuhü ra Jesucristo gue'a di mandagahü. Ne nt'o't'i bü ja rá m Hman Ojä 'be'a ran ünbi da nu ü i ma tengu na. Ne Ojä da 'yøt'e tengu bi ma.

5 Nuya dí n de ga bñ'nahü 'be'a gá pámhbü má m'bet'o, ngue 'be'a bi 'yøt' Ojä maya'bü. Nu Ojä bi yan ü yu jã'i israel gue bi guçpü ja ra häi Egipto, pe to'o gätho him bi 'yøt'e 'be'a nde Ojä, gätho Ojä bi japi bi du bü ma'ueni ü.

6 Ne nu 'da ü yüm 'behni mahçts'i mí ja yü ts'edi. Pe m'bejua bi 'beh yü ts'edi 'bü mí ts'on yün 'yomfñi. Janangue'a bá pøm bü mahçts'i guerpü mí 'bü. Nuya Ojä hin di japi da bøm bü ja ra 'bexui guerpü 'bähya. Nguetho nu'ü tengu nthu't'i yü cadena bü, ne da gorü asta gue'bü go da zøn ra pa din ja rán ts'embi Ojä nts'utho.

7 Ne'ü yu jã'i mí 'büpü ja ra hnini Sodoma ne ra hnini Gomorra ne yu hnini mbe 'darbü mí jahü, bi 'yøt' ran ts'o. Bi 'yøt' yün 'yom't'ñi, ne yün 'yohü bi 'yörpa ran ts'o yü mín 'yohühü, tengu 'bü ra xisu i 'bühmi, ne yu xisu mí øt'e tengu a. Pe nu Ojä bi juadi nangue ra sibi mahçts'i. Ne nu'a 'be'a bi t'ørpü, Ojä bi 'yuh ra hmepya 'be'a da 'yörpa yu dädits'oqui.

8 Pe madague'bü i ja yu hmepya 'be'a da 'yøt' Ojä, pe nu yu hyäte xänbate guexta'a i øt'e tengu mí øt' yu jã'i bü ja ra hnini

Sodoma. I ma gueç Ojä i uti 'be'a da 'yøt'e xün ho gue'bü i 'ü, ne i ørpa ran ts'o rá jã'izehe. Ne i festhoho yün t'çdi ra Hmu mahçts'i, ne di c'aman'ü tho yüm 'behni mahçts'i.

9 Pe nu ra Miguel rá hmu yüm 'behni mahçts'i, hingui øt'e tengu i øt'ü yu hyäte xänbate. Nguetho nu'bü mín junt'ui ra zïthu nangue rá jã'i ra Moisés xün du, nu'a ra Miguel mí pädi ngue hingui ho 'bü dí yap'a ra zïthu ram hma xün ts'o. Janangue'a bi t'çm tho ho a ra zïthu: "Ojä di hec'a'i."

10 Pe nu'ü yu hyäte i man ran ts'o nangue yüm 'behni mahçts'i, ne nangue 'be'a gue majuäni. Pe nu'ü hingui pädi 'be'a gue majuäni. Hønt'a i pädi tengu yu xq'yo ne yu buru, ne i øt'e tengu ü. Pe Ojä di un yün ünbi ne di jua ü nangue ran ts'o i øt'ü.

11 Huçcate ü i øt' yü pähä zehé tengutho bi 'yøt'a ra Cain. Ne nu'ü i nde da xänba yu jã'i 'be'a gue him majuäni, tengu bi 'yøt'a ra Balaam, n'damhma da däh ra mbeti. Nu'ü i festhoho yün t'çdi a i ja rá ts'edi di mandagahü, tengu bi 'yøt'a ra Coré. Ne'ü da mba ma juadi, tengutho ra Coré.

12 Ne nu'bü gui øt' nín ts'ihmehü, gue'a ra hmepya gadím huçpü n'da ngu n'da ahü, ne i søm bü yu hyäte xänbate, nu'ü tengu 'bü i pät'a xün ts'o bü ja ni pahniü. Ne nu'ü xingui ts'ü i pe'ts' yü sä da zi nangue yün johya zehé, ne xinguin bñi 'be'a nam bøn'a ran ts'ihme. Pe nu'ü yu hyäte hin te i ja a di muui, tengutho yu güi hinguin 'youi ra 'ye, ne ran däh i tuts'i. Ne nu'ü tengu tho n'da ra za njám'bü zäh yün dät'o. Tengutho n'da ra za xü 'yot'i bi 'yøt'e.

13 Ne nu'ü yu hyäte xänbate 'bü i yä, i mbafi tengu 'bü emme mahyoni tho ü yüm hma. Tengu ra dehe bü ja ra dadejä ngue emme di h' 'bü i en ran däh, pe hønt'a 'be'a xün ts'o mín 'youi ra dehe bi zopü ndendejä. Ne nu'ü hingui sä da 'yut ra 'yu n'da nguetho tengu yu sø bi dägüi, hin din ja ran yot'i mahøn'a, da gohi ra 'bexui mazäi.

14 Nu'a ra Enoc bim pøngahyü maya'bü 'be'a nín juänbi da nu a n'da ngue i øt'e tengu i øt'ü. Nu'a ra Enoc, ná cut'a a rá m bom'bet'o ra Adán, bi ma: "Dami 'yømhü yu 'be'a da 'yøt' ra Hmu mahçts'i. Ba çhe din 'yohü yu miyone tho ho ü yüm 'behni mahçts'i,

15 ngue di juänba ü gätho ü i øt' ran ts'o. Ne di ünbi nangue 'be'a hingui ho bi 'yøt'ü, ne bi man ran ts'o nangue Ojä gätho ü ngue him bi 'yçc'yehi Ojä."

16 Ne nu'ü yu hyäte xänbate i sani nangue dí øt' mam 'bühü tengu i nde Ojä. Ne i ma çmbi ngue'a n'da ra jã'i rá ts'oqui a 'be'a nám 'büü. Nu'ü i øt' ran ts'o tengu i ndese rá mbü ü, ne din 'yçzehé. Ne i xih rán ho ü mi'da yu jã'i ngue i honi 'be'a i ndese.

Nura Judas bi zqm yu 'yçc'yehi ne bi xifi 'be'a da 'yøt'e

17 Pɛ nu'ahɯ ma zɯ cu ahɯ, dadí huɛc'ahɯ, o guí pumbɛniɯ 'bɛ'a bi man ɯ yá 'báihɯ ma Hmuhɯ ra Jesucristo.

18 Ya bi xi ahɯ ngue dim 'bɯ i 'da, gue'bɯ rán zɛgui, ngue da den'nahɯ nɛ da 'yɔt' ran ts'o i ja bɯ mbo yá mbɯi ɯ nɛ gue'a bi si ahɯ.

19 Nɛ nu'ɯ yɯ hyáte di dɛmp ɯ yɯ 'yɛc'yɛi din junt'i. Pɛ i sánzɛhɛ 'bɛ'a i ɔt'e, nɛ hinguin 'yohɯ rá Hogandáhi Ojá ɯ.

20 Pɛ nu'ahɯ ma zɯ cu'ahɯ, o guí ɔthɯ tengu i ɔt' yɯ hyáte, pɛ dami tenni xɯn ho ni t'ɛc'yɛihɯ him ma thɛspi, nɛ gue'a dán te ni mbɯihɯ a bɯya. Nɛ dami japi di manda ahɯ rá Hogandáhi Ojá 'bɯ guí yáɯ Ojá.

21 Dami 'yɔthɯ ram 'bɯi xɯn ho ngue din thɛui rán huɛcate Ojá, nɛ dami tɔmhɯ a ra pa ba ɛh ra Jesucristo ma Hmuhɯ, din ja rá yembɯi nanguejɯ nɛ di 'dajɯ ra temazá.

22 Dami japi da 'yɛc'yɛi to'o di 'yon yá mbɯi nangue Ojá.

23 Dami yám bɯ ja ran ts'o, tengu tho 'bɯ gá yám bɯ ja n'da ra sibi. Nɛ din ja ni yembɯi nangue ɯ 'da, pɛ damin jamansusɛ ngue hin guí 'yɔthɯ yɯn ts'o tengu i ɔt'ɯ. Dami samhɯbɯ 'bɛ'a i ɔt'ɯ gue bi ts'on yá mbɯi ɯ.

I ɛspa Ojá ra Judas

24 Nu'a Ojá i ja rá ts'ɛdi di jajɯ hin ga ɔthɯ yɯn ts'o, nɛ di dájɯ bɯ ja rá hmi mahoqui tho ma mbɯihɯ. Nɛ ɛmmɛ din jajɯ ran johya bɯ.

25 Hɔnt'a n'datho Ojá i 'bɯi, nɛ hɔnt'a i pádi xɯn ho. Nɛ di pøjɯ nangue 'bɛ'a bi 'yɔt'a ra Jesucristo ma Hmuhɯ. Nɛ nu'a Ojá i ja rá nujɛte thoho, nu'a ra Hmuts'ɯt'abi, nɛ di manda 'bɛ'a gátho i ja a rá ts'ɛdi, nɛ gátho mí ja, nɛ i ja ya, nɛ din ja mazá. Nɛ hɔnt'a dí xi'ahɯ ya.

APOCALIPSIS

Rán t'uti ra Jesucristo bi nu ra Xuua

Rám hman ra Jesucristo bi sih ra Xuua

¹ Nu'a Ojã bi 'yut yá 'yehẽ i 'bucua ja ra hãi. Janangue'a nu ra Jesucristo bá pehna n'da rãm 'behni mahets'i bi 'yurcã dra Xuuagã, rá 'yehgã, 'be'a din ja.

² Ne nugã dra Xuuagã dí o't'ã ya 'be'a gãtho dín nugã, ne'a rãm hman Ojã ne'a rãm hman ra Jesucristo i xiqui. Gãtho dí o't'ã ngue da fãdi 'be'a majuañi din ja.

³ Din johya gãtho to'o da man'a 'be'a nt'o't'i ua ja ra sœcuã. Ne din johya to'o gãtho da 'yode 'be'a din ja. Ne din johya 'bu da 'yot'e 'be'a gãtho i mangua ja ra sœcuã, nguetho him maya'a din ja 'be'a gãtho nt'o't'i ua.

I t'orpa ra sœcuã yu 'yẽc'yẽi bu ja yoto yu hnini

⁴ Nugã dra Xuuagã dí ot'ahũ ra sœcuã gãtho yu 'yẽc'yẽi dim peti bu ja yoto yu hnini bu ja ra hãi Asia. Ojã di jãp ahũ ne da hyut'a ni mbũihũ, guet'a Ojã i 'bui ne mi 'bui, ne guet'a dim 'bui mazãi. Ne rá Hogandãhi Ojã i juadi xũn ho rá ts'edi, gue i 'bũpũ hapũ di manda rá ts'edi Ojã, i pen'nahũ rán jãpi.

⁵ Ne bi pen'nahũ rán jãpi a ra Jesucristo, ne da hyut'a ni mbũihũ. Nu'a ra Jesucristo zãi i mam majuañi, ne rá mbũdi bi dambẽni 'bu mi du, ne dim hmuts'ut'abi ne di manda gãtho yu ts'ut'abi gue i 'bucua ja ra hãi. Nu'a di huggahũ ne bi yãnjũ nangue ma ts'oquihũ, bi mberca ma mbũihũ nangue ran ts'o, nangue rá ji bi mbãm 'bu mi du bu ja ra pont'i.

⁶ Nu ra Jesucristo bi 'dajũ ra ts'edi dan ts'ut'abihũ ne dam mbãjãhũ ga ørpahũ rá 'befi bu i ja rá ts'edi Ojã rá Ta. Ne nu'a ra Jesucristo din ja rá nuixte ne rá ts'edi hõn'bu go njãm'bu mazãi. Ne hõnt'a gam bẽmhbu a ya.

⁷ Nuna ra Jesucristo guet'a ba ẽhẽ ban 'yohũ yu gãi, ne gãtho yu jã'i da nu. Ne gãtho to'o bi øpci da nu, ne gãtho yu jã'i i 'bucua ja ra ximhãi gmmẽ dín ja ra dumbũi 'bu bi nu a. Majuañi njabũ dín ja 'bu bá ẽhẽ. Ne hõnt'a gam bẽmhbu a ya.

⁸ Nu ra Cristo bi 'yẽna: “Nugã ra mbũdi dãm 'bucã, ne njãm'bu him mi 'bucã,” ẽn'a ra Hmu mahets'i nuixte rá ts'edi, nu'a i 'bui ne mi 'bui, ne i 'bui mazãi.

Ra Xuua bi nu madã rá ts'edi ra Cristo

⁹ Nugã dra Xuuagã, ni cujũ nangue ra Cristo, dí ot'ahũ ra sœcuã ya. Nujũ dí comhbũ yũn ønbi guĩn nuhũ nangue dí ẽc'yẽihũ ra Hmu mahets'i. Nu'a Ojã di manda bu ja ma mbũihũ, ne ra Jesucristo bi 'dajũ ra ts'edi ngue hin dadĩ xõmbũihũ 'be'a dí nuhũ. Ne nugã dra Xuuagã dí ofãdigã bu ja ra hãi Patmos, n'da ra t'uhãi i ja bu ja ra dehe

nguetho dím mangã rãm hman Ojã ne dí mangã nanguẽ ra Jesucristo.

¹⁰ Nu'a ra pa domingo dán ya 'be Ojã, ne 'bex bi bẽngã a rá ts'edi rá Hogandãhi Ojã. Ne dá øcã n'da ra nde bu ja ma xũthã tengu'bu n'da ra thãxi, ẽmmẽ nts'edi thoho.

¹¹ Ne nu ra nde bi 'yẽna: “Nugã dra mbũdigã ne hinjãm'bu ngue him mi 'bucã, ne zãi dí 'bucã.” Ne nu'a ra nde bi xicã, bi 'yẽna: “Gui 'yo't' ya 'be'a gãtho gui nu, ne gui penpũ 'bũh yu 'yẽc'yẽi, gue'ũ dím peti bu ja yoto yu hnini bu ja ra hãi Asia, guepũ ja ra hnini Efeso, nepũ ja ra hnini Esmirna, nepũ ja ra hnini Pérgamo, nepũ ja ra hnini Tiatira, nepũ ja ra hnini Sardis, nepũ ja ra hnini Filadelfia, nepũ ja ra hnini Laodicea.”

¹² Ne nugã dra Xuuagã 'bex dá nyẽgui ngue dín nde ga nugã to'o bin ya. Ne dá nugã yoto yu lámpara ngue ra oro yũ gua.

¹³ Ne dá nugã i 'bã inde bu ja yu lámpara ra Cristo, ngue'a bin jã'i ua ja ra ximhãi, mi he ra pahni xãm mba, i sörpũ ja yũ gua, ne man thu't'i rá tija n'da ran gũt'i ngue ra oro.

¹⁴ Nu'ũ yũ xtã tengu ra t'axca xide'yo, ogue tengu ra t'axcase. Ne nu yã dá ẽmmẽ bi hyãt'i tengu'bu n'da ra sibi i sũ.

¹⁵ Ne nu'ũ yũ gua, ẽmmẽ di fexni tengu ra xit'ẽgui ra bronce di hoc ra sibi ne i pa nthãmmi xãn ho. Ne nu'a rá nde tengu yũ dathe xãn ngu ne nts'edi di hj.

¹⁶ Ne mi o rãn 'yẽi yoto yu sũ, ne bi bõxpũ ja rá nde tengu n'da ra espada i yoho yũ hẽt'i ngue dín juãnbate. Ne nu'a rá hmi ẽmmẽ bi fexni tengu rá ts'edi ra hyadi 'bu bi hyuxyadi.

¹⁷ Ne nu'bu má nugã, dá tãngã bu ja rá gua tengu'bu ya xtã tugã. Pe nuna bi dosca rán 'yẽi ne bi xiqui: “Yo guĩn su, nguetho nugã dra mbũdigã ne dran zeguigã, ne hinjãm'bu him mi 'bucã.”

¹⁸ Nugã zãi dí 'bui, guecã dá tugã pe nuya guĩ nu dí 'bucã ya, ne dam 'bucã mazãi hõn'bu go njãm'bu. Ne i ja ma ts'edi gue dadĩ manda hapũ i pa ẽ xãn du. I jagã ran sogui ngue ga xocpa ẽ 'da, ne ga jurpa ẽ mi 'da.”

¹⁹ Ne bi xiqui, bi 'yẽna: “Dami 'yo't' ya 'be'a gãtho gui nu ya, ngue gãtho i ja ya, ne'ũ gãtho dín ja m'bejua.

²⁰ Ga xi a ya 'be'a ní hmẽpya i ja bu man 'yẽi, ngue yoto yu sũ ne'ũ yoto yu lámpara ngue yu oro yũ gua. Gue yoto yu sũ, rá hmẽpya ẽ yoto yuãm 'behni mahets'i, gue di zẽ'ũ dím peti bu yoto yu hnini, ngue 'da'a n'danni yu hnini i 'bui. Ne nu'ũ yoto yu lámpara rá hmẽpya i yoto yuãm peti yu 'yẽc'yẽi hapũ zãi dím peti.”

2

Ram hma da hmam bu ja ra hnini Efeso

¹ Nu'a ra nde bi xicã ngue ga o't'a n'da ra sœcuã, ga undã a ram 'behni ngue i fãx ẽ yu 'yẽc'yẽi bu ja ra hnini Efeso. Ne nu'a ra

søcuq da hman bu 'buh yu 'yεc'yεi. Nu yám hmanse a gue i 'yo inde bu ja yoto yu lámpara, ne i o rán 'yεi yoto yu sø.

² Ne nu'a ra nde bi xi'u yu 'yεc'yεi bu, bi 'yεna: "Dí paçá 'be'a gátho gá 'yøthü bu, ne dí paçá hangu nangu ra 'befi gá 'yøthü. Ne dí paçá gue hin gán xømbüi nange ni 'befihu. Ne dí paçá ngue xingui ts'u gadí jafu da 'yøt' ran ts'om'bái n'da. Ne gá 'yänhdü 'da yam hman u to'o εna yá 'bäihü ra Cristo, ne gá pa'hmbü yu hyäte thofo u.

³ Ne dí paçá gue hin gán xømbüihü ran unbi gá nuhü, ne ra 'befi gá 'yøthü nangu gá 'yεc'yεigahü, ne xingui ts'u gá 'ye'ts' ni t'εc'yεihü.

⁴ Pe i ja ahü ts'u gue hin dí numanhogá, ngue gá 'yes'hü ts'u a guí bεnjü ya ne hín gadín huεjü. Ne hin guín jahü bu 'bu ra mbüdi thofo gá 'yεc'yεigahü.

⁵ Dami bεmhbu ya hangu na ngu bi gá'a ni t'εc'yεihü 'bu gmi 'yes'hü a gni bεnjü ne gá 'ye'ts' nin huεcatehü. Dami päh nin 'yomfεnihü ya. Dami thoju a gmi øthü rá mbüdi thofo. Pe nu'bu guexta'a guí øthü, ga 'uecä n'da ra lámpara 'bu, ne him man ga ja ahü tengu'bu ra lámpara bu guí 'bühmbü, 'bu hin guí hoc nin 'yomfεnihü.

⁶ Pe i ja ahü 'be'a xun ho ts'u, nguetho n'dat'a dímf bεmhbu gue hin dínumanhohü a i øt'u yu nicolaítas.

⁷ Nu'bu i ja ni zaguhü, gui 'yøhmbü 'be'a da xi ahü a rá Hogandáhi Ojå gátho gyü 'yεc'yεihü. Ne nu'bu to'o hin da thápi nangu ran ts'o, ga undá ran t'εdi da za yun dät'o bu ja ra za t'εmbi rá za ra temazá, gue i 'bäpü 'bu Ojå," bi 'yεn'a ra nde bi zoqui.

Ram hma da hman bu ra hnini Esmirna

⁸ Ne xø bi 'yεngui: "Nuya gui 'yorpa ra søcuq ram 'behni gue i fäx yu 'yεc'yεi bu ja ra hnini Esmirna. Ne gui xifi gue mam hmangä, guécä mi 'bucä 'bu ra mbüdi thofo ne dam 'bucä mazái, nugä dá tugä ne dá ndants' mahøn'a ne dí 'bühya, gui 'yεna. Ne nu'a ra søcuq da hman bu 'buh yu 'yεc'yεi bu ra hnini Esmirna."

⁹ Ne εn'a ra nde: "Dí paçá 'be'a gátho nín unbi guí sänh nanguécä. Ne dí paçá gue gyü hyoyahü bu ja ra häi, pe xun ngu i ja ahü nangu Ojå. Nugä dí paçá gue di c'aman'u ahü 'da yu judío gue εnse majuqni yu judío u, gue nde da ma yá t'uhni Ojå u. Pe him majuqni yá t'uhni Ojå u, pegue rám peti ra zithu a i øt'u.

¹⁰ Ne 'yo guí suhü ran unbi gue mi ts'utho dí ja ahü. Gui 'yøhmbü ya 'be'a dí ja ahü, ngue guí nuhü rán ts'äte ra zithu nu'bu da jo ahü 'da ahü. Ne 'det'apa guín nuhü yun unbi. Ne nu'bu hin gui 'ye'ts' ni t'εc'yεihü madague'a guí tuhü, gá tåhmbü xun ho a ra te 'bu.

¹¹ Nu'bu i ja ni zaguhü, gui 'yøhmbü ya 'be'a i xi ahü rá Hogandáhi Ojå gyü 'yεc'yεihü. Ne nu'bu to'o hin da thápi nangu ran ts'o, hin da mba bu ja ran unbi mazái, ne hin dí unba a ná yoho ran däte," bi 'yεn'a ra nde bi xiqui.

Ram hma da hman bu ra hnini Pérgamo

¹² Ne bi xic mahøn'a ra nde, bi 'yεna: "Nuya gui 'yorpa ra søcuq ram 'behni ngue i fäx u yu 'yεc'yεi bu ja ra hnini Pérgamo, gue da mam bu 'buh yu 'yεc'yεi. Ne gui 'yo'ti 'be'a dí mangä gue i jagá ra espada yoho yá het'i.

¹³ Nugä dí paçá 'be'a guí øthü hapü guí 'bühmbü, guerpü dí manda ra zithu. Ne dí paçá gue hin gá hychmbü ni t'εc'yεihü, xingui ts'u gá cønjü nu'bu mi mba ntho bu a ma hoga'yεhε ra Antipas, guerpü 'buh ra zithu.

¹⁴ Pe i ja ahü ts'u a gue hin dí numanhogá, nguetho i 'bu i 'da ahü i ten rán xädi ra Balaam, nu'a ran 'yøhü gue bi xänba ra Balac 'be'a da 'yøt'e gue da hyät'u yu israel. Nu ra Balac bi xih yu jå'i da den yán gopa yu hmite, ngue da zi 'be'a bi mbøspa u, ne da 'yøt' ran 'yomt'εni.

¹⁵ Ne i 'bu i 'da ahü gue hingui nde da 'ye'ts' yán xädi yu nicolaítas, ne hin dí numanho 'be'a øt'u.

¹⁶ Janangu'e'a dami päh nin 'yomfεnihü. Ne nu'bu hin'na, ga mbagä bu n'dihü ne ga sè'u nangu mam hmangä, tengu ra espada gue i pøm bu ma ndegä," bi 'yεn'a ra nde gue bi 'yεh mahεts'i.

¹⁷ Ne bi thoqui bi xiqui, bi 'yεna: "Ne to'o i ja yá zagu, da 'yøde 'be'a xi'a rá Hogandáhi Ojå yu 'yεc'yεi. Ne to'o hin da thápi nangu ran ts'o, ga undá ra maná mahεts'i gue nt'agui. Ne ga undá n'da a n'da ra do xun t'axi guerpü nt'o'ti ma'da'yo rá thuhu zche. Ne xinga gue'u mi'da yu jå'i da badi 'be'a nt'o'ti bu, høn't'a to'o da hyáni," εn'a ra nde bi 'yεh mahεts'i.

Ram hma da hman bu ra hnini Tiatira

¹⁸ Ne bi xic mahøn'a, bi 'yεna: "Nuya gui 'yorpa ra søcuq ram 'behni gue i fäx u yu 'yεc'yεi bu ja ra hnini Tiatira, gue da hman bu 'buh yu 'yεc'yεi. Gui 'yorpi 'be'a dí mangä rá Ts'ant'ugå Ojå, gue i sø ma dá tengu ra sibi i the, ne nu'bu ma gue i fexni tengu n'da ra bronze ra xit'εgui gue i pa nthämmi xun ho.

¹⁹ Dí paçá 'be'a gátho guí øthü ne dí paçá gue i ja nin huεcatehü ne majuqni guím bεnjü, ne ja a ni t'εc'yεihü xun ho. Ne dí paçá gue guí øthü xun ho rá 'befi Ojå, ne hin gán xømbüihü. Ne man'da xun ho guí øthü ya xinda gue'bu ra mbüdi thofo gá 'yεc'yεihü.

²⁰ Pe i ja ahü ts'u a hin dí numanhogá, nguetho gadí jafu in xänbate bu n'da ra xisu, ra Jezabel, gue'a i εnse rá pøngahyå Ojå. Pe nu'a i xänba yu 'yεc'yεi bu da den yán ts'ihme yu hmite, ne i xänba ran 'yomt'εni.

21 Nugä dá tømí a ra xisu ngue xtí päh rán 'yomfëni, pë hingui nde, i nde di thocta a ra ts'on'yomfëni.

22 Janangue'a ga un ran unbi nts'edi, gue din hyën'na ra xisu, nê'u gätho to'o i tenni da nu ran unbi nts'edi gue ga undä. Nê din jabu ga ot'ä nu'bu hin di päh yän 'yomfëni u nê hin da hyeh ran ts'o i øthu a ra xisu.

23 Nê nugä ga ho gätho yú t'ähni a ra xisu, guepu da bā u gätho yu 'yëc'yëi gue dí pácä yän 'yomfëni yu jã'i, nê dí pácä 'be'a gätho in nde yú mbai u. Nê ga cos'ahu 'be'a gä 'yøthu n'da ngu n'da ahu.

24 Pë mi'da ahu bu ja ra hnini Tiatira gue hin gä tenhdä rán xädi ra xisu, nê hin gui pähmbu rán xädi ra zïthu tengu i man u 'da gue çna pädi xun ho rán xädi ra zïthu. Nê nugä hin ga 'da ahu man'da xun heï gui 'yøthu.

25 Pë hønt'a ga xi ahu, guim benthu xun ho ni t'ëc'yëihu asta gue'bu go bá çcä mahøn'a.

26 Nê nu'u to'o hin da thapi nangu ran ts'o, nê'bu di thoqui da 'yøt'e 'be'a gätho di ndegä asta gue'bu go rán zegui ra pa, ga undä ran t'ëdi di manda 'da yu xëqui ra häi, ngue ga combe ra ts'edi bi 'dacä ma Ta.

27 Nê'u di manda gätho u yu jã'i ngue 'dahma 'dan'yo bu na yä. Nê da 'yut ram fet'ëgui u man sähhe, tengu'bu da xen ra jähäi a ra bareta ngue din t'ëxt'i. Nê gue'a ra ts'edi bi 'dacä ma Ta.

28 Nugä tengu'bu dra Däsø. Nê to'o da 'yøt'e 'be'a xun ho, dam 'bühmbe 'bu guä pengä.

29 Nê nu'bu i ja ni zaguhu, gui 'yøhmbu 'be'a i xih rá Hogandähi Ojä yu 'yëc'yëi," çn'a rá Ts'ant'u Ojä.

3

Ram hma da hmam bu ra hnini Sardis

1 Nê xø bi 'yëng mahøn'a: "Nuya gui 'yorpa ra søcuä ram 'behni i fäx u yu 'yëc'yëi 'bapü ja ra hnini Sardis. Nê gui xih mam hmangä, ngue di 'bu'be rá Hogandähi Ojä i juadi xun ho yú ts'edi. Nê i o ma 'yë u yoto yu sø. Nê nuna mam hma da hmam bu 'buh yu 'yëc'yëi. Nugä dí pácä 'be'a gätho gui øthu bu. Nu ahu gui mamhu maxøts'e thofo, nê sä gui çmhbu gui 'bühmbu nangu Ojä, pë dí pácä, nu ahu, tengu'bu ya xun du ni tehu.

2 Pë daman nuhmbu ya, nê dami zacuahä a zø ts'u ni t'ëc'yëihu bi bongui, n'damhha him majuani da du ni tehu ngue gan unbahä mazä. Nguetho dí pácä gue hin gui øthu in nde Ojä gui 'yøthu.

3 Dami bëmhbü ya 'be'a bi sän'nahu. Nuya dami päh nin 'yomfënihu, nê dami tenhdä 'be'a gä pähmbu rá mbüdi. Pë nu'bu hin gui päh nin 'yomfënihu, ga mbagä bu tengu n'da ra bë, nê hin gui pähmbu 'be'a má ora ga søngä bu, nê ga un'nahu.

4 Pë i 'bu' i 'da ahu gue him bi ts'on yú mbai. Nê nu'u'dan 'yohe u, nê da hye u yu pahni xun t'axi nguetho yän sähän dan 'yohe," bi 'yën'a ra nde bi 'yëh mahëts'i.

5 Nê bi thoqui bi xic ra nde, bi 'yëna: "Nê nu'u to'o hin da thapi nangu ran ts'o, da hye yu pahni xun t'axi. Nê hin ga ts'onba yú thuhu i huxpu ja ra søcuä i ma to'o i ja ra temazäi. Nê gam mangä gue ma mbetigä u, guepu ja rá hmi ma Ta, guepu i 'bäh yäm 'behni mahëts'i.

6 Nê nu'bu i ja ni zaguhu, dami 'yøhmbu 'be'a i xih rá Hogandähi Ojä u yu 'yëc'yëi," çn'a ra nde.

Ram hma da hmam bu ra hnini Filadelfia

7 Nê bi xiqui mahøn'a: "Nuya gui 'yøt' man'da ra søcuä, gui un'na ram 'behni i fäx'u yu 'yëc'yëi 'bapü ja ra hnini Filadelfia, gue da hmam bu 'buh yu 'yëc'yëi. Nê gui xih mam hmangä gue xun hothogä, hin'yü ma ts'oqui, nê hønt'a majuani dí m mangä. Nê dí hä ran sogui ngue ra hmeppya i jagä ra ts'edi tengu ra hmeppya bi 'yu'a ra David. Nê nu'bu ga xocpa n'da bu ja ma ts'edi, njo'o n'da da zä da gurpi, nê nu'bu ga jurpa n'da, njon da zä da xocpi.

8 Nugä dí pácä 'be'a gätho gui øthu bu, nê dá xoc'ahu rá 'yu Ojä man'da da zä gui 'yørcahu ma 'befi, nê hingui sä n'da ra jã'i da got ra 'yu. Nê di pácä ngue hingui zaqui ni t'ëc'yëihu, pë i ja ahu ts'u. Thocua thofo gä ten man xädigä, xingui ts'u gä hyegahu.

9 Pë nuya dami 'yøhmbu ts'u ya 'be'a din ja yu jã'i bu gue i ten ra zïthu, nu'u im ma gue yu hogajudio u, pë him majuani yu hogajudio, ngue hingui ten Ojä u. Nugä ga japi din danyahmu bu ja ni guahu to'o i ten'na ra zïthu, n'dahma da bā u çmme ngue dádi huëc'ahu gyu 'yëc'yëihu.

10 Nê nangu a dá xi ahu, nê hin gän xømbüihu 'bu mi mba ma un'ni ahu, tengugä, janangue'a ga jamansu ahu nu'bu bi zøn ra pa din ja ran unbi nts'utho ua ja ra ximhäi, ngue da ts'ä gätho yu jã'i i 'bucua ja ra ximhäi.

11 Nuya him maya'a ga mbagä bu. Nde'bu gan jamansuhä gue hin gui jafu n'da di ts'on'na ni t'ëc'yëihu, ngue hin da zä gui hyamhu 'be'a gä tåhmbu.

12 Nê nu'u to'o hin da thapi nangu ran ts'o, ga japi da hyän a ra 'befi nuixte thofo, ngue tengu n'da ra guangu bu ja rá ngu ma Ojähu mahëts'i, nê njäm'bu da bøm bu. Nê ga o't'ä rá thuhu ma Ojä bu ja rá jã'i, nê ga orpu rá thuhu rá hnini ma Ojä, Jerusalén ma'da'yo, guet'a ra hnini ba çapu bí 'bu Ojä mahëts'i. Nê'a ma thuhu ma'da'yo ga o't'ä bu ja rá jã'i u.

13 Nê to'o i ja yú zagu, dami 'yøhmbu 'be'a i xih rá Hogandähi Ojä u yu 'yëc'yëi," bi 'yëna.

Ram hma da hmam bu ra hnini Laodicea

14 Ne bi xiqui mahøn'a, bi 'yena: "Nuya gui 'yorpa ra søcuq ram 'behni i fãx'u yu 'yëc'yei 'bupu ja ra hnini Laodicea, da hmam bu a. Ne gui xih mam hmangã guecã zai dím mam majuañi. Nugã dá ot'ã 'be'a gãtho i ja ua ya gue bi zãnd Ojã.

15 Nugã dí paçã 'be'a gãtho gá 'yøthu bu, xøgue guí 'yo indethu, yoho nin 'yomfënihu, ne 'da xni hothu. Man'da xcã numanho ahü 'bu n'dat'a ni t'ëc'yeihu xqui 'yøthu, xtãn ho ogue hin di ho.

16 Pe nugã dí san'nahü a gá 'yøthu, ne ga søx ahü.

17 Guetho nu ahü sä guí ëmhbu gyu membetihu 'be'a gãtho guí homhbu, ne guí ëmhbu hin'yü 'be'a man'da guí homhbu. Pe nugã dí paçã gue hin'yü 'be'a i ja ahü di muui. Pe huëcate ahü, xøgue ndumbi thoho ahü, tengu'bu gyu 'yãhehu ne guí xädãhu," ën'a ra nde bí 'yëh mahëts'i.

18 Ne xø bi 'yena: "Nugã gan zo ahü ts'u, gua ëmhbu ga 'da ahü ra temazai, tengu'bu guí tãmhbu ra oro mahoqui ngue ra sibi, janangue'a majuañi gam membetihu. Ne ga 'da ahü ran ho ni mbühü, tengu'bu guí tãn yu pahni xun t'axi guí hyehu, janangue'a hin guí pe'ts' ni sähu ngue hin'yü 'be'a gdí comp' ni ja'ihu. Ne ga xoc'a ni dãhu, tengu'bu guí tãmhbu ra 'yëthi guí cospa ni dãhu, janangue'a da zã guí nuhu xun ho.

19 Nugã ga dãmhyã ahü ts'u, ne ga 'da ahü ts'u ran unbi gãtho to'o dadí huëcã, n'damhña di hoc'a ni mbühü. Janangue'a daman çhyahü guí päñ nin 'yomfënihu.

20 Nuya gui 'yøhmbu ts'u, nguetho dí 'bãcã bu ja ra goxthi, dín zo ahü. Ne to'o da 'yøh ma ndegã ne da xogui, ga carpu, dam 'bu'be bu ne dam pa'be.

21 Ne to'o hin da thãpi nangue ran ts'o, ga japi ga huxhe bu mahëts'i, guepu i ja ma ts'edi, tenguthoho 'bu má tapã ran ts'o ne dí hux'be ma Ta bu mahëts'i.

22 Ne to'o i ja yú zagu, da 'yø'a i xi a rá Hogandãhi Ojã ü yu 'yëc'yei," bi 'yën'a ra nde bi xiqui.

4

Ran thãnde bu mahëts'i

1 Ne nu'bu mi jua a bi mam buya, dá ndøts'e, ne dá nugã nsoqui n'da ra jut'i mahëts'i. Ne nu'a ra nde dá øcã tengu thoho n'da ra thaxi i yã nts'edi, bi 'yëngui: "Ba ëcua ne ga ut'a'i 'be'a jatho dín ja m'bejua."

2 'Bex bi 'dacã ra ts'edi rá Hogandãhi Ojã gue bi zã dá nugã bu. Ne dá nugã bu mahëts'i n'da ran thuts'i mahoqui xun ho, tengutho bu hux yu hmuts'ut'abi. Ne mi huxpu n'da.

3 Ne nu'a to'o mi hupu, di fëxni tengu yu fëxna sødo ra jasje ogue ra cornalina. Ne bi go'ma ra 'bejani di fëxni tengu ra fëxna sødo ra esmeralda.

4 Ne bi mbäs' pu ja ran thuts'i mi 'dãte ma goho yan thuts'i, guepu mi hupu 'dãte ma goho yu dãc'yei. Gãtho mi he yu pahni xun t'axi ne mi hu'ts' yú corona ra oro.

5 Ne guepu ja ran thuts'i mi hø inde, bi bøm bu ra hui nts'edi, ne ran gãni ëmme di thoni, ne yu nde. Ne nubü mi hu a n'da, mi ja bu yoto yu sibi gue mi xeh yu t'asibi, rá hmëpya ra Hogandãhi Ojã ü, gue i juadi xun ho yú ts'edi.

6 Ne nubü mi hu a n'da, mi ja bu n'da ëna ra deã, ne ëna ra xito. Ne dá nugã goho yan t'uti gue madim 'bã'ta ran thuts'i, gue i 'bui. Ne gãtho goho yan t'uti mi ja yú dá bu yu hmi ne yú xuthã, ne gãtho yú ja'i.

7 Nu'a n'da ran t'uti bi nequi tengu n'da ra zate ra león, ná yoho buya bi nequi tengu n'da ra toro, ne ná hyu buya bi nequi tengu rá hmi ran 'yøhu, ne ná goho bi nequi tengu n'da ra dãpents'u madí tants' yú zahua, tengu'bu yo.

8 Ne gãtho goho yan t'uti i 'bui, ja n'da ngu n'da 'dato yú hua. Ne gãtho yú hua i ja xun ngu yú dá maxøts'e nepu mbo. Ne ma pa ne ra xui bi dãnde Ojã, xingui ts'u bin hë'a nãn tuhu, ne bi 'yëm 'bu min tuhu: Xun ho, xun ho, xun hotho Ojã nuixte rá ts'edi,

gue'a mi 'bui ne i 'buhya, ne guet'a i 'bui mazãi.

9 Ne gãtho goho yan t'uti bi dãnde a gue mi hu inde bu, bi 'yëspa a Ojã ne bi xifi jamadi Ojã gue i 'buhya ne dim 'bui mazãi høn'bu go njãm'bu.

10 Ne nu'bu mi dãnde Ojã yan t'uti, gãtho 'dãte ma goho yu dãc'yei bin danyahmu bu ja rá hmi a i hu inde bu, ne bi un'ndu yú corona ra oro gue mi hu'ts'i.

11 Ne bi 'yena: Nu'i ma Hmu ahe, ma Ojã ahe, høn'a thoho nin säui dín ja ni nuixte ne ni ts'edi, ne høn'a thoho nin säui da numansu a ü gãtho i 'bui.

Nguetho gãtho gá 'yøt'e 'be'a i ja ya, nangue ni pähä zehë, ne gue'a ni pähä án ja'u 'be'a i ja ya.

5

Ra T'ude'yo rán säui di tants'a ra søcuq

1 Ne nugã dra Xuuagã dá nugã a mi huxpu ja ran thuts'i mi çã bu rán 'yei n'da ra søcuq m'bants'i ne nt'o't'i maxøts'e nepu mbo. Ne mi ja yoto yan cuahmi bu ja ra søcuq.

2 Ne dá nugã n'da ram 'behni mahëts'i xun zaqui, ne nts'edi bi ma: "Ha 'bu a n'da rán säui da xøc'u yãn cuahmi i ja ua ja ra søcuq, ngue di tants'i," bi 'yëna.

3 Ne xinga n'da mi 'bupu mahëts'i, xinga n'da mi 'bupu ja ra häi, ne xinga n'da mi 'bupu i 'bu ü xun du rán säui da xøc yãn cuahmi ra søcuq ngue da bãdi 'be'a nt'o't'i bu.

4 Ne nugä dra Xuuagä ãmme dán zongä nguetho njongui 'bui rán säui di tants'a ra söcuä ngue da nu 'be'a nt'o'ti bu.

5 Ne nu n'da ra dác'yei bi 'yëngui: "O gui zoni," bi 'yëngui, "nguetho 'bu'a n'da t'ëmbi ra León nangué rá 'yü ra Judá, né rá 'yü ra ts'üt'abi ra David, nu'a him bi thäpi nangué ran ts'o, né da zä da xóc'ü yän cuahmi ra söcuä."

6 Ne 'bex dá nugä n'da i 'bä inde bu 'buh yän t'uti, né'ü 'däte magoho yü dác'yei. Ne nu'a bi nequi tengu n'da ra T'üde'yo bi mba ntho. Nu'a ra T'üde'yo mi ja yoto yé dani né mi ja yoto yé dá, gue'a ra hmépya rá Hogandähi Ojä gue i juadi xän ho yé ts'edi, bá 'behni gätho ná ngüni ra ximhäi.

7 Ne bi mba bu né bi gänba ra söcuä gue mi ja bu rán 'yei n'da gue mi hupü ja ran thuts'i.

8 Ne nu'bu mi gänba ra söcuä, nu'ü 'däte magoho yü dác'yei bin danyahmu bu ja rá gua ra T'üde'yo. Ne n'da ngu n'da mi há yé arpa'bida, né gätho mi ja yé ximbo ra oro mayuh rán dega ra za i yümanho, ra hmépya gue ni mba nt'ëspi Ojä, gue i ëspa Ojä ü yé t'ühni.

9 Ne gätho bin tu a n'da ra thuhu ma'da'yo, ën'ü:

Hön'a zehé i nin säui gui xócua yän cuahmi ra söcuä,

nguetho ya bi tho i, né nangué ni ji gui jut'ü yü jã'i, ngue gá 'yörpa yé mbeti Ojä ü

gätho ü 'da gue 'dahma 'dan'yo bu na yä, né gätho ü 'da gue 'dahma 'dan'yo yü 'yü, né gätho ü 'da gue 'dahma 'dan'yo yé häi mi 'bui.

10 Ne gá un ni ts'edi din ts'üt'abi, né dim mbäjä bu di manda rá ts'edi Ojä,

né di manda bu ja ra häi, bi 'yëm 'bu min tuhu.

11 Ne nugä dra Xuuagä, 'bex dá nugä né dá öcä yé nde yüm 'behni mahëts'i ãmme xän ngu yü munts'i, ngue yü millone thoho madím 'bã't'a mi hupü ja ran thuts'i, né yan t'uti né yü dác'yei.

12 Ne gätho yüm 'behni mahëts'i nts'edi bin tuhu, né bi 'yëm 'bu min tuhu:

Nangué bi dü ra Jesús ra T'üde'yo, rán säui din t'un rá ts'edi, né 'be'a gätho di muui,

né ran 'yomfëni nüjxte, né ra ts'edi nüjxte, né da hyänba yüm hman ü i numansu. Né da t'ëspi né ãmme da hnumanho.

13 Ne 'bex dá öcä bi mba nt'ëspi a hupü ja ran thuts'i, né ra Jesús ra T'üde'yo. Gätho i 'bui bi man'ü tengu n'dare thoho:

Majäpi thoho né i hnumansu ngue nüjxte thoho. Né din ja rá ts'edi xän ho,

né gätho i 'bui dá 'yëspi hön'bu go njäm'bu mazäi. Njabu bi ma gätho i 'bupü mahëts'i, nepü ja ra häi, né'ü xän dü, né'ü 'bupü ja yü dejä, ngue n'dat'a bi man'ü.

14 Ne gätho goho yän t'uti i 'bäpü mahëts'i bi 'yëna: "Necähe n'dat'a dím bëmhbe a," bi 'yë'nü. Né gätho 'däte magoho yü dác'yei mi 'bupü bin danyahmu i thände a hu'inde bu mahëts'i, né ra T'üde'yo.

6

Yoto yän cuahmi

1 Ne nugä dra Xuuagä dá nu ra Jesús ra T'üde'yo bi xóc'a rá mbüdi rán cuahmi ra söcuä né bi d'ü mi di tants'a ra söcuä. Né n'da ran t'uti bi xicä, né nt'öde rá nde tengu ran gäni: "Ba gcua gua nuua," bi 'yëngui.

2 Né dá hëtä bu, né dá nu n'da ra t'axca ndöfani. Né nu'a mi hupü mi há n'da ran sä, né bi mba ma unni n'da ra corona. Né bi mba bu zäi da däh yän säi din ja.

3 Né nu ra Jesús ra T'üde'yo bi xóc'a ná yoho rán cuahmi ra söcuä. Né dá öcä a bi mam man'da ran t'uti, bi xicä: "Ba ëhe, gua nu," bi 'yëngui.

4 Né dá nugä, bi böm bu n'da ra thenga ndöfani. Né mi hupü n'da, né bi mba ma unni ra espada xäm mba. Né bin t'un'na ran t'ëdi gue di japi din sä'ü yü jã'i gätho 'bupü ja rá ximhäi, ngue din hyo n'da ngu n'da ü.

5 Né nu'a ra Jesús ra T'üde'yo bi xócua ná hyu ran cuahmi, né xö dá öcä rá nde man'da ran t'uti bi xicä: "Ba ëhe, gua nu," bi 'yëngui. 'Bex dá nugä bi böm bu n'da ra 'bondöfani, né mi hupü n'da mi há ra t'ent'i.

6 Né dá öcä n'da ra nde bi böm bu mi 'bäh yän t'uti, bi 'yëna: "Hönt'ü n'da kilo ra trigo da dän'a n'dapa, né hönt'ü hyu kilo ra cebada da dän'a n'dapa. Pé dami jamansuhü ra aceite né ra vino, o gadí japi dim 'bedi."

7 Né nu'bu mi xóc'a ná gätho ran cuahmi a ra T'üde'yo, dá öcä rá nde man'da ran t'uti, bi 'yëngui: "Ba ëhe gua nu," bi 'yëna.

8 Né 'bex dá nugä bi böm bu n'da ra ndöfani xän c'axt'i ts'ü. Né mi hupü a n'da t'ëmbi ran däte, né mí ten'na ran däte n'da gue xi böm bu 'bu ü xän dü. Nu'ü bin t'un ra ts'edi di manda ü ná goho bu 'büh yü jã'i gätho ra ximhäi. Né nu'ü bin ja ra ts'edi gue da hyo yü jã'i nangué ra espada, né nangué din tumanthuhu, né nangué ra gëhë, né yü zate da hyo yü jã'i.

9 Né nu'bu mi xóc'a ná cat'a rán cuahmi ra söcuä a ra T'üde'yo, dá nugä bu n'da ra mexa guerpü i pa m'böspe Ojä, gue bim 'böts'e zehé ü yü 'yëc'yei. Né dá nugä bi hyupü 'bimexa yé té ü gätho í tho a rám hman Ojä, né bi ma nangué ra Cristo.

10 Né gätho ü mi hupü 'bimexa nts'edi bi 'yëna: "Ma Hmu tãtethoho ni ts'edi, né xän ho i, né majüani guím ma. Ham'mi pa gui tö'mi ngue gui 'yörpa ran juänbi ü, né gui cöspa ü yü jã'i 'bupü ja ra ximhäi 'be'a bi 'yörcahe," bi 'yë'nü.

11 Pé nu'ü bin t'un yé pahni xän t'axi, né bi sifi da dö'mi ts'ü 'da yü pa, ja gue'bu bi gua'ü

dí du a rám hman Ojã u yá mi'yêheh, ngue tengu u.

12 Ne nugã dra Xuuagã dá nugã ra T'ude'yo bi xóc'a ná 'dato rán cuahmi a ra sócuã. Ne 'bex bin ja n'da ra 'yãmhái nts'utho. Ne nu'a ra hyadi gãtho 'bex bi boqui tengu n'da ra 'bo'bø't'e, ne nu'a ra zãna 'bex bi thengui tengu ra ji.

13 Ne gãtho yu sø bi dãpu häi, tengu n'da ra za i hõh yán dät'o 'bu i huãñ ran ðãhi.

14 Ne nubu xun c'ammi ra ximhäi, bi mba m'bants'i tengu'bu ra sócuã, bim 'bedi. Ne gãtho yu t'uhäi mi ja bu ja ra dehe, pe ne'u gãtho yu t'õhø, bi mba ma pädi bu mi ja.

15 Ne gãtho yu ts'ut'abi bu ja ra häi, ne gãtho yu ngurpi yu ja'i, ne gãtho yu hmudofai, ne gãtho yu membeti, ne gãtho i jase yá ts'edi, ne gãtho yu 'yêhe, ne gãtho hing yu 'yêhe, bi mba bu ðapo, mi honi hapu ðing 'yãni gueru ja yu hyãnhäi, o gueru ja yu hyãdo.

16 Ne gãtho mi nde u da zemba yá yã yu do 'bu bi xo't' yu t'õhø ne da go'mi, ngue i su da nu a rá cue a i huxpu ja ran thuts'i mahets'i, ne'a ra T'ude'yo.

17 Nguetho bi zøn pa ran unbi nts'utho, ne njon da zã da hyät ran unbi.

7

Rá 'bede u yu israel bu mahets'i

1 Ne nubuya dá nugã goho yum 'behni mahets'i, ne 'da a n'danni mi 'bãpu rá nyãni ra ximhäi i sãm'ma ran ðãhi i 'yo ua gue xingui ts'u din 'yo bu ja ra häi, o gueru ja ra ðãdejã, ne xinga gue di 'yan yu za. Ne'u yu ðãdejã hin di 'yãni, di nequi tengu n'da ra xito xun juãni thoho.

2 Ne dá nugã n'da ram 'behni mahets'i bi 'yepu ní bõx ra hyadi, ne nu'a bá hyã a rá sello Ojã ngue i 'bui, ne nts'edi bi mba't'u goho yãm 'behni Ojã gue i 'bãpu yá nyãni ra ximhäi. Gue'u mi 'bãpu bin t'un ra ts'edi di unba ra häi ne ra ðãdejã.

3 Ne nue'a ram 'behni mi hã ra sello, bi xi u mi'da gue da dõ'mi ts'u, him 'bex di unba ra häi o gue ra ðãdejã o gue yu za, ja gue'bu di selloba bu ja yá ðe yu 'yêc'yei a rá sello Ojã.

4 Ne dá ócã hangu bi 'beh yu ja'i di jap ra sello yá ðe, n'da ciento ne yote ma goho mahuãhi, bi thãsta u yãm bom'бето yá ts'unt'u ra Israel.

5 Bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi yãm bom'бето ra Judã. Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi yãm bom'бето ra Rubén. Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi yãm bom'бето ra Gad.

6 Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi yãm bom'бето ra Aser. Ne bi thãsta u 'demayo mahuãhi yãm bom'бето ra Neftalí. Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi yãm bom'бето ra Manasés.

7 Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi u yãm bom'бето ra Simeón. Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi yãm bom'бето ra Leví. Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi u yãm bom'бето ra Ísacar.

8 Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi u yãm bom'бето ra Zabulón. Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi u yãm bom'бето ra José. Ne bi thãsta u 'de'mayo mahuãhi u yãm bom'бето ra Benjamín.

Yu ja'i mi he yu pahni xun t'axi

9 Ne nugã dra Xuuagã, dá handi ne dá nugã xun ngu yu ja'i i ne njon da zã da mbede hangu na ngu dá nugã. Dá nu u i 'bãpu gãtho u 'da gue 'dahma 'dan'yo bu na ya, ne gãtho u 'da gue 'dahma 'dan'yo yá 'yu, ne gãtho u 'da gue 'dahma 'dan'yo yá häi mi 'bui. Ne gãtho u mi 'bãpu mi hët'a mí huxpu ja ran thuts'i bu mahets'i, ne mi hët'a ra Jesús ra T'ude'yo. Gãtho mi 'bãpu mi he yá pahni xun t'axi, ne mi ca yu xijam'boza.

10 Ne gãtho nts'edi bi 'yëna: Ëmme dín numanho ahe, ma Ojã ahe, tãtetho ni ts'edi, ne'e gra Jesús gra T'ude'yo, dí ês'ahe ngue gá pøje, bi 'yën u.

11 Ne gãtho yum 'behni mahets'i bi mbã'ts'a mi hupu made bu mahets'i, ne gãtho 'dãte ma goho yu ðãc'yei ne'u gãtho goho yun t'uti bi mbãs' thoho gãtho mi 'bupu, bin ðanyahmu, bi nye'mahäi, bi ðãnde Ojã i hu inde bu.

12 Gãtho bi 'yëna: Necãhe 'dat' a dím bëmhbhe, dí ês'ahe, ma Ojã ahe, nuixte xun ho i.

Ne gãtho guí pãdi. Zãi dí xi ahe jamadi nangue ran ho guí òrcahe. Dín numansu ahe, ne nte guí hëmbi, pe i ja ni ts'edi xun ho, ne gam 'bui høn'bu go njãm'bu mazãi.

Ne høn'a tho dím bën ahe ya, bi 'yën'u. 13 Ne nu n'da ra ðãc'yei bi 'yãngã dra Xuuagã: "Ha guí pãdi hapu bá nex yu."

14 Ne dá ãmp'a ra ðãc'yei: "Nu'i guí pãdi." Ne nu'a ra ðãc'yei bi 'yëngui: "Nu'u gue'u bi 'yêc'yei Ojã 'bu mi ja ran unbi ndumbãi tho bu ja ra ximhäi. Ne nu'a rá ji ra Jesús gue a í bo yá pahni u, bi japi xtan t'axi.

15 Janangue'a i 'bãhmu ja rá hmi Ojã yu. Ne in 'yêhe ma pa ne ra xui ua ja rá nijã Ojã. Ne gue'a i huxpu ja ran thuts'i di jamansu yu.

16 Ne him man'dandj din tumanthuhu yu, ne him man'dandj di nu ran unbi nam pa ra hyadi, xinga gue u mi'da xum pa di unbi.

17 Nguetho nu ra Jesús ra T'ude'yo gue i 'bu inde bu mahets'i da 'yøt'e tengu 'bu ra mbãnde'yo, ne da zixpu hapu i ja ra dehe gue di un ra te yá mbui. Ne nu'a Ojã him man'dandj di japi din zoni."

8

Nã yoto ran cuahmi ne ra t'uts'i ra oro

1 Ne nu'bu mi xocua na yoto yán cuahmi ra socua, made ora njom bin ya bu mahets'i ne nte bi 'yani.

2 Nu'bu mi gua'a buya dá nugá yoto yam 'behni mahets'i zai i 'bäpü ja rá hmi Ojä, ne bin t'un yu thuxi n'da ngu n'da.

3 Ne dá nugá n'dan'yo ram 'behni mahets'i, bi mba bim 'bäpü ja rá mexa yun t'unni, ne mi the n'da ra t'uts'i ra oro ne bi mba nt'unni xan ngu rá ndega ra za din zö bu, i yaman'u, ne nu'a rá 'bifi da mba ma uöspi yäm hma yu 'yéc'yei 'bu i çspa Ojä. Ne gátho i zö bu ja rá mexa ra oro gue i hõpü ja rá hmi a Ojä i hu inde bu.

4 Ne nu'a ra 'bifi i nexpü ja rá t'uts'i a ram 'behni, mauqts'i yäm hman yu 'yéc'yei 'bu i çspa Ojä, ne bi zöm bu bi 'bu Ojä.

5 Ne nu'a ram 'behni bi yus' yu despi bu ja ra t'uts'i ra oro gue mi zö bu ja ra mexa, ne bi 'yem bu ja ra ximhäi. Ne 'bex dá ocä nts'edi yun gáni din thoni. Ne dá nu nts'edi yu huei bi c'ueti bu ja ra ximhäi, ne bin ja n'da ra 'yamhäi bu.

Yu thuxi

6 Nuya bim 'bäpü yoto yam 'behni mahets'i i t'õ'mi da huixt' yá thuxi.

7 Ne rá mbüdi ram 'behni bi huixt' rá thuxi, 'bex bi t'en bu häi yun do, ne ra sibi, mauqspi ra ji. Ne ná hyu xequi ra häi bin zö, bi gopü mi yoxequi ra häi. Nepü na hyu xequi bin zö yu za ne yu t'ei xan c'ammí. Pe bi gohi yo xequi ngue him bin zö.

8 Ne na yoho yam 'behni bi huixt' rá thuxi, ne dá nu tengu n'da ra t'õhõ xan ndoho, i sò ne çmme ndõspi, ne bi mba nt'ent'i bu ja ra dádejá.

9 Ne na hyu xequi ra dádejá bi japi din ji. Ne gátho bi du u mi 'bäpü mbo ra dehe. Ne gátho yu dambosa gue mi 'yo bu bin t'soni. Pe bi go u yoxequi ra dádejá ngue him bin t'soni.

10 Ne ná hyu yam 'behni bi huixt' rá thuxi. Ne 'bex bi däh mahets'i n'da ra sò xan ndoho ngue i zö ne çmme xeh yu t'asibi. Ne bi dápü ja ná hyu yu dáthe ne ná hyu yu mbõthe bu ja ra ximhäi.

11 Nu rá thuhu ra sò ngue bi dágui ra Ajenjo na. Ne guerpü bi däh ra sò gátho ra dehe çmme bi ju t'si. Ne xan ngu yu já'i bi du ngue bi zi a ra dehe xan ju.

12 Ne nu ná goho ram 'behni bi huixt' rá thuxi. Ne 'bex bi boqui ná hyu xequi ra hyadi, ne'a ná hyu xequi ra zana bi boqui. Ne a ná hyu nets'i yu sò bi boqui. Ne mbe ngoho ora ra pa ne ra xui him bin ja ran nequi.

13 Ne drá Xuuagá dá nu n'da ram 'behni mahets'i mi 'yo inde bu mahets'i, ne çmme nts'edi mbafi, bi 'yena: "Huçcate, huçcate, huçcate yu já'i 'bäpü ja ra ximhäi, nangue 'be'a din ja 'bu bi huixt' yá thuxi yu mi hyu yam 'behni mahets'i gue i 'bähna," bi 'yena.

9

1 Ne ná cat'a yam 'behni bi huixt' rá thuxi ne dá nu n'da ra sò tengu n'da ram 'behni mahets'i ngue hingui ho, bi dápü mahets'i bi zõpü ja ra ximhäi. Ne bin t'un n'da ran sogui da xoc ra hyähäi ngue çmme xan hë ne nts'utho, guerpü i 'bu a ra zithu.

2 Ne nu'bu mí xoc'a, bi bõm bu ra 'bifi xam pothi tengu 'bu fan ra sibi xan ndoho. Ne 'bex bi go'ma ra hyadi a ra 'bifi ne bin uqants'ui ran dáhi gátho ra ximhäi.

3 Ne xan ngu yu he'yaxi bi bõm bu ja ra 'bifi ngue bin 'yo gátho ra ximhäi. Ne bin t'un yá ts'edi da 'yõt'e tengu ran unbi di un yu mboza.

4 Ne bi sifi ngue hin di ts'on yu t'ei o gue yu za o gue mi'da i ja ua ja ra ximhäi, hõnt'u yu já'i di unbi gátho to'o him mi ja rá sello Ojä bu ja yá dë.

5 Ne him bi japi da hyo yu já'i, hõnt'a cat'a zana di unba yu já'i, tengu i õt' yu mboza 'bu i sa n'da.

6 Ne nu'u yu pa gue i 'yo ua yu he'yaxi in nde yu já'i da du pe hingui sä da du, hõnt'a ran unbi thoho da nu.

7 Ne nu yu he'yaxi di nequi tengu yu fani çna da mba ra sui, pe nu yá hmi tengu yá hmi yu já'i, ne i hu'ts' yu corona yu oro.

8 Ne nu u mi ja yá xtá tengu n'da ra xisu, ne mi ja yá ts'i tengu yá ts'i ra dázate.

9 Ne nu u mi ja bu yá tija tengu rá xi ra dáhuq, pe xam me tengu ra t'egui. Ne di hj yá zahua tengu 'bu yu carro i jat yu fani i tihí, çmme di thoni tengu 'bu i pa bu ja ran sui.

10 Ne nu yá 'yoza tengu yu mboza, ne cat'a zana bin t'un ran t'edi di unba yu já'i, nangue yá bite i ja yá 'yoza.

11 Ne nu'a rá hmu u yu he'yaxi 'bäpü ja ra hyähäi ngue çmme xan hë, ne nu'a rá thuhu ra Abadón ngue rá nde ra hebreo, ne nu'u yu griego çmbi ra Apolión. Pe nu rá thuhu nde da ma, gue nde di t'soni 'be'a gátho i ja.

12 Nuyá rá mbüdi ran unbi bi thogui, pe ba çh mi yoho yun unbi.

13 Ne ná 'dato yam 'behni bi huixt' rá thuxi. 'Bex dá ocä n'da ra nde bi bõm bu ja yá dani gue'u mi ja bu goho yá ts'at'i ra mexa ngue ra oro i hõpü ja rá hmi Ojä.

14 Ne nu a ra nde bi 'yemp'a ná 'dato yam 'behni mahets'i gue i ja rá thuxi: "Dami xoc'u goho yam 'behni mahets'i ngue nthu't'i bu ja ra dáthe Eufrates," bi t'çmbi.

15 Ne bi mba nsoqui, nguetho bi dõ'mi da zõn ra ora, ne ra pa, ne ra zana, ne ra jeya da soc'u. Ne da mba u da hyo a ná hyu njá'i bu 'bäh yu já'i gátho ra ximhäi.

16 Ne yociento millone yu dofui i hux yu ndõfani bi dën'nda. Nugá dra Xuuagá dá ocä hangu na ngu bi mba.

17 Ne in ja bu 'bu má nugá yu ndõfani, ne nu'u yu dofui madin tõgue bi dác yá tija ra t'egui ma çäh xan theñi, xan c'ammí ne xan

c'axt'i. Ne nu'u yá yá yu ndofani tengu yá yá yu dazate. Ne bi bøm bu ja yá nde yu ndofani ra sibi ne ra 'bifi ne ra despi.

18 Ne na hyu ram 'bede yu ja'i mi 'bucua ja ra ximhäi bi du nangue rán unbi ra sibi, ra 'bifi ne ra despi gue bi bøm bu yá nde yu ndofani.

19 Nu yu ndofani mi ja yá ts'edi nangue 'be'a bi bøm bu ja yá nde, ne mi ja ra ts'edi yá 'yozu, nguetho yá 'yozu i ja yá yá tengu yu pozu di unba yu ja'i.

20 Ne gátho mi'da yu ja'i gue him bi du, him bi päh yán 'yomfëni, pe guexta'a bi dande yu zithu ne'u yu hmite bi 'yozehë, yán t'öt'e ra oro ne ra t'axi ne ra fexna t'ëgui, ne ra do, ne yu za, yu hmite u gue hingui nute ne hingui öhnahya, ne hingui sä din 'yo.

21 Ne hingui ts'u bi hyeh yan t'öt'e xun ts'o. Guexta'a bin hyodu ne bim badi ne bin 'yomt'ëni, ne bim pe.

10

Ra t'usocuaq i ca n'da ram 'behni Oja

1 Ne nugä dra Xuuagä dá nugä man'da ram 'behni Oja bá çah mahëts'i, mi ja ra ts'edi. Ne bán 'youi n'da ra güi, ne mi comba ra 'bejani rá yá. Ne nu'a rá hmi bi yoxni tengu ra hyadi, ne nu'u yá gua madi nequi tengu bu n'da ra sibi.

2 Ne mi çá n'da ra t'usocuaq ma tants'i. Ne nu'a rán 'yeigua mi nemp'u ja ra dadeja, ne nu'a rá gahagua mi nemp'u ja ra häi.

3 Ne nu'a ram 'behni nts'edi bi mbafi, tengu bu i mba a ra dazate.

4 Ne nu'bu mi mbafi, 'bex dá ocä yoto yan gäni. Ne mi engä ocä o't'a ra socuaq 'be'a dá nugä, pe 'bex dá ocä n'da ra nde mahëts'i bi 'yëngui: "Yo gui o't'ya 'be'a bi ma yan gäni, nguetho hingui sä gui ma 'be'a bi man'."

5 Ne dá nugä ram 'behni Oja mahëts'i gue i 'bäpu ja ra dejä nepu ja ra häi, bi 'ua'ts' rán 'yei bu mahëts'i.

6 Ne bi ndønba rá thuhu Oja i 'bui ne dim 'bui mazaj, gue bi 'yöt' mahëts'i ne ra ximhäi ne ra dejä ne gátho 'be'a i jaba. Bi ndønba rá thuhu, gue majuani hin da dö'mi mi'da yu pa 'be'a din ja.

7 Ne ena, nu'bu bi huixt' rá thuxi a ná yoto ram 'behni Oja gue mi 'buhn, 'bex din ja buya 'be'a bi xi Oja yá pøngahya maya bu gue din ja, gue him mám fadi.

8 Ne nu'a ra nde mahëts'i bi 'yëngä mahøn'a: "Nu'i, ni mba bu, bá çan'a ra socuaq gue i çä'a ram 'behni Oja mahëts'i i 'bähnu ja ra dejä ne ra häi."

9 Janangue'a dá mbagä bu mi 'bä'a ram 'behni mahëts'i, ne dá xifi gue di 'dac'a ra socuaq. Ne nu'a ram 'behni bi 'yëngui: "Çani, ne gui sa. Ne nu'bu gá sa, tengu bu ra t'afit'asa bu dán zä ni nde, pe nu'bu bi mba bu ni foho emme xtän ju buya."

10 Ne dá çangä ra socuaq büya, ne dá sagä a. Ne bin ja tengu bi xicä ram 'behni, xü çahi 'bu má sagä, emme xun u, pe gueru ma foho, emme xun ju.

11 Ne bi xiqui: "Jatho gui mamp'a ram hma Oja mahøn'a, hønba go hapu 'buh yu ja'i 'dahma 'dan'yo bu na yá ne 'da n'danni yá häi, nepu 'buh yu ts'ut'abi." Ne gue'a bi sicä a dra Xuuagä.

11

Yoho yu pøngahya

1 Ne nugä dra Xuuagä, bin 'dacä n'da ra t'ëni gue ra za, ne bi t'ëngui: "Ni mba bu ja ra danija ne gui 'yeni hangu na ndoho ra ngu. Nepu ja ra mexa i pøx yan t'unni yu ja'i." Ne bi siqui ga pede hangu na ngu yu ja'i i thande Oja bu.

2 Pe bi sicä: "O gui ëni hangu na ndoho ra häi ma mbä't'i bu thi ja ra danija, nguetho bin t'un'du yu ja'i 'dahma 'dan'yo bu na yá, gue'u hingui pa Oja. Ne yote ma yozna din 'yo bu ne di un'na rá hogahnini Oja."

3 Ne bi 'yëngui: "Ga pënhä bu yoho ma pøngahya, ne da hye yu he tengu bu i tu yá mbui. Ne n'da mahuahi yo ciento ne hyate pa da man'a mam hmangä bu u," ën Oja.

4 Ne nu'u yoho yá pøngahya Oja, gue'u mi u'u yoho yu za ngue yu olivo, ne'u yoho bu tøh yu lámpara gue i 'bäpu ja rá hmi ra Hmu mahëts'i, gue'a di manda gátho ra ximhäi.

5 Ne to'o im bëni di unba u yoho yan 'yohu gue yá pøngahya Oja, da bøn ra sibi bu yá nde ngue'a i zø'u. Ne gue'a di du'u gátho yan suihu u yoho yá pøngahya Oja.

6 Ne nu'u yoho yu pøngahya, din ja yá ts'edi ngue di japi hin din 'ye gátho yu pa gue dim pøngahya bu. Ne din ja rá ts'edi gue gátho yu dehe di japi ngue din ji. Ne din ja yá ts'edi hont'a go 'be'a man unbi di unba ra ximhäi, hont'a go ní pa i nde.

7 Ne nu'bu mi gua'a rá 'befi Oja u, 'bex bi bøm bu ja ra hyähä emme xun hë tengu n'da ran dazate, ram 'behni ra ziftu emme nts'utho. Ne bi mba bu, bi zu'u yoho yá pøngahya Oja, ne bi dāha bi hyo u.

8 Ne nu'u yá ngøc'yei u yoho bi du, mi 'bem bu ja ra calle made ra dāhini, gue n'dat'a ra hnini gueru bi du ra Hmu mahëts'i bu ja ra pont'i. Ne nu'a ran ts'o bin ja bu ja ra dāhini 'da'angu nan ts'oui bin ja bu ja ra hnini Sodoma, nepu ja ra häi Egipto.

9 Ne nhyupa made bi mba yu ja'i gátho 'dahma 'dan'yo bu na yá gue bi nepu gátho yu häi, bi hyët'u 'bom bu xi du. Ne him bi japi bi mba nt'ägui.

10 Ne gátho yu ja'i i 'bucua ja ra ximhäi bin johya 'bu mi du u, ne nangue ran johya, bi un yan t'unni n'da ngu n'da, ne bi hyu yá mbui ngue hin di paha mahøn'a u yá pøngahya

Ojå, nguetho bi nu ran unbi nangué 'be'a bi 'yørpa u.

¹¹ Pɛ nu 'bɛ mi tho a nhyupa made mi 'bom bɛ, pɛ Ojå bi un ra xɛhyå mahøn'a, nɛ 'bex bi ndants'u, nɛ gåtho to'o bi nu, ɛmme bin su u.

¹² 'Bex bá ɛ'a n'da ra nde mahɛts'i nts'edi bin yå, bi 'yɛmp'u: "Ba ɛcua ya," bi 'yɛna. Nɛ bi ndɛx mahɛts'i u, in 'yohu n'da ra güi. Nɛ gåtho yån sũihũ mi 'båpũ bi nu 'be'a bin ja.

¹³ Nɛ nu 'bɛ mi mba u yå pøngahyå Ojå, 'bex bi 'yån ra häi bɛ ja ra dånini, ɛmme nts'utho. Nɛ ná 'dɛt'a ra xɛqui ra hnini bin ts'on'i, yoto mahuqi yu jå'i bi du nangué nts'edi ra 'yånhäi. Nɛ nu 'u yu jå'i gue him bi du, ɛmme bin su, nɛ bi 'yɛspa Ojå mahɛts'i bũya.

¹⁴ Nuya ná yoho yun unbi bi thogui, nɛ 'bex ba ɛ'a ná hyu ran unbi.

Ná yoto ra thaxi

¹⁵ Nɛ nu 'bɛ mi huixt' rá thaxi a ná yoto ram 'bɛhni mahɛts'i gue mi 'båpũ, 'bexque nt'ode bɛ mahɛts'i xun ngu yu nde nts'edi bin yå, bi 'yɛna:

Nuya gåtho ra ximhäi bi då Ojå ma Hmuhũ, nɛ'a ra Cristo bi huahni,

nɛ hønt'u di manda bɛ høn'bɛ go njåm'bɛ mazåi, bi 'yɛn'u yu nde i yå mahɛts'i.

¹⁶ Nɛ nu 'u 'dåte magoho yu dæc'yɛi ngue mi hupũ ja yån thuts'i di mbå't'a Ojå bɛ mi hudi, bin danyahmu nɛ bi dånɛ Ojå.

¹⁷ Nɛ bi 'yɛm 'bɛ mi dånɛ:

Nu'i ma Ojå ahe nte guí hɛmbi, Nu'i zåi guí 'bui, nɛ zåi gmi 'bui, nuya gå dũ mi gå 'berpa yú ts'edi gåtho mi'da, nɛ da zå guí manda xun ho 'be'a gåtho i ja. Dí xi ahe jamadi, ngue ya gå 'yuh ni ts'edi tåte tho.

¹⁸ Nu 'u yu jå'i i 'båpũ høn bɛ go hapu i ja yu häi ɛmme bin cue

ngue ya bi zøn ra ora da nu ran unbi. Nuya bi zøn ra ora da nu nin juånbi, nɛ gåtho u xun du.

Bi zøn ra ora gue gui un'du ya 'be'a bi dæ'u ni 'yɛhe nɛ ni pøngahyå.

Nɛ bi zøn ra ora gue gui un'du yun t'unni gåtho bi 'yɛc'yɛi,

hønt'a go to'o i ja yú ts'edi, nɛ'u hin'yũ yú ts'edi.

Nɛ bi zøn ra ora, gue gui jua'u gåtho to'o di unba yú mijå'ihũ, bi 'yɛn'u.

¹⁹ Nɛ nu 'bɛ mi gua'a bi man'u yu dæc'yɛi, dra Xuuagå dá nugå nsoqui ra dånijå mahɛts'i. Nɛ dá nugå ra huada i hørp mbo, guerpũ m'be'ts'i ran hoqui bi 'yøt'ui Ojå u yú 'yɛc'yɛi. Nɛ bin ja nts'edi ra huɛi, nɛ bin thoni, nɛ yun gånɛ, nɛ bin ja n'da ra 'yåmhäi, nɛ bi hyøh yun do.

¹ Nɛ dá hant'a n'da ran t'uti xun ndoho bɛ magats'i, ngue n'da ra xisu mi he ra hyadi ngue rá pahni, nɛ mi tørpũ ja ra zåna. Nɛ mi hu'ts'a n'da ra corona gue min 'youi 'dɛ'mayoho yu sò.

² Nɛ nu'a ra xisu mi hæ't'uhni a, nɛ ɛmme mi mbafi ngue xun u, ngue nde dim 'bũh rá t'uhni.

³ Nɛ bi nɛqui bɛ man'da ran t'uti tengu n'da ra jårga xun ndoho nɛ xun theni, ɛmme nts'utho. Nɛ nu'a ra jårga mi ja yoto yå yå, nɛ n'da ngu n'da yå yå mi hu'ts' yu corona. Nɛ mi ja 'dɛt'a yå dani.

⁴ Nɛ nu 'bɛ mi uån'na rá 'yoza, bi hyøm bɛ häi ná hyu nets'i yu sò mi ja bɛ mahɛts'i. Nɛ nu ra jårga 'darbũ mi 'båhmi ra xisu, i nde da zap'a rá t'uhni 'bɛ bim 'bui.

⁵ Nɛ bim 'bũ'a n'da ra ts'unt'u, rá t'uhni ra xisu bũya. Nɛ guehna ra ts'unt'u din ts'unt'abi gåtho yu häi, nɛ njon di japi da mbɛsta'a da ma. Pɛ nu 'bɛ mim 'bui, bi jamansu Ojå, nɛ 'bex bi zixpũ mahɛts'i bí ja rá ts'edi.

⁶ Pɛ nu ra xisu bi 'dagui, bi mba bɛ ma'ueni guerpũ bi hocua Ojå dim 'bui n'da mahuqi nɛ yociento nɛ hyåte pa. Nɛ din ja bɛ 'be'a gåtho da hyoni.

⁷ Nɛ nu bɛ mahɛts'i bin ja n'da ra dæsui, nu'a rá ngurba m'behni Ojå mahɛts'i ngue ra Miguel nɛ gåtho u mi'da yám 'bɛhni Ojå mahɛts'i, bin sũmbũ a ra jårga nɛ'u gåtho yú 'yɛhe a ra jårga.

⁸ Pɛ nu'a ra jårga him bi dåha, nɛ Ojå him bi japi dim 'bøpũ mahɛts'i bũya.

⁹ Nɛ bi thøn'a thi bɛ mahɛts'i a ra jårga, guet'a ra c'ɛyå, ra zĩthu a, rá thuhu ra Sattanås, gue i hæte gåtho ua ja ra ximhäi gue 'bũ rá mbudi tho.

¹⁰ Nɛ nubũya nugå dra Xuuagå dá øcå n'da ra nde mahɛts'i nts'edi bin yå bi 'yɛna: "Ya bi zøn ra pa da yån'u yu 'yɛc'yɛi, nɛ da nu a rá ts'edi Ojå, di manda rá ts'edi Ojå u, nɛ a ra Cristo. Nguetho ya bi thøn'a thi bɛ mahɛts'i ra zĩthu ngue nzåi madi yåp'u ma cuhũ bɛ ja rá hmi Ojå ma pa nɛ ra xui.

¹¹ Pɛ gue'a rá ji ra Jesús, tengu 'bũ ra Dɛ'yo, ni dæp'a ra zĩthu u yu 'yɛc'yɛi, nɛ 'bũ i ma ngue ɛc'yɛi ra Jesús, nɛ 'bũ hingui su da du.

¹² Janangué'a dan johyahũ gåtho dí 'bũhmbũ mahɛts'i. Pɛ ndumbũi tho ho ahu gue guí 'bũhmbũ bɛ ja ra häi, nɛpũ ja ra dejå, nguetho bi zøm bɛ ja ra ximhäi ra zĩthu, nɛ ɛmme in cue. I pædi him maya'a yu pa din ja rá ts'edi bɛ," bi 'yɛn'a ra nde dá øcå bin yå bɛ mahɛts'i.

¹³ Nɛ nu 'bɛ mi nu ra jårga zĩthu ngue bá t'ent'ua häi, bi gu'a ra xisu gue bim 'bũh rá ts'unt'u.

¹⁴ Pɛ nu'a ra xisu bi mba nt'unni yoho yu zahua tengu n'da ra pents'u xun ndoho, nɛ bi zågui bi mba ma'ueni guerpũ him bi zå bi bent'a ra jårga. Nɛ bi mba ma jamansu bɛ hyu jeya made.

12

Ra xisu nɛ ra jårga

15 Nu ra jarga baya bi bon ra dehe ra nde, tengu'bu n'da ra d'athe xun ndoho, ena xtan dux'a ra xisu ra dehe.

16 Pe Oja bi xoc'a n'da ra hyahai gueru bi yu'a ra dehe bi bom bu ra nde ra jarga.

17 Pe nu ra jarga baya emme bi de ra cue nangu'e'a ra xisu, ne bi mba bi zu'u gatho mi'da ngue ra 'yu'a ra xisu, gatho u gue bi 'yot'a bi man Oja ne bi den'du 'be'a bi man'a ra Jesus.

13

Ran t'uti bi bõxpu ja ra dejq, ne ran t'uti bi bõxpu ja ra hai

1 Ne bi mba bim 'bapu ja ndenthe a ra jarga zithu. Ne nugä dra Xuuagä dä nu man'da tengu n'da ra zate, bi bõxpu ja ra d'adeja. Ne nuna ra zate mi ja yoto yu ya, ne 'det'a yu dani, gueru mi ja 'det'a yu corona. Ne man t'o'ti bu yu ya yu thuhu zeh'e a ra zate embi guese Oja, ne bi ma mants'o nangu'e Oja.

2 Ne nuna ra zate dä nu, gue bi bõxpu ja ra dejq, tengu n'da ram hmasni, pe nu yu gua tengu yu gua yu oso, ne nu u yu nde, tengu yu nde yu leon. Ne nu'a ra jarga bi un zeh'e ra ts'edi na yoho ra zate gue xi bõxpu ja ra dejq. Ne bi un ran t'edi di manda bu hapu i ja ra ts'edi ra jarga zithu, emme xun ngu ra ts'edi mi ja a.

3 Nu'a n'da ra ya mi ja bu n'da ra seni ngue mi embi di du a, pe bi za. Ne gatho yu ja'i mi 'bucua ja ra ximhai, bi denni, ne bi hyonya thoho nangu'e ra ts'edi mi ja.

4 Ne nu u yu ja'i bi dande ra jarga, nguetho ya xi un ra ts'edi ra zate xi bõxpu ja ra dejq. Ne bi dande ra zate, ne bi 'yena: "Njo'o man'da tengu na, ne njo'o to'o da za din sahmi na."

5 Ne bin t'un ran t'edi ra zate xi bõxpu ja ra dejq, da man ra ts'ore xun ts'o nangu'e Oja. Ne bin t'un ran t'edi din ja ra ts'edi yote ma yozna.

6 Ne nu'bu mi nya, emme xun ts'o bi ma nangu'e Oja. Bi ndom mans'o ra thuhu Oja, neru bi 'bu, ne gatho u i 'bapu mahets'i.

7 Ne bin t'un ran t'edi ngue din sahmbu yu t'ahni Oja ngue di japi di 'be'u. Ne bin t'un ra ts'edi ngue di manda gatho na ngu yu ja'i 'bucua ja ra ximhai, gatho yu hai, ne gatho 'dahma 'dan'yo bu na ya yu ja'i, gatho yu hnini.

8 Ne gatho yu ja'i bi dande a. Pe him bi dande u xman t'o'ti yu thuhu bu ja ra s'ocua ra Jesus gue bi 'yo't'a ra T'ude'yo gue'a bi tho. Ne ya man t'o'ti bu u yu thuhu u 'bu ma hin'yu ra ximhai, im ma to'o i ja ra temazai.

9 Nu'u to'o i ja yu zagu, dami 'yohmbu xun ho ya.

10 Nu'a to'o di un ran unbi yu ja'i gue da got' ra fadi, nese a da nu ran unbi ngue da mba njoti. Ne to'o din hote ngue di

sente, nese a da nu ran d'ate ngue da ts'eni. Janangu'e'a to'o gatho u yu t'ahni Oja, jatho hont'a da beni gue yu yante Oja, ne hin din xombui.

11 Ne nubaya da nu man'da ran t'uti gue bi bõxpu ja ra hai, ne mi ja yoho yu t'udani tengu n'da ra t'ude'yo. Pe nu'bu min ya emme nts'utho tengutho ra jarga zithu.

12 Ne nu'a ran t'uti xi bõxpu ja ra hai bin ja ra ts'edi tengu ra zate ngue xi bõxpu ja ra d'adeja ngue mi ja n'da ra seni a n'da ra ya gue xi za. Ne bi japi gatho i 'bucua ja ra hai da dande ra mbudi ra zate.

13 Ne nu'a ran t'uti gue bi bõxpu ja ra hai, bi 'yot' yun t'uti nts'utho, bi japi ba cah mahets'i ra sibi ngue da nu yu ja'i.

14 Ne bi hyat' yu ja'i gatho 'bucua ja ra ximhai 'bu mi 'yot' yu hyonya nt'ot'e. Ne hon'bu i 'bapu ja ra hmi ra zate xi bõxpu ja ra dejq, bi za bi 'yot'u. Ne bi xih yu ja'i da 'yot'a n'da ra nyoguido tengu ra zate xi bõxpu ja ra dejq, gue mi ja ra seni bu ja n'da ra ya, ngue xi za.

15 Ne nu'a ran t'uti gue bi bõxpu ja ra hai, bin t'un ran t'edi di japi dim 'bu a ra nyoguido nt'ot'e tengu ra zate bi bõxpu ja ra dejq. Ne di japi din ya. Ne bi japi da mba ntho gatho to'o him bi dande a.

16 Ne bi manda ngue gatho yu ja'i din ja ra hmepya ra nyoguido bu ja ra de neru ja ran 'yei, madague'a hont'a go ma ja'i, gatho i ja yu ts'edi ne'u hin'yu yu ts'edi, gatho yu membeti ne gatho yu hyoya, gatho yu 'yeh'e ne gatho ngue hing yu 'yeh'e, gatho yu ja'i jatho din ja ra hmepya.

17 Ne hingui sa n'da ra ja'i dim pa o gue din tai 'bu hin di nerui ra hmepya ra zate xi bõxpu ja ra dejq, nu bu ja ra ja'i. Gatho jatho din ja ra hmepya ngue nam boni ra thuhu, o ra numero, ra hmepya ra thuhu ra zate.

18 Jatho gan 'yomfnihu xun ho ngue gui pahmbu 'be'a nam bon'a ra numero ra zate, nguetho nu ra numero, 'dato ciento ne hyate ma 'dato, ra numero n'da ra ja'i.

14

Bin tuhu u bim pøhø

1 Ne nubaya da nugä ra Jesus ra T'ude'yo i 'bapu ja ra nyuni t'emi Sion. Ne mi 'bahmbu ra Jesus n'da ciento ne yote ma goho mahuahi yu ja'i ngue gatho i ja bu ja yu de ra thuhu ra Jesus ne ra thuhu ra Ta.

2 Ne da oca n'da ra nde bu mahets'i nt'ode tengu yu dehe xun ngu emme di hi ne tengu ran gani nts'edi di thoni. Ne da oca tengu bu yu arpa'bida xun ngu i pei.

3 Ne nu'u n'da ciento ne yote ma goho mahuahi bi yan Oja bu ja ra ximhai, ne bin tupu n'da ra thuhu ma'da'yo bu ja ra hmi Oja gue'a i huxpu ja ran thuts'i, ne gueru 'bah

yán t'uti i 'bái, ne yá dác'yei. Ne njo'o mi'da bi zà bi bá a ra thuhu.

⁴ Ne nu'á, gátho xán hotho á, gue hont'a Ojå mbëni. Ne i ten'na ra De'yo hõnbu go hapu da mba. Ne nu'á gue bi yám bu ja ra ximhäi bu 'buh mi'da yá jå'i, yán t'unni man'da xán ho bin t'un Ojå ne ra De'yo.

⁵ Ne xinga n'da ra fehni bi thínba á, xõgue xingui ts'á yá ts'oqui bu na nu Ojå.

Nu'a bi man'á hyu yám 'behni Ojå mahçts'i

⁶ Ne nubúya dá nugå man'da ram 'behni mahçts'i mí 'yo inde bu mahçts'i, ne i çå ra søcuå nt'ot'i bu ran ho ma'da'yo hin njám'bu da guadi ne da mba gátho nangani ra ximhäi. Da mba bu gátho yá häi ne nu yá jå'i 'dahma 'dan'yo bu na yå da 'yõde hont'a go to'o ní jå'i.

⁷ Ne nu'á ram 'behni mahçts'i nts'edi bi 'yëna: "Dami numansuhå Ojå ne gui 'yëspahå rá ts'edi nuixte a, nguetho ya bi zõn ra ora da 'yõt' rán juånbi Ojå. Dami thåndehå a ya, gue'á gue bi 'yõt' mahçts'i ne bi 'yõt' ra ximhäi. Ne bi 'yõt' yá dejå ne bi 'yõt' yá mbõthe," bi 'yëna.

⁸ Ne nu'á man'da ram 'behni mahçts'i mahõn'a bi den'na rá mbædi m'behni, ne bi 'yëna: "Ya bin theh rá ts'edi ra dånini Babilonia ngue emme mi ja rá ts'edi. Nguetho nu'á yá jå'i mí 'båpu bi xåndi gátho ra ximhäi a ran 'yomt'ëni mí øzehë. Ne gátho á bi 'yõt' ran ts'o tengu n'da ra iti gue com'ma rá sëi gátho mi'da," bi 'yëna.

⁹⁻¹⁰ Ne nu'á ná hyu ram 'behni mahçts'i bi den'na ná yoho, ne nts'edi bi 'yëna: "To'o gue da dånre ra zate gue bi bõxpå ja ra dejå, ne ra nyoguido, ngue i ja rá hmepya bu ja rá dë o guerpå ja rá 'yë, da nu hangu nangu rá ts'edi rá cüe Ojå. Nu Ojå xingui ts'á da 'yë'ts'a ran unbi di un'ndå nangu rá cüe. Ne da nu a ra Jesús ra De'yo ne yá hogam 'behni mahçts'i 'bå bin t'un'na, ngue ra sibi n'youi ra despi.

¹¹ Nu'á ra 'bifi i pøm bu njám'bu din hë a hõnt'bu go njám'bu mazai. Ne nu'á i 'båpu njám'bu din hë a ran unbi i nu á ma pa ne ra xui. Gue'á gátho bi dånre ra zate xi bõxpå ja ra dejå, ne ra nyoguido, gátho á i ja bu ja rá jå'i rá hmepya ne rá thuhu ra zate.

¹² Pe nu ahå gyå 'yëc'yeihå pe nde'bu man'da gui hyådumbuhå gui thoc ni t'çc'yeihå ne gui hyåthå yán unbi. Nguetho yá t'åhni Ojå á gátho di thoqui i øt' yán t'ëdi ne di thoqui i çc'yei ra Jesús," bi 'yë'n'a ná hyu ram 'behni Ojå mahçts'i.

¹³ Ne nubúya bi 'yengå man'da ra nde dá øcå mahçts'i: "Dami 'yo't' ya 'be'a ga xi a i. Din johya thoho gátho á xán du 'bu ya mí çc'yei a ra Hmu Cristo mahçts'i. Majåpi thoho, ën'a rá Hogandåhi Ojå, nguetho din säya a rá 'befi mí øt'e. Ne nu'á ran ho mí øt'ua

ja ra ximhäi á, ne nubå mahçts'i da nu rá muui bu."

Rån sofo ra ximhäi

¹⁴ Ne dá nu n'da ra güi xán t'axi thoho ne mi hu inde bu ja ra güi a n'da tengu n'da ra jå'i. Ne mi hu'ts'a n'da ra corona ra oro. Ne mi hå ra mbore theni emme het'i.

¹⁵ Ne bá pøm bu rá dånijå Ojå mahçts'i man'da rá m 'behni Ojå, ne nts'edi bi xi a mi hupå ja ra güi: "Dami 'yõrpa yá jå'i bu häi tengu'bu da hyc yá uva xán yåxpå ja ra nuånåt'o. Nguetho ya bi zõn ra ora gue gui pe'ts'á bin ja bu ni huåhi," bi 'yë'n'a rá m 'behni Ojå.

¹⁶ Ne 'bex bi 'yõt'a mi hupå ja ra güi tengu xi sifi.

¹⁷ Ne man'da ram 'behni bá pøm bu ja rá ngu Ojå mahçts'i ne'a mí hå n'da ra mbore theni emme i het'i.

¹⁸ Ne xõ bá pøm bu man'da rá m 'behni Ojå búya guerpå ja rá mexa yán t'unni Ojå, ne nu'á di manda da de ra sibi bu. Ne nts'edi bi xi a ram 'behni gue mi hå ra mbore theni: "Dami 'yõt' ya tengu i øt' yá jå'i 'bå i hëc yá uva hingui ho nguetho bi zõn ra ora gue da nu ran unbi á nangu rán juånbi Ojå," bi 'yëna.

¹⁹⁻²⁰ Ne njabå bi 'yõt' rá m 'behni Ojå, tengutho 'bu di pet yá uva ne da 'yën bu ja ran the'mi da bõn rán gui búya. Ne tengutho ra jå'i i ne't'å yá uva da bõn yán gui, ne nguetho da 'yõrpa á to da zemi, da nu rá cüe Ojå emme nts'utho. Janangue'a ran t'uti ngue bi mbån rá ji. Ne bi 'yõrpa ja ra ndehhini, ne emme xán ngu ra ji bi mbåni, hyuciento kilõmetro nan jånni, ne nan hë tengu 'bu da hycpå ja yá nde yá fani a ra ji bi 'yugui.

15

Yoto yám 'behni di manda yoto yán unbi

¹ Ne nugå dra Xuuagå dá nu man'da ran t'uti bu mahçts'i, ne emme dá hyonya thoho. Mi 'båhmbå bu yoto yám 'behni Ojå mahçts'i, gue á di manda yoto yán unbi din ja ua ja ra ximhäi, ne nu'bu bi thoh yán unbi, ya bi thoh rá cüe Ojå búya.

² Ne dá nu n'da ra xito di nequi tengu ra dejå, rá cühå xán theni tengu ra sibi. Ne gátho mi 'båpu ja ra xito, gue'á gue him bi dånre ra zate xi bõxpå ja ra dehe, bi zedi, him bi dånre ra nyoguido ngue ra pøte a, ne xim bin jap'a rá número o rá thuhu a. Ne n'da ngu n'da mi hå yá 'bida, ngue yá arpa xí un'na Ojå á.

³ Ne gátho mi 'båpu bin tuh rá thuhu ra Moisés rá 'yëhe Ojå, ne bin tuh rá thuhu ra Jesús ra De'yo. Bi 'yë'n'å: Nu'i ma Ojå ahe, ma Hmu ahe, nuixte thoho ni ts'edi, emme xán ho i, ne ma hyonya thoho nin t'øt'e. Majuåni nin t'øt'e xán hotho á.

Nu'i grá hoga ts'ut'abi mazai.

⁴ Xinga n'da dim 'bui gue hin da dande i, gue hin da numansu ni thuhu, nu'i ma Hmu ahe.

Høn'a thoho i xan ho i, ma Oja ahe. Gátho høn't'a go 'be'a má nde da dande i, nguetho gátho ya bi nu ngue xan ho 'be'a gátho guí øt'e, bi 'yɛn'a.

⁵ Ne nubɔya dá nu nsoqui n'da ra jut'i i ja bu mbo rá danija Oja bu mahets'i, guepu m'be'ts'i yun t'edi bi 'yo't' ra Moisés.

⁶ Ne yoto yám 'behni Oja ngue di manda yun unbi bu ja ra hái bi bøm bu. Gátho i he yú pahni xan t'axi ngue ra lino, ne gátho bi du't' yá tɔya ra oro.

⁷ Ne nu'a n'da ran t'uti mí 'bäpu bi un'i yoto yu ximbo bi un'ndu yám 'behni Oja. Gátho ma yudi rá cue Oja, ne nu'bu 'dah mi'da da mbän u mí po bu ja ra ximbo, gátho yu ja'i i'buca ja ra ximhäi da nu rá cue Oja, gue i 'bui mazai.

⁸ Ne gátho rá nijá Oja bu mahets'i ma yudi rá ts'edi ne rá nuixte Oja tengu ra 'bifi 'bu i yupu mbo ra ngu. Ne xinga n'da sä da yurpu asta gue'bu bi gua'a rá 'befi u yoto yam 'behni gue di manda yoto yun unbi ua ja ra ximhäi.

16

Yu ximbo i po yun unbi ngue rá cue Oja

¹ Ne dá øcä n'da ra nde gue bi bøm bu ja rá danija Oja. Ne nu'a ra nde bi xi u yam 'behni: "Dami fámhbü bu ja ra ximhäi rán unbi Oja nts'utho i po u yoto ni ximboh'u," bi 'yɛna.

² Nu rá mbüdi ram 'behni bi mbäm bu ja ra ximhäi rá cue Oja mí po bu ja rá ximbo. Ne gátho yu ja'i gue bin ja rá hnepya a ra zate xi bøxpu ja ra dehe, ne'a ra nyoguido ngue i thande u, bi nu ran u ngue yu sasi xan ts'otho.

³ Nubɔya ná yoho ram 'behni mahets'i bi mbän a rá cue Oja mí po bu ja rá ximbo, bu ja ra dadeja. Nu'a ra dehe buya bin ja tengu rá ji n'da ra ja'i xan du. Ne gátho mi 'bäpu mbo ra deja bi du.

⁴ Ne ná hyu ram 'behni mahets'i bi mbän'a rá cue Oja mí po bu ja rá ximbo hapu ja gátho yu dæthe ne gátho yu mbøthe. Gátho ra dehe mi po bu bin ji.

⁵ Bex dá øcä rá nde rá m 'behni Oja gue'a bi unba yu dehe bi 'yɛna: "Nu'i ma hoga Hmu, ma Oja i, zai guí 'bui ne gmí 'bui, xan hotho gátho nin juanbi, nguetho rán säui u gá unbi.

⁶ Ya gá un ra ji da zi u, nguetho bi hyo u nim 'behni bu häi ne ni pøngahya. Nuya gá cospa ra pengui nangue 'be'a bi 'yøt'u," bi 'yɛna.

⁷ Ne dá øcä n'da ra nde bi bøm bu ja ra mexa guepu mí ja yán t'unni Oja, i ɛna: "Ma Hmu i Oja nuixte ni ts'edi xan ho, njuantho a nin juanbi, ngue rán säui u," bi 'yɛna.

⁸ Ne nu'a ná goho rá m 'behni bi mbäm bu ja ra hyadi a rá cue Oja mí po bu ja rá ximbo. Ne ɛmme bin ja rá ts'edi ra hyadi ngue bin

zø u mi 'bäpu ja ra ximhäi nangue nam pa ra hyadi.

⁹ Ne nu'u gue bi nu ran unbi nangue rá ts'edi ra hyadi, bi ndømans't'o rá thuhu Oja, gue'a bi manda yun unbi, pe guexta'a him bi 'yɛspa Oja, him bi päh yán 'yomfɛni u.

¹⁰ Nuya ná cæt'a ram 'behni bi mbäm bu rá cue Oja mí po bu ja rá ximbo, ne bi mbäm bu hapu i ja rá ts'edi ra zate xi bøxpu ja ra dehe. Ne nupu hapu ja rá ts'edi, gátho xam 'bexui thoho bu. Ne nu'u yu ja'i gue i 'bäpu bi zase yá jani nangue ran unbi bi nu.

¹¹ Ne bi c'amants'otho Oja nangue yun u, ne nangue yu sasi mi ja. Pe guexta'a him bi 'ye'ts'a ran ts'o mi øt'e, him bi päh yán 'yomfɛni.

¹² Ne nu'a ná 'dato ram 'behni bi mbäm bu rá cue Oja mí po bu ja rá ximbo, bi mbäm bu ja ra dæthe xan ndoho t'ɛmbi Eufrates. Ne bi xä ra dehe ne 'bex bi 'yo't' ra dæthe ngue da zä da thøpu yu ts'ut'abi gue ní 'yɛpu ní bøx ra hyadi.

¹³ Ne nugä dra Xuuagä, dá nu hyu yu ts'onthi di nequi tengu yu 'ue, ngue bi bøm bu ja rá nde ra jarga zithu, nepu ja rá nde ra zate xi bøxpu ja ra deja, ne bi bøm bu ja rá nde ran t'uti xi bøxpu ja ra häi, gue ra hyäte pøngahya.

¹⁴ Nguetho nu'u, gue'u yá ts'onthi ra zithu u i ja yá ts'edi ngue da 'yøt' yu hyonya nt'øt'e. Ne nu'u bi mba bu gátho ná ngüni ra ximhäi, hønbu go hapu 'buh yu ts'ut'abi, ngue bi japi di pet yu ja'i. Ngue din ja ra dæsi din sühmbu Oja. Ne nu'a ra pa din ja ra säi gátho da nu rá ts'edi Oja nuixte.

¹⁵ Ne dá øcä rá nde ra Jesucristo ngue bi 'yɛna: "Gui 'yøhmbu ya, nugä ba ɛcä tengu n'da ra bɛ. Hinga mfaði njam'bu ga søhø. Din johya thoho u gue him bin aha pe bi jamansu yu he dá unni, janangue'a hin din 'yæhe ne hin din 'yäsä buya, ngue im bɛntho a ran hoqui dá ørpa u, janangue'a hin di nequi yá ts'oqui, ne hin da mbe'ts' yá sä," bi 'yɛna.

¹⁶ Ne gátho bim peti bu yu ts'ut'abi ne yu ja'i bu ja ra xæqui t'ɛmbi Armagedón, ngue yá nde yu hebreo a.

¹⁷ Nuya ná yoto ram 'behni bi mbäm bu rá cue Oja mí po bu ja rá ximbo, bi huic ran dahi 'be'a mi po bu. 'Bex bi t'ø a n'da ra nde bi bøm bu ja rá nijá Oja mahets'i, guepu i hu inde Oja. Ne nu'a ra nde bi 'yɛna: "Ya da guadi gátho man ts'ɛmbi," bi 'yɛna.

¹⁸ Ne 'bex bi hyät'i nts'edi yu huei, ne nts'edi bin thoni yu ngäni. Ne bin ja n'da ra 'yanhäi nts'edi hin jam'bu bi nu n'da ra ja'i tengu na, asta gue'bu go mim 'bu u yu mbüdi thoho yu ja'i.

¹⁹ Nu ra 'yanhäi bi xen'a ra dahnini Babilonia, hyu xæqui bi bøni. Ne gátho mi'da yu hnini hønbu go hapu mi ja bi guadi. Ne bi bɛn Oja gue xan ts'otho mi øt' yu ja'i 'bäpu ja ra dahnini Babilonia, ne nts'edi bi unba u,

nangue rá cue nts'edi a, asta gue'bu go min theh rá cue Oja.

²⁰ Ne gátho yu t'uhái i ja bu ja yu deja bim 'bedi. Ne gátho yu nyuni ne yu t'ohø bim 'bedi, hin'y buya.

²¹ Ne 'bex bi dæpu mahçts'i yun do emme nts'utho nguetho yote kilo nán hyu n'da ran do, bi zu i 'da yu ja'i. Pe nu u yu ja'i bi c'amants'o Oja nangue ran unbi nts'edi bi nu nangue yun do.

17

Ra ngurpa 'yomt'eni xisu

¹ Ne nu'a n'da u yám 'behni Oja mahçts'i gue'a mí ja n'da ra ximbo, bi xicá: "Ba çhe ga ut'a i rán juanbi Oja da nu ra 'yomt'eni xisu i hupu ja yu dehe 'dahma 'dan'yo bu gátho ra ximhái.

² Nu' u yu ts'ut'abi bu ja ra ximhái bi 'yøthø ran ts'o a ra 'yomt'eni xisu. Ne yu ja'i 'bæcua ja ra ximhái bi xánba bu gue da 'yøt' ran ts'o gueru 'bu a ra 'yomt'eni xisu. Gátho mi øt' ran ts'o tengu'bu iti thoho," bi 'yem' bu mi xiqui.

³ Ne nubya nu rá m 'behni Oja bi zixcá bu ja n'da ra huenhái ma'ueni njon mi 'bæpu. Ne nu rá Hogandahi Oja bi jaqui gue dá handi, ne dá nugá a ra xisu i hux'a n'da ra zate xun theni. Nu ra zate mi ja yoto yá ne 'det'a yú dani, ne nt'o't'i bu ja rá ja'i çna jase rá ts'edi, gue rá thuhu çna guese Oja.

⁴ Nu ra xisu mi he n'da ra hoc'bøt'e xun jupoi ne xun theni. Ne emme madin 'yøt'e xun ho nangue yu thebe ne yum fo'ye ra oro ne yu ts'angu emme xam hmadi thoho, ne hont'a go mi cuat rá pahni. Ne mi the n'da ra tasa ra oro. Pe gátho 'be'a mi pe ro tasa ra hmeppya nangue gátho yun ts'o mi øt' ra xisu.

⁵ Ne nubya ja rá dç nt'o't'i bu rá thuhu: "Ra dahnini Babilonia, ngue ja rá ts'edi tengu'bu rá mbe gátho yu 'yomt'eni ne tengu'bu rá mbe gátho i øt' ran ts'o hønba go hapu i ja ra ximhái," bi 'yem'a ra t'ohni. Pe hin da bæse n'da 'be'a ním bøn'a.

⁶ Ne dá hant'a ra xisu, tengu 'bu iti thoho nangue yú ji u gátho bi hyo 'bu mi den Oja ne'bu mi mamp'a rá m hman ra Jesús. Ne nugá drá Xuuagá, dadí hyonya thoho 'bu má nugá a n'da ran t'uti.

⁷ Ne nu rá m 'behni Oja mahçts'i bi xiqui: "O gadí hyonya thoho, nguetho ga xi a ya 'be'a ni hmeppya a ra xisu, ne 'be'a ni hmeppya a ra zate i hux'a ra xisu, gue i ja yoto yá yá ne i ja 'det'a yú dani.

⁸ Nu'a ran t'uti ngue ra zate gá nu, pe gue'a n'da mi 'bæi, ne hingui 'bæh ya, pe him ma ya'a ba çhe mahøn'a, da bøm bu ja ra hyähái emme xun he. Ne m'bejua da nu ran dæte xun ho hin dim 'bæh mahøn'a. Ne gátho yu ja'i ngue hinga nt'o't'i yú thuhu bu ja ra søcua mahçts'i, gue bi t'orpu 'bu ma hin'yua ra

ximhái, di hyonya thoho 'bu bi nu mahøn'a tengu bu i hnu ra zate. Nguetho mi 'bæi, ne njo'o ya, pe dim 'bæi mahøn'a.

⁹ Nu'u to'o i ja yán 'yomfçni xun ho, sä da bædi 'be'a nim bøn a ra hmeppya. Nu yoto yá yá ra zate ra hmeppya ngue u yoto yu nyuni gueru i hu a ra xisu.

¹⁰ Ne ra hmeppya gue'u yoto yu ts'ut'abi, ngue yu ts'om'bái thoho. Bi du u cut'a ne nu ná 'dato i 'bæpu ya, ne ná yoto dim 'bæi, pe hingan ya'a din ts'ut'abi.

¹¹ Ne nu'a n'da, ná hyaço ra ts'ut'abi buya, gue'a gue mi 'bæi, pe njo'o ya. Nu'bu bá çh mahøn'a, di manda tengu u yoto yu ts'om'bái ts'ut'abi, pe m'bejua da mba da nu ran unbi mazai.

¹² Ne nu'u yú dani ra zate gá nu, yu hmeppya ngue 'det'a yu ts'ut'abi din ja yú ts'edi da yu t'u ora tho ne da gomhbæ rá ts'edi ra zate.

¹³ Ne gátho yu ts'ut'abi 'dat'a da bæni ngue di un ra ts'edi di manda ra zate.

¹⁴ Ne gátho yu ts'ut'abi da zu'a ra Jesús ra De'yo. Pe nu'a ra Jesús da dæha, nguetho ra Hmu a nangue gátho mi'da yu hmu, ne ra hmuts'ut'abi nangue gátho mi'da yu ts'ut'abi. Ne nu'u gátho din 'yohu ra Jesús 'bu bi dæha, gue'u bi zon Oja u, ne bi huahni, ne him bi 'ye'ts'a ní denni," bi 'yem'a ram 'behni.

¹⁵ Ne nu rá m 'behni Oja mahçts'i xø bi xicá mahøn'a dra Xuuagá: "Nu yu dehe gá nu gueru mi huh ra xisu, ra hmeppya a nangue gátho mi'da yu ja'i i 'bæh nanguni ra ximhái, gátho yu hái gátho yu nde 'dahma 'dan'yo bu na ya.

¹⁶ Ne nu yu dani gá nu, ngue yú hmeppya yu ts'ut'abi, ne'a ra zate, m'bejua da zu a ra 'yomt'eni xisu u. Ne nu'u da hyaçpi 'be'a gátho mi ja a ra xisu, ne da zap rá ngoc'yei a, ne da 'yu'ma ra xisu nangue ra sibi.

¹⁷ Nguetho Oja bi bænbæ yu ts'ut'abi da 'yøt'e tengu mim bæ n Oja, ngue n'da ngu n'da u di un rá ts'edi ra zate di manda, asta gue'bu rá go bin ja 'be'a bi man Oja ngue din ja.

¹⁸ Ne nu'a ra xisu gá nu bu, rá hmeppya ra dahnini gue'a di manda yu ts'ut'abi a, nangue gátho yu hái i ja uja ra ximhái," bi 'yem'a ram 'behni.

18

Bi 'beh rá ts'edi ra dahnini Babilonia

¹ M'bejua dá nugá man'da ram 'behni bá çah mahçts'i, ne emme i ja rá ts'edi. Ne i ja rán nequi, bi hyät ra ximhái 'bu mi gai, tengu ra hyadi.

² Ne emme ts'edi bin ya, bi 'yem'a: "Bi guahya, bi guahya rá ts'edi ra dahnini Babilonia. Ne hont'u yu zithu dim 'bæpu, ne gátho yu ts'onthi. Ne i 'bæpu hont'a go 'be'a mán ts'o, ne yu doja gue hingui ho øt'e, xun ts'otho.

³ Nguetho nu yu mengu bu bi xänba ran ts'o gátho yu ja'i mi søm bu gue i 'bæh ná nguni

ra ximhäi. Ne gätho yu ts'ut'abi bi gomhbü ran ts'o ra hnini, ngue tengu'bu ra 'yomt'eni xisu bu. Ne xun ngu yu ja'i 'da n'danni yä häi, bim membeti 'bu mi mbär'u 'be'a gätho bi numanhose yu mengu bu ja a ra hnini," bi 'y'en'a ram 'behni.

4 Ne dra Xuuagä dä öcä man'da ra nde bi 'y'eh mahets'i, bi 'y'ena: "Ba ehe gätho yu ja'i ngue ma mbetigä, dami pöm bu ja ra dahnini, gue hin gui cohma ö't'ehü ran ts'o i ja bu, ne hin guin nuhü ran unbi gue da nu u to'o da gopu.

5 Nguetho nu'bu sä da mba ma munts'i yan ts'o i t'örpu, tengu'bu da zuh nan hets'i ra ximhäi mahets'i. Ne nu'a Ojä xingui ts'u bi pumbeni ran ts'o 'be'a bi t'örpu."

6 Ne bi sih yäm 'behni Ojä büya: "Nuya dami cospahü ra cospui tenguetho bi 'yörpa mi'da, dami cospahü ne u gue gui yofu mahön'a.

7 Dami un yu ran unbi ne nts'edi ra dumbui 'be'a rán theui bi 'yöt'e. Nguetho bi beñi maguese, ne bi 'yöt' yu ts'oqui bi numanhose, ne xun ngu 'be'a gätho bi hyonse. Tengu'bu n'da ra xisu da manse mbo rä mbui, da 'y'ena: "Nugä xun ngu ma ts'edigä, hingan ts'ogui thohogä, ne njäm'bu din jagä ra dumbui," ngubü bi ma.

8 Pe janangue'a da nu ran unbi di und Ojä, ne gätho 'be'a din ja, 'da huétho äñ ja gätho yu 'yänthi. Ne da nu ra gēhe ne ra dumbui, ne di juadi nangue ra sibi. Nguetho tate thoho rá ts'edi Ojä ra Hmu, gue di un'na rán theui bi 'yöt'e.

9 Ne nu yä ts'ut'abi gätho yu häi gue zai i combü ran ts'o, gätho din zoni ne dim mbafi 'bu i hand rá 'bifi ra dahnini ngue i zö.

10 Ne gätho dim 'bämanhē nguetho emme i su da nu ran unbi tengu in nu u i 'bäpu ja ra dahnini. Ne da ma: "Huçcate, huçcate, nguetho mahotho ra dahnini, ne emme mi ja rá ts'edi, pe n'da huétho gue bi ts'embi," da 'y'en'u.

11 Ne gätho yu mbä bu ja gätho ra ximhäi din zoni ne dim mbafi, nguetho njo'o da dämbi 'be'a da mbä.

12 Ngue yu oro, yu t'axi, yan 'yöt'e, yu perla, ne ra 'bö't'e ra lino xun ho, ra 'bö't'e ra seda, ra 'bö't'e xun tudi xun jupoi ne xun theni, ne gätho yu za gue muman'u, ne'u nt'öt'e yu do'yo, ne gätho u yu za nt'öt'e emme xam hmadi, ne'u nt'öt'e ra bronze ngue ra thenga fexna t'egui, ne'u nt'öt'e ra t'egui, ne'u nt'öt'e ra 'yaxi.

13 Ne zai mi 'bä bu yu canela, yu 'y'ethi ngue in 'yohu yu tühü, ra t'üza muman'u, yu 'y'ethi i yumanho, yu perfume, yu vino, yu aceite, ra hocjani, ra trigo, yan dani, yu de'yo, yu fani, yu carro, ne yu 'y'eh mi 'bä bu, nguetho mi 'bäp yä te yu ja'i tengu'bu i 'bä yu fani.

14 Ne da 'y'en'u yu mbä: "Gätho gue xun ho gmi honi bin thegue. Ne gätho yu mbeti

ne gätho 'be'a mahotho ya bi mba. Him man'dandj guin nu mahön'a tengu mi ja bu," da 'y'en'u.

15 Ne nu'ugue bim membeti ngue'u mim pä bu ja ra dahnini, dim 'bämanhē tho, nguetho i su da nu ran unbi, tengu in nu'u mi 'bäpu. Ne emme din zoni, i tu yä mbai, nguetho njo'o da däi 'be'a i ja da mbä.

16 Ne da 'y'ena: "Dumbui thoho nangue 'be'a bin ja ra dahnini, emme mi ja bu mahotho, ne mi ja bu yu 'bö't'e ra lino, ne yu 'bö't'e xun jupoi, ne yu 'bö't'e xun theni, ne madi nequi bu 'be'a mahotho gue yu oro ne yan 'yöt'e ne yu perla xam hmadi.

17 Nuya nte jabu ya, n'da oratho äm 'bedi gätho emme xam hmadi mi ja bu," da 'y'en'u mim pä bu. Ne gätho yä hmu yu barco ne'u gätho i hu bu, ne gätho yu mbefi di 'yon yu barco, mi 'bämanhētho.

18 Ne bi du yä mbai 'bu mi nu ra 'bifi i zö ra dahnini, ne bi 'y'ena: "Hin'yu man'da ra hnini mahotho tengu nu."

19 Ne nu'u, bi 'yux yä yä yu fonthäi, ra hmeppa gue tu yä mbai, ne bin zoni ne bi mbafi, ena: "Huçcate ra dahnini emme mi ja rá ts'edi, nguetho gätho gahu dyä hmuhu yu barco dam membetihü nu, ne xögue n'da oratho äm 'bedi gätho mi ja bu," bi 'y'en'u.

20 Pe gan johyahü gätho ahü gue gui 'bühmbü ua mahets'i, gan johyahü nangue 'be'a bin ja ra dahnini, bi ts'embi. Ne dan johyahe gätho gahe ma 'bäihe ra Cristo ua ja ra häi, ne gätho gyu pöngahyähü Ojä, ne gätho gahu ngue di tenhdü Ojä, dan johyahü, nguetho ya bi cos'ahu 'be'a bi 'yöt'ahu yu ja'i mi 'bäpu ja a ra dahnini.

21 Ne nubüya n'da rám 'behni Ojä mahets'i ngue xun ngu rá ts'edi, bi gu'ts'a n'da ra do emme xun ndoho, ne nts'edi bi 'yem bu ja ra dādejā. Ne bi 'y'ena: "Tengu thoho din ja ra dahnini Babilonia ngue mi ja rá ts'edi, pe njäm'bu da hnu mahön'a, gätho n'da m'bedi thoho.

22 Ne hin da t'örpu mahön'a yu mbe'bida, gätho u i pe yu arpa, ne gätho u i huixt yu thuxi, xinga gue'u yu hyaxi. Xinga n'da ran 'yohu dim pepu mahön'a, ne njon din cam bu mahön'a.

23 Ne din ca'lexui thoho, him man'dandj mahön'a di nequi bu yu sibi, ne njon da 'yöt' ran thäti bu ngue din johya tengu mi ö't'e. Nguetho man'da mi ja yä ts'edi u mi ö't' yä 'befi bu xinda gue'u mi'da gätho ra ximhäi. Pe mi hät yu ja'i 'bu mi xäñbi di ho yä pähä zehē u gätho mi söm bu, bi nexpu ná ngüni ra ximhäi.

24 Ne guepu bim fän yä ji u yä pöngahyā Ojä, ne u gätho mi'da yä t'uhni Ojä, gue bi tho. Pe guepu bi tho u, ne gue'a i ts'emba a ra dahnini," bi 'y'en'a rám 'behni Ojä.

19

1 Ne nubuya, dra Xuuagä dá øcä yú nde n'da munts'i yu ja'i i 'bupü mahëts'i. Ne bi 'yë'n'u: "Dí ëspahü Ojä, nguetho ma pörpatehü a, ne hönse ma Ojähu i ja rá nuixte ne tate thoho rá ts'edi.

2 Xän ho rán ts'embi Ojä, nguetho rán säui bi t'örpa ra dahnini, tengu'bu ra 'yom't'ëni xisu, gue bi ts'onba yú mbüi gätho yu ja'i ra ximhäi. Ne nuya Ojä bi cospa ü gätho to'o bi hyo yú 'yëhe," bi 'yë'n'a.

3 Ne nts'edi bi mam mahön'a yu nde dá øcä: "Dí ëspahü Ojä nguetho ya bi juah ra sibi a ra dahnini, ne hin din hë a nín 'yo rá 'bifi," bi 'yë'n'u yu ja'i.

4 Nubuya gätho 'däte magoho yu dác'yei ngue zäi di mbä'ts'a Ojä, ne'ü goho yän t'uti i 'büi, bin danyahmu bü i hu a Ojä, ne bi dände. Ne gätho bi ma bi 'yë'n'u: "Necähe, ngubü dim bëmhbe dí ëspahe Ojä," ën'u.

Bi zin rá xisu ra De'yo

5 Ne dá øcä man'da ra nde bi böm bü guerpü i hu a Ojä, ngue bi ma: "Dami 'yëspa ma Ojähu gätho ü yú 'yëhe. Dami 'yëspahü gätho to'o i numansu Ojä, ne'ü i ja yú ts'edi ne'ü hin'na," bi 'yë'n'a ra nde.

6 Ne dá øcä yú nde yu ja'i xän ngu, ngue di hi tengu'bu xän ngu yu dehe, ne tengu'bu bi thoni yän gäni. Ne bi 'yëm 'bü mi yä: "Dí ëspahü Ojä, nguetho di manda ya ra Hmu, ma Ojähu tate thoho rá ts'edi.

7 Gätho dan johyahü, ne da hyu ma mbüihü, ne ga ëspahü Ojä ngue i ja rá ts'edi. Nguetho bi zön ra ora da zin yu 'yëc'yei ra Jesús, ra De'yo, tengu thoho n'da ran 'yohü din thät'ui rá xisu. Ne mahöntho da mba ra xisu, mahoqui thoho.

8 Ne bin t'un ran t'ëdi da hye ra pahni di fëxni, gue ra lino xingui ts'ü ts'o. Nu'a ra pahni xän t'axi nam böni ngue bi mba mahoqui yú ts'oqui ü yú t'ühni Ojä ne nubuya i øt' yän thëhu."

9 Ne nuna ram 'behni mahëts'i bi xicä 'be'a ga o't' ya: "Din johya gätho to'o ü bi ts'on bü ja ran sihme nanguë rán thäi ra De'yo. Majuäni rá m hman Ojä na dí xi a ya," bi 'yëng rá m 'behni Ojä mahëts'i.

10 Ne nubuya dán danyahmu bü ja rá gua ram 'behni mahëts'i. Pe nu'a bi xicä: "O guin jabü, nguetho nugä rá 'yëhe thohogä Ojä tengu thoho i, ne tengu ni cuhä, gätho ü i mamp'a rá m hman Ojä nanguë ra Jesús, gätho dadí jafü da fäh ra Jesús," bi 'yëng 'bü mi xiqui.

Nu'a n'da bi hyux ra t'axca ndøfani

11 Ne nubuya, dra Xuuagä, dá nugä nsoqui mahëts'i. Ne mi 'bäpü n'da ra t'axca ndøfani pa nthuts'i. Ne nu'a i huts'i, Majuäni a rá thuhu, nguetho zäi im mam majuäni a. Ne di ja'ts'a rá thuhu, jananguë'a n'da ngu n'da

di un'na rán säui 'bü bi juänbi, ne xän ho 'bü i øt' ran säi a.

12 Ne nu'ü yú dä a mi huxpü, mi zø tengu ra sibi, ne mi jabü xän ngu yu corona bü ja rá yä. Ne nu rá thuhu nt'o't'i bü, hönse mi pädi 'be'a rá thuhu.

13 Ne nu rá pahni mi he, bi zinni gätho ra ji, ne nu rá thuhu, ngue rá m Hman Ojä a.

14 Ne nu'ü yu dofäi mahëts'i, gätho mi he ra t'axca lino mahotho, xingui ts'ü xän ts'o. Ne gätho mi hux yu t'axca ndøfani, ne bi den'na ra mbüdi mi huxpü ja ra ndøfani.

15 Ne nu'a ra ngärbi i pøxpü ja rá nde n'da ra espada ëmme het'i, ngue da dáp yän süihu 'bupü gätho yu häi bü ja ra ximhäi. Ne gätho di manda ü büya, ne njon di japi da mbësta'a da ma. Ne tengutho ra ja'i bü ja ran the'ma gui'uva, i nen yu uva, ne ngutho da 'yörpa ü to da zëmbi, di n'ü ra cüe Ojä nts'utho, ngue nu'a nte hëmbi da 'yøt'e.

16 Ne nt'o't'i bü ja rá pahni ne rá xänthe rá thuhu, ngue ra Hmuts'üt'abi a ngue di manda gätho yu ts'üt'abi, ne rá thuhu, ngue ra Ngurpa Hmu a ngue di manda gätho yu hmu.

17 Ne dá nugä n'da rá m 'behni Ojä mahëts'i mi 'bäpü ja ra hyadi, ne nts'edi bi mbä't'ü gätho yu doja mi 'yo bü magäts'i, bi 'yëmbi: "Gätho ahü gyü dojahü, bü ëhmbü ya, nguetho Ojä bi 'yøt'ahü n'da ra dänts'ihme.

18 Ba ëhmbü ya gui sihu yú ngøc'yei yu ts'üt'abi ne yu hmudofäi, ne'ü gätho mi ja yú ts'edi. Ne yu ndøfani ne gätho mi huts'i, ne gätho yu ja'i yu 'yëhe ne gätho hing yu 'yëhe, ne yu hmu uague yú mbëfi," bi 'yëm 'bü mi mbä't' yu doja.

19 Ne dá nugä ra zate gue xí böxpü ja ra dädëja, ne 'darbü bim petihü gätho yu ts'üt'abi ngue gätho yu häi, ngue da 'yörpa n'da ra däsü a mi huxpü ja ra t'axca ndøfani, ne'ü gätho mi tenni.

20 Ne nu ra zate büya bi mba mfent'i a, ne'a ra hyäte pøngahyü bi fent'i, gue'a ran t'uti i böx ra häi ne xí 'yøt' yu hyonya nt'øt'e bü ja rá hmi ra zate. Ne gue'a mi hät yu ja'i gätho to'o mi ja rá thuhu bü ja rá dë. Gätho yoho bi t'entpü ja ra sibi ra azufre, tengu n'da ra dejä na ndoho a ra sibi.

21 Ne gätho yu ja'i mi ten'na ra zate, bi tho nanguë ra espada mi pøxpü ja rá nde a mi huxpü ja ra t'axca ndøfani. Ne nu'ü yu doja büya bin niyä thoho nanguë yu ngøc'yei.

20

N'da mahuähi njëya

1 Ne nubuya, dra Xuuagä dá nugä man'da rá m 'behni Ojä mahëts'i bá çäi ne bá hyä rán sogui ra hyähäi ëmme xän hë ne nts'utho, guerpü i 'büh yu zäthü. Ne nu'a rá m 'behni Ojä mi çä n'da ra cadena xän ndoho.

2 Ne bi bent'a ra jarga, ne t'ɛmbi ra c'ɛyɔ, pe guet'a ra zĩthu, rá thuhu í Satanás. Ne bi mba nthá'ti n'da mahuáhi njeya nangue ra cadena.

3 Ne nu'a rá m 'behni Ojã buya, bi 'yentpũ ja ra hyãhã a ra zĩthu. Ne bi go'mi, ne bi hyãt'a ran sogui, ne bi cuahmi xũn ho, ngue hin da zã da bõm bũ da hyãt yũ já'i, asta gue'bũ bi gua'a n'da mahuáhi njeya. M'bejua da mba nso'ts'i 'da yũ pa.

4 Ne dá nugã man'da ra hmɛpya mahɛts'i, xũn ngu yũn thuts'i, ne nu to'o mi huxpũ bin t'un ran t'ɛdi da 'yõt' ran juãnbate, gãtho min 'yohũ u bi tho 'bũ mi ma í ɛc'yɛi ra Jesús, ne 'bũ mi mamp'a rá m hman Ojã. Gue nu'u gãtho him mi thãnde ra zate xĩ bõxpũ ja ra dejã ne rá nyoguido. Ne nte mi ja bũ yũ dɛ rá thuhu ra zate, xinga guepũ ja yũ 'yɛ. Nu'u bi ndants' mahõn'a 'bũ mi du, ne bin 'yohũ ra Jesús bin ts'ut'abi n'da mahuáhi njeya.

5 Ne guehya yũ mbũdi bi xox Ojã bi t'urcã. Pe nu'u m'ndã gue bi du, hin da dãmɛni asta gue'bũ bi gua'a n'da mahuáhi njeya.

6 Ne di johya ne majãpi u gãtho u ra mbũdi da xox Ojã, ne hin da nu a na yoho ran dãte ngue ra sibi mazã. Ne dim mbãjã nangue ra Cristo bũ bí ja rá ts'ɛdi Ojã, ne din 'yohũ ra Cristo ngue din ts'ut'abi n'da mahuáhi njeya.

Da mba nthãpi ra zĩthu

7 Ne nu'bũ bi gua'a n'da mahuáhi njeya, da mba nsocui a ra zĩthu mi ofãdi.

8 Ne nu'a ra zĩthu buya da bõm bũ, xõ da hyãt mahõn'a yũ já'i gãtho na ngũni ra ximhãi. Da mba bũ ja ra hãi Gog ne ra hãi Magog ne di japi dim peti gãtho nangue din ja ra dãsu. Ne xũn ngu da denni hingui sã da 'bede, tengu ra 'bomu 'bom bũ ndendejã, njõn da hyãt'i da mbede.

9 Ne din 'yɛrpa thoho bũ ní mba bi mbã'ts'i harũ mi 'bũ u min 'yohũ Ojã, guepũ ja ra dãhnini di huɛc Ojã. Pe bá çãh mahɛts'i ra sibi bi juadi gãtho yũn saihũ.

10 Ne nu'a ra zĩthu ngue bi hyãt'ũ, bi t'entpũ ja ra sibi i the ra azufre, tengu n'da ra dejã na ndoho, guepũ xĩ t'entpũ ra zate xĩ bõxpũ ja ra dãdejã, ne'a ra hyãte põngahyã gue ran t'uti xĩ bõxpũ ja ra hãi. Ne gãtho hyu da nu ran unbi nangue ra sibi, ma pa ne ra xui hõn'bũ go njãm'bũ gãtho yũ pa mazã.

Ran zɛgui ran juãnbi

11 Ne drã Xuuagã dá nugã mahõn'a, gue n'da ran thuts'i xũn ndoho xũn t'axi, ne mi hupũ Ojã. Ne nu ra ximhãi ne mahɛts'i bim 'be 'bũ mi hyant'a mi hupũ, ne him man ja buya.

12 Ne dá nugã gãtho u xũn du, hõnt'a go 'be'a ní já'i, mi 'bãpũ ja rá hmi Ojã i hupũ. Ne bi mba ma tãnts'i yũ sõcuã bũ, ne'a ra sõcuã im ma to'o i ja ra temazã. Ne gãtho bi mba ma juãnbi nangue'a nt'o'ti bũ 'be'a gãtho bi 'yõt'a, nu'bũ mi 'bũ.

13 Ne gãtho u gue bi du bũ ja ra dejã, ne gãtho u mi'da bi du hõnbũ go hapũ, ngue gãtho i 'bãpũ 'bũ u xũn du, bi bõm bũ, ne bim 'bãpũ ja rá hmi Ojã. Ne bi mba ma juãnbi nangue 'be'a gãtho bi 'yõt' 'bũ mi 'bũ.

14 Ne nu'a ra xɛqui mi 'bũ u xũn du, bi t'entpũ ja ra sibi, tengu ra dejã na ndoho. Gue'a na yoho ran dãte a.

15 Ne nubũ ja ra sõcuã gue im ma to'o i ja ra temazã, ne nu'u gãtho him man t'o'ti yũ thuhu bũ, bi t'entpũ ja ra sibi.

21

Ma'da'yo mahɛts'i ne ra ximhãi

1 Ne nubũya, dra Xuuagã, dá nugã man'da bi t'urcã, ngue ma'da'yo mahɛts'i ne ma'da'yo ra ximhãi. Nguetho ya bim 'bedi 'be'a gãtho mi ja bũ mahɛts'i ne ra ximhãi. Ne hin'yũ ra dejã bũ ja ra 'da'yo ximhãi.

2 Ne dá nugã bá çãh mahɛts'i guepũ bí 'bũ Ojã n'da ra hogahnini, gue'a ra Jerusalén ma'da'yo, mahotho, mahoqui, tengu n'da ra hmute i he ra pahni mahotho da mba dín thãt'ui rá ndõ.

3 Ne dá õcã n'da ra nde nts'edi bin yã. gue bá nɛxpũ ja ran thuts'i bũ bí hu Ojã, bi 'yɛna: "Dami hyand ya, bi gãcuã mahɛts'i rá ngu Ojã," bi 'yɛna, ne nuya zã dim 'bãhmbũ yũ já'i a.

4 Ne gueɛ Ojã di un ran johya, ne him man ja yũ guidã yũ já'i, ne hin din ja ran dãte mahõn'a bũ, ne hin din ja yũ dumbũ bũ. Nguetho gãtho 'be'a mán unbi mi ja, ya bi thogui.

5 Ne nu Ojã ngue i hupũ ja ran thuts'i, bi 'yɛna: "Gãtho ma'da'yo dá õt'ã ya." Ne bi xiqui, dra Xuuagã: "Dami 'yo't' ya 'be'a dí xi a i, ne sã da t'ɛç'yɛi nguetho majũni a."

6 Ne bi xiqui mahõn'a: "Ya bi guadi 'be'a gãtho dá õt'ã ya. Gãtho dá du'mi, ne ga juacã ra 'befi dá du'mi. Zãjã dãm 'bucã ne dam 'bũ mazã. Ne nu'u to'o i sã ngue di 'be a ra te mahyoni thoho, tengu'bũ i tuthe, ga undã ra te i juadi, tengu'bũ ra mbõthe im fonts'a ra dehe ga unni, ne hin da gurqui.

7 Ne to'o da dãha, ga comhbe 'be'a gãtho i jagã, ne ga õt'e ma t'ahnigã u, ne dyũ Ojãgã u.

8 Pe ga entpũ ja ra sibi u to'o i su yũn unbi 'bũ da dengui, ne'u to'o yoho yũn 'yomfɛni, ne gãtho u xũn ts'o yũ mbũi, ne gãtho yũ hyodu, ne gãtho yũ 'yomt'ɛni, ne gãtho u in yãhũ yũ zĩthu, ne gãtho u i thãnde hõnt'a go 'be'a gue him majũni, ne gãtho u i man yũ fehni. Gãtho ya da nu na yoho ran dãte, da t'entpũ i zõ ra sibi ra azufre, tengu ra dejã na ndoho," bi 'yɛn Ojã.

Ma'da'yo ra hnini Jerusalén

9 Ne xõ dá nugã man'da ra hmɛpya bi t'urcã. Nu'a n'da u yãm 'behni Ojã mahɛts'i gue min 'yohũ 'dato yãm 'behni, gue'u mi the yũ ximbo gue bi un yũn unbi bũ ja ra hãi,

ne nu'a bi xiqui: "Ba ɛhe, ga ut'a ra hnini, tengu'bu ra hmute bin that'ui ra De'yo."

¹⁰ Ne nu'a rá Hogandáhi Ojã bi bɛngã man'da mahôn'a, tengu'bu bi zixcã a rãm 'behni Ojã bu ja n'da ra t'òhò xun hɛts'i, ne bi 'yurca ra hogahnini Jerusalén ma'da'yo, bi gah mahɛts'i guerpũ bí 'bu Ojã.

¹¹ Ne nu'a ra hnini ɛmmɛ di yoxni nanguɛ rán hose Ojã i 'bũpũ mbo. Ne di yoxni tengu ra do ra jaspɛ i pømhyats'i.

¹² Ne nu'a ra hnini mi ja bu ra mbã't'i, ra jãdo xun hɛts'i, goho yú ts'at'i. Ne nu'a ra mbã't'i, mi ja bu 'de'magoho yũ dajut'i, ne n'da ngu n'da yũ jut'i mi 'bãpũ n'da rãm 'behni Ojã mahɛts'i, da mbãh ra goxthi. Ne nu'a 'de'mayoho yũ jut'i, n'da a n'da nt'o't'i yú thuhu ɛ 'de'ma yoho yú ts'ant'ũ ra Israel.

¹³ Ne n'da nguadi min ja hyu yũ jut'i, hyu i xorpũ ní bõx ra hyadi, ne hyu i xorpũ ní yuh ra hyadi, ne hyu i xorpũ ra norte, ne hyu i xorpũ ra sur.

¹⁴ Ne nu'a ra hnini mi fa'ts'i 'de'mayoho yũ do, n'da'a n'da nt'o't'i yú thuhu ɛ 'de'mayoho yũn 'yohũ gue yú 'bãihũ ra Jesús, ngue ra De'yo.

¹⁵ Ne nu'a rãm 'behni Ojã mahɛts'i gue dán yã'be, mi hã n'da ra t'eni ra oro, tengu'bu ra metro, gue da 'yɛn ra hnini, hangu na ndoho yũ jut'i, ne yũ fõt't'e.

¹⁶ Nu'a ra hnini xun zant'ma ndoho, 'da'angu ná mba, ne 'da'angu nãn jũnni. Ne nu'a ram 'behni mahɛts'i bi 'yɛn ra hnini, ne bi 'yũ' ra güenda ngue yũ mahuãhi ne yo ciento kilómetro ná ndoho, 'da'angu ná mba, 'da'angu nãn jũnni, ne 'da'angu nãn hɛts'i.

¹⁷ Ne nu'a ram 'behni bi 'yɛni hangu nãn hɛts'i rá mbã't'i ra hnini, ne bi 'yũ' ra güenda ngue hyãte ma goho metro. Ne bi 'yɛni tengutho i øt' yũ jã'i.

¹⁸ Ne nu'a ra mbã't'i nt'øt'e nanguɛ yũ do ra jaspɛ, pɛ nu ra hnini nt'øt'e nanguɛ ra oro, tengu'bu ra xito a ra oro.

¹⁹ Ne nu'a 'de'mayoho yũ dãdo mi fa'ts'a ra mbã't'i, xun ngu nt'ut'i yũ t'ũdo 'dahma 'dan'yo, ngue di fɛxni, xãm hmadi di muui. Nu'a rá mbũdi ra dãdo nt'ut'i yũ t'ũdo ra jaspɛ, nu'a ná yoho ra dãdo nt'ut'i yũ t'ũdo ra zafiro, nu'a ná hyu ra dãdo nt'ut'i yũ ágata, nu ná goho ra dãdo nt'ut'i yũ esmeralda.

²⁰ Ne nu'a ná cãt'a ra dãdo nt'ut'i yũ ónice, ná 'dato ra dãdo nt'ut'i yũ cornalina, ná yoto ra dãdo nt'ut'i yũ crisólita, ná hyãto ra dãdo nt'ut'i yũ berilo, ná gũto ra dãdo nt'ut'i yũ topacio, ná 'dɛt'a ra dãdo nt'ut'i yũ crisoprasa, ná 'de'ma'da ra dãdo nt'ut'i yũ jacinto, ná 'de'mayoho ra dãdo nt'ut'i yũ amatista.

²¹ Ne gãtho 'de'mayoho yũ jut'i rá mbã't'i ra hnini nt'øt'e nanguɛ yũ perla gue xun t'axi, ne n'da'a n'da yũ perla gue bi t'øt'e n'da ngu n'da ra jut'i. Ne nu'a ra calle xun ndoho bu mbo ra hnini nt'øt'e nanguɛ ra oro xun ho, tengu'bu ra xito a ra oro.

²² Ne hin dá nugã n'da ra nijã bu, nguetho gãtho rá nguse Ojã a ra hnini, ngue ra Hmu tãtetho rá ts'edi, ne ra De'yo, ne 'darpũ i 'bũhmbũ ɛ i 'bũpũ ja ra hnini.

²³ Ne nu'a ra hnini, him mahyoni ra hyadi di yorpũ, ogue ra zãna, nguetho guesɛ Ojã ne ra De'yo di yorpũ.

²⁴ Ne nanguɛ'a ra nyot'i i ja bu, gãtho di yot'ũ ne dim 'bũmanho ɛ yũ jã'i dim 'bũpũ gãtho yũ hãi ua ja ra ximhãi. Ne yũ ts'ut'abi gãtho yũ hãi dim 'bũi di dá bu ɛ yũn ho xũ 'yøt'e, tengu'bu di um bu yũn t'unni xun ngu di muui.

²⁵ Ne nsoquitho yũ jut'i gãtho ra pa, ne njãm'bu da mba njut'i, nguetho njãm'bu din xui bu.

²⁶ Ne hõnt'a go 'be'a gãtho di muui, gue bi zãn Ojã bi 'yøt' yũ jã'i 'dahma 'dan'yo yũ hãi ua ja ra ximhãi, ne gue'a da hyãxpũ ɛ, ní thĩm bu mbo ra hnini.

²⁷ Pɛ hin da yãrpũ ja ra hnini 'be'a xun ts'o, xing yũ ts'om'bãi da yãrpũ, xing yũ hyãte. Pɛ hõnt'ũ to'o bi 'yorpã rá thuhu ra De'yo bu ja rá søcuã, gue to'o gãtho bi un ra temazãi, hõnt'ũ da zã da yãrpũ.

22

Mi ts'utho ba ɛh ra Jesucristo

¹ Ne nu'a rãm 'behni Ojã xø bi 'yurcã man'da mahôn'a, dra Xuuagã. Ngue n'da ra dãthɛ mahoqui thohe ra dehe xun güe tengu ra xito, t'ɛmbi rá dehe ra temazãi. Ne bí nɛxpũ ja rán thuts'i Ojã ne ra Jesús ra De'yo.

² Ne bi tho'inde bu ja ra calle xun ndoho bu ja ra hnini. Ne n'da n'danguadi mi 'bãpũ yũ za t'ɛmbi yũ za gue di un ra te. Ne nu'a yũ za din zãdi, n'dazna ngu n'dazna ma'da'yo yũn dãt'o din zãpũ, jananguɛ'a 'dɛmayo nidĩ din zãdi n'dajeya. Ne nu'a yú xi di un yãn zaqui gãtho yũ jã'i.

³ Ne hin'yũ 'be'a dí hnu rán ts'ɛmbi Ojã bu. Pɛ din ja bu rá ts'edi Ojã ne rá ts'edi ra Jesús ra De'yo. Ne gãtho yú 'yɛhe da dãnde ɛ ne da 'yõpã yã 'bɛfi.

⁴ Ne nu'a dim 'bũpũ da nu rá hmi Ojã, ne gãtho din ja rá thuhu Ojã bu ja yú dɛ.

⁵ Ne hin'yũ bu ra xui, jananguɛ'a njon da hyom man'da ran nɛqui, xing ra hyadi, nguetho guesɛ Ojã ra Hmu di yozɛhe bu. Ne nu'a dim 'bũpũ din ts'ut'abi gãtho yũ pa mazãi.

⁶ Ne nu'a ram 'behni bi xicã: "Gãtho ram hma gã 'yõde, majuãni a, ne da zã da t'ɛc'yei gãtho. Nu'a Ojã ra Hmu, gue'a di un rá Hogandãhi yú pøngahã, ya bá pɛncã ua drãm 'behniã a, ngue ga xi ahũ 'be'a din ja, gue yú 'yɛhe ahũ Ojã. Ne him maya'a din ja," bi 'yũna.

⁷ "Dami 'yøhmbũ ya," ɛn'a ra Jesús, "him maya'a gue gua ɛcã. Gan johyahũ gãtho ahũ

gue guí ɛc'yɛihɛ 'be'a din ja, nt'o't'i bɛ ja ra sɔcuɔ," bi 'yɛna.

⁸ Nɛ nugã dra Xuuagã, majuɓani dá øde nɛ dá nugã 'be'a gãtho bi t'urqui ngue dá o't'ã ua. Nɛ nu'bɛ mi gua'a 'be'a dá øcã nɛ 'be'a xí 'yurqui, dán danyahmu bɛ ja rá gua ram 'be'hni mahɛts'i bi 'yurqui gãtho, dí ɛna gue ga thãnde.

⁹ Pɛ nu ram 'be'hni bi xiqui: "O guí thãndegui, nguetho nugã dra 'yɛhɛgã tengu i, nɛ ni cuhɛ mi'da yɛ pɔngahyɔ, nɛ gãtho mi'da ɛ gue i ɛc'yɛi 'be'a gá 'yɔrpɛ ja ra sɔcuɔ. Hɔnse Ojã guí thãnde," bi 'yɛna.

¹⁰ Nɛ xø bi xicã ram 'be'hni bɛya: "O guí pes' thofo na gã 'yo't'i, ngue 'be'a din ja, nguetho him maya'a din ja.

¹¹ Nɛ nu'ɛ to'o i øt' ran ts'o, thocua thofo da 'yøt' ran ts'o, nɛ gãtho to'o i øt' ran ts'om'bãi, thocua thofo da 'yøt'e. Pɛ nu'ɛ to'o i øt' ran ho, thocua thofo da 'yøt' ran ho, nɛ to'o mahoqui thofo yá mbɛi thocua thofo gue xtán ho yá mbɛi," bi 'yɛn'a rá m 'be'hni Ojã mahɛts'i 'bɛ mi xiqui.

¹² Nɛ bi 'yɛngã ra Jesús bɛya: "Nɛ guehna dí xi ahɛ, him maya'a ba ɛcã. Nɛ n'da ngu n'da ga un rán theui 'be'a gãtho bi 'yøt'e.

¹³ Nugã gãtho dá dɛ'mi nɛ ga juacã ra 'bɛfi dá dɛ'mi, dra mbɛdigã nɛ dran zɛguigã, zãí dãm 'bɛi nɛ dam 'bɛi mazãi.

¹⁴ Majãpi thofo gãtho mahoqui yá mbɛi nangue Ojã, tengu'bɛ m'beni yá pahni. Janangue'a i ja yán t'ɛ di da yɛrpɛ ja yá goxthi ra hnini. Nɛ nu'ɛ to'o da zã da yɛrpɛ, da zã da zi yán dät'o yɛ za gue t'ɛmbi yɛ za di un ra temazãi.

¹⁵ Pɛ hingui sã da yɛrpɛ gãtho ɛ ngue bi 'uegue nangue Ojã. Nɛ da gɔpɛ thi ɛ gãtho i yãhɛ yɛ zĩthɛ, nɛ gãtho yɛ 'yomt'ɛni, nɛ gãtho yɛ hyodu, nɛ gãtho i thãnde 'be'a him majuɓani, nɛ gãtho yɛ jã'i gue di ho da man yɛ fɛhni, hingui sã da yɛrpɛ ɛ.

¹⁶ Nugã dra Jesúsgã, dá pɛnhdã bɛ mam 'be'hni gã gue da xi ahɛ gɛn 'yɛc'yɛihɛ, gue 'be'a gã 'yɔrpɛ ja ra sɔcuɔ. Nugã dram bom'betogã ra David, nɛ tengu'bɛ dra Dãsofín 'yo'be ran nɛqui," bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁷ "Ba ɛhmbɛ gãtho ahɛ," ɛn'a rá Hogandãhi Ojã, nɛ'a rá xisu ra Dɛ'yo ɛna. Nɛ'ɛ gãtho gue i øde, da ma: "Ba ɛhmbɛ." Nɛ ba ɛcua gãtho i tuthe, nɛ guí sihɛ ra dehe gue di un ra temazãi, nɛ hin guí juthɛ a.

Ran zofo ran zɛgui

¹⁸ Nɛ nuya dí xi ahɛ, gãtho ahɛ guí nuhɛ ya yɛm hma i jaua, i ngue i ma 'be'a din ja, o gue ahɛ guí øhmbɛ 'bɛ i hman ya yɛm hma nt'o't'i ua, pɛ nu'bɛ guí ɛna guí hyuspahɛ mi'da yɛm hma, pɛ da hyus'ahɛ Ojã ɛ yɛn ɛnbi im mangua ja ra sɔcuɔ 'bɛ.

¹⁹ O nu'bɛ guí ɛmhɛ him majuɓani 'da yɛm hma nt'o't'i ua, ɛna gue'bɛ gdí 'uejɛ ɛ, pɛ Ojã di 'uec'ahɛ yɛn jãpi im mangua ngue hin di ja ahɛ guí ɛrpɛ ja ra hogahnini, nɛ hin di ja ahɛ guí sifɛ yán dät'o a ra za di un ra temazãi.

²⁰ Nɛ nu'a ra Jesús gue bi man ya yɛm hma gãtho i jaua, i ɛm bɛya, "Majuɓani ba ɛcã n'dihi," bi 'yɛna. Nɛ gue'a dín nde'e, nɛ dí xi a i, ba ɛhɛ ma Hmu i Jesús.

²¹ Nɛ gãtho ahɛ dín nde guin nuhɛ rán jãpi a ma Hmuhɛ ra Jesús. Nɛ hønt'a dí xi ahɛ ya.